

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Tetterodestraat 47, Haarlem; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Jezus is anders

Wist gij niet, dat ik bezig moet zijn met de dingen mijns Vaders?

Lucas 2 : 49.

De episode van de twaalfjarige Jezus in de Tempel behoort in zekere zin tot het voorspel van het Evangelie. Zij gaat aan Jezus' optreden in het openbaar vooraf en heeft haar plaats in de geschiedenis van zijn jeugd, die grotendeels met een sluier is bedekt. Onze Heer is hier nog volop kind van Jozef en Maria, die hij als zijn ouders erkent en eert.

Toch verwt de dienst, die hij straks zal gaan vervullen als Gods Gezalfde, reeds een schaduw vooruit in zijn jeugd. Ook zijn achterblijven in Jeruzalem, toen zijn ouders na het feest weer naar huis gingen, staat in het teken van deze vooruitgeworpen schaduw, en toont op een voor Jozef en Maria pijnlijke wijze aan, dat Jezus anders is.

Dat wil niet zeggen, dat hij ons door de evangelist wordt getekend als een wonderkind. De vrome traditie heeft het wel van hem gemaakt, en op een bekend en talloze malen gereproduceerd schilderij staat hij de leraren te onderwijzen, voorzien van een stralenkrans. Jozef en Maria slaan het schouwspel van om het hoekje gade.

Volgens Lucas is het in de tempel heel wat gewoner toegegaan. De schriftgeleerden gaven tijdens de grote feesten geregeld onderricht aan ieder, die naar hen kwam luisteren, en beantwoordden de vragen van hun luisteraars. We doen dan ook goed en bannen de voorstelling van een twaalfjarig wonderkind Jezus, dat de schriftgeleerden onderwijst en ondersteboven brengt door zijn kennis,

uit onze gedachten. Het zal wel enige moeite kosten, want de voorstelling is eeuwenoud en diep geworteld in het christelijk gemoed. De gedachte aan een „gewone” Heiland heeft voor ieder mens iets onaantrekkelijks. Wij plaatsen hem zo graag juist boven het gewone menselijke niveau om een op aarde levende halfgod van hem te maken. Het grote geheimenis van het Evangelie, dat in Jezus Christus God mens is geworden, is voor ons een onmogelijkheid. En wij geven daarom licht de voorkeur aan een bovenmenselijke Heiland.

Aan Jozef en Maria kunnen wij zien, hoe onvoorstelbaar en hoe moeilijk te aanvaarden de belijdenis is, dat het Woord vlees is geworden. Het is licht in te denken, dat in de jaren, die sinds Bethlehem en de vlucht naar Egypte zijn verlopen, Jezus voor hen meer en meer een eigen kind is geworden. Voor hem hebben ze smaadheid moeten ondergaan en gevaar gelopen. Dat verbindt. Op de duur zullen zij Jezus wel gaan zien zoals ook andere ouders hun kinderen zien. Was hij immers niet als alle andere kinderen?

Zijn achterblijven in de tempel onthult hun echter, dat dit niet meer is dan een illusie, die ouders zich maken. Ineens wordt duidelijk, dat hij anders is dan zij zich hadden voorgesteld. Hij is geen wonderkind, maar een ongekend sterke hunkering naar de dingen Gods en het bewustzijn van een geheel eigen verhouding met zijn Vader in de hemel drijven hem naar de plaats, waar deze dingen onderwezen kunnen worden en doen hem zijn ouders vergeten. In hem is het Woord vlees geworden, maar in de ogen van zijn ouders is hij allereerst hun eigen kind, allereerst vlees. Als zij hem eindelijk vinden in de tempel, maakt hij hun duidelijk, dat hij het vleesgeworden Woord is. Hij is anders dan zelfs zijn meest vertrouwde omgeving zich hem kon voorstellen.

De Jezus onzer dromen bestaat niet.

Want deze Jezus is of een wondermens, een halfgod, die boven ons menselijk niveau ligt, of een mens zonder meer, een edel, diepzinnig en hoogstaand mens, maar dan toch niet meer dan een mens. In geen van beide gevallen wordt recht gedaan aan het Evangelie, dat het vleesgeworden Woord predikt. Of zijn goddelijkheid of zijn menselijkheid worden in mensendromen over Jezus weggewerkt. De Jezus van het Evangelie is anders.

Te zeggen, dat hij God en mens is, is niet meer dan een theoretische zegswijze. Wij kunnen immers niet onder woorden brengen wat daarmee is gezegd. Onze formuleringen komen nooit verder dan de omtrekken van het geheim van zijn persoon. Wij kunnen onze pogingen om te zeggen, wie hij is, niet opgeven, maar zij zijn en blijven ontoereikend.

Jezus is altijd anders. Hij ontsnapt aan onze begrippen en bepalingen.

Aan Maria was voorzeggd, dat er een zwaard door haar ziel zou gaan. Dat zwaard was het anders-zijn van haar kind Jezus. Langzamerhand heeft zij al haar moederdromen ten aanzien van hem in rook zien opgaan en leren verstaan, dat hij anders was. Het heeft haar ongetwijfeld veel innerlijke strijd gekost, eer zij al haar idealen had opgegeven en hem kon zien zoals hij was.

In dit opzicht staat Maria ons allen ten voorbeeld. Jezus leren zien, zoals hij is, is geen gemakkelijke of vanzelfsprekende zaak. Wat van zelf spreekt zijn onze dromen en idealen over hem, waarin wij toch uiteindelijk niet anders doen dan onszelf aan hem optrekken. De ontmoeting met de Jezus, die anders is, is als een zwaard in onze ziel, dat deze dromen en idealen vernietigt. Eerst waar dit zwaard ons leven heeft geraakt, leren wij Jezus zien, zoals hij is. Want eerst dan komt de echte en waarachtige Heer in ons leven.

J. R.

Het boek Prediker

Hoofdstuk 6 (slot)

Prediker heeft in het eerste gedeelte van ons hoofdstuk ons een rijk man voorgesteld aan wie het niet gegeven was van zijn rijkdom te genieten. Voorts stelde hij het geval, dat zulk een rijkaard gezegend was met kinderen en een lang leven, maar toch geen werkelijke verzadiging kende. Ja, al zou het graf hem zelfs niet wachten, dan is er geen waarachtig geluk, als zo iemand verteerd wordt door begeerte naar meer. We eindigden de vorige maal met het N.T. woord: „Zalig zijn zij, die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden”. —

Prediker zegt voorts, dat een misdracht er beter aan toe is, dan de rijke die hij ons in de voorgaande verzen heeft geschilderd. De misdracht heeft nimmer het begeren en het niet-verzadigd worden gekend. Aan een misdracht wordt ook geen naam geschenken. De naam speelde in het oude-Oosten een veel groter rol dan bij ons. Wie geen naam krijgt bestaat niet. De misdracht heeft de zon niet gezien (vers 5), d.w.z. heeft het levenslicht niet. Zo één acht Prediker gelukkiger, en hij stelt dan de dode boven de levende (4 : 2).

Zelfs al zou de mens twee maal duizend jaren leven, — en dus nog langer leven dan de oudste mens Methusalach, die 969 jaren telde en het dan nog eens voor de tweede maal kunnen overdoen — wat natuurlijk een onmogelijkheid is, maar hem zou daarbij de verzadiging ontbreken, ook dan is het zonder waarde, dan is het ijdel; dan gaat door zulk een leven een streep.

Dan was het immers een leven vol moeite en onverzadigd zijn, een leven dat minder begeerlijk was, dan dat van de misdracht, die de smart van het niet verzadigd worden nimmer heeft gekend.

In een meer algemene toepassing wordt dit bevind van zaken in de verzen 7—9 neergelegd.

„Al de arbeid des mensen is voor zijn mond”, wij werken om de kost te verdienen. Doch daarmee wordt de mens niet verzadigd. Niet alleen de maag heeft behoefte, ook hoofd en hart vragen. In dit opzicht is de wijze gelijk aan de zot, dat beiden niet meer kunnen doen, dan de buik vullen. Ook de arme, die „voor de levenden weet te wandelen”, d.w.z. die de rechte levensweg weet te gaan, de juiste levenshouding weet aan te nemen te midden van zijn medemensen, heeft niets bij de ander voor.

Zo lang er geen verzadiging is en de begeerte brandend blijft, zoals een vuur

dat door het hout gevoed wordt, zolang is er geen onderscheid van arm of rijk van wijs en dwaas.

* *

„Beter is het aanzien der ogen”, het genieten van wat God geeft, dan het steeds jagen naar meer, dan het „wandelen der begeerlijkheid”. Het spreekwoord zegt beter één vogel in de hand dan tien in de lucht. De gierigaard bouwt zich steeds meer luchtkastelen, ziet voor z'n geest groter rijkdom en meer grootsheid des levens, en heeft ten slotte niets!

Luther, de grote hervormer schrijft: „wij moeten dan tevreden zijn met het tegenwoordige en niet aan een begeerlijkheid toegeven, die niet zat wordt. Ieder Christen vergenoege zich met hetgeen hij heeft en hetgeen God hem heden geeft”.

Die rijk willen worden, vallen in verzoeking en in de strik en in vele dwaze en schadelijke begeerlijkheden, welke de mensen doen verzinken in verderf en ondergang. Want de geldgierigheid is een wortel van alle kwaad tot welke sommige lust hebbende, zijn afgedwaald van het geloof en hebben zichzelf met vele smarten doorstoken”.

Een oud-hollands dichter zei: sluit voor begeerte uw graag gezicht.

* *

Ook onder Christenen leeft die begeerte naar meer en het jagen naar rijkdom. „Het vastzitten aan het geld” is een gevaar, ja is zonde. Als wij de zonden registers in de Schrift lezen, dan staat de gierigheid nog al bovenaan (2 Tim. 3 : 2—5, Rom 1 : 29).

In de Judas-brief wordt de geldgierige Bileam geplaatst tussen de doodslager Kaïn en de opstandeling Korach. De gierigaard staat in 1 Kor. 5 : 11 tussen de hoereerder, en dronkaard, en in 1 Kor. 6 : 1 tussen de afgodendienaar en de rover in. Zoals het moeilijk is een stronk uit de grond te werken, is het eveneens moeilijk de geldgierigheid uit het hart kwijt te worden. Alleen Christus kan ons daarvan genezen. Hij kan ons van de begeerte, van de zucht naar geld afhelpen, want *Hij alleen verzadigt ons.*

Vers 10—12

Het slot van het hoofdstuk is vrij los van het voorgaande. Het kan moeilijk bij het volgende hoofdstuk worden getrokken, omdat met het volgende hoofdstuk een nieuw onderwerp aangevangen

wordt. Prediker gelooft aan de souvereiniteit Gods. Er is een wil die boven ons staat. God leidt ons leven en door Hem heeft alles zijn bestemde tijd. Zoals Adam eens namen gaf aan de dieren, zo heeft God aan ieder wezen een naam gegeven. Zo heeft Hij ook de mens een naam gegeven: Adam. Deze naam duidt aan de verbinding met de aarde. Het wezen, dat door God mens genoemd is, draagt in zijn naam ook zijn bestemming. Hij is mens, hij is uit de aarde. Prediker eindigt dan ook (12 : 7): „en dat het stof wederom tot aarde keert als het geweest is”.

Ieder schepsel is een Adam, die „in de nederste delen der aarde” is geformeerd. Er past daarom slechts één houding, nl. van onderworpenheid. „Zal ook het maaksel tot degene, die het gemaakt heeft, zeggen: Waarom hebt Gij mij alzo gemaakt?” Prediker stelt ons hier voor ogen de nietigheid van de mens tegenover de Almachtige. — God is in de hemel en gij zijt op de aarde. De mens is niets meer dan mens en dat is bekend reeds van de beginne. Deze mens kan niet „rechten met dien, die sterker is dan hij”. De mens kan niet met God gaan rechten (Job 9). Al zou de mens ook over vele woorden beschikken, hoe meer de mens spreekt tegen God, des te bespottelijker maakt hij zich. De Statenvertaling luidt: Voorwaar, er zijn vele dingen, die de ijdelheid vermeerderen”. Het woord voor „dingen” is gelijkkluidend met het woord voor „woorden”, zodat hier vertaald moet worden in dit verband: er zijn vele woorden, die de ijdelheid vermeerderen. Het 12e vers legt er de nadruk op, dat de mens ook geen reden heeft om tegen God te spreken. De mens heeft geen grond zich tegen God te beklagen, want ons leven is niet doorzichtig. „Want wie weet, wat goed is voor de mens?” Ook kunnen we niet in de toekomst zien. De mens heeft volgens Prediker „niets in te brengen”, hij heeft slechts te aanvaarden.

De mens wandelt in schaduwen en zijn leven is als een schaduw. Merkwaardig, de mens die door Prediker steeds genoemd wordt „levend onder de zon”, wandelt in schaduw. Wij gevoelen de waarheid van deze woorden en toch weten we wel iets meer. Als gelovigen kunnen we getuigen: „alle dingen werken mede ten goede” en „wat de toekomst brengen moge, mij geleidt des Heren hand”. Onze toekomst is niet onzeker, niet schaduwwachtig, want wij verwachten Hem!

D. SLORT.

Instinct is de neus van de geest

Vijanden van

gezond gemeentelijk leven

III

3 Verwaarloosde of verkeerd begrepen gemeenschap

Het leven van Gods kinderen is geconcentreerd in zichtbare Gemeenten die, wanneer ze goed functioneren, een prachtige rol kunnen spelen op de plaats waar God ze stelde.

Iemand noemde zo'n zichtbare Gemeente eens een „Collectie Heiligen”, waarmee hij wel veel maar toch niet alles gezegd had.

Sommigen zullen lachen wanneer we over leden der Gemeente spreken als over heiligen. „Mooie heiligen!” Maar wanneer we dit woord in Nieuw-Testamentische zin interpreteren als afgezonden, apart gezet door God, zal het wel gaan.

God zonderde ons af voor Zichzelf.

Hij zonderde ons af uit de wereld, maar ook vóór de wereld in die zin, dat we zouden worden het zout der aarde en het licht der wereld.

Hij zonderde ons ook af voor elkaar, opdat we elkaar zouden dienen en tot een hand en een voet zouden zijn.

Het is daarom, dat het woord *Collectie* tekort schiet. *Collectie* duidt naast een zekere eenheid ook een *veelsoortigheid* aan, die er eveneens in de Gemeente te vinden is, maar spreekt niet van een levende verbondenheid der leden onderling. En juist die verbondenheid, die gemeenschap der heiligen, is in de Gemeente zo'n belangrijke factor.

Verwaarlozing

Deze gemeenschap der heiligen is er op grond van bekering en wedergeboorte. Op grond van het feit dat we tot één lichaam gedoopt zijn. Maar tegelijkertijd moet die gemeenschap *gerealiseerd* worden. En wee ons als we die gemeenschap alleen maar zien als gave, en niet ook als opdracht.

In het boeiend geschreven werk van Dr R. J. Bouman: *Revolutie der Eenzamen*, waarin hij een stuk wereldgeschiedenis na 1900 op prachtige wijze weergeeft, lezen we over de Kerk het volgende:

„Nog steeds zijn wij dank verschuldigd aan de kerken, die het goddelijk erfgoed der eeuwen in de kostbare schrijn der dogmatische tradities geborgen hielden. Zij bewaarden het en zullen hun bewaarloos ontvangen. Doch ook niet meer. Althans, *zolang zij geen gemeenschap der heiligen meer kennen* en steeds meer verstrikt raken in de organisatorische buitenkant van onze samenleving.”

Dit is een hard verwijt aan de kerke van deze tijd. Er is wel zorg voor het goddelijk erfgoed der eeuwen, maar te weinig of geen zorg voor de schapen der kudde. Er is geen binding van de duizenden leden der kerken aan elkaar. Ieder moet zijn eigen weg maar zoeken, los van de ander. Zo verwordt de Gemeente tot Kerkpubliek.

Laat ieder onzer toch oppassen, dat hij als lid van de Gemeente *meer is dan alleen maar Kerkganger!* We mogen geen leden van de Gemeente zijn op dezelfde wijze als waarop we klanten van onze kruidenier zijn met nog een aantal anderen, waarmee we anders niks gemeen hebben dan dat we samen in dezelfde zaak kopen! Het levende lidmaatschap van een Gemeente omvat oneindig veel meer!

Verkeerd begrip

Veel van zulke kerkgangers hebben we vermoedelijk nog niet. Maar wel leeft er in onze Gemeenten bij velen een verkeerd begrip van wat *die* gemeenschap eigenlijk wel is en zijn moet.

Sommigen vertalen gemeenschap door *vriendschap*. Ze zoeken in de Gemeente verbinding met diegenen, die hun het beste liggen en sluiten zich bij hen aan. Zo ontstaat dan een klein clubje vrienden, die onderling in zekere mate gemeenschap oefenen, met elkaar meeleven, elkaars feesten meevieren, enzovoort.

Nu is het niet verkeerd dat we vriendschap sluiten met leden van de Gemeente waarvan we lid zijn, maar wel verkeerd is het te denken dat op deze wijze de opgave van de gemeenschap der heiligen gerealiseerd wordt. Door de Gemeente te zien als een instelling, die ons een aantal vrienden opleveren moet, degraderen we de Gemeente en maken haar tot iets wat ze niet is. En als we er dan geen vrienden vinden, vinden we die Gemeente geen knip voor de neus waard en verhuizen naar een ander Kerkgenootschap. Een vriendenkring kan alleen maar goed zijn, wanneer die niet tot „klik” wordt, die als zodanig een bepaalde rol in het *gemeentelijk* leven wenst te spelen. Vriendschap en gemeenschap der heiligen zijn twee elkaar niet dekkende begrippen.

Onze vriendschappen betreffen slechts enkelen; wanneer we over gemeenschap spreken dan hebben we te maken met al onze „huisgenoten des geloofs”.

Aan allen zijn we verbonden, omdat we allen dezelfde Vader hebben. Met allen staan we in gemeenschap omdat één Geest ons samenbindt. Met allen

staan we in gemeenschap omdat één Geest ons samenbindt. Met allen hebben we te maken omdat één verantwoordelijkheid op aller schouders rust.

Hoe realiseren we nu die gemeenschap, die er in principe al is?

Door die gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de arbeid des Heeren te aanvaarden! De Gemeente moet de boodschap uitdragen: Wij gaan *méédoen!* De gemeente heeft arbeiders nodig: We melden ons aan. Er is veel gebed nodig om de arbeid te dragen en de arbeiders te steunen: Wij gaan *méébidden*. Voor de arbeid der gemeente en de instandhouding van wat gebouwd werd, is geld nodig: We gaan *mééofferen*. Er is leed ergens in de Gemeente: we gaan *méé* dat leed dragen.

En zo, *samen* strijdend, *samen* lijdend, *samen* lofprijzend, *samen* de arbeid en de verantwoordelijkheid dragend, *samen* biddend en het avondmaal vierend, realiseren we de gemeenschap, zodat ze in ons leven wordt tot een wondervolle belevenis.

En wanneer die gemeenschap scheuren gaat vertonen, wanneer we botsen met leden van eenzelfde lichaam, misschien omdat ze zo totaal anders zijn dan wij, dan is daar de mogelijkheid van schuldbelijden, vergeven en elkaar dragen en verdragen, waardoor de gemeenschap nog weer hechter wordt. Dr Bouman heeft gelijk: de Gemeenschap der heiligen is een aangelegenheid van de eerste rang. Waar die ontbreekt, is ook geen gemeenschappelijk arbeiden en optrekken. Daar moeten de enkele vrijgestelden het werk doen. Maar waar een levende Gemeente als één machtig leger optrekt, uitgaat en getuigt, daar hoort de wereld rondom het Levende, Reddende Woord van God, en schijnt weer het licht in de duisternis.

Wordt vervolgd.

Wf.

Mededelingen

Het secretariaat van de Beheerscommissie van „Renderloo” berust thans bij Ds C. Mostert. Zijn adres is tot 15 Januari: Delftschelaan 145, Den Haag; daarna: Noorderhaven 49, Harlingen.

UTRECHT

Zondag 9 Januari zal Ds H. v. d. Werf D.V. afscheid nemen als voorganger van de gemeente te Utrecht.

10 uur Afscheidsdienst

19.30 uur Afscheid in meer intiemere kring.

Belangstellenden zijn deze dag hartelijk welkom.

F. BOS, secretaris.

Op wacht bij de buitenkant

De Nationale Christen Onderofficieren Vereniging heeft een memorandum inzake de handhaving van de Christelijke levensstijl in militaire dienst gepubliceerd, dat aan alle kerken en gemeenten is toegezonden. Hierin worden de kerken opgewekt er met hun autoriteit bij de Minister van Oorlog en de regering op aan te dringen, dat bepaalde, in het memorandum gesignaleerde misstanden, die de christelijke levensstijl in de militaire dienst aanranden, worden opgeheven. Waar ook in onze gemeenten en hun raden dit memorandum ter sprake zal komen — het is immers ook aan hen gezonden —, willen we er in dit artikel enkele kanttekeningen bij plaatsen.

Vijf bezwaren

Tegen verschillende gedragingen van de legerleiding en de Minister van Oorlog maakt de N.C.O.O.V. bezwaar, omdat — naar haar mening — daardoor de christelijke levensstijl in de militaire dienst wordt ondermijnd en de mannelijke Nederlandse jeugd aan ontkerstende invloed wordt blootgesteld. Deze bezwaren gelden:

De oefeningen in internationaal verband, waarbij steeds een Zondag in beslag wordt genomen.

Het nog steeds voortdurende kwaad van het reizen op Zondag door militairen.

Oefeningen op kerkelijke feestdagen.

Het z.g. cafetaria-systeem bij de verstreking van de maaltijden, waardoor algemene stilte voor gebed onmogelijk wordt.

De grote gejaagdheid bij het eten, die uit het cafetaria-systeem voortvloeit.

Tegen deze practijken wordt in dit memorandum stelling genomen in alle uitvoerigheid. Twintig, dicht bedrukte pagina's zijn er mee gevuld, waaruit wel mag worden afgeleid, dat deze zaken de leiding van de N.C.O.O.V. hoog zitting. En ongetwijfeld zijn dit dingen, die op de jeugd onder de wapenen geen goede invloed hebben, al valt over de zwaarte van ieder onderdeel afzonderlijk uiteraard te twisten. Het is echter niet hierom, dat we aan dit memorandum aandacht wijden. Tegen taal en motivering van dit uitvoerige stuk zijn, juist vanuit de door de schrijvers te dikwijls aangehaalde Heilige Schrift grote en zwaarwegende bezwaren in te brengen, die maken, dat wij ook en juist tegen dit zo christelijk klinkende geschrift „neen” moeten zeggen.

Christus' Koningschap

Bij het lezen van dit memorandum vielen mij twee dingen op. In de eerste plaats, dat de naam van Christus er slechts twee keer in wordt genoemd, en in de tweede plaats, dat de ganse moti-

vering van de geopperde bezwaren ontstellend oppervlakkig is. Wel staat het boekje vol met uitdrukkingen als „s Heren ordonnantien”, „Gods Wet”, „het Christelijk volksdeel”, „de Christelijke zede” enzovoort, maar dit neemt niet weg, dat nergens de betekenis van Christus' Koningschap in bijbelse zin verstaan wordt. Wanneer men dit boekje leest, zou men tot de conclusie moeten komen, dat Gods geboden niet meer bedoelen dan een uiterlijke regeling van het leven. Nergens komt tot uiting, dat de gehoorzaamheid aan God meer is dan een levensstijl. De Gods-dienst, die achter dit geschrift schuil gaat, is bedroevend onpersoonlijk. Het is daarom geen toeval dat de naam van Christus er niet meer dan een enkele keer in wordt genoemd. Want, al laat m.i. zelfs het Oude Testament geen ruimte voor een onpersoonlijke dienst van de God van Israel, sinds God Zich openbaarde in Zijn Zoon Jezus Christus kunnen geloof en gehoorzaamheid toch nooit anders zijn dan de uitdrukking en consequentie van een persoonlijke verhouding met de Heer. En deze persoonlijke verhouding zal dan op het hele leven het stempel gaan drukken van de navolging van Christus.

Nu weet ik heel goed, dat men hier van alles tegen in kan brengen. Men kan zeggen, dat Christus ons toch niet voor iedere situatie van het leven van vandaag een voorbeeld heeft nagelaten en dat wij daarnaast dan het Oude Testament hebben. Men kan zeggen, dat het leven toch ook z'n uiterlijke ordeningen vraagt en dat die ordeningen toch ook vanuit de Bijbel moeten worden gesteld. Dit alles is in zijn algemeenheid zonder twijfel juist, maar daarbij wordt — evenals in het memorandum — vergeten, dat iedere uiterlijke ordening alleen dan bijbels kan heten, wanneer zij de toets van Gods Openbaring in Christus kan doorstaan, ja dat zelfs ieder Oudtestamentisch gebod niet zonder meer geldig is, wanneer het deze zelfde toets niet kan doorstaan. Er is ook in Gods Openbaring voortgang, die leidt naar enig normatieve hoogtepunt: Jezus Christus.

Het christelijk geweten

Op het christelijk geweten wordt in het memorandum meer dan eens een beroep gedaan. Dat het woord „christelijk” daarbij doorgaans met een hoofdletter geschreven wordt, is een klein, hoewel niet geheel onbelangrijk verschil tussen de schrijvers en ons. Op dit verschil in te gaan zou ons te ver voeren. Van meer belang is, dat het Christelijk geweten van de schrijvers ten aanzien van de aan de orde gestelde problemen blijkbaar anders reageert dan het mijne. Ik moet eerlijk erkennen, dat overal waar het gaat over dingen, die samenhangen met het militaire wezen, en het geweten, de naald bij mij direct gaat wijzen in de richting van de vraag, of het christelijk geweten bewapening überhaupt mag aanvaarden. Ik zou niet graag voor mijzelf de autoriteit willen opeisen in deze vraag het laatste woord te kunnen spreken, temeer niet, omdat de militaire dienst voor mij nooit een probleem is geworden. Maar nu omvang en gevaren van het vernietigingspotentieel, dat wij strijdkrachten noemen, langzamerhand zulke diabolische afmetingen beginnen aan te nemen, wil het mij voorkomen, dat in de eerste plaats ieder christelijk geweten, al of niet met een hoofdletter, moet worstelen met de benauwende vraag, of het voor de God en Vader van onze Heer Jezus Christus nog langer verantwoord is om het militaire wezen te aanvaarden. Dit beklemt mij oneindig meer dan oefeningen op Zondag en het cafetariasysteem.

Daarom is in het memorandum der christen-onderofficieren zo bedroevend, dat zij, die allen dagelijks met de neus op het militaire wezen en alle daarmee verband houdende vragen gedrukt worden, voor deze cardinale vraag kennelijk geen oog blijken te hebben. Zij aanvaarden — zo moeten wij uit hun stilzwijgen hierover wel concluderen — het militaire apparaat zonder bezwaar. Zij komen alleen in het geweer, wanneer binnen dit militaire apparaat de christelijke levensstijl in het gedrang komt. De mogelijkheid, dat het militaire apparaat zelf in strijd is met Christus' geboden, bestaat blijkbaar niet.

Ergens in het boekje wordt Hebreë 4 : 1—13 aangehaald, ter staving van de eis van Zondagsheiliging in het leger. Er wordt bij gezegd, dat Gods Woord „zo duidelijk” spreekt en dat dit geldt voor ieder mens persoonlijk, voor ieder volk, voor overheid, legerleiding en strijdkrachten. Er staat in de Bijbel echter ook, dat geen kwaad met kwaad vergolden moet worden. Schept het dan christen-onderofficieren geen problemen, wanneer het apparaat, waarin zij dienen, tot in de perfectie wordt afgericht op de „newlook” van de massale vergelding in geval van een aanval? Ligt de ontkerstende invloed, die het militaire leven kennelijk op de mannelijke jeugd van Nederland blijkt te hebben, alleen in het ontbreken

van voldoende Zondagsheiliging en niet veeleer daarin dat het militaire wezen zelf vloekt met de elementaire geboden van Christus? Niet de overheid draagt de schuld voor de vervreemding van tallozen van het Evangelie door de militaire dienst, maar veeleer de christenen, die in hun geweten alleen maar bezwaard zijn over de ondermijning van de levens-

stijl en niet over de smaad; die Christus wordt aangedaan door de opbouw van een geperfectioneerd vernietigingapparaat. De christen-onderofficieren betrekken de wacht bij de buitenkant en zien niet, dat het hart van het christelijk leven geweld wordt aangedaan.

J. R.

Notities over het Christelijk onderwijs

2

Zoals de vorige keer gezegd, is er de laatste tijd een hernieuwd streven om de bijbel op de openbare school te brengen. Dit streven is niet nieuw en heeft vele jaren, vooral in de Generale Synode der Hervormde Kerk een punt van bespreking uitgemaakt. Dit hing nauw samen met een streven bij een gedeelte der Synode om het praedicaat „christelijk” als separatistisch te betitelen. Deze geestesbeweging verzet zich derhalve tegen een christelijke Radiovereniging, een christelijke reisvereniging, een christelijke school, enz. Het argument is dan, dat op deze wijze ons volk in een christelijk en een niet-christelijk volksdeel wordt opgesplitst en dat het voor herkerstening van ons volk een gebiedende eis is om ons gehele volk met het evangelie aan te spreken.

Hoewel wij het met dat deel der Hervormde Kerk eens zijn dat heel ons volk een evangelisatie-object moet zijn — en dat bewijzen wij door onze actie Zuid-Hollandse eilanden en komende actie voor het Zuiden — geloven wij dat door dit streven velen meer bewust de grote waarde van het christelijk onderwijs hebben gezien. Hiervan getuigt de grote groei, juist in de laatste jaren, van dit onderwijs.

Nu menen sommigen dat de voorstanders van het christelijk onderwijs tegenstanders zijn van de leuze: „De bijbel op de openbare school”. Niets is minder waar dan dat. Is het wel denkbaar dat een christen bezwaren maakt als aan kinderen op de openbare scholen uit onze zo waardevolle bijbel verteld wordt? Dit is trouwens altijd mogelijk geweest want de L.O. wet 1920 bepaalt in art. 26 lid 1 dat, binnen de schooltijden in de schoollocalen of elders, gelegenheid moet worden geboden voor godsdienstonderwijs en zegt in lid 2 van hetzelfde artikel dat de localen voor dit godsdienstondericht verwarmd en verlicht kosteloos beschikbaar moeten worden gesteld.

Het I.K.O.S., (interkerkelijk overleg in schoolzaken) waarin zitting hebben zes Hervormden, twee Evangelisch Lutherse en twee Remonstranten, is met de N. P.B. (Ned. Protestant Bond) overeen-

gekomen een cursus uit te geven die opleidt tot het I.K.O.S. diploma dat gelijkgesteld is met het testimonium der Ned. Hervormde kerk. Deze cursus leidt op tot algemene bijbelkennis, geeft enige lessen over speciale pädagogiek en de didactiek van dit bijbelonderwijs en tevens wat kerkgeschiedenis. De bedoeling is dat leerkrachten die dit diploma bezitten, op de openbare scholen bijbelonderricht geven zoals bij de wet toegestaan. Hiertegen is op zichzelf natuurlijk geen bezwaar. Het moet wel in twijfel worden getrokken of deze betrekkelijke oppervlakkige bijbelkennis, goedgekeurd door een uitgesproken vrijzinnige richting, voldoende is, om de kinderen dat levende geloof te verklaren dat bij alle druk toch een blij geloof blijft.

Gelukkig geven onze Baptiste leerkrachten over het algemeen de voorkeur aan christelijke scholen. Hier hebben zij volledig gelegenheid hun evangelisatiedrang uit te leven.

Het wordt echter onze mensen helaas wel eens moeilijk gemaakt omdat het niet altijd meevalt als Baptist benoemd te worden aan een school voor C.V.O. (Hervormde school) of aan een school op Gereformeerde grondslag.

Vaak is het nog moeilijk iemand geplaatst te krijgen aan een school voor Chr. Nationaal onderwijs, waar de verschillende richtingen samen werken, omdat op de meeste plaatsen met ons geen rekening wordt gehouden. Daarom is het van het grootste belang dat in plaatsen, waar een Baptiste gemeente is, deze tracht een vertegenwoordiger in het schoolbestuur te krijgen. Als wij actieve belangstelling tonen, lukt dat vast wel. In Hengelo zijn 5 scholen voor Christelijk Nationaal onderwijs en één school voor Chr. Ulo; welke allen onder één bestuur ressorteren. Onze gemeente is met twee leden in dat bestuur vertegenwoordigd, terwijl schrijver dezes reeds 16 jaar de voorzittershamer hanteert. Als gevolg daarvan zijn drie Baptiste leerkrachten aan onze scholen verbonden (momenteel 1 vacature) en dit aantal kan eventueel uitgebreid worden tot 5.

Nu is het soms moeilijk om goede Baptiste leerkrachten aan te trekken om-

dat velen, in verband met bovengeschetste redenen, niet solliciteren. Zij menen dat er voor hen toch geen plaats is. Misschien is het goed in Nederland een centraal adres te hebben, waar alle Baptiste leerkrachten en examen kandidaten ingeschreven staan, zodat ieder die meent een der onzen in zijn woonplaats te kunnen laten benoemen, via die centrale adressen kan ontvangen. Omgekeerd van dit centrale adres de vacatures moeten weten en de eventuele sollicitanten kunnen inlichten. Misschien wilt u er eens over nadenken. Als dit schrijven tot resultaat heeft dat hierdoor wordt bevorderd dat onze mensen hun plaats bij het christelijk onderwijs kunnen innemen is de moeite meer dan beloond.

Over het openbaar en bijzonder onderwijs is vanzelfsprekend nog veel meer te schrijven. Voorlopig meen ik het te moeten laten bij deze losse notities.

S. W. VIS.

Uit ons Unie-bureau

Ons Unie-jubileum

De voorbereiding van de inzamelingsactie voor het Jubileum-Evangelisatiefonds verloopt trager dan verwacht werd, zulks tengevolge van het overbezet zijn van de drukkerijen tegen Kerstmis en Nieuwjaar. De raambiljetten en bonboekjes alsook de sluitzegels kunnen niet eerder dan midden Januari afgeleverd worden. Deze zullen dus wel vanuit het nieuwe Unie-bureau in Arnhem toegezonden worden aan de regionale contactpersonen. Ondertussen zullen deze in hun rayon natuurlijk wel al de contactpersonen in de gemeenten met hun „hulptroepen” gevonden hebben. Dan kan straks volop deze jubileum-evangelisatieactie ingezet worden. Dit pas begonnen jaar sta in het teken van „Evangelisatie in het Zuiden” onder het motto: „Uw hand aan de ploeg”!

Het B.W.A.-Jubileum-Congres

De deelneming daaraan blijkt veel geringer te zijn dan destijds aan het B. W.A.-congres te Kopenhagen. Is Londen niet zo in trek? Er hebben zich slechts 18 deelnemers gemeld en een aantal sprak geen wens uit voor reizen in groepsverband; van dit laatste zal dan ook wel niets terecht komen, daar het minimum aantal 15 moet zijn. Indien er nu toch nog liefhebbers zijn voor deelneming aan het B.W.A.-jubileum-congres in Londen, laten ze zich dan nu onverwijld melden (en tevens duidelijk aangeven of reizen in groepsverband al dan niet gewenst wordt); alleen dan kan ik

er nog verder mee voort. Zoals bekend zijn de kosten: deelneming Congres f 6.75 (tegelijk met de aanmelding te voldoen); individueel reizen Hoek v. Holland—Londen retour rond f 100.—; verblijf tijdens congres zo mogelijk gratis, eventueel een vergoeding van f 15 — f 20.

„De Zaaier”

Hebben de gemeenten de Kerstnummer-campagne ook goed benut om de verspreiding van het gewone maandnummer van ons evangelisatieblad te bevorderen? Dat zou een permanente levendigheid betekenen. Onze gemeenten weten overigens wel hun kans te benutten. Want ons Kerstnummer kreeg diverse nabestellingen! Prachtig ging het. Nu, laat het in 1955 ook zo mogen gaan met de maandelijkse „Zaaier”. Gebruiken onze gemeenten ons evangelisatieblad wel al voldoende voor hun speciale acties, campagnes, evangelisatie-bijeenkomsten, enz.? Wel, wat bewijst „De Zaaier” daarbij goede diensten! En het mag nu wel als voldoende bekend verondersteld worden, dat partijen, die bóven de gewone maand-partij betrokken worden voor speciale evangelisatie, tegen bijzondere billijke voorwaarden verstrekt worden. Natuurlijk moeten het dan ook flinke extra partijen zijn, die tevens dienen om de maandelijkse partij omhoog te brengen. Daarbij komt, dat we dit jaar ons maandblad weer elke maand gaan drukken. Het drukken van twee nummers tegelijk bleek wat lastig te werken. Vandaar dat we onze gemeenten ook het gemak van maandelijks drukken geven, zonder dat de prijs daardoor stijgt. Wie dus volgens regel op tijd bestelt — uiterlijk op de 15de van de maand — krijgt het gewenste aantal van het volgende nummer toegezonden!

„De Kindervriend”

De toename van de verspreiding van ons kinderblaadje bleef ondanks de speciale wervingsactie (er werden gedurende 4 weken ruim 1000 exemplaren per week gratis verstrekt) beneden de verwachting. Toch mogen we met vreugde vermelden, dat er een paar nieuwe groepen of zondagsscholen met de verspreiding zijn begonnen. Hierbij spande Emmen de kroon, waarop Vlagtwedde volgde, terwijl Hengelo eveneens een aantal méér verspreidt. Aan deze drie kon dan ook volgens belofte een gebonden jaargang van „De Kindervriend” uitgereikt worden. Wij wensen gaarne allen, die onder kinderen arbeiden en met „De Kindervriend” werken, veel blijdschap en volharding, geboren uit de liefde tot DE Kindervriend!

De Statistiek

De secretarissen der gemeenten ont-

vangen dezer dagen twee invulformulieren, waarvan ze het ene voor eigen archief en het andere naar het Unie-bureau retourneren. Secretarissen, doet weer uw best om zorgvuldig en op tijd te zijn! Alleen één vriendelijk verzoek: zend het formulier in verband met de verhuizing van het Unie-bureau niet in vóór 18 Januari; en stuur het dan na die datum doch vóór 31 Januari naar het adres van het nieuwe Unie-bureau: Dalweg 77, Arnhem.

Mag ik in dit jaar ook weer rekenen op aller medewerking in de dienst van onze gemeenschap? Daarvan mag ik naar ik weet verzekerd zijn. En gaarne houd ik mij ook bereid tot de dienst jegens onze gezamenlijke arbeid tot heil onzer gemeenten. Laat ons allen om de grootheid van onze Heer onze plaats innemen en onze taak vervullen met getrouwheid en opgewektheid en met het inzicht op Zijn wereldwijd verlossingswerk!

De Uwe in Unie-dienst,
T. JANSMA.

Kroniek

Oorlogsvliegers in dienst der Zending

Enige Amerikaanse oorlogsvliegers kwamen tot het besluit om na de oorlog hun krachten te willen wijden aan het werk der Zending. Dit is op zeer originele wijze geschied: zij werden „vliegende zendelingen” en richtten hun eigen zendingsluchtvaartmaatschappij op, met Centraal Afrika als arbeidsterrein.

Verscheidene nieuwe vliegvelden werden door hen aangelegd ten behoeve van zeer afgelegen streken. Ook ziekentransport van inheemsen valt zo nodig onder hun werkzaamheden.

(Uit Ev. Luth. Weekblad.)

Nieuw gezichtspunt?

Interkerkelijke Jeugdevangelisatie

Uit Charlois' kerkeraadsverslag knippen we deze passage:

„De kerkeraad is van oordeel, mede op grond van overleg met de I.J.E. dat er op Charlois een interkerkelijke raad voor evangelisatie moet komen, waarvan bepaald evangelisatiewerk, dat een incidenteel en sterk publiek karakter heeft, zou moeten uitgaan.

De verschillende kerken zouden officieel in die raad vertegenwoordigd moeten zijn. Het I.J.E. werk zou dan van deze raad kunnen uitgaan. De kerkeraad

zal verschillende kerken tot een samenspreking uitnodigen.”

(Uit Centr. Weekblad
v.d. Geref. Kerken)

Preken in Egypte

De preken, die in dit land op Vrijdag in de moskeeën worden gehouden, zullen voortaan in een precies omschreven vorm gemaakt worden door ambtenaren van het ministerie van godsdienstzaken. Er zal niet in worden gezinspeeld op maatschappelijke, godsdienstige en politieke vraagstukken.

(Uit Ev. Luth. Weekblad.)

Televisiekerkdienst

De door het IKOR uitgezonden kerkdienst kreeg veel belangstelling. Wij geven een enkel citaat uit de vele verslagen in de pers:

De Nieuwe Rott. Crt. spreekt over een belangwekkend en voor de ontwikkeling van de televisie in ons kerkelijk land bijzonder gewichtig initiatief, waarvoor men het IKOR en allen, die er met vuur aan hebben meegewerkt, lof voor hun moed niet mag onthouden. „Het in onze onkerkelijke ogen nog niet slagen was het risico van dit waarlijk grote experiment.”

„Dit terugbrengen van het spel-element naar de eredienst, een teruggang in verre historie dus, zal vele tongen en pennen in beweging brengen.”

Het Vrije Volk vond het geheel te rethorisch, te galmend; de huiskamersfeer verdraagt dit moeilijk.

Het Parool vindt het geheel uitnemend geslaagd en noemt als opvallend onderdeel het gebed: men volstond met het geluid en liet het beeld vervallen. De spelfragmenten lieten gemengde indrukken na.

De Waarheidsvrienden (blad van de Gereformeerde Bond) heeft geen goed woord voor het geheel: „Hier is de techniek niet meer in dienst van het Woord, maar omgekeerd de „verkoondiging” dienstbaar gemaakt aan de techniek. Het komt er op neer, dat het geheel eigen karakter van de prediking des Woords is prijsgegeven om toch maar vooral met de televisie te kunnen meedoen.”

Het Vaderland: „Zo zeer omgriep ons de sfeer van deze kerkdienst, dat wij de decors van het spel slechts storend vonden. De kansel met de bewogen stem en het rijke maar beheerste gebaar van ds Barnard en de sfeer van het kerkgebouw zelf waren ons een volkomen entourage geweest voor het verhaal van Abraham en zijn afstammelingen op hun zwerftochten naar het beloofde land.”

De (Chr.) Rotterdammer: „De prediking was zeer literair afgestemd en vroeg zo veel te veel kennis van de geloofs-

zaken, zodat we ons afvragen of ze voor velen wel begrijpelijk is geweest."

De Nieuwe Pers heeft de indruk, dat, omdat men zowel kerkelijken als niet-kerkelijken wilde bereiken, beide groepen tussen wal en schip zijn geraakt.

Ook kwamen er veel brieven binnen. Het is merkwaardig, dat veel trouwe kerk-gangers meenden, dat het voor de buitenkerkelijken te moeilijk was, terwijl juist buitenkerkelijken schreven, dat ze er veel aan gehad hadden. Een briefschrijfster had het meegemaakt, dat mensen in een café zeer geboeid zaten te luisteren. Iemand schreef, dat in de kerk geen toneelspel hoort, terwijl een ander, die schreef, dat hij door Nijhoffs spelen tot de kerk gekomen was, zeer gepakt was door de combinatie van preek en spel.

Op dezelfde dag, dat het IKOR deze uitzending verzorgde, werd in Zwitserland voor het eerst een dienst per televisie uitgezonden. In tegenstelling tot de uitzending uit Utrecht gold het hier een gewone kerkdienst.

Albert Schweitzer over de oorlog

In „Militia Christi", het orgaan van de Geloofsgemeenschap „Kerk en Vrede" (van 20 Nov. j.l.), stond op de voorpagina een bijdrage van Albert Schweitzer. „Het probleem van de vrede is thans dringender dan ooit", zo schrijft de grijze oerwoud-dokter, „omdat de oorlog veel vernietigender dan ooit in zijn uitwerking is". En aan die vernietigende uitwerking stelt prof. Schweitzer ons allen te samen schuldig. En daarom dienen wij „te zoeken naar de geest, die ons kan weerhouden om de ons ter beschikking staande macht te misbruiken voor enig destructief doel. Het is mijn zeer innige overtuiging, dat de oplossing van ons probleem hierin bestaat, dat wij het op een bepaalde dag zover brengen, dat wij op ethische gronden van oorlog afzien. Immers, oorlog maakt ons schuldig aan misdaad jegens de mensheid".

Wij luisteren graag naar Albert Schweitzer, alleen reeds omdat hij, met zijn leven en daden als getuigen, het recht heeft ons iets te zeggen. Niemand onzer of hij is het volkomen met dr Schweitzer eens: oorlog betekent slechts doelloze vernietiging. En elke oorlog is 'n aanklacht tegen ons mensen, die het — om de woorden van prof. Schweitzer te gebruiken „nog niet zover gebracht hebben, dat wij op ethische gronden van oorlog afzien".

(Uit de Herv. Kerk)

Zuid-Afrika

Volgens de nieuwe wet komt het onderwijs aan inheemsen voortaan niet meer te staan onder het departement van onderwijs, maar onder dat van zaken be-

treffende inheemsen. Het wordt uit de berichten niet helemaal duidelijk in hoeverre het onderwijs hierdoor veranderd en geschaad zal worden. In elk geval is het wel zo, dat de subsidies aan de kerkelijke scholen voor inheemsen verminderd worden en dat de regering de onderwijzersopleiding geheel aan zich gaat trekken en deze zal overbrengen naar de naturellenreservaten. De Anglicaanse kerk en de R.K. kerk hebben verklaard, dat zij niet met deze plannen van de regering zullen meewerken. De Methodistische kerken schikken zich onder protest, terwijl de Nederduits Hervormde kerk bereid is om met de regering mee te werken.

De nieuwe president Strijdom zal zeker geen olie gaan werpen op de Zuidafrikaanse golven. Volgens een Engelse krant heeft hij gezegd: „Zij of wij, daar gaat het om". Hij is radicaal tegen elke politieke vertegenwoordiging van de inheemsen, in welke vorm dan ook. De feiten zijn volgens hem drieërlei: de boeren zijn het uitverkoren volk van Zuid-Afrika. De zwarten zijn voorbestemd om alleen maar houthakkers en waterdragers te zijn. De Engelsen zijn er alleen maar om geduld te worden. Met angst kan men de toekomst in dit land tegemoet zien. Gelukkig zijn de kerken blijkbaar waakzaam.

(Uit Ev. Luth. Weekblad)

GRONINGEN

Eindelijk komt de stem uit het barre noorden eens weer door en nog wel met mooie en goede berichten. Het gaat ons als gemeente goed, en er zijn voldoende redenen om echt dankbaar te zijn.

Nog steeds staat onze nieuwe kerk in het noorden van de stad er niet en er is toch zo dringend behoefte aan, doch wij kunnen de bouwruimte nog niet vrij krijgen en zijn in dezen nog steeds wachtende.

Doch de Heer gaat nog steeds voort ons te zegenen. De laatste maanden hadden wij steeds op de eerste Zondag dopelingen, en wat is mooier dan getuige te zijn, als er weer iemand in het watergraf afdaalt, om aan de Gemeente toegevoegd te worden. Niets immers, want daaraan is immers vooraf gegaan de belofte om onze Heiland in alles te willen dienen! Onze voorgangers doen nog steeds met blijdschap hun werk. En op onze post Hoogkerk gaat het zeker goed; ook daar

werken zij met liefde en ijver voor onze Heiland. In mijn gedachten zie ik de tijd naderen dat wij ook daar een zelfstandige gemeente hebben, hun ledental is nu ongeveer 30. Al samen werkende en de zegen van God verwachtende zullen wij de arbeid daar zeker tot bloei zien komen.

De kerstdagen die nu weer achter ons liggen, waren heel goed. De samenkomsten voorbereid zowel door Jeugd als Gemeente werden zeer druk bezocht. Op zulke dagen kan men weer een poosje vooruit.

En nu Groninger broeders en zusters waar U ook verblijft in ons vaderland, Ik heb U iets te zeggen.

Op Zondag 30 Januari 1955 hopen wij als gemeente de dag te herdenken dat onze Gemeente 75 jaar bestaan. En zo God wil belooft dit een dag te worden die nog lang in onze herinnering zal blijven leven.

Nu stel ik mij zo voor, dat U ook gaarne die dag bij ons zoudt willen zijn; welnu dan passen wij elkaar: wij willen ook zo graag dat U die dag bij ons bent. Komt gerust over, er wachten gastvrije broeders en zusters op U, doch geef U dan even tijdig op aan onderstaand adres. Vanzelfsprekend betreft deze uitnodiging al onze broeders en zusters die deze dag gaarne in ons midden willen zijn; allen zijn hartelijk welkom.

Namens onze gemeenten verzoek ik U nu reeds deze dag biddend met ons voor de Heer neer te leggen, opdat een grote zegen ons aller deel moge zijn en blijven.

Uw medebroeder,
F. LINDEMAN.

Parkweg 31, Groningen. Tel. 31377.

AMSTERDAM

heeft haar feesten gevierd, trots dat er een dreigende wolk boven haar hangende is.

De Kerstnummer-actie slaagde goed, zodat de hele voorraad haar bestemming vond. Ook de Kerstdagen waren geslaagd, want we konden met ongeveer tachtig kinderen, bij de kerstboom het feest vieren.

In de avonddienst van de tweede dag waren zangkoor en jeugd van de partij. Het geheel vormde een voortreffelijke samenwerking, aangevuld met getuigenissen.

Verder werd het nieuwe jaar ingezet met een doopdienst, in welke een tweetal personen door de doop in de Gemeente werd opgenomen en enkele anderen met attestatie uit andere Gemeenten, werden voorgesteld.

W. V. Secr.

Ingezonden

Waarde Eindredacteur,

Uw artikel in „De Christen” van 26 Nov. over Eindhoven met veel belangstelling en instemming gelezen. Vooral naar aanleiding van Uw laatste opmerking in genoemd artikel zou ik gaarne iets toevoegen.

Zo U zegt zal er meer en andere propaganda voor het 10 cent fonds gemaakt moeten worden, om tot betere resultaten te komen.

Voor zover ik kan nagaan is de werkwijze voor het 10 cent fonds niet effectief genoeg. Lang alle Gemeenten werken niet ten volle mee. Er is vaak wel gezocht om in elke Gemeente een contactpersoon aan te stellen, maar door verschillende omstandigheden is daar niet van geworden wat men er van verwacht had. Ook is er m.i. te veel aan het persoonlijk opzenden der bedragen ruimte gelaten, en zo de ondervinding veelal bewijst, komt hier niet veel van terecht. In georganiseerd verband valt in deze ook veel meer te bereiken. In elke Gemeente is toch wel één persoon te vinden die deze taak wil organiseren. Daarbij is natuurlijk de medewerking van meerderen en vooral van 't bestuur der Gemeente zeer gewenst.

In „Jong Leven” las ik een artikel „Zo doen wij het” naar aanleiding van de vraag hoe het beste de Jeugdavonden te vullen. Zou het geen aanbeveling verdienen om in dit verband eens te vermelden hoe andere Gemeenten werken aan en voor het 10 cent fonds?

Hier in Hengelo doen wij het als volgt:

Ondergetekende is door de Gemeente aangezocht als contactpersoon en regelt de administratie en financiën met de U.B.S. De Gemeente is in 12 wijken verdeeld (dit kan iedere Gemeente zelf regelen) en deze wijken worden door onderget. en 11 medewerkers bewerkt. Aldus heeft ieder een minimum aan werk. Het ligt natuurlijk aan de Gemeenteleden hoe deze wensen bij te dragen, n.l. per jaar, per half jaar, drie mnd, per mnd, per week. Het is natuurlijk zaak de aantallen van weekbijdragen zo laag mogelijk te houden, aldus heeft men minder werk. Toch mogen eventuele weekbijdragen niet versmaad worden. Voor bijdragen vanaf de maandelijksen wordt door onderget. een kwitantie uitgeschreven. De opgehaalde gelden worden door allen aan de contactpersoon afgedragen en deze maakt al deze gelden per kwartaal over aan de U.B.S. (Door het Gemeentebestuur wordt jaarlijks gecontroleerd of de boeken van deze contactpersoon in orde zijn.) Wanneer ieder Gemeente aldus bewerkt wordt, kunnen wij zeker het doel bereiken, dat niet alleen Eindhoven, maar ook andere Gemeenten volledig kunnen geholpen worden.

J. W. GROOTENHUIS.

Elisabethstr. 117, Hengelo (O).

Waarde br Grootenhuis,

Uw brief is de aandacht van onze lezers wel waard en daarom is hij met naam en toenaam afgedrukt. Er zullen ongetwijfeld wel mensen zijn, die met Uw ervaringen hun winst kunnen doen.

E.R.

Leestafel

Prof. Dr K. Schilder: Wat is de Hemel? Uitgegeven door J. H. Kok N.V., Kampen. Prijs geb. f 9.75.

Dit 255 pagina's tellende werk is een herziene uitgave van de editie 1935. Op de hem eigen indringende wijze heeft de (inmiddels overleden) schrijver de meningen van anderen gewogen en veelvuldig te licht bevonden. Het is een goed boek, daar het de problemen scherp stelt en zo zeer veel te denken geeft.

Wie zich met het probleem van de Hemel bezig houdt, en dit boek niet raadpleegt, mist inderdaad veel. Het is niet alleen negatief - afwijzend, maar ook positief - opbouwend.

Wf.

C. A. Meyer: Kink in de Kabel. Uitgave van J. H. Kok N.V., Kampen. 168 pag., prijs ing. f 2.75, geb. f 4.50.

Een spannende Jeugdroman voor jongeren van 14 jaar en ouder met als hoofdpersoon

de H.B.S.-leerling Henk Haak, die vierhonderd jaar te laat geboren is. Op aanraden van de huisarts maakt hij een reis mee aan boord van een vrachtschip en beleeft velerlei, dat waard is gelezen te worden. Een boeiend, en tevens leerzaam boek. Van harte aanbevolen.

Wf.

Eberhard Müller: De wereld is anders geworden. Uitgave van T. Wever, Franeker. Prijs geb. f 2.75.

Dit uit het Duits vertaalde werkje van 80 pagina's met een woord-vooraf van Prof. Mr W. F. de Gaay Fortman is zeer de moeite waard en zal ongetwijfeld een interessante, maar ook noodzakelijke discussie ontketen. Persoonlijk ben ik erg blij met dit boekje en het is plezierig op te merken dat de prijs ditmaal de aanschaffing zeker niet in de weg zal staan.

Ik geloof dat ieder die een leidende functie bekleedt in Gemeente of bedrijfsleven, dit kleine werkje beslist moet lezen. Het oefent critiek, maar opent ook perspectieven.

Een kostelijk koopje.

Wf.

Verantwoording Eindhoven

De lijst is dit keer niet lang. Kwam het misschien omdat iedereen met 't Kerstfeest zo druk was? Of....? Neen, die veronderstelling zal ik niet neerschrijven. Misschien komen de betrokkenen zelf wel op de gedachte. Voor dit keer volstaan we er mee te constateren, dat er toch weer een gemeente op de lijst prijkt en vermelden met dank, dat de volgende giften ontvangen zijn:

W. V. te Eindoooven	f 1.—
A. H. te Eindhoven	- 2.—
N. N. te ?	- 2.50
H. S. te Zutphen	- 15.07
Bapt. Gem. te Apeldoorn	- 71.02
R. T. te Nw. Weerdinge	- 10.—
S. H. te Wedde	- 2.50
Wed. J. H. S. te Diemen	- 5.—
Zr B. te Haarlem	- 25.—
Br P. te Amsterdam	- 10.—

J. R.

Advertentiën

December bracht ons
29 nieuwe abonné's
op ons weekblad „De Christen”:

een goed slot van 1954!

De eerste week van Januari bracht
ons reeds weer 11 nieuwe abonné's:

een prachtig begin van 1955!

Abonné's: blijft werven en brengt nieuwe abonné's aan!

Vult ook de ledige plaatsen, want er bedankten helaas een aantal abonné's. Wint al uw vrienden om deel te nemen in het grote lezersgezin!

De administratie,
Tetterodestraat 47, Haarlem
neemt ze gaarne op.

**Het adres van het Unie-bureau
is met ingang van Maandag
17 Januari:**

**Dalweg 77, Arnhem
Tel. 23007**

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Tetterodestraat 47, Haarlem; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Vier Goddelijke geschenken

Zijn goddelijke kracht immers heeft ons met alles, wat tot leven en godsvrucht strekt, begiftigd.

2 Petr. 1 : 3.

Zou er in ieder hart, dat het Evangelie hoort, niets iets zijn, dat zich door de Here Jezus voelt aangetrokken en Hem wou volgen, maar....? Waarom blijft het zo vaak bij instemming, genegenheid en komt het niet tot de daad? „Heer, ik zal U volgen, maar....” is het antwoord van zovelen.

Naast de instemming verheft zich in het binnenste de tegenspraak. Er moet iets worden overwonnen, aler men zich gewonnen kan geven. Wat dat is?

Niet bij ieder hetzelfde.

In ieder hart zette de zonde zich niet op dezelfde wijze vast.

Voor velen is de bekering te duur.

Anderen is ze te moeilijk.

En er zijn er ook, die de loop niet durven te beginnen uit vrees hem toch niet te kunnen volbrengen.

De blik van deze allen is verkeerd gericht.

* * *

God is getrouw en Zijn trouw betekent dat Hij ons alles schenkt om te doen, waartoe Hij roept. Petrus zegt: Hij begiftigt ons met alles, wat tot leven en godsvrucht strekt. Daarop moet gezien en daarnaar moet gevraagd worden. Geeft God ons alles, wat tot leven en godzaligheid behoort, dan kan dat leven aanvaard en geleefd worden. De christen

is overgezet op een bodem, waarin verborgen zijn alle schatten, nodig voor een rijk en op God gericht leven.

Voor het leven, dat de christen NU in het vlees leeft, stelt God beschikbaar:

Voortdurende reiniging: het bloed van Jezus Christus reinigt ons van alle zonde. 1 Joh. 1 : 7. Het is een belofte voor bekeerde mensen. Zij, die in het licht gekomen zijn en nu daarin wandelen, het steeds dieper ingaan, ontdekken vroeger onbekende zonden. Dat houdt hun behoefte aan reiniging wakker. Loochening der zonden is de valse oplossing. Indien we zeggen, dat we geen zonde hebben, bedriegen wij onszelf. Deze loochening der zonde, die van de waarheid afvoert, vervreemdt ons van het Evangelie.

In Zijn wijsheid laat God ons niet op eenmaal alle zonden van ons leven zien. Het ware zeker meer dan wij dragen konden. Hij voert ons van licht tot licht. Hij laat ons geleidelijk aan zien, uit hoe grote nood en dood wij verlost zijn. Het leven wordt, onder Zijn leiding een voortgaande zelfontdekking en daardoor een klimmende dankzegging en lofverheffing op die genade, die ons opving aler wij kennis hadden van de diepte van de afgrond, die zich onder ons geopend had.

Christus' bloed, dat is Zijn wilsovergave, reinigt voortdurend; houdt ons rein en daardoor blijven we in gemeenschap met de Heilige.

Voortdurende Kracht is Gods kind toegezegd. Zo wordt gij met alle kracht bekrachtigd. Kol. 1 : 11. De kracht, die ons toegezegd wordt, dekt zich met de grenzen van onze opdracht. Meer kracht dan nodig is om onze taak te vervullen, behoeven wij niet. Kracht waarvoor wij geen bestemming hebben, geeft God ons niet. Ongebruikte krachten verdwijnen. God gedooft geen verkwisting.

Hoe ontvangen we de kracht, nodig voor onze taak?

Ze ligt niet in ons.

Wij beschikken niet over reserves. God geeft ons „dagelijks” brood. Ook na onze bekering blijven we in onszelf onvermogen.

Daar ruist de bergstroom; Hij stort zich naar beneden. Op dat punt is een molen gebouwd. Een breed scheprad ligt onder het neerstortende water. De waterkracht drijft de as en de wentelende as brengt de molensteen in draaiende beweging. Neem het rad uit het water en de molen staat stil; breng het in de stroom en het koren wordt gemalen. — Meer dan „in de stroom” te zijn is niet nodig voor Gods kind om bekrachtigd te worden met alle kracht. De kracht van de levensstroom is de zijne. Staat een christen echter buiten de gemeenschap met God, dan is hij onnut.

Voortdurende Bewaring, U, die in de kracht Gods bewaard wordt door het geloof. 1 Petr. 1 : 5. — Er is een dubbele bewaring: God bewaart de erfenis voor de erfgenaam en Gods kind wordt als erfgenaam bewaard tot de dag, dat de erfenis zal worden uitgekeerd. Dat laatste geschiedt echter „door het geloof”. Niet buiten de erfgenaam om. — Kost dit inspanning? Is dat afmattend? Het is de bewaring van schipbreukelingen: ze blijven bewaard of bewaren zichzelf voor het heerlijke ogenblik, dat ze aan land zullen stappen en hun dierbaren ontmoeten, door in de boot, die hen opnam, te blijven. — Wie aan Christus gehoorzaam is, blijft in de boot. De boot redt hem. Niet hun gevoel; niets wat in hen is. Of zij nu jubelende in de boot zitten of mijmerende en beangst de boot redt hen.

Voortdurende Leiding. De Here zal u voortdurend leiden. Jes. 58 : 11. Die leiding geeft is de eerste, de heerser. Die leiding aanvaardt, wil tweede zijn, afhankelijke. — Gezegend, wie beide handen legt in die van de Leidsman ten Leven. Beide handen: volkomen over-

gegeven; volstrekt vertrouwend. In deze weg leert gij de vrede kennen, die alle verstand te boven gaat.

O, onze God, hoe groot is het goed, dat Gij hebt weggelegd voor degenen, die U vrezen!

L.

Broederschap In zijn boekje „De Boodschap van Christus aan de na-oorlogse jeugd” zegt Prof. Brunner o.a.

„Wat in de apostolische tijd op de heidenwereld de diepste indruk maakte, was in de beginne niet zozeer de prediking, maar de tastbare saamhorigheid, de onderlinge liefde, de broederschap. Deze, in Christus gegrondveste eenheid is de enige zichtbare uiting, die de verwereeldlijkte mens van onze tijd kan bespeuren, zoals de heidenen, zeiden: Ziet, hoe lief zij elkander hebben”.

Van deze behoefte heeft het jeugdwerk uit te gaan. Prof. Brunner zegt:

„Het is van belang een jong mens in deze broederschap te betrekken, voordat hij een christen is, zelfs voordat hij verlangt christen te worden. Zeker zal hij eerst wensen in deze broederkring te worden opgenomen, al zou hij nog onbeslist tegenover Christus staan. De broederkring van christenen moet zulke jongeren tot Christus leiden.”

Was dit niet de min of meer bewuste of ook in sommige gevallen onbewuste opzet van ons Jeugdwerk? De jonge gemeenteleden vormden kringen, die de niet-christenjongeren zochten aan te trekken en te laten zien en horen, doch vooral te laten zien, dat er een rijk en blij-makend leven voor jonge mensen gevonden wordt in de gemeenschap met Christus. Ze wilden contacten leggen tussen jeugdigen die vreemd waren aan het Evangelie als Blijde Boodschap, én de levende Christus. En zijn ze nu niet teveel naar binnen gekeerd; met zichzelf bezig en bestaat niet het gevaar van een exclusief leven? In elk geval: dat moet niet. Geven maakt rijk en zich geven maakt alleen gelukkig. De egoïst kwijnt weg.

Groei van inzicht Mogen wij bij de Apostelen groei van inzicht in het Evangelie veronderstellen? Betekent hun geïnspeerd zijn dat ze alles in eens verstonden óf vermeerderde, althans verdiepte zich hun kennis van Christus Jezus in de loop van hun arbeid en de

uitzetting van hun levenswerk? Ons dunkt dat we niet behoeven aan te nemen dat ze zich direct en allen te samen op één en het hoogste vlak van kennis hebben bevonden. Bij hun botsingen op het leven rondom hen — het Jodendom en de heidenwereld — waren ze gedrongen tot steeds vernieuwde bezinning op hetgeen God in Christus had geschonken en gewrocht. Paulus spreekt daarvan als hij zegt: opdat ik Hem (Christus) kenne en de kracht Zijner opstanding en de gemeenschap Zijns lijdens, aan Zijn dood gelijkvormig wordende. Hij wenste steeds verder en vollediger te worden opgenomen in de werkelijkheid, gelijk God ze in Christus gesteld heeft. Wat hij de gemeente toebad, n.l. dat ze ontvangen zou: verlichte ogen des verstands, opdat haar weten omtrent Christus steeds omvattender zou worden, heeft hij zeker ook voor zich zelf begeerd.

Profetisch inzicht Paulus heeft geweten dat hij profet was. Hij wist ook dat hij niet de enige profet was. Er waren in de gemeenten profeten. De gemeente zelve was opgebouwd op het fundament van Apostelen en profeten. De eerste voorop: de getuigen van de opstanding van de Heer. Maar de apostel is niet alleen getuige, een; die wat ziet doch tevens profet: een man, die God laat weten wát hij ziet; die het geschouwde weet te duiden; in zijn betekenis en waardij weet uiteen te zetten. Nieuwe feiten kan geen mens meer aan het licht brengen. Het Evangelie is af. Een ander Evangelie mag niemand brengen. Maar nu komt de taak van de profet, de man die, hetzij steunende op eigen waarneming gelijk de apostel, hetzij steunende op de waarneming en het getuigenis der apostelen, de gemeente de betekenis, de heilswaarde van het gebeurde, van „Gods grote daden” uitlegt. Het getuigenis is onmisbaar. Daarom zijn de Apostelen de fundamentstenen der gemeente, maar met het getuigenis alleen bouwt men niets. In een fundament kan men niet wonen; het is gebouwd omwille van de bovenbouw. En deze bovenbouw wordt opgetrokken door de profeten. Paulus wist zich en apostel en profet. Hij vroeg om de voorbede opdat God hem het Woord zou geven in de opening van zijn mond. Hij vroeg dat men voor hem zou bidden dat God hem licht gaf opdat hij anderen zou kunnen voorlichten.

Dat licht was niet op eenmaal het volle licht. Nieuwe situaties dwongen tot een nieuw doordenken van het getuigenis a.g. Jezus Christus. Daarom vinden we in zijn geschriften wel altijd dezelfde Christus, maar deze Christus niet steeds in dezelfde belichting des Heiligen Geestes.

Groei, geen dwaling In zekere zin is een geest die groeit, een geest die

Het adres van het Unie-bureau
is met ingang van Maandag
17 Januari:

Dalweg 77, Arnhem
Tel. 23007

aan voortdurende correctie is onderworpen. Het onvoltooide, het verder van de eindvorm afstaande, moet worden afgestoten en losgelaten. Maar bij de Apostelen vinden we geen correcties die voorafgaande leringen als dwalingen kwalificeren. Men mag zeggen dat elke aanvulling in de profetie de openbaring „beter” maakt in de zin van vollediger, rijker, maar niet in die betekenis, dat ze het voorafgaande onderricht als vals zou stempelen. De Apostelen hebben niet „ja” en „neen” gezegd. Niet eerst b.v. de kinderdoop geleerd en later hem afgevozen. Ze hebben de boodschap wel rijker gemaakt maar niet anders. Ook niet omgekeerd eerst de doop der gelovigen voorgehouden en later de zuigelingendoop onderwezen. De Heer heeft ze niet laten dwalen maar wel laten groeien. Hij heeft ze niet eerst in vals licht laten wandelen en later het zuivere licht doen opgaan. Zichzelf tegenspreken doen de Apostelen niet; wel gaan ze van licht tot licht. De feiten blijven; Christus geboden worden bewaard, maar de feiten stralen steeds hoger licht uit.

Klachten voorkomen De gemeentebesturen klagen niet meer over verontreinigde straten. Ze hebben ingezien dat ze iets moesten doen om te voorkomen dat ze zouden moeten klagen. De mens moet kwijt kunnen, wat hij niet meer nodig heeft. Daarom zijn onze straatlantaarns voorzien van stalen mandjes, waarin ge kunt deponeren wat ge kwijt wilt zijn en zijn er dito geplaatst in de plantsoenen. Ook „de eigenaar van het bos” heeft ingezien dat hij met aardig gevonden spreukjes geen misbruiken opheft, en vergaarbakken, zo hier en daar geplaatst, houden zijn bos schoon van „de schillen en de dozen.”

En nu de koster? De conciërges van grote gebouwen, waar op gezette en ongeregelde tijden mensen samenstromen? Die bezoekers brengen eten en versnaperingen mee. Waar moeten ze heen met de ijscopapiertjes, de boterhamzakjes, de cigarettendoosjes en -peukjes? Klagen over de afval die ze achterlaten? Men plaatse dozen of manden waarin iedere bezoeker kwijt kan, wat hij teveel heeft. De ervaring van de Spoorwegmaatschappij, die de mandjes, voor dat doel in treinen geplaatst, zagen verdwijnen, zal de onze toch niet worden?

L.

De drie-eenheid van de Satan

in tegenstelling met de Goddelijke drie-eenheid

(Bijbelstudie)

Wij geloven in God de Vader, in God de Zoon en in God de Heilige Geest, en wij belijden dat deze drie één zijn. Dat is een zaak van geloof en niet van begripen. Dat drie één is, is in strijd met onze menselijke logica. Met dit leerstuk heeft vooral de Jood moeite. Immers de Jood is groot gebracht bij het „shema“, d.w.z. bij het: „hoor Israel, hoor! De Heer uw God is een enig Heer“. De Heer uw God is één! Wij zeggen: er is een drie-eenheid en proberen het ons voor te stellen — hoewel die voorstelling uiteraard gebrekkig is — door het beeld van b.v. een boom. Eén boom, maar toch onderscheiden in wortel, stam en kroon; of ook wel het beeld van een rivier: de bron, bovenloop en benedenloop.

Welnu, God is de eerste persoon in deze Goddelijke drie-eenheid. Hij is de Vader. Ge herinnert u het gesprek van Christus met de Samaritaanse vrouw over de aanbidding. Daarvan lezen we in Joh. 4 : 23—24

Maar de ure komt en is nu, wanneer de ware aanbidders de Vader aanbidden zullen in geest en waarheid, want de Vader zoekt ook de zulken, die Hem also aanbidden. *God is Geest* en die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid.

Tot de Vader kunnen we slechts komen door Christus, de Zoon, Die de weg is. Het is door de Heilige Geest, dat we de dingen Gods leren kennen. Hetgeen het oog niet heeft gezien .... hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben; doch *God heeft het ons geopenbaard door Zijn Geest*; want de Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods. Door de Geest weten wij de dingen, die ons van God geschonken zijn.

* * *

Luther heeft de Satan de aap van God genoemd. Hij wilde daarmee zeggen, dat de Satan God na-doet, na-aapt. Tegenover de Goddelijke drie-eenheid stelt hij de satanische drie-eenheid, en wel

Satan - de Anti-God
het Beest - de Anti-Christ
de valse profeet - de Anti-Geest.

* * *

Satan, d.w.z. tegenstander. Hij is de tegenstander van God. Over Satan zou

alleen reeds een serie artikelen geschreven kunnen worden. In de bekende serie „Boeken bij de Bijbel“, komt ook een deel voor dat handelt over Satan. Over het algemeen wordt aangenomen dat Satan een gevallen engel is. In de profetie van Ezech. 28 : 11—19 komt voor een klaaglied over de koning van Tyrus, dat zo eigenaardig is, dat men achter deze koning de Satan heeft ontdekt. „Gij waart in Eden, Gods hof; gij waart een gezalfde overdekkende cherub, gij waart volkomen in uwe wegen van de dag af, dat gij geschapen zijt, totdat er ongerechtigheid in u gevonden is.“

Jesaja beschrijft de val van Babel ook op zodanige wijze, dat wij a.h.w. achter Babel de Satan zelf beschreven vinden. „Hoe zijt gij uit de hemel gevallen, o morgenster, gij zoon des dageraads! en zeydet in uw hart: ik zal ten hemel opklimmen, ik zal mijn troon boven de sterren Gods verhogen.... *ik zal de Allerhoogste gelijk worden*“ (Jes. 14 : 12—14). Het is door hoogmoed dat Satan gevallen is. En deze zelfde hoogmoed: „Gij zult als God wezen“ heeft hij de mensen voor ogen gesteld in het paradijs.

God heeft Satan uit Zijn tegenwoordigheid verstoten. „Ja, in de hel zult gij nedergestoten worden“. Christus sprak: Ik zag de Satan als een bliksem uit de hemel vallen. Hij is nu de *overste dezer wereld* (Joh. 12 : 31; 14 : 30; 16 : 11).

Paulus noemt hem: de God dezer eeuw (2 Kor 4 : 4), de overste van de macht der lucht (Efeze 2 : 2). Eens zal hij ook uit de lucht verdreven worden, om op aarde zijn satanswerk te verrichten. Wee degenen, die dan op de aarde wonen! — Uiteindelijk zal ook daar de Satan geen plaats meer vinden, maar zijn einde zal zijn het eeuwige vuur, hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is (Matth. 25 : 41).

Satan heeft in vele mensen zijn woonplaats. Duivelen werden door Christus uitgedreven, en deze boze geesten werden naar de afgrond verbannen, tot de dag dat zij — in de tijd van de grote verdrukking — weer hun kracht zullen openbaren. „En zij hadden over zich tot een koning een engel des afgronds: zijn naam was in het Hebreeuws *Abaddon* en in de Griekse taal had hij de naam *Apollyon*“. (Opb. 9 : 11).

Satan is een mensenmoordenaar van de beginne, hij is een leugenaar. Hij is

de aanklager der broederen, hij verandert zich in een engel des lichts.

De dienaren van Satan leren een leer, waarin voor het bloed van Christus geen plaats is; waarin de opstanding van Jezus Christus en Zijn hemelvaart en wederkomst geloofend worden. Tegenover de diepten Gods, worden de diepten des Satans gesteld (Openb. 2 : 24; 1 Kor. 2 : 10). Satan is het die de ogen verblindt, opdat men de verlichting van het evangelie der heerlijkheid van Christus, niet zie. (2 Kor. 4 : 4). Hij zaait het onkruid der verkeerde leer tussen de tarwe van het evangelie van Jezus Christus.

Satan was het die Kaïn had aangestoken. Daarom was hij uit de boze en sloeg zijn broeder dood (1 Joh. 3 : 12). Satan was de oorzaak dat de oude wereld verdorven werd; hij was het die Nimrod inspireerde en de torenbouwers van Babel. Satan trachtte de eerste komst van Christus ongedaan te maken. (Kindermoord van Bethlehem); hij verzocht Christus in de woestijn, zocht Hem te Nazareth te doden (Luc. 4 : 9); streed tegen Hem in Gethsemané. Maar aan het kruis werd hij overwonnen! daar werd de oude slang de slag toegebracht. Nòg is hij niet geheel vernietigd, maar zijn einde zal zijn de poel des vuurs.

Het Beest - de Antichrist

Ook over de Antichrist is veel te zeggen. Destijds schreef Prof. Kepp een boek over de Antichrist. In de schriften en in het bijzonder in het boek Daniël is er sprake van de Antichrist; ook het Nieuwe Testament biedt ons gegevens. Bekend is ook wat Paulus schreef in 2 Thess. aangaande de mens der zonde, die zich tegenstelt en verheft boven al wat God genaamd, of als God geëerd wordt. Voor ditmaal eindigen we hiermee. We hopen over het Beest in een volgend artikel iets te schrijven, waarbij we allereerst onze aandacht hebben aan Openb. 13. Doch ook in Openb. 11 is sprake van het Beest, dat uit de afgrond opkomt, en eveneens in Openb. 17 „het Beest dat was en niet is, hoewel het is.“ (vers 9).

D. SLORT.

Beter een leven vol teleurstelling dan een leven zonder ideaal

Het Baptisme in de Friese Walden

In de jaren omstreeks 1880 begon wijlen br J. Broersma te Bergumerheide te evangeliseren door het houden van huissamenkomsten en het oprichten van een Zondagsschool. Toen deze arbeid vaste vormen begon aan te nemen, liet hij zijn inmiddels gekochte woninkje verbouwen, waaraan tevens een lokaaltje werd verbonden. Hiermede werd de vereniging tot Evangelisatie opgericht, waarvan ieder lid kon worden, die instemde met de Bijbelse grondslag, als zijnde Gods Woord.

In het jaar 1890 beriep de Vereniging wijlen br Joh. Kuiper als Evangelist. Genoemde broeder was winkelier in Makkum en reisde als Bijbelcolporteur de provincie door en diende waar het mogelijk was met het Woord, hetgeen vroeger in Bergumerheide ook vaak is gebeurd. Hij nam met zijn huisgezin zijn intrek bij br J. Broersma en werd tot bijbouw van nog een woonkamer aan het bestaande huis overgegaan. Helaas ontbreken nadere gegevens van br J. Broersma, maar br Joh. Kuiper diende de Evangelisatie van 1890—1907 en overleed in datzelfde jaar op 9 October in de ouderdom van 74 jaar.

De Vereniging beriep toen Ds H. Visser die zijn arbeid in het jaar 1908 begon. Onder diens leiding werden de Statuten aldus gewijzigd: „De Vereniging heeft tot grondslag Gods Woord naar de Belijdenisschriften van gedoopte christenen genaamd Baptisten”. Daar de arbeid onder zijn leiding groeide werd de lokaliteit met de helft vergroot.

Reeds na twee jaar arbeid vertrok Ds H. Visser naar Sneek en werd opgevolgd door Evangelist Klaas Koopmans van Franeker. Zij, die nu door de evangelisatie-arbeid tot geloof kwamen, werden in de Gemeente te Franeker gedoopt en aldaar als lid ingeschreven. Doch in 1916 ging men over naar de Gemeente te Leeuwarden (hoewel nog verschillende brs en zrs lid bleven van de Gemeente te Franeker).

Op 16 Augustus 1916 werd in de Gemeente-vergadering besloten om een Gemeentekas op te richten. De vaste bijdrage werd gesteld op 5 cent per lid per week.

Het duurde echter nog geruime tijd, alvorens de Gemeente zelfstandig werd. In het jaar 1929 is het echter zover gekomen. In de Gemeente-vergadering van 22 December werd besloten zich van de Gemeente Leeuwarden af te scheiden en zelfstandig te worden. Dit werd bij Koninklijk Besluit van 3 Maart

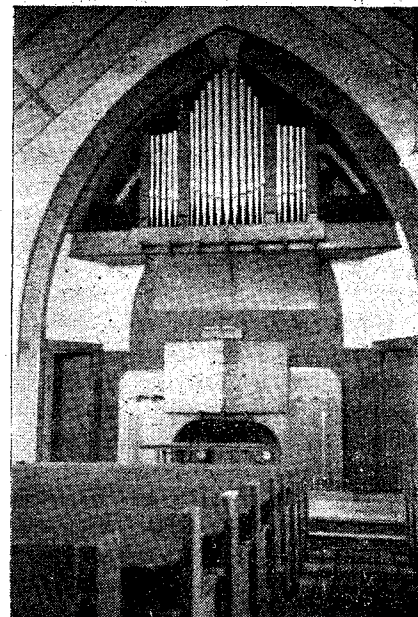
1930 goedgekeurd. De Gemeente telde inmiddels 65 leden. In het jaar 1931 werden er 9 doopdiensten gehouden; het jaar 1932 telde 34 doopdiensten.

In de Gemeente-vergadering van 10 Januari 1933 werd de Vereniging tot Evangelisatie ontbonden en schonk zij al haar bezittingen aan de Baptisten Gemeente met uitzondering van een bouwterrein voor een woonhuis ten behoeve voor haar oud-voorganger Br Klaas Koopmans, die dit kosteloos ter beschikking kreeg. In de Jaarvergadering van 15 Januari werd aan de voorganger wegens lichaamszwakte emeritaat verleend. Toch heeft hij nadien nog menige dienst geleid, doch een kerkeraadsbesluit van 3 Juni stond dit niet meer toe en reeds op 22 December overleed br Klaas Koopmans in de leeftijd van 69 jaar. Br Koopmans heeft de Gemeente 22 jaar gediend op een uitnemende wijze. Gedurende zijn twee en twintigjarige arbeid in de Gemeente heeft hij 105 brs en zrs mogen dopen.

Intussen had de Gemeente reeds Ds G. Visser van Hoorn beroepen en deed hij zijn intrede op 30 Juli 1933 en zette de bloeiende arbeid voort. In zijn tijd kwamen velen tot geloof en tot de Gemeente. Het toenmalige kerkgebouw werd te klein, zodat men over moest gaan tot de bouw van een nieuwe kerk. Hiervoor was nodig een bedrag van f 10.000. Door verschillende giften en leningen was het mogelijk om reeds op 18 Juli 1936 de eerste steen te leggen van de nieuwe Baptisten Kerk. De nieuwe kerk bevatte nu 450 zitplaatsen en tevens werd een prachtig doopvont onder de kansel aangebracht.

Gezien het grote aantal leden, die uit de omgeving van Zandbulten kwamen, was reeds in de Kerkeraadsvergadering van 18 Juli 1935 besloten een kerkje in Zandbulten te bouwen. In September van datzelfde jaar zond de Unie-Commissie Evangelist Wolters, die de arbeid aldaar ter hand nam. In de kerkeraadsvergadering van 9 October werden de brs S. W. de Vries, D. Nauta en Tj. Schotanus aldaar benoemd als commissie om de arbeid te behartigen. In het jaar 1937 werd de Gemeente Zandbulten een zelfstandige Gemeente en gingen 73 leden van Noordbergum met attestatie naar Zandbulten. De arbeid onder Ds G. Visser is zeer zegenrijk geweest en Ds Visser mocht ruim honderd mensen dopen. Ds Visser diende de Gemeente tot 8 November 1942 en ging naar de Gemeente Muntendam.

Opnieuw werd het beroepingswerk ter

Het interieur van de kerk der gemeente te Noordbergum, gebouwd in de opwekkingsjaren

hand genomen en werd een beroep uitgebracht op wijlen Ds L. de Haan van Haarlem, die dit beroep ook aannam. In Januari 1943 deed hij zijn intrede en diende de Gemeente tot Februari 1946, waarna hij zijn arbeid in de Gemeente Apeldoorn voortzette.

Door bemiddeling van de E.C.U. kreeg de Gemeente toen als voorganger Evangelist I. Tammeling. Ook deze broeder diende de Gemeente slechts voor een korte tijd. Na in April 1946 zijn intrede gedaan te hebben, werd Br Tammeling in Februari 1948 overgeplaatst naar de Gemeente te Drachten.

Na een vacante periode van ruim 18 maanden werd een beroep uitgebracht op Ds H. D. Hooghwinkel van Arnhem, die dit beroep ook aannam. In October 1949 deed Ds Hooghwinkel zijn intrede en diende de Gemeente tot Augustus 1952.

Nadat de Gemeente opnieuw 10 maanden vacant was geweest werd een beroep uitgebracht op Cand. B. Posthumus van Utrecht. Op 1953 deed Ds Posthumus zijn intrede.

God de Here geve, dat ook Gemeente Noordbergum voor velen tot een rijke zegen zal mogen zijn.

S. v. d. MEER.

Van het Zendingsfront

Een Heilig Avondmaalsdienst in Pimu

Een Heilig Avondmaalsdienst is altijd een

hele gebeurtenis in Pimu. Om zulk een dienst bij te kunnen wonen, moeten heel wat bezoekers hiervoor twee tot drie uur lopen of enkele uren fietsen.

Ik heb u al geschreven, dat Pimu een prachtige kerk heeft. Vroeger was hier een „gewone” kerk, d.w.z. met muren van modder, bamboelatten er tussen en een dak van bamboelatten met aanelkan-der genaaide palmbladeren er op.

Tussen twee haakjes. Ook de huizen zijn hier op vrijwel dezelfde wijze ge-
bouwd.

Een dergelijk bouwwerk vereist voort-
durende zorg en aandacht. In de regel staat het niet langer dan twee of drie jaar. En menigmaal waait het dak wel eens weg.

Een dak van golfplaten is hier iets bij-
zonders. Welnu, onze schone kerk bezit zulk een dak. Verder is zij gefundeerd op fundamenteën van steen. De vloer is van cement. Ramen zijn er eveneens in doch zonder glas. Deuren zijn er echter niet in.

U ziet, dat onze mooie kerk in Pimu veel lijkt op een Hollandse kerk.

Toch is er een heel groot verschil. Door de ramen van de linkerkant zien we het enorme oerwoud. Vandaar, dat er wel eens vogels rondvliegen in onze kerk of schoon gekleurde vlinders. Soms rent een hagedis langs de preekstoel. Of komt tijdens de kerkdienst een hond even binnen neuzen ....

Bij de vele werkzaamheden, die we hier te verrichten hebben, komt ook nog bij het werk van een koster. We zijn hier met recht een manusje van alles ....

De eerste kerkgangers zijn er zeker al om acht uur. Tijd heeft weinig beteke-nis voor een Congolees. Wat is tijd eigenlijk? De Congolees leeft vrij geluk-kig zonder tijd.

Om half negen gaat de eerste tam-tam, omdat de kerk nog geen klok bezit. Om kwart over negen gaat de tweede.

Nadat aan veel geroezemoes een einde is gekomen (is het wel helemaal stil?), wordt er met een blij hart gezongen:

„Busa bowe, ei njambe ombi,
Je mbi nadae na we bowi,
Tondoko mbi mojo mo We
Jonkoaka mbi bopele pe”.

Letterlijk vertaald staat er:

Dag van U, ja Here van mij,
Laat mij mogen zijn bij U in vrede,
Vertel mij dingen van U,
Geef zegen mij goed.

Dan buigen alle hoofden zich voor de Heer der Heren. Tijdens de prediking zijn de meesten stil. Zelfs de school-kinderen.

Om beurten wordt de dienst geleid door een ouderling, de Evangelist-onder-wijzer of een van de verplegers.

Als we de prediking beluisterd heb-ben, wordt het Heilig Avondmaal be-diend door mijn collega Maisie.

Zoals bij U ervaren wij ook hier de gemeenschap met de Heer. Zo'n dag is waarlijk een feestdag des Heren. Het

bloed, Zijn bloed, dat Hij voor ons ver-goot.... Voor eeuwig zij de dierbre naam van Jezus geprezen.

Hij stierf ook voor de Congolezen ergens in een klein dorpje, ver van de bewoonde wereld.

God geve, dat nog velen mogen ko-men tot de voet van het Kruis.

O, nog vele Congolezen leven in de ban en de macht van de toverdokter en zijn duistere praktijken. O, dat heiden-dom met angsten voor boze geesten en andere dingen.

Maar wij geloven en prediken, dat Jezus Overwinnaar is. Voor jonge Chris-tenen is het wel eens heel erg moeilijk om staande te kunnen blijven en de weg van Jezus blijvend te bewandelen.

De macht van de familieband is heel sterk en de verzoeken in vele op-zichten groot.

Bidt voor Uw Congolese geloofsge-noten. Bidt voor hen onophoudelijk. Bidt voor heel de zending.

Men zegt, dat Belgisch Congo snel aan het veranderen is. Dat is zeker waar. Ook de techniek strekt haar hand naar dit land uit. Westerse gebruiken en kle-ding veroveren en bestormen de Con-golees. En toch mogen we het niet ver-geten, dat het grootste deel van Belgisch Congo bestaat uit kleine dorpjes, waar-van de bewoners nog vastgeroest leven in het heidendom.

Maar wij gaan rustig door met ons werk. Hij is machtig en Hij wil ook grote dingen doen in dit land.

Vanuit Pimu groet ik U allen recht hartelijk. Mijn beste wensen voor een goed Kerstfeest en een gezegend Nieuw-jaar.

Mijn collega, Miss Chaplin laat U allen eveneens hartelijk groeten.

Uw FENNY VORSTEVELD.

Uit correspondentie van zr Vorsteveld is gebleken, dat brieven naar haar dik-wijls nog verkeerd geadresseerd worden. Daarom laten we hier haar adres nog eens volgen:

Mlle Fenny Vorsteveld,
B.M.S. PIMU
Lisala. Prov. de l' Equateur,
Congo Belge,
Afrique Centrale.

En het definitieve adres van zr Gerda Brongers luidt:

Mlle Gerda Brongers,
B.M.S. LUKOLELA
Prov. de l' Equateur,
Congo Belge,
Afrique Centrale.

Met hartelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

Kroniek

Evanston over Israel

De van arabische zijde ingebrachte politieke factor heeft bij de behandeling van „Christus, de hoop voor Israel” ter vergadering in Evanston veel onrust en verwarring veroorzaakt.

Om de rust te doen keren kwam er geen verdere uitspraak over Israel. Dit was natuurlijk zeer onbevredigend en bracht een aantal afgevaardigden er toe een verklaring op te stellen, die door velen ondertekend werd en namens deze groep ter vergadering voorgelezen. Het is van belang de tekst van deze verkla-ring te vernemen, waarom we deze hier laten volgen:

„Gezien het besluit van de assemblee om in haar verklaring over het hoofd-thema elke vermelding inzake de hoop van Israel weg te laten, gevoelen wij het als onze plicht om een uiteenzetting van onze overtuiging te geven, in de hoop dat het zal helpen om met hen van wie wij in mening verschilden te komen tot een beter begrijpen van elkander.

Onze bemoeienis met dit onderwerp is geheel bijbels en moet niet verward worden met enige politieke houding te-
genover de staat Israel.

We geloven dat Jezus Christus de Verlosser is van de gehele mensheid. In Hem is noch jood noch griek, doch wij geloven ook dat God Israel verkoos voor de uitvoering van het doel zijner ver-lossing.

Jezus Christus was als mens een jood. De kerk van Jezus Christus is gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, welke allen joden waren, zodat lid te zijn van de christelijke kerk bete-kent met de joden mede betrokken te zijn in onze ene ondeelbare hoop in Jezus Christus.

Jezus de Messias van Israel werd aangenomen door niet-joden, maar ver-worpen door zijn eigen volk. Toch is God zó genadig en machtig dat Hij juist de kruisiging van zijn Zoon het behoud doet worden van de heidenen. (Rom. 11 : 11).

Of wij geërgerd worden of niet, dit bete-kent dat wij geënt worden in de oude boom van Israel (Rom. 11 : 24), zodat het volk van het nieuwe testament niet kan worden gescheiden van het volk van het oude testament.

Het nieuwe testament spreekt evenwel ook over de „volheid” van Israel, wan-neer God zijn heerlijkheid zal bekend maken door zijn „oudste zoon” terug te brengen in de ene kudde van zijn genade (Rom. 11 : 12—36; Matth. 23 : 39).

Dit geloof is een onlosmakelijk be-standdeel van onze ene ongedeelde hoop in Jezus Christus voor jood en heiden (= niet-jood). Onze hoop op de komende victorie van Christus omvat tevens onze hoop voor Israel in Christus, namelijk

zijn overwinning over de blindheid van zijn eigen volk.

Jezus Christus verwachten betekent: hopen op de bekering van het joodse volk. Hem liefhebben betekent: het volk van Gods belofte liefhebben. Gezien de zware schuld van christenmensen tegenover de joden gedurende heel de geschiedenis van de kerk, zijn wij er van verzekerd dat „de kerk niet kan rusten aler de koninklijke aanspraken van Christus erkend zijn door zijn eigen volk naar het vlees.” Wij kunnen niet één zijn in Christus, evenmin kunnen wij oprecht geloven in en getuigen van de belofte Gods, indien wij niet erkennen dat deze nog steeds van kracht is voor het volk van de aan Abraham gegeven belofte.

Daarom nodigen wij allen uit met ons tezamen te prijzen en groot te maken die God, welke „hen allen onder ongehoorzaamheid heeft besloten, om zich over hen allen te ontfermen” (Rom. 11 : 32).

Dit stuk was ondertekend door: H. Berkhof (Nederland), M. Boegner (Frankrijk), A. Koechlin (Zwitserland), P. Maury (Frankrijk), T. F. Torrance (Schotland), H. Vogel (Duitsland), J. Sittler (U.S.A.), O. S. Tomkins (Engeland), J. Smemo (Noorwegen), E. Schlink (Duitsland), H. L. Yochum (U.S.A.), N. A. Winter (U.S.A.), H. D. d'Espine (Zwitserland), R. S. Loudon (Schotland), H. T. Schluch (U.S.A.), A. E. Haefner (U.S.A.), J. Hromadka (Tsjechoslowakije), D. G. May (Oostenrijk), J. P. van Heest (Nederland), D. Niemöller (Duitsland), A. H. Ewald (U.S.A.), L. Pap (Hongarije), S. B. Coles (Canada), G. Stratenwerth (Duitsland).

Naar mij werd medegedeeld waren er vele anderen die gaarne hadden willen mede ondertekenen. Zoals het er ligt is voor de beoordeling reeds van belang te zien dat o.a. bekende afgevaardigden ook uit Frankrijk, Duitsland en van achter het ijzeren gordijn er hun handtekening onder hebben gezet. Zij hebben daarmee van hun overtuiging naar de schrift openlijk willen doen blijken. Christus heeft ook achter het ijzeren gordijn zijn kerk en leidt er met zijn woord en Geest de kerken in haar moeizame strijd voor zijn waarheid.

Het is een punt van grote betekenis dat officiële afgevaardigden der kerken zich op grond der schrift zo klaar vóór Israëls verwachting en de verantwoordelijkheid der kerk in deze durven uitspreken en op diezelfde gronden tegen het antisemitisme getuigen.

Uit Centraal Weekblad
v. d. Geref. Kerken.

De herbewapening van Duitsland

De „Kerkelijke Broederschap in het

Rijnland” heeft dezer dagen vergaderd te Leverkusen en 200 daar aanwezige predikanten hebben een verklaring uitgegeven met betrekking tot de Duitse herbewapening. In deze verklaring zeggen de predikanten dat de Westduitse regering zich door de conferenties van Londen en Parijs opnieuw heeft vastgelegd op een politiek van kracht. Weliswaar is te Londen verklaard, dat alle handelingen achterwege zullen worden gelaten, die strijdig zijn met het uitsluitend defensief karakter van de verdragen (Noord-Atlantisch Pact en Overeenkomst van Brussel), maar aldus de predikanten, deze verklaring verandert niets aan het feit, dat West-Duitsland gaat deelnemen aan een militair bondgenootschap, dat „in wezen tegen de Staten van het Oosten is gericht”.

„En daarmee”, beweren de predikanten, „geven wij in onze speciale situatie zelf elke mogelijkheid prijs om te protesteren tegen de bewapening van Oost-Duitsland.” Vervolgens herinnert de verklaring aan de verschillende grondwettelijke bepalingen, volgens welke o.m. geen minderjarigen tot de militaire dienst mogen worden geroepen, zonder toestemming van hun ouders, en aan enkele andere bepalingen, die de rechten van het individu beschermen. De predikanten zonden een afschrift van hun verklaring aan de Bondsraad, de president van de Bondsdag, aan de regering en de politieke partijen en zij koesteren de hoop, dat „het voor de bezinning over de politieke weg van ons volk nog niet te laat is”.

(Uit De Herv. Kerk)

Rente

Er wordt onder ons veel geleend.

De Unie leent gelden uit aan de Unie-Bouwstichting, de N.B.J.B., Tabitha, en aan enkele Gemeenten. Het Pensioenfonds leent aan de U.B.S. Zo doen ook verscheidene Gemeenten en een aantal broeders en zusters.

De U.B.S. leent de haar toevertrouwde gelden weer uit aan Gemeenten, die deze nodig hebben voor hun Kerkbouw. In de meeste van deze gevallen wordt er rente betaald. Nu is dit in het maatschappelijk leven niets bijzonders. Ondergetekende, al vele jaren werkzaam bij een Bankinstelling, heeft daar dagelijks mee te maken. De gewoonte om bij het uitleenen van geld of andere zaken een rentevergoeding te eisen, stamt al uit de grijze oudheid. Wel is er in de loop der eeuwen veel kritiek op uitgeoefend. Van de Griekse wijsgeer Aristoteles is de uitspraak „pecunin pecuniam non parit” d.w.z. „geld brengt geen geld voort”. In de Middeleeuwen bestonden er, onder invloed van het canonieke (Kerkelijke) recht verbodsbepalingen tegen rente. Luther en Calvijn stonden er minder afwijzend tegenover. Met het ingewikkelder worden der maatschappelijke verhoudingen werden de verbodsbepalingen steeds meer ontdoken en tenslotte afgeschaft. Uit onze huidige maatschappij is het begrip „rente” moeilijk weg te denken.

Wat zegt de Bijbel er van?

De duidelijkste en meest volledige uitspraak vinden wij in Deut. 23 vs. 19 (nieuwe vert. N.B.G.) „Gij zult van uw broeder geen rente nemen noch van geld noch van levensmiddelen noch van iets dat men tegen rente lenen kan”.

Een dergelijk verbod lezen wij in Lev.

25 vs. 36 en 37, terwijl er ook in Ezech. 18 vs. 8, 13 en 17 afkeurend over rente wordt gesproken. Volgens de vertaling van Prof. Obbink geschiedt dit laatste ook in Psalm 15 vs. 5.

Wacht even, zegt iemand, maar ik houd mij aan mijn oude Statenvertaling. En die heeft op al de genoemde plaatsen niet „rente”, maar „woeker”!

Dan raad ik U aan, het vervolg van de boven aangehaalde tekst te lezen. Deut. 23 vs. 20 (statenver.): „Aan den vreemde zult gij woekeren, maar aan uw broeder zult gij niet woekeren”.

Ook voor wie, zoals schrijver dezes en de meeste lezers, geen Hebreeuws kent, is het toch wel duidelijk, dat deze vertaling ten enenmale onjuist is. Zou God Zijn uitverkoren volk aanzetten tot woekerpraktijken tegenover buitenlanders? Neen, hier moet staan *rente*. Zoals de nieuwe vertaling N.B.G. heeft: „Van den buitenlander moogt gij rente nemen” en dan nogmaals het verbod: „maar van uw broeder zult gij geen rente nemen”.

Even wil ik nog wijzen op de tegenstelling tussen „gij moogt” en „gij zult” in deze tekst. Verder blijkt hier, dat „broeder” in dit verband betekent „volksgeenoot”, mede-lid van het uitverkoren volk van God, dat één grote familie is en zich daarnaar heeft te gedragen.

In aansluiting hieraan wil ik nu de vraag stellen: Gelden deze gedragsregels dan ook niet voor de Nieuw-Testamentische Gemeente? Zijn wij niet als broeders en zusters in Christus, huisgenoten van God, één gezin? Of zijn dit specifiek-Joodse voorschriften, die, evenmin als b.v. de spijswetten, door de Christenen-uit-de-joden behoeven te worden

gehouden? (zie Hand. 15).

In antwoord hierop wil ik wijzen op Lucas 6 vs. 34, 35a, waar de Heer Jezus zelf zegt: (nieuwe vert. N.B.G.) „En indien gij leent aan hen, van wie gij hoopt iets te ontvangen, wat hebt gij vóór? Ook zondaars lenen aan zondaars om evenveel terug te ontvangen. Neen, hebt uw vijanden lief, en doet hun goed en leent zonder op vergelding te hopen”. Zoals onze Heer hier spreekt over „lenen” staat dit vrijwel gelijk met „geven”. Prof. Brouwer vertaalt in vs. 35: „leent, zonder iets terug te hopen”. M.a.w.: „vraag niet om aflossing”! En dit zegt de Heiland n.b. over de verhouding tot onze vijanden! Wie spreekt hier nog over rente? En dat onder broeders?

Nu kan men opmerken, dat al deze Schriftplaatsen wel in sterke mate staan in het teken der onderlinge hulpverlening. In het teken der barmhartigheid. Van Lucas 6 vs. 34 en 35 geldt dit zeker, en uit het verband van Lev. 25 vs. 36 en 37 blijkt dit ook. Van zakelijke begrippen als „geldbelegging” en „productief crediet”, d.w.z. crepietverlening aan een winstgevend bedrijf, met het doel in de winst te delen, is hier nergens sprake.

En deze begrippen spelen nu juist in onze hedendaagse samenleving zo'n grote rol. Wij zijn er in de practijk van het gewone leven mee vertrouwd. Maar nu dreigt het grote gevaar, dat wij, in plaats van met de Bijbel in de hand kritisch te staan tegenover deze begrippen, ze integendeel als vanzelfsprekend gaan toepassen in gevallen waarin ze nu juist helemaal niet toegepast mogen worden. N.l. bij het uitlenen van gelden ten behoeve van de Dienst des Heren!

Maar als de boven-aangehaalde Schriftwoorden ergens gelding voor ons hebben, dan toch zeker hier! Als we zelfs van onze vijand die in financiële nood verkeert, geen voordeel mogen hebben, mogen we het dan wel van onze broeder, als we hem met geld helpen bij de vervulling van de taak, die de Heer hem oplegt? Die taak is toch mee de onze?

Wie b.v. geld leent aan de U.B.S., moet toch weten, dat de verplichting

Te benauwd om je handen vuil te maken

Het Evangelie is een veel krachtiger wapen voor de vernieuwing van de samenleving dan onze marxistische wijsbegeerte. Niettemin zijn wij het die jullie tenslotte zullen verslaan. Wij zijn slechts met een handje vol, en jullie christenen zijn met millioenen. Maar wanneer jullie je het verhaal van Gideon herinnert, met zijn 300 mannen, zullen jullie begrijpen waarom ik gelijk heb.

Wij communisten spelen niet met woorden. Wij zijn realisten en met de overtuiging dat wij voorbestemd zijn ons doel te bereiken, weten wij welke middelen wij moeten gebruiken.

Van onze salarissen en lonen behouden wij slechts wat wij beslist nodig hebben; de rest staan wij af voor de propaganda. Voor deze propaganda staan wij ook al onze vrije tijd en een gedeelte van onze vacantie af.

Jullie evenwel geven maar zeer weinig tijd en nauwelijks enig geld voor de verspreiding van het Evangelie van Jezus Christus. Hoe kan iemand geloven in de absolute waarde van dit Evangelie wanneer jullie het niet verbreidt en wanneer jullie er noch tijd, noch geld voor opofferen?

Geloof mij, wij zijn het die zullen winnen, wanneer wij geloven in onze communistische boodschap en wij zijn bereid alles op te offeren, zelfs ons leven, om te bereiken dat de sociale gerechtigheid zal zegevieren.

Maar jullie zijn zelfs te benauwd om je handen vuil te maken.

(Uit „Paix et Liberté”, een Franse communistische brochure, overgenomen uit „Trouw”.)

Belangrijk !

U weet toch allen dat de Opleiding zeer belangrijk is voor de Opleiding van predikanten.

(Uit een gemeentebode)

tot rente en aflossing een zware druk legt op de door haar geholpen gemeenten. Ze moeten hun gebouwen zo intensief exploiteren, dat het eigen gemeentelven er door in het gedrang komt. Hetgeen de financiële toestand van zo'n gemeente op de duur opnieuw ongunstig beïnvloedt. Dit is toch wel het tegendeel van een winstgevend bedrijf!

Nu is het natuurlijk niet mijn bedoeling, hier iemands persoonlijke handelwijze af te keuren. Daartoe heb ik het recht niet. Alleen al niet, omdat de om-

standigheden der geldgevers mij onbekend zijn.

Mijn bedoeling was, onder Uw aandacht te brengen, wat de Heilige Schrift tot ons zegt over het nemen van rente. Ik hoop daarin geslaagd te zijn. En misschien komt deze of gene er door dit artikel toe, zijn „rentepolitiek” te herzien, of ook gelden, die nu elders belegd zijn, renteloos voor te schieten, b.v. aan de U.B.S., aan Tabitha. of rechtstreeks aan een Gemeente.

Geven is natuurlijk nog beter!

Laat ik eindigen met te wijzen op nog een paar Schriftwoorden, die wel niet direct over rente spreken, maar hier toch ook goed van toepassing zijn:

Hand. 20 vs 35: „Het is zaliger te geven dan te ontvangen” en Rom. 13 vs 8: „Zijt niemand iets schuldig dan elkander lief te hebben”.

C. S. HOLLANDER Azn.

Rotterdam, 4 Januari 1955.

Naschrift: Ergens las ik, dat je met de mensen over alles mag praten behalve over de wijze, waarop ze hun geld besteden en beleggen. Doe je het toch, dan worden ze woest, alsof hun een zware persoonlijke belediging wordt aangedaan. Br Hollander, lid van de gemeente te Rotterdam—Centrum, die door zijn beroep dagelijks met geld en geldbesteding te maken heeft, waagt het nu toch dit tere onderwerp aan te snijden. Misschien marcheert hij bij deze of gene wel door de porseleinkast, misschien ontvangt een andere lezer een nuttige vingerwijzing, misschien voelt een derde zich genoopt hem tegen te spreken. Ik hoop het. Wat onze financiële levenswandel betreft moeten wij nog veel leren.

E.R.

Verantwoording Eindhoven

Tot droefheid van sommigen dreigt dit kolommetje een vaste rubriek in ons blad te worden. Dit ligt uiteraard niet aan de redactie, die ieder graag op z'n wenken bedient, maar aan die hardnekkigen, die maar volhouden, dat broederlijke iets met daden te maken heeft.

Dit keer zijn het:

Bapt. Gem. te Delfzijl	f 105.—
E. d. H. te H.	- 10.—
Mej. G. R. te Dr.	- 20.—
J. v. W. te H.	- 15.—
Fam. V. te L.	- 5.—
A. H. te L.	- 5.—
K. te Groningen	- 10.—
B. S. te E.	- 10.—
A. H. te H.	- 10.—
Inzameling Tabitha	- 25.—
Mej. L. B. te d. H.	- 5.—
H. E. V. te V.	- 25.—
D. H. te S.	- 10.—
J. E. R. te D.	- 10.—
N. N. te H.	- 10.—
H. N. te O.	- 8.70

Ik mag ze toch wel, die hardnekkigen!

J. R.

Mededelingen

BEVESTIGING EN INTREDE DS C. MOSTERT TE HARLINGEN

Wij delen U hierbij mede dat de bevestiging en intrede van Ds C. Mostert te Harlingen D.V. op Zondag 23 Januari plaats heeft. De diensten op die dag zijn als volgt geregeld:

Voormiddags 9.30 uur bevestiging van Ds C. Mostert door Ds G. Visser van Workum. Namiddags 4 uur intrede van Ds C. Mostert. 's Avonds 8 uur heeft dan nog een meer intieme begroetingssamenkomst plaats.

Zustergemeenten die zich bij één of meerdere van deze diensten willen laten vertegenwoordigen, worden daartoe hartelijk uitgenodigd. Indien er nachtlogies gewenst wordt, ontvangt ondergetekende gaarne even opgave hieromtrent vóór 20 Januari.

Namens de
Baptisten Gemeente Harlingen,
D. E. KONING, secretaris.

Leestafel

DR ALBERT SCHWEITZER, een blik in zijn leven en arbeid, door H. Oberman—Oberman. Prijs geb. f 1.75. Uitgever J. N. Voorhoeve te Den Haag.

We ontvingen van dit werkje de 3de druk. Het is op goed papier gedrukt en bevat enkele foto's, het werk van de bekende zendeling-arts betreffende. Wat men over deze man en zijn arbeid leest, is boeiend. Het maakt het hart warm en stemt dankbaar.

Het meest trof ons het hoofdstuk: „Een godsdiensttoefening in het ziekenhuis te Lambarne”. De Boodschap moet daar gebracht worden tot mensen, die letterlijk niets van het Evangelie weten en waarvan men moet veronderstellen, dat ze het maar éénmaal in hun leven zullen horen. Dat maakt Schweitzers methode leerzaam voor ons, die er mee moeten gaan rekenen dat er onder ons volk al verscheidenen zijn, bij wie evenmin kennis van het Evangelie mag worden verondersteld. We bereiken ze helaas niet of veel moeilijker dan Schweitzer ze in het hartje van Afrika bereikt, maar we zullen de weg tot deze mensen weer moeten zoeken en daarbij kan Schweitzers manier om aan zulke mensen iets mee te geven uit de bijbel ons allicht helpen.

L.

Het adres van het Unie-bureau
is met ingang van Maandag
17 Januari:

Dalweg 77, Arnhem
Tel. 23007

Correspondentie

Br H. V. te V. Dank voor het toegezonden „Kerkkrantje”. Hoe de Herv. Kerk met schakeringen in haar midden klaar zal komen, is nog een open vraag; wij volgen de ontwikkeling der dingen in haar midden met belangstelling. Ondertussen blijkt wel, dat er voor onze gemeenten in uw omgeving nog veel te doen is.

L.

Advertentiën

Heden is in de Here ontslapen onze
lieve Man, Vader en Grootvader

Harmannus Zuithoff

in de ouderdom van 76 jaar.

G. Zuithoff—Klooster

Melbourne, Australië:

E. Hardenberg—Zuithoff
Ds A. A. Hardenberg

Zeist:

D. Zuithoff
B. T. Zuithoff—Martijn
en Kleinkinderen.

Groningen, 9 Januari 1955.

P. Campersingel 201 a.

December bracht ons
29 nieuwe abonné's
op ons weekblad „De Christen”:

een goed slot van 1954!

De eerste week van Januari bracht
ons reeds weer 11 nieuwe abonné's:

een prachtig begin van 1955!

Abonné's: blijft werven en brengt nieuwe
abonné's aan!

Vult ook de ledige plaatsen, want er bedankten
helaas een aantal abonné's. Wint al uw vrienden
om deel te nemen in het grote lezers-
gezin!

De administratie,
Tetterodestraat 47, Haarlem
neemt ze gaarne op.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

Zie, Mijne voeten

Luc. 24 : 39.

Ziet Mijne handen en Mijne voeten! Dat was de opdracht, die de verreezen Heiland richtte tot Zijn discipelen. Dat is hetgeen van ons wordt gevraagd! „Ziende op Jezus, de overste Leidsman en voleinder des geloofs”. Hier worden we echter uitgenodigd te zien naar Zijn voeten! Die voeten spreken tot ons een taal, welke wij willen beluisteren. Zij spreken van:

Lijden

Wanneer wij in het Psalmboek lezen, vinden we in Psalm 22 : 17 de volgende woorden: „een bende boosdoeners heeft mij omsingeld, die mijn handen en voeten doorboren”. De voeten van Jezus zijn doorboord door de nagelen, waarmee ze Hem sloegen aan het hout. Welk een lijden! Die voeten spreken van Zijn lijden voor ons!

Genade

In Luc. 7 wordt ons gesproken van de Farizeër, die Jezus had genodigd. Terwijl de Heiland daar is, komt tot Hem een vrouw, welke een zondares was. „En staande achter aan Zijn voeten wenende, begon zij Zijne voeten nat te

maken met tranen”. Wat zegt Jezus? „Hare zonden zijn haar vergeven”. Is schuldvergeving iets anders dan genade? Voorwaar, als we als zondaars de voeten van Jezus zien, en tranen van berouw op die voeten vallen, dan veranderen voor ons die voeten van gedaante, dan gaan ze tot ons spreken, — zij spreken van genade en schuldvergeving! Dan zeggen we het Paulus na: „mij de allergrootste der zondaren is deze genade geschied!”

Kracht

In Matth. 15 : 30 lezen we: „En vele scharen kwamen bij Hem, die lammen, kreupelen, blinden, stommen en vele anderen bij zich hadden, en zij legden die aan Zijn voeten neer. En Hij genas hen.” Aan de voeten van Jezus werden de zieken genezen. Kracht tot genezing!

Rust

Aan Zijn voeten wordt ook rust gevonden. In Luc. 8 : 35 is sprake van een bezetene, die, „zittende aan de voeten van Jezus, gekleed en wél bij zijn verstand” de rust had gevonden. Voorheen leefde hij in de graven. Is de natuurlijke

mens niet een bewoner van de graven, zit hij niet in de schaduw des doods, is hij niet dood in zonden en misdaden? Christus zegt: Komt herwaarts tot Mij en ik zal u rust geven”.

Hoop

In Joh. 11 : 32 lezen we: „Toen Maria dan kwam, waar Jezus was en Hem zag, viel zij Hem te voet en zeide tot Hem: „Heere, indien Gij hier geweest waart, zou mijn broeder niet zijn gestorven”.

Maria werd door haar zuster geroepen, heimelijk. De Meester is daar en Hij roept u! Martha zelf was door het woord dat de Heere Jezus sprak, reeds bemoedigd. Maria riep uit: „Heere, indien Gij hier geweest waart! . . .” Toch is het niet hopeloos! Hoop vinden we aan de voeten van Jezus, die de opstanding en het Leven is. Dat mist de wereld, die niet aan Zijn voeten wil zitten, Zijn voeten niet wil zien. Ja, alles vindt ge aan Jezus' voet! In Hem heeft de Vader al de volheid uitgestort en door Hem is het in ons bereik gesteld. Het is onzerzijds er in treden en het nemen. Het geloof is de sleutel, die op Gods voorraadschuren past, dat we maar met geloof leren zien op de voeten van Jezus! Daar is de vergeving, door Zijn lijden en de genade ons aangebracht.

Daar vinden we kracht, rust en hoop, ja — alles!

D. SLORT.

Losse Schakels

Sacramentalisme? Onlangs woonden we een grote samenkomst bij, waarin onder anderen ook verzocht werd te zingen het lied, dat in de nieuwe gezangbundel van de Ned. Herv. Kerk te vinden is onder Nr 112. De eerste vier regels daarvan luiden:

Eén naam is onze hope,
één grond heeft Christus' Kerk,
Zij rust in éne dope,
en is Zijn scheppingswerk.

Is dat wel juist? Rust de Gemeente van Christus in de doop? Komt ze uit de doop op? Wel is de doop gemeentevormend, en komt ze door de doop tot openbaring. Maar rusten in de doop? Het is toch niet de doop, waardoor de wedergeboorte plaats heeft en waarin de gemeente geboren wordt? We willen de doop niet losmaken van het heil. Het is immers daarom dat we de doop met het geloof verbonden willen zien. De gemeente als geloofsgemeenschap wordt niet door de doop gedragen maar richt zich op Christus' dood en opstanding, als de werkelijkheid achter de doop. In die werkelijkheid „rust” zij. Die draagt haar.

Aannemelijker is de vertaling van dit (Engelse) lied zoals we het aantreffen in de „Lofzangen en Gebeden” (Lied 384.)

Eén doop spreekt van haar eenheid,
één brood is 't dat haar voedt,
één heil'gen naam aanbidt zij.
één hoop geeft kracht en moed.

Ofschoon die „ene doop” ons, gezien de Christenheid, waarin wij leven, wel voor vragen plaatst.

Te groot? In zijn Algemene Geschiedenis wijdt H. G. Wells slechts één paragraaf aan Christus en gaat aan Hem voorbij met de opmerking: Hij is te groot voor onze kleine harten. Is het niet inderdaad zo, dat Christus naar alle kanten te groot voor ons is? Maar ligt daarin niet tevens het grote geheim van zijn aanhoudende aantrekkelijkheid? Die Hem het beste kende zeide dat hij Hem nog maar zeer betrekkelijk kende en gaf zijn zielsverlangen uiting in deze woorden „dat ik Hem beter kenne”. Hoe beter wij Christus kennen, hoe dieper we gevoelen dat ons kennen van Hem zeer ten dele is. Nooit is onze kennis van Hem volledig en daarom bekoort Hij onophoudelijk. Niemand kwam „klaar” met Hem. En niemand, die iets van Zijn grootheid gezien heeft kan zich duurzaam van Hem afwenden. De eeuwen houden zich met Christus bezig en de eeuwigheid zal zich in niet eindigende verwondering en aanbidding wentelen om Hem. God heeft ons een Voorwerp

voor ons kennen gegeven dat in zijn gekend-zijn én ongekend-zijn, in zijn kenbare-onkenbaarheid, nimmer loslaat.

Christus' liefde Bekend is Paulus' uitspraak, dat de liefde van Christus hem dringt, 2 Kor. 5 : 14. Paulus denkt hier wel aan de liefde, die van Christus uitgaat, in Christus haar bron heeft. Maar deze liefde is niet „objectief” in die zin, dat zij niet van Paulus zou zijn, buiten Paulus' leven zou staan. Hij kent die liefde en....hoe! Zij is een kracht in Zijn leven....een hem beheersende kracht!

Dat is wel eens zo uitgedrukt:

De liefde van Christus dringt en bedwingt mij; of: de liefde van Christus houdt mij in rand en band. We vonden de gedachte, die Paulus hier uitspreekt en moeilijk bevredigend in woorden is te vatten, verduidelijkt door dit beeld: denk u een rivier die met grote kracht wordt voortgestuwd naar de zee maar door de oevers verhinderd wordt haar kracht te verliezen door zich over een groot oppervlak te verspreiden.

We hebben altijd die kracht nodig, die ons voortstuwt, én we hebben de oevers nodig, die de stroom beheersen.

Beantwoord Uit de Zuid-Amerikaanse Staat Colombia komen goede berichten. De Protestanten werden

er erg bemoeilijkt in hun godsdienstig leven. Kerken werden gesloten, bijbels verbrand en meer dergelijke uitbarstingen van Rooms fanatisme kreeg men daar te beleven. Thans komt er bericht dat de Regering van dat land nieuwe uitleg gegeven heeft en aan de plaatselijke autoriteiten voorgehouden omtrent de behandeling van Protestanten. 1 De Protestanten mogen in gebouwen samen komen. 2 De deuren behoeven niet gesloten te zijn. 3 In het tot missiegebied verklaarde gedeelte van het land (ongeveer tweederde van heel zijn oppervlak) mogende protestanten diensten houden. De diensten mogen zowel door Colombianen als door vreemdelingen bezocht worden. We begrijpen dat deze dingen met grote dankbaarheid worden medegedeeld door onze geloofsgenoten aldaar.

Kou gevat Twee beroemde predikers hadden een gesprek. „Waar was u j.l. Zondag?” vroeg de gastheer aan zijn bezoeker. „Ik preekte daar en daar”. „En hoe was het er?” „Ik vond het er koud.” „Koud”, riep de ander „koud! ik preekte er twee jaren geleden en de kou is me nog niet uit de botten!”

Een gemeente met een lage geestelijke temperatuur is vooral voor een Voorganger gevaarlijk. Is het uw schuld ook, als Uw Voorganger kou gevat heeft?

L.

IN EN OM DE BIJBEL

De Anti-christ

(Bijbelstudie)

In ons vorig artikel hebben we stil gestaan bij de drie-eenheid Gods, n.l. Vader, Zoon en H. Geest en bij de antigoddelijke drie-eenheid: Satan, de Anti-Christ en de anti-Geest (de valse profeet). Wij hebben toen meer uitvoerig stilgestaan bij de Satan als de tegenstander Gods, en willen in dit nummer van ons blad iets schrijven over de Anti-christ.

De Anti-christ

Wij vinden deze op meerdere plaatsen in de Schrift genoemd. Wie is de Anti-christ? Hij is de persoon, die in de eindtijd een grote schare volgelingen zal hebben en die de volken zal verleiden tot opstand tegen God en Christus. Paulus noemt hem: *de mens der zonde*, omdat in hem de zondaar zijn volkomenste ontwikkeling heeft bereikt, of omdat *de zonde* haar volkomenste open-

baring in deze persoon heeft ontvangen. Men heeft wel eens gedacht, dat de Antichrist een principe of stelsel zijn zou. Een principe dat de wereld zou beheersen, maar geen persoon.

Wij menen, dat de bijbel leert, dat de Anti-christ een persoon is, die komt. Inderdaad is in de bijbel sprake van *de geest van de Anti-christ*. Wij lezen in 1 Joh. 4 : 3: „en alle geest, die niet belijdt, dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, die is uit God niet; maar dit is de geest van de Anti-christ, welke geest gij gehoord hebt, dat komen zal, en is nu alrede in de wereld”.

De geest van de Anti-christ is de geest van de *ontkenning*, die de Satan in de harten van de mensen uitgiet. Doch dit is geen verhindering om aan een toekomstige openbaring van deze geest in een persoon, in de Anti-christ te geloven. Wie zich tegen Christus stelt, heeft de geest van de Anti-christ in zich.

De Anti-christ heeft *zijn voorlopers*.

Christus sprak in Zijn profetische rede, dat er vele valse christussen zouden komen (Matth. 24 : 24). De Anti-christ zelf zal de laatste zijn in de rij. Wij vinden de Anti-christ en de valse profeet reeds afgeschaduwd in de goddeloze koning Balak en in de profeet Bileam. Hun goddeloosheid openbaart zich in het voornemen, het volk Gods te vervloeken. Vooral in *het boek Daniël* zien we de Anti-christ opkomen in de gestalte van *Antiochus Epiphanes*. De strijd van deze laatste tegen God en tegen Israël maakt deze koning van Syrië tot een *type van de Anti-christ*. Daniël spreekt dikwijls over deze persoon, die grote dingen spreekt tegen de Allerhoogste en strijdt tegen de Heiligen. Laten we de Schrift zelf spreken (nieuwe vertaling)

Dan. 7 : 24: Hij zal woorden spreken tegen de Allerhoogste en de heiligen des Allerhoogsten te gronde richten; hij zal er op uit zijn tijden en wet te veranderen, en zij zullen in zijn macht gegeven worden voor een tijd en een halve tijd.

De Anti-christ zal een grote macht hebben, ravages aanrichten,

Dan. 8 : 23: ....zal er een koning opstaan, hard van aangezicht en bedreven in listen. En zijn kracht zal sterk zijn .... machtiger zal hij verderven en op ontstellende wijze zal hij verderf brengen.

Ook het volk der heiligen zal hij verderf brengen.

Wij kunnen niet alle teksten uit Daniël uitschrijven, maar verwijzen nog naar de volgende plaatsen in Daniël: 9 : 27 (gruwel der verwoesting), 11 : 36 (hij zal zich verheffen tegen elke god, *zelfs tegen de God der goden* zal hij ongehoorzame woorden spreken), 11 : 41 en 45.

De Anti-christ zal echter eens verdaan worden (Dan. 11 : 45).

Wij vinden de Anti-christ ook getekend in *het boek Zacharia*; daar wordt hij beschreven als de dwaze herder, die zo geheel het tegendeel is van de Goede Herder. Deze dwaze herder ontziet niets en niemand. „Het verstrooide zal hij niet opzoeken, het gewonde zal hij niet trachten te helen”. Doch ook daar wordt zijn einde aangekondigd: „verdorren zal zijn arm, verduisterd worden zijn rechteroog” (Zach. 11 : 17).

In het boek *Openbaring* wordt hij genoemd: *het beest*. Dit beest staat tegenover het Lam. Dit beest is de vertegenwoordiger van een persoon, van een mens van vlees en bloed, het is de Anti-christ.

Openb. 13 : 4: en zij aanbaden het beest, zeggende: wie is aan het beest gelijk? en: wie kan er oorlog tegen voeren? En hem werd een mond gegeven; die grote woorden en godslasteringen spreekt; en hem

werd macht gegeven dit twee en veertig maanden lang te doen. En het beest *opende zijn mond tot lasteringen tegen God*.... en hem werd gegeven om *tegen de heiligen oorlog* te voeren....

Dit beest is ook koning, en deze koning heerst met behulp van tien dictators. „Dezen zijn één van zin en geven hun kracht en macht aan het beest” (Opb. 17 : 13). De strijd is tegen Christus, het Lam. Hier is dan sprake van de Anti-christ. *Maar het Lam zal hen overwinnen*. De Anti-christ gaat er onherroepelijk aan.

De lezer zal wel bemerkt hebben, hoe de Opb. geheel in harmonie is met hetgeen het boek Daniël ons heeft gegeven. Hoe kan het ook anders? Het is een en dezelfde Geest, die de schrijvers heeft geïnspireerd. „Al de Schrift is van God ingegeven!” Het einde van de Anti-christ en van de valse profeet zal zijn in de poel des vuurs (Opb. 19 : 20, 20 : 10).

Dat de Anti-christ een persoon is, wordt ook gesteund door het woord van Christus, dat Hij sprak tot de Joden in Zijn dagen:

Joh. 5 : 43: „Ik ben gekomen in de naam mijns Vaders en gij neemt Mij niet aan; indien *een ander komt* in zijn eigen naam, dien zult gij aannemen”.

Met die ander wordt m.i. de Anti-christ aangeduid. Hier wordt ons weer

een nieuw gezichtspunt gegeven, of liever een nieuwe vraag voorgelegd, n.l. hoe is de verhouding tussen de Anti-christ en de Joden? We kunnen daar niet op ingaan, alleen dit: *de Anti-christ zal met de Joden een verbond sluiten en dit verbond plotseling verbreken*. Na het breken van dit verbond zal hij de Joden vervolgen en verdrukken. Die tijd is aangeduid als „de grote verdrukking”, „de tijd van Jacobs benauwdheid”, waaruit hij (Jacob - Israël) verlost zal worden. (Dan. 9 : 27). Die zelfde tijd, 42 maanden of 1260 dagen of tijd en tijden en een halve tijd = $3\frac{1}{2}$ jaar = de helft van een jaarweek, zien wij ook in het boek Openb. telkens terugkeren (Opb. 11 : 2, 13 : 5). In Opb. 11 : 3 en 12 : 6 aangeduid als 1260 dagen. Daarmede is *de duur van de heerschappij van de Anti-christ*, de mens der zonde, de zoon des verderfs, de tegenstander, die zich verheft tegen al wat God of voorwerp van verering heet, aangeduid. De Heere Jezus zal hem overwinnen (2 Thess. 2 : 8).

Dat de Anti-christ tegen de Joden zijn vijandschap zal openbaren, is voor ons niet moeilijk te geloven, nu wij gezien hebben hoe Hitler 6 miljoen Joden in Europa heeft omgebracht. Laten we acht geven op de tekenen der tijden, op de komende Anti-christ en vooral op *de komst van onze Heer!*

D. SLORT.

Over school, onderwijs en bijbel

In dit artikel willen we enkele kanttekeningen plaatsen bij de Notities over het Christelijk Onderwijs van br S. W. Vis; verschenen in ons blad op 31 December en 7 Januari. Daarbij is het niet onze bedoeling een diametraal tegengestelde visie ten beste te geven, want we zijn het in grote lijnen wel met br Vis eens. Op enkele punten echter willen we graag nog een ander aspect van het door hem aangesnedene naar voren brengen en we hopen, dat zijn en onze opmerkingen de lezers mogen helpen bij het bepalen van hun houding tegenover en hun verhouding tot het onderwijs.

Onze invloed bij het christelijk onderwijs

De invloed, die wij als Baptisten bij het christelijk onderwijs hebben, varieert van plaats tot plaats. In Hengelo (O) is de situatie voor ons zeer gunstig, zoals uit de beschrijving van br Vis wel blijkt. Hij verzwijgt — uiteraard —, dat dit voor een niet gering deel het gevolg is van zijn persoonlijke kwaliteiten. Daarmee is meteen een belangrijke factor bij de bepaling van onze invloed bij het christelijk onderwijs aangewezen. Het is van groot belang, dat wij aan het onderwijs-verenigingsleven deelnemen. Daaraan zit vast, dat wij vergaderingen willen bezoeken en, zo mogelijk, trachten invloed in de besturen te verwerven. Het wil

mij voorkomen, dat in dit opzicht door ons meer activiteit aan de dag kon worden gelegd. Daartegenover moet echter worden gesteld, dat invloed bij het christelijk onderwijs heel vaak allereerst een kwestie van neuzentellen is. Is het aantal Baptisten groot en vooral: is het aantal schoolgaande kinderen van Baptisten ouders groot, dan hebben wij kans niet alleen op een bestuurszetel maar ook op een plaats aan de school. Doorgaans zijn wij een minderheidsgroep en komen daarom maar in geringe mate aan bod. In zo'n geval is onze beste kans, wanneer wij tussen twee grote groepen op de wip zitten.

Het klinkt niet fraai om de dingen zo te stellen, maar een zestal jaren ervaring in verschillende schoolverenigingen heb-

ben mij dit langzamerhand geleerd. Achter het z.g. Accoord van Samenwerking, waarbij de verdeling van de onderwijzersplaatsen wordt geregeld, ligt vaak een ingewikkeld en onaangenaam stuk richtings- en groepspolitiek, dat — met veel bekwaamheid gespeeld — ook een minderheidsgroep als de Baptisten een redelijke invloed kan verschaffen. En daarbij is het zaak, dat wij er als de kippen bij zijn en er voor oppassen, dat wij niet door middel van de Drie Formulieren van Enigheid en een onveranderlijk artikel in de Statuten op dood spoor worden gerangeerd....

Doorgaans hebben de Baptisten alleen medezeggenschap in scholen, die in Chr. Nat. Schoolverband zijn georganiseerd. Voorzover mij bekend is Haulerwijk de enige plaats, waar Hervormden en Baptisten samen een school hebben in C.V.O. verband. Dit is alweer een gevolg van jarenlange plaatselijke schoolpolitiek: van oudsher waren er in Haulerwijk drie Gereformeerde C.N.S. scholen, terwijl Hervormden en Baptisten hun kinderen naar de openbare school zonden. Pogingen om te geraken tot één algemene christelijke schoolvereniging mislukten, omdat wel de Hervormden maar niet de Baptisten acceptabel waren. Een en ander natuurlijk vanwege de Drie Formulieren. Gelukkig bestond er tussen de beide groepen zoveel solidariteitsgevoel, dat deze toelag mislukte. Daarop werd een C.V.O. school gesticht en het Accoord van Samenwerking, ongeacht de grootte der beide partijen op basis van volledige gelijkheid opgesteld.

Het bovenstaande diene hun, die in een soortgelijke situatie mochten verkeren of komen te verkeren, tot voorbeeld.

School, gezin en kerk

Br Vis beschouwt de christelijke school primair als verlengstuk van het christelijk gezin, een gezichtspunt, dat ik zonder meer zou willen overnemen. Waar het christelijk onderwijs echter altijd en overal een vorm van samenwerking en bijgevolg van compromis tussen verschillende kerkelijke groepen veronderstelt, is het m.i. toch wel geraden om dit nog iets nader onder ogen te zien. In Gereformeerde kringen ziet men de school graag tegelijk ook als een verlengstuk van de kerk. De band tussen kerk en school mag dan geen organisatorische zijn, zij is wel degelijk een organische. Via de doopbelofte der ouders is de kerk betrokken bij de school. Beter nog: is de school betrokken bij de kerk. In deze lijn is het dan ook alleen maar te verwachten, dat kerkelijke belijdenisschriften tot grondslag van een schoolvereniging kunnen worden gemaakt. Hier moeten wij als Baptisten altijd gereserveerd blijven staan.

Het christelijk onderwijs, zoals het in ons land is gegroeid is ondenkbaar zonder een verbondsbeschouwing, die de kinderdoop veronderstelt. Het is waarlijk

geen wonder, dat in de vorige eeuw aan de schoolstrijd door de Baptisten vrijwel nergens is deelgenomen. Bij alle waardering voor die strijd mogen wij toch niet vergeten, dat wij dit uitgangspunt niet kunnen aanvaarden. Het zou naar mijn overtuiging zelfs een weldaad voor het christelijk onderwijs zijn, wanneer het in de loop der jaren aan dit uitgangspunt zou kunnen ontgroeien en zou kunnen worden tot een waarlijk algemeen christelijk instituut voor onderwijs met de Bijbel.

De taak van de school

Br Vis ziet de christelijke school als een evangelisatie-instituut. Het gaat om de redding van de kinderziel en de christelijke school geeft volledige gelegenheid tot het uitleven van evangelisatiedrang.

Hierbij moet ik toch wel aantekenen, dat ik de taak van de school onmogelijk zo kan zien, ook niet die van de christelijke school. De kinderen gaan naar school om iets te leren en een school, waar wel geëvangeliiseerd wordt maar slecht onderwijs wordt gegeven, is in mijn ogen een slechte school. De taak van de school is in de eerste plaats opvoeding en onderwijs, niet evangelisatie.

Wij moeten daarom het christelijk onderwijs zien als een poging tot levensvorming vanuit het Evangelie, welke poging het onderwijs van de Bijbel tot draagvlak heeft. Dat is minder dan br Vis er in ziet, maar het is m.i. voldoende. Verder gaat de taak van de school niet. Zij is geen door-de-weekse Zondagsschool gecombineerd met gewoon lager onderwijs. In de Zondagschool gaat het om verkondiging en evangelisatie, in de school om levensvorming in christelijke sfeer en stijl. Meer mogen wij van haar niet verwachten.

De openbare school en de Bijbel

Daarom kan ik het ook niet zo'n gelukkig verschijnsel achten, wanneer onze onderwijzers in 't algemeen de voorkeur aan het christelijk onderwijs geven, omdat zij daar hun evangelisatiedrang geheel kunnen uitleven. Ik geloof, dat er voor christenonderwijzers naast het christelijk onderwijs wel degelijk ook bij het openbaar onderwijs een taak kan liggen.

Die taak is dan niet een evangeliserende maar een opvoedende, in overeenstemming met het karakter van het onderwijs. Het is zeer te betreuren, dat van christelijke zijde zo weinig aandacht voor het openbaar onderwijs bestaat. Daarmee komt een deel van de schuld der ontkerstening van het openbare onderwijs voor onze rekening. In Ned. Hervormde kringen begint men dit in te zien en zoekt men naar wegen en middelen tot herkerstening. Dat is iets anders dan evangelisatie en wij doen wel

dit onderscheid goed in het oog te houden. Is evangelisatie onze primaire taak, wij hebben daarnaast ook de roeping tot het scheppen van levensvormen, die staan onder invloed van het Evangelie.

Dat dit onderscheid in christelijke onderwijskringen vaak niet wordt gezien, zodat juist daar tegenstand merkbaar wordt tegen de leuze: „De Bijbel op de openbare school”, is toch wel een onomstotelijk feit. Hier moet ik br Vis wel tegenspreken en verwijs daartoe naar een artikel van Prof. Dr K. Dijk in het Centraal Weekblad ten dienste der Geref. kerken in Nederland van 11 December 1954, waarin de vraag: „Hoort de bijbel thuis op de openbare school?”, zeer bevestigend wordt beantwoord. Prof. Dijk is een groot man in C.N.S. kringen en staat in zijn mening ongetwijfeld niet alleen. Achter zijn zienswijze schuilt uiteraard zijn Gereformeerde theologie, met name de Gereformeerde opvatting over verbond, verkiezing en kinderdoop.

Ik betreur het dan ook erg, dat onze Unie zich nog steeds afzijdig houdt van het I.K.O.S. (interkerkelijk in schoolzaken). En dat temeer, waar in het jaarverslag van dit I.K.O.S. blijkens een weergave in de N.R.C. van 26 Nov. 1954 te lezen staat: „Hoewel het bestuur veel aandacht besteedde aan de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, mede om het I.K.O.S. ten volle oecumenisch te laten zijn, gelukte het niet om deze Unie in alle opzichten te laten medewerken. Ds H. Sikkema te Heerenveen werd als gast toegelaten tot alle vergaderingen van het I.K.O.S. om het persoonlijk contact met deze Unie te kunnen behouden”.

Het zou mij erg spijten, wanneer wij als Baptisten, als gevolg van een onzuivere kijk op de taak van de school, ons uitsluitend zouden vastleggen op de christelijke school en ons zouden blijven onthouden van alle pogingen om ook in het openbaar christelijke invloed tot gelding te brengen. Wij mogen ons deze weg niet op laten dringen. Het zou onbijbels en dus onbaptistisch zijn.

J. R.

Verantwoording Eindhoven

De lijst is dit keer aan de korte kant, maar van goed gehalte!

N. N. te Eindhoven	f	8.—
L. te Eindhoven	-	2.50
Bapt. Gem. te Haulerwijk	-	58.—
Nagift Bapt. Gem. te N. Pekela	-	12.28
Br B. te Drachten	-	2.50
Fam. B. te Den Haag	-	2.50
Bapt. Gem. te Alkmaar	-	32.—
Bapt. Gem. te Muntendam	-	129.—

J. R.

De Zuid Hollandse eilanden

Het is alweer enige tijd geleden dat we iets schreven over de arbeid op de Eilanden. Door alles heen ging de arbeid geregeld door.

Ds Hooghwinkel en Ds Reiling werkten ieder een dag op hun eigen terrein in de Hoeksche Waard. Ondergetekende werkte twee dagen per week op z'n eigen terrein: op het eiland „Voorne en Putten”.

Over dit eiland willen wij U vertellen. Op dit eiland liggen een achttiental dorpen en een paar kleine stadjes. In elk dorp staat een grote kathedraal van een kerk. Het zijn slechts enkelen die de diensten des Zondags bezoeken.

In de orthodoxe kerken is het veelal niet beter dan daar waar een vrijzinnige predikant staat. Voorne en Putten ligt in de greep van Liberalisme en Anarchisme. Hier en daar is er echter een verlangen te bemerken naar de zekerheden des geloofs. Velen vragen zich af of er nog een algeheel ontwaken voor dit eiland mogelijk is. Er zijn er op het eiland en daarbuiten die hierin nog geloven en er voor bidden. Zulk een stuurde ons kortgeleden f. 100—, voor de arbeid op dit eiland.

Een flits uit de arbeid

We rijden met de auto door Brielle; een grote dikke slager komt naar buiten om te horen wat er aan de hand is. Hij luistert even naar de zang en het Evangelie in Notedop dat door de luidsprekers wordt doorgegeven. Hij weet wat er aan de hand is en loopt naar binnen en doet, alsof iemand hem op de hielen zit, de deur achter zich op slot. Twee zusters proberen bij hem binnen te komen maar de slager is achter de tafel druk aan het uitbenen en is onverstoorbaar.

Voelde hij, dat Jezus bij hem aan de deur stond te kloppen en deed hij daarom de deur op slot en liet hij Hem staan voor de deur?

In een andere straat van het oude stadje vertelt een vriendelijke oude dame dat zij en haar man 50 jaar getrouwd zijn. Zij zijn al die tijd erg gelukkig geweest in 't bijzonder haar man al is hij thans aan z'n stoel gebonden vanwege een hartkwaal.

Ziet U, zegt zij, mijn man is gelukkig in de Heiland want hij bezit de zekerheid des geloofs en die mis ik. Over dit onderwerp ontstaat een gesprek; aan het slot bemerken we dat we elkander begrepen hebben. Ook zij kan zo gelukkig worden. Vriendelijk wenst zij ons een goede dag en veel zegen op de arbeid.

In deze plaats hebben we ook een Elim ontdekt, een gelovige familie, die ons telkens uitnodigt op de koffie. Hier ko-

men van tijd tot tijd mensen uit de plaatselijke kerken om samen te bidden voor een doorbraak van de Heilige Geest in plaats en eiland. Onze actie zien zij als een verhoring op hun gebeden.

Nu we meerder malen hier geweest zijn, gaan de deuren al meer voor ons open en is het vertrouwen groeiende. In de Adventsweken hadden we hier een Interkerkelijke samenkomst georganiseerd. Het is een goede bijeenkomst geworden.

Na afloop mochten we met enkelen achter blijven tot een nagesprek.

Kan een blinde een blinde leiden?

Enkelen uit Pernis staan aangetreden om in Brielle de folders te bezorgen voor bovengenoemde samenkomst. Het is mistig, en het is niet verantwoord om er door te gaan. Later trekt de mist op, de sterren worden gezien en we gaan er toch nog op uit. In een straat duwt een jongen van 18 jaar een folder in de bus. Hij staat stil en vraagt zich af: Kan ik, een blinde, blinden leiden en uitnodigen? Dit wordt voor hem het keerpunt. Na de Zondagavondjeugdsamenkomst gaat hij zich uitspreken, dat hij voor Jezus gekozen heeft.

En wanneer hij bij ons in de studeerkamer alles verteld geeft hij de wens te kennen om gedoopt te willen worden.

Is er ook genade voor een ex-sympathiserend lid van de N.S.B.?

In een dorp staan enige mensen aandachtig te luisteren naar wat uit de luidsprekers komt. Zij vallen daardoor op. We krijgen een uitnodiging om op huisbezoek te komen. Het blijken zoekende mensen te zijn. Midden in het gesprek wordt er dan gevraagd: „Is er ook genade voor een ex-sympathiserend lid van de N.S.B.?” Aan het eind van de avond wordt er gebeden. Er is blijdschap in de harten, dat God zondaars aanneemt. Het is nacht als we huiswaarts rijden, het stormt en regent. In ons is er blijdschap, dat het Licht van Christus doorbrak in vastgelopen levens.

„Dit dorp is verziekt”!

Op een morgen zitten we op de secretarie van een dorp. De mogelijkheid wordt onderzocht of er goede gelegenheid is tot het houden van een samenkomst. Hier wordt ons verteld dat het harde bodem is. De vorige domine heeft het hier verziekt. Hij leerde de mensen

drinken en vandaag zijn het volslagen zuipers. Het is hier ploegen op rotsen, een onbegonnen werk.

Toch gaan we na zulk een verhaal niet verslagen weg.

Want ook hier ontdekken we een paar biddende mensen. Een oude vrouw zet haar deuren voor ons open en verzorgt ons liefdevol. De Zaaier leest zij twee à driemaal door. Haar dochter, opgevoed in dit goddeloze dorp, is getrouwd en woont in Pernis. Meer dan een jaar komt zij met haar man geregeld in de samenkomsten. Haar hart is geheel voor de Heiland opengestaan en hiervan wil zij o zo gaarne getuigenis afleggen in de doop. Ook zij zal gedoopt worden.

Was zij bang voor ons?

In het begin van de arbeid bezochten we een gezin in Hoogvliet.

De vrouw des huizes was er niet, bang voor ons? Enige maanden geleden begon zij de samenkomsten te bezoeken. In November kwam zij tot overgave aan de Heer. Door het lezen van haar bijbeltje zag zij in dat de doop haar nog ontbrak.

Feest in de Gemeente Pernis

Zo zal er Zondag 9 Januari feest zijn in de kleine Gemeente van Pernis omdat er vruchten van de arbeid geoogst mogen worden.

Evangelisatie Kruistocht!

Van 12 t/m 21 Jan. hopen we een Evangelisatie-Kruistocht te houden op Voorne en Putten. In een achttal dorpen hopen we Evangelisatie Filmavonden te beleggen. Vriendelijk verzoeken wij onze zusters en broeders voor deze actie te willen bidden. Op deze actie moeten we, als het goed is, weer verder kunnen bouwen. Een volgende maal hopen we U dan te schrijven hoe het ons gegaan is

Pernis.

M. DE JONG.

UTRECHT

Zondag 9 Januari nam Ds H. v. d. Werf afscheid van de gemeente. In de afscheidsdienst waren zes verschillende kerken vertegenwoordigd, alsmede de vereniging Hervormde Stadszending.

De avondbijeenkomst droeg een meer

intiem karakter. Het werd een gezellige avond, waaraan wij allen en zeer zeker ons vertrokken domineespaar de beste herinneringen bewaren.

Zo is er dan een einde gekomen aan een zegenrijke periode van het gemeentelijke leven. De gemeente te Utrecht is dankbaar voor alles wat God haar in de persoon van Ds v. d. Werf schonk .... zij liet hem aarzelende gaan, maar toch ook in het geloof dat het Hoofd der gemeente Jezus Christus haar lot in Zijn sterke zegenende handen heeft.

F. BOS, secr.

MUNTENDAM

De laatste twee maanden van het oude jaar zijn voor de Gemeente Muntendam wel zeer bijzondere maanden geweest. Een geruime tijd daarvoor was het tamelijk rustig, in de Gemeente. De arbeid ging zijn gewone gang, zonder dat wij enig resultaat mochten opmerken. Zulk een periode is dikwijls niet bemoeiigend voor hen, die de arbeid in de Gemeente voorstaan. De opkomst in de diensten gaven geen redenen tot klagen, doch de arbeid onder de jeugd was in het begin van het jaar niet bijzonder goed. Br Huisman, die bereid werd gevonden de leiding van de jeugdsamenkomsten op zich te nemen, heeft echter het voorrecht mogen hebben onze jonge mensen weer bijeen te brengen. Waren aanvankelijk 15 tot 20 jonge mensen op de Zondagavond bijeen, allengs werd dit aantal groter. 60 tot 70 jonge mensen is thans geen uitzondering meer. De aloude boodschap, eenvoudig als zij is, doch met beslistheid de jongeren voorgehouden, werd door hen verstaan en aanvaard. Verschillende jonge mensen kwamen tot Jezus. Eén avond gebeurde het, dat 12 zielen zich gewonnen gaven. Het gevolg is geweest, dat in het begin van de maand November 6 jongeren door de doop aan de Gemeente werden toegevoegd. Een maand later meldden zich weer 10 doopcandidaten.

Zondag 2 Januari was dan ook een buitengewone dag voor de Gemeente. Tien jonge mensen beleden voor een grote schare aanwezigen het eigendom des Heren te zijn, op welke belijdenis zij allen werden gedoopt. De kerk was voor deze gelegenheid te klein, zodat meerdere personen geen plaats konden krijgen. Ds Hekhuis bepaalde de aanwezigen bij de betekenis van de doop der gelovigen, waarbij werd gewezen, dat niet de zegen is gelegen in het aantal nieuwe leden, die aan de Gemeente werden toegevoegd, doch dat de wederomgeboren mensen hun Meester wilden volgen ook in de doop.

Inmiddels hebben zich weer meerdere kandidaten voor de doop aangemeld, waaronder ook ouderen, die reeds verschillende jaren met de gemeente samenkomen.

Groot is de vreugde over de zegenin-

gen, welke wij in deze dagen zo ruimschoots mogen ervaren. Tijdens de doopdienst op Zondag 2 Januari werd bijzondere aandacht gevraagd voor de Gemeente te Eindhoven, op welke Gemeente de satan heeft gemeend zich te moeten wreken. De Muntendammers lieten zich echter niet onbetuigd, zodat een goede collecte aan de broeders en zusters in Eindhoven kon worden gezonden.

De wisseling van voorganger laat voorsnog op zich wachten, tengevolge van het woningprobleem. Het is moeilijk voor de Gemeente te Valthermond een woning te vinden voor Ds Hekhuis. Ook deze aangelegenheid mogen we echter leggen in des Heren hand.

Onze bede is, dat het nieuw begonnen jaar voor al onze broeders en zusters in de lande rijk gezegend zal zijn.

B. V.

PERNIS

In lange tijd liet de Gemeente Pernis niets van zich horen. Toch ligt er een gezegende tijd van werken met onze voorganger Ds De Jong achter ons. We kwamen allen tot meer geestelijke verdieping waardoor verschillende zusters en broeders gingen mee arbeiden op de Eilanden.

Zondag 9 Jan. mochten we vruchten op deze arbeid aanschouwen in twee zrs en een br, die door de doop de Gemeente werden binnengeleid. Deze feestelijke plechtigheid vond plaats in de kerk te R'dam—Z. Ds De Jong sprak naar aanleiding van Hand. 22 : 16. Hij stond stil bij de voorwaarden tot de doop n.l. men moet geloven. Saulus was op weg naar Damascus een broeder geworden en als zodanig werd hij gedoopt. De gelovige ontvangt door de doop Gods zekerheid, dat de zonden afgewassen zijn. De gelovige belijdt te willen behoren bij God en Zijn Gemeente. Na de ongelovigen opgeroepen te hebben tot bekeering en de gelovigen, die nog niet gedoopt zijn, gewezen te hebben om niet te dralen maar de stap der gehoorzaamheid te doen, daalden voorganger en dopelingen af in het doopvont. We mochten onvergetelijke uren beleven; dankbaar verlieten we de overvolle kerk.

Straks gaat Ds De Jong ons verlaten, maar we zijn de Heer dankbaar dat we hem in ons midden mochten hebben. Het was een goede tijd. Met God gaan we voortwaarts tot ook wij weer een nieuwe voorganger voor Pernis en het werk op de Eilanden mogen begroeten.

K. VAN OPSTAL.

TER APEL

heeft in lange tijd niets van zich laten horen. We meenden dat we thans 't een en ander moeten mededelen. De arbeid vond geregeld voortgang en onze voorganger mocht — niettegenstaande licha-

melijke moeilijkheden — het blijde evangelie verkondigen. Twee zusters werden op hun belijdenis gedoopt en aan de gemeenten toegevoegd. Een en andermaal mochten we bijzondere samenkomsten houden. Wij strooien 't zaad, de Heer moet wasdom geven.

Teleurstelling en moeilijkheden bleven ook niet uit. Velen zullen reeds gehoord hebben, dat onze voorganger Ds Schalkwijk zijn Ambt moest neerleggen.

Na een jaar lang met lichamelijke bezwaren getobd heeft hij zich onder behandeling van een zenuwarts gesteld; deze adviseerde hem het predikambt neer te leggen: een rustkuur zou hier geen oplossing brengen. Dat dit moeilijk voor onze br was laat zich begrijpen, daar hij de arbeid, die hem lief was geworden, moest neerleggen. Want de verhouding voorganger en gemeente was zeer goed. 't Was voor de gemeente ook een hele teleurstelling: Ds Schalkwijk was nog maar zo kort hier en nu om deze reden afscheid te moeten nemen!

Zondag heeft Ds S. afscheid genomen met een predikatie naar aanleiding van Openb. 3 : 7—23. Ds S. zeide de bedoeling te hebben de gemeente nog eenmaal te wijzen op Christus, het oude Evangelie en de boodschap van God nog eenmaal te willen doorgeven.

Na een treffende prediking welke door de gemeente met ontroering werd aangehoord eindigde Ds S. met de woorden „Houdt wat gij hebt, opdat niemand Uw kroon neme”.

Hierna werd nog gesproken door vertegenwoordigers van de plaatselijke Kerken.

Tot slot sprak Ouderling de Boer woorden van afscheid maar ook van troost en bemoediging tot onzecheidende Voorganger.

De dienst werd hiermede gesloten en ieder werd nog in de gelegenheid gesteld persoonlijk afscheid te nemen.

Op uitdrukkelijk verzoek van Ds S. werden in verband met de bijzondere omstandigheden van dit afscheid geen officiële uitnodigingen verzonden.

Wij gaan voort met de arbeid in Zijn Koninkrijk hulp en kracht van de Heer verwachtende, en doen een beroep op onze brs Predikanten ons te helpen met de prediking van Zijn woord.

A. P.

Ingezonden

Bij de lezing van het artikel „Op wacht bij de buitenkant”, in de „Christen” van 7 dezer, stelde de inzender o.m. de vraag of het voor God nog langer verantwoord is het „militaire wezen” te aanvaarden. Voordat ik met de inzender

ver het gehele artikel eventueel nader in discussie treedt, zou ik gaarne vooraf in „De Christen” de onderstaande drie vragen beantwoord willen zien:

1 Indien het militarisme van thans voor de christen (gezien de aard der strijdmiddelen) niet meer aanvaardbaar is, zou ik graag willen weten wanneer van het gezichtspunt van de schrijver (dit gezien) het militarisme *wel* aanvaardbaar zou zijn, en waar, naar zijn mening de grens ligt tussen het niet en wel aanvaardbaar zijn.

M.a.w. In welk tijdsgewricht waren de strijdmiddelen niet diabolisch?

2 Hoe stelt de inzender zich de situatie voor in geval de Overheden, van West-Europa en Amerika zich met hem stelden op het zelfde standpunt, en het militarisme van thans als zijnde onaanvaardbaar, af zouden wijzen, hetgeen dus neer zou komen op een eenzijdige ontwapening?

3 Aangezien velen met mij van meening zijn dat geestelijke vernietiging, oneindig erger is dan lichamelijke vernietiging, zou ik als laatste vraag willen stellen.

Acht de schrijver zelfverdediging of afweer van individu of gemeenschap, met *alle* middelen geoorloofd, of alleen met die, die niet diabolisch zijn? (Zie ook vraag 1.)

Tenslotte zij het mij toegestaan de Redactie te wijzen op het gevaar een blad als het onze te gebruiken voor schrijverij van artikelen als „Op wacht bij de buitenkant”. Afgezien van de aanstoot die onze gemeenteleden die er zelf bij betrokken zijn er aan kunnen nemen, dit is tenslotte het ergste niet. Dit artikel hoort eventueel thuis in een blad van „Kerk en Vrede” en niet in een blad voor onze Gemeenten dat naar mijn mening slechts artikelen van algemene strekking en opbouwing behoort op te nemen. De zeer geprononceerde meening van de Geachte inzender is niet het deel van de meeste christenen. Over deze ernstige zaak heerst nog grote onzekerheid en verwarring, en niemand kan zeggen: *Zo is het en niet anders*. Deze zaak is niet zo simpel als sommigen menen. Het is, naar mijn mening, dan ook beter er in ons blad over te zwijgen, de verwarring der geesten is al groot genoeg.

A. J. FEENSTRA.

Het is wellicht niet overbodig allereerst duidelijk te maken, dat het artikel „Op wacht bij de buitenkant” geen ingezonden stuk was, maar een redactioneel artikel, waarvoor ikzelf van de eerste tot de laatste letter verantwoordelijk ben. En nu ter zake:

1 Goed lezen is blijkbaar een kunst. Dat het militarisme eerst nu onaanvaard-

In memoriam Klaas Drent

Maandagavond 10 Januari bereikte ons het ontstellende bericht, dat God plotseling uit ons midden had weggenomen broeder Klaas Drent.

Hij werd 6 September 1888 geboren. God bevorderde een arbeidzaam leven tot heerlijkheid.

Op 14 December 1919 werd onze broeder als eerste in de nieuw geïnstitueerde gemeente Hengelo II gedoopt en diende haar van 1921 tot 1936 als secretaris. Van 1937 tot 1952 werden hem de financiële belangen der gemeente toevertrouwd, waarna hij zijn functie neerlegde. Toch bleef hij actief deelnemen aan het financiële beleid, was nog voorzitter van de Bouwcommissie, lid van het orgelcomité en de vraagbaak op velerlei gebied.

Enkele jaren maakte hij deel uit van de Unie-Commissie en had verscheidene jaren tot heden zitting in het bestuur van het Pensioenfonds der Unie.

Gemeente en Unie hebben een gevoelig verlies geleden. God trooste zijn geliefden en vulle de ledige plaats.

Hengelo, Januari 1955.

S. W. VIS.

baar is geworden, kan ik in mijn artikel niet terugvinden. Wel dat door de huidige, diabolische afmetingen van het militaire wezen het christelijk geweten toch wel in beroering moet geraken. Een niet onbelangrijk verschil.

2. Een besluit tot eenzijdige ontwapening komt nooit alleen. Het kan slechts geboren worden uit een diep gefundeerde en doorleefde geestelijke beslissing. Een dergelijke beslissing van het Westen, massaal genomen, zal de wereldsituatie zo diepgaand veranderen, dat ik mij daarvan geen voorstelling kan maken. Maar ik wilde wel, dat ik het mocht beleven, desnoods met een tot de tanden gewapend Oosten er bij.

3. Br F. wil mij vastleggen op een uitgesproken antimilitaristisch standpunt. Zover ben ik nog niet: ik behoor alleen nog maar tot de verontrusten. Op zijn derde vraag heb ik nog geen antwoord.

Zwaarder weegt mij de slotopmerking van br F. Naar zijn mening mag in ons blad alleen geschreven worden over dingen, waarover ieder het eens is. „Schrij-

verij”, die van de meerderheid afwijkende meningen weergeeft, sticht verwarring en dient vermeden te worden. Als redacteur van een blad, dat de beginselen van Nieuwtestamentisch christendom wil verbreiden, heb ik daarover een andere meening: niet de smaak der lezers maar het gebod van Christus is norm voor onze redactionele arbeid. Wanneer deze norm — mits zuiver gehandhaafd — de lezers af en toe in verwarring brengt, kan ik mij daarover alleen maar verblijden.

J. REILING.

*De deugd belicht haar
eigen pad*

Uit ons „nieuwe” Unie-bureau

Het eerste bericht, dat u vanuit ons nieuwe Unie-bureau in Arnhem, Dalweg 77, bereikt, mag zijn, dat aan de regionale contact-personen het materiaal betreffende de inzamelingsactie voor het Jubileum-Evangelisatiefonds is toegezonden. Ja, het lijkt er zo wel op, dat onze arbeid dit jaar in het teken van de jubileum-inzameling zal staan! Nu, laten al onze gemeenten zich daar maar vol geestdrift en volharding aan wijden! Het is immers juist een doel „naar ons hart”: evangelisatie. En dat in het Zuiden van ons land. Daar liggen contact-punten, vanwaaruit krachtadig pionierswerk verricht kan worden. Daar liggen contact-punten, waardoor als het ware een brug gebouwd kan worden tussen ons werk in België en in Nederland! Onze jubileum-evangelisatieactie is dus met recht een bruggenbouwerswerk. En ons hart zal graag bereid zijn om het offer, dat daarvoor nodig is te brengen! Leent aan de bereidvaardige contact-personen, die u komen bezoeken, een gewillig oor en

helpt hen meehelpen door een blijmoedig offer in het betrekken van zegels overeenkomstig ieders draagkracht. Die vele kleine en regelmatige bijdragen zullen tezamen gaan vormen het grote Jubileum-evangelisatie-fonds, dat straks bij het dankbaar vieren van het 75 jarig bestaan van onze Unie in 1956 de mogelijkheid zal openen om een goed voorbereide „evangelisatie in het Zuiden” gezamenlijk te ondernemen.

Daarom het appèl aan ieder: „Uw hand aan de ploeg”!

Dan nog dit: willen alle administrateurs van de diverse gemeentebodes het adres van het Unie-bureau, dat ter documentatie voor het arcief een exemplaar van de gemeentebodes ontvangt, even wijzigen? Het is dus voortaan: Dalweg 77, Arnhem. Dan komen onze gemeentebodes weer mooi daar waar ze graag verwacht worden.

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Mededelingen

IN DE AETHER

De Bijbellezing op 27 Jan. a.s. (Donderdagmiddag 4 uur) zal worden verzorgd door Ds H. Sikkema te Heerenveen, en wordt uitgezonden door de N.C.R.V.

Namens de Unie Radio Comm.,
D. SLORT.

RENTELOZE LENING SNEEK

Wij delen U mede dat op de renteloze lening der Bapt. Gemeente te Sneek dezer dagen zijn uitgeloot en betaalbaar gesteld de no's 26, 52, 58, 64 en 69.

Houders van deze stukken kunnen zich in verbinding stellen met de penningm. onzer Beheerscom. br W. Modderman, Willemstr. 9, Sneek.

Namens de Beheerscomm.,
S. VAN DER WERF, secr.

WIE HELPT?

Het orgaan van de Ned. Bapt. Stud. Ver. „Pro Rege Christo” verkeert in technische moeilijkheden. Gezien de kleine oplage is uitgave van het blad alleen mogelijk, wanneer de stencils worden getypt en afgedraaid als liefdedienst. Vroeger bewezen verschillende

studentenverloofdes deze dienst aan de studerende gemeenschap. De tegenwoordige redacteur is vrijgezel en beschikt ook verder niet over relaties in de typende en stencilende kringen. Voor doorgaande uitgave van „Pro Rege Christo” is derhalve een nieuwe vrijwilliger nodig, die dit werk belangeloos wil doen. Wanneer iemand onze studenten hierin van dienst wil en kan zijn, dan late hij of zij dit zo spoedig mogelijk aan mij weten. Er is wel een beetje haast bij.

J. REILING.

Beroepingswerk

Ds J. Broertjes heeft het beroep van de gemeente te Utrecht aangenomen.

Vaak heeft een zwijgend
gelaat stem en woorden

J. C. K. te H. Tussen U en mij bestaat helaas kortsluiting, gelegen in de opvatting over Israel, die U aanhangt. Zolang U blijft geloven, dat de naties van het Westen, de „verloren tien stammen” zijn — bijbels en wetenschappelijk gezien een ernstige misvatting —, vrees ik, dat we over vragen als door U aan de orde gesteld, langs elkaar heen blijven praten. En dat spijt mij oprecht.

J. R.

Advertentiën

Heden is na een kortstondige ziekte in zijn Heer ontslapen onze lieve Vader en Grootvader de heer

Klaas Drent

wedn. van H. G. Kuipers
in de leeftijd van 66 jaar.

Uit aller naam,
J. Drent.

Hengelo (O), 10 Jan. 1955.
Woolderesweg 98.

Heden nam de Heer tot Zich zuster

Marijke de Boer—Visser

in de ouderdom van 75 jaar.

Namens de Bapt. Gem.

Staveren, 16 Januari 1955.

In haar Heer en Heiland is heden ontslapen onze zuster

Hester Bottelier—Geldorp

in de leeftijd van 70 jaar.
Wij verliezen in haar een trouw lid van onze gemeente.

Baptisten Gemeente
Haarlem.

Haarlem, 15 Januari 1955.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Een man uit één stuk

Maar één ding doe ik: vergetende hetgeen achter mij ligt en mij uitstrekkende naar hetgeen vóór mij ligt, jaag ik naar het doel, om de prijs der roeping Gods, die van boven is, in Christus Jezus.

Philipp. 3 : 14.

Eén ding, en dan goed

Paulus beweert niet te veel als hij zegt dat hij één ding doet. Hij is een man uit één stuk, die, als hij eenmaal voor een zaak gewonnen is, er zich helemaal aan geeft. Dat bewijst al zijn verleden als Christenvervolger. Hadden zijn leraren hem niet verteld dat de secte der Jezus-volgelingen een groot gevaar betekende voor het waarachtig godsdienstig leven der Joden? Welnu, toen hij daarvan doordrongen was, gaf hij zich met hart en ziel, om dit grote gevaar te bezweren en de aanstichters ervan met wortel en tak uit te roeien. Niet alleen vergenoegt hij er zich mee, de kleren van de stenigers van Stefanus te bewaren, hij trekt er ook zelf op uit, tot Damascus toe! Maar dan steekt God een spaak in het wiel, het karretje van zijn leven moet noodgedwongen stil blijven staan, en dan als de levende Christus zelf hem verschenen is, groeit er een nieuwe, nog sterkere overtuiging dat Jezus waarlijk de Heer is, en vanaf dat moment gebruikt Paulus al zijn energie, al zijn gaven, capaciteiten, om deze nieuwe zaak voor te staan! Eén ding doe ik!

Achter Paulus aan komen andere grote Godsmannen, en één van hen hoor ik zeggen (de Graf Von Zinsendorf) „Ik heb maar één passie: Jezus Christus”.

En dan luister ik ook naar William Booth die bij zijn bekering zo ongeveer het volgende gezegd moet hebben: „Voor- taan zal *alles* wat van William Booth is, van U zijn!” Dan zie ik William Carey uitgaan tegengewerkt door velen, maar voortgedreven door die ene grote hart- stocht om aan verre heidenen het Evan- gelie te verkondigen.

Paulus, Petrus, Von Zinsendorf, Booth, Carey, hoe hebben ze zich gegeven, en wat heeft God hen rijkelijk gezegend.

Eén ding doe ik — en wat doen wij? Hoe gecompliceerd zijn vaak de Christenen van vandaag. Ze hebben zo- veel omhanden, moeten zich bij zoveel andere zaken bepalen. Er moet verdiend worden en als 't kan nog wat overge- spaard ook! Er moet gearbeid worden, maar ontspanning moet er ook zijn. Radio's, bromfietsen, luxe meubelen, auto's worden gemakkelijk afgoden van veel geld, veel tijd en veel aandacht vragen. En men kan één gulden en één uur slechts éénmaal besteden.

Eén ding doe ik — Zal dat nog weer eens waar worden bij de discipelen van nu?

Vergeeten is niet altijd verkeerd

Paulus strekt zich, als een snelle sprinter in een wedloop, uit naar hetgeen vóór hem is, daarbij *vergetende* hetgeen achter hem is!

En er lag nogal wat achter hem: Wat heeft hij al niet misdreven. Moeders uit de gezinnen gehaald, bij de kindertjes vandaan, omdat ze Christus beleden! Vaders in de gevangenis gezet en zo de gezinnen brodeloos gemaakt, omdat ze Jezus niet wilden verloochenen! Daar kan een mens een levenlang over blijven piekeren en volledig door in beslag ge- nomen blijven. Paulus echter niet. *Alles* heeft hij aan Christus beleden, niets heeft hij achtergehouden, en zo is ook *alles* bedekt door het bloed van het Lam van Golgotha! God heeft zijn

zonde zover weggedaan als het Westen verwijderd is van het Oosten. God zelf heeft het „vergeten”, beschouwt deze dingen als afgedaan, mag hij, Paulus ze dan ook niet als zodanig beschouwen? Het enig juiste, nuttige, blijvende berouw over verkeerde daden en handelingen, is dat men zo spoedig mogelijk een ander, beter leven begint, vol van posi- tieve waarden voor het Rijk van God.

Er lag nogal wat achter hem: Wat een moeite en zorg, wat een teleurstel- lingen heeft hij niet te verwerken gehad. Hoe is hij veracht en bespot. Maar hij heeft het een grote eer geacht, dit alles om Christus wil te mogen ondergaan, en is de pijn al weer vergeten die hij te dragen had bij de geboorte van zo menige nieuwe Christen-gemeente. De pijn ver- gat hij, de vreugde bleef. In hoeveel medewerkers werd hij misschien teleur- gesteld! Af en toe lees je er zo terloops iets van in zijn brieven. Maar hij is niet haatdragend, hij spaart ze niet op, de teleurstellingen, hij houdt er geen boek van, hij vergeet en gaat almaar door, jagende naar het grote doel.

Wat zou het in vele Gemeenten veel beter gaan, als die boekhoudingen van te- leurstellingen en van ondergaan (vermeend) onrecht, eens op de brandstapel kwamen. En als we daarentegen eens een boek- houding aan gingen leggen van de *wel- daden*, ons door anderen bewezen!

Gezegend de mens die van God leert, te vergeven en te *vergeten*! Daar wordt hij duizenden kilo's lichter van. En daar bewijst hij de Gemeenschap en het Godsrijk een grote dienst mee.

„Ik jaag naar het doel...” Dat doet Paulus.

„Alleen Christus wil ik dienen” Dat zegt Von Zinsendorf.

En vele anderen zeggen het hen na. Jagen wij naar *eigen* roem, *eigen* car- rière *eigen* gelijk, *eigen* voordeel, *eigen* baat?

Ach waarom zouden we? Verscheurde levens zouden we dan zijn.

Laten we alles op één kaart zetten. Op de ene kaart van het komende Rijk van God.

Wf.

Losse Schakels

Zomer- In het voorjaarsnummer **bijbelcursus** van het B.W.A. Youth News komt een belangrijk art. voor over de Vacantie-bijbelcursus beweging. Men heeft omtrent dit werk in de Ver. Staten van Amerika een ervaring van zo ongeveer een kwart eeuw. Wat daarvan verteld wordt is in ons land, onder de onder ons bestaande verhoudingen, niet over te nemen. Zo, als dat werk in de Ver. Staten gedaan wordt, zullen wij het niet kunnen doen omdat het ons aan de daartoe geschikte lokalen ontbreekt en aan de mensen, die er de tijd voor hebben, als nodig is om het op z'n Amerikaans te doen. Toch liggen er allicht elementen in die door ons konden worden overgenomen en binnen de perken van het bij ons mogelijke in praktijk gebracht worden en dan wel voornamelijk in de grote steden. Doch allicht ziet menige dorps- of streek-voorganger er ook wel wat in voor de jeugd van zijn plaats en uit ruimere omgeving. Enkele punten zou ik uit het bedoelde art. willen aanstippen. Wie zich er meer voor interesseert kan allicht het betreffende Nr van die periodiek aanvragen.

Het ontstaan Het werk ontstond in New York waar men zoveel kinderen gedurende de vacantiетijd op straat zag rondlopen. Men begreep, dat hier allicht de mogelijkheid lag om deze kinderen met het Evangelie bekend te maken of er dieper in in te leiden. Besloten werd gedurende tien dagen twee weken van Maandag tot Vrijdag de kinderen te vergaderen en wel kinderen van 3 tot 16 jaar. Zo zijn er daar reeds miljoenen kinderen bereikt. Het materiaal waarover de Zondagsschool beschikt kan ter beschikking gesteld worden van deze vacantiēcursus. In Amerika ontvangt men van ouders en vrienden genoeg ondersteuning om het financieel te bekostigen. Hoe dat hier zou gaan zou afgewacht moeten worden. Maar groot zullen de kosten niet behoeven te worden.

Men probeert drie groepen van kinderen er bij te halen.

a de kinderen, die alrede de Zondagsschool bezoeken;

b zulken, die nog bij geen Zondagsschool staan ingeschreven en

c jongens en meisjes van Zondagsscholen, behorende tot kerken, die geen vacantiēcursussen houden.

Voor de cursus begint wordt een voorbereidende samenkomst belegd. Deze dient voor kennismaking; soms wordt een optocht met de kinderen gehouden. Ze worden in groepen verdeeld naar leeftijd en zien en horen hun a.s. leiders en leidsters. Het programma moet maanden van tevoren worden opgesteld. De Kerkeraad moet het goedkeuren en aan de benoeming van de leidinggevendens sanctie verlenen. Een broeder of zuster moet als hoofdleider worden aangewezen en elke groep zijn eigen leider hebben. Natuurlijk zullen we niet zoveel klassen kunnen vormen als de z.g.n. West Hill methode wenselijk acht. Daarvoor zullen we niet genoeg kinderen kunnen krijgen, niet genoeg ruimte en niet genoeg leiders hebben. Elke drie-urige cursus moet met een gemeenschappelijke wijdings-samenkomst beginnen, aangepast aan de behoeften en het bevattingsvermogen van deze jeugd. Er wordt verteld uit de bijbel (Character Story's) en verhalen uit de zending. De kinderen worden opgewekt daarvoor iets te geven. Op de voorlaatste dag, na de behandeling van een „Character Story” worden de kinderen van 9 tot 16 jaar uitgenodigd Christus aan te nemen als hun Zaligmaker, óf, hebben ze dat al gedaan, zich op te geven voor een bepaald stukje werk in de gemeente. De beschrijving zegt: „duizenden komen elk jaar tot de goede keus”.

Naast bijbelstudie en het uit het hoofd leren van Schriftgedeelten wordt expressiewerk verricht, gespeeld en een en ander gemaakt, dat de kinderen voor zichzelf mogen houden. De cursus wordt vaak besloten met een gemeenschappelijk uitstapje terwijl aan de avond van de laatste dag of op de daarop volgende Zondag een slotsamenkomst gehouden wordt met ouders en kinderen, welke een gewijd karakter draagt. Duizenden kerken in Amerika zijn reeds overgegaan tot het houden van de vakantie-bijbelcursussen.

Is het de moeite waard eens na te denken over de vraag in hoeverre bij ons in de vacantiëweken iets dergelijks mogelijk zou zijn? Geen poging tot slaafse nabootsing maar in bij ons passende vorm.

In Rusland Naar de Oecumenische Persdienst mededeelt verhaalt het orgaan van de Russische Baptisten dat de gemeenten er niet alleen op Zondag samen komen, maar ook weksamenkomsten hebben. Het gemeentewerk wordt door Voorgangers gedaan, geholpen door ouderlingen en diakenen en helpers van beiderlei kunne. De meeste Voorgangers ontvangen geen financiële ondersteuning van hun gemeenten. Ze hebben hun dagtaak op het land of in de industrie en dienen de gemeenten in hun vrije

tijd. In Charkow zijn 56 Prot. gemeenten met ongeveer 6000 leden. In deze stad heeft men o.a. een Bapt. Kerkgebouw met 1000 zitplaatsen. In de gemeente te Moskou werd in een gemeente, die een kerkgebouw met 2500 zitplaatsen heeft, in de eerste helft van 1953, 125 personen gedoopt

Proselieten- In India is een zekere **makerijen**.... ti-zendingsgeest werkzaam en dit als uitvloeisel van het ontwaakte nationalistisch besef. Men vreest dat er door de invloed van de zending groepen in het volk zullen ontstaan: „een dwarse, anti-nationale, agressieve minderheid, met geen van de oude deugden en weinig van de nieuwe”. In deze onrust is ook betrokken de bekende oud-zendingeling van India, Stanley Jones, die overal in dat land tot in de hoogste regeringskringen, zeer in aanzien is. Hij maakte in een toespraak over het geschil een duidelijk onderscheid tussen bekering als een „fundamentele inwendige verandering begeleid door een daarop aansluitende uitwendige verandering”, terwijl hij proselieten maken beschreef als: „Hele groepen van mensen voorzien van een andere label: een oneer, beide, voor de godsdienst en de betrokken personen”.

Stanley Jones riep uit: „wanneer u bekering poogt te verbieden, dan schrijf ik dwars over uw democratie: verdwenen!”

De volgende dag schreef een invloedrijk Hindoe's dagblad: „India heeft sedert oude tijden proselietenmakerij afgewezen, maar gelooft in bekering als de enige voorwaarde tot redding en het echte doel van het menselijke leven”.

L.

Leestafel

Harmonia-uitgave. Zang en Tegenzang.

Jac. Kort heeft in Deel I 13 Gezangen gebracht, waarvan het de bedoeling is „Bij te dragen tot de verrijking van de kerkzang”.

Vooruitstrevende koren vinden in dit eerste deel een aantal eenvoudige gezangen die zich uitstekend lenen om in erediensten bij beurtzang door de gemeente en het koor te worden gezongen. Ze zijn tevens voorzien van een door het koor uit te voeren tegenzang. Op de eerste vergadering van „Muziek Contact” werd gesproken over vernieuwing en verrijking van de kerkzang. Met bovenstaande bundel doet zich een goede gelegenheid voor. Harmonia-Uitgave, Hilversum brengt deze bundel uit voor de prijs van f 1,50 p. ex., 30 ex. f 1,35 p. s., 50 ex f 1,25 p. s.

H.

J. D.

De Persoon van de Heilige Geest

De H. Geest is een persoon. De derde persoon van de H. Drie-eenheid. Het is belangrijk daarop de nadruk te leggen. Het is praktisch van belang voor het dienen van God, voor de eredienst. Immers wij geven eer aan de Vader, aan de Zoon en aan de H. Geest.

Een persoon kan vereerd worden, niet een kracht of invloed.

Daar komt nog bij, dat we alleen een persoon kunnen liefhebben, en dat een persoon ons kan liefhebben. Wij hebben een of andere kracht niet lief! Onze liefde en aanbidding komt aan de H. Geest toe, omdat Hij een Persoon is.

De H. Geest is niet een *iets*, maar een *Iemand*. Wanneer de H. Geest een „iets” is, een kracht alleen, dan zouden wij over die kracht kunnen beschikken, die kracht naar onze hand kunnen zetten, de H. Geest is niet een kracht maar een Persoon, die boven ons staat en waaraan wij ons moeten onderwerpen.

De H. Geest is een Persoon, die altijd bij ons wil zijn, die ons liefheeft. Dat is de leer der H. Schrift. Dat blijkt uit Joh. 15 : 26, waar we lezen van de Trooster, die gezonden zal worden, en die zal getuigen van Christus. Eveneens Joh. 16 : 8, waar sprake is van een overtuigen en 16 : 13 en 14, waar van de H. Geest gezegd wordt, dat Hij zal spreken, leiden, verkondigen en zelfs verheerlijken, d.w.z. Jezus verheerlijken.

Al deze werkwoorden wijzen er op dat we met een Persoon te doen hebben. Alleen een Persoon kan spreken, leiden, getuigen, overtuigen, verkondigen.

Dat de H. Geest een Persoon is, houdt in dat de H. Geest beschikt over geestelijke vermogens. In het algemeen kan men zeggen, dat een Persoon het bewustzijn heeft te bestaan en dat hij zich daarvan bewust wordt door de confrontatie, door het tegenover-zich-gesteld-zien van andere personen. De waarneming van die andere personen b.v. brengt er mij toe te komen tot de conclusie: dus ben ik er zelf ook. Een filosoof drukte het zo uit: „ik denk, dus ben ik”.

Welnu, de H. Geest is een Persoon, die bewustzijn heeft, die tegenover zich gesteld ziet: de Vader en de Zoon. Hij weet zich van de Vader gezonden, en Hij weet Zich geroepen Jezus, de Zoon, te verheerlijken, en Hij weet zich een taak gesteld tegenover de wereld, die Hij zal overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel.

Dat de H. Geest een Persoon is, zelfbewustzijn heeft, een redelijk wezen is, blijkt duidelijk uit 1 Kor. 2 : 10, 11. „Want de Geest doorzoekt alle dingen, zelfs de diepten Gods. Wie toch onder de mensen weet, wat in een mens is,

dan des mensen eigen geest, die in hem is? Zo weet ook niemand, wat in God is, dan de Geest Gods”. — De H. Geest is een persoon, die de diepten Gods doorzoekt, die *inzicht* heeft in de dingen Gods. — Dat kan niet een iets, maar alleen een Iemand doen. Hier wordt een vergelijking gemaakt tussen de menselijke persoon en de Goddelijke persoon. De menselijke persoon houdt zich met de menselijke dingen bezig, de H. Geest is een *Goddelijk persoon* die zich bezig houdt met de dingen Gods. Deze zijn voor de mens ondoorgrondelijk, wij kunnen God niet begrijpen in Zijn gedachten, in Zijn handelen. Paulus houdt daar eerbiedig voor stil en kan slechts uitroepen: „O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods!” Maar de H. Geest doorzoekt zelfs de diepten Gods!

Deze werkzaamheid bewijst dat de H. Geest een Persoon is.

* * *

Een persoon heeft ook een wil. Kunnen wij bewijzen met de Bijbel in de hand, dat de H. Geest een wil heeft? Het antwoord kan slechts bevestigend luiden. In het gesprek met Nicodemus zegt Jezus: de wind blaast waarheen hij wil. In dat gesprek gaat het over de H. Geest! Nu is het woord wind in de grondtekst ook het woord Geest, zodat wij kunnen lezen: de Geest blaast waarheen Hij wil! De Geest heeft een wil. Doch als deze plaats (Joh. 3 : 8) u niet overtuigt, dan lezen we 1 Kor. 12 : 11 (het bekende hoofdstuk dat over de gaven van de H. Geest handelt).

„Doch dit alles (al deze gaven) werkt één en dezelfde Geest, die een ieder in het bijzonder toedeelt, gelijk Hij wil”.

Het is duidelijk, dat de H. Geest een wil heeft en dit is een getuigenis voor het persoon zijn van de H. Geest.

* * *

Het geestelijk leven bij een mens is gekenmerkt door *willen, denken en gevoelen*. Het willen en denken hebben we reeds ter sprake gebracht. *Heeft de H. Geest ook gevoel?* — Ook hier moet het antwoord bevestigend luiden. En ook hier zullen we de Schriftbewijzen aanvoeren en wel één uit het O. Testament en één uit het N. Testament.

Jes. 63 : 10. „Maar zij zijn wederspannig geweest en zij hebben Zijn Heilige Geest smarten aangedaan”.

Ef. 4 : 30. „En bedroeft de H. Geest niet, door welke gij verzegeld zijt tegen de dag der verlossing”.

Een iets, een kracht, een invloed kan niet bedroefd worden, dat kan alleen een persoon!

Bij het gevoelsleven kan ook gedacht worden aan *liefde*.

Kan de H. Geest ook liefhebben?

Wij lezen in Rom. 15 : 30:

Maar broeders, ik vermaan u bij onze Heere Jezus Christus en bij de *liefde des Geestes*, om samen met mij te worstelen in den gebede....

Duidelijk wordt hier gesproken van de liefde des Geestes! Gods Geest heeft lief — en Hij is het die ook *liefde mededeelt* aan hen, die de H. Geest in hun leven toelaten.

Waar de H. Geest heerst, daar is liefde. Waar verdeeldheid is, haat en tweedracht, daar is niet de Geest maar het vlees. De H. Geest is de Geest der liefde! De H. Geest is liefde, Hij heeft lief. Hij is een Persoon!

Men kan zich tegen deze liefde verzetten. Liefde kan ook afgewezen worden. — Dan bedroeven we de H. Geest. Ja, het is mogelijk de H. Geest *smaadheid aan te doen*. In de Hebreënbrieff is daarvan sprake „dat de Geest der genade *gesmaad wordt*”.

Een kracht of invloed kan geen smaad gevoelen, dat kan alleen een persoon! — De smaad tegen de H. Geest kan uitlopen op een *lasteren van de H. Geest*. Alleen een persoon kan belasterd worden. Ook daarvan geeft ons de H. Schrift een voorbeeld. In het evangelie wordt ons verhaald hoe Jezus een bezetene genas. Een man die vol zat van demonen, die hem blind en stom hadden gemaakt. Grote verwondering bij de mensen, die terecht aanvoelden, dat hier iets bijzonders geschiedde. Men ging zich afvragen: is deze de Messias, die komen zou? „Dit is toch niet de Zoon van David?”

De Farizeëen willen dit tot elke prijs voorkomen. Zij willen niet, dat men in Jezus gelooft als de beloofde Messias. Wat zeggen zij? Jezus werpt de duivelen uit door de Overste der duivelen! Dat nu is klare onzin. De duivel gaat niet zijn eigen rijk afbreken, niet tegen zich zelf strijden. — Neen, Christus wierp de duivelen uit *door de Geest Gods!* De laster tegen Christus is hier de laster tegen de Geest Gods!

Het is tegen beter weten in, de Geest Gods smaadheid aan te doen. Miskennen. Wat klaar en duidelijk Gods werk is, aan de duivel toeschrijven. Dan volgt dit ernstige woord: alle zonde en lastering zal de mensen vergeven worden, maar de *lastering van de Geest* zal niet vergeven worden, noch in deze eeuw, noch in de toekomst.

Nog eens: een kracht of invloed kan niet gelasterd worden, maar wel de H. Geest. Want Hij is een persoon.

* * *

Dat de H. Geest een Persoon is — en een Persoon *moet zijn* blijkt uit het volgende. — Niemand van ons zal er aan

twijfelen, dat Jezus een persoon geweest is. In de afscheidswaarden, die de Heer gesproken heeft tot Zijn discipelen op weg van de Paaszaal naar de hof van Gethsemané — woorden die Johannes ons heeft overgeleverd in de hoofdstukken 14 — 16 in zijn evangelie is het duidelijk, dat Hij een plaatsvervanger zal stellen. Christus gaat heen — en Hij zal „een ander” voor Zich in de plaats stellen. Was Christus voor Zijn discipelen een Trooster geweest, een Helper, Hij zou hun „een andere Trooster” zenden, een remplaceant, een plaatsvervanger. Alleen is er dit onderscheid: Christus zou heengaan, maar die andere Trooster zou nimmer heengaan. „Hij zal bij u blijven”.

Alleen een persoon kan een ander persoon vervangen, en daarom is de H. Geest een Persoon. Christus was voor Zijn discipelen een leraar, en ook de H. Geest zou onderwijzen en leren, ja het onderwijs voortzetten. De discipelen waren nog niet rijp voor alles, zij konden niet alles verwerken, de H. Geest zet het onderwijs voort. (Joh. 16 : 12—14)

De H. Geest zou de weg wijzen tot de volle waarheid.

Hij zou hun alles leren, en herinneren,

en ook de toekomst verkondigen. Dat wijst op een Persoon!

* * *

Dit alles is niet een theoretische kwestie. Dat de H. Geest een Persoon is stelt ons vóór Hem, dwingt ons tegenover Hem onze plaats te bepalen. Eenvoudiger gezegd: *Wat doen wij met Hem?* De H. Geest heeft ons lief, hebben wij de H. Geest lief? Houden wij rekening met Hem? Is het onze gedurige zorg Hem niet te bedroeven, smaadheid aan te doen, Hem niet te lasteren?

Willen wij ons aan Zijn wil onderwerpen?

Willen wij ons door Hem, — die de diepten Gods onderzoekt en kent — laten onderwijzen?

Willen wij Hem als onze Leraar aanvaarden? Of met Paulus: „Hebt gij de H. Geest ontvangen? Hebt gij Hem toegelaten in uw leven? Laat ons de H. Geest eren, laat ons kennen: „de Gemeenschap des H. Geestes!”

Hij wil bij ons blijven, in ons wonen. De Gemeenschap des H. Geestes zij met u allen. (2 Kor. 13 : 13).

D. SLORT.

beste sprekers die zo spreken dat het vuur d'r af spat, voeg er wat zang en muziek bij, en dan moeten de verloren zielen wel komen. Blijven ze dan nog weg, dan is het hun eigen schuld, en kunnen wij er niets meer aan doen, en is nog weer eens bewezen dat deze wereld haastig naar het einde spoedt, en dat de goddeloosheid schrikbarend toeneemt. Maar komen die verloren zielen inderdaad op een dergelijk plichtmatig-zakelijk gedoe af? Neen! Verloren zielen zoeken geen organisatie, geen propaganda, geen gladgestreken programma, zij begeren niet de koude zakelijkheid van een Handels- N.V. De verloren mens zoekt warmte, meeleven, een sterke beweging, een kloppend hart, een overtuiging zo sterk en zo brandend, dat ze niet binnen gehouden kan worden maar aan alle kanten naar buiten breekt.

De verloren mens zoekt kracht, een kracht Gods, tot behoud.

De verloren mens zoekt liefde, die bereid is alles te offeren om te redden.

Mooie woorden, effectieve methoden, reclame-stunts, het is allemaal te vergeefs, als er niet doorheen schemert de gloed van de liefde van Jezus de Heer. En dat laatste is het, wat er ontbreekt in de activiteit van een Gemeente waarin de Heilige Geest niet meer een levende realiteit is.

In zo'n keurig georganiseerde Gemeente vechten de leden niet meer, om anderen mee te krijgen. Daar maken ze geen plannetjes meer, om anderen, kennissen en familieleden, in de gezegende val te lokken. Daar vangen ze hun collega's niet meer met de list der liefde. En de verloren mens heeft feeling genoeg om zich niet beet te laten nemen door surrogaat-liefde die plichtmatig door enkelen, in opdracht van de velen in de Gemeente, beoefend wordt, volgens de regels der wereld, waarin ze het zo benauwd en zo koud hebben.... Evenmin als wij ons tuk laten nemen door een koude haard met roodgeschilderde mica-ruitjes.

Weg dus comité's, weg iedere vorm van organisatie, weg alle propaganda? Natuurlijk niet. Maar dit alles wordt slechts waardevol, als brandende liefde er naar grijpt om zich er van te bedienen in het nastreven van het grote doel: de redding van zondaren! De Heilige Geest moet weer op de troon komen, het eigen geestelijk leven der Gemeente moet weer op peil gebracht worden, het gebedsleven moet weer opgelegd worden, er moet weer een levende verbintenis komen tussen de leden en de Heer der Gemeente, die Zijn leven gaf tot behoud van zondaren!

Technisch goed getrainde voetballers verliezen het doorgaans tegen een minder goed geoefende ploeg met meer hartstocht voor het spel. Het Koninkrijk Gods is niet gelegen in woorden, in or-

Vijanden van

gezond gemeentelijk leven

IV

Onttroning van de Heilige Geest

Het allerergste wat er in een Gemeente gebeuren kan, is wel de onttroning van de Heilige Geest van God.

Als dat gebeurt (en dat is doorgaans een langzaam voortschrijdend proces), merk je het bijna niet, want uiterlijk marcheert in zo'n Gemeente alles vermoedelijk piekfijn door. Misschien collecteren alle diakenen wel in zwart en hebben alle leden van het Gemeentelijk dameskor juist kortgeleden piekfijne japonnen van uniforme kleur (zwart, met wit afgezet), gekregen. Het weekprogramma vermeldt als gebruikelijk diensten en verenigingen, alsmede een bidstond. Evangelisatie-samenkomsten worden op de juiste tijd van het jaar gehouden, de brs ouderlingen gaan rond op huisbezoek, de paartjes trouwen kerkelijk, de grote bazar voor het orgelfonds bracht honderden guldens op, het jaarfeest van de meisjesvereniging was af, en de dominee preekt iedere week zijn theologisch volkomen verantwoorde preken.

En toch....

Je kunt ook van die huwelijken hebben, die uiterlijk piekfijn in orde zijn.

Meneer zegt nooit een verkeerd woord tegen zijn vrouw. Met de verjaardag zijn er cadeautjes. Het weekgeld wordt correct afgedragen. Maar de grote vlam der liefde brandt niet. En dan is zo'n huwelijk geen echt huwelijk maar een dorre saai verbintenis waar niets waarachtig moois uit groeien kan.

Zo is het ook in zo'n Gemeente, waar de vlam der liefde niet meer brandt en waar de Geest Gods de harten niet meer in lichter laaie zet. Zij verliest haar anderen beïnvloedende geestelijke kracht en is niet meer een positieve factor in de grote strijd voor het Rijk van God.

Wat is de opdracht der Gemeente? Evangeliseren!

Hoe gebeurt dat in zo'n gemeente, waarin de Heilige Geest ontroond is?

De opdracht wordt uitbesteed aan enkelen, aan de broeders bestuursleden, of misschien aan een commissie voor evangelisatie. Zorgen jullie nu maar dat aan de opdracht tot Evangelisatie voldaan wordt. Je mag zoveel geld gebruiken als strikt noodzakelijk is (maar denk er om, het geld moet er ook weer uit komen, dat is zakelijk gezond!) Sla maar wat tam-tam in de krant en door strooibiljetten, zoek maar een paar hele

De Christen, De Zaaier en De Kinder-vriend.

Zo, niet meer en niet minder, is in grote trekken de Unie. En hoe zit zij financieel in elkaar?

De Uniefinancien

Wij gaan uit van de begroting over het jaar 1954. Zij omvat een bedrag van bijna f. 42.500. De vaste contributie van f. 5,— per lid dekt van dit bedrag f. 33.660. De resterende f. 9000 moet komen van de verschillende administraties, die door de Unieadministrateur worden verzorgd, en van de winst, gemaakt op de tijdschriften. Op dit laatste punt is de begroting zeer aan de voorzichtige kant gehouden, waardoor de begroting een tekort aanwijst van f. 4000.

Waar blijft nu dit geld? Evangelisatie en Opleiding krijgen er elk de helft van hun totale uitgaven uit betaald, wat samen f. 9200 is. Deze posten keren vanaf 1956 niet weer op de Uniebegroting terug, zodat ze hier ook buiten beschouwing kunnen blijven.

Een dikke post vormen uiteraard de „werkgeversuitgaven” der gemeenten. Iedere gemeente betaalt jaarlijks f. 1.25 per lid voor de kinderbijslagregeling der voorgangers en f. 2 per lid voor de ouderdomsvoorziening van voorgangers en voor weduwen- en wezenuitkeringen. Dat is samen f. 3.25 per lid en totaal f. 21.500.

Van de f. 42.500 is dus nu f. 30.700 onder dak. De resterende twaalfduizend gulden gaan op aan salarissen, administratie-, bestuurs- en representatiekosten.

De Uniecontributie in de komende jaren

Hoe hoog zal nu de Uniecontributie in de toekomst liggen? Wie de bovenstaande cijfers nauwkeurig bestudeert, zal allereerst kunnen vaststellen, dat de bedragen voor de sociale voorzieningen in ieder geval zullen blijven. Zij kunnen alleen komen te vervallen, wanneer iedere gemeente afzonderlijk haar voorganger kinderbijslag en een „werkgeversbijdrage” voor zijn pensioen gaat uitbetalen. Dat is niet erg waarschijnlijk, zodat er op gerekend kan worden, dat deze dertien kwartjes per lid zullen blijven.

E.C.U. en C.v.d.O. verdwijnen uit de contributieregeling. De twaalfduizend gulden echte Uniekosten blijven natuurlijk ook, maar hiervan wordt f. 5000 gedekt door andere inkomsten, zodat er ongeveer f. 7000 overblijft, waarvoor de gemeenten zullen moeten opkomen. Dat is weinig meer dan f. 1 per lid en per jaar. *Deze éne gulden, niet meer en niet minder, is thans de enige „echte” Uniecontributie.*

Het kan zijn, dat er in de toekomst nog enkele dubbeltjes bij deze gulden zullen komen, er kunnen ook nog wel een paar afgaan. Maar dat is toch geen

groot verschil. De Unie als organisatie is zéér goedkoop. De contributie voor de sociale voorzieningen is wel bij de Uniecontributie ondergebracht, maar behoort er in wezen niet bij; zij is slechts gevolg van het feit, dat de gemeenten voorgangers in dienst hebben en derhalve als werkgevers voor hun werknemers sociale verantwoordelijkheid dragen.

Terug naar de vrijwilligheid

Na dit lange, maar voor goed begrip noodzakelijke intermezzo gaan we terug naar de problemen der vrijwilligheid. Na het sombere jaar 1954 zijn zij actueler dan ooit. Zonder overdrijving kunnen we zeggen, dat 1955 aan het licht zal brengen of de vrijwilligheid als beginsel voor de gezamenlijke arbeid der Uniegemeenten in de praktijk mogelijk zal zijn. Principieel is de zaak wel duidelijk. Het komt er alleen opaan, of het juiste beginsel het in de praktijk vol zal kunnen houden.

Het is dan ook geen wonder, dat zij, aan wie door de gemeenten de leiding dezer gezamenlijke arbeid is opgedragen, zich bij de intrede van het beslissende jaar 1955 terdege zijn gaan beraden over de vraag, hoe zij de liefde en de belangstelling der gemeenten voor hun werk zo kunnen aanwakkeren, dat ook de beurzen open zullen gaan.

Beraad der commissies

Dit beraad vond in eerste instantie plaats op een vergadering, waar U.Z.C., E.C.U., C.v.d.O., U.B.S., Uniecommissie en „pers” vertegenwoordigd waren. Deze bijeenkomst werd op 13 Januari j.l. te Zwolle gehouden.

Hier ontvouwen de commissies hun plannen voor 1955. We zullen daar niet veel over schrijven, omdat over enkele maanden deze plannen aan de vertegenwoordigers der gemeenten ter A. V. zullen worden voorgelegd. Maar enkele dingen mogen toch wel genoemd worden en wel, die in rechtstreeks verband staan met de vrijwilligheid.

E.C.U. en C.v.d.O. zullen 75pCt van hun uitgaven uit vrijwillige bijdragen moeten dekken, U.Z.C. en U.B.S. (10 cent-fonds) zelfs het volledige bedrag. Samen zullen zij onze gemeenten vragen om ongeveer f. 28.000, of ongeveer f. 4 per lid. Ik stel mij voor, dat er maar weinig gemeenten zijn, die dit bedrag uit de kas zullen betalen. In de meeste gevallen zal men proberen het door middel van speciale collecten of circulerende busjes bijeen te brengen. Zo is het ook in 1954 gegaan met als resultaat, dat al de genoemde takken van arbeid ruim f. 13500 ontvingen. Kan zomaar aangenomen worden, dat dit bedrag in 1955 zichzelf zal verdubbelen? En moet niet worden gevreesd, dat de commissies elkaar concurrentie zullen aandoen in het ding: naar gunst en geld der gemeenten? Ziedaar de twee vragen, die in het be-

raad der commissies op de voorgrond hebben gestaan. We willen ze nader onder ogen zien.

De eenheid van ons werk

Het zou helemaal zo'n wonder niet zijn, wanneer er tussen de verschillende takken van arbeid een zekere concurrentie zou ontstaan. Tenslotte moeten zij het geld allen uit dezelfde beurzen zien te krijgen en wie het eerst komt, pleegt ook het eerst te malen. Maar ik vrees, dat er dan nog een tweede spreekwoord van toepassing zou worden, n.l. dat de een z'n brood de ander z'n dood is.

Daarom is het voor alles nodig, dat wij het gezamenlijke werk als een eenheid blijven zien en geen voorrang geven aan of zoeken voor een bepaald onderdeel. Alle werk vindt z'n oorsprong in de opdracht van de Heer aan de gemeenten, zowel de directe arbeid der gemeenten afzonderlijk als de gezamenlijke arbeid. Het is ongetwijfeld juist, dat niet alle vormen van gezamenlijke arbeid even sterk het karakter van verkondiging en getuigenis dragen, maar dat doet aan de eenheid niets af. Het sterkst en het duidelijkst draagt de arbeid, aan E.C.U. en U.Z.C. opgedragen, dit verkondigend karakter, maar staan Opleiding en Bouwstichting ook niet in dienst van deze zelfde verkondiging van het Evangelie?

Dit gezichtspunt heeft meteen praktische betekenis. De arbeid der buitenlandse zending geniet sinds jaren bij de gemeenten een zekere voorrang. In de eerste plaats spreekt deze arbeid ons allen meer aan dan alles wat hier te lande gebeurt. In de tweede plaats heeft de Zendingscommissie nooit gedreven op enige steun uit de Uniekas, maar brengt zij van oudsher de vrijwilligheid in praktijk. Het is daarom geen wonder, dat haar financiële resultaten belangrijk gunstiger zijn dan die der andere takken van gezamenlijke arbeid. Consequente aanvaarding van het gezichtspunt der onlosmakelijke eenheid van ons werk zal met zich meebrengen, dat ook de zendingsarbeid wordt gelijkgeschakeld met evangelisatie, opleiding en kerkbouw.

Deze gelijkschakeling zou het best kunnen geschieden naar het zozeer geslaagde voorbeeld onzer Amerikaanse geloofsgenoten. Bij de grote Southern Baptist Convention wordt sinds jaar en dag het systeem gevolgd van het z.g. Coöperatieve Program, een *Programma van Samenwerking*, waarin de gemeenten hun vrijwillige bijdragen storten. Deze gelden worden overeenkomstig de behoeften van elke tak van arbeid verdeeld, terwijl aan de gemeenten de vrijheid wordt gelaten hun bijdragen desgewenst anders te specificeren dan de algemene regel is. Van deze vrijheid wordt echter maar een zeer gering gebruik gemaakt.

De weg naar de gemeenten

Alle gezamenlijke arbeid geschiedt na-

Nederlandse Baptisten-zendelingen

mens en in opdracht van de gezamenlijke gemeenten, maar van heel veel dezer arbeid merken de gemeenten maar weinig. Dat ligt in de aard der zaak. Een gemeente, die geen subsidie nodig heeft en geen bouwacties behoeft te voeren, heeft met de uitvoerende organen der gezamenlijke arbeid weinig of geen contact. En waar mensen „aanzien wat voor gen is”, mag het ons niet verwonderen, wanneer de belangstelling voor de gezamenlijke arbeid gering is. Deze belangstelling varieert natuurlijk al naar gelang van de arbeid. De zending spreekt onanks of misschien juist dank zij de grote afstand het meest aan. De evangelisatie boeit vooral daar, waar zij het karakter van pioniersarbeid draagt. De werkbouw trekt dan de aandacht, als er weer een kerk klaar is en de voorgangersopleiding speelt zich voor 't allergrootste deel af in de verborgenheid.

Het zal daarom nodig zijn, dat de commissies het wel en wee van de arbeid samen dichter bij de gemeenten brengen. Zij moeten zoeken naar wegen en middelen om de gemeenten, die hun de opdracht tot werk gaven, zo degelijk en zo duidelijk mogelijk voor te lichten over dat werk, opdat ieder weet, wat er gebeurt. Het beraad der commissies te Zwolle is ook hierover gegaan en te zijner tijd zullen ook deze plannen wel aan de gemeenten worden voorgelegd.

De beslissende vraag

Ongetwijfeld zal in de toekomst de gemeenten meer en betere voorlichting worden gegeven over het gezamenlijke werk. Dat zal met zich meebrengen, dat de gemeenten ook door de vertegenwoordigers van dit werk zullen worden bezocht. Dan is de beslissende vraag deze: hoe zullen de gemeenten hen ontvangen?

Wij kunnen hen zien als propagandisten, die ons geld uit de zak willen kloppen. Dat zijn het niet, en wie ze toch zo beschouwt onderzoekt vooral zichzelf, of hij wel „in het geloof staat”.

Wij kunnen hen ook zien als onze eigen vertegenwoordigers en arbeiders, die wij hebben uitgezonden en gemachtigd om voor onze rekening de gezamenlijke arbeid te organiseren en te leiden. Zij komen dan niet om ons geld te stelen maar om ons verslag te doen van wat zij in onze opdracht deden. Dan gaat het niet om ons geld, dat immers niet eens van ons is maar van de Heer, maar allereerst om ons hart. „Van het hart zijn de uitgangen des levens”.

J. R.

Ter voorkoming van mogelijk misverstand wil ik graag even duidelijk maken, dat dit artikel niet namens welke commissie ook is geschreven, maar van a tot z een artikel van een redacteur is. Men zoekt er dus geen officiële verklaringen of uitspraken in.

We geloven dat vele leden van onze gemeenten, vooral onder de jongeren niet op de hoogte zijn van het aandeel dat Nederlandse baptisten tot hiertoe gehad hebben in het Zendingswerk.

We willen daarom hier de namen noemen van hen die behorende tot een Nederl. baptisten gemeente, op een zendingsveld de Heer gediend hebben. Wie het lijstje zou kunnen aanvullen, zou er ons allen een dienst mee bewijzen.

Zr *Jacoba Feisser*, een dochter van Nederlands eerste baptist, huwde met zendeling Bell, en werkte aan de Belgische Congo. Het was in de tijd, dat er nog weinig gedaan kon worden tegen de tropische ziekten. Vele Europeanen vielen aan deze ziekten ten offer. Zo ook zr Bell—Feisser. Ze werd in Congo-land begraven.

Zr. *M. Kloekers*, was een dochter van de tweede Voorganger der gemeente N. Pekela, huwde met zendeling Bentley. Ook dit echtpaar werkte aan de Belgische Congo. Daar overleed Dr Bentley, wiens leven en werken door zijn echtgenote te boek gesteld is.

Br *Mensink* was lid der gemeente Hengelo. Zijn we goed ingelicht dan ontving hij zijn opleiding tot zendeling in Engeland en werkte onder de Mohammedanen in Marokko. Later werd hij voorganger van een Engelse Baptisten plattelandsgemeente. Onder de schuilnaam „Quartus” schreef hij nogal eens korte meditaties in De Christen. Br Mensink was dus de eerste Nederlandse Baptisten zendeling.

Zr *Geertje van der Molen* kwam van het Groninger Hogeland. In de stad Groningen leerde ze de Heer kennen en werd lid der gemeente aldaar. Ze had reeds als kind een droom, die haar wees naar Egypte als toekomstig arbeidsveld. Ze begreep toen uit de aard der zaak die droom niet, doch later, na haar bekering en doop, heeft ze de strekking van deze droom verstaan en werd ze gehoorzaam aan de toen reeds gekregen opdracht. Ze werd in Engeland opgeleid en arbeidde aan de gehele Noordkust van Afrika, doch het langst in Egypte, waar haar werk zeer gewaardeerd werd. Op zeventigjarige leeftijd keerde zij voorgoed naar Nederland terug en bracht haar laatste levensjaren door in de Gemeente Groningen, die zij nimmer had

kunnen vergeten. Met grote liefde en treffende zelfverloochening diende ze de Heer van haar leven ook in de laatste jaren nog.

Zr *G. Louw*, lid der gemeente te den Haag, werkte acht jaren in de zending in Egypte in het zendingsweeshuis te Calyoeb, dat stond onder leiding van de heer Penning, een Nederlander. Dit werk is later overgedragen aan een Amerikaans zendingsgenootschap.

Zr *G. Reiling* diende de Heer een lange reeks van jaren aan de Belgische Congo. Ze werd uitgezonden te Stads-kanaal en stond in dienst van het Engelse Baptistenzendingsgenootschap.

Br *J. Kool* wist zich geroepen voor de zending in Suriname. Als „geloofs-zendeling” trok hij daarheen, uitgezonden door de gemeente 's Gravenhage-S, van welke hij lid was. Hij werkt daar in direct verband met de Baptistengemeente te Paramaribo en hoopt de dag spoedig te zien aanlichten, dat hij de bossen mag intrekken om de in nacht van angst en zonden, onder demonische overheersing levende groepen Negers en Indianen het licht te mogen verkondigen.

Zr *Else Stringer*, lid der gemeente Haarlem, werkt op Nw. Guinea bij de Wisselmeren, in verbinding met the *Christian and Missionary Alliance*. Zij interesseert zich vooral voor het onderwijs.

De zrs *Vorsteveld* en *Brongers* werden kortgeleden uitgezonden naar de Belgische Congo, alwaar ze in verbinding met het Engelse Baptistenzendingsgenootschap werkzaam zijn. Haar uitzending herinneren we ons nog levendig.

Zullen we ons in de toekomst méér ontplooien als zendingsgemeenten?

L.

EMMEN

Zondag 16 Jan. was de lang verwachte dag voor onze gemeente, n.l. de bevestiging en intrede van onze nieuwe Voorganger Ds H. v. d. Werf.

De bevestiger Ds G. Brongers van

Groningen liet in de morgendienst zingen: Gez. 5 en las Handelingen 18.

„Want ik heb reeds veel volk in deze stad”.

Wees spreker aanvankelijk op het grote verschil van deze twee plaatsen, Corinthe en Emmen, toch is er een grote overeenkomst in dit snel ontwikkelend industrieel centrum. Velen die God of wij niet kennen moeten nog bekend gemaakt worden met de alles omvattende liefde van Christus. Dit was en zal nu in de toekomst de taak blijven van Voorganger en Gemeente aan deze plaats. Nadat de nieuwe Voorganger de gestelde vragen met een hartgrondig „Met Gods hulp ja” had beantwoord, knielde het viertal ambtsdragers te samen neer en werd Gods zegen over deze verbintenis afgebeden.

Des namiddags half drie was het kerkgebouw niettegenstaande de slechte weersomstandigheden vol teneinde de intree predikatie van Ds H. v. d. Werf te beluisteren.

Na zang van Ps 138 bepaalde de spreker zich bij het 18—20 vers uit het 28e hoofdstuk van het Mattheusevangelie: „Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Gaat dan henen, onderwijst al de volkeren hen dopende in de Naam des Vaders en des Zoons en de H. Geestes, lerende hen onderhouden alles wat ik U geboden heb.

Dit is een grote opdracht en wil deze verwezenlijkt worden, dan moeten wij, Voorganger en Gemeente de handen uit de mouwen steken en werken.

Het is een hecht verbond in dit schriftwoord en tenslotte met een rijke belofte. Zie ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld.

Gemeentelijk-kerkelijke en afgevaardigden van omliggende Gemeenten kregen het woord, als ook de afgevaardigde van Unie en E.C.U.

Ook was er een vertegenwoordiger van de Gemeente Utrecht. Met blijdschap werd kennis genomen, dat deze Gemeente reeds zo spoedig in haar vacature was voorzien.

Des avonds had een hartelijke begroeting plaats tussen Gemeente, verenigingen en vele vrienden. Deze vergadering stond onder de goede leiding van Ds G. Brongers, tenslotte dankte Ds Van der Werf en zijn vrouw voor de vele hartelijke wensen en sprak de hoop uit dat deze in daden zouden worden omgezet.

D. M.

HENGELO

Vreugde en leed wisselen elkaar af in het leven.

Zo ook in de Gemeente.

Op de jaarvergadering van 28 November 1954 werd speciale aandacht geschonken aan het feit dat drie zusters

en een broeder in 1954 60 jaar lid waren geweest van een Baptisten Gemeente. Met grote dankbaarheid werden genoemd: de zusters P. ter Braak—Dolleman, J. H. Visscher—Blenkers, M. H. Koetsier—Blenkers en broeder D. ter Braak. Tevens was broeder D. ter Braak (ouderling) 50 jaar aan de Gemeente verbonden.

Zondag 5 December werd zuster J. E. Dijkhof—Kuipers in het zonnetje gezet omdat ook zij de 60 jaar volge-maakt had.

Dankbaar getuigden allen van de trouw van God die hen staande had gehouden.

Ook werd Zondag 5 December afscheid genomen van onze diaken J. Kuiper, die sinds de stichting der Gemeente in 1919 dit ambt had bekleed. Trouw van God verwachten wij, trouw van mensen maakt ons stil.

Zondag 2 Januari vierde Borne feest met haar jarige voorganger. Ook Hengelo deelde in die vreugde. God geve Ds Ploeger nog vele jaren in dienst der Gemeente.

God gaf ook leed te dragen. Eerste Kerstdag werd br W. M. Kuilder thuisgehaald. Hij was 32 jaar lid van de Gemeente en 79 jaar oud. Onze secretaris schreef van hem: Een man van weinig woorden maar met een vroom hart.

Maandag 10 Januari werd plotseling weggenomen broeder Klaas Drent. Een actief gemeente- en bestuurslid. Een man met een bewogen hart die met zijn grote gaven zijn Heiland en de Gemeente diende en liefhad.

Donderdag 13 Januari nam God tot zich broeder D. ter Braak (niet de ouderling). Hij werd 73 jaar en was bijna 61 jaar lid van de Gemeente. In de dienst miste hij alleen bij ziekte.

Hun strijd is gestreden. Zij hebben het geloof behouden. Zij nemen thans hun kronen in ontvangst.

God geve de familie kracht naar kruis.

S. W. VIS.

HAARLEM

Op 14 Januari nam de Heer onze zo geliefde zuster Bottelier tot Zich. Dat betekent voor ons een onbezette plaats meer en een bidster minder. Met ontroering hebben wij kennis genomen van haar laatste wens en woorden. Haar naam was onafscheidelijk met onze gemeente verbonden. Jarenlang werkte ze onder de kinderen en opgroeiende meisjes. Haar levenswandel kenmerkte zich dat ze een kind van God was. In haar laatste ogenblikken trachtte ze te zingen: „Veilig in Jezus' armen”. Is het niet heerlijk zo te mogen heengaan? Sterke de Heer onze broeder die zijn dierbaarst aards bezit moest missen.

Correspondente.

Mededelingen

75-JARIG BESTAAN VAN DE BAPTISTEN GEMEENTEN TE GRONINGEN

Jubileumdag

Zondag 30 Januari a.s.

N.m. 4 uur: Herdenkingsdienst onder leiding van Ds G. Vegter. Herdenkingsrede door Ds J. Louw, emeritus predikant te Den Haag.

N.m. 7.30 uur feestelijk samenzijn onder leiding van Ds G. Brongers.

Beide diensten in de kerk aan de Meeuwederweg.

Niet alleen de Groninger brs en zusters in de lande, maar allen die deze dag gaarne bij ons zijn, zijn recht hartelijk welkom. Komt bij ons, die grote dag.

Namens de Kerkeraad,

F. LINDEMAN, secr.

Parkweg 31, tel. 31377.

ADRESWIJZIGING

Ds H. van der Werf woont thans:

Nijkampweg 189 te Emmen, tel. 1647.

Advertentiën

Zondag 6 Febr. a.s. hopen D.V. onze lieve ouders

J. v. d. Mei

J. v. d. Mei—Betten

hun 35-jarig huwelijk te gedenken.

Paterswolde:

S. v. d. Mei

H. v. d. Mei—Winterwerp

Rotterdam:

C. v. d. Mei.

Groningen, Jan. '55.

Rijnstraat 33.

Gevraagd in gezin met kinderen te Bloemendaal opgewekt

Meisje

voor dag en nacht.

Inlichtingen: Mevr. G. de Haan, Tuinwijkstraat 42, Haarlem.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

6 Februari 1955

Bapt. Wereld Alliantie-Zondag

Het jaar van het jubileum

Aan alle geloofsgenoten in ieder land,

Wij groeten U in de naam van onze Heer Jezus Christus.

Vijftig jaren geleden zeiden Baptisten van vele landen, onder de indruk van de eerste wereld-ontmoeting van Baptisten, tot elkaar: „nu wij elkaar eindelijk ontmoet hebben, moeten we bij elkaar blijven”. Eenstemmig en met groot enthousiasme namen zij de volgende resolutie aan:

Nu in Gods voorzienigheid de tijd gekomen is, waarop het gewenst lijkt om meer uitdrukking te geven aan de wezenlijke eenheid in de Heer Jezus Christus, hun God en Heiland, van de gemeenten van Baptistische ordening en geloof over heel de wereld, en om de geest van gemeenschap, dienst en samenwerking te bevorderen, zij besloten om, met erkenning van de zelfstandigheid van iedere gemeente en zonder te treden in de taak van enige bestaande organisatie, een Baptisten Alliantie in het leven te roepen, die zich zal uitstrekken over de gehele wereld.

Een halve eeuw later kunnen wij zeggen, dat onze Alliantie de verwachtingen heeft vervuld, waaruit zij op die 17de Juli 1905 is geboren. Op deze sinds lang gebruikelijke Alliantie-Zondag hebben wij reden om God te prijzen voor de visie en de volharding, die Hij schonk aan hen, die haar tot aanzijn brachten, en voor de toegewijde dienst van die leiders, die — inmiddels tot heerlijkheid bevorderd — als presidenten haar weg leidden door oorlog en vrede: John Clifford, Robert Stuart McArthur, Ed-

gar Young Mullins, John McNeill, George W. Truett en J. H. Rushbrooke.

Laat ons God prijzen voor wat onze Alliantie heeft mogen volbrengen in de loop der jaren: zij was het symbool van onze eenheid temidden van verscheidenheid; zij bracht troost en bemoediging aan geïsoleerde groepen Baptisten in vele landen; zij schonk de broeders inspiratie op congressen en conferenties; zij was instrument bij het reliefwerk; zij verschaftte voedsel en kleding aan mensen, die honger en koude leden; zij hielp Baptisten kerken en gebouwen, die in puin lagen, herbouwen; zij bevorderde samenwerking tussen unies en conventies; zij hield de vaan van godsdienstvrijheid hoog; zij liet in vele talen de waarheid horen, waar wij voor staan.

Laat ons ook God danken voor de duidelijke zegen op ons Baptisten werk in vele landen. Sinds 1905 zijn wij in aantal verdrievoudigd en gegroeid van zeven tot een en twintig miljoen; verwaarloosde arbeidsvelden zijn betreden; talloze scholen en ziekenhuizen zijn opgericht; tien duizenden nieuwe gemeenten zijn gesticht in de zes werelddelen der aarde en op de eilanden in de zee. Nergens en nooit is deze wondere groei geëvenaard en zij is slechts te verklaren uit de macht van Hem, Die Zijn kracht schenkt aan de zwakken en Zijn genade aan de nederigen. Hem zij alle lof en eer.

Laat ons in ieder land, wanneer wij Hem prijzen, door Jezus Christus voor Hem brengen onze smekingen en bid-

den voor onze gemeenschap en ons werk.

Laat ons bidden, dat de banden van eenheid versterkt worden, en dat wij, wanneer wij in aantal groeien, wij mogen samengroeien en niet uit elkaar.

Laat ons bidden, dat wij vervuld mogen worden met begrip, dankbaarheid en liefde jegens hen, die leven in andere landen, unies en omstandigheden dan wij.

Laat ons bidden voor die geloofsgenoten, die hun huis en hun vaderland hebben verloren; voor hen, wier weg gaat door verdrukking en vervolging; voor hen, die in zwakheid en eenzaamheid de last moeten dragen van armoede en vijandschap.

Laat ons bidden voor al onze miljoenen broeders, dat wij — tot elke prijs — trouw mogen zijn aan het reddende Evangelie van Jezus Christus; dat wij onszelf en hetgeen God ons heeft gegeven, mogen geven met nimmer eindigende toewijding en altijd brandende ijver; dat ons getuigenis helder moge klinken; dat onze offers vermeerderd mogen worden, dat onze levens, al te vaak aan de wereld om ons gelijkvormig geworden, volledig mogen zijn overgegeven aan onze gekruisigde en opgestane Heer; dat Hij door onze woorden en daden en door ons dagelijkse leven zichzelf moge kunnen openbaren aan die wereld, die slechts op die wijze de glorie van Zijn Aangezicht kan zien.

Laat ons bidden voor het Jubileum-Congres. Zij, die het voorrecht zullen hebben in Juli te Londen te zijn, kunnen zeker zijn van een heerlijke tijd. Maar dat is niet genoeg. Alexander Maclaren, de eerbiedwaardige president van het eerste congres, zei op de slot-bijeenkomst in 1905:

Wij hebben schone dagen beleefd, maar al ons genoeglijk onderling verkeer en onze aanvaarding van de waarheden, die onze broeders ons hebben uiteengezet, zullen minder dan niets zijn, wanneer wij niet, in

de diepte van onze eigen zielen en in de eenzaamheid van Zijn tegenwoordigheid een leven leven van toewijding, zelfonderzoek en — alles in één woord gezegd — het leven van Christus, dat is het leven zelf.

En laat ons daarom bidden in de woorden van die grote Godsman:

Wij bidden U, dat de ene Geest, die nooit gedeeld is, zelfs niet wanneer Hij met gedeelde tongen als van vuur zich zet op ieders hoofd, ons allen geschonken moge worden.

Hem nu, die bij machte is oneindig veel meer te doen dan wij bidden of beseffen, Hem zij de heerlijkheid in de gemeente en in Jezus Christus tot in alle geslachten, van eeuwigheid tot eeuwigheid.

Uw broeders in Christus,
F. TOWNLEY LORD,
President
C. OSCAR JOHNSON,
Oud-president
ARNOLD T. OHRN,
Alg. Secretaris
WALTER O. LEWIS,
Adj. Secretaris
JOEL SORENSON,
Jeugdsecretaris.

„Vreemde Dingen?” In de rubriek „Van week tot week” in De Hervormde Kerk van enkele maanden geleden worden enkele gebeurtenissen op het godsdienstig erf van ons volk medegedeeld en getypeerd als „vreemde dingen”. Het gaat om het feit dat hier en daar in ons land Hervormde en ook Gereformeerde Kerkeraden gewaarschuwd hebben tegen bepaalde „uitingen van geestdrijverij”. Met name wordt dan verteld dat de kerkeraad van de Herv. gemeente te Nijverdal aanleiding gevonden heeft om te waarschuwen met betrekking tot bijeenkomsten die in de omgeving van die gemeente worden gehouden. En waarom meent deze kerkeraad te moeten waarschuwen tegen die bijeenkomsten? Welke zijn de „uitingen van geestdrijverij”, die zich daar voordoen? Gelukkig vernemen we daarvan iets, opdat we het gevaar zullen kunnen onderkennen. Volgens De Hervormde Kerk zegt die Kerkeraad: „Deze samenkomsten kenmerken zich door een sterk op het gevoel werkende bekeringsprediking, er wordt een gemeente van echt-bekeerden

verzameld, de kinderdoop wordt verworpen en de volwassen doop door onderdompeling gepropageerd, de gebedsgenezing speelt een rol en een onderlinge viering van het Avondmaal — enfin, dergelijke dingen en ook nog wel meer bedenkelijke doen zich telkens hier en daar voor.”

„Bedenkelijk.” We schrokken er toch even van toen de in het citaat genoemde dingen als „bedenkelijk” werden aangeduid. We weten niet zeker of dat meer „bedenkelijke” in de laatste zin, wil zeggen dat het bij de genoemde „bedenkelijke dingen” niet blijft of dat er nóg erger, nog bedenkelijker dingen zich voordoen. Maar zelfs als we het laatste aannemen dan blijft toch dat De Hervormde Kerk de aangehaalde dingen, die zo buiten de Hervormde Kerk om in Nijverdal gebeuren bedenkelijk vindt — althans op dat punt instemt met het oordeel van de kerkeraad van de Herv. gemeente te Nijverdal.

Mogen wij nu ook weten waarom die dingen bedenkelijk zijn? Waarom ze uitingen zijn van geestdrijverij? Bedreigen ze de Hervormde Kerk? Bedreigen ze de zielen? Zijn ze bedenkelijk, gezien van uit het Evangelie? geoordeeld naar de Heilige Schrift? Dat laatste is dunkt ons toch datgene waarom het gaat. We moeten onbekende- of minder bekende uitingen van geestelijk leven toch beoordelen naar de Schrift. Of ze voor onze kerk gevaarlijk zijn is van minder belang. Het zou kunnen gebeuren, dat ze een rechtmatige, bijbelse kritiek op onze kerk zijn en dan willen we geen averechtse liefde, tot onze kerk of gemeente koesteren, maar haar onder deze kritiek stellen en door haar bijdragen tot haar zuivering en genezing. Dat lijkt mij een houding, reformatorisch Christendom waardig. Riekt de andere niet naar „Right or wrong - my country”?

Verkeerde Het verwondert ons eigen-dingen? lijk dat de redactie van De Hervormde Kerk de door de kerkeraad te Nijverdal genoemde verschijnselen „vreemd” noemt; dingen waarvoor gewaarschuwd moet worden. Werkte de pinksterprediking van Petrus niet sterk op het gevoel? En was het geen echte bekeringsprediking? Waren — krachtens de aanhef en inhoud der brieven — de Apost. gemeenten geen gemeenten van echt-bekeerden? Is de kinderdoop niet van na-apostolische oorsprong (zie o.a. Doopsel en Vormsel van Prof. Al. Janssens C.I.C.M. bladz. 54). Dat de doop slechts op voorwaarden mag worden bediend, waaraan alleen „volwassenen” d. w.z. verantwoordelijken, kunnen voldoen, is toch schriftuurlijk? Dat deze doop door onderdompeling plaats moet vinden (gezien reeds zijn betekenis van begraven worden met Christus) strookt toch ook met het voorbeeld der apostelen? De

genezing op 't gebed met of zonder handoplegging kan toch evenmin als onbijbels worden aangemerkt? En dat men onderling het Avondmaal viert is verklaarbaar, wanneer daarmee n.l. bedoeld wordt: viert met hen, voor wie het Avondmaal de betekenis heeft die de Schrift er aan toe kent.

„In hetzelfde spoor” Volgens hetzelfde Nr van De Hervormde Kerk bevindt een zekere Ds Visser zich in hetzelfde spoor als degenen, tegen wie de kerkeraad van Nijverdal waarschuwt. Hier heten het „verwarring stichtende practijken”. Deze „ds Visser in Amsterdam roept n.l. op tot het bijwonen van een „grote openbare doopdienst in het Sportfondsenbad West”. Het zijn, zegt De Hervormde Kerk, dezelfde dingen waartegen van de Kerk uit moet worden opgetreden, allereerst in het geestelijk belang van vele arge-loze mensen. „Deze heer verspreidt bovendien geschriften in Amsterdam, die hij evangelisatie-lectuur noemt, maar waarvan Ds Gronnenberg zegt, dat hier sprake is van anti-evangelisatie. Het is derhalve zaak voor zichzelf en voor anderen, te letten op deze dwalingen. Er is reeds verwarring en wanbegrip genoeg in de wereld en om ons heen, en geestdrijverijen als de gesignaleerde brengen geen mens tot werkelijke rust.”

We zijn niet tegen „verwarring stichtende practijken” maar alleen tegen verkeerde practijken en of die ds Visser van Amsterdam zich daaraan schuldig maakt blijkt nog niet uit hetgeen in bovenstaand citaat van hem gezegd wordt. Dat moest dan nader aangetoond worden. Van geestdrijverijen houden we evenmin, want we geloven ook dat die geen mens tot werkelijke rust brengen, maar mogen we dan eens horen, waarin die geestdrijverijen bestaan? We zijn tegen dwalingen en er ten volle van overtuigd, dat die bestreden moeten worden (vandaar b.v. ons verzet en waarschuwen tegen de kinderdoop) maar welke zijn de dwalingen, waaraan de als dwaalleraren gedoodverfdend zich schuldig maken?

Men zegge het duidelijk, opdat we wegwijs worden en onze houding bepalen kunnen. Wat van Nijverdal gezegd is, kan moeilijk als dwaling gestempeld worden door iemand, die de Schrift laat spreken.

Traditie en We kunnen het als pro-waarheid testanten niet het ergste vinden wat er gebeuren kan, wanneer andere dan traditionele dingen verkondigd en andere dan oude kerkelijke paden betreden worden. De Ger. „onderhoudende art. 31 der kerkenorde” vragen om „voertgaande reformatie”, en dr Feisser, de man die als een Abraham tegen de traditie in opstand kwam en daarom afgezet werd als Herv. predikant,

roeg eveneens om „reformatie aan de reformatie”. We komen niet vooruit zonder overwinning van tegenstand; en zonder los te laten wat oud en verouderd is, kan geen vernieuwing intreden. Laat ons, inplaats van elkander te veroordelen,

met elkander plaats nemen om de open bijbel en luisteren naar zijn Boodschap. Dat lijkt ons een eerste eis voor oecumenisch leven.

L.

Schouw der Gemeenten

Vijfenzeventig jaren Baptisten Gemeente te Groningen

Onze grootste gemeente bestond op 25 Januari j.l. 75 jaren. Dit feit is ruimschoots voldoende aanleiding om de Schouw der Gemeenten dit keer aan haar te wijden. Ontstaan uit de samensmelting van drie kleine kringen groeide zij gestaag uit en reeds na vijftig jaren was zij veruit de grootste der Uniegemeenten. Deze ereplaats heeft zij dusverre behouden, zodat Groningen onder ons tot een begrip is geworden.

Drie kringen

We schrijven 1875. In een woning in het Noorden van de stad komt elke zondag een kleine kring van gelovigen bijeen om onder leiding van br K. Kremer Gods Woord te lezen en te bespreken. Spoedig gaan de ogen open voor de schriftuurlijke doop en dit nieuw geschonken inzicht wordt met gehoorzaamheid bevestigd. Een kring van gedoopte christenen is ontstaan.

Ds H. Z. Kloekers van Nieuwe Pekela hoort van het bestaan dezer kring en slaagt er in met haar in contact te treden. Hij wijst de broeders en zusters er op, dat in het Nieuwe Testament doop en gemeente bijeen horen, maar dit licht is hun nog niet opgegaan.

Op de Papiermolen werkt br T. de Vrieze. Ook hem is de bijbelse doop duidelijk geworden en hij legt hiervan in betuigenissen rekenschap af. Zijn boodschap vindt weerklank en ook rondom De Vrieze ontstaat een kring van gedoopte christenen. Spoedig blijkt de Papiermolen ongeschikt te zijn als vergaderplaats. Dan worden er twee woningen in de Warmoesstraat gehuurd en tot vergaderlokaal ingericht. Maar eer het tot ingebruikneming kwam, was De Vrieze reeds tot heerlijkheid bevorderd.

Ergens in de stad wonen br en zr Klaas van der Baaren. Zij zijn lid van de gemeente te Franeker en hebben weinig of geen contact met de kringen van Kremer en De Vrieze.

Drie kringen in de stad Groningen. Drie „cellen” van Nieuw-Testamentisch christendom.

De dag der kleine dingen

Toch ontwaakt het verlangen naar

bijbelse gemeentevorming. Nu wordt er contact gezocht met hem, die enige jaren tevoren gepoogd had het gemeentebesef te planten in de kring van Kremer. Op uitnodiging van alle broeders en zusters in Groningen komt Kloekers over. Op 25 Januari 1880 wijdt hij het door de kring van De Vrieze gereedgemaakte lokaal in met een preek over Zacharia 4 : 10, „Wie veracht de dag der kleine dingen?” Daarna begeeft men zich naar de woning van br Van der Baaren, waar de gemeente wordt geïnstitueerd. De elf broeders en zusters verbinden zich nu als gemeente van Jezus Christus aan elkaar. Br Kremer wordt aangewezen en bevestigd als voorganger.

De dag der kleine dingen. Een lokaaltje gewijd en een gemeentetje gesticht. Dingen, die nauwelijks opvallen in het grote leven. In de stad Groningen merkt men er niets van. Het leven gaat er voorlopig gewoon om door. Maar de elf leden der nieuwe Gemeente van Gedoopte Christenen verachten de dag der kleine dingen niet. Zij zijn er diep van doordrongen, dat deze dag een keerpunt in hun leven betekent, een insnijding, die grote gevolgen zal hebben. De vijfenzeventig jaren, die gevolgd zijn, hebben hun gelijk uitgewezen.

Opwekking en opgang

Met enthousiasme begon de jonge gemeente haar leven en werk. Wel verliet Kremer vrij spoedig de gemeente, maar in Van der Baaren vond zij een bekwaam en toegewijd leider weer. Hij behoort bij de lange rij der „lekenpioniers”, waarvan we bij de schouw der gemeenten reeds verschillende ontmoetten. Wanneer eens de geschiedenis van het Nederlandse Baptisme opnieuw zal worden geschreven, zal de grote betekenis, die deze lekenpioniers voor ons werk hebben

gehad, beter in het licht gesteld kunnen worden dan hier mogelijk is. Van der Baaren vertrok in 1896 naar Stadskanaal en — hoe kan het anders? — in de geschiedenis van onze oudste gemeente komen wij zijn naam opnieuw tegen.

Naast Van der Baaren kwam als evangelist te staan br N. van Beek. Hij was voordien werkzaam geweest in Haulerwijk, waar hij in de kleine gemeente van Gerrit de Vries de doorbraak van het bijbelse inzicht in de doop had meebeleefd. Onder de leiding van deze twee begenadigde en trouwe mannen beleefde de kleine gemeente grote dagen. De geschiedenis vermeldt, dat in Januari 1882, twee jaren dus na de oprichting der gemeente, een opwekking door en rondom de gemeente waaide, die een oogst opleverde van 70 harten, die zich aan Jezus gaven.

Deze opwekking stuwde de gemeente ook in haar uitbouw voorwaarts. Reeds een maand later werd besloten een kerk te bouwen op het terrein, gelegen achter het lokaal in de Warmoesstraat. En dat besluiten en uitvoeren destijds vrijwel hetzelfde waren, bewijst wel het feit, dat op de 2de Pinksterdag van datzelfde jaar de nieuwe kerk reeds in gebruik kon worden genomen.

Deining en consolidatie

In 1890 verliet Van Beek Groningen en werd voorganger der gemeente te Stadskanaal. Zijn opvolger was Ds J. Horn van Sneek. Hij was een man van grote gaven als evangelist. In de opwekking der tachtiger jaren in de Veenkolonien komen we zijn naam herhaaldelijk tegen. De bekwaamheid om een gemeente te leiden bezat hij echter niet. Zijn bewegelijke en onrustige geest kon zich niet vinden in de gestage arbeid van en in de gemeente. De moeilijkheden bleven niet uit en in Januari 1895 kwam het tot een breuk tussen Horn en de gemeente. Met een klein groepje aanhangers trad hij uit en begon een eigen arbeid. Lang heeft dit echter niet geduurd: Horn verliet Groningen en de meeste van zijn volgelingen keerden gaandeweg tot de gemeente terug.

In deze crisisdagen vinden we opnieuw Van der Baaren als de rots in de branding. Na Horns uittreding werd hij opnieuw voorganger. Opnieuw was hij het samenbindend element. Zolang er een voorganger was, trad Van der Baaren op de achtergrond. Dan verrichtte hij bescheidener diensten en was secretaris, kosten en organist. Kwam de nood aan de gemeente, dan werd niet tevergeefs een beroep op hem gedaan.

In '96 vertrok Van der Baaren naar Stadskanaal. Zijn plaats in de gemeente werd ingenomen door br D. Klooster. Ook deze naam is voor altijd aan de gemeente verbonden gebleven. Het herderloze tijdperk duurde echter niet lang, want op de 2e Kerstdag van hetzelfde jaar deed candidaat B. Planting

zijn intrede in Groningen. Hij was de eerste voorganger, die zijn opleiding had genoten aan het Seminarie te Hamburg, dat van zo grote betekenis is geweest in onze geschiedenis. Vijftien jaren heeft hij in Groningen gewerkt. Zijn arbeid is van grote betekenis geworden voor de innerlijke consolidatie der gemeente. Aanvankelijk moest hij de gemeente door grote moeilijkheden heen leiden, maar later mocht hij zien, dat zijn arbeid niet tevergeefs was geweest. In deze jaren werd de muziekvereniging „De Bazuin” opgericht en kwam de vrouwenvereniging „Looft de Heer” tot aanzijn.

Na dertig jaren

telde de gemeente 262 leden. Zij was toen reeds lang de grootste gemeente der Unie. Toen op 26 November 1911 Ds Planting afscheid nam om naar Amsterdam, zijn laatste gemeente, te vertrekken stond zijn opvolger al klaar. Dat was Ds W. C. Mense, oorspronkelijk Ned. Hervormd predikant te Stadskanaal. Hij was, mee door contact met Van Beek, tot ander en beter inzicht inzake de bijbelse doop gekomen en had zich in de Bapt. gemeente door Van Beek laten dopen. Dit betekende uiteraard breken met de Hervormde Kerk en zo kwam hij op 3 December 1911 in Groningen. Zijn werk en deel in en aan de gemeente duurde echter maar kort. Spoedig bleek, dat het Baptistische klimaat hem vreemd was en het laat zich begrijpen, dat allerlei moeilijkheden het gevolg waren. Reeds in 1912 legde Ds Mense zijn ambt neer en verliet de gemeente.

Weer verkeerde de gemeente in nood en weer was er een van God gegeven broeder, die de leiding kon nemen en hebben. Br D. Klooster werd opnieuw voorganger en diende de gemeente met grote getrouwheid. Meermalen ging in de diensten ook br Jac. Jeronimus voor, die later verschillende gemeenten als predikant zou dienen. Nauwelijks twee jaren duurde deze periode, want op 11 Januari 1914 deed Ds A. Hof zijn intrede in Groningen. Hij was afkomstig uit Haulerwijk en had zijn opleiding genoten te Hamburg. Zijn eerste gemeente was Stelle bij Hamburg en vandaar ging hij in 1910 naar Luckenwalde. Zo was Groningen zijn eerste — en tevens laatste — vaderlandse gemeente. Op 7 Maart 1927 overleed hij plotseling, in de kracht van zijn leven. In de dertien jaren van zijn voorgangerschap te Groningen mocht hij doorgaande uitbreiding, groei en bloei der gemeente beleven, waarvan het hoogtepunt was de inwijding van de nieuwe kerk aan de Meeuwerderweg. In het levensbericht, dat na zijn heengaan in De Christen verscheen, lezen we: „Hoewel uiterlijk wat stroef in houding, had hij een hart vol van liefde tot het verlorene en de Gemeente had zijn gansche hart. Ook de arbeid onder de jeugd ging hem zeer

ter harte en menig uur bracht hij in de jeugdvereniging en de meisjesvereniging door. Is het een wonder dat wij hem in dankbare herinnering houden en God danken voor hetgeen ons in broeder A. Hof werd geschonken?”

Ds J. Louw

Op 2 October 1927 deed Ds J. Louw zijn intrede in Groningen. Meer dan twintig jaren heeft hij in Groningen gewerkt. Er zijn in deze jaren weinig opvallende dingen gebeurd, zodat een kroniek der uiterlijkheden aan deze jaren weinig aandacht behoeft te besteden. De onzichtbare, innerlijke groei laat zich nu eenmaal moeilijk beschrijven. Misschien spreekt nog het sterkst tot de verbeelding, dat de gemeente tijdens het voorgangerschap van Ds Louw van 460 leden kwam op 729.

Toch heeft Ds Louw zijn stempel op de gemeente gedrukt. Twee geslachten

Cliché: Nieuwe Prov.
Gron. Courant

zijn onder zijn prediking opgegroeid, tot de Heer en de gemeente gekomen en hebben hun plaats in de dienst van Christus gevonden. Ds Louw was geen man, die in zijn prediking zijn hoorders aanstonds wist mee te slepen in een overrompelende storm van lichtverteerbare gedachten. Men moest leren naar hem te luisteren, maar wie het eenmaal had geleerd kon zich aan de bekoring en bijbelse kracht van zijn diep doorachte en diep doorleefde prediking moeilijk onttrekken. Zijn herderlijke arbeid werd gekenmerkt door de dubbele gave van te kunnen luisteren en in een enkel, simpel woord Christus te kunnen

plaatsen tegenover de problemen, die hem waren voorgelegd.

Tegenover deze dingen verbleken de uiterlijke lotgevallen der gemeente. Zij alleen vermeld, dat in 1934 een eerste poging werd gedaan om ook in het Noorden van de stad te werken. Een lokaal aan het Gedempte Boterdiep, met 180 zitplaatsen, werd daartoe gehuurd, maar het werk groeide niet uit, zodat het vrij spoedig weer werd stopgezet.

Twee predikanten

Ruim 650 leden telde de gemeente bij het eind van de oorlog. De herwonnen vrijheid was voor de gemeente dan ook meteen aanleiding om, als eerste gemeente in den lande, een tweede predikant te beroepen. Die tweede predikant werd Ds G. Vegter van Staveren. Ruim een jaar na zijn komst werd de arbeid in het Noorden uitgebreid en intensief ter hand genomen. Tweemaal per Zondag werd daar dienst gehouden in het C.J.M.V. gebouw aan de Spilsluizen en verschillende verenigingen splitsten zich in een afdeling Zuid en een dito Noord.

Ds Louw vertrok in November 1948 naar Den Haag. Zijn plaats werd na bijna een jaar ingenomen door Ds L. de Haan, doch nog geen drie weken later moest de gemeente voor de tweede maal in haar geschiedenis een voorganger ten grave dragen. In de kracht van zijn leven werd Ds De Haan opgeroepen.

Het duurde tot 1953 eer de vacature werd vervuld. Toen kwam Ds G. Brongers van Den Haag—Oost naar Groningen.

Jubiläum

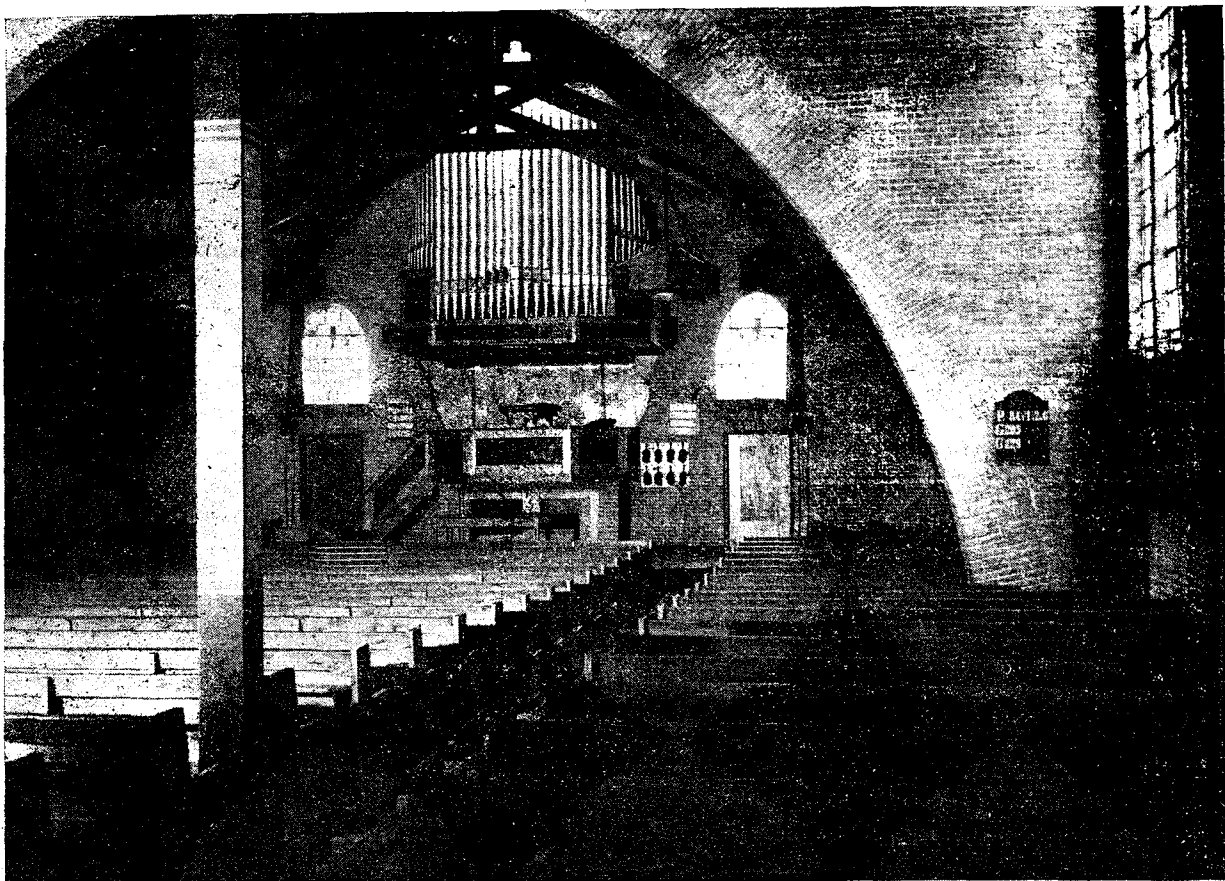
Thans jubileert de gemeente te Groningen. Zondag 30 Januari is een dag van terugblik en van vooruitzien. Terugziende ontwaren wij een lange rij van getrouwen, voorgangers en „leken”, die met inzet van hun ganse hart de gemeente gediend hebben. Maar allereerst zien wij Hem, Die de gemeente gemaakt heeft. In de toekomst zien wij grote mogelijkheden voor de gemeente. Ook grote gevaren! Maar bovenal zien wij Hem daar weer, Die gezegd heeft: „Ik ben met U alle dagen tot aan de voleinding der wereld”.

J. R.

JUBILEUM-EVANGELISATIEFONDS DER UNIE

Dankofferweek van 20--27 Febr.

„UW HAND AAN DE PLOEG”!

grootste Bapt. Kerk in
Nederland werd reeds op 31
Mei 1925 ingewijd

Vijf en zeventig jarig bestaan Baptisten Gemeente te Groningen

Zondag 30 Jan. 1955 stonden de diens-
ten in onze gemeente in het teken van
dankbaar gedenken. Op zich zelf is het
75 jaren bestaan van een Nieuw Testa-
mentische Gemeente geen wereldschok-
kende gebeurtenis. Er zijn vele christelijke
gemeenschappen die op een geschiedenis
van eeuwen kunnen terugzien.

Is het dan wel de moeite waard ge-
wag te maken van onze 75ste verjaardag?
Toch wel. Het gaat immers niet om alles
wat de gemeente heeft gepresteerd in
die jaren. Neen, het gaat om de vele
zegeningen, door de Heer der Gemeen-
ten geschonken in de redding van het
verloorne.

Het koor van een onzer mooiste liede-
ren begint met de woorden:

Tel Uw zegeningen, tel ze één voor één.
Tel ze alle en vergeet er geen.

Dit hebben we trachten te doen, brs
en zrs, maar we kwamen er niet uit.
We kunnen ze niet tellen. Ten slotte
kwamen we in onze gedachten terecht
bij een regel van een ander mooi lied. U
kent het wel:

Alles, alles is genade.

Toen Ds Brongers, die de morgendienst
leidde, ons voorstelde om samen te zingen
Gez. 149: „Grote God wij loven U”
was het één blijde jubel, die door ons
kerkgebouw klonk als een feestlied.

Jesaja 40 werd gelezen en bij het
laatste vers werden we bepaald.

Het lichtend woord van de Profeet gaf
Israel weer nieuwe moed en Godsver-
trouwen. Wij verwachten de Heere.

Het gaat immers niet om de gaven.
Het gaat om de Gever. De gaven kunnen
uiteindelijk geen bezieling bewerken, het
is de Gever die ons leven in gloed zet.

Hij moet zich kunnen openbaren in
ons persoonlijk en gemeentelijk leven.
Christus de Heer wil voor ons zijn de
levende realiteit. In het jaar 1880 waren
het enkele eenvoudige brs en zrs die
het waagstuk ondernamen hier een ge-
meente te stichten en ze hebben niet
eerst gerekend hoe het zou gaan in de
toekomst. Ze hebben geloofd dat het

Cliché: Nieuwe Prov.
Gron. Courant

Gods wil was en kwamen tot de daad
„Die de Heere verwachten ontvangen
nieuwe kracht.”

De middagvergadering die aanving om
4 uur stond onder leiding van Ds Veg-
ter. We werden er op gewezen dat de
gemeente in de loop der jaren tijden had
beleefd van opwekkingen, maar ook
periodes van gestadige arbeid, waarin
geen wonderen gebeurden. In alle om-
standigheden echter werd de arbeid rus-
tig voortgezet en de zegeningen bleven
ook in rustige tijden niet uit.

Ds Louw, als oud-voorganger was
uitgenodigd voor het houden van een
herdenkingsrede. Hij sprak zijn blijd-
schap uit over deze uitnodiging en hij
achtte het een voorrecht temidden van
zovele bekende gezichten dit herdenkings-
woord te mogen uitspreken. Als uitgangs-
punt voor deze toespraak werd ons ge-
noemd Ps. 48 : 10. „Ik ben uw Schild”.

Wij willen er ons liever niet aan wagen
de rijke inhoud van deze rede in enkele
korte zinnen weer te geven, en wel om
twee redenen. Ten eerste zou de rijkdom
van dit woord niet tot zijn recht komen,
en in de tweede plaats zijn we een beetje
bang dat de E.R. dan met de schaar zal
moeten werken omdat we teveel ruimte
opeisen.

In deze dienst sprak br Olijslager na-
mens de Unie van Bapt. Gemeenten in
Nederland een woord van felicitatie.
We mogen dit beschouwen als een woord
van heel Baptist Nederland. Onze ge-
meenten zijn weliswaar autonoom, maar
de geestelijke eenheid is zo sterk dat we
geen behoefte hebben aan een straffe
organisatie. Onze broeder besloot zijn
toespraak met de woorden: „En nu

voorwaarts, wees een licht en bidt veel".

Ds Tjalsma sprak namens de Oecumenische Raad in Groningen een woord van waardering en blijdschap. We hebben U nodig, was zijn getuigenis. De Baptisten nemen een eigen plaats in, die we in onze gemeenschap niet kunnen missen. We delen in uw vreugde.

Ook Ds Wijngaarden, gereformeerd predikant in Groningen, betuigde zijn grote waardering voor de plaats die onze gemeente in Groningen inneemt. We zien de dingen verschillend, onze organisatie is niet gelijk. Maar we beogen hetzelfde doel. We prediken Christus, de voor ons gekruisigde en opgestane Heiland. In één ding leert onze Bijbel allen hetzelfde: „Alleen zij wier namen geschreven staan in het Boek des Levens zullen ingaan". We zijn blijde met U op deze dag.

In deze dienst waren zeker tussen de zeven- en achthonderd bezoekers aanwezig.

Nu nog een kort overzicht van de avondvergadering. Deze droeg een meer feestelijk karakter en werd geleid door Ds Brongers.

Cliché: Nieuwe Prov.
Gron. Courant

Koffie met koek — U kent dit immers wel. We hadden afgekondigd dat de vergadering zou beginnen om half acht. Toen we echter ruim zeven uur een kijkje namen in de kerk, waren alle plaatsen reeds bezet en nog steeds kwamen mensen binnen.

Alle stoelen die in de zalen zijn, werden naar binnen gebracht, totdat er geen plaatsje meer was waar nog een stoel kon staan. Plm. 800 mensen vulden ons kerkgebouw. Een zeer gevarieerd programma werd afgewerkt. De secretaris der gemeente gaf in gezellige stijl een kort overzicht van de achter ons liggende periode. De Gemeente Delfzijl als dochtergemeente gaf bij monde van br Heynen een humoristisch beeld van de verhouding Delfzijl—Groningen, en over-

handigde een enveloppe met inhoud. Br Noordijk sprak namens Hoogkerk een waarderend en opbouwend woord. Ds J. van Dam liet de stem van Zandbulten horen en knoopte als kind van de gemeente Groningen hieraan een persoonlijk woord vast. Zr Buining, 86 jaar oud, mocht het voorrecht beleven dat ze nu 70 jaar lid is van de gemeente. Met een veerkracht, die op deze hoge leeftijd zeer zeldzaam is, beklom ze het trapje naar de kathedraal en gaf een blijmoedig getuigenis waarin ze tenslotte de jeugd opwekte tot overgave en bezieling.

Bij monde van br J. Haak werd door de comm. van samenwerking aangeboden een bandrecorder ten dienste van de gemeentelijke arbeid.

Verder werd de avond opgeluisterd door zang van het mannenkoor, evangelisatiekoor en muziek van „De Bazuin", terwijl zr Mostert—Pikkert op humoristische wijze in dichtvorm de verenigingen de revue liet passeren, waardoor we op deze wijze een overzicht kregen van de bloei en vooruitgang in ons verenigingsleven in de achter ons liggende 75 jaren.

Met dankgebed door Ds Louw, waarna staande werd gezongen: „Ik wil U o God mijn dank betalen" werd deze zeer goede samenkomst gesloten.

J. DOORNKAMP.

Uit ons Unie-bureau

De 75ste Algemene Vergadering van de Unie wordt, zoals U reeds weet, gehouden op Woensdag 11 en Donderdag 12 Mei a.s. te Stadskanaal met daaraan voorafgaand op Dinsdagavond een begroetingssamenkomst.

De voorstellen voor de agenda van de A. V., in te dienen door een Gemeente, de Unie-Commissie, een Permanente Commissie of een Stichtingsbestuur, moeten volgens art. 3 van het Huish. Regl. 10 weken voordien, dit wil dus zeggen op 1 Maart, op schrift en getekend zijn ontvangen door de Unie-secretaris. Willen alle instanties, die het aangaat, even goede nota hiervan nemen? Laat het in te dienen voorstel tijdig bij het Unie bureau zijn, dus op 1 Maart.

Candidaten voor de vacatures moeten volgens art. 7f tenminste 2 maand vóór de A. V. bij het Unie-secretariaat bekend zijn, dat wil zeggen op 10 Maart. Deze kunnen volgens art. 7b gesteld worden door een Gemeente, de Unie-Commissie en de Permanente Commissie. De volgende personen zijn periodiek aftredend

(doch weer herkiesbaar, d.w.z. dat ze kandidaten zijn ook zonder opnieuw kandidaat gesteld te zijn): Ds F. E. Huizinga en br W. Modderman als leden van de Unie-Commissie; Ds H. D. Hooghwinkel en Ds H. v. d. Werf als leden van de Unie-Zendings-Commissie; Ds J. Broertjes als lid van de Evangelisatie-Commissie; Ds H. Bakker als lid van de Opleidingscommissie, die zich evenwel niet herkiesbaar stelt. Genoemde instanties kunnen dus ook andere kandidaten stellen, doch uiterlijk 10 Maart, terwijl schriftelijke bereidverklaring van de kandidaat moet bijgevoegd worden; in elk geval moet er dus een kandidaat voor de Opleidingscommissie gesteld worden (in de vacature Ds H. Bakker).

Wat de redacteurs van onze 3 Uniebladen (De Christen, De Zaaier en De Kindervriend) betreft, deze zijn alle aftredend en herkiesbaar, met die verstande dat dit jaar Ds D. Slort niet herkiesbaar is als redacteur van De Christen. Kandidaten kunnen gesteld worden door de Gemeenten, de Unie-Commissie en de Commissie van Redactie. Wat De Zaaier betreft is er dit jaar een vierde redacteur te kiezen, daar er volgens het verleden jaar aangenomen reglement vier redacteurs van ons evangelisatieblad moeten zijn. De betreffende instanties zullen zich dus in elk geval moeten bezinnen op een kandidaat in de vacature Ds D. Slort bij De Christen en op een kandidaat als 4de redacteur van de Zaaier.

En nogmaals: let vooral even op tijdige inzending: op 1 Maart de voorstellen, op 10 Maart de namen der kandidaten.

Wie gaan er naar het B.W.A.-Jubileum-Congres in Londen? Nu, dat kunnen we hier niet zeggen. Wel kunnen we vertellen, dat er zich 38 deelnemers gemeld hebben. Voor die deelnemers, die niet tegelijk met de aanmelding ook de deelnemingskosten van f 6,75 overmaakten op giro 9260 kan ik helaas verder geen werk meer verrichten. En voor wie zich nu nog zou melden, kan ik helaas ook geen diensten meer verrichten. Daarvoor is het nu te laat. Zo'n Wereldcongres vereist een tijdige voorbereiding en evenzeer het reizen in groepsverband naar Londen.

Tenslotte: er klinkt dit jaar door al onze gemeenten slechts 1 roep: „Uw hand aan de ploeg". De wakkere medewerker van de plaatselijke contact-persoon

uw gemeente wil u graag een serie bonnen verkopen van 10 cent of 25 cent of een gulden of ook een bundel sluitzegels van 5 cent. Al uw correspondentie drage door gans het land deze roep: „Uw hand aan de ploeg”.

Een speciale „dankoffer-week” ten behoeve van het Jubileum-evangelisatiefonds zal zijn de eerste lijdensweek, beginnend 20 Februari. Dan zal, ziende op Hem die door Zijn offerdood ons het leven verwierf, uit dank voor het 5-jarig bestaan van de Unie-gemeenschap onze gemeenten van alle broeders en zusters en vrienden een offer gevraagd worden met het oog op evangelisatie in het Zuiden. Zullen we niet graag allen een dankoffer brengen om het licht van het Evangelie te helpen brengen in het Zuiden en om op deze manier als het ware een brug te slaan naar de arbeid der Baptisten in België? Bereid deze dankofferweek met een blij gemoed en een dankbare stemming voor. U zult dan tellig het speciale offerzakje, dat in Uw gemeente wordt uitgereikt, vullen met een gift naar uw vermogen, dienend als een aandeel in het Unie-Jubileum-Evangelisatiefonds. Waak op, allen die het Evangelie liefhebben: „Uw hand aan de ploeg”. Wat het ook zij — kopen van zegels uit de bonboekjes, plakken van sluitzegels op Uw correspondentie, de slaad van Uw dankoffer in de speciale dankofferweek van 20—27 Februari — alles dient mee om met elkaar het Jubileum-Evangelisatiefonds te vormen, dat bij gelegenheid van het Unie-jubileum zal dienen om de evangelisatie in het Zuiden krachtig en wel-voorbereid aan te vatten! Eén leuze beziele ons allen: „Uw hand aan de ploeg”!

De Unie-secretaris
T. JANSMA.

HARLINGEN

Harlingen mocht Zondag 23 Jan. haar nieuwe voorganger begroeten in cand. C. Mostert van Den Haag.

Dit was een grote dag, voor Gemeente en voorganger. Een dag, die van

begin tot eind van grote blijdschap en dankbaarheid getuigde.

's Morgens had de bevestiging plaats, welke dienst op voortreffelijke wijze geleid werd door de oud-voorganger Ds G. Visser, thans te Workum en Makkum, welke sprak n.a.v. 2 Cor. 4 : 7: „Maar wij hebben deze schat in aarden vaten, zodat de kracht, die alles te boven gaat, van God is en niet van ons”.

Een groot moment was het voor allen, toen wij onze broeder mochten toezingen: „Dat 's Heren zegen op u daal”, nadat de ambtbevestiging had plaats gehad.

Voor de intrededienst 's middags had Ds Mostert als tekst gekozen Rom. 8 : 38 en 39: „Want ik ben verzekerd, dat niets ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heer.”

Br ouderling J. Hamer sprak namens de Gemeente een woord van welkom en hoopte dat voorganger en Gemeente elkander in liefde mochten ontvangen en dat de Heer ons ook in de toekomst moge zegenen.

In deze dienst waren o.a. aanwezig: het college van B. en W. van Harlingen, br W. Modderman namens de Unie van Bapt. Gem., Ds G. Visser namens de Friese Bond van Bapt. Gem. Verder afgevaardigden van de Herv. Kerk, Geref. Kerk, Doopsgezinde- en Lutherse Gemeente en het Leger des Heils. Ook de plaatselijke Interk. Evang. Commissie was vertegenwoordigd.

Al de sprekers toonden zich met de Gemeente zeer verheugd over de komst van Ds Mostert en spraken de wens uit dat de onderlinge samenwerking en goede verstandhouding zich nog meer mag uiteten, alles tot heil en meerdere glorie van Zijn Naam.

Na het „theoreticum” nu het „practicum”, zo liet een der sprekers zich uit. In de beantwoording der sprekers zeide br Mostert: de theorie is geslaagd, voor wat de practijk betreft, zal het nog moeten blijken. En wat dat betreft zullen we hoopvol de toekomst tegemoet kunnen gaan, want onze geliefde broeder heeft een hart vol liefde en brandende ijver voor des Heren zaak.

En op de begroetingsavond is het in alle toonaarden nog eens te meer gebleken dat de Gemeente het voorgangers-echtpaar niet alleen heeft „ingehaald” zoals Ds Visser in zijn slotwoord sprak, maar ook a.h.w. in hun liefdearmen heeft „omsloten”.

Moge de Heer ook verder op al de arbeid Zijn rijke onmisbare zegen schenken. Dat is onze wens en bede!

Wrn. secretaris v. d. M.

TREEBEEK

Daar het vorige jaar zo slecht benut is, wat het schrijven in „De Chtisten” aangaat tenminste, willen wij in dit jaar hier graag gebruik van maken. Onwillekeurig zien we dan even, terug naar het

afgelopen jaar met zijn droeve en blijde dagen. Droefheid, als wij er aan terug denken dat uit één onzer families een dochtertje werd weggenomen dat door Vader werd thuis gehaald; blijdschap wanneer we denken aan de „nieuwgeborenen”. En even slaken we onwillekeurig een zucht bij de gedachte dat de uren, dagen, maanden en jaren als een schaduw heen vlieden. Is het een goed jaar geweest? Hebben we paraat gestaan op het teken van de aanval? Immers, „waar we zoeken, waar we staren, er is niets bestendigs hier beneden”. Alleen met het oog op onze Leidsman gericht, konden we vooruit en Goddank we gingen vooruit.

Nu zijn we een nieuw jaar ingegaan. 2 Jan. mochten we het beleven dat een zuster de „eis” met ons aanvaardde en weer wacht ons de blijdschap dat twee broeders de Heer willen volgen tot in het watergraf om in nieuwigheid met Hem te wandelen. Een nieuw jaar, een blij begin voor gemeente en voorganger.

Broeders en zusters, Gods rijke zegen toegewenst.

Corresp.

Zr H. v. d. G. te R. Met uw brief ben ik het geheel eens, maar 't lijkt me op het ogenblik beter, dat er over dit onderwerp niet nog eens wordt geschreven.

J. R.

Zr C. K. te H. Ik geloof niet, dat iemand zich op een voetstuk plaatst, wanneer hij om des gewetens wil de oorlog veroordeelt. En evenmin, dat hij in dat geval geen liefde voor Koningin en Vaderland heeft.

Er blijft inderdaad, en helaas, veel in ons eigen tuintje te wieden. De dingen, die U noemt, begrijp ik. Maar wat rest ons anders dan trouw te zijn, niet aan mensen, maar aan de Getrouwe, die ons riep?

J. R.

H. de J. te U. (Z. A.) Uw brief was niet de enige reactie, die ik ontving. Binnenkort hoop ik over de kwestie Zuid Afrika eens te schrijven. Het door U gewraakte stukje was niet door een Bapt. voorganger geschreven, maar overgenomen.

J. R.

Br D. te H. Uw brief heb ik doorgezonden aan br H.

J. R.

Leestafel

Augustinus, door Prof. Dr. A. Sizoo en Prof. Dr. A. Nauta. Uitgave Kok. Kampen. Ing. f 1,50.

Dit boekje, dat 44 pag. telt, bevat een tweetal redevoeringen in de zitting van de senaat der Vrije Universiteit gehouden 12 Nov. j.l., ter herdenking van de geboortedag van Augustinus.

Wij lezen beide opstellen met veel genoegen. Prof. S. handelde over „Augustinus op de grens der oude en nieuwe wereld”. Dat na 1600 jaren A. herdacht wordt, is reeds een geweldig feit. De wereld, waarin A. geboren werd en geleefd heeft, biedt een somber beeld. De cultuur was afgeleefd, de wijsbegeerte was verdord, de literatuur verried gebrek aan inhoud en leverde „rhetorisch gezwollen producten”. De kennis van het grieks was bij A. niet meer dan elementair. — Prof. S. laat ons ook lichtzijden zien wat de wetenschappelijke uitrusting van Augustinus betreft. Genoemd worden: zijn dialectiek, z'n voorliefde voor de antithese, de vormloosheid in de geschriften.

Augustinus heeft in de tijd van de tegenstelling Christendom—Heidendom, ingezien dat in het Christendom krachten waren, die een algemene cultuurvernieuwing mogelijk maakten.

„De antieke cultuur wordt toegelaten tot het verrichten van nederige diensten in het weidse paleis van het Christendom”. Ter sprake worden gebracht de beroemde Confessiones. Augustinus wordt voorts getekend als psycholoog. Geheugen, verstand en wil zijn in de Geest van de mens wel telbaar, maar toch onscheidbaar (p. 18). Ook het geschrift „De Civitate Dei” wordt ter sprake gebracht. „Men kan redekavelen over de vraag of Augustinus de eerste geschiedphilosoof is geweest, zeker is, dat hij een in de oudheid onbekende poging heeft gedaan om de wereldgeschiedenis te zien als een eenheid”. Augustinus heeft oude methoden toegepast op nieuwe denkstof. — Hier volgt ook nog iets over de tweede redevoering. Prof. Nauta behandelde „Augustinus en de Reformatie”. Luther heeft onder invloed van de geschriften van Augustinus, de Romeinse brief gelezen en voor „het inzicht in de rechtvaardiging alleen door het geloof”, bevestiging bij Augustinus gevonden.

Ook voor Zwingli heeft A. betekenis gehad, hoewel Zwingli tevoren bij Hieronymus had gezworen. Prof. Nauta komt tot de conclusie „dat het ontstaan van de Reformatie in belangrijke mate te danken is aan de invloed van Augustinus”. Calvijn heeft zich geheel in Augustinus ingewerkt. (p. 34).

„De kwesties, waarbij het gezag van Augustinus in geding gebracht werd, hadden betrekking op de polemiek met Rome”. Als Calvijn handelt over de leer van zonde en genade „laat hij nooit na naar Augustinus te verwijzen, ook wat de visie op het Avondmaal betrof, stond Calvijn Augustinus zeer na” (p. 38). — De hervorming heeft niet Augustinus gecopieerd, boven Augustinus stond het gezag der Schrift. Samengevat zijn beide redevoeringen de moeite van het lezen waard.

D. SLORT.

Dr M. J. Elzinga: Geloof en Geneeskunde. Uitgave T. Wever, Franeker, 101 pag., prijs f 3.90 geb.

Een arts schreef dit boekje. De schrijver

heeft zich echter ook verdiept in de theologie en op grondige wijze. De oudere geneeskunde was somatisch, d.w.z. legde zich toe op de behandeling van het lichaam alleen. In onze tijd is er de psycho-somatische behandeling, waarbij ook de ziel in het oog wordt gevat.

Het gaat nu niet om een zieke lever of nier, maar om de mens die ziek is. Toch betekent dit niet een toenadering tot het geloof. Ook de dieren hebben een ziel, er is een psychologie der dieren.

Wat nog ontbreekt is het rekening houden met de betrekking van de zieke tot God. Echter komt er ook hier verandering, zodat „het gesprek tussen arts en predikant bezig is op gang te komen”.

Uitvoerig gaat de schr. in op de hygienische maatregelen in de boeken van Mozes. Ter sprake worden gebracht reine en onreine dieren, verbod om bloed en vet te eten, reinigingswetten, arbeid en rust enz. Waarna gevraagd wordt naar de medische waarde van deze oude wetten. In hoofdstuk III worden de bijbelse opvattingen over ziekte gegeven. De begrippen ziel, geest, hart, lichaam worden ter sprake gebracht, en vooral het begrip heilig.

Gevaren worden gesignaleerd. 1e de letterknechterij, het letterlijk opvatten van de geboden, 2e de vergeestelijking van de wet. De overtreding van Gods wet brengt de dood. Het houden ervan het leven (niet eeuwig leven, maar het leven op aarde wordt in het O. T. bedoeld).

Ziekte komt door overtreding van het ge-

bod. Ook in het N. T. komt die gedachte voor (1 Kor. 11 : 30, Jac. 5).

De zieke is er ten eerste mee gediend, dat de verhouding tussen God en mens weer in orde wordt gemaakt. Genezing is teken van genade, en van het komende rijk. We zouden nog meer kunnen noemen, doch laten het hierbij. Een lezenswaardig werk.

D. SLORT.

De bijbel in nieuwe vertaling met verklarende aantekeningen. Van het Oude Testament zijn bij J. H. Kok N.V. te Kampen opnieuw afleveringen (van 10 t/m 18) verschenen. Voor wie werkelijk belangstellen in de inhoud van het Woord en geen tijd of lust hebben om langademige commentaren te consulteren, kunnen hier wel terecht. We bevelen deze uitgave gaarne aan.

H.

ADRESWIJZIGING

Secr. van de Bapt. Gemeente 2e 2e Exloërmond is thans:

W. v. d. Veen,
Exloërkijl Zuid 26 B.

Mededelingen

Wie kan de secretaris der Bapt. Gem. te Leeuwarden (O. Koster, Mendelsohnstr. 48) het adres van schipper F. Leij meedelen, voorheen waladres H. Sloots, Meeuwerderweg 21, Groningen?

Advertentiën

De Heer nam 21 Jan. 1955 tot Zich onze broeder

J. Kuipers

in de leeftijd van 71 jaar.

Baptisten Gemeente
te Deventer.

De begrafenis heeft plaats gehad Dinsdag 25 Jan. te Groningen.

NOG VERKRIJGBAAR

een partij van het fraaie December-nummer (het „sneeuw-nummer”) van DE ZAAIER bij de adm., Dalweg 77, Arnhem.

NEEM ER NOG EVEN WEER GOEDE NOTA VAN:

het adres van het Unie-bureau (en daarmee dus van het secretariaat van Unie, Unie Bouwstichting, Pensioenfonds enz. en van de verschillende administraties is

Dalweg 77, Arnhem

Willen de administrateurs van de diverse gemeenteboden dit nieuwe adres ook even noteren voor geregelde toezending aan het Unie-bureau? Dit voorkomt werk en kosten.

JUBILEUM-EVANGELISATIE-FONDS DER UNIE

Dankofferweek van 20—27 Febr.

„UW HAND AAN DE PLOEG”!

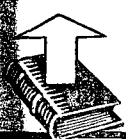

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk — Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

Verwijd uitzicht

Hoe lieflijk zijn op de bergen de voeten van de vreugdebode, die vrede aankondigt, die goede boodschap brengt, die heil verkondigt, die tot Sion spreekt: Uw God is Koning.

Jes. 52 : 7.

Hoe lieflijk zijn de voeten van hen, die een goede boodschap brengen.

Rom. 10 : 15.

Doordat het woord van Jesaja is opgenomen in het Nieuwe Testament, krijgt het een diepere betekenis en verdient het bijzondere opmerkzaamheid.

Van belang is het verschil tussen beide schriftplaatsen.

Dat verschil is niet toevallig. Paulus citeerde niet onnauwkeurig. Het was niet zo, dat zijn geheugen hem even in de steek liet, maar hij liet opzettelijk enkele woorden weg uit de uitspraak van Jesaja. En daardoor krijgen deze woorden een meer omvattende betekenis en wijder strekking.

Rondom Jeruzalem verhieven zich bergen. Op die toppen hadden zo vaak de wachters op Sions muren de vaandels zien opdoemen van vreemde legermachten, die ellende kwamen brengen over Israel.

Maar eens zouden — en hierbij sidderde het hart van vreugde — Jeruzalems inwoners op die bergen boden zien, zich haastende om de blijde boodschap te brengen van Israels heil.

Paulus heeft dit woord — en dat op te merken is zeer leerzaam — overgebracht in de sfeer van het Nieuwe Testament en het verklaard overeenkomstig Gods nadere openbaring in Christus.

Twee beperkingen licht Paulus uit Jesaja's woorden. Het eerste is: op de bergen, en het tweede: zeg tot Sion.

Die beide bepalingen, door Paulus weggelaten, geven Jesaja's woorden een beperkt, nationaal-Israëlitisch karakter. Zoals Jesaja zijn verwachting uitsprak, heeft ze betrekking op Israels herstel. Maar God heeft grotere dingen gedaan: Hij heeft de wereld in Christus verlost, zodat er een blijde boodschap is, die heel de wereld geldt. De werkelijkheid overtreft de oude voorstelling. Als God de vorm gaat vullen breekt ze in stukken. De Apostel vult het woord van de oude profeet met het licht, dat in Christus is opgegaan.

We moeten de bijbel van achteren naar voren lezen. De profetiën uitleggen in het licht der verwerkelijking in Christus. Christus is groter dan de van Hem gekoesterde verwachting. Was de hoogste troon, die de verwachting Hem kon geven, de troon van David, de vervulling ziet Hem zitten in de troon van God.

We voelen in de boodschap een geweldige stuwing naar het einde, naar de ontspanning. Hoe drong de Heiland naar het Kruis, alwaar de beslissing, de grote omkeer zou plaats vinden. De vader rende de weerkerende zoon tegemoet (Luk. 15 : 20). „Ik kom met haast” zegt de Verhoogde. „Amen, ja kom haastig, Heer Jezus antwoordt de gemeente. Voor de mens in nood is niets zo dierbaar als de haast, waarmee de

redding tot hem komt. De ziel, die uitziet naar hulp, die de last draagt van een nog onbeleden schuld, die ligt onder de dreiging van een verloren leven, beoordeelt de heilsbode naar de haast, die hij maakt naar de drang, waarmee de boodschap hem uitdrijft, naar de drift, om bij de verlorenen te komen.

Daarom spreekt dit woord ook niet van de lippen, maar van de voeten van de prediker. Liefelijk zijn de benauwde ziel die voeten.

Hoe lieflijk, hoe welkom, hoe vertroostend waren voor de weerkerende zoon de voeten, waarmee de vader hem tegemoet rende! De vader haastte zich — dát was het evangelie: die haast! Dát was naderende vreugde: die zich spoedende voeten! Die haast was een boodschap vol gena!

De Evangeliebode is geen brievenbesteller, die niet weet wat hij doorgeeft. Hij heeft een „mijn-Evangelie”; een boodschap, die hem gelukkig maakte: een blijde bode van het Kruis.

Belangrijker dan wat de boden zeggen, is, dat ze er zijn. Hun aanwezigheid alléén spreekt reeds in een wereld vol vijandschap van de verzoening. Die aanwezigheid alléén spreekt reeds, en vertolkt het schoonste, n.l. dat de verzoening heeft plaats gehad. Hun woorden lichten slechts hun aanwezigheid toe.

Ze zijn er: dus is de wereld met God verzoend.

Ze brengen goede boodschap van het goede.

Maar hun verschijning is reeds vreugdebrennend.

Lieflijk zijn hun voeten!

L.

Een nieuw vraagstuk Billy Graham werkte niet buiten de kerken en gemeenten om. Zijn helpers gaven de bekeerlingen de raad aansluiting te zoeken bij een of andere kerk. Dit — zo lezen we in een Engels maandblad — schept een nieuw vraagstuk. De bedoeling is uitstekend, maar indien het inderdaad gebeurt zullen binnenkort een stroom van mensen de kerken binnentrekken, wier opvattingen in wezen fundamentalistisch en uiterst „conservatief” (ultra orthodox) zijn. Dit stelt de kerken voor de taak om een zeer moeilijk vraagstuk tot oplossing te brengen, en wanneer het niet opgelost wordt, zal het bedroevende gevolgen hebben, want dan zal er in vele kerken strijd ontstaan in plaats van vrede. Dit — zegt het blad — is geen aanklacht tegen Billy Graham: het is een ernstige oproep tot de kerken om zich te bezinnen op haar belijdenis.

Opnieuw vertaald In de N. Bijbelvertaling, uitgegeven door het Nederl. Bijbelgenootschap en op last van dit Genootschap vervaardigd, is ons de vrucht voorgelegd van de getrouwe en jarenlange arbeid van bekwaame taalgeleerden. Na het verschijnen van proefvertalingen werd het oordeel van de verschillende kerkgenootschappen en gezindten gevraagd. Ook aan onze Unie werd een zodanig verzoek gericht en een kleine commissie heeft over enkele teksten opmerkingen ingezonden. Volledig was haar arbeid geenszins. Ze heeft te weinig tijd aan dit werk besteed. Na het verschijnen van de volledige vertaling en haar verkrijgbaarstelling voor het publiek heeft de Voorz. van de vertaalcommissie gezegd, dat men voor opmerkingen tot verbetering van de vertaling ontvankelijk bleef, maar er de minder aanmoedigende woorden aan toegevoegd, dat er weinig werkelijke verbeteringen zouden zijn voor te stellen — gezien de nauwkeurigheid, waarmede door de vertalers gewerkt was. — Desondanks achten we een bijbelvertaling wel zo belangrijk, dat we met elkander moeten blijven ijveren voor de beste weergave van de oorspronkelijke tekst.

Goed vertaal- Wanneer men zich zo'n kleine halve eeuw met de bijbel bezig gehouden heeft en een goede veertig jaren geroepen was de bijbel uit te leggen, is men in de gelegenheid geweest om zich van de inhoud enigszins rekenschap te geven. Op grond daarvan zou men zich een weinig verplicht kunnen voelen enkele kanttekeningen te maken bij de tekst, waarin dat dierbare Boek ons door het Nederl.

Bijbelgenootschap thans is aangeboden. We willen een paar teksten noemen, waarvan wij in alle bescheidenheid willen vragen of ze inderdaad de bedoeling van de heilige mannen Gods, die in de Schrift spreken, weergeven. Het zijn: 2 Petr. 1 : 20, 21; Hebr. 11 : 18, 19; I Joh. 3 : 6—10; Ef. 4:9, 10; 2 Kor. 4:2; Rom.

13 : 1, 2; Luk. 12 : 36; Mark. 3 : 29; Fil. 2 : 12, 13; I Kor. 1 : 28. Aan elke vertaling ligt een bepaalde uitlegging ten grondslag en suggereert die. Heeft de uitlegging het wezenlijke in de tekst niet getroffen, dan is de vertaling onjuist.

L.

IN EN OM DE BIJBEL

Izak

In dit artikel willen we trachten U een beeld van Izak te geven. Hij is een persoon, die wat in de schaduw staat. Dit zal veroorzaakt zijn, doordat figuren als Abraham en Jakob hem overvleugelen. Izak is daarom minder gewaardeerd, hij is een bijpersoon. Wij kennen Izak door de ontroerende geschiedenis van Abrahams offerande. Men schat dat Izak toen ongeveer 25 jaar oud is geweest. Wij weten uit de Schrift dat Izak op veertigjarige leeftijd getrouwd is. „En Izak was veertig jaar oud, als hij Rebekka zich tot vrouw nam” (Gen. 25 : 20). Wij weten ook dat hij op 180-jarige leeftijd gestorven is (Gen. 35 : 28). Na twintig jaren gehuwd te zijn, gewon Izak de tweelingen Jakob en Ezau. Izak staat in tussen de geloofsheld Abraham en Jakob, die zich vorstelijk gedroeg. Izak verpersoonlijkt een vreedevolk, gehoorzame, ootmoedige en gelijkmatige natuur, hij is geen romantische figuur, niet een man van grote daden, die bewondering afdwingt.

Toch is het niet onbelangrijk op te merken, dat Israels voorgelacht ook zulke „stillen-in-den-lande” onder zich heeft. De voorvaders waren niet allen helden. Izak is een man, die zich nooit druk maakt, de man van een rustig leven, die niet rondtrok her- en derwaarts. Izak wordt ons getekend als

de zoon.

Wie zoon zegt, zegt ook erfgenaam. Het zoonschap van Izak heeft typische betekenis. Allereerst het feit van zijn geboorte. Hij is als door een wonder geboren. Immers Abraham was honderd jaren en Sara negentig jaren! De profeet Jesaja vergelijkt Sara met lege put — en toch gaf God deze zoon der belofte. In Izak was het zaad gegeven, waaruit het volk Gods zou voortspruiten. Niet de Damaskener Eliëzer zou het zaad zijn, ook niet Ismaël, al heeft Abraham daar ook om gesmeekt. „Och, dat Ismaël mocht leven voor Uw aangezicht!” De geboorte van Izak bracht vreugde, „lachen” in Abrahams tent, vandaar de naam Izak = lachen. Deze zoon Izak is in zijn

bovennatuurlijke geboorte, in zijn „zonder-belofte-zijn” een type van onze Heer Jezus Christus.

Abraham had Izak lief. Boven Izak stond voor Abraham alleen de God van Abraham. Izak was het liefste wat de vader had en deze Izak groeide op in de sfeer van het geloof en de vroomheid van Abraham. Ook daarin zien we een heenwijzing naar Christus, die in de gemeenschap Zijns Vaders leefde.

Op de dag dat Izak gespeend werd, was er een groot feest. „En het kind werd groot en werd gespeend; toen maakte Abraham een grote maaltijd op de dag, als Izak gespeend werd” (Gen. 21 : 8). Daar ligt het moment waarop Ismaël de tent van Abraham verlaten moet met Hagar zijn moeder. De zoon der belofte en de zoon naar het vlees kunnen niet onder één dak vertoeven. Zo is er de spanning tussen wet en evangelie, tussen vlees en geest.

Wij hebben reeds genoemd een ander moment in het leven van Izak, n.l. Izaks offerande door Abraham. In de regel wordt daarbij meer gelet op de vader dan op de zoon. Laten we niet vergeten, dat ook *Izak hier een geloofsheld is*. Dat hij door het geloof in Gods belofte zich liet binden en offeren, dat hij zich overgaf tot de dood, dat hij wilde lijden en gehoorzaam zijn. De jonge, sterke Izak zou zeker de oude vader de baas geweest kunnen zijn. Ook hier is Izak een type van Christus. Onze Heer gaf Zich vrijwillig. Hij liet Zich binden en offeren! Het kostte Abrahams hart en Izaks leven ware het niet, dat Abraham hem bij gelijkenis weder ontving.

Deze gehoorzaamheid van Izak, deze offerande was de weg waarin Izak de opvolger van Abraham kon zijn. In deze offerande maakte zich Izak geheel één met Abraham. Het is ook voor ons zo, dat alleen in de overgave van onszelf de eenwording met God kan worden verkregen. Iemand schreef aldus: „Een ware overgave van zichzelf, in welke vorm ze ook moge zijn, is vereist om één te worden met God in Zijn heilige bedoelingen en in Zijn eeuwige zegeningen”.

De erfgenaam

Toen Abrahams knecht was uitgezonden om een vrouw voor Izak te zoeken, sprak hij deze woorden tot Rebekka: „En Sara, de vrouw van mijn heer, heeft mijn heer een zoon geboord nadat hij oud was geworden, en hij heeft hem alles gegeven wat hij bezit” (Gen. 24 : 36, 25 : 5).

Ook hier kunnen we de lijn door-trekken naar Christus, „de Zoon die Hij gesteld heeft tot erfgenaam van alle dingen”. Wanneer wij van Christus zijn, zijn we ook erfgenamen. „Erfgenamen van God en mede-erfgenamen van Christus” (Rom. 8 : 17).

* * *

Christus legde aan de Emmausgangers de Schriften uit en begon bij Mozes. Wij hebben in de bespreking van Izak ons ook bezig gehouden met Mozes, met de wet, de boeken van Mozes. Hoe klaar is het ons geworden, dat daarin van Christus werd getuigd, de enige Zoon des Vaders, die in gehoorzaamheid Zich liet leggen op het altaar, die ook Gods erfgenaam was. Wie zo het Oude Testament leest, zal er een bron van vreugde in vinden. De Schriften zijn het, die van Christus getuigen!

In een volgend artikel willen we voortgaan met Izak, als echtgenoot en als vader, om aan het slot een totaal indruk te geven, een psychologische benadering van Izak.

Wordt vervolgd.

D. SLORT.

Linguenda

Ias ik vroeger nu en dan op een schip. Want wij woonden in een arme streek en daar hebben huizen geen namen. Enige dagen geleden vond ik het woord in sierlijke letters op een allerliefst huisje, dat twee Zwervers van de Unie van Baptisten Gemeenten, die geen kosten wilden maken voor de kas dezer Unie, liefderijk opnam in diepe zetels en laafde aan een degelijke dis. Daarna zwierven de twee een poosje op eigen gelegenheid door een onzer schoonste steden om elkaar terug te vinden in een kille kamer, toebehorend aan een hotel. De kilte van die kamer, die bijna vier uren tijd had tot diep in ons door te dringen, is nog niet helemaal uit mij weggedooid. Hoe weldadig was het onder de leiding van onze administrateur in het late uur Arnheims heuvels te bestijgen. Wat heerlijk om na de tocht neer te zijgen in een stoel, na door de hulpe en vrouw van Ds Jansma welkom te zijn geheten. Zo, en daar zaten we dus in ons Uniebureau.

Van 't bureau zagen we aanvankelijk niets. Hadden er ook geen behoefte aan. Alleen maar aan warmte. Warm was

het er trouwens overal. De administrateur veranderde in de stoker van deze huize gezelligheid en daalde de kelder in. Ik zei daarnet huize gezelligheid, maar het zou niet zo vreemd zijn als de bewoners het huis een veelzeggende naam zouden geven. Concordia? Ora et labora?

Natuurlijk heb ik de volgende morgen de kamers bezichtigd, waarin het verleden rust en het heden op de schrijfmachine ratelt en zich nestelt in de kasboeken, die met zekere hand door broeder Jansma gevoerd worden. In deze kamers stromen de brieven uit het gehele land binnen. Over deze centrale lopen alle gedachten rondom onze Unie. Op deze tafel deponeert u uw voorstellen voor de algemene vergadering. Hier ligt de briefkaart, waarop u schreef De Christen te willen ontvangen. Aan de chef hier vroeg u om duizend Zaaiers. De Bouwstichting werkt over deze schijf. Ja, wat loopt niet over de Dalweg? Wat de secretaris, de penningmeester, de archivarius in uw gemeente van 150 leden is dat is broeder Jansma voor de

Unie, die meer dan 40 maal zo groot is. Het kan geen vraag meer zijn of hij de handen vol heeft of niet.

Maar de man is gelukkig met zijn nieuw bureau. Hij heeft nu de ruimte. Veel ruimte? Nee, maar ruim voldoende voor de eerstvolgende jaren. Ja, tenzij dat wé uitbreken in menigte. Maar dat zou heerlijk zijn.

We sliepen één nacht in dat huis aan de rand van het park. De nachten ervoor lagen we vierhoog in Amsterdam ook best, prima, maar zijnde van huis uit plattelander, voelden we ons zo veilig vlak bij moeder aarde. Het is een mooi huis, in Arnhem. Een eenvoudig huis, degelijk, gezellig.

Mogen Ds Jansma en zijn vrouw met veel vreugde nog lange tijd wonen en werken in dit pand. Moge er voor onze verenigde gemeenten veel zegen blijven komen door het werk, dat aan de Dalweg geschiedt. Ruste Gods zegen op huis en bewoners.

HUIZINGA.

Arnhem verwelkomt Ds en Mevr. Jansma

Het „nieuwe” Unie-bureau in gebruik genomen

Eindelijk is er een prachtig ruim pand voor ons Uniebureau gevonden in één van Nederlands schoonste steden: Arnhem. Na eindeloos zoek in Haarlem en Utrecht bracht Arnhem de lang begeerde uitkomst in de vorm van een schitterend gelegen perceel aan de Dalweg, een zijweg van de grote verkeersweg naar Apeldoorn.

Zondagavond 30 Jan. j.l. verwelkomde Arnheims Gemeente de Unie-secretaris met zijn vrouw en toonde onomwonden haar vreugde over de komst van deze belangrijke functionaris in het midden der Gemeente.

Opening

De avond werd geopend door Ds Broertjes, die in zijn toespraakje opmerkte, dat niet alleen huizen een exterieur en een interieur hebben, maar ook de mensen, ja, ook de Gemeenten. Een goede ontmoeting kan alleen plaatshebben, als de binnenkant zich voor de ander opent. We ontmoeten Christus eerst werkelijk, als we ons hart voor Hem ontsluiten. Zo willen we nu Ds en Mevr. Jansma ontmoeten en hen een kijkje in ons Gemeentelijk leven geven.

De Unie-Commissie

Als eerste spreker trad op br S. W. Vis van Hengelo namens de Unie-Com-

missie. Deze vertelde iets van de ontwikkeling van het Unie-werk. Vroeger moest je — wanneer je per ongeluk eens als kascontroleur werd aangewezen — van oost naar west en van noord naar zuid reizen. Nu kun je bij één adres terecht: het Uniebureau! Onder de zorgvuldige leiding van de Predikant in bijzondere Unie-dienst Ds T. Jansma heeft zich de centralisatie van het Unie-apparaat bijna geheel voltrokken. Na als Voorganger in Nieuwe Pekela en Haarlem te hebben gestaan, vervult Ds Jansma nu reeds sedert najaar 1946 deze taak. Het prachtige huis aan de Dalweg zal hem ruimschoots gelegenheid geven zijn werk met nog meer enthousiasme en vreugde te verrichten. Br Vis wenst daarmee zowel de Unie, als Ds Jansma als ook de Gemeente Arnhem geluk. Moge God ons gezamenlijk werk rijkelijk zegenen.

Namens de Gemeente

Ouderling Br G. W. van der Straaten beklom het podium, om namens de Arnhemse Gemeente aan de nieuwe leden een hartelijk welkom toe te roepen. Zij zijn bijzondere leden en Arnhem is blij, dat hier zo'n goede plaats voor de Unie-secretaris is gevonden. In persoonlijke gesprekken had Br Van der Straaten ervaren, dat Ds Jansma een man Gods was, wie geen moeite voor 's Heren Zaak te veel was. Als de vóorganger in br Jansma eens een goede raad wilde

geven, dan zou dat zeker op prijs worden gesteld.

Bijdragen van verenigingen

Het zangkoor zorgde voor een passende omlijsting van het gesprokene, maar de voorzitter br Kiewiet, bijgestaan door br Van Lemel namens de muziekvereniging, sprak Ds Jansma toe en overhandigde een fraaie plant voor het nieuwe huis. Br Kiewiet memoreerde, dat hij indertijd door Ds Jansma in N. Pekela werd gedoopt, zodat „oude” bekenden elkaar ook daarom met vreugde begroetten.

De beide groepen van zusterhulp bleven niet achter, ernstig en humoristisch tegelijk werd de historie rondom het „eigen” huis der Unie weergegeven. De jeugd zorgde evenzo met een bijdrage en attentie voor de goede en gezellige sfeer, die deze avond kenmerkte.

De bandrecorder legde alles vast en af en toe kon men zichzelf horen zingen of spreken.

Slottoespraak Ds Jansma

De dagsluiting was in handen van Ds Jansma, die zijn grote verrassing over deze ontvangst toonde. Hij voelde zich wel allereerst dienaar van alle Gemeenten, maar Arnhem had door deze avond getoond een bijzondere relatie te zien tussen plaatselijke Gemeente en Uniepredikant. Inderdaad, de sfeer van de „eigen” Gemeente zou een stimulans in het landelijke werk kunnen betekenen, al zou spreker zich ook door zijn drukbezette arbeid op de achtergrond moeten houden. Bij alle verschil van werk en karakter bleef het oog van allen gericht op het Kruis van Christus en daarvan de boodschap te verkondigen, was aller opdracht en bedoeling. Deze ernstige en toch ook geestige toespraak vormde een waardig slot van de ontmoetingsavond.

Na afloop drukten allen Ds en Mevr Jansma de hand, om daarmee al de uitgesproken wensen nog eens extra te onderstrepen.

Dalweg 77 in actie

Arnhem heeft de Unie-secretaris verwelkomd.

Zij wil met alle Gemeenten in het land biddend achter zijn arbeid staan en hem met al de commissie- en bestuursleden aan de Heer van de Gemeente opdragen, opdat die ons gezamenlijk werk moge gebruiken om de komst van Zijn Rijk te verhaasten.

Op de Dalweg in Arnhem werkt een man voor alle Gemeenten. Zijn papieren en artikelen stromen dikwijls over onze tafels. Maar moge Gods zegen bovenal stromen op hem én ons. Die zegen is alles waard!

Een bladzij uit het dagboek van Jan Best

Kortgeleden had ik het voorrecht een bladzij in handen te krijgen uit het dagboek van Jan Best, die sinds enkele maanden zijn plaats weer inneemt in onze Gemeente, nadat hij vier jaar lang overal gezworven heeft, op zoek naar de volmaakte Gemeente.

Daar die bladzij U weinig zeggen zal als ik U niet eerst heel in het kort de voorgeschiedenis vertel, wil ik daar maar mee beginnen. Daarna zal ook U die bladzij wel duidelijk worden.

Jan Best was lid van de Baptisten-gemeente te Blauwveen. Dat is een goede naam om U op een dwaalspoor te brengen. Hij had het daar zover gebracht dat men hem kandidaat ging stellen als ouderling der Gemeente, samen met nog een andere broeder. Bij de verkiezing werd hij verworpen (althans zo voelde hij het aan) en de andere verkozen.

Vanaf die tijd zat hij niet meer rustig in de kerkbank, maar leerde de Gemeente op nieuwe wijze kennen. Had hij er vroeger niet veel kwaad ontdekt, nu werden hem de ogen geopend en hij zag. De nieuwe ouderling deugde niet voor zijn werk, dat was zonneklaar. Hij sprak te graag en te veel in het openbaar en had een zeker onheiligh air over zich. Toen deze broeder hem eens een huisbezoek bracht, kwam het tot een scherpe woordenwisseling zonder oplossing. De koster was niet vriendelijk en de dominee te slap. En toen eens bij een Avondmaalsviering een zuster toegelaten werd die hem nogal wat harde woorden gezegd had, was de maat vol. Hij bedankte voor de Gemeente, omdat die verre van volmaakt was en ging „kerken” bij de Darbisten, waar hij zes maanden achtereen met groot genoegen de vergaderingen bezocht en velen door zijn woorden mocht opbouwen in het geloof. Toen hij meende dat de tijd gekomen was om met deze broeders ook aan het Avondmaal aan te zitten, weigerde men, hem zonder meer toe te laten, waarna hij kwaad wegliep omdat wel heel duidelijk was geworden dat het ook daar niet volmaakt was, daar men iemand die zo geloofde als hij, niet spontaan en met vreugde begroette. De volgende Zondagmorgen was hij in de Heiligings-samenkomst van het Leger des Heils. Daar was het beter. Die lui sloten zich niet op, net als de Darbisten, maar trokken er op uit. Hij mocht er zijn getuigenis geven en ook een heerlijk woord spreken op de Verlossingssamenkomst 's avonds. Twee jaar leefde en werkte hij daar. Toen wilde hij uniform dragen en een functie bekleden; maar toen men hem de eis stelde, zijn cigaret te laten staan, knapte ook daar de zaak af. Immers dat is wettisch Christendom

dat strijdt met de vrije genade van Paulus. Toen vielen hem ook andere gebreken op, n.l. de verwaarlozing van Doop en Avondmaal. Zo stapte hij er uit en stampte het stof van zijn schoenen, waardoor hij zich bevrijdde van iedere medeverantwoordelijkheid voor een dergelijk onbijbels Christendom. Voortaan becritiseerde hij, waar hij kwam niet alleen de grote Staatskerk, de Baptisten-gemeente en de Darbisten, maar ook het Leger des Heils. En ging verder zoeken naar de volmaakte Gemeente, waarin hij zou kunnen aarden. De Pinkstergemeente misschien? Maar ook bij de Pinksterchristenen ging het mis. Zo groot was er de ordeloosheid, dat toen hij eens een openhartig woord sprak tot opbouw der medebroeders en zusters, een oude broeder hem na twintig minuten spreken onderbrak en een einde aan zijn profetisch getuigenis maakte.

Toen kwam ook de Pinkstergemeente op de lijst der onvolmaaktheden en werd het hoog tijd dat van hogerhand werd ingegrepen. Want vooral ook zijn vrouw, die trouw was gebleven aan Heer en Gemeente had in die jaren een zeer moeilijk leven. En er werd ingegrepen, zij het op wat vreemde wijze.

Maar daarvan vertelt nu de bladzijde uit het dagboek van Jan Best, dat ik hier nu verder overschrijf. Leest U maar:

„Vannacht ben ik heel ver weg geweest. Ik heb altijd begeerd om temidden van echte Christenen te verkeren, en nu kwam een engel mij halen om mij naar de volmaakte Gemeente te brengen. Ik zal gedroomd hebben, maar de indrukken die ik ondergaan heb konden in werkelijkheid niet sterker geweest zijn. Ik ben er nog ondersteboven van.

Ik vond het een grote eer en voldoening dat ik mee mocht. Ik dacht: nu zullen we eindelijk eens komen waar we thuis horen en kunnen al die surrogaat-gemeentetjes van Baptisten, Darbisten en Pinksterchristenen mij gestolen worden. Mijn vrouw mocht niet mee, zei de engel, en ik meende wel zo'n beetje te begrijpen waarom, omdat mijn vrouw ook nog niet helemaal staat waar ze staan moet. Een ogenblik dacht ik, dat de engel naar mijn vrouw knipoogde, maar dat moet verbeelding geweest zijn.

Na een verre maar snelle tocht belandden we ergens in een grote vergaderzaal, waar tafels gedekt waren, en waar een bont gezelschap van rijken en armen, zwarten en blanken, ambtenaren en arbeiders, enz., aanzaten, blijkbaar gereed om samen het Avondmaal te gaan vieren. De engel introduceerde mij bij een oude, vergrijsde broeder, die mij hartelijk verwelkomde en mij een plaats toewees naast een slecht gekleed, niet al te snugger sujet, dat hij broeder Johannes noemde. Ik

voelde mij wel enigszins tekort gedaan met dit gezelschap en schoof enige plaatsen van hem af, waardoor ik alleen kwam te zitten. Daarna zongen ze een ietwat vreemd geestelijk lied, zo zachtjes en rustig, dat ik er wel iets van de hartstochtelijke geestdrift in miste, die ik op echte geestvolle vergaderingen gewoon was te horen zingen. Ik voelde mij wel enigszins teleurgesteld, maar het ergste moest nog komen.

Terwijl er voorbereidingen werden getroffen voor de viering van het Avondmaal, kwam er een man binnen, die ik kende van de Leger des Heils-samenkomsten en die beslist niet deugde. Ik had hem daar wel vijf keer op mijn eigen duidelijke wijze de waarheid moeten zeggen, zonder het minste succes. Hoe hij *hier* kwam weet ik niet. Hij knielde neer bij de oude grijze broeder, barstte in tranen uit, beleed allerlei zonde, werd daarna getroost, gezegend en opgericht, waarna hem de beste plaats aan de Avondmaalsdis gewezen werd. Ik kende hem te goed dan dat ik zwijgen zou, en protesteerde tegen de gang van zaken, omdat men het Avondmaal niet ontheiligen mag. Maar mij werd door de blikken van allen het zwijgen opgelegd en aan de slechte man werd als eerste het brood en de wijn gereikt. Toen dacht ik, dat het in de volmaakte Gemeente nog slechter was dan bij de Baptisten, maar ergens stond de engel en glimlachte mij bemoedigend toe: „Heb nog een ogenblik geduld”. En toen opeens zag ik het: de Here Jezus ging door de rijen en Hijzelf was het, die het brood uitdeelde: „Dit is mijn lichaam”. En ook Hij raakte mijn slechte vriend aan en kustte voorzichtig zijn voorhoofd en sprak zachtjes: „Mijn vriend, Uw zonden zijn u vergeven”. En meteen wist ik, dat hij erbij hoorde, en dat ik er buiten stond. En ik zag de lege plaatsen die mij scheidden van mijn arme, onnozele buurman, waarbij de Here Jezus ook stil bleef staan om te zegenen. En ik werd bang, want ik zag dat Hij mij voorbij zou gaan.

Toen was daar weer de engel, die mij bij de hand nam en mij terugvoerde naar de werkelijkheid van mijn eigen thuis.

Daar vond ik mijn vrouw, aan wie ik mijn ervaring vertelde, en aan wie ik schreiend om raad en bijstand vroeg. Zij heeft toen met mij gebeden.

Nu weet ik, dat ik niet in de volmaakte Gemeente thuishoor, en dat ik blij mag zijn, als de broeders en zusters van vroeger mij weer willen hebben.

Morgen ga ik naar de ouderlingen, schuld belijden, en misschien mag ik dan toch weer meedoen, en nog iets goedmaken van het vele dat ik bedierf door koude hardheid en liefdeloze critiek. En misschien wil de man van Nazareth mij dan ook weer het brood reiken en de wijn, en mij aanraken met de eeuwige adem Zijner zegenende liefde....

Draagt elkander door de liefde. Van

deze waarheid begin ik nu de eerste lettergreep te spellen, en ik weet dat niet alleen ik mijn broeder verdragen moet, maar mijn broeder nog veel meer mij; dat ik niet veel liefde moet vragen, maar wel geven; dat ik geen ambt mag opeisen, maar daar moet functioneren, waar God mij stelt”.

Hier eindigt deze bladzij uit het Dagboek van Jan Best.

Ik ben begerig om later nog eens verder te bladeren.

OBSERVER.

Van het Zendingsfront

Leopoldville

Zr Brongers schrijft over haar ervaringen, opgedaan in het Ziekenhuis te Leopoldville.

Zij heeft nu het woord: Zoals ik U beloofde, zou ik iets vertellen over het Ziekenhuis waar ik zes weken moet rondkijken.

Het is een ziekenhuis voor Congolezen en niet te vergelijken met een ziekenhuis in Europa.

Men moet alles met eigen ogen kunnen zien om het zich goed voor te kunnen stellen. Daarom vind ik het zo jammer, dat ik mijn indrukken met niemand delen kan.

De eerste dagen kijk je werkelijk met verbazing rond. Bedoeld ziekenhuis is ingericht voor zeven honderd en vijftig bedden, doch meestal liggen er een kleine dertien honderd zieken, die niet op een bed liggen. Dan liggen zij op een dun dekentje zo maar op de grond.

Het ziekenhuis is van het Congolese Gouvernement en wordt bestuurd door een klooster met vijf en dertig nonnen.

Op iedere afdeling is slechts één non voor honderd à honderd en twintig patienten. Haar helpers zijn Congolese verplegers en dokter assistenten.

Het Congolese verplegend personeel is beslist goed, maar zij moeten steeds gecontroleerd worden. De afdelingsnon geeft de medicijnen en gezien het grote aantal patienten is dit een heel werk.

Laat ik U een voorbeeld mogen geven. Op de vrouwenzaal brengen de moeders hun kleine kinderen mee. Als er honderd vrouwen zijn, dan zijn daar zeker een kleine honderd en dertig kinderen beneden de twee à drie jaar eveneens aanwezig. Er is weinig fantasie voor nodig om het lawaai op zulk een afdeling in te denken.

We moeten ons dus niet voorstellen, dat hier de zieken allemaal netjes in bed liggen. Daar is alleen sprake van, wanneer zij heel ernstig ziek zijn of zowat alles gebroken hebben. Alles wandelt zoveel mogelijk en de kinderen scharre-

len en krioelen op en over de grond.

Daarbij koken de moeders zelf. Dat is ook wat: vrouwen bij elkaar en onder elkaar! Dat is ruzie....

Natuurlijk heeft het ziekenhuis ook een Kinderafdeling. De meest voorkomende ziekten onder de kinderen zijn: malaria, bloedarmoede, longontsteking, bronchitis en tuberculose.

Er is veel wat regelrecht indruist tegen alle wetten van verpleging en hygiëne zoals het ons in Europese ziekenhuizen geleerd is. En toch vel ik geen oordeel, omdat ik zelf nog niet in het werk sta en de moeilijkheden er van onvoldoende ken. Men moet de omstandigheden steeds voor ogen houden. Men heeft te roeien met de riemen, die men heeft. Daarvan raak ik bewust.

De kraamafdeling is hier verreweg de drukste afdeling. Ongeveer acht à negen honderd bevallingen in de maand.

Het consultatiebureau voor aanstaande moeders wordt druk bezocht. Vandaar, dat het zuigelingensterftecijfer daalt.

's Middags werk ik steeds op het laboratorium om bloed te onderzoeken op ziekteverwekkers.

Mijn tijd in het ziekenhuis is spoedig om. Van Leopoldville ga ik regelrecht naar mijn plaats van bestemming Lukolela. Eerst was er nog sprake, dat ik drie maanden naar Bolobo zou gaan, maar dit gaat gelukkig niet door.

Zelf wil ik heel graag naar Lukolela gaan. De zuster, die daar nog aan het werk is, hoopt begin Maart met verlof te gaan. Fijn, nu kan zij mij inwerken. Daarna neem ik haar taak over. Neen, ik ben er niet alleen. Rev. West is hier en zijn vrouw, die zelf verpleegster is.

Een dokter bezit Lukolela niet. De ziekenhuizen liggen ongeveer 100 tot 120 K.M. van mijn standplaats af. In Lukolela kom ik dus volledig in actie. Dan hoop ik ook iets meer van de Congolezen te weten te komen.

Hier in Leopoldville leven de Congolezen in een apart stadsgedeelte.

Mijn eerste Kerstfeest in Belgisch Congo droeg het stempel van Engelse en Amerikaanse gewoonten.

Alle zendelingen in Leopoldville vierden het bij de B.M.S. De 1ste Kerstdag was er om acht uur een H. Avondmaal en om half elf een liturgische dienst in Engels, Frans en Nederlands. Onze taal werd gesproken door een officier van het Leger des Heils.

Het prettigste is, dat hier alles interkerkelijk geschied. Jammer, dat je dit alleen op het Zendingsveld vindt.

Men houdt rekening met elkaars diensten en deze kondigt men wederzijds af.

Een echt Kerstfeest te midden van de Congolezen hoop ik volgend jaar mee te maken.

Al is het dan vrij laat, toch wens ik U allen een gezegend 1955 toe.

De volgende brief komt uit Lukolela.

Met hartelijke groeten,
Uw GERDA BRONGERS.

Uit ons Unie-bureau

In aansluiting op mijn bericht in het vorige nummer betreffende voorstellen en kandidaten in vacatures met het oog op de agenda der A. V. moet ik hierbij nog vermelden, dat er in de redactie van „De Christen” naast de vacature Ds D. Slort (wegens periodiek niet-herkiesbaar-zijn) nog een tweede vacature is ontstaan en wel door het feit, dat Ds J. Reiling zich niet herkiesbaar stelt als redacteur van „De Christen”, zulks in verband met de intensivering van zijn studie. De betreffende instantie (de gemeenten, de Unie-Commissie en de Commissie van Redactie) moeten dus in elk geval in deze beide vacatures kandidaten stellen, zoals bekend vóór 10 Maart.

Voorstellen voor de agenda van de A. V. moeten — dit herhaal ik hier ook even voor de volledigheid — per 1 Maart op het Unie-bureau ontvangen zijn.

Dan nog een vriendelijk verzoek: adresseer a.u.b. alles voor het Unie-bureau, voor het Unie-secretariaat en de diverse administraties aan het juiste adres: Dalweg 77, ARNHEM. Ik meende, dat Baptisten traditieloos waren; maar het blijkt, dat nog meermalen naar het oude adres in Haarlem geadresseerd wordt — uit traditie blijkbaar. Prent u zich het nieuwe adres maar goed in het geheugen: Dalweg 77, ARNHEM.

„Uw hand aan de ploeg”

De secretarissen onzer gemeenten

DEN HAAG-SINGEL

Onze gemeente mocht Zondag j.l. wederom 3 nieuwe leden in haar midden welkom heten. Het was een blijde dag in het bijzonder voor onze zr De Jong—De Vries, daar ook een zoon van haar, als laatste van haar 9 kinderen, met zijn echtgenote in de doop getuigenis gaven van hun geloof in Jezus, zodat nu alle kinderen en hun echtgenoten met haar belijden één Heer, één Geloof en één Doop.

Dankbaarheid vervult onze harten voor alle weldaden, die God ons zo mildelijk schenkt. Hij zegene het woord der prediking, opdat velen mogen worden toegevoegd aan hen die de Here verwachten in Zijn heerlijkheid. In deze verwachting leefde ook onze oude zr

hebben in deze week een aantal dankoffer-zakjes betreffende de „DANKOFFERWEEK” van 20—27 Febr. ontvangen. Nu kan nog gemakkelijk en vlot vóór deze dankofferweek (dat is de eerste lijdensweek) de uitreiking en verdeling der zakjes plaats hebben. Laat ieder zich in het bezit stellen van zo’n dankoffer-zakje en met dankbaarheid zijn aandeel in het Jubileum-Evangelisatiefonds daarin deponeren, en zich daartoe in het bijzonder laten dringen door de heerlijke zegen van de offerdood van onze Heer en Zaligmaker. Wanneer ik des Heilands Kruis aanschouw en het Wonder van zijn offer beleeft, dan welt de dank in mij op dan wil ik mijn dank uitdrukken in het dankoffer ten bate van het Jubileum-Evangelisatiefonds, dat zal meehelpen om in het Jubileumjaar onzer Unie het licht des Evangelies te doen schijnen, daar waar het nog ontbreekt. Laat ons het grote voorrecht van het delen in de Unie-gemeenschap beseffen en het onze er toe bijdragen om de in donker dwalenden en de in de verwarring vereenzaamden te bereiken met het blijde Evangelie. De evangelisatie in het Zuiden is het doel van dit Jubileum-fonds. Daarom één roep door gans Baptist Nederland: *Uw hand aan de ploeg!* Eén voornemen zij er in ons aller hart: in de DANKOFFERWEEK van 20—27 Febr. zal ook mijn dankoffer meedoen als aandeel in de Evangelisatie in het Zuiden!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Van Netten—De Vries. Op 5 dezer werd zij door Hem thuis gehaald. Zij wist zich in haar Heiland geborgen, waaavan zij tot in haar laatste ogenblikken getuigenis aflegde. De Here trooste onze broeder en kinderen in de wetenschap dat zij hun is voorgegaan naar het Vaderhuis waar lijden noch droefheid meer zal zijn. Want wij weten, dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig, in de hemelen.

Namens de gemeente,
G. DE JONG, Secr.

Elke dienst vindt zijn beloning, al is het soms laat

Leestafel

DOOPSGEZIND BELIJDEN NU
Uitgeversmaatschappij Holland, Amsterdam. Ingen. 43 bladz. f. 1,50.

Dit is geen off. Doopsgezinde geloofsbelijdenis, maar een publicatie van de ecclesialogische studiegroep „Geloven en werken” (werkgroep van de Gemeenschap voor Doopsgezind Broederschapswerk) van welke studiegroep een elf jonge Doopsgezinde predikanten deel uitmaken. Het boekje begint met een „Woord vooraf” van Prof. Dr W. Leendertz. Dan volgt een „Ter Inleiding”; daarna een „Belijden” bestaande uit zes punten en gaande over Advent, Kerstmis, Goede Vrijdag, Pasen, Hemelvaart en Pinksteren. Het werkje wordt besloten met een korte bespreking en opsomming van Doopsgezinde belijdenissen.

Afgezien reeds van hetgeen in deze kring beleden wordt a.g. de heilsfeiten, is het van belang dat de behoefte om zich rekenschap te geven van wat men gelooft, dus zijn geloofsbezit te doordenken, zich ook onder de Doopsgezinden laat gelden. Het meedoen van het oecumenisch gesprek eist een zich goed rekenschap geven van eigen standpunt. Men moet zijn gescheiden bestaan als eigen gemeenschap tegenover anderen kunnen rechtvaardigen. Hoe ver staat men van elkander af? dat is tegelijkertijd: hoe dicht staat men eigenlijk bij elkaar? Is wat historisch gegroeid is bijbels verantwoord? — De oude dopers waren zeker niet bevreesd voor het opstellen van belijdenissen. Onze baptistische vaders deden in navolging van en misschien ook wel in afweer van de hen benauwende kerken, hetzelfde. Maar zijn ze daarmee misschien niet in een positie gedrongen, die eigenlijk niet past bij het dopers eigene? Is het feit dat geloofsbelijdenissen onder ons gemakkelijk vergeten werden, misschien niet toe te schrijven, dat onze geloofsopvatting die niet de rooms-middeleeuwse is, steunt op de waarheid als nieuwe werkelijkheid, zoals die beleefd wordt in Christus? Ziet het bijbelse woord „leer” niet op een geplaatst afgestemd zijn in en op een leven van andere orde, n.l. op de in Christus doorgebroken en de wandel bepalende werkelijkheid? — Het feit, dat deze belijdenis zich op de heilsfeiten richt, kunnen wij waarden als een uiting van dit op de in en door Christus gerealiseerde werkelijkheid gerichte denken.

In het opstel over Advent wordt gezegd hoe men in deze studiekring de verhouding Israel — de Volken ziet. Door de in onze kringen levende chiliastische tendenties houdt dat onderwerp ons al vele jaren bezig. We kunnen niet zien dat, over het geheel genomen en naar zijn strekking, de in dit boekje gegeven uiteenzetting zich dekt met het onderwijs der apostelen. Aan Israel wordt hier een te grote eigen betekenis

JUBILEUM-EVANGELISATIE-FONDS DER UNIE

Dankofferweek van 20—27 Febr.

„UW HAND AAN DE PLOEG”!

toegekend terwijl o.i. het Nieuwe Testament tegenover de Joodse verwatening en afwijzing van het Evangelie er sterk de nadruk op legt, dat Israels betekenis uitsluitend ligt in de Messias, Men moest, dunkt ons, eens beginnen na te gaan welke inhoud het woord „Israel” in het N. Test. gekregen heeft. Ook woorden zijn door Christus wedergeboren! Die „Verselbstständigung” van Israel, niet alleen tegenover de Gemeente, maar zelfs tegenover de Christus, achten we in strijd met Ef. 2 en Rom. 11. Israel is daar, waar de Messias is. Als Belofte is Christus niet meer in Israel en als Realiteit heeft Israel Hem uitgestoten.

We worden te uitvoerig. We kunnen zo de verschillende opstellen niet bespreken, ofschoon we over het sacramentalisme (een Doop met objectieve geldigheid, buiten het geloof van de gedoopte om?) nog wel iets wilden zeggen. (De Doop een mysterie?)

Het bovenstaande moge echter voldoende zijn om de lezers van De Christen het boekje te doen bestellen en bestuderen!

L.

Verantwoording Eindhoven

Zoals U ziet, blijft het nog steeds goed gaan. Binnenkort zal Eindhoven ons wel eens iets gaan vertellen over de voortgang der plannen.

R. O. te Deventer	f 2.50
Mej. A. E. te Epe	- 5.—
Chr. muziekver. „Elad” te Muntendam	- 10.—
Bapt. Gemeente te Workum	- 30.72
Fam. S. te Geldermalsen	- 2.50
Mej. J. B. te Groningen	- 25.—
Fam. A. Kost te Australie	- 84.—
Bapt. Gemeente te Enschede	- 59.50
Bapt. Gemeente te Hoogezand	- 67.91
Bapt. Gemeente te Harlingen	- 95.07
J. R.	

Mededelingen

**VOOR DE VARENDE LEDEN,
DIE IN LOBITH
OF OMGEVING KOMEN**

Gaarna maak ik van deze gelegenheid gebruik om onze Baptistische broeders en zusters, die varen en geregeld in Lobith of omgeving komen en daar niet in staat zijn hun eigen kerk te bezoeken, er op attent, dat zij heel hartelijk welkom zijn in onze Gereformeerde kerk, die staat in Tuindorp (bij de vluchthaven). Wij stellen het zéér op prijs, als u komt!

Onze evangelist, br G. Mannak en ik zullen u ook graag bij ons thuis ontvangen.

Hierbij een kort overzicht van onze bijeenkomsten:

Zondag 10 uur en 5.30 uur kerkdienst in onze kerk (tussen Tuindorp en de werf). Na de morgendienst: Zondagsschool.

Zondagavond 8 uur: interkerkelijke jeugd-samenkomst in de consistorie.

Woensdagmiddag 4—5 uur: Bijbelclub voor 3—7 jarigen in de consistorie.

Woensdagavond 8 uur: vrouwenvereniging.

Vrijdagavond 8 uur (om de week): mannenvereniging.

Zaterdagavond 8 uur: „Instuif” voor de schippersjeugd: sjoelen, dammen, schaken enz. Alles in de consistorie van de kerk.

Adressen:

Evangelist: br G. Mannak, D 63 Tolkamer, tel. K 8365 - 483.

Predikant: Ds J. E. F. Dresselhuys, Geref. Pastorie, Tuindorp D 363, tel. K 8365 - 464.

Met vriendelijke groeten,
de Uwe in Christus,
J. E. F. DRESSELHUIS.

Naschrift: Wij kunnen Ds Dresselhuys en zijn medewerkers alleen maar heel erg dankbaar zijn voor de zorg, die zij aan onze varende broeders en zusters besteden. Van harte hopen we, dat hun arbeid Gods zegen mag genieten.

E. R.

Advertentiën

In haar Heer en Heiland is heden ontslapen onze lieve oude zuster

Afke Hofstra

wed. van J. Munniks, eerder van Eise Rinsma

in de gezegende ouderdom van 91 jaar en 3 maanden.

In haar leven was zij een trouw lid van onze Gemeente.

Namens de
Bapt. Gemeente.

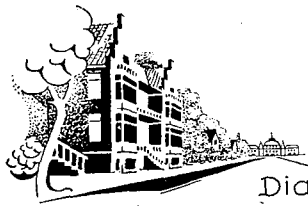
Drachten, 1 Febr. '55.

De Here nam op 24 Jan. 1955 tot Zich onze zuster

Maria J. Moorhoff—v. Kessel

in de ouderdom van 81 jaar.

Bapt. Gem. Haarlem.

Diaconessenhuis
TABITHA

Scheveringen, Badhuisweg 99

vraagt

2 meisjes of jonge vrouwen

t.w. 1 als verpleeghulp, 1 voor het huishoudelijk werk. Indienstreding zo spoedig mogelijk. Brieven aan Zuster A. Daniels, die ook gaarne alle gewenste inlichtingen verstrekt.

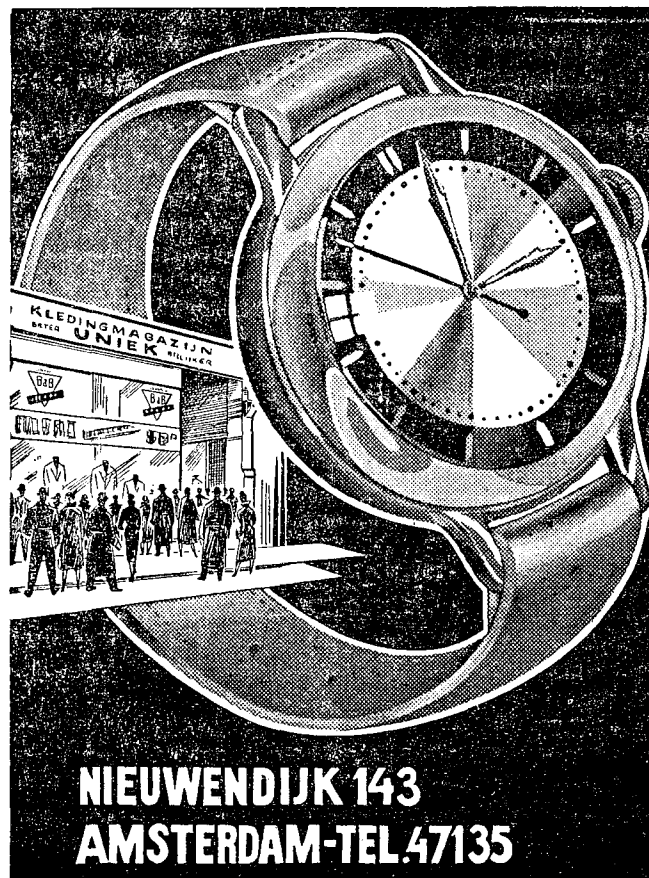
**NEEM ER NOG EVEN
WEER GOEDE NOTA VAN:**

het adres van het Unie-bureau (en daarmee dus van het secretariaat van Unie, Unie Bouwstichting, Pensioen-fonds enz. en van de verschillende administraties is

Dalweg 77, Arnhem

Willen de administrateurs van de diverse gemeenteboden dit nieuwe adres ook even noteren voor geregelde toezending aan het Unie-bureau? Dit voorkomt werk en kosten.

**Ter ere
van het
20 JAAR
bestaan van
UNIEK**

**NIEUWENDIJK 143
AMSTERDAM-TEL. 47135**

DEZE RECLAME DUURT TOT 15 MAART 1955

Lees deze advertentie zéér aandachtig!

Onderstaande jubileum-reclame is in de dames-enherenconfectienog nooit geweest

Heel Nederland zal hiervan profiteren!

De grootste fabrikanten staan achter deze reclame-actie!

- No. 1** Of U wél of niet koopt, Uw reiskosten worden vergoed.
- No. 2** Iedere koper(ster) van een costuum, winterjas, mantelcostuum, mantel of demi ontvangt een origineel Zwitsers polshorloge met goud-doubléband cadeau.
- No. 3** Iedere koper van een pantalon, sportcolbert of een merk regenjas ontvangt een fiber-reiskoffer cadeau.
- No. 4** In de prettige ochtenduren ontvangt U bij wel of niet kopen een heerlijk kop koffie met gebak.
- No. 5** Wij maken deze reclame niet alleen voor de vele duizenden vaste klanten welke wij in geheel Nederland hebben, maar natuurlijk ook voor onze toekomstige cliënten.
- No. 6** Reis rustig op onze kosten naar Amsterdam, niemand zal te-leurgesteld worden.
- No. 7** Zij, die in Amsterdam wonen, krijgen bovendien een extra verrassing.

ONZE AANBIEDINGEN:

RECLAME KAMGAREN COSTUUM

pracht pasvorm ..... f 67.- f 57.-

TROPICAL COSTUUMS in de nieuwste dessins f 77.- f 67.-

ELCO MAATSYSTEEM COSTUUMS, het costuum, dat stormenderhand Nederland veroverde. Ongeëvenaard van pasvorm, in de beste kwaliteit Tropical en kamgaren f 97.- f 77.-

WINTERJASSEN in ratiné, velours, gromby enz. f 85.- f 65.-

DEMI'S in de nieuwste modellen ..... f 65.- f 55.-

100 % WOLLEN GABARDINE REGENJASSEN in de nieuwste pasteltinten, ook in gedekte tinten f 85.- f 65.-

PANTALONS in alle kleuren en maten .... f 24.- f 17.-

SPORTCOLBERTS in de bekende merken f 45.- f 35.-

POPLIN REGENJASSEN in de bekendste wereldmerken f 55.- f 45.-

Op onze OPNIEUW UITGEBREIDE DAMESAFDELING (1e etage) een keurcollectie van de allernieuwste modellen

DAMESMANTELS in aangesloten, swagger- en Boxcoat-modellen ..... f 45.- t.m. f 95.-

MANTELCOSTUUMS van de bekende „ELCO“-fabriek f 85.- f 75.-

DAMESREGENMANTELS met volledige garantie. Leuke, vlotte modellen met grote kraag ..... f 45.- f 35.-

'n PRETTIGE REIS NAAR AMSTERDAM

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Leid ons niet in verzoeking.

Matth. 6 : 13.

Het woord dat wij overdenken is een bede uit het Onze Vader. Daaraan gaat onmiddellijk vooraf de bede: „en vergeef ons onze schulden”. De schulden die vergeven zijn, doen ons terug denken aan het verleden, terwijl de woorden „leid ons niet in verzoeking” doen denken aan de toekomst, als aan een weg die voor ons ligt. De onbekendheid van de weg, het niet weten „wat ons boven het hoofd hangt” boezemen een zekere vrees in. Deze vrees wordt overwonnen door het geloof in de leiding Gods.

Daarvan levert ons de 23ste Psalm een sprekend voorbeeld. Immers de Psalmist getuigt: „Hij leidt mij zachtken”. Zo werd Israel eens geleid door de vuur- en wolkkolom, die hen voorging. God Zelf wordt de Herder van Zijn volk genoemd. „O Herder Israels! neem ter ore, Die Jozef als schapen leidde”. Jesaja getuigt (49 : 20) „hun Ontfermer zal ze leiden en Hij zal hen aan springaders der wateren zachtjes leiden”.

Wij mogen in het gebed deze leiding begeren. Christus is de Leidsman onzer zielen! Waar de hand zich tastend en vragend naar Hem uitstrekt, waar de bede is: „Heer, leid mij!” daar grijpt Hij onze hand en daar leidt Hij ons voort!

* * *

Leidt ons niet in verzoeking is de uitdrukking van vrees die we koesteren voor de zonde. Dat is een vrees, die niet zondig is, waar we nimmer te veel van kunnen hebben, de enige vrees die gerechtvaardigd is. Moeten we dan niet overal gewillig de Heer volgen — waarheen Hij ook leidt? Ook als Hij ons

door het land van verzoeking zou leiden? Ja, maar als wij onszelf kennen, en de grootte van de verzoeking, dan is er toch wel terecht een vrees en daarom ook deze bede: „Leid ons niet in verzoeking”.

Gelukkig wie in dit opzicht geduriglijk vreest. Petrus had eens geen vrees. Hij sprak het koene woord: „al werden zij ook allen aan U geërgerd, ik toch niet, ik zal mijn leven voor U zetten”.

Petrus vreesde niet... en hij viel! Hij verloochende zijn Meester! In de gelijkenis van de zaaier worden o.a. die mensen getekend, die veel beloven. Ze zijn de-op-de-steenrots-gezaaiden, maar van hen staat geschreven... „en in de tijd der verzoeking wijken ze af!” Terecht bidden we: „leid ons niet in verzoeking”. Onder de verzoeking hebben wij een toestand te verstaan waarin het vallen zeer nabij is. Daarom sprak de Heiland: „Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt, de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak!” In dit verband wil ik u als voorbeeld Agur in herinnering brengen. Wij lezen van hem in Spreuken 30 : 8b en 9 het volgende: „armoede of rijkdom geef mij niet; voed mij met het brood mijns bescheiden deels; opdat ik, zat zijnde, U dan niet verloochene, en zegge: Wie is de Heere? of dat ik, verarmd zijnde, dan niet stele, en de naam mijns Gods aantaste”.

Armoede kan verzoeking zijn, maar ook rijkdom. „Die rijk willen worden vallen in de strik en in vele verzoeking”. Wij bidden terecht: Leid ons niet in verzoeking.

* * *

In deze bede ligt de belijdenis opgesloten, dat we van onszelf zwakke mensen zijn, die willen afzien van zichzelf. Wij weten, dat in ons vlees geen goed woont, dat daarin de begeerten sluimeren. De zonde zit niet in de dingen buiten ons, — maar in ons hart. De inwendige boze neiging is het welke ons de levensomstandigheden tot verzoeking maken. Het boze in Achans hart was de oor-

zaak, dat de „gouden Tong” en het „prachtige kleed” hem tot verzoeking werden.

* * *

Leid de Heere ons toch in verzoeking, dan wordt ze tot een beproeving! Daarom bidt de Heere niet tot de Vader „dat hij hen (d.w.z. de discipelen) uit de wereld wegneemt, maar dat Hij hen bewaart van de boze”.

Weten wij onszelf zwak, dan kan de bewarende kracht Gods ons door de verzoeking heen leiden, en dan zijn we beproefd.

Dat is een heerlijke ervaring, de kracht Gods in ons leven tot bewaring, dat is: tot overwinning. Iedere overwinning geeft weer moed en hoop voor de volgende. Zo worden we opgevoed, zo worden „de geestelijke spieren” gestaald. Gods kracht wordt in onze zwakheid volbracht.

Water stroomt daarheen waar diepten zijn, zo Gods kracht naar hen, die in zichzelf zwak zijn. „Ulieden heeft geen verzoeking bevangen dan menselijke, doch God is getrouw die u niet zal laten verzocht worden boven hetgeen gij vermoogt. Maar hij zal met de verzoeking ook de uitkomst geven!”

Leidt de Heere ons toch in verzoeking, dan gaan we gewillig vertrouwend dat Hij de uitkomst geeft. Deze verzoeking — niet waarin we onszelf brengen — maar waarin Hij ons leidt maakt ons tot beproefden. „Zalig is de man, die verzoeking verdraagt, want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen welke de Heere beloofd heeft, dengenen die Hem liefhebben”.

* * *

Ziende onze zwakheid, bidden we, „Leid ons niet in verzoeking”. Is dat dwaas, als we weten dat de verzoeking een beproeving voor ons kan worden, m.a.w. als we weten, dat we door de verzoeking „gestaald” kunnen worden? Neen — want ook de andere mogelijkheid is er immers, n.l. dat we vallen!

In de zaligspreekingen lezen we: Zalig, die vervolgd worden. — Zullen we dan naar vervolging verlangen? Neen, want de Heer zegt: „wanneer zij u dan in deze stad vervolgen, *vliedt* in de andere. Ook de Heere Jezus bad: „indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan”.

* * *

Conclusie: Wij moeten *niet zelf* de verzoeking gaan zoeken, wij mogen *bidden* om verlossing daaruit met het oog op eigen zwakheid.

Wij mogen vertrouwen, dat wanneer Hij ons in verzoeking leidt, Hij ze maakt tot een beproeving, waar we gesterkt uitkomen, maar wij blijven bidden: „Leid ons niet in verzoeking”.

D. SLORT.

Billy Graham Naar de Nieuwe Haag-geëerd se Courant van 6 Juli vermeldt hebben de Ger. Jongedochtersvereniging en de Ger. Jongelingsvereniging te Leidschendam besloten zich op te heffen en tezamen een Ger. Jeugdvereniging te vormen. Dat is iets waarvan in De Christen geen melding gemaakt behoefde te worden, maar het feit wordt opmerkelijk, doordat deze nieuwe organisatie de naam „Billy Graham” heeft aangenomen, die, schoon van Ger. oorsprong, zich aansloot bij een Baptisten-gemeente in een der Zuidelijke Staten van de Ver. St. We verheugen ons er maar over dat dit laatste voor de Ger. jongeren geen beletsel geweest is om hun vereniging de naam van de bekende en geliefde Evangelist te geven. Het eert ook hen.

Zendingsrem In India wordt de zendingsarbeid moeilijker. De Constitutie schenkt godsdienstvrijheid, maar van zendelingen uit de vreemde is de Regering er minder gediend. Die er zijn mogen hun werk voortzetten, maar nieuwe zendelingen komen het land niet gemakkelijk binnen. Gandhi vond het goed dat zendelingen werken van menslievendheid deden maar kon er niet mee accoord gaan, dat ze bekeerlingen wilden maken. De Zending heeft er nu een „Vijfjaren-plan” ontworpen en tracht dat uit te voeren ten einde de inlandse christenheid er zó goed georganiseerd en geestelijk zo sterk te krijgen, dat de gemeenten uit inheemsen bestaande, zelf de arbeid der evangeli-

satie onder hun volksgenoten kunnen voortzetten.

En toch aan gene zijde van de aardbol zijnde (of moet ik zeggen: op de andere helft van de aardshotel?) maken we er tevens nog even melding van, dat naar ons ter ore gekomen is, de Baptistenzendingen uit de Ver. Staten, die uit China verdreven werden en nu hun hoofdkwartier in Surabaya hebben opgeslagen het zendingswerk in Indonesie krachtig aanpakken, vooral onder de Chinezen. Dr Nordenhaug vertelde ons te Sneek, dat ze op het Seminarie te Rüschkon binnenkort een jonge man uit Indonesie, vrucht van genoemd nieuw zendingswerk, hopen te ontvangen om hem op te leiden voor het werk in zijn vaderland. De Nederl. zending die zoveel uitstekend werk in Indonesie deed en tracht dat werk voort te zetten, hoe ongunstig voor haar het klimaat daar ook geworden is, zal zich over deze uitbreiding van de zendingsactiviteit aldaar verblijden.

Wat is Op de vraag wat is de hemel de hel! voor u? krijgt men verschillende antwoorden. Met de woorden hemel en hel worden gevoelswaarden verbonden. — Nu lezen we onlangs enige uitspraken a.g. het begrip hel. „Hel is de inwendige chaos, die je niet kunt contrôleren”. „In de hel zijn wil zeggen op drift geraakt zijn; in de hemel zijn betekent dat je je leven onder stuur hebt”. Dostoyevski zei: „Hel is, daar blijf ik bij, dát lijden, dat voortspuit uit het onvermogen om lief te hebben”. — Wat dunkt u, lezer?

Knielen Ds G. Visser heeft in een

IN EN OM DIE BIJBEL

Izak

II

In ons vorig artikel hebben we gehandeld over Izak als zoon en als erfgenaam. Wij ontdekten in hem een type van Christus de geliefde Zoon des Vaders, die tot erfgenaam gesteld werd. Wij zien nu Izak als

Echtgenoot

We krijgen de indruk, dat Izak sterk gestaan heeft onder de invloed van Abraham en later onder die van Rebekka. Wat het huwelijk van Izak betreft is het zonder meer duidelijk, dat hier Abraham ten volle zijn invloed deed gelden. Abraham stelt zich *tegen een gemengd*

paar achtereenvolgende Nrs van ons weekblad zijn inzichten omtrent baptisten kerkbouw ten beste gegeven. Met de strekking van zijn betoog zullen alle lezers van De Christen het wel eens zijn en zich dus gewaarschuwd voelen voor architecten, die niet rekenen en niet kunnen rekenen met de typisch baptistische eisen aan een kerkgebouw te stellen. Maar ik heb nog één wens en dat is deze, dat er gelegenheid zal zijn om knielende te bidden. — Onlangs merkte een onzer Amerikaanse studenten op dat men in de baptisten-kerkgebouwen aldaar onder de preek zit, bij het zingen staat en bij het bidden knielt. Wij zingen (of zongen) wel „Wij knielen voor Uw zetel neer” maar dat „knielen” is daarbij evenmin letterlijk te nemen als de „zetel”. — Toch geloven wij dat het goed zou zijn dat, wie het wil, ja er behoefte aan heeft, de gelegenheid zou hebben onder het gebed te knielen. Dat kan zonder veel bezwaar mogelijk gemaakt worden — bij het gebruik van banken althans — aan de rugzijde der banken op knielhoogte een enigszins schuin geplaatst plankje wordt aangebracht. Daaronder kan de voetenplank of steun gehandhaafd worden. Het voorhanden zijn van zo'n plankje dwingt nog geen kerkbezoeker om te knielen; hij kan, indien hij daaraan de voorkeur geeft, blijven zitten of gaan staan onder het bidden. — Wil men ook dit eens overwegen?

L.

huwelijk, en dat vond z'n oorzaak in het feit, dat God met Abraham een verbond had gemaakt en deze aartsvader door het geloof zich de verbonds-beloften had toegeëigend. Krachtens dit verbond kon Abraham niet toestaan dat de erfgenaam zich bond aan een vrouw „van de dochteren der Kanaänieten”.

In zake Izaks' huwelijk mochten niet alleen natuurlijke gevoelens de keuze van een vrouw bepalen, maar speelde het geloof de hoofdrol. Helaas, wordt daar in onze tijd onder gelovigen te weinig mee gerekend. Menigmaal zien we, dat een gelovige jongen, zich bindt aan een ongelovig meisje en omgekeerd. Daarbij

wordt de opmerking gemaakt, dat op deze wijze het ongelovig meisje mogelijk tot het geloof wordt gebracht. Arglistig is het hart! In negen van de tien gevallen, zien we het omgekeerde gebeuren. De Schrift leert anders:

„Vormt geen ongelijk span met ongelovigen, welke gemeenschap heeft het licht met de duisternis?” (5 Kor 6 : 14).

Bij de toetreding tot de Gemeente werd dit aan jonge mensen onder het oog gebracht, geen band te sluiten met een ongelovige. — Of men het nog doet? Of men zich daaraan houdt?

Terugkerend tot ons onderwerp, lezen wij dat Abraham zijn dienstknecht een eed afneemt

„Leg toch uw hand onder mijn heup, opdat ik u doe zweren bij de Heere, de God des Hemels en der aarde, dat gij voor mijn zoon geen vrouw zult nemen uit de dochteren der Kanaänieten” (Gen. 24 : 2).

Abraham vroeg niet allereerst naar rijkdom en welstand als het ging om een vrouw voor zijn zoon. — Wij hebben er wel mee te rekenen, dat in de tijd van Abraham andere gewoonten werden gevolgd, dan in onze tijd ten onzent het geval is. Terwijl de knecht van Abraham, Rebekka ontmoet, bevindt zich Izak elders, in het Zuiderland, bij de put Lachai-Roi. In het leven van Izak spelen de waterputters een grote rol. Ook in onze tijd, moet meer geleefd worden bij de waterbron! Bij de bron van Gods Woord. Het is mooi wat we van Izak lezen:

„Izak ging tegen het vallen van de avond uit om te peinzen in het veld”. (24 : 63).

Daar ontbreekt het ons maar al te veel aan. Het peinzen, het mediteren! Misschien lezen we nog getrouw Gods woord, maar vinden we de tijd het gelezene te overdenken, te verwerken?

„Izak bracht zijn vrouw, Rebekka, in de tent van zijn moeder Sara”. Met het oog op Gen. 25 : 1 „en Abraham nam wederom een vrouw”, zou ik de gevolgtrekking willen maken, dat Sara, Izaks moeder dus, gestorven was. Er ligt dan mogelijk iets van *piëteit* in het feit, dat Rebekka in de tent van Sara werd gebracht.

Heeft Izak getreurd over het verlies van zijn moeder, hier wordt hem de troost geschonken, dat „moeders-tent” niet meer ledig gevonden wordt, maar Rebekka tot bewoonster heeft.

Ook in zijn hart gaf Izak aan Rebekka de plaats, die zijn moeder eerst had ingenomen. Hoe menigeen, die treurde over het verlies van vader of moeder, heeft in het huwelijk een troost gevonden.

* *

Als echtgenoot is Izak niet direct gelukkig. In zijn leven, doet zich hetzelfde voor als in Abrahams leven.

Dat is niet zo onbegrijpelijk, gezien de gemeenschap die er was tussen de vader en de zoon. Waarom zouden gelijke ervaringen hier niet beider deel kunnen zijn?

Rebekka was 20 jaren onvruchbaar, en dit is voor de oosterling wel een zware bezoeking, en in het bijzonder voor hem wie de belofte van een groot volk was gegeven. Dat is niets minder dan een geloofsbeproeving! Hoe hield zich Izak als echtgenoot in deze beproeving?

„Nu bad Izak de Heere voor zijn vrouw, want zij was onvruchtbaar; en de Heere liet Zich door hem verbidden” (Gen. 25 : 21).

Izak was een man van de waterput, van de meditatie en van het *gebed*! Izak wist zich *afhankelijk* van God. Dat is het wat ook wij dagelijks moeten leren.

Het leven van Izak verloopt verder rustig. Zijn vrouw Rebekka en zijn beide zonen heeft hij lief, maar ook de fouten van Izak worden niet verzwegen, evenmin die van Rebekka.

„En Izak had Ezau lief: want het wildbraad was naar zijn mond, maar Rebekka had Jakob lief”.

De bijbel is een eerlijk boek. Het maakt van de aartsvaders geen „afgoden”, ook hun zonden worden niet verzwegen.

* *

Een zelfde gebeurtenis herhaalt zich in het leven van Izak, die ook in het leven van zijn vader heeft plaats gevonden. Ook in Izaks' dagen kwam er een *honger* in het land. Izak trekt naar Geraz en gaat tot Abimelech, de koning der Filistijnen. Abraham trok tijdens een hongperiodes naar Egypte (Gen. 12 : 10), de Heere waarschuwde Izak niet het zelfde te doen: „*Trek niet af naar Egypte*”. Gods volk behoort niet in Egypte! Daar toch zou Israël verdrukt worden, als in een „vuur oven” zijn!

Doch ook herhalen zich de leugens. Wat Abraham in Egypte (Gen. 12 : 11) en in Geraz (20 : 2) had uitgehaald, doet Izak eveneens. „Zoals de ouden zingen, piepen de jongen”, zegt het spreekwoord. Izak heeft van Abraham deze minder fraaie dingen overgenomen!

Ouders hebben een zware taak! Zie toe, dat ge uw kinderen geen slecht voorbeeld geeft, en hoe beschamend is het, als Abimelech straks Izak de les

leest! Gods kinderen kunnen vaak een slecht figuur slaan tegenover een wereldling. Abimelech zou terecht tot Izak kunnen zeggen, dat had ik van u niet verwacht! Laat onze wandel zo zijn, dat we *geen aanstoot geven* in enig ding!

Na deze zonde en na deze beschaming toont God zich als God van Genade.

„En Izak zaaide in dat land en oogstte in dat jaar honderdvoudig: want de Heere zegende hem”

* *

We merkten reeds op, dat de waterputten in het leven van Izak een grote rol spelen. Dat zien we vooral in Gen. 56. — De Filistijnen kunnen niet aanzien dat het Izak goed ging. Afgunst is een zeer oude kwaal in het mensdom! Deze Filistijnen stopten de waterputten, die de knechten van zijn vader Abraham gegraven hadden. Izak graaft ze weer op, en geeft ze dezelfde namen „waarmede zijn vader die genoemd had” (Gen. 26 : 18).

Hier is weer een karaktertrek. *Izaks piëteit voor zijn vader* spreekt hier wel duidelijk. Er is strijd om waterputten, die in het oosten zo belangrijk waren. Genoemd worden Esek (gekijf), Sitna (vijandschap), Rehoboth (ruimte) en ten slotte Ber-Seba (put van de eed).

Izak wordt getekend als een man die vrede bemint, die ook *de minste* kan zijn. God maakte ruimte voor hem en zelfs zijn vijanden werden met hem verzoend. Dat was het werk Gods. Wie het van de Heer verwacht komt niet beschaamd uit. God verscheen weer aan Izak en herhaalde Zijn belofte en ook zien wij daar *het altaar* in Izaks leven.

„Toen bouwde hij daar een altaar en riep de Naam des Heeren aan”. (Gen. 26 : 25).

Evenwel was „het altaar” bij Abraham veelvuldiger. Abraham is de man van het altaar. Izak is de man van de waterput. Het is duidelijk Gods hand, als Abimelech tot Izak komt en met hem een verbond sluit. Na het sluiten van het verbond, volgt de blijde tijding van Izaks knechten, „wij hebben water gevonden” daarom wordt deze put met een naam genoemd, die aan de eed, het verbond met Abimelech moet herinneren. — Ber-seba: put van de eed. Zou dit vinden van water voor Izak niet zijn geweest, een teken van Gods goedkeuring?

Slot volgt.

D. SLORT.

JUBILEUM-EVANGELISATIE-FONDS DER UNIE

Dankofferweek van 20—27 Febr.

„UW HAND AAN DE PLOEG”!

Penningmeester	Nummering	Leden		Toename						Afname						Catechisanten	Zaaierverspreiders	Zangbundel	Opmerkingen
		1 Jan. 1955	1 Jan. 1954	Dooop	Attestatie	Uit andere gemeenschappen	Wederopname	Totaal	Zuiver	Overleden	Attestatie	Zich onttrokken	Uitgesloten	Totaal	Zuiver				
7 Merkenstein, Akeleistraat 9	1	54	59		1			1			3	1		6	5		4	II	1 contact-adres
d. Meer, Wondestraat 66	2	118	116	3	4	1		8	2		3	1	2	6		8	14	II	
ursemia, Fagelstraat 47 hs	3	214	212	6	6		1	13	2	2	5	4		11		10	30	II	
ursemia, Hoogakkerlaan 24, tel. 2847	4	104	102	3	8			11	2	1	6		2	9				N-H	
ursemia, Couperusstraat 8	5	102	100	5	6	1	1	13	2	1	6	4		11				II	
de Jonge, Molenstraat 317	6	26	21	1	6			7	5		2			2			6	II	1 vorig jaar 23 opgegeven
ers, Pr. Bernhardstr. 8, Vroomshoop	7	40	30	10				10	10								3	H	
l. 5rlog, Kon. Julianalaan 15	8	188	180	9	5			14	8	1	4		1	6		10	8	N	1 vorig jr 178 opgegeven
at n Schoonhoven, Eemstraat 1	9	143	145	9	5		2	16		1	15	2		18	2	18	17	I	1 contact-adres
agn d. Velde, Oudeweg 140	10	59	59	1	3		I	5		3		2		5			1	H	
nigge, Halvemaanstraat 85	11	181	173	10	6			16	8	1	6	1		8		30	3	II	
l. Wiersema, De Hooge Loo 2	12	115	108	3	6		1	10	7		3			3			11	II	
Z. Sintsema, Kan. B ZZ 110	13	221	202	25	6			31	19	3	6	2	1	12			8	I	
Mulder, Velveweg 132	14	171	163	6	11		1	18	8		6		4	10			4	II	
uursema, 65 Zuid, tel. 40	15	170	168	9			1	10	2		8			8				II	
zaauw, v. Noortstraat 46, Hoogezand	16	74	80	2			1	3		1	6	2		9	6		2	H	1 vorig jaar 60 opgegeven
oiten, Boddaertstraat 15	17	225	211	5	16		1	22	14	3	4	1		8				II	
inkostent, Delftselaan 145	18	37	48	1				1			8	4		12	11			I	
n Dam, Waterloolaan 6, tel. 24880	19	393	371	23	24		1	48	22	5	16	4	1	26		45		N	
15renth, Boterdiep 105 a, tel. 24753	20	319	315	7	14			21	4	5	12			17		25	2	N	
deinhuus, Z. Tuindorplaan 14, tl 21113	21	179	178	4	4	5		13	1	2	1	9		12		14	8	II	
ostma, Zoutsloot 113	22	118	126	2				2		1	9			10	8	16	5	N	
egelien, 352, tel. 8	23	72	73	1				1			2			2	1		10	N	
de Jong, No 61	24	10	10															O	1 lerend ouderling
Haan, Dracht 32, tel. 2195	25	65	68	1		1	2	4			6	1		7	3		10	II	1 emigratie
rouwer, Paulinastraat 15	26	352	353	11	12		2	25		5	18		3	26	1		20	II	
. Schuil, Linthorst Homanstraat 9	27	22	18	4	1			5	4			1		1					
uiter Sportterreinstraat 84	28	167	171	4	4	1		9		2	11			13	4			H	
. Kramp, Weistraat 19	29	259	265	8	4		2	14		2	15	3	1	20	6	45	12	N	1 waarvan 2 emigranten
aalberg, Druivenstraat 27	30	41	31	6	3	2		11	10			1		1		7	3	H	
akker Kzn, Turfmarkt 85	31	29	29														2	O	
oiten, Kerkstr. 14, Veendam, tl. 2727	32	242	238	11	3		1	15	4	5	6			11			10	II	1 vorig jr 233 opgegeven
untjer, Schoolkade 70a	33	186	178	12	5		1	18	8	2	6	2		10			10	I	
lamster, A. Westerstraat 20, tel. 232	34	153	143	13	1	2	2	18	10	1	6	1		8		15	12	II	
uipers, Weerd. Kan. NZ 13, 3e Kruisd.	35	203	209	12	1			13		1	17		1	19	6		11	H	
ostma, Zevenhuisterweg 335 p	36	151	154	5				5		4	2	2		8	3	30	4	N	
e Haan, Pastoriedijk 362	37	35	33		2			2	2							5		II	
Pabon, Insulindestraat 163 b	38	128	108	22	14		1	37	20		17			17		10	8	II	1 contact-adres
erhey, Utenhagestraat 197 a	39	131	101	10	17		7	34	30	1	1	2		4		15	5	II	1 waarvan 6 emigranten
. Jansema, Oudeweg 47	40	25	24	1	2			3	1	1		1		2					
unniks, Kruizebroederstr. 25, tl. 3026	41	175	175	7	2	1		10		3	6		1	10		25	20	N	
. Speelman, Boerv.mond 19, tel. 1057	42	318	325	12	12	1		25		4	28			32	7	40	15	II	1 waarvan 4 emigranten en 12 naar Hoogeveen
V. Zwaan, Voorstraat 103, tel. 30	43	83	86								3			3	3			N	
knigge, Oost 110, Terapelkanaal	44	77	86	2	2			4		1	9	3		13	9			N	
ragstra, Treebeekstraat 138	45	160	157	4	2		2	8	3	1	4			5			5	II	1 waarvan 1 emigrant
. d. Berg, Maliesingel 30, tel. 19533	46	155	154	3	6		3	12	1	1	8	2		11			5	II	1 waarvan 2 emigranten
. Oosten, Noorderdiep 225	47	34	34				1	1		1				1			7	H	
boomkamp, Lageweg L 91, Wedde	48	161	169		3		2	5		1	8	3	1	13	8		9	II	
Tiddeltkamp, Wilhelminastraat 3	49	73	73		3			3			3			3		12	16	N	
orters, Noord, tel. 77	50	40	37		8			8	3		5			5			5	N	
. Delfstra, Bakker, Kollumerzwaag	51	100	99	2			2	4	1		1	2		3			12	II	
steenbergen, de Ruyterstraat 27		36	38								1	1		2	2		4	H	
Totaal		6934	6806	295	238	15	39	587	213	65	312	64	18	459	85				
Isloten Gemeenten																			
7. Kuiper, Irisstraat 31, tel. 4889	1	257	247	10	4	6	1	21	10	2	3	4	2	11				N-H	
	2	51	51																
ulleman Jr, Weth. Voogdgeertstr. 27	3	147	147	3				3			3			3				N-H	1 waarvan 1 emigrant
Iartkamp, Onnastraat 24	4	19	13	4	3			7	6	1				1			6	H	

In dit nummer verschijnt zoals u bemerkt de statistiek der Unie van Baptistische Gemeenten in Nederland per 1 Januari 1955. Dat is een week vroeger dan verleden jaar, en dat ondanks de drukte van de verplaatsing van het Unie-bureau naar Arnhem. Weliswaar waren een paar secretarissen ook deze keer nalatig, maar we kunnen ons dan nu toch weer oriënteren over de jongste situatie. Natuurlijk ontvangen de broeders secretarissen hierbij onze hartelijke dank voor hun medewerking. Mag ik als gewoonlijk een paar opmerkingen bij de statistiek voegen?

1. Het aantal gemeenten is gestegen tot 51 door opneming in de Unie van de 3 gemeenten Assen, Hoogeveen en Sidsburen.

2. Mede hierdoor als ook door een paar correcties door een 4-tal secretarissen is het aantal leden per 1 Jan. 1954 (verleden jaar vermeld met 6732) in de voorliggende statistiek opgegeven als 6934. De vooruitgang in het ledenaantal is hiernaar 128, dat wil zeggen ruim 100 méér dan in 1953. Met inbegrip van de 3 nieuwe gemeenten is er feitelijk een vooruitgang van rond 200 leden! Dit dringt ons tot de van hoop tintelende vraag „zijn wij door de periode van betrekkelijke stilstand heen?” Dan zou dat een heerlijke en blijde viering worden van het Unie-Jubileum! Het ledental, dat nu per 1 Januari 6930 is, zal dan naar wij vertrouwen de 7000 overschreden hebben!

3. Het aantal gedoopten is 35 méér dan in het jaar daarvoor. De getallen bij de toename door attestaties en overkomst uit andere gemeenten zijn vrijwel gelijk gebleven, die voor wederopname geven een gunstige vooruitgang van 13 leden. Wat de afname betreft, zijn de getallen door overlijden en door attestaties ongeveer gelijk; die voor de leden, die zich onttrokken en de uitgesloten

zijn evenwel de helft lager dan in 1953! We mogen over dit laatste ons zeker verheugd gevoelen. Merkwaardig is, dat, terwijl het aantal als geëmigreerd opgegeven leden lager is dan in 1953, het aantal afgegeven attestaties zo'n 75 hoger is dan het aantal ontvangen attestaties.

4. Over het aantal catechisanten en Zaaier-verspreiders kan eigenlijk niets gezegd worden, daar de opgave hierover onvolledig was. Ook die over de gebruikte zangbundel was onvolledig op de formulieren hier en daar ingevuld, maar ik heb mij dan maar georiënteerd aan de opgave van het vorige jaar. De betreffende aanduiding bedoelt: I = eerste uitgave van „Lofzangen en Gebeden” (1940); II = tweede uitgave van „L. en G.” (1952); O = Oude bundel der N. H. Kerk; N = Nieuwe bundel der N. H. Kerk; H = bundel van Joh. de Heer.

5. Aangaande Rotterdam—Centrum moet speciaal vermeld worden, dat in het aantal leden ook een 10-tal is opgenomen, dat bedoelt t.z.t. een Bapt. Gemeente te Schiedam op te richten, zijnde woonachtig te Schiedam (n.l. door doop 8 en door attestatie 2).

6. Doorgaans wordt nog een lijst van belangrijke adressen en gegevens verstrekt behorende bij de statistiek en verschijnend één of twee weken later. Het blijkt echter dat deze nauwelijks afwijkt van de vorige lijst, zodat het me voorkomt, dat we goed doen niet plaatsruimte te vragen voor deze lijst, daar de vorige nog nuttig gebruikt kan worden.

Graag wens ik u nog een aangename en verrijkende studie van de gegevens van de statistiek toe. In getallen ligt aanduiding en uitdrukking van leven en realiteit!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

De H-bom

Hoever de wetenschap alweer is voortgeschreden meldt ons „The Christian Science Monitor” van 27 November 1954 in een artikel „Test of Superbomb under wide Debate” waarin gesproken wordt over het grote debat rondom de superbom-proefneming die thans in Amerika wordt overwogen, na de rampzalige proef van Bikini!

Het gaat hier om de nieuwste waterstofbom met een explosieve kracht van 40 megaton.

Om zich hiervan enige voorstelling te maken bedenke men dat een H-bom van 1 megaton een explosief vermogen inhoudt van het 50-voud van de bom die op Hiroshima viel. De Hiroshima-bom stond, zoals men zich wellicht herinnert, gelijk met een explosief vermogen van 20.000 ton trotyl. Eén megaton is dus gelijk aan één miljoen kilo trotyl!

Deze lading, die in de vorm van één H-bom van 1 megaton met slechts één vliegtuig vervoerd kan worden, komt overeen met een lading trotyl die voorheen met 100.000 vliegtuigen vervoerd kon worden. Men begripe dus welk een geweldige vooruitgang dit betekent in efficiency. Welk militair leider zal er nu over denken nog op de ouderwetse manier te bombarderen? Eén lading van een superbom van 1 megaton spaart 99.999 vliegtuigen met hun personeel, minstens 200.000 man uit!! Hier is geen weg terug, evenmin als bij het machinegeweer en andere moderne „efficiënte” wapenen.

Thans overweegt de Amerikaanse Nationale Veiligheidsraad, volgens genoemd artikel, een proef met een superbom van 50 megaton, een bom die geheel Nederland wegvaagt en over een gebied van meer dan 5000 vierkante kilometers een dodende radioactieve neerslag veroorzaakt. Maar die dan ook 50 maal voordeliger en doelmatiger is.

Tot onze troost wordt in het artikel medegedeeld, dat bij zulk een bom de uiterste grens van efficiency is bereikt, omdat bij nog hogere energie het grootste deel der lading door de luchtlag heen in de stratosfeer wordt geperst.

Deskundigen in Amerika verzetten zich thans tegen deze proefneming omdat hierdoor de radioactiviteit der aarde dreigt te worden opgevoerd (enige tientallen bommen zijn reeds opgeblazen) tot een graad, waarbij gevaren optreden voor de gezondheid en de menselijke genetica (erfelijkheid) en bovendien de regen van radioactieve stoffen uit de atoomwolk een directe bedreiging vormt.

De geleerden zijn het er niet over eens of 1000 explosies voldoende zijn alle leven op aarde te vernielen, maar er zijn er die menen „dat elke proefne-

JUBILEUM-EVANGELISATIEFONDS DER UNIE

Dankofferweek van 20--27 Febr.

„UW HAND AAN DE PLOEG”!

ming het spelen met een verraderlijk soort vuur betekent" (onderstr. v. mij).

Dr James R. Arnold van het Instituut voor Kernonderzoek aan de universiteit van Chicago heeft in het debat een duidelijk „neen” uitgesproken en, zo zegt de schrijver van het artikel, „hij spreekt in dit opzicht naar het gevoelen van velen zijner collega's”.

Voor verdere oriëntatie verwijzen wij onze lezers naar het indringend artikel van de Franse geleerde Charles-Noël Martin die onlangs voor de Akademie van Wetenschappen een lezing over de mogelijke gevolgen der atoomproeven heeft gehouden, dat in hoofdzaken overeenkomt met het bovenstaande aan „The Christian Science Monitor” ontleende.

De schrijver wijst er op, dat de eenmaal bij de bomexplosies vormende massa radio-actieve stoffen hun levensgevaarlijke straling jarenlang (koolstof-14 zelfs 5000 jaar) behouden. Neutralisering hiervan is onmogelijk. Elke atoomexplosie brengt ons dus steeds dichterbij de doorgrens van alle leven.

De wetenschap brengt ons en onze regeringen wel duidelijk onder het oog dat wij met onze proefnemingen (het atoomwapen wordt nu immers door ons allen aanvaard) reeds in vredestand bezig zijn voortdurend aanslag te plegen op het leven onzer medemensen en de toekomst van ons geslacht dat met ontwaarding wordt bedreigd omdat de radio-actieve straling ook de voortplantingskiemen aantast.

Het is de wetenschap die ons, ook de christenen, de kerken, de dringende vraag stelt of er met ons geweten, ons christelijk geweten iets aan de hand is, dat wij het zover hebben laten komen, en het waarachtig zover en verder nog laten gaan ook. Want waarlijk, de man in de straat en ook de man in het laboratorium begrijpt van de Kerk niets meer....

Charles-Noël Martin eindigt zijn artikel met de woorden van Einstein, dat „de vergiftiging der atmosfeer door radioactiviteit, en diensgevolge de vernietiging van alle leven op aarde, binnen de sfeer van het technisch-mogelijke is gekomen”. Hij besluit met de opmerking: „Daar valt niets aan toe te voegen.”

Wij zouden kunnen zeggen: dit is het laatste woord van de wetenschap.

En in dit woord, de feiten bevestigen het, spreekt God ons aan en doet Hij een beroep op de hedendaagse christenheid en de kerk.

(Uit: Militia Christi).

In ware schoonheid is iets, dat alledaagse zielen niet kunnen bewonderen

JUBILEUM-EVANGELISATIEFONDS DER UNIE

Dankofferweek van 20--27 Febr.

„UW HAND AAN DE PLOEG”!

HENGELO

Hoewel de toeloop naar de bijzondere samenkomsten, welke door onze gemeente belegd waren op 19 en 20 Januari, niet zo groot was dat de muren bijna doorbogen, mogen we toch op mooie gezegende avonden terugzien. Ds K. Reiling en Ds S. Zijlstra hadden beiden op die avonden een bijzondere boodschap voor de gemeente en een uitnodigend woord voor de onbeslist. Wij werden allen gezegend.

Zondag 6 Februari werden twee jonge mensen op hun belijdenis gedoopt en bij de gemeente gevoegd, tot vreugde van ons allen.

Tevens werd op diezelfde Zondag herdacht dat drie veteranen 65 jaar lid geweest waren van een Baptiste Gemeente. Het waren br J. Vis Sr. en de zusters J. Kruidhof—Vis en T. Kruit—de Jonge. De beide predikanten en enige ouderlingen hadden hen thuis reeds opgezocht en gelukgewenst met dit vermeldenswaardige jubileum en tijdens het Avondmaal in Borne werd er nog eens afzonderlijk aandacht aan besteed. 65 jaar trouw aan God in deze levens die hun staande hield was hun uitspraak. God geve hen nog menig jaar te midden der gemeente en familie.

S. W. VIS.

ROTTERDAM—ZUID

Hoewel we de Jaarvergadering nog niet hielden, willen we toch vast iets van ons laten horen. We kunnen op een rijk jaar terugzien, waarin God ons veel zegen gaf. Zeker ook in de prediking, welke door onze voorganger Ds R. Reiling zo krachtig en duidelijk geschiedt.

We mochten dit jaar meewerken aan verschillende Interkerkelijke bijeenkomsten en verschillende contacten werden gelegd.

Ook trok onze voorganger haast elke week een dag er op uit met de Evangelisatie-auto. Verschillende vruchten van deze arbeid op de Zuid-Hollandse eilanden zijn reeds zichtbaar. Het is heerlijk

zo als Gemeente ingeschakeld te mogen worden. Stoffelijk zowel als geestelijk ontvingen wij als Gemeente een grote zegen in 1954.

Liefst 30 leden kwamen erbij door doop, attestatie en wederopname.

Zondag was er een Evangelisatieavond welke voorbereid was met veel gebed. Dat God een Verhoorder der gebeden is ondervonden wij deze avonden. Na een bijzondere boodschap, gebracht door onze voorganger, kwamen vier broeders en zusters tot overgave aan de Heer. Met hen werd gesproken en neergeknield en we beleefden wonderbare ogenblikken.

Naast deze 4 personen waren er reeds 2 doopcandidaten.

Wij zijn blij U allen deze zegeningen te kunnen melden.

We hopen na de Jaarvergadering en de doopdienst U weer te laten delen in de vreugde.

Na 3½ jaar is ons ledental gestegen van 63 tot 131.

Hartelijk gegroet,
J. TESSERS, secr.

Ingezonden

Zou ik als aanvulling van mededelingen in „De Christen” betreffende „Baptisten Zendingen” nog twee namen mogen noemen?

1e Zuster J. Borg, die vele jaren (hoeveel weet ik niet precies) in de z.g. Northon zending in België heeft gearbeitet. Zij heeft daar zeer moeizaam gearbeitet, door de grote tegenstand van Rome, zodat men haar zelfs geen onderdak wilde of durfde geven en zij geruimen tijd in een kippenhok huisde. Bijzonderheden zou U wellicht van haar zelf te weten kunnen komen, daar zij sinds de bezetting meen ik, in Amsterdam vertoefd. Zij is ook betrokken bij de gebedskringen, hetwelk gebleken is, bij de uitzending van Br J. Kool, waar zij met nog een zuster een schrijfmachine aanbood.

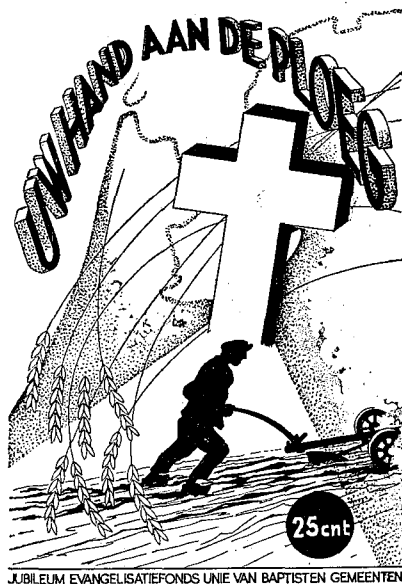
2e Zuster J. Reinsend, lid van Gem: Oost, die reeds 9 jaren als Evangeliste in België werkt. Zij volgde hierin haar roeping en geeft zich blijmoedig aan deze arbeid.

G. L.

Dank voor deze aanvulling! L.

„Uw hand aan de ploeg”

De Unie gaat jubileren! En dat is een oorzaak van dankbaar gedenken! Want was niet de zegen des Heren en de leiding des Geestes speurbaar in de samensluiting der gemeenten, die één Heer, één Geloof en één Doop beleden? Wat de Heer der Gemeente voor groots onder ons wrocht zal de stimulans tot de jubileum-stemming zijn!

Ja, onze arbeidsgemeenschap van gemeenten gaat jubileren! Dat zal niet gebeuren met het slaan op eigen borst en lofprijzing van eigen werk. Het zal juist om Hem, die Zijn daden onder ons deed, een gelegenheid zijn om nieu-

we kansen aan te grijpen en nieuwe arbeidsterreinen onder de adem van Zijn Evangelie te brengen!

Daarom zal de dankbaarheid zich uiten in het stellen van de daad van nieuw pionierswerk. *Wij gaan evangeliseren in het Zuiden!* Daar liggen aanknopingspunten en uitvalspoorten!

En voor deze evangelisatie in het Zuiden willen wij met elkaar het Jubileum-Evangelisatie-fonds gaan vormen, dit opbouwend uit onze gezamenlijke offers en offertjes. Daarom die speciale DANK-OFFER-WEEK! De komende week, 20—27 Febr., zal het laten zien, dat we het begrepen hebben, wat het zeggen wil een Heiland te hebben, die wonderen onder ons werkte! Wat het zeggen wil met de visie op de grote nood en de vele kansen een planmatige evangelisatie-campagne te voeren. Steden en dorpen, waar Baptisten als cellen van licht zich bevinden, onder de adem van het Evangelie te brengen! Daarom, óp, broeders, zusters, „Uw hand aan de ploeg”. Laat in de DANKOFFERWEEK ook Uw offer (ja, laat het maar gerust een offer zijn, mee door zich te onthouden van eigen liefhebberijen, pleziertjes en genietingen) meehelpen om ons gezamenlijk Jubileum-Evangelisatie-fonds te vormen. Laat het van ons, Baptisten, gezegd kunnen worden: hun jubileren = evangeliseren!

Namens de Jubileum-commissie
T. JANSMA.

Verantwoording Eindhoven

F. ten W. te Australië	f 41.65
B. A. Z. te Hengelo	- 10.—
Bapt. Gem. te Makkum	- 66.60
Bapt. Gem. te Stadskanaal	- 109.77
Zr Z. en Zr D. te Leerdam	- 60.—
Fam. S. te Buurmalsen	- 5.—
N. N. te Leerdam	- 2.50
N. N. te Leerdam	- 1.—
Bapt. Gem. te Orange-City, U.S.A.	- 94.13
N. N. te Eindhoven	- 100.—

Prachtig!

J. R.

Mededelingen

Orde van de
RADIO-KERKDIENT

op 20 Februari, n.m. 5 uur
uit de Bapt. gem.
te Hoogezaand

Voorganger: ds C. van Wier.
Organist: Jan Kraster

- 1 Votum
- 2 Groot Ps. 124
- 3 Antwoordzang Lied 343.
„'k Sla d' ogen naar 't gebergte heen”.
- 4 Schriftlezing Nehemia 1.
- 5 Gebed
- 6 Zangkoor „Wij hebben een woord”
en „Hoor naar de roepstem van Jezus”.
- 7 Zingen Lied 641: „Ik heb de vaste grond gevonden”.
- 8 Prediking „Hoe gaat het met de ontkomenen?”

- 9 Zangkoor „Heer, op Uwe wegen”
en „Bouw op Jezus”.
- 10 Gebed
- 11 Mededelingen
- 12 Slotzang Lied 645: „Diep, diep
aan Uwe voeten”.
- 13 Zegenbede
- 14 Zingen Lied 645 : 3

De morgendienst op

DONDERDAG 24 FEBRUARI

van 10.30—11 uur zal worden geleid
door Ds G. Bouritius van Zwolle.

Namens de U.R.C.,
D. SLORT.

Advertentiën

Met grote vreugde en dankbaarheid aan God
geven wij U kennis van de geboorte van ons
zoontje

Henk

B. J. Kuipers

A. M. Kuipers—Fischer

Hengelo (O), 8 Februari 1955.
Elisabethstr. 45.

Heden nam de Heer plotseling uit het
midden der Gemeente weg onze ge-
liefde zuster

Aaltje Vos

geliefde echtgenote van U. Wiljer
in de ouderdom van 68 jaar.

Bapt. Gem. Hoogezaand.

Na een langdurig doch geduldig ge-
dragen lijden is in zijn Heer en Hei-
land ontslapen onze lieve Vader, Be-
huwd-, Groot- en Overgrootvader

Sake Meijer

wedn. van J. Fietje

in de gezegende ouderdom van 73 jaar.

Fam. Meijer.

Aadorp, post Almelo.
11 Februari 1955.

Twee grote praters reizen niet ver samen

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

Ik vermag alle dingen . . .

Ik vermag alle dingen in Hem, die mij kracht geeft.

Een Christen kan niets

Ja, dáár weet Paulus ook over mee te praten, dat een Christen niets kan. „Als ik het goede doen wil, ligt het kwade mij bij. Ik ellendig mens....” Hoe meer een Christen worstelt tegen de machten der zonde die hem aangripen, hoe dieper hij in het moeras wegzinkt.

Het vergaat een Christen net als het Joodse volk toen het uittrok uit Egypte. Dat volk kon letterlijk niets. Op een bepaald moment moeten ze de Rode Zee overtrekken. Daar staan ze dan: met een sterke begeerte om het slavenhuis Egypte te ontvluchten; beladen met goud en zilver; vol van een grote toekomstverwachting. Maar ze kunnen geen stap vooruit. Ze hebben geen boten, ze kunnen geen noodbrug bouwen, ze weten geen veer, geen doorwaadbare plaats. Ze kunnen de aanstormende Egyptenaren niet met wapengeweld keren en terugslaan. Ze kunnen letterlijk niets, en als ze dat geconstateerd hebben zinkt hun de moed in de schoenen en grijpen ze naar het enige wapen dat ze ter beschikking hebben en dat volkomen on-

doeltreffend is: ze gaan kankeren (murmureren).

Later (bij Mara) krijgen ze dorst en kunnen er niets aan doen.

Ze krijgen honger en staan er zelf machteloos tegenover.

Er komen vijanden (Amelekieten); als sprinkhanen komen deze vechtduivels opdagen en hen bespringen; ze zijn goed bewapend, prima getraind, ervaren in de strijd. En de Israëlieten? Ze kunnen er niets tegenover zetten!

Heel de uittocht, doortocht, intocht geeft de indruk dat de Lieve Heer een stel prutsers, invaliden, onvolwaardigen in soldij heeft, die iedere minuut in de gaten gehouden moeten worden, anders deserteren ze, of verhongeren, of worden in de pan gehakt, of door de onzedelijkheid gedemoraliseerd.

En zo ongeveer is het ook met het nieuwe volk van God, met de Gemeente, de Christenen.

Niets kunnen ze, tenzij....

Een Christen kan alles

Ja, het tegenovergestelde is óók waar: Een Christen kan alles.

Gods volk is een onmetelijk sterk volk.

Het heeft honger en dorst ondergaan; het is aangevallen door een menigte sterke vijanden; plagen en vervolgingen zijn over haar gekomen; de machten van verzoeking en zonde hebben getracht haar klein te krijgen. Maar tot vandaag de dag staat daar dat volk en leeft en werkt voor de zaak van haar Heer.

Dat volk vermag alle dingen door Christus!

Zo verging het de Israëlieten bij hun doortocht.

Ze overwonnen de Rode Zee....door God.

Ze overwonnen honger en dorst....door God.

Ze trokken over de Jordaan....door God.

Ze overwonnen Korach, Datan en Abiram....door God.

Ze waren gevreesd bij de omringende volkeren....door God.

Zelf konden ze niets maar door Hem konden ze alles.

En zo werd het Beloofde Land bereikt en in bezit genomen.

Gevouwen handen zijn sterker dan gebalde vuisten.

Beter dan kankeren helpt bidden.

Een strenge concentratie op wae God vermag is belangrijker dan een groot vertrouwen op eigen methoden en middelen.

„Zonder Mij kunt gij niets doen.”

Heer, leer ons deze les.

Wf.

Losse Schakels

Verval der Volken Een grappenmaker moet eens gezegd hebben: „De geschiedenis leert, dat de geschiedenis niets leert”. Wanneer men het echter een beetje anders zou zeggen, n.l.: „De geschiedenis leert, dat men uit de geschiedenis niets leert”, dan kan men dat, dunkt ons, gemakkelijk beamen. In een oud boek, gepubliceerd tussen de jaren 1776—1788 over het verval en de val van het Romeinse Rijk, noemt de schrijver de volgende oorzaken op van het verval van dat wereldrijk:

- 1 De snelle toeneming van de echtscheidingen; de ondermijning van de betekenis en heiligheid van het gezin; hetwelk grondslag is van de menselijke samenleving.
- 2 Steeds hogere belastingen — het gebruik van Overheidsgeld om het volk te paaien met brood en spelen.
- 3 De dwaze jacht naar genot; de toenemende sportverdwazing en verruwing.
- 4 Het opbouwen van geweldige legers, terwijl de werkelijke vijand zich binnen de stadsmuren bevond; de algemene degeneratie.
- 5 De teruggang van de godsdienst; de vermagering van het geloof tot een blote vorm, waardoor het buiten contact met het leven kwam en onmachtig werd om het volk leiding te geven.

Het blad, dat aan deze beschrijving herinnert, zegt dat het niet mogelijk is deze diagnose te lezen zonder te denken aan onze tegenwoordige situatie.

„Lammeren” Is het in aansluiting op of naar aanleiding van Joh. 21 : 15, waar de Heer Petrus de opdracht geeft: Weid Mijn lammeren, dat men van de kinderen op Zondagsschool en anderszins spreekt als van de lammeren van Jezus' kudde? In elk geval: is het wel juist? Behoren de kinderen, en dan speciaal de natuurlijke nakomelingen van gelovigen, tot de kudde? Mogen zij bij de gemeente gerekend worden? Heeft God een volk in de natuurlijke zin van het woord? Heeft God een volk bestaande uit mensen, die in het natuurlijke leven aan elkander verwant zijn, afgezien van de vraag of ze in geestelijk opzicht met elkander verbonden zijn? M.a.w.: is „volk” Gods een biologisch of een geestelijk begrip? Is het door natuurlijke geboorte of door wedergeboorte bepaald? Slechts in het eerste geval kan men kleine kinderen en dan speciaal kleine nakomelingen van gelovigen als „lammeren” der kudde van Christus beschouwen.

Begripsverwarring In het Nieuwe Testament ondergaan de woorden een wedergeboorte. Ze worden met Christus vervuld en veranderen van inhoud en betekenis. Het woord „volk” wijzigt zich sedert het op Christus en de Zijnen betrokken wordt. Het komt op ander vlak te liggen. Het wordt van de natuurlijke opgenomen in de geestelijke sfeer. Vanuit het leven der opstanding, dat eeuwig leven is, wordt zijn betekenis bepaald. Wanneer de schapen der kudde gelovigen zijn, d.w.z.: van hun gelovig zijn hun behoren tot de kudde afhangt, dan zijn de lammeren de jonge gelovigen, de pas-bekeerden. Jonge gelovigen en oudere, rijpe gelovigen behoren beide tot de categorie „gelovigen”. Kleine kinderen, niet in het geloof, maar naar de natuur, behorende tot een andere categorie. Dit uit het oog te verliezen leidt tot verwarring.

Kleine kinderen vallen evenals oudere mensen, die de Heer nog niet kennen onder de „ganse schepping” die wij het Evangelie moeten verkondigen. In Mark. 16 : 15 is hun plaats, niet in Joh. 21 : 15. Daar gaat het uitsluitend over mensen die als gelovigen tot de ouderen of tot de jonge en jongste gemeenteleden behoren. De „lammeren” zijn de jongst-bekeerden, onverschillig hoe oud ze zijn.

IN EN OM DE BIJBEL

Izak

Slot

In de vorige twee artikelen hebben we stilgestaan bij Izak als Zoon en erfgenaam. We zagen hem als een type van Christus, de Zoon des Vaders de erfgenaam van alles. Vervolgens beschreven we hem als echtgenoot, stonden stil bij zijn huwelijk (geen ongelijk juk), en bij zijn ervaringen, die verband hielden met Rebekka — (te Geraz waar hij verklaarde, dat Rebekka zijn zuster was). Vervolgens was hij de man, die voor alles rust begeerde, de minste kon zijn en wiens leven verbonden was aan de waterput, zoals Abrahams leven aan het altaar. Tot slot zien we

Izak als vader

Na op 40 jarige leeftijd gehuwd te zijn, kreeg hij op 60 jarige leeftijd — na twintig jaar dus gehuwd geweest te zijn — een tweeling: Jakob en Ezau. In het gezin van vader Izak is het niet volmaakt. Izak bemint Ezau „omdat het wildbraad naar zijn mond was”, terwijl Rebekka een bijzondere liefde koestert voor Jakob. Ook werd de gezondheidstoestand van Izak minder en hij denkt zelfs aan sterven.

Prediken en Profeteren Prediken is niet fantasie (een daad van eigen geest) maar profeteren (een daad van gehoorzaamheid). De profeet schouwt in de hem opgelegde werkelijkheid Gods. Hij ziet de werkelijkheid, zoals ze voor God bestaat. Geen schijnwereld omgeeft hem maar Gods eigen wereld, gelijk die zich openbaart in Christus Jezus. Door het Woord treedt hij deze wereld binnen, door de Geest worden hem „de ogen des verstands geopend” en hij zegt, wat hij aanschouwt. Dat zien kan zwak zijn; een nog zeer onvolledig zien. Maar de zalving der ogen met de Heilige Geest kan hem tot steeds scherper schouwen bekwamen, waardoor het beeld van Gods wereld en werken in Christus hem in steeds duidelijker trekken voor ogen komt te staan. — De profeten zijn de eigenlijke leidlieden der gemeenten, maar de gemeente moet nagaan of hun prediking bij het Woord blijft; het Woord uitlegt en niet van het Woord afvoert. Een geloofsgemeenschap zonder profetie sterft en wordt een administratief lichaam. De ambtenaren, die voor de orde moeten zorgen, moeten toezien dat ze de Geest niet uitblussen en dat het profetisch getuigenis niet verstomt.

L.

Zijn ogen werden blind.

Waar de vader de partij kiest van de ene zoon, en de moeder die van de ander daar is de sfeer van het gezin vertroebeld, daar ontstaat list, afgunst, jaloezie. Als Izak te Geraz is, zijn zijne zonen op huwbare leeftijd gekomen. Ezau huwt op dezelfde leeftijd als eertijds zijn vader.

„Als nu Ezau veertig jaren oud was, nam hij tot een vrouw Judith, de dochter van Beëri de Hethiet, en Basmath, de dochter van Elon, de Hethiet.” (Gen 26 : 34).

Hier wijkt Ezau af van de scheppingsordonnantie. God gaf in de beginne aan één man (Adam), slechts ene vrouw (Eva). Zeker, in die tijd was het niet zo vreemd, Abraham had behalve zijn vrouw Sara, ook Hagar als bijwif. Toch was dit niet naar Gods wil. Abraham had voor Izak geen vrouw uit de Kanaänieten willen nemen, doch Ezau denkt daar niet aan! De inheemse bevolking stond op „uiterst laag religieus peil”, en vandaar zocht zich Ezau twee vrouwen, en niet uit zijn maagschap in

Mesopotamië. Dat moet gezien het verbond dat God met Abraham en Izak sloot, gezien worden als een afwijking van de koers. Dat zal ook de reden zijn waarom wij van Izak lezen: „En deze waren voor Izak een mara (bitterheid) des geestes”. In de heilstijd zal onder het volk Gods „geen Kanaäniet meer zijn”. (Zach 14 : 21).

Toen Ezau huwde was Izak honderd jaar oud, hoeveel jaren er sinds dien verlopen zijn tot het ogenblik waarop Izak zijn zoon wilde zegenen, vermeldt ons de schrift niet. Echter is uit berekening op te maken, dat Izak toen 137 jaren oud is geweest. De gewoonte was het, dat de eerstgeborene de grootste zegen ontving. Toch blijkt het, dat Izak zijn levenseinde te dichtbij gedacht heeft, of is hier *de haast* van het ongeloof? Izak leefde na het zegenen zijner zonen nog 43 jaren! God had gezegd: „de meerdere zal de mindere dienen”, daarop gaf Vader Izak geen acht, bovendien had Ezau zijn eerstgeboorte recht verworven voor een schotel linzenmoes en ten slotte had hij een ongewenste verbintenis met twee vrouwen der Kanaaniëten aangegaan. — Doch Gods raad bestaat in eeuwigheid, daarom mislukt Izaks toelag volkomen. Zijn haast werkte aanstekelijk, want ook Rebekka gaat aan het werk. De geschiedenis is bekend en dezer dagen gaan we hier niet vervolgen. Door bedrog krijgt Jakob de eerstgeboortezegen en niet — zoals Izak gedacht had — Ezau! Heeft de Vader — in de loop der gebeurtenissen, in de mislukking van zijn plan, en in de uitkomst van alles, d.w.z. in de erkenning dat alles kwam zoals God het tevoren had bepaald — Gods souvereiniteit erkend? Merkwaardig is, dat Izak na het ontdekken van het bedrog *niet toornig* is, alleen verschrikt. Izak erkende door geestelijk inzicht — geheel onbekend bij Ezau — dat dit Gods hand was en zegt in geopende ogen, hoewel hij blind was, „en ik heb hem (Jakob) gezegend; ook zal hij gezegend wezen”.

* * *

Dat haastige spoed zelden goed is, bleek ook hier. Jakob moet vluchten voor Ezau. — Ezau is vertoornd en Rebekka ziet Jakob niet meer terug. Hoe zwaar zal dit Rebekka gevallen zijn! De reactie bij Ezau is, dat hij zich nog een derde vrouw neemt, ditmaal geen Kanaänietische — (Gen. 28 : 9) — maar uit Ismael, de zoon van Abraham. Verder leeft Ezau in Seir. — Zo verliest Izak z'n beide zonen voor een tijd. Gods kinderen zondigen niet goedkoop!

Nog eenmaal lezen we van Izak. „En Jakob kwam tot Izak zijn vader in Mamre, waar Abraham als vreemdeling had verkeerd en Izak. En Izak gaf de geest en stierf en werd verzameld tot zijn volken, oud en zat van dagen: en zyne zonen Ezau en Jakob begroeven hem” (Gen. 35 : 29).

* * *

„Door het geloof heeft Izak zijne zonen Jakob en Ezau gezegend aangaande toekomstige dingen” (Heb 11 : 20). Gods woord plaatst Izak in de galerij der gelovigen.

Izaks karakter

Wij willen nu de balans opmaken en pogen ons een voorstelling — op grond der gegevens, die we in de achtereenvolgende artikelen hebben gegeven — te maken. Allereerst staat vast dat deze aartsvader een *gelovige* is, hij is geen op de voorgrond tredende figuur, we noemden hem een *bijfiguur*, een stille-in-den-lande, hij ontving geen bijnaam zoals Abraham, die een vriend Gods genaamd werd. — Hij komt ons voor een *gelijmatige natuur* te hebben, hij nadert het niveau van de gewone man,

niet altijd even eerlijk (Gerar), maar wel kon hij *de minste* wezen en ontweek onnodige twist, een man die *piëteit had voor zijn vader en moeder* (putten die Abraham zijn vader had gegraven gaf hij dezelfde namen weer en hij voerde Rebekka in zijn moeders tent). Doch ook vinden we de zwakke zijden (het *wildbraad* naar zijn mond), zijn *haast* in het willen zegenen van Ezau, maar daarnaast toch ook weer het spoedig *geestelijk inzicht*, het niet toornig worden als zijn plan is mislukt. Ook ontbrak in zijn leven *het altaar* niet (Gen. 26 : 25), terwijl zijn leven nauw verbonden was met „*de bronnen*”. In zijn geschiedenis hebben we meerdere trekken mogen opmerken, die hem ons deden zien als *type* van de grote Zoon des Vaders.

D. SLORT.

Onze Godsvoorstelling

Dezer dagen las ik nog eens weer, dat de eerste voorstelling, die een mens zich van God maakt, bijna altijd gegrond is op datgene, wat het kind van *zijn eigen vader* ervaren heeft. Bij velen blijft die voorstelling tot het einde van hun leven vrijwel ongewijzigd bestaan en is dan in heel wat gevallen een grote stain-de-weg om de levende God, de God-van-de-Bijbel, die daar wordt aangeduid, als Onze Vader, die in de Hemelen is, te leren kennen.

Wanneer een kind is opgegroeid bij een tyrannieke vader, is de kans groot dat zijn voorstelling van de Hemelse Vader dienovereenkomstig is, en dat in zijn verhouding tot God het element van de *vrees* overheerst.

God is dan allereerst de strenge gezagsdrager, die niet duldt dat we ook maar enigszins Zijn wil schenden en die bij de minste of geringste overtreding daarvan hevig vertoornd is op de mens en met Zijn straffen klaarstaat.

Ik herinner mij een jonge man, die op zeer strenge, wettische wijze door zijn vader was grootgebracht en die jaren later zich nog God voorstelde als een vergroting van zijn vader. Hij vertelde mij eens, dat hij op Zondag een treinreisje was gaan maken (wat indruiste tegen de Godsdienstige opvoeding die hij van zijn vader genoten had), om zijn verloofde te bezoeken, en dat hij tijdens dat reisje een ontzettende angst gehad had, dat God op de een of andere wijze de trein zou doen verongelukken om hem te straffen. Overigens „deed hij niet veel aan zijn geloof”, wat ik mij in kon denken, omdat een God, die zo tegenover de mens staat, niet veel aantrekkingskracht bezit.

Een collega vertelde eens van een man, die door hem bezocht werd (naar ik meen in een ziekenhuis) en met wie hij sprak over de Hemelse Vader, Die voor ons zorgt en aan wie we alle dingen kunnen toevertrouwen. De man toonde zich voor deze boodschap geheel niet ontvankelijk, en na verloop van enige tijd werd duidelijk wat daarvan de oorzaak was. Deze man had namelijk een vader gehad, die regelmatig dronken thuis kwam, het huishouden ruïneerde en voor niets en niemand zorg droeg. Geen wonder, dat de voorstelling van God als Vader hem totaal niets zei en hij er ongevoelig voor bleek.

In de Bijbel speelt de aanduiding van God als *Vader* een grote rol.

Reeds in het Oude Testament wordt deze uitdrukking ongeveer 15 maal gebezigd. In het Nieuwe Testament zelfs vele tientallen malen! Als de Heer zijn discipelen bidden leert dan leert Hij hen bidden: „Onze *Vader*, die in de Hemelen zijt...” Ook de Heilige Geest leert ons bidden „Abba, *Vader*”! Als Paulus in een van zijn brieven een zegenbede neerschrijft, zegt hij: „Genade zij u en vrede van God de *Vader*...”

In Matth. 7 (vers 7—12) spreekt Jezus zijn hoorders over gebedsverhoring, en vergelijkt God bij een aardse vader. Welke vader, als zijn zoon hem om brood vraagt, zal hem een steen geven? Of, als hij om een vis vraagt, een slang? Indien dan gij, hoewel gij *slecht* zijt, goede gaven weet te geven aan uw kinderen, hoeveel te meer zal uw Vader, die in de Hemelen is, het goede geven aan hen, die er Hem om bidden!

Wanneer ons dus geleerd is, God als

Vader te zien, zullen we Hem steeds moeten zien als degene, die GOEDE GAVEN weet te geven, en als we Hem vergelijken met onze aardse Vader, die zo voortreffelijk voor ons zorgt, zal steeds dat „hoeveel te meer” moeten gelden!

Het kan soms van veel belang zijn, dat diegenen onder ons, die geroepen zijn om zielszorg uit te oefenen of in gesprek te treden met ongelovigen over het Evangelie, met het bovenstaande rekening te houden. Waar komt toch hun voorstelling vandaan dat God een soort tyran is? Of dat God een soort Sinterklaasgod is, die alles maar goedvindt? Houdt hun verkeerde voorstelling verband met de aard van de vader die hen groot bracht? Zo ja, dan is het van het allergrootste belang, de gespreks-partner hierop op voorzichtige wijze opmerkzaam te maken en er aan mee te werken dat zijn Godsvoorstelling gezuiverd wordt. Hij zal die dan los moeten maken van zijn eigen vader. Lukt dat, dan zal het vermoedelijk gemakkelijker zijn, met hem verder te spreken over de Hemelse Vader.

Jezus zegt: Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien. Jezus zelf vertoont alle trekken van de Hemelse Vader. Ook zijn omgang met publiek en discipelen was de omgang van een Vader. Zie, hoe Hij voorzichtig zorg draagt voor de discipelen. Hoe Hij ze sluit in zijn hart, hoe Hij aan hen denkt in gevaar, en hoe Hij in uiterste nood ingrijpt (storm op zee) om hen te redden. Zie, hoe Hij hun leert, verantwoordelijkheid te dragen en hun leven zinvol te maken, door hen twee aan twee uit te zenden. Zie, hoe Hij de Emmausgangers opvangt en tenslotte het brood met hen breekt. Zie ook, hoe Hij de menigte die samengeschoold is om naar Hem te luisteren, en honger krijgt, neerzet als één reuze groot gezin en daarna allen spijzigt.

Inderdaad willen we weten wie de Vader-in-de-Hemelen is, dan kunnen we niet beter doen dan acht te geven op het handelen van de Zoon-op-aarde.

En dan, als we eindelijk er iets van leren verstaan, op welke wijze God onze Vader wil zijn, zal dit ene woord een enorme troost en steun blijken te bevatten.

Tenslotte: Als de Godsvoorstelling van onze kinderen zoveel te maken heeft met de wijze waarop wij mannen vader zijn, zullen we dan niet moeten proberen, vader te zijn in de beste zin van het woord?

Wf.

*Actie en reactie leiden tot herstel
van verbroken evenwichten*

De dure impasse van onze goedkope Unie

Van het hart zijn de uitgangen des levens

Uit het artikel van de Eind-Redacteur over „Het waagstuk der vrijwilligheid” heeft men kunnen lezen van een impasse, waarin de financiën der permanente commissies zich bevinden. Men heeft zich er over beraden en gezocht naar een oplossing. De richting, waarin men deze zoekt, is onder onze aandacht gebracht en vermoedelijk zal dit ons tot nadenken moeten stimuleren. Een vrucht van dit nadenken wordt U hierbij aangeboden, in de hoop, dat deze op zijn beurt weer verder werken zal.

De dure impasse

Het is met de vrijwilligheid niet gaan, zoals het had moeten zijn. Dat dit ook de verwachting van velen heeft teleurgesteld is misschien te veel gezegd. Ondanks de verkregen meerderheid baarde de nieuwe koers bij velen ernstige zorg en velen hebben reeds voorspeld, dat de inkomsten zouden dalen. Hoewel het totaal bedrag van Unie-contributie en vrijwillige bijdragen waarschijnlijk hoger ligt dan wat voorheen aan Unie-contributie werd opgebracht, zitten de permanente commissies toch met duistere voorvoelens en acute zorgen. Er komt te weinig binnen en dat betekent, dat er minder gebeuren kan, dan zou moeten. Er moeten Gemeenten en personen teleurgesteld worden, die zo dringend de steun van de gemeenschap nodig hebben. Dit is erg en in werkelijkheid veel erger, dan door de getallen wordt uitgedrukt. Het raakt niet alleen onze boekhouding, maar ook onze opdracht van Christus en we moeten daar wel terdege aandacht aan besteden.

Terug of verder

We moeten ons nu maar eens eerlijk afvragen, of we werkelijk het pad der vrijwilligheid wensen af te lopen, of dat we alsnog op onze schreden terug zullen keren. We kunnen niet tussen twee werelden leven en het is altijd nog beter om openlijk toe te geven, dat de gekozen richting niet goed was, dan dat we een mislukking gaan camoufleren met een tweeslachtige houding, waarbij we uiterlijk de vrijwilligheid handhaven en intussen langs een achterdeur de geleide economie weer binnen onze muren halen.

De oplossing, zoals die blijkbaar in de boezem van de commissie wordt gekoesterd, heeft voor mijn gevoel een klein beetje weg van een compromis, waarbij de geit en de kool gespaard moeten worden. Ons wordt geattendeerd op een mogelijke gelijkschakeling van de verschillende takken van arbeid, waarbij alle vrijwillige giften in één kas zullen vloeien, waarna de buit door de commissies onderling zal worden verdeeld. De praktische voordelen, die hierin zitten zijn al voldoende bepleit door de Eind-redacteur, al zal het mij wel benieuwen

of de U.Z.C. er ook zo over denkt. Die zal n.l. in de eerste plaats het gelag moeten betalen en haar in jaren verworven voorsprong opofferen aan de minder „populaire” commissies. En dan: betekent „de onlosmakelijke eenheid van ons werk” in concreto: de gezamenlijke commissies moeten maar uitmaken welke verdeling van de gelden het nuttigst en vooral het meest naar de mening des Geestes is? Ik weet het niet, maar voor mijn gevoel zijn hier twee elementen aan elkaar gekoppeld, die het samen niet best zullen kunnen vinden. De vrijwilligheid in het offer, de uniforme verdeling vanuit de commissies. Want daar zal het heus wel op neerkomen, al is het fiat van een algemene vergadering natuurlijk noodzakelijk. Die algemene vergadering heeft immers het merendeel van zijn energie al verbruikt, als eindelijk de begrotingen aan de orde komen en kan zeker in dat stadium van zijn bijeenzijn zich niet meer permitteren om al te veel te wijzigen in het grote boek, waarover menige broeder tot zijn diepe wanhoop in voortdurende verwarring gebogen zit. Nu is dit misschien niet zo heel erg, maar het legt toch in feite wel een erg grote verantwoordelijkheid op de commissies, die dan op hun beurt maar weer moeten zien, dat zij alsnog tot de Gemeenten later doordringen, waarvoor hun afgevaardigden op de Unievergadering de moede handen hebben opgestoken. Persoonlijk geef ik er dan de voorkeur aan, dat we maar één getal voor onze neus krijgen in de vorm van een gepeperde Uniecontributie, die beter dan wat ook in staat is om aller aandacht te boeien.

Een andere oplossing?

Als wij werkelijk met de vrijwilligheid verder willen, dan moet er wel iets gebeuren. De eerste stap daartoe lijkt mij niet een gemeenschappelijke pot en zelfs niet betere voorlichting, hoe noodzakelijk dit op zichzelf ook is. Graag wil ik hier nog eens weer een lans breken voor decentralisatie, voor een opbouw van het werk van beneden naar boven. Voor mijn gevoel is het werk van verschillende commissies te veel een zaak van de mensen die daarin zitting hebben. Bij de huidige gang van zaken kunnen zij daar ook niet veel aan doen, maar

het feit ligt er. De vrijwilligheid vraagt een zeer brede basis. Groepen Gemeenten, die vlak bij elkaar liggen, moeten zoveel mogelijk de verantwoording voor elkaar dragen. Ze vormen samen een „kleine unie”, waar ze in nauw contact met elkaar leven en elkaars geestelijke en stofelijke nood zien. Dat mag in regionaal verband plaats vinden, soms zal het ook meer of minder dan een provincie beslaan. Maar in ieder geval zal het een overzichtelijk gebied vormen, waar de participerende Gemeenten vat op hebben en de verantwoordelijkheid van beseffen. Vanuit deze groepen van Gemeenten zouden dan weer afgezanten gezonden kunnen worden naar een landelijk verband, waar het geheel van de arbeid gecoördineerd wordt. De „Grote Unie” met z'n permanente commissies is dan op zijn beurt weer veel overzichtelijker geworden en heeft bovendien het kennelijke voordeel, dat hij een veel deugdelijker basis heeft voor zijn bewegingen dan nu het geval is. Een factor van betekenis in de huidige moeilijkheden is toch, dat we nu een veel groter aantal Gemeenten tellen dan in vroeger jaren het geval was en dat de Unie daardoor aanmerkelijk gecompliceerder is geworden. Deze factor is m.i. grotendeels debet aan het geldgebrek, omdat het zo moeilijk is al die verschillende facetten van het werk te kennen en te waarderen zoals het moet. Wanneer de commissies dan zo breed kunnen worden samengesteld, dat ze hun leden zoveel mogelijk uit verschillende sectoren rekruteren, zal ook voor hun het probleem van een levend contact met de Gemeenten aanzienlijk kleiner worden.

Vanuit het hart!

De Eind-Redacteur citeert — in een ander verband trouwens — de woorden: van het hart zijn de uitgangen des levens. Dit zou ik in het licht van bovenstaande nog eens willen onderstrepen. Het gaat om de harten van onze leden warm te krijgen. De gemeentelijke ervaring leert, dat dit alleen maar mogelijk is, wanneer we nog een stapje verder gaan dan de mensen te vertellen, wat er allemaal gebeurt. De harten worden warm, als de mensen werkelijk mee gaan doen, ingeschakeld worden. Dit is met de Gemeente evenzeer het geval. Ze moeten in het *handelen* meer betrokken worden dan tot nu toe.

Naar mijn gevoel kan dat langs de weg van decentralisatie verwerkelijkt worden. Misschien weet iemand nog veel betere weg. Graag zal ik daar mee in stemmen, als de opzet maar blijft: schakel de Gemeenten en haar leden in! Dat is méér dan voorlichting of propaganda, maar — hoe dan ook — een werkelijke verschuiving van de verantwoordelijkheid naar beneden.

Rotterdam.

R. REILING.

Naschrift: Ds R. Reiling breekt in bovenstaand artikel opnieuw een lans voor decentralisatie van het werk in Unieverband. Het lijkt mij zeer gewenst, dat dit onderwerp nog eens gedegen in discussie komt en ik richt hierbij een uitnodiging tot allen, die hierover serieus hebben nagedacht, om — kort en krachtig, weloverwogen en goed geargumenteerd — op de hier gedane suggesties in te gaan.

E.R.

de overige gemeenten van Limburg 48? Zijn er niet in Noord-Brabant behalve de broeders en zusters te Eindhoven nog Baptisten woonachtig te Bergen op Zoom (9), Breda (25), Geldrop (3), 's Hertogenbosch (18), Oss (5), Roosendaal (10), Tilburg (8), Vught (2) en in de overige gemeenten 84? Zo vertelt het ons de statistiek van de laatste volkstelling.

Liggen hier niet de kansen voor „cellen” en „stoottroepen”? Wanneer de ware pionierslust en evangelisatiezin over ons ontwaakt, dan zullen we de kansen grijpen, die er liggen om de duizenden in de streken van het Zuiden te bereiken. En tegelijk komen wij in nauwere relatie met onze geloofsgenoten in België.

Laat daarom a.s. Zondag 27 Febr. een veelbelovende afsluiting vormen van deze eerste DANKOFFERWEEK. Welaan: *Uw hand aan de ploeg!* Het Zuiden wacht op U en rekt op U!

T. JANSMA.

P.S. Secretarissen denkt U goed om de inzendingstermijnen? Op 1 Maart moeten de voorstellen voor de agenda van de Alg. Vergadering in het Unie-bureau zijn en op 15 Maart de namen van de kandidaten met hun schriftelijke accoordverklaring.

Uit ons Unie-bureau

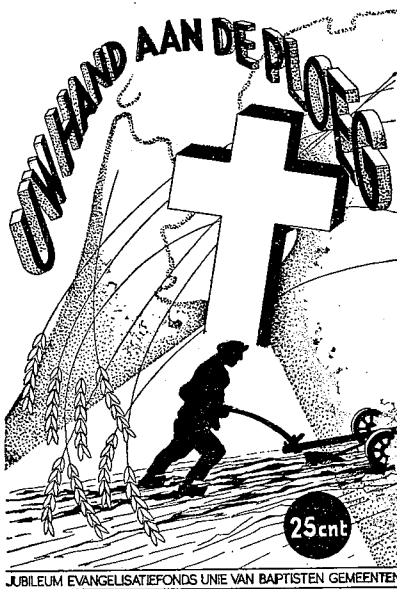
Aan het einde van welke week zijn wij gekomen?

Van de eerste DANK-OFFER-WEEK voor het Jubileum-Evangelisatie-fonds!

Wat een vindingrijkheid uit liefde, offerzin uit dank, gebed en daad uit saamhorigheidsbesef zal er aan de dag gelegd zijn in deze week. Ieder draagt het zijne en het hare bij om mee te bouwen aan het pionierswerk in het Zuiden! Zijn we niet tezamen groot en gezegend geworden door het delen in elkaars gemeenschap en het tezamen arbeiden als gemeenten in het Koninkrijk des Heren? We willen dan ook uit besef van dankbaarheid jegens het geschenk van God in het bestaan van de Unie, dat nu 75 jaren duurt, het onze er aan bijdragen, dat de Evangelisatie in het Zuiden zijn beslag kan krijgen. Dat willen we tot ons aller jubileummonument maken.

Zijn er niet behalve de broeders en zusters wonende in Treebeek, Brunssum,

Hoensbroek en Heerlen, nog Baptisten woonachtig in Kerkrade (35), Maastricht

JUBILEUM EVANGELISATIEFONDS UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN

(24), Roermond (2), Schaesberg (5), Ubach over Worms (8), Venlo (3), en in

VRIESCHELOO

De gemeentelijke jaarvergadering is ook hier weer achter de rug en uit de verschillende verslagen mochten we met dankbaarheid constateren, dat de Heer de gemeente heeft gezegend in 1954.

Geestelijk zowel als financieel, in beide opzichten gaat het goed in de gemeente Vriescheloo. Door te leven in ware gemeenschap met Christus ontstaat ook een verlangen naar geloofsverdieping, en dan komt een financiële groei als vanzelf tot uiting.

Onder de krachtige prediking van onze voorganger Ds Plevier vindt het Evangelie een weg in veler harten. De diensten worden goed bezocht, eveneens de bidstonden en bijbelbesprekingen. Het verenigingsbezoek groeit gestadig. Het ledenaantal liep in 1954 iets terug, doordat leden der gemeente van hier gaan vertrekken naar industriegebieden. Dit vindt zijn oorzaak daarin, dat de werkgelegenheden hier niet bepaald rooskleurig zijn.

Een nieuw arbeidsveld om te evangeliseren is aangepakt in het dorp Veele, ongeveer 5 K.M. van de kerk alhier

verwijderd. Eerst werd vergaderd in een cafézaal, doch de Heer maakte het zo, dat een gebouwtje gehuurd kon worden. Vele vlijtige handen maakten het tot 'n lieflijk geheel, zowel van buiten als van binnen. Iedere Maandagavond wordt de boodschap van Gods genade en redding verkondigd aan ongeveer veertig mensen.

Dit is een heerlijk werk en ik zou onze gemeenten willen toeroepen: grijp de mogelijkheden om te evangeliseren, heb er een open oog voor en grijp de kansen aan. De eerste vrucht van die arbeid gaf de Heer. Een jonge broeder kwam tot overgave en werd Zondag 30 Jan. door de doop aan de gemeente toegevoegd.

En op de in Januari gehouden gewestelijke jeugddag hier ter plaatse gaven negen jonge mensen hun hart en leven aan de Heer, waarvan vijf uit onze omgeving. Drie van hen gaven reeds te kennen om gedoopt te willen worden, zodat er straks weer feest is in de gemeente.

Wij danken de Grote Gever voor Zijn gaven die Hij schonk reeds in 't begin van dit nieuwe jaar. Moge God hier en in de lande de gezamenlijke arbeid onzer gemeenten zegenen, doordat zielen gewonnen worden voor Christus.

Wij groeten al onze medeverbondenen in Hem.

A. N., secr.

EINDHOVEN

Natuurlijk is het prachtig als een dominee niet voor lege banken hoeft te spreken. Maar de toestand wordt wel eens benauwd, als het zo „eivol” is als bij ons in het kerkje.

Zo zaten we dan ook weer „klem” tijdens de doopdienst op 6 Febr. Drie jonge mensen werden op hun belijdenis gedoopt.

In zijn toespraak, gebaseerd op Hand. 10, het bezoek van Petrus aan Cornelius, bepaalde Ds Zijlstra ons bij Gods machtig plan met de mens, dat rassen en standen vervallen omdat Christus ons als Zijn kinderen wil aanvaarden. Hij vraagt ons echter Zijn wil te doen, dat is ook de weg van gehoorzaamheid ten opzichte van de doop. Neen, de doop maakt van een heiden geen christen. Heel nadrukkelijk herhaalde Ds Zijlstra de woorden van Cornelius: „Wij zijn dan allen hier tegenwoordig voor God, om te horen al hetgeen u van God bevolen is”. En na het krachtig getuigenis van Petrus volgde het geloof en het bevel tot dopen.

Ook wij aanschouwden vol ontroering de doopsbediening. In de stilte hier op volgend, werd veel „verwerkt”. Een vreugdetraan, een danktoon, misschien strijd of een hunkering! God geve beslissingen met eeuwigheidswaarde!

In de avondmaalsdienst werden de jonge leden persoonlijk hartelijk verwelkomd door br ouderling J. de Jonge.

Maar wat werd het de oude baas warm om het hart toen hij zich richtte tot zijn kleinzoon. Hoe dankbaar was hij het nog te mogen beleven, dat een telg uit de rechte lijn van het vijfde geslacht de Jonge, evenals de vier vorige, lid werd van de Bapt. gemeente.

Geroerd eindigde br de Jonge met: „Zijn trouw rust nog op het late nageslacht”.

De Heer schonk rijke zegeningen en hierbij denken we ook nog even terug aan 19 Dec. toen er zeven leden door de doop aan de gemeente werden toegevoegd. Dat deze tien jonge mensen een sieraad mogen zijn voor de gemeente Eindhoven en dat ze staan in de kracht Gods!

De correspondenten.

Het Evangelisatiewerk in België

Mag ik een ogenblik Uw aandacht vragen voor het land waar reeds in 1523 de eerste Evangelische martelaren door de hand van roomse beulknachten aan een paal gebonden werden om de vuurdood te ondergaan. Op de grote markt te Brussel hebben de beide mannen Hendrik Voes en Jan van Esschen als de eersten in een reeks van duizenden hun Heer beleden en werden ter dood gebracht om de grote misdaad, dat ze hun Heer wilden dienen volgens de ingeving van hun hart en het Woord der Schrift. Het land waar reeds in 1540 een broederschap bestond die trachtte om het leven zo nauw mogelijk te stellen in het teken van de navolging van Christus. Overal waren er reeds sedert 1550 sterk georganiseerde gemeenten in Vlaams Begie. Ja sedert circa 1530 waren er te Gent en omgeving talrijke aanhangers van de z.g. „wederdoperse” leer. Het land van Guido de Brés, Petrus Dathenus, Marinix van St. Aldegonde en Jacob van Liesveld die het aandurfde om al in 1526 de complete Bijbel in de Vlaamse taal te drukken, voor welks misdaad hij in 1545 met de dood moest boeten. België het land, waar de Evangelische overtuiging geen vreemde import was, maar waar Rome met behulp vangeïmporteerde dwingelanden indertijd te vuur en te zwaard het blij Evangeliewoord verdreef. Eeuwenlang heeft sedertdien het lied der verlossing hier gezwegen. Wie zijn leven lief had vluchtte, zo mogelijk naar Noord-Nederland, Duitsland of Engeland. Hier was het zo, dat de vrije godsdienstoefening in de 18e eeuw en 19e eeuw als een kostbaar kleinood werd beschouwd. Wij die in deze 20e eeuw leven, hebben, althans op papier, alle vrijheid in het uitdragen van het Woord des Heren. Maar bestaat er niet een grenzeloze ere-

schuld ten overstaan van onze zestiende-eeuwse voorouders? En heeft ook Noord-Nederland niet een grote ereschuld aan het land van waaruit eenmaal, toen de strijd het hevigst was, het Woord werd uitgedragen over het Noorden?

Wij als Baptisten hebben hier een grote taak. Wij mogen de kruisvaan omhoog hijsen en onze Bijbelse overtuiging uitdragen. Strijden voor de zaak van het Koninkrijk Gods.

Onze Baptisten arbeid is nog bijzonder klein. In Vlaanderen werken we nog maar op slechts weinige plaatsen. Gent en Genk zijn onze uitgangspunten. Van daaruit komen we te Iddergem, Eisden en As. Te Waterschei vergaderen we net als in Genk iedere Zondag. Met Gods zegen zal dit lijstje groeien en zullen overal zielen gewonnen worden voor de Heer.

In het Waalse land werken de Franse broeders. (U weet toch dat België verdeeld is in 2 grote gewesten, n.l. Vlaanderen met ± 5.000.000 inwoners en Wallonië met 3500.000 inwoners. In Vlaanderen spreekt men Nederlands en in Wallonië Frans.)

In Wallonië zijn er op dit ogenblik vijf plaatsen waar de Baptisten werken. De jongste post is verleden jaar te Brussel opgericht.

Onze aandacht wordt gaande gehouden in het Vlaamse land. In 1954 mochten we te Gent éénmaal naar het Zwembad gaan voor de doopdienst van vier brs en zrs. Te Genk hebben we vaker het doopvont geopend. Te beginnen vanaf 7 Febr. mochten in viermaal, veertien brs en zrs gedoopt worden, terwijl we aan het begin van deze maand andermaal drie brs en zrs op hun belijdenis hebben gedoopt. Bij onze terugblik op de afgelegde weg worden we zeer dankbaar gestemd. We hebben geloof voor de toekomst.

trof!), volgt een beoordeling van Barth's theologie. Eerst onderzoekt Berkouwer de aard van de triomf der genade, vervolgens de universaliteit, daarna onderwerpt hij de bij Barth zo centrale gedachte van het lijden Gods in de verzoening aan een nadere toetsing, terwijl in beide laatste hoofdstukken handelen over de eschatologische triomf en over de triomf en het koninkrijk.

Uiteraard zegt deze korte inhoudsopgave zo goed als niets, maar gebrek aan ruimte verbiedt nu eenmaal dieper op dit boek in te gaan. Of Barth goed is weergegeven, kan ik niet tot in details beoordelen. Van welingelichte zijde vernam ik, dat Barth zelf vindt van wel. Mij heeft deze weergave van Barth's theologie bijzonder geboid. Welk een rijkdom van godgeleerde inzichten en uitzichten biedt deze theoloog! En hoe congeniaal en meeslepend weet Berkouwer ze te laten spreken! Hoeveel objectiever, breder en brillanter dan zijn barthiaanse stad- en vakgenoot Van Niftrik!

Het tweede gedeelte van het boek is uiteraard heel anders van aard. Hier wordt Berkouwer van acteur tot criticus. Hij doet dat m.i. niet minder. De vlucht van zijn gedachten is minder wijds en koen dan die van Barth. Berkouwer is, om zo te zeggen, veel voorzichtiger in zijn denken dan Barth. Bij hem speelt het begrip van de grenzen der openbaring een grotere rol en hij wenst die grenzen te respecteren. Hij is meer schriftgeleerde dan profeet, al treft het iemand, die niet leeft in de theologische traditie der Reformatie, dikwijls, dat de Belijdenisgeschriften, Calvijn, Kuyper en Bavinck soms de Schrift schijnen te vervangen. Toch zeg ik op veel van zijn waardige en broederlijke kritiek op Barth ook van harte ja en amen.

Op details gaan we hier niet in. Misschien is er op een predikantenconferentie nog eens gelegenheid dit boek te bespreken. Eén indruk, die onder het lezen bij mij steeds sterker werd, wil ik tenslotte vermelden. Het doperse geloofsdelen is m.i. van heel andere aard dan het reformatorische. Het is allereerst veel simpeler. Allerlei fijne onderscheidingen bijv. in de leer aangaande God en Jezus Christus, komen er eenvoudig niet in voor. De doperse beweging kent een belangrijk minder sterk intellectueel pathos dan de Reformatie. Haar geloofsdelen is daarom veel meer georiënteerd op haar geloofsbeleving, is — zo men wil — subjectivistischer en minder gehecht aan objectieve formuleringen en dogmata. Maar de leer van de Heilige Geest zal er een andere en belangrijker plaats in bekleden dan in de reformatorische theologie het geval is. De Heilige Geest is haar de werkelijkheid van het nieuwe leven, van het „niet meer ik, maar Christus leeft in mij”, en het doperse geloofsdelen draagt daarvan onmiskenbaar de sporen. Deze dimensie heb ik in Berkouwers boek, in beide delen, gemist.

Verantwoording

Hierbij kan ik u dan de in het Unie-bureau ontvangen giften en collecten gedurende de maanden December en Januari bekend maken — door de drukte der verhuizing helaas wat vertraagd.

- 1 Voor de E.C.U.: Siddeburen f 15.50; D. O. te H. f 25.—; Groningen-Noord f 126.—; mej. G. J. te D. f 10.—; Hengelo f 53.75; Enschede f 22.53; Mevr. v. A.-B. te D. H. f 5.—; A. G. P. te A. f 3.—; C. G. te A. f 1.—; M. W. te A. f 1.—; K. v. d. W. te M. f 3.—; Delfzijl f 159.—; Hoogezand f 80.—; N. N. te H. f 6.—; Coevorden f 50.—; J. L. te S. f 25.—; H. G. te H. f 10.—; Foxhol f 30.—; Zr H. te L. f 4.—; M. d. J. te P. f 1.50; N. N. f 25.—; Vriescheloo f 127.22; R'dam-Z f 52.07; A. H. te L. f 2.50; „Lekenpreek” te Workum f 10.—; Enschede f 28.40; Treebeek f 90.—.
- 2 Voor de Opleiding; Den Haag-Singel f 25.—; Groningen-Zuid f 185.50; Valthermond f 25.99; Groningen-Noord f 62.—; D. V. te M. f 4.—; Mej. G. R. te D. f 10.—; Hengelo f 61.73; Leiden f 10.—; Workum f 18.22; Enschede f 27.94; A. H. te L. f 5.—; Delfzijl f 84.—; Hoogezand f 30.—; Amerik. School, Schev. f 10.—; Emmen f 34.23; Drachten f 10.07; Foxhol f 20.—; Rotterdam-C f 50.76; M. d. J. te P. f 1.—; Vriescheloo f 101.37; R'dam-Zuid f 35.21; Harlingen f 75.—; 2de Exloermond f 25.—; Almelo f 20.—; Hoogeveen f 25.—; Enschede f 30.03; Treebeek f 45.—; E.E.veen f 75.—.
- 3 Voor het Pensioenfonds: Mevr. M. P.-S. te D. H. f 15.—; R'dam-Z f 51.34.
- 4 Voor het 10-cents-fonds: K. te D. H. f 2.60; H. d. J. te N. W. f 10.22; S. P. te H. f 10.40; H. P. te V. f 10.40; H. E. V. te V. f 5.—; N. N. te M. f 4.—; Eindhoven f 300.—; C. P. te A. f 2.60; Emmen f 35.20; J. de B. te A. f 2.50;

H. J. B. te B. f 2.60; D. O. te H. f 25.—; Mej. G. R. te D. f 10.—; J. v. W. te H. f 6.—; Mevr. G. R. te A. f 5.20; G. P. te A. f 4.—; W. H. W. te E. f 10.—; Haulerwijk f 37.90; mej. A. F. te F. f 20.80; R'dam-C f 80.—; H. G. te H. f 10.—; Mevr. W. S.-d. J. te H. f 10.—; Arnhem f 49.20; Mej. S. P. te A. f 1.50; R. V. te G. f 10.—; E. D.-v. D. en K. D. te H. f 10.40; Mej. A. v. W. te A. f 2.50; S. W. V. te H. f 10.—; H. G. te A. f 2.50; Mevr. J. Z.-E. te U. f 5.20.

Aan de vele gevers en geefsters onze hartelijke dank!

Het is een lange lijst geworden, waardoor eensdeels het tekort over 1954 werd beperkt en anderdeels een goede aanloop is gemaakt voor 1955. Als we bedenken, dat de E.C.U. een tekort over het vorige jaar heeft van f 663.16 en de Opleiding zelfs van f 1202.77, dan beseffen we allemaal, dat er wat moet gebeuren om niet alleen deze tekorten weg te werken, doch ook om het bestaande werk in 1955 gaande te houden! Daarom, verwijzende naar deze tekorten en de noodzaak van het voortgaan van de arbeid, slechts deze oproep aan allen: blijft de arbeid blijmoedig denken!

Het 10-cents-fonds bereikte weliswaar niet het streefdoel. Maar daar een paar gemeenten niet tot bouwen overgingen — wat voorwaarde was — kon aan de andere gemeenten toch het toegedachte bedrag geheel toegekend worden. Zal ook dit fonds, dat onze gemeenten hun zware bouwlasten helpt dragen, zijn goed werk bevredigend kunnen voortzetten, dan geldt ook hier: zendt uw milde gave en blijde bijdrage voor het 10-cents-fonds!

De Unie-administrateur,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie, Arnhem.
Giro 1504 ten name van de Bouw-Stichting, Arnhem.
(Gebruik a.u.b. het juiste giro-nummer!)

Bij deze enkele opmerkingen en aanduidingen moet ik het laten. Zij mogen schrijver en lezers doen weten, dat ik dit boek met ongewone belangstelling heb gelezen. Het is goede lectuur voor al onze voorgangers, al zijn 382 bladzijden misschien wel wat veel voor de „busy preacher”, die de meesten onzer predikende broeders zijn. Maar het zal hun bepaald geen kwaad doen om naast Bunyan, Spurgeon en de modernen, die aan een tekst kunnen helpen, ook dit boek eens te lezen, te herlezen en te verwerken.

J. REILING.

*De critiek verschoont de raven,
doch gaat te keer tegen de duiven*

Mededelingen

ZUSTERHULP GEWEST HOLLAND

De zusters worden verzocht bij aankomst hun reiskosten op te geven aan de penningmeesteres zr Hulzebos. Er kan dan gemakkelijk later afgerekend worden.

Dank u en hartelijke groeten.

H. Zijlstra—Duermeijer.

Advertentiën

De Heer nam op 11 Februari 1955 tot Zich onze zuster

Grietje Rengers—Mulder

in de ouderdom van 81 jaar.
In haar leven was zij een trouw lid van onze Gemeente.

Bapt. Gem. Eindhoven.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgeweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

De schrede omhoog

En het woord des Heren kwam tot mij: Wat ziet gij Jeremia? Toen zeide ik: ik zie een amandeltwijn. Daarop zeide de Here tot mij: Gij hebt goed gezien, want ik waak over mijn woord om dat te doen.

Jer. 1 : 11, 12.

Als de andere bomen in Palestina nog aan de heerschappij van de winter onderworpen zijn, bloeit de amandelboom al.

De prediking van de bloeiende amandelboom, van het wakende leven temidden van de doodse omgeving, heeft Jeremia nooit vergeten. Er kwamen voor hem tijden, dat de misstanden op aarde, de voorspoed der onrechtvaardigen, de afval van het volk Israel, hem voor de moeilijkste vragen plaatsten. Maar als hij zijn leven door winter omsloten zag, deed God hem het getuigenis horen van een nieuwe lente.

* * *

Van twee dingen was Jeremia zeker. Hij geloofde in Gods rechtvaardigheid en heiligheid. Daarom was hij zeker van Israels val en verwoesting. Het bederf had het hart al aangevreten. Hij zag de corruptie, die het voorspel van de dood is. Israel zou worden uiteengeslagen en verstrooid als onder een dorsmachine.

Naast deze overtuiging woondé in zijn ziel het geloof in Gods beloften. Hij was er van verzekerd dat Israels geschiedenis niet op niets kón uitlopen, en daarom geloofde hij in Israels toekomst.

Maar hoe zou dat kunnen? Het geloof in Gods volstreckte heiligheid, die Israel verbreken zou, én het geloof in Gods beloften, die Israel een toekomst verzekerden, botsten tegen elkaar.

Israel zou in ballingschap gaan. Maar daarin lag voor de profeet de moeilijkheid niet. God kon Israel wel uit de ballingschap terug brengen. De moeilijkheid lag voor de profeet in Israels zonde. Wat zou het baten als Israel terugkeerde uit Babel in zijn land, als het *hetzelfde* Israel was? Het zaad van het verval, de kiem van de ontbinding droeg Israel binnen in zich. Wat baatte dus een overplaatsing van het ene land in het andere? Dát Israel onderging en ten onder móést gaan, lag — en dat was het verschrikkelijke — aan Israel zélf.

Broedend over dit vraagstuk met een liefde, die Israel niet kón loslaten, ontdekte God hem welke hoop er nog voor Israel was. Niet voor dat *natuurlijke* Israel was er hoop, maar als dat *natuurlijke* Israel eens een geestelijk Israel zou worden! Het Israel der toekomst zou geen Israel zijn van biologisch en religieus verbonden mensen; geen Israel

van verwant bloed en gelijke religie, maar van in-de-Geest verwante zielen. Het Israel der toekomst zou een volk zijn, dat door een beslissing was heengegaan. Jeremia zag dat het Oude Verbond, dat God met hun voorouders gemaakt had, zou worden vervangen door een Nieuw Verbond, dat God zou sluiten met elke ziel, die zich tot een beslissing voor Hem liet brengen.

Dat was een ontzaglijke schrede omhoog.

Dat was een openbaring, die alles op nieuwe grondslagen stelde. Een Verbond van andere orde wachtte.

Dat zonde onvermijdelijk nieuwe zonden baart en zo de geslachten ketent aan het rijk van Satan, had Jeremia's hart beklemd. Maar God liet hem zien dat deze fatale keten ieder moment verbroken kan worden en er elk ogenblik voor ieder, die *wil*, bevrijding mogelijk is uit de macht en schuld der zonde. Jeremia ontving dit bevrijdende licht, dat hem over al de moeilijkheden deed triumpferen, dat God ieder mens slechts om zijn eigen zonde veroordeelt.

Hóé kan dat?

Het Oude Verbond lag in stukken.

Toen zagen Jeremia's ogen de eerste stralen van het licht van Golgotha. Hij zag hoe God ons, door de dood van Christus, in een totaal nieuwe betrekking tot zichzelf zou zetten, in een Nieuw Verbond zou opnemen.

Dát Verbond kent geen wederkerigheid. God is zijn A en zijn O.

God is daarin de Eerste en de Laatste. Het Nieuwe Jeruzalem daalt neder van God uit de hemel.

En dat dagelijks (Hand. 2 : 47).

L.

Losse Schakels

Doopverhinder- Uit enkele plaatsen in het N. Testament kan men opmaken, dat een gebruik der na-apostolische Christenheid reeds in de apostolische tijd in zwang was, n.l. het gebruik om te vragen naar event. doopverhinder-
ing. Niet ieder die dat wenste, werd zonder meer gedoopt. Aan de bediening van de Doop ging een belijdenis vooraf: de dopeling riep de Naam des Heren aan. Maar behalve deze belijdenis was ook de toestemming van anderen nodig. De leden der gemeente konden bezwaren inbrengen tegen de doop van een candidaat. Petrus erkent dat recht en sluit zich aan bij dit gebruik, wanneer hij, aler hij Cornelius en diens vrienden doopt, aan de broeders, die met hem de reis naar Cesarea gemaakt hebben, vraagt, of er een doopverhinder-
ing is: kan iemand het water weren, dat deze niet gedoopt zouden worden? Hand. 10 : 47. — Dat ons hier ook nadrukkelijk vermeld wordt, dat naar een event. doopverhinder-
ing gevraagd werd, lag aan het feit, dat het onbesneden godvrezenden waren. Dat Petrus het gewaagd had deze mannen te laten dopen, was een zo ingrijpende daad en veroorzaakte dan ook zulk een beroering onder de bekeerde Joden, dat de schrijver der Handelingen er uitdrukkelijk melding van maakt, dat, aler de Doop aan hen bediend werd, gevraagd was aan de aanwezige gemeenteleden van Jeruzalem, of er een doopverhinder-
ing was. Geen van die broeders heeft het nog onbesneden zijn dier bekeerlingen blijkbaar naar voren durven brengen als een doopverhinder-
ing.

De Kamerling De doop van de kamerling was eveneens een zeer ingrijpende daad. Haar betekenis zou in het licht gesteld moeten worden in een studie over de strekking van dit boek. Natuurlijk heeft Filippus een breedvoerig onderhoud met de vreemdeling uit Ethiopie gehad. Van dat gesprek vernemen wij niets; slechts het thema van het onderhoud wordt aangegeven met de vrucht er van. Filippus moet met de schatbewaarder gesproken hebben, niet alleen over Christus' lijden, sterven en opstanding, maar ook over de vraag: hoe het toen verder gegaan is. Hij moet verteld hebben van de Heilige Geest en de geboorte van de gemeente van de Messias, die erfgenamen is der toekomstige wereld. Voor deze wereld wilde de kamerling zich laten redden en derhalve begeerde hij gedoopt te worden. Hij wist, dat hij als versneden geen plaats kon krijgen in Israel en nu is zijn vrees dat er ook in het nieuwe Israel, dat de Messias bezig was om zich te vergaderen, voor

hem geen plaats zou zijn. Hij is ingelicht over „doopverhinder-
ing” en vreest dat zijn versneden zijn zulk een ver-
**hinder-
ing** zal zijn. Vandaar de eigenaardige inkleding van zijn doopaanvraag: wat verhindert mij gedoopt te worden? — Filippus verklaart nu dat het feit van zijn kamerling-zijn geen doopverhinder-
ing is en hij doopt hem!

Onze praktijk Of onze gemeenten altijd met de oude gewoonte naar een event. doopverhinder-
ing te vragen, bekend geweest zijn, betwijfelen we, maar ze kennen die gewoonte wel en hebben ze steeds bijgehouden. Dat is belangrijk, want het kan ons misschien licht verschaffen over de oorsprong, althans een mede-bepalende reden, van dit gebruik. — Het zal zijn voortgekomen uit het verantwoordelijkheidsgevoel der gemeente. De gemeente bestaat niet uit geestelijken en leken; uit hoger — en lager — geplaatsten; uit ambtsdragers en leken, maar ze is een volk van koningen en priesters. Bij de gemeentevergadering liggen de beslissingen niet bij de ambtsdragers. Waar gemeenten ontstaan, of gelovigen aanwezig zijn handelt zelfs een Apostel niet eigen-machtig. Hij negeert de andere gelovigen niet maar erkent hun mede-zeggenschap, d.w.z. hij erkent dat ook zij de Geest Gods hebben ontvangen en dus medebevoegd, ja, medegeroepen zijn om te beslissen wie gedoopt zal mogen worden en daarmede gerechtigd is aan het Avondmaal deel te nemen. — Onze gemeenten hebben de Bijbel daarin goed verstaan, dat de leden der gemeente mondig zijn; wel een Raad hebben, maar geen regeringscollege. Daarom worden event. doopcandidaten aan de gemeente bekend gemaakt opdat, zo een lid der gemeente meent dat er, wat de aanvrager betreft een „doopverhinder-
ing” is, dat aan de Raad der gemeente zal kunnen laten weten en opheldering verschaft zal kunnen worden of de doopbediening geen voorgang zal vinden. — Gezien de bijbelse grond en het karakter van de bijbelse gemeente, moeten de leden in deze op hun verantwoordelijkheid worden gewezen en gelegenheid hebben deze na te komen. Het behoort tot het algemeen priesterschap der gelovigen.

Het Avondmaal Ongedoopte gelovigen kende de apostolische eeuw niet. Evenmin gelovigen, die, schoon gedoopt, buiten gemeentelijk verband leefden en het hielden met een z.g.n. „onzichtbare” gemeente. Waar ieder, die gerechtigd was het Avondmaal te vieren, werd de formele vraag naar een avondmaalsverhinder-
ing niet gesteld. Wel zegt Paulus de leden der gemeente te Korinthe dat ieder, aler hij aan het Avondmaal deelneemt, zichzelf moet beproeven, zich de betekenis van hetgeen hij gaat doen, te binnen moet brengen.

Het ongedoopt blijven of als gedoopte buiten de gemeenschap der gemeente blijven is abnormaal. Eigenlijk moesten er geen gedoopte niet-gemeenteleden zijn, daar de Doop gemeentevormend is. Wie de gemeenschap, n.l. de, in de gemeente geconcretiseerde gemeenschap met andere gelovigen niet wil aanvaarden, de Gemeente niet wil erkennen zoals ze zich plaatselijk openbaart, heeft geen recht op de Doop.

Zulke mensen zonder meer tot het medevieren van het Avondmaal uit te nodigen, is een gaan buiten de lijn der Heilige Schrift. Het is het abnormale normaal maken of behandelen als ware het normaal. Dat schaadt de zielen en het gemeente-vormend werk Gods op aarde. Het toelaten van zodanigen moet altijd het karakter van een uitzondering dragen. We leven in een veezins abnormale Christenheid maar mogen niets doen dat tot bestendiging van dit abnormale kan leiden, maar hebben in al onze gemeentelijke handelingen het steeds als abnormaal, tegen de Schrift ingaande, te behandelen en voor ogen te stellen. — Daarom moet het toelaten van een br of zr, die niet gemeentelijk leeft — het zij in de gemeente ter plaatse of in een gemeente in andere plaats, als uitzondering worden behandeld; het kan in verband met bijzondere gebeurtenissen of omstandigheden een keer worden toegelaten. Het moet geschieden onder de voorwaarde, dat de betrokkene tracht tot klaarheid te komen a.g. de vraag wat de wil des Heren a.g. gemeentevorming in deze bedeling is. — Blijft dat uit of leidt dat niet tot het resultaat dat hij de gemeente in haar concrete plaatselijke vorm aanvaardt, dan zal die br of zr ook niet aan de geregelde Avondmaalsviering mogen deelnemen. De verantwoordelijkheid daarvoor berust bij hem of haar. De gemeente moet zichzelf als wilsuiting Gods handhaven. Ze is niet de gemeente van de Baptisten (dan konden wij doen wat wij het liefste deden en eigen inzicht volgen) maar ze is van Christus en nu gaat onze verantwoordelijkheid niet verder dan onze roeping tot gehoorzaamheid.

L.

IR A ID II O

Pracht van een vinding vind U niet? Binnen het bereik van bijna iedereen. Je hoeft beslist geen man in bonus te zijn om een toestelletje te bezitten. En dan is daar immers ook nog de gedistribueerde radio? Zo'n radiotoestel is eigenlijk een soort tapkast met veel kranen, waar je alles uit kunt tappen, wat je maar wilt. Of een havenkade, waarvan schepen uit alle mogelijke oorden ter wereld meren, waar je elke gewenste taal kunt horen spreken, waar allerlei uitheemse geurtjes de lucht bezwangeren en waar

je aan de poort van verre werelddelen staat.

Radio is een pracht van een middel om de *democratie* te bevorderen; door haar kan nu immers ieder lid van het volk, van het armste tot het rijkste toe, een zekere opvoeding ontvangen? Niemand die Radio heeft, hoeft meer achterlijk te zijn.

Maar tegelijkertijd blijkt diezelfde Radio een machtig middel ter bevordering van de *dictatuur*, doordat volksmensen en hun ministeries van propaganda er met hun sterke handen beslag op leggen om alle leden van hetzelfde volk, en zo mogelijk alle mensen van de hele wereld, een en dezelfde visie voor te schrijven op bepaalde zaken die voor hen van het grootste belang zijn.

De Radio biedt een unieke kans aan de Kerken om het *Evangelie* te vertolken aan allen die maar willen horen. In de Kerken komt slechts een select gezelschap, de openluchtsamenkomsten lokken slechts een klein percentage voorbijgangers, maar de Radio komt in de *huiskamers* en zet alle aanwezigen zijn schotels met gerechten vlak voor de neus.

Eigenlijk is het — oppervlakkig beschouwd — een wonder dat sinds de ruime toepassing van de Radio het Christendom niet met reuzen-sprongen vooruitgegaan is, maar integendeel, haar greep op de massa steeds meer gaat verliezen.

Komt dit omdat de Radio het *Evangelie* te goedkoop maakt? Of, omdat de Radio ook allerlei visies, radicaal tegenovergesteld aan het *Evangelie*, met macht en aantrekkelijkheid en kracht van overtuiging doorgeeft? Of omdat de Radio-programma's de gedachte wekken dat het *Evangelie* slechts één der vele aspecten van het leven is (naast ontspanning, wetenschap, politiek, kunst) en niet het allesbeheersende? Of omdat iedere verkondiging, aan hoeveel duizenden ook verricht, tot onvruchtbaarheid gedoemd is als ze niet opkomt uit en ondersteund wordt door een toegewijde gemeenschap van gelovigen, die uitleven en in praktijk brengen wat verkondigd wordt?

De Radio telt vele toegewijde onderdanen, maar zeker ook een aantal felle tegenstanders, die angst hebben voor het grote kwaad van de verwereldlijking dat door de Radio bevorderd wordt.

Wat moeten we er van zeggen?

Misschien allereerst dit, dat het overal in het leven op het *juiste gebruik* van de dingen aankomt.

Een mes is een belangrijk voorwerp om er brood mee te snijden, boter mee op je brood te smeren, aardappels mee te schillen, enz. Maar men kan er ook iemand de keel mee afsnijden, om het maar zo duidelijk mogelijk te zeggen, en dus is het ook een gevaarlijk voorwerp, als het in verkeerde of zorgeloze handen raakt. Verwerpen we daarom het mes als

gebruiksvoorwerp? Vanzelfsprekend niet. En zo staan de zaken er ook voor met Radio, Boekdrukkunst, fotografie, film, e.d. De beslissende vraag is steeds, welk gebruik we van deze mogelijkheden maken.

Een dominee plus ouderling kwamen eens ergens op huisbezoek op Donderdagavond. Met enige moeite was dit bezoek op die avond door de bewuste familie goedgevonden. Toen ze zich in enkele tauteuils installeerden, werd de radio heel zacht gezet, waarna een gesprek begon. Af en toe wierpen vader en dochter steelse blikken naar het toestel. Juist toen het gesprek zinvol werd en een hoogtepunt bereikte, riep de dochter des huizes er tussendoor: „Vader, ze hebben hem!” De ham van het mastklommen namelijk. Toen was het alsof dat hele, zo mooi opgebouwde gesprek ineenzakte tot een onherstelbare ruïne.

Daarna kwam het gesprek toch weer op gang, nu over het juiste gebruik van de dingen die God geeft, ook over het gebruik van Radio. En zo werd het toch nog een goede, erg goede avond zelfs!

Men moet de Radio gebruiken, en niet door de Radio gebruikt worden. Het gezinsleven mag er niet door verstoord worden zoals in dat gezin, waar Vader beslist alle avonden dat hij thuis was, muziek wou horen, en van de overige gezinsleden eiste dat ze dan stil waren.

Of zoals in dat gezin waar de nieuwsberichten regelmatig het Bijbelles aan tafel concurrentie aandeden en soms danig in het nauw brachten, of ....

Maar ik herinner me ook hoe we in een van mijn kosthuizen eens allemaal door ziekte verhinderd waren naar de

kerk te gaan, en hoe toen de heer des huizes onze stoelen rondom het radio-toestel groepeerde, ons allemaal een kerkboek overhandigde en hoe we daarna als muisjes zo stil zaten om naar de prediking te luisteren. Ook baden we mee en na afloop waren we allemaal echt blij met het mooie uur dat we doorleefd hadden. Er kwam geen thee en geen tabak bij! Er was eerbied. Hoe mooi is dan het bezit van Radio.

Ik denk aan die moeder die een zoon in Indonesie had en die in geen tijden gezien had. Op zekeren dag hoort ze door de Radio hoe haar zoon haar en de andere familieleden groet! Verstaat U iets van de blijdschap van die moeder? Ik denk aan de Ramp die de Zuid-Hollandse en Zeeuwse eilanden trof.

De Radio zond het verschrikkelijke nieuws uit. Heel Nederland hing aan de Radio, leefde mee, bad mee en sprong op om zoveel mogelijk daadwerkelijke hulp te bieden! Dit prachtige communicatie-middel had het klaar gespeeld heel het Nederlandse volk mee te doen leven met het getroffen gebied.

Ik denk aan mensen in een klein zanddorp in Drente, die uit schaamte niet durfden komen luisteren naar de boodschap die we tijdens openluchtsamenkomsten daar brachten, maar die, naar iemand mij verzekerde, vaak stiekum en met een zekere honger luisterden naar de rijke boodschap over een genadige Christus?

Moet ik meer schrijven?

Maakt U toch een weloverwogen, verantwoord, zegenrijk, Uw leven opbouwend gebruik van wat de Omroep U biedt, en laat deze „vreemde indringer” niet de boventoon voeren in de intimiteit van Uw gezinsleven.

Wf.

IN EN OM DE BIJBEL

Het boek Prediker

Hoofdstuk VII : 1—6

Bij het lezen van deze verzen is het ons, als of wij het boek Spreuken voor ons hebben. Een algemeen spreekwoord wordt aangevoerd: „*beter is een goede naam, dan goede olie*”. Wij zouden dat in Westerse taal anders zeggen, maar in het oude Oosten is olie een zeer belangrijk artikel. In het Hebreeuws is er een grote overeenkomst tussen de woorden naam (sjëm) en olie (sjëmen), die wij in 't Nederlands niet zo zouden kunnen weergeven.

Olie is niet enkel voedingsmiddel, maar ook toiletartikel. Deze olieën zijn soms heel kostbaar, zodat de Oosterling

die een behoorlijke hoeveelheid van kostbare olie of balsem heeft, voor rijk en welvarend wordt aangezien. Bij ons wordt rijkdom gezien in het bezitten van effecten of geldswaardige papieren, in prachtig meubilair en dergelijke dingen meer. De Spreuk zegt nu dat een goede naam beter is dan goede olie. Dat zullen we gaarne toestemmen. Zedelijke eigenschappen zijn van meer waarde, dan aardse goederen. Echter blijkt, dat de theorie niet altijd met de praktijk op goede voet staat. In de levenspraktijk is het vaak anders, dan in de theorie. Hoevelen, de Christenen niet uitgesloten

— hebben er hun „naam” aan gewaagd, als ze de kans hadden hun slag te slaan!

Vergeten we echter niet, dat de Heere ons zal oordelen, niet naar onze „olie”, maar naar onze „naam”, d.w.z. naar onze levensopenbaring. Paulus vermaant ons dat we „in het midden van een krom en verdraaid geslacht, zullen schijnen als lichten, als sterren!” Dat is beter dan rijkdom. Met deze spreuk moeten we het tweede lid van dit vers in verband brengen. Zoals een goede naam beter is dan goede olie, zo is ook „de dag des doods” beter dan „de dag, dat iemand geboren wordt”. We willen opmerken, dat het hier niet gaat om „onze sterfdag”. „Het gaat niet over iemands eigen dood, maar over de dood van een ander”. Dit blijkt ook uit vers 2, waar staat: het is beter te gaan in het klaaghuys dan te gaan in het huys des maaltijds.

Niet in het algemeen wil Prediker verklaren, dat de sterfdag beter is dan de geboortedag. Dit kan niet volgens hetgeen Prediker doorlopend in dit boek verklaart, wij herinneren slechts aan de woorden van 2 : 24 „er is niets beters voor de mens dan dat hij eet en drinkt en zich te goed doet van zijn arbeid. Ik heb gezien, dat ook dit uit Gods hand komt” en voorts 5 : 17 „Zie, wat ik goed en geschikt bevonden heb, is: te eten en te drinken en het goede te genieten bij al zijn moeite, waarmee men zich aftobt onder de zon, het luttele getal zijner levensdagen, die God iemand geeft; want dat is zijn deel” (Beide aangehaalde verzen volgens de vertaling van Prof. Gemser in Tekst en uitleg).

In welk opzicht is nu de sterfdag beter dan de geboortedag? Een sterfdag doet ons denken aan de dood! Het denken daaraan brengt levenernst, brengt ons in de lijn van Psalm 90 „leer ons alzo onze dagen tellen, opdat wij een wijs hart bekomen”. Het binnengaan in een sterfhuys, plaatst ons voor de realiteit van het Jesaja-woord: „alle vlees is als gras en alle heerlijkheid des mensen is als een bloem van het gras” — Wie daaraan denkt zal zich ook voor de dood bereiden!

De geboortedag is een feestdag. Verre ervan dat Prediker alle genieten zou veroordelen, kan hij het „lachen der dwazen” niet waarden. Wie zich overgeeft aan een leven van feesten en nog eens feesten — komt niet tot bezinning, maar leeft aan de oppervlakte. De mens vergeet, dat aan het feesten een eind komt en wat dan? Het is de mens gezet éénmaal te sterven en daarna het oordeel. Wij zullen dat ter harte nemen.

* * *

Vers 3. „Beter is het treuren dan het lachen, want door de droefheid des aangezihts wordt het hart gebeterd”. Dat het bedroefd zijn vaak nader brengt tot de Heer en zegen afwerpt, is een gedachte, die ook meerdere plaatsen

van het Nieuwe Testament wordt aangetroffen.

De verdrukking werkt lijdzaamheid en de lijdzaamheid bevinding en de bevinding hoop. David kon zeggen: „het is mij goed verdrukt geweest te zijn, eer ik verdrukt werd, dwaalde ik, maar nu onderhoud ik Uw woord”. De weg door de diepte, hoe moeilijk ook voor het vlees is de weg naar geestelijke rijkdom. Het betert het hart, het maakt het hart zelfs vrolijk, „droevig zijnde en toch blijde”.

Iemand schreef eens: „in de weg van tranen heeft menigeen zichzelf gevonden en....de Vader”. Daarom zal het hart van de wijze heentrekken naar het klaaghuys, om daar aan de ernst van het leven herinnerd te worden. Het hart van de zot, van de lichtzinnige mens, die aan de oppervlakte leeft, hunkert naar het huys der vreugde.

Aan profeet Jeremia werd beide verboden (Jer. 16 : 5).

* * *

De volgende Spreuk luidt: „het is beter te horen het bestraffen des wijzen dan dat iemand hore het gezang der dwazen, want gelijk het geluid der doornen onder een pot, alzo is het lachen eens zot”. Dit is ook ijdelheid.

De dwaas bemint het huys der vreugde en dus ook het lied, maar niet „het geestelijk lied”, maar het lied van de lichtzinnige en zorgeloze. Toch is zulk een lied niet meer dan het vuur van doornen onder een pot. Zulk vuur laait wel hoog op, maar ’t is spoedig uitgebrand en geeft niet veel hitte. Evenzo is het met ’t lied van de dwaas. In de grondtekst is er een woordspeling tussen „doornen” en „pot”. Deze woordspeling zouden we in het Nederlands kunnen weergeven met „nelel” en „ketel”. De doornen kunnen namelijk ook zijn een merkwaardige netelsoort, die gedroogd wel als brandstof werd gebruikt.

Beter is het onderwezen, bestraft of vermaand te worden door een wijze, die levenswijsheid bezit. Zo worden we op het rechte spoor gebracht. De Prediker heeft mogelijk gedacht aan een Schriftgeleerde, die de mens onderwijzen moest. De Heere heeft sommigen tot leraars gegeven, laat ons hun onderwijzing ter harte nemen. Het is bovenal de Heere Zelf, die ons wil onderwijzen.

Het jagen naar dwaze, ijdele vreugde is ijdelheid.

(Wordt vervolgd).

D. SLORT.

Uit ons Unie-bureau

De Statistiek

Het is goed om even nota te nemen van een paar correcties. Afgezien van een paar kleinigheden, moet het volgende genoteerd worden: bij Alkmaar moet het aantal leden, dat zich heeft onttrokken, niet 1 zijn, zoals abusievelijk is afgedrukt, doch 3; en bij Arnhem is het aantal Zaaier-verspreiders, dat 8 is, onvermeld gebleven. Na het afdrukken van de statistiek is er al weer een wijziging gekomen; het penningmeesterschap van de gemeente te Leeuwarden berust thans bij br E. Schlüter, Leeuwerikstraat 98. In het artikel „Bij de statistiek” is het wel duidelijk, dat het ledental per 1 Jan. 1954 en 1 Jan. 1955 onjuist is afgedrukt; het totaal aantal leden per 1 Jan. 1954 was 6806 (zoals dat nú is opgegeven) en per 1 Jan. 1955 is dit 6934. En abusievelijk is onder het 3-tal gemeenten, in 1954 in de Unie opgenomen, Assen vermeld; hiervoor moet gelezen worden Leiden.

Jubileum-Evangelisatie-fonds

Zijn de Dank-offer-zakjes in alle gemeenten reeds gevuld weer terugontvangen? Misschien zijn ze ook opgehaald, eventueel door middel van een collecte; elke gemeente kon de verzorging van

de inzameling van de dankoffers voor het Jubileum-evangelisatie-fonds behartigen als het plaatselijk en gemeentelijk het beste is. Maar nu de eerste dank-offerweek van 20—27 Febr. voorbij is, zouden wij het wel op prijs stellen, dat wat in de gemeenten bijeen is gebracht door middel van deze dankofferweek nu zo spoedig mogelijk op giro 9260 werd overgemaakt. Want gans Baptist Nederland is er belangstellend naar om te vernemen hoeveel nu als „bodem” in ons Jubileum-evangelisatie-fonds is gekomen. En ondertussen gaan we rustig door met de (ver)koop van bonnen en zegels en verwachten vol spanning de tweede dankofferweek in October en de laatste dankofferweek in het voorjaar 1956 (dat is vlak vóór het Unie-jubileum). Want ons Jubileum-evangelisatiefonds moet groeien! Dus „Uw hand aan de ploeg”.

De „Unie-contributie”

De desbetreffende nota over het eerste kwartaal van 1955 gaat dezer dagen naar de penningmeesters. Het bedrag is overeenkomstig het besluit onzer gemeenten gelijk aan de voorafgaande kwartalen, dus f 1.25 per lid. Daar onze gezamenlijke arbeid voortgang moet hebben, willen we wel graag dat de broeders penningmeesters deze nota in de loop van deze maand voldoen. Het is natuurlijk wel al genoegzaam bekend, dat

het bedrag van de „contributie” (dat in 1954 f 5.— per lid was) slechts voor een heel klein deel voor onze eigenlijke organisatie is bestemd. Het is wel de verdienste van het kortgeleden van de hand van de eindredacteur verschenen artikel „Het waagstuk der vrijwilligheid” geweest, dat hierop nog eens de nadruk viel, maar overigens is reeds een en andermaal over de financiering van de Unie in vroegere artikelen van de hand van de Unie-administrateur geschreven en de besteding van de „contributie” uiteengezet. Door de toelichtingen op bladzijde 27 van de financiële verslagen, voorgelegd aan de Algemene Vergadering 1954, waren de afgevaardigden der gemeente van de besteding geheel op de hoogte en konden hun gemeenten hieromtrent inlichten. Bovendien is tegelijk met de eerste „contributie”-nota na de A.V. 1954 aan de penningmeesters een bericht gestuurd over de samenstelling en besteding van het „contributie”-bedrag, zodat zij nog eens hun gemeenten konden voorlichten en ook de boekingen doen als nuttig geacht werd. Het duurt echter wel wat lang, voordat ieder een helder beeld heeft van een en ander. Dit zal wel niet alleen door „spraakverwarring” komen, doch ook door begripsverwarring. Mag ik daarom hierbij dan nog eens allen, die door de voorlichting wel al klaarheid in deze materie hebben, vriendelijk uitnodigen om hun gemeenten en onze gezamenlijke arbeid te helpen door hunnerzijds voorlichting aan de gemeenten te geven? Bedoeld bericht van Juni 1954 gaf, gelezen in procenten, aan, dat van de „contributie” van f 5.— slechts 6.8 % voor de Unie als organisatie bestemd was, daarentegen 64.6 % voor onze „sociale voorzieningen” (kinderbijslag en pensioenfonds), terwijl dan nog 28.6 % naar de E.C.U. en de Opleiding zouden gaan (het is immers nog overgangstijd naar de volledige vrijwilligheid voor E.C.U. en Opleiding). Mogelijk dat dit korte resumé nog weer enige verheldering heeft gebracht en dat hierdoor de deelneming in onze gemeenschappelijke organisatie en in onze „sociale voorzieningen” als ook in onze gezamenlijke taken gemakkelijker en blijmoediger is geworden.

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

P.S. Betreffende de door de Gemeenten en de Unie-Commissie te stellen kandidaten is helaas over het hoofd gezien, dat hieronder ook valt het voorzitterschap van de Alg. Vergadering (vgl. art 2 f). Er kunnen ook hiervoor dus kandidaten gesteld worden. De termijn hiervoor is reglementair 10 Maart; maar laten we in dit geval dan maar zeggen: de kandidaten moeten vóór de U.C.-vergadering, die op 15 Maart gehouden wordt, bij het Unie-bureau bekend zijn.

T. J.

Misleidend spraakgebruik

Dikwijls reeds heb ik er bij stilgestaan, dat het woord „uniecontributie” onder ons verkeerd wordt gebruikt, waardoor verwarring is ontstaan. Daar zoiets tot de kleinigheden behoort, is men licht geneigd om te denken, dat het geen zin heeft, er over te discussiëren; maar ondertussen staan we voor het feit, dat de incorrectheid ons kwaad heeft gedaan en kwaad doet.

Eerst hebben we alles, wat voor het werk der Unie nodig was, uniecontributie genoemd, behalve het geld, dat voor de buitenlandse zending werd gegeven. Allengs is tot ons doorgedrongen, dat dit niet juist was. Met het aanvaarden van de vrijwilligheid als leidend beginsel bij het verzamelen van gelden voor verschillende delen van het werk, is dit ook openlijk uitgesproken en vastgelegd. Maar nog is de lucht niet helder.

In „De Christen” van 28 Januari j.l. vinden we een belangrijk artikel van onze eindredacteur onder het opschrift: „Het Waagstuk der Vrijwilligheid”. In dat artikel is er terecht op gewezen, dat de bedragen, die de gemeenten betalen voor de kinderbijslag en het pensioenfonds, geen uniecontributie zijn. Deze bedragen behoren eenvoudig bij de salarissen van hen, die de gemeenten en de Unie dienen! Hier moeten wij voortaan nadrukkelijk spreken van „Sociale voorzieningen”. Dat de gemeenten deze bedragen naar het ledental gemeenschappelijk dragen, is Uniezin, waarin de een de ander helpt, opdat het voor enkelen niet te zwaar zou worden. Het lijkt mij noodzakelijk, dat wij hier ons spraakgebruik welbewust wijzigen. Als dit niet gebeurt, blijft de verwarring bestaan.

Even heb ik er aan gedacht om een voorstel op de agenda van de eerstvolgende Algemene Vergadering der Unie te doen plaatsen, waarbij — als het werd

aangenomen — deze zaak recht gezet zou worden. Maar eigenlijk is dat al te omslachtig voor iets als dit. Toen het verkeerde spraakgebruik werd ingevoerd, gebeurde dat ook niet door een besluit van een Algemene Vergadering. Men deed het eenvoudig. Mijns inziens kan ook de correctie er op dezelfde wijze komen. De administrateur van de Unie moet eenvoudig deze termen gaan gebruiken en als we dan maar een beetje geduld hebben, vinden ze vanzelf ingang.

Maar zelfs als dit van boven af niet zou gebeuren, raad ik toch in het bijzonder alle penningmeesters der gemeenten en de gehele raden aan: Gebruikt in Uw eigen omgeving deze woorden! Zegt en schrijft in Uw verslagen en begrotingen: Voor sociale voorzieningen (kinderbijslag en pensioenfonds) zo en zo veel.

Wij zien dan, dat de werkelijke Uniecontributie slechts een zeer bescheiden bedragje is en dat dus de organisatie als zodanig geen belangrijke lasten veroorzaakt. Voor gemeenten, die tot de Unie zouden willen toetreden, kan dit ook betekenis hebben. Thans wordt — mede door ons spraakgebruik — dikwijls gedacht, dat de Unie duur is, en men heeft er geen erg in, dat een groot deel van het geld, waar men tegen op heeft gezien, toch ook betaald moet worden, als men niet geunieerd is. Immers ook de niet-geunieerde gemeenten moeten in deze tijd iets doen voor de boven genoemde aangelegenheden. Bovendien zal dit betere spraakgebruik ook voor de leden der aangesloten gemeenten verhelderend en verruimend werken.

K. REILING.

Almelo, Februari 1955.

Kroniek

Huisbezoek door ouderlingen

Op een vraag, of op een kerkeraad niet gesproken zou moeten worden over de wijze, waarop ouderlingen huisbezoek dienen te doen en of er geen richtlijnen voor de pastorale zorg dienen te worden getrokken, antwoordt Prof. Dr K. Dijk in het Centraal Weekblad ten dienste van de Geref. Kerken bevestigend en voegt er aan toe:

Het huisbezoek moet in de kerkeraad ernstig besproken worden, n.l. hoé de ouderlingen het moeten brengen; in welke gezinnen ze komen; op welk speciaal punt bij deze rondgang de aan-

dacht zal gevestigd worden, en zulk een bespreking werpt meer nut af dan langdurige discussies over zitplaatsenmisères of financiële aangelegenheden, die veel te veel tijd vragen én van onze kerkeraden én van onze classes. Het gezinsbezoek is van zo groot gewicht, dat nauwgezette voorbereiding geen overtoelinge weelde is, en we tevens de moed moeten hebben om de fouten en leemten, welke in onze arbeid zijn aan te wijzen en te belijden; we mogen elkaar hierin niet sparen, al zullen we met liefdevolle kritiek oefenen, en een oude man niet hardelijk bestraffen (dus wel bestraffen maar niet hard en scherp); ter wille van de gemeente zal uit ons werk moeten verwijderd worden alles wat die arbeid doods en arm maakt of schadelijk is

voor de goede vrucht. Er zijn ongetwijfeld verkeerde methoden; we zullen die scherp onder de ogen zien; de waarlijk niet denkbeeldige klacht over meer dan één huisbezoek noopt ons tot zelfcritiek en vooral wanneer het geldt gezinnen, die niet hartelijk meeleven en uit moeilijke schapen bestaan. Dan komt het op de bearbeiding dubbel aan dan luistert het werk in de gezinnen zeer nauw en we willen later nog breder ingaan op de eisen, die deze bearbeiding ons stelt.

De gevaarlijke telefoon

Er is voor enige jaren in een vertegenwoordigende vergadering van onze N.B.J.B. gesproken over de gevaren, die het bezit van een telefoon in zich kan bergen. Met onze bekende zakelijke inslag meenden we dat gevaar te kunnen aflezen uit een bepaalde post in een bepaald financieel verslag. In onze grenzeloze oppervlakkigheid zagen we over 't hoofd, dat het bezit van een telefoon nog heel andere verleidingen en gevaren binnen onze deur kan brengen. Daarover licht een stukje van Ds H. Visser Mzn in „Ons Kerkblad”, het orgaan van de Chr. Geref. gemeenten in Nederland, dat we in Kerknieuws vonden aangehaald, ons in. Het zij alle telefoonbezitters ter overdenking aanbevolen.

„Zondag ging om 9.45 uur (even voor kerktijd) de telefoon. Er werd niet geluisterd. Om 13 uur, juist onder het

eten, ging de telefoon nog eens. Wederom werd niet geluisterd. Om 16 uur ging hij weer. Ook nu werd er niet geluisterd. En 's avonds ging hij nog eens. En wederom zonder resultaat; er werd niet geluisterd.

Wel hebben mijn vrouw en ik tegen elkander gezegd: daar is zeker iets dringends! Zou er iets met de familie aan de hand zijn!

Wij hebben toen de gang- en kamersdeuren open laten staan, vermoedend dat er direct na 24 uur, na het middernachtelijk uur, wel weer gebeld zou worden. Dus, de deuren open, om de telefoon des te beter te kunnen horen.

En wat denkt u? Die nacht is er niet gebeld, en tot heden weten wij nog niet wie er op die Zondag gebeld heeft. *Zo dringend was het!!!!*

Nu één vraag: mocht de persoon, die zo Gods dag ontheiligd heeft, dit lezen, of van een ander dit stukje vernemen, dan zou ik hem/haar vriendelijk willen verzoeken, zich persoonlijk bij mij te melden.

De duivel is listig. Mocht ik „gevallen” zijn door de telefoon eenmaal op te nemen, dan zou de vijand roepen: hah! hah!

Maar wee hem door wie de ergeris komt!”

Hoe gelukkig prijs ik mij, dat in het goede Haulerwijk de telefoon op Zondag maar één uur „werkt”....

J. R.

Reeds is de eerste duizend vol. Toestemming om achter de kerk te mogen bouwen is van het Gemeentebestuur afgekomen. In 't najaar zal een grote bazar worden gehouden, terwijl alle leden een extra offer hebben toegezegd.

PARAMARIBO

De arbeid der gemeente is uitgebreid met Radiodiensten. Samen met twee andere gemeenten wordt eens per maand een programma van 15 minuten verzorgd en drie keer per twee maanden een morgenwijding van 5 minuten. De diensten, eens per maand gehouden bij de Boscreolen en Indianen in het „Depot” te Kleine Combé konden worden uitgebreid met een Zondagsschooldienst. Tot de aanschaf van een corjaal met buitenboordmotor is nog niet overgegaan, omdat daarvoor eerst een werker in de gemeente om br Kool te vervangen nodig is.

WELTSENIEN

van het

Wereld-Baptisme

Nyasaland, Zuid Afrika

Twee zendelingen van de Zuidelijke Conventie (U.S.A.) in Zuid Rhodesia hebben onlangs een bezoek aan Nyasaland gebracht om te onderzoeken of in dit land zendingswerk van de S.B.C. kan worden begonnen. Volgens Dr George W. Sadler, zendingssecretaris voor Afrika, Europa en het Nabije Oosten, hangt de uitbreiding van het zendingswerk der Zuidelijke Baptisten in Afrika af van de aanmelding van voldoende nieuwe zendelingen.

Noorwegen

De regering van Noorwegen heeft een wet ingediend, waarin „onder speciale omstandigheden” vrijstelling van het lidmaatschap van de Staatskerk wordt verleend voor onderwijzers bij het openbare onderwijs. Acht van de negen bisschoppen der Lutherse Staatskerk hebben zich tegen dit wetsvoorstel uitgesproken.

Japan

Dr William Axling, 81 jaar oud, die in 1901 als zending van de Zuidelijke Baptisten naar Japan ging, is onlangs benoemd tot ereburger van Tokio.

Spanje

Nog steeds is de op 17 Juli 1954 door

WIJ LAZEN

al deze korte berichten in diverse gemeentebladen. Waarom we ze hier door geven, kunt u elders in dit nummer lezen.

LEIDEN

heeft haar Bouwfonds met een speciale avond ingewijd. De op die avond gehouden collecte bracht meteen f 245.— op, terwijl aan giften reeds meer dan f 1000 is toegezegd.

MUSSELKANAAL

heeft besloten het gebouw van het Leger des Heils bij de „IJzeren Klap” te huren, om daarin zo spoedig mogelijk samenkomsten te gaan houden. Een nieuw stuk evangelisatiearbeid dus.

DAARLERVEEN

Een cursus voor de opleiding van Zondagsschool- en Bijbelclubleiders, die 22 lessen omvat en op elf avonden gegeven zal worden, is begonnen. Aan het eind wordt een diploma uitgereikt en de geslaagden kunnen meewerken in het Evangelisatiewerk en het Bijbelonderwijs aan de jeugd.

AMSTERDAM

hoopt op de a.s. Pinksterdagen weer enkele koren uit Gelsenkirchen (Dld) te ontvangen en samen met hen een Pinksterfeest van Leven en Gemeenschap te vieren.

ARNHEM

Een actie is begonnen om alle gemeenteleden tot Zaaiverspreiders te maken. Zij worden aangemoedigd om ieder vijf Zaaiers per maand te verspreiden.

HOOGEZAND

staat ook in het teken van een bouwactie.

de politie gesloten kerk van de eerste Baptisten Gemeente te Madrid niet weer vrijgegeven. De Spaanse ambassadeur in de Ver. Staten, daartoe bezocht door Dr Sadler en Mr C. Emanuel Carlson, secretaris van het Verenigd Comité voor Openbare Zaken van alle Amerikaanse Conventies, heeft op 7 Januari beloofd zijn best te zullen doen voor de heropening van het kerkgebouw bij zijn regering. Dr Reuben E. Nelson, alg. secretaris van de Amerikaanse Baptisten Conventie, heeft onlangs in de New York Times geschreven: „De Baptisten, die 11 % van de bevolking der Ver. Staten vormen, betalen belasting om de Spaanse regering te steunen....”

Een recent bericht uit Spanje meldt, dat inmiddels ook de Bapt. kerk te Elda, een stad van 20.000 inwoners, 18 mijl van Alicante, door de regering is gesloten. Reden hiertoe is waarschijnlijk, dat de voorganger dezer gemeente, die als kind in de R. K. kerk was gedoopt en daardoor verplicht was ook in die kerk te trouwen, er in geslaagd is toestemming te krijgen voor een alleen burgerlijke huwelijksluiting. Men veronderstelt, dat de sluiting van de kerk een onofficiële wraakneming hiervoor is.

Toch overwint het Evangelie: elf peronen kwamen onlangs tot bekering in Denia, een plaatsje in Zuid Oost Spanje. Het seminarie in Barcelona heeft twaalf studenten en moest in September meerdere aanvragers teleurstellen. De uitbreiding der gemeenten in ledental en aantal gaat regelmatig door.

Canada

De spanning tussen de Canadese Bapt. Conventies en de Zuidel. Bapt. Conventie der Ver. Staten, veroorzaakt door het feit, dat de Zuid. Conventie Canadese gemeenten als lid van haar eigen organisatie aanvaardde, is opgeheven na broederlijke onderhandelingen in Nashville. Voortaan zullen de Zuidelijke Baptisten hun hulp aan het Baptisten werk in Canada verlenen via de Canadese Conventies.

Rusland

Volgens het Kremlin-orgaan de Izvestia hebben de Russische Baptisten een beroep gedaan op alle Protestanten der wereld zich te verzetten tegen de West Duitse herbewapening en steun te verlenen aan Ruslands voorstellen voor collectieve veiligheid.

Ver. Staten

De Holloway Street Baptist Church te Durham, Noord Carolina heeft in samenwerking met enkele andere gemeenten de Zendingsraad der Zuidel. Bapt. Conventie een vliegtuig geschonken ten gebroefte op het zendingsveld in Brazilië. In totaal zijn thans vijf vliegtuigen in zendingsdienst.

Japan

De tegenwoordige minister-president van Japan, Schiro Hatoyama, is Baptist sinds zijn jeugd. Hij is 71 jaar en leider van de Democratische Partij, een conservatieve groep. Het feit, dat thans een Baptist deze hoge post bekleedt wordt in zendingskringen gezien als een aanwijzing, dat er een nieuwe tijd voor de zending in Japan zou kunnen aanbreken.

Mexico

In de provincie Guadalajara hebben de daar gevestigde 10 Bapt. gemeenten en de 22 zendingsposten een grote evangelisatie-week gehouden tussen Kerstmis en Nieuwjaar. Er zijn meer dan 324 bekeringen gemeld. Aan deze campagne hebben 46 mannen en 22 vrouwen meegewerkt, terwijl meer dan 100 mensen

op andere wijze ingeschakeld waren.

Van de zijde van de overheid werd hier en daar tegenwerking ondervonden, die avondsamenkomsten verbood, terwijl ook opgezweepte volksmassa's hinder hebben veroorzaakt.

Ver. Staten

De Zendingsraad der Zuidel. Baptisten heeft bekendgemaakt, dat meer dan 1.200.000 dollars zijn ontvangen buiten en boven de begroting, bestemd voor uitbreiding van het zendingswerk.

Een ander bericht meldt, dat de Zuidel. Conventie thans meer dan 8.000.000 leden in de aangesloten gemeenten telt. De vooruitgang over 1954 bedroeg bijna 300.000 leden of 3.8 %. 403 nieuwe gemeenten werden geïnstitueerd, waardoor het aantal gemeenten is gestegen tot 29.899.

Van de redactietafel

Deze week treft U onder de Gemeenteberichten voor het eerst iets aan, dat er niet eerder was en er eigenlijk ook niet zijn moest. Het zijn korte gemeenteberichten, zonder voorkennis of medewerking van de betrokken gemeenten uit hun respectievelijke gemeenteboden, -brieven en -bladen gelicht.

Twee maanden geleden richtte ik een oproep tot de gemeenten toch vooral voor een geregelde berichtgeving te willen zorgen: geen lange verhalen, maar korte berichten. Wij lezen immers zo graag iets over leven en werken onzer gemeenten. Ons blad is toch allereerst bestemd om de onderlinge gemeenschap te verstevigen. En daartoe is het nodig, dat wij van elkaar weten wat er gebeurt. Maar de weinige gemeenteberichten, die binnenkomen, maken geen goed medeleven met elkaar mogelijk.

Toen vanmorgen de map, bestemd voor de gemeenteberichten weer eens leeg was en de P.T.T. ook niets bracht, dat mij zou kunnen troosten, is de knoop doorgehakt. Nog steeds ben ik van mening, dat het allereerst op de weg van de gemeenten zelf ligt de broeders en zusters in den lande op de hoogte te houden van haar wel en wee. Maar aangezien

daar beslist te weinig aandacht aan besteed wordt, verschijnen in dit nummer voor het eerst niet ingezonden gemeenteberichten.

Misschien zegt men in deze of gene gemeente: waar bemoeit de E.R. zich mee? Dat zullen we zelf wel doen. Dat is nu precies waar 't mij om gaat.

E.R.

Verantwoording Eindhoven

N. N. te Eindhoven	f 5.—
B. te Eesterga	f 2.50
Bapt. Gemeente te Alkmaar	
(nagift)	- 3.60
Bapt. Gemeente te Emmen	- 126.36
collecte gehouden bij	
intrede Ds v. d. Werf	
Bapt. Gemeente te Heerenveen	- 10.—
Bapt. Gemeente te Leeuwarden	- 100.—
Bapt. Gemeente te E.E.veen	- 62.66
Mevr. R. te A.	- 15.—
K. te T.	- 10.—
B. W. te C.	- 6.80

Nog steeds!

J. R.

Cursusprogramma van het Oecumenisch Instituut te Chateau de Bossey, Zwitserland

Behalve de verschillende conferenties, die slechts voor genodigden openstaan, zal Bossey dit jaar twee cursussen geven, waarvoor de aanmelding (tot een beperkt getal) open is voor ieder, die er belang in stelt.

1 Cursus voor theologische studenten. 18 Juli—8 Aug. 1955. Hoofdtthema van deze cursus is: Communicatie, waarmee bedoeld wordt de vraag, hoe wij in deze tijd het Evangelie zo kunnen brengen, dat men de betekenis en de uitdaging ervan duidelijk voelt.

Hierbij zullen o.a. verschillende methoden, die in de praktijk zijn toegepast, worden behandeld. Aan het werk van T. S. Eliot zal men bijvoorbeeld laten zien wat met poëzie en toneel op dit gebied gedaan is en te doen valt. Voorts heeft Prof. Kraemer (voor 't laatst, want in September verlaat hij Bossey) een groot aandeel in deze cursus.

Daarnaast zal ruim aandacht worden besteed aan de resultaten van Evanston en aan een diepere inleiding in het werk van de Oecumene. Dr W. A. Visser 't Hooft is hierbij een van de sprekers. — Kosten: 9 Sw Frcs per dag.

2 Vacantiecursus voor leken. 10—22 Augustus 1955. Daar er dit jaar slechts één cursus voor leken wordt gegeven en de belangstelling hiervoor steeds groot

is, wordt aangeraden zich spoedig op te geven.

Het programma is geconcentreerd om drie punten van oecumenisch leven: worship, bijbelstudie en het werk van de Wereldraad. Hierbij zal Evanston ook weer uitvoerig gezien worden in zijn betekenis voor het gewone gemeentelid.

Daar het een vacatiecursus is, zal er ruim gelegenheid zijn voor ontspanning, onderling contact en excursies.

Kosten: 11 Sw Frcs per dag, alles inbegrepen.

Voor beide cursussen geldt, dat men 't geheel goed kan volgen wanneer men minstens een der drie moderne talen (Frans, Duits of Engels) behoorlijk beheerst. Er wordt voor vertaling gezorgd.

Wat de financiën betreft: Degenen, die de kosten niet of niet geheel kunnen betalen, kunnen zich met het Secretariaat van het Instituut in verbinding stellen. Opgave voor deelname bij Dr F. Boerwinkel, de Horst, Driebergen, bij wie ook uitvoerige inlichtingen omtrent programma etc. te verkrijgen zijn.

De aandacht wordt nu reeds gevestigd op de *Graduate School of Ecumenical studies* waarvan het 4e semester zal zijn van 1 October 1955—15 Februari 1956. Deze cursus staat open voor kandidaten van elke faculteit (dus niet alleen voor theologen). Ook hiervoor kan men nu reeds uitvoerige inlichtingen verkrijgen en zich opgeven bij bovenstaand adres.

lijk te maken voor hun plaatselijke en nationale werk. Er zal hierbij speciaal aandacht worden besteed aan praktische maatregelen, die in dit opzicht te nemen zijn. Zij die voor deze belangrijke cursus interesse hebben kunnen zich rechtstreeks wenden tot het Youth Department of the World Council of Churches, 17 route de Malagnou, Geneva.

DE OPEN AARDE

Paasgastendagen op Kasteel Oud Poelgeest te Oegstgeest 9—12 April

Ook dit jaar opent het oecumenisch Ontmoetingscentrum „Oud Poelgeest” zijn deuren voor allen, die van 9—12 April, alleen of met hun gezin, de Paasdagen in huiselijke sfeer met een gericht programma willen doorbrengen.

„De open Aarde” is het thema van deze dagen. „Nieuwe wegen openen zich in ons dagelijks werk” is de titel van een der gespreksgroepen. Muziek, spel en veel genieten van het lentefeest in park en omgeving staan verder op het programma. Ook voor kinderen zijn gezellige plannen gemaakt.

Deze dagen staan onder leiding van C. M. Bisse van Heemstra en J. M. Hoekstra.

De deelnemersprijs is f 15.— per persoon; f 27.50 voor een echtpaar; reductie voor kleine kinderen is mogelijk.

Opgaven en inlichtingen: Kasteel Oud Poelgeest, Oegstgeest.

DEN HELDER

Het secretariaat van de Baptisten groep te Den Helder berust thans bij br E. Scholte, Hugo de Grootstr. 5, Den Helder.

Mededelingen

PREDIKANTENCONFERENTIE RUSCHLIKON 1954

Dr J. D. Hughey heeft mij een gestencild exemplaar gestuurd van enkele lezingen, die op de laatstgehouden predikantenconferentie te Rüsçhlikon zijn gehouden. Zij, die voor deze lezingen belangstelling hebben, kunnen ze ter inzage krijgen. Het zijn:

The theology of John Bunyan, van Dr A. Sundqvist

The origin of the Church, van Prof. Dr Eduard Schweitzer.

The Church, its officers, government and organisation, van Principal R. S. Child.

J. REILING.

GEWESTELIJKE BESTURENCONFERENTIE OOST

op Zaterdag 19 Maart 1955 in de „Bethel-Kerk” der Vrije Baptisten Gemeente, Nieuwstraat, te Almelo.

Aanvang 15.30 uur.

Ds B. Fabrie zal D.V. een inleiding houden

over het onderwerp: „Periodiek aftreden van ouderlingen in de gemeente”.

Br Lindeman zal spreken over: „Onze evangelisatie”.

Volgens toezeggingen vooral uit de Twentse gemeenten zal de opkomst aanmerkelijk groter worden dan de vorige maal.

De secretaris,
G. BOURITIUS.

Asterstraat 19, Zwolle.

ADRESWIJZIGING

Het adres van Ds G. van 't Wout is thans: Prins Bernhardstraat 8, Vroomshoop.

OECUMENISCHE JEUGDLEIDERSCURSUS OP DE BOSSEY

Van 30 April tot 8 Mei zal er op de Bossey een jeugdleiderscursus worden gehouden waarvan het hoofdthema is: „De vernieuwing van de kerk”. De bedoeling is, dat deze cursus zal medewerken om jeugdleiders en anderen, die bij het jeugdwerk betrokken zijn de betekenis van de oecumenische beweging duidelijke

Advertentiën

In het Sint Antonius ziekenhuis te Sneek is in Jezus ontslapen onze geliefde zuster

Gepke van Netten—Hofstra

echtgenote van Schelte van Netten

in de ouderdom van bijna 74 jaar.

Sinds 1902 was zij lid van de Baptisten Gemeente.

1 Thess. 4 : 13—18.

Namens de Bapt. Gem.
te Heeg,

Tj. van Netten, secr.

Heeg, 25 Febr. 1955.

Hij, die zich door voorspoed al te zeer laat opwinden, zal door tegenspoed worden geschokt

boodschap van het Evangelie in zijn volle rijkdom wil meedelen aan zijn Rooms-Katholieke landgenoten.

Overigens hebben we ontdekt, dat er ook menige Rooms-Katholiek is, die

zich stoot aan dit ijzeren gordijn, omdat hij zich in vrijheid een overtuiging wil verwerven aangaande de zaak des geloofs en geen opgedrongen overtuiging wil, die niet in zijn geweten geworteld is.

Wf.

Schouw der Gemeenten

Tweemaal Baptisten Gemeente te Arnhem

Dikwijls vertonen Baptisten Gemeenten in hun wordingsgeschiedenis hetzelfde beeld: een kleine kring van broeders en zusters vormt zich, er wordt begonnen met onderlinge samenkomsten en langzamerhand wordt de gemeente geboren. Doorgaans zijn de eerste jaren niet gemakkelijk, maar vroeger of later worden de moeilijkheden overwonnen en kan de gemeente zich gaan ontplooiën. In Arnhem is het anders gegaan. Daar groeide wel een kleine broederkring uit tot gemeente, maar deze gemeente heeft nooit de moeilijkheden van elk begin kunnen overwinnen en is tenslotte ondergegaan. De gemeente, die wij thans kennen als onze zustergemeente te Arnhem is enkele jaren later tot leven gekomen. Zij heeft — anders dan haar voorloper — wel de overwinning behaald en is thans een onzer meest bloeiende kleine gemeenten.

De eerste gemeente

De eerste Baptisten gemeente te Arnhem is op eigenaardige wijze ontstaan. Ergens in de Ver. Staten van Noord Amerika kwam een Nederlander tot bekering en sloot zich aan bij de Adventisten. Door hen werd hij als zendeling naar Nederland gezonden en Arnhem werd zijn arbeidsveld. Eenmaal daar aangekomen ging hij van de Adventisten over naar de Zevendedagsbaptisten en nog later liet hij de zevende dag vallen en werd Baptist zonder meer. En de kleine kring, die hij inmiddels om zich heen had gevormd, ging met hem mee.

Zo was er in het jaar 1917 een evangelisatiegroep met baptistische inslag, die zich „De vrije Christen” noemde. In het Centraal Gebouw aan de Bakkerstraat, waar men samenkwam, konden in de bijeenkomsten geregeld een zestig mensen worden aangetroffen. En toen later dit gebouw werd verruild voor dat van de Ned. Protestantenvond aan de Cathrijnstraat, was de opkomst nog groter: ongeveer tachtig personen bezochten daar op Zaterdag de bijeenkomsten.

Wanneer zich precies Boersma's overgang naar het Baptisme heeft voltrokken is niet bekend, maar het moet ongeveer terzelfder tijd zijn geweest. Want reeds in het volgende jaar zien wij, dat zijn kring relaties onderhoudt met verschillende Baptisten, onder wie ook Ds N. van Beek te Den Haag. Evenmin is met zekerheid uit te maken, wanneer de gemeente is geïnstitueerd. Latere gegevens vermelden het jaar 1922, maar reeds op 1 Januari 1919 bestond er, volgens de

statistiek van dat jaar, een niet bij de Unie aangesloten gemeente van 41 leden. We mogen dus wel aannemen, dat het in de loop van het jaar 1918 tot gemeentevorming is gekomen. Op de tweede Pinksterdag van dat jaar werden er in het Rijnbad 28 mensen gedoopt.

Spoedig werd ook weer van woning veranderd. Aan de Hommelseweg werd een smederij tot kerk met doopvont ingericht. Deze inrichting was gefinancierd door uitgifte van aandelen, wat later tot verschillende moeilijkheden zou leiden. Die moeilijkheden stonden in verband met het vertrek van Boersma in 1920. Hij ging toen weer naar Amerika terug en liet een gemeente achter, die ondanks alle zorg door verschillende broeders aan haar besteed, langzaam maar zeker verteerd werd door onderlinge twisten en geschillen. Onder Boersma's leiding was de gemeente wel gegroeid in aantal maar niet in innerlijke kracht. Boersma was een begaafd spreker, maar geen leider, en bij zijn vertrek was de gemeente niet in staat zich te handhaven. Zij telde onder haar leden verschillende „schriftgeleerden”, die elkaar met overtuiging en volharding bestreden. Dat de gemeente hieronder zeer heeft geleden kan worden opgemaakt uit het vrijwel constante dalen van het ledental. Was dit in 1920 nog 51, twee jaren later is het teruggelopen tot 29, terwijl in 1923 er maar 24 leden meer zijn. Ook de geldelijke situatie der gemeente was niet rooskleurig. De smederij was voor 10 jaar gehuurd en de uitgegeven aandelen moesten worden terugbetaald. Met veel moeite is het de toenmalige penningmeester, br H. de Vries Sr. gelukt aan

alle verplichtingen te voldoen. Tenslotte werd het gebouw overgedaan aan het Reddingsleger, waarna de gemeentelijke samenkomsten werden gehouden in het Volkskoffiehuis aan de Hommelseweg.

Wie dienden in die jaren de gemeente? Dat waren niet de „schriftgeleerden” van eigen bodem, maar broeders, die van elder kwamen: br C. Brandt Sr uit Apeldoorn, br Harmsen uit Nijmegen en br J. B. de Neef uit Ede. Br de Neef was in 1923 lid der gemeente geworden en reeds vrij spoedig werd hem gevraagd eens per week te willen overkomen voor het leiden van bijbellezing en bidstond. Hij voldeed aan dit verzoek en verbond er meteen een catechisatie aan voor jongeren van 11 tot 16 jaar. Enige tijd daarna werd hij ook ingeschakeld bij de prediking op de Zondagmorgen.

Al de arbeid van deze trouwe broeders heeft niet mogen baten. De gemeente kwijnde langzaam weg. In 1928 werd ze opgeheven. Haar aardse bezit kwam aan de Unie, waarvan zij sedert 1924 lid was.

Zo eindigt de geschiedenis van een gemeente, die eigenlijk nooit helemaal gemeente was geweest. Tot de gemeenschap van levende en strijdende leden van Christus, die elkaar hun wederzijdse schuld, de liefde betaalden, was zij niet uitgegroeid.

Nieuw begin

Een nieuw begin liet echter niet lang op zich wachten. In 1931 kwamen enkele leden der geëxpireerde gemeente tot br de Neef met de vraag, of het niet tot oprichting van een nieuwe gemeente kon komen. Deze, door echte pioniers- en voortrekkersgeest bezielde militair was terstond bereid aan een nieuwe poging tot gemeentevorming mee te werken en zo kwam het in de maand September voor de tweede keer tot instituering van een Baptisten Gemeente in Arnhem. Vanuit Ede diende br de Neef haar als voorganger en hij was uit ander hout gesneden dan Boersma en hoewel ook nu de moeilijkheden niet wegbleven, kwam de gemeente dit keer tot werkelijk gemeentelieven. Klein was het begin: 14 leden slechts, en primitief waren de levensomstandigheden: gedoopt werd in een bak, die te kleine afmetingen had. Maar iedere Zondag werd er dienst gehouden en het kerkbezoek groeide steeds. In de week was er bijbelbespreking en bidstond en het gehele jaar door catechiseerde br de Neef! Zijn vrouw richtte nog in '31 een Zusterhulp-afdeling op, waar ongeveer 20 vrouwen kwamen.

Nadat men eerst een half jaar in een danszaal aan de Eusebiusbuitensingel had vergaderd, kon de hand worden gelegd op het gebouw van de toenmalige Stadszending aan de Tuinstraat, waar de gemeente nog steeds is gehuisvest. Dat dit niet lang meer zo zal zijn, zullen we aanstonds zien.

Eind 1932 viel ook in andere

Lees deze advertentie zéér aandachtig

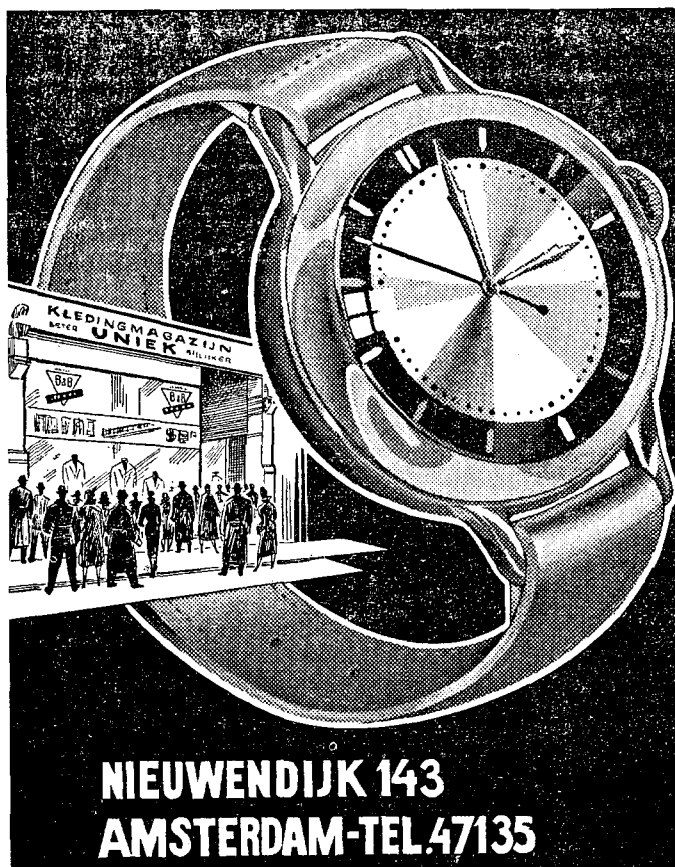
De vele schriftelijke en telefonische verzoeken nopen ons, de grote jubileum-reclame te verlengen t/m 9 April a.s. Hierna sluiten wij onherroepelijk met deze reclame-actie.

Heel Nederland zal hiervan profiteren

De grootste fabrikanten staan achter deze reclame-actie!

- No. 1 Of U wél of niet koopt, Uw reiskosten worden vergoed.
- No. 2 Iedere koper(ster) van een costuum, winterjas, mantelcostuum, mantel of demi ontvangt een origineel Zwitsers polshorloge met goud-doubléband cadeau.
- No. 3 Iedere koper van een pantalon, sportcolbert of een merk regenjas ontvangt een fiber-reiskoffer cadeau.
- No. 4 In de prettige ochtenduren ontvangt U bij wel of niet kopen een heerlijk kop koffie met gebak.
- No. 5 Wij maken deze reclame niet alleen voor de vele duizenden vaste klanten welke wij in geheel Nederland hebben, maar tevens voor onze toekomstige cliënten.
- No. 6 Reis rustig op onze kosten naar Amsterdam, niemand zal teleurgesteld worden.
- No. 7 Zij, die in Amsterdam wonen, krijgen bovendien een extra verrassing.

Let U vooral op ons juiste adres: **Nieuwendijk 143**

NU heeft U de gelegenheid van deze zeldzame reclame-aanbieding te profiteren, want juist op deze dagen gaat U zich beraden omtrent de keuze van Uw kleding. UNIEK heeft speciaal voor de Pasen en daardoor ook voor de a.s. lidmaten een keurcollectie Dames- en Herenkleding samengesteld, die de toets der critiek glansrijk kan doorstaan.

Enige voorbeelden:

RECLAME KAMGAREN en TROPICAL COSTUUMS
pracht voorjaardess., ook in donkerblauw f 77,- f 67,- f 57,-

ELCO MAATSYSTEEM COSTUUMS,
ongeveerwaard van pasvorm in de beste kwaliteit
tropical en kamgaren, ook in stemmig blauw .. f 97,- f 87,-

PANTALONS,
in alle tinten ..... f 24,- f 17,-

SPORTCOLBERTS,
in de bekende merken..... f 45,- f 35,-

100 % WOLLEN GABARDINE REGENJASSEN,
ook in gedekte tinten ..... f 85,- f 65,-
Popeline Regenjasen in de bekendste wereldmerken f 55,- f 45,-

Op onze **OPNIEUW UITGEBREIDE DAMES-AFDELING** (1e etage) een keurcollectie van de allernieuwste modellen.

VOORJAARSMANTELS
exclusieve modellen en dessins f 45,- t/m f 95,-

ELCO MANTELCOSTUUMS,
gelijk aan maatwerk..... f 85,- f 75,-

DAMES REGENMANTELS,
met volledige garantie. Leuke vlotte modellen f 45,- f 35,-

'n PRETTIGE REIS NAAR AMSTERDAM

Ook des Maandags van 9 tot 6 uur geopend.

Deze reclame-actie duurt voor onze cliënten en toekomstige cliënten t.m. 9 April

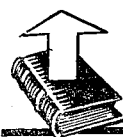

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

Beaamd Oordeel

Zij dan namen Jezus, en Hij, zélf Zijn kruis dragende, ging naar de zogenaamde Schedelplaats.

Joh. 19 : 17.

Zo het waar is dat elk kruis in de hemel gemaakt wordt, en geen kruis de hemel verlaat, voordat het gemeten en gewogen is, dan gold dat zeker van Christus' kruis. Zou Hij voor ons een Oorzaak worden van eeuwige zaligheid dan moest Hij al deze dingen lijden. Daarom nam Hij het kruis aan uit de handen van een heilige en rechtvaardige Vader.

„Niemand neemt mijn leven van mij, maar ik leg het van mijzelf af”, en in deze vrijwilligheid ligt de kracht, die Zijn kruis uitstraalt (Hebr. 10 : 5—10).

Dit vrijwilligheidskarakter van Zijn lijden treedt klaar aan de dag in hetgeen Johannes opmerkt in bovenstaand tekstwoord.

Jezus nam zelf Zijn kruis op.

Dat Hij het zelf droeg, zoals oude en nieuwe vertaling zeggen, was niet opvallend. Moest niet elke ter kruisdood veroordeelde dat doen? Wat echter in de kazerne ontsteldenis verwekte was, dat Jezus de soldaten vóór was toen Hij weggeleid zou worden naar Golgotha en zélf het voor Hem liggende kruis opnam. Zij kregen geen gelegenheid het Hem op te leggen. Jezus was niet slechts behulpzaam bij de uitvoering van Zijn vonnis, maar voerde het zélf uit. Offerande was Zijn dood niet slechts, maar Zélf-offerande.

In dit zelf opgenomen kruis liggen niet alleen diepe en zoete wonderen maar het wérkt ook wonderen, wonderen van

een heil dat onze eeuwigheid gestalte geeft.

In dit zelf opnemen van het kruis beaamde Hij het over Hem gestreken vonnis; boog Hij zich gewillig onder het oordeel, dat aan Hem voltrokken zou worden. Het was Zelf-verloochening, afstand doen van zichzelf. Dat was héél Zijn leven geweest. Dat was élke dag Zijn leven geweest: Zelfontlediging (Fil. 2 : 7).

Wie een kruis droeg, stond met zijn rug naar het leven. Jezus zegt: wie achter Mij wil komen, kere het leven de rug toe. Hij deed dat ook; Hij nam zélf het kruis op. Hij keerde gewillig het leven de rug toe en werd zo gehoorzaam tot de dood, ja tot de dood des kruises. Zo aanvaardde Hij de dood als verdiend. Hij werd tot de misdadigers gerekend en dat vond Hij correct. Hij rechtvaardigde God in onze verwerping door, zich bukkende, zélf het kruis op te nemen en zo de vloek op zichzelf te leggen.

Wanneer Hij zegt, dat niemand de Zijne kan zijn, die zijn kruis niet opneemt en zo Hem volgt, dan vraagt Hij van ons de belijdenis van een schuld, die slechts door de dood vereffend kan worden. Voor anderen dan misdadigers is er geen plaats bij Jezus, geen toegang bij God.

„Dit slaat mijn trots, al mijn verdienste neder”. Geen slag komt harder aan, dan deze. Hij verbrijzelt. We komen hem

nimmer meer te boven. Het is niet slechts mijn trots, die hier voor altoos verbroken, mijn verdienste, die hier voor eeuwig buiten circulatie gesteld wordt. U zoekt mij te vergeefs. „De Augustinus, dien gij gekend hebt, is gestorven” zei de Kerkvader toen een vriend uit zijn jeugd jaren, met wien hij als wereldling geleefd had, hem in zijn geboortestad aanhield met de vraag: „Augustinus, kent ge mij niet meer?”

Het Kruis stélt de ondergang, de misdadiger waardig. Het maakt een einde aan dat leven. Het is daarmee buiten hope. Terecht mag het heidendom spreken van de „jongste nacht” in voorgevoel dat het leven, dat het kent en leeft, geen andere toekomst kan hebben — déze nacht: de jongste en laatste, is op Golgotha over ons neergedaald.

Hier is realisme.

Hier is ontblote werkelijkheid.

Hier, waar de Zoon van God in alle naaktheid ten toon hangt, hier hangt u w en mijn leven naakt ten toon.

We kunnen niet verder terug.

We kunnen niet dieper naar beneden.

Hier is af-grond; hier is on-grond. Hier is de onmogelijkheid van ons bestaan duidelijk gemaakt. Hier is het einde; hier zijn we hope-loos; los van de hope. Nacht, jongste nacht overstelpt ons.

Het is vreemd, heel vreemd, maar deze jongste nacht is voorbij gegaan. Uit de af-grond is een fundament opgerezen: Christus is opgestaan van de doden.

Christus heeft het kruis verduurd; Hij heeft zijn duur doorstaan; het overduurd.

Die gehoorzaam werd tot de dood, ja tot de dood des kruises, is door God boven-mate verhoogd.

Deze gezindheid zij ook in u.

Zie dit zelf-het-kruis-opnemen beaamd aan.

Zie in dit sterven uzelf begrepen.

Zie in dit ten-onder-gaan, dat met u is afgedaan.

En God maakt met u een nieuw begin: met Hem die nedergedaald is in de nederste delen der aarde, die „uit-viel“, maar opgevaren is boven alle hemelen, stelt God u voor Zijn Aangezicht in Vreugde, aangenomen voor eeuwig.

Hoe vreemd, dat voor de schapen
Zijner weide,
de Herder zelf ter slachtbank
zich liet leiden,
de Heer zich voor de schulden
Zijner knechten
aan 't kruis liet hechten!

Zalig, wie in deze verwondering mag ademen.

L.

Gemeente en Kringen Waar men niet tot gemeentevorming wil overgaan heeft de mens te veel kans; heeft de Heilige Geest niet de gelegenheid om de ene gelovige door de anderen te corrigeren. Daar is geen gemeenschap-pelijke verantwoordelijkheid, maar domineert een broeder of domineren broeders. Het ontbreekt deze broeders aan eerbied voor de mede-gelovigen, die ook de Heilige Geest ontvangen hebben. Zij dringen dezen terug in de positie die de „leken“ in de kerken gekregen hebben. Nu is het wel waar, dat er gelovigen zijn, die dit wel zo willen: geen verantwoordelijkheid; geen „verplichting“. Ze ontlopen zo de last der gemeenschap, maar Paulus zegt (Gal. 6 : 2) draagt, verdraagt elkanders lastigheden. Hij vindt het zeker niet goed, de gemakkelijke weg te gaan. Een ontrouwe Voorganger, die in het „vrije werk“ gegaan was moet zijn verandering eens verklaard hebben met deze woorden: „je verschijnt in een samenkomst, brengt je boodschap en dan klap je je bijbeltje dicht en hebt nergens meer wat mee te maken“. Dat hij voorganger- af geraakt was, was maar goed, want wat moeten de gemeenten nu met een voorganger, die zo weinig herder is en het liever zelf gemakkelijk heeft, dan anderen in liefde en geduld te helpen ook als ze erg moeilijk zijn?

In de gemeente gaat het geheel vóór de delen. Ze leeft niet bij de gratie van de Voorganger, die immers als Voorganger ook niet meer is dan een lid onder velen. Leiding geven in de gemeente van Christus is geen kwestie van machtsbevoegdheid maar van het tactgevoel der liefde. Fil. 1 : 9 en 10. De

gemeente overleeft ook wel een verkeerde leiding maar in een kring mist men de noodzakelijke distantie, die er moet zijn tussen de persoon en zijn positie. De kring staat of valt zo licht met hem.

Help mede We zijn erkentelijk voor het meeleven van verschillende lezers van De Christen, die ons bladen of uitknipsels sturen. In de regel (schoon niet altijd) betreft het artikelen waarin de dwaalleer van de kinderdoop wordt verdedigd. Soms gaan we erop in. In dat geval verwachten wij dat zij, die ons die bladen stuurden, ons antwoord zullen opzenden aan het betreffende blad. Niet altijd echter reageren we en dat om de eenvoudige reden, dat het voor onze lezers niet nodig is en zij, die het met voordeel zouden kunnen lezen, nu eenmaal De Christen niet onder ogen krijgen. Mogen wij alle lezers, die, in onverschillig welk blad, onbijbelse voorlichting aantreffen aangaande de Doop en de gemeentegedachte, verzoeken aan de redacties dier bladen lectuur uit ons Lectorfonds toe te zenden? U kent het adres toch wel? Ds C. v. Wier, Hoogezand.

„Kope een zwaard“ Aleer onze Heer Gethsemané binnen ging gaf Hij zijn jongeren nog eens een duidelijke tekening van de situatie, waarin ze zich bevonden. Ze begrepen niet wat op het punt stond te gebeuren, en daarom was hun houding zo onzeker. De omstandigheden waren zo gans anders geworden dan toen Hij ze uitzond. Luk. 22 : 35. Toen was hun Meester de volksvriend, overal in Israel graag opgenomen. Hij kon Zijn discipelen uitzenden „zonder beurs of reiszak of sandalen“. En moesten later bekennen dat het hun aan niets ontbroken had.

„Maar nú“ — met nadruk gezegd om op de grote verandering in de omstandigheden opmerkzaam te maken. — „Maar nú!“ hoe steekt de situatie, waarin ge u nú met Mij bevindt, af bij die van de aanvang! Maar nú, wie een beurs heeft, hij neme die zo ook een reiszak; en wie er geen heeft, hij verkope zijn mantel en kope een zwaard.

Het verband en de omstandigheden, waaronder hier gesproken wordt maken wel duidelijk dat er geen letterlijke aanwijzingen gegeven worden, maar met duidelijke beelden gewezen wordt op de grote omkeer in de situatie waarin de Meester zich eens met de Zijnen bevond.

De zaak en het beeld Menkende de uitgestotene, de rechtloze, de man, die, om welke reden ook, buiten de volksgemeenschap stond, dáaraan dat hij een zwaard droeg. Hij was op zich zelf aangewezen. „Een zwaard kopen“ was een beeldsprakig gezegde om aan te duiden, dat men zich had voor te bereiden voor het leven van een uitgestotene, wiens

hand tegen allen en tegen wie aller hand was. De Heer wilde dat Zijn discipelen er mede zouden rekenen dat hun Meester straks uitgestoten zou worden, van Zijn Israelitisch burgerschap beroofd zou zijn, en de volgeling van zulk een te zijn geweest, zou het leven der discipelen onder de dreiging van grote gevaren brengen. Niet voor niets waren de jongeren na de kruisdood van hun Meester samen achter gesloten deuren „vanwege de vrees voor de Joden.“

Het was de Joden verboden om tijdens het Paasfeest wapenen te dragen. Met de opwekking „koop een zwaard“ stelde de Heer Zijn discipelen duidelijk voor ogen dat ze straks in een uitzonderingspositie zouden staan waarin de gewone wetten niet meer zouden gelden. Ze zouden „op hun zwaard moeten leunen“.

Petrus bleek deze situatie al voorzien te hebben — maar hij nam de beeldspraak, ter waarschuwing gegeven, op als een opdracht tót handelen.

Verdonkerd inzicht In een recensie van een werk over de doopsbeschouwing in de tweede eeuw, lasen we dat bleek dat in de tweede eeuw Paulus' opvatting van de doop als een betrokken zijn in Christus' dood en begravenis, niet meer vermeld wordt. Andere aspecten van de doop hebben deze verdrongen. — We weten dat onder ons de doop nogal graag wordt gezien als een daad van gehoorzaamheid; anderen zien in hem vooral een reinigingsritus; anderen een verbondsteken; weer anderen als een teken van het voorafgaan van de genade aan alle menselijk handelen. De Rooms en waarden hem als het middel der wedergeboorte.

Wanneer men opmerkt dat niet alle schrijvers in het N. Testament op dezelfde wijze over de doop spreken, dan willen we dat graag onderschrijven, doch menen dat ze toch allen hetzelfde willen aanduiden. Als verbondsteken geloven we niet dat het door Christus' boden is aangeduid. Wel wordt het Avondmaal in verband gezien met de stichting van het Nieuwe Verbond; over de doop wordt dat — althans met zoveel woorden niet gezegd. Het kan dunkt ons geen bezwaar ontmoeten wanneer we zeggen dat we door de doop het verbond met God aangaan en zodoende dat Verbond ingaan. Naast de prediking: God was in Christus, de wereld met zichzelf verzoenende, staat de opdracht: laat u met God verzoenen! Wie zich laat dopen, laat die verzoening aan zich voltrekken en staat nu in een „verbondsbetrekking“ d.w.z. een geregelde, geordende betrekking tot God.

Afgewezen De doop als middel, opvattingen dat, buiten het geloof om de wedergeboorte bewerken zou, wijzen we af. — De gedachte dat de doop teken zou zijn van de aan het menselijk handelen voorafgaande genade,

is niet bijbels. Men heeft die, overigens bijbelse gedachte aan de doop ondergeschoven.

Onbevredigende duidingen van gehoorzaamheid.

Dat legt de nadruk op het verantwoordelijk handelen van de dopeling. Inplaats van „gedoopt worden” spreekt men thans terecht van: „zich laten dopen”. Daarmede komt goed uit dat de doop een daad van vrijwilligheid is; van gehoorzaamheid. Maar toch kan ons deze omschrijving niet geheel behagen. Ze is

te formeel. Er zijn meer daden van gehoorzaamheid en de doop neemt daartussen toch wel een eigen plaats in. Hij is toch wel wat meer; heeft toch nog wel een andere meer objectieve kant. Het is een sterk argument dat we ons moeten laten dopen, omdat God het wil. Maar het gaat er in de doop toch niet alleen maar om ons te toetsen op onze gehoorzaamheid. Dat juist deze daad van ons gevraagd wordt, houdt toch wel verband met het heil, dat we, door het geloof, deelachtig zijn.

L.

IN EN OM DE BIJBEL

Het boek Prediker

Hoofdstuk VII : 15—22

Een nieuw gedeelte vangt met het 15e vers aan, hetwelk doorloopt tot vers 23. Een vreemd gedeelte, waarmede sommige mensen het goed kunnen vinden, omdat daar te lezen staat:

„wees niet al te rechtvaardig, wees niet al te goddeloos”.

Zij die het met de levenswandel niet al te nauw nemen, hebben hier iets van hun gading gevonden. Of ze daarin gelijk hebben? Het geheel van dit gedeelte moet worden gezien van het standpunt uit, dat er niemand rechtvaardig is op aarde. In het voorgaande was sprake van „een rechtvaardige, die in zijn gerechtigheid omkomt”. Dat heeft Prediker uit eigen ervaring geput. „Dit heb ik gezien”. We hebben meermalen deze persoonlijke ervaring ontmoet! In 3 : 16 lezen we: „verder heb ik ook gezien onder de zon, ter plaatse des gericht, aldaar was goddeloosheid” (verder 4 : 1 en 7 enz.).

Het is niet volgens de regel, dat een rechtvaardige omkomt in zijn gerechtigheid. Meestal is het: de rechtvaardige zal een lang leven hebben, maar „de mannen des bloeds en des bedrogs zullen hunne dagen niet ter helfte brengen” (Ps. 55 : 24) of „de boosheid zal de goddeloze doden” of „de dwazen sterven door gebrek aan verstand”.

Hier zegt Prediker, dat de rechtvaardige omkomt in of door zijn gerechtigheid. Wie kan dat vatten? Het is dezelfde vraag, die ons tegenkomt in het boek Job of in de 73ste Psalm. Hier wordt ons hetzelfde raadsel voorgehouden. Hoe dat omkomen plaats vindt, zegt dit Schriftwoord niet. Is er „innerlijk” iets gebeurd en is later ook aan iets uitwendigs te denken of aan een straf Gods die plotseling kwam?

De raad die Prediker geeft en ons vreemd aandoet is deze: „wees niet al

te rechtvaardig, noch houd uzelfen al te wijs”. Wij leven „onder de zon” en hier is niets volmaakt. Het heeft geen zin hier op aarde de hemel te willen hebben, dat lukt immers toch niet. Men moet binnen bepaalde grenzen blijven, ook met „de levenswijsheid” en niet wijs zijn boven hetgeen de mens gezet is te zijn.

Prediker predikt „de gulden middenweg”. Wie de gerechtigheid op de spits drijft, brengt over zichzelf verwoesting, ruïneert zichzelf, loopt zich te pletter. Waarom zoudt ge sterven buiten, d.w.z. vóór uw tijd? Wees niet al te rechtvaardig, maar wees ook niet al te goddeloos! Beiden moet ge vasthouden, het een zo wel als het ander en dan hebt ge aan uw verplichting voldaan.

De mens, die de ene zonde op de andere stapelt, wordt gezegd: wees niet al te goddeloos. — Wij moeten ons voor „uitersten” wachten. „Natuurlijk heeft Prediker niet willen zeggen dat zondigen met mate geoorloofd is!” Hier wil Prediker slechts voor uitersten waarschuwen! Wie in eigen kracht de hemel op aarde wil brengen, vergist zich — maar ook hij die de hel op aarde brengen wil! Wie God vreest, doet beide dingen, hij is niet al te rechtvaardig en niet al te goddeloos. Wie God vreest, zeilt tussen deze twee klippen door en ontkomt ook aan de gevolgen, n.l. aan het ruïneren van zichzelf.

Wij moeten hier vooral niet vergeten, dat we op Oud Testamentische bodem staan. Voor een christen kan deze taktiek niet opgaan, hij kan geen compromis aanvaarden, geen halfheid, geen middenweg. Het Nieuwe Testament leert het ons anders, b.v. Jac. 1 : 21: „daarom afgelegd hebbende alle vuilheid en overvloed van boosheid:...” De Heere Jezus sprak: weest dan gijlieden volmaakt en

Paulus: jaagt de heiligmaking na! De christen houdt niet van „schipperen” en „plooiën”. Prediker gaat voort: „de wijsheid versterkt de wijze meer dan tien heerschers, die in een stad zijn”. Aan de wijsheid wordt macht toegekend, evenals in Spreuken 21 : 22 „de wijze beklimt de stad der geweldigen en werpt de sterkte huns vertrouwens neder” en 24 : 5 „een wijs man is sterk”. De wijsheid, zegt Prediker verder in zijn boek, is beter dan krijgswapenen. Onder wijsheid is dan te verstaan het vrezen Gods (vers 18). Bij deze tien heerschers is misschien te denken aan politieke verhoudingen. De wijsheid is meer dan tien mannen, die met het bestuur van een stad belast zijn!

De volmaakte wijze wordt echter niet gevonden, want er is niemand volmaakt.

Ten slotte zegt Prediker (vers 21 en 22) dat wij niet moeten luisteren naar alle woorden die men spreekt, niet 't oor lenen aan geklets — niet te veel horen, dus ook niet buiten de grenzen gaan, ook niet acht geven op het feit, dat een dienstknecht u vloekt — de Oosterlingen kunnen dat beter nog dan dan wij Westerlingen — want (en hier is 't dat Prediker als naar het geweten verwijst) uw hart heeft ook veelmalen bekend, dat gij ook anderen gevloekt hebt.

Ook in ons oordelen moeten wij, ziende op onszelf, niet de grens overschrijden! De gulden middenweg moet bewaard.

Wij hebben reeds gezegd dat deze adviezen niet zomaar door ons aanvaard kunnen worden. Christus heeft niet „geplooid”. Hij gaf Zich geheel voor de gerechtigheid en 't is waar, het heeft Hem het leven gekost. Hij werd uitgeroeid! Hier is de Rechtvaardige die omkomt, doch — en dat is Nieuw Testamentisch — Hij bleef niet in de dood, Hij stond op. Schijnbaar had het onrecht, de boosheid getriumfeerd, doch Jezus is Overwinnaar.

Daarom worden ook wij geroepen, niet tot de gulden middenweg en tot halfheid, maar tot het geheel ons geven voor de wijsheid en rechtvaardigheid!

Dit gedeelte besluit ik met een citaat van Dr Geelkerken:

„En voorwaar, dit „dwaze Gods”, dat van geen compromis weet, is „wijzer” dan de mensen die de middenweg houden, en ook voor ons geldt: zo wij met Hem lijden, wij zullen ook met Hem verheerlijkt worden”.

(Wordt vervolgd).

D. SLORT.

*De onverbiddelijkste aller rechters
is de tijd*

Tien jaren na-oorlogs Baptisme

I

Pessimisme of optimisme? Zelf-inkeer en geloof!

Onmiskenbaar vormen de naoorlogse jaren een heel bijzondere periode in onze Nederlandse Baptisten geschiedenis. In de tien jaren, die sinds de oorlog zijn voorbijgegaan is er in ons werk zeer, zeer veel veranderd. Enkele aspecten dezer veranderingen onderwerpt Ds J. Broertjes te Arnhem in dit en twee volgende artikelen aan een nader onderzoek. De gegevens, die hij ons voorlegt, en de conclusies, waartoe zij aanleiding geven, zijn zeer belangrijk en de moeite van diepgaande overweging meer dan waard.

E.R.

Ons Voorgangerscorps

Tien jaren zijn sedert de oorlog praktisch vergleden. Op 1 Jan. '46 hadden onze Gemeenten tezamen 23 Voorgangers in volledige dienst. Van hen zijn hier nog slechts 14 werkzaam, terwijl onze Gemeenten nu tezamen 43 volledige werkers tellen. Niet minder dan 29 nieuwe Voorgangers deden in onze Unie-gemeenschap hun intrede. Het rekensommetje van Ds K. Reiling op de Alg. Verg. van 1947 („De eerste jaren hebben we wel 30 nieuwe werkers nodig!") is goed uitgekomen.

Ons Voorgangerscorps heeft niet slechts een aanzienlijke uitbreiding ondergaan, maar de leiding van onze Gemeenten zelf heeft in dit betrekkelijk korte tijdsbestek een volledig ander beeld gekregen. Dit laatste is belangrijker dan het aantal! Want dat deze wijziging een onnarekenbare invloed op het geestelijk leven onzer Gemeenten en van onze gehele Unie-gemeenschap is, zal ieder duidelijk zijn.

Eigenlijk zal pas de toekomst leren, of deze Voorgangers gezamenlijk opgewassen zijn tegen de enorme taak, waarvoor ze geroepen zijn. Zullen zij het werk in de Gemeenten zelf niet slechts getrouw en ijverig, maar ook kundig en vooral gelóvig verrichten? Zullen ze met elkaar op fijne, harmonische, broederlijke wijze omgaan, zodat onze ganse Unie daarvan de rijke zegen ondervindt en er niet slechts door deze en gene schone dromen worden gedroomd, maar er een algemene, stevige aanpak van ons gezamenlijk werk door hen bevordert?

Over de niet-Voorgangers niets dan goeds, maar de Voorgangers zijn toch vooral tot leiding-geven geroepen. Als zij falen ....

Ik-durf deze vragen hier rustig te stellen, omdat ik zelf tot de nieuwelingen van de laatste tien jaren behoor. Deze vragen brengen ons tot zelf-inkeer, tot bezinning. Het zou goed zijn er op een Voorgangersconferentie eens verder over te spreken. Zijn wij zo vervuld van Gods Heilige Geest, dat we onze Gemeenten op de goede weg naar Gods Woord leiden?

Onze Opleiding

Onze Voorgangerspraktijk is belangrijk. Hoe we het nu doen en hoe we nu zijn.

Maar onze opleiding heeft daar onmiskenbaar zijn eigen stempel op gedrukt. Onze studie-jaren hebben richting aan onze vorming gegeven en hebben voor een groot deel bijgedragen aan onze persoonlijkheid, ons geloof, ons geestelijk gehalte, daarmee aan ons levenswerk.

Zodoende is dus onze Opleiding één van onze brandendste problemen! Een probleem, dat zich niet beperkt tot de Voorgangers alleen, maar tot al onze Gemeenten. Want het gaat niet om wat theologische kennis, wat meer of minder praktische vorming, maar om de gehele sfeer en inhoud van de instituten, waar we als studenten waren. Als het daar niet goed of niet goed genoeg was, mag het wel een wonder heten, dat er van de student als Voorganger nog wat terecht kwam.

Zulke wonderen zijn er. Eigenlijk zijn we allemaal een wonder Gods, want wie durft het bestaan uit zichzelf Voorganger te worden? Maar dat neemt niet weg, dat de opleiding het beste van het beste moet bieden. Het is immers: Bidt en werkt.

Hoe is in wezen onze opleiding? Die vraag is belangrijker dan de kwestie of Pietje en Jantje wel of niet worden aangenomen! Over deze laatste vragen dokteren we in de Alg. Vergadering veel te veel! Kunnen we het wel betalen? vragen we daar. Maar werkelijk belangrijk is: hoe is de opleiding? Is ze Bijbels, is ze dus ook Gemeentelijk, is ze evangelistisch, is ze gedreven door de Heilige Geest? Bekwaamt ze onze Voorgangers werkelijk voor hun zielzorgelijke taak als herders der Gemeenten? Zullen de toekomstige leiders van ons werk daar geestelijk en wetenschappelijk zó gevormd worden, dat ze in dit ontwikkelde Nederland een Boodschap zullen hebben voor alle rangen en standen, ook voor alle kerken in de ontmoeting met elkaar?

En zie, deze vragen hebben we eigenlijk laten liggen. Ze zullen de Opleidingscommissie hebben geïnteresseerd, hoewel daar iets té veel wisseling van leden is

geweest. Maar als gemeenschap hebben we ze rustig overgeheveld naar onze buitenlandse broeders, die een Seminarium hadden en die voor weinig geld ook onze „jongens" er wel bij wilden hebben. Hoe het hen daar geestelijk ging en of ze vanuit dat vreemde buitenlandse klimaat wel weer gemakkelijk hier als „leiders" te beroepen waren en of ze dan goed zouden „slagen", daarover hebben we ons met elkaar niet zo erg bekommerd.

Maar dat juist in deze Opleiding één van de door God geschonken geestelijke bronnen en middelen ligt, die de kracht en het gehalte van ons Nederlands Baptisme bepaalt, dat moeten we weer gaan ontdekken!

Een eigen Opleiding onvermijdelijk!

Als we dat ontdekt hebben, als God ons dat laat zien, dan glimlachen we niet meer over de dromen rond een eigen Opleiding. Dan weigeren ook wij, om deze aan anderen — hoe zeer ook verwant aan ons — over te laten. Dan gaan we deze geweldige taak zelf aanpakken. Op Nederlandse bodem, temidden van de Gemeenten, onder leiding van onze eigen „mannen", omgeven door een zéé van gebed, worden dan onze jonge broeders gevormd tot de Koninklijke Goddelijke Dienst van Voorganger der Nederlandse Baptisten Gemeenten!

Toen de Zweedse Baptisten met een kleine 5000 leden in 1861 tot stichting van een eigen Seminarium besloten, zagen zij het belang van deze dingen en de zegen van deze visie was overrompend groot. De Scandinavische broeders getuigen eenparig, welk een bron van zegen God van hun eigen Seminaria gemaakt heeft. De ervaring spreekt hier duidelijke taal! Ze bevestigt, wat we eigenlijk bij ons zelf ook wel kunnen zien.

Ik schrijf deze dingen niet, omdat het zo „aardig" zou zijn zelf ook met een Seminarium te kunnen „pronken", noch omdat we zouden wensen, dat de nieuwe Studiecommissie voor een eigen Seminarium toch vooral slaagt in het zoeken van mogelijkheden. Maar omdat het opleidingsprobleem één van de meest centrale problemen van onze gemeenschap is; omdat we een eigen Opleiding niet meer kunnen missen. God zal deze Nederlandse Baptisten Opleiding in Zijn genade gebruiken, om ons allen beter tot ons werk te bekwamen door dit eigen centrum van bezinning en studie.

Hoe?

Het is hier nu nog niet de plaats, om uit te wijden over de mogelijkheden, die er zijn. Ja, over de financiën, zullen

sommigen misschien direct opmerken. Neen, echt niet, financiën zijn het grootste punt niet. Ze zijn niet onbelangrijk, maar ze komen toch pas op de tweede plaats. Hebt U wel eens opgemerkt, dat bij ons nog nooit iets overgegaan is, dat werkelijk belangrijk was, omdat er geen geld was?

We hebben wel mannen, die deze Opleiding te zijner tijd kunnen leiden. Die zijn belangrijker dan geld, hoewel ze ook nog niet het allerbelangrijkste zijn.

Het voornaamste is:

Zien wij als Nederlandse Baptisten de grootse taak, die we hebben te vervullen?

Dan: Ziet U de betekenis van goed gevormde Voorgangers, die ons zullen voorgaan in de Dienst van Christus?

Ja?

Dan hebben deze laatste tien jaren ons in dit opzicht iets goeds geleerd!

Arnhem.

BROERTJES.

Van het Zendingsfront

Gaat U mee op een morgen naar Wjingo

Zo luidt het opschrift van het artikeltje van z'r Fenny Vorsteveld. En zij schrijft ons als volgt aan: Dan moet U er zorg voor dragen om vroeg klaar te zijn, want hier bij de Evenaar is het warm en beginnen de dagen al om zes uur.

We gaan niet ver, doch de weg er heen is heel smal en eigenlijk niet bedoeld als een autoweg.

In Wjingo wonen mensen en wat voor mensen. Honderd en tachtig melaatsen wonen daar in een kamp met hun familieleden en vrienden. Zodra we deze gemeenschap binnen rijden, weerklinkt er een blij welkom geroep van kinderen en volwassenen. Er wordt direct op de tam-tam geslagen als een luid, uitnodigend gebaar: Kom.

En zie zij komen allen. Sommigen komen aangestrompeld, weer anderen gebruiken een fiets.

Na tien minuten zijn vrijwel allen in de Kerk. En dan begint de eigenlijke dienst.

Kerk kun je het gebouwtje, waarin we samenkomen eigenlijk niet noemen. Het is feitelijk een lemen gebouwtje. Het dak bestaat uit bladeren van palmtakken, die aan elkaar genaaid zijn. En toch betekent dit primitief gebouwtje voor deze mensen zonder meer „Huis Gods”.

Eerbiedig buigen alle zwarte hoofden en worden de handen gevouwen, ook de handen van hen, die slechts nog stompjes zijn, wanneer er gebeden wordt.

De Hemelse Vader luistert naar de gebeden van Zijn kinderen.

Met overgeven aandacht wordt de prediking aangehoord. Het is ontroerend. U moest dit eens kunnen meemaken.

En toch zijn er maar weinig Christenen in Wjingo. Maar de geest is daar heel goed. Daarom geloven Maisie en ik, dat velen niet ver af zijn van het Koninkrijk Gods.

Na de dienst beginnen we aan het lichamelijke onderzoek. Niet elke week is het grote onderzoek dag. Dat zou veel te veel tijd van ons vergen. Maar als die grote dag er is, komen alle familieleden en vrienden mee en kijken en luisteren naar wat er door ons gedaan of gezegd wordt.

Bespeuren we ergens vooruitgang en spreken we dit uit, dan is iedereen blij. De betrokkene niet het minst....

Een privé leven kent de Lingombe niet. De wereld van zijn buurman is zijn wereld. Zo voelt hij zich het gelukkigst.

Waarmede behandelen we de melaatsen? Ik kan er in komen, dat U deze vraag stelt.

Het meest gebruikte geneesmiddel is „Sulphatrone”, dat zowel in tablet vorm als door injecties wordt gegeven.

Dit is nu het werk van de verpleger, die ook hun wonden verbindt en deze ongelukkigen zoveel mogelijk ter zijde staat. Melaatsheid dient zich in verschillende vormen aan. Heel vaak treedt er geen infectie op dan na jaren van contact. De kans om het zelf te krijgen is eigenlijk dus klein.

Melaatsheid vertoont zich vaak als lichte plekken op de donkere huid van de Congolees. Dan weer eens in de vorm van verdikkingen. Weer anderen hebben het z.g. Leeuwentype, d.w.z.: dat hun gezichten opvallende veranderingen ondergaan.

Helaas zijn niet alle gevallen van melaatsheid te genezen. Veelal wordt deze ziekte tot stilstand gebracht. Soms is er ook sprake van genezing in de meer lichtere gevallen en als men vroegtijdig zich onder geneeskundige behandeling stelt.

Zij, die hier in Wjingo al langer dan negen jaar zijn, hebben zich hier blijvend gevestigd.

Al kunnen we niet alle zieken helpen, toch kunnen we één ding zeer zeker doen, n.l. de aandacht vestigen op Hem, Die de Heiland en Heer is. Hij geeft uitzicht tot een beter leven in Zijn Rijk.

Wanneer we gedaan hebben wat we moesten en konden doen, gaan we huiswaarts. Velen wuiven ten afscheid en met een blij hart verlaten we het kamp, want we weten, dat ook Jezus Christus deze ongelukkigen liefheeft.

Met hartelijke groeten,

Uw FENNY VORSTEVELD.

P.S. Ook z'r Brongers in Lukolela laat U allen vriendelijk groeten.

UW HAND
AAN DE PLOEG!

Vergeten land?

Ergens ligt een land met donkere bergen. Reeds van ver zijn deze zichtbaar. Op deze bergen groeit niets omdat de bouwstoffen van deze bergen afval uit de mijnen zijn. Men zegt dat deze bergen van binnen gloeien. Hier en daar stijgt zelfs een rookwolkje omhoog.

Dit land heet: het donkere Zuiden.

In dit land wonen mensen die dagelijks in donkere mijngangen hun brood moeten verdienen.

Is het dan alles donker in dit „Zuiden”?

Werd en wordt dit land vergeten? Heeft onze Unie wel de kansen gezien en gegrepen om dit donkere land het grote „Licht” te brengen?

Vergeten land!

Maar nu!!

Het Zuiden heeft de hand al aan de ploeg geslagen. Heel Nederland kijkt gespannen toe. De verloren kansen herleven.

Baptist Nederland let op uw taak. Ook uw hand aan de ploeg. God roept ons, broeders en zusters, tot de daad!

Jubileum evangelisatiefonds.

Giro 9260 Unie van Baptisten Gemeenten.

E.C.U. nieuws

Het einde van het kwartaal

Het einde van ieder kwartaal is voor de E.C.U.-arbeid een bijzonder belangrijk moment. Voortaan wordt nl. dan de E.C.U.-kas opgemaakt.

Toen ik in mijn jonge jaren nog postambtenaar was, werd aan het einde van de loketdienst ook de kas nageteld. Zoveel inkomsten, zoveel uitgaven, dus zoveel over. Och, arme, als de kas niet klopte! Zelf bijpassen! — was dan het parool.

Bergen van moeilijkheden moeten worden overwonnen om aan elf miljoen mensen werk en woning te verschaffen.

Werk en woning, dat zijn de twee brandpunten waarom hier alle vragen wentelen.

De volgende dag zat vol met bezoeken aan woonoorden, waarvan de één met de ander in jammerlijkheid scheen te wedijveren.

En dan te zien hoe vele vrouwen hun best doen, om met de povere middelen, waar ze over beschikken, toch nog iets moois te maken, van het hok waar ze in moeten wonen, boezemde diep respect in voor de moraal van deze zwaar geslagenen. Zo kwamen we o.a. bij een weduwe, die reeds tien jaar met haar drie kinderen en haar oude vader van 88 jaar in een oude bunker woont. Zij was bezig de muren van haar huis te witten. Over enkele weken dan zal haar jongste kind belijdenis doen en dan moet het huis toch een feestelijk aanzien hebben. Zij vond het zo jammer dat men haar niet gezegd had, dat wij kwamen,

want dan had ze ons zeker anders ontvangen. Doch ons was het liever zo.

De tijd drong, we moesten terug.

Hoe kon het anders, dan dat wij op de terugweg voortdurend praatten over de ellende die we gezien hadden en de vreugde, dat wij straks weer een aantal van deze kinderen mogen halen om hen weer voor zes weken in pleeggezinnen te doen opnemen.

Van begin Mei tot einde Juli worden weer 300 kinderen in Friesland opgenomen uit de vluchtelingenkampen.

U vraagt wat dat allemaal kost. Want die kinderen moeten gehaald en gebracht worden, ze moeten tegen ziekte en W.A. verzekerd worden enz. Dat kost allemaal met elkaar precies f 22.50 per kind.

Het werk wordt gedaan door de vluchtelingen commissie van de oecumenische jeugdraad te Leeuwarden. Als u door een gift dit werk wilt helpen, dan kunt u dat doen door uw bijdrage te storten op giro 355806 t.n.v. A. M. Hannema—van Ellinkhuizen, Leeuwarden.

Heerenveen.

H. SIKKEMA.

broeikas-politiek. Hiermee bedoel ik degenen, die zich voldaan voelen bij een mooie kerk met gezegende Zon- en feestdagen temidden van hun medebroeders en -zusters. Dit is een oord moeilijker dan Azie en Afrika, want het is geen heidens gebied, maar juist een plaats waar enorm veel werk is verricht op vrijkerkelijk gebied. Hieruit is een groot aantal gemeenschappen voortgekomen, zoals men die nergens aantreft. Men kan het beschouwen als een passer, waar cirkels mee worden getrokken. Middelpunt is „Het Kruis”, dank zij de vele vrijkerkelijke samenkomsten, maar de cirkels zijn verschillend. De een richt zich tot het vrije Avondmaal, de ander tot de doop en nog een derde cirkel beoogt de gemeentevorming.

Hier ligt voor ons een taak. In deze taak worden we gesteund door verschillende voorgangers welke onze samenkomsten zullen leiden op 23 en 24 Maart. De organisatie en de wil zijn goed. Maar wij willen alle broeders en zusters in Baptist Nederland verzoeken: bidt voor onze samenkomsten, opdat God Zijn zegen geve.

Een vraag aan hen, die het voorrecht hebben om van tijd tot tijd de gemeente te kunnen dienen met het Woord: willen zij, die het offer willen brengen om eens op een Zondagmiddag om 4 uur onze dienst te leiden, hun adres opgeven aan de secretaris. Hij zal U dan gaarne vragen een Zondagmiddag over te komen tegen vergoeding van de reiskosten.

E. SCHOLTE.

Hugo de Grootstr. 5, Den Helder.

LEEWARDEN

Al komt Leeuwarden niet zo vaak voor in de gemeenteberichten, toch zijn wij er nog wel. En gezegend worden wij ook. De Evangelieboodschap wordt door onze voorganger met veel zegen gebracht. Ds Bosma brengt op zijn eigen wijze het woord aan de gemeente, en de boodschap van verlossing aan de wereld naar dat tijd en gelegenheid zich voordoen. Soms op de straat, vooral in de zomer, dan in de verenigingen, enz. Als Evangeliedienaar heeft hij dan ook een zeer goede naam in Leeuwarden en daarbuiten. Wij zijn God dankbaar voor deze broeder en de gaven hem geschonken. De vruchten blijven dan ook niet uit. In 1954 werden 8 zielen door de doop aan de gemeente toegevoegd terwijl 2 weer begeerden om in de gemeente te worden opgenomen, wat met grote vreugde werd aanvaard.

Onze jaarvergadering stond dan ook in het teken van dankbaarheid. 1954 was een goed jaar. Meen niet dat er geen moeilijkheden waren. Onze gebouwen vertoonden grote gebreken zodat er veel aan moest worden vernieuwd en nog is er veel wat zorgen meebrengt en nodig moet worden vernieuwd.

EMMER-ERFSCHIEDENVEEN

Daar er in lange tijd geen bericht van ons in de Christen verscheen, kan de vraag ontstaan: hoe zou het daar gaan. Nu dan kunnen we u melden dat het jaar '54 een rijk gezegend jaar was.

26 Jan. hielden we onze jaarvergadering en met grote dankbaarheid kunnen we herdenken dat 25 broeders en zusters door de doop de gemeente werden binnengeleid. En als we dan opmerken dat hier velen naar Empen of naar het westen des lands, naar Canada of Australië vertrekken om daar een bestaan te vinden en dat we een zuivere aanwinst van 19 leden mochten boeken, dan zien we weer dat 's Heeren zegen aan geen omstandigheden of plaats is gebonden.

Ook de verslagen van Jeugd en verenigingen getuigden van vele genoten zegeningen en een geest van eensgezindheid.

Ook dit jaar mochten we weer het doopvont openen. En wel 5 Febr. een jonge zuster werd op haar belijdenis gedoopt. Geve de Heere dat er nog velen mogen volgen. In de namiddagdienst

kwamen we samen tot het vieren van 't Heilig Avondmaal. Daar werd deze zuster door ouderling Wolters namens de gemeente welkom geheten. 16 en 17 Febr. werd door Zusterhulp haar jaarfeest gevierd. Dat hier altijd veel belangstelling voor is bewijst het feit dat er twee avonden voor werden gehouden.

22 en 23 Febr. werden twee Evangelische samenkomsten gehouden. Ds J. A. Scholte van Musselkanaal en Ds H. v. d. Werf van Emmen waren hiervoor in ons midden; door deze broeders werd de boodschap des Heils op zeer duidelijke wijze doorgegeven. De opkomst was flink, gezien de weersomstandigheid.

Het waren gezegende avonden.

H. Sj. Secr.

DEN HELDER

Ook vanuit het donkere Noord Holland eens een lettertje aan de Baptisten gemeenschap. De kring welke zich ten doel heeft gesteld om te komen tot een gemeente is na jaren van moeite en zorgen er door bemiddeling van de Unie in geslaagd om Ds J. van Dam bereid te vinden Den Helder eens „onder handen te nemen”. Dit is voor ons reeds een verhoging der gebeden, want bij de Baptisten in Den Helder is het niet zoals jammer genoeg in sommige gemeenten

Dan zijn er leden die zorgen brengen. Men vraagt zich wel eens af of ze wel gegrepen zijn door Jezus Christus. De jeugd en de verenigingen vertonen een gezond leven. Dit blijkt wel uit het feit, dat de gedoopten voor het merendeel jongeren waren.

Dankbaar zijn wij, dat Ds Bosma onder ons is gebleven. Het is bijna zover dat, wanneer een gemeente vacant wordt Leeuwarden al wacht op een beroep, uitgebracht op hun voorganger; alsof er maar één Bapt. voorganger in ons land is!

Een antwoord op zijn beslissing is er al. Zondag 6 Febr. was een feestdag voor de gemeente. 5 jonge mensen werden gedoopt tezamen met een oudere zuster. Nadat onze geliefde br op een duidelijke wijze ons bepaalde bij de doop, niet een doop voor volwassenen, maar de doop der gelovigen ongeacht hun leeftijd, daalden ze een voor een af om hun geloof te belijden in het water.

Grote blijdschap heerste er in het gezin van br en zr Schluter—v. d. Heide; hun drie kinderen werden achter elkaar gedoopt. Eveneens in het gezin van br ouderling v. d. Veen. Ze zagen voor de 8ste maal een hunner kinderen afdalen. Groot was dan ook de algemene vreugde, ook met de oudere zuster die al jaren worstelde om vrede en deze vond in Jezus Christus. En dan de jongeling Rein Kiviet. Een Zondag om nooit te vergeten.

Met ootmoed en dankbaarheid schaar-den wij ons dan des middags ook om de tafel des Heeren, stil geworden door zoveel zegen. Alle roem is uitgesloten, aan God de eer.

En nog was er een jonge zuster die gedoopt wenste te worden maar door ziekte verhinderd werd. Inmiddels vroeg nog een zuster de doop aan zodat wij de eerste Zondag van Maart weer een feestdag hadden.

Zo weet U weer enige dingen uit Leeuwarden. De statistiek heeft U al verteld, dat er velen naar elders ver-trokken en in andere gemeenten de ge-lederen versterkten.

In Huizum, waar wij verleden jaar elke week in de open lucht samenkomsten hielden, is een Zondagsschool opgericht welke al aardig kinderen trekt. Een broeder heeft een geluidsversterker welke hij beschikbaar stelt voor de openlucht-prediking.

Nu is er een pick-up aangeschaft uit de opbrengst van oud papier. Gewerkt wordt nog voor platen en wij zijn weer klaar voor de komende zomer. Wij kun-nen en mogen zaaien, de Heere moet de wasdom geven.

Broeders en zusters, verheugt U met ons en blijft biddende tot eer van onze Overste Leidsman, totdat Hij komt.

O. KOSTER.

Beroepingswerk

De Gemeente Treebeek beriep voor de Evangelisatie-arbeid in Zuid-Limburg Ds H. P. de Boer van Deventer.

Mededelingen

MORGENWIJDING

te verzorgen op Woensdag 23 Maart; 10.30—11 uur door Ds J. H. Blenkers te Hoogeveen.

Zingen Ps. 27 : 1—7

Gebod

Schriftlezing Joh. 21 : 15—23

Toespraak: „En brengen waar gij niet wilt”

Dankgebed

Zingen Lied 361 : 1, 2, 4.

Liederen uit de bundel Lofzangen en Gebe-den (nieuwe uitgave).

AFSCHEID Ds J. HEKHUIS

Ds J. Hekhuis zal Zondag 20 Maart af-scheid nemen van de gemeente te Muntendam. De afscheidsdienst wordt te 3 uur n.m. ge-houden in de Ned. Herv. kerk aldaar. Des avonds te 7.30 uur wordt in intieme kring afscheid genomen in de Bapt. kerk.

Zij, die deze diensten wensen bij te wonen en logies behoeven, gelieven zich terstond te melden bij de secretaris

B. VELTHUIS,

Kerkstraat 23, Muntendam.

RUSCHLIKON BIEDT GROTE INTERNATIONALE ZENDINGS-CONFERENTIE!

De Zomer worden er in Rüsçlikon geen conferenties gehouden zoals we dat de laatste jaren gewend zijn, omdat men het Wereld-congres te Londen niet wil beconcurreren. Maar juist in verband met dat congres gaat men nu in het seminarie te Rüsçlikon een grote internationale zendingsconferentie hou-den, waar men, behalve vele congresgangers, ook anderen verwacht en uitnodigt.

Het algemene thema is: De zending, van-daag en morgen.

Onderverdeling ongeveer als volgt:

De zendingsopdracht

De zendingsgelegenheid

Zending en nationalisme

Zending en overheid

Samenwerking in de zendingcorporaties

Wat een vrouw kan bijdragen

Veranderende en onveranderlijke zending

De toekomst der zending.

Data: van 25 t/m 28 Juli 1955.

Spreekers o.m. Dr Sadler, Dr Middlebrook, Mevr. Martin, Maurice Farely e.a.

Waarschijnlijk zal een groot aantal voor-aanstaande figuren in de wereldzending daar aanwezig zijn. Vele zendingscorporaties laten

zich in Rüsçlikon vertegenwoordigen. Al met al dus een unieke gelegenheid tot wereldwijde oriëntering uit de eerste hand.

Aanmeldingen gaarne spoedigst bij

Ds H. JUT.

Bapt. Pastorie, Nieuwe Pekela.

GEMEENTE PERNIS

Zoals U allen bekend is, heeft Ds M. de Jong het beroep naar Muntendam aangenomen. Zijn afscheid van onze Gemeente zal plaats vinden op 27 Maart a.s. des middags om 4 uur in Gebouw Rehoboth te Pernis.

Belangstellenden zijn hartelijk welkom. Voor nachtlogies kan gezorgd worden. Men gelieve dit dan even op te geven bij br K. v. Opstal, Murraystr. 54 te Pernis.

De secr.

PANTOMIME-CURSUS

op Kasteel Oud Poelgeest te Oegstgeest van 12—16 April 1955.

Van 12—16 April worden zowel leiding-gevenden aan jeugd- en andere groepen, als ook zij die voor eigen genoegen en verdieping willen komen, uitgenodigd tot deelneming aan een Pantomime-cursus op Kasteel Oud Poel-geest te Oegstgeest.

Bewegings- en uitingsvrijheid — dat is het wat de Pantomime en Mime ons leren wil. Wij worden uitgenodigd op intensieve, soms humoristische wijze, gedurende deze cursus onder leiding van Jan Bronk, directeur van het Pantomime-Instituut te Amsterdam onze omgang met mensen, dingen en onszelf tot uiting te brengen.

In bijbelgespreksgroepen trachten wij dieper in te dringen in dit geschenk der bewegings- en uitingsvrijheid.

Inlichtingen: Kasteel Oud Poelgeest, Oegst-geest.

Prijs voor logies, maaltijden etc. f 17.—.

Cursusgeld f 2.50.

Advertentiën

31 Maart a.s. hopen onze lieve ouders

J. Prins

en

J. Prins—Been

te herdenken dat zij 25 jaar geleden getrouwd zijn.

Wij danken God Die ons zo rijk zegende.

Hun dankbare kinderen,

Pia

Hein

Herman

Rity.

Leeuwarden, Maart 1955.

Raadhuisplein 23.

Receptie van 3.30 tot 5 uur

Oranje Hotel, Stationsweg 4.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

De verhoring van Gethsémané

Tijdens Zijn dagen in het vlees heeft Hij gebeden en smekingen onder sterk geroep en tranen geofferd aan Hem, die Hem uit de dood kon redden, en Hij is verhoord uit Zijn angst....

Hebr. 5 : 7.

Wanneer we de schrijver van de Hebreënbrieff goede aandacht schenken bij zijn indrukwekkende beschrijving van de Grote Hogepriester, komen we diep onder de indruk van deze Gestalte, die zo geplaagd en getreiterd werd, en die er zo gaaf en ongeschonden uit te voorschijn kwam.

Van Hem zegt de schrijver dat Hij onder sterk geroep en tranen gebeden en smekingen geofferd heeft, en meteen als we dit lezen, gaan onze gedachten uit naar Gethsémané, waar dat biddend roepen en schreien zo hartstochtelijk geklonken heeft.

Gebed als offer

Het eigenaardige in de uitdrukkingwijze van de schrijver is, dat hij spreekt over gebeden die geofferd zijn. Wij Christelijke mensen menen doorgaans wel zo ongeveer te weten wat bidden is. We hebben het nogal eens bij de hand. Bij alle mogelijke gelegenheden wordt er gebeden, aan tafel en bij het naar bed

gaan; soms met veel, soms met weinig aandacht; uit gewoonte, maar ook wel uit noodzaak. Zijn nu al die gebeden die we opzenden ook offeranden in de zin zoals hier bedoeld?

Wanneer de Bijbel over offeranden spreekt, gaat het er steeds om, dat de mens iets van zijn bezit, of ook zichzelf, afzondert en ter beschikking van God stelt, dié het nemen mag en er verder mee mag doen wat Hij verkiest. In de overgave van de bekering schenkt de mens zichzelf weg aan Christus, Wiens eigendom hij voortaan zijn wil, en Die vanaf dat moment het volledig beschikkingsrecht over hem verkregen heeft.

Wanneer we nu Christus horen bidden in Gethsémané en daar Diens noodkreet horen opstijgen door de duisternis heen naar boven, dan is ook dat gebed een offerande. Hij legt Zijn verlangens, Zijn hartstochtelijk begeren om verlost te mogen worden van de drinkbeker van naderend lijden, in de handen van Zijn Vader. En nu mag de Vader met dit onnoemelijk sterke verlangen, met dit van spanning trillende gebed, *doen wat Hij wil*.

Hij offert op dit moment Zijn diepste wensen en verlangens aan God. God mag ze aanhoren, de Vader mag ze leren kennen, maar verder mag de Vader er mee doen wat Hij wil!

En zo wordt dit bidden en smeken van de Heiland een offerande door de toevoeging: „Uw wil geschiede”.

Misschien mogen we nu ons zelf nog wel eens de vraag stellen: Is datgene wat wij doorgaans bidden noemen, ook een offerande voor God? Krijgt God ook van U de vrijheid om met Uw dringende verlangens en begeerten (die vaak zo begrijpelijk zijn en waarvan we

soms vinden dat God ze wel vervullen móét) datgene te doen wat Hij denkt dat goed is?

Christus wil dat we zo bidden, dat God alles van ons weet! Laten al Uw begeerten, verlangens, maar bekend worden bij God. Maar als U ze in Uw gebed hebt uitgesproken voor het luisterend oor van God, *offer ze dan*, door er dat moeilijke zinnetje aan toe te voegen: Niet mijn wil, maar de Uwe geschiede.

Het offer aanvaard

Van Christus lezen we, dat Zijn gebed verhoord is.

Vreemde verhoring voor wie weet dat na Gethsémané de kruisiging volgde.

En toch verhoring, want Christus heeft uiteindelijk gebeden om de doorvoering van de wil van God, en zie, dat is Golgotha.

Voor een waarachtig kind van God bestaat gebedsverhoring in de doorvoering van Gods plan en wil in zijn leven, en in dat van anderen en in de geschiedenis waarin hij staat. Een hoger doel is er voor de echte bidder niet.

Zo heeft God het offer van Christus, Diens smekingen en klagen, aangenomen, en er mee gedaan wat Hem goedgeacht.

Heeft al dat bidden en smeken Christus dan niets geholpen?

Ja, toch: Hij (God) heeft Hem verhoord uit Zijn angst.

Na Gethsémané is de angst weggenomen, en is alles vertrouwend gelegd in handen van de Vader. En is ook dat niet vaak voor ons een prachtige vrucht van ons bidden, dat God onze angst wegneemt?

Wf.

Losse Schakels

Een reini- Het is ons opgevallen, dat **gingsritus?** verreweg de meeste doopcandidaten antwoorden, wanneer men hen vraagt waarom ze zich willen laten dopen: omdat de doop de afwassing der zonden is. — Inderdaad wordt deze uitdrukking in verband met de doop gebezigd. Ananias zegt tot Paulus (Hand. 22 : 16):

En nu, wat aarzelt ge nog? Sta op en laat u dopen en uw zonden afwassen, onder aanroeping van Zijn Naam.

Het Oude Testament kent naast het vuur het water als reinigingsmiddel. De brief aan de Hebreërs zinspeelt wel op de doop, wanneer hij van de gelovigen zegt dat ze naar het lichaam gewassen zijn in rein water (Hebr. 10 : 22).

En is het niet mogelijk dat de Apostel de doop voor ogen staat, wanneer hij zegt (Titus 3 : 5) dat onze Heiland en en God ons

naar Zijn ontferming gered heeft door het bad der wedergeboorte en der vernieuwing door de Heilige Geest?

Opmerkelijk is dan echter dat de Apostel niet spreekt van het „bad der reiniging” maar der „wedergeboorte en vernieuwing”. Licht hierin niet de gedachte dat de reiniging die in de doop voltrokken wordt een wedergeboorte en vernieuwing is? De reinigingsgedachte ontvangt hier een verdieping. De wedergeboorte werkt als een bad; ze schenkt een totale reiniging en vernieuwing.

Water is in de bijbel niet alleen reinigingsmiddel maar ook levenselement. De Geest Gods zweefde over de wateren (Gen 1 : 2) waarom de aarde uit en door het water bestaat (2 Petr. 3 : 5).

In de wedergeboorte voltrekt zich de act van sterven en verrijzen, d.w.z. dat de oude mens totaal wordt afgescheiden, ondergaat. Dit sterven en verrijzen stelt Christus present in het doopbad of de doopvont; aan wie dat gelovig ingaat, voltrekt zich de stervens- en verrijzenis van Christus.

In deze zin geloven wij dat de reiniging, die met de doop genoemd wordt, te verstaan is.

Gemeentezijn Het verlangen naar „echt gemeente-zijn” begint ook in Gereformeerde kerken te groeien. Onlangs hielden leden der Ger. Kerken een conferentie ter bespreking van de belangen hunner kerken. De vraag werd opgeworpen: „realiseert ons kerkelijk leven de taak der kerk?” Het ging over de krachtige greep die de Ger. kerken bij hun stichting deden naar volk en wereld. Men meende te moeten vaststellen dat er thans meer

een in zichzelf gekeerd-zijn te vinden is. Gemist werd de bewogenheid van het Pietisme en het Methodisme”. Wanneer we denken aan de geringschattende wijze, waarop een veertig á vijftig jaar geleden in de Ger. kringen over deze beide geestesrichtingen gesproken werd, verbaast men zich over zo’n klacht. Belangrijk en hoopgevend lijkt ons echter vooral de volgende uitspraak:

Bij de reorganisatie van ons kerkelijk leven zou ons moeten leiden het verlangen naar het echte gemeente-zijn, dat zijn uitdrukking vindt in gemeenschapsvorming en beleving van het ambt aller gelovigen.

Klinkt hierin een verlangen door naar de „vrije samenkomsten” die wij kennen, doch ook onder ons dreigen verloren te gaan? Spreekt hier de behoefte aan de Apostolische liefdemalen? Tot echt gemeente-zijn is verwantschap in de Heilige Geest nodig; persoonlijk geloof der gemeenteleden. Komt de Schrift niet steeds meer aan de oppervlakte van het kerkelijke leven?

Prediken Dr H. B. Visser, eertijds en geloven Ger. predikant, die overging tot de Rooms Katholieke Kerk heeft van zijn overgang rekenschap gegeven in een uitvoerig boek: „Geef Rekenschap”. Uit de aard der zaak heeft dit werk enige weken in het middelpunt van veler belangstelling gestaan. — Onder de beoordelingen trof ons die van Ds G. Toornvliet, Ger. studentenpredikant te Leiden het meeste. Hij zegt er o.a. van:

„Men kan 25 jaar lang gepreekt hebben de weg van de rechtvaardiging van de goddeloze zonder de werken .... zonder de weg te zijn

gegaan, zoals Paulus en zoals Luther. Ik bedoel niet te zeggen, dat Dr Visser oneerlijk is geweest, aan zijn subjectieve oprechtheid twifelen mag ik niet. Maar het komt mij voor, dat hij nu rustig de teksten anders schikt, Rome bijvalt, omdat hij niet tot in het diepste van zijn bestaan de leer van Zondag 23 en 24 heeft doorleefd.”

Voor hen, die het niet weten en de Heidelberger Catechismus niet bij de hand hebben, zij opgemerkt dat het in beide Zondagen gaat over de rechtvaardiging. In de eerstgenoemde over het geloof, waardoor de rechtvaardiging plaats heeft en in Zondag 24 over de goede werken en hunne ontoereikendheid.

Waar de We geloven dat Ds Toornvliet nadruk? vliet terecht zegt, dat het doorleefd hebben van het hartstuk van het Evangelie, ons slechts tot goede Evangelieverkondigers kan maken. Het is niet de opleiding die noodzakelijk is. Neen, de bekering, het gegrepen zijn door Gods overmachtige genade is het, die onmisbaar is. Opleiding is bijkomstig, ofschoon niet zonder grote betekenis. Maar de prediker moet het Evangelie van binnen uit verstaan; hij moet het hebben doorleefd, het moet hem in zijn greep gekregen hebben; zijn doop moet teken geweest zijn en hem teken blijven van een werkelijkheid, waarin hij werd opgenomen, uit welke hij denkt en leeft. Wie langs deze weg tot het ambt kwam, staat erin als een gebruikte, als een getuigenis, een stem — niet meer. — Hij stoot af, wat het Evangelie vreemd is en assimileert, wat er mee strookt.

L.

IN EN OM DE BIJBEL

Het boek Prediker

Hoofdstuk VII : 23—29

Deze pericoop is een terugblik op het gehele onderzoek dat Prediker heeft ingesteld, vandaar dat wij lezen: „dit alles heb ik met wijsheid verzocht”.

Wij vinden hier een duidelijk teruggrijpen naar 1 : 13, waar te lezen staat: „en ik begaf mijn hart om met wijsheid te onderzoeken en na te speuren al wat er geschiedt onder de hemel”.

Het resultaat van al het zoeken naar de ware wijsheid is negatief. Prediker verklaart dat ze „te ver” wegligt en daarom niet in het gezichtsveld van de mens ligt of ook dat ze „te diep” is. Wie zal daarom deze wijsheid kunnen vinden? Het antwoord op deze retorische vraag

staat er weer niet bij — zoals we reeds eerder zijn tegengekomen — maar bedoeld is te zeggen: „ze is niet te vinden”.

Het terrein van de menselijke wijsheid heeft Prediker doorvorst, zowel door denken als door experimenteren, doch vergeefs!

„Wie weet de uitlegging der dingen?” Het 25ste vers grijpt terug naar 1 : 17 waar we lezen: „en ik begaf mijn hart om wijsheid en wetenschap te weten, onzinnigheden en dwaasheid”. Nog eens stelt Prediker zich de taak voor ogen om te onderscheiden tussen wijsheid en dwaasheid. Het kennen der dwaasheid moet dan gezien worden als het kennen

van de donkere achtergrond, die de wijsheid te schoner moet laten uitkomen.

Er moet niet uit deze woorden afgeleid worden, dat Prediker komt tot het resultaat dat dwaasheid dwaasheid is. Hij zoekt een sluitrede, een resultaat te vinden, en om dit te bereiken onderzoekt hij ook dwaasheid en onzinnigheid.

De woorden in vers 25: goddeloosheid, zothed, dwaasheid en onzinnigheid zijn synoniem, gelijk van betekenis. Tijdens het onderzoek vond hij niet als eigenlijk resultaat een vreselijk iets, dat erger is dan de dood. „En ik vond een bitterder ding dan de dood: een vrouw, welker hart netten en garen en hare handen banden zijn”.

Van zulke een woord schrikken we even! Het gaat ons als bij de woorden: „wees niet al te rechtvaardig, wees niet al te goddeloos”. Wij komen tegen zulke woorden in opstand. Dit woord over de vrouw is bovendien uitgesproken niet in drift, niet in een onbewaakt ogenblik, maar is weloverwogen.

De mannen komen er ook niet veel beter af. Onder duizend vond hij slechts één man (vers 28).

De uitleggers hebben moeite gehad met dit zo pessimistische woord over de vrouw. Een der jongere uitleggers (Herzberg) meent daarom, dat dit niet een algemeen waarde-oordeel over de vrouw is, maar alleen geldt van een bepaalde soort vrouw en wel zoals ze getekend wordt als „bitterder dan de dood”. Deze vrouw wordt vergeleken bij een jacht-net, terwijl haar handen op boeien gelijken. — De verleidende vrouw zou dan hier bedoeld zijn! Toch menen we hier te vinden een algemene uitspraak. Prediker vond onder duizend mannen slechts één man, „zoals hij zich die wenst” maar zelfs niet één vrouw naar zijn hart op duizend vrouwen — het is ongehoord!

Het is niet te ontkennen, dat deze woorden wel zeer goed passen bij het bijzondere soort vrouwen, dat we ook elders in Spreuken aantreffen. „De lippen der vreemde vrouwen druppen honigzeem en haar gehemelte is gladder dan olie, maar het laatste van haar is bitter als alsem, scherp als een tweesnijdend zwaard. Hare voeten dalen naar de dood, hare treden houden de hel vast”; en verder: „want zij heeft vele gewonden nedergeveld en al haar gedoden zijn machtig vele. Haar huis zijn wegen des grafs, dalende naar de binnenkamers des doods.”

Slechts „wie goed is voor Gods aangezicht zal van haar ontkomen; daarentegen de zondaar zal van haar gevangen worden”. Hoe men het ook wendt of keert, hier wordt de vrouw getekend, niet een bepaalde vrouw, niet een kijfachtige vrouw of de weelde-zieke of domme of bazige of ongodvruchtige vrouw, maar de vrouw!

Wij kunnen dit woord niet zo maar aannemen. De ervaring leert, dat er ook edele vrouwen zijn, waarop de tekening

in 't geheel niet past. De oplossing is deze, dat dit woord van Prediker niet geldt voor onze tijd, het is een woord, dat paste in Predikers tijd, toen in het algemeen de vrouw niet in tel was. Hier blijkt wel duidelijk, dat we bij het lezen van de Bijbel rekening moeten houden met de bedeling waarin men leeft. Wij moeten rekening houden „met het voortschrijden der openbaring tot het volle licht in Christus toe” (Geelkerken).

In Predikers tijd was de vrouw niet veel meer dan slavin, arbeidskracht en dienend om de lusten van de man te bevredigen. In vrouwen werd gehandeld, het bezit van vele vrouwen gold als een kenmerk van rijkdom. In harems werden de vrouwen opgesloten. Onder Israël verkeerde de vrouw in verhouding tot andere volken in gunstiger positie. Nog heden moeten de vrouwen in de synagoge uit het gezicht van de man, dus achterin plaats nemen.

Bij het bezoek van een synagoge (vóór de oorlog) viel mij op, dat daar de vrouwen geheel ontbraken.

In het N. Testament wordt alles anders. De vrouw heeft wel op zeer bijzondere wijze de zegen van het Evangelie ondervonden. Daar treft het ons, dat de aankondiging van de komst van de Messias geschiedde aan een vrouw. Het Paas-evangelie maakt de vrouwen tot de eerste getuigen, die aan Jezus' broederen mogen verkondigen, dat Hij is opgestaan. Christus sprak met een vrouw, tot verbazing van Zijn discipelen. Paulus verhaalt van vrouwen, die mede gestreden hebben. In Christus is nòch man, nòch vrouw! Het woord van Prediker mogen we niet voor de nieuw-testamentische bedeling overnemen.

Aan de vrouw, zoals Prediker haar

tekent, ontkomt alleen hij, die goed is voor Gods aangezicht. In 2 : 26 hebben we een dergelijk geval. De mens moet door God bewaard worden, daar hij van nature een boos hart heeft en „alle gedachten zijns harten ten alle dage alleenlijk boos zijn”.

Dit heeft Prediker gevonden — zo terloops — toen hij zijn onderzoek naar de zin van het leven voortzette. Dit onderzoek is nog niet ten einde, er volgen nog meerdere hoofdstukken in dit boek! Doch waar hij nu gekomen is, het één bij het ander voegend, de conclusie trekkend, geldt als resultaat: „ik heb haar niet gevonden”.

De verdorvenheid van het mensdom is niet Gods schuld. God heeft immers „de mens recht gemaakt, maar zij hebben vele vonden gezocht”. De mens moet „eenvoudig” zijn, doch omdat de mens berekeningen maakt, veel bedenksels en verzinsels heeft, kan hij de ware wijsheid niet vinden.

De Heere Jezus sprak: „Vader, Ik dank U, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt en het de kinderkens hebt geopenbaard”. De mens moet leren „aannemen” en uit Gods Vaderhand leven! De mens moet het evangelie, de blijde boodschap in het geloof aanvaarden. „Het woord des kruises is wel degenen die verloren gaan dwaasheid, maar ons, die behouden worden, is het een kracht Gods”. De diepten Gods zijn voor ons niet te peilen, God laat Zich niet opsluiten in de kooi van onze berekeningen en bedenksels.

D. SLORT.

Naschrift. Wij onderbreken tijdelijk deze reeks en hopen later te vervolgen.

Tien jaren na-oorlogs Baptisme

II

Pessimisme of optimisme? Zelf-inkeer en geloof!

Onze Gemeenten

Toen we de oorlog behouden uitkwamen, waren we allen blij en dankbaar. Veel plannen werden „op stapel” gezet en wij begonnen „van stapel” te lopen!

We waren met 38 Gemeenten op die 1e Januari van het jaar 1946. Die hadden de taak voort te zetten, wat in het verleden onder Gods wondere zegen begonnen was.

Nu zijn we met 51 Gemeenten, dus 13 meer.

Die vooruitgang maakt ons opnieuw dankbaar. Ze is, als ze ooit in jaren daarvoor was. Hoort U daarvan op? U hebt immers zo vaak hier allerlei pessi-

mistische ontboezemingen gelezen over de stilstand van het Nederlandse Baptisme. En zijn we dan toch in aantal Gemeenten sneller vooruitgegaan als tevoren? Inderdaad!

In 1910 bijvoorbeeld waren er 18 Gemeenten, in 1930 waren het er 30, nu zijn het er dus 51. Natuurlijk is verhoudingsgewijs de groei minder geworden, maar toch steekt ze niet af bij de vóór-oorlogse tijd. Dit als een vriendelijke waarschuwing aan diegenen, die misschien denken, dat het „na de oorlog” minder met ons gesteld is dan daarvoor!

Van deze 13 gemeenten zijn er 4

spiksplinternieuw: Alkmaar, Assen, Emmen en Hoogeveen. Deze groeiden uit leden, die zich in deze plaatsen vestigden en zich tot Gemeenten samenvoegden.

Zes Gemeenten ontstonden uit arbeid van bestaande Gemeenten, maar de groep werd zo groot, dat tot Gemeentevorming (zelfstandig) kon worden overgegaan: Musselkanaal, Pernis, Siddeburen, Valthermond, Zwolle en Winschoten.

Drie Gemeenten bestonden reeds, maar traden toe tot de Unie: Daarlervveen, Leiden en Makkum.

Vergelijkingsmateriaal ontbreekt, om na te gaan, hoe voorheen de verhoudingen bij de stichting van nieuwe Gemeenten lagen. Dit zou ons trouwens ook te ver voeren.

Wel kan nog gezegd worden, dat er in 1946 op 47 plaatsen Zondagsdiensten werden gehouden, thans op 63 plaatsen, hetgeen een verblijdend beeld van groeiende activiteit is. Daarnaast zijn nog wel enkele plaatsen te noemen, waar wel gewerkt wordt met huissamenkomsten of jeugdwerk, zonder dat er diensten worden gehouden (5).

Pionierswerk

Opnieuw ontbreken ons de historische gegevens, hoe onze Gemeenten werkten vóór bijv. de E.C.U. tot stand kwam. In 1932 begon ons Pionierswerk gestalte te krijgen in de toenmalige Commissie voor Inwendige Zending (C.I.Z.) en deze heeft tot nu toe van de 63 pláatsen, waar diensten zijn, 34 minstens geldelijk gesteund en enkele andere met een werker geholpen.

Van deze 34 Gemeenten of posten zijn thans 14 Gemeenten „self-supporting” en 17 komen nog op de tegenwoordige lijst van de E.C.U. voor. In de overige 3 posten is momenteel geen steun nodig.

Dat hetgeen we met elkaar vóór elkaar als pionierswerk verricht hebben via de E.C.U. van buitengewoon groot belang is geweest voor de groei van het aantal Gemeenten, valt onmiddellijk ieder op.

Hoe groot zijn de Gemeenten?

In 1931 (50-jarig bestaan der Unie) hadden we 30 Gemeenten met ong. 3800 leden, (gemiddeld 127 leden per Gemeente) in 1946 bijna 6000 leden in 38 Gemeenten (gemiddeld dus 157) en thans bijna 7000 leden in 51 Gemeenten (gemiddeld 137).

Hieruit kan wellicht worden geconcludeerd, dat ons pionierswerk intensief geschiedt en veel vraagt. Ook, dat in 1946 mee dáárom toen uit de plaatselijke Gemeenten gemakkelijker geld voor andere dan plaatselijke doeleinden kon worden besteed dan thans, terwijl er toch meer nodig is. Veel scheelt dit niet, maar toch altijd iets. Want grótere Gemeenten kunnen er beter komen dan kleinere.

De taak der grotere Gemeenten

Dit brengt ons op de taak van de grotere Gemeenten boven 140 leden. Deze hebben een aparte verantwoordelijkheid. Ze staan gemakkelijk aan de verleiding bloot, om te denken, dat ze er financieel nu wel zijn en ze veroorloven zich eerder „luxe” dan de kleinere Gemeenten, die zich enorm moeten inspannen.

Onze grotere Gemeenten hebben dus een bijzondere taak tegenover gezamenlijk werk of tegenover de kleineren. Wanneer bijvoorbeeld vrijwillig een totaal bedrag wordt genoemd, dat voor de Opleiding of de E.C.U. bijeen moet komen, dan zijn de grotere Gemeenten er niet mee klaar als ze het „gemiddelde” bedrag geven, dat dus over 7000 leden verdeeld wordt. O, zeker, door hun groter aantal leden geven ze dan wel een groter bedrag, maar juist zij kunnen gemakkelijk méér doen dan de kleinere groepen, die vaak minder moeten doen, omdat ze verhoudingsgewijs veel zwaardere lasten hebben te torsen.

Verstaan onze grotere Gemeenten hun taak?

Voor onze grotere Gemeenten liggen er dus extra mooie kansen, om voor het Evangelie-werk iets te doen. De kleinen spannen zich al in om hun eigen werk goed te verrichten. Vaak geven zij toch nog verrassend veel voor de arbeid elders.

Maar de grotere Gemeenten zijn geroepen om hun sterke schouders vooral

onder het pionierswerk te zetten. Dat kan zijn in hun eigen omgeving, dat kan ook in andere delen van het land of zelfs van de wereld zijn.

Toen Ds Vegter als 2e Predikant in Groningen zijn intrede deed, riep Ds Louw de Gemeente daar op voor het sparen voor een 3e Predikant, maar dan op een zendingsveld.

Grotere Gemeenten kunnen zich ook eens met elkaar verstaan, om tezamen een bepaald terrein in of buiten Nederland via de bestaande Commissies financieel te „adopter” en voor hun rekening te nemen. Als ze dat eens deden, zou er werkelijk aanzienlijk veel meer kunnen gebeuren.

Bezinning op het verleden maakt dus wel duidelijk, dat het vooral onze grótere Gemeenten zijn die de groei van het aantal Gemeenten, de kracht van het pioniers- en zendingswerk kunnen bevorderen.

Zouden zij deze taak niet of slechts ten dele aanvaarden, dan zullen vele velden onbearbeid blijven!

De kleinere zullen niet achter blijven, maar hun kracht is eenvoudig kleiner.

Zo wijden wij ons samen schouder aan schouder aan de kostelijke evangelie-taak, die God ons doet zien. Opdat op nog meer pláatsen de Blijde Mare van Christus' Liefde klinke.

Wat een kansen!

Arnhem.

BROERTJES.

Unie-jaarverslag over 1954

Of ook het jaar 1954 voor het Nederlandse Baptisme wel gemarkeerd is door een bepaalde zaak, die de bijzondere belangstelling had, en daar mee het jaar stempelde? Het komt ons voor, dat dit van het verslagjaar niet zo specifiek valt te zeggen als van de voorgaande jaren. En toch zijn accenten en fundamente gelegd, waardoor dit jaar zijn bijzondere klank en nawerking heeft. Het zijn de wezenlijke trekken van onze gemeenten en van onze gemeenschap, die tot hun openbaring zijn gekomen, n.l. zending en evangelisatie, samengevat in het ene woord pionieren.

Was niet een (hét) hoogtepunt van onze Algemene Vergadering de opdraging onzer beide zusters F. Vorsteveld en G. Brongers, die namens ons allen uitgingen naar het zendingsveld in de vreemde? Dit verheffende moment hebben de afgevaardigden meegedragen de gemeenten in. Daarna volgden de uitzendingsdiensten zelf, de eerste op 20

Juni, de tweede op 26 October. Gans Baptist Nederland had de aandacht in Utrecht en Stadskanaal op de uitgaande zusters geconcentreerd, die het pionierswerk van het uitdragen van de zendingsopdracht gingen verrichten, gedragen door de gebeden en offers van al de in de gemeenten saamverbondenen. De Geest des Heren deed hier het leven kloppen!

Was niet evenzeer geheel Baptist Nederland gespitst in dit jaar op de evangelisatie-actie op de Zuid-Hollandse eilanden? Daar gingen de Nederlandse Baptisten gezamenlijk pionieren. De stoottroepen werden gevormd in de wakkere gemeenten van Groot-Rotterdam en de evangelisatiepredikant Ds M. de Jong trok voortvarend vooraan. Zie, in dit evangelisatiewerk deed de Geest des Heren ons de werkelijke trek van het leven onzer gemeenten verwerkelijken. Hier klopt het hart onzer beweging. Waar ook dit werk, onder en met men-

sen gedaan, zijn moeten vertoond, het is toch weer zo, dat wij verstaan; wee ons, wanneer we het evangelie niet uitdragen. Een levend werk is in actie!

Is het niet opmerkelijk, dat deze drang tot evangelisatie in dit jaar zo geaccentueerd is? De saamvergaderde gemeenten hoorden de roep uit het zuiden en .. het besluit viel om de helpende hand te bieden aan de geloofsgenoten vlak over de grenzen ten einde het vaandel des Evangelies ook daar hoog te houden. In diezelfde sfeer viel het besluit van de saamvergaderde gemeenten om het komende Unie-jubileum te stellen in dienst van de evangelisatie in het Zuiden. Is de „geest der eerste getuigen” onder ons ontwaakt! Dan kan het immers niet anders dan dat het getuige-zijn als een vonk des H. Geestes springt van de ene op de andere gemeente en gans onze gemeenschap tot pioniersbeweging maakt. Of het ook niet mee daardoor komt, dat we dit jaar voor het eerst weer de zegen smaken van een numerieke vermeerdering en bijna de 7000 leden bereikt hebben? Dat dan deze zegen maar permanent mocht zijn.

Op het gebied van de kerkbouw is het dit jaar veel rustiger geweest. De gemeenten, die in voorgaande jaren een passend gebouw verwierven zijn vol inspanning bezig met het ontwerpen van verantwoordelijke plannen, en allen — ja naar wij vertrouwen allen, zijn bezig om de toplasten der gemeenten te helpen dragen via de bijdragen aan het 10-cent-fonds, tot de instelling waarvan de gemeenten gezamenlijk besloten. Door dit fonds kon een 6-tal gemeenten in dit jaar de zwaarste last verlicht worden. En het is wel nodig, dat deze taak vervuld blijft.

Onze belangrijke werkcommissies hebben, zoals uit het vorenstaande wel begrepen kan worden, hun aandeel in de arbeid wel weer gehad. De broeders en zusters, die daarin dienen, verrichten een taak voor ons allen, die wegens de verantwoordelijkheid daarvan soms zwaar drukt. Maar wij weten, dat al onze mensen met blijdschap het opofferende werk doen, want het is de roep des Heren, die daartoe drijft, en die de wijsheid geeft. Ons past wel de dank aan hen allen, die steeds maar weer klaar staan om ons te helpen en te dienen in het volbrengen van onze gezamenlijke opdracht. Die dank gaat ook uit naar de commissies die wat minder opvallend werken en rustig voortgaan. Ik zal dan ook maar niet meer gedetailleerd verhalen van Zangbundelcommissie, Unie-Radio-Commissie en Lectorcommissie. Met blijdschap willen we wel graag melding maken van de dienst der barmhartigheid door „Tabitha” verricht; daar wordt stillekes en getrouwelijk de navolging des Heren betracht op een wijze, die de waardering en sympathie van allen verkrijgt, die er mee te doen hebben. Nog vollediger zou het naar de wens der zusters kunnen worden gedaan, wanneer

er méér meisjes zich bereid konden gevoelen in deze arbeid te dienen of ook in de huishouding, verzekerd van een goede verzorging en veel vriendelijkheid. Tabitha is werkelijk een oord, dat de Naam des Heren grote lof en de naam der Baptisten een goede reuk bezorgt. O, ja, van het Pensioen- en Invaliditeitsfonds willen we ook niet zwijgen; de verhoogde bijdrage, waartoe de gemeenten en eveneens de voorgangers besloten, deed dit fonds in dit jaar groeien, zodat een flinke stap is gezet in de richting van de consolidatie van dit fonds ten goede van onze emeriti, voorgangersweduwen en -kinderen.

De oecumenische contacten werden op de gewone wijze door onze vertegenwoordigers onderhouden. Over deze relatie moeten we ons verheugd gevoelen, want vereenzaming bergt het gevaar der verenging in zich en met wie de Naam des Heren belijdt, willen wij om Zijns wil in overleg treden. Onze verbindingen met onze geloofsgenoten in Europa en de wereld zijn eveneens in dit jaar weer beleefd. Hadden we op de Alg. Vergadering Dr Josef Nordenhaug als representant van de Zuidelijke Baptisten der U.S.A. — zijn blij gezicht en opwekkende woorden hebben ons goed gedaan —, in de zomertijd bezochten sommigen de bekende conferenties, georganiseerd door het Seminarie te Rüschlikon; op de theologische docentenconferentie was namens de Unie Ds J. Reiling aanwezig en wij geloven, dat dit bezoek ons werk nog menige vrucht zal schenken. Onze voorzitter, Ds F. E. Huizinga, bracht namens ons allen een bezoek aan de Duitse Algemene Vergadering te Hamburg.

Dr Henry Cook, dit jaar periodiek af-tredend als president van de Eur. Bapt. Federatie, bracht een kennismakingsbezoek aan een paar gemeenten en aan onze Voorgangersconferentie, zodat op die manier ons Europees verband duidelijk beleefd is. Onze jongeren hebben, zo blijkt uit het verslag der N.B.J.B., hun eigen relatie ook goed waargenomen door vertegenwoordiging in Berlijn, en natuurlijk blijkt ook weer, zoals wij door onze gemeenten reeds weten, dat onze jeugdbeweging een zegenbrengende en inspirerende organisatie onzer gemeenten is, ofschoon ook daar vooral betreffende het Zondagavondwerk vraagpunten gerezen zijn. Zouden we over ons goed verband met de N.B.V.B. kunnen zwijgen? Neen, toch niet, al is het dan ook maar om alleen te zeggen, dat men zich geen gemeente zonder „Zusterhulp” kan voorstellen, en evenzo niet ons Uniewerk zonder de gewaardeerde medewerking en ondersteuning van Groot-Zusterhulp!

Onze bonden hebben weer door hun gewestelijke bondsdagen het onderling verband gesterkt, onze besturenconferenties hebben weer onze leidende broeders licht en inzicht verschaft, en hoeveel zegen zullen allerlei vergaderin-

UW HAND AAN DE PLOEG!

De kans van uw leven

*Het donkere zuiden herleeft...
Het licht wordt op de kandelaar
geplaatst. In Eindhoven wordt het
zoeklicht van Gods genade gericht
op onze roomse broeders en zus-
ters die geestelijk in het donker
leven. In Treebeek dringen de
stralen der genadezon door en de
roep om hulp, voor het uitdragen
van Gods licht, heeft geklonken.
In België, vlak bij de grens wor-
den Baptisten gemeenten gesticht.
Het daagt nu eens niet in het
Oosten, maar in het Zuiden.*

*De banier van Jezus Christus
„het Licht der wereld”
wordt ontplooid. Zal het jaar
1956 in het teken staan van
evangelisatie in het Zuiden? Dan
ook uw hand aan de ploeg. Hier
ligt de kans van ons leven, ons
gegeven door onze Heer, de Ko-
ning van het Licht, zelf „Licht”.*

*Stort uw bijdragen op giro 9260,
Unie van Baptisten Gemeenten of
stel het de contactpersoon in uw
gemeente ter hand.*

*Maak gebruik van uw kans.
Jubileum evangelisatiefonds.*

gen in ander verband niet over onze arbeid hebben uitgestort. Zullen we het ook kunnen nagaan, hoeveel onze bladen voor ons gezamenlijk en gemeentelijk werk betekenen? Dat is moeilijk vast te stellen en toch hebben we het besef, dat onze bladen een bindmiddel zijn voor de gezinnen en de gemeenten, een goed werkmiddel in de arbeid en daardoor een onmisbare hulp — al vinden we het bestaan ervan soms zo vanzelfsprekend. We geloven dan ook, dat de taak van ons weekblad „De Christen” uitnemend is. Ons evangelisatieblad „De Zaaier” heeft door de overgang op koperdiepdruk een verzorging gekregen, die aller roem verkregen heeft; als elke gemeente eens de kansen wist te benutten, die er voor de plaatselijke evangelisatie bestaan bij gebruikmaking van „De Zaaier”! Ging de oplage van „De

Christen" omhoog en steeg die van „De Zaaier" in 1954 tot de gezamenlijke oplage van 200000 — waarboven dan nog 40000 Kerstnummers komen —, de oplage van „De Kindervriend" liep helaas wat terug, en dat ondanks de pogingen van de Landelijke Zondagschoolcentrale om de verspreiding te doen toenemen; en toch blijkt het, dat dit aardige kinderblaadje, door onze gemeenten gezamenlijk uitgegeven, bij goed gebruik een hulpmiddel is voor de zondagsschoolarbeid in onze gemeenten.

Veel arbeid werd weer in het Unie-bureau verricht. Wij beleefden in dit jaar de aankoop van een eigen pand voor dit doel. Het naarstige zoeken in Universiteitsstad Utrecht bracht geen resultaat. Toen zich in de stad Arnhem een geschikt pand voordeed, heeft de Unie-Commissie dit weten te verwerven als eigendom der Unie, dat alleszins én als woning voor de secretaris én als Unie-bureau bevredigend is. Dat maar in lengte van jaren vanuit dit nieuwe Unie-bureau de diensten jegens onze Unie-gemeenschap verleend mochten worden!

Mag ik tenslotte nog iets over onze voorgangers vertellen? Neen, niet de persoonlijke zaken, maar wat in dit verband noemenswaard is. Op 28 Febr. nam Ds H. Th. Plevier afscheid van de gemeente te Emmen (waarmee hij tevens de E.C.U. dienst verliet), en deed zijn intrede in Vrieschelo op 7 Maart, na bevestiging te zijn door Ds M. de Jong. Ds J. H. Blenkers deed als hulpprediker zijn intrede op 17 Jan. te Hoogeveen, na bevestiging door Ds G. W. Tijman. Ds J. Hekhuis ging per 1 Mei met emeritaat, bleef de gemeente te Muntendam verzorgen en nam naderhand een beroep naar Valthermond aan. Ds. B. Fabrie zei Workum/Makkum op 4 April vaarwel en begroette op 11 April Enschede, terwijl Ds F. E. Huizinga hem hier bevestigde. Nieuw-Weerdinge zag op 23 Mei Ds J. Scholte vertrekken en Musselkanaal verwelkomde hem op 30 Mei, nadat Ds W. Veenstra de bevestiging had verricht. Op 10 October zag Harlingen haar voorganger Ds G. Visser vertrekken, die op de Zondag daarop in Workum/Makkum door Ds B. Fabrie bevestigd werd. Eveneens op 10 Oct. had Ds J. Louw zijn definitief afscheid van Den Haag-Singel genomen. Ds W. Harkema, beroepbaargesteld voor Den Haag-Singel, deed daar op 17 Oct. zijn intrede, bevestigd zijnde door Ds J. Louw, Ds G. van 't Wout, beroepbaargesteld voor Daarlerveen, deed daar, na bevestiging door Ds W. Harkema, op 28 Nov. zijn intrede. Candidaat C. Mostert nam een beroep naar Harlingen aan, Ds H. v. d. Werf naar Emmen en Ds M. de Jong naar Muntendam, maar het einde van het jaar was er eerder dan de vestiging in de roepende gemeenten.

Mag ik nog een paar namen noemen? In dit jaar ontviel ons door de dood de om zijn karakterlijke en deskundige kwa-

liteiten zeer gewaardeerde broeder C. Huyer, aan wie onze beweging betreffende de bladen veel te danken heeft gehad. Ds P. Taekema, de verbindende schakel tussen ons en de Zevendags-Baptisten, overleed en evenzo Dr G. A. Wumkes, de schrijver van het boek „Opkomst en vestiging van het Baptisme in Nederland".

Toch willen we ons verslag eindigen door nogmaals op het leven te wijzen, het leven zoals dat in dit jaar als werk van Boven zich baan brak. Is er niet het wonderbare werk van de samenvoeging van de twee Baptisten Gemeenten te Daarlerveen en Vroomshoop? Is er niet de toetreding van drie Baptisten

Gemeenten tot de Unie: Hoogeveen, Leiden, Siddeburen? Het aantal gemeenten overschreed dit jaar de 50. En als al die 51 gemeenten de wezenlijke trekken van levende gemeenten krachtig vertonen: zendingsdrang en evangelisatielust, kortom vanuit de „nood" van het getuige-zijn pionieren, dan is er Leven van Boven. Dan is het Jubileum-jaar, dat voor ons ligt, niet zozeer een jaar van terugblik, doch een jaar van Uitzicht!

Namens de Unie-Commissie,
de Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Uw God is te klein

Dit eigenaardige opschrift is niet van Uw redacteur, maar is de titel van een boek dat onlangs geschreven werd door J. B. Philips (een Engelsman), en dat in Nederlandse vertaling verscheen bij de erven J. Bijleveld te Utrecht. Het is zeker van groot belang dat ieder, die waarlijk geïnteresseerd is bij de verbreiding van het Evangelie, kennis neemt van dit boek, terwijl ook iedere Christen aan de hand van het hier geschrevene zichzelf de vraag wel eens zou mogen stellen of ook zijn godsvoorstelling niet te bekrompen, te klein is. Hoe gevaarlijk het voor een Christen is, te klein over God te denken, wordt op deze bladzijden wel duidelijk, terwijl er tevens de aandacht op wordt gevestigd dat onze te kleine voorstelling van God anderen in de weg staat, tot God te komen, daar zulk een „God-zonder-formaat" niemand die karakter heeft, waarlijk aantrekt.

Over een klein onderdeelje van dit boek willen we nu nog gaan schrijven. De auteur zegt namelijk, dat vele Christenen zich God voorstellen als een *oud en deftig man*, die in de Hemel woont, erg vriendelijk is en een beetje uitgeleefd, en die geen mens kwaad zal doen. God is dan dus volgens deze voorstelling een soort oude opa, die goed voor zijn kinderen is, maar niet meer met de moderne tijd meekan, en van Wie men dus eigenlijk in deze tijd met zijn keihard realisme en snel wisselende gebeurtenissen als het er op aankomt, niets meer te verwachten heeft.

Schrijver heeft deze bewering, dat er mensen zijn die zo over God denken, niet maar zo uit de lucht gegrepen, maar weet wel terdege wat hij zegt. En het komt ons voor dat er niet alleen in het land van de schrijver mensen rondlopen met een dergelijke Godsvoorstelling, maar dat er ook Nederlanders zijn die een dergelijk vreemdsoortig, verwa-

terd godsbeeld met zich meedragen en dienovereenkomstig hun houding bepalen.

Hoe kan toch zulk een voorstelling ontstaan?

Dat is niet zo moeilijk te verklaren, als we er aan denken dat men God op de Zondagsscholen en dagscholen heel vaak voorstelt als de „*alleroudste*", terwijl er te weinig moeite wordt gedaan om de kinderen God voor te houden (niet als de *alleroudste*) als de *Eeuwige*!

Heel veel Bijbelse vertellingen beginnen met de woorden „*Eens, heel lang geleden...*", waardoor alweer bij de kinderen de gedachte versterkt wordt dat God een figuur is uit het verleden, een zeer grote, roemrijke gestalte, voor wie de volkeren eenmaal sidderden, maar Wiens rol nu blijkbaar is uitgespeeld.

Daar komt nog meer bij: Is de Bijbel, het grote boek van de Gemeente, niet jarenlang aan tafel en in de kerk voorgelezen in een taal die *volkomen verouderd* was? (Wat mogen we thans dankbaar zijn met een nieuwe vertaling!) Stammen de meeste onzer kerkliederen niet uit lang voorbijgeen tijden en dragen ze er niet het stempel van? Zijn de kerkelijke formulieren die doorgaans in de diverse kerken gebruikt worden, niet geredigeerd in de taal van een andere eeuw? Is de preektaal, door vele predikanten vandaag de dag nog gebezigd, en de taal waarin ze bidden, niet antiek? En verwonderen we er ons dan nog over dat bij velen de opvatting zich gaat nestelen (misschien wel tegen wil en dank), dat de Godsdienst een zaak van het verleden, van het museum is, maar niet meer van deze tijd? Heeft God, die in zulk een ouderwetse taal wordt aangesproken, nog wel iets uit te staan met de eeuw van de waterstofbom, de televisie en de straaljager?

Schrijver pleit er voor, dat we de

Levende God van de Bijbel, de Almachtige, zullen prediken in een frisse, duidelijke, moderne taal, zodat duidelijk wordt voor de mens van vandaag, die met zulke onmetelijk grote problemen te worstelen heeft en die er niet meer uit kan komen, dat God niet alleen de God is van het verleden, niet de Alleroudste, maar de Eeuwige, de God van gisteren, heden en morgen. Velen zijn er, die vandaag de dag aan de kerk voorbijgaan en die toch een schreiend verlangen hebben naar waarachtige gemeenschap met de Levende God, de Gans Andere, voor Wie ze aanbeddend neer kunnen knielen vanwege Zijn Eeuwige grootheid, en met Wie ze tevens gemeenschap kunnen hebben vanwege Zijn echte Liefde en begrip en daadwerkelijke bijstand.

U ziet, hier is wel iets in, dat tot nadenken dwingt.

Moeilijker wordt het, wanneer de schrijver een punt zet achter dit negatieve gedeelte, waarbij hij de te kleine Godsvoorstelling ontmaskert. Het positieve gedeelte is zwakker, roept allerlei vragen op en is aanvechtbaar. Maar ondanks dat: waardevol.

De prijs van dit boek bedraagt geb. f 4.95.

In Engeland verscheen reeds de 6de druk.

Wf.

ROTTERDAM—ZUID

Hoewel het nog niet zo lang geleden is, dat we dit deden, mogen we weer van grote en veel zegeningen gewagen.

De statistiek wees uit, dat wij in het afgelopen jaar 30 leden winst boekten; nu de eerste 3 maanden van 1955 verstreken zijn, is het ledental met 10 vermeerderd. We moeten niet teveel op cijfers zien; toch mogen we met grote blijdschap Gods zegeningen aanschouwen.

13 Febr. was er een doopdienst welke door velen bezocht werd. Ds Reiling predikte met overgave over Marc. 16 : 16, „Wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden ....”

Het werd een goede prediking over geloof en doop. „Om rust en verlossing te vinden: Geloof in de Here Jezus Christus. Al het andere is zinloos, als je je

*Hosianna! Davids Zoon komt als Koning aangetogen
Sion, richt nu op zijn troon, bouwt Hem duizend erebogen;
strooit uw palmen, breekt Hem baan langs de weg die Hij zal gaan!*

*Hosianna! Wees gegroet! Zie uw volk in brede stromen
U, die Isrel leven doet, reeds van verre tegenkomen.
Open staat de schoonste poort van de stad, die U behoort.*

*Hosianna! Vrededorst! Rijd bevrijdend door de landen!
Lasten hebben wij getorst, daag'lijks gaande in rouw en schanden.
Koning, kom tot uwe stad, die Gij steeds hebt liefgehad!*

*Hosianna! Groot en klein komen tot U met verlangen
om alleen van U te zijn, U van harte aan te hangen.
Halleluja! Neem ons aan! Koning, kom, wil binnengaan!*

niet geheel aan Jezus Christus hebt overgegeven.” Na een uiteenzetting over het wezenlijke en zinvolle van de doop werd gewezen op het feit, dat de doop ook een bevel van Christuswege is. Zr Rieke en zr Fortuin waren de dopelingen. De zrs Rieke Sr. en Bommel, welke elders de doop der gelovigen ondergingen werden eveneens in de gemeente opgenomen.

De Jaarvergadering op 11 Maart vond plaats in een goede sfeer. Daar de financiële jaarverslagen toegezonden waren, had een en ander een vlot verloop. De voorzitter zei in zijn openingswoord, dat deze vergadering in het teken van dankbaarheid staat! „Wij kunnen terugzien op een jaar van oogst. Bidt om grote dingen en werken van Zijn Heilige geest, ook voor het komende jaar.”

De brs Grootjans en De Jong werden herkozen, resp. als diaken en ouderling.

De doopdienst van 13 Maart j.l. was een machtig getuigenis ook tegenover de vele mensen o.a. ook van andere kerkgenootschappen welke onze kerk vulden.

Hand. 8 : 36 „Wat verhindert mij gedoopt te worden?”, een zeer bekend schriftgedeelte, werd met grote overgave behandeld door onze voorganger. Het gaat helaas in de gemeenteberichten niet, een stukje van de preek op te nemen.

„Wat zijn er toch veel bezwaren tegen

de doop”. aldus Ds Reiling, die hier voorbeelden van gaf. Hij stond vooral ook stil bij het ontbreken van de voorgeschiedenis, als eerste en ernstig bezwaar tot de doop. Ook nu behandelde hij weer de voorwaarde, het wezen en de vorm met de slotvraag „Wat verhindert U!”

Kunnen we hier dan niet veel over de preek schrijven, aan alle bezoekers van deze doopdienst werd de preek gestencild meegegeven. Het was een heerlijke dienst en de werking van Gods Geest was duidelijk merkbaar. Het zegt toch ook wel iets, als je ziet hoe velen van andere kerkgenootschappen hun ontroering niet kunnen bedwingen en tot schreiens toe bewogen zijn bij de prediking en bediening van de doop, zoals Christus deze beveelt. We maken gezegende tijden mee in Rotterdam-Zuid. En we hopen U er steeds van op de hoogte te houden. We willen echter niet eerder besluiten voor U de namen der laatste dopelingen bekend gemaakt te hebben n.l. Anneke Brandt, Adrie Kik, Klaas Wobbe, Zr Roelofs en mijn vrouw F. Tessers. Wij zijn zeer dankbaar met hen allen. God zij geprezen en gedankt!

Met hartelijke groeten,
de Uwe in Christus,
J. TESSERS, secr.

De „verstrooide Baptisten” in Zuid Limburg

In de Christen van 25 Februari j.l. merkte Ds Jansma op dat er buiten de in Heerlen, Brunssum en Hoensbroek woonachtige leden der Baptisten Gemeente te Treebeek nog Baptisten zouden wonen in verschillende andere (burgerlijke) gemeenten. Ds Jansma ontleent de gegevens aan de volkstelling van 1947.

Dit feit zou bevreesding kunnen wekken als de verklaring ervan niet vrij eenvoudig was.

Toen mij namelijk de gegevens van de volkstelling bekend werden, heb ik naar aanleiding van het bovenstaande in verschillende gemeenten in de Mijnstreek een onderzoek ingesteld met het volgende resultaat:

a In verschillende van deze gemeenten waren in 1947 zogenaamde „gedetineerden-kampen” ingericht, in totaal een twaalfstal. In deze kampen verbleven in 1947 in totaal 16 als Baptistingeschrevenen. Van deze 16 waren nog geen 50 % werkelijk lid ener Baptisten Gemeente. De overigen hadden zich als Baptist laten inschrijven omdat hun ouders, vrouw of verloofde hetzij lid ener Baptisten Gemeente waren hetzij daarmee contact hadden.

b Wat de andere getallen betreft: het onderzoek daarnaar in de gemeenten rondom Heerlen leverde als resultaat op dat de leden der Zevende Dags Adventisten Gemeente in Zuid-Limburg, aangezien hun genootschap niet op de

tellingslijsten voorkwam, zijn gerangschikt onder de benaming „Baptisten”. Informaties daarover bij de toenmalige voorganger der Zevende Dags Adventisten gemeente ingewonnen bevestigden dit vermoeden. Het door deze voorganger opgegeven ledenaantal klopte vrijwel met de in de bevolkingsstatistiek in totaal genoemde cijfers, die ik hierbij gebruikte.

Het lijkt mij niet aannemelijk, op grond van mijn ervaringen in dezen, dat de voorgangers en secretarissen van onze gemeenten boven de rivieren verzuimd zouden hebben de gemeente Treebeek op de hoogte te stellen van de vestiging in onze streken van leden hunner gemeenten.

Ik meende goed te doen het bovenstaande onder de aandacht van Baptist Nederland te brengen.

Met broedergroeten,
H. HORNSTRA.

Leon. Stassenstraat 36.

Heerlen, 15-3-'55.

Naschrift We zijn br Hornstra erkentelijk voor zijn opheldering inzake de situatie van het Baptisme in Zuid Limburg. Cijfers alleen zeggen, zoals ook hier weer is gebleken, slechts weinig. Hetgeen natuurlijk niet wegneemt, dat onze hand aan de ploeg moet, ook in het Zuiden.

E. R.

Leestafel

EVANSTON. Een speciaal nummer van „Wending”, gewijd aan de tweede Assembly van de Wereldraad van Kerken.

Uitgave Boekencentrum N.V., Scheveningseweg 72, 's Gravenhage. Prijs f 2.25.

We vinden in deze afl. van „Wending” twee toespraken, gehouden op het tweede congres van de Wereldraad van Kerken door vertegenwoordigers van wat men noemt de „Jonge Kerken”, Kerken geboren uit de zendingswerkzaamheid van de West. Kerken in de niet-christelijke landen. D. T. Nilles van Ceylon sprak over „Evangeliserend Christendom”, met als uitgangspunt Luk. 11 : 5—6 en P. K. Dagadu van de Goudkust (Alrika) over „Afrika stelt vragen aan de wereld van het Westen”. Beide toespraken hebben ons, door hun actualiteit en levendige ernst zeer geboeid. — Nederl. deelnemers aan het Assembly geven overzichten en indrukken. Hun waardering der feiten wordt wel mede bepaald door hun opvattingen a.g. de doelstelling van de Oec. Raad. We merken uit hun art. duidelijk de spanningen, die er geweest zijn, ge-

boren uit de begeerte elkander bij alle verschil van inzicht niet los te laten. De Vrije Kerken (Methodisten, Congregationalisten, Baptisten, Discipelen van Christus) staan gereserveerder tegenover het streven van de Wereldraad dan de overige Prot. Kerken. Voorzichtig (schoon uit heel andere overwegingen) is ook de houding van de Oosterse Kerken. Betekent het samengaan in de Wereldraad dat men er van moet afzien te werken op elkanders terrein? Wanneer we de waarheid boven de eenheid stellen, kan dat niet verwacht worden. We wachten op de verschijning van de off. rapporten en verheugen ons er over dat men zo ernstig blijft zoeken naar hetgeen samenbindt en naar de wortels en de waarde van hetgeen scheidt. Daaraan willen we als Baptisten wel blijven deelnemen — maar dat dan altijd als dienst van God en niet ten behoeve van menselijk eenheidsstreven.

L.

*Geld is een goede dienaar,
maar een slechte meester*

Mededelingen

INTREDE DS J. HEKHUIS TE VALTHERMOND

Zondag 27 Maart a.s. hoopt Ds J. Hekhuis zijn intrede te doen in de gemeente te Valtthermond. De diensten vinden plaats in de Bapt. kerk aldaar.

10 uur v.m. bevestiging door Ds J. W. Weenink

3 uur n.m. intrede van Ds Hekhuis
7.30 uur n.m. begroetingssamenkomst.

INTREDE DS DE JONG

Zondag 3 April e.k. hoopt Ds M. de Jong zijn intrede te doen in de Baptisten Gemeente te Muntendam. In verband hiermede zijn de diensten als volgt geregeld:

V.m. 9.30 uur bevestiging van Ds M. de Jong door Ds J. Hekhuis

N.m. 3 uur intrede Ds M. de Jong

N.m. 7.30 uur begroetingssamenkomst.

Gaarne ontvangt de Gemeente te Muntendam belangstellenden vanuit andere Gemeenten. Opgaven voor logies worden gaarne zo spoedig mogelijk ingewacht bij B. Velthuis, Kerkstraat 23, Muntendam.

Het secretariaat van de Bapt. Gemeente, Nieuwstraat te Almelo, nog niet bij de Unie aangesloten, berust thans bij J. Kalsbeek, Klimopstraat 32, tel. 4658.

Advertentiën

Woensdag 16 Maart j.l. ontsliep in haar Heer en Heiland onze geliefde zuster

Barbera van Vliet

sedert 23 November 1948 weduwe van Tjeerds Jan v. d. Schaaf

in de ouderdom van 78 jaar.

De Baptisten Gemeente
te Muntendam.

RENDERLOO

vraagt voor de periode 1 Mei—1 October een flinke zelfstandige

hulp in de keuken

genegen ook andere werkzaamheden te doen; leeftijd boven 21 jaar,

en voor de maanden Juli en Augustus een

flink tweede meisje

Geboden wordt een prettige werkkring en een goede beloning.

Brieven Jeugdbureau N.B.J.B., v. d. Goestraat 17, Utrecht.

75ste ALGEMENE VERGADERING

der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland
op Dinsdag 10, Woensdag 11 en Donderdag 12
Mei 1955 in de Baptisten Kerk te Stadskanaal

De Openingsvergadering van de A.V. is Dinsdagavond om 20 uur met verwelkoming door de plaatselijke predikant Ds G. W. Tijman en openingsrede door de voorzitter Ds F. E. Huizinga, terwijl op Woensdag om 9.30 uur de A.V. wordt voortgezet.

Dinsdagavond om 19 uur worden de afgevaardigden verwacht voor het tekenen van de presentielijst, het inleveren van de stembiljetten en het verrekenen van de reiskosten; daartoe zal ook op Woensdagmorgen om 9 uur nog gelegenheid bestaan.

Donderdag zal uitsluitend een conferentie-dag zijn.

AGENDA

van de

„ZAKEN-VERGADERING”

1 Openingsrede door de voorzitter Ds F. E. Huizinga (uit te spreken op Dinsdagavond 10 Mei).

2 Mededelingen.

3 Opneming van de presentie-lijst.

4 Verkiezing van de voorzitter der A.V.

5 Verkiezingen:

a van 2 leden van de Unie-Commissie wegens periodieke aftreding van Ds F. E. Huizinga en br W. Modderman. Candidaten: dezelfde.

b van 1 lid van de E.C.U. wegens periodieke aftreding van Ds J. Broertjes. Candidaat: dezelfde.

c van 1 lid van de Comm. voor de Opleiding wegens periodieke aftreding van Ds H. Bakker. Candidaten: Ds J. de Jong, E.E.veen; Ds D. Slort, Apeldoorn; Ds W. Veenstra, Treebeek.

d van 2 leden van de Unie-Zendingscommissie wegens periodieke aftreding van Ds H. D. Hooghwinkel en Ds H. v. d. Werf. Candidaten: dezelfde.

e van 4 redacteurs van De Christen. In de vacatures Ds J. Louw en Ds H. v. d. Werf zijn geen tegencandidaten gesteld. In de vacature Ds J. Reiling en Ds D. Slort zijn kandidaten: Ds G. Brongers, Ds J. van Dam en Ds F. E. Huizinga.

f van 4 redacteurs van De Zaaier. Candidaten zijn: Ds H. P. de Boer, Ds F. E. Huizinga, Ds R. Reiling en Ds J. A. Scholte.

g van een redacteur van De Kinder-

vriend. Aftredend Ds N. van Beek. Candidaat: dezelfde.

6 Jaarverslag van de Unie-secretaris en van de Unie-administrateur.

7 Voorstellen van de Unie-Commissie:

a. Voorstellen van de Gemeenten voor de agenda der Algemene Vergadering moeten vóór 1 Februari bij het Unie-secretariaat zijn ingediend.

Toelichting: deze vroegere inzending is nodig in verband met het reglementaire overleg met de P.C.'s.

b. Motie inzake de moderne vernietigingswapenen (Jules Moch, oud-minister van Frankrijk en vertegenwoordiger van Frankrijk in de ontwapeningscommissie van de Verenigde Naties, heeft onlangs in verband met de moderne vernietigingswapenen gezegd: „Wanneer de staatslieden door collectieve waanzin zijn geslagen, dan is het aan de mannen van de wetenschap hun geestelijke superioriteit te bewijzen”.):

De Algemene Vergadering van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, bijeen in haar vergadering van 10—12 Mei 1955 te Stadskanaal, is van mening dat het meer dan tijd is dat de christenen hun stem laten horen inzake de verwoestingen en vernietigingen, die de mensheid bedreigen door de productie van A- en H- bommen en stemt daarom namens alle afgevaardigden van harte in met de motie haar voorgelegd door de Commissie der Unie, de laatste verzoekende deze ter kennis van de Nederlandse regering en de pers te brengen.

De afgevaardigden ter Algemene Vergadering van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, bijeen in haar vergadering van 10—12 Mei 1955 te Stadskanaal, brengt ter kennis van de Nederlandse regering en de pers, dat zij ten eerste verontrust zijn over de bedreigingen, die de moderne wapenen, met name de A- en H- bommen, voor de volken vormen.

In het besef van hun verantwoordelijkheid als burgers van een democratische staat en trachtende de wil van God te kennen en te doen, doen zij een beroep op de Nederlandse regering zelve af te zien van deze vernietigingsmiddelen en andere regeringen te bewegen haar voorbeeld te volgen.

Zij zijn van mening dat de christenen van alle landen zich moeten verenigen in een protest tegen de infernale vernietigingswapenen, welk protest zij bij

hunne regeringen moeten kenbaar maken en zenden daarvan deze motie tevens aan alle Baptisten in de wereld en de kerken van Nederland.

8 E.C.U.

a Verslag.
b Begroting.

9 C.v.d.O.

a Verslag.
b Begroting.
c Voorstellen:

I 1. De A.V. geve de C.v.d.O. opdracht om in samenwerking met de U.C. een eigen voorgangersopleiding in eigen land tot stand te brengen, die a evangelistisch is; b een Baptistisch stempel draagt; c op de praktijk is gericht; d op een wetenschappelijk verantwoord peil staat.

2. Als toekomstig rector-docent Ds J. Reiling te Haulerwijk te beschouwen.

3 De C.v.d.O. mandaat te geven Ds Reiling voor zijn studiekosten een jaarlijkse tegemoetkoming te geven.

Toelichting: Onder ons wordt al jaren de behoefte gevoeld aan een eigen Opleiding. Het systeem van „uitbesteding” onzer studenten aan buitenlandse seminaria bevredigt niet voldoende. Misschien is het wel een „goedkope” weg, maar goedkoop kan hier geestelijk duurkoop zijn. Een eigen binnenlandse opleiding heeft volgens de ervaring bij geloofsgenoten in buurlanden veel vrucht gegeven:

1. De studenten worden samen opgeleid, zodat hun latere samenwerking in de gemeenten sterk wordt bevorderd;

2. de opleiding geschiedt *temidden van eigen gemeenten*, waardoor de toekomstige voorgangers het leven en werken van de gemeenten uitstekend leren kennen;

3. het studeren in eigen land heeft een *beter begrip voor de geestelijke situatie*, temidden waarvan de studenten later het evangelie moeten verkondigen en geestelijke leiding geven;

4. een eigen seminarie is een *geestelijk brandpunt* van gemeenschappelijke interesse, versterkt het saamhorigheidsgevoel, geeft een groter besef van eigen geloofsovertuiging, stimuleert de arbeid ten eerste.

Zolang we onze studenten „distribueren” over het buitenland, ontgaat ons deze rijke vrucht tot groot geestelijk nadeel van ons gemeenschappelijk werk.

De voorbereiding voor een eigen Opleiding vraagt tijd tot ongeveer 1958. Ds J. Reiling, die door zijn literaire en theologische vorming voor rector de aangewezen man is, zal tegen die tijd met zijn uitgebreide studie gereed kunnen zijn. Nauwe samenwerking met een universiteit is nodig. Er wordt gerekend met een bezitting van 7 studenten.

Met de voorbereiding kan het beste worden belast een speciale commissie bestaande uit C. v. d. O., versterkt met enige broeders uit U.C. Momenteel bestaat er een door de U.C. benoemde

nen coördineren, b.v. ten aanzien van de leetuurvoorziening. In de loop der jaren zou dit secretariaat een schat van ervaringen en gegevens kunnen verzamelen, waaruit iedere gemeente naar behoefte zou kunnen putten. Aan de E.C.U. worde overgelaten uit te zien naar iemand, die bekwaam is deze arbeid op te bouwen, waarbij naar onze mening deze broeder of zuster geen lid der E.C.U. behoeft te zijn.

Prae-advies: de U.C. verwijst naar het rapport van de E.C.U. over 1954 onder opmerking over „evangelisatie-drang van al onze gemeenten”.

d. HAULERWIJK

De A.V. besluite art. 4 van de werk-orde der E.C.U. aldus te wijzigen: „De E.C.U. bestaat uit vijf leden: een voorzitter, een secretaris en drie leden”.

Toelichting: De arbeid en de bemoeienis van de E.C.U. zijn de laatste jaren dusdanig toegenomen, dat een bredere samenstelling voor deze belangrijke permanente comm. noodzakelijk moet worden geacht.

Prae-advies: gezien de zeer intensieve coöperatie van deze P.C. met de U.C. achten de U.C. en de E.C.U. uitbreiding niet nodig, en bezwaarlijk.

e. HENGELO

De gemeente Hengelo stelt voor het aantal leden van de Commissie voor de Opleiding uit te breiden met twee (niet-voorgangers) en te brengen op vijf.

Toelichting: Gelet op het zeer verantwoordelijke werk, dat deze commissie heeft te verrichten, lijkt ons uitbreiding zeer gewenst.

Prae-advies: de U.C. kan zich hiermee wel verenigen.

f. MUNTENDAM

De A.V. besluite de prijs van het Evangelisatie-blad „De Kindervriend” te verlagen tot 2 cent per exemplaar.

Toelichting: De gemeente Muntendam acht het niet verantwoord op de „Kindervriend” extra winst te maken, zulks ten koste van de Zondagsscholen, die met haar zeer geringe middelen deze arbeid moeten financieren. Meerdere Zondagsscholen ondervinden hierdoor moeilijkheden, hetgeen tengevolge kan hebben, dat andere, voordeligere periodieken worden aangetrokken.

Prae-advies: de U.C. is hier tegen, want er is geen sprake van „extra” winst, terwijl prijsverlaging bovendien een belangrijk verlies zou veroorzaken.

g. ROTTERDAM-C MOTIE

De gemeente Rotterdam-C dringt er ernstig bij de A.V. op aan om onderling meer eenheid te betrachten in het geestelijke lied door bewust over te schakelen op de officiële bundel Lofzangen en Gebeden II.

Toelichting: Een blik op de statistiek leert de ontstellende bonte verscheiden-

heid in het gebruik van verschillende bundels in de gemeenten. Daarom worden de gemeenten door middel van bovenstaande motie uitgenodigd om in overleg te treden met de Unie-Commissie en Zangbundel-comm. om daardoor ook in dit opzicht de gewenste eenheid te verkrijgen.

Prae-advies: de U.C. beveelt deze motie aan.

h. ROTTERDAM

De A.V. spreke als haar oordeel uit, dat bij het onderzoek van a.s. kandidaten voor opleiding tot predikant, zendeling of evangelist, naast het normale gebruikelijke onderzoek door de Opleidingscommissie deze commissie ook het advies betreffende geschiktheid tot het ambt inroept van een Chr. Psycho Technisch Instituut. Naast het advies en oordeel van de Opleidingcomm. kan dan het oordeel van een dergelijk instituut worden gehoord op de A.V.

Toelichting: Nu ons moderne middelen ter beschikking staan om de geschiktheid tot het ambt te testen menen wij, dat het alleszins verantwoord is en zelfs noodzakelijk is hiervan gebruik te maken. Dit om teleurstelling voor een event. kandidaat, de Unie en de gemeenten tot een minimum te beperken. Hierbij willen wij geen afbreuk doen aan het roepingsbesef, maar menen uit het verleden lering te moeten trekken waar teleurstellingen mogelijk voorkomen hadden kunnen worden, wanneer gebruik kon of was gemaakt van een dergelijk instituut.

Prae-advies: de U.C. is van mening, dat wij dit voorstel niet moeten aanvaarden.

i. TREEBEEK

De A.V. drage de Unie-Commissie op een informatiebureau van een 5-tal broeders niet-predikanten, te benoemen, waar gemeenten en voorgangers zich kunnen melden met het verzoek om eventueel tot wisseling van predikanten en gemeenten te komen.

Toelichting: Het lijkt de gem. Treebeek gewenst, dat er zo nu en dan een wisseling van voorgangers is. Sommige predikanten passen niet langer dan een aantal jaren in een zelfde gemeente. Het zou dan in zo'n geval, zowel voor Gemeente als predikant, goed kunnen zijn eens te wisselen. Bovengenoemd bureau zou dan de rol van „ruilbeurs” kunnen vervullen. Men zou in de toekomst over kunnen gaan tot het vragen van inlichtingen van gemeenten en predikanten aangaande geestelijke en sociale mentaliteit, etc.

Prae-advies: het komt de U.C. voor, dat het practisch niet uitvoerbaar is.

j. TREEBEEK

De A.V. der Unie besluite: dat, wanneer een gemeente een predikant beroept, die nog geen 2 jaren in een gemeente is, en deze meent het beroep te

moeten aannemen, dan zal de roepende gemeente 2/3 van de kosten moeten betalen, die door de gedupeerde gemeente zijn gemaakt bij de ontvangst van de genoemde predikant. Tenzij anders overeengekomen wordt.

Toelichting: de gemeente Treebeek is van oordeel, dat bovengenoemd voorstel zonder meer duidelijk is.

Prae-advies: De U.C. is van oordeel, dat elke gemeente dit in de beroepingsbrief desgewenst zelf kan regelen.

15 Rondvraag.

16 Voorlezing van de notulen.

17 Sluiting

* * *

WOENSDAGAVOND 20 uur:

Viering van het Avondmaal.

* * *

DONDERDAG:

„Conferentie-dag”.

9.30 uur: Leider Ds H. van der Werf.

Inleiding van Ds G. Vegter over: „Opgewekt en vruchtbaar Gemeenteleven”.

Bespreking hiervan in sectie-vergaderingen.

14 uur: Leider Ds J. Broertjes.

Inleiding van Ds S. Zijlstra over: „Gemeente en Jeugd”.

Sluiting (16 uur).

Nagekomen advertentie

Heden in volle vrede ontslapen onze lieve, onvergetelijke Vader, Behuwd-, Groot- en Overgrootvader

Hartman Visser

op de leeftijd van bijna 86 jaar.

Jezus laat nooit alleen.

Zij, die zeer dankbaar zijn voor zijn leven en hem erg zullen missen:

Bolsward:

J. Visser

A. Visser—Rusticus

Leeuwarden:

C. Visser

F. Visser—Meyerhoff

Workum:

G. Visser

D. Visser—Gorter

kleinkinderen en

achterkleinkind.

Sj. Hornstra.

Sneek, 31 Maart 1955.

W. Lodewijkstraat 45.

Rouwdienst Maandag 4 April a.s. 's namiddags 1 uur in de Bapt. kerk, W. Lodewijkstraat te Sneek.

Teraardebesteding om 4 uur vanuit de Bapt. kerk te Staveren.

Degenen, die ook de teraardebesteding in Staveren wensen bij te wonen, kunnen van Sneek per trein vertrekken om 14.44 uur.

Tien jaren na-oorlogs Baptisme

III

Pessimisme of optimisme? Zelf-inkeer en geloof!

Na in beide voorgaande artikelen eerst de wijziging in het aantal Voorgangers en vervolgens de groei van het aantal Gemeenten sinds de afloop van de oorlog onder de loupe te hebben genomen, willen we deze keer tot slot eens zien, hoe het is gegaan met het aantal

Gemeenteleden

Er is immers de laatste jaren nogal eens met schrik gekeken naar het onveranderende aantal leden onzer Unie-gemeenten. O zeker, hier en daar was er groei, maar elders was er dan zo'n teruggang, dat de groei daarmee werd teniet gedaan.

Tien jaar geleden telden we ongeveer 5900 leden, thans ruim 6900, hetgeen in dit decennium een vooruitgang van 1000 leden ruim betekent. Valt U dat mee? Zegt U vooral niet te vlug „ja”, want tot ongeveer 1945 ging het aantal leden onzer Gemeenten per tien jaar steeds met 50—60 %! Over deze laatste jaren dus slechts 17 %! Wonnen de „ouden” er iedere tien jaar met 100 man 50 bij, de „jongen” hebben er slechts 17 per 100 leden bijgewonnen. Wezenlijk constateren we hier dus achteruitgang en ik geloof, dat we die vooral moeten zoeken in de geestelijke achteruitgang, waartegen de laatste jaren zo herhaaldelijk is gewaarschuwd.

Natuurlijk zijn er ook andere oorzaken aan te wijzen: onze Gemeenten hadden te lijden onder langdurige vacatures of te snelle wisseling van Voorgangers. Meerdere Gemeenten zaten met ruimtegebrek te kampen, want het verleden heeft ook wel geleerd, dat nieuwbouw het kerkbezoek aanmerkelijk stimuleert. We kunnen denken aan de emigratie ± 300, aan nog andere factoren misschien. Maar toch, maar toch: wat ontbreekt ons als Gemeenteleden? Zijn wij nog wel de getuigen van Christus' liefde, Christus' blijdschap, van Christus Zelf, zoals de Heiland dat van ons verwachten mag?

We leven in een veranderde wereld. Dat is waar. Hebben we ons te weinig nog op deze verandering bezonnen, zodat we op de „oude” manier de anderen niet meer bereiken? Hebben we niet zozeer negatieve waarschuwingen nodig, als wel positieve instructie, hoe we nu moeten *doen*, hoe we nu moeten *zijn*?

Dat laatste is zeker zo en hierop zullen we met elkaar moeten letten. Maar twintig eeuwen heeft Christus' Boodschap reeds geklonken en in die lange tijd is de wereld, zijn de mensen al menigmaal „veranderd” en ieder geslacht opnieuw

is voor deze verandering gesteld. Zijn wij er niet meer tegen opgewassen? Wat schort er toch aan?

Hier past werkelijke zelf-inkeer onder leiding van Gods Heilige Geest! Probeer het bij U zelf te ontdekken! Zijn we niet erg aards ingesteld: als we maar een huisje, een tuintje, een niet al te laag salaris, flinke sociale voorzieningen hebben, zijn we dan niet al erg blij? Waar is de ernst en de nauwkeurigheid in ons werk? We hebben vele Zondags-schoolleerlingen! We horen de oproepen om bij hen op huisbezoek te gaan. Doen we het? Geen tijd? Ach, wat, geen tijd. Onze tijd behoort aan Christus: Hij vordert ons en onze tijd op.

Als jongen knielde William Booth neer en stamelde: „Voortaan is alles van William Booth van God!” Nu ja, William Booth. Maar wij hebben andere besognes, we hebben onze cursussen, we hebben onze dit en onze dat. Ja, alles „van ons”, maar wat is er van God? Schamen we ons voor het Evangelie of weten we, dat de liefde van Christus een kracht is, die niet uitdooft?

Wat mankeert er aan, neen, wat mankeert er bij mij aan?

Waar is er groei?

We hebben nu even de gehele Unie overzien. Kijken we echter naar de afzonderlijke Gemeenten, dan is hier en daar verblijdende groei te constateren. Zijn de mensen daar beter? Ik zou dat niet durven zeggen. Er is natuurlijk een verschuiving van het dorp naar de stad en daarmee flink gegroeide stadsgemeenten. Er zijn echter ook stadsgemeenten, waar het aantal gelijk is gebleven en dorpsgemeenten, die belangrijk zijn vergroot.

Opvallende groei vonden we procentsgewijs in:

1 Rotterdam C met een groei van ruim 100 %: van 61 op 128 (67 leden meer).

2 Arnhem met 100 % van 50 op 102 (52 leden meer).

3 Deventer met 75 % van 82 op 143 (61 meer).

4 Enschedé met 70 % van 101 op 171 (70 meer).

5 Utrecht met 60 % van 97 op 155 (58 meer).

6 Heerenveen met 58 % van 41 op 65 (24 meer).

7 Treebeek met 50 % van 108 op 160 (52 meer).

8 Eindhoven met 50 % van 120 op 181 (61 meer)

UW HAND
AAN DE PLOEG!

Het Baptisme herleeft

Met veel weemoed citeren wij vaak de slagzin: „Elke Baptist een Evangelist”. Bittere ironie! Wie van ons is nog van de goede oude soort? Wij hebben bijna het geloof in onze roeping verloren. Gaat heen .... Dat was een tijd van vreugde toen door volledige gehoorzaamheid de grootste blijdschap ontstond.

Och het waren vroeger misschien geen lieve broedertjes, maar een ding hadden allen gemeen: Ze voelden zich gegrepen ze moesten en het evangelie uitdragen.

Hebben wij nu alleen nog de onenigheden en is de waarachtige blijdschap verdwenen?

Neen en nogmaals neen! De Zuid-Hollandse eilanden spreken reeds van de oude Baptistische Evangelisatiegeest. Straks luiden ook in het Zuiden de genadeklokken. Het Baptisme herleeft! U kunt gelukkig helpen. U hoeft niet werkeloos aan de weg te staan. Zorg dat dit werk kan gebeuren.

Uw hand aan de ploeg.

Giro 9260 Unie van Baptisten Gemeenten.

Jubileum Evangelisatiefonds.

De overige groei per Gemeente blijft beneden de 50 %, dus beneden het gemiddelde van vorige tientallen jaren!

Slot volgt.

Wegens plaatsgebrek moet het slot van het artikel „Tien jaren na-oorlogs Baptisme” in het volgend no. worden opgenomen.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk — Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

Ontbrand Leven

(Pasen)

En zij zeiden tot elkander: Was ons hart niet brandende in ons, als Hij tot ons sprak op de weg, en als Hij ons de Schriften opende?

Luk. 24 : 33.

Twee dingen heeft de Here Jezus, staande voor Zijn Kruis, Zijn jongeren in uitzicht gesteld: droefheid en blijdschap. Wat Hem overkomen zou, zou hen én bedroefd én blijde maken!

Hoort wel: Hij heeft niet gezegd: ná droefheid zal er blijdschap voor u komen. Neen, uit één wortel zouden ze beide voortkomen; aan één gebeurtenis beide ontspringen. De wonderlijke voorzegging luidt: Uw droefheid zal tót blijdschap worden.

Hoe kan één en dezelfde zaak eerst pijn doen en daarna verblijden?

In het verhaal van de Emmausgangers is er sprake van een verandering aan de ogen. Die werden „gehouden” en die werden „geopend”. Ze kregen ogen waarmee ze de tweede werkelijkheid konden zien. Ze zagen het Kruis in zijn goddelijke achtergrond en in zijn eeuwigheidssamenhang en toen greep er een verandering in hen plaats, die ze beleefden als het in brand geraken van hun hart.

Als bedroefden betraden deze discipelen de weg naar Emmaus en gedragen door de kracht ener vreemde vreugde, ijlden ze terug naar Jeruzalem. Ze hadden een „brandend hart” een ontstoken levenscentrum. En dat is een kostelijk bezit. Van zulk een hart stroomt kracht uit; op zulk een hart laait de vlam der vreugde.

Emmausgangers zijn mensen van een bepaalde geestelijke gesteldheid. Ge vindt ze overal en in alle eeuwen.

Het zijn de teleurgestelden; de mensen, in wier harten het duister is geworden en een grote leegte knaagt. Wat hen eens het hoogste en het beste was, hebben ze de rug toegekeerd. Achter hen ligt de wereld; ook de vrome wereld: Jeruzalem met zijn tempel en paasvreugde. Ze hebben ervaren dat tempel en altaar, godsdienst en Kerk even hol en steriel zijn als kermis en nachtkroeg.

Hebben ze er zaligheid verworven? Vrede gevonden? Een rein geweten? Zielsrust? Bevrijding uit de overmacht der zonde? De verblijdende zekerheid der verlossing?

Niets van dit alles.

En dat moet beleiden worden.

Beleden moet worden de teleurstelling; de mislukking. Gesproken moet worden het moeilijke woord, dat de hoop bedrogen heeft en dat het verleden het heden verslindt dat het heden zonder morgen is.

Zo wordt door het Kruis onze positie bepaald. Het is de Hamer waarmee God de fundamenten onder ons leven wegslaat. Het maakt ons duidelijk, dat ons bestaan... onbestaanbaar is; dat ons leven niet... te leven is.

Ontzettend, voor wie zo het leven ontdekt wordt!

Ontzettend, voor wie het beleeft, dat

hij begon te zinken — te zinken: wie weet, waarheen?!

Maar God sloeg die hoop weg, niet opdat we zinken, maar opdat we voor eeuwig niet-zinken zouden; opdat we staan zouden, bestaan zouden voor Hem — voor eeuwig. Dat is de „betere hoop”, die ons gegeven is met de opstanding van Christus.

Zo wordt de droefheid tot blijdschap. Aan het Kruis maakt God ons tot niet.

Door de opstanding roept Hij, „die de dingen, die niet zijn, roept alsof ze waren”, ons terug in 't leven (reeds van overlang verloren) — een leven, zonder verleden.

Het Kruis is doorgangspunt: eindpunt en beginpunt in énen. Hier zijn we ten onder gebracht opdat we aangenomen konden worden. Hier gaan we voorbij, en als we voorbij gegaan zijn, keren we terug met Hem die als de grote Herder der schapen uit de doden is wedergebracht, n.l. onze Here Jezus Christus. We zijn er weer, maar nu als nieuwe schepselen.

Wie hieraan deel heeft (door het geloof) onderging een verandering, die niemand bevredigend kan aanduiden, zelfs geen apostel. Sommigen spraken van een leven als van een vuur. Maar hoe ook uitgedrukt — ze weten dat ze er zijn. Ze hebben een boodschap; een getuigenis. Ze beleven een nieuwe gemeenschap, die over alle grenzen heengaet. Ze staan „aan gene zijde”; op een ander vlak.

Ze weten té goed, dat ze uit het niet te voorschijn geroepen werden, dan dat ze zich zouden kunnen verheffen. Het geheim van hun leven is, dat ze een grote Heiland hebben.

Eén, die dood geweest is, en zie! Hij is levend in alle eeuwigheid.

En zij leven door Hem.

L.

vallen zal steeds een eigen regeling kunnen worden getroffen.

De toelatingseisen voor onze studenten zijn reeds nu in het Reglement op Ambten en Diensten vastgelegd met mogelijkheden voor gedeeltelijke vrijstelling. In ieder geval zal toch altijd minstens een U.L.O.-opleiding nodig zijn plus enige kennis van Grieks en Latijn. Dit natuurlijk afgezien van de geestelijke en karakterlijke eigenschappen, die de meest belangrijke zijn.

De herderlijke en wetenschappelijke leiding, die rector aan de studenten moet geven, is van grote waarde voor hun vorming als Voorgangers van *Baptisten* Gemeenten. Hij zal hun raadsman

zijn en hen in alles bijstaan, om hen tot de hoge taak te vormen, waartoe ze geroepen zijn.

Met deze nadere opmerkingen hopen wij het beeld van een eigen Opleiding verduidelijkt te hebben, wat voor de bespreking op de Gemeente-vergaderingen van betekenis kan zijn.

Voor Uw vragen en gedachten houden we ons van harte aanbevolen.

Voor de Studie-Commissie,
J. BROERTJES, secretaris.

Arnhem, Izaäk Evertslaan 52.

Met de volwassenen in café's enz.

Meestal waren we aangewezen om de samenkomsten te houden in café's. Menigeen nam vooraf een biertje of borrel, was dit om wat moed in te drinken, want je kon eens niet weten? Na een kort openingswoord werd direct begonnen, om de bezoekers(sters) op hun gemak te stellen. Soms konden we hen verwelkomen door hun eigen kinderen voor hen te laten zingen. In de middagsamenkomst namen we de geleerde liederen op de band op en 's avonds konden we ze dan weer afdraaien en het ijs was gebroken. Moderne middelen zijn onmisbare werktuigen in de hedendaagse evangelisatie-arbeid.

We hebben een pracht avond gehad

Toen we in Hekelingen folders uitreikten, zeiden de mensen, dat aan hen toch niets te verbeteren viel. U kunt begrijpen dat we zeer benieuwd waren naar het begin van de samenkomst. Dit viel geweldig mee, een 60 tal personen vulden het café. In het begin was het erg rumoerig, maar Gods Geest legde beslag op de aanwezigen. We konden hen zelfs een lied leren, ijverig zongen ze mee. Aan het slot kwamen ruwe bolsters van kerels ons zeggen dat ze gegrepen waren en een pracht avond hadden gehad. Een ouderling kwam ons bedanken, hij vroeg ons om vooral terug te komen.

Het kan verkeren

In S. mochten we in de kerk samen komen tegen een matige vergoeding. De predikant wilde met ons samenwerken. In R. echter hadden we een kerkelijk verenigingsgebouw gehuurd. Toen die Domine hier van hoorde, ging het niet door. Wanneer we hem op een briefje wilden geven dat we in de toekomst geen Baptisten Gemeente zouden stichten, konden we de zaal krijgen. Dit hebben we maar niet gedaan. Ter elfder ure kregen we toch het gebouw, dit kon eigenlijk niet anders daar het alreeds in de courant gestaan had. Dan zou het teveel in de gaten gelopen hebben. Deze zaal moesten we echter het duurst van allen betalen.

Die voor Jezus kozen

In Hellevoetsluis kwamen verschillende soldaten in de bijeenkomst. Van de Commandant kregen we vergunning om overal op de kribben een folder neer te leggen. Aan het eind van de samenkomst bleef een ouderpaar achter en kozen voor Jezus. In Geervliet bleef een jongeman achter om te helpen. We voelden dat er iets achter zat waarmee hij niet zo direct voor de dag durfde komen. Voordat we wegreden nodigden

Evangelisatie-arbeid de Zuid-Hollandse Eilanden

Colportage

Op Voorne en Putten en Zuid-West IJsselmonde werd gedurende de maanden van arbeiden op de eilanden gecolporteerd met de Zaaier.

Vanwege sneeuw en gladde wegen moest men wel eens thuis blijven. Als het maar enigszins kon trokken we er op uit met de dappere huismoeders.

Verblijvend is te mogen opmerken dat de verkoop niet achteruit loopt maar het zelfde blijft, of zelfs nog omhoog gaat. Voor ons was colportage niet het uiteindelijke doel maar middel om het vertrouwen van de bevolking te winnen en het Evangelie in de huizen te brengen. Thans kent men ons allerwegen, het vertrouwen is voor een groot deel gewonnen.

Film Evangelisatie

Naast colportage wilden we graag de mensen onder ons gehoor brengen. We vroegen ons af, hoe het beste dit grotendeels onkerkelijke publiek in een bijeenkomst te brengen. We gevoelden dat film Evangelisatie hierop het antwoord was. Zuster Gré Zijp die met haar vader het land doortrekt om overal te evangeliseren door middel van de film, bood aan ons te helpen. Hierop gingen we natuurlijk in. Zo waren we in staat om in de grootste dorpen, zestien in getal, filmavonden en -middagen te beleggen. We wisten dat dit financiële risico's met zich mee zou brengen. In de wetenschap dat er iets gedaan moest worden, zijn we in het geloof gestart. We zijn niet beschaamd uitgekomen. Aan het eind mochten we de stand opmaken en concluderen dat zowel financieel als geestelijk er winst geboekt was. 's Middags was daar een samenkomst voor kinderen; vanwege de grote toeloop moesten we soms nog een tweede samen-

komst houden. 's Avonds bereikten we de volwassenen. In totaal hebben we 775 volwassenen en 2496 kinderen bereikt. Cijfers zeggen niet altijd alles, maar toch zijn we dankbaar dat we hen alle mochten bereiken. Naast de zichtbare vruchten zal de eeuwigheid ons de rest doen zien. Overal worden de liederen die wij de kinderen leerden gezongen, zelfs op de straat. Opmerkelijk was dat onder de kinderen die niet naar de kerk gaan, de meeste aandacht was. Na elke kindersamenkomst werd met ernst gewezen om de Heere Jezus toe te laten in hun hart.

Het antwoord gingen zij hierop geven door met ons hardop te bidden en de Heiland te vragen om nu in hun hart binnen te willen komen. Dit was voor ons een openbaring. Heel eerbiedig bogen zij hun hoofden en baden mee.

Geef haar vanavond nog een lik!

In Heenvliet kwam een huismoeder voor de avondbijeenkomst naar ons toe. Zij begon met f 2.50 entré te betalen en vertelde ons het volgende. „Haar 10 jarig dochttertje had gevraagd: „Moeder bemerkt u niets aan mij? Toen u zoeven mij vroeg om een boodschap te doen mopperde ik niet zoals anders, en ik heb ook nog geen lelijke woorden gezegd. Ja, dat is waar, hoe komt dat dan, zo vroeg ik aan haar? Wel zei ze, op die filmmiddag heb ik de deur van m'n hart opengezet voor de Here Jezus. Nu woont hij van binnen in mij.” De moeder zei verder tot ons, ik heb haar weer mee genomen, geef haar vanavond nog een lik uit de pan. We zeiden te hopen, dat zij nu een lik mee zou krijgen. Het zou teveel worden om al de belevenissen met de kinderen neer te schrijven. We zijn tot de overtuiging gekomen, dat het kinderwerk op Voorne en Putten rijke kansen biedt, indien ze maar benut kunnen worden.

we hem bij ons in de auto. Hier kwam hij los en in persoonlijke overgave nam hij de Heiland aan.

In Nieuw-Helvoet kwam een jongen en meisje tot volle overgave aan de Heer. Met de ouders waarover we reeds eerder schreven zijn ze aan de arbeid getrokken. Er gebeurde iets op Voorne en Putten, vele gesprekken mochten we voeren. Deze arbeid gaf ons een grote voldoening.

Zuster Zipp zijn we zeer dankbaar voor de prettige en gezegende samenwerking. Opnieuw is het ons gebleken dat in zulk een werk als er op de eilanden verricht wordt, er een goede teamgeest aanwezig moet zijn anders kunnen we wel thuisblijven. God zegene Zuster Zipp op haar verdere tochten door Europa!

Afscheid nemen

Thans zijn we aan het afscheid nemen daar het vertrek naar Muntendam in 't zicht komt. Wij en velen met ons kunnen dit niet geloven. Het werk zijnde, valt het ons moeilijk en zwaar om 't los te laten.

Voor al de liefde, toewijding en het gebed waarmee allen achter ons gestaan hebben zijn we zeer dankbaar. Bijzonder geldt dit voor de Pernissers! Waar dan ook in Nederland, ons parool blijve: Evangeliseer!!!

Pernis.

M. DE JONG.

Van het Zendingsfront

Zr Brongers in Lukolela

Op 10 Januari kwam ik in Lukolela aan, waar mij een hartelijke ontvangst wachtte. Aan de aanlegplaats waren Ds West en zijn vrouw en de verpleegster, die ik spoedig te vervangen heb.

In een zware legerwagen, die Ds West na de oorlog kreeg en door de Congolezen „De Olifant” genoemd wordt, reden we acht kilometer door plantages en oerwoud naar de B.M.S.post.

Met gezang werd ik ontvangen. Daarna gaf ik de hand aan alle personen en bedankte de aanwezigen in het Frans. Ds West vertaalde het een en ander in de Congolese taal, die hier gesproken wordt.

De Zondag daarop werd ik in de kerk opnieuw officieel welkom geheten en kreeg ik mijn nieuwe naam „Mama Monyanga” (de Welkome).

Maandagmiddag werd ik door afge-

vaardigden van verschillende posten namens de vrouwenverenigingen welkom geheten.

De B.M.S.post is ongeveer tien en een halve hectare groot. Hierop vindt U schoollokalen, huizen, de Polikliniek en een Jongens- en Meisjesinternaat.

Ons terrein ligt aan de rivier en loopt glooiend op, zodat we een prachtig uitzicht op de rivier hebben. Het is een mooi stukje wereld en ik ben erg blij hier te mogen werken.

Het medisch werk rust helemaal op mij. In de Polikliniek komen de eersten al om zes uur in de morgen. Per dag komen gemiddeld vijftig patienten.

Twee, acht en zestien kilometer verder op de plantages hebben we nog drie van zulke posten. Deze worden verzorgd door Congolese, gediplomeerde verplegers. Zij verzorgen kleinigheden.

Eens in de week bezoek ik deze posten om consultatie te houden voor aanstaande moeders en babies.

Ds West bouwde een „ziekenhuis in zakformaat” voor mij. Het is met cement overtrokken en bestaat uit een verloskamer, een apotheek en een kamer voor drie bedden.

Onze ergste patienten moeten wij met de boot naar Bolobo of Coyuilhatville sturen. Dit is een probleem op zichzelf, omdat er soms in drie of vier weken geen boot is!

Met onze kleine motorboot is het nog altijd een kleine twaalf uur varen en dan gaat het nog stroomafwaarts!

Ik ben blij met het apotheekje, want alle dranken en zalven worden door mij bereid. Praktisch hebben we dus alleen maar de grondstoffen te betalen. De drie andere posten heb ik ook van het een en ander te voorzien. Dat geeft heel wat werk.

Zelf werk ik samen met een Congolese verpleger. Hij is mijn grote hulp in de taalmoeilijkheden. Hij verstaat wat Frans en treedt als mijn tolk op.

Het valt niet mee om reeds na zes weken zonder ervaring en taalkennis het medische werk hier te moeten doen. En toch ben ik heel gelukkig met Lukolela en hoop in de toekomst al de moeilijkheden te kunnen overwinnen.

Ds West en zijn vrouw zijn heel vriendelijk en staan mij in alles terzijde. Ik waardeer het zeer, want ik zie wel wat voor zijn rekening komt. Naast zijn gemeentelijk werk en de buitenposten moet zijn aandacht eveneens uitgaan naar drie honderd en vijftig kinderen op school. In het binnenland is er nog een school met drie honderd en tien kinderen. Voor dit werk komt Ds West op. Dan heeft hij verder te denken aan het bouwen van lokalen en huizen.

Ds West heeft dringend behoefte aan een onderwijzer of onderwijzeres. Maar de B.M.S. heeft zulk een kracht niet beschikbaar. En hoe is het met de U.Z.C.? (Kijk eens naar de agenda van de A.V. van dit jaar, zr Brongers. H. D. H.)

Hieronder laat ik enkele cijfers volgen over het werk te Lukolela van het jaar 1953.

Gemeente	824 leden
Gedoopt	53
Catechisanten	231

Een Zondagsschool met 60 leerlingen.
Twee scholen met resp. 350 en 310 leerlingen.

Bijdrage Gemeente Frs 72800. (Dat is voor hier niet slecht te noemen.)

Evangelisatie. Verspreiding van het N. Testament 165. Lectuur 195.

Het medische werk. Eén Polikliniek. Behandeld werden 15759 patienten.

Opgenomen 78 patienten.

Consultaties en zuigelingenverzorg 6637.

De B.M.S.arbeid strekt zich uit over een kleine honderd vierkante kilometers. Werkers zijn hier van ganser harte welkom.

Gemeenten! Houdt dit werk vast in Uw gebeden! Laat Uw gedachten gedurig naar Lukolela uitgaan. Hier zit perspectief in voor eigen U.Z.C. zendingswerk.

Mag ik eindigen met een persoonlijk woord? Hartelijk dank aan allen, die mij schreven. Het is mij ten enen male onmogelijk om alle brieven te beantwoorden. Wees echter overtuigd, dat ik alle brieven zeer waardeer en het medeleven, dat daaruit spreekt. God zegene U daarvoor rijkelijk.

Van U allen vraag ik met klem: *Bidt voor ons! Bidt voor de arbeid*, die ar Fenny Vorsteveld en ik hier mogen doen! In Gods kracht zullen wij alle moeilijkheden overwinnen.

Met hartelijke groeten,

Uw GERDA BRONGERS.

Naschrift. De Zendingscommissie ondersteunt van ganser harte het persoonlijk verzoek van onze zuster en drukt U allen op het hart: *Bidt*, blijft gedurig onze zusters op het zendingsveld en hen, die zich daarop voorbereiden, in Uw gebeden herdenken.

Met vriendelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,

H. D. HOOGHWINKEL.

De man die probeert maar
niet slaagt, wordt allicht
gehoond door hem, die
nooit probeert

Tien jaren na-oorlogs Baptisme

IV

Pessimisme of optimisme? Zelf-inkeer en geloof!

Attestaties?

Nadere bestudering van de cijfers rondom de verzonden attestaties verandert het beeld van de groei nogal. Wel kan van elk van deze plaatsen gezegd worden, dat de groei verreweg mérendeels door vruchten op eigen arbeid tot stand kwam, en dat het verschil tussen meer ontvangen dan verzonden attestaties deze groei *bespoedigde*. In het ene geval was dit bespoedigen van groter omvang dan in het andere. In Heerenveen en Eindhoven heeft men zelfs meer vertrokken leden gehad, zodat de groei daar volledig door eigen ervaren zegen is gekomen!

Rotterdam—C ontving 9 attestaties meer dan ze verzond. Arnhem 15, Deventer 28, Enschede 24, Utrecht 17, Treebeek 8. Eindhoven gaf 13 attestaties meer af dan ze ontving en Heerenveen 11.

Het scheelt aanzienlijk, of men de groei der Gemeente ziet bevorderd door inkomende leden of ziet tegengehouden of verminderd door vertrekkende leden! Zouden we deze attestatie-groei of -teruggang eens nader berekenen, dan bleef R'dam C procentsgewijs met 95 % nog wel boven aan staan, maar dan eerst gevolgd door Heerenveen met 85 %, Arnhem met 74 %, Eindhoven met 62 %, Enschede met 46 %, Utrecht 43 %, Treebeek 41 %, Deventer 40 %.

Natuurlijk liggen bij procentsgewijze berekening de kleine Gemeenten spoedig bovenaan. Grotere Gemeenten zijn wellicht op zichzelf meer gegroeid (Eindhoven zó berekend met 74 leden, R'dam C 58, Heerenveen 35, enz.) Dit leert ons echter, dat we bij het groter worden de intensiviteit van ons werk moeten laten meegroeien, zodat de persoonlijke werkkraft der leden dezelfde blijft.

Wanneer we die attestaties eens verder bekijken, komen heel wat Gemeenten, die nu weinig gegroeid of achteruitgegaan zijn, veel beter voor de dag:

Groningen ging van 682 op 712 met 30 leden vooruit, gaf echter 53 attestaties meer af dan ontvangen werden.

Leeuwarden van 226 op 259 (33 meer), echter 45 attestaties méér verzonden. Stadskanaal gaf 56 attestaties meer af, Hengelo O ging achteruit van 371 op 352, gaf echter liefst 65 attestaties meer af. Deze getallen worden overtroffen door Nieuw Weerdinge met 74 méér verstrekte dan ontvangen attestaties, terwijl E. Erfscheidenveen met 91 de kroon spant. Wat dit voor die Gemeenten betekent, die dikwijls goede krachten geregeld naar elders ziet vertrekken, kunnen

we misschien maar gedeeltelijk begrijpen.

Dit waren de grotere, ja, de grootste Gemeenten in ons land. In het algemene is er een trek naar het Westen, want ook in de kleinere Noordelijke Gemeenten bemerkt men deze vertraagde groei. Zo ging Sneek bijv. wel van 145 tot 175 met 30 leden vooruit, maar verloor met attestaties 19 leden meer dan ze ontving.

Zouden we dit alles eens uitvoerig gaan berekenen (maar dat moet U verder dan zelf maar doen!), dan werd inderdaad het beeld van de groei per Gemeente heel anders! En gezien vanuit het Koninkrijk Gods doen Gemeenten, die in tal steeds achteruitgaan in werkelijkheid wellicht een zéér groots werk! Laat U dus niet ontmoedigen, maar strijdt dapper voort, broeders en zusters! Het gaat immers ook niet om éigen Gemeente, maar om dat heerlijke Rijk van Christus, dat zo mee door ons mag worden versterkt!

Waar gaan de meeste attestaties heen?

Te berekenen is, dat naast verschillende nieuwe Gemeenten, (Emmen met 76 att.) die zijn ontstaan, de emigratie met totaal ongeveer 300 leden de grootste „slok-op” is.

Verder blijken de grote steden nogal in trek te zijn:

Amsterdam kan een winst van 46 leden boeken bóven de vertrokken leden, dan volgt Rotterdam (9 naar Centrum en 24 naar Zuid) met 33, Deventer 28, Haarlem 27, Enschede 24, Utrecht 17, Arnhem 15, Den Haag S 13.

Door deze attestatie-stroom worden deze Gemeenten versterkt, maar ook voor aparte problemen gesteld. Want dikwijls vestigen de leden zich in wijde omtrek rond deze plaatsen met op de duur mogelijkheden voor pionierswerk.

Geloof, hoop en verlangen

We geloven, dat God dezelfde blijft, dat de kracht des Heiligen Geestes onveranderd voortwerkt.

In dat geloof, in die kracht trekken we verder. De Gemeenten alom in het land geven hun uiterste krachten en zetten zich in, om getuigen van Christus te zijn.

De kleine en grote Gemeenten in het Noorden zullen zich niet laten weerhouden, om de banier van het Evangelie hoog te houden. Grote kansen hebben ze. Dat tonen Hoogezand en 2e Exloërmond aan, plattelandsplaatsen, die on-

UW HAND
AAN DE PLOEG!

De noodklak

Een broeder uit Stadskanaal schreef ons: Laat de noodklok luiden. Onze mensen moeten weer teruggebracht worden tot de belijdenis: „De nood is ons opgelegd”. Inderdaad, wij moeten weer ten volle doordrongen worden van de nood van ons leven. Die nood is dat wij te apatisch en te weinig dynamisch zijn. Dat we niet doen wat we kunnen omdat we vergeten zijn dat we kunnen wat we moeten. De noodklok wordt geluid, want in het Zuiden van ons land leven tienduizenden die in grote nood verkeren. Velen wenden zich van de roomse kerk af en dwalen God-loos rond. Vele kerkse roomsen leven in duisternis. De nood van deze mensen moest ons grijpen, niet met rust laten. Hun nood moest onze nood zijn. Wij kunnen niet allen naar het Zuiden gaan om het evangelie te prediken maar onze hand kan wel aan de ploeg geslagen worden door dit werk te steunen met onze offers.

Laat deze nood ons dringen tot grote daden.

Dat onze nood wordt tot dandendrang. Uw hand aan de pen.

Giro 9260 Unie van Baptisten Gemeenten.

Jubileum evangelisatie fonds.

danks splitsing van de arbeid (resp. Siddeburen en Valthermond) toch aanzienlijk groeiden, om het bij deze voorbeelden te laten.

De kleine en grote Gemeenten elders zullen niet nalaten getrouw en voortvarend de arbeid te verrichten, de van elders komende leden stevig in te schakelen en zo te bouwen en te werken voor de Heer!

In drie artikelen hebben we het verloop onzer na-oorlogse activiteiten beschreven. Volledig waren ze niet, misschien waren ze toch al uitvoerig genoeg. Er zou nog meer over te schrijven zijn. Hopelijk hebben ze ons enige kijk

gegeven op de geconstateerde veranderingen.

Na deze terugblik, na eerlijke zelfinkeer, in geloof met elkaar vooruit!

„Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde!

Ik ben met u tot aan de voleinding der wereld!”

Arnhem.

BROERTJES.

Uit ons Unie-bureau

U hebt natuurlijk al met veel belangstelling kennis genomen van de punten van de Agenda van de Unievergadering, zoals U die in het vorige nummer van ons weekblad afgedrukt vond. Op een bepaald punt wil ik hierbij nog graag de aandacht vestigen. Deze keer wijkt n.l. de opstelling iets af van de gebruikelijke agenda. Totnutoe was er op Dinsdagavond een z.g. begroetingssamenkomst, terwijl dan op Woensdagmorgen de eigenlijke Unie-vergadering begon. We hebben 't nu al een paar jaren beleefd, dat ook de Donderdag aan de zaken werd gewijd in plaats van aan de conferentie-onderwerpen. Reeds verleden jaar heeft de Unie-Commissie tot uitdrukking gebracht, dat ze, ofschoon de vele zaken ook een geestelijk karakter dragen, toch veel waarde hecht aan bezinning door middel van bespreking van onderwerpen, die het hart en het wezen van onze beweging raken. Daarom heeft het de Unie-Commissie goed gedacht om het begin van de eigenlijke Unievergadering te vervroegen en te verleggen naar de Dinsdagavond, die dan nu dus wel eensdeels nog het karakter van „begroetingssamenkomst” heeft, doch anderdeels reeds gezien moet worden als „openingsvergadering” van de Unievergadering. De rede, die de voorzitter op die openingsvergadering zal uitspreken, is dan ook bedoeld om de afgevaardigden en bezoekers af te stemmen op de Unie-vergadering en de klank van die boodschap moge ons bij de besprekingen stimulerend en verheffend begeleiden. De Unie-Commissie meent, dat de zake-lijke aangelegenheden zich niet tot na Woensdag moesten uitstrekken, zodat de Donderdag geheel een „conferentie-dag” zal zijn.

Ook deze „conferentie-dag” is enigermate anders ingedeeld dan wij vroeger gewoon waren. Het onderwerp is al dadelijk het wezenlijke van onze beweging rakend en daarom urgent en sprekend; we willen ons weer de rijkdommen van het opgewekte en vruchtbare gemeentelven bewust worden, zoals dat in het oorspronkelijke christendom is bedoeld. Om de bespreking hiervan zo vruchtbaar mogelijk te doen zijn en zoveel mogelijk afgevaardigden en bezoekers

intensief daaraan te doen deelnemen zal de vergadering na de inleiding, die Ds G. Vegter houdt, uiteengaan in een aantal secties, die dan afzonderlijk bepaalde facetten van het onderwerp bespreken. Daarna komen de secties weer in gezamenlijke vergadering bijeen, waar de conclusies zullen worden getrokken. Wij geloven, dat op deze wijze alle afgevaardigden doordrongen worden van de vruchten van een opgewekt gemeentelven en daarmee terug zullen keren naar hun gemeenten om aldus daar opwekkend en stimulerend een en ander door te geven. Mogen we niet biddend verwach- tende zijn een stroom van zegen, die door onze gemeenten trekt?

In de middagvergadering van de „conferentie-dag” zal het belangrijke onderwerp „Gemeente en Jeugd” door Ds S. Zijlstra worden ingeleid. Daar hopen we ook licht en klaarheid over bepaalde moeilijkheden en problemen te ontvangen. Want wie het wél meent én met Gemeente én met de Jeugd zal graag méér licht en méér klaarheid willen bezitten.

Het is dus niet teveel gezegd, wanneer we nogmaals accentueren: de Algemene Vergadering der Unie wordt gedurende een paar dagen gehouden, en niet slechts gedurende één dag. De Unie-vergadering begint Dinsdagavond om 8 uur en eindigt Donderdagmiddag om 4 uur. Gemeenten, die het afgevaardigdeschap ernstig nemen, d.w.z. de gemeente-arbeid en de arbeid der gezamenlijke gemeenten ernstig nemen, zullen dan ook van hun afgevaardigden verwachten, dat ze de gehele Unie-vergadering van begin tot eind bijwonen.

Tenslotte: de rapporten van de Permanente Commissies, de financiële verslagen en de toelichtingen daarop zijn dezer dagen naar de secretarissen gezonden in een aantal gelijk aan het aantal afgevaardigden, dat de betreffende gemeente naar de Unie-vergadering reglementair mag zenden.

Dit aantal is: voor het eerste honderdtal leden of gedeelte daarvan 2 afgevaardigden, voor elk honderdtal méér of gedeelte daarvan 1 afgevaardigde meer. Ik mag er voor de volledigheid nog aan herinneren, dat ook elke Stichting een vertegenwoordiging bestaande uit 2 personen, naar de Algemene Vergadering kan zenden.

Van de afvaardiging der gemeenten moet schriftelijk vooraf kennis worden gegeven aan het secretariaat der Unie. Willen onze gemeenten, met name de secretarissen, hier even goed om denken?

Voorts: gezegende Pasen toegewenst en een prettige bespreking van de Unie-agenda in de raads- en gemeente-vergaderingen!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

PERNIS

Het was Zondag 27 Maart voor de gemeente Pernis een dag, die niet licht vergeten zal worden. Als je ongeveer anderhalf jaar hebt samengewerkt met een voorganger, die je heeft geleid in lief en leed, valt het afscheidnemen zwaar. Daartoe waren wij op die Zondag samengekomen, samen met vele anderen, ook van andere kerkgenootschappen.

Onze voorganger had tot onderwerp gekozen: Houdt wat gij hebt. Met deze boodschap werden wij getroost, want wij leerden er zien op Hem, die onze opperste Leidsman is. In zijn prediking zeide Ds de Jong o.m.: Of ik in alle opzichten geslaagd ben, moet ik aan Hem overlaten. Maar houdt gij wat gij hebt. Christus zegt tot de gemeente van Philadelphia: Zie, ik heb een geopende deur voor uw aangezicht gegeven en niemand kan die sluiten. Want gij hebt kleine kracht en gij hebt mijn woord bewaard.

Na deze dienst hebben de kerkgangers persoonlijk afscheid genomen van Ds de Jong. Het werk op de Eilanden en in de gemeente Pernis, dat hem dierbaar was, laat hij achter. Wij hebben van zijn arbeid zichtbare vruchten mogen zien en hopen, dat God de nu ledig geworden plaats, die zoveel voor ons betekent, spoedig weer zal vullen. Broeders en zusters, bidt voor ons.

K. v. OPSTAL, secr.

WINSCHOTEN

Hoewel het geen gewoonte is in ons weekblad te schrijven over onze Jeugd, wil ik toch gaarne hierop een uitzondering maken. We hadden in onze Gemeente het voorrecht de laatste Jeugddag van het seizoen 1954—'55 van ons gewest, in ons Kerkgebouw te mogen hebben. Met bussen en op de fiets waren de jongeren gekomen en vulden tot de laatste plaats zelfs het kerkportaal. Wat is het heerlijk als ouderen de blijde opgewekte gezichten te zien, het uit volle borst zingen van de liederen door onze Jeugd te horen. Je raakt er zelf door in een feeststemming, de zorgelijke rimpel verdwijnt en je gezicht ontspant zich. Wat een blijheid en verwachting leeft er in onze toekomstige nieuwe leden. Je voelt de sombere sleurhouding, die ons als ouderen vaak aankleeft van je afglijden en je fleurt helemaal op.

Ds Plevier nodigde op de avondvergadering allen die in het afgelopen seizoen hun hart aan de Heiland hadden gegeven, uit naar voren te komen. Wat

dacht U, dat de Jeugd niet meer in beweging was? Ruim 40 jongeren kwamen naar voren en zongen gezamenlijk van hun Verlosser.

Na enkele getuigenissen klonk voor het laatst in dit seizoen de uitnodiging. 10 Jongemensen gaven aan de roepstem gehoor, waarbij ook vier uit onze Gemeente.

Ik wilde dat U dit meegemaakt had. Wij ouderen moesten van tijd tot tijd eens zo'n Jeugddag meemaken. Het maakt je zo blij en het geeft je weer moed voor de toekomst, die ondanks dreiging en splitsing in des Heren hand blijft.

Wij groeten U heel hartelijk.

M. H.

STAVEREN

Zondag 27 Maart vierde de Gemeente haar jaarfeest. Dat dit niet eerder gebeurde had een oorzaak en wel deze: onze Voorganger was zoals U weet predikant in militair dienstverband, maar nu was zijn tijd om, en zodoende kon hij de vergadering leiden.

Wij waren blij en Gode dankbaar dat die tijd achter de rug is en hij zich weer geheel aan het gemeentewerk kan geven.

Als Friezen doen wij nu eenmaal niet veel aan uiterlijk vertoon, maar toch hebben velen in stille ootmoed voor God hun knieën gebogen en hebben heilig beloofd elkaar meer nog als voorheen tot troost en steun te zijn.

Maar weet U waar we ook dankbaar voor zijn? Dat onze voorganger en zijn vrouw nu ook blij en gelukkig zijn, dat het dienstverband achter de rug is.

In het afgelopen jaar waren er geen grote schommelingen in het ledental der gemeente. Toch zaten wij als gemeente niet altijd op een berg, neen wij werden soms geweldig heen en weer geslingerd, maar gelukkig hadden we een redder in nood aan Hem, Die ons tussen alle gevaarlijke klippen heen leidde. Daarom kunnen wij nu dankbaar zijn en willen ons ook dit jaar weer geheel aan Hem toevertrouwen. O, liefde Gods, oneindig groot ver boven ons verstand, want ook nu weer wordt het Kruis van Jezus Christus onze dierbare Heiland, rijkelijk in de prediking naar voren gebracht.

Het Kruis van Jezus, de Joden een dwaasheid, maar voor hen die geloven de levensader voor de eeuwigheid.

Des avonds kwamen wij nogmaals als gemeente en vrienden bijeen. Er was feeststemming in onze harten en het ging ons nu net als de Bijbel ons verhaalt: de verloren zoon (deze vergelijking niet al te ver doortrekken! E.R.) was teruggekeerd en de Vader was blij daarom richtte hij een feestmaaltijd aan en nodigde velen. Ook wij meenden nu onze voorganger weer in onze gemeente zijn plaats innam, dit feit feestelijk te moeten gedenken.

HARTMAN VISSER: de Broeder

Ter Gedachtenis

Ds H. Visser, Sneek's Oud-Voorganger is niet meer onder ons. De laatste woorden: onder ons, hebben hier pregnante betekenis. Ze zeggen niet maar, dat hij niet meer op aarde is, maar dat hij is weggenomen uit een gemeenschap, waarmede hij was samen gegroeid en waarin hij de zin en de vreugde van zijn leven gevonden had. Want Ds Visser was voor alles gemeenschapsmens. Wie in zijn blikveld kwam, werd aangetrokken door een man, die aan bloot-outerlijk contact niet genoeg had. Hij gaf zijn hart en dat trok harten aan.

Hij behoorde tot die beproefde, gelukkige mensen, die kennis hebben aan het: wee mij, als ik het Evangelie niet verkondig. Hij begon ermee in Vriescheloo, toentertijd nog een evangelisatiepost van de Oost-Friese gemeente Wymeer. Daarna trok hij naar Noordbergum — toen nog Bergumerheide — een voormalige afdeling van de gemeente Franeker. Geleidelijk-aan werden de trekken in zijn geloof en prediking gelijkmatiger, zonder echter aan duidelijkheid te verliezen. Hij verloochende zijn bijbels waarheidsinzicht niet, maar maakte enkele accenten wat lichter en andere wat zwaarder, zodat de grondtoon van het Evangelie der genade in alle woorden doorklonk.

Faalde hij soms wellicht in zijn temperament — hij faalde niet in zijn liefde-wil. Daardoor brák er niets.

Zou het geheim van dit zuivere leven niet gelegen hebben in de wel-bewaarde en niet verzwakte behoefte om dicht nabij God te zijn?

Wij prijzen God — om hém.

L.

Onze voorganger bepaalde ons aan het begin der avond bij de voetwassing. Verschillende vrienden, broeders en zusters hielden hun toespraak in dichtvorm, op muzikale wijze, weer anderen spraken een woord uit het hart. Het was een opgewekte Christelijke stemming waarbij aan het slot een broeder de Heer dankte.

R. SMITS.

DEN HELDER

De samenkomsten, waarvoor wij Uw voorbede verzochten in ons vorig berichtje en welke werden gehouden onder leiding van Ds Van Dam met medewerking van Ds Slort en Ds Zijlstra, hadden ten doel om de verschillende kringen en groeperingen in deze samenkomst bijeen te brengen en te wijzen op de eenheid der Gemeente. Dit is volkomen geslaagd.

Wij zijn God dankbaar dat wij Zijn Geest mochten ervaren. Wij zijn dankbaar voor Uw gebed en wij mogen zeggen: de Heer heeft het verhoord.

Na de gesproken woorden op de laatste bijeenkomst werd door Ds Van Dam gelegenheid gegeven om vragen te stellen. Hier werd ruimschoots gebruik van gemaakt en alle vragen werden be-

vredigend beantwoord. Dikwijls dacht men dat een antwoord achterwege zou blijven, maar dank zij het fundament der Gemeente, hetwelk is en blijft het Woord van God, werd er op elke vraag een bijbels antwoord gegeven. De Gemeente is gevestigd op de rots welke onwrikbaar staat; de groepen en kringen bleken uit ervaring van Ds Zijlstra dikwijls als los zand verbonden te zijn.

Uit deze vergadering is een voorstel naar voren gekomen waardoor de mogelijkheid niet is uitgesloten dat de gelovigen in Den Helder, welke in verstrooiing zijn, bijeenkomen als één Gemeente.

Wij zijn God dankbaar dat Hij Zijn wens aan ons heeft geopenbaard. Hierdoor hebben we de belofte dat Hij het werk dat Zijn hand begon zal voltooien. Hij laat niet varen het werk Zijner handen.

Dat de Heer U en ons allen zegene tot heil en uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

Met hart. groeten,
Uw in Chr. verbl. br,
namens de kring Den Helder,
E. S.

Paasbondsdagen

Der traditie getrouw worden op de 2de Paasdag weer her en der in den lande de Paasbondsdagen der gewesten gehouden. Het programma van de Friese Bondsdag verscheen, door een overtreding van de spelregels, reeds de vorige week. Die van de overige gewesten volgen, voorzover tijdig ingezonden, thans.

GEWEST ZUID OOST DRENTE

De Bondsdag wordt gehouden in de Bapt. kerk te *Nieuw Weerdinge*.

Morgenvergadering

Leider: Ds Jac. de Jong.

Opening te 10.30 uur.

Onderwerp: Het christelijk gebruik van de dingen.

De besteding van het geld, door Mevr. A. de Vries—Soer, Emmer Erfscheidenveen.

Het gebruik van de tijd, door Mej. J. Reiling, Emmen.

Het probleem van de radio in het gezin, door de Heer J. Hofman, 2de Exloermond.

Declamatie door leden van de afdelingen Valthermond en Emmen van de N.B.J.B. Zang door het zangkoor van 2de Exloermond.

Koffiepauze van 1—2 uur.

In deze pauze kan de meegenomen proviand worden genuttigd.

Middagvergadering

Leider: Ds J. Ketelaar.

Bijdragen van leden van de afdelingen 2de Exloermond, Nieuw Weerdinge en Emmer Erfscheidenveen van de N.B.J.B. Speech voor de jeugd door stud. Ph. Lindeman, Hamburg.

Toespraak Ds H. van der Werf: Jezus en de gemeenschap. Getuigenissen.

Muzikale omlijsting door het zangkoor en de muziekclub uit Nieuw Weerdinge. Sluiting te 4 uur.

* *

GEWEST GRONINGEN NOORD

Anders dan in vroegere jaren wordt de Bondsdag dit jaar gehouden in de Bapt. kerk te *Haulerwijk*.

Morgenbijeenkoms

Leider: Ds N. J. van Beek.

Opening en bidstond.

Zang door het zangkoor van Delfzijl. Bijbelbespreking over Filippenzen 3 door Ds G. Brongers. Onderwerp: „Christus kennen”.

Zang door het zangkoor van Foxhol.

Declamatie door Mej. H. A. Mostert van Groningen.

Inleiding door Ds J. Reiling. Onderwerp: „Onze taak nu!”

Van 12 uur tot 1.30 middagpauze met broodmaaltijd.

Tijdens de pauze concerteert de Chr. Muziekver. „Excelsior” te Haulerwijk, o.l.v. de Heer E. Blom.

Middagbijeenkoms

Leider Ds J. Reiling

Zang door het zangkoor van Haulerwijk. Declamatie door Mej. G. Staal van Hoogezand.

Toespraak door Ds G. Vegter. Onderwerp: „En verlies niet de moed”.

Zang door het zangkoor van Delfzijl. Getuigenisdienst.

Sluiting.

Bij aankomst wordt van 9.30 tot 10 uur koffie geschonken, evenals in de middagpauze. Na sluiting wordt eerst gezellig thee gedronken.

Verantwoording

De maand Maart bracht de volgende giften en collecten in het Unie-bureau:

1. Voor de E.C.U.: Noordbergum f 133.-; Pernis f 15.92; Heerenveen f 65.-; Groningen-Z f 196.50; Workum f 50.-; Steenwijk f 9.50; N. Weerdinge f 50.-; Ter Apel f 20.-; Rotterdam-C f 64.-; Hoogezand f 20.-; Assen f 13.-; Arnhem f 21.20; Harlingen f 42.50; Mevr. W. A. R. C. te V. f 5.-; Mevr. A. K. H. te D. H. f 10.-.
2. voor de Opleiding: Siddeburen f 10.-; Groningen-Z f 98.25; Assen f 15.-; Den Haag-Singel f 49.65; Mevr. W. A. R. C. te V. f 10.-.
3. voor de kerkbouw: J. v. d. M. te G. f 4.90.
4. voor het 10-cents-fonds: Hengelo f 141.35; Groningen-Z f 200.-; Leeuwarden f 99.-; C. P. te A. f 2.60.
5. „Dankoffer” voor de Evangelisatie in het Zuiden „Uw hand aan de ploeg”: Heerenveen f 25.20; N.B.J.B., Heerenveen f 19.48; Leiden f 25.-; Den Haag-Singel f 153.-; Staveren f 70.-; Hoogezand f 26.35; Groningen-Z f 130.04; Harlingen f 82.75; Emmen f 144.50; Delfzijl f 120.-; Steenwijk f 12.05; Muntendam f 90.-; Pernis f 26.-; Leeuwarden f 126.10; Rotterdam-Zuid f 86.10; Hoogeveen f 25.-; Foxhol f 24.70; Arnhem f 86.50; Borne f 14.25; Ter Apel f 21.50; Den Haag-Oost f 32.-; Heeg f 20.50; Hengelo f 285.05; Eindhoven f 44.10; L. C. H. te L. f 10.-; J. T. te Y. f 5.-; J. v. d. M. te G. f 10.-.

Hartelijk dank aan allen, die gaven!

Het is een heerlijk lange lijst geworden. Maar of het al voldoende is? Wij zijn nog niet aan onze doelstelling toegekomen, helaas. Maar we hebben gelukkig nog wat in het zicht. Er zullen zeker nog gemeenten zijn, die een vrijwillige bijdrage voor de E.C.U., de Opleiding of het 10-cents-fonds voorbereiden. En nog slechts de helft der gemeenten

zond een „dankoffer” voor de Evangelisatie in het Zuiden. Van de andere helft mogen we ook stellig nog hun aandeel in dit Unie-jubileum-gedenkteken tegemoet zien!

De Unie-adm.,
T. JANSMA.

Giro 9260 t.n.v. de Unie, Arnhem.
Giro 1504 t.n.v. de Bouw-Stichting, Arnhem.

Mededelingen

VOORLOPIG BERICHT

voor Zondagsschoolwerkers(sters) van
Gewest Friesland en Steenwijk

Er is besloten een weekend te organiseren op 23 en 24 April.

Na overleg is Sneek als gastvrouw aange-
wezen. Het belooft goed te worden. Houdt
dus allen deze dagen vrij. Nadere mededelin-
gen volgen.

Namens het Gew. bestuur,
H. v. NETTEN, secr. esse.

Het secretariaat van de Bapt. Gemeente
Staveren berust thans bij P. Visser, Voor-
straat 28, Staveren.

Beroepingswerk

De Gemeente te Nieuw Weerdinge heeft
tot haar voorganger beroepen Ds J. Ketelaar
te 2de Exloermond.

Verbetering

In de Schakel „Maar hoe?” (De Christen
van 1 April j.l.) moet in het citaat van de
derde zin het woord „Niet” vervallen en het
tweede woord „als” met hoofdletter gelezen
worden.

L.

Advertentiën

Zondag 10 April hopen onze ouders

G. de Haan
en

A. de Haan—Aeilkema

hun 25-jarige echtvereniging te her-
denken.

Aafke
Janny
Toosje
Jaap.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Twee wegen

Werpt uw net uit aan de rechterzijde van het schip en gij zult vinden.

Johannes 21 : 6.

Voor de schrijvers van het Nieuwe Testament zijn geen woorden groot en rijk genoeg om de triomf der Opstanding te beschrijven. In hun geloofsdelen bekleeft dit heilsfeit veruit de grootste plaats. In dit gebeuren zagen zij het rijk der duisternis overwonnen en het woord van de Heer vervuld: Ik zag de Satan als een bliksem uit de hemel vallen.

Door Zijn Opstanding wisten ze, dat de dood was overwonnen. Zijn macht om mensen te schaden was gebroken. Want de Opstanding reikt boven de dood uit en zal eenmaal ook de laatste vijand volkomen vernietigen.

In de Opstanding begint Gods nieuwe schepping. De Opgestane is de eersteling uit de doden en de eerstgeborene van vele broeders. Het nieuwe rijk is begonnen en het is niet meer te keren. Onweerstaanbaar dringt het voorwaarts naar de grote overwinning, als alle tegenstand is gebroken en God zal zijn alles in allen.

Het bovenstaande is niet meer dan een zwakke poging om de rijkdom van de bijbelse Opstandingsprediking te beschrijven, maar het is eigenlijk reeds te veel om te verwerken. Wie poogt dit veelkleurige getuigenis, dit veelstemmige lied precies te ordenen en te articuleren, blijft er midden in steken: hij wordt er door overweldigd.

Niet minder moeilijk is het dit geweldige gebeuren en al zijn gevolgen te

overzien in betrekking tot ons leven. Christus is opgestaan, met al de geweldige en eeuwige gevolgen daaraan verbonden, maar hoe grijpt dit in ons leven in? Hoe bepaalt het ons denken en handelen?!

In tweeërlei opzicht beslist de Opstanding van Christus over ons leven. Zij sluit af en opent.

Afgesloten weg

In het Schriftgedeelte, waaruit onze tekst is gekozen, bevinden de discipelen zich weer in hun oude woongebied en beroep. Het lijkt er haast op alsof zij Jezus na Zijn Opstanding eerst recht kwijt zijn. Ongetwijfeld hebben ze in Zijn Opstanding geloofd, maar ze hebben hun Meester van vroeger niet teruggekregen. Het leven van voor Zijn lijden is niet hersteld.

Ze zullen nog wel blij geweest zijn om de opstanding. Het was toch ook heerlijk, dat God Zijn rechtvaardige Dienstknecht niet had verloochend, maar Hem had opgewekt uit de doden. Maar voor henzelf is dit nauwelijks een vooruitgang. Door Zijn opstanding is de Heer hun als het ware te ver voorgegaan. Dit lag te hoog voor hun gewone levens. En daarom gaan ze terug naar hun leven van vroeger. Ze hervatten hun oude beroep, zonder de Opgestane Heer.

Er ligt een diepe zin in het feit, dat ze dan uitgerekend niets vangen. Waarschijnlijk zullen daarvoor wel een aantal natuurlijke oorzaken aan te wijzen zijn geweest, maar deze natuurlijke oorzaken zijn vingerwijzingen van Hem, die Jezus Christus uit de doden heeft opgewekt. Want weten, dat Jezus is opgestaan en toch in het oude doen blijven, gaat niet. Zo'n leven is onderworpen aan leegheid en vruchteloosheid. Het is een afgesloten weg, waarop niemand kan gaan en vrucht op zijn werk verwachten.

Wanneer het kruis voor de discipelen het laatste was geweest, was hun besluit om tot hun oude leven terug te

keren, juist geweest en hadden er goed aan gedaan Hem zo spoedig mogelijk te vergeten. Maar nu Hij is opgestaan, is er voor hen, die dat weten, geen weg terug. De Opstanding heeft deze weg afgesloten.

De betekenis van deze afsluiting is niet te overschatten. Zij grijpt direct in ons aller leven in en verbiedt ook ons alle wegen, die niet bepaald zijn door de Opgestane. Op straffe van een leven van leegheid en onrust.

De open weg

Dan verschijnt de Heer. Hij maakt de discipelen duidelijk, dat ze Hem juist nu niet kwijt zijn. Hij keert tot hem terug, maar anders dan voor Zijn sterven. Toen kwam Hij neerwaarts in hun verlorenheid om hunner een te worden en om in hun plaats voor God te staan. Nu komt Hij anders, om hen mee omhoog te nemen. Om hun leven, dat inderdaad voor de Opstanding te klein was, op te nemen in Zijn grote triomf. Hij opent voor hen de weg van het nieuwe leven, geboren uit Zijn Opstanding.

Het is ijdel te pogen dit nieuwe leven te verklaren. Het valt juist buiten de begrippen, die wij gebruiken om de mens en zijn leven te verstaan. Het breekt deze begrippen aan stukken want het is van een andere orde. Maar het is reëel.

Hoe werkelijk dit nieuwe leven is, blijkt uit het simpele feit, dat Jezus Zijn discipelen er op aanspreekt. Hij beveelt hun het net naar rechts uit te werpen, precies andersom dan ze gewend waren. Daarmee duidt Hij aan, dat er daar een weg is, die de discipelen kunnen gaan.

Hun bestemming is voortaan voor Hem te leven en Hem te gehoorzamen. Hij zal hun voorgaan op de weg der overwinning. Aan zijn Opstanding zullen ze deel hebben door Hem te volgen. Dat is de realiteit van de open weg van het nieuwe leven.

J. R.

De eenheid der Gemeente

De lezer heeft wel eens een brief van Paulus onder ogen gehad, ook de brief aan de Korinthiërs zal u niet onbekend zijn. In Korinthe had Paulus gearbeid zoals het boek Handelingen (Cap. 18) ons te verstaan geeft. In Korinthe trof Paulus een echtpaar aan met name Aquila en Priscilla. De man had hetzelfde ambacht als de apostel, nl. tentenmaker en dat gaf al direct een zekere band.

Als naar gewoonte ging Paulus eerst tot de Joden, maar deze weerstonden en lasterden; dan zegt de apostel tot hen: „uw bloed zij op uw hoofd, ik ben rein; en van nu voortaan zal ik tot de Heidenen gaan”. Daar vond Paulus ingang. In Hand. 18 : 8 lezen we: „en velen van de Korinthiërs geloofden en werden gedoopt”. De Heere sprak tot Paulus: „Ik heb veel volks in deze stad”. Paulus bleef te Korinthe nog 1½ jaar „lerende onder hen het woord Gods”. — Ziedaar de stichting van de Gemeente te Korinthe. Het is aan deze gemeente, door de arbeid van Paulus tot stand gekomen onder de zegen Gods, dat hij zijn brieven richt. Evenwel kleven ook aan die gemeente vlekken. Er staat in 1 Kor. 3 niet zulk een mooi bericht. In die gemeente is nog geen scheuring gekomen, maar er waren wel verschillende groepen, richtingen in die gemeente. We zouden kunnen zeggen: „er zaten barsten in”.

We leven nu in een tijd, dat de gemeente van Christus niet enkel barsten vertoont, maar de barsten hebben tot brokken geleid. De gemeente ligt in stukken uiteen, en het ergste is, dat de verdeeldheden eerder erger worden dan minder. Scheur op scheur! In het lijdens-evangelie is sprake van de rok van Jezus. De krijgsknechten konden er niet toe besluiten die rok te verdelen: „laat ons die niet scheuren!” Het lijkt er nu veel op, dat men voor het lichaam van Christus — zoveel meer dan de rok — geen eerbied meer heeft. De gemeente toch is het lichaam van Christus, en het wordt verscheurd, er is een chaos, een hope-loze verdeeldheid. Vele Christenen hebben ingezien, dat er iets niet klopt. Was de vorige eeuw gekenmerkt door zendings-ijver, onze eeuw is die der oecumene. Het woord uit het hogepriesterlijk gebed begint weer voor ons te leven: „opdat zij allen (d.w.z. die door het woord der apostelen in Jezus geloven) één zijn, gelijkterwijs Gij, Vader, in Mij en Ik in U, dat ook zij in ons één zijn, opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt”.

Merk op dat er van eenheid slechts sprake kan zijn van hen, die waarachtig in Jezus Christus geloven! Het gaat om

een eenheid als die van Vader en Zoon, dat is om een geestelijke eenheid. Slechts zij die geplant zijn in dezelfde Wijnstok en gebouwd zijn op hetzelfde fundament, kunnen een eenheid vormen.

Christus wil dat we één zijn, dat we ongedeeld zijn. Waar verdeeldheid is, daar is geen eenheid! *De gedeeldheid is in strijd met het wezen der Gemeente*, omdat er slechts één lichaam is, en in dat ene lichaam één Heilige Geest! „Want gelijk het lichaam één is, en vele leden heeft, en al de leden van dit ene lichaam, vele zijnde, maar één lichaam zijn, alzo ook Christus”.

Christus is niet te delen en daarom is ook de Gemeente niet te delen. Daarom is de verscheurdheid, de gedeeldheid een zonde, een aanranding van het wezen der gemeente en een aantasten van de eer van Christus.

Gij zijt tot eenheid geroepen.

Dat is ook belangrijk voor de wereld waarin we leven: opdat de wereld gelove! Het getuigenis verzwakt waar gedeeldheid is. Terwille van de naam van onze Heiland, terwille van de wereld en de taak die we in de wereld hebben, moeten we tot meerdere eenheid komen. Tot eenheid van hen, die in Christus geloven en zich buigen voor Zijn woord.

Deze ene gemeente, dit ene lichaam van Christus, *openbaart zich in haar aanwezigheid over de gehele wereld*. Het is niet tot één volk bepaald, niet nationaal, maar internationaal. Dat ligt uitgedrukt in de zendingsopdracht: Gaat dan henen, onderwijst *al de volken*, dezelve dopende...

Dat zien we ook in Openb. 7, waar het één grote schare wordt, die niemand tellen kan uit alle natie en geslachten en volken en talen, bekleed met lange witte klederen! Ondanks het verschil in taal was er de eenheid, want allen hadden hun lange klederen gewassen in het bloed van het Lam!

En toch was het één schare, éénzelfde bloed van Christus dat hen had gereinigd, éénzelfde lofprijzing van Hem die op de troon zit en het Lam!

* *

Het ene lichaam openbaart zich in vele landen en in ieder land op vele plaatsen. En toch is er die wonderbare eenheid. We zien dat in de 7 gemeenten die in Klein-Azië genoemd worden. Deze gemeenten zijn zeer werkelijk. Aan hen moet Johannes zijn brieven richten. Ze worden met name genoemd: Efeze, Smyrna enz. Dit 7-tal geeft ons een beeld van de *totaliteit der gemeente*. Het getal 7 is het getal van de volheid, waarin het geheel tot uitdrukking wordt gebracht. De 7 gemeenten worden voorgesteld on-

der het beeld van 7 kandelaars. Wat eertijds beeld was van Israel en taak van het volk Gods in de oude bedeling, nl. een kandelaar, lichtverspreider zijn, is nu in deze bedeling aan de gemeente opgedragen. „Gij zijt het licht der wereld”. Gij moet schijnen — aldus Paulus — als sterren in het midden van een krom en verdraaid geslacht!

De gemeente is geroepen uit alle volken, daarom zijn er 7 kandelaars om het geheel uit te drukken. *En hoe openbaart zich nu de eenheid?* Al deze kandelaars (gemeenten) zijn aan elkaar verbonden door het centrale, door Christus! Al die volken smelten saam tot één volk, tot Gods volk.

Uit al de volken worden ze geroepen, om één volk te zijn, tot Zijn Naamvergaderd. „In het midden van de 7 kandelaars één, de Zoon des mensen gelijk”. Die Zoon des mensen is de Messias Jezus! Daar ligt de eenheid. Over al die 7 gemeenten staat één Heer. Zij hebben allen dezelfde Hogepriester want deze Zoon des mensen verschijnt hier in priestergewaad. De gemeente van Christus kan zingen:

„Wij hebben een Hogepriester, die voor ons bidt en pleit”.

In deze Hogepriester Christus is de gehele gemeente van Christus gerepresenteerd, vertegenwoordigd. Al die 7 gemeenten zijn door die ene Christus-Hogepriester verenigd.

Hij is het Hoofd der Gemeente en van de 7 gemeenten, van al de gemeenten. Al deze kandelaars (gemeenten) worden gecontroleerd door die ene Zoon des mensen, die ogen heeft als een vuurvlam, Die alle dingen ziet en kent! Voor Zijn oog is niets verborgen. Al deze kandelaars verspreiden licht, het licht van Jezus Christus, van Zijn evangelie, het licht van het getuigenis, en dat door middel van dezelfde heilige olie, d.w.z. door dezelfde ene Heilige Geest!

Al deze kandelaars hebben dezelfde structuur, waren van hetzelfde goud, heenwijzing naar de hemelse oorsprong! De gemeenten zijn geen verenigingen door mensenhand gemaakt, maar samenvoegingen door de hand Gods. Hij was het die uit de duisternis riep, Hij vergadert de Zijnen tot een gemeente bijeen.

Al deze gemeenten hebben te rekenen met het zelfde zwaard, dat uit Zijn mond uitgaat, d.i. met hetzelfde woord van God. Met dat woord, dat ook bestraffing en oordeel insluit, als we van dat woord afwijken. „De Heere zal Zijn volk oordelen.”

Deze eenheid moet zich openbaren

Waar wij aldus de eenheid der gemeente hebben gezien, waar verdeeldheid zonde is en afbreuk doet aan onze roeping, daar roepen wij op tot eenheid, tot herstel der gemeente, zoals ze ons in het Nieuwe Testament getoond wordt. Dan is het niet geoorloofd langer ge-

scheiden en gedeeld op te trekken. Ge-
deeldheid is immers in strijd met het
wezen der gemeente.

Allen die waarachtig in Jezus Christus
geloven, Zijn woord en inzettingen lief-
hebben, geen eigen-gemaakte-godsdienst
er op na houden, allen die snakken naar
gezond gemeentelijk leven, roepen we
op tot eenheid met een: verenigt u tot
een gemeente van Christus, die leeft bij
hetgeen God in Zijn woord heeft ge-
openbaard, opdat het zij: „één geloof,
één Heer, één Doop!”

Opdat zij één zijn! Ook Paulus roept
op tot een „gezamenlijk strijden” en de
Psalmist jubelt: hoe lieflijk als broeders
ook s a m e n - w o n e n .

Kinderen van een Vader, gelovigen in

Christus behoren bij elkaar als leden
van één huisgezin, zij scharen zich om
de éne tafel des Heeren; dat is bij uit-
nemendheid de plaats waar broeders en
zusters samenwonen en de Heer is in
hun midden.

De eenheid moet zich dan vanzelf-
sprekend naar buiten openbaren. De
wereld moet zich verwonderen over die
eenheid, die niet een gedwongen, niet
een kunstmatige eenheid is, omdat ze
door God gegeven en gewild is. Zo, dat
de wereld het uitroept: Ziet hoe lief zij
elkander hebben! en dat „opdat de we-
reld gelove, dat God Jezus Christus ge-
zonden heeft”.

D. SLORT.

Vijftien jaar „Lofzangen en Gebeden”

Wie nog in het bezit is van een exem-
plaar van „Lofzangen en Gebeden” I,
zal aan de datering van het „Voor-
woord” kunnen zien, dat de Unie van
Baptisten Gemeenten in Nederland reeds
gedurende vijftien jaar de beschikking
heeft over een eigen Bundel voor Ere-
dienst, Evangelisatie, vereniging en huis-
gezin. Dat Voorwoord is n.l. gedateerd
op 21 Oct. 1940, heel kort na de aan-
vang van Wereldoorlog II dus.

Een Tweede druk, die wel heel in-
grijpende veranderingen vertoonde, ver-
scheen in Januari 1952, en het zal niet
lang meer duren of van deze tweede
druk zal een nieuwe oplage het licht
zien, daar nog slechts een zeer klein
aantal exemplaren voorradig is.

Nu we een terugblik wagen, is het
verheugend op te merken, dat die Ge-
meenten, die gebruik maakten van de
eigen Bundel, en wel speciaal van Lof-
zangen en Gebeden II, bijna unaniem
zeer tevreden zijn over de bruikbaarheid
daarvan en over de veelzijdige rijkdom
die daarin is neergelegd.

Bij de samenstelling van druk en her-
druk heeft men niet alleen gevraagd naar
wat nodig zou zijn voor de eredienst,
maar ook rekening gehouden met ge-
bruik van de bundel in huisgezin, op
gebedssamenkomsten, evangelisatiesamen-
komsten e.d. Niet alleen heeft men ge-
dacht aan de literair gevormde gebruiker,
maar ook aan een meer eenvoudig pu-
blik, en het doet in dat opzicht wer-
kelijk goed, nog eens die passage uit
het „Voorwoord”-1940 te lezen, die daar-
over handelt. We lezen daar, (en dan
gaat het vooral ook om die opgenomen
liederen, waarop, uit aesthetisch oogpunt
beschouwd, wel het een en ander valt
aan te merken): „Het geloof kent ook

een *aanvangsstadium*, en het is niet goed,
de uitdrukkingvormen hiervoor in het
lied op aesthetische gronden ter zijde te
schuiven en voor minderwaardig te hou-
den. Men schrijve dus niet het feit, dat
ook „evangelisatielieder” zijn opgeno-
men, toe aan gemis aan letterkundige of
muzikale smaak, door meer aan de over-
tuiging, dat onze evangelisatie-arbeid
onder zeer eenvoudigen zulke liederen
nodig heeft. Geen humanistische vorming
moet hier de doorslag geven, maar alleen

In gebruik zijnde bundels

Lofzangen en Gebeden II
I
Nederl. Herv. Bndl. Oud
” ” ” Nieuw
Joh. de Heer
Combinatie Nieuwe N. H. K. bundel en J. de Heer
Combinatie L. en G. II en nieuwe N. H. K. bundel

Totalen

Aantal Gem.ten	Totaal aantal leden	Gebruik in pro- centen
23	3555	51,5
4	587	8,5
2	39	0,5
11	1773	25,6
9	679	9,8
1	104	1,5
1	175	2,6
51	6912	100 %

Hierbij moet nog aangetekend, dat in
het voorbije jaar één tamelijk grote Ge-
meente van L. en G. overschakelde naar
J. de Heer in verband met een orga-
nistenprobleem. Verder staat zo goed als
vast dat in 1956 minstens twee Gemeen-
ten met samen meer dan 400 leden uit
L. en G. II zullen gaan zingen. Hopen-
lijk zullen spoedig meerdere (lieft alle!)

Gemeenten dit goede voorbeeld volgen,
zodat er eindelijk eens een echte eenheid
ontstaat en men zich, wanneer men eens
in een andere Gemeente gaat kerken,
niet meer hoeft af te vragen: Welke
bundel zou ik nu mee moeten nemen?

Wf.

Voor f 1.—

kunnen belangstellenden zich in het bezit stellen van de financiële ver-
slagen van alle Unie-onderdelen en de belangwekkende toelichtingen hierop.
Verkrijgbaar bij Unie-bureau na toezending van f 1.—.

Losse Schakels

In Japan Van de 87.000.000 miljoen inwoners van Japan zijn 220.000 Protestant en ongeveer 185.000 Rooms Katholiek. In de Nat. Christenraad van Japan zijn 90 % van de Protestanten verenigd. Onder hen werken 2.000 Japanse predikanten en 500 zendelingen. In verschillende Evangelische Gemeenschappen werken 1500 zendelingen, meest Amerikanen en Scandinaviërs. Ongeveer de helft van dezen doen direct zendingswerk. Een derde groep wordt gevormd door de Japanse Evangelische Wereldgemeenschap. Al deze groepen werken door de Radio, Evangelisatiesamenkomsten en leetuurverspreiding, en brengen de bijbel in de volkstaal onder de mensen. — De communisten maken er ook veel propaganda voor wat zij beschouwen als een blijde boodschap voor de volken, zodat de Japanners een weloverwogen keus kunnen doen.

Gemeente en Buitengemeentelijk jeugdwerk Werk is in Rusland niet toegestaan en wij weten, dat de leiders der gemeenten in Rusland het niet betreuren dat daar het jeugdwerk in de stricte zin van het woord gemeentelijk moet zijn. — Bij de oprichting van ons verbonden jeugdwerk, de N.B.J.B. is de gedachte voorop gesteld, dat het jeugdwerk gemeentelijk moest blijven en niet een, buiten gemeentelijk verband en orde, eigen leven mocht gaan leven.

Aan de kerkeraad blijft het oppertoezicht op het jeugdwerk. Gezond gemeentebesef zal dit verstaan. Onder de Gereformeerden, die in elk geval een sterk ontwikkeld kerkelijk besef hebben, staat het vast dat er in het jeugdwerk „kerkelijk toezicht” behoort te zijn. Het opmerkelijke is, dat de jeugd daar er zelf op aangedrongen heeft dat het er zijn zou. De gemeente draagt de verantwoordelijkheid voor alles wat er in haar sfeer en onder haar naam gedaan wordt. Daaraan ontleent ze het recht van spreken en leiden in het jeugdwerk. Zij bepaalt de koers en het peil, en doet dat door die mannen en eventueel vrouwen, die de Heer er voor aan wees en zij er daarom voor koos. De Kerkeraad kan dit toezicht en deze — veelal indirecte leiding — uitoefenen door een daartoe door hem aangewezen ouderling. Om volledig contactman te kunnen zijn, zal deze broeder in het centrum van het werk moeten staan, ook wanneer dat niet altijd en voor allen zichtbaar behoeft te zijn. Door hem weet de kerkeraad alles en kan hij de verantwoording voor dat werk dragen, én tegenover de Heer en de gemeente, én ook tegenover de buitenstaanden.

Het beleggen van en oproepen tot erediensten is uitsluitend het werk van de kerkeraad. Valt er een eredienst in een jeugdweekeinde dan gaat de jeugd eenvoudig naar de eredienst die de plaatselijke gemeente of de gemeente in de omgeving houdt. Ze mag geen kerkje gaan spelen; niet doen „wat des kerkeraads” is.

In het boek der Schepping en der Openbaring lezen wij dat wat jong is niet tot leiding-geven en lesgeven maar tot onderricht ontvangen en tot volgen geroepen is. Verstaat de gemeente dat voldoende? Interesseert ze zich genoeg voor haar jeugd? Is ze met haar gebed, belangstelling en voorzover nodig met haar geld bij de jeugd en verheugt ze zich, God dankende voor de trouw, waarmede zoveel jongeren rondom haar werkzaam zijn. Vit niet, maar help en bid! Geef ze uw liefde, uw begrip, een plaats in uw hart en uw tijd!

Woord De Bijbel wekt ons vaak op houden tot een sober woordgebruik. „Laat uw woorden weinige zijn”; „Spreken is zilver en zwijgen is goud.” „In de veelheid der woorden is de overtreding”. Dit zijn zo enkele grepen uit het boek der Spreuken. Overdadig gebruik van woorden doet hun waarde dalen. Ze lopen leeg. Daarom heeft de Here Jezus wel gewaarschuwd tegen het lichtzinnig zweren en gezegd dat we rekenschap zullen moeten geven van elk ijdel woord.

De Here Jezus heeft er op aangedrongen dat onder Zijn jongeren het woord

in zijn waarde hersteld zou worden: uw ja zij ja en uw neen zij neen; wat daarboven is is uit de Boze.

Woord houden wil zeggen, dat we ten allen tijde bereid moeten zijn ons woord in te wisselen tegen de waarde waarvoor het staat. Wie een toezegging gedaan heeft, kan deze niet meer terugnemen. Wie een beroep aannam is niet gerechtigd daarna te verklaren dat hij van het beroep afziet. Over wat men gegeven heeft, heeft men de beschikking niet meer. Krijgt men spijt van een genomen en bekend gemaakte beslissing, dan kan men zijn woord terug vragen. Houdt echter de ander zich aan het gegeven woord, dan moet men het nakomen. De psalmist zegt van de rechtvaardige: heeft hij gezworen tot zijn schade, *evenwel verandert hij niet*. (Psalm 15 : 4). Zo heilig als de Israëliet de eed moest zijn, moet ons ons woord zijn. — Is er een afspraak gemaakt, dan mag men die niet als vervallen beschouwen of menen gerechtigd te zijn, haar niet na te komen, omdat de andere partij op later gestelde voorwaarden — om welke reden ook — niet inging. Wanneer we ons woord niet gestand doen — al hebben we er achteraf ook spijt van het te hebben gegeven dan, dan is de basis gebroken waarop samenwerking mogelijk is.

Zijn we er zeker van dat we ons gegeven woord niet mogen nakomen om des gewetenswil, d.w.z.: vanwege onze betrekking tot God, die er door gestoord zou worden, en omwille van onze eeuwige vrede, dan komen we in een zeer ontmoedigende situatie.

L.

Schouw der Gemeenten

Heerenveen : klein begin, stille groei

De wordingsgeschiedenis van een gemeente is in het oog der mensen vaak mooier, naarmate zij ouder is. Een klein begin in onze dagen schijnt de romantische bekoring te missen, die er nu hangt over de tachtiger jaren van de vorige eeuw. Van wording en groei van de gemeente te Heerenveen zijn wij merendeels getuigen geweest, hetgeen wel eens afbreuk kan doen aan de juiste waardering van het geloof en de gehoorzaamheid der zeer weinigen, die hier als eenvoudige getuigen van Jezus begonnen. Hun arbeid verdient het op één lijn te worden gesteld met die der vereerde voortrekkers uit de vorige eeuw. Het verhaal volgt hieronder.

In 1930 woonden er in en bij Heerenveen in totaal vier Baptisten, te weten in Heerenveen zelf broeder Ekke de Haan en zijn vrouw Janna Sissing, en in Oudeschoot, op 4 K.M. afstand van Heerenveen, broeder Jan Duursma en zijn vrouw Geertje de Haan.

Deze vier mensen wilden ook wel graag wat anders voor Heerenveen wezen, dan alleen maar goede burgers zijn, op wier leven niets viel te zeggen.

Zij wilden graag tot een zegen zijn. Daarom werden in de touwhandel aan

de Lindegracht naast touw en teerproducten ook „Zaaiers” verkocht, en praatte de commies met de mensen ook over andere dingen dan belasting zaken.

Men wou echter graag wat meer doen. Maar hoe?

Eén van de hoogtepunten in het openbare leven van Heerenveen is de jaarlijks terugkerende Pinksterkermis. Dan stromen de mensen uit wijde omtrek naar Heerenveen, om daar wat vertier te zoeken.

Aan de kermisgangers wou men laten

Het kleine begin

weten, dat er dingen van hoger waarde in het leven zijn, dan wat in een malle-molen rond te draaien, of op een hobbelpaard te zitten.

Er werd een doek over de Lindegracht gespannen, waarop elk, die naar Heerenveen kwam, te lezen kreeg: „Schik u, om uw God te ontmoeten” en wie de plaats verliet, las: „Gods liefde zoekt u”.

Dit doek bracht twee contacten, die later voor de gemeente van grote betekenis zijn geworden. Eén met een rustend Hervormde evangelist, die aan de gemeente een legaat van duizend gulden schonk, het andere met Aise de Vries, die later de kerkbouw heeft mogelijk gemaakt.

Het is '32, als onder leiding van Ds F. E. Huizinga een begin wordt gemaakt met het houden van wekelijkse samenkomsten, op Dinsdagavond.

Heerenveen is station van Leeuwarden geworden.

Ook hier speelt weer het magische getal zeven een rol, de eerste samenkomst zeven mensen, de tweede samenkomst zeven mensen, de derde maal 21 bezoekers!

De arbeid van de Baptisten begint in Heerenveen bekend te worden.

Een Gereformeerd predikant schrijft enkele minder mooie dingen over de Baptisten, doch herroept een week later, nadat hij beter geïnformeerd was, zijn verkeerde voorstelling van zaken.

In 1936 werd opgericht de Stichting tot vestiging van een Baptiste Gemeente. Dit werd gedaan, om een aanbod van A. de Vries te kunnen aanvaarden. Deze broeder (toen nog geen Baptist) bood aan om een bouwterrein te kopen en aan de gemeente, die er ook nog niet was te schenken.

'37 is in ander opzicht een belangrijk jaar in de geschiedenis van de arbeid in Heerenveen, aangezien in dat jaar broe-

der K. Baptist als E.C.U. werker naar Heerenveen kwam.

Op 16-12-37 werd door A. en S. de Vries, de eerste steen gelegd van Pniël.

Op 17-4-38 werd met grote dankbaarheid het kerkgebouw in gebruik genomen.

Langzaam gaat het werk groeien. Merkwaardig is dat mede bij de eerste in Heerenveen gedoopte mensen een echtpaar was, dat, toen Pniël nog in aanbouw was, het eigenlijk maar belachelijk vonden, dat er in Heerenveen weer een kerk bij kwam. Die was naar hun inzicht helemaal niet nodig.

In '40 verlaat broeder Baptist Heerenveen en wordt opgevolgd door broeder J. A. S. Scholte, die blijft tot '42.

In dat jaar wordt de gemeente zelfstandig, niet omdat zij de moederlijke

verzorging van Leeuwarden niet langer wenst, integendeel, de dochter verlangt niet naar haar meerderjarig verklaring. Het was de bezettende overheid, die haar zelfstandigheid noodzakelijk maakte.

In '42 gingen de Duitsers over tot een zware belastingdruk op de stichtingen, dit zou voor de stichting tot vestiging van een Baptiste gemeente in Heerenveen ruïneus geworden zijn. Daarom ging men door de Duitsers daartoe genoodzaakt over tot oprichting van een Baptiste Gemeente in Heerenveen.

Met 20 leden werd zij geïnstitueerd.

Het is ook in '42, dat broeder Scholte Heerenveen verlaat en opgevolgd wordt door broeder W. Veenstra, die blijft tot '45, en die in begin '46 werd opgevolgd door de huidige voorganger.

De gemeente kenmerkt zich door een gestadige groei. Nergens in haar nog jonge geschiedenis kan men zeggen, daar is een punt, waar zij met een sprong vooruit is gegaan.

Het grootste ledental bereikte zij in '51 n.m. 73.

Dan zien wij een daling intreden, als gevolg van een sterke emigratie.

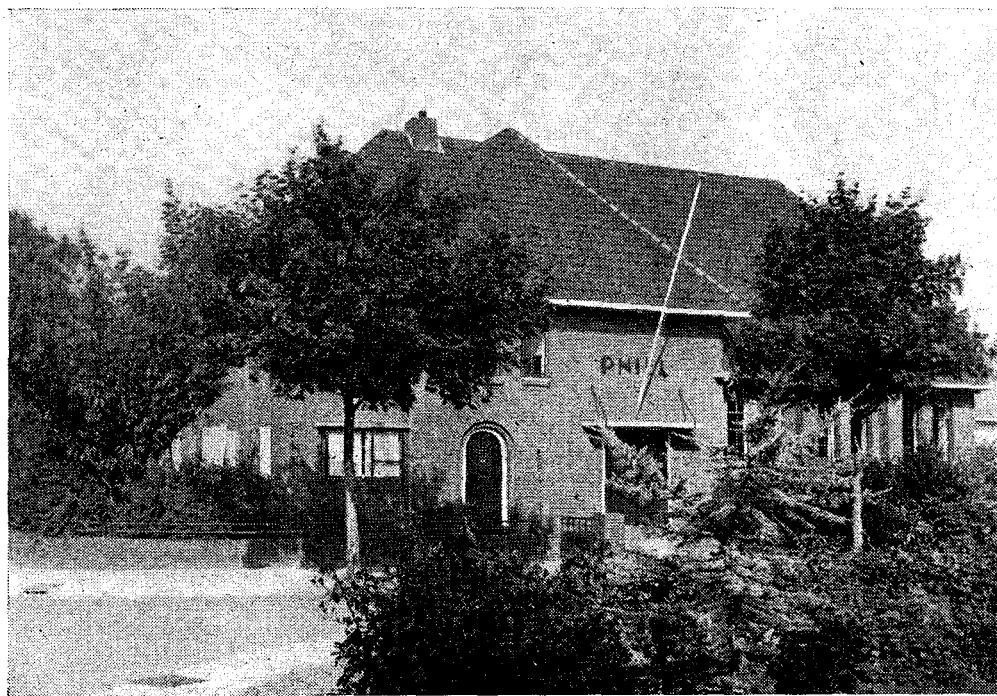
Vanaf midden '51 tot Juli '54 verloor de gemeente als gevolg van emigratie 23 trouwe leden en 13 vaste bezoekers.

Wil dit nu zeggen, dat Pniël Zondags half leeg is? Gelukkig niet! Hoewel zovelen heen gingen, mag de gemeente er zich over verheugen, dat haar kerkgebouw Zondagsmorgens vaak tot de laatste plaats bezet is.

Momenteel telt zij 66 leden.

Zusterhulp, Zondagsschool en N.B.J.B. hebben de gemeente vanaf haar eerste samenkomst vergezeld. Later werd dit werk uitgebreid met jongens- en meisjesclubs, zang en bijbelklas.

Vermeldenswaard is voorts nog, dat de eerste Baptiste preek in Heerenveen ge-

Getuigenis van stille groei

houden is door Ds H. Willems destijds voorganger van de gemeente te Korbach (Duitsland).

Klein is de gemeente, doch groot de plaats, die zij inneemt in het interkerke-

lijk werk.

Nimmer reten twisten haar uiteen; zij mag zich verheugen in een zeer goede reputatie ook bij hen, die buiten zijn.

Twée dagen in Rüsçhlikon

Aan de rand van het blauwe meer en omringd door de witbesneeuwde bergtoppen waren ongeveer 20 broeders uit vijftien landen twee dagen in curatorenvergadering bijeen. De schoonheid van meer en landschap kan al voldoende zijn om een mensenkind dankbaar te stemmen. Opnieuw moeten we dan ook onszelf bekennen: wat hebben de Amerikaanse Baptisten van de Zuidelijke Conventie ons, door de oorlog berooide Europeanen, toch een machtig en prachtig geschenk gegeven in dit uitnemende seminarie. En in welk een korte tijd! Nee, het is niet zo, dat zij kwamen, zagen en (ons) overwonnen. Nee, het is juist andersom: zij kwamen, zagen en...gaven. Ze gaven zichzelf en hun eigen zielen, aan ons en in onze armoede. En dat ook al weer niet als de rijke oom uit Amerika, die uit zijn overvloedige rijkdom kwistig en achteloos maar wat dollars rondstrooit.

Nee, wie gelegenheid heeft wat langer in de gemeenschap te verkeren van het actieve seminariegezelschap in Rüsçhlikon, die merkt wel, dat het hier niet een kwestie is van rinkelende dollars, maar maar van warm kloppende harten voor Jezus en de broeders en zusters in Europa. Zij hoorden de stem van de Meester en zagen de nood van Europa. Voor hen was er toen maar één alternatief: gehoor geven aan die stem en helpen waar geholpen kan worden, want waar de harten werkelijk spontaan en oprecht kloppen voor Jezus, daar kan een echte daad van liefde niet bedwongen worden. Zo kwamen vooral veel kleine luiden ertoe een deel van hun dagelijks inkomen af te zonderen voor Europa. Zij hielpen en helpen natuurlijke honger stillen, geestelijke honger aanwakkeren en bevredigen, evangeliseren, kerken bouwen, seminaries stichten, waarvan het seminarie in Rüsçhlikon wel het meest welsprekende voorbeeld is. Wat hier in weinige jaren werd bereikt, moet ons met alle eerlijkheid wel doen zeggen: hier werd metterdaad wat groots verricht!

Tegen deze onuitgesproken, maar toch zeer welsprekende achtergrond van echt spontaan leven voor Jezus en in deze sfeer van de daaruit als een vanzelfsprekendheid voortvloeiende offervaardigheid — kwamen allerlei zaken rondom het seminarie aan de orde. De verslagen vertellen, dat dit studiejaar rond 50 studenten uit 18 landen onder leiding van 12 professoren, leraressen en assistentleraren over het algemeen met goed re-

sultaat hebben gewerkt. Wij hebben in Rüsçhlikon drie studenten, t.w. de broeders Brandsma, Bouritius en ter Braak. Het zal Baptist Nederland goed doen te horen, dat ze in het seminarie best op dreef zijn en door de leiding gewaardeerd worden. Ze mogen er zijn in dit bonte kleurenspeel van 18 landen. Daarnaast hebben we in Rüsçhlikon nog br en zr Kiwiet met hun kleine Eva Marie, die ijverig probeert alle 18 talen tegelijk te babbelen. Hun huis is het el dorado (een soort vertrouwde vluchthaven) voor de Nederl. studenten. Zij voelen zich daar thuis. De sfeer in hun gezin kenkend, kunnen we ons dat wel voorstellen; er is openheid, hartelijkheid en eenvoudig geloof. Het laatste studiejaar was br Kiwiet assistent-professor. Hij gaf onder meer les in de geschiedenis van het (ana)baptisme. Naar het woord van Dr Nordenhaug, de president van het seminarie, heeft br Kiwiet zich intussen ontwikkeld tot een uitnemend docent, die zeer voortreffelijk werk heeft gedaan met zijn colleges en wijze van omgang met de studenten. Inmiddels loopt zijn tijd in R. ten einde. Komende zomer hopen de Kiwiets weer de leiding van ons buitencentrum „Renderloo” op zich te nemen. Wat en waar hun taak daarna zal zijn? Wij en zij weten het nog niet. Maar in elk geval komen ze naar Nederland. God zegene hun weg, en ook de weg van de andere broeders, die zich op hun komende taak voorbereiden. God zegen ook het seminarie in Rüsçhlikon en daarmee ons allen, want de opleiding daar en het latere werken hier liggen immers onverbrekkelijk in elkaars verlengde. Daarom ook hier een hartelijke groet en zegewens aan alle docenten en studenten van het seminarie Rüsçhlikon, en van hen evenzeer een hartelijke groet en zegenwens aan u allen.

H. JUT.

Bapt. pastorie.

Nieuwe Pekela.

P.S. Hebt u interesse voor de intern. zendingsconferentie te R. van 25 t/m 28 Juli? Wil mij dan direct even schrijven. Afgesproken?

UW HAND
AAN DE PLOEG!

Vriezen
of dooien?

Wij kennen allen wel de uitdrukking: Het kan vriezen of dooien. Als we dat zeggen krijgen we onwillekeurig een rare smaak in de mond. Men zegt dat van mensen die niet goed weten wat ze willen. Men kan zowel het een als het ander van hen verwachten. Wij rangschikken ons zelf niet graag onder deze categorie. Wij menen dat we drommels best weten wat we willen. Maar als we helemaal bevroren zijn, en vooral als ons geld vastgevroren is, moet er toch heel wat gebeuren om te kunnen ontdooien. En toch weten we dat, als iets bevroren is, het toch maar een dooie boel is.

De zonnestralen, die de schijnbaar dode natuur bestralen, doen de knoppen onweerstaanbaar uitbarsten. Een broeder uit Den Haag schreef ons: Misschien moeten wij eerst ontdooien. Inderdaad: De stralen van Gods liefde beschijnen ons reeds zo lang, maar onze ijskelder trekt zich daar niet veel van aan. Gooi open de deur van ons hart en onze beurs Laat het uitbarsten in onweerstaand drang verwarmen het jubileum fonds (Giro 9260) met uw liefdegaven. Die winter is vergangen. Ook voor u. Laat de stroom vloeien. Contactpersonen verblijdt de Unie-secretaris en ons allen. Begint de gaven van de Dankofferweek af te dragen.

Jubileum evangelisatie fonds.

VALTHERMOND

27 Maart was voor onze Gemeente

een vreugdedag daar wij eindelijk onze voorganger Ds Hekhuis aan onze gemeente verbonden mochten zien.

Deze middagdienst werd begonnen met te zingen: God is getrouw, zijn plannen falen niet. Na Hebreë 11 te hebben gelezen ging Ds Hekhuis voor in gebed. Daarna sprak hij over het gelezene en zeide nog dat wij moeten getuigen en liefde voor elkander moeten hebben, anders kunnen wij geen zegen ontvangen. Hierna werd het woord aan de afgevaardigden gegeven. Namens de plaatselijke kerken werd er gesproken en gerekend op medewerking, die graag wordt verleend. Na allen hartelijk bedankt te hebben gingen wij gezegend huiswaarts.

Des avonds kwamen wij wederom bijeen voor een begroetingssamenkomst. Wij waren dankbaar dat we onze oudvoorganger, Ds Plevier in ons midden mochten hebben. Hier werd veel gesproken, gezongen en getuigd, er was dankbaarheid in onze harten, dankbaarheid omdat wij, ook al duurde het lang, toch mochten weten dat onze gebeden verhoord zijn en dat wij nu weer een voorganger mogen bezitten; maar laten wij dan ook, hoe klein wij ook zijn, met elkander biddende zijn, opdat er zielen getrokken mogen worden en wij tot zegen mogen zijn voor anderen.

De secr.

Dit bericht van de intocht van Ds Hekhuis in Valthermond vullen we nog aan met een knipsel uit de Haarlemse Hand, geschreven door de hand van hem, die Ds Hekhuis bevestigde (E.R.):

Wij zijn in Valthermond geweest

Het was op de ochtend van de laatste Zondag in de maand Maart, koud en guur weer in het Noord-Oosten van ons kleine land. Tegen 10 uur arriveerden wij in de „Vredekerk”, het bedehuis van de Baptiste Gemeente in de Valthermond.

Het uiterlijke van de kerk heeft in de loop der jaren geen verandering ondergaan: het ziet er nog even onverzorgd en onaantrekkelijk uit als in de dagen van vóór en tijdens de grote wereldoorlog. Het inwendige was ons een hoogst aangename verrassing. Al de muren en al het houtwerk keken vriendelijk glimlachend ons aan. Zij voelden zichzelve belangrijk en gelukkig in het nieuwe pakje, dat men ze had aangetrokken. Het rook er nog naar de verf. Hier kon zelfs een vorst van den bloede ontvangen worden!

De ruimte was goed gevuld met gemeentelieden en belangstellenden, toen wij de dienst begonnen, waarin wij Ds J. Hekhuis van Muntendam als voorganger gingen bevestigen der Gemeente.

Waarover zou ik spreken? Natuurlijk had ik mij met een overdachte preek gewapend. Maar toen ik hem zag binnenkomen — Hekhuis, de man, die in zijn lange loopbaan als rijk gezegende evan-

gelieverkondiger en Baptiste voorganger vele leeuwen en tijgers getemd heeft; Hekhuis, de man van de Drees-leeftijd, ik zeg, toen ik hem zag binnenkomen, dacht ik aan de oude Kaleb, die Hebron wilde veroveren, en tot Jozua zeide: „Ik ben heden nog zo sterk gelijk ik was ten dage, toen Mozes mij uitzond. Gelijk mijn kracht toen was, alzo is nu mijn kracht tot de oorlog”.

Om 3 uur 's namiddags deed onze broeder zijn intrede. De kerk was ei-vol.

Protestants Kerkelijke Verklaring inzake Anneke Beekman

De in het „Interkerkelijk-Contact-Israel” elkaar ontmoetende Kerken. t.w.:

de Nederlandse Hervormde Kerk,
de Gereformeerde Kerken in
Nederland.

de Evangelisch-Lutherse Kerk,
de Doopsgezinde Broederschap,
de Christelijk Gereformeerde
Kerken,

de Remonstrantse Broederschap,
de Vrije Evangelische Gemeenten,
de Evangelische Broedergemeente,
de Unie van Baptisten Gemeenten,

overwegende, dat de door de Nederlandse overheid gestelde rechter alleen en uitsluitend bevoegd was uitspraak te doen over de voogdij van het oorlogspleegkind Anneke Beekman en dat dus de voogdij over haar overeenkomstig recht en wet is geregeld.

achten het de plicht van ieder kerkelijk gezag, dat in deze zaak gemengd wordt, alle medewerking aan justitie en politie te verlenen, allereerst door openlijk en nadrukkelijk te verklaren, dat de houding van die personen, die zulks weigeren en het recht in eigen handen nemen, ongeoorloofd moet worden genoemd.

zijn van oordeel, dat van de betrokken Joodse instelling niet mag worden verlangd, dat zij van de haar overeenkomstig recht en wet toegekende voogdij afstand doet, maar dat het in de gegeven situatie juist zou zijn, dat bij de uitoefening van deze voogdij alles wordt nagelaten, waardoor het voor Anneke Beekman bemoeilijkt wordt om later, als zij volwassen zal zijn geworden, in vrijheid haar geloofskeuze te kunnen doen.

besluiten deze verklaring ter kennis te brengen van alle betrokkenen en van de pers.

Voor de Nederlandse Hervormde Kerk:
de Raad voor de verhouding van
Kerk en Israël:

H. Dekker

En de preek? Ze was van het begin tot het einde een forse poging om zielen buit te maken op de vorst der duisternis. In de boodschap, die hij bracht, gloeide de passie van zijn hart en de kracht van zijn wapen.

De Gemeente Valthermond is vol goede moed en verwacht grote dingen van de Heer. Met Ds Hekhuis als aanvoerder twijfelt ze er niet aan, of het omliggende Hebron zal veroverd worden.

Voor de Gereformeerde
Kerken in Nederland:

de Deputaten der Generale Synode
voor de Zending onder de Joden:
Constan Sikkel

Voor de Evangelisch-Lutherse Kerk:
Th. Scharten

Voor de Doopsgezinde Broederschap:
Frits Kuiper

Voor de Christelijk
Gereformeerde Kerken:

Joh. Prins

Voor de Remonstrantse Broederschap:
Freda W. Rappold

Voor de Vrije
Evangelische Gemeenten:

J. Enter Jr

Voor de
Evangelische Broedergemeente:

H. Schütz

Voor de Unie van
Baptisten Gemeenten:

D. Slort.

Leestafel

Ds H. Veldkamp: Beslagen Vensters. Uitg. Kok, Kampen. Geb. f 3,90 111 pag. In dit boekje gaat het over het gebed, maar het is niet zo iets als wat vroeger genoemd werd: „een oefenschool des gebeds”. Het is geen verhandeling over het gebed, maar het bedoelt mede te helpen aan een goed functioneren van het gebed. Daniël had geopende vensters, onze gebedsvensters zijn vaak „beslagen vensters”, wat nodig is in onze tijd is uitzicht.

Het boekje leest prettig en is vlot geschreven. — Aanbevolen.

D. S.

Slaolie

De leetuurcommissie was van oordeel, dat er, gezien het voorjaar dat in aantocht is (en dat sommigen tot allerlei gekke bokkesprongen brengt) iets op de leetuurmarkt moest gebeuren. Enkele uren werden gewijd aan het bestuderen van de mogelijkheid om bij aankoop van vijf attestaties een fles slaolie gratis te verstrekken. Maar de algemene conclusie was, dat dat in strijd zou zijn met de vestigingswet kleinbedrijf. Derhalve werd toen besloten tot een drastische prijsverlaging van de meeste uitgaven van het Lectuurfonds. Een overzicht van deze prijsverlaging, met tussen haakjes de oude prijzen, vindt U hierbij.

- 1 Wie moet gedoopt worden?
Pengilly (f 1,—) f 0,60
- 2 De kinderdoop beschouwd in het licht van H. Schrift en kerkgesch.
Schoemaker (f 0,50) - 0,15
- 3 Het genadeverbond in zijn betrekking tot Israel en de gemeente.
J. Louw. (0,50) - 0,15
- 4 Lesboekje voor geloofsleer.
J. Louw (0,30) - 0,15
- 5 De Bijb. Gesch. in grote trekken.
J. Louw (0,25) - 0,15
- 6 Hoofdzaken van bijbelkennis.
J. Louw (0,25) - 0,15
- 7 Sabbat of Zondag? Planting (0,10) - 0,05
- 8 Waarom zou ik mij laten dopen?
Meyer (0,05) - 0,03
- 9 De visioenen van Jeremia.
D. Slort. (0,40) - 0,20
- 10 Leidend licht. D. Slort. (0,40) - 0,25
- 11 Ons christelijk geloof.
J. Louw (1,35) - 0,80
- 12 Ik zit er wat mee.
F. Huizinga (0,10) - 0,05
- 13 Van dag tot dag, dagboek geschreven door diverse eigen predikanten
(4,50) - 2,90
- 14 Gods boodschap voor allen.
Tractaat (0,10) - 0,05
(Bij 100 ex. 4 ct; 500 ex. 3½ ct;
1000 ex. 3 ct.)
- 15 Raambiljetten, drie-kleurig (0,25) - 0,15
Bij 25 en meer ex. 10 ct.

De prijzen der andere uitgaven bleven onveranderd.

Voor leetuurverzorgrers en anderen in de gemeenten, die met deze leetuur willen werken of colporteren is een aantrekkelijke provisie-regeling getroffen. Nadere inlichtingen hierover op aanvraag, en per circulaire aan de secretarissen der gemeenten.

Voor enkele gemeenten, die er vlug bij zijn, zijn nog een beperkt aantal exemplaren verkrijgbaar van de folder „Die Baptisten, wat willen die toch eigenlijk?” Prijs 5 ct. 100 en meer 4 ct.

Mogen we de gemeenten er tevens nog even aan herinneren, dat alle soorten Bijbels tegen normale prijs door het Lectuurfonds geleverd kunnen worden?

Ook attestatieformulieren en doopkaarten vallen onder het Lectuurfonds en zijn dus niet verkrijgbaar aan het Unie bureau.

Besteladres voor alle uitgaven:

Ds C. v. WIER,
Singelstraat 7, Hoogezand.

Groninger Zondagsschoolwerkers bijeën

Een verrijkende conferentie

Uit bijna alle afdelingen van ons gewest waren de Zondagsschoolwerkers en werkers naar Groningen gekomen. Het was verheugend dat de belangstelling zo groot was. De vergadering begon om half vier en stond onder leiding van de heer S. v. d. Werf, bestuurslid van de L.Z.C. Naar aanleiding van Spreuken 24 : 3—6 sprak de voorzitter een kort openingswoord. Daarna sprak het tweede bestuurslid van de L.Z.C., ds Scholte. Deze zette op duidelijke wijze uiteen waarom er naast de Nederlandse Zondagsschool vereniging nog een Landelijke Zondagsschool Centrale moet zijn. In de N.Z.V. heeft namens de L.Z.C. ds W. Veenstra zitting.

Een volgend punt was een inleiding door onze adviseur Jac. Tromp: „Het lied op de Zondagsschool”. Het voorname is wel de vertelling, maar toch moet het lied niet verwaarloosd worden.

De voorzitter zelf hield een inleiding over het vertellen. Zijn onderwerp was: „Doelbewust vertellen”. Een vertelling moet als het ware in beelden worden geknapt. Enkele beelden worden naar voren gehaald en daarom heen wordt het verhaal opgebouwd.

Tussen de middag- en avond-vergadering was een gezellige koffiepauze.

's Avonds beluisterden we de vertelling die de volgende Zondag verteld moest worden. Boeiend werd deze verteld door de heer A. Veenhoff. Het was het mooie verhaal van de intocht in Jeruzalem.

Hierna werd deze conferentie met een korte dankstond besloten. Zijn we niet allen huiswaarts gegaan met de gedachte of God ons wil helpen om de kinderen zo te vertellen van Jezus, dat Hij ook intocht mag houden in hun hartjes?

J. BOS,
seer. gewest Groningen.

(Wegens ruimtegebrek niet eerder opgenomen, E.R.)

Billy Graham Campagne 1955

Dr Billy Graham hoopt ook dit jaar weer een avond in Nederland te spreken. Op een nader te bepalen datum in Juni zal hij in het Feyenoord-Stadion optreden.

Het ligt in de bedoeling om ter gelegenheid van de grote tentoonstelling E 55 in Rotterdam een interkerkelijke actie van de E(vangelie) 55, die uitgaat

van de Oecumenische Raad. Deze Raad is van plan een kruis van 27 meter hoogte op te zetten op de dag van de aankomst van Billy Graham.

Het Nederlands Billy Graham Comité verzoekt reeds nu plaatselijk interkerkelijk contact te zoeken en gezamenlijke bidstonden te beleggen, zoals dat — met grote zegen — ook het vorige jaar in Engeland is gebeurd. Tevens deelt het mede, dat reeds nu toegangskarten voor de bijeenkomst te Rotterdam kunnen worden besteld bij het Bureau Billy Graham Comité, p.a. „Veilige Haven”, Heemraadsingel 231 te Rotterdam.

Mededelingen

S.S.C.

Van stud. J. A. Brandsma ontving ik de mededeling, dat hij eind April naar Nederland komt en van 1 Mei af spreekbeurten kan vervullen.

Met hartel. br groeten,
JAC. TROMP.

Alb. Agnesstraat 5a, Groningen.

ADRESVERANDERING

Het nieuwe adres van Ds J. Hekhuis is:
N.D. No. 331, Valthermond.

Beroepingswerk

Ds H. P. de Boer heeft het beroep naar Treebeek als evangelisatie-predikant aangenomen.

Advertentiën

Nette Huishoudster gevraagd

bij alleen wonende heer. Vriendelijke behandel.

Adres: K. A. van Beek, v. Hasseltlaan 67, Apeldoorn.

Gevraagd:

hulp in de huishouding

voor dag en nacht of morgenuren.

T. Gulmans, Rusthuis „Vredestein”, Zeist.

Wie zegt Niet ieder draagt dezelfde verantwoordelijkheid. Wie minder verantwoordelijkheid draagt, kan gemakkelijker iets beweren, dan de man, die weet, dat aan zijn uitspraak een zeker gezag wordt toegekend. Hij moet daarmee rekening houden en aler hij een bewering uit, zich heel goed reken-schap gegeven hebben van de draagwijdte daarvan. Geeft een Voorganger uitleg van een bijbelwoord, zo zal daaraan meer waarde toegekend moeten kunnen worden, dan wanneer een ander gemeentelid een verklaring voordraagt. Verkondigt de laatste een dwaalleer, dan zal de invloed daarvan niet zo groot zijn, als wanneer de leraar der gemeente een Schriftverklaring geeft, die in strijd komt met hetgeen de gemeente als waarheid heeft geleerd te belijden. — Men vege te niet dat de gemeente geen theologische maatstaven aanlegt bij de beoordeling van hetgeen haar als Woord Gods verkondigd wordt, maar dat beoordeelt van uit haar geloofspositie en dan menigmaal zuiverder oordeelt dan haar Voorganger. Haar geestelijk „instinct” werkt vaak beter dan dit vermogen werkt als het door theoretische denkarbeid verzwakt is. De gemeente keert zich tegen elke bewering en invloed, waarvan ze gevoelt, dat die haar Heiland en haar heil verduistert.

Orde van In de Lutherse Kerk in het Kruis Noorwegen bestaat een „Orde van het Kruis”. Ze is ontstaan als gebedsgemeenschap van predikanten, waarbij zich later ook niet-predikanten gevoegd hebben. Ze zagen hun eigen geestelijke nood en ook de geestelijke nood der kerk. In de „Ordening” die ze bij de (ongezochte) uitbreiding van hun kring hebben opgesteld, verklaren zij:

„Wij zijn uitgesproken tegen het dualisme tussen Kerk en Christendom, die van de oorsprong af bijeen behoren. Wij willen de eenheid der Kerk stellen boven elke particuliere belangstelling. Wij willen kerkelijke activisten zijn en geen aanbidders van kerkelijke vormen. Wij stellen ons onze arbeid voor als een kerkelijke, inwendige zending onder de van de Kerk vervreemden en de niet-meer-christenen in alle lagen van ons volk”.

We nemen de vertaling van deze „Ordening” over uit het „Evangelisch Luthers Weekblad”, die wel een paar vragen oproept. Maar waar het op aan komt is o.i. wel dit, dat het deze predikanten te doen is om Christelijke gemeenten, die die naam verdienen. Dat lezen we althans in hun afwijzing van

het dualisme tussen Kerk en Christendom. Verstaan we dit goed, dan zien we ook in dit streven een terug tasten naar N. Testament. Toen bouwde men op het fundament en niet half er naast; toen waren gemeentelid en christen be-

gripen, die elkander dekten — althans men was van oordeel dat dat zo behoorde en werd slechts hij gedoopt, die belijden kon van Christus, d.i. christen te zijn. L.

IN EN OM DIE BIJBEL

Aantekeningen bij Hosea

Hoofdstuk IV (Bijbelstudie)

vers 1. De profeten leiden hun boodschap menigmaal in met een „hoort des Heeren woord.” Zo Jesaja (1 : 10) en Jeremia (2 : 4). — Het zonden-register volgt nu van het gehele volk. Er is *geen trouw en geen liefde*. Trouw in de betekenis van waarheid, oprechtheid, betrouwbaarheid. — Ook de liefde tot de naaste ontbreekt. Oorzaak daarvan is: *geen kennis van God*. Dat heeft niets te maken met een verstandelijk weten van Gods eigenschappen, maar met een persoonlijk gemeenschapsleven met God! Dat ontbrak, gelijk helaas ook nu!

Eerst uit zulk een kennen vloeit de kracht voort oprecht te zijn (God is immers waarheid) en lief te hebben (God is liefde!)

vers 2. De gevolgen worden genoemd, letterlijk: zweren en liegen. Zweren in de zin van meened. — Doodslaan, stelen en overspel doen dus overtredingen van de geboden. — Zweren en liegen staan tegenover de waarheid terwijl doodslaan, stelen en overspel contra de liefde zijn.

Zij breken door, d.w.z. op het terrein van anderen, blijven niet binnen de perken, tasten ook anderen aan. De ene moord volgt op de andere, bloedbad na bloedbad.

Hosea bepaalde zich niet enkel bij het godsdienstige leven d.i. bij de *cultus*, maar bestraft ook de *dingen van het dagelijks leven*.

God ziet ons niet alleen op de Zondag, maar ook door de week!

vers 3. Deze zonden zijn het die het land in de ellende gebracht hebben.

Een natuurramp een droogte heeft het land geteisterd. Hier blijkt als overal in het O.T. het *verband tussen zonde en lijden*. Ook de zee zal uitdrogen! Dat is de climax in de opsomming! (Zie Amos 8 : 8, Rom. 8 : 22).

vers 4. Met vers 4 begint de boetpredikatie tegen de priesters. Zij zijn de oorzaak. Zó priester, zó volk! De mening is uitgesproken¹, dat deze woorden één bepaald priester zouden treffen, mogelijk de priester van Samaria.

Toch is het niet onmogelijk, dat de gehele priester stand hier beschuldigd wordt. Zelfs de profeten (: 5) gaan niet vrij uit. *Priester en profeet* hebben het

volk aangestoken. — Welk een verantwoord rust op hen die leiding moeten geven. (Jac. 3 : 1).

Niemand twiste noch bestraffe iemand? De profeet wil daarmee zeggen, dat het toch niets helpt, dan maak je je zelf onmogelijk.

Werd niet eens Amos weggejaagd? (Amos 7 : 12). Heeft Hosea iets dergelijks ervaren? — Het volk staat voor niets, het is een volk, dat de priesters van de Heere zelfs niet ontziet, maar met hen twist. (vgl. Deut. 17 : 9, 12).

vers 5. De priester zal vallen of struikelen bij dag. De priester dieat over dag, de profeet ontving zijn dromen en visioenen bij nacht. Zij struikelen in hun dienst, d.i. zij bezondigen zich daarin, en zullen ten val komen, „en Ik zal uwe moeder uitroeien”. Onder de moeder wordt hier waarschijnlijk gedacht aan de priesterstam, waaruit de priesters zijn voortgekomen, immers worden in dit gedeelte de priesters bestraft.

Anderen willen onder de moeder het volk verstaan, doch het volk komt in 't volgende vers ter sprake.

vers 6 Zonder kennis. Uit het le vers weten we, dat hier gedacht moet worden aan kennis Gods. Daardoor komt het tot een oordeel over 't gehele volk. Het 2e gedeelte van dit vers richt zich weer tot de priesters. „Dewijl gij”, priesters, de kennis verworpen hebt. Juist de priesters hadden allereerst tot taak, die kennis bij te brengen, zie Mal. 2 : 7. De wet d.i. de thora, — wat onderwijzing betekent —, was vergeten! De priesters hadden het volk moeten onderrichten in de wil Gods. Merk op dat hier nog staat „Mijn volk”. De Heere geeft Zijn rechten op het volk niet prijs!

Als straf zullen de priesters geen opvolgers meer hebben. Dit is in vervulling gegaan tot het rijk van Israël de tien stammen ten onder ging.

vers 7. Met het vermeerderen van hun aantal, nam de zonde toe. „Niet op de thora” legden ze de nadruk, maar op de cultus, het brengen van offers. En geen wonder, die offers brachten hun gewin. Er was geen vrees meer voor 't heilige, als de offers maar op de juiste wijze geslacht en geofferd werden! Als

Er is reden, dat we deze zaak opnieuw gaan bezien, en wel lering trekkende uit de ervaring, die men op dit punt in andere landen heeft opgedaan en onze eigen ervaring. Men zou kunnen vragen: is het niet beter, dat we één Europees opleidingscentrum kregen, nu Europa zo klein geworden is en de volken steeds meer naar elkaar toe groeien? Zou zulk een centrum onze eenheid als Baptisten gemeenten niet ten goede komen, en lagen daarin geen grotere mogelijkheden voor een goede voorziening in de behoefte aan voorgangers en leiders? Het zijn echter ook onze Amerikaanse broeders, die zoveel voor het werk in Europa voelen en doen, die deze weg niet op willen. Zij achten het het beste dat elk land zijn eigen opleidingsschool krijgt en het Seminary te Rüschlikon de meest begaafden der verschillende scholen een verdere studiegelegenheid zal bieden.

We mogen o.i. de gedachte aan een eigen Opleidingscentrum niet opgeven. We moeten ons gereed houden voor deelneming aan het gesprek, dat, vooral in Oecumenisch verband, gevoerd wordt over de vraagstukken, die liggen aan de wortel van de verdeelde Christenheid. Wij hebben behoefte aan mannen, die in staat zijn op wetenschappelijk verantwoorde wijze het bijbelse karakter van onze gemeenteopvatting aan te tonen. Het brandende vraagstuk in het kerkelijk gesprek der eerste decennien zal zijn: Wat is de Kerk? Van de gemeente uit, die zich onderscheidt, enerzijds van de „Kringen” en anderzijds van de Kerken, zal het antwoord gegeven moeten worden. Daarom hebben wij — zoal niet in de eerste plaats hierom, dan toch óók hier om een wetenschappelijk studiecentrum nodig.

We hebben, en dit moet voorop staan, een School nodig, die jonge mannen opleidt voor de Evangelieverkondiging en de gemeentebouw. Hun taak is minder een theologische dan wel een profetische, getuigende. Met dit karakter van de taak van onze Voorgangers moet de School rekening houden. De gemeente stelt in dit opzicht heel andere eisen dan de Kerk stelt, die zichzelf daarmee typeert dat zij theologen opleidt — ofschoon zij toont te beseffen, dat ze daarmee niet meer voldoet aan de behoefte, die de tegenwoordige situatie stelt.

In verband met het eigen karakter der bijbelse gemeenten zijn enkele regels te stellen betreffende toelating tot en opleiding aan een Baptistisch Seminary.

1. Sterke overtuiging van door de Heer te zijn geroepen moet de voor-

waarde zijn, die beslissend is voor de toelating. Dit roepingsbesef moet in de praktijk gebleken zijn. Wat het peil der ontwikkeling voor de toelating betreft, is te streven naar een kennis, gelijk staande met die ener Ulo-school en dat peil moet daarom zo gesteld worden, omdat a. dit toekomstig is, en b. ook broeders uit een eenvoudig milieu toegelaten kunnen worden. We mogen de Heilige Geest niet beperken in Zijn keus.

2. De opleiding moet een, in zichzelf gesloten baptistische opleiding zijn. Bizarde begaafde studenten moeten, zo mogelijk, gelegenheid krijgen een cursus te Rüschlikon te volgen en/of academische examens af te leggen.

3. Aan de School kon een zomer-cursus voor Voorgangers verbonden worden, op welke ze door de docenten voorgelicht worden over de ontwikkelingen op theologisch en kerkelijk gebied, en waarop de bijvakken besproken kunnen worden.

4. Door de School zouden mondelinge of schriftelijke cursussen gegeven kunnen worden voor jeugdleiders, Zondagschoolpersoneel en helpers in andere gemeentelijke arbeid.

5. Voor het functioneren van zulk een Seminary zijn twee vaste docenten nodig, die bij beurte als rector zouden kunnen optreden, terwijl, indien nodig, hulpkrachten zouden kunnen worden ingeschakeld.

Zo ingericht en functionerend zien wij in een eigen Seminary een uitnemend middel dat ons, onder Gods zegen, in staat zal stellen om onze opdracht onder ons volk in de komende jaren te vervullen.

Gesteld op gezonde, bijbelse basis en met erkenning van het geheel eigen karakter van de Baptisten-gemeenten, zouden wij allen o.i. zulk een Inrichting tot opleiding en centrum van wetenschappelijke arbeid, dankbaar kunnen steunen.

Aan de Amerikaanse broeders, van wier belangstelling in en liefde voor ons werk we zeker zijn, moeten wij dit plan voorleggen, teneinde hun instemming en financiële steun voor de uitvoering ervan te verwerven. We vertrouwen srellig dat ze ons die niet zullen onthouden.

Wij zelf moeten echter met grote ernst dit onderwerp overdenken en bespreken, want het is voor onze gemeenschap van zeer grote betekenis, hoedanig een opleiding onze toekomstige Voorgangers zullen ontvangen. Hier is uiterste voorzichtigheid geboden opdat, hetgeen voor de gemeenten tot grote zegen kan worden, niet schade brenge daàr waar ze voor verkeerde invloeden het gevoeligst is.

L.

Nieuws uit Pimu

Wat zal het deze keer voor nieuws zijn? Wel, heel goed nieuws. De Zendingsstaf is n.l. uitgebreid met drie personen, zodat we voorlopig voltallig zijn.

Op Donderdag 17 Februari kwam Dr David Wilson en zijn vrouw Robina met hun dochtertje Pamela (zes maanden oud) in Pimu aan. Ze waren sinds 15 December al in Upoto en bleven daar zo lang voor de studie van de taal.

De afstand Pimu—Upoto is nogal behoorlijk. Met de Zendingsauto is er nog altijd een halve dag mee gemoeid. Daarbij moet ook nog de Congo rivier per pont overgestoken worden. Ook is er niet altijd een pont beschikbaar om de wagen over te brengen.

De laatste week voor de aankomst van de familie Wilson werd in Pimu koortsachtig gewerkt om hun huis in orde te krijgen en hen zo feestelijk mogelijk te ontvangen.

Tegen elf uur in de morgen op de dag van hun aankomst was de spanning ten top gestegen. De schoolkinderen verlieten hun klassen en stelden zich keurig in de rij op.

De verplegers en onze beide verloskundige helpsters waren in smetteloos wit gekleed en ook al één en al rusteloosheid.

Eindelijk, om even vóór twaalf uur kwam de auto met dezelfde chauffeur, die mij ook had afgehaald, aanrijden.

Reikhalzend keken allen uit naar de „Mongaga”. Mongaga zo worden hier alle dokters genoemd.

Met vreugde werd er een gezang gezongen en toen werd de familie Wilson aan onze mensen voorgesteld. Te midden van het handen drukken, een gebruik, dat de Congolees overal heeft overgenomen, kwam de Kapita, dat is de Co-zichter over het werkvolk, hijgend en proestend, aangesnel. Bijna had hij deze feestelijke ontvangst gemist. Haastig had hij zich in zijn Paasbest gestoken en nu zwaaide hij zwierig met zijn tropenhelm naar de nieuwe Zendingsdokter tot aller vermaak....

Daar was grote vreugde in alle harten en niet het minst in onze harten. Na ruim zes maanden met Maisie alleen geweest te zijn, is eindelijk de versterking gearriveerd.

Zo heel dikwijls hebben we ons niet in staat gevoeld tot het doen van dingen, die we wél moesten doen, omdat er eenvoudig niemand anders was. Gaarne dragen we thans de grootste verantwoordelijkheid over aan Dr David Wilson.

Daar was ook dank in onze harten jegens God, Die ons de kracht daartoe gaf, wanneer wij dachten: Dit of dat

fonds) is bestemd, n.l. in 1954 f 3,21 (= 64,2 %) en in 1955 f 3,60 (= 72 %), en dan nog een kleiner deel voor de E.C.U. en de Opleiding, n.l. in 1954 f 1,08 (= 21,6 %) en in 1955 f 0,77 (= 14,4 %). — De kosten van de Unie-organisatie, die in 1954 f 11976,42 of f 1,76 per lid bedroegen en voor 1955 begroot zijn op f 11947,— of f 1,72, worden gelijk bekend is voor het grootste deel uit nog andere bronnen dan de Unie-contributie bestreden, n.l. uit renten, vergoedingen voor de administraties en de winsten op onze bladen. Zou dan ook aan deze andere bronnen een einde komen of daaraan een andere bestemming gegeven worden, dan zal dit begrijpelijkerwijs gepaard gaan met contributieverhoging.

2 Door al onze broeders en zusters is in 1954 in totaal via de contributie en de vrijwilligheid opgebracht f 46846,16 of f 6,93 per lid. Voor onze gezamen-

lijke taken en werkzaamheden is dat voor 1955 in totaal begroot op f 62257,50 of f 8,96 per lid. Wanneer we van rond f 7,— op rond f 9,— per lid willen overgaan, dan betekent dit, dat er voor onze gezamenlijke acties rond f 2,— per lid méér in 1955 verwacht wordt. En dan is nog niet gerekend met de jubileum-actie „Uw hand aan de ploeg”, die bedoelt f 15000,— bijeen te brengen voor de evangelisatie in het Zuiden!

U begrijpt uit een en ander wel duidelijk, dat het opgaan naar het jubileum-jaar niet betekent een gaan rusten op onze lauweren (hoe zouden we dat kunnen!), maar een opgaan naar grotere inspanningen. En is dat ook niet de zin van het „voortgaan van kracht tot kracht”?

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

hadden ontvangen.

Gemeente en vrienden kwamen 's avonds nogmaals bijeen op de begroetingssamenkomst, welke samenkomst onder leiding stond van Ouderling Br V. d. Deen. Ouderling Br Brongers verwelkomde onze nieuwe Voorganger namens de Gemeente, terwijl Ouderling Br Leutscher een welkomswoord sprak namens alle verenigingen. Br D. Jager vertegenwoordigde de afd. N.B.J.B. van Muntendam. De muziekvereniging „Elad” verleende deze avond haar gewaardeerde medewerking. Hun prachtige uniformen gaven het geheel een feestelijk aanzien. Zr de Haan van de Gemeente Pernis vertolkte de gevoelens van de broeders en zusters aldaar, waaruit grote waardering bleek voor Ds De Jong en zijn arbeid op de Zuidhollandse eilanden.

Aan het eind van deze begroetings-samenkomst sprak Ds De Jong woorden van dank. De Gemeente Muntendam hoopt met haar nieuwe Herder en Leraar een gezegende tijd tegemoet te gaan.

B. V.

MUNTENDAM

Zondag 3 April j.l. was voor de Gemeente te Muntendam wel een zeer bijzondere dag, hetgeen zijn oorzaak vond in het feit, dat zij haar nieuwe Voorganger Ds M. de Jong mocht begroeten. In de voormiddagdienst werd Ds De Jong in zijn ambt bevestigd door de oud-Voorganger van de Gemeente, Ds J. Hekhuis, thans Voorganger van de Gemeente te Valthermond. Deze dienst vond plaats in eigen kerkgebouw, welk gebouw tot de laatste plaats was bezet. De namiddagdienst werd gehouden in de Ned. Herv. Kerk, aangezien ons eigen kerkgebouw het grote aantal bezoekers niet zou kunnen bevatten. Ook de Ned. Herv. Kerk was deze middag meer dan bezet. Als onderwerp voor zijn intrdepredikatie had Ds De Jong gekozen „Wat zijt gij uitgegaan om te zien?” (Matth. 11 : 8). Met grote aandacht werd naar deze ontroerende boodschap geluisterd, waarmede onze nieuwe Voorganger op waarlijk grootse wijze zijn intrrede in zijn nieuwe Gemeente heeft gedaan. Het zangkoor van de Gemeente begroette Ds De Jong met een welkomslid. Na de predikatie werd de leiding van de dienst overgedragen aan Ouderling Br Brongers, die daarop aan verschillende sprekers het woord verleende. Namens de Gemeente sprak Br van der Deen een welkomswoord. De Comm. der Unie werd vertegenwoordigd door Br L. van Dam uit Groningen, die de

Gemeente opwekte om geheel achter haar Voorganger te staan. Burgemeester Groenendaal sprak een hartelijk welkomswoord: met Gods hulp zal Ds De Jong het in Muntendam zeker klaren. Ook in Muntendam is geestelijke nood aanwezig. Namens de Herv. Gemeente bracht Ds Haveman gelukwensen over aan de nieuwe Voorganger en de Gemeente. Ds Have-man sprak de wens uit, dat evenals voorheen, ook in de toekomst nauwe samenwerking mogelijk zou blijken.

Br Smit vertegenwoordigde de Veenkoloniale Bond van Baptisten Gemeenten. Deze broeder sprak zijn vreugde uit over het feit, dat Ds De Jong, die in de Veenkoloniën geen onbekende is, weer in dit gebied was teruggekeerd. Zowel voor Ds De Jong alsook voor de Gemeente Muntendam was het een blijde verrassing, dat een broeder en drie zusters van Pernis deze dag in ons midden waren. Broeder Buntjer dankte Ds De Jong namens de Gemeente Pernis voor het goede werk hetwelk hij aldaar had gedaan. De Gemeente Muntendam werd verzocht steeds biddende achter hun Voorganger te staan, want aldus Br Buntjer: „Hij is het waard”.

Door verschillende sprekers werd daarna nog het woord gevoerd: n.l. de heer Pijl namens de Gereformeerde Kerk te Veendam, de heer Prins namens de Vrije Evangelische Gemeente te Veendam, Ds De Neef namens de Gemeente Winschoten en het Convent van Predikanten, Ds Jut namens de Gemeente Nieuwe Pekela en Jedaco, terwijl de Gemeenten, Stadskanaal, Musselkanaal, Hoogezand en Delfzijl door hun respectievelijke afgevaardigden werden vertegenwoordigd. Aan het slot sprak Ds De Jong een dankwoord aan het adres van allen, die hem op zulk een warme wijze

DEVENTER

Na enige tijd van stilzwijgen, willen wij U thans weer het één en ander doorgeven van hetgeen er plaats vindt in onze Gemeente. Sedert enkele jaren zijn wij reeds aan het sparen voor een nieuwe kerk of een ander gebouw, daar ons huidige kerkje veel te weinig ruimte biedt voor ons jeugdwerk en kennelijke tekenen van ouderdom vertoont, waardoor wij het toch na verloop van tijd zullen moeten verlaten. Verschillende acties zijn reeds op touw gezet, welke financieel goede resultaten te zien gaven, doch bovenal geestelijke winst betekenden, omdat je met elkaar bezig was iets te doen in het Koninkrijk Gods. Het andere werk wordt echter niet vergeten. Regelmatig colportereren er broeders en zusters met ons evangelisatieblad „De Zaaier”, terwijl wij ons mogen verheugen in een bloeiend verenigingsleven. Er wordt intensief gewerkt, vooral onder de jeugd. De voorganger brengt regelmatig en met heilig enthousiasme het Woord; zo ook weer tijdens de achter ons liggende Paasdagen. Wij werden er bij bepaald, dat Christus is opgestaan uit de doden, maar wat meer is, dat Hij leeft, óók nu, zodat wij hem altijd naast ons mogen weten, als de Leidsman voor dit leven.

Eerste Paasdag hoorden wij tevens van onze voorganger, dat hij het beroep, op hem uitgebracht door de Gemeente Treebeek, had aangenomen. Velen konden hun ontroering nauwelijks bedwingen en het was Ds De Boer kennelijk aan te zien, dat hem dit besluit zwaar was gevallen. Maar wij weten, dat de roepstem van God gehoorzaamd moet worden, hoe moeilijk het ook vaak is. Wij zijn dankbaar, dat wij onze geliefde voorganger met zijn gezin ± 5 jaar in

ons midden mochten hebben en wij weten, dat God ons op Zijn tijd een andere herder en leraar zal zenden, want de Heer laat nimmer varen het werk, dat Zijn Hand begon.

2e Paasmorgen hadden wij wederom een mooie en gezegende dienst, terwijl 's avonds een Paasbijeenkomst was belegd voor leden en vrienden der Gemeente, waarbij een goed toneelspel werd opgevoerd, met een op Christus wijzende inhoud. Het zangkoor verleende weer haar medewerking, evenals in de morgendienst van de eerste Paasdag. En zo gaan we verder, ziende op Jezus Christus als Heiland der Wereld. Wij willen U allen tevens hartelijk groeten.

L. v. d. LEUR, Secr.

TREEBEEK

Een paar keer is in De Christen reeds geschreven over de verstrooide Baptisten in Zuid Limburg. Dat was naar aanleiding van de cijfers van de volkstelling van 1947. Maar sindsdien is er in onze streken al weer veel veranderd.

Duizenden hebben sinds 1947 Zuid Limburg verlaten, maar tienduizenden stroomden weer naar Zuid Limburg toe. En nog steeds gaat die stroom door, daar er hier nog steeds gebrek is aan arbeidskrachten. Italianen, Polen, Friezen, Groningers, ja uit al onze provincies kwamen zij hierheen. Sommigen konden niet wennen, hetzij aan de arbeid, aan de mensen of aan de omgeving, en vertrokken weer. Maar verreweg de meesten vestigen zich hier en stichten hun gezin en bouwen aan hun toekomst. En daarbij is het opvallend, hoe vaak je met mensen in aanraking komt (vooral uit het Noorden) bij wie de naam „Baptist” herinneringen oproept. Soms is er een band, die bestaat met Baptisten van elders.

Wij kunnen ons zeer goed verenigen met het onderschrift van de E.R. dat het slechts hier op aan komt: „De hand aan de ploeg te slaan”, en we zouden dit nog willen aanvullen met *en trouw te zijn*. Dit laatste vergeten velen, ook nog wel uit onze Gemeente. Laat dit dan een oproep zijn voor ons allen, ook voor Treebeek: Heer, help ons getrouw te zijn.

Ook hebt U kunnen lezen in De Christen dat de Gemeente Treebeek voor de evangelisatie-arbeid in Zuid Limburg Ds H. P. de Boer van Deventer heeft beroepen. Eveneens, dat Ds De Boer dit beroep aanvaardde en zo spoedig mogelijk met deze arbeid hoopt te beginnen.

Ook de Gemeente Treebeek had zich afgevraagd: Wat moeten wij doen, om de hand aan de ploeg te slaan?

Eerst bij een enkeling, later ondersteund door meerderen en thans bij de gehele Gemeente werd de dringende noodzaak gevoeld te arbeiden, een offer te brengen, een licht te zijn in het „donkere Zuiden”. Zelfs buiten de Gemeente werd ons steun toegezegd door vrienden en niet Baptisten. Deze nood is ons opgelegd en de liefde van Christus dringt ons. Moge God ons helpen en de wegen hiervoor wijzen.

Zo nu weet Baptist Nederland weer eens iets van de plannen van Treebeek. Wilt U ook wat voor ons doen? Neen U hoeft niet te schrikken, 't gaat niet om geld, maar wij vragen u deze arbeid dagelijks in 't gebed te gedenken.

Dat wilt U toch wel doen nietwaar??

Met hartelijke groeten,
H. OOSTERLOO, Secr.

ARNHEM

Als gemeente kunnen wij terugzien op een bijzonder gezegend Paasfeest.

Een jonge zuster werd door de doop aan de gemeente toegevoegd en is het geen groot voorrecht, om juist op het Paasfeest een doopdienst te mogen beleven? Pasen is immers het feest van opstanding en nieuw leven, en de Doop een belijdenis om te breken met het oude leven en een getuigenis om een nieuw leven te beginnen, een leven samen met Hem, een geheel nieuw leven!

Wij zijn dankbaar voor de zegeningen, die onze opgestane Heiland ons heeft geschonken.

Zr Tiny Hendriks, het jongste lid van onze gemeente, heeft aan de roepstem van haar Heiland gevolg gegeven, zij is een nieuw leven begonnen met Hem, Die zij zo graag wil volgen.

J. P. VIS, secr.

De Paasconferentie van de Friese Bond te Sneek

„Jezus Christus de Hoop der wereld” was als motte voor deze dag gekozen.

De opkomst was boven verwachting. 's Morgens halftien was de kerk geheel gevuld met jong en oud uit verschillende Friese gemeenten.

Zij die van andere plaatsen kwamen werden eerst op koffie getraceerd in de

jeugdzaal. Vandaar ging het naar de kerk. Hele gezinnen waren aanwezig, juist nu er ook iets voor kinderen zou worden gedaan. Ze zaten vol spanning naast hun ouders, het was echt feest, want pasen is een blijde dag en wie kan blijer zijn dan een kind. Dit heeft deze dag stimulerend gewerkt, want ook de ouderen waren blij.

We begonnen met een bidstond, er werd door velen gebeden om zegen, ook voor de kinderen. Hierna werd gezamenlijk gezongen begeleid door piano en orgel.

Na de zangdienst hield ds G. Visser van Workum-Makkum als voorzitter der Friese Bond zijn openingswoord, waarin hij met enkele woorden het heengaan herdacht van wijlen ds H. Visser, die de Bond mee oprichtte en 30 jaar voorzitter is geweest. God heeft zijn streven en werken ten zegen gesteld en daarom past het ons hem met dankbaarheid te gedenken. De voorz. besloot zijn openingsrede met de wens, dat het een onvergetelijke dag mag worden, ook voor de kinderen, en dat we bij vernieuwing zouden beseffen dat we Nieuwtestamentische gemeenten zijn.

De sprekers waren Ds Mostert van Harlingen over „Jezus Christus de Hoop der Gemeente”, Ds Boeschoten van Stavoren over „Het Koninkrijk Gods dat komt” en Ds Van Dam van Zandbulten over „Christus de Hoop der hopelozen”.

Dit alles werd afgewisseld door muziek van hobo, fluit en orgel en zang van het zangkoor van Sneek.

Tijdens het zingen van een lied hadden we de uittocht der kinderen, die nu onder leiding van leidsters een wandeltocht maakten door onze stad, om daarna in de jeugdzaal naar een vertelling te luisteren met behulp van een flanelograaf.

Voor de pauze aanving, kwamen de kinderen weer de kerk binnen, en sloten zich weer bij hun ouders aan om gezamenlijk de vergadering te beëindigen, en daarna in de Hartman Visserzaal een jeugdzaal de maaltijd te nuttigen, onder het genot van een heerlijke kop koffie (volgens de gasten).

De middagvergadering, die om 2 uur aanving werd weer met een zangdienst ingeleid, begeleid door het muziekgezelschap „Arpa”.

Na deze opening gingen de kinderen weer naar de jeugdzaal voor hun eigen programma.

In de middagvergadering zong Mej. H. v. Netten op zeer verdienstelijke wijze enige geestelijke liederen. De getuigenisdienst, onder het motto: „Jezus Christus, mijn levende Hoop” was een waardig slot. We gingen allen gesterkt en verblijd naar huis, met de zekerheid in ons hart: De Heer is waarlijk opgestaan, nu vangt het nieuwe Leven aan, een Leven aan Zijn dienst gewijd, een Leven tot in eeuwigheid.

J. S.

(Enigszins bekort, E.R.)

Voor f 1.—

kunnen belangstellenden zich in het bezit stellen van de financiële verslagen van alle Unie-onderdelen en de belangwekkende toelichtingen hierop. Verkrijgbaar bij Unie-bureau na toezending van f 1.—.

De Bondsdag van de Noordelijke Bond

Tot in de uiterste hoeken was de toch niet kleine kerk te Haulerwijk gevuld, toen Ds N. van Beek de Paasbondsdag van de Noordelijke Bond 1955 opende. Bijna 300 mensen waren aanwezig!

Een mooie bidstond leidde de dag op waardige wijze in, waarna Ds G. Brongers tot de aanwezigen sprak over Filippenzen 3, onder motto „Christus kennen”. Ds J. Reiling sprak over „Onze taak, nu” en wees er op, dat wel de macht van het christendom maar niet de macht van Christus terrein verloor: onze taak is daarom van deze macht van Christus getuigenis af te leggen tegenover kerk en wereld.

Na de middagpauze sprak Ds G. Vegter een inspirerend woord over: „En verlies niet de moed!”, waarin ons de overwinning van Christus werd gewezen als de grond van een blijvende moed. En dat in de kracht van deze overwinning de moed niet verloren gaat, bewees de getuigenisdienst, waarin verschillende van hun levende Heer getuigden.

De zangkoren van Delfzijl, Foxhol, Haulerwijk en Hoogezand waren aanwezig en zongen de Lof des Heeren op verschillende melodiën en woorden. Dienende Martha's zorgden voor een overvloed van koffie, thee, koek en koekjes.

Het was een mooie en bemoedigende dag!

Corr.

Een extra

Uit ons Unie-bureau

Op uitnodiging van de Patriarch van Moscou van de Russisch Orthodoxe kerk aan de Oecumenische Raad van Kerken in Nederland zal een delegatie van deze Oecumenische Raad van Kerken een bezoek aan Moscou brengen.

Deze delegatie zal bestaan uit 4 personen, terwijl het bezoek in de maand Juni zal plaats hebben. Eén van deze 4 gedelegeerden is de voorzitter van onze Unie, Ds F. E. Huizinga van Hengelo. Ook zal de nieuwe Utrechtse hoogleraar Dr J. de Graaf, een der weinige echte kenners van Rusland en de Russische kerk, deel van deze delegatie uitmaken. Daar in Christus geen slaaf noch vrije bestaat, geen Oost noch West, geloven en vertrouwen wij, dat dit bezoek mede mag dienen om in de geest van Christus een dieper kennen van het Russische volk en van onze Russische geloofsgenoten als ook een wederzijds verstaan te bereiken.

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Leestafel

VOORTGEZET ZELFONDERZOEK, door Dr P. J. Roskam Abbing. Uitgave Boeken-centrum te Den Haag. Gebrocheerd f 3.—. 79 bladz.

Dit is het derde Nr van een serie handboekjes voor de dagel. praktijk van het leven. Het gevaar bestaat, dat de kennis der waarheid theorie blijft; dat ze niet naar binnen geadresseerd wordt en men zich niet voor haar werking opent. Dan blijft ze in het eigen leven onvruchtbaar. — In dit boekje worden 52 onderwerpen behandeld, overdacht en onderzocht naar haar waardij voor de reiniging en opbouw van het persoonlijk geloofsleven. We kunnen onze lezers aanraden zich aan de hand van dit boekje te oefenen in persoonlijke omgang met het Evangelie. Het resultaat zal niet verborgen blijven.

L.

Nelly van Dijk—Has: Jeugd zoekt een haven. Uitgave van J. H. Kok N.V., Kampen. Prijs ing. f 4.25, geb. f 5.40. V.C.L.-abonné's betalen f 2.70 voor een geb. ex.

Nelly van Dijk—Has heeft ons hier—een goed, gezellig boek geschonken, dat de moeite van het lezen waard is. Ze speelt het waarlijk klaar om interesse te wekken voor alle leden van het gezin Linthout. Het is geen levensvreemde, zoet-Christelijke roman geworden maar een frisse weergave van een stukje gezinsleven zoals we dat in de werkelijkheid aan kunnen treffen. Een boek met een boodschap. Van harte aanbevolen.

Wf.

Beginselen van Kerkbouw, uitgebracht aan de Generale Synode der N.H.K. door de daartoe benoemde Commissie. Uitgave van het Boekencentrum N.V., Den Haag. Prijs ing. f 3.75.

Dat de Kerkbouw voor grote problemen stelt, en dat in bijzondere mate de Protestanten daarmee worstelen, wordt ieder duidelijk die dit uitgebreide rapport leest. Allereerst is daar de vraag, hoe we het Kerkgebouw moeten zien: als huis Gods of als huis der Gemeente? Is het Kerkgebouw een „gewijde” ruimte? Moet de kansel of de avondmaals-tafel de centrale plaats innemen? Beslist een belangrijk rapport voor hen die met Kerkbouw te maken hebben, niet alleen vanwege de theologische problematiek, maar evenzeer vanwege de praktische wenken e.d. die gegeven worden.

Bouwstichting, Bouw-commissies, bestudeert dit rapport.

Wf.

Beroepingswerk

De gemeente te Pernis heeft Ds M. G. Boeschoten te Staveren beroepen als herder en leraar.

Br B. te B. Het citaat uit de Spiegel gelezen. Stuur de Spiegeldominee een paar werkjes uit ons Lectorfonds en wijs hem in een begeleidend schrijven op de bladz. 21, 46—50 in De Kinderdoop van J. Schoemaker; en op bladz. 14 van mijn Het Genadeverbond. U kunt die gedeelten ook overschrijven en hem dan toesturen.

L.

Advertentiën

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van onze dochter

Anna Margaretha Carolina

Mr. en Mrs. Simpson.

India, 8 April 1955.

Tijdelijk:

Baptist Mission Hospital, Tezpur, India.

Opnieuw verblijdde de Heer ons met de geboorte van een dochtertje en zusje

Hennie Jipke

C. van Wier

R. van Wier—Grondsmoeder

Jacob Cornelius

Rommie Johanna

Hoogezand, 18 April 1955.

Singelstraat 7.

VRIESCHELOO (gem. Bellingwolde)

Gevraagd per 1 Augustus aan de Chr. Nat. Sch. (3 mansschool) te Vriescheloo

een Onderwijzer voor klas 3 + 4

bev. v. j. Mooie school, goede verbinding met Winschoten. Ook zij, die dit jaar examen moeten te doen, kunnen solliciteren.

Brieven aan het Hfd. der Sch. L. M. Mulder L 73, Vriescheloo.

Eben Haëzer

De 24e April hopen D.V. onze geliefde ouders

IJ. de Boer

U. de Boer—Zwaan

hun 25-jarige echtvereniging te gedenken. Dat God hen nog lang mag sparen is de wens van hun dankbare kinderen

Aaltje
Fokke
Ijmie
Ruurd
Willie
Jelle.

Koudum, Hoofdstraat 19.
April 1955.

Wegens omstandigheden geen drukte.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

„En allen dezelfde geestelijke drank gedronken hebben; want zij dronken uit de geestelijke steenrots, die volgde; en de steenrots was Christus”.

1 Kor. 10 : 4.

Hier is zuivere typologie. De steenrots was Christus! Wie zou zulk een woord over een kale rots hebben verwacht? Geen wonder, dat typologie bij wetenschapsmensen in een min of meer kwade reuk staat. Toch is er typologie in de Heilige Schrift en het komt mij voor dat het een nadeel betekent voor de Gemeente van Christus, als de typologie wordt miskend. Men kan ook te veel typologiseren en typen vinden, die er in werkelijkheid niet zijn. Ieder type zal bijbels gefundeerd moeten zijn, zullen we niet aan willekeur en fantasie overgeleverd worden.

De H. Geest, die de Schrift geïnspireerd heeft, maakt gebruik van merkwaardige middelen om ons de Persoon en het werk van onze Heer Jezus Christus te doen kennen. De geslagen rots waaruit het water stroomde om Israel te drinken, is het beeld van Jezus Christus, die geslagen werd. In de woestijn openbaarde Israel een groot ongeloof. Dagelijks werd het gevoed met het manna, het brood uit de hemel, zeshonderd duizend mensen werden op deze wijze in het leven gehouden, en toch stond Israel tegen Mozes op en dreigde hem te stenigen.

Mozes riep tot de Heer: Wat zal ik dit volk doen? Er feilt niet veel aan, of zij zullen mij stenigen. Toen zeide de Heere tot Mozes: Ga heen voor het aangezicht des volks en neem met u uit de oudsten van Israel; en neem uw staf in uw hand waarmee gij de rivier sloegt

en ga heen. Zie, Ik zal aldaar voor uw aangezicht op de rotssteen in Horeb staan; en gij zult op de rotssteen slaan, zo zal er water uitgaan, dat het volk drinke (Exod. 17 : 4—6).

Uit de geslagen rots sprongen de waterstromen te voorschijn, schoon type van de Heilige Geest, die gegeven werd als vrucht van het offer dat Jezus Christus bracht. „Zij dronken uit de geestelijke steenrots en die rots was Christus”. Zonder het slaan van de rots zou er geen water zijn. De ongeslagen rots zou betekenen een van dorst gestorven Israel. Christus is het centrum van Gods gedachten en Hij is het middelpunt van Gods doen. Het is door Christus, dat God ons Zijn weldaden schenkt. Het is door het *Lam Gods*, dat geslacht werd, dat de stroom van Gods genade tot ons kwam. De sluizen van Gods liefde werden geopend toen Christus, de Rots, werd geslagen aan het kruis van Golgotha.

Deze Rots is het fundament van onze zaligheid en van de vreugde, die het deel is van de Gemeente des Heeren. Ware deze Rots niet geslagen, dan zou de stroom van zegen niet losgebarsten zijn.

Dit slaan van de Rots is *het werk Gods*. Christus werd door God geslagen, God zelf gaf Hem over tot de kruisdood, ook al werden hier „de handen van zondige mensen” ingeschakeld. Welke hand — als God het niet deed — zou uit een rots water te voorschijn kunnen brengen? Zo is ook de komst van de Heilige Geest een werk niet van de mens, maar van God!

Noch door onze daden, noch door onze woorden, noch door onze gevoelens is de Heilige Geest gekomen. God deed, wat wij niet konden! Christus heeft het werk volbracht, Hij was de ware Rots, de geslagene en het „water des levens” is gekomen. Hij zegt tot ieder die in Hem gelooft: „Het water dat Ik hem geven zal, zal in hem worden een fontein springende tot in het eeuwige leven” (Joh. 4 : 14).

In Num. 20 wordt een bijna gelijke geschiedenis verhaald:

„Neem die staf .... en spreek tot de steenrots, zo zal ze water geven.. Toen hief Mozes zijn hand op, en hij sloeg de steenrots tweemaal met zijn staf, en er kwam veel water uit .... (vs 7—11).

In Ex. 17 is sprake van een rots, eveneens in Num. 20. Toch worden er in het hebreuws twee verschillende woorden gebruikt. In Ex. 17 het woord „Tsar” dat de aanduiding is van een *alleen staand* steenblok. In Num. 20 is het woord „sela”, dat meer aanduidt een langgerekt massief blok rots.

Beide rotsen werden geslagen door Mozes, beide rotsen gaven water. De eerste rots bevond zich te Horeb en van daar stroomde het water naar beneden en volgde als het ware de kinderen Israels.

Te Kades-Barnea steeg het terrein en het was noodzakelijk dat een nieuwe stroom water kwam.

Het eerste slaan bleef van kracht, bij de tweede rots kon volstaan worden *met een spreken tot de rots*.

Christus behoeft niet andermaal geslagen te worden. Christus is *de alleenstaande Rots*, de geheel Enige! Hij werd eens voor ons geslagen.

Bij de tweede lang gerekte rots hebben wij te denken aan het feit, dat Christus voor ons, voor de gelovigen, de bron blijft, we behoeven slechts tot Hem te *spreken*. Dan staat Hij niet meer als de Afgezonderde, Hij is met de Zijnen verbonden, als het ware één geworden. Christus en de Gemeente zijn één! Zij vormen de lang gerekte Rotsketen, en van Christus en van Zijn Gemeente uit moeten de waterstromen vloeien, dichtbij en veraf.

De Gemeente is op die Rots gefundeerd. Niemand kan een ander fundament leggen. Op die Rots wil Hij Zijn Gemeente bouwen.

De grote vraag, die ons aan het hart wordt gelegd, met het oog op het naderend Pinksterfeest, is deze: gaan er

stromen van levend water van ons uit? Stroomt de H. Geest van Christus uit, ook door ons heen, en door ons verder de wereld in?

Hier is *het water des levens*, waarop wij ons moeten bezinnen. Is het er niet, dan wordt de Gemeente een zandwoestijn. Is dat water des levens er wel, dan zal de Gemeente groeien en vruchtbaar zijn en de wereld rondom ons zal herschapen worden, zó dat voor een distel een mirt opgroeit. Drinken wij maar veel uit de Rots! Maar dan moet er aan vooraf gaan een spreken tot de Rots! Hij geeft, waar van Hem begeerd wordt!

D. SLORT.

Resultaten De resultaten van geestelijke arbeid zijn moeilijk vast te stellen en dat vooral op korte termijn. De grote evangelisatiecampagne van Billy Graham, vorig jaar in Engeland gehouden, ligt ons allen nog vers in het geheugen. Er werden resultaten vastgesteld en gepubliceerd. Deze waren zeer verheugend. Maar de vraag bij zulke Evangelisatiecampagnes is altijd, hoeveel er van beklijft. Mensen kunnen onmogelijk de zegensporen Gods vervolgen. Vaak maait iemand na vele jaren, wat door anderen werd uitgezaaid. Dat hindert niet, want de vrucht is voor God, is aan Hem te danken en tot Zijn eer.

Resultaten Maar gaat men eenmaal **getoetst** met cijfers werken dan is het te verwachten en ook geoorloofd dat deze **getoetst** worden. — In Engeland werd een onderzoek naar het blijvend karakter der gevolgen van de campagne van Billy Graham ingesteld en gepubliceerd in The British Weekly. Die konden worden vastgesteld uit de gegevens van 334 kerken en gemeenten. Deze 334 gemeenten ontvingen van het Nazorgcomité van de Campagne 3.222 beslissingskaarten. Dit aantal betrof 1.657 of 51.43 % kerkgangers en 1.565 of 48.57 % niet-kerkgangers. Van deze laatsten bezochten nog 1.002 of 64.03 % de kerk en namen deel aan het gemeentelijke leven.

Leef-tijden Ingedeeld naar leeftijden komen de volgende cijfers aan het licht:

leeftijd	bekeerling-en	%
10—13	516	16.01
14—16	743	23.06
17—19	636	19.73
20—25	443	13.74

26—35	355	11.02
36—40	227	7.07
41—50	182	5.65
51	120	3.72

Deze cijfers lijken ons zeer leerzaam en zeggen ons opnieuw welke leeftijd het ontvankelijkst is voor de Goede Tijding. Op deze leeftijd bestaat blijkbaar de diepst gevoelde behoefte aan verlossing, althans: erkent men dat het gemakkelijkste.

De kerken Haast alle kerken deden in de campagne mede. Ook verschillende groepen, die geen gemeentelijke of kerkelijke naam dragen. Onder de 334 kerken die antwoordden was de verdeling als volgt:

	ant-woorden	beslissings-kaarten	%
Anglicanen	110	1198	37.78
Baptisten	90	902	27.99
Methodisten	48	486	15.08
Congregationalisten	41	111	3.45
Niet vast te stellen	9	73	2.27
Pinkstergem.	7	55	1.71
Presbyterianen	4	24	0.74

Het zou dwaas zijn om, wijl niet alle resultaten blijvend zijn, niet voor de vruchten van deze arbeid hartelijk dankbaar te zijn. Billy Graham werkt waarlijk niet op het gevoel of op de zenuwen van zijn toehoorders. Er zullen altijd wel mensen zijn, die in zulke dagen een verklaring afleggen, die later onvoldoende gefundeerd blijkt te zijn. Maar van groot belang is de geregelde arbeid van Uw Voorganger! Waardeer die!

Beeldspraak De betrekking, waarin **Beeldwaarde** Christus en de gemeente tot elkander staan, wordt in het N. Testament onder verschillende beelden voorgesteld: Herder-kudde; Sluitsteen-Tempel; Fundament-Gebouw; Hoofd-Lichaam; Bruidegom-Bruid. Het gevaar bestaat dat we deze beelden, die de betrekking tussen Christus en de Zijnen slechts onder een bepaald gezichtspunt begeren te stellen, te ver gaan uitwerken en ze meer laten zeggen, dan de bedoeling der Schrijvers was. — De eerste vraag is: hoe verstonden die mensen deze beelden, in wier tijd en omgeving ze gebruikt werden. De vraag is niet wat er voor ons begrip in de beeldspraak ligt, maar hoe ze toen verstaan werd.

Welke gedachte is uitgangspunt, wat zal in 't bijzonder in 't licht gesteld worden, wanneer de gemeente het lichaam van Christus genoemd wordt? Ziet dat, althans in eerste plaats, op haar *wezen*, of ziet het op de *betrekking*, waarin ze tot Christus staat? Wil het de nadruk leggen op haar *verlieftheid* of op haar *afhankelijkheid*?

Beeld der Dienstbaarheid Ons lichaam is het middel, dat ons ter beschikking staat om onszelf te openbaren,

ons hier te laten gelden. Het is het instrument van onze geest; het orgaan, om hier onszelf te ontplooien. Het staat ons ten dienste en we mogen ons niet door hetzelfde laten overheersen, maar hebben het in onderworpen staat te houden. I Kor. 9 : 27. Duidelijk komt deze beoordeling van het lichaam uit in het feit dat „lichaam” ook de aanduiding van de *slaaf* was. De slaaf werd wegens zijn staat van en roeping tot dienstbaarheid „lichaam” genoemd. In deze zin is de benaming „lichaam” voor de gemeente in het N. Testament zeker (ook) te verstaan. Zij is het instrument, waardoor Christus hier op aarde Zijn werk doet. Gelijk de slaaf slechts gold als lichaam, niet als persoon; het eigendom van zijn meester was, van hem afhankelijk en tot gehoorzaamheid verplicht, zo staat het ook met de gemeente ten opzichte van haar Heer. Als haar Hoofd leeft ze bij Zijn gratie en regeert Hij haar. De gemeente als Zijn lichaam, Zijn „slaaf”, is gevarieerd in haar organen: sommigen zijn tot belangrijke, andere tot eenvoudige dienst geroepen. Maar elk onderdeel moet tevreden zijn met zijn plaats, want insubordinatie maakt het geheel onbruikbaar. Het is dit gezichtspunt, waaronder Paulus de gemeente stelt als hij van haar als van een lichaam spreekt. I Kor. 12.

Dienstbaarheid De aard van de **en Liefde** dienstbaarheid der gemeente wordt nader belicht door de vergelijking van de verhouding man-vrouw en gemeente-Christus. We vinden haar in Eleze 5 : 22—33. Dit gedeelte wordt ingeleid met de woorden:

Gij vrouwen, weest uw eigen mannen onderdanig, gelijk de Here, en besluit met de woorden:

en de vrouw zie, dat zij de man vreze.

Daar tussenin wordt met bijzondere nadruk gewezen op de roeping van de man om zijn vrouw lief te hebben. Daardoor heft hij haar roeping om onderdanig aan hem te zijn, niet op, maar maakt hij haar deze onderwerping oneindig gemakkelijker. Vanwege de liefde, die haar man haar betoont, zal zij hem in liefde dienstbaar zijn.

Misschien dat we de beelden: „lichaam” en „bruid” meer van deze zijde moeten zien, opdat we ze niet te zware of zelfs verkeerde nadruk geven.

L.

Beroepingswerk

Ds J. Ketelaar te 2de Exloermond heeft voor het beroep van de gemeente te Nieuw Weerdinge bedankt.

Over de Jacobusbrief

De gewone bijbellezer aanvaardt als vanzelfsprekend, dat we hier met een brief te doen hebben. Dat kan ik met hem eens zijn. Maar dikwijls ontgaat het ons, dat de dingen niet zo vanzelfsprekend zijn, als ze op het eerste gezicht lijken. Neem b.v. eens Hebreë. Is dat wel een brief? Daar is geen naam van een afzender, zelfs het adres ontbreekt. Alleen aan het eind van Hebreë vinden we een heilwens en verschillende groeten. Daarop gronden wij de uitspraak dat we met een brief te doen hebben.

Bij Jacobus is de situatie juist omgekeerd, daar is — een overigens niet zo duidelijk — adres, maar daar ontbreken weer de gebruikelijke heilwensen en groeten. Het adres van Jacobus wijkt wel zeer sterk af van de wijze, waarop Paulus gewoon is te adresseren. Hier is een adres, dat overeenkomt met dat wat we in Hand. 15 : 23 lezen, waar geschreven staat: „de apostelen en de ouderlingen en de broeders (dat zijn de afzenders) wensden de broederen uit de Heidenen die in Antiochië en Syrië en Cilicië zijn, zaligheid”. Deze wijze van adressering vinden we nu ook in onze Jacobusbrief, zodat we als zeker mogen aannemen, dat hier een brief voor ons ligt.

Dat hier van een brief sprake is, blijkt ook uit de inhoud. Er worden daar bepaalde toestanden beschreven, die er op wijzen, dat de schrijver er mede bekend is. Hij schrijft naar aanleiding van die toestanden, en geeft zijn vermaningen. Het is daarom een door-en-door praktische brief. Die praktische aanwijzingen vinden we ook wel bij Paulus, doch meest aan het einde van de brief, als toepassing van de beginselen die hij eerst aan de orde stelde.

Eij het noemen in de brief van allerlei dingen, is het toch opmerkelijk dat er niet de indruk gewekt word, dat er een samenraapsel is van alles en nog wat, maar dat er een eenheid is; daarmee bedoel ik, dat alles van één hand geschreven is.

Merkwaardig is, dat er in deze brief veel dingen genoemd worden, die doen denken aan de Evangelien en in het bijzonder aan woorden van Christus. Daarvan geef ik voor hen die de moeite willen nemen, dit na te gaan, enige teksten. Jac. 1 : 4 met Matth. 5 : 48; Jac. 1 : 5, 17 met Matth. 7 : 7, 11; Jac. 2 : 10 met Matth. 5 : 17 enz. Toch moet daar niet de gevolgtrekking uit gemaakt worden, dat de schrijver van de Jacobus brief, hier van de geschreven evangeliën heeft gebruik gemaakt.

De schrijver is in ieder geval bekend geweest met de woorden van Jezus.

Tot hiertoe hebben we nog niets gezegd over de ontvangers van de brief.

Het adres luidt: „aan de twaalf stammen, die in de verstrooiing zijn.” Zij die gewoon zijn alles te vergeestelijken, menen dat hier aan „geestelijke stammen”, of aan een „geestelijk” Israel moet worden gedacht. Daartegen pleit, dat nergens elders de Christenen aldus worden aangesproken. Het komt mij voor dat we hier aan Israël moeten denken, aan de Joden maar dan, gezien de Christelijke inhoud van de brief, aan Christen-Joden. Gaan we de twaalf stammen niet vergeestelijken, dan doen we het ook niet met de volgende woorden „die in de verstrooiing zijn”. De brief is dus gericht aan Joden-Christenen buiten Palestina. In strikte zin, zouden we dus deze brief niet bij de algemene brieven moeten rekenen, omdat hij aan Joden-Christenen buiten Palestina is geschreven. Hij is dus niet oecumenisch! Geschreven aan hen die buiten Palestina zijn, moet de schrijver zich dus in Palestina bevinden.

„Daar Schrift en overlevering beide het voorstellen alsof Jacobus altijd te Jeruzalem gewoond heeft, is er geen reden er aan te twifelen, dat de brief uit deze stad verzonden zou zijn”.

Uit het feit, dat het een brief is, volgt dat de lezerskring niet al te groot gedacht moet worden, maar dat de Joden-christenen moeten liggen binnen de gezichtskring van de schrijver. We hebben ze dus te zoeken in een geografische nabijheid van de schrijver en kunnen daarbij dan denken aan Syrië, Cilicië, Phoenicië, Cyprus en mogelijk ook nog Damascus. Wanneer waren er Joden-christenen buiten Palestina? Die zullen we te zoeken hebben nog vóór Paulus zijn grote zendingsreizen aanving. Het is niet waarschijnlijk dat Jacobus onder de verstrooiden ook aan Joden-christenen in Europa zou hebben gedacht.

Daar we in de brief niets lezen over moeilijkheden tussen de Heiden-christenen en de Joden-christenen, die het apostel-convent te Jeruzalem noodzakelijk maakten (Hand. 15), zullen we moeten denken aan de tijd, die daaraan voorafging. Over het algemeen zijn de

geleerden het niet met elkaar eens. De verschillende opvattingen, die vermoeiend en/of vervelend zijn, sparen we onze lezers gaarne. Het convent te Jeruzalem wordt gesteld op ongeveer 50 n. Chr., zodat we in de omgeving van dat jaartal de datum moeten stellen waarop Jacobus de brief heeft geschreven.

We hebben nog niet stil gestaan bij de schrijver. Welke Jacobus wordt hier bedoeld? U herinnert zich de namen Jacobus en Johannes, de zonen van Zebedeus. Deze Jacobus is het stellig niet, want deze was alreeds vermoord door Herodes (zie Hand. 12 : 2). Wij hebben te denken aan Jacobus, de broeder des Heeren. Eertijds geloofden Jezus' broeders niet in Hem, na de hemelvaart vinden we hen bij de discipelen in de opperzaal (Hd. 1 : 10).

Deze Jacobus kreeg al spoedig een leidende plaats in de Gemeente te Jeruzalem, niet alleen door het feit, dat hij als „broeder des Heeren” werd gezien, maar ook Jacobus heeft de Opge-stane Heer aanschouwd! Men gaf hem zelfs de naam „Jacobus de rechtvaardige” vanwege zijn stipt naleven van de wet.

Over de vraag van de verhouding tot Paulus inzake rechtvaardiging uit geloof en werken, meen ik vroeger reeds een artikel geschreven te hebben. Jacobus staat niet tegenover Paulus. Gerechtigheid heeft bij Jacobus een andere inhoud dan bij Paulus. Paulus bedoelt er mee een juridische uitspraak. God spreekt vrij, rechtvaardigt de zondaar, die in Christus gelooft.

Jacobus bedoelt met een rechtvaardige iemand, die naar Gods gebod leeft, die in God gelooft, die „als een gelovige uitkomt”. Zo iemand openbaart zijn geloof door de werken. Als voorbeelden noemt Jacobus Abraham en Rachab.

Ook de werken hebben bij Paulus een andere inhoud dan bij Jacobus.

Paulus spreekt van werken der wet, waardoor men gerechtigheid wilde verkrijgen. Jacobus ziet de werken als vrucht van het geloof.

Luther heeft met de Jacobusbrief moeite gehad. Hij beschouwde deze, of liever hij vergeleek deze met de brieven van Paulus, en heeft toen in vergelijking met de Paulusbrieven de Jacobusbrief een „strooien” brief genoemd.

In wezen zijn Jacobus en Paulus niet met elkaar in strijd.

D. SLORT.

Voor f 1.—

kunnen belangstellenden zich in het bezit stellen van de financiële verslagen van alle Unie-onderdelen en de belangwekkende toelichtingen hierop. Verkrijgbaar bij Unie-bureau na toezending van f 1.—.

Het is mij te ingewikkeld!

Er was eens een winkelier, die heel klein begonnen was. In die moeilijke eerste jaren wist hij alles van z'n zaak uit z'n hoofd. Niets behoefde hij op te schrijven, op iedere vraag over prijzen en voorraden gaf hij zonder blikken of blozen het goede antwoord.

Naarmate de jaren verstreken groeide zijn zaak en toen hij oud was geworden kon hij zich eigenaar noemen van een groot en bloeiend winkelbedrijf. Iedereen had respect voor de werkkraft en het doorzettingsvermogen van deze man. Maar zelf had hij toch niet meer diezelfde aardigheid aan zijn werk als vroeger, toen hij de hele zaak in z'n hoofd had. Want nu moest hij zoveel dingen aan anderen vragen. Nu waren er prijslijsten en voorraadstaten, die van dag tot dag werden bijgehouden en alles veel beter wisten dan de baas zelf....

Het gaat velen van onze gemeenteleden als deze winkelier. Vroeger was onze Unie een klein zaakje, voor iedereen in een oogopslag te overzien, met het prettige gevolg, dat ook iedereen er over kon meepraten. Maar in de loop der jaren is dat veranderd. De arbeid, door en in de Unie verricht nam in omvang toe en werd daarmee voortdurend minder overzichtelijk voor iedereen. En thans is het zover, dat alleen enkele ingewijden de zaak nog overzien. Wanneer op de gemeentevergaderingen de Unievergadering wordt voorbesproken en het punt „financien” komt aan de orde, begint ieder te zuchten: „dat is ons veel te ingewikkeld; laten we maar verder gaan....”

Doch zie, daar waait op onze tafels neer een gestencild boekwerk van 30 bladzijden, samengesteld door hem, op wiens schouders wij het grootste deel onze Uniezorgen hebben afgewenteld, in de hoop, dat hij er zich wel mee zal redden. Blijkens de rapporten redt hij zich er ook op voortreffelijke wijze mee, maar dat is hem niet voldoende. Niets liever wil hij dan dat een brede schare van Nederlandse Baptisten zijn arbeid kan overzien en met oordeel en kennis van zaken mee kan spreken en denken over de wijze, waarop onze Unie financieel reilt en zeilt. Daarom presenteert hij niet slechts kasverslagen en balansen, maar voorziet het geheel van uitvoerige en duidelijke toelichtingen, die een ieder de weg door de doolhof der cijfers feilloos wijzen. Het is niet gemakkelijk te schatten, hoeveel uren van harde arbeid deze toelichtingen ten bate der broeders en zusters hem hebben gekost. Wij mogen hem dan ook dankbaar zijn, dat hij zich deze vele moeiten heeft getroost. Aan de hand van deze gegevens kan ieder, die er een avond studie voor over heeft, zich een duidelijk beeld vormen van het financiële wel en wee onze Unie. De tijd, dat wij er allen alles van wis-

ten, is voorbij.... voorgoed! Maar dat behoeft niet te betekenen, dat Uniezaaken een verre en droge materie zijn geworden. Wie zich wat inspanning getroost, kan er ook nu nog een duidelijk beeld van verkrijgen.

Dank U, Ds Jansma, voor Uw inspanning en moeite ten behoeve van de velen, die de Unie „zo ingewikkeld”

E.C.U. nieuws

De evangelisatie-drang onze Gemeenten wordt steeds sterker! Van allerlei kanten bereiken de E.C.U. berichten over Gemeenten, die aan de slag *zijn* of aan de slag *willen*. Die althans méér willen doen, dan ze tot nu toe deden. Soms gaan de Voorgangers daarin voor, soms ook stimuleren de Gemeenten hun Raad, om er op uit te gaan.

Dat is verheugend! Zo moet het gaan!

Een Gemeente in het Zuiden

Treebeek heeft daartoe voor Zuid Limburg een evangelisatie-predikant beroepen en krijgt in Ds H. P. de Boer van Deventer een leider voor de arbeid naar buiten. Treebeek is dankbaar en zal nu alle krachten inzetten, om in de Mijnstreek zielen voor Christus en Zijn Gemeente te winnen.

Heeft Baptistisch Nederland niet gezegd: we gaan evangeliseren in het Zuiden? Welnu, Treebeek waagt het er op en met onze gebeden en onze liefde staan we achter dit werk.

Een Gemeente in het Oosten

Deventer heeft een post in Zutphen, waar steeds meer leven is te bespeuren. Er waren al wel Zondagsdiensten, maar er moet nog meer gebeuren. Ons werd verteld, dat daar prachtig geslaagde samenkomsten waren gehouden. Dat ook de Zutphenaren zelf verlangen om zich meer en meer te geven aan de uitbouw van de kleine, maar goede kern, die vanuit Deventer is verzorgd.

Zouden omliggende Gemeenten niet kunnen helpen? Want de E.C.U. dacht zo bij zichzelf: we moeten het stichten van posten aanmoedigen en naburige Gemeenten kunnen daarin schitterend samenwerken. Dat is een idee! Denkt U er eens over in alle hoeken van ons land!

Een Gemeente in het Noorden

Drachten gaf door: We hebben nu

vinden. U hebt het ons mogelijk gemaakt de zakelijke materie onder de knie te krijgen.

J.R.

P.S. Dat U dit boekwerk voor f. 1.— bij het Uniebureau kunt bestellen, weet toch iedereen. Doe het dan vandaag nog even: stort dit bedragje op giro 9260 t.n.v. de Unie, zet op het bij-strookje: voor 1 exemplaar financiële verslagen, met Uw naam en adres, en zeg Uw eerstvolgende thee- of koffievizite af.

ook een evangelisatie-post geopend in een dorp hier in de buurt (welk?), waar we om de veertien dagen in een gebouw evangeliseren. Daar komen ongeveer 70 mensen. Bravo, Drachten!

Een Gemeente in het Westen

Amsterdam, de hoofdstad des lands, waarover we al eerder in onze rubriek schreven, breidt de arbeid uit en start 1 Mei met een post in Nieuw West. In de zgn. Slotermeer gaat men diensten houden. Het kerklokaal is gelegen aan de Ernest Staesstraat 48—54. 's Morgens om 10.30 uur bent U daar welkom, later vermoedelijk ook 's avonds.

U ziet het wel: de drang gaat het gehele land door. Dit is nog maar een vogelvucht. Hoevele Gemeenten zijn er niet al jarenlang bezig. Van terzijde van we van meer plannen berichten op. Haarlem startte in IJmuiden—Oost, de Arnhemse Zaaiergroep peinst over werk in de omgeving.

Hebt U kansen in Uw buurt? Grijpt ze aan. Het zijn kansen, die God U geeft en deze onuitblusbare drang is ook van Hem. Waarom zouden niet meer Gemeenten een extra kracht aantrekken voor de uitbraak naar buiten? De grotere Gemeenten kunnen het misschien alléén doen, de kleinere Gemeenten kunnen zo'n arbeid met elkaar combineren. Onbereikbare idealen? Als Gods Geest vaardig over ons wordt, is er dan nog iets niet te bereiken, dat tot Gods bedoelingen behoort?

De Jeugd en de E.C.U.

De N.B.J.B. heeft besloten over dit jaar f. 1750 aan de E.C.U. af te staan. Deze warme, daadkrachtige liefde van onze jongeren voor onze pioniersarbeid doet ons allen goed. Het is meer dan we durfden hopen en we zijn er erg blij mee.

N.B.J.B.-ers: hartelijk dank!

En: Blijf de bus spekken!

Bid t en werkt

Het is een vreugde over dit door

Engeland, waar het ontstond als vrucht van de aanraking van Engelse gelovigen met Nederl. Doopsgezinden.

Er zijn tussen de Baptistengemeenten en de Nederl. Mennistengemeenten trekken van verwantschap. Daar is de verwerping van de kinderdoop en de doop op belijdenis; het terug laten treden van het „ambt” tegenover het algemeen priesterschap der gelovigen, ook uitkomende in de „liefdepredikers”, die voorheen in de Mennistengemeenten zeer in ere waren. Dan is er de zelfstandigheid der plaatselijke gemeente en — wat ik aarzelend noem: leervrijheid. Ik aarzel niet dat woord te gebruiken met het oog op de Doopsgezinde gemeenten, maar met het oog hierop, dat ik schrijf over „trekken van verwantschap.” Is er op dit punt wel verwantschap? Oppervlakkig gezien: ja. Het lijkt zo, maar het is inderdaad niet waar. Er is in de Baptistengemeenten géén leervrijheid. De vrijheid, die in de Baptistengemeenten gevonden wordt is geen andere dan de vrijheid om te leren wat de Schrift leert. Iedere baptistenvoorganger heeft de volle vrijheid om te leren „de volle Raad Gods”, maar anders dan in gehoorzaamheid aan de Schrift mag hij niet leren. We hebben geen door hogere instantie of in onderlinge afspraak vastgesteld bevestigingsformulier, maar iedere Voorganger belooft bij zijn bevestiging, dat hij het Woord Gods zal verkondigen, gelijk dat in de Schrift tot ons komt. De gemeente verlangt dat; ze acht dat zo vanzelfsprekend, dat daarover nog nimmer verschil van mening geweest is. Toen Ds Kloekers in zake de verzoening het pad verloor, verloor hij de gemeente. De gemeente, die door het middel van het Woord van God de wedergeboorte ontving en daaruit leeft, oefent uit tucht op de prediking en verwerpt een prediking, die haar zou doen ondergaan als gemeente van bekeerde en wedergeboren mensen. Ze weert alles en allen, die haar leven bedreigen. — Zo was het tot nu toe onder ons. Over tal van dingen wordt onder ons, theologisch gevormde en niet-theologisch gevormde Voorgangers verschillend gedacht en geleerd, maar de gemeenten verdragen dat, omdat ze zeer wel voelen dat de dingen haar leven niet bedreigen. We kunnen in een grote ruimte baptistengemeenten zijn. Engheid is ons vreemd; wij zijn verdraagzaam, maar onze verdraagzaamheid houdt op wanneer we voelen: hier gaat het om het bestaan der gemeente als zodanig; werd deze leer getolereerd, dan werd de gemeente verdrongen door iets anders, dat wel onder de oude naam zich zou presenteren, maar in wezen iets anders zou zijn.

We vrezen dat de leervrijheid bij de Doopsgezinden iets anders betekent. De Schrijvers van Doopsgezind Belijden Nu nemen (zo zeggen zij in de inleiding)

„door een positief getuigenis stelling tegenover aperte dwalingen” — een uitdrukking die hun in eigen kring nogal zwaar wordt aangerekend. We verheugen ons daarover dat zij „van aperte dwalingen” in hun gemeenten durven te spreken en zich er tegen verzetten.

We hopen op een gedachtenwisseling over „Doopsgezind Belijden Nu”, allereerst in de Broederschap der Doopsgezinden zelf. Het getuigenis, in die belijdenis van hungeersnachts geloof, gegeven, vindt onder ons, Baptisten, weerklank. Dat we niet alles zo zien als zij, benauwt ons niet, voorzover het geen zaken zijn, die het leven der gemeente raken. Men kan hun gezicht op de verhouding van Israel tot de volken delen of niet - de gemeente kan er heus wel bij bloeien. Eerst wanneer iemand die dingen tot criterium zou gaan maken en aan het lidmaatschap der gemeente koppelen, zouden we bezwaren hebben.

Anders is het echter met de uiteenzettingen, die in genoemde brochure gegeven worden over wat daar genoemd worden „sacramenten”. Reeds dat woord achten we besmet en derhalve onbruikbaar om Doop en Avondmaal naar hun eigen wezen aan te duiden. Evenmin geloven we dat de Schrijvers met de benaming van „mysteriën” voor deze handelingen op bijbels spoor lopen. We weten zeer wel, dat het uiterst moeilijk is een bijbels bevredigende benaming of aanduiding voor Doop en Avondmaal te geven. De ene is te zwaar, draagt gedachten aan, die niet stroken met het karakter van de Heilsweg en de andere is te arm. We geloven wel dat onze vaders Doop en Avondmaal soms ondergewaardeerd hebben en met hun aanduiding van „symbolen” iets te kort gedaan hebben aan de waarde van de inzettingen.

Te zwak drukken de Schrijvers zich o.i. uit wanneer zij zeggen (bladz. 37):

„Ontvangen van de sacramenten zonder geloof komt ons dan ook voor in strijd te zijn met de H. Schrift”.

Deze aarzelende veroordeling van een onbijbelse praktijk is er dan ook wel verantwoordelijk voor dat het „sacrament” geobjectiveerd wordt en verklaard wordt:

„Ook een verkeerd bediend sacrament blijft sacrament. Een ten onrechte bediende H. Doop blijft Doop. Met objectieve geldigheid. Niet voor herhaling vatbaar. Zo heeft de oude Kerk het uitgevochten, zo leert ons de nieuwste theologie. Het was terecht, dat de oude Dopers opkwamen voor volwassen-doop. Maar met de Wederdoop — hoe verklaarbaar ook — bevonden zij zich op een verkeerde weg. Daarvoor is het sacrament te zwaar geladen.”

Wij geloven dat het geloof voorwaarde is voor het ontvangen van de Doop —

niet maar in formele zin, doch in deze betekenis, dat buiten het geloof om, de Doop een vorm is, een plechtigheid zonder inhoud, zonder waarde. Eerst door het geloof van de dopeling wordt de Doop een handeling, die in reële verbinding met de gestorven en verrezen Christus voltrokken wordt. Zoals eerst door het geloof de verzoening in de enkeling gerealiseerd wordt, wordt ook eerst door het geloof de Doop een daad, een gebeuren, dat plaats grijpt op de grens van twee werelden. Als handeling Gods aan ons blijft hij een verborgenheid, maar dit handelen heeft eerst dan plaats, als Zijn Woord antwoord heeft ontvangen. Daarom zijn we het eens met de eerste dopers, die zeiden dat, waar bij de Doop van zuigelingen het geloof ontbrak, en van geen Doop sprake was en „over” gedoopt moest worden. We ontkennen dat een Doop, niet ontvangen in het geloof aan Christus, die stierf en opstond, meer zou zijn dan een waterbad. Waarom zou in de dagen der Apostelen anders steeds het geloof geëist zijn en naar doopverhinderen zijn gevraagd?

Wanneer er een gesprek zal komen tussen de Doopsgezinden en de Baptisten in Nederland, dan zal het o.i. moeten gaan over de vraag wat is volgens het N. Testament de Gemeente? Wie vormen haar dus? Hoe ontstond ze en hoe bestaat ze voort? — We zullen deze verborgenheid eender moeten zien aler we samen verder zullen kunnen gaan. We zullen dan ook moeten spreken over de heilsfeiten, maar daarbij zullen de Schrijvers van genoemde brochure ons niet tegenover zich vinden. Maar als het gesprek zal gaan over wat zij sacramenten noemen, zullen we ook met hén gaan luisteren naar het bijbels getuigenis

Opdat bij al deze dingen, van zo hoog gewicht, niet de mens naar voren komt, zal elk gesprek biddend voorbereid moeten worden en biddend gevoerd. Het is de HEER, naar Wiens stem wij allen moeten luisteren.

L.

Uit ons Unie-bureau

In het bijzonder voor de afgevaardigden der gemeenten naar de Unie-vergadering op 10—12 Mei te Stadskanaal heb ik nog enige mededelingen.

1 De secretarissen der gemeenten hebben de stembiljetten ontvangen bestemd voor de afgevaardigden der gemeenten. Het betreft de biljetten voor twee verkiezingen en wel voor de verkiezing van een lid van de Com-

Paasconferentie Groot-Rotterdam

Dit jaar was de contactconferentie te Schiedam. Het is een blijde dag geworden in deze jonge Baptisten Gemeente. Schiedam zal D.V. Juli a.s. als Gemeente geïnstitueerd worden.

Ds Segaar had de leiding van de dag, terwijl ds Hooghwinkel en ds Reiling als sprekers optraden. Eerstgenoemde sprak over het onderwerp: „Met Christus opgewekt”. Laatstgenoemde over: „Met Christus op mars”. Het waren mooie en vurige toespraken waarbij we zeer bepaald werden bij de gekruisigde, gestorven, maar opgestane Heiland. Bij de dood, doop en het nieuwe leven.

Br W. Visser leidde bij het begin de bidstond in, waar verschillenden voor gingen.

Ds Segaar kon in zijn welkomswoord begroeten de Schiedammers, Rotterdam-Centrum, Rotterdam-Zuid, den Haag en de brs uit Pernis met hun consulent ds J. Louw.

Vele koren werden er gezongen, o.a.: „Daar zijn geen grenzen aan Jezus' macht”, „Zoekt gij naar waar geluk”, „Ik mag komen tot de Heiland Die mij wast van zonden rein, immer nader komen” enz. enz. Het was fijn zo de gemeenschap in Christus te mogen ervaren ook bij het zingen.

De zangkoren van Schiedam en R'dam-Zuid zongen mooie liederen en droegen bij tot het slagen van de contactdag. Twee zusters zongen nog het mooie lied „Spreek mij van rust....”, terwijl drie andere „Boven de starren” lieten horen.

Het is te veel om al het goede op te sommen, wat we in Schiedam genoten. Toch willen we hier nog vermelden de hartelijke ontvangst en gastvrijheid welke de Schiedamse broeders en zusters ons bereid hadden. In de grote pauze konden we het contact zoeken met elkaar en voor velen was het een eerste kennismaking met hen uit Schiedam.

Als jonge Bapt. Gemeente heeft deze jonge groep een mooie vergaderruimte, niet nieuw maar ruim genoeg om $\pm$ 250 personen te bergen met keuken en enkele kamertjes.

God heeft ons een rijk gezegende dag gegeven deze tweede Paasdag en het was een verkwikking zo met velen van de Gemeenten van Groot-Rotterdam bijeen te zijn. Hij geve ons meer zulke dagen. Moge steeds dat nieuwe leven, dat Hij door Zijn lijden en sterven en opstanding ons gegeven heeft, openbaar worden overal waar wij ons bevinden en bij alle arbeid welke wij verrichten, tot eer van Zijn Naam.

Het was goed in Schiedam. Aan God de eer!

Allen in de lande hartelijk gegroet.

Namens de contact comm.,
J. TESSERS.

Mededelingen

ATTENTIE N.B.V.B.!

Op vriendelijk doch dringend verzoek van verschillende Hollandse afdelingen is besloten om de Jaarvergadering een week vroeger te houden en wel op:

Dinsdag 23 Juni te Amsterdam.

Dit in verband met de komst van Billy Graham, die op 30 Juni te Rotterdam zal zijn.

Nadere berichten volgen.

In opdracht van het hoofdbestuur,
D. BAKKER—EDAM, A'dam.

RENDERLOO OPENT HAAR POORTEN

Vanaf Mei staan de poorten van Renderloo weer voor U open. Er zijn in het Buitencentrum der N.B.J.B. gelegenheden genoeg om een mooie vakantie door te brengen, ook met Uw gezin. Omdat de plaats beperkt is raden wij U aan vlug in overleg te treden met de beheerder van „Renderloo” te Epe (Gld). Tel. K 6780—381.

Evenals vorig jaar zal het dit seizoen weer een gelegenheid zijn nieuwe krachten, nieuw geloof en nieuwe vriendschap te verwerven.

Advertentiën

Op 21 April 1955 nam de Heer tot zich onze lieve Moeder, Behuwd-, Groot- en Overgrootmoeder

Piortje Kruit

wed. van Jacobus Spreeuwers

in de ouderdom van 84 jaar.

Ter Apel:

J. Spreeuwers
G. Spreeuwers-Jansma

Rotterdam:

D. Dol-Spreeuwers
G. Dol

Groningen:

A. Heynen-Spreeuwers
C. A. Heynen

Haarlem:

L. Spreeuwers
A. Spreeuwers-Boonstra

Arnhem:

P. J. Spreeuwers
G. Spreeuwers-Gerlofsma.

Haarlem, Eikenstr. 34.

De begrafenis heeft plaats gehad op
Maandag 25 April 1955.

De Here nam op 21 April 1955 tot
Zich onze zuster

Piortje Spreeuwers—Kruit

in de leeftijd van 84 jaar.

Gedurende 68 jaren was zij als Baptiste
een getuige van Christus.

Bapt. Gem. Haarlem.

Willem Helfrich

en

Anna Gerredina Fabrie

hopen D.V. 4 Mei a.s. in het huwelijk te treden.

Huwelijksinzegening door de Weleerw. Heer Ds B. Fabrie te Enschede.

Enschede, April 1955.

Siriusstraat 10

Goolkatenweg 184.

Receptie van 3—4.30 uur in het Parkhotel,
Hengelosestraat 200, Enschede.

Zondag 1 Mei D.V. hopen onze lieve
Ouders

H. Sjoerds

en

A. Sjoerds—Zwiers

hun 35-jarig huwelijk te herdenken.

Dat zij nog lang voor ons gespaard
mogen blijven is de wens van hun
dankbare kinderen.

Emmer Erfscheidenveen, April 1955.
Verl. Scholtenskan. W.Z. 38.

In Jezus ontslapen onze lieve Vrouw,
Moeder, Behuwd-, Groot- en Overgroot-
moeder

Hillechien van Komen-Burema

in de gezegende ouderdom van ruim
91 jaar.

Foxhol, 26 April 1955.
Groningerweg 5

H. van Komen

Amsterdam:

B. Duursma—van Komen
J. Duursma

Sneek:

E. Raadsveld—van Komen
M. Raadsveld

Amsterdam:

P. Buurma—van Komen
A. Buurma

Stadskanaal:

Tj. van Komen
H. van Komen—Raadsveld

Foxhol:

E. Timmer—van Komen
E. Timmer

Siddeburen:

A. Jansma—van Komen
A. J. Jansma

Klein- en achterkleinkinderen

De begrafenis zal plaats hebben op „De
Stille Hof” te Hoogezand op Zaterdag
30 April a.s.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgeweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Tien jaren bevrijding

Veel is er in deze dagen reeds geschreven over de bevrijding van ons land en over wat er aan voorafging en op volgde. Het waren, voorzover ik ze onder ogen heb gekregen, goede artikelen en beschouwingen, die het wezenlijke goed tot uitdrukking brachten. Een eigen Baptistische beschouwing over de bevrijding van het jaar 1945 bestaat niet. Op de 5de Mei van dat jaar hebben wij ons

meer dan ooit kinderen Gods en van ons volk geweten. En daarom geeft ons blad ook in 1955 geen eigen beschouwing. In plaats daarvan drukken we Psalm 124 af, in de berijming van de Rooms-katholieke dichter Gabriel Smit. Het is een bevrijdingslied van kinderen Gods bij uitnemendheid.

J. R.

Bevrijding

Waart Gij, mijn God, ons niet een
schild geweest
— gans Israël zal het jubelend bezweren —
geen van uw kinderen had nog kunnen keren
als nu, zich zelve zeker, onbevreesd.

De woede van de vijand, blind en laf,
had ons als heet begeerde prooi verslonden;
geboeid, gekweld en schaamteloos geschonden
kropen wij rond en voedden ons met draf.

En eindelijk was ons veerlicht overschot
in de rivier geworpen: stuwend stromen
had ons in donkere golven opgenomen, —
de zee, een peilloos graf, — dit was ons lot.

Doch neen, de Heer die alle ding regeert,
die ons, zijn volk, voor nacht en dood
zal sparen,

bleef ons ook nu in stil geluk bewaren
en heeft dit schrikkelijk lot van ons gekeerd.

Geen offer werden wij, geen prooi — het net
dat ons de vogelaar verborgen spande
scheurde uiteen, wij vlogen op, zijn handen
sloegen vergeefs, — wij waren al ontzet.

Als van een vogel hoog weerklonk ons lied:
Dank, God, wij zullen tot de dood U eren!
Ja, onze hulp is in de Naam des Heren
die aarde en hemel opriep uit het niet!

Psalm 124,
in de berijming van Gabriël Smit.

„Opdat wij niet vergeten”

„In deze ure kunnen wij onze ontroeringen niet bedwingen, als wij denken aan de onzen, die als slachtoffers van het Nazigeweld zijn gevallen en voor altijd hier op aarde hun plaatsen ledig laten.

Wie zijn deze, die uit Eden komen met besprenkelde klederen; deze die versierd zijn in hun gewaad? —

Dat zijn wij.

Wij hebben onze tranen onder het klagen tot spijze, dag en nacht als wij voor onze geest plaatsen die geliefde broeders en zusters, die met ons de Heer dienden uit een rein hart, en die van ons zijn weggerukt door de barbaarsheden van de geweldhebber.

Wij denken in het bijzonder aan onze wakkere administrateur broeder Harm Koning. Hij was een Israëliet, in welke geen bedrog is. Een zeloet, een ijveraar voor het Koninkrijk Gods. Een christen, die een zonnestraal wierp op het pad van ieder.

Een man, die de zaak van zijn Meester diende met de gehele inzet van zichzelf. Een ambtenaar van onze Unie, die alle onze gemeenten wist te bezielen en tot trouwe plichtsvervulling op te wekken.

Een broeder, die wij lief hadden en meer lief hebben gekregen om de wijze, waarop hij zich van zijn taak kweet. Een kind van God, wiens verscheiden allen, die met hem hebben samengewerkt, met smart vervult. Broeder Harm Koning, onze beminde mede-arbeider en vriend; een vaderlander als maar weinigen. Hij werd door de gestapo gegrepen en naar Assen vervoerd, waar hij na een onbeschrijfelijk lijden op transport werd gesteld naar Duitsland.

Sinds hebben wij niets meer van hem vernomen.”

(Uit de rede, waarmee Ds J. W. Weenink de eerste Unievergadering na de bevrijding opende.)

Losse Schakels

Bevoegd Dr K. S. Latourette schreef **Oordeel** een „Geschiedenis van de uitbreiding van het Christendom” in zeven delen. Hij gaf van dit uitgebreide werk een samenvatting in een werkje getiteld: Het ondoofbare Licht. Van zijn lezingen, gehouden in verschillende landen der wereld, heeft hij een kort overzicht uitgegeven onder de titel: De Christelijke Wereldzending in onze dagen. — Deze schrijver is een betrouwbare gids op het uitgestrekte terrein, dat hij beschrijft. Daardoor is hij in staat de enkele gebeurtenissen en verschijnselen op het gebied van het godsdienstige en kerkelijke leven der Christenheid op zijn juiste waarde te beoordelen. Hij spreekt in laatstgenoemd boek over „Gisteren” en „Heden”. Met „Gisteren” bedoelt hij de periode van 1815 tot 1914 en zegt van haar, naar een algemene karakteristiek van die tijd gegeven te hebben, hoe de Chr. volken van West Europa in die jaren een opmerkelijke groei in ledental, rijkdom en economische macht vertonen.

In de tegenwoordige eeuw verloor het Christendom hier veel aan kracht, maar in spijt van de numerieke achteruitgang vertoont het Christendom in Europa grote levenskracht. „Het betoont nu vooral zijn kracht in de doordringing van de wereld rondom.”

Dan spreekt hij over de uitbreiding van het Christendom in deze eeuw en het groeiende gevoel van verantwoordelijkheid voor de volken, zich uitende in grote zendingactiviteit. Hij constateert:

„Het Christendom heeft thans een grotere aardrijkskundige uitgebreidheid dan ooit tevoren; het Christendom heeft thans dieper wortel geschoten onder meer volken dan ooit tevoren; de christenen zijn samengebracht in een wereldomvattende gemeenschap; het Christendom oefent een omvangrijker en dieper invloed uit op de mensheid als geheel”.

Gods Plan „Als een goed historicus” voegt de Baptist Times hieraan toe „stelt hij vast dat de Rooms Katholieke Kerk actief is en snel groeit, maar voegt hij er aan toe: verhoudingsgewijs groeide en groeit het Protestantisme sneller. Hij is geneigd aan te nemen dat Gods plan in de geschiedenis ten laatste door het Protestantisme bereikt zal worden.”

Terecht merkt de overzichtschrjver hierbij op, dat de volledige vervulling van Gods plan bovenhistorisch is. De sluitsteen van heel de geschiedenis wordt van Boven uit neergelaten. De wederkomende Christus doet dat. Hij is die sluitsteen. Ef. 2 : 20.

Regeren Regeren is niet hetzelfde of leiden als leiding geven. Het laatste is moeilijker dan het eerste. Regeren kan elke ambtenaar wel, die de wetten weet te handteren. De regering staat boven het volk, maar die leiding geeft gaat vooraan. Die regeert legt zijn wil op, doch die leiding geeft weet inzicht te verschaffen. Om leiding te kunnen geven moeten men contact hebben met hen die die leiding zullen ontvangen. Men moet dus kunnen luisteren en begrijpen, kunnen weerleggen en beämen, kunnen winnen of zich laten winnen, en bereid maken tot gehoorzaamheid, tot volgen.

Leiding geven veronderstelt meer bij de leider en bij degenen, die geleid worden, dan gezag en machtoverwicht. Die regeert heeft formeel gezag, dat door de wetten of door reglementen gesteund wordt. De leider verwerft zich geestelijk gezag en vindt vrijwillige onderwerping.

Die leidt wil de verantwoordelijkheid met anderen delen.

Hij voedt op tot zelfstandigheid.

Gemeente-leiding Wij kennen geen „kerk-regering”. Onze ouderlin-

gen (de Voorganger daarbij inbegrepen) regeren de gemeenten niet, maar leiden haar. Ze nemen de verantwoordelijkheid voor de gemeente en haar arbeid de leden niet van de schouders maar delen die met hen en leren hen die verantwoordelijkheid zich goed bewust te worden en dat op de juiste wijze te tonen. Ze gaan uit van de mondigheid der gemeenteleden als leden van Christus' Lichaam en hun verantwoordelijkheid voor Christus' gemeente en werk. Alle leden hebben de Heilige Geest ontvangen (die de Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe). Ze moeten leren naar de Geest te leven en te handelen. — Vlotter loopt misschien alles als men hen buiten het „priesterhek” houdt en slechts gehoorzaamheid van hen vraagt. Maar dat miskent het karakter ener gemeenschap van gelovigen, die zich bewust zijn niet slechts een geestelijke gemeenschap te zijn, maar ook een gemeente, d.w.z. een geëdend geheel, waarin allen niet slechts met allen in Christus gemeenschap hebben, maar ook voor elkander verantwoorde-lijk zijn.

L.

IN EN OM DE BIJBEL

Aantekeningen bij Hosea 5

Bijbelstudie

Vers 1. Hier begint een nieuw gedeelte. Een felle aanklacht tegen de priesters, tegen het huis Israels en tegen het koningshuis. — De priesters werden reeds eerder aan de kaak gesteld. Ook Israel zelf valt onder 't gericht, want 't volk had ook steeds mede zeggenschap, met de koninklijke ambtenaren, de regering. (Kerk en staat zou men kunnen zeggen.) — Het oordeel kan twee betekenissen hebben. Het wil zeggen uitoefening van het recht, ook oordeel, gericht.

Tussen deze beide betekenissen kan men kiezen. De uitleggers gaan in deze opvattingen uiteen.

Als plaatsen, waar de zonde der afgoderij en ontucht tierden, worden genoemd Mizpa en (de berg) Tabor. Deze plaatsen werden door het nalaten van het recht — in het bijzonder door de koninklijke beampten — tot een strik en net. Beelden aan de jacht ontleend.

Vers 2. Hier spreekt de St. Vert. van slachten. In het volgende vers is echter sprake van hoereren, daarom moet hier een andere betekenis genomen worden van het werkwoord en wel: verderfelij drijven, uit de sporen gaan. Ze maken hun verderfelij drijven diep, d.w.z. ze

zijn daarin diep gezonken. „Zij hebben de groeven van de afval diep gemaakt” (Sellin). Daar niemand het recht handhaaft zal de Heere het doen. Hij al allen tuchtigen, straffen.

Vers 3, 4. De Heere kent Zijn volk. Hij proeft het hart! Hij doorziet de mens. Als diep te oorzaak is er de geest van hoereren! De zonde is in het oog van Hosea een realiteit. Iedere zonde is als een schakel in de ketting en ten slotte is de mens een gebondene. Paulus beschrijft ook de macht der zonde en hij ziet de mens als een slaaf der zonde. Israels handelingen getuigen dat er nog niets van omkeer te bespeuren valt. Weer het niet kennen van de Heere wordt als grondoorzaak genoemd. Zie 4 : 1 en 6. Zie ook Jer. 13 : 23. De kinderen Israels waren hoerenkinderen geworden.

Vers 5. Israels hoovaardij, hoogmoed is het zich tegen de Heer stellen. Het is het vertrouwen stellen in offers en en nog eens offers brengen en het mis-kennen van Gods eigenlijk wezen. Andere offers vraagt Hij, n.l. een gebroken hart en verslagen geest. Nu is Israel echter in zichzelf rijk. Al die offers zullen tegen hem getuigen. Ook Juda, dat eerst gewaarschuwd was, zal met hen vallen

(4 : 15). Dit hoofdstuk beschrijft blijkbaar een periode die later valt dan het vorige hoofdstuk.

Vers 6. Altijd weer schapen en runderen. Toch zullen ze (Israel) daarmee de Heere niet kunnen omkopen. Het zal blijken dat ook aan Gods geduld een einde komt. „Hij heeft zich van hen onttrokken”. In 't hebreuws slechts twee woorden, maar welk een inhoud hebben ze.

Vers 7. Ze hebben trouweloos gehandeld. Daarmee wordt weer het beeld van de echtbreuk ons voorgesteld. Israel is de ontrouw (vgl. hfdst. 1—2). Het zich binden aan de afgoden is de breuk met God. Het huidige geslacht is dan ook niet anders dan een generatie van bastaarden.

De nieuwe maand doet hier vreemd aan. Men heeft gedacht aan bepaalde feesten met hun heidense cultus. Met beulp van de Griekse vertaling wordt de tekst anders gelezen en wel „nu zal de schurft hen vreten met hunne akkers (of erfdeelen)”.

Vers 8. Met dit vers begint iets nieuws. Krijgsgeschal wordt gehoord. Alarm wordt geslagen. Te Gibeā (d.i. heuvel) en te Rama (d.i. hoogte). Zowel de bazuin of hoorn van een kromme vorm als ook de trompet, die recht van vorm is, worden geblazen. Achter u, Benjamin, een soort krijgsgeroep! Dit kan betekenen achter u komt de vijand. Het wordt een opmars beschreven, die van het Zuiden uit geschiedt. Beth-aven ontmoetten we reeds eerder, spotnaam voor Bethel.

Aan welke krijgsverrichtingen we hier helpen te denken is niet zo eenvoudig. Er zijn geleerden, die dachten aan de zgn. Syrisch-Efraïmietische oorlog, wat echter de laatste tijd wordt tegengesproken. In ieder geval hebben we hier een beschrijving van komend onheil in de vorm van oorlogsgeweld.

Vers 9. Efraïm komt in de knel en wordt tot verwoesting. De profeet verzekert, dat dit stellig gebeuren zal. Betreffende Israels stammen maakt hij bekend wat zeker is. — Vers 8 en 9 behoren bij elkaar.

Vers 10. De profeet richt nu z'n oog op Juda's vorsten. Deze vorsten zijn gelijk die de landpalen verrukken. Merk op dat er staat: gelijk. Het verzetten van grenspalen werd in het O.T. streng gescaft en gold voor grote zonde. De vorsten van Juda zijn — aldus wil de profeet zeggen — niet beter dan zulke dieven of landpaalverzetters — grote zondaars zijn ze! Dit verzetten van landpalen is hier beeld en moet niet letterlijk genomen worden, het is een soort spreekwoord. De Heere giet over hen Zijn toorn uit, zoals men water uitstort.

Vers 11. Reeds zijn Gods straffen voelbaar. Efraïm heeft al reeds slaag gehad, is met geweld overdekt en in zijn recht gekrenkt. De tijd waarin dit gebeurde is de inval van Pul (= Tiglath-Pileger), zie 2 Kon. 15 : 19. Nog eens

zegt de profeet waarom dit alles is geschied, nl. omdat Efraïm besloten heeft de „ijdelheid” na te lopen. Het woord „gebod” is onzeker wat de betekenis betreft; inplaats daarvan wordt een andere lezing gevolgd, welke bij vertaling het woord „ijdelheid” oplevert. — Vanwege het nalopen (vgl. 2 : 4) der afgoden, d.i. van de ijdelheid, is dit alles hun overkomen.

Vers 12. Twee beelden: a de mot, die de klederen verteert, zo zal Efraïm verteerd worden in z'n bestaan. b De „beeneter”, die Juda aantast als een ongeneeslijke ziekte. Door beide beelden wordt het langzame proces getekend, waardoor het staatswezen tot ontbinding komt. In het vervolg wordt het duidelijk, dat Hosea hier het oog heeft op revoluties en moordpartijen (zie bij hoofdstuk 7), ook op krijgsverrichtingen en binnenlandse oorlogen.

Vers 13. Juda heeft uit Efraïms lot niet geleerd, en wordt daarom mede onder het oordeel gesteld. — Efraïm komt tot de ontdekking, dat z'n toestand hopeloos is, ook godsdienstig en moreel, niet alleen politiek.

Als Gods volk de hulp gaat inroepen van Assyriërs, toont het diep gezonken te zijn. Het hulp zoeken bij Assur wordt door de profeet steeds weer gehekeld. 7 : 11, 8 : 9, 12 : 2. Een koning Jareb is onbekend, vermoedelijk een titel of 'n symbolische naam zoals Rachab voor

Egypte? Of een spotnaam? Bleeker vertaalt Jareb met „Grote Heer”.

Historisch heeft Hosea Menahem op 't oog, die voor geld (51 miljoen gulden) zich de hulp van Assyrië verschaft (2 Kon. 15 : 13 v.v.).

Vers 14. Nog eens — zegt de profeet — staat achter dit alles de Heere. Zo Hij tegen ons is, wie zal voor ons zijn? De Heere is hun een verscheurende leeuw geworden. Sterker beeld kon niet gebruikt worden.

Vers 15. De Heere is verre van Zijn volk weggegaan. Het zich terugtrekken kan slechts onheil inhouden. Deze scheiding doet ons weer denken aan hoofdstuk 2 waar ook een scheiding wordt beschreven van Hosea en Gomer.

Waarheen zich de Heere terugtrekt wordt niet uitdrukkelijk gezegd, doch het kan niet anders bedoeld zijn dan een terugkeren tot de hemel. Niet altijd zal dit duren. De scheiding is er opdat een te heerlijker vereniging zal volgen!

Totdat zij zichzelve schuldig kennen, anders: totdat zij het boeten, d.w.z. „totdat zij de straf hebben ondergaan”. Dan is het ogenblik van inkeer aangebroken en gaan zij zoeken, vurig zoeken, letterlijk „uitzien naar de dageraad”. Zoals Gomer sprak: „ik zal henengaan en keren weder tot mijn vorige man”.

D. SLORT.

Het Kerkgebouw

een Huis Gods of woning der Gemeente ?

Dezer dagen bezichtigden we een nieuwe Gereformeerde Kerk en woonden enkele diensten, aan de opening van dit gebouw verbonden, bij. Het nieuwe gebouw met zijn grote kerkzaal en diverse andere vergader ruimten bedoelt een Wijkcentrum te zijn dat niet alleen gelegenheid biedt tot het houden van erediensten, maar waarin tevens het verenigingswerk een plaats kan vinden terwijl het bovendien nog de functie van cultuurcentrum zal gaan vervullen.

Over de bruikbaarheid en verdere bijzonderheden van dit gebouw (dat de brs van de bouwstichting zeker eens moesten gaan bezichtigen), wil ik hier niet schrijven, maar wel over het principiële feit, dat niet alleen de bijzalen, maar ook de *eigenlijke Kerkzaal zelf*, aangewend zal worden voor alle mogelijke vergaderingen. Zo zal men er b.v. op Zondagmorgen een Kerkdienst in kunnen bijwonen, op Maandagavond een concert beluisteren, op Dinsdagavond toneelstuk zien opvoeren, op Woensdagavond een politieke spreker zien optreden, terwijl op Vrijdag en Zaterdag de ruimte mischien door een bazar wordt in beslag

genomen.

De kansel staat dan ook op een groot toneel en kan door een vernuftig systeem onder het podium verdwijnen, indien gewenst!

Wij Baptisten hebben er doorgaans niet veel bezwaar tegen wanneer de Kerk voor nog iets anders dan alleen de Zondagsdiensten gebruikt wordt. De reciteervereniging mag er ook gebruik van maken om iets goeds ten tonele te brengen, terwijl jaarvergaderingen — al of niet feestelijk getint — ook gerust in de kerk mogen plaatsvinden. Het Kerkgebouw is, zeggen we dan, het huis, waar de Gemeente in woont, waarin ze zich thuis moet kunnen voelen en waarin ze zich naar hartelust, altijd binnen bepaalde grenzen, moet kunnen ontplooiën.

Van de Rooms-Katholiek weten we, dat hij een totaal andere visie heeft op zijn Kerk. Wanneer hij ter kerke gaat gaat hij op naar het *Huis des Heren* in de letterlijke zin van het woord. God is immers dag en nacht — naar hij meent — daar present en het is vanwege

deze heilige presentie dat een goede Rooms Katholiek zijn hoed afneemt als hij de kerk passeert!

Dezer dagen bladerden we wat in een rapport over de beginselen van Kerkbouw, door een daartoe benoemde commissie dezer dagen uitgebracht aan de Generale Synode van de Nederl. Hervormde Kerk, en daarin beluisteren we nog weer een ander geluid.

Het rapport begint met er op te wijzen, dat tabernakel en tempel in het Oude Testament dienden als plaats van ontmoeting tussen God en mens. De tempel met zijn Heilige der Heiligen is een herinnering enerzijds aan het verloren paradijs, en een heenwijzing anderzijds naar het toekomstige paradijs, waar God weer gezien wordt van aangezicht tot aangezicht.

Het paradijs was gave en belofte, maar ook opgave. De taak werd niet gehonoreerd door de mens, God echter hield die gave, opgave en belofte levend; in tabernakel en tempel gaf hij een deel voor het geheel opdat Hij eenmaal zou zijn alles en in allen. Dan is er weer het paradijs. Deze lijn loopt van het Oude naar het Nieuwe Testament. En op deze lijn heeft ook het Protestantse Kerkgebouw, volgens dit rapport, zijn plaats. Elders in dit rapport lezen we: „Een kerk is het huis der Gemeente, waar zij samenkomt voor de dienst des Heren, huis des gebeds, en waar zij gelooft haar Heer te ontmoeten, huis des Heren. Als ruimte aan dit hoge doel gewijd, zal zij onttrokken blijven aan elk ander gebruik, dan voor de eredienst en in dit opzicht is zij een offer”. Het is, zo gezien, niet belangrijk, dat een kerk dan slechts enkele uren van de week „benut” wordt en de vraag of het economisch wel verantwoord is, zoveel geld te steken in een „pand” dat zo weinig gebruikt wordt, klinkt dan profaan. Immers staat die dure Kerk daar dan niet alleen als vergaderruimte der Gemeente, maar tevens is zij symbool: herinnering aan een verloren, en heenwijzing naar een toekomstig paradijs. Zij is een offer, en daarbij vraagt men niet naar de prijs, evenmin als Judas het recht had critiek uit te oefenen op de dure prijs van de albasten fles met nardus, die volgens hem door Maria aan Jezus verkwist werd.

Hoewel er iets zeer aantrekkelijks in deze gedachtengang ligt, vragen we ons toch af, met welk recht men het Kerkgebouw op deze wijze mag zien en interpreteren. Immers is na Golgotha, toen het Voorhangsel scheurde, aan de Tempel zijn diepste zin ontvallen. Voortaan woonde God op andere wijze bij Zijn volk. En na de grote Pinksterdag lezen we steeds weer van de inwoning van God niet in tempel of gebouw maar in mensenharten, door de Heilige Geest. Paulus noemt onze lichamen tempels van de Heilige Geest en zegt tot de Gemeente van Corinthen:

„Weet gij niet dat gij GODS TEMPEL zijt en dat de Geest Gods in U woont?”

Het is dan voor de eerste Gemeenten ook nooit een probleem geweest, hoe het gebouw er uit zou moeten zien, waarin ze vergaderden. Hun grote zorg was de blijvende inwoning van de Heilige Geest.

Is het dan niet belangrijk en waardevol, een goed ingericht Kerkgebouw te bezitten waardig om erin te vergaderen?

Angst of bijbels levensgevoel

Op de agenda voor de algemene vergadering staat een motie waarin de verontrusting wordt uitgesproken over de bedreigingen die de moderne wapenen, berustend op het atoomkernsplittingsprincipe voor de volken vormen. Het gaat erom deze verontrusting bekend te maken bij onze regering. Als mensen die trachten Gods wil te kennen en te doen trachten de verontrusten de Nederlandse regering te bewegen zelf af te zien van dergelijke wapens en andere regeringen tot hetzelfde te brengen.

Wij zijn ook mensen met dezelfde zorgen, noden en angsten als deze verontrusten. Wij scharen ons daarom ook bij hen. Immers, toen de oorlogen nog met gewone wapenen werden gevoerd hadden wij veel kans om er gezond en ongedeerd doorheen te komen. Deze kans is nu veel geringer geworden. Breekt de oorlog nu uit, dan zal er sprake zijn van een chaotische vernietiging.

En ieder onzer is er welhaast zeker van dat hij zijn eigen hachje er bij in zal schieten. Ik stel me dan voor dat velen onzer in hun eerste opwelling deze motie hartelijk zullen toejuichen. Het is in elk geval iets dat gezegd wordt, al is het een strohalm om de dreiging af te wenden.

Bijbels levensgevoel heeft echter andere bronnen. Hier geldt het niet bezorgd te zijn voor de dag van morgen. Iedere dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad. Het is onze roeping om zo te leven, om al onze angst en verontrusting voor de troon der genade te brengen opdat de genadige God ons verlosse van deze angst. De regering hoeven wij onze verontrusting niet bekend te maken. Die is zelf verontrust genoeg. Die zou wel graag van alle infernale geweld afzien. Maar het enige wat zij kan en moet is

Zeer zeker, en indien mogelijk zal het goed zijn, daaraan bepaalde eisen te stellen. Maar men kan moeilijk zeggen dat deze ruimte symbool is en daarom als „offer” alleen voor de eredienst gebruikt mag worden.

Maar zeker mag men die ruimte evenmin (om economische redenen) benutten voor doeleinden die de komst van het Rijk van God (menselijkerwijs gesproken) stagneren. Integendeel!

Wf.

meedoen in de waanzinnige bewapeningswedloop. Zij zou van deze motie kennis nemen en zeggen: Jullie hebben gelijk, maar wat jullie willen, nee, dat gaat eenvoudigweg niet. En daarmee is de kous af. We hebben alleen maar gezegd wat bijna ieder mens wel graag zou zeggen. *Maar we hebben geen weg gewezen.* Terwijl we nota bene de weg wel weten. We belijden immers dat Jezus Christus onze verlosser is en Hij zegt: Ik ben de weg. Dat is Hij voor mens en wereld.

We zullen tegenover hen die ons regeren moeten getuigen van deze weg. We zullen ons zelf moeten bekeren tot deze weg.

We zullen moeten zeggen dat het karakter van de oorlog duivels is. Dat dit karakter nergens zo ontmaskerd aan het licht komt als in de laatste fase van de ontwikkelingsgang der oorlogstechniek. Dat iedere oorlog, zowel ter aanval als ter verdediging hierop neer komt, dat de duivel wordt ingeroepen om de duivel te verslaan. Wij zijn er van overtuigd, dat God vervuld is met droefheid en toorn over de zich opstapelende zonde en ongerechtigheid der wereld.

Ook zijn we er zeker van dat God een te ontketenen geweld in zijn hand zal nemen om met onbegrijpelijke en verschrikkelijke goddelijke gerechtigheid straf te oefenen. Onze afgrenzingen en beveiligingen zal Hij niet respecteren. God die liefde is kan zich ook openbaren als een verterend vuur.

Alleen bekering tot God, die wij kennen in Jezus Christus zal het aanzijn en wezen der wereld kunnen veranderen. Een bekering tot God langs de weg die Jezus Christus is ingeslagen, de weg die Hij zelf ook is.

Sneek.

PH. LINDEMAN.

Stadskanaals preludium

Wanneer dit artikel onder de ogen van de lezers komt, zijn de spoor- en busboekjes al weer bestudeerd voor de reis naar Stadskanaal. De gemeentevergaderingen, waar de Uniezaken behandeld werden, liggen al weer iets verder terug, en de aangewezen afgevaardigden, met al of niet blanco mandaten gewapend, verheugen zich op het tweedaags Uniefestijn.

Het is geen gewoonte, dat in ons blad een soort prognose van de komende A.V. wordt gegeven, in de trant van de voetbalvoorspellingen, die we op Zaterdag in onze courant kunnen lezen. Natuurlijk heeft ieder zijn verwachtingen inzake het lot, dat de ingediende voorstellen wacht, maar niemand waagt er zich aan ze van te voren zwart op wit den volke bekend te maken. Dat is niet alleen begrijpelijk maar ook juist. Wij moeten immers aannemen, dat de gepubliceerde stukken alle gegevens bevatten, die de gemeenten nodig hebben om hun houding ten opzichte van wat behandeld zal worden, te kunnen bepalen.

In dit artikel willen we niet schrijven over wat op de agenda staat, maar een enkele hoofdlijn aanwijzen, die ter A.V. zichtbaar zal zijn en die voor de directe toekomst van ons Uniewerk van beslissende betekenis zal zijn. Die hoofdlijn heet

Vrijwilligheid

Het heeft er alle schijn van, dat de A.V. van dit jaar over het lot der vrijwilligheid zal beslissen. Ieder weet, dat dat loffelijke beginsel, in 1952 te Groningen na bewogen discussies aanvaard, sindsdien een zwaar leven heeft gehad. Bedoeld als een middel om een grotere en rijkere ontplooiing van de Unie-arbeid te bewerken, is het thans reeds een ram geworden. Twee Permanente Commissies sloten 1954 af met een nadelig saldo, en over het eerste kwartaal van 1955 heeft de E.C.U. reeds weer een somber geluid moeten laten horen.

Nu zal het misschien vrij gemakkelijk mogelijk zijn om een meerderheid te verkrijgen in de A.V. voor de ingediende begrotingen. Dat heeft onder ons nog nooit veel moeite gegeven. Maar ieder voelt wel, dat het niet langer aangaat om wel de hand voor de diverse begrotingen op te steken, wanneer de gemeenten niet bereid zijn om de opgestoken handen van hun afgevaardigden ten volle te honoreren. Aan de thans vrijwel algemene wanverhouding tussen woord en daad dient dit jaar een einde te komen. Maken wij met deze zaak thans geen ernst, dan doen de Permanente Commissies het best met en bloc ontslag te nemen, omdat de hun opgedragen arbeid door de gemeenten om hals is gebracht.

De les der cijfers

Op de laatste pagina van het boekje met de verslagen en begrotingen staat een samengesteld overzicht van de vrijwillige bijdragen der gemeenten. Het is een van de leerzaamste bladzijden, die het boekje bevat, en wij mogen dankbaar zijn, dat deze gegevens openbaar zijn gemaakt. Het loont de moeite om op deze cijfers iets nader in te gaan.

Zij doen n.l. vermoeden, dat verschillende gemeenten geen enkele vaste lijn volgen in het bijeenbrengen van de vrijwillige bijdragen, waarvoor hun afgevaardigden de hand hebben opgestoken. Er wordt besloten tot het houden van een collecte. Wat die opbrengt wordt naar het Uniebureau gestuurd, onverschillig of het veel is of weinig. Het is immers vrijwillig! En wordt voor een bepaalde tak van arbeid vergeten te collecteren, welnu, dan is er nog geen ramp gebeurd. Het is immers vrijwillig!

Ook komt het voor, dat een gemeente voor een onderdeel van de vrijwilligheid schitterend voor de dag komt, maar aan de andere takken niet of maar nauwelijks denkt. Daardoor ontstaan wanverhoudingen in de bijeengebrachte bedragen, die alleen maar verklaard kunnen worden uit een gebrek aan organisatie ten opzichte van de vrijwilligheid. En deze gebrekkige organisatie komt voort uit gebrek aan twee andere, onmisbare zaken: liefde en verantwoordelijkheidsbesef.

Ook geldgebrek?

Volgens sommigen loopt de vrijwilligheid daarom zo stroef omdat de gemeenten zelf zoveel financiële lasten te dragen hebben. En waar niet is, verliest zelfs de keizer zijn recht, dus zeker een nederige Permanente Commissie. Met permissie gezegd, ik geloof er niets van.

Behoudens een enkele uitzondering is het maatschappelijk niveau onzer gemeenten de laatste jaren gestegen. Er wordt meer geld verdiend dan vroeger en er zou daarom ook een groter bedrag beschikbaar kunnen zijn voor de arbeid in gemeenten en Unie. In feite is dit ook het geval, ook voor de Unie-arbeid. Maar de sterke ontplooiing van deze arbeid, met name op het gebied van evangelisatie en zending, vraagt een veel snellere stijging van de offers.

Het geld is er wel. Dat bewijzen de reacties op de beschadigingen in Eindhovens kerkgebouw en de eerste resultaten van de actie „Uw hand aan de ploeg”. Het zou op dezelfde vlotte wijze kunnen binnenkomen voor de arbeid der Permanente Commissies.

Nog een ander misverstand heerst er rondom de vrijwilligheid, en wel dit, dat men 't geld maar één keer kan uitgeven. Wat naar de zending gaat, kan

UW HAND

AAN DE PLOEG!

De overwinning van het geloof!

Een onzer meest bekende predikanten slaakte onlangs de verzuchting: je wordt zo moe van al dat gepraat zonder daden en dat egoïsme zonder liefde tot Christus. Een onzer „dichters?” schreef kortgeleden: Wij geven 's Zondags graag in de collecte, een dubbeltje, een kwartje wel misschien! — Zeg jo, die nieuwe Americano's kosten vijftientig! Heb jij die advertentie niet gezien?

Maar ons geloof zegt, ondanks bovenstaande: worden we soms moe van al dat menselijke gedoe, al twijfelen we soms aan de offervaardigheid van hen die zingen „'k Gaf mijn alles op voor Jezus”, toch verliezen we de moed niet. Wij zijn toch met alles wat we bezitten van Hem die ons gekocht en betaald heeft. Wij hebben toch geen rust als we f 400,— voor een mooie bromfiets besteden en stiekum een dubbeltje in de collecte stoppen. Wij geloven toch in de Almacht van Hem die harten beweegt en mensen gebruiken kan en zal. We geloven dat wij onze belijdenis van overgave aan Jezus waar willen maken. Wij geloven dat wij als Baptisten geroepen zijn tot grote daden. God doe ons allen beschaamd staan doordat Zijn grootheid en kracht in ons openbaar worde.

Toont dat broeders en zusters door op giro 9260, Unie van Baptisten Gemeenten, uw bijdrage te storten opdat de evangelisatie in het Zuiden een machtige geloofsopenbaring worde.

Jubileum Evangelisatie fonds.

niet naar de E.C.U. of de opleiding, hetgeen natuurlijk waar is. Maar wanneer door flinke bijdragen voor een der takken van Unie-arbeid de andere niets of maar zeer weinig ontvangen, dan deugt

er met de wijze van bijdragen iets niet.

Wat zijn wij toch vaak ongelovig rondom het offer. Wij vertellen elkaar, dat er grote geestelijke winst schuilt in het brengen van grote offers voor het werk des Heeren in de gemeente. Het is waar. Maar zou er voor de gemeenten geen geestelijke winst schuilen in het brengen van grote offers voor de gezamenlijke arbeid? Of gelden daarvoor andere regels?

Te Stadskanaal

gaan wij begrotingen en voorstellen bestuderen, die de ontplooiing van de gemeenschappelijke arbeid bedoelen te bevorderen, en die daarom offers vragen. Wij kunnen drie dingen doen: ze toejuichen en aanvaarden, om ze meteen op de thuisreis te vergeten; ze verwerpen, omdat ze teveel van ons geloof en onze beurs vragen; we kunnen ze ook aannemen en onze schouders, harten en beurzen er onder plaatsen, dankbaar, dat wij dit mogen doen.

J. R.

E.C.U. nieuws

Bent U nieuwsgierig?

Weet U ook graag alles? Och, alles te weten maakt niet altijd gelukkig. Soms zelfs wel eens ongelukkig. Maar sommige dingen moeten we weten. Dus U bent niet nieuwsgierig, maar U wilt toch wel graag horen, wat nu over het eerste kwartaal voor de E.C.U. is bijeengebracht?

We hadden een mooi sommetje gemaakt, herinnert U zich dat nog? Twee kwartjes per Baptist per kwartaal, nog geen cent per dag en het E.C.U.-werk zou ongestoord voortgang kunnen hebben. We zouden dan aan de Gemeenten en posten kunnen uitkeren, wat nodig was.

Het halfje weer ingevoerd!

Welnu, we hebben de helft bijeengebracht van wat we hoopten te zullen krijgen. Er had f 3000 moeten zijn, er was f 1500. Dus is daarmee het halfje (per dag) weer ingevoerd.

Ik meende, dat we met halfjes niet konden betalen. Die zijn buiten de circulatie geplaatst. Zullen wij dat ook onmiddellijk doen en voortaan onze cent per dag in ieder geval voor de E.C.U. bestemmen? Dan komt het over het volgend kwartaal vast goed.

Een teleurstelling voor de Gemeenten

Helaas hebben we nu de betrokken

Gemeenten en posten één vijfde deel van het berekende bedrag minder moeten zenden. Hoe vindt U het, als daar een kleine Gemeente schrijft, of het subsidiebedrag ook spoedig kan komen, omdat de penningmeester door zijn geld heen is en de Voorganger toch zijn salaris hebben moet?

Nu krijgt zo'n Gemeente ook nog 20 % minder dan wat ze eigenlijk al hard nodig heeft. Omdat de cent tot een halfje degradeerde!

Weg met het halfje en met alle halfheid. Hélemaal willen we ons geven.

Wat doet U, wat doet Uw Gemeente over het tweede kwartaal?

Nagekomen bericht

Bovenstaand bericht was reeds bij de drukker, toen op Maandagmorgen 2 Mei de volgende brief werd ontvangen uit DELFZIJL. De harten van alle E.C.U.-vrienden kloppen sneller van zo'n nieuwtje! Leest U maar:

„Het is ons een buitengewone vreugde U te kunnen mededelen, dat onze gemeente gisteravond besloten heeft voor uw arbeid een extra bijdrage te geven.

Het bedrag van DUIZEND GULDEN wordt vandaag of morgen aan het Unie-bureau overgemaakt.

Wij wensen nog het volgende hierbij op te merken:

Deze gift is extra. Wij zullen dus de normale kwartaalbetalingen eveneens doen in het aandeel, dat wij willen dragen van de E.C.U.-begroting.

Het is ook „extra” in die zin, dat we niet in uitzicht kunnen stellen dit weer te herhalen.

Deze gift wordt geschonken met het oog op de toestand van uw arbeid, als beschreven in de stukken der algemene vergadering!”

De brief gaat dan nog verder en vertelt, dat deze gift ook een stukje dankbaarheid vertolkt van de Gemeente Delfzijl voor de hulp, die ze in 1932—1940 van de E.C.U. ontving, ofschoon „we weten dat wij nooit onze dankbaarheid kunnen „afbetalen”.

„We wensen van harte zegen op uw arbeid „aan het front”.

Van zo'n bericht worden we stil en blij tegelijk.

Nog voor dat sombere geluid over het eerste kwartaal was gepubliceerd, mogen we voor het tweede kwartaal hiermee beginnen. Zo zorgt God voor Zijn werk!!

Dit was Delfzijl, dat we hartelijk danken!

Intussen blijft de vraag:

Wat doet U? Wat doet Uw Gemeente?

Arnhem.

BROERTJES.

Uit ons Unie-bureau

Van de gemeente te Almelo zijn de volgende amendementen op voorstellen op de agenda der Alg. Vergadering binnen gekomen:

1 Aan 10b I 1 toe te voegen:

Dit bijzondere lidmaatschap verplicht de gemeente te Paramaribo niet tot het betalen van Unie-contributie en ook niet tot deelneming in de sociale voorzieningen voor voorgangers en andere werkers van de gemeenten en van de Unie.

Het geeft eventuele afgevaardigden van deze gemeente in de Algemene Vergadering een adviserende stem.

2 Wij stellen voor 14j iets te wijzigen en wel als volgt:

Indien een gemeente een predikant beroept, die minder dan 2 jaren in een gemeente is, en deze neemt het beroep aan, dan zal die gemeente $\frac{3}{4}$ deel van de onkosten, die door de gemeente, waarin deze broeder dient, bij zijn ontvangst zijn gemaakt, aan deze gemeente moeten vergoeden. Vindt hetzelfde plaats, wanneer de voorganger minder dan 3 jaren in zijn gemeente werkt, dan zal $\frac{1}{2}$ deel van de gemaakte onkosten vergoed moeten worden; en indien de betreffende voorganger minder dan 4 jaren in die gemeente werkzaam is, zal $\frac{1}{4}$ deel van de boven bedoelde onkosten moeten worden vergoed.

Ook Rotterdam-C. diende nog een amendement op haar eigen voorstel (punt 14h) in, luidende als volgt:

De laatste zin te doen vervallen en te vervangen door: Opdat de Commissie van de Opleiding mede door dit vertrouwelijk rapport tot een juister inzicht kan komen.

Dinsdagavond a.s. om 8 uur begint dus de Unie-vergadering. De afgevaardigden moeten reeds om 7 uur aanwezig zijn voor het tekenen van de presentielijst, het inleveren van de stembiljetten en het verrekenen van de reiskosten. Voor dit laatste is ook nog op Woensdagmorgen om 9 uur gelegenheid, terwijl de Unie-vergadering dan om 9.30 begint.

Broeders en zusters in de lande: laten onze gebeden zich verenigen in het aanroepen van de Heer der Gemeenten om Zijn geest van wijsheid en kracht mee te delen in rijke mate aan de vergaderende afgevaardigden!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Het zaad van tweedracht teelt
zo wrange en bittere vruchten

SNEEK

Uit de Gemeente Sneek kan het volgende worden gemeld: 21 Maart vierde de Gemeente in een gezellig samenzijn het feit dat Br en Zr v. d. Heide 25 jaar de functie van koster in de Gemeente hadden vervuld.

Een ieder die deze Br en Zr kent en op de een of andere wijze met hen in aanraking is geweest zal direct begrijpen dat dit een grootse huldiging is geworden van dit kosterspaar. Want Sneek heeft een koster waarmede ze zeer zijn ingenomen.

Dit bleek ook uit de goede toespraken en stoffelijke blijken van waardering die hen ten deel vielen.

En goede avond waaruit bleek de voortreffelijke binding die er is van de leden onderling in de Gemeente en die nog lang in de herinnering vooral van Br en Zr v. d. Heide en hun kinderen

zal voortleven.

31 Maart overleed in de ouderdom van bijna 86 jaar onze oud-voorganger Ds H. Visser. Wij zijn blij voor onze oude broeder dat de Heer hem heeft thuis gehaald waarnaar hij zo zeer verlangde. Voor de kinderen laat hij een ledige plaats achter want broeder Visser had een hart vol liefde voor zijn kinderen en kleinkinderen en voor de Gemeente. Ook de Gemeenten en al het werk had tot het laatst toe steeds zijn volle belangstelling. Br Visser behoorde tot een generatie predikers die bezig is onder ons te verdwijnen. Maar hij bracht een boodschap waar zijn hart en zijn leven achter stonden. Ruim 40 jaar heeft hij ons werk gediend en ook na zijn emeritaat heeft hij nog vele jaren verschillende Gemeenten gediend. Zalig zijn de doden die in de Heer sterven, hun werken volgen met hen.

Het Gemeentelijk leven gaat rustig verder onder hernieuwde toewijding van onze voorganger Ds Lindeman. Dat de arbeid die door de Gemeente gedaan wordt ook met zichtbare vruchten gezegend mag worden is iets waar allen naar uitzien.

M.

Lofzangen en Gebeden

Berder dan we verwacht hadden, moest tot herdruk van onze bundel worden overgegaan, daar de voorraad praktisch uitgeput was.

De U.C. stelde ons hiertoe in staat, door de nodige middelen te verschaffen en een dezer dagen hadden we dan de nieuwe uitgave op tafel liggen.

Wat inhoud betreft is ze volkomen gelijk aan de uitgave van 1952. De inhoudsopgave en het alfabetische register van de inhoud is zowel voor de Psalmen als de overige liederen tot één geheel verwerkt, wat het opzoeken van een Psalm of lied aanmerkelijk vergemakelijkt. Verder is de gehele bundel in dundruk uitgevoerd, waardoor de dikte tot bijna de helft van de vorige uitgave teruggebracht kon worden.

Wat uitvoering betreft, ziet de nieuwe uitgave er zeer verzorgd uit en we geloven niet te overdrijven, wanneer we zowel wat inhoud als uitvoering betreft, U bij dezen het mooiste kerkboek aanbieden, wat momenteel in Nederland verkrijgbaar is.

Caarne zenden we U op aanvraag enkele monsters toe en op de a.s. Alg. Vergadering te Stadskanaal kunnen de afgevaardigden van onze Gemeenten onze nieuwe uitgave bewonderen.

De bundels zijn in drie uitvoeringen verkrijgbaar:

a Gebonden band in diverse kleuren

à f 5.75 p. st.

b Luxe kunstlederen band in diverse kleuren à f 7.50 p. st.

c Zeer luxe zwart lederen band, goudsnede à f 19.50 p. st.

Voor de laatste uitvoering leent zich bijzonder tot een geschenk bij verjaardagen en andere hoogtij dagen.

Met belangstelling zien we Uw bestellingen tegemoet en verblijven,

gaarne de Uwen,
de Zangbundel Comm.

Besteladres:

J. Germeraad, Breitnerstraat 77 B, Rotterdam.

Nagekomen advertentie

Voor de vele blijken van deelneming ontvangen bij het overlijden van onze Vader, Grootvader en Overgrootvader

HARTMAN VISSER

zeggen wij bij deze hartelijk dank.

Uit aller naam,
J. Visser.

Sneek, Mei 1955.

Leestafel

De Boodschap der Genezing, door Dr J. L. Koole. Uitgave van J. H. Kok N.V., Kampen. Prijs geb. f 4.90.

De Boodschap der genezing wekt overal een levendige, vaak zelfs heftige, discussie. Het gaat hier over een probleem waarover men geen theorie kan hebben, hoewel velen proberen, zich zo'n theorie aan te meten. Het boek van Professor Koole brengt ons op rustige wijze op de hoogte van de praktijk der gebedsgenezing, en probeert verder Bijbels licht te laten schijnen.

Het is een goed uitgangspunt voor bestudering van dit moeilijke probleem.

Wf.

Dr W. H. Gispen, *Spreuken II*, f 8.25 geb.

Dr F. W. Grosheide, *I en II Korinthe* f 5.75 en f 5.50 geb.

Dr S. Greijdanus, *De Openbaring des Heeren aan Johannes*, geb. f 7.95.

Dit zijn vier deeltjes uit de bekende serie: *Korte Verklaring der Heilige Schrift*, uitgegeven door de firma J. H. Kok n.v. te Kampen. Het eerste is een nieuwe uitgave, de overigen zijn herdrukken van vroegere edities. Uiteraard is het onmogelijk in het bestek van een recensie uitvoerig op de zo gedetailleerde inhoud van deze deeltjes in te gaan. Evenals vroeger aangekondigde zijn ook dit weer betrouwbare gidsen tot de Bijbelboeken die er in worden behandeld, en we wensen ze daarom in veler handen.

J. REILING.

Waarom ik een christen ben, door Prof. Dr Hallesby. Prijs f 4.90 gebonden.

Het verwondert mij niet dat van dit zo teer geschreven boek bij Voorhoeve, Den Haag, een 7de druk verscheen. Met grote kennis van het menselijke hart en met grote liefde voor de zoekende mens heeft deze christen getracht de ongelovige naar het licht te leiden, daarbij zijn eigen ervaring en geloof in 't geding brengend. Schaft u zich dit boek aan en geeft het dan een vriend, die (niet) verre is van het Koninkrijk, ter lezing. Van ganser harte bevelen wij het U aan.

HUIZINGA.

Het hart blijft immer jong
en kan altijd nog bloeden

„Weer of geen weer, wij gaan er deze zomer tóch heen!”

Waarheen? Naar het Amsterdamse Bijbels Museum van Oudheden!

Zo zeggen o.a. vele schoolhoofden, predikanten, geestelijken en jeugdleiders, die een vakantie-programma opstellen.

Er is in Amsterdam natuurlijk zoveel te zien, maar „uniek op de wereld”, zoals de buitenlandse bezoekers vaak zeggen, zijn de bijbels-archaeologische collecties in dit instructieve Museum: modellen en maquettes, o.a. van de gouden TABERNAKEL, van de Herodestempel en de huidige Tempelberg met de Omar-Moskee, brengen U de Oud-Testamentische sfeer en gedachtenwereld naderbij; de oud-Egyptische cultuur, waarmee de Aartsvaders en Israël steeds contacten hadden, wordt op frappante wijze belicht door originele vondsten uit Koningsgraven: o.a. mummies, beelden, sieraden, papyri en gebruiksvoorwerpen, terwijl de „Sichem-collectie” en Babylonische kleitabletten weer andere culturen belichten. Dit alles doet op illustratieve wijze de Bijbelse wereld beter verstaan.

Profiteert hiervan bij een bezoek aan Amsterdam, hetzij als particulier, maar vooral in groepsverband.

Het Bijbels Museum van Oudheden (Hemonylaan 19a, te bereiken met lijn 4 vanaf C.S.) is iedere werkdag, behalve Donderdag, geopend van 10—12 en 2—5 uur.

Voor school- of verenigingsreis vragen inlichtingen aan bij het corresp. adres: Stadhouderskade 137, Amsterdam—Z., tel. 726410.

Voor bezoek in groepsverband bespreken men vooral tijdig een datum.

Beroepingswerk

Ds Boeschoten heeft voor het beroep naar Pernis bedankt.

Mededelingen

De Gemeente Arnhem bericht U, dat de afscheidszondag i.v.m. het vertrek van Ds Broertjes naar de Gemeente Utrecht is vastgesteld op 15 Mei a.s. D.V.

De diensten voor deze Zondag zijn als volgt:
’s Morgens om 10 uur officiële afscheidsdienst

’s Avonds om 20 uur afscheidsavond voor Gemeente en vrienden.

Belangstellenden uit andere Gemeenten zijn van harte welkom om deze diensten bij te wonen. Willen zij, die eventueel logies nodig hebben, dit z.s.m. aan de secretaris opgeven?

Beide diensten zullen gehouden worden in ons Kerkgebouw, Tuinstraat 16.

Secr. J. P. VIS.

S.S.C.

Student Bouritius zal gedurende zijn zomervacantie (Mei t/m Aug.) graag de gemeenten dienen.

Van 8 Mei af is hij voor spreekbeurten beschikbaar.

Voor de S.S.C.,
JAC. TROMP.

Alb. Agnesstraat 5a, Groningen.

Advertentiën

Met dank aan God geven wij U kennis van de geboorte van een dochtertje en zusje

Anke

J. Visserman
G. Visserman—Bleeker
Geeske
Folkje.

Staveren, 4 Mei 1955
M.s. „Nieuwe Zorg”.

24 April j.l. herdachten onze lieve ouders en grootouders

J. Groeneveld

en

I. J. Groeneveld—Kroeze

de dag, dat zij 40 jaar geleden getrouwd waren.

Wij danken God, dat Hij ons deze dag gaf.

Hun dankbare kinderen
en kleinkinderen.

Nieuw Weerdinge,
Weerdingerkanaal 73

Heden is in haar Heer en Heiland ontslapen onze geliefde Vrouw, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder, Zuster, Behuwdzuster en Tante

Klasina Wolf—Timmer

in de ouderdom van 69 jaar.

Arnhem:
J. Wolf

Aan boord schip „Carolina:

C. Timmer—Wolf
J. Timmer
Hendrika
Klasina

en verdere familie.

Arnhem, 16 April 1955.
Van Dortmontstraat 8.

De teraardebestelling heeft inmiddels plaats gehad.

(Plaatsing door omstandigheden vertraagd)

In het Diaconessenhuis te Groningen is in de volle zekerheid des geloofs van ons heengegaan onze lieve Vrouw, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

Roelfie Timmer

in de ouderdom van 71 jaar.

S. Bos
J. Stadens—Bos
J. Stadens
en kleinkinderen

Stadskanaal, 27 April 1955.

De begrafenis heeft 2 Mei plaats gehad.

In Huize „Avondlicht” te Haren (Gr.) is in Jezus ontslapen onze lieve Zuster, Behuwdzuster en Tante

Ykje van der Baaren

in de ouderdom van 76 jaar, sedert 1953 weduwe van H. Alferink.

Uit aller naam,
K. van der Baaren.

Haren (Gr.), 30 April 1955.
Onnerweg 46.

Op 26 April is door haar Heiland thuis gehaald onze oudste zuster

H. van Komen—Burema

Namens Bapt. Gem.
Foxhol.

Voor Uw brieven, maar bovenal voor de vele gebeden opgezonden voor ons, toen onze lieve Vrouw en Moeder zo geheel onverwachts werd Thuis geroepen, betuigen wij onze hartelijke dank.

Hans de Vries en kinderen.

78 Howickstr.
Victoria Park, W. Austr.

STAVEREN (Fr.)

Onderwijzer(es) gevraagd

met J aan de School met de Bijbel te Staveren. Bij voorkeur Baptist. Voorlopig tot 1 Jan. 1956. Daarna kans op vast. Brieven aan het Hoofd der school A. Hofstra, Voorstr. 140, Staveren (Fr.).

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Openingswoord

voor de

75e Algemene Vergadering

gehouden te Stadskanaal 10, 11 en 12 Mei

uitgesproken door Ds F. E. Huizinga, Voorzitter
van de Unie-Commissie

Onlangs las ik een uitspraak, die ik jammer genoeg alleen maar uit m'n geheugen kan citeren: De kerk kruipt. Ze kruipt zelfs om een molshoop heen. Zij is bang, dat ze door haar opstaan de wereld uit haar voegen zou lichten.

Ik weet niet of de kerk van dat laatste wel doordrongen is. De gemeente van Jezus Christus zou inderdaad deze wereld „orde" kunnen ontworpen, indien zij op het nauwst luisterde naar en gehoorzaamde aan de stem van haar Heer. Zij zou een machtig voortschrijdende stoet vormen van mannen en vrouwen, die de muren van Jericho in de geest reeds hebben zien vallen. Zij zou in en door de kracht van de levende Heer de verwondering wekken van de gebonden en geschonden mensheid, die woont in een land van grote duisternis, van wantrouwen en angst. Want wel is het Licht reddend verschenen, maar nog is het nacht voor velen. Er is zeker onder de mensen van het Westen een diepe moedeloosheid. Er is geen lichtend ideaal, geen samenbindende idee. Niemand leeft uit de dag van morgen.

Het Westen, het deel der wereld waar wij wonen, is zonder idealen. Wij staan op verre afstand van andere volken, die Oost-, Zuidoostwaarts van ons wonen, maar het komt ons voor dat zij over idealen en idealisten beschikken. Wij hier zijn ontnuchterd, gedisilluseerd. De droom van de vooruitgang is een leugen gebleken. Wie gelooft nog in gerechtigheid, vrijheid? Welke grote strijd wordt nog gevoerd in het geloof daarmee

voor de heiligste goederen op de bres te staan? Wij hier denken nog slechts in geld, divisies, afzetgebieden. Onze wereld is verbrokkeld, uit elkaar gevallen. De eenheid, de wordende, die sommigen menen te kunnen signaleren, is er maar zeer fragmentarisch en dan nog wel in de sector, die te denken geeft: kolen en staal. Vrees en druk jagen de Westerse volken op een hoop. Neem de vrees voor 't Oosten, de druk van 't verre Westen weg, en er is geen eenheid. Er is geen hechting der delen door geestelijke banden. Oswald Spengler, die de ondergang van het avondland berekende, moge geen al te betrouwbare profeet genoemd worden, toch liggen diepe schaduwen over deze volken, met wel roemrijke eeuwen achter zich, maar wier hoogste ideaal een auto en een pensioen is.

Er is een geestelijke machteloosheid. Waar wordt nog met inzet van alle krachten voor een ideaal gestreden? Er zijn geen barricades meer. Wel warmen opgewonden sprekers van sommige partijen, kerken of genootschappen van tijd tot tijd hun hoorders wat op, maar nergens slaat de brand uit. Wij voelen ons verwant met de dichter Marsman, die zegt:

De tijden zijn zwart.

Wij zijn eeuwen en eeuwen te laat geboren.

In een mantel gehuld,
door een engel op weerlichten
doortocht verloren
en door het onuitroeibaar
heimwee vervuld

den Koning te zien
voor Wien ik had willen strijden,
schrijd ik naar de Dood
en die een krijgsman had willen zijn
in de hartstochtelijkste aller tijden,
moet nu in late verwilderde woorden
gewagen van eeuwen, die
versomberden tot verhalen —
duister en vurig —!
van kruistochten en kathedralen.

Wij proeven het heimwee van deze man, die hunkert naar een tijd, waarin een machtige zaak de harten van allen greep en in staat stelde daden te verrichten, die torenhoog uitrijzen boven de vermoeiende alledaagsheid, kleurloosheid dezer burgerlijke tijden, waarin de ontbinding is ingetreden. Er zijn geen ontroeringen meer, er is geen bewogenheid, geen gezicht, geen visie, geen vaart. Alles is tot vlak binnenwater geworden, tot een ven, waarboven onweerswolken drijven. Als ik maar droog blijf en als het mijn tijd maar uitduurt.

Prof. Van Niftrik heeft onlangs in een toespraak het volgende gezegd, en wij onderschrijven dat volkomen:

Het menszijn is in gevaar. Onze grote nood is, dat wij geen richtinggevend ethos meer hebben. We hebben geen visie meer. Niemand schrijft meer een utopia. Toch kan de mens niet zonder deze dingen. Daarom ontwaakt in Duitsland weer de mythologie van het Duitse Rijk. Hier ligt de kracht van Rusland. De mensheid heeft een mythe nodig, die het leven weer zin geeft, waarin alle krachten worden geïntegreerd. Maar het Westen heeft geen mythe meer, doch alleen een formele democratie. Daarom is de heropvoeding van het Duitse volk na 1945 zo grandioos mislukt. Wij kunnen een volk niet heropvoeden, daarvoor is een mythe nodig. Alleen de mythe kan de mensheid een richtinggevende ethiek schenken. Wij hebben nu geen ethiek meer. Na de twee wereldoorlogen zijn de laatste resten ethiek opgesoupeerd. Dat is

het ethische vacuum waarin wij ons bevinden.

Het Westen is niet slechts op een dwaalweg. Het loopt momenteel in een woestijn, waar geen weg meer is.

Is de kerk zo bang als in het begin verondersteld en zo machteloos als haar „Umwelt”? Vermag het Christendom nog iets? Zijn er bij de gelovigen nog krachten, die dit vlakke vlak doorbreken?

Er is een christelijk lied, dat zo luidt: „Ik voel de winden Gods vandaag. Vandaag hijs ik het zeil, Gehavend is 't en zwaar van schuim, maar 'k hijs 't en hoop op heil! Want Christus zelf als stille Gast, reist in mijn scheepje mee. Op zijn bevel durf 'k uit te gaan op wilde hoge zee!”

Worden die winden alleen maar op kampeerterreinen en massabijskomsten gevoeld. Ik weet dat gij die winden wantrouwt. Gij betwijfelt of dat wind en vuur is, waarvan wij lezen in Handelingen 2. In mijn boekenkast staat een boekje: „Het oude leger”, waarin herinneringen verteld worden over het tijdperk, waarin het Leger des Heils nog geen lintjes kreeg maar rotte eieren. En onmiskenbaar zweeft er weemoed over de verhalen van eens, die goede oude tijd.

Hoe staat het met ons, Baptisten? Hebben wij een opdracht, taak, boodschap? Is er onder ons visie, uitzicht? Leven wij uit de dag van morgen of zijn wij in dit land een reveil-restant, dat na heftige levenspogingen zich een plaatsje onder de zon veroverde en zich nu daarin koestert.

Wij allen voelen de verlamme-nde inwerking van een verlamme-nde wereld. Wij zijn kinderen van onze tijd en plaats. Wij voelen onze onmacht een gat in de mist te slaan, die zich heeft uitgebreid als een verstikkende deken.

En toch — wij zijn ook anders. De voedingsbodem onzer gedachten, gevoelens, ligt niet aan deze zijde alleen. Daarom is er opstand in ons tegen het materialisme, tegen het al te aards gericht zijn. Want wij weten van een andere wereld, waar gerechtigheid woont en vrede. De wereld van God, Zijn Koninkrijk is het land van ons verlangen. In dit land snakte men eens naar de dag vol van rood, wit en blauw; zo snakt midden in de schijnwelvaart dezer dagen ons binnenste naar de nieuwe dag, waarop Gods orde zal doorbreken. Met het innerlijk oog gericht op de nieuwe wereld, werkt zich in ons protest omhoog tegen de situaties, waarin wereld en gemeente zich bevinden. Daarom kunnen wij niet zwijgen. De geprofeteerde volmaaktheid, die correspondeert met herinnering en verlangen in de mens, doet ons de onvolmaaktheid als een schrijnend leed ondervinden. Daarom hindert ons het zo-zijn van de tijd.

Daarom moeten wij getuigen van de dag van morgen, ook al zal dat getuigen

tegen de dag van heden. Daarom moeten wij rechtsverkrachting veroordelen, huiveren wij, de bewapeningswaan-ziende. Daarom zien wij een kwaad in het feit, dat duizenden, die dat met recht begeren, geen gezin kunnen stichten, omdat er geen ruimte voor hen is om te wonen.

Daarom ontzetten wij ons over de kerk, die geen onafhankelijke koers kan varen, geen zelfstandige positie inneemt, maar zich in haar uitingen en beslissingen laat afremmen door aardse machten en menselijke overwegingen.

In het boek van Helmut Gollwitzer „En brengen waar gij niet wilt” opent de schrijver ons oog voor een facet in het leven van de russische mens van heden. „Wanneer U zegt: dit is een oude, slecht gewitte barakwant”, zo oreeerde eens professor Janzen, „dan hebt U een „metafysisch” oordeel uitgesproken, een bepaald moment op zich zelf genomen. Wanneer U echter zegt: dit is een helder-witte, prachtige nieuwe wand, dan hebt U van het moment uit gezien weliswaar ongelijk, want dat is hij nog niet. Maar dialectisch gezien, hebt U gelijk, want morgen zal hij het zijn. Wanneer U thuis vertelt, dat de Sovjet-mensen in oude barakken leven, onder de luis, dan hebt U gelogen, hoewel het voor een deel nog klopt. Wanneer U echter vertelt, dat zij in mooie, nieuwe huizen leven, dan hebt U de waarheid gezegd, hoewel momenteel nog maar enkelen zo wonen. In het nu reeds zien wat komen gaat — dat is „dialectisch zien” (pag. 146). Gorki zegt van Lenin ergens, dat hij de enige mens is, die reeds volslagen in de dag van morgen leefde, dat de toekomstige aarde hem reeds voor ogen stond als een presente werkelijkheid, tot in alle onderdelen geordend als een doorzichtige kristal (pag. 148).

Men kan er over twisten of de toekomst zo in onze hand ligt en er geen storende factoren kunnen optreden, die buiten menselijke berekening vallen, wel zeker is het dat zulk een levens- en wereldbeschouwing het leven sterke impulsen kan geven. Hoeveel te meer kunnen de gelovigen het hoofd omhoog heffen, de eens slappe handen opsteken en de knikkende knieën strekken. Zij behoeven niet in het kasteel Twijfel, dat bewoont wordt door de reus Wanhoop, hun leven te slijten. Dragen zij niet in de plooiën van hun kled de sleutel Belofte en zal deze niet elke poort van elke gevangenis ontsluiten?

„Daarom, mijn geliefde broeders, weest standvastig, onwankelbaar, te allen tijde overvloedig in het werk des Heren, wetende, dat Uw arbeid niet vergeefs is in den Heere.”

Zo schrijft Paulus. En tegenover welk een wereld stond hij. En aan welk een verdeelde, zieke gemeente schreef hij. Maar hij zag niet op wat was. Hij zag op de levende Heer. Alle onmogelijkheden waren mogelijkheden Gods gebleken. De

kruisiging en het sterven van Jezus Christus groeiden uit tot de grote daden Gods, die uitmondten in de alles overwinnende opstanding.

Die opstanding opent de deur. Zo wordt het dal Achor tot een deur der hope. Zo wordt alle geschiedenis Gods geschiedenis. En morgen zal God Zijn heerlijkheid openbaren. Des Heren is de aarde en haar volheid, de wereld en die daarop wonen. Zullen wij ons laten intimideren door mensen en machten rondom? Ons laten ketenen door 't verleden? Als er mensen zijn die recht hebben uit de toekomst te leven, dan zijn het zij die God geloven. Bij hen is er geen ruimte voor defaitisme, pessimisme. Dan is er alleen nog een moedig voorttrekken, al zijn daar zeeën van moeilijkheden. Daarom zijn we dankbaar voor jonge mannen, die gegrepen zijn door dit hemels gezicht en die niet ongehoorzaam wilden zijn. Dankbaar voor het werk onzer zendingen en voor het feit, dat meerderen zich voorbereiden op de taak onder verre volken. Dankbaar voor de dienst onzer zusters in Tabitha. Dankbaar voor de activiteit, die alom in bonden en gemeenten openbaar wordt. Daarom voelen we allen in ons de zekerheid, dat we nog meer kunnen zijn, nog meer kunnen doen, indien wij in Gods gemeenschap zijn. Die geloven staan nog maar aan het begin.

Geve God, de Vader in onze Heer Jezus Christus, door de Heilige Geest ons allen in deze dagen geloof. 't Geloof, dat grote dingen van God verwacht en grote dingen voor Hem onderneemt. „Wetende dat Uw arbeid niet vergeefs is in den Here”. Want de Heer is overwinnaar. Dat wij uit Zijn overwinning mogen leven, heden en morgen. Dat wij in Zijn heden uit Zijn morgen leven, opdat Zijn verlossend werk ervaren en geschouwd worde.

Verantwoording Eindhoven

S. A. te Den Haag	f 4.—
H. J. H. te Den Haag	- 2.50
Bapt. Gem. te Treebeek	- 5.85
Bapt. Gem. te Noordbergum	- 81.56
Bapt. Gem. te Genk (Belgie)	- 10.—
N. N. te Eindhoven	- 10.—
N. N. te Eindhoven	- 5.—

Vertrouwde Vertaling De Statenvertaling van onze bijbel kunnen sommige christenen maar moeilijk los laten. Enkele Kerken hebben haar voor kansel gebruik afgewezen; andere hebben het gebruik in de officiële diensten in de vrijheid der Kerken gelaten. Gelovigen, die bij de Statenbijbel oud geworden zijn, kunnen zijn vertrouwde klanken slecht missen. Zo, als hij daar voor hen ligt, heeft hij tot hen gesproken in de moeilijke en blijde ogenblikken van hun leven. Door die woorden heen hebben zij God tot zich horen spreken en daarom zijn zij aan die bepaalde woorden gehecht. Ze roepen herinneringen wakker aan dagen en gebeurtenissen, die het leven diepte en hoogte gaven. Nochtans zullen maar weinigen ontkennen dat het verkrijgbaar stellen van een nieuwe vertaling gewenst was, ook al zijn ze van de dringende noodzaak daartoe niet overtuigd. Twee feiten pleiten voor de vernieuwde overzetting. Het eerste is, dat er thans handschriften ter beschikking staan, die ten tijde van de Statenvertaling nog onbekend waren en het andere, dat sommige bijbelboeken in een toch wel duistere vertaling voor ons lagen, wat aanleiding kon geven en soms ook gaf tot een onjuiste opvatting van de tekst. Met een vervanging van verouderde woorden door thans gangbare kon niet volstaan worden.

Voorzichtige Vertaling Dat de Statenvertaling niet op alle plaatsen gemakkelijk te begrijpen is, ligt wel mede aan het feit, dat de vertalers zich zeer nauw aan de oorspronkelijke tekst gehouden hebben en dit uit eerbied voor het Boek. Ze wilden niet hinderend doch helpend tussen de Nederlandse lezer en de Schrijvers van de bijbel instaan. Niet hun gedachten wilden ze kenbaar maken maar ze wilden de gedachten en bedoeling van de bijbelschrijvers zo getrouw mogelijk weergeven. Meenden ze dat ze, om een dragelijke zin te krijgen, er woorden tussen moesten voegen, dan lieten ze deze met schuine letter drukken. Door die schuine letter maakten ze er opmerkzaam op, dat het oorspronkelijke naar een bepaalde opvatting werd weergegeven. De lezer kon dan nagaan of hij, met weglating der ingevoegde woorden, de tekst ook anders kon verstaan dan de overzetters hem verstaan hadden. Het ging de vertalers niet om fraaie zinnen, maar om de nauwkeurigst mogelijke weergave van de oorspronkelijke tekst. Ze wilden de zin en bedoeling de Nederl. lezer doen kennen. — In de Statenvertaling stuit men nog wel eens op een vreemde manier

van zeggen, die ons niet ligt. Zij geven vertaalde beeldspraak, waarachter een wereld ligt, die de onze niet meer is. Zodoende dringt die vertaling tot navragen en vorsen. Ze maakt het lezen niet gemakkelijk, maar geeft ons wat te doen. Ze doet omzien naar een uitlegger, die de zin van een moeilijke uitspraak of vreemd beeld kan verklaren — wat in een vertaling (die geen omschrijving mag zijn) niet kan.

Duidelijke Vertaling De Nieuwe Vertaling is duidelijk. Zij wil door die duidelijkheid de bijbel dichter bij het volk brengen en voorkomen dat de bijbelvervreemding, vooral onder het jongere geslacht, toeneemt. De N. Vertaling leest gemakkelijker. De mens met weinig belangstelling in het Boek zal eerder in de Nieuwe Vertaling blijven doorlezen dan in de Oude. Daarom hebben wij de verschijning van deze vertaling hartelijk toegejuicht. — Tegelijkertijd vraagt ze van ons nauwkeurig lezen, want het is mogelijk, dat de voorzichtigheid geleden heeft onder de begeerte duidelijk te zijn.

I Kor. 3 : 3 leest ge in de Statenvert. de vraag:

want dewijl onder u nijd is en twist en tweedracht, zijt ge niet vleeselijk en wandelt ge niet naar de mens?

In I Thess. 4 : 13 zegt Paulus zijn lezers:

dat ze niet bedroefd moeten zijn als de anderen.

In het eerste geval heeft de N. Vert.:

Want als er onder u nijd en twist is, zijt ge dan niet vleeselijk, en leeft ge niet als onveranderde mensen?

en de tweede tekst luidt in de N. Vert.:

opdat ge niet bedroefd zijt als de andere (mensen) die geen hoop hebben.

De toevoegingen suggereren een naar het schijnt wel zeer voor de hand liggende opvatting, maar de Statenvert. laat de vraag, hoe de tekst te verstaan zij, open.

In de Statenvert. lezen we in Gal. 3 : 20:

hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, die mij liefgehad heeft en zichzelf voor mij heeft overgeven.

In de N. Vert.:

En voor zover ik nu (nog) in het vlees leef, leef ik door het geloof in de Zoon van God, die mij heeft liefgehad en zich voor mij heeft overgeven.

De Nieuwe Vertaling: het geloof van de Zoon van God waaraan wij ons nu-leven te danken zouden hebben, sluit een wereld toe, want nemen we de tekst letterlijk, gelijk de Statenvert., dan maakt dat een heel verschil a.g. de grond van ons nu-leven.

Meerderheidsbesluit Gezien het karakter der bijbelse gemeenten

als gemeenschappen van mensen, die de Geest ontvingen en door wie de verhoogde Heer wil spreken en werken, moesten we o.i. niet te zeer staan op meerderheidsbesluiten. Niet in de gemeentevergadering en niet op de Algem. Vergadering. Het gelijk kan zijn aan de zijde der minderheid. Natuurlijk kan men iets niet doen wanneer slechts een minderheid er voor is, maar men kan het laten rusten en zeggen: we zijn nog onvoldoende gekomen in het licht van de Heilige Geest. We hebben nog niet genoeg geluisterd en gebeden: we schorten de zaak op. Zo ernstig behoort men o.i. rekening te houden met de minderheid d.w.z. daarmee, dat het in de gemeente van Christus niet gaat om de wil van de meerderheid, maar om de wil van Christus, terwijl het niet vast staat, dat steeds de meerderheid de wil van de Heer verstaat en de minderheid niet.

Drijf nooit iets door! Van drijfverijen hebben we nooit goede resultaten gezien. Ge moet met elkander zoeken te verstaan welke de goede, welbehaagelijke en volmaakte wil des Heren is. Ge moet de Heer ernstig nemen en daarom uw minderheden ernstig nemen. Zij zullen het waarderen, dat er met hen rekening gehouden wordt en uw leiding blijven begeren. Drijfverijen verwekken wrevel en weerstand en bederven de sfeer in het samenwonen. We willen niet geregeerd worden; wel geleid.

Afspraken of Besluiten Zou het woord: afspraken in ons gemeentelijk

en Unie-leven niet recht hebben op een betere plaats en ruimer gebruik, dan het tot nu heeft gehad? Klinkt er niet meer erkenning van de onderlinge gelijkwaardigheid, ook als gemeenten - in door, dan in het woord: besluiten? Licht er niet meer erkenning van de vrijheid, die ons leven en werken moet kenmerken in, dan in het woord besluiten? Besluiten doet zo sterk denken aan een meerderheid, aan macht aan democratie — waartegen in ons blad al eens een weinig geopponeerd is. Is het niet de Heilige Geest, die ons allen wil leiden en aan Wien wij gehoorzaamheid schuldig zijn. Het is mijn begeerte dat de gemeente zich leert zien als Geesteswerk en gemeenschap in de Heilige Geest. Hem moet zij vertrouwen en ons samenleven als gemeenten en als enkelingen moet zo zijn, dat alles wijst op de Geest en allen zich als instrumenten des Geestes weten. Meerderheidsbesluiten zijn meer democratisch dan geestelijk. Laat ons de ruimte voor de Geest niet verenigen. Het gaat ons om het verwerklijken der gemeente-gedachte, daarom, dat wij als baptisten ook écht gemeente zijn; tonen ons beginsel aan te durven. Dat men ons hierin niet misversta!

L.

Aantekeningen bij Hosea 6

Bijbelstudie

Vers 1. In dit vers begint een gebed. Opgeschrikt uit de zondeslaap roept men elkaar toe: komt en laat ons wederkeren. De woorden van deze boetpsalm worden door de profeet de kinderen Israels in de mond gelegd. Het is niet onmogelijk, dat bij het uitroepen van een boete-dag dit gebed door allen gebeden is, dan zouden we hier een liturgische boetpsalm voor ons hebben. Aansluitend bij het beeld van de verscheurende leeuw zegt dit vers: Hij heeft verscheurd. Er wordt van de Heere verwacht, dat Hij ook zal genezen. Hij slaat en heelt!

Vers 2. Over de woorden „na twee dagen” is verschil van mening. Men heeft ze opgevat als „een korte tijd”, echter volgt er: „op de derde dag zal Hij ons doen verrijzen”. — Het is m.i. niet nodig hier te denken aan een zinspel op een herleving van Adonis, hoe zou Hosea hier Israel aan de heidense cultus kunnen herinneren, wijl hij zo vurig heeft gewerkt hen van het heidendom van de Kanaänietische afgoden vrij te maken? Israel wordt levend gemaakt door de Heere.

Hier is de opstanding van het volk geprofeteerd. Er is in de woorden geen enkele toespel op een ballingschap, zodat met de levendmaking hier niet bedoeld wordt een terugkeer uit de ballingschap. Dit is wel het geval bij het visioen der doodsbeenderen in Ezech. 37 : 1—10. Het gaat hier niet om een terugkeer van het volk tot zijn land, maar van een terugkeer van God tot Zijn volk.

Vers 3. Was de oorzaak van de ellende het gemis van kennis, nu wordt met de kennis ernst gemaakt. De kennis wordt nagejaagd, „zijn uitgang is bereid als de dageraad” wordt beter vertaald: „zijn uitgang is zeker als de dageraad”. De Heere zal uitgaan tot zijn volk, zoals de zon uitgaat uit zijn slaapkamer (Ps. 19 : 6), om zijn licht te doen schijnen, zo zal de Heere Zijn volk tot licht zijn, tot vreugde en heil.

Naast het beeld van het licht is er het beeld van de spade (dat is late) regen en vroege regen. De winter-regen en de lente-regen. De laatste gaat aan de oogst vooraf en is voor het rijpen van het grootste belang. Zo wil de Heere tot Zijn volk komen.

Wij missen in dit gebed de diepe toon van schuldbesef. Deze zal later gehoord worden. Hier is nog slechts de eerste stap van inkeer.

Vers 4. Dit is het antwoord van God op het gebed. Hij houdt zich niet als doof. De profeet tekent God in tweestrijd. Wat zal Ik u doen? De Heere wil helpen maar Hij kan het niet. Waarom Hij

het niet kan? Uw „chesed” is als een morgenwolk. — Wat is chesed? Vaak wordt het met liefde vertaald, maar daarvoor gebruikt Hosea meest een ander woord. Het woord chesed heeft te maken met verhoudingen van mensen tot elkaar, maar toch ook weer zo, dat de betrekking tot God niet uit het oog verloren wordt. Zo wordt het dan vaak met „vroomheid” vertaald, maar dan zulk een vroomheid, die zich openbaart in een zedelijk handelen. Het gaat om *liefde tot God, die zich in de liefde tot de mensen openbaart*. De band met God (door Hosea met de huwelijksband vergeleken) wordt nimmer uit het oog verloren. Deze „chesed” is bij het volk van voorbijgaande aard, daarom kan Hij niet helpen! Hun vroomheid, goedheid lost op als de dauw bij het opgaan der zon (vgl. 4 : 1).

Vers 5. Daarom, d.i. om die oppervlakkigheid heb ik hen behouden, zoals een beeldhouwer een stuk marmer bewerkt. De profeten waren in hun optreden niet mals. Zij kondigden Gods straffen aan. De profeten spraken harde woorden, zij konden uitroeien en neerwerpen, doden zelfs. Ik heb ze gedood. Dat „ze” slaat niet op de profeten, daarvan zijn (ondanks de mening van Sellin) geen voorbeelden te vinden, het slaat op Israel. Voor uwe oordelen enz. leze men: „mijn gericht” zal als het licht tevoorschijn komen. De aangekondigde straffen zullen voor aller oog zichtbaar zijn. Het woord gericht heeft echter ook nog een andere betekenis, nl. recht. „Mijn recht”, d.i. wat Ik verlang, mijn wil trad als het licht tevoorschijn. Dat recht wordt in het 6e vers beschreven.

Vers 6. Dit is een der grootste woorden van Hosea, ja een der belangrijkste uit het O.T. waarbij ook Amos 5 : 21—27 moet genoemd worden. Want in vroomheid (weldadigheid, goedheid) heb Ik lust en niet in offerande. Ik kan niet nalaten hier de woorden van Josef Bleeker over te nemen, die aangaande dit vers — in Tekst en Uitleg — het volgende schrijft. „De mens zoekt het altijd weer in uitwendige dingen, offers of mutatis mutandis in een rechtzinnige belijdenis, in een gestrenge Zondagsviering, het onderhouden van dagen en maanden en jaren en God vraagt overgave des harten. Natuurlijk zijn wij geneigd dat onvoorwaardelijk toe te stemmen, terwijl wij in de praktijk vaak veel dichter bij de Israëlieten blijken te staan.”

Met dit woord wil Hosea niet zeggen dat alle offers slecht waren. De kennis Gods is meer dan brandoffer. Hoewel het gehele brandoffer aan de Heere werd geofferd. Vgl. het woord van Samuel tot

Saul (1 Sam. 15 : 22). De Heere Jezus sprak Matt. 9 : 13 en 12 : 7.

Vers 7. Het tegendeel van wat de Heere vroeg is geschied. Gods verbond is overtreden. Is Adam een plaatsnaam? Zo wordt het door velen opgevat. Met Adam is nimmer een verbond gesloten, hoewel sommigen hier gaarne spreken over een werkverbond vóór de val. Dit staat echter niet met zovele woorden in de Schrift. „Daar”, de profeet wijst als met de vinger aan.

Vers 8. Gilead in het algemeen de landstreek ten O. van de Jordaan gelegen is hier echter een stad. Volgens Richt. 10 : 17 bestond een stad van die naam. Daar is het bloedig toegegaan, op de weg daarheen en ook in de stad zelf werden bloedsporen aangetroffen. Wat er gebeurd is wordt verder niet medegedeeld. Men kan denken aan bloedige opstanden, zie 2 Kon. 15 : 25.

Vers 9. Hier staat niet dat de priesters straatschenders, roversbenden zijn, maar daaraan „gelijk” zijn geworden. Welk een beschuldiging!

Sichem is een zeer oude stad, op de weg daarheen hebben zij, de priesters, zich als een bende georganiseerd om reizigers te overvallen en desnoods te doden (zie 7 : 1). Sichem was ook een der vrijsteden, wordt aan misbruik daarvan gedacht? Speciale gebeurtenissen worden niet vermeld. Er is gedacht aan „politieke feiten van bloedige aard” (Ridderbos). Weer anderen denken aan het verre verleden, aan Richt. 9 (Sellin).

Vers 10. In dit vers en het volgende spreekt de Heere. Vanuit de hemel heeft Hij het gedrag der mensen gadegeslagen! Het huis Israels, d.w.z. het land van Israel wordt geoordeeld om de verontreiniging, dat is om de Baälsdienst, die ook hier weer als hoererij genoemd wordt, waarbij ook aan de gewijde prostitutie moet worden gedacht. Wat de dienaren van de Baälcultus betreft, zij spraken van „heilig”, maar de profeet spreekt als Gods woord uit: „onrein”.

Vers 11. In dit vers wordt een andere toon beluisterd, die het zondenregister doorbreekt. Opmerkelijk is ook dat naast Efraïm Juda weer genoemd wordt. Wij lezen in een andere vertaling aldus: „ook Juda, een oogst is u weggelegd, als Ik de gevangenschap van mijn volk afwend”. Hier is dus *heilsprofetie*! Ik vermeld hier nog de vertaling van Ridderbos: „evenwel, Juda, wordt op u een tak geënt”, de afgehouden tronc van het huis Juda ontvangt nieuwe wasdom (vgl. Jes. 11 : 1). Het begin van dit vers zoals het in de Statenvertaling voorkomt, maakt nog de indruk van oordeelsprediking. Ook voor Juda is er wat te oogsten, nl. wat het gezaaid heeft, de oogst der zonde. Het laatste deel van deze tekst is maar voor één verklaring vatbaar, nl. heilsprofetie, wederbrengen uit de ballingschap en tot de Heere, een heenwijzing naar een heilstijd (Amos 9 : 11, 14). Een genezen worden, zoals ook 7 : 1 aanvangt.

D. SLORT.

Wel en wee van Eindhoven

Kent U ze? Blijde mensen die iets vreugdevols te verwerken hebben? Zo, dat er een gloed van hun gezicht straalt? Die jubelen en juichen omdat hun hart tot berstens toe gevuld is van dank? Groot zijn ze in hun vreugde; ze laten anderen mee genieten in hun rijk beleven.

Nu vraagt U zich natuurlijk af, waar zulke dankbare zielen dan wel te vinden zijn, en dan klinkt prompt het antwoord: „In Eindhoven"! En U pikt ze er zo maar tussen uit. Het zijn dat handjevol Baptisten! Die Baptisten zouden U een wonderlang verhaal kunnen vertellen, van wreed verstoorde kerkbouwplannen. Storingen van verschillende aard lieten zich steeds gelden, dan eens van technische zijde, dan weer van de materiele of de financiële kant, enz. enz. kortom een reis met hindernissen.

O, wat leek het soms al prachtig voor elkaar te zijn met de kerkbouw! Een Baptistengemeente, die de sublieme gelegenheid kreeg, bouwgrond te kopen, gelegen op een punt, waar al de kerkgenootschappen in Eindhoven naar snakten om een kerk te mogen zetten!

De Baptistengemeente kreeg die kans en greep ze met beide handen aan. De eerste stap was gezet, een begin, maar wie kon denken dat het eind nog zo lang zou duren!

Deze inzet bracht consequenties met zich mede; op zo'n goed punt moet waardig gebouwd worden. Hoe is er geploeterd en gezwoegd, steeds maar weer tekeningen en cijfers om aan beide eisen te kunnen voldoen, een combinatie om esthetisch en financieel verantwoord te bouwen. Vooral het laatste bracht zware druk.

Plannen werden gesmeed en weer verworpen. Afgekeurd! Het ene na het andere plan sneuvelde vanwege de financiën.

Wij zullen U het droeve relaas van eindeloze besprekingen en van diepe teleurstellingen besparen. Besprekingen, die gehouden werden binnen of buiten Eindhoven, aan huis of op het Stadhuis, op diverse bureaux of kantoorgebouwen, ze waren taai en zwaar.

Ds Zijlstra, die het leeuwenandeel hierin heeft gehad, heeft schriftelijk en mondeling menige teleurstelling geboekt. Maar nu .... hoera!! We zijn er!

Dat was de jubel, die losbrak in de gemeente.

We zijn er!! Hoera! We bouwen!

Diep verheugd bogen velen zich over de tekeningen. Wat een prachtresultaat!! Was het laatst verworpen plan f 185.000.— nu kwam er een zeer mooi bouwplan van f 135.000.—, waarmede we ten volle accoord waren. Een kerk, zoals we allen graag wensten. De jubel hield aan naarmate de tekeningen werden bekeken. Dit was het. Hiermee in zee. Hoera, we bouwen! Bouwen!

Begrijpt U het nu van die blijde mensen in Eindhoven? Hun hartewens zou in vervulling gaan. Neen, geen tempel, maar een kerk waar jeugd en gemeente hun tehuis hebben om tot ontplooiing te kunnen komen. Om de zaak des Heren te dienen en God te loven. We laten U nu delen in de vreugde:

De kerk wordt een gebouw van twee verdiepingen van 13 x 42 m., met toren waarin trappenhal. Beneden jeugdcentrum, boven kerkzaal.

Zitplaatsen in de kerk 300 + 50 op het podium en 100 zitplaatsen op de galerij.

En het jeugdcentrum heeft 250 zitplaatsen.

Open doopvont.

Alles eenvoudig gehouden doch zeer comfortabel.

Alles een juichtoon waard!

.....

Nu even diepe stilte.... De stilte is adembenemend. Grote verslagenheid! Eindhoven bouwt weer niet.

Het bouwen volkomen gestagneerd! Het bouwplan door de burgerlijke gemeente radicaal afgekeurd! Vindt U het een wonder dat er grote verslagenheid heerst bij dat blijde handjevol Baptisten? Hun hartewens werd vernield.

.....

Blijft dat zo? Die verslagenheid?

Ach neen, Eindhoven kent immers ook haar hoogtijdagen. Met Pasen een doopdienst, waarin een jong echtpaar door de doop tot de gemeente kwam en op Zondag 1 Mei weer drie jonge mensen die op hun belijdenis werden gedoopt. Dat zijn zegeningen, die rijk maken en daarom blijft ondanks teleurstellingen met de kerkbouw de jubel aanhouden. De Heer maakt het wel met ons, in alles. God zegene U en óns om te staan in Zijn dienst.

Mag ik nog even iets over de financiën zeggen. Er wordt veel door leden en vrienden van onze gemeente geofferd voor onze kerkbouw.

En we zijn hartelijk dankbaar voor hulp uit Amerika (We ontvingen n.l. f 19.000.— en er is een zelfde bedrag nog door hen toegezegd.)

Maar we kunnen het niet laten en moeten het zeggen, dat Eindhoven diep, diep dankbaar is voor de gaven, die zo spontaan binnen kwamen na de verwoesting van onze kerk ook daarna voor de kerkbouw.

Alle geefsters en gevers in de lande, hartelijk dank! Elke gave groot of klein werd zeer gewaardeerd.

De correspondenten.

UW HAND
AAN DE PLOEG!

Christus of Rome?

Wij spreken graag over de macht van de duivel en stellen daar tegenover graag de almacht van Christus. Wij belijden daarmee onze vrees voor de bekende briesende leeuw en zien dan graag op de almacht van Christus. Hoe kan het ook anders? Christus is Triomphator. En wij alléén met Hem.

Veel minder spreken wij over de macht van Rome. Onderschaten wij die macht of denken wij te veel aan Rome als onmachtige afgoderij waaraan onze God toch Zijn kracht zal onthouden?

Wij geloven dat de mystiek van de Roomse kerk velen gevangen houdt. De verlossing hieruit is even moeilijk, zo niet moeilijker dan uit de gapende muil van bovengenoemd roofdier. Wij hebben dan ook grote bewondering voor de moed die Ds De Boer toonde toen hij het besluit nam de strijd aan te binden met de macht van Rome. Zeker, hij gaat in de kracht van zijn Zender!

Zal hij de banier van het vrije, rijke Evangelie in het Roomse Zuiden kunnen ontplooiën? Zullen de Baptisten tonen, dat zij met Christus overwinnaar willen zijn?

Steunt dan deze Zuidelijke actie met uw gaven. Stelt niet uit tot morgen wat u heden doen kunt.

Giro 9260 Unie van Baptisten Gemeenten.

Jubileum Evangelisatie fonds.

EMMEN

Er komen nu wel niet zoveel berichten uit Emmen in ons weekblad, maar

zo af en toe moet ons toch wat van het hart.

Op de laatst gehouden Gemeentevergadering deden een oude br en zr belijdenis.

Zij waren al verscheidene jaren geleden in een vrije Bapt. gemeente gedoopt, maar hadden grote behoefte gekregen zich bij onze gemeente aan te sluiten en met haar op te trekken.

Ouderling R. Reiling heette dit echtpaar bij het Avondmaal hartelijk welkom.

Maar er is nog meer op die Gemeentevergadering gebeurd! De gemeente meent een open deur te zien in het dorp Klazinaveen, een tiental kilometers ten Oosten van Emmen. Er bestaat daar belangstelling voor het Woord van God en wij zouden geen Baptisten zijn als we daar geen poging gingen doen de blijde boodschap te brengen.

De zaken staan er al zo, dat er een begin gemaakt zal worden met Zondagsschool en gedurende de zomermaanden met openluchtwerk.

Brs en zrs bidt met ons mee, dat ook in Klazinaveen het evangelie ingang mag vinden.

D. M.

HENGELLO

Als een heilig moeten ons drijft kunnen we veel doen en tot stand brengen. Dat bleek toen de mannenvereniging tot de ontdekking kwam dat vergaderen en bespreken belangrijk is, maar dat het nog noodzakelijker is wat te doen.

Toen werd de hand aan de ploeg geslagen. Het resultaat? Een speciale zendingsactie welke 10 dagen duurde van 22 Maart t.e.m. 31 Maart. Hierbij geven wij een kort resumé van de actie. 22 Maart: Bezinning op de Zending. 23, 24 en 25 Maart: Alle verenigingen wijdde op hun vergaderingen bijzondere aandacht aan de Zending. 27 Maart: Eredienst met als onderwerp: „Gelijk de Vader mij gezonden heeft, zend ik ook u.” 's Avonds speciale jeugddienst met als onderwerp: Jeugd en Zending.

29 Maart: Bidstond, thema: Looft den Heer, alle gij volken. Woensdag 30 Maart: Openbare Zendingssamenkomst met als sprekers Ds H. D. Hooghwinkel en Ds G. van 't Wout. Tot slot op Donderdagavond 31 Maart vertoning van de zendingsfilm: „'t Is middernacht” van Dr Schweitzer. Alles maakte diepe indruk. Ds Huizinga had in alles de leiding. Zeer treffend was op de laatste bladzijde van de folder gedrukt: En nu is de taak der Zending op Uw schouders gelegd.

Vanzelfsprekend werkten zangkoor, muziek, enz. mee.

Als verblijdend feit moet ook vermeld worden dat er twee speciale zaaiervonden gehouden zijn. Geen gezamenlijke bijeenkomst doch gezamenlijke colportageavonden. Vele honderden zaaiers werden extra geplaatst.

Zondag 1 Mei vierden we feest met twee broeders, een uit Hengelo en een uit Borne. Zij vierden met ons het feest der bevrijding van Satans macht. Ds Huizinga hield de predikatie, Ds Ploeger doopte hen.

Zo is er, ondanks deze uitzichtloze, donkere tijd, toch vreugde. Wij danken de gever van alle goede dingen voor Zijn genade.

S. W. VIS.

Landelijke Zondagsschool Centrale

Voor het Kind - door het Kind

Zondagsschoolkinderen werken voor de Zending!

Vele Zondagsscholen voeren met hun kinderen een zendingsactie, die soms tot aardige resultaten leidt.

De kleinste Gemeente in Nederland n.l. Heeg met een grote en bloeiende Zondagsschool, droeg in 1952 bij voor de Zending een bedrag van f 73.50. In 1953 was het f 75.— Ze hoopten voor 1954 f 100.— bijeen te brengen. Terwijl ik dit schrijf is me nog niet bekend wat het resultaat is geweest. Toch is het geweldig!!

Zo heeft de Zondagsschool voor specifiek zendingswerk reeds enkele honderden guldens kunnen besteden. Men heeft melkpoeder, flanograafmateriaal en plaatwerk naar de Congo kunnen sturen.

Verleden jaar hoorden wij van de arbeid van Ds Deelstra in het Roomse België. De L.Z.C. heeft toen voor de kindersamenkomsten aldaar een 30-tal liederenboekjes kunnen zenden alsmede een flanograaf.

We ontvingen een brief van br Deelstra. Hij schrijft o.a.: „Wij zeggen U hartelijk dank voor Uw zending. Mocht van het bedrag dat U voor ons hebt bestemd nog iets over zijn, dan zou men ook nog graag een muziekbundel hebben van „Wie zingt mee”, 2 triangels en een 20-tal liederenboekjes voor onze kindersamenkomsten te As.

As is één van onze jongste posten voor het kinderwerk.

Er komen daar tussen de 15 en 25 kinderen.

Mocht dit teveel worden, dan willen de leidsters graag dat U met de muziekbundel wacht.

We hebben momenteel 3 verschillende kindersamenkomsten en wel te Genk, te Waterschei en te As. Zodra we krachten hebben hopen we ook te Eindhoven te beginnen.

Ons kinderwerk geeft ons veel vreugde. Iedere Zondag hebben we een mooi aantal kinderen bijeen, die luisteren naar de bijbelse geschiedenissen. We zijn blij dat de Zondagsscholen in Nederland ook ons jong Baptist Zondagsschoolwerk mee opgang helpen.

Het eerste jaar is voor ons het moeilijkste geweest.

Overal moesten we beginnen met uit te zien naar geschikte helpsters en materiaal. Tot April hebben we gelukkig uit Parijs enkele mappen met platen voor de flanograaf te leen gekregen.

Dit was het eerste jaar dat we met dit leermiddel hebben gewerkt en het bevalt ons uitstekend.”

Tot zover Ds Deelstra.

Dit jaar hoopt de L.Z.C. weer materiaal te zenden naar onze zusters die werken in Congo. Ook het werk in Suriname heeft onze aandacht. Let wel: het is speciaal voor het werk onder de kinderen.

Zondagsschoolonderwijzers, wekt ook uw kinderen op, indien zij het nog niet doen, om mee te werken in het zendingswerk voor de kinderen.

Laten we bij de kinderen liefde aankweken voor de Zending. Zij moeten jong gevormd worden. Dit behoort tot Uw taak.

Laat de liefde tot de kinderen ons aller hart blijven vervullen.

Ons motto voor deze zendingsactie is: Voor het kind door het kind!

Zendingsgelden op de Zondagsscholen bijeengebracht, kunt u sturen aan Dhr S v. d. Werf, Penningmeester van de L.Z.C., Kleinzand 9, Sneek. Maak hem eens blij in de komende weken door aan dit adres wat postwissels te zenden voor de zendingskas.

Binnenkort zal er weer een zending naar Congo gezonden worden. Zullen daarbij ook de gaven van Uw Zondagsschoolkinderen zijn?

Namens de L.Z.C.

J. A. SCHOLTE, secr.

Ongeduld is een beletsel voor succes

Uit ons Unie-bureau

De obligaties van de Unie-Bouw-Stichting, waarvan het nummer eindigt met het cijfer 9, zijn uitgeloot. Deze obligaties kunnen aan de administratie, Dalweg 77, Arnhem, worden toegezonden, waarna de gelden worden overgemaakt. Ik herinner er even aan, dat in voorgaande jaren reeds zijn uitgeloot de nummers, eindigend op 0, 3, 4, 5 en 6. Verzoeken vriendelijk in de loop van deze maand de inwisseling der obligaties, eindigend met één van de hiervoor genoemde cijfers, te doen geschieden.

T. JANSMA.

Mededelingen

ADRESWIJZIGING

Ds J. Broertjes, secr. E.C.U. per 18 Mei a.s.:
Jan Luykenstraat 5, Utrecht, tel. 12960.

AAN DE GEWESTELIJKE BESTUREN VAN DE ZONDAGSSCHOLEN

Zaterdagmiddag 18 Juni hopen wij onze Jaarvergadering van de Landelijke Zondagschool Centrale te houden in Hotel Geitenbeek te Zwolle.

Uit ieder Gewest worden afgevaardigden verwacht.

Voor de goede orde wordt verzocht om voorstellen voor deze vergadering in te dienen uiterlijk Woensdag 1 Juni bij de secretaris. Na deze datum zal de Agenda voor de Jaarvergadering worden toegezonden.

Wilt U nu reeds aan deze zaak uw aandacht schenken?

U houdt dus Zaterdagmiddag 18 Juni vrij.

U kiest nu reeds afgevaardigden.

U overweegt of er in Uw Gewest ook eventuele voorstellen zijn.

Ongetwijfeld zal het een goed samenzijn worden te Zwolle als we op Uw spontane medewerking mogen rekenen. En aan dat laatste twijfelen we niet.

Namens de L.Z.C.,

Ds J. A. SCHOLTE, secr.

Schoolstraat 117, Musselkanaal.

JAARVERGADERING N.B.V.B.

Het Hoofdbestuur van Zusterhulp maakt bekend, dat de Jaarvergadering zal worden gehouden Donderdag 23 Juni.

A. Reiling—Hornstra, secretaresse.

UTRECHT

Zondag 22 Mei a.s. zal Ds J. Broertjes D.V. als voorganger aan de gemeente te Utrecht verbonden worden.

10 uur bevestiging door Ds H. v. d. Werf.

16 uur Intrede van Ds J. Broertjes.

19.30 uur Begroetingsbijeenkomst.

De diensten worden gehouden in „Silo”, Herenstraat 36.

Zustergemeenten worden vriendelijk uitgenodigd door een afvaardiging deze dag aanwezig te zijn.

Zij die logies behoeven of het middagmaal bij gemeenteleden wensen te gebruiken, worden verzocht tijdig bericht te zenden aan onderstaand adres.

F. BOS, secretaris.

v. d. Goesstraat 17, Utrecht.

Tel. K 30 - 27337.

„TRADITIE EN VERBONDENHEID VAN DE EUROPESE MENS”

Ontmoeting van Duitse en Nederlandse leidinggeevenden-aan-jeugd 27 Augustus tot 3 September op Kasteel Oud Poelgeest.

De Stichting „Oud Poelgeest” organiseert van 27 Augustus tot 3 September een Nederlands-Duitse ontmoeting over het onderwerp: „Traditie en Verbondenheid van de Europese Mens”.

Als sprekers voor de volgende onderwerpen zijn gevraagd:

Mevr. A. Romein—Verschoor: „Wat verstaan we onder Europa en de Europese Mens”

Ds C. Aalders: „Heeft Europa nog een taak te vervullen gezien zijn Christelijke Traditie”
de Heer K. A. Mayer, redacteur N.R.C.: „Is modernisering der Economie in Europa een plicht?”

Prof. Hausman uit Göttingen: „Wat is de invloed van de moderne techniek op de Europese mens?”

De conferentie staat open voor jongere leidinggeevenden die bij de opvoeding en vorming van de jeugd vanaf 12 jaar betrokken zijn via Onderwijs, Jeugdwerk, Voorlichting of anderszins.

Voor de leiding van de bijbelgespreksgroepen in deze oecumenisch georiënteerde conferentie is gevraagd Ds H. Fischer uit Rotterdam.

Deelnemersprijs f 45.—. Inlichtingen en opgaven aan: Kasteel Oud Poelgeest te Oegstgeest.

Advertentiën

In volle vrede is van ons heengegaan onze lieve Man, Vader en Grootvader

Gerhard Hendrik Olijslager

op de leeftijd van 56 jaar.

Het oude is voorbijgegaan, ziet het is alles nieuw geworden. 2 Cor. 5 : 17.

Alteveer, 10 Mei 1955.

Alteveersterweg 24.

A. J. Olijslager-Hubbeling

J. G. Olijslager

L. T. Olijslager-Heijnen
Gerhard

G. Olijslager

E. J. Huizing.

De rouwdienst zal worden gehouden in de Bapt. kerk te Nw. Pekela op Zaterdag 14 Mei 's namiddags 1.30 uur, waarna om 2.30 uur de teraardebestelling zal plaats vinden te Nw. Pekela.

„Het oude is voorbijgegaan, ziet het is alles nieuw geworden”.

Met dit getuigenis ging van ons heen onze steeds meelevende en werkzame broeder

G. H. Olijslager

op de leeftijd van 56 jaar.

Zijn heengaan was vrede. Moge de Heer hen die achterblijven vertroosten naar de rijkdom van Zijn genade.

Baptisten Gemeente
Nieuwe Pekela.

Nieuwe Pekela, 10 Mei 1955.

De Heere nam tot zich onze zuster

Ytje Alferink—v. d. Baren

in de leeftijd van ruim 77 jaar.

Zij was een getrouw getuige van haar Heer en Heiland.

Bapt. Gem. Musselkanaal.

Heden nam de Heere, na een geduldig gedragen lijden, tot Zich, onze lieve Moeder, Behuwd-, Groot- en Overgrootmoeder

Antje van der Zwaag

sinds 29 September 1936 Weduwe
van Boelo Lubbers

in de gezegende ouderdom van bijna 83 jaar.

Groningen, 6 Mei 1955.

Oosterweg 90².

Hengelo:

F. Reinders-Lubbers
A. Reinders

a/b „Ambulant”:

B. Lubbers
E. K. Lubbers-Buining

a/b „Eben Haëzer”:

B. Lubbers
H. Lubbers-Hopman

Winsum:

H. Dijkstra-Homan
J. Dijkstra

Groningen:

F. Venema
B. Venema-Otten
Klein- en
Achterkleinkinderen.

De teraardebestelling vond plaats op
Woensdag 11 Mei.

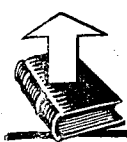

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

Christus' Drievoudige Verschijning

*Christus is eenmaal, bij de voleinding der eeuwen verschenen....
om thans, ons ten goede, voor het Aangezicht van God te verschijnen....
Hij zal ten tweede male, zonder zonde aanschouwd worden.*

Hebr. 9 : 24, 26, 28.

De Schrijver van de Brief aan de Hebreërs gewaagt hier van een drievoudige verschijning van de Here Jezus.

In deze drievoudige verschijning ligt de fundering, volvoering en voltooiing van Zijn werk.

Toen de tijd daarvoor gekomen was, is Christus geopenbaard om door Zijn zelfofferande de zonde op te heffen.

Door die éne offerande heeft Hij de zonde der mensheid weggedragen. Daarop berust zijn tweede verschijning: Zijn verschijning voor Gods Aangezicht, nu, de eeuwen door, ten behoeve van allen, die Hem aanroepen om redding, en daarna volgt Zijn derde verschijning, waarbij Hij in heerlijkheid door de verlossers zal worden aanschouwd.

De Apostel denkt aan de Kerstnacht, aan de geboorte van Christus, de verschijning van Gods Zoon in het vlees, aan Zijn opgenomen worden in een wereld, wier signatuur en lot bepaald worden door de zonde. In die vreemde nacht ging het niet slechts om de geboorte van een kind, maar toen ging de hemel open en werd Iemand deel van deze wereld, die tegelijkertijd deel bleef van een andere wereld. Twee werelden werden toen in één Persoon verbonden, wier verbinding een botsing betekende. In dat leven culmineerde een vijandschap en ontspon zich in alle en laatste heftig-

heid dié strijd, die over mens en wereld de laatste en onherroepelijke beslissing zal brengen. Wat volvoerd werd door Hem, die in de Kerstnacht verscheen, geldt eens voor altijd!

Deze betekenis had het omdat in Christus God deze wereld binnen trad en tussenbeide kwam. Omdat God in dit kind komt is het de Christus, ons gelijkend, maar ons in wezen ongelijk.

In Hem voleindigden zich de eeuwen. God had altijd de Christus op het oog, stuurde alles op Christus aan. In Christus heeft de geschiedenis haar ontknop- ping, haar rechtvaardiging, haar Loflied verkregen. In Christus heeft Uw leven zijn ontknoping en verklaring. Uw ervaring vindt in haar haar rechtvaardiging, haar zin, en door Hem wordt uw leven een loflied op God. Zolang ge Hem mist blijft Uw leven voor U een open vraag, zonder een al-omvattend, alles sublimerend slot — in één woord: een verloren leven!

Hij verscheen om de zonde, dat is datgene, waardoor het mis gaat, weg te nemen en Uw leven niet slechts een doel-hebbend, doch een doel-beantwoordend, een doel-bereikend leven zou zijn.

En nu? In het heden? Heeft Christus ons vergeten? Leeft Hij buiten ons om?

Nee: nu verschijnt Hij voor het Aangezicht van God voor ons. — Hier is voor „verschijnen” een zeldzamer

woord gebruikt. Op de grote verzoendag betrad de aardse hogepriester ten behoeve van het volk het Heilige der Heiligen.

Maar hoe?

Gehuld in een wolk van wierook.

Die wierookwolk moest de onwaardigheid van de Hogepriester voor Gods ogen bedekken. Maar Christus is niet in omfloerste gestalte de hemel binnen gegaan. Hij ontmoette God van aangezicht tot aangezicht.

Geen wolk tussen Christus en God.

Er is geen wolk, geen scheiding tussen God en hen, die Christus' offerande aanvaarden. Zij zijn heilig en onberispelijk.

Zo machtig is de werking van Christus' offer. God mag ons zien zoals we zijn; we kunnen Zijn blik verdragen — bekleed als we zijn met de Christus, Hem aangedaan hebbende in onze Doop.

Vandaar dat wij vrijmoedigheid hebben om in te gaan. Hebr. 10 : 19.

Het kleine woordje: nu, maakt dit apostelwoord gewichtig. Hij zegt wat onze Zaligmaker voortdurend doet nadat Hij op Golgotha eens voor altijd de beslissing over ons leven bracht.

Christus zal andermaal verschijnen — voorzichtiger gezegd: andermaal aanschouwd worden. Dit komen en opnieuw met deze aarde in verbinding treden, zal anders afgestemd zijn. Het woord, hier gebezigd, doet denken aan Christus' verschijningen na Zijn opstanding, welke niet de wereld golden.

Dan wordt Hij aanschouwd „zonder zonde”, duidelijker: zonder met zonde zich (gelijk bij Zijn vleeswording) in te laten. Dan komt Hij om in heerlijkheid te hullen, allen die Hem als Redder hebben aanvaard.

Heeft Hij Uw hart?

L.

Het boek Prediker

Hoofdstuk VIII

Wie is gelijk de wijze? en wie weet de uitlegging der dingen? Met deze moeilijke woorden vangt het 8ste hoofdstuk aan. Letten we op hetgeen volgt, dan blijkt dat daar een nieuwe materie wordt aangesneden, zodat we het eerste vers van hoofdstuk 8 eigenlijk nog moeten rekenen bij het vorige hoofdstuk.

Wie is gelijk de wijze? Wil dat zeggen, dat de wijze zijns gelijke niet heeft, dat hij onovertreffbaar is? Deze opvatting is echter niet juist, want er volgt als tweede vraag: wie weet de uitlegging der dingen? Niemand weet deze en daarom zal de vraag: wie is gelijk de wijze, wel in deze zin moeten worden opgevat: niemand is gelijk aan de waarlijk-wijze, dus: niemand is inderdaad wijs. Niemand is in staat tot de zin van de dingen door te dringen, om de blijvende waarde van het menselijk doen en laten te vinden. Nadat gezegd is, dat er geen wijsheid is, volgt het eigenaardige: „de wijsheid des mensen verlicht zijn aangezicht en de stuursheid zijns aangezichts wordt daardoor veranderd”. Klopt dit wel? De oplossing is deze: Prediker wil niet ontkennen dat er een zekere mate van wijsheid onder de mensen is. Hij heeft al eerder gezegd, dat de wijze beter is dan de dwaas. „De wijsheid heeft uitnemendheid boven de dwaasheid, gelijk het licht uitnemendheid heeft boven de duisternis”. Het moge dan zo zijn, dat de mens het antwoord niet kan vinden op de vraag: „wat voordeel heeft de mens van al zijn arbeid, die hij arbeidt onder de zon?” Prediker is toch niet afkerig van wijsheid, is geen tegenstander van beschaving. Er is echter een wijsheid, die waarde heeft, die het aangezicht van de mens verlicht, er een stempel op zet, dat aldus „vriendelijkheid” vertoont inplaats van ruwheid en stuursheid. Dat kan echter alleen de wijsheid die naar de godzaligheid is, waarvan de vreze des Heeren het beginsel is. God moge ons veel van die wijsheid schenken door Zijn Geest!

* * *

De verzen 2—8 vormen een nieuwe pericoop, die als opschrift kan dragen:

onderwerping aan het gezag

„Ik zeg: neem acht op de mond des konings”. Prediker wijst hier op de koning en op de houding, die zijn onderdanen hebben aan te nemen.

Wij zijn in het voorgaande niet ingegaan op de vraag, wie het boek Prediker eigenlijk geschreven heeft. Gezien het feit, dat ons weekblad geen blad is met

wetenschappelijk karakter, gaan we op die vraag niet in en volstaan we met de mededeling, dat naar het gevoelen van vele — en vooral jongere — uitleggers van dit bijbelboek niet Salomo de schrijver is. De auteur voert dan „de koning van Jeruzalem” sprekende in — het is immers niet waarschijnlijk, de bijbel verhaalt ons dit althans niet — dat de koning als wijsheidsleraar is opgetreden en het volk heeft samengevoeren op verschillende plaatsen om het te onderwijzen. De verzen, die we nu behandelen, wijzen er ook op dat niet Salomo zelf de schrijver is van dit boek. We kunnen ons nl. moeilijk voorstellen dat de koning Salomo zo over zijn eigen koningschap heeft gesproken en zichzelf als tyran zou uitgeven.

Ook de woorden aan het begin van ons boek: „ik, Prediker, was koning over Israel” leveren moeilijkheden op. We lezen nergens, dat Salomo van de regering afstand gedaan heeft. — Het komt wel meer voor, dat een schrijver een persoon — hier dus Salomo — laat spreken. Gelukkig maar dat dergelijke vraagstukken onze zaligheid niet raken. In ieder geval nemen we het boek Prediker als het woord Gods tot ons gericht en deel uitmakend van de bijzondere Godsopenbaring. Ook dit boek is ons tot lering gegeven.

Wanneer we ons op het standpunt stellen, dat niet Salomo dit boek heeft geschreven, dan moet dit boek, dat naar zijn aard tot de „wijsheidsliteratuur” behoort, geschreven zijn in een tijd toen Israel onder vreemde heerschappij was. Dat is zo ongeveer het jaar 200 vóór Christus geweest. Hiermede rekening houdend verstaan we nu het woord Prediker beter. In een tijd van vreemde overheersing is het zaak geen onverantwoorde acties te voeren, doch „het bevel des konings” onverwijld op te volgen. Te meer was Israel daartoe verplicht, als het met die koning een verbond had aangegaan en dit verbond met een eed bij God had bekrachtigd! Men vergelijke: Ezech. 17 : 13—19 en 2 Kron. 36 : 13

in welke laatste plaats wij lezen van Zacharia's afval van de koning Nebucadnezar, die hem beëdigd had bij God! Ook aan de vreemde vorst bleef men gehoorzaamheid verschuldigd. Niet „zonder meer” merkt een verklaarder (Aalders) op, „kunnen hieruit conclusies worden getrokken voor gevallen, waarin zich een gans andere situatie voordoet, b.v. wanneer een land geheel of gedeeltelijk tot bezet gebied is geworden, terwijl de wettige regering naar elders is uitgeweken”. — Aan de koning betaamt onderdanigheid, het heeft geen zin zich tegen hem te verzetten. Paulus wijst ons daarop in Rom. 13 en ook Petrus zegt: „zijt dan alle menselijke ordening onderdanig om des Heren wil”.

Het derde vers wijst er op, dat hier gehandeld wordt over een vreemde koning: „haast u niet weg te gaan van zijn aangezicht”, blijf hem trouw en ga niet over naar een ander, wordt niet avvallig en kom niet tegen hem in opstand! Opstand is hier „een kwade zaak” en wie daarin betrokken is, is zijn leven niet zeker! „Want al wat hem lust doet hij”. De koning heeft absolute macht, waar het woord des konings is daar is heerschappij.

Het is gevaarlijk zich aan onderwerping te onttrekken. — Wanneer men het „haast u niet” anders vertaalt, wat ook mogelijk is, door „sidder niet” dan zou Prediker hier willen zeggen, dat, wanneer iemand aan de vreemde koning gehoorzaam is, hij ook niet voor die vorst verschrikt behoeft te zijn.

De koning heeft macht en niemand kan hem ter verantwoording roepen.

* * *

De overgang naar een andere gedachte wordt gevormd door het vijfde vers: „wie het gebod onderhoudt zal niets kwaads gewaar worden: en het hart eens wijze zal tijd en wijze weten”.

Het gebod is hier het gebod des konings. Natuurlijk kan men achter de koning „de Koning der koningen” denken, want God stelde de koningen. Toch ligt het voor de hand hier niet allereerst aan Gods gebod, aan Zijn wet te denken, maar aan het gebod des konings. Wie dat gebod houdt, zal „niets kwaads gewaar worden”, niets kwaads onder vinden. Wie wijs is blijft de koning onderdanig en dit is hem mogelijk, omdat hij „tijd en wijze” weet.

Wordt vervolgd.

D. SLORT.

Zondag 5 Juni:

Uniezendingszondag

De 75ste Algemene Vergadering te Stadskanaal

De dag der kleine dingen

Gedurende twee dagen was Baptist Nederland weer „algemeen vergaderd” in de gedaante van het keurcorps der afgevaardigden, 132 man sterk. En we telden er zelfs vrouwen onder. Stadskanaal was de gastvrouw, en hier, waar de geest der oude helden nog rondwaart, was het goed vertoeven voor de nazaten van deze „mannen Gods”. Haast onwillekeurig vraagt men zich af, wat wel het oordeel van deze ouden, die de strijd kenden en niet vreesden, over ons zou zijn geweest, wanneer zij deze dagen in het midden van onze gemeenschap hadden kunnen doorbrengen. Zouden ze zich hebben verblijd? Zeker niet over de grote dingen die werden verricht of waartoe werd besloten. Want terugziende op het geheel der beide dagen, dringt zich het woord van Zacharia bij ons op aangaande „de dag der kleine dingen”. Maar in kleine dingen kan het begin der grote daden liggen. En daarom durven we, met het oog op deze A.V., het woord van de oude profeet over te nemen: „Wie veracht de dag der kleine dingen?”. Wanneer Gods lente over de naakte wintervelden strijkt, dan komt het groen, dan komen de vruchten. Denk niet te klein van deze kleine dingen, maar laat ze in Uw leven rijpen tot vruchten die de dorst der wereld lessen, en haar honger stillen....

Daar zaten ze dan weer, de mannen uit Treebeek en Groningen, uit Amsterdam en Heugelo. En ze schudden elkander de handen dat het kraakte, sloegen op schouders die gevaarlijk gingen overhellen; ze praatten, lachten, informeerden en deden rookwolken ten hemel stijgen. Gediensstige zusters scharrelden met koffie en koek tussen de tafels door. En ondertussen ging de deur maar open en dicht voor nieuwe gasten. Dat is steeds weer het eerste beeld dat de bezoeker der A.V. voor ogen krijgt. Menigeen zou voor geen geld dit eerste ontmoeten willen mislopen, want de broeders te zien en te spreken, deed velen weer moed grijpen. Dit eerste treffen is een der kostelijkste momenten van elke A.V. en hoezeer dit de sfeer der vergaderingen ten goede komt zal wel geen apparaat kunnen meten. Dat de open armen der Stadskanaalsters, die ons zo liefderijk omvaamden, hier ook een zeer groot aandeel aan hadden, zij hier met de allergrootste nadruk nog eens vermeld.

Tegen acht uur golfde de schare, zich in elkaars gezelschap vermeiend, de kerkzaal binnen voor de

Begroetingssamenkomst

Wuivende palmen en lachende anjers spraken de taal aller bloemen en waren de stille getuigen der Stadskanaalster genegenheid voor de broeders en zusters alom uit den lande. Helaas was de stem van Stadskanaals voorganger, ds Tijman, gedoemd tot zwijgen. Hij had de griep. Ds Vegter leidde daarom deze avond en het welkomswoord namens de ontvangende gemeente kwam uit de mond (en uit het hart, naar we geloven) van br Van der Baren. Machtig klonk uit de mond van de velen, die de kerk tot de laatste plaats hadden bezet, het

„Lof zij de Heer, de almachtige Koning der ere”. Het was een lied uit het hart, want een blik op de saamgestroomde schare broeders en zusters deed het overstromen van dankbaarheid: samen te mogen strijden voor de Koning der ere en elkaar te steunen in die strijd, is een voorrecht, dat alleen God schenken kan.

In tegenstelling met andere jaren, vormde deze avond meteen de openingsplechtigheid der vergadering. De Uniecommissie droomde de schone droom, dat op deze wijze tijd gewonnen zou worden en een conferentiedag uit het vuur te slepen was. Ach, de commissie droomt die droom nooit weer.... De A.V. begon dus reeds deze avond en daarom werd de openingsrede van de voorzitter der U.C., ds Huizinga, reeds nu uitgesproken: „Leef uit de dag van morgen”. Het was een vurige oproep om toch af te rekenen met „de dag der kleine christenen”. De gemeente kruipt om molshopen heen, terwijl zij de kracht heeft om de wereld uit haar voegen te lichten, wanneer zij slechts de moed had om op te staan. Een dringende raad: lees die woorden nog eens over, afgedrukt in „De Christen” van vorige week.

De actieve regelingscommissie deelde tot slot nog wat lakens uit, waardoor de verschillende gasten vlot in de armen van hun gastheren en vrouwen rolden en alles kregen wat hun hart maar kon begeren: een warm hart, warme thee, resp. koffie, en ten slotte een warm bed. Maar voordat velen dat laatste artikel in ontvangst namen, was de A.V. al vele uren oud. Gezelligheid kent immers geen tijd.

De eerste dag

Verfrist en vol goede verwachting

streken 's morgens de strijders in de banken neer. En het gebaar, waarmee velen de agenda en financiële verslagen omklemden, voorspelde een actieve morgen. Doch eerst bogen zich de hoofden voor Hem, aan wie allen zich te onderwerpen hebben, de Leider der A.V. en het Hoofd van de Unie van Bapt. gemeenten. De Uniesecretaris las enkele brieven van broeders en zusters uit binnen en buitenland die niet aanwezig konden zijn, maar met ons meeleefden ondanks afstand en plaats. Het waren brieven van broeders in opleiding en van de zrs Vorsteveld en Brongers uit het hartje van Afrika. Besloten werd, deze zusters een blijk van onze belangstelling in hun persoon en werk te zenden. De Heere zegene deze beiden daarginds bij het vervullen van hun grootse taak, evenals hen, die zich voor hun taak nog voorbereiden.

Vervolgens werd de stembus omgekeerd en (’t klinkt wat raar, dat is waar) de volgende broeders rolden er uit: Leider en lijder der vergadering: Ds F. E. Huizinga. Hij leed gelijk het zijn naam en faam betaamt. Ds Broertjes keerde terug in de E.C.U., ds Jac. de Jong zette zich op de leeggekomen C. v. d. O.-stoel en de Zendingscommissie verblijdde zich in het behoud van ds Hooghwinkel en ds v. d. Werf. Ons lijfblad zal zijn buik kunnen blijven vullen met de voortbrengselen van ds Louw en ds v. d. Werf (met alle respect overigens) terwijl ds Huizinga en ds Brongers hen een handje gaan helpen. „De Zaaier” zaait verder door de handen van de brs de Boer, Huizinga, R. Reiling en Scholte, en ds Van Beek blijft Oom Ben voor onze kinderen.

We houden er niet van om met veren te venten, maar af en toe moeten we er toch wel eens een kwijt. En zo kreeg ds Jansma de eer die hem toekwam voor zijn buitengewoon correcte arbeid als Uniesecretaris en -administrateur. Een man, die deze beide functies naar behoren weet te vervullen, is zijn gewicht in goud waard, en zo bekeken vormt onze administrateur een goede investering van het Unievermogen.

Het voorstel van de U.C. om de inzendtermijn van voorstellen voor de A.V. op 31 Jan. te sluiten ging er als koek door. Maar toen begon de gymnastiekuitvoering: hand omhoog, knieën buigen, knieën strekken. Af en toe leek het een massale rhytmische oefening, waarbij handen gevuld met witte rapporten door de zaal wuifden en de voorzitter een (ongetwijfeld verdiende) ovatie schenen te willen brengen. U begrijpt het al: de voorstellen kwamen aan de orde, en deden heel wat broeders omhoog rijzen en omlaag zakken; al naardat bij een discussie behoort. Mogen we U in vogelvlucht even mee laten genieten van de spannende momenten en getuige doen zijn van de grote verlichting die de harten vervulde, wanneer

Vol aandacht luisteren de leidende broeders naar wat de vergadering vindt van het E.C.U. werk

het tenslotte toch nog tot een afstemmen kwam?

De U.C. wilde de regering laten weten, hoezeer de A.V. zich verontrust over de dreiging der moderne vernietigingswapenen. Daar waren allen voor, maar desniettemin kwam de beslissing pas de tweede dag, toen allen (het strijden moe?) de motie in gewijzigde vorm accepteerden.

Het voorstel van de Opleidingscommissie (C. v. d. O.) betreffende een seminarie in eigen land werd teruggenomen, aangezien er nieuwe plannen (en wellicht mogelijkheden) zijn opgedaagd. Een volgend jaar kunnen we waarschijnlijk nieuwe voorstellen tegemoet zien. De afgevaardigden worden nog wel verzocht, de hen toevertrouwde geheimen niet verder dan de buurvrouw van linksboven te laten komen....

Welkom werden geheten de brs J. Reiling en B. Fabrie als Uniepredikanten. En ze waren er niet eens erg van onder de indruk....

Mooie momenten, misschien wel de belangrijkste van iedere A.V., zijn steeds weer die, waarin jonge mensen erkend kunnen worden als door God geroepen. Deze keer waren het de brs J. v. d. Veen en Th. van der Laan die aanvaard werden voor de opleiding tot voorganger. Even later stonden voor de vergadering zr P. Prins en br J. Schotanus, die zich beiden geroepen weten voor de zendingsarbeid. „Armen en benen moeten we breken”, aldus de voorzitter, „voor we werkelijk op Gods wegen kunnen en willen lopen”. De Heer breke hen (en ons allen) opdat Hij van ons make een vat, Zijn naam ter eer.

Beroepbaar gesteld voor de gemeenten werden J. Brandsma, E. Huizing en H. Stukker. Moge Gods werk onder ons, mee door hun overgave en dienst, groeien en vruchten dragen. Het voorstel [van de U.Z.C. om de gemeente Paramaribo als bijzonder lid van onze Unie te erkennen zulks in verband met het werk van br Kool als zendeling aldaar, werd spontaan aangenomen, evenals de daarmee samenhangende onderdelen. De Uniegemeenschap groeit, en we mogen en moeten daarvoor dankbaar zijn.

Naast de genoemde voorstellen van de verschillende commissies, waren deze eerste dag ook de verslagen van deze lichamen aan de orde. En was het hier niet het hevigst, dat wij deze vergadering aanvoelden „als de dag der kleine dingen” en „de dag der kleine mensen”? Hier tegenover de financiële gevolgen van onze onderwerping aan Gods heerschappij, gevoelden we hoe klein wij zijn en hoe zeer de volledige overgave aan God van ons en onze gemeente nog een feit moet worden.

De gesprekken rondom de begroting van de E.C.U. deed een broeder in zijn gebed uitbreken: „Vergeef ons, dat wij te veel voor ons zelf eisen”. Want deze Evangelisatie-commissie kan niet wat ze wil en moet doen. Dat laatste wil zeggen: het werk voor de redding van verlorenen wordt geremd, en dreigt zelfs in bestaande posten stopgezet te moeten worden en dat, omdat wij te veel voor ons zelf eisen. Toch werd de begroting der E.C.U. aanvaard. Dat wil dus zeggen, dat de gemeenten zich achter het werk plaatsen en hun volle steun toezegden. En dát wil zeggen, dat dus van U, lid der gemeente, Uw offer

wordt verwacht. Daar werd ter vergadering een schoon vers geciteerd: „Ze rookten een pijp en dronken een glas, en lieten de zaak voor wat hij was”. God beware U voor deze geest der wereld.

Rondom het zendingswerk werd door ds v. d. Werf schone muziek gecomponeerd, die onze oren streefde, maar onze beurzen keelde. We hoorden iets van een eigen zendingswerk, en in de toekomst f 17.000,—, f 25.000, per jaar uit de gemeenten.... Daar werd iets gezegd over de deur die nog openstaat in Afrika, tot dat het communisme of een andere macht die deur dicht drukt. En weer kwelde ons „de dag der kleine dingen”, want open deuren en dichte beurzen laten elkaar koud. Zou het dan toch nodig zijn, dat God door middel van het communisme in eigen land onze harten komt openbreken? Want deze broeder v. d. Werf werd door velen aangehoord met een vriendelijk glimlachje. Zoiets van: „Hij is nog jong....”.

Het was omstreeks deze tijd, dat de U.C. de schone droom van een conferentiedag naar het rijk der vliegende schotels zag verdwijnen. De dag was voorbij, de maaltijd nabij, en de helft der agenda ongeveer gesoupeerd. Gezien het uitstekende voedsel dat in het nabijgelegen hotel wachtte, heeft zij waarschijnlijk pas de volgende dag de zwaarte van dit verlies ten volle beseft. Want voortreffelijk was de verzorging. Er was een gemeente, die ongetwijfeld volgend jaar met een voorstel komt. Korte inhoud: voortaan aan gedekte tafels vergaderen. Gevolg: agenda voor twaalf uur afgewerkt, meer slurpgeluiden, minder „Voorzitters en geachte vergaderingen”.

De Avondmaalsviering

Dat onze A.V., ondanks alles een gemeenschapsoefening is, komt nimmer beter tot uiting dan in de gebruikelijke avondmaalsviering. Alles, wat ons samenbindt, samen doet werken, offeren, staat daar in het middelpunt: De Gekruisigde, gestorven en opgestaan voor onze rechtvaardigmaking. Ds Tijman bleek in staat, om deze Avondmaalsviering te leiden en het werd een uur van rijke zegen. Daar was voelbare eenheid, gemeenschap met de Heiland. Het woord: „Dit is mijn lichaam, Dit is mijn bloed” werd werkelijkheid voor velen, die de Heiland als naast in en om zich gevoelden. Er werd gezongen met het hart en met de mond, en velen getuigden: „Het was alsof de plaats bewogen werd”. Het avondmaal is meer dan een „plaatje”. Simon Petrus zeide: „Het is de Heer”.

De tweede dag

Via verslagen van „De Christen” (wist U dat er ouderlingen zijn die ons blad niet lezen?) „De Zaaier” (ere aan de actieve redactie met hun mooie blad), „Kindervriend”, Pensioenfonds, Unie-

Bouwstichting (doe mee aan het 10ct fonds), Tabitha (gaat goed, maar te weinig meisjes die willen dienen), Zangbundel (steeds meer gemeenten gaan die eigen prachtige bundel gebruiken), Lectorfonds (wie leest verrijkt zijn geest) kwamen de voorstellen der gemeenten aan bod. Wilt U weten hoe het er mee ging?

Zandbulten wilde weer vergaderen in conferentie-oord, maar werd afgewezen. We blijven in de gemeenten.

Haulerwijk wakte op tot krachtvolle evangelisatie: niet alleen in het Zuiden maar overal, waar de gelegenheid is, de hand aan de ploeg. Gelukkig waren allen er nog wel voor. Maar gaan ze het doen?

De zelfde gemeente wil een secretariaat voor stimulering en voorlichting der gemeentelijke evangelisatie. Men zal trachten zoets in het leven te roepen. Ook wordt op voorstel van H. de E.C.U. uitgebreid tot 5 leden.

Op de zelfde wijze wordt de C. v. d. Opleiding uitgebreid tot een commissie van 5 mensen, waarvan twee geen ds voor hun naam mogen hebben.

De Kindervriend wordt niet goedkoper, hoewel Muntendam dat graag wilde.

Via een motie van Rotterdam waken de gemeenten elkaar op om toch te trachten overal onze mooie bundel „Lofzangen en Gebeden” ingevoerd te krijgen. Maar bij de beoordeling van toekomstige predikanten wordt geen gebruik gemaakt van de diensten van een Chr. Psycho-Technisch Instituut.

De door Treebeek gewenste „ruilbeurs voor dominees” komt er niet en prijs-

couranten zijn derhalve nog niet urgent. Vergoedingen voor gemaakte onkosten, als een voorganger gaat vertrekken binnen twee of drie jaar, zullen de gemeenten zelf moeten regelen bij de komst van een voorganger.

Dat was maar een kort stukje, in verhouding tot dat van de eerste dag. Wilt U de reden (althans de vermoedelijke) weten? Er was weer een maaltijd in zicht!

Opgewekt en vruchtbaar Gemeenteleven

Gelukkig kon een deel van de conferentiedag nog worden gered, zij het ook zonder de bespreking in groepen, die oorspronkelijk aan het referaat van ds Vegter zou worden verbonden. Over het bovengenoemde onderwerp hoorden we in de middagvergadering ernstige woorden. Woorden, die ons allen door elkaar wilden schudden, die ons wilden vervullen met een heilige onrust: Waarom zijn onze gemeenten doorgaans zo onvruchtbaar en arm aan blijdschap? Hoe worden wij weer gemeenten van mensen die de blijdschap in God beleven en uitleven? Gemeenten, die werkelijk nog mensen jaloers kunnen maken? Het antwoord was voor geen tweeërlei uitleg vatbaar: wij zullen ons hartgrondig moeten bekeren van onze verwaandheid, zelfzucht en onwaarachtigheid. En de vruchten der bekering zullen gezien moeten worden in ons dagelijks leven.

Het was goed, dat we deze dingen nog mee konden nemen naar huis. Want nu zullen we er over na moeten denken,

UW HAND AAN DE PLOEG!

Christus en ons geld!

Een enkele keer heb je in je leven van die bevliegingen die je tot iets bijzonders willen dwingen. Eigenlijk moeten we zeggen: Soms beweegt Gods Geest ons hart om te geven wat Hij vraagt: gij zult de Heer uw God liefhebben met geheel uw hart, ziel en verstand en uw naaste als uzelf.

Dan worden we warm en denken: dit kan ik doen of dat kan ik geven. Velen denken zo. Eén doet zo. Delfzijl! Alle anderen gaan over tot de orde van de dag. En Gods Geest laat ons weer een tijdje met rust. Er gebeurt niets.

De jubileum commissie is een vervelende commissie. Zij laat ons niet met rust, maar confronteert ons elke week opnieuw met dat wat wij moeten. Zij doet dat niet omdat zij voor deze opwekking aangewezen is. Dit heeft een diepe achtergrond. De actie voor het Zuiden is niet ingesteld, maar is geboren. Deze actie houdt verband met het zijn of niet zijn van onze gemeenten. Leven of verwijnen? Actie of dood? Evangeliseren of sterven?

Maak het leven in onze Gemeenten en in het Zuiden mogelijk. Onderzoek wat u doen kunt. Geef uw geld aan Christus en wordt zelf gelukkig en springlevend.

Ontwaakt gij die slaapt.

Het girono. 9260 Unie van Baptisten Gemeenten kent u.

*Wat staat er nu precies?, denken de afgevaardigden;
lezen is een moeilijke kunst*

en wee ons zo we er niet naar doen. Bekeert U, Baptisten van Nederland. Dan is „de dag der kleine dingen voorbij. Dan zullen de wonderen Gods gebeuren in ons en door ons en rondom ons.

Het einde was in zicht. Rest ons nog te vermelden, dat ds Huizinga, die binnenkort een reis naar Moskou hoopt te maken, de hartelijke groeten mee kreeg

voor onze Russische geloofsgenoten.

En toen werd de 75ste A.V. gesloten. „Al de weg leidt mij mijn Heiland” waren de woorden die we samen nog zongen. Inderdaad: Hij leidt ons. Laten

wij ons leiden? Wandel maar stillekens achter Hem aan. Als 132 afgevaardigden in hun gemeente eens gingen beleven en uitleven wat ze hebben gehoord....

C. VAN WIER.

Stadskanaalse naklanken

Voor de 75ste keer hebben we vergaderd. En evenmin als het vorige jaar zijn we er in geslaagd dat op een vlotte en zakelijke wijze te doen. Het schijnt wel, dat we dat met elkaar niet kunnen. Zondebokken aan te wijzen heeft weinig zin, want die zijn er te veel om op te noemen. En te zeggen, dat de sfeer ter vergadering niet goed was, is ook niet waar. Het is een gebrek aan vergader-techniek en aan discipline, die — gelukkig — met de goede wil niet in verband staan. Er is, een enkele uitzondering daargelaten, geen boos woord gesproken. Maar we zijn lang niet zakelijk genoeg om met elkaar een zakenvergadering te houden. Misschien zou het ons wat helpen, wanneer 't volgende jaar de afgevaardigden per gewest een Zaterdagmiddag bijeenkomen en met elkaar eerst eens vrijblijvend over de agenda der A.V. praten. Zo'n bespreking zou misschien heel wat verheldering kunnen brengen en vele vragen en opmerkingen ter A.V. overbodig maken.

Zoals gezegd was de sfeer ter vergadering goed. Er waren wel tegenstellingen, maar de geest, die heerste, was er een van vertrouwen. Wel lokte een onduidelijke toelichting of vraag doorgaans vele nieuwe vragen uit, maar deze werden niet gesteld uit een gevoel van: wat proberen ze nu weer met ons uit te halen? Dat is verblijvend. Zo moet het blijven.

Bijzonder duidelijk bleek dit, toen een der Permanente Commissies door een afgevaardigde van ernstige beleidsfouten werd beticht. Hij adstrueerde dit niet met feiten en de vergadering ging er met geen enkel woord op in. Een betere motie van vertrouwen kan deze P. C. zich moeilijk wensen, temeer omdat het een zaak betrof, waarbij menigeen particulier vast wel eens een vraagteken heeft geplaatst. Maar in de vergadering werd terdege beseft, dat er dingen zijn, die niet in 't openbaar behandeld kunnen worden en daarom in vertrouwen aan de leidende broeders moeten worden overgelaten.

Het was te verwachten, dat het lied der vrijwilligheid in vele accoorden en toonaarden gezongen zou worden. De melodie was grotendeels in mineur, vanwege het geringe succes der vrijwillige acties. Daarbij maakte een broeder een zeer verstandige opmerking die waard is

hier te worden herhaald. Hij zei, dat niet de vrijwilligheid een kwestie van geloof is, maar wel een vaste contributie voor het Uniewerk. Van de vrijwilligheid kunnen wij ons afmaken, van de vaste contributie niet. Die moet er komen en dat is, vooral wanneer een gemeente er zelf financieel niet al te rooskleurig voorstaat, veel meer een waagstuk.

Maar het is onmiskenbaar, dat de vrijwilligheid ons Uniewerk in een crisis heeft gebracht en deze crisis is te Stadskanaal alleen maar gebleken, niet opgelost. Dat kon daar ook moeilijk, want die oplossing moet in de gemeenten komen. De gemeenten moeten er voor zorgen, dat zij aan hun verplichtingen voldoen. Ik weet heel goed, dat we tegenwoordig niet meer van verplichtingen spreken: we zijn sinds de invoering van het beginsel der vrijwilligheid de Unie niets meer verplicht dan een bescheiden contributie. Maar deze reglementswijziging heeft ons toch zeker niet van onze verplichtingen jegens de Heer en Zijn werk ontslagen?

Wie betaalt eigenlijk het gelag der vrijwilligheid? Dat doen zij, wier arbeid voor een groter of kleiner gedeelte door de Permanente Commissies wordt betaald: de werkers op onze pioniersposten, de zendelingen en de studenten. Sommigen van hen hebben ter vergadering reeds een hartekreet doen horen: „Als het zo doorgaat, moeten wij onze arbeid stopzetten!” Dat is klare taal en ik hoop vurig, dat alle afgevaardigden vooral dit thuis vertellen, opdat de gemeenten weten: als wij zo blijven prutsen met onze offers voor het Uniewerk, dan moet het werk tot redding van zondaren op verschillende plaatsen worden stopgezet.

Prutsen is een naar woord, maar ik kan mij niet aan de indruk onttrekken, dat dit het enige woord is voor de wijze, waarop her en der „aan de vrijwilligheid wordt gedaan”. Voor onze gemeentelijke financiën hebben we weloordachte methoden, maar voor 't Uniewerk heel vaak niet. In de nabije toekomst zullen we daaraan meer aandacht moeten geven.

De voorzitter van de Zendingscommissie heeft ons in even vriendelijke als duidelijke woorden voor de keus gesteld ons groeiend zendingswerk in Belgisch Congo te laten groeien of op rantsoen te stellen. Laten wij het groeien, dan

zullen we wellicht over een paar jaren een eigen zendingspost kunnen overnemen en dan zal die naam van die post in ons aller hart een nog sterkere en blijdere klank krijgen dan eertijds Yakusu. Maar dan moeten we er op rekenen, dat dit grote offers van ons vraagt, ongeveer een dubbeltje in de week van iedere Baptist. Rantsoeneren we de zending, dan kunnen we wel met een hele of halve stuiver volstaan. Die keuze was voor de vergadering niet moeilijk. Zij koos voor het dubbeltje.

Die 52 x 7000 dubbeltjes per jaar moeten dan dienen om onze grote zendingsschuld snel af te lossen. Die schuld is groot, want in de eerste eeuw van ons bestaan hebben we voor de buitenlandse zending maar heel weinig gedaan. Een vergelijking met onze even talrijke geloofsgenoten in Denemarken kan ons dat duidelijk maken. En die schuld moet snel worden afgelost, want het is meer dan waarschijnlijk, dat we leven in de laatste periode van de zending. Nog kunnen we in verre werelddelen het Evangelie verkondigen. De tijd is niet ver meer, dat de deuren dicht gaan voor blanke zendingen. Werkt, want de nacht zal dalen!

De kwestie-Paramaribo is dit jaar geregeld, althans wanneer de gemeente daar met de besluiten van Stadskanaal accoord gaat. Wanneer dat gebeurd is, heeft de Unie een nieuw lid gewonnen en we mogen daar blij mee zijn. Want dit brengt ons voor het eerst in onze geschiedenis in contact met wat tegenwoordig „overzeesche rijkssdelen” worden genoemd. Het is jammer, dat dit eerste contact pas in de 2de eeuw onzer geschiedenis tot stand komt, maar we kunnen ook hier nog wel iets goed maken. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door een cent per week per Baptist.

De kinderbijslag-regeling is weer „up to date”. Het voorstel van de Unie-Commissie vond geen genade in de ogen der afgevaardigden, omdat het niet de rijksregeling voor de kinderbijslag volgde. Het kende niet de progressie ten bate van de grote gezinnen. Veel moeite kostte het niet om de vergadering te bewegen tot een besluit, dat de gemeentelijke bijdragen voor de sociale voorzieningen met 35 cent per lid verhoogde. Dat is natuurlijk erg prettig. Maar wanneer de E.C.U. eens om deze zeven stuivers had gevraagd, zou het dan ook zo vlot zijn gegaan?

Het voorstel om van een al te snel vertrekkend predikant of van de gemeente, waarheen hij vertrekt, schadevergoeding te kunnen vragen, vond geen genade in de ogen der vergadering. Uiteraard niet, want zoiets kan in Unieverband niet worden vastgelegd. Toch is de practijk, die een dergelijk voorstel uitlokt, wel belangrijk genoeg om er

even bij stil te staan. Het komt nog al eens voor, dat een predikant binnen een jaar na zijn intrede al weer door een andere gemeente wordt beroepen. Of dit beroep dan altijd onder biddend opzien tot de Heer is uitgebracht en een vrucht is van de leiding des Geestes, laat ik maar liever in het midden. Natuurlijk kan dat het geval zijn, maar ligt er toch ook niet een zekere miskenning in van de aard van de geestelijke arbeid? Wat betekent in het werk van een voorganger een jaar? Zijn werk is toch niet dat van een sprinter maar van een stayer. Dit vreemde woord, aan de wielersport ontleend, betekent, letterlijk overgezet: een blijver.

En daarmee is de 75ste A. V. weer voorbij. De 76ste zal de Jubileumvergadering zijn. De voorbereidingen daarvoor zijn al op gang. Maar misschien is er naast de actieve voorbereiding ook nog een passieve nodig. Die zou hierin kunnen bestaan, dat wij ons ten aanzien van de omvang der zakelijke agenda enige zelfbeperking opleggen en geen voorstellen indienen, die evengoed een jaar zouden kunnen wachten. Het is maar een suggestie van mij. Maar op die wijze zou er wellicht meer tijd en energie overblijven voor een werkelijke viering van het jubileum.

J. R.

Een Baptisten tentoonstelling

Jazeker, u leest het goed. Er komt een Baptisten tentoonstelling, en wel in een der gebouwen van het Baptist Wereld Congres te Londen. In de tweede helft van Juli stromen Baptisten uit alle landen der wereld naar de Britse hoofdstad om daar alom in prediking en congres getuigenis af te leggen van hun geloof in de levende Heer en om tegelijkertijd te beramen wat ons in deze wereld nog te doen staat.

Wij zullen daar ongetwijfeld dingen horen, die eerder geen oor heeft gehoord en dingen zien, die geen oog heeft gezien, want tenslotte is het leven met de Heer elke dag weer anders, en ook een groeiend werk heeft telkens weer andere openbaringsvormen. Daarom begeren de duizenden in Londen niet alleen te horen, maar ook te zien. En daarom werd met spontane instemming van vrijwel alle Baptisten unies op de wereld besloten een grote tentoonstelling te houden, waar foto's, grafieken, statistieken, grepen uit het baptisten werk in al zijn verscheidenheid bewonderd kunnen worden, zodat we ons een beeld van elkaar en vooral een beeld van dat waartoe Christus ons aandreef kunnen vormen.

Nu is een uniesecretaris geen duizendpoot die alles alleen kan en overal tegelijk kan zijn. Daarom werd uitgezien naar iemand, die hiervoor z'n best wil doen. Het lot viel op mij.

Wil mij nu astublieft zo spoedig mogelijk alles zenden, wat van belang kan zijn voor Uw gemeente en voor het Uniewerk; foto's van kerk en van werk, interieurs, exterieurs, kleine en grote evangelisatiecampagnes, jeugdwerk van

zondagsscholen tot en met Renderloo, maquettes (modellen) van gebouwde en nog te bouwen kerken, zalen, enz.

Ik denk hier vooral aan Renderloo en b.v. het mooie gemeentecentrum in Musselkanaal met daarom heen statistische gegevens tegen de achtergrond van het schema: moeilijkheden en mogelijkheden. Cijfers van gewerkte manuren, verwerkte quantiteiten materiaal, hoe het verkregen werd: aardappelrooiactie etc. Waarom ook niet onze hoop en plannen voor het R.K. zuiden in beeld gebracht! En hoe beelden we een baptistenzending-in-opkomst uit? (zowel Afrika als Suriname!) En het werk op de Zuid Hollandse eilanden?

Nu is het mogelijk, dat niet alles, wat mij toegezonden wordt, een plaats kan krijgen. Het moet tenslotte een behoorlijk geheel worden. Maar toch hopen we, dat u mij binnen veertien dagen een scheepslading materiaal toestuurt. Wie na de tentoonstelling het gezonden materiaal terug wenst, schrijve zijn naam en adres op de achterzijde van die stukken met daarboven de woorden: Terug aan....

Laten we afspreken, dat u mij alles zo gauw mogelijk zendt, maar op zijn allerlaatst Zaterdag 4 Juni a.s. Mogen we op u rekenen? Ja? Nu, ik ben benieuwd wat me de komende dagen wel wordt toegezonden!

Hartelijke groeten,
H. JUT.

Bapt. Pastorie, Nieuwe Pekela.

De N.B.J.B. in de aether

De N.C.R.V. zendt de tweede Pinksterdag van 15—15.45 uur een gedeelte uit van de Nationale Jeugdconferentie 1955, die 30 en 31 Mei te Haarlem zal worden gehouden.

Het Baptisten Jeugdkoor uit Almelo zal zingen, terwijl Ds Broertjes van Utrecht zal spreken over het onderwerp: „Wie zichzelf verliest....” Het geheel staat onder leiding van Ds Ploeger van Borne.

Mag de N.B.J.B. rekenen op Uw aller voorbede? De Nat. Jeugdconferentie is geen machtsvertoon, maar gemeenschapsbeoefening, geen prettige ontspanning, maar bezinning op de grootse roeping, die ons van Gods wege op de schouders is gelegd. De jongeren verbeelden zich heus niet, dat ze met een stuk of wat vaandels en een portie enthousiasme de conferentie tot een „mierterse” ontmoeting kunnen maken. Neen, ook Uw voorbede is nodig. Daarop wordt gerekend.

Borne. H. PLOEGER.

Leestafel

AVONTUREN VAN JAN v. d. LINDE, door I. H. Hulsbergen. Uitgegeven door „De Graafschap”, Aalten. Prijs f 3.90 geb.

Dit ca. 200 pag. tellende *Jongensboek* zal zeker met vreugde door onze wat oudere jongens gelezen worden. Avonturen plenty, maar tevens is dit positief-Christelijk jeugdboek van opvoedende waarde. Dit boek kunt U Uw jongens rustig in handen geven.

Wf.

HEIL EN GENEZING, door Dr M. J. Elzinga. Uitgegeven door G. F.

Callenbach N.V., Nijkerk. Prijs geb. f. 3.50.

Steeds groter wordt het aantal voorstanders van een geneeskunde die niet slechts de ziekte wil bestrijden, maar de zieke mens genezen wil. We denken b.v. aan werken van de bekende Zwitser Dr Paul Tournier.

Ook Dr Elzinga gaat met dit boekje in deze richting. Op duidelijke wijze behandelt deze arts een aantal problemen, waarvan ik er slechts enkele noem: de zin van de ziekte, Psychoterapie en zielszorg, gebed en genezing, euthanasie. Wie hiermee te maken heeft, of interesse heeft voor deze vragen, wordt door de auteur op prettige wijze ingeleid in deze problemen.

Van harte aanbevolen.

Wf.

Dr A. C. Drogendijk, MAN EN VROUW VOOR EN IN HET HUWELIJK. Uitgave J. H. Kok N.V. te Kampen. Prijs geb. f. 5.90.

We hopen dat ook deze ZESDE DRUK zijn weg zal vinden naar hen die vóór zowel als naar hen die reeds in het huwelijk staan. Het is van het allergrootste belang dat voorlichting op dit terrein door vertrouwde, deskundige, maar ook gelovige mensen gegeven wordt. Het hier bedoelde boek geeft een dergelijke voorlichting. Van harte hopen we dat allerlei minderwaardige voorlichtingsleertuur zal blijven liggen en dat boeken als dat van Dr Drogendijk geraadpleegd zullen worden.

Warm aanbevolen.

Wf.

Advertentiën

Zaterdag 28 Mei hopen D.V. onze lieve Ouders

B. Bomekamp

A. Bomekamp—Swarts

hun 25-jarige echtvereniging te herdenken.

De wens van hun kinderen en verloofde is, dat zij nog lang gespaard mochten blijven.

Geert
Rika en verloofde.

Wedde, Mei 1955.
Lageweg 81.

Dankbaar berichten wij de geboorte van onze

Dicky

Alles is goed.

Fam. Veenstra.

Treebeek, 10 Mei 1955.

Zaterdag 21 Mei a.s. hopen D.V. onze geliefde Ouders

G. Mateboer

en

T. Mateboer—Pleijssier

de dag te herdenken dat zij voor 25 jaar in de echt werden verbonden.

Dat zij nog lang gespaard mogen blijven is de wens van hun dankbare kinderen.

Apeldoorn, Groeneweg 69.

Bij dezen geven wij U kennis dat wij met onze geliefde Ouders, Groot- en Overgrootouders

P. H. C. Deursen

en

W. A. M. Deursen—Balsters

hun 60-jarige echtvereniging hopen te herdenken, waarvan de receptie zal plaats hebben in de leerzaal der Baptisten Kerk (ingang Warmoesstraat) en wel op de 26ste Mei a.s. des namiddags van 4—5.30 uur.

Groningen, Mei 1955.
Albertstraat 21.

Hunne dankbare kinderen,
H. Deursen
W. Deursen—v. Bergen

Miami (Fla), U.S.A.:
J. Deursen—van Till
E. W. van Till

Duluth (Minn.), U.S.A.:
Rev. R. Deursen
A. Deursen—v. d. Werf
Wuppertal—Elberfeld (Dsl.):
C. Karls—Deursen
A. W. Karls.

NOORDBERGUM

Het Bestuur der Chr. Nat. School vraagt tegen 16 Augustus a.s. een

Onderwijzer

bevoegd voor j.

Gunstige ligging a/d Rijksstraatweg Leeuwarden—Groningen. Uitstekende verbindingen. Vijfmansschool.

Brieven vóór 27 Mei a.s. aan het Hoofd der School: A. Meinema.

Op 21 Mei hopen D.V. onze geliefde ouders

F. Bakker

en

Y. Bakker—Woldhek

hun 45-jarig huwelijk te gedenken. Dat zij nog lang voor ons gespaard mogen blijven, is de wens van hun

dankbare kinderen
en kleinkinderen.

Musselkanaal, Schoolstraat 22.

Heden overleed in haar Heer en Heiland na een geduldig gedragen lijden onze geliefde Zuster, Behuwdzuster en Tante

Antje Smits

in de ouderdom van ruim 63 jaar.
Gez. 50 : 3.

De bedroefden,
Fam. Fr. Smits
Fam. R. Koornstra
Fam. J. Smits
Fam. H. Smits
Fam. R. Smits
Fam. J. Homans
Fam. P. Knorr.

Koudum, 13 Mei 1955.

Heden nam de Heere tot Zich, in Zijn heerlijkheid, na een geduldig gedragen lijden onze zuster

Antje Smits

in de leeftijd van 63 jaar. Ruim 48 jaar was ze een trouw lid der gemeente, en daarom laat ze een ledige plaats bij ons achter.

Bapt. Gemeente
Staveren.

Staveren, 13 Mei 1955.

Burgerpension aangeboden

2 personen of echtpaar, stromend water h. dr. l. en prima keuken, f 5.50 p. p. d.

TH. H. MESSINGER,
Wikkestraat 13, Arnhem.

Instinct is de neus van de geest

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Pinksteren - Kracht van Omhoog

Pinksteren is het feest van de Heilige Geest. Daarvan begrijpt de wereld, de natuurlijke mens, niets. Wat moet hij er ook van maken? „De natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die des Geestes zijn, want zij zijn hem dwaasheid en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden! De natuurlijke mens is van huis uit: materialist.

Hij wil zien, tasten en smaken. Toch heeft dit materialisme z'n tijd gehad. Het bevredigt niet meer. Mogelijk is het daaruit te verklaren, dat het spiritisme zulke afmetingen heeft aangenomen en aanneemt.

Willen wij *Pinkster-Christenen* zijn? Er is slechts één *Heilige Geest*. De Geest die van God uitgaat en door Jezus ons geschonken is, die uitgestort is. Het is een gave Gods, die alle andere gaven in zich sluit. „*Velerlei gaven, doch één Geest*”.

Deze gave moet in het geloof aangenomen worden. Zoals God eens Zijn Zoon gaf, heeft Hij ook Zijn Geest gezonden.

Uit den hoge wordt Ge als regen overvloedig uitgestort.

Zoals wij Christus door het geloof hebben aangenomen, zo moeten wij ook de Heest aannemen.

Zonder dat te doen, zijn we dode Christenen.

Pinksteren is het feest van *kracht*.

Zo sprak Christus: „Maar gij zult ontvangen de kracht des Heiligen Geestes, die over u komen zal”. God wil ons die kracht schenken, om ons alzo te kunnen gebruiken in Zijn dienst!

Allen die door het geloof zich Hem toegeëigend hebben, mogen en kunnen in het bezit van die Geest het werk des Heren doen.

Het is de kracht, die ons godsdienstig leven werkelijk tot leven brengt. Voor velen is Christen-zijn een vorm. Komt de H. Geest in zulk een leven, dan wordt alles anders. Dan is er Pinkster-vuur, een vurig dienen van de Heer. Dan is er ijver voor Gods zaak. Dan zijn de harten brandende. Dan wijkt alle lauwheid. Dan is er een krachtig belijden van Zijn naam, want niemand kan zeggen dat Christus de Heer is, dan door de H. Geest.

Aan Pinksteren ging vooraf: het *bidden en smaken*, het gelovig verwachten. Andrew Murray schreef eens: „het is op de knieën dat de volle Pinksterzegen zal worden ontvangen”.

Zoeken wij toch ernstig de kracht van de H. Geest.

* * *

Pinksteren is de kracht der *samenbinding*.

De Gemeente dankt haar zijn aan de samenbindende kracht van de H. Geest. Daarop wijst ook Paulus als hij schrijft: „Want ook wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt, hetzij Joden, hetzij Grieken, hetzij dienstknechten, hetzij vrijen: en wij allen zijn tot één Geest gedrenkt”.

Wanneer wij door Pinksteren zijn beziel, „bindt de liefde-geest van Jezus, tot één lichaam ons te saam”. Dat wordt merkbaar in de omgang der leden onder elkaar. Dat wordt zichtbaar op de bidstond, in de samenkomst der Gemeente! Dan ontbreekt men niet op de feestdagen (is niet iedere Zondag een feestdag?), dan hangen we aan elkaar.

In de opperzaal is men dan aanwezig als eertijds de 120 waarvan Hand. spreekt. Daar zijn de discipelen eendrachtig bijeen, bij *Eén*, bij de Heer! — en genieten Zijn gemeenschap.

* * *

Vanaf 1 Juni wordt de Eind-redactie tijdelijk waargenomen door Ds J. Louw, Valkenboschkade 25, Den Haag.

Pinkster is de kracht tot *getuigenis*.

Wat een gloeiend-heet getuigenis stroomde uit de mond van Petrus. Allen die Christus kennen, zijn geroepen Zijn getuigen te zijn. Allen die daar — te Jeruzalem — vergaderd waren, Joden en Jodengenoten, gingen van Jeruzalem heen, om getuigen te zijn. Getuigen van hetgeen ze gezien en gehoord hadden. Wie Pinkster in eigen leven heeft ervaren, kan getuigen, heeft wat te getuigen.

We moeten vooral letten op de betekenis van het getuigenis. *Niet* door het horen van het geluid als van een geweldige gedreven wind, *niet* door het zien van tongen als van vuur kwamen er mensen tot overgave, maar door een klaar, verstaanbaar getuigenis.

Nadat Petrus getuigd had — de Pinksterprediking was een getuigenis — kwam de vraag van de zijde der hoorders: „wat zullen wij doen mannenbroeders?” God zegende het getuigenis met een oogst van 3000 zielen!

Nog wil de Heer het getuigenis zegenen.

Het getuigen in woord en daad is het enige middel, waardoor Hij Zijn Gemeente wil uitbreiden! Gij zult Mijne getuigen zijn! Waar niemand getuigt sterft de Gemeente.

De eerste 40 à 50 jaar waren er geen boeken van het N. T. geschreven, toch groeide de Gemeente en werd Christus bekend gemaakt — door het getuigenis. Hadden deze discipelen gezwegen, dan was de Gemeente, nog vóór het N. T.

als gezaghebbend tot stand gekomen was, reeds ter ziele gegaan.

* * *

Pinkster is de kracht van *het gebed*.

Zonder de H. Geest is ons gebed koud. De H. Geest is de Geest der genade en der gebeden. Het is die Geest, die voor ons bidt, als wij niet weten wat wij bidden zullen. Met die Geest vervuld, komt het gebed vanzelf. Hij geeft ons wijsheid en leert ons bidden. Ons gebed wordt de weergave van de verzuchtingen des Geestes! Is het niet betekenisvol dat juist in het boek der Handelingen zo vaak het gebed getekend wordt.

„En als zij gebeden hadden, werd de plaats bewogen”. Een goddelijke beving, die de mens klein maakt, maar de bronnen krachtiger doet stromen!

Laat ons de kracht des Geestes zoeken! In eigen kracht kunnen we niet gaan; onze kracht is een vleselijke kracht, gelijkend op Sauls wapenrusting, waarin David niet gaan kon. Maar in de kracht Gods, dat is door de kracht van de H. Geest, is de overwinning in 't zicht!

Nog klinkt Jezus' woord ons in de oren: „Blijf gij te Jeruzalem, totdat gij zult aangedaan zijn met kracht van omhoog!”

D. SLORT.

Luther en de Gemeente In het Evangelisch Luthers Weekblad verscheen een reeks artikelen over Luther. In een dezer artikelen troffen we een beknopte uiteenzetting aan van Luthers opvatting betreffende de verhouding Kerk en Gemeente. Dat Luther de bijbelse gemeente niet gezien zou hebben, is bij iemand, die de Schrift zo goed verstond, niet aan te nemen. In een klein geschrift over de bijbelse regel voor het samen komen der gelovigen, heeft hij de bijbelse gedachte van de gemeente als een broederschap van gelovigen, omschreven. De Schrijver van het art. in genoemd Luthers orgaan zegt dat Luther desondanks niet tot het stichten van zulke gemeenten over ging uit vrees voor sectevorming. We vermoeden dat een ander motief — door de Schrijver ook genoemd en door Luther zelf naar voren gebracht, voor de Reformatie wel doorslaggevend geweest zal zijn: „ik heb er de mensen niet voor.” Voor dat motief hebben wij respect, niet voor dat andere: vrees voor sectevorming. Die vrees is Jezus' Boden ook vreemd geweest. Zij durfden God wel te dienen in een weg, die de anderen secte noemden. (Hand. 24 : 14).

Geen vrees, waarvoor ook, mag ons van de gehoorzaamheid van het Woord Gods weerhouden. Het is vreemd dat Luther zich zo fel verzette tegen het pogen om bijbelse gemeenten te stichten en die hij bestempelde als uitingen van „een schwärmische en doperse opvatting.” Voor ons gevoelen beging Luther hier een pijnlijke inconsequentie, die zijn werk ontsiert.

Luther's oplossing Luther achtte dus in zijn dagen gemeentestichting onmogelijk. Ofschoon hij geen program had en geen organisator was, moest er toch iets gebeuren. Van alle kanten vroeg men hem om raad. Zijn oplossing, die toch slechts een voorlopig karakter mocht dragen (immers: ik heb er de mensen niet voor n.l. voor gemeentestichting) wordt door de Schrijver in het Ev. Luthers Weekblad als volgt weergegeven:

„Wat hem dan wel voor ogen stond? Hij wilde midden in de grote algemene kerk — wij zouden zeggen de volkskerk — de kerk der gedoopten, waarbij in zijn dagen iedereen aangesloten was, een kerngemeente stichten van overtuigde, ernstige christenen, een gemeenschap van toegewijde gelovigen. Gedurende een paar jaar draaiden 'al zijn gedachten daarom: een broederschap in de Kerk, ecclesiola in ecclesia, kleine, echte Kerk midden in de maar al te gauw verwereldlijkte kerkelijke organisatie. Deze kleine groep zou bereid moeten zijn als kern- en stoottroep van Christus te dienen. Deze mensen zouden hun eigen Voorganger kunnen kiezen. Een uitgebreide cultus zouden ze niet nodig hebben. De Heilige Geest zou hen leren hoe God aangebeden wil worden. Ja, ze zouden zelfs geen voorschriften behoeven voor hun dagelijks leven, ze zouden intuïtief, van binnen uit leven naar de wil van Christus, zonder wet. Het Evangelie zou hun de vanzelfsprekende levenswet zijn. Luther liep rond met het plan zulk een groep (gemeente? L.) te vormen. Ze zouden zich moeten laten inschrijven op een speciale lijst en naast de algemene, openbare godsdienst oefeningen (die dan vooral een pedagogisch karakter moeten hebben) hun eigen afzonderlijke samenkomsten moeten houden in zuiver geestelijke sfeer. Want „alles komt daarop aan, dat Maria aan Christus voeten zit en Zijn Woord dagelijks hoort. Het andere moet vergaan, hoe veel het Martha ook te doen geeft.”

Geen Klooster-gemeenschap Luther wilde niet dat deze gemeente zich uit de wereld terug zou trekken en een eigen, afgezonderd leven vormen.

„Maar toch wilde Luther niet dat deze kerngroep zich uit de grote Kerk, laat staan uit de wereld, terug zou trekken. Integendeel, ze zou moeten leven midden in de grote gemeenschap. Die grote gemeenschap is ook nodig met het oog op de tucht over deze kleine groep. Want deze mensen, die met ernst christen willen zijn, zouden hun avondmaalsgang in het openbaar moeten doen. Als een selecte broederschap zouden ze zich bij ieder Avondmaal moeten opstellen in het koor der kerk en daarmee telkens in het openbaar belijdenis moeten doen van hun geloof. Iedereen zou hen dus kennen en toezicht kunnen oefenen op hun leven. In deze kerngemeente had Luther ook een strenge levenstucht en ban willen handhaven. Zij zou in alle opzichten niet alleen een voorbeeld moeten zijn, maar het centrum van verkondiging en getuigenis.”

Luther's angst Toch is van dit alles niets gekomen. De kerkgemeente is niet gevormd. Luther keek op en weg van zijn bijbel en ging te rade met de omstandigheden en met zichzelf. De Schrijver zegt:

„Hoezeer zijn verlangen naar zulk een „„Kerkje in de Kerk”” uitging, Luther heeft het er toch niet op aandurven laten komen. De vrees voor sectevorming was te groot. En — een motief dat zwaar woog —: ik heb er de mensen niet voor. Hij twijfelt ook, en dat is typerend, of hij er zelf bij zou mogen horen. Hij is er niet aan toe, ook persoonlijk niet. Zijn ongelooft en twijfel zijn te groot. De aanvechtingen hebben hem nog te veel te pakken, de duivel en zijn heir. Wij blijven volkomen zondaar, ook waar we geheel gerechtvaardigd zijn. Neen, steeds meer groeit de overtuiging: we kunnen de Kerk in geen enkel opzicht bouwen op de mens, zijn vroomheid, zijn belijdenis, zijn levenstucht. Alleen op Gods Woord „„Het licht van onze lampen is niet bestand tegen de aanblazingen van de duivel, die de ruiten indrukt, de vensters breekt, deur en dak kapot slaat om dat licht te doven. Daar kunnen wij stervelingen niet tegen op. Christus en Zijn Woord is de enige stormlamp die bestand is tegen de boze.”

Wat deze laatste tirades nu te maken hebben met de vraag welke gehoorzaamheid wij de Heilige Schrift schuldig zijn, ontgaat ons. We zullen toch niet proberen het bewijs te leveren dat de Heilige Schrift zich wat de eis tot gemeentevorming betreft, in de christen vergist heeft, of de gemeente wenst te bouwen „op de mens, zijn vroomheid zijn belijdenis, zijn levenstucht”? — Geen

bij de Klaagmuur in Jeruzalem. De verhouding tussen de Palestijnse Arabieren, die zich bedreigd gevoelen, en de in aantal toenemende Joden wordt steeds slechter en Engeland, dat in opdracht van de Volkenbond het land moet besturen, ziet geen kans de knoop door te hakken.

Zie dan al de moeite, die ons getroffen heeft

Toen in 1933 Hitler in Duitsland aan de macht kwam, grepen tienduizenden Joden de kans naar Palestina te trekken. In 1934 trokken 42.000 en in 1935 zelfs 62.000 Joden het land der vaderen binnen. Na weer nieuwe onlusten tussen Joden en Arabieren komt Engeland in 1937 voor het eerst met een plan tot verdeling van het land in een Arabische en een Joodse Staat.

Dit plan wordt na het einde van de tweede wereldoorlog opnieuw aan de orde gesteld ditmaal in de Verenigde Naties. Op 29 November 1947 wordt te Lake Success een voorstel aangenomen om Palestina te verdelen in een Arabische staat, die bij Transjordanië gevoegd zou worden, en een Joodse staat, terwijl Jeruzalem, de stad met de heilige plaatsen van drie godsdiensten (Joden, Christenen, Mohammedanen) onder speciaal internationaal toezicht zou komen. De Joden aanvaardden dit plan, de Arabieren verworpen het en de Engelsen (Attlee was toen aan het bewind) deelden mede dat zij, hoe het ook ging, hun troepen terug zouden trekken.

In Palestina ontketenden de Arabieren nieuwe onlusten, die zelfs uitgroeiden tot een gewapend conflict, waarbij de Engelsen met gekruiste armen toezagen. En temidden van de verwarring wordt dan op 14 Mei 1948 de Joodse staat uitgeroepen. Reeds een dag later erkende President Truman de facto de voorlopige regering van de staat Israël.

Niet alzo de burenen van het nieuwe rijk. Syrië, de Libanon, Transjordanië, Irak en Egypte trokken op ten strijde en de krantenberichten uit 1948 konden zo zijn overgeschreven uit de profetieën van Jeremia: Berzeba is verwoest, Hebron is gevallen, ja Jeruzalem is door de heidenen vertreden.

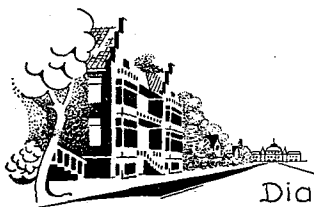
De Verenigde Naties sturen Graaf Bernadotte naar Palestina om een wapenstilstand tot stand te brengen: hij wordt door Joodse terroristen vermoord. De jonge Joodse staat slaat hard terug, verdrijft de vijandelijke legers in het Noorden en in het Zuiden. Op 31 December 1948 is een Joods leger reeds 30 mijl in Egypte doorgedrongen. En dan komt eindelijk in 1949 een wapenstilstand af, die definitief een einde maakt aan deze strijd: de vrede keert weer.

Het grond gebied van de nieuwe staat Israël omvat 20.850 km² dat is ongeveer $\frac{2}{3}$ maal de oppervlakte van

Nederland. De Noordgrens ligt nog steeds in „de landpale van Dan”, waar de Hermon zijn besneeuwde kruin verheft.

Maar meer naar het zuiden is een deel van het oude Kanaän gevoegd bij Transjordanië (Over-jordanië), dat nu Jordanië heet. Plaatsen als Sichem, Bethlehem en Hebron behoren niet tot Israël maar tot Jordanië, Jeruzalem is ten dele Israelisch, ten dele Arabisch gebied, doch ondanks deze splitsing heeft de nieuwe staat Jeruzalem gemaakt tot hoofdstad van het land en zetel van de regering. Historische en ook wel godsdienstige overwegingen wonnen het van zakelijke argumenten. Want objectief gezien is Tel-Aviv, waar 400.000 Joden wonen (tegenover 150.000 in Jeruzalem), en dat als industriestad, gelegen in het hart van het land het aardrijkskundige en het Economisch centrum is, veel meer geschikt als zetel der regering dan de oude Davidsstad.

Slot volgt.

Diaconessenhuis

TABITHA

Scheveningen, Badhuisweg 99

Zoals gebruikelijk werd ook in het begin van dit jaar de Unie-Commissie een overzicht aangeboden van de verrichtingen van Tabitha gedurende het jaar 1954.

Vanzelfsprekend kan in het Uniejaarverslag, dat in De Christen van 25 Maart j.l. werd opgenomen, aan elk der landelijke organisaties, stichtingen, enz. binnen het Unie-verband, slechts een zeer bescheiden plaats worden ingeruimd.

Deze omstandigheid nu en de inhoud van Tabitha's jaaroverzicht gaven de Unie-Commissie aanleiding ons te adviseren in groter kring bekendheid te geven aan het werk dat onze Diaconessen en haar helpsters in de dienst van de Meester verrichten.

Het is mij een vreugde U dit overzicht hierbij te mogen voorleggen over het Tabitha-jaar 1954, het eerste volle kalenderjaar doorgebracht onder het „eigen” dak.

Bestuur

De samenstelling van het bestuur onderging een wijziging door het aftreden van Ds G. W. Tijman die niet herbenoembaar was; in de vergadering van 14 September nam hij afscheid. In diezelfde maand werd, op voordracht van het bestuur, Mevr I. Schlüter—v. d.

Heide, door de Unie-Commissie aan het bestuur toegevoegd.

De samenstelling is nu als volgt:

Ds K. Reiling, voorzitter,
Mevr H. de Ruyter—Niezen, secretaresse,
C. Meyner, penningmeester,
Mevr G. K. Huizinga—Schneider,
Mevr I. Schlüter—van der Heide,
D. Olijslager,
W. de Vries.

Zoals bekend worden alle vergaderingen door Zr A. Daniels, de besturende zuster, bijgewoond.

Het Dagelijks Bestuur kwam zes keer in vergadering bijeen en voltallige bestuursvergaderingen vonden plaats op 31 Maart en 14 September.

Zusters en overig personeel

De kern van zusters werd uitgebreid door de terugkeer van zr Aly Luyten, die — na haar verblijf in het Diaconessenhuis te Leiden waar zij het verpleegstersdiploma behaalde en eveneens het diploma kraamverpleging — omstreeks half Juni terugkeerde.

Als bijzondere gebeurtenis dient te worden vermeld, dat zr Gerda Brongers haar opleiding voor de medische zending beëindigde en in de maand October naar Midden-Afrika vertrok.

Tegenover de stabiliteit van het aantal zusters dient opgemerkt, dat er bij de verpleeg- en huishoudelijke hulpen veel mutaties plaats vonden.

Verpleegden

87 personen werden in ons Huis verpleegd waarvan

14	gedurende 10 dagen of korter,
17	" 11—30 dagen,
26	" 31—90 dagen,
20	" meer dan 3 maanden,
10	" het gehele jaar.

Van genoemde 87 patienten waren er 8 die gedurende 276 dagen tegen de gereduceerde prijs van f 3.— tot f 5.— werden opgenomen. Voor deze Gemeente- of Zusterhulpleden werd uit het Suppletiefonds het tekortkomende aangevuld.

Het totaal aantal verpleegdagen over 1954 was 8849 tegenover 5844 in 1953 aldus een vermeerdering van ruim 3000.

Tabitha's doelstelling in de praktijk

Uit het U reeds genoemde aantal verpleegdagen heeft U kunnen opmaken dat Tabitha door haar terugkeer in Scheveningen aan bekendheid niet heeft ingeboet. Integendeel we mogen met blijdschap vaststellen, dat wij in de rij van Diaconessenhuizen nog een bescheiden maar toch een grotere plaats innemen dan voorheen, en blijkens ervaringen een goede plaats.

Dit ziende stellen we met grote erkentelijkheid vast, dat onze zusters door hun toewijding, liefde en ijver Tabitha's goede naam verwierven bij verschillende instanties, tal van Doktoren, bij heel veel patienten die kwamen en gingen, alsook bij de nabestaanden van hen die in ons Huis het tijdelijke met het eeuwige verwisselden.

„Tabitha” is in ruime kring een begrip van goede verpleging en huisvesting geworden, er heerst een goede sfeer, de maaltijden zijn verzorgd, het is niet onoverkomelijk duur en het is er zo schoon. Zijn dit geen welluidende klanken?

In onze waardering moeten we allen betrekken, op welke plaats zij ook staan, die in meerdere of mindere deel hebben aan de taak die ons Huis bestaansrecht geeft.

Wanneer aan 't begin van de dag, telkens bij weekbeurt, door één der zusters, verpleeg- of huishoudelijke hulpen begonnen wordt Gods onmisbare zegen af te smeken over alles wat op die dag moet worden gedaan en een bijzondere zegen wordt gevraagd voor een bepaalde ernstige patient, dan mogen we immers ook Gods nabijheid ervaren, en wanneer dan later op de dag z'r Daniels bij al de patienten haar opwachting maakt, bij hen enkele versen uit de bijbel of een strofe uit het dagboek voorleest, dan worden er vaak goede contacten gelegd die het uitdragen van het Evangelie mogelijk maken.

Wanneer er tijd en gelegenheid is belegt z'r Daniels tweemaal per maand een contact-middag met die patienten die hiervoor in aanmerking komen, er wordt dan gelezen, gezongen en gezellig geconverseerd.

Om eventuele vragen of moeilijkheden op te vangen wordt er naar gestreefd éénmaal in de week een contact-avond met de jongeren te houden; meermalen heeft dit ook plaats met de oudere zusters ter bespreking van de algemene richtlijnen van het werk.

Elke Vrijdagavond is er een weeksluiting en bidstond en wordt er voor de patienten gezongen. Er worden dan op verschillende kamers boekjes uitgereikt zodat allen de tekst van de liederen kunnen volgen.

De dagen rondom Kerstfeest is het een drukte van belang. Ook dit jaar werd tezamen met zusters, patienten en genodigden het geboortefeest van onze Heiland gevierd.

Ik heb U hiermee enkele beelden willen doen zien van het dagelijks gebeuren in ons Huis. Wij mogen constateren dat Tabitha in onze stad en ook wel daarbuiten in een werkelijke behoefte voorziet, dit niet alleen om het maatschappelijk doel doch ook als veilige haven voor hen, zowel patienten als medewerkers, die door middel van ons Diaconessenhuis met de liefde van God in aanraking worden gebracht. Wij bidden dat dit zegenrijk werk tot in lengte van jaren mag worden voortgezet tot eer van God en tot heil van velen.

Een blijde dag

Het is ons een vreugde U tenslotte te mogen mededelen dat D.V. Woensdag 8 Juni a.s. voor „Tabitha” een blijde dag zal zijn.

Dan zullen n.l. in een speciale wijdingsdienst de zusters Janke Veenstra er. Aly Luyten als Diaconessen aan ons huis worden verbonden.

De dienst wordt gehouden in de kerkzaal van de Gemeente 's Gravenhage aan de Zuid Binnensingel no 10 en zal worden geleid door de voorzitter Ds K. Reiling en vangt des middags te 15 uur aan.

De aanwezigheid van vele broeders en zusters wordt zeer op prijs gesteld.

Namens het bestuur,
H. de Ruyter—Niezen,
secretaresse.

Pinksteren 1955

Boodschap van de presidenten van de Wereldraad van Kerken

Genade zij u en vrede van God onze Vader en van de Heere Jezus Christus.

Als presidenten van de wereldraad van Kerken groeten wij onze broeders van de kerken, die deelnemen in de wereldraad.

Een jaar geleden werden wij in deze tijd opgeroepen om te bidden om Gods zegen voor de komende Assemblee van de Raad. Nu, terugziende, kunnen wij ons verenigen in dankzegging aan God voor de vele zegeningen, die ons geschonken zijn als gevolg van de Assemblee te Evanston. Bij een eerlijk en zuiver onder ogen zien van vele verschillen kwam een fundamentele eenheid van christelijke liefde en wederzijds begrip tot openbaring. De grenzen van ruimte, ras, nationaliteit, kerkelijke traditie en theologische accenten ten spijt blijven wij broeders in Christus. Hierin mogen wij zien een bron van geestelijke kracht voor het heden en van grote belofte voor de toekomst.

Er zijn in onze wereld harde werkelijkheden, die dapper onder ogen gezien moeten worden. Er is strijd tussen mensen en naties. Op vele plaatsen hebben mensen niet de vrijheid, waarnaar hun hun diepste verlangen uitgaat. Millioenen van Gods kinderen zijn zonder de noodzakelijkste levensbehoeften. Ook mogen wij niet vergeten de nood van hen, die buiten hun eigen schuld hulpeloze vluchtelingen zijn. De christenheid is verdeeld en daardoor is haar getuigenis verzwakt.

Maar deze moeilijkheden gaan vergezeld van even werkelijke kansen. Talloze

UW HAND AAN DE PLOEG!

Satan en ons geld!

Met grote vreugde hebben wij kennis genomen van de geloofsmoed die de afgevaardigden op onze Algemene Vergadering in Stadskanaal toonden. Zij hebben niet gearzeld voor bedragen, die in de duizenden liepen, hun hand op te steken. Dat was een prachtig gezicht die massale handopsteking waarmee men het geloof in de toekomst demonstreerde. En toen we naar huis gingen hebben we, na vlug een rokertje gekocht te hebben en een aardigheidje voor thuis, gezellig in de bus of trein over alles gepraat en 's avonds thuis verteld dat we, ondanks enkele kleine conflictjes, pracht bijeenkomsten hadden. En de andere dag hebben we nog even terloops aan onze opgestoken handen gedacht, maar we moesten beslist nieuwe schoenen, jurken, pull-overs, kolen enz. hebben. Het leven is duur! Och en die opgestoken hand .... Later....

En die geestdriftige hand op de Alg. Verg. in Sneek voor die jubileum actie voor evangelisatie in het Zuiden zijn we bijna vergeten. Zal de Satan lachen om zijn succes? Zal de mammon onze God zijn?

Baptisten van Nederland - geef de duivel geen kans. Sla uw opgestoken hand aan de ploeg. Giereer direct uw bijdrage voor het Jubileumfonds (giro 9260).

Jubileum
evangelisatie fonds.

mannen, vrouwen, jongens en meisjes, overal ter wereld hebben behoefte aan de ondoorgrondelijke rijkdom van het Evangelie en aan de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat. In het licht van de tragedie onzer dagen zijn overal groepen van mannen en vrouwen nodig, die

in christelijke liefde nauwer samenwerken in de dienst van Christus.

Wij doen goed ons af te vragen „Wie is tot deze dingen bekwaam?” Het antwoord komt van onze gezegende Heiland Jezus Christus: „Bidt en gij zult ontvangen, klopt en u zal opengedaan worden”.

Laat ons daarom in deze Pinkstertijd bidden, dat de Heilige Geest onze harten in ons doet branden, zodat wij beter de gezindheid van Christus verstaan en ons dieper bewust worden, dat aan alle mensen de gelegenheid geschonken worde de Almachtige te dienen in volle vrijheid. En laat ons gebed vergezeld gaan van een ernstige her-overgave van onze levens

aan het genaderijke doel Gods.

Wij vragen U dit eeuwenoude gebed te doen tot God door Jezus Christus:

Veni Creator Spiritus
Kom, Schepper Geest.

De presidenten van de
Wereldraad van Kerken,

JOHN BAILLIE
SANTE UBERTO BARBIERI
GEORGE CHICESTER
OTTO DIBELIUS
MAR JUHANON
MICHAEL
HENRY KNOX SHERRILL

Enkele beschouwingen

Wanneer we naar aanleiding van de prachtige arbeid der mannenvereniging der Baptisten Gemeente te Hengelo enige opmerkingen willen laten horen, luidt de eerste, dat *hulde* gebracht dient te worden aan deze broeders.

Hier is immers sprake van een weloverwogen poging om aandacht en hart te ontsluiten voor de blijvende opdracht van de Meester.

Daarnaast treft het ons, dat het de mannenvereniging gelukt is om *alles* hiervoor te mobiliseren. Niemand bleef achter, zij deden allen mee.

Bovengenoemde actie was een knap en goed geleid plan tot *activering der gehele Gemeente*. Bravo.

Luidt de klacht soms niet — en deze klacht wordt alom gehoord — dat het altijd weer neerkomt op dezelfde?

Zie wat een gemeenschappelijke aanpak tot resultaat heeft.

Is de Gemeente te Hengelo dan zulk een bijzondere Gemeente?

Zoals elke Gemeente in het land zal deze Gemeente ook haar goede en minder goede zijde hebben.

Hengelo vraagt navolging. Het gevarieerde Unieleven heeft genoeg thema's. Welke Gemeente neemt daartoe het initiatief?

De Zendingscommissie is de Gemeente te Hengelo dankbaar voor de lofwaardige opzet en uitvoering van de tiendaagse Zendingsactie.

Misschien mag ik hier eindigen met de toepassing van de actie: „En nu is de taak der Zending op UW schouders gelegd”.

Met vriendelijke zendingsgroet
voor de U.Z.C.,

H. D. HOOGHWINKEL.

P.S. Genoemde actie is zelfstandig van Hengelo uitgegaan. Dat alles maakt het juist zo aantrekkelijk.

Een tiendaagse

Zendingsactie

Christus voor de wereld De wereld voor Christus

De correspondent van de Gemeente te Hengelo heeft reeds met enkele woorden over deze actie geschreven.

Deze actie is echter waard om dieper besproken te worden, want hier werd er immers een initiatief genomen en een actie op touw gezet, die aller aandacht en waardering verdient.

De Gemeente te Hengelo is een mannenvereniging rijk. Dat is echter het bijzondere niet. Het opmerkelijke is, dat deze mannenvereniging het niet enkel laat bij vergaderen, doch de hand aan de ploeg slaat. Zij wil werken, zij maakt plannen en voert deze ook uit. Actie is haar devies.

In de maand Maart van dit jaar werd zij de stuwende kracht van een tiendaagse Zendingsactie. Daarvoor maakte zij alles mobiel wat de Gemeente te Hengelo aan verenigingen rijk was.

Gedurende tien dagen stond alles in het teken van de Zending. Met een bidstond werd bovengenoemde actie ingezet. Dat is heel fijn aanvoeld. Het gebed heeft een dominerende plaats in al onze overwegingen en daden in te nemen. De gulden regel: Bid en werk heeft heel ons leven te beheersen en te beïnvloeden.

De verenigingen hebben in de weekbijeenkomsten bijzondere aandacht geschonken aan de Zending.

In de eredienst van de Zondag heeft de plaatselijke Voorganger Ds F. E. Huizinga gesproken over de tekst: „Gelijk de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook U”.

En dat niet eens op een Uniezendingszondag!!

Dat moesten alle Voorgangers meer

doen. De rijkdom van het Woord van God heeft vele facetten. Eén van deze facetten is de sector der zending.

Neem het woord zending zo ruim mogelijk. Onze Gemeenten moeten leren om te leven uit een wijde horizon. De arbeid der plaatselijke Gemeente is slechts een deeltje in het wereldwijde werk van Gods Koninkrijk. Gelijk de wijde verten van Friesland en van het Hollandse polderlandschap zo heeft de visie van een ieder te zijn.

Ook de Jeugddienst had tot thema: Jeugd en Zending.

Daarnaast werd er een openbare Zendingssamenkomst gehouden, waarin twee sprekers zich lieten horen.

Als sluitstuk van de tiendaagse Zendingsactie werd de laatste avond ten slotte de mooie Zendingsfilm: „t Is middernacht, Dr Schweitzer” vertoond.

Denkt U aan de tentoonstelling te Londen?

Heeft U er al voor gezorgd, dat er van Uw gemeente iets werd ingezonden?

Alle inzendingen aan Ds H. Jut, Nieuwe Pekela

Van de redactietafel

Door tot nu toe niet opgehelderde oorzaak is een zending kopij enkele dagen onder water gebleven, waardoor enkele berichten niet meer in het vorige nummer konden worden opgenomen. Dit waren het gemeenteb Bericht van Haarlem, de mededeling over de vrouwenkampweek en een bericht over de radio-kerkdienst vanuit Stadskanaal, die op 22 Mei werd uitgezonden. De beide eerste berichten verschijnen in dit nummer; het laatste is reeds overbodig geworden. Drukker en eindredacteur betuigen gaarne hun spijt over deze vertraging, maar zijn toch blij, dat het hun schuld niet is.

E.R.

J.M.C.-werkers bijeen op Renderloo

Van 6 tot 8 Mei waren J.M.C. werkers alom uit den lande voor hun jaarlijks weekend op Renderloo bijeen. De eerste dag was geheel gewijd aan handenarbeid onder leiding van br Weishaupt uit Veendam. 's Avonds kwam Ds De Boer en leidde het boekje „Zien en Horen” in, waarna de dag besloten werd met een korte bidstond.

De volgende dag werd weer handenarbeid bedreven waarmee br Weishaupt de dank van allen verwierf. De middag en de avond werden gebruikt voor de zakenvergadering o.l.v. Ds Zijlstra. Br Weishaupt werd als lid van de J.M.C.-Raad herkozen. Ook werd besloten de opbrengst van de 1—2 actie dit jaar te bestemmen voor een meisje in Munten-dam. Br S. Weigers uit Hoogkerk sprak tenslotte een woord van hart tot hart.

Op Zondag 8 Mei, Moederdag en verjaardag van zr Mien Veenstra, lid van de J.M.C.-Raad, ging Ds Zijlstra voor in de onderlinge kerkdienst. 's Middags werd nog een korte rondvraag gehouden en na de thee kwam het uur van vertrek. Het waren gezegende en versterkende dagen. Er heerste een fijne stemming, en, zo God wil, hopen we het volgende jaar weer samen te komen. We hebben dit allen hard nodig!

Wij hopen en bidden, dat ook de gemeenten achter deze arbeid willen staan.

Delfzijl. J. Kuiper—Westerveld.

(Enigszins bekort, E.R.)

Waar iedereen heer is,
is iedereen slaaf

Mededelingen

VROUWENKAMPWEEK 6—11 JUNI '55

Baptiste zusters en haar vriendinnen, waar ook in Nederland.

Ook U is van harte welkom in het vrouwenkamp dat georganiseerd wordt door de N.B. V.B. „Zusterhulp” en gehouden wordt van 6—11 Juni a.s. in „Renderloo” te Epe.

Spoedige opgave is echter noodzakelijk!

Deelnameprijs f 22,50, waarvan bij aanmelding f 2,50 wordt voldaan en f 20.— in het kamp.

Deelnemers worden in „Renderloo” verwacht 6 Juni om plm. 10 uur.

Zusters van „Zusterhulp”, waar blijft U met Uw aanmeldingen? Wacht niet tot de uiterste grens!

Geef U nu meteen op aan onderstaand adres.

G. DIJKSTRA—HOF.

Oudegoedstraat 70, Deventer.

„RENDERLOO”

Wegens de grote belangstelling voor gezinskampen hebben we uitgezien naar meer mogelijkheden voor eventuele gezinskampen in deze zomer. Door omstandigheden zijn er twee kampen vrij gekomen. Ten eerste een huiskamp van 9—16 Juli en ten tweede een tentenkamp in de eerste week van Augustus (30 Juli—6 Aug.). Nadere inlichtingen kunt U bij mij verkrijgen. De aanmeldingen worden naar volgorde van binnenkomst behandeld. Hopelijk kunnen we velen van U met deze kampen dienen.

N.B.J.B. Buitencentrum Renderloo,
Epe (Gld.).

J. J. KIWIET, Beheerder.

Het telefoonnummer van br D. Olijslager, voorzitter van de E.C.U. en van de U.B.S., is thans: Onstwedde 206.

Advertentiën

De huwelijksboot van onze geliefde Ouders

S. Bakker

Tj. Bakker—de Boer

hoopt D.V. op 12 Juni a.s. 25 jaar in de vaart te zijn.

In de hoop dat ze nog lang zal mogen varen, tekenen hun meevarende kinderen,

Anne
Ruurd
Gerard Jan
Johan
Foke
Geesje.

Alkmaar, Mei 1955.
Nassaulaan 24.

De Heere verblijdde ons zeer met de geboorte van onze zoon die wij

Yke Bouke

noemen.

Y. de Boer
U. de Boer—Zwaan
en kinderen.

Koudum, 24 Mei 1955.
Hoofdstraat 19.

Na een zeer geduldig lijden is van ons heen gegaan onze lieve Moeder, Groot- en Overgrootmoeder

Rinske de Roos

sinds 1910 Weduwe van
Geert Bakker

in de gezegende ouderdom van 90 jaar en 8 maanden.

Wij moeten door veel lijden ingaan in het Koninkrijk Gods. Handel. 14 : 22.

Namens alle kinderen:
Cornelia Bakker.

Dinsdag 7 Juni hopen, zo de Heer wil, onze geliefde Ouders, Groot- en Overgrootouders

Jacob Tessers

Neeltje Tessers—Wijnsema

de dag te herdenken dat zij voor 50 jaar in de echt werden verbonden.

Hun dankbare kinderen,
klein- en
achterkleinkinderen.

Rotterdam, Mei 1955.

Vacantie woningruil

Aangeb. in Arnhem gr. won., 5 sl.pl., bost. omg., in ruil voor dergelijke woning in Den Haag voor de week 30 Juli—6 Aug.

Brieven aan Selier, Couperusstr. 8, Arnhem.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

De eindredactie wordt voorlopig
waargenomen door Ds J. Louw,
Valkenboschkade 25, Den Haag.

Camouflage

Deze kwam des nachts....

Joh. 3 : 2a.

Nicodemus was een groot Jeruzalemer: Farizeër, Overste der Joden, Leraar van Israël, lid van het hoogste Joodse rechtscollege. Het is verblijdend, van deze man te lezen, dat hij verbinding zoekt met Jezus van Nazareth op een moment dat zo goed als iedere Joodse geestelijke zich verre van Hem houdt.

Overigens is deze Nicodemus, wiens naam „volksverwinnaar” betekent, toch ook weer niet zo'n held want:

I Hij verbergt zich voor de mensen

Inderdaad zoekt hij relatie met Jezus van Nazareth, maar hij komt midden in de nacht, gehuld in het kleed van de duisternis, tot Hem. Geen mens mag het zien, want dan zouden ze Hem wel eens behoorlijk in het zonnetje kunnen zetten en zijn naam als nuchter, wetenschappelijk, goed orthodox mens zou er door in opspraak kunnen komen.

Hij komt des nachts. Maar hij komt toch, want de gestalte van de Here Jezus heeft een wonderlijke aantrekkingskracht voor hem. Ondanks zijn hoge positie, schitterende loopbaan en schone vooruitzichten is hij een onbevredigde gelukzoeker, die in deze nacht zijn voelhorens tuitsteekt naar het geluk.

Nicodemus verbergt zich echter niet alleen voor de mensen.

II Hij verbergt zich ook voor zichzelf

„Wij weten....” daarmee opent Nicodemus het gesprek.

Hij verbergt zich voor zichzelf in dat collectieve „wij”.

Wanneer er twijfel in hem opkomt aan de juistheid van zijn theologische inzichten en de basis waarop hij zijn leven bouwde, stelt hij zich gerust met de redenering, dat zijn collega's, die toch ook lang niet stom zijn, het immers net zo zien als hij!

Hij maakt zichzelf wijs, dat hij en zijn vrienden het weten! Satan probeert hem vast te houden achter een ijzeren gordijn van zelfbedrog, maar kan toch niet verhinderen dat hij door naden en reten van dit gordijn loert in de richting van Jezus en tenslotte uitbreekt, midden in de nacht van zijn verontusting.

En dan merken we verder, dat de Heiland dit zelfbedrog met een paar zware mokerslagen aan stukken slaat: „Wij weten....!”

„Gijlieden moet wederomgeboren worden!”

Deze Nicodemus, hij verbergt zich niet alleen voor de mensen en voor zichzelf.

III Hij verbergt zich bovendien voor Jezus

Inplaats van zich bloot te geven als een onbevredigd mens, die geestelijke hulp nodig heeft, begint hij met een complimentje uit te delen, zoals een meerdere dat aan een mindere doen kan en laat hij het voorkomen, alsof hij de nieuwe rabbi een soort interview komt afnemen, mede namens zijn eerbiedwaardige collega's:

„Wij weten dat Gij van God gekomen zijt als leraar”.

En als Jezus hem een stevig antwoord geeft en over de wedergeboorte gaat spreken, probeert hij nog eens, zich voor Hem te verbergen, door er zich met een (niet al te geslaagd) grapje uit te redden: „Maar hoe kan een mens nu geboren worden als hij oud is?”

Je hoort het de man zeggen, op vriendelijke, verfijnde wijze, met wat lichte lachrimpeltjes bij zijn ogen.

Maar Jezus rukt hem het masker af, want alleen als een mens volkomen open en eerlijk tegenover Hem staat, kan Hij helpen.

En dat laatste is het, wat ik in dit Wegwijzend Woord even aan wou stippen: Laten we steeds open en eerlijk tegenover de mensen, onszelf en Christus staan. Ook in het Christenleven is vaak heel wat zelfbedrog en ook camouflage ten opzichte van anderen, ja zelfs met betrekking tot Christus, te vinden.

Wij weten vaak ook nog zelf zoveel!

Heel vaak luisteren wij naar de verkondiging van Gods Woord met een groot aantal vastgeroeste ideeën, gewoonten en principes bij ons, en welk een reuzentoer is het dan voor de prediker, om die stuk te slaan, waar nodig.

Openheid — wat geeft dat een prachtig, snel en vruchtbaar contact, met de naaste en met God.

Wf.

Losse Schakels

De gekleurde rassen Het vraagstuk naar de betrekking tussen de rassen is thans wel zo brandend als ooit tevoren. De niet blanke volken zijn ontwaakt en worden zich hun positie bewust. Ze wensen hun lot in eigen hand te nemen. Het tijdperk van het „kolonialisme” is voorbij. Na Azië komt Afrika. De oorspronkelijke bewoners van Amerika zijn, na de invasie en dank zij de invasie der Europeanen, zo in aantal teruggelopen en hebben zich voor zover ze die invasie overleefden zo sterk met de invallers vermengd, dat ze geen aanspraken meer laten gelden op het land eens door hen alleen bewoond. Van Australië kan wel ongeveer hetzelfde gezegd worden. Anders is het echter met Azië en Afrika. Door contact met het Westen zijn in die werelddelen grote veranderingen ontstaan — ook in de mentaliteit dier volken. Zij vragen om andere verhoudingen, overeenkomstig hun gevoel van eigenwaarde. Daarom is, wat thans in Zuid Afrika gaande is, van belang voor heel de verhouding tussen het blanke ras en de andere rassen. We geloven gaarne dat het vraagstuk moeilijk is. Meer dan vroeger en in andere zin moet met de oorspronkelijke bevolking van Zuid en Centraal Afrika gerekend worden. De oplossing van de vraag, hoe voortaan de volken van dat werelddeel naast elkander zullen wonen is voor alle volken van betekenis. De rassen-veelheid is een rassen-vraagstuk geworden en dit vraagstuk moet verdwijnen. Eist het Evangelie niet zodanige toepassing, dat dit vraagstuk geen vraagstuk meer is? De Protestantse Christenheid schijnt het er moeilijker mee te hebben dan de Roomse Kerk en het Mohammedanisme — om van het Communisme maar niet te spreken.

Tien Vragen In de Unie van Zuid Afrika zoekt men de oplossing van het daar dringende rassenvraagstuk in de toepassing van de leer der „Apartheid” van het volstrekt gescheiden leven der rassen: blanken enerzijds en inheemsen en geëmigreerden uit India anderszijds. De voorstanders van de Apartheid zeggen ons dat het niet mogelijk is om, van uit geheel andere verhoudingen, zich een juist oordeel te vormen over deze oplossing van het rassenvraagstuk in Zuid-Afrika. Daarom lazen we met belangstelling tien vragen, door Dr J. W. Webbe, Voorz. van het district van de Methodistenkerk in Transvaal en Swaziland en de a.s. president van de Methodistenkerk van Zuid Afrika. Hij is van oordeel „dat de Apartheidspolitiek een politiek is van zelfbescherming, een

politiek, die de grote massa van inheemse en geëmigreerde kleurlingen uit India, in een ondergeschikte positie wil houden ten opzichte van ons als blanken”. Hij vraagt dan:

1 Waar vinden we in de Bijbel een rechtvaardiging van apartheid?

2 Is deze leer gemotiveerd door gehoorzaamheid aan het onderricht der Heilige Schrift of door rasvooroordeel en vrees?

3 Hebben de regels voor de Apartheid, voorzover bekend gemaakt, vooral begunstiging van Europeanen op het oog en de voorziening in hun belangen?

4 Kunnen de apostelen van de Apartheid ondubbelzinnig verklaren dat ze niet slechts beogen om de blanke beschaving te beschermen maar ook het geluk te verzekeren van allen, die God in dit land heeft doen wonen?

5 Wanneer de apostelen van de Apartheid in de positie waren van hen, tegen wie de Apartheidswetten gericht zijn, zouden ze dan van oordeel zijn, dat deze rechtvaardig en weldadig werken?

7 Waarom de wettelijke bepaling, die de Autoriteiten vrijstelde van de verplichting de verschillende rassen dezelfde faciliteiten te verlenen?

8 Vaak is vastgesteld, dat een politiek, die beoogde een bevolkingsgroep van een bepaald ras voortdurend in een positie van minderwaardigheid te houden, verwerpelijk is. (Hier herinnert de Schrijver aan de positie van de Boeren zelf in het verleden).

9 Wat is er onredelijk in het menselijk verlangen om datgene, waartoe men in staat is, tot volle ontplooiing te brengen?

10 Staan wij in ons recht wanneer we er bij blijven dat niemand buitengesloten mag worden van de Regering van zijn land alleen om redenen van ras, kleur of godsdienst?

Reactie of Antwoord? Wat doen we: reageren of antwoorden? Tussen beide is een groot verschil. Wanneer een onderwijzer een bal tegen de muur gooit, kan hij precies weten hoe die terug zal stuiten en waar hij die dus kan opvangen, maar vraagt hij een jongen in zijn klas iets, dan weet hij van tevoren niet wat het antwoord zal zijn. Het *dode* ding en de *dode* mens reageert. Wordt iemand geslagen en geeft een klap terug, dan is dat een reactie. Zo iemand is een dode. Hij kan niet antwoorden doch alleen reageren. De hoek van uitval is bij hem gelijk aan de hoek van inval. Daar de Here Jezus Zijn discipelen het leven geeft, heeft Hij hen er opmerkzaam op gemaakt, dat zij niet mogen reageren. Zij moeten antwoorden op hetgeen hen overkomt. Opdat ons leven geen reactie maar antwoord zal zijn, heeft God ons de Verlosser gezonden. Wie als hij geslagen wordt op de rechterwang, de linker toe-

keert, geeft daarmee het bewijs, dat hij leeft.

De steen, omhoog geworpen valt terug: reactie; de postduif opgelaten in de vreemde, keert weer: instinct.

De verloren zoon, ontwaakt ver van huis, zegt: ik zal opstaan en tot mijn Vader gaan en ik zal zeggen: Vader ik heb gezondigd: leven.

Geen Rooms Ideaal Er zijn er die vrezen dat de achtergrond van de Wereldraad van Kerken het verlangen is naar een Wereldkerk. Deze vrees doet hen een gereserveerde houding aannemen. Nu is het zeker niet onmogelijk, dat er onder de voorstanders van deze Raad geesten zijn, die de hoop koesteren dat er nog eens zo'n allen omvattend lichaam zal komen. De opzet van de Raad is het echter niet. In Amsterdam werd bij de oprichting van de Raad verklaard:

„We verwerpen elke gedachte dat de Raad de structuur moet krijgen van een verenigde Kerk, onafhankelijk van de Kerken die zich verenigd hebben tot het vormen van deze Raad of dat hij zal uitgroeien tot een organisatie, die geleid zou worden tot een centrale administratieve autoriteit.”

De gemeente in China Ds C. W. Li, predikant van een baptistengemeente te Shanghai zegt dat de toestand in China onmiddellijk nadat Mao Tse Tung in 1949 aan de macht gekomen was, ongewis was. Wel beloofden de art. 3 en 88 van de ontwerp-constitutie godsdienstvrijheid, maar vele christenen vreesden dat die vrijheid slechts in naam zou bestaan en inderdaad onderdrukking wachtte. Op de 1ste Oct. van dit jaar is het 5 jaar geleden dat de omwenteling plaats vond en gebleken is dat de belofte van godsdienstvrijheid eerlijk gemeend was.

„Had ik er de tijd voor...” De Secr. van de Baptistengedotorganisatie, Joel Sörenson, heeft op de Verg. van de Am. Baptistenbond, een toespraak gehouden, waaruit wij het onderstaande overnemen:

„Wanneer de tijd het had toegelaten, zou ik gesproken hebben over de betrekking van het goddelijke tot het menselijke in onze baptistische ervaring en leven. Ik zou gevraagd hebben: is de doop slechts een daad van menselijk belijden? Heeft God niets te zeggen in een handeling, waarbij de oude mens met Christus begraven wordt en met Christus wordt opgewekt tot een nieuw leven? Is het Avondmaal een blote inzetting, slechts een gedachtenisdienst? Is de Heer der gemeente in het Avondmaal niet op een bijzondere wijze aanwezig, machtig om vermoeide en gebroken harten

te reinigen en te vernieuwen? Is het niet de Heer zélf, die de tafel heeft toegericht en is niet Hij het die ons uitnodigt? Ik zou gepleit hebben voor een nieuwe opvatting a.g. het wezen der gemeente, waarbij de nadruk niet valt op het institutionaire, de menselijke zijde der gemeente, maar waarbij de gemeente vooral gezien zou zijn als een organisch-goddelijke gemeenschap, die, met de oude Christenheid, beleeft: Jezus is Here'. Ik zou gepleit hebben voor een prediking, die niets

en ook niets anders was dan een verkondiging van hetgeen God voor ons mensen gedaan heeft in Jezus Christus."

Aan deze woorden voegt hij een citaat toe van een groot prediker, waarin deze erop wijst dat de gemeente niet samenkamt om op de hoogte gehouden te worden met de stand der theologische wetenschap, maar om te horen wat de Here zegt. Zij vraagt niet om advies, maar zij wil Jezus zien.

L.

IN EN OM DE BIJBEL

Het boek Prediker

Hoofdstuk VIII (vervolg)

We eindigden het voorgaande artikel met het 5e vers, nl.: „wie het gebod onderhoudt zal niets kwaads gewaar worden en het hart eens wijze zal tijd en wijze weten". — Wie wijs is blijft de koning onderdanig. De tijd komt immers, dat God zal ingrijpen en indien de vorst een onrechtvaardig vorst is, door een ander opgevolgd zal worden. De wijze weet tijd en gericht! Hij weet er komt een dag van afrekening en niet alleen voor de tyran „want een ieder voorneemt heeft tijd en wijze", alles komt eens in 't gericht. Prediker gaat van het bijzonder geval van de despoot over tot het algemene. Alle werken van de mens zullen geoordeeld worden. Dat dit zo is bewijst Prediker door te wijzen op de algehele verdorvenheid van de mensen, immers zegt hij: „dewijl het kwaad des mensen veel is over hem".

De algemeenheid van het oordeel wordt gegrond op de algemeenheid van de zonde. Wij denken aan het woord van de Psalmist: „Gij stelt onze ongerechtigheden voor U, onze heimelijke zonden in het licht Uws aanschijns".

* * *

Het moeilijke voor de onderdrukte is dit, dat hij niet weet hoe lang de verdrukking zal duren. Gods molens malen langzaam. Wij kunnen niet in de toekomst zien. Uit hoe vele harten is niet de kreet opwaarts gestegen: „hoe lang, Heere?" De wijze weet er komt eens verandering, maar hij weet niet dag noch ure. Het wanneer blijft verborgen. — Ook wij, die leven in de nieuwe bedeling, weten dat het gericht komt, maar het *wanneer* behoort tot de tijden en gelegenheden, die de Vader in Zijn eigen macht gesteld heeft. Paulus zegt ons, dat wij allen eens geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus, opdat

een iegelijk wegdrage hetgeen door het lichaam geschiedt naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.

Ook Petrus zegt ons, dat Christus bereid staat om te oordelen de levenden en de doden (1 Petr. 4 : 5). Het verdient onze aandacht, dat reeds in het O. T. met zulk een zekerheid over het gericht gesproken wordt.

Hoevelen in onze tijd zijn er, die aan een komend gericht niet geloven, die er op los leven alsof er geen oordeelsdag ware!

Gelukkig hij, die weet van vergeving der zonden, van een gerechtvaardigd zijn door het geloof, die weet van de reinigende kracht van Jezus' bloed! Hem treft geen veroordeling.

Prediker legt er ten slotte nog eens de nadruk op, dat het gericht onontkoombaar is. „Er is geen mens, die heerschappij heeft over de geest, om de geest in te houden". Bij het sterven verlaat de geest het lichaam en niemand is er, die de geest er in kan houden.

In de grondtekst is het woord geest ook te verklaren met wind. „De wind blaast waarheen hij wil". De mens kan de wind niet terughouden. Ook heeft de mens „geen heerschappij over de dag des doods". De dood is niet te stuiten, ze is onafwendbaar.

In het laatste gedeelte van vers 8 gaat het over het soldatenleven. Daar luidt de Statenvert. „ook geen geweer in deze strijd", een betere vertaling luidt: „en gedurende de strijd geen verlof".

In de dag van de aanval wordt geen soldaat vrijgesteld! Al deze drie beelden, de wind die niet is tegen te houden, de dood die niet te ontlopen is, de onmogelijkheid aan de strijd onttrokken te worden, dienen om ons aan te tonen, wat in het laatste lid van dit vers te lezen staat, nl. „ook zal de goddeloosheid

hare meesters niet verlossen". Dat is de zaak waar het om gaat. De boosheid laat hare daders niet vrij uitgaan! De zonde zal haar gevolgen hebben. Er is geen schijn van kans de verdiende straf te ontlopen. De bezoldiging der zonde komt.

Deze wetenschap moet ons er toe brengen, niet langer de zonde te dienen, maar onze leden te stellen Gode tot wapenen der gerechtigheid. Met het volgende vers nemen we aan dat een nieuw gedeelte begint, hoewel het niet onmogelijk is, het 9e vers nog te rekenen tot het voorgaande, zoals door sommige verklaarders wordt gedaan.

Vs 10—17

Wij worden door Prediker gebracht naar de plaats van de Heilige. Wij weten, dat de heilige plaats, de plaats waar God woonde, de tempel was. En wijl de tempel zich te Jeruzalem bevond, was ook deze stad de heilige plaats.

Daar nu kwam Prediker tot ontstellende dingen. In zijn onderzoek naar de blijvende waarde van het zwoegen der mensen onder de zon zag hij dat de ene mens over de andere mens heerste, hem ten kwade. Zo grof was het, dat de godvruchtigen, die te Jeruzalem woonden en de tempel wilden binnengaan om de eredienst bij te wonen, geweerd werden. Zelfs moesten ze uitwijken en als ballingen rondzwerven. Het kan in de samenleving niet zonder heerschappij, doch wanneer de macht overschreden wordt, is er niet meer een heersen, maar een overheersen, en dat is volgens Gods Woord zonde!

De dienstknechten worden vermaand — in de brieven van de apostelen — hun heren onderdanig te zijn, maar anderzijds worden de heren er aan herinnerd, dat ze hun macht niet mogen misbruiken: „en gij heren, nalatende de dreiging, als die weet, dat ook uw eigen Heere in de hemelen is".

Jacobus is het, die wel zeer strenge woorden richt aan het adres van de heersers. Hij schrijft: „het loon der werklieden die uwe landen gemaaid hebben, hetwelk van u verkort is, roept, en het geschrei dergenen die geoogst hebben, is gekomen tot in de oren des Heeren Zebaôth".

Dat was een tijd, dat de ene mens over de andere mens heerst, hem ten kwade! Overheersing is niet overeenkomstig Gods wil.

Prediker ziet nu, dat het deze overheersers voorspoedig ging, zij werden ook in hun begrafenissen niet vergeten. Zij hadden een eervolle begravenis, zoals later de rijke man uit het evangelie. „Zij kwamen tot de rust des grafs".

En hoe verging het de rechtvaardigen? Zij gingen uit de plaats des Heiligen, en werden dan ook in de stad geheel vergeten.

Dit is voor Prediker — en voor wie eigenlijk niet? — een raadsel. Daar heeft hij waarlijk niet alleen zich over afgetoed, dat was ook het benauwende voor Asaf en niet minder voor Job (zie Psalm

73 en Job 21 : 7—9). Gods wegen zijn voor ons ondoorgrondelijk. God is groot en wij begrijpen Hem niet!

Wordt vervolgd.

D. SLORT.

ERETS JISRAEEL

II

De druiven der steppe druipen

Het ongeloofwaardig verhaal van Israël's overwinningen in de strijd tegen zijn vijanden vindt een tegenhanger in de geschiedenis van de economische ontwikkeling van de nieuwe staat. Eeuwen lang hebben Arabieren de grond van Palestina bewerkt op een wijze, die in het Oosten sinds de dagen der aartsvaders gebruikelijk is. Arbeidsmethoden die in West-Europa al sedert de Middeleeuwen zijn afgeschaft, treft men daar nog zeer veel aan. Stoomkracht is vrijwel onbekend, om van electriciteit in 't geheel niet te spreken.

Maar toen kwamen de Joodse emigranten uit Europa: mensen, die geleefd hebben in een moderne maatschappij; mensen, die over hygiëne en schoolsystemen, over levensstandaard en industrie-ontwikkeling denkbeelden hadden, waarmee zij de Arabieren honderden jaren vooruit waren. In 30 jaar tijd, van 1922 tot 1952 klom het aantal Joodse inwoners van 80.000 tot 1.500.000. En het is werkelijk niet overdreven te zeggen, dat deze immigranten het gelaat des lands veranderd hebben.

Joden, die in het land hunner vreemdelingschappen arts of advocaat waren geweest, werden boerenarbeider of gingen de fabriek in. Jongens en meisjes, zo van de H.B.S., werden chauffeur of conductrice, brievenbesteller of wegenbouwer. Het vaderland had hen nodig en zij pakten alles aan.

De resultaten?

De bebouwde oppervlakte steeg in de periode van 1949 tot 1953 van 150.000 h.a. tot 366.000 h.a. Het aantal tractors voor de landbouw klom in diezelfde periode van 680 tot 3500!

De belangrijkste productie is die van de citrus-vruchten (sinaasappelen, citroenen, grapefruit). De export steeg in drie jaar van nog geen 4 miljoen kisten tot meer dan 5½ miljoen kisten. Maar tegelijk steeg de uitvoer van in Israël's eigen industrie verwerkte vruchten. (Limonade, vruchten in blik e.d.). De veestapel steeg van 34.000 beesten in 1948 tot 68.000 in 1953, een verdubbeling in 5 jaar tijds.

De industrie ontwikkelt zich gunstig. Aan de Dode Zee wordt potas gewonnen; de productie van bouwmaterialen beliep in 1950 13.500.000 Israelische Ponden, in 1951 al 34.000.000. Maar de groei van de diamant-industrie overtrof alles. De waarde van de uitgevoerde ruwe diamant

steeg van 25.000 in 1940 tot 5.000.000 Israelische Ponden in 1951.

Men krijgt de indruk, dat de Israëli's, zoals de bewoners van de nieuwe staat officieel heten, er werkelijk in slagen de massale uitbreiding van hun bevolking op te vangen zonder dat dit tot een ontwrichting van het economisch leven leidt. En dit fenomeen, dat alle buurlanden met stomme verbazing gadeslaan, is mede te danken aan de sociale verhoudingen, die het beste met dit éne woord getekend kunnen worden: coöperatie.

Want gij zijt een slaaf geweest in Egypte

Tot de merkwaardigste verschijnselen in de nieuwe staat behoren de kibboetsim (meervoud van: kibboets) — de communale arbeids- en levensgemeenschappen.

Een groep van meest jonge immigranten verkrijgt een stuk grond, waar zij een nederzetting sticht. Deze kolonies hadden voor alles behoefte aan verdediging tegen aanvallen van vijandig gezinde Arabieren en men begon dus met het bouwen van een vestingmuur, versterkt met wachttorens. Terwijl de ene helft van de kolonisten bouwde, hield de andere de wacht: niet met het zwaard uit de dagen van Nehemia, maar met stengun en mitrailleur.

Binnen de vestingmuren leefde men in tenten, later in houten barakken. Onder zelfgekozen leiding werd alle arbeid in de kolonie en op de velden van de gemeenschap door allen gezamenlijk verricht. De opbrengst van de oogsten kwam in de gemeenschappelijke kas en ieder ontving naar hij behoefde. Men kent in de kibboets geen loonarbeiders, maar gelijkheid en gemeenschappelijke verantwoordelijkheid.

In deze kibboets leven ook gehuwden en er komen kinderen. Maar de vrouwen en moeders werken mee. De kibboets bouwt een kinderkuis, meestal het mooiste gebouw van de nederzetting, en alle kinderen worden gedurende de werktijd der ouders verzorgd en onderwezen in het kinderkuis. 's Avonds na vijf uur keert het kroost terug in de ouderlijke woning. Begaafde kinderen gaan op kosten van de kibboets studeren, tot aan de Hebreeuwse Universiteit in Jeruzalem toe.

De jonge kolonisten, die eenmaal hun plaats in de kibboets gevonden hebben, laten, als het maar even kan, hun ouders uit de vreemde terugkeren. Vaak ont-

ruimen zij zelf dan hun stenen woning, om weer in een houten barak te beginnen. En de ouden worden de meest geëerde bewoners van de kibboets, die alleen maar licht werk mogen doen. Voor deze Joden is het Oude Testament, de Thora, geen dode letter.

Elke Vrijdagavond worden in een volksvergadering de gemeenschappelijke problemen van de kibboets besproken en het werk voor de volgende week uitgestippeld. Op Sabbath rust de kibboets — naar het gebod.

Er zijn zelfs kolonies geweest — een kleine minderheid echter — die in het jaar 1951, dat volgens de Joodse tijdrekening een Sabbathjaar was, een jaar lang de akkers braak lieten liggen, om daarna met nieuwe moed weer te beginnen met het wieden van het manshoog opgeschoten onkruid. Volgens „Time" van 20 October 1952 zou het productie-verlies tengevolge van het houden van het Sabbathjaar ca. pd. st. 30.000.— hebben bedragen. Maar tienduizend pelgrims hebben op een hoogte bij Jeruzalem (de Tempelberg is in Arabische handen) geluisterd naar de voorlezing uit het Boek der Wet en naar het blazen van de ramshoren. Dat was in meer dan 19 eeuwen niet gebeurd.

De kibboets, waarin de leden vrijwillig afstand doen van particulier bezit en persoonlijk inkomen, waarin ieder werkt naar bekwaamheid en ontvangt naar behoefte, de kibboets kan alleen bestaan blijven door het sterke geloof van haar leden in dit ideaal van maatschappelijke gelijkheid. Het is dan ook niet te verwonderen, dat naast de kibboets andere vormen van kolonie-stichting voorkomen, waarin men meer particuliere eigendom en persoonlijke vrijheid vindt.

Wij eindigen met een beschouwing van Ds J. A. Nederbragt, die Nederlands gezant bij de staat Israël is geweest en die in zijn boek: „Jeruzalem, indien ik U vergeet" schrijft:

Gedurende mijn verblijf in Palestina heb ik nederzettingen bezocht waarin men volkomen communale leefde, d.w.z. in Nieuwtestamentische zin. Daar waren geen heren of knechten; daar waren geen rijken of armen; men had metterdaad alles gemeen.

Ik heb gezien, dat de Jood kan komen tot dingen, die echt Christelijk zijn. Omdat hij staat op de basis der profeten. Wanneer de tijd verschijnt, waarin de Joden tot Christus bekeerd worden, zal het Christendom een innigheid krijgen, die het thans niet heeft. Er ontbreekt nog zoveel aan. De volheid des Christendoms kan er pas zijn, wanneer Joden en Christenen zich rondom Hem scharen.

Wij mogen nooit vergeten, dat God Zijn bijzondere zegen aan Israël gaf. Die zegen is onvervreemdbaar. Wij noemen ons zelf wel het verbondsvolk van het nieuwe verbond, maar in de voorrechten van Israël delen wij toch niet.

A. B.

De reis naar Moskou

Het is mij een behoefte u allen te vragen voor de reis der vier gedelegeerden van de Oecum Raad van Kerken in Nederland te willen bidden. Ik doe dat misschien met meer aandrang, omdat ik zelf een van deze vier zal zijn.

Op Dinsdagmorgen, ik meen wel 11.15, verlaten wij Nederland vanaf Schiphol om eerst naar Praag te vliegen, waar we 13.40 hopen aan te komen. We zullen daar moeten wachten tot Woensdagmorgen 7.15. Op dat tijdstip vertrekt er een vliegtuig naar Moskou dat om 17.20 op het vliegveld van die stad landt. Rekenars attendeer ik erop dat het tijdsverschil twee uren bedraagt, d.w.z. dat wanneer het hier 15.20 is, het daar 17.20 is. Naar uw tijd komen we dus tegen half vier aan.

Over het programma daar kan ik U nog niets melden. De terugreis zal op

Woensdag 22 Juni zijn. We hopen 10.10 Moskou te verlaten, arriveren 14.15 in Helsinki, Finland, en vertrekken vandaar de volgende dag om 7.30 en landen dan om 12.— in Amsterdam.

Dat klinkt allemaal zo zeker. Wij vermeden om telkens tussen te voegen: zo God wil. Daarom schrijven wij dat nu: zo God wil.

En ik eindig met het begin: Het is mij een behoefte U allen te vragen voor ons te willen bidden. Voor een goede reis heen en terug en voor een waardevol verblijf in Rusland, waar wij, naar we hopen, ook onze geloofsgenoten in engere zin zullen ontmoeten.

Op Uw meelevens vertrouwend, groet u

Uw br in Christus,
HUIZINGA.

Uit ons Unie-bureau

Motie

Nadat de door de Algemene Vergadering der Unie aanvaarde motie ter kennis is gebracht van de Nederlandse regering, is deze eveneens aan de Nederlandse pers en de kerken van Nederland gezonden, terwijl hierbij de lezers van ons weekblad de volledige tekst van deze motie voorgelegd krijgen:

De Algemene Vergadering der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, in zitting bijeen de 12de Mei 1955 te Stadskanaal, spreekt uit, dat zij zich mede-schuldig weet aan de heilloze internationale-politieke ontwikkeling, het wantrouwen en de angst de volkeren, levende onder de dreiging van een massale vernietigingsoorlog; zij is van oordeel, dat het daemonische karakter van de oorlog nergens zó ontmaskerend aan het licht komt als in de laatste fase van de ontwikkelingsgang der oorlogstechniek: de wapenen, welke werking berust op het beginsel der atoomkernsplitsing, chemie en bacteriologie, en juicht elke naar christelijk besef aanvaardbare poging op nationaal en internationaal vlak gedaan tot vermindering van politieke spanningen en uitbanning van oorlog toe, bidt voor haar overheden en wil hun alle redelijke en geestelijke steun in hun werk voor vrede en gerechtigheid geven.

De Algemene Vergadering voornoemd is ervan overtuigd, dat God vervuld is van droefheid en toorn over de zich opeensapelende zonde en ongerechtigheid der wereld met name over iedere oorlog,

en dat alleen persoonlijke bekering tot God, die te kennen is in Jezus Christus, waartoe zij zichzelf bij vernieuwing en alle anderen oproept, de onderlinge verhoudingen der volkeren ten goede zal komen.

Zij brengt deze motie ter kennis van de Nederlandse regering en de Nederlandse pers en roept de christenen van alle landen op zich te verenigen in dit getuigenis en het bij hun regeringen bekend te maken en zendt daarom deze motie tevens aan alle Baptisten in de wereld en aan de kerken van Nederland.

Financien

Dezer dagen is aan de penningmeesters onzer gemeenten tegelijk met de Unie-contributie-nota een uiteenzetting en overzicht van de financien verstrekt, zoals dit door de Algemene Vergadering aangebrachte wijzigingen (verhogingen) voor de duidelijkheid wel nodig werd. Ook aan de secretarissen is deze samenstelling toegezonden tegelijk met de notulen van de Algemene Vergadering. Het wil me voorkomen, dat ook onze leden zeer geïnteresseerd zijn, hoe het er nu voor staat; daarom wil ik hier een beknopte samenvatting geven.

De A.V. verhoogde de uitgaven voor de Opleiding over 1955 met f 300,—, zodat aan Vrijwillige Bijdragen voor de Opleiding f 225,— méér moet opgebracht worden en f 75,— méér uit de Unie-kas (via de contributie) moet komen. De A.V. verhoogde de kinderbijslag door aanvaarding van de progressiviteit van de rijksregeling, waardoor deze uitgave-

UW HAND
AAN DE PLOEG!

*De velden
zijn wit!*

Sinds 18 Maart 1955 tracht de Jubileum Commissie, die op de 74ste Algemene Vergadering in 1954 is ingesteld door de afgevaardigden van alle Nederlandse Baptisten Gemeenten, Uw belangstelling te wekken voor de evangelisatie in het Zuiden. Wij zijn gegrepen door de nood omdat de velden daar wit zijn om te oogsten en er arbeiders te weinig zijn. Gelukkig zijn vele Gemeenten bezig. Van onze 52 Uniegemeenten hebben 22 aan de dankofferweek in Februari deelgenomen. 30 Gemeenten lieten niets van zich horen. Hebben zij hun belofte, gedaan op de 74ste A. V., vergeten? Of hebben zij vergeten hun offer af te dragen?

Wij willen graag een dringend beroep doen op alle Gemeenten ten spoedigste van hun medeleven kennis te geven. Misschien is het voor sommige Gemeenten erg moeilijk veel te doen. Dat is ook niet nodig. Als u maar doet wat u kunt.

Tevens doen wij een beroep op allen, die zegeltjes verkochten, het reeds ontvangen bedrag te storten op giro 9260 Unie van Baptisten Gemeenten ten bate van het Jubileumfonds.

Plakt op al uw brieven jubileumzegels welke bij de contactpersoon in uw Gemeente verkrijgbaar zijn. Alle handen aan de ploeg.

Jubileum
evangelisatie fonds.

post met f 2400,— omhoog is gebracht op f 13200,—. Ter bekostiging van deze verhoogde kinderbijslag besloot de A.V. de contributie met 35 cent per lid te verhogen en over 1955 te bepalen op f 5,35 per lid. De Unie begroting over 1955 ziet er met samengetrokken bedragen en eveneens berekend naar bedragen per lid als volgt uit:

Lasten	Totaal	Per lid
Algemene Bestuurskosten	4480.—	0.65
Administratie	7267.—	1.05
Kinderbijslag	13200.—	1.90
Pensioenfonds	14118.—	2.04
„Zakelijke Samenhang”	39065.—	5.64
E.C.U.	3812.50	0.55
Opleiding	1625.—	0.23
Onvoorzien	200.—	0.02
Totaal	44702.50	6.44
Baten		
Soc. voorzieningen	27318.—	3.94
E.C.U. en Opleiding	5437.50	0.78
Unie-organisatie	4341.40	0.63
„Unie-contributie”	37096.90	5.35
Andere inkomsten	6335.—	0.91
Tekort	1270.60	0.18
Totaal	44702.50	6.44

Ook zal het in verband met de door de A.V. genomen besluiten goed zijn nog eens een samenstelling te geven van wat er op grond hiervan in 1955 aan „contributie” en Vrijwillige Bijdragen totaal van de gemeenten per lid verwacht

wordt, zoals dat reeds op bladzijde 28 van het financieel cijfermateriaal op basis van de oorspronkelijke begrotingen gedaan is. Deze samenstelling ziet er dan nu als volgt uit:

	In 1955 op te brengen	
	Totaal	Per lid
aan „Unie-contributie”	37096.90	5.35
aan Vrijw. Bijdr. voor E.C.U.	11437.50	1.65
„ „ „ „ Opleiding	4875.—	0.69
„ „ „ „ U.Z.C.	8000.—	1.15
„ „ „ „ 10-cts-fs	3500.—	0.50
Totaal	64909.40	9.34

Elke gemeente kan hieruit afleiden hoe groot haar aandeel naar het leden-tal is in de verschillende takken van onze gezamenlijke arbeid. Als elke gemeente haar aandeel bijdraagt (en welke gemeente zou dat niet willen?) dan zal ons gemeenschappelijk werk in zijn verschillende aspecten de voortgang en ontwikkeling kunnen hebben, zoals die door de ver-

gaderde afgevaardigden in hun besluiten is bedoeld. En voor deze voortgang én ontwikkeling bidden wij én offeren wij — met opgewektheid en blijmoedigheid. Want het is niet ons werk, doch des Heren werk!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Over het Avondmaal

In het oecumenisch gesprek komt het Avondmaal vaker aan de orde. Tal van vragen doen zich daarbij voor. Er zijn Kerken, voor wie de eerste vraag is, wie gerechtigd is het Avondmaal te bedienen. Het zijn die Kerken, die geloven in de z.g.n. Apostolische successie, d.w.z. de ononderbroken opvolging van ambtsdragers, gewijd door de Apostelen en door hen gewijden. Voor deze Kerken onderling gaat het er om, of zij elkanders wijdingen zullen erkennen. De Rooms Katholieke Kerk erkent dat de bisschoppen van de Oud-Katholieke Kerk geldig kunnen wijden en de door hen gewijde

priesters geldig de sacramenten kunnen bedienen. De bisschoppen van de Anglicaanse Kerken staan naar Rooms Kath. oordeel niet in de Apostolische successie maar naar het oordeel der Oud Katholieken echter wel, zodat er Avondmaals-gemeenschap kan zijn tussen de leden van de Oud Kath. Kerk en de leden der Anglicaanse Kerken. Nu is onlangs tussen de Zweedse Lutherse Kerken en de Anglicaanse Kerk overeengekomen, dat ze elkanders wijdingen zullen erkennen, zodat er ook avondmaalsgemeenschap tussen leden van deze beide Kerken mogelijk is. — Het vraagstuk der aposto-

lische successie is een zwaar stuk in het oecumenisch gesprek. Aan een gemeenschappelijke avondmaalsviering, de z.g. intercommune zijn we nog lang niet toe.

Wat ook scheidt en verhindert aan één avondmaalstafel aan te zitten, is de vraag naar de betekenis van het avondmaal. De avondmaalswoorden worden verschillend verstaan. De Rooms Kath. denken daarover anders dan de Oud-Katholieken, die de eerstgenoemden er van beschuldigen de opvatting van een professor (Thomas Aquino) tot dogma te hebben verheven. Dat Luther en Calvijn hier verschillende wegen gingen is ook bekend. Luther verstond de tegenwoordigheid van Christus bij het avondmaal anders dan Calvijn. Luther was sterk gevangen door het woord: lichaam. Dat vereiste, naar zijn overtuiging, een aanvaarden van de lichamelijke tegenwoordigheid van Christus bij en onder de tekenen. Calvijn dacht aan een geestelijk genieten van Christus en vermeed zo de moeilijkheid van de door Luther gestelde alomtegenwoordigheid van het lichaam des Heren.

We hebben in ons geschrift: Handboekje Geloofsleer, erop gewezen dat de uitdrukking lichaam, hier wel eens anders kon moeten worden verstaan, en wel in de zin van persoon: Ik-zelf. Christus heeft in de offerande van Zijn lichaam immers Zijn Zelf geofferd; Zijn wil en daarin Zijn Alles aan God gegeven. Hebr. 10 : 10. Dat Zijn lichamelijke dood wilsovergave was, bepaalde de rijke betekenis van Zijn sterven. Het ging niet om dat lichaam als zodanig, maar om de persoon, het „Ik” in Hem; om Hem-zelf. Had de zelfovergave er aan ontbroken, dan zou de dood van het lichaam van geen waarde geweest zijn.

We willen nog eens afzonderlijk wijzen op één punt, in genoemd boekje ook aangeduid.

De vraag is: waar ligt in de korte uitspraak: „Dit is Mijn lichaam”, de klemtoon? In de regel laat men die op de laatste twee woorden vallen. Men kan de klemtoon echter ook anders leggen en er waren in die tijd der oude dopers mannen, die dat deden. Men kan het eerste woord de klemtoon geven: *dit*, n.l. brood is mijn lichaam, dat voor u gebroken wordt.

We geloven dat er veel voor pleit het zo te lezen. Immers, in welke situatie werd het gesproken? Waaraan hadden de jongeren op dat moment behoefte? Om onderricht te worden over het brood, dat Jezus brak en hen voorhield, toen Hij die woorden sprak? Of was het nodig dat zij zouden verstaan dat ontzettende, dat zich binnen enkele uren zou voltrekken, n.l. dat het lichaam van hun Meester zou worden verbroken? Zou dat voor hun besef niet het einde zijn? Ze zouden hun Heer zien ondergaan en zelf aan de wanhoop zijn prijs gegeven.

Dus moesten ze onderwezen worden aangaande de betekenis van de verbreking

van dat lichaam, van de geweldadige dood van hun Heer. Niet ondergang maar behoud zou die dood verkondigen, Mijn voor u gebroken lichaam is DIT, zei de Here Jezus en.... Hij hield hun brood voor.

„Ik ben het brood des levens”, had Hij al eerder gezegd. Hij herhaalt het hier. Straks zal hij het eerst recht zijn. Het wachten is slechts op de verbreking van dat lichaam, d.w.z.: op Zijn Zelfovergave in de Kruisdood. Daardoor zou Hij de betekenis van het onmisbare brood krijgen. Zonder brood geen lichaamsbehoud; geen in-stand-houding van het lichamelijk leven. En zonder Mijn offerdood, zegt Christus, geen eeuwig leven.

Neemt, eet — Ik ben brood voor uw zielen; gij ontvangt door Mij eeuwigheidsleven. —

Ons lijkt deze verklaring eenvoudig en duidelijk. Ze past in de situatie, waarin ze werd uitgesproken. Wij moeten het ook horen want het is het volle, het geladen Evangelie: de Heiland, die zichzelf offerde aan het Kruis, is Uw behoud! Heil verkondigt Zijn verbreking.

Zo vaak ge Avondmaal viert en de schaal met het gebroken brood u wordt getoond, met de woorden: Mijn lichaam is dit, dan neemt en eet het onder dankzegging voor de Zelfofferande van Uw Zaligmaker.

L.

rijke zegen werd ons deel.

God blijft volharden in Zijn werk, door de Heilige Geest, en het bewijs hiervan leverde weer een geopend watergraf waarin één broeder en vier zusters afdaalden en opstonden, om de gemeente kenbaar te maken dat zij, ieder persoonlijk, hun Verlosser hadden gevonden.

Een moeder, die reeds vele jaren met de gemeente opging, had een dochtertje dat Jezus vond en zich gehoorzaam wilde laten dopen. Zowel de moeder als de dochter daalden af in het water. Evenzo een broeder, opgegroeid in een R.K. milieu en 2 jonge zusters. Zij hadden het altijd ware Evangelie gehoord en gaarne aanvaard.

Brs en zrs wat is het toch een heerlijke waarheid, dat wij een machtig God hebben en wat heeft Hij ons dit weer opnieuw op bijzondere wijze getoond.

De dienst werd besloten met de viering van 's Heren Avondmaal en nog nimmer zaten wij met zovelen aan. Het Woord ook deze dag gebracht zal niet ledig wederkeren en wij weten, dat harten zijn aangeraakt en zich zullen openstellen voor Hem, Die ons liefheeft met een grote Liefde en Die ons zal brengen, daar, waar het eeuwig Pinksteren zal zijn.

Ontvang allen onze broederlijke groet.

De secr. L.

DOKKUM

Sinds 1 Nov. '53 worden er te Dokkum elke Zondag diensten gehouden. De voorgangers van de Gem. Zandbulten en Noordbergum gaan ons geregeld in deze diensten voor. We verblijden ons elke Zondag weer opnieuw in de grote liefde Gods welke ons in Jezus Christus is geschonken. De opkomst in deze Zondagmiddagdiensten is gemiddeld een 30 bezoekers.

Reeds geruime tijd leefde de wens om in dit werk tot meer zelfstandigheid te komen, zodat de verantwoordelijkheid voor de arbeid meer verlegd zou worden naar de brs en zrs te Dokkum e.o. zelf. Maandagavond 9 Mei j.l. werd voor dit doel een vergadering gehouden waar naast de hierwonende leden ook verschillende leden van Raden der Gemeente Zandbulten en Noordbergum aanwezig waren. Deze vergadering stond onder leiding van Ds J v. Dam. De gewenste

UTRECHT

De gemeente te Utrecht verheugt zich over het feit, dat vrij spoedig na het vertrek van Ds H. v. d. Werf de lege voorgangersplaats door Ds J. Broertjes werd ingenomen. Dit gebeurde op Zondag 22 Mei, toen de bevestiging van Ds Broertjes in de morgendienst geschiedde door Ds v. d. Werf.

In de middagdienst ving Ds Broertjes zijn arbeid in onze gemeente aan met een overdenking van 1 Tim. 4 : 10. Spreker weet zich geroepen de heilvolle boodschap van de levende God, die een Behouder is van alle mensen, te brengen, maar deze roeping geldt voor ieder gemeentelid. Samen zullen we de arbeid moeten doen.

Br ouderling Jansen sprak namens de gemeente een hartelijk woord van welkom, waarbij hij bevestigde, dat de gemeente bereid is samen met haar nieuwe voorganger de hand aan de ploeg te slaan.

Br Olijslager — geen onbekende in de gemeente Utrecht van de eerste tijd — sprak het medeleven en de gelukwensen van de Commissie der Unie uit.

Het was verbazend mooi dat de belangstelling van zustergemeenten zo groot was. Daar waren in de eerste plaats de afgevaardigden van de gemeente te Arnhem, dan was Leiden (des morgens) aanwezig, voorts de gemeenten Alkmaar, Eindhoven, Den Haag-S, Haarlem, Rotterdam-C en Rotterdam-Z. Br Grootjans was de tolk van al deze gemeenten in het overbrengen van felicitaties en beste wensen.

Ook de plaatselijke kerken lieten hun belangstelling blijken. We merkten op vertegenwoordigers van de Remonstrants

Gereformeerde kerk, de Hervormde kerk, de Vrije Evangelische Gemeente en de Hervormde Stadszending. Doopsgezinden, die niet aanwezig konden zijn, zonden gelukwensen. Namens deze aanwezige kerken richtte de Hervormde afgevaardigde enkele hartelijke woorden tot Ds Broertjes en gemeente.

In de begroetingsbijeenkomst desavonds mochten we nog afgevaardigden van de Gereformeerde kerk begroeten. Een hunner, Ds Schouten, gewaagde van de grote verwantschap in Christus tussen hen en ons. Ook deze dienst werd evenals de beide voorgaande een mooie dienst, waarin alle verenigingen hun best deden, evenals de afgevaardigde van Arnhem, die ons vele goede dingen over Ds en Mevr. toevertrouwde.

Met veel dankbaarheid zien we op deze dag terug. God zegene de arbeid in al onze gemeenten, de arbeid der Unie en ook de arbeid in de stad Utrecht, waarvan Zondag 22 Mei een nieuwe bladzijde werd opgeslagen.

F. BOS, secr.

APELDOORN

Brs en zrs het is Pinksteren geweest, niet alleen op de kalender, maar méér nog in ons hart en onze bede is, dat het zo blijve, elke dag.

1e Pinksterdag bracht onze gemeente veel vreugde. Allen werden weer stil van dat mooie Pinkster-Evangelie en een

Zondag 5 Juni :

Uniezendingszondag

zelfstandigheid kreeg tijdens deze vergadering, onder goedkeuring van beide Gemeenten zijn vorm in de oprichting van de „Vereniging tot stichting van een Baptistengemeente te Dokkum”. Statuten en reglementen werden vastgesteld en een bestuur werd gekozen.

Een ander hoogtepunt bestond uit de aanbidding van een nieuw Avondmaalsgarnituur aan de Vereniging door de één jaar bestaande afdeling van Zusterhulp te Dokkum, bij monde van de presidente dezer vereniging Mevr. W. A. M. v. Dam—Deursen. Br Tj. Sipma aanvaardde dit prachtige geschenk onder dankzegging namens de Vereniging. We zijn erg dankbaar zulk een actieve groep in ons midden te mogen hebben.

Het spreekt vanzelf, dat na deze belangrijke zaken nog enige tijd werd gesproken over de arbeid en de mogelijkheden tot de arbeid in onze stad. Er is een actie voor het Zuiden die onze warme sympathie heeft! Maar ook in het Noorden van ons land moet de hand aan de ploeg! Dokkum is een zeer kerkelijke plaats, alleszins godsdienstig. Het werk zal hier moeilijk zijn. Maar we geloven, dat het geluid van het vrije Evangelie, dat zondaars roept tot persoonlijke bekering en dat de Gemeenten van gedoopte Christenen vormt ook hier nodig gehoord moet worden. Brs en zrs in de lande gedenkt in Uw gebeden ook de arbeid hier in het hoge Noorden, waar kerken genoeg staan maar zo weinig de Zaligmaker van zondaars persoonlijk gekend wordt.

Voor brs schippers, die een Zondag in Dokkum zijn, vermelden we nog, dat onze diensten elke Zondagmiddag te 5 uur worden gehouden in het kerkgebouw der Ver. Chr. Gemeente, Lege-
weg, Dokkum.

Namens de „Vereniging tot stichting van een Baptistengemeente te Dokkum”,
Uw broeder

J. SIPMA Tjzn.

Woudweg E 1e, Dokkum.

TREEBEEK

Zondag 22 Mei j.l. was het voor onze Gemeente een belangrijke dag. Op deze Zondag is er een begin gemaakt met Kerkdiensten te houden in Schaesberg. Ten huize van onze br en zr J. v. d. Veen werd dit werk begonnen met een

dienst, geleid door onze ouderling br ten Cate. Een klein aantal toehoorders woonde deze dienst bij. Tot de komst van Ds de Boer zullen de ouderlingen om de beurten deze diensten leiden. Reeds op onze eerste bijeenkomst mochten wij vreemden ontmoeten. Het is nog slechts een klein, nietig zaadje, maar laat ons de Heer bidden om wasdom en laat ons Hem danken, dat wij nu de hand aan de ploeg mogen slaan. De brs en zrs uit Treebeek willen zoveel mogelijk deze diensten steunen door er af en toe eens heen te gaan. In 't gebed zullen we natuurlijk altijd deze arbeid aan de Heer opdragen. Mocht U ooit eens in deze omgeving komen, dan nodigen wij U uit onze diensten in Schaesberg eens te bezoeken. Het adres is br J. v. d. Veen, Pastoor Gerardsstraat 16 te Schaesberg. De diensten zijn voorlopig alleen Zondagsmorgens om 10 uur.

U offert reeds voor het Zuiden, en dat vinden wij prachtig. Wilt U ook met ons bidden voor het Zuiden, opdat er zielen mogen komen aan de voet van het Kruis, die behouden worden.

H. OOSTERLOO.

Mededelingen

WEEKEND-CONFERENTIE VAN „MUZIEK-CONTACT”

18—19 Juni op Renderloo

Thema: „De muziek in onze Eredienst”.

Programma:

- Zaterdag 4 uur n.m. aankomst en begroeting.
5 uur Opening door de voorzitter de heer J. de Jong van Apeldoorn
Mededelingen van het secretariaat
Verslag penningmeester
Rondvraag
6 uur Gezamenlijke broodmaaltijd.
7.45 uur Inleiding over Gemeentezang in de Baptiste Eredienst door Drs J. J. Kiwiet en de heer J. de Jong
Bespreking
10 uur Dagsluiting
Zondag 9 uur: Samenzang onder leiding van de heer J. Fischer van Hengelo
9.30—10.30 uur Kerkdienst. Voorganger Drs J. J. Kiwiet
11 uur Inleiding over: Het orgelspel voor en na de Eredienst
Bespreking

- 12.30 uur Diner
2 uur Samenzang
2.30 uur Inleiding over: Koorzang in de Eredienst door mej. H. v. Netten te Heeg
Bespreking
3.30 uur Sluiting der conferentie.

Belangstellenden hartelijk welkom.
Deelnemersprijs f 4.—. Reiskosten worden hoofdelijk omgeslagen.

Het beloven goede dagen te worden op ons mooie Renderloo: Prima verzorging en goede sfeer.

Geeft u per omgaande, in ieder geval vóór 12 Juni op voor deelname bij het secretariaat van „Muziek-Contact”

C. KIWIET—BLAAUW.

Uitslagsweg 66, Hengelo (O).

Het secretariaat van de Bapt. Gem. te Haarlem berust vanaf heden bij br J. H. Breider, Goltziusstr. 8, Haarlem.

Stud. J. A. Brandsma deelt mede, dat hij tot en met eind Augustus elke Zondag bezet is.

Advertentiën

Rectificatie

Na een zeer geduldig lijden is van ons heen gegaan onze lieve Moeder, Groot-
en Overgrootmoeder

Rinske de Roos

sinds 1910 Weduwe van
Geert Bakker

in de gezegende ouderdom van 90 jaar
en 8 maanden.

Wij moeten door veel lijden ingaan in
het Koninkrijk Gods. Handel. 14 : 22.

Namens alle kinderen:
Cornelia Bakker.

Staveren, 25 Mei 1955.

Heden nam de Heere tot Zich in Zijn
heerlijkheid onze oudste zuster

Rinske de Roos

sinds 1910 Wed. van G. Bakker

in de ouderdom van ruim 90 jaar.

Hoewel zij de laatste jaren niet meer
in staat was om de kerkdiensten bij te
wonen, leefde ze intens met de gemeente
mede, waarvan ze 62 jaar lang een trouw
en biddend lid was.

Bapt. Gem. Staveren.

Staveren, 25 Mei 1955.

Zondag 5 Juni:

Uniezendingszondag

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres.: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

De eindredactie wordt voorlopig
waargenomen door Ds J. Louw,
Valkenboschkade 25, Den Haag.

Praktisch Christendom

*Doch laat ons goed doende niet vertragen; want te zijner tijd
zullen we maaien, zo wij niet verslappen.*

Gal. 6 : 9.

Dit woord sluit onmiddellijk aan bij het voorgaande. Er is gesproken over zaaien en maaien. Twee akkers zijn er waarop gezaaid kan worden. Men kan zaaien in het vlees, doch dan slechts dood en verderf maaien, of men zaait in de Geest en maait het eeuwig leven. Op beiden tegelijk is onmogelijk. Waarop zaaien wij, u en ik?

Het spreekt wel vanzelf dat de gelovige in de Geest behoort te zaaien, dat hij leeft in de Geest — en de Geest leeft in hem — en door de Geest wandelt. Wat houdt dat nu in?

* *

Laat ons goed doende niet vertragen. Dat is zaaien in de Geest. Dat is de vrucht des Geestes. Het is volkomen waar wat de Hervormers hebben geleerd: de zaligheid alleen door het geloof (sola fide!) Dat is zuiver Evangelie. Wat echter al te dikwijls wordt vergeten is dit: op de dogmatiek (de leer) moet volgen, als met deze een eenheid vormend, in onlosmakelijke samenhang daarmee verbonden, de ethiek (de gedragingen van de mens). Leer en leven! Een levend geloof brengt de werken met zich mee, openbaart zich daarin.

De ongelovige verricht de werken van het vlees — die ook soms van menselijke zijde gezien zeer menslievend, respect afdwingend, en de Christenen soms diepbeslachend kunnen zijn. Ze kunnen werken zijn die hun oorsprong danken

aan een „gekerstend” zijn, nawerkingen of uitvloeiselen van het Evangelie.

Paulus spreekt ervan dat de Heidenen, die de wet niet hebben, soms van nature de dingen der wet doen. Zij hebben een geweten, dat de daden, die verricht worden, beoordeelt. Doch daarover gaan we nu niet verder handelen.

Er zijn ook ongelovigen die de werken van het vlees doen, de werken der duisternis voortbrengen. De wereld heeft het recht van de Christenen Christen-daden te zien en te eisen. Waar de goede werken ontbreken gaat het Christendom mank, daar is iets niet in orde, daar is men geestelijk ziek!

* *

Wanneer we de Jacobus-brief opslaan (Jacobus was een broeder des Heeren) lezen we: „Maar wilt ge weten o ijdelt mens dat het geloof zonder de werken dood is? Abraham onze vader is hij niet uit de werken gerechtvaardigd, als hij Izak zijn zoon geofferd heeft op het altaar?” (Jac. 2 : 20 v.v.)

De werken zijn niet een grond voor onze zaligheid, maar de vrucht, die uit ieder werkelijk geloof ontspringt. Met het geloof dat groeien moet, moeten ook de vruchten groeien.

Doch niet alleen goede werken doen, maar ook niet vertragen daarin.

De eigenlijke betekenis van het woord vertragen is: moedeloos worden. Ge herinnert u de gelijkenis van Luc. 18, „daartoe strekkende dat men altijd bid-

den moet en niet vertragen”. Telkens werd de weduwe teleurgesteld, zou ze het opgeven en de moed verliezen?

Neen, niet vertragen, niet zonder hoop zijn. Waarom niet moedeloos worden? Waarom de hoop niet verliezen? Het antwoord kan niet anders zijn dan dit: er komt uitkomst, de moeite wordt beloond. Daartoe is geloof nodig, of m.a.w. zien op Jezus Christus nodig. Christus deed goede werken, Hij ging het land door goed doende. Werd het gewaardeerd? — Zie, het kruis! Dat is de waardering! Toch, al werden Zijn goede werken al te spoedig vergeten, soms uitgelegd als „werken des duivels” (deze werpt de duivelen uit door Beëlzebub de overste der duivelen), Hij ging door, vertraagde niet, werd niet moedeloos! Hij wist dat het loon op de werken zou volgen, „de vreugde Hem voorgesteld”.

Laten ook wij goed doende niet vertragen. Laat de wereld ons smaad en hoon daarvoor schenken, ze verkeerd beoordelen — laten ook broeders soms onze werken niet juist waarderen, ze toeschrijven aan motieven, die we niet hadden, „’t hindert niet, ga voort!”

Er wacht vreugde ons voorgesteld!

Die met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien.

Ter zijner tijd zullen we maaien. De oogst komt.

„Zo dan, terwijl we tijd hebben, laat ons goed doen aan allen, maar meest aan de huisgenoten des geloofs”.

D. SLORT.

Losse Schakels

Schenk ver- Wanneer het gaat over **trouwen** de bekering van kinderen, dan zetten sommige gelovigen een bedenkelijk gezicht. Maar zulk een gezicht alleen al kan een ongunstige invloed hebben. Spurgeon wees op dat gevaar met de woorden:

Sommige wantrouwende mensen feilen hun gebit bij, wanneer ze horen van een bekeerd kind. Krijgen ze de kans dan zullen ze het even een knauw geven. Zijn er ook niet die van de kinderen een betere levenswandel verwachten, dan zij zelve leiden? Verliest een begenadigd kind zijn geduld en gedraagt het zich onnadenkend even verkeerd, dan wordt dit afgekeurd met een „ik dacht dat je bekeerd was”, door mensen, die zelf nog ver van de volmaaktheid af zijn. Ik verlang van u, die de Heer in alle dingen wilt volgen, dat ge teder zult zijn in de omgang met de kleinen in de goddelijke familie”.

Gezond Calvinisme Kort voor de vergadering van de Wereldraad van Kerken te Evanston hield de Wereldfederatie van Presbyteriaanse en Gereformeerde Kerken een bijeenkomst, eveneens in de Ver. Staten. Ons trof wat op die Conferentie gezegd werd door een jonge Schotse professor, Dr Torrance. Het verslag zegt van hem „dat hij er voor waakte dat „de Leeuw van Geneve, Johannes Calvin” niet vals zou worden beticht noch verkeerd uitgelegd, of ook maar voor een moment vergeten. Hij waarschuwde dat er twee gevaren waren, ten eerste dat we in onze ijver om aan de woorden van Calvin, b.v. inzake het Avondmaal, trouw te zijn, niet ons begrip voor de wereld van heden ten offer brengen op het altaar ener volmaakte rechtzinnigheid. Groter nog achtte hij het gevaar, dat er een nieuw Farizeïsme ontstaat, dat zich zorgvuldiger houdt aan de traditionele uitlegging, overhandigd door Rabbi Johannes ben Calvin, dan dat men luistert naar hetgeen de Heilige Geest wellicht te zeggen heeft tot de Kerk in 1954”.

Na op deze beide gevaren te hebben gewezen, ging de spreker echter zo verder:

„Maar wanneer deze gevaren zijn onderkend, is het goed terug te keren tot de bornput waaruit wij zijn voortgekomen en eerlijk te gaan overwegen, wat inderdaad de schatten zijn van het erfdeel der Hervorming, waarover wij bij deze en andere gelegenheden zo vaak spreken”.

Waar de Belangrijk is wat volgens nadruk genoemde professor in de Calvinistische Reformatie het meest op de voorgrond kwam. Hij betoogde:

„dat de eerste en sterkste nadruk in de Calvinistische Reformatie niet valt — gelijk zo vaak beweerd — op de Souvereiniteit Gods en de praedestinatie, maar op de belichting van de leer a.g. de Verlossing, de Kerk, het Predikambt, en de Sacramenten van de Christologie uit, en hun vernieuwing in verbinding met de gemeente als het Lichaam van Christus”.

Wat hij Dit betreft de Wereldraad niet wil van Kerken. Dr Visser 't Hooft, een Nederlander van Remonstrants Gereformeerde origine en later overgegaan tot de Ned. Herv. Kerk, die tien jaren werkzaam geweest is bij de voorbereiding tot de stichting van de Raad en sedert zijn oprichting in 1948 te Amsterdam zijn Secretaris, zeide a.g. de vraag wat de Wereldraad kan en niet kan o.a.:

„Het is een volkomen dwaling dat de Wereldraad is of de begeerte heeft te zijn een Super-Kerk (een, de bestaande Kerken overkoepelende Kerk). Hij is ook niet een centrum met regelende macht, zoals de „Heilige Stoel” van de Rooms Katholieke Kerk. Geen enkele Kerk, aangesloten bij de Raad, wenst dit en geen enkele Kerk zou het dulden. De Raad moet de eenheid der Kerken dienen. Hij kan en mag niet in onderhandeling treden om Kerken te verenigen. Daarmede zou hij buiten de hem gestelde grenzen treden en zou hij kiezen voor een bepaalde opvatting van eenheid, waaromtrent onder de leden verschil van opvatting heerst.”

Wat wil hij „De Raad kan en moet dan wel? trachten een toestand in het leven te roepen, waarin de Kerken zoveel met elkaar gemeen krijgen, dat er geen aanvaardbare reden overblijft om van elkander gescheiden te blijven.”

Daartoe heeft de Raad tweeërlei taak:

Ten eerste: er de Kerken voortdurend aan te herinneren dat samenwerking en vriendschappelijke betrekkingen niet genoeg zijn, want eenheid veronderstelt op zijn minst volledige en niets terug houdende gemeenschap.

Ten tweede moet de Raad de voorwaarden scheppen, die het de Kerken mogelijk maken elkander te leren kennen; in een openhartig gesprek met elkaar te komen en van elkander te leren, zodat de muren die scheiden, doorzichtig worden en ten laatste als vanzelf verdwijnen”.

De Secte We zitten de laatste tijd

wat met dat woord. Er is een tijd geweest — en deze is nog niet zo heel lang geleden — dat men dat woord nogal gemakkelijk hanteerde. Wat niet mee ging met de grote hoop, zich afzonderlijk organiseerde en onderling vergaderde, werd als „secte” bestempeld. Moeilijker werd het echter toen het erop aan kwam nu eens dat begrip bevredigend te omschrijven. Wat is een secte? Wat zijn haar kenmerken? Sommigen maakten het zich gemakkelijk en zeiden dat het een kwantiteitskwestie was. Zo verzekerde een Duitse theoloog, dat de baptistengemeenten zich nog wel eens tot kerk konden ontwikkelen. Hij bedoelde: uitgroeien. Ze konden nog wel eens zo talrijk worden, dat men ze goedschiks niet meer tot de secten kon rekenen. In ons vaderland zijn allen nog niet aan dit secte begrip ontgroeid. — Het woord wordt gemakkelijk gebruikt omdat het in de oren der schare meteen een waarschuwing is: laat je daarmee niet in, want dat is een secte.

Verkeerde Br J. Kiwiet, die in Zurich definitie zijn studie in de theologie nog dit jaar hoopt te voltooien, heeft ons, baptistenpredikanten, een mooie dienst bewezen op onze laatste predikantenvergadering te Renderloo met een referaat over: Oorsprong en wezen van de doperse gemeenten. De verstaanbaarheid heeft onder de degelijkheid niet geleden en ik vermoed dat er onder de lezers van ons weekblad velen zijn, die het met vrucht beluisterd zouden hebben, of gelezen. Dit dubbele voorrecht hebben nu slechts uw Voorgangers gehad. Het moge mij echter geoorloofd zijn enkele zinnen, waarin hij de boven gestelde vraag a.g. de secte behandeld, hier weer te geven. Hij schrijft:

„Over het algemeen gaat men uit van een verkeerde definitie van het woord secte. Men leidt dit woord af van het latijnse „secare” en verbindt aan het woord secte of sectarische groep de gedachte „afsnijden”. De secte snijdt een kleine groep mensen af van het grote geheel, of zij snijdt een bepaalde leerstelling af van de gehele christelijke leer en maakt daarvan haar enige centrum van belangstelling. Dus „afsnijders” — óf van de groep óf van de leer.”

Juiste be- „Philologisch onderzoek heeft **tekenis** echter, zo zegt br Kiwiet, aangetoond, dat 't woord secte is afgeleid van sequor of van sectaris, navolgen. De secte in het Nieuwe Testament volgt, behalve Christus, nog iets anders na. In het N. Testament hebben de voorbeelden van de Judaïsten en van de gnostische richtingen, die prediken: Christus plus de wet, of Christus plus de wijsheid. Juit dit plus maakt het wezen van de secte uit. De zuivere

kerk of Gemeente predikt *Christus alleen*. Het criterium tussen kerk en secte is dus: Christus. Een secte zijn b.v. de Mormonen of Christian Science van Mary Baker, want zij prediken Christus plus de openbaring van Mormon, of of Christus plus de science van Mary Baker. Een secte is echter ook de Rooms Katholieke Kerk als zij predikt Christus plus Maria. Zo zijn ook de protestanse

kerken maar al te vaak sectarisch geweest in hun verheerlijking van hun hervormers en han belijdenisgeschriften. Ook wij staan aan het gevaar bloot, dat wij Christus plus b.v. onze doop prediken. „Wij prediken Christus...” zegt Paulus en dat is de enigste gezonde basis voor de gemeente des Heren.”

L.

Laat de kinderen tot Mij komen . . .

Met Pasen gebeurde het dat op één van onze toen gehouden Bondsdagen een aantal kinderen (naar ik meen wel 35) tot bekering kwam.

Aanleiding tot deze gebeurtenis was, als ik mijn verslaggevers goed begrepen heb, dat een kind (een jongen) zich schaarde onder degenen, die aan het slot van de samenkomst getuigenis aflegden van hun geloof in Jezus Christus. Hij deed dit op een echt kinderlijke, vrij-meedige wijze, met het zoëven genoemde gevolg, dat niemand voorzien had. U kunt zich indenken, welk een schok er door de vergadering ging, en hoe verbasd men was over een dergelijke gang van zaken. Mocht men kinderen van 9, 10, 11, 12 jaar, die zich aan Jezus wilden geven, maar zo naar voren laten gaan? Moest men ze niet veel meer vast houden en proberen de zaak wat te sussen? Kon er op zulk een leeftijd sprake zijn van een serieuze bekering? Zou men niet veel meer aan een opwelling moeten denken die van voorbijgaande aard was? Zouden zulke jonge bekeerlingen gedoopt mogen worden en aan de gemeente toegevoegd?

Allemaal vragen, die de verraste ouders van die kinderen, alsmede de aanwezige geestelijke leiders bestormden, en waar ze wel even erg verlegen mee waren.

Verder zag men geleidelijk aan wel in dat hier buiten iedere menselijke berekening om de Geest van God aan het werk geweest was en voor deze grote verrassing gezorgd had.

Het is jammer, dat U in de Christen nog niet een verslag hebt kunnen lezen van een ooggetuige. Voor zo'n verslag kan uw redacteur niet zorgen, daar hij op een andere Bondsdag aanwezig was. Maar hopelijk komt het nog, en intussen kunnen wij misschien samen een ogenblik stilstaan bij dit wonderlijke feit van kinderbekeringen dat niet door mensenwoorden maar door de Geest van God gewerkt werd.

WIE kunnen bekeerd worden?

Volwassenen? Hier en daar, als men het over de „grote doop” heeft, spreekt men men wel eens over *volwassenendoop*. Kunnen alleen volwassen mensen maar

tot bekering komen? Wat lezen we over dat „WIE” in Gods Woord?

In Mt. 9, Mc. 2 en Lc. 5 lezen we dat Christus niet gekomen is om te roepen rechtvaardigen, maar ZONDAREN tot bekering.

In Lc. 15 is sprake van blijdschap die er in de hemel heerst als er een *zondaar* tot bekering komt.

Wie kunnen dus bekeerd worden? Zondaren, die zich door Jezus laten vinden.

Lc. 19 zegt van Christus dat Hij gekomen is om het VERLORENE te zoeken en het te behouden.

Wie kunnen dus behouden worden? de VERLORENEN!

In Joh. 7 lezen we dat Jezus de *dorstigen* toeroept dat ze mogen komen en drinken.

Voor wie is het Evangelie dus? Voor de DORSTIGEN!

Het Mt. Evangelie vermeldt een uitnodigende roep van Christus, bestemd voor hen die vermoeid en beladen zijn. Hun wil Hij de grote rust geven.

Zondaren, verlorenen, vermoeiden, beladenen, dorstigen, deze allen wil Hij tot zich nemen, en nieuw leven schenken met alles wat daaraan verbonden is. Nergens in heel het Nieuwe Testament is bij mijn weten een leeftijdsgrens gesteld. Die is niet beslissend maar wel of mensen (van welke leeftijd dan ook) zich met hun zonden en zorgen tot Hem wenden om bijstand. De zulken neemt Hij aan!

Wie tot Mij komt (wie het ook zij) zegt Jezus, zal Ik geenszins uitwerpen. En: Zovelen Hem aangenomen hebben heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden. Dat kunnen dus ook kinderen zijn.

Toch ook weer niet kinderen van *elke leeftijd*!

Bekeren is een kwestie van geloven, van een gelovig aannemen van het heil dat Christus biedt. En van geloof (hoe wel sommigen het tegendeel beweren) kan bij kinderen in hun eerste levensjaren (baby, kleuter) geen sprake zijn. Immers: „Hoe zal men geloven in Hem, van Wie men niet gehoord heeft? En hoe horen zonder prediker?” En: „Zo is dan het geloof uit het horen en het

horen door het Woord van Christus.” Rom. 10 : 15 en 17.

Het wordt hier door Paulus wel heel duidelijk gezegd, dat geloof een product is (als ik het even zo zeggen mag) van de prediking van het Woord van God. Zonder die prediking en het overgeven, gehoorzaam luisteren ernaar, geen geloof en geen bekering. Geloof en bekering kunnen slechts daar ontstaan en tot stand komen, waar de mogelijkheid is van dit luisteren. Geloven vraagt een zeker INZICHT: Inzicht in eigen zonde als schuld voor God, en inzicht in de weg des heils die God met een verloren mens wil gaan. En dit inzicht mag niet buiten het hart omgaan. Uiteindelijk gaat het om een zonde-inzicht dat tot berouw leidt en om heilskennis die tot overgave brengt.

Kan een dergelijk inzicht bij kinderen in hun allereerste levensjaren verwacht worden? Neen.

Kan men het verwachten bij kinderen van de leeftijd waarover we in het begin van dit artikel spraken? De praktijk heeft uitgewezen van wel!

Daarom, als de prediking uitgaat tot onze kinderen, en hen brengt tot dit inzicht, en ze reageren met een volmondig: „ja Heer, hier ben ik”, laten we dan van harte dankbaar zijn, en deze kinderen ook aanvaarden in de Gemeente als nieuwe, ons door Christus geschonken leden, die vanwege hun jonge leeftijd dubbele zorg nodig hebben, en aan wie we datgene hebben te leren onderhouden, wat Christus geboden heeft.

Wf.

Heer der wereld, grote dingen
doet Gij op aarde door geringen,
die in zichzelf krachteloos zijn.
Daarom willen wij U vragen,
of Ge ons in 't werk, ons
opgedragen,
ootmoedig maken wilt en klein.
Als Gij, die eeuwig leeft,
aan 't zaad maar wasdom geeft!
Laat ons zaaien!
Naar Uw beleid rijpt het op tijd,
daar Gij de grote Landman zijt.

Het boek Prediker

Hoofdstuk VIII (slot)

Doordat er niet is een ingrijpen Gods worden de zondaren steeds stoutmoediger. „Omdat niet haastelijk het oordeel over de boze daad geschiedt, daarom is het hart van de kinderen der mensen in hen vol om kwaad te doen.”

Prediker is wel overtuigd van het zondige, dat in de mens leeft. Reeds eerder sprak hij: „het kwaad des mensen is veel over hem!” Doordat het oordeel niet terstond komt, denkt de mens, dat hij ongestoord voort kan gaan met zondigen.

Er zijn in de H. Schrift voorbeelden te over, waaruit blijkt dat God ook wel ogenblikkelijk kan ingrijpen, men denke slechts aan Nadab en Abihu, die vreemd vuur brachten voor Gods aangezicht (Lev. 10 : 1, 2), aan Jerobeam, de koning, die niet tevreden met zijn koningsmacht, ook nog als priester wilde staan bij het altaar (1 Kon. 13 : 4) en om nog een voorbeeld te noemen uit het N. Test., aan Ananias en Saffira.

* *

Het is ook vaak zo, dat God niet onmiddellijk toeslaat. De oude wereld kreeg honderd en twintig jaren uitstel. De zondaren menen daarin een vrijbrief tot zondigen te hebben ontvangen!

Dwars tegen de ervarings-feiten in laat Prediker nu zijn geloofsgetuigenis horen. „Hoewel een zondaar honderdmaal kwaad doet en God hem de dagen verlengt, zo weet ik toch dat het dien zal wel gaan, die God vrezen, die voor Zijn aangezicht vrezen”. Ook wij weten uit Gods Woord, dat God eenmaal zal recht doen! Wij weten van een dag des oordeels! Er is een gedenkboek voor Zijn aangezicht geschreven. De goddelozen vergaderen zich schatten van toorn! Eens is de maat vol, de ongerechtigheid volkomen. Eens zal de oogst rijp zijn en dan zal Gods sikkel toeslaan.

Het is Petrus, die ons verklaart, waarom God zo geduldig is. „Hij is lankmoedig, niet willende dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen” (2 Petr. 3 : 9). Laat ons dan niet verachten de rijkdom Zijner goedertierenheid en verdraagzaamheid en lankmoedigheid! Laat ons begrijpen „dat de goedertierenheid Gods ons tot bekering leidt”.

De goddelozen zal het niet wel gaan, en hij zal de dagen niet verlengen! Niet alle goddelozen worden oud; er zijn er volgens Predikers ervaring ook velen, die hunne jaren niet ter helfte brengen, en dat als straf Gods.

De goddelozen zullen als een schaduw

wegvlieden. De Psalmist zegt het met deze woorden: „Kaf dat de wind henen drijft”, „de goddelozen zullen niet bestaan in het gericht, noch de zondaars in de vergadering der rechtvaardigen. Want de Heere kent de weg der rechtvaardigen, maar de weg der goddelozen zal vergaan”. Dan zal al de voorspoed der goddelozen blijken te zijn een stilte voor de storm.

* *

Tot het geloofsstandpunt terugkerend en tot de feiten om ons heen, is het aldus: „dat er zijn rechtvaardigen, die het wedervaart naar het werk der goddelozen, en er zijn goddelozen die het wedervaart naar het werk der rechtvaardigen”. Prediker noemt ook dit ijdelheid.

Het levensraadsel is onoplosbaar en daarom raadt hij aan, het leven te genieten zoals God het ons schenkt. De mens onder de zon moet „eten en drinken en blijde zijn”, als de Heere hem dat als begeleiding geeft van zijn moeizame arbeid gedurende de dagen zijns levens. Hier treffen we dus een soortgelijke gedachte aan, die reeds in hoofdstuk 5 : 17, 18 werd uitgesproken.

Prediker zoekt wijsheid en wel een wijsheid niet in algemene zin, maar een wijsheid die de wezenlijke en blijvende waarde vermag te ontdekken van al het zwoegen van de mens.

Deze wijsheid is onvindbaar, ook al zou de mens zich zelfs geen slaap gunnen en er des daags en des nachts mede bezig zijn. Onvindbaar omdat de mens „al het werk Gods niet kan uitvinden”, immers achter dat doen-des-mensen ligt een beschikking Gods.

„Het inzicht in Gods bestuur is ons niet vergund, het verstaan van Gods doen wordt ons niet veroorloofd. Gods wereldregering is onbegrijpelijk, onbegrijpelijk Zijn leiding van 's mensen lot en leven” (Geelkerken).

De wijze, die beweert de sleutel gevonden te hebben, bedriegt zichzelf en voert een ijdele pretentie, is waanwijs! Zo blijven er voor ons de levensraadselen en heeft De Genestet gelijk als hij zegt: „in raadselen wandelt de mens op aard”. Gelukkig dat wij die raadselen niet behoeven op te lossen en op alle vragen geen antwoord behoeven te geven, daar God zich in Christus geopenbaard heeft en het ons niet verborgen is gebleven wat Hij met ons voor heeft.

Het kruis van Golgotha is het enige maar ook afdoende antwoord, hetwelk God ons geeft. Gods voornemen is ons

daar getoond. Genoeg te weten: „alzo lief heeft God de wereld gehad”.

Het kruis — de kracht Gods en de wijsheid Gods.

D. SLORT.

Uit ons Unie-bureau

Met welke gedachte wij al enige tijd rondlopen? Om ons Uniebureau, dat is „ons aller huis” een passende naam te geven! Er zijn ook reeds meerdere stemmen gehoord, die zeiden „moet ons Uniebureau, de woning van onze secretaris, eigenlijk niet een naam hebben!” Het komt ons dan ook voor, dat een naam voor ons Unie-huis wel gewaardeerd wordt. We hebben hiermee evenwel nog wat gewacht, doordat tengevolge van een ongedachte samenloop van omstandigheden nog enige voorzieningen moesten getroffen en herstellingen aangebracht worden. Doch nu deze ten einde zijn en alleen nog schilderwerk resteert, is het wel de geschikte tijd om een naam te geven, die dan meteen aangebracht kan worden. Wanneer straks ons Unie-huis opnieuw glanst (dat weten we bij voorbaat, want „wat Moerke doet, is altijd goed”!), dan is het een waardevol bezit van ons allemaal!

Maar nu de naam. Welke zal dat zijn? Eensdeels zou er in uitgedrukt worden wat er in dit huis, waar allerlei draden van ons gezamenlijk werk samenkomen, gebeurt: en anderdeels mogelijk ook de magnifieke ligging (in midden-Nederland, het hartje van natuurschoon, gezocht door gans Nederland). Wiens geest en hart zijn zo vindingrijk om ons Uniecentrum aan de juiste naam te helpen? Graag ontvangen wij uit alle hoeken suggesties, opdat er één naam verschijnt, waarvan we kunnen zeggen: dat is de naam van ons aller huis! En wie ons die naam bezorgt, die gaan wij op onze wijze weer verrassen! Nu wij wachten vol spanning op vele brieven.

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Billy Graham neemt afscheid van Schotland

Minder dan over de Evangelisatie-campagne van Dr Billy Graham te Londen is in de Nederl. pers gewag gemaakt van de „Tell Scotland Movement” — de evangelisatiecampagne, die onder de slagzin: „Zeg het aan Schotland” gehouden is in de afgelopen maanden. Gedurende zes weken werd in Glasgow door de Evangelist de Blijde Boodschap verkondigd en velen hebben geluisterd en van hen heeft een groot percentage Christus beleden. Op Vrijdagmorgen voor de slotsamenkomst, vertelde de Spreker van zijn eigen indrukken van de Schotse Campagne. We geven er een en ander beknopt van weer.

Dr Graham had niet het gevoel van zelf iets bereikt te hebben. „Slechts een handvol van de miljoenen, die niet zonder God kunnen, hebben we bereikt en mijn hart verlangt naar de redding van anderen”. „De inwendige veranderingen zijn niet verborgen gebleven: onrechtmatig verkregen geld is terug gestort; gebroken huwelijken zijn hersteld”. In een gevangenis, in welke Dr Graham een toespraak gehouden heeft bezoeken thans gemiddeld 300 gedetineerden de diensten, terwijl er voor dien slechts een 50 à 60 kwamen. Over vele kerken is de Geest Gods gaan blazen en vele predikanten zien hun werk in nieuw licht. „Ik houd niet van Evangelisatiewerk, dat niet op aansluiting bij een gemeente aanstuurt”.

Op de vraag: „Hoe kon het gebeuren?” antwoordde de Evangelist, dat het voorbereidend comité het graafwerk verricht had. Gebeden maakten de krachten los. „Nimmer tevoren hebben zovele mensen gebeden voor zo weinigen.” Vierhonderd melaatsen in Afrika stonden elke morgen vroeg op om voor de Campagne in Schotland te bidden. Is dat niet aangrijpend? Door de kracht van de Heilige Geest gebeurde datgene, waarom het eigenlijk ging. De samenwerking der kerken vergemakkelijkte de buitenstaan-

ders de gang naar de samenkomsten en het aanvaarden van de Boodschap.

Hij waarschuwde er voor het gunstige resultaat van de campagne te willen verklaren uit de aankleding, de propaganda, de muziek en de machtige koorzang. De toespraken werden over de radio uitgezonden en in vele plaatsen in Engeland in kerken beluisterd. Dr Graham zeide hoe nog de avond te voren in die kerken 3000 mensen tot overgave kwamen. Het was dus het Woord, dat het deed, niet de opzet en inkleding. Hoog zijn de kosten geweest, maar wat zegt dit als men ze vergelijkt met hetgeen wordt uitgegeven voor sportgebeurtenissen? Een goede organisatie is een belangrijke voorwaarde voor een geslaagde evangelisatieactie. — Het geheim van het slagen van de campagne was dat het Woord gepredikt werd, de grote daden Gods tot onze verlossing, want de mensen hongerden naar het oude Evangelie.

We begrijpen dat Dr Billy Graham wees op het grote belang van hetgeen er nu verder gebeuren zou. Zouden de verantwoordelijke personen de kansen, door God gegeven, niet aangrijpen, dan zou de beweging in buitenkerkelijke banen voortgaan. Billy Graham verdween nu uit het beeld en hij hoopte dat men verder slechts over Jezus zou spreken.

„Predik het Woord met gezag, duidelijk, eenvoudig, met natuurlijke stem en met aandrang. Plaats in uw preken de zielen voor de beslissing”.

De Evangelist zet zijn werk voort. Zouden wij vertragen te bidden voor hem en zijn arbeid? Is niet alom nieuw leven nodig? stromend leven, voortgestuwd uit de Bron? leven, dat voor God bruikbaar maakt? Wat in Billy Graham treft en de critici ontwapent is zijn oprechtheid en nederigheid. Niemand bedenkt dit tot zijn schade.

L.

UW HAND
AAN DE PLOEG!

Nationale eigenwaarde!

Nationale eigenwaarde! Prof. Dr Ir J. Goudriaan schreef eens, na een langdurig verblijf in het buitenland, dat algemeen over onze grenzen de deugd van ons land bijzonder geprezen wordt. Tegelijkertijd heerst daar echter de mening dat wij, Nederlanders één merkwaardige zwakte hebben, n.l. dat wij een groot tekort hebben aan nationaliteitsbesef, nationale trots en eigenwaarde. En een volk kan eerst tot volle ontplooiing komen van haar krachten op eigen nationale wijze. Nederland staat open voor al het goede en minder goede uit het buitenland, ook voor geldelijke hulp, maar de consequentie is dat we ontaarden in een ontstellend gebrek aan waardering voor het eigene. Toch heeft men in het buitenland, ondanks dit laatste, gesproken van een „miracle Hollandais”. Wij hopen van harte dat dit wonder ook onder ons Baptisten gezien wordt. Er ligt voor ons een grootse taak in het Zuiden en deze hebben wij op nationale wijze te aanvaarden. Dat de liefde tot God en onze naaste ons moge drijven tot een nationaal offer van alle Gemeenten. In dit offer ligt het wonder besloten. Doe wat u kunt en sla uw hand aan de ploeg. Giro 9260 Unie van Baptisten Gemeenten.

Jubileum
evangelisatiefonds.

Wie veel lief heeft, doet veel

„De Bijbel zegt”

In het Engelse blad, van gelijke naam als ons orgaan, troffen we een artikel aan, waarin de Schrijver de vinger legt op een uitdrukking, door Dr Billy Graham vaak gebezigd en voor de aard van zijn prediking typerend. — We geven dat art. in de hoofdlijnen weer.

Typerend voor de prediking van Billy Graham was de uitdrukking: „de Bijbel zegt”. De Bijbel was zijn enige autoriteit en zijn kracht als prediker. Bezoekers van de samenkomsten van Billy Graham kwamen thuis en zeiden, dat ze niet zozeer onder de indruk gekomen waren van hetgeen Billy Graham gezegd had als wel onder de indruk van hetgeen de Bijbel zegt! En de Bijbel zeide hen heel duidelijk, dat ze zondaars waren, maar dat er een weg terug tot God was, door Jezus Christus. Velen zijn in onze tijd niet meer zo zeker dat misdaad verdwijnen zal als de opvoeding beter wordt. We hebben een betere ontwikkeling en beschaving maar de oude moeilijkheden zijn nog even benauwend als immer. De bestendige dwaling van het humanisme is, dat intellectuele ontwikkeling voldoende is, alsof ontwikkeling voldoende ware om de wereld te redden. Deze opvatting heeft ook vele kansels beklommen, maar de samenkomsten van Graham hebben aan het licht gebracht, dat daarmede maar tijd vermorst is. Een Christendom, cultureel opgepoetst en misschien ook politiek gekleurd, verandert in een verklede filosofie die het verwacht van opvoeding en anders niets.

Dit wil niet zeggen, merkt de Schrijver dan op, dat wij goed Evangelisch onderrecht mogen verachten. Voor zulk onderrecht is veel te zeggen. De zaak van het Evangelie heeft geleden door ijver zonder behoorlijk, verstandelijk inzicht. Ons protest moet gaan tegen een prediking en onderwijs, waarin het Woord van God verdonkerd wordt. Laten we ons, door God gegeven verstand goed gebruiken, maar daarbij steeds bedenkende dat we moeten staan op een vast fundament, niets verkondigende dan het Woord, hetwelk de Boodschap van God is. Een gezonde verstandelijke vorming zal de prediking van het Evangelie bevorderen. Billy Graham is — anders dan sommigen wel van hem hebben beweerd — een man van ontwikkeling

en kennis.

Het gaat vooral om het vraagstuk der zonde, hetwelk onvoldoende gepeild is. Het is niet juist zonde te zien als een onvolkomenheid, ten gevolge van ons bestaan in de tijd en haar te willen verklaren, is eveneens onjuist. De „zonde catalogus” die Paulus geeft in Gal. 5 kan niet ter behandeling gesteld worden van de psycho-analyst. Zonde is een verschrikkelijke ervaring, een stuiten op een satanische wereld en de prediking van Billy Graham bracht over duizenden een diepe verslagenheid. Wie zonde verstandelijk benadert staat tegenover

deze prediking wantrouwend. Dr Brunner heeft wel gelijk als hij zegt dat we niet graag bij de zonde bepaald worden omdat we dat voelen als een aanval op onze hoogmoed.

De Evangelisatiecampagnes van Billy Graham hebben aangetoond dat er in de harten van mensen een groot „ledig” is, een honger. Daar, waar de Kerken gefaald hebben in de prediking van de grote waarheden van het Woord van God hebben ze deze honger niet kunnen vullen. God spreekt tot de mensen in Zijn Zoon en de Bijbel is de geïnspireerde oorkonde van Gods eetwig Woord. Menigmaal is op de kansels dat Woord Gods onderdrukt. De mens sprak. Van onze kansels moet meer en meer gehoord worden: „De Bijbel zegt...”

L.

AMSTERDAM

had 22 Mei een gezegende dienst waarbij Ds Slort sprak over Trompet nummer zeven.

Het Pinksterfeest bracht de Gemeente tot een topprestatie. Ruim vijftig leden der Gemeente Gelsenkirchen (een mannenkoor en een gemengd koor) werden als gasten ontvangen en allen bij leden of vrienden der Gemeente ondergebracht. Pinksterzaterdag was er een begroetingsdienst. Pinksterzondagmorgen was het kerkgebouw zo vol, dat enigen met een plaats in de gang genoegen namen. Mannenkoor, gemengd koor en eigen gemengd koor, getuigden van de blijdschap en de genade in Christus. De Voorganger bepaalde de aanwezigen bij Rom. 8 v. 6 „De gezindheid van de Geest is leven en vrede”. a. de dood b. het leven c. de vrede.

In de avonddienst werden de koren wederom afzonderlijk gehoord en als slot alle drie koren samen als een machtig geheel. Deze avonddienst werd bijna geheel op de band opgenomen.

's Maandags een korte afscheidsdienst, waarbij 't „Gezegend zij de band” werd gezongen. Het mannenkoor zong nog twee nummers op straat. Menige traan pinkte weg toen het gezelschap werd nagewuifd.

Zondag 5 Juni was een bijzondere dag. Ds Bakker sprak over Efeze 4 v. 16.

Zijn woord klonk als een machtig getuigenis, welke kon worden samengevat met de woorden: „De Gemeente des Heren, als lichaam van Christus groeit, en wordt opgebouwd in liefde.” Vier broeders knielden neer, om als ambassadrers te worden gewijd door handoplegging en smeekbede.”

Hierna volgde de doop van twee jonge leden, welke beleden Christus toe te behoren en daarom dit ook in de doop wilden belijden.

Bij de tafel des Heren, waar tevens enigen als gast werden begroet, klonk een hartelijk welkom voor de pas toegetreden zielen.

W. V. Sec.

Attentie voor de secretarissen van andere Gemeenten:

Het adres van de penningmeester der Baptisten Gemeente te Amsterdam C, Kerkstraat 208 is thans: H. Groenewold, Cz. Peterstraat 190 Amsterdam C.

W. V. Sec.

HENGELO

Waar actie is, is leven. Waar leven is ontstaat blijdschap. En leven en blijdschap komt in een mensenziel als Christus daar koning wordt. Daar wordt het leven ten dode tot leven ten leven.

Deze wonderlijke herboring aanschouwden wij op Zondag 5 Juni toen een jongeman het watergraf inging en met

Ter overdenking

- 1 De zin van het bestaan, de strijd en het lijden der gemeente ligt in de verwachting dat de Heer komt om de heerschappij van God op aarde over allen en alles te vestigen. Dit staat de gemeente niet steeds even helder voor ogen maar is wel de steeds aanwezige achtergrond van handelen.
- 2 In het licht van deze verwachting kunnen bepaalde kerkelijke gescheidenheden niet stand houden n.l. die, welke niet voortvloeien uit bewuste, levende gehoorzaamheid aan de Heer, maar die slechts traditioneel te verklaren zijn. Hoe langer zo meer zal er een zuivering plaats vinden, die aan het licht brengt welke leden der kerken inderdaad leden van Hem zijn en zal de hele levenshouding uitsluitend op Hem betrokken worden.
- 3 Onder „kerk” verstaan wij in deze vraag de gemeente der pneumatisch gelovigen; der Heilige Schrift. Deze gemeente, die leeft uit de gemeenschap met de levende Heer, is een getuigenis, dat Christus van zichzelf in deze wereld geeft en zij roept deze wereld op zich te schikken om Hem te ontmoeten, hiér onder het Kruis en stráks tot volledige verlossing. Deze dienst kan en moet vervuld worden met allen, die in dezelfde betrekking tot Christus staan.

L.

Christus ten leven opstond. Tot vreugde van ouders, familie en gemeente.

In dezelfde dienst werd afscheid genomen van een broeder en zuster die met hun gezin naar Australië vertrokken. Onze predikant die twee dagen later naar Moskou zou vertrekken, werd door enkele broeders in gebed aan de Heer opgedragen. Ondertussen is Zaterdag 4 Juni de tentcampagne begonnen in Hengelo, waarover, naar wij verwachten, binnenkort afzonderlijke mededelingen zullen volgen.

Uw S. W. VIS.

ALBLASSERDAM

Pinksterfeest

De eerste Pinksterdag brs en zrs was

7

voor de kleine gemeente Alblasserdam wel een echte feestdag, want op die dag werden er twee mensen door de doop aan de gemeente toegevoegd.

Gezamenlijk trokken we op die dag op naar Rotterdam Z. waar door onze br Voorganger, Ds R. Reiling, vier mensen werden gedoopt één br en één zr uit Rotterdam, en één br en één zr uit onze kleine gemeente. Het kleine kerkgebouwtje was tot op de laatste plaats bezet en velen waren getuigen van dit gebeuren. Wat op dat moment mijn gedachten waren kan ik moeilijk schrijven, toen ik onze beide eerste doopcandidate zag afdalen in het watergraf, om door dit te doen hun geloof te belijden voor de wereld. Dit is altijd iets groots, maar toch voor een gemeente, die nog zo jong en zo klein is, is dit toch wel iets heel groots, nog geen drie jaar telt onze gemeente, en zichtbare vruchten ons deel.

Wat is het soms moeilijk voor een

Nagekomen advertenties

Heden overleed na een langdurige ziekte in de volle verzekering des geloofs onze lieve Vrouw, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

Pietje Vellinga

in de ouderdom van 72 jaar.

Uit aller naam:
E. de Vries.

Harlingen, 7 Juni 1955.
Grote Ossenmarkt 12.

De begrafenis heeft plaats Vrijdag 10 Juni te Midlum.

Na een langdurige ziekte nam de Heere uit ons midden weg op 7 Juni j.l. onze zuster

Pietje de Vries—Vellinga

in de ouderdom van 72 jaar.

Wij verliezen in haar een trouw en toegewijd lid.

Baptisten Gemeente
Harlingen.

kleine gemeente. Wij willen van alles wel beginnen, en er is geen mogelijkheid voor, want er is geen lokaliteit. Weliswaar hebben we 's Zondags onderdak, maar dan ook maar alleen op Zondag, hoe dringend is het om een gelegenheid te krijgen, die de gehele week tot onze beschikking is, als we eens bedenken dat onze afdeling Zusterhulp op 't ogenblik plm. 20 leden telt, en dat die vergaderen in een huiskamer. 23 leden telt onze gemeente momenteel en een zondagsschool met plm. 45 kinderen waarvan sommigen al zo groot zijn, dat ze wat anders moeten, naar een vereniging maar die is er niet. Moge onze God ook zo gauw mogelijk in deze voorzien.

Was het niet kort na Pinksteren, toen de beide volgelingen van Jezus, het aan die man moesten zeggen, waarvoor die man daar eigenlijk zat aan de schone poort? Och het was een man, hij had nooit kunnen lopen, en hij moest door zijn vrienden worden gedragen, naar die plek, waar hij dagelijks zat, om maar af te wachten, wat zijn medemensen hem deden, wilde hij verder blijven leven. Wat een toekomst voor die man! Twee mensen bleven bij hem staan, twee arme mensen, wat zeg ik arme mensen? Wel waren het arme mensen,

want zilver of goud hadden ze niet; en dat was toch wel hetgeen waarop de verlamde gerekend had. Maar rijk waren ze, want luister eens wat ze nu gaan zeggen, maar hetgeen wij hebben, dat geven wij u „Sta op en wandel”, dit konden ze doen in naam van hun Heer en Heiland.

Laat het zo mogen wezen, dat al hebben we dan geen zilver of goud, en al hebben we dan niet, hetgeen wij menselijk gesproken, eigenlijk moesten hebben, dat wij dan toch hetgeen wij bezitten in onze Heer en Heiland, ook aan andere mensen mogen zeggen. Moge God het werk, dat hier op zo'n bescheiden wijze wordt gedaan, rijkelijk zegenen.

Gedenk ook dit werk in uw gebeden. U groeten de brs en zrs van Alblaserdam.

Uw br in Chr.,
CHR. KEMPER.

Beste br K.: Gemeenteberichten mogen eigenlijk geen meditaties worden! Dat doet u niet weer, hé?

E.R.

Nog wat vergeten:

Alblaserdam en omgeving, brs en zrs, is een gebied waar veel industrie is en vele jonge gezinnen uit ons land trekken naar deze omgeving om zich hier te vestigen. Onder deze gezinnen bevinden zich ongetwijfeld mensen die Baptist zijn en zoeken naar gemeenschap. Mag ik dan hier een paar adressen mogen doorgeven, waar deze mensen dan inlichtingen kunnen verkrijgen.

Voor Alblaserdam: A. C. van Well, Randweg 135, Alblaserdam.

Voor Papendrecht: J. Buntjer, Lijsterstraat 9, Papendrecht.

Voor Dordrecht: V. der Burght, Krispijnweg 48 c, Dordrecht.

Verantwoording

In de maanden April en Mei mochten wij de volgende giften en collecten ontvangen:

- 1 voor het Jubileum-Evangelisatiefonds („Uw hand aan de ploeg”): 2de Exloermond f 105.70; N. Weerdinge f 62.01; Stadskanaal f 204.70; Sneek f 248.85; Den Haag-S f 27.— (nagekomen); Zandbulten (+ Dokkum) f 60.—; Daarlerveen f 69.20; Haarlem f 10.— en f 32.—; N. Pekela f 131.60; Vriescheloo f 12.75; Valthermond f 10.—; Workum f 71.43; Deventer f 99.90; Zutphen f 22.—; Amsterdam f 65.01; Enschede f 55.—; Haulerwijk f 39.50; Noordbergum f 49.25; J. H. te L. f 5.—; A. G. P.—G. te A. f 25.—; P. B. te A. f 25.—; H. G. te H. f 15.—; Gewest Z. O. Drente f 71.—.
- 2 voor de E.C.U.: Staveren f 200.—; Apeldoorn f 25.— en f 45.—; Deventer f 75.—; N. Weerdinge f 20.—; Sneek f 97.06;

Delfzijl f 94.—; Fr. Bondsdag f 70.—; Drachten f 30.—; N. Pekela f 129.79; E. E.veen f 127.78 en f 51.38; Leeuwarden f 48.69; Valthermond f 25.02; Heerenveen f 42.25; Eindhoven f 60.—; N.B.J.B. f 1750.—; Almelo f 13.66; Arnhem f 19.16; Harlingen f 52.26; Zr D. H. te L. f 10.—; H. G. te H. f 15.—; N. N. te H. f 2.50.

3 voor de Opleiding: Staveren f 50.—; Heerenveen f 42.90; Arnhem f 21.60; Enschede f 26.42; Hengelo f 80.40; Borne f 6.97.

4 voor het Pensioenfonds: legaat Ds H. V. te S. f 100.—.

5 voor het 10-cents-fonds (kerkbouw): Groningen-Z f 70.48; Delfzijl f 40.—; Daarlerveen f 16.63; Heerenveen f 32.50; R'dam-C f 53.—; Hengelo f 225.45; Mej. M. A. W. te A. f 2.50; J. d. B. te A. f 2.50; K. te D. H. f 5.10; Mevr. T. P. te Z. f 5.20.

Hartelijk dank aan allen die gaven! Wel, het vrijwillig bijdragen komt er in. Maar nog algemener en omvangrijker moet het worden!

De Unie-adm.,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie.
Giro 1504 ten name van de Unie-Bouw-Stichting.

Mededelingen

N.B.J.B.

LANDELIJKE
ZONDAGSSCHOOL CENTRALE

Jaarvergadering
op Zaterdag 18 Juni in een zaal
van Hotel „Geitenbeek” te Zwolle
(t.o. Station N.S.)

Aanvang 's middags 4 uur

Agenda:

- 1 Opening
- 2 Jaarverslag secretaris
- 3 Jaarverslag penningmeester
- 4 Reorganisatie
- 5 Losse Schakels door Mej. Van Beek
- 6 Voorstel: Samenstelling van het bestuur
- 7 Bespreking „De Kindervriend”
- 8 Bespreking „De Herdersfluit”
- 9 Kinderevangelisatiewerk
- 10 Voorstel gewest Twenthe: Samenstelling Reglement voor de Gewesten
- 11 Voorstel gewest Groningen: Opleidingscursus voor Zondagsschoolleiders en -sters
- 12 Rondvraag
- 13 Sluiting.

Laat ieder gewest vertegenwoordigd zijn.

Ds J. A. SCHOLTE, secr.
Schoolstr. 117, Musselkanaal.

De U.B.S. is in de gelegenheid een houten noodkerk van plm. 250 zitplaatsen te kopen. Welke gemeente heeft hiervoor serieuze belangstelling?

Brieven zo spoedig mogelijk aan het secretariaat der U.B.S., Dalweg 77, Arnhem.

BEROEPINGSWERK

In overleg met de E.C.U. en met goedvinden van de Comm. t. d. Opleiding en de Raad der Gemeente te Hengelo (O), beriep de Gemeente Pernis Ds H. Ploeger van Borne tot haar Voorganger en voor het werk op de Zuid Holl. eilanden.

De Gemeente te Apeldoorn geeft met dankbaarheid mededeling van het feit, dat de verrijdering tussen haar en Ds H. C. van der Flier ontstaan, door verzoening en wederzijdse vergeving geheel is weggenomen en dat br en zr Van der Flier opnieuw tot onze Gemeente zijn toegetreden.

Namens de Gemeente,
H. A. WALDNER.

Advertentiën

Zo de Here wil, hopen onze lieve ouders

J. Ph. Zwart

en

J. Zwart—v. d. Velden

de 23e Juni hun 50-jarig huwelijksfeest te vieren.

Wij zijn God er dankbaar voor dat zij zo lang voor ons gespaard zijn gebleven.

Hun dankbare kinderen,
kleinkinderen en
achterkleinkindje.

Utrecht, Kruisstr. 4.
Juni 1955.

Woensdag 20 Juni hopen, zo de Heer wil, onze geliefde ouders en Grootouders

Sijtze Veersma

en

Pietje Veersma—Bakker

de dag te herdenken dat zij voor 25 jaar in de echt werden verbonden.

Hun dankbare kinderen
en kleinkinderen.

Staveren, Juni '55.
Voorstr. 124.

Per 15 Juni of 1 Juli gevr. een
flink Meisje

boven 20 jaar in pensioen „Dreijeroord”, Oosterbeek.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Onze Profeet spreekt

En Hij (Jezus) opende Zijn mond en leerde.

Matth. 5 : 1.

De mensen, die in kleiner en groter kring rondom Jezus stonden, voelden dat er iets ophanden was. Zij bevonden zich in een krachtenveld, waardoor hun geest tot ontwaken gekomen was en nu rekten zij de halzen als om achter de horizon te kunnen zien. Wat was het dat op doorbreken stond en bestemd scheen om deze wereld op te rollen en haar plaats in te nemen?

De Heer, die de spanning kent, die daar ontstaat, waar Hij zich openbaart, geeft de onzekere verwachting een duidelijke gestalte: het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen.

Door deze nauwkeurige stempeling van het tijdsgewricht, waarin Zijn verschijning ons brengt, wordt de vraag brandende: wie zal dat Rijk binnen gaan? Wiens naam staat geschreven in de hemelen? Wie heeft deel aan de toekomstige wereld?

Zij zijn de zaligen.

Zij zijn het, die gelukkig te prijzen zijn.

En op wiens lippen gaat de vraag niet branden: Heer, behoor ik, ook ik, tot hen, die Uw mond heil toezegt?

Het is van groot belang daarop acht te geven. Wie het antwoord geeft op de vragen, die in de harten oprijzen als het Koninkrijk Gods de ziel genaderd is.

Het antwoord schuilt in tweeërlei mededeling.

Het eerste is, dat Jezus zich nederzette. Het is de leraar, die zich nederzet.

Als Jezus zich nederzet, geeft Hij daarmee te kennen, dat Hij wil gaan onderrichten. Dat verstonden Zijn discipelen en vandaar dat zij toen tot Hem kwamen. Zij begeerden Zijn onderricht.

Het andere is, dat Hij, aler Hij begon te leren, Zijn mond opende.

Deze mededeling is van hoog belang.

Wie wil geven, moet eerst ontvangen.

Dat wil zeggen: wie als profeet wil spreken, moet eerst zijn mond opendoen. Hij moet zich de woorden in de mond laten leggen. Hij mag niet spreken uit zijn eigen hart. Dat ik niet uit mijn eigen hart spreek, zegt Mozes (Num. 16 : 28), zal daardoor blijken, dat mijn woorden vervuld worden. De valse profeten „spreken het gezicht huns harten, niet uit des Heren mond” zegt Jeremia (Jeremia 23 : 16). En de Here Jezus zegt (Joh. 8 : 44) van de duivel: „Wanneer hij de leugen spreekt, zo spreekt hij uit zijn eigen mond”. Daarom zegt Petrus (II Petrus 1 : 19, 20), dat het profetische woord „zeer vast is en ge wél doet, dat ge daarop acht geeft”, omdat geen profetie in de Schrift opgenomen, „voortgekomen is uit het „eigene”, niet is voortgebracht door de wil eens mensen”.

De valse profeet spreekt „uit het „eigene” en toont zich daarmee aan de duivel verwant en blijkt daardoor in de dienst van de duivel te staan, die „uit zijn eigen spreekt”. De ware profeet doet eerst zijn mond open en wat hij dan zegt, komt niet voort uit zijn eigen hart, maar uit de hemel, uit Gods hart, van God, die Zijn woorden de profeet in de mond legt.

De Apostel vraagt om de voorbede, dat hem het woord gegeven mocht worden, als hij zijn mond open deed (Efeze 6 : 19). Paulus wenste niet te spreken als theoloog, maar als profeet, en dat moet elke dienaar des Woords begeren. Hij moet voor God zijn mond open doen, aler hij gaat prediken en dan zal hij niets anders uitspreken, dan wat de Here hem in de mond legt.

God wekt daartoe op: Doe uw mond

De eindredactie wordt voorlopig waargenomen door Ds J. Louw, Valkenboschkade 25, Den Haag.

wijd open en Ik zal hem vervullen. Psalm 81 : 11.

God belooft Zijn volk zich aan hetzelfde te zullen openbaren; Zijn wil aan Israel bekend te zullen maken, zodat het steeds en overal in Zijn licht zou kunnen wandelen. Hij belooft het beste en Hij belooft het rijkelijk: Zijn openbaring. En is zonder deze gelukzaligheid denkbaar?

De Here Jezus zette zich neder en opende Zijn mond en God heeft die mond rijkelijk vervuld. Woorden van licht en leven stroomden en stromen daaruit de eeuwen door.

Zekerheid, volledige zekerheid woont er in wat Jezus zegt.

Zalig wie Zijn woorden hoort en dezelfde doet; zalig wie eigen leven laat opnemen in de realiteit van Jezus' woorden. Hem delen ze eeuwig leven mee! De toekomstige wereld is zijn erfdeel.

Onzalig, die ze hoort en niet doet!

Onzalig, die op Zijn woorden niet ingaat en niet door Zijn woorden heen, niet door de gehoorzaamheid aan dezelven, het Rijk des Vaders binnen gaat.

Hij valt .... en zijn val is groot.

Leest nu de „Bergrede” en leest ze als de woorden van Hem, die eerst Zijn mond open deed en toen uitsprak de woorden, die God daarin legde.

Bedenk, dat hiermede Gods beslissing over uw leven valt. De eeuwige God legde in Christus' reine mond Zijn Woord en dat Woord, Gods eigen Woord sprak Christus uit. God is de

hij is rein". Alleen die mens, die geheel melaats is, kan rein verklaard worden. Alleen hij, die zich geheel en al verloren weet en geen enkele pleitgrond meer heeft, wordt gerechtvaardigd.

Hij, die meent niet geheel verdorven te zijn, niet geheel melaats te wezen, die denkt nog vele geboden te hebben bewaard, wordt niet rein verklaard. „Want wie de gehele wet zal houden en in één zal struikelen, die is schuldig geworden aan alle”.

Naast de rechtvaardigen noemt Prediker de wijzen. Zij zijn met hun werken in Gods hand, al hun doen is reeds tevoren bepaald. Hier is de gedachte der voorbeschikking duidelijk. Het vraagstuk hoe zich met deze voorbeschikking de menselijke verantwoordelijkheid laat rijmen, ligt boven ons denkvermogen. Dat is door ons niet op te lossen, we moeten het als ondoorgrondelijk aanvaarden.

Ook weten we niet of „liefde” dan wel „haat” ons wedervaren zal, daar de toekomst, d.i. al hetgeen dat voor ons ligt, vóór ons aangezicht zich verbindt, verborgen is.

Niet alleen dat, maar wij weten ook niet of liefde dan wel haat onze eigen harten vervullen zal. De mens weet niet waar hij in de toekomst nog toe komen kan! De mens kent zichzelf niet.

Van Christus staat geschreven, dat Hij wist, wat er in de mens was. Wij weten niet van hoedanige geest wij zijn. Nog moeilijker wordt voor Prediker het probleem. Hij zegt: „Alle ding gelijk aan alle”, d.w.z. aan allen wedervaart alles - enerlei wedervaart de rechtvaardige en de goddeloze, de goede en de reine als de onreine; zo die offert als die, die niet offert: gelijk de goede, also ook de zondaar, dien die zweert gelijk dien die de eed vreest.

Er is nog al een groot verschil tussen rechtvaardig en goddeloos. Wij zouden verwachten, dat het lot van de één dan ook verschillend zou zijn van het lot van de ander! Welk een onderscheid tussen hem die offert en de ander, die niet tot God nadert met offerande. Welk een brede plaats namen de offers niet in onder Israël! Zeker, een enkeling als de psalmist heeft wel verstaan, dat offeranden Gode niet behaagden. „Gij hebt geen lust gehad — aldus David — aan slachtoffer en spijsoffer; brandoffer en spijsoffer hebt Gij niet geëist”. Bij de profeten, zoals Hosea vinden we deze woorden: „want Ik heb lust tot weldadigheid en niet tot offer; en tot de kennis Gods meer dan tot brandoffer”. Zijn voorganger Amos sprak: „want ofschoon gij Mij brandofferen offert mitsgaders uwe spijsofferen, ik heb er geen welgevallen aan; en het dankoffer van uwe vette beesten mag Ik niet aanzien”.

Toch komt het mij voor, dat bij deze profeten, niet gedacht moet worden aan een geheel afwijzende houding die aangenomen moet worden tegenover de offers, maar meer treedt daar de ge-

dachte op de voorgrond, dat het met het brengen van uitwendige offers alleen, niet klaar is. De offeranden uit sleur gebracht, zonder dat daarbij een werkelijk toekeren is van het hart naar God, is Hem niet aangenaam!

Dat begreep de Psalmist en dat begrepen ook de profeten. Het offer moet de openbaring zijn van de gezindheid van het hart. Zó gezien is er onderscheid tussen hem die offert en degene, die niet offert. Prediker verwacht dat er onderscheid zal zijn, tussen deze beiden, maar hij zag het tegendeel. Nog noemt hij „die, die zweert” en „die, die de eed vreest”. Er is onderscheid tussen hem, die zweert zonder eerbied voor Gods heilige naam, en hem, die uit eerbied en heilige schroom terugdeinst het gebruik van Gods naam, bij het zweren.

Tegen het lichtvaardig zweren kwam ook Christus op, wij lezen in Matth. 5 : 34 „maar Ik zeg u: zweert ganselijk niet, noch bij de hemel, omdat hij is de troon Gods, noch bij de aarde, omdat zij is de voetbank Zijner voeten; noch bij Jeruzalem, omdat zij is de stad des groten konings, noch bij uw hoofd zult gij zweren, omdat gij niet een haar kunt wit of zwart maken”.

Het is bekend dat de secte der Essenen geheel afwijzend stond tegenover het zweren. Herinnerd zij nog aan de uitspraak van Jacobus: „doch vóór alle dingen, mijne broeders, zweert niet, noch bij de hemel, noch bij de aarde, noch enige andere eed, maar uw ja zij ja en het neen neen, opdat gij in geen oordeel valt”.

Prediker wordt teleurgesteld in zijn verwachting dat er onderscheid zou zijn. Dit onderscheid bleek er in het geheel niet te zijn. Er valt voor de mens niets te roemen.

Enerlei wedervaart allen. Voor allen is er de dood. Dit noemt Prediker een kwaad, dat is voor hem weer „de ijdelheid”, die hij opmerkt bij al wat onder de zon geschiedt. Daarvan staat de bijbel vol. Abraham, Gods vriend, was rijk; maar de dwaze Nabal was het ook! Jozef, die de zonde ontweek, zat in de kerker; maar de goddeloze Manasse zat daar ook! De goddeloze, van God verworpen Saul sneuvelde op het gebergte van Gilboa, maar Davids vriend Jonathan sneuvelde daar ook! Stefanus wiens aangezicht was als eens engels, werd gestenigd, maar Achan, die zich vergreep aan het verbannene, onderging de steniging ook! — Enerlei wedervaart de rechtvaardige en de goddeloze. — Waar is nu het recht?

Waar blijft nu Gods rechtvaardig oordeel?

Wordt vervolgd.

D. SLORT.

Van het Zendingsfront

Afrika houdt ons de spiegel voor

Onder bovenstaande titel vonden we in het „Oecumenisch Jeugdnieuws”, uitgave van de Oecumenische Jeugdraad Nederland, Jaargang 6, April 1955, een weergave van de lezing van Philip Porter op de Februari Conferentie van dit jaar gehouden.

Hoewel de secretaris der U.Z.C. in het bezit is van brieven van de zusters Fenny Vorsteveld en Gerda Brongers, geeft hij deze keer liever uittreksels van bovenstaande toespraak weer.

Na enkele inleidende opmerkingen, vestigt Philip Porter de aandacht van zijn gehoor op het feit, dat acht procent van de wereldbevolking woont in Afrika op drie en twintig procent oppervlakte van de aarde. Verder worden hier een acht honderd tal talen en dialecten gesproken!

Als er sprake is van wereldmachten, dan is Afrika er één van, zij voor een groot deel nog in wording. Afrika wil niet een land zijn, gebruikt door anderen zonder medezeggenschap. Meer en meer zal Afrika gaan meespreken en beslissen over het gebruik van de rijke bronnen. Afrika levert de grote machten de atoombom, gedolven met het zweet van duizenden van zijn kinderen. Het wil ook een stem hebben in het gebruik van de macht, die het beschikbaar stelt.

Dan gaat de inleider spreken over de machten binnen het Afrikaanse leven en wel vervolgens over het Animisme, het Communalisme, het Stamverband en het Veelgodendom.

1 Animisme

Angst voor ziekte, angst voor dood beheerst het leven.

Aan de met kracht geladen machten der omgeving wordt een persoonlijk wilsleven toegeschreven. De Afrikaan heeft tegen deze machten van ziekte en dood als enig verweer de medicijnman.

Het Westen bracht nieuwe bestrijders. In de eerste plaats het Christendom, nog beter Christus zelf, Die Overwinnaar is op de machten, en alles overwonnen heeft.

In de tweede plaats: Wetenschap en Techniek, die tezamen met de volksopvoeding een krachtig wapen tegen de machten vormden.

Helaas, daarbij bleef het niet. In de plaats van de oude machten kwam een nieuwe: het gescheiden houden van geestelijke en materiele dingen; een levenshouding, die de blanke handelsman bijzonder goed van pas kwam. Ondanks zijn Christelijke beschaving bracht de

Radio-dienst N.C.R.V.

Maandagmorgen 20 Juni van
10.30—11 uur, te leiden door
Ds J. Broertjes te Utrecht.

Zingen Gez. 88 : 1, 2 en 3.

Gebed.

Schriftlezing 1 Petr. 2 : 17 t/m 25.

Toespraak over: „'t Is geloven, 't blijft geloven!'”

Dankgebed.

Zingen Gez. 135 : 1, 2 en 3.

De liederen zijn uit „Lofzangen en Gebeden”, uitgave 1952.

blanke onderdrukking, ongelijkheid en onrecht. De kritiek bij de Afrikaan groeide: Of de Christenen zijn huichelaars of ze moeten getuigen tegen het onrecht. En daarnaast moest door het gedrag van de blanke wel de mening postvatten, dat het Christendom zwakker is dan het Animisme of de Islam, die wel de eenheid van het leven volhouden.

2 Communalisme

Afrika is land en bezit van de commune, de gemeenschap; het individu is bijna geheel ondergeschikt aan de gemeenschap, bestaat slechts als deel daarvan. Het Communalisme gaf de weerstand, nodig om stand te houden in dit land van ziekte, oerwoud en wilde dieren.

Alle sociale vormen moet U in dit licht zien. Zo ook de polygamie. (Het bezit van meer dan één vrouw).

Het Communalisme kent geen betaalde arbeid. Het is de vrouw, die het werk doet.

Meer land bracht met zich mee: meer vrouwen!

Zo kent deze samenleving ook geen middelklasse. Het zijn alweer de vrouwen, die de producten op de markt brengen en de kleding voor hun gezin mee terugbrengen. Zij houden de kas, handelen en zij zijn de arbeiders.

De man daartegen ordent, spreekt recht, heeft de supervisie. Zo is alles omschreven in traditie, in een cirkel opgesloten.

De waarde van deze vorm van samenleving is dat men alle bezit deelt, voor elkaar instaat en van elkaar het volle profijt heeft. Zo gaat b.v. een begaafde studeren in Europa doordat de hele stam voor hem spaart. Maar dan moet hij ook terugkeren en aan de stam het geleerde ten nutte maken. Zo is alles opgesloten en ondergeschikt aan de gemeenschap.

Het Christendom bracht het besef een „ik” te zijn voor God en daarmee de

mogelijkheid persoonlijke beslissingen te nemen. Een nieuwe waardigheid als individu! Dat doorbrak het Communalisme. Het Christendom oefende ook kritiek uit op de polygamie. Moet een Neger als hij Christen wordt maar één vrouw houden? En de blanke praktijk dan die zijn leer tegensprekt?

Een nieuwe macht meldde zich: het Individualisme. Men maakte zich los uit de bindingen van de oude samenleving en wat kwam er daarvoor als innerlijke waarden terug?

3 Het stamverband

Wie niet tot de stam behoort is vijand. Vandaar de eindeloze stamtwisten. Het Christendom bracht de stammen tot vrede, maar stelde er het racisme voor in de plaats. De zwarte mens telde niet mee. De blanke nam het heft in handen. (Ten Zuiden van de Sahara leven honderd en vijftig miljoen zwarten en slechts drie miljoen blanken met inbegrip van Zuid Afrika).

West Afrika met een hoge mate van zelfbestuur is uitzondering. En zelfs hier heeft men in de vlag als symbool van de volksheld, de tsetse vlieg, het insect, dat het de blanke onmogelijk maakte hier te leven.

Elders ontwikkelden zich overal koloniale ideeën: zwarte minderwaardigheid en dus blank bestuur terwille van het volk en andere leuzen om aan de macht te blijven. Het resultaat van deze gedragslijn is: ressentiment, onrust (Mau Mau), de opmars van de Islam enz.

4 Polytheïsme (Veelgodendom)

Iedere stam een eigen god of eigen goden. Wat een verdeeldheid, wat een machteloosheid van de mens, wat een verspilling en dwaasheden.

„De majesteit van de onvergangelijke God hebben zij vervangen door hetgeen lijkt op het beeld van een vergankelijk mens, van vogels, van viervoetige en van kruipende dieren”.

Maar wat hebben wij Afrika gebracht? Inplaats van het veelgodendom kwam het veelkerkendom, Missie, Protestantse zending in haar bonte verscheidenheid.

Is Christus dan gedeeld? Wanneer de Neger niet een thuis vindt in de Islam met zijn eenheid en broederschap, zo wordt voor velen het cynisme het enige onderkomen”.

Aldus Philip Potter.

Enkele opmerkingen

Wie zich intensief met de zending en de daarmee samenhangende problemen bezighoudt, vindt in de lezing van Philip Potter geen nieuwe klanken. Wel plaatst hij hier en daar een vraagteken en zal ongetwijfeld het een en ander anders geformuleerd hebben. In principe

onderschrijft hij wel de grondgedachten van deze lezing.

Omdat de lezing van Philip Potter in een notedop uitdrukt wat een ieder van ons dient te weten, werd zij hier opgenomen. Afrika vraagt een radicaal, positief, bijbels antwoord. Niet alleen Afrika, doch overal waar in alle oprechtheid zending gedreven wordt. Christus is het antwoord voor het individu, waar dan ook ter wereld.

In één van haar brieven wijst z'r Fenny Vorsteveld mede op deze dingen. We hopen haar in de komende weken het woord te geven. Persoonlijk kan de secretaris der U.Z.C. het gevoel niet van zich afzetten, dat men de zending nog te veel als een soort van liefhebberij ziet, dat toch vooral niet te veel mag kosten. Zending is de permanente opdracht der N.T. Gemeente. En waar de zending waarden en machten aan het wankelen brengt, daar heeft men al deze problemen rustig en bezonnen in het licht van Gods Woord te bezien en te doordenken. De christen heeft een mens te zijn, die zich nauw bindt aan Christus, doch ook een mens met een wereldwijde visie „omdat hij gezegd heeft: De wereld is de akker”.

Met vriendelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,

H. D. HOOCHWINKEL.

Schiedam

deelt mede:

Zondag 26 Juni zal het voor Schiedam een zeer bijzondere dag worden. In de avonddienst van 7 uur zal deze jonge Gemeente worden geïnstitueerd tot een zelfstandige Baptisten Gemeente. Voor deze plechtigheid zal Ds Hooghwinkel van Rotterdam C. naar Schiedam overkomen om de Gemeente te institueren.

Deze gebeurtenis zal dan niet iets zijn van „vandaag of gisteren”. Er zijn jaren van gebed en strijd overheen gegaan.

Bij de oprichting van de Gemeente (Evangelische Gemeente 1 Juli 1945) was de grondslag voor een Baptisten Gemeente reeds gelegd in de statuten en reglementen, onderhoudende het Sacrament de doop der gelovigen. Helaas wat een strijd heeft dit in de loop der jaren veroorzaakt. Hoevelen waren er die deze Bijbelse waarheid niet konden aanvaarden en zich ook niet wilden laten overtuigen. Trots alles ging de arbeid door. Wij kwamen weer een stap nader, toen 7 jaar geleden Ds Segaar door Ds K. Reiling werd gedoopt. Toch moesten er nog enkele jaren overheen gaan, eerdat in een ledenvergadering in Mrt. 1954 besloten werd tot de ontbinding van de Evangelische Gemeente en oprichting

van een Baptisten Gemeente. Sinds dien werd 3 maal het doopvont geopend in Rotterdam C omdat een aantal gelovigen uit Schiedam de wens te kennen hadden gegeven de Heiland te willen volgen ook in de doop. U begrijpt dat wij de Baptisten veel dank verschuldigd zijn voor het veilige onderdak dat wij daar mochten vinden. De broeders en zusters, en vooral ook Ds Hooghwinkel niet te vergeten, hebben ons met veel raad en daad bijgestaan en zich met veel liefde over ons ontfermd. Als straks onze Gemeente geïnstitueerd zal zijn telt zij slechts 20 leden, maar zij zal met alle liefde en overgave arbeiden om anderen te winnen voor de Heiland en hen wijzen en leren de weg der gehoorzaamheid te gaan.

U begrijpt dat Schiedam het zeer op prijs zal stellen indien er broeders en zusters zullen zijn die deze bijzondere dag (Zondag 26 Juni) zouden willen meemaken. U is dan ook hartelijk welkom.

J. SEGAAR, Voorg.

EMMEN

Wij willen onze mede-brs en zrs graag deelgenoot maken van de blijdschap die ons te beurt is gevallen.

Met Pinksteren hoorden wij, dat een jonge zuster voor Jezus had gekozen en op Zondag 5 Juni, werd een andere jonge zuster in het midden der gemeente gedoopt. En met recht kan hier gezegd worden, in het midden der gemeente, want ons ruime kerkgebouw was bijna geheel gevuld.

Onze Voorganger Ds H. v. d. Werf bepaalde zijn gehoor bij de geschiedenis van Filippus en de kamerling, wijzende op de grote opoffering die beiden aan de dag legden om de blijde boodschap te verkondigen en te aanvaarden.

Met zeer velen schaaften wij ons om de Dis des Heren, waar onze zuster hartelijk welkom werd geheten.

De Secr. M.

STADSKANAAL

Het was Zondag de 5 Juni, een feestdag voor de gemeente van Stadskanaal. Ons kerkgebouw was tot in alle hoeken gevuld. Heel wat banken moesten gereserveerd worden, voor de familie's van de dopelingen; er werden niet minder dan 10 jonge mensen gedoopt, allen

kinderen, van Gemeentelieden.

Onze Voorganger bepaalde ons die morgen bij de strijd die ons allen wacht. Op duidelijke wijze werd de wedloop des levens ons voor ogen gesteld, maar ook werd met grote nadruk de overwinning en de daaraan verbonden prijs uiteengezet. De gehoorzaamheid van de 10 jonge mensen kan strekken tot voorbeeld van vele anderen. Het was een roerend moment, toen al deze jongeren geknield lagen op het platform, en door onze Voorganger werden opgedragen aan de Heer waarop de doopsbediening aan hen allen werd voltrokken. Er vloeiden tranen van blijdschap — een blijdschap ook gesmaakt bij de viering van het Avondmaal direct daarop.

En wie kan ons de vreugde ontnemen die wij allen zo rijkelijk hebben gesmaakt bij het vieren van het avondmaal.

Mochten wij allen blijven in Hem.

R. B.

DEN HAAG

Werden vorige maand 3 jonge mensen door de doop aan de gemeente toegevoegd, op de 1e Juni-Zondag mocht wederom aan 5 nieuwe leden, na uit het watergraf te zijn opgestaan om in nieuwheid des levens met Christus te wandelen, aan de Dis des Heren en in de gemeente, een hartelijk welkom worden toegeroepen. De Heer heeft grote dingen aan ons gedaan, dies zijn wij verblijd. Het was een dag van rijke zegen in de gemeenschap met onze Heiland en met elkander. Ook werden onze gelederen versterkt met brs en zrs, die met attestatie tot ons zijn overgekomen, waaronder een 13-tal leden van onze zustergemeente-Oost, welke gemeente op de 1e Pinksterdag haar diensten heeft gestaakt.

Met liefde en ijver hanteert onze Voorganger Ds Harkema de herderstaf en wordt het blijde evangelie met kracht en op duidelijke wijze aan een steeds talrijker gehoor verkondigd. Ook naar buiten uit wordt intensief gearbeid. De evangelisatie-commissie der gemeente doet onder de inspirerende leiding van onze Voorganger goed werk.

Deze zomer worden maandelijks evangelisatiediensten gehouden in het openlucht-theater in het Zuiderpark, dat plaats biedt aan plm. 1500 bezoekers. Door middel van raambiljetten en het vooraf verspreiden van een groot aantal folders in dit stadsdeel alsook in het park, wordt aan deze diensten ruime bekendheid gegeven. Voorts is een tentcampagne, voor evangelisatie op meerdere punten in onze stad, in voorbereiding.

Onze bede is, dat mede door deze arbeid zielen mogen worden gewonnen voor de Heer en Zijn gemeente.

Namens de gemeente,
G. de J., secr.

2e EXLOERMOND

Na lange tijd van zwijgen willen we toch eens weer iets van ons laten horen. Het gaat ons hier als Gemeente goed. De opkomst is zowel Zondagsmorgens als 's avonds goed. Hoewel we zeer veel brs en zrs moesten zien vertrekken naar de industriesteden bleef toch het ledental op peil doordat zielen tot overgave en tot de gemeente kwamen. Ook dit jaar mochten we reeds drie keer de doopvont openen om enige zusters en een broeder te zien afdalen in het watergraf en hernieuwd met Hem op te staan. Brs en zrs, dit zijn alijd weer feestdagen en we willen ook u hierin laten delen.

Het verenigingswerk vindt geregeld voortgang en we mochten reeds onze vierde zondagsschool openen waaraan een veertigtal kinderen het blijde en verlossende Evangelie wordt gebracht, en we hopen en bidden dat allen de Grote Kindervriend maar mogen leren kennen.

Evenals voorgaande jaren zullen Voorganger en zangkoor het dorre Drentheland intrekken om door woord en lied te getuigen van de grote Meester.

Ook droefheid bleef ons niet gespaard. In korte tijd moesten we zien dat twee brs n.l. Hendrik Reinsema en Jan Breider uit ons midden werden weggenomen om voor eeuwig bij Hem te zijn, die ook hen een plaats heeft bereid. Onze bede is: Here wilt Gij de achtergebleven familie's maar troosten met die troost die Gij alléén kunt geven. Brs en zrs Gods zegen op uw arbeid.

De secr. W. v. d. V.

Ingezonden

Opmerkingen rond de permanente commissies

Tijdens de algemene vergadering werden er verschillende opmerkingen gemaakt, over de z.g. vrijwilligheid, welke gefaald zou hebben. De vrijwilligheid was echter maar een onderdeel van de reorganisatie der Unie. Deze hield meer in. Enerzijds zouden de gemeenten op een vrijwillige basis gelden bijeenbrengen voor het algemene werk. Anderzijds werden de permanente commissies, die dit geld beheerden, direct verantwoordelijk gesteld op de algemene vergadering.

Van dit recht werd gebruik gemaakt zowel op de A.V. te Sneek als op de A.V. te Stadskanaal. Het merkwaardige is echter, dat in beide gevallen een afkeurende opmerking werd gemaakt. In Sneek (vanachter de voorzitterstafel) en in Stadskanaal (vanachter de redactietafel) werd

de beide zusters, willen wij U aan de Heer opdragen; God moge U bevestigen en bewaren om op dit waarlijk hogere niveau te werken voor en aan mensen naar Zijn welbehagen.

Na een persoonlijk woord tot de zusters en de door hen bevestigde roeping werden ze in gebed opgedragen.

Na beëindiging van de dienst werden de genodigden in de Leerzaal ontvangen. Men maakte daarvan gebruik om de nieuwe Diaconessen de hand te drukken en een kopje thee te drinken, terwijl door enkele personen een kort woord werd gesproken.

Zuster Daniels, onze besturende zuster, heette Janke en Aly welkom in de nieuwe verhouding waarin zij nu tot Tabitha zijn gaan behoren en overhandigde hen daarbij een mooie zakbijbel.

Als tweede spreker trad Ds Hooghwinkel naar voren die namens de Unie Commissie en daarmee feitelijk namens alle Baptisten in Nederland sprak: dat Tabitha moge groeien, bovenal in de Heer, en dat haar zegenrijk werk zich moge uitbreiden tot heil van velen.

Voorts voerde Ds P. G. v. d. Hooff het woord; ook hij sprak zijn vreugde uit over de groei van Tabitha en over 't feit dat ons Diaconessenhuis tot de Ned. Bond behoort. Tevens sprak hij waarderende woorden over de toespraak van de voorzitter waarin hij met vreugde het klaar en duidelijk gebrachte Evangelie beluisterde.

Ds W. Harkema, predikant van de Haagse Gemeente en dus ook van Tabitha's dienende bevolking, richtte zich in 't bijzonder tot zijn beide gemeentelieden die heden zulk een belangrijke stap deden door zich openlijk in dienst van de Heer te stellen. De genegenheid en voorbede van de Kerkeraad en Gemeente zal hen steunen bij het vervullen van hun taak.

Ook de Ned. Baptisten Vrouwenbeweging was vertegenwoordigd door een van haar hoofdbestuursleden; Mevr. G. S. Olijslager—Muller belichtte de verbondenheid van Tabitha met de N.B. V.B., die wederzijds op hoge prijs wordt gesteld. Tot grote dingen zijn wij in staat als wij de Heiland het meest lief hebben.

De eerste spreekster gaf nu ook nog een bijzonder slotwoord ten beste; z'r Daniels nodigde de familieleden van de zusters alsmede alle belangstellenden uit na dit samenzijn de kennismaking met Tabitha voort te zetten of te hernieuwen door een bezoek aan Badhuisweg 99.

Meerdereren hebben aan deze uitnodiging gehoor gegeven en zo troffen wij later in de middag de beide Diaconessen van deze dag temidden van een grote kring in de met veel bloemen versierde zitkamer in het eigen huis.

De blijde dag voor Tabitha duurde tot laat in de avond en werd met het „Dankt, dankt nu allen God” besloten.

De secretaresse.

Renderloo

Wij willen hier nog graag even het werkkamp onder Uw aandacht brengen. We zoeken namelijk nog enige jongens, die ons willen helpen bij de opbouw van het kamp. Er wordt daartoe een speciaal werkkamp gehouden in de eerste week van Juli (2—9 Juli), dat geheel kosteloos is voor de deelnemers. Als Uw zoon daartoe in de gelegenheid is, laat hij zich gerust aanmelden. Zo'n werkkamp is een prachtige ontspanning, zoals verleden jaar gebleken is.

Het tentenkamp voor gezinnen in de eerste week van Augustus heeft nog enkele tenten vrij. De eerste en de laatste week van Juli zijn geheel bezet; de tweede week van Juli biedt ons huis nog plaats aan ouderen en gezinnen (9—16 Juli).

Alle aanmeldingen kunnen naar mijn adres verzonden worden.

J. J. KIWIET, beheerder.

N.B.J.B. Buitencentrum „Renderloo”, Epe (Gld).

Verbetering

Als contactadres van de kring Alblasersdam is opgegeven (De Christen 10 Juni):

v. d. Burgt, Krispijnweg 48c. Dit moet zijn: Krispijnweg 84c.

Mededelingen

N.B.V.B.-NIEUWS

Op veler verzoek heeft het H.B. besloten dat, wanneer de presidente verhinderd is om naar de A.V. te gaan, in haar plaats wel een plaatsvervangster komen mag als afgevaardigde.

Dan vestigen wij er nogmaals de aandacht op dat het reisgeld voor de afgevaardigden geen bezwaar behoeft te zijn, nu de reisomrekening is ingevoerd.

De reis naar Amsterdam kost 8 gulden per afgevaardigde, of men nu in Haarlem, Harlingen of Treebeek woont. Voor de aanvang der vergadering vindt de reisomrekening plaats.

U behoeft geen kopje mee te nemen naar Amsterdam. De firma Van Nelle schenkt die dag koffie en thee (gratis!) en zorgt bovendien ook voor serviesgoed.

Met hart. groet en D.V. tot ziens.

Uw secretaresse.

ROTTERDAM

Het secretariaat van de Bapt. Gem. Rotterdam-Centrum berust vanaf heden bij br A. Visscher, Cannemanstraat 20c, Rotterdam, v.m. Overschie, tel. 47647.

De Baptisten Gemeente te Rotterdam-C deelt U hierbij mede, dat Zondag 26 Juni D.V. des avonds om zeven uur de Baptisten Gemeente te Schiedam geïnstitueerd zal worden. Deze plechtigheid zal geschieden door Ds H. D. Hooghwinkel.

We nodigen U allen uit deze bijzondere dienst bij te willen wonen.

Het adres der Gemeente is: Broersvest 55, tegenover de Hema.

Namens de Gemeente
te Rotterdam-C,
A. VISSCHER, secr.

Advertentiën

Heden ontsliep in volle vrede onze lieve zorgzame Vrouw en Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

Marie Kulpe

echtgenote van J. H. Blenkers

in de ouderdom van 65 jaar.

„Haar leven was Christus - haar ster-
ven gewin”.

Uit aller naam:

J. H. BLENKERS.

Hengelo (O), 13 Juni '55.
Timorstraat 12.

Heden overleed in haar Heer en Heiland onze geliefde Vrouw, Moeder en Grootmoeder

**Mevr. Hester Veer
geb. Van der Zande**

in de ouderdom van 68 jaar.

Bergen N.H., 14-6-'55.
Achterweg 16.

C. Veer
M. Koen—Veer
J. Koen
J. Veer
A. Veer—Breeuwsma
en Kleinkinderen.

De teraardebestelling zal plaats hebben a.s. Zaterdag op de Gemeentebegraafplaats te Bergen nam. 2.30 uur. Vertrek van het Centraal Ziekenhuis nam. 2 uur.

De overledene ligt opgebaard in de aula van het Centraal Ziekenhuis. Bezoek-uren voorm. van 10—11 en nam. van 3—4 uur.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgeweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Aan de Bedelstaf gekomen

*Zalig zijn de armen van geest,
want hunner is het Koninkrijk
der hemelen.*

Matth. 5 : 2.

Er behoort moed toe om het Woord, dat Jezus in de Bergrede spreekt, te geloven en te verkondigen. Wat vangt men in een wereld als de onze aan met een levenshouding, zoals die hier getekend wordt? Is het niet te vrezen dat, wie naar dit Woord zijn leven richt, spoedig onder de voet gelopen is?

Er behoort moed toe, geloofsmoed, te geloven dat ons hier door de Vorst des Levens, de Heer der wereld, de sleutel tot het Leven, tot duurzame, overwinende Leven gegeven wordt.

De grondtrek van hen, die het Leven winnen is: armoede van geest.

De armen van geest zijn de onsterfelijken.

De anderen staan op een bodem, die veel sneller zinkt, dan zij kunnen klimmen.

* *

Bij Lukas staat dit woord in de directe, de aanspreekvorm. Mattheus levert het ons over in een vorm, waarin het een grotere bruikbaarheid krijgt. Wij kennen de Twaalve slechts van verre en dat zou het ons moeilijk maken de aard der armoede, om welke hun het Koninkrijk Gods wordt toegekend, te verstaan. Mattheus zegt: het is armoede van geest. Die armen zijn degenen, die het Evangelie ontvangen (Matth. 11 : 5).

* *

Armoede is een betrekkelijk begrip. Dat wil zeggen: het is rekbaar. Het hangt af van de maatstaf, die men bij de beoordeling van de positie, waarin de mens verkeert, aanlegt.

De armen, die de Heiland voor ogen stonden, zijn zij, die tot de bedelstaf gekomen zijn, en waar Hij spreekt van armen van geest, zijn het dus degenen, die geestelijk moeten bedelen. Zalig zijn zij, die niet slechts weinig hebben, maar te weinig; die van aalmoezen moeten leven. Zij, die op barmhartigheid, op ontferming zijn aangewezen, verkeren in de gunstigste positie. Zij, die zo arm zijn, dat slechts genade en niets dan genade hen in het leven kan houden, hebben niet slechts de beste kansen om door de diepe nood van het leven heen te komen — neen! zij zijn de enigen, die de algehele instorting der menselijke existentie zullen overleven. Zij, en alleen zij komen door de grote crisis heen.

Het woord „hunner” heeft grote nadruk.

Het heeft een klemtoon.

Het wijst op een tegenstelling.

In deze bevestigende uitspraak ligt een ontkenning opgesloten: zij en géén anderen verkrijgen het Koninkrijk van God; zij en géén anderen worden behouden!

* *

Het zijn de leeg geschuuden, de uitgekleden, die in de Here Jezus naakt aan het Kruis hingen, de onder overschuld verbrijzelden. Het zijn degenen, wier verdorrend bestaan daarom niet ophoudt, omdat er een Ontfermer is, Een, die redeloos, grondeloos, zinloos-weg liefheeft. Een, die laagten zoekt, leegten zoekt voor Zijn volheid.

De armen van geest zijn degenen, voor wie het leven een last werd, té drukkend, een taak, té zwaar, een doel, té hoog. Het zijn de gekrookte rietstengels, de walmende vlasplotten. Zij hebben van niemand meer iets te verwachten en niemand heeft van hen meer wat te verwachten. Het zijn de jammergestalten,

*De eindredactie wordt voorlopig
waargenomen door Ds J. Louw,
Valkenboschkade 25, Den Haag.*

wier ziekte geen arts genezen, wier aangevreten gedaante door geen kleed meer bedekt kan worden.

De zódanigen is het Koninkrijk der hemelen.

Dit te zeggen is onzinnig; het is stuitend. De eeuwen door heeft het protest tegen deze Boodschap niet gezwegen. Buiten de Kerk niet. In de Kerk niet.

Het verwekt een bodemloze verwachting — een verwachting, dáárom zo geweldig en heerlijk en zeker, omdat ze geen bodem heeft.

Ze hangt aan de hemel.

Zou die loslaten....

Al het menselijke is hier weggefallen. Daarom kent ze geen element van onzerheid.

Zalig is hij, die niets is dan laagte en leegte!

„Alle roem is uitgesloten”. Ja! Maar de dankbaarheid is oneindig en vult de ruimte der hemelen. Nimmer sterft het Lied der eeuwig stijgende verwondering in het hart van hen, die te arm waren om zichzelf in het leven te houden (Psalm 22 : 30).

De Here Jezus zet het leven ondersteboven; achterste voor. Voor hen, die rijk zijn; die werken aan een tegoed bij God; die verdienstelijke werken voortbrengen, is er geen hoop. — Toen Luther stervende de woorden op papier krabbelde: „wij blijven bedelaar bij God”, liet hij de wereld de zekerheid achter, dat hij het Evangelie tot in zijn diepte verstaan had.

Die zichzelf aanklaagt, zichzelf

schuldig stelt, die zichzelf verwerpt, die zijn „zelf”, zijn „ik” opheft, (Luk. 14 : 26) wordt vrij verklaard, schuldloos gesteld, aangenomen en tot een nieuw aanzijn geroepen.

Die bedrukt en doodsbakende (Psalm 18 : 16), in opperste nood smeekt: „o God, wees mij, zondaar, genadig!” keert gerechtvaardigd terug in het leven en beërft het Koninkrijk.

Want: zalig zijn zij, die tot de bedelstaf gekomen zijn!

L.

Op N. Test. In de vergadering van Niveau Ouderlingen der Ger. Kerken, gehouden te Den Haag, heeft Dr Hommes een „opmerkelijk geluid” laten horen, zegt „Kerknieuws”. Dr Hommes spreekt daarin van een „onmacht der Ger. Kerken tegenover de totaal gewijzigde structuur der maatschappij”, die meent hij „alleen kan worden overwonnen door een opbouw van het kerkelijk leven op N. Testamentisch niveau”. Dit geldt z.i. voor alle kerken.

Over dit, zich ernstig rekenschap geven van de situatie onder ons volk op kerkelijk gebied, kan ieder, die het wel meent met ons volk, slechts dankbaar zijn. Er is iets gaande in ons land. Het volk ontzinkt de kerk. Er zal een ingrijpende verandering moeten komen, wanneer er op nieuwe wijze contact gelegd zal kunnen worden tussen het Evangelie en ons volk. Wanneer Dr Hommes gelooft, dat daartoe de kerken op Nieuw Testamentisch niveau gebracht moeten worden, stemmen we daarmee overtuigd in. De oorspronkelijke gemeente was een broederschap, een ware levens- en lotsgemeenschap. Ds Hommes vraagt om een gemeenschappelijke levensruimte voor de Ger. kerken, de Ger. kerken, onderhoudende art. 31, en de Chr. Ger. kerken.

Hoe een kerkgemeenschap op N. Test. niveau te krijgen? Hij oppert het denkbeeld om aan de vragen, die gesteld worden bij het doen van openbare belijdenis, deze toe te voegen: „Belooft ge met Gods genade een medemens voor Christus te winnen?”

Wie onzer denkt bij het lezen van dit voorstel niet aan de gewoonte, die vroeger in onze gemeenten bestond, om doopcandidaten het boekje cadeau te geven: „Doe iets voor Jezus”?

Tentarbeid De Duitse Baptisten verrichten tentwerk op grote schaal. Dit werk, dat is afgestemd op de buitenstaanders, brengt in nauw contact met

het volk in zijn brede lagen. Bij tentarbeid, zoals de Duitsers het doen, leert men het volk, zijn nood en verlangen kennen. Te oordeelen naar het laatst gepubliceerde jaaroverzicht hebben de resultaten niet geheel aan de verwachting beantwoord. Het Duitse volk is thans veel moeilijker te bereiken dan direct na de tweede wereldoorlog. De doorgestane nood, de geleden verliezen, de ontgoocheling hadden bereidwillig gemaakt te luisteren naar een boodschap van verlossing. Velen kwamen tot geloof, maar — gelijk te verwachten was — had het Evangelie niet genoegzaam diepte van aarde gevonden, althans bij een deel der bekeerden niet. De economische opbloei verdrong de behoefte aan verlossing, zoals het Evangelie die aanbiedt.

Hoe nu? Hoe zal de tentarbeid vruchtbaarder gedaan kunnen worden? — Men legt vooral de nadruk op intensievere voorbereiding, op krachtige medewerking der plaatselijke gemeenten en op goede „nazorg”. Dan wordt gewezen op de noodzakelijkheid van het gebed voor en tijdens de arbeid en vraagt men persoonlijke getuigenissen tijdens de samenkomsten. Ook de Pinkstergemeenten doen dit werk. Het schijnt door hen — gelijk te verwachten is — op meer sensationele wijze te geschieden. Daartegenover merkt de overzichtschrjver op,

a „dat wij nimmer in een dergelijke sensationele wijze kunnen werken;

b dat we echter de grote beloften, die de Schrift bevat en in de Hand. vervulling vinden, ons in geloof en gehoorzaamheid vollediger moeten toeëigenen;

c beslissend echter is voor onze evangelistische opwekkingsdienst de Geest der liefde, der kracht en der bezonnenheid.”

Een br Tentevangelist schrijft:

„De God der geschiedenis en der genade in Christus Jezus wil, dat we een beweging zullen blijven, vooruit zien en voorwaarts gaan en niet in het verleden blijven hangen. Wat we nodig hebben is opwekking, en niet zozeer reglementering; geloof, en niet zozeer financiële veiligstelling; leven en niet zozeer organisatie.”

Vastgelopen? Op grootse wijze ontplooit zich de macht van het Evangelie in landen, die het nog nimmer zuiver gehoord hebben. In de Zuid-Amerikaanse Staten Brazilië en Argentinië vindt het vele open oren. — In het oude Europa schijnt de boom, hier duizend of meer jaren geleden geplant, aan groeikracht te hebben ingeboet. Het is vooral het feit, dat de jeugd niet meer geboeid wordt, dat ernstig te denken geeft. De Kerken verouderen; hun samenstelling naar leeftijdsgroepen wijst op een afsterven. De vonk springt niet

over. Waarom kan het Evangelie met de volken van Europa geen contact meer krijgen? Houden deze dingen ons bezig? Verontrusten ze ons? Aanvaardt men de gesloten cirkel die de wereld steeds nauwer en nauwer om ons heen trekt? — We zijn als Baptistengemeenschap in Nederland de laatste veertig jaren snel gegroeid: van een 1600 leden tot circa 7000. Dat moet ons dankbaar stemmen. Nu heeft zich de laatste jaren een verschuiving voorgedaan. Oorspronkelijk een in hoofdzaak Veenkoloniale beweging, een opwekking onder een bevolking, die de eigenaardigheden van een geslacht van pioniers vertoonde, hebben economische veranderingen een belangrijk deel dier bevolking naar het Zuiden gedreven. In sociologisch en psychologisch opzicht is daar de bodem een andere. Het opnieuw wortelen en leven in andere bodem en ander geestelijk klimaat, vereist tijd. We kunnen allicht de vertraging in de gang van onze groei ten dele daaraan toeschrijven. Maar de nieuwe situatie vraagt van ons een herorientatie. God helpe daarbij onze jongere generatie. Vooral onze jongere Voorgangers hebben daarbij de krachtige steun en de trouwe voorbede van ons allen nodig. Ze staan in een moeilijk tijdsgewricht. De hoofdzak hebbe de aandacht en de bijkomstige zaken als organisatie en financiën moeten toch vooral op het tweede plan gebracht worden. Ons bewege slechts de vraag hoe we Hém kunnen behagen, die ons tot de heilige krijgsmacht heeft aangenomen.

Gedeeldheid en eenheid De vraag hoe het stond met de eenheid der gemeente, werd vooral in en na de Hervorming brandende. Ze heeft ook de Engelse Baptisten, die zich hadden losgemaakt van de Anglicaanse Kerk, sterk bezig gehouden. In een studie daarover zegt D. Marvyn Himbury o.a.

„De eerste (Engelse) Baptisten, die zoals te begrijpen is, zeer geïnteresseerd waren voor het recht van de plaatselijke gemeente, handhaafden ook zeer nadrukkelijk de wezenlijke eenheid der Gemeente. Geen plaatselijke gemeente kon zichzelf leven!”

Dan geeft hij een aanhaling uit de geloofsbelijdenis, die de Engelse Baptisten opstelden in 1646:

„Ofschoon de afzonderlijke gemeenten gescheiden zijn en elke gemeente een apart lichaam, een, in zichzelf vaste en besloten stad is, zo moeten toch allen wandelen naar dezelfde regel des geloofs, zodat zij met alle geoorloofde middelen, in geval de noodzaak zulks vereist, elkander als leden van één Lichaam en het gemeenschappelijk geloof onder aller Hoofd, Christus, kunnen raden en helpen.”

L.

William Carey

een arme vriend van de rijke God

II

De valse shilling

In 1778 kiest William voor Jezus en gaat hij met beslistheid de weg des geloofs bewandelen. Zelf vertelt hij het voorval, dat tot zijn bekering heeft geleid en we laten hem gaarne zelf even aan het woord.

„Ik was in Northampton geweest, waar ik enige inkopen voor mijzelf gedaan had en waarbij ik een shilling meer had uitgegeven dan ik van mijzelf bezat (een shilling was een groot bedrag voor de doodarme Carey!) Maar ik bezat een nagemaakte shilling, die een handelaar in ijzerwaren mij als Kerstgeschenk gegeven had. Ik wist dat het geen echte shilling was, maar ik kwam sterk in de verzoeking, mijn baas wijs te maken dat die shilling behoorde tot het geld dat hij mij meegegeven had om boodschappen voor hem te doen. Op deze wijze meende ik van mijn schuld af te kunnen komen. Ik herinner mij de strijd die ik op weg naar huis had en ik bad God, mij mijn oneerlijkheid en bedrog voor deze ene keer te vergeven: ik zou het beslist nooit weer doen en als dit voorbij was, een punt zetten achter mijn zondig leven. Mijn goddeloosheid won het in deze innerlijke strijd, ik vertelde de leugen, maar werd ontmaskerd door mijn baas, die mij dóór had. De genadige God liet mij de dans niet ontspringen. Spoedig ontdekte ik, dat iedereen in her dorp van mijn diefstal afwist. Ik ging de mensen uit de weg zoveel als ik maar kon en was zo overweldigd door schaamte, dat het een hele tijd duurde, eer ik weer gewoon meedeed.”

Deze gebeurtenis, zo eerlijk opgebiecht, heeft geleid tot zijn bekering. Hij ontdekte, dat goede voornemens niet voldoende zijn om een ander mens te worden, maar dat er een Zaligmaker nodig is, die de schuld vergeeft en bijstand verleent om een nieuw leven te beginnen. Hij beleed zijn schuld voor God en bad om bekering en werd een wederomgeboren schepsel.

Bijbelstudie bracht hem tot de overtuiging van de doop der gelovigen, en zo werd hij op 5 October 1783 door Dr Ryland van Northampton gedoopt.

Niet lang na zijn bekering zien we Carey (dan 18 jaar oud) voor het eerst op de kansel verschijnen om het Woord Gods uit te leggen. En daarna vraagt men hem steeds vaker en op meerdere plaatsen, om in de diensten voor te gaan.

Eindelijk komt hij in Moulton terecht als Voorganger der Baptisten Gemeente, waar hij op 1 Aug. 1787 officieel in het ambt werd bevestigd en waar hij een jaarinkomen „genoot” van 16 pd. st.

3

Het is in deze plaats, dat hij zijn talenstudie krachtig voortzet en Latijn, Grieks, Hebreeuws, Nederlands en Italiaans volledig onder de knie krijgt, wat wel een unieke prestatie mag heten voor iemand met zo weinig vooropleiding als Carey genoten had. Onder de bedrijven door was hij schoenmaker en onderwijzer bovendien, tot eindelijk een kleine vaste bijdrage van bevriende zijde het hem mogelijk maakte, de schoenmakershamer er bij neer te leggen en zich meer intensief aan Gemeente, school en studie te wijden. Carey mocht het voorrecht smaken, zijn Gemeente tot nieuwe bloei te brengen en vele zielen tot Christus te leiden.

Het is in deze Moulton-periode dat zijn kennis van vreemde landen en volkeren groeit. Hij vervaardigt een leren globe, waarop hij voor zijn schoolleerlingen allerlei geografische en ethnologische wetenswaardigheden in tekening brengt en legt een map aan, waarin hij eveneens vele en belangrijke gegevens op dit terrein en dat van de zending verzamelt. Zo groeit langzaam in hem de overtuiging, dat de Kerken de grote zendingsopdracht van Christus op verschrikkelijke wijze verwaarloosd hebben en dat daar verandering in moet komen.

IN EN OM DE BIJBEL

Het boek Prediker

Hoofdstuk IX (vervolg)

We eindigden ons vorig artikel met „Enerlei wedervaart de rechtvaardige en de goddeloze”. — Waar blijft nu Gods rechtvaardig oordeel? —

Hiermede is niet in strijd wat eerder in dit boek werd gezegd, dat er rechtvaardigen zijn, die het wedervaart naar het werk der goddelozen en dat er goddelozen zijn, die het wedervaart naar het werk der rechtvaardigen. Daar gaat het om de levenservaring, in dit gedeelte om de *doodservaring*. Allen moeten sterven! Of er dan na de dood geen onderscheid gemaakt zal worden, is een geheel andere vraag, en wel een vraag die niet uit het boek Prediker beantwoord kan worden. Over het algemeen geeft het O.T. ons weinig licht over de vraag aangaande het leven na de dood. Echter merken we op, dat in het vervolg deze uitspraak voorkomt, dat het stof wederom tot aarde keert, als

Carey poneert de zendingsgedachte

Maar hoe moet hij zijn collega's en de kerkelijke leiders er toe brengen, de zendingsopdracht weer te gehoorzamen?

Er komt een ongedachte gelegenheid, als hij de predikantenvergadering van de Baptist Northampton Association bezoekt. Daar wordt hem gevraagd om een onderwerp te noemen, waarover men zou kunnen discussiëren. Na enige aarzeling gaat hij staan en stelt de (discussie-) vraag, of het zendingsbevel van Christus niet geldt voor alle predikers van alle tijden en of men niet overal in de wereld het Evangelie moet brengen.

Dr Ryland, leider van de vergadering, springt verbaasd en geschrokken overeind en dondert hem toe: „Jonge man, ga zitten, ga zitten. U bent een enthousiasteling. Als het God belijft de heidenen te bekeren, zal Hij dat wel doen zonder U of mij te raadplegen! En bovendien, waarde heer kunt U soms prediken in het Arabisch, Perzisch of Bengaals? Eerst zal er een nieuwe Pinkstergave van tongen moeten komen!”

Voor een ogenblik had men Carey de mond gesloten, maar het duurde niet lang of voortgaande studie en verder Bijbelonderzoek deden het zendingsvuur weer hoog en met nog groter kracht in hem oplaaien.

Wordt vervolgd.

Wf.

het geweest is; en de geest weder tot God keert, Die hem gegeven heeft.

We zouden verwachten, dat de gedachten aan een naderende dood, de mens ervan zou afhouden roekeloos te zijn — het tegendeel is echter waar! „Het hart der mensenkinderen is vol boosheid en onzinnigheden”. De mens huldigt de levensregel: „schem vreugde in het leven, zolang het lampje brandt” of met woorden aan het N.T. ontleend: „laat ons eten en drinken en vrolijk zijn, want morgen sterven wij”.

„En daarna moeten zij naar de doden toe”. Een verklaarder merkt hier op, dat het 3de vers „zeer abrupt eindigt”. „Dat kan zeer wel zo gedaan zijn om het plotseling afbreken van de levensdraad als het ware aanschouwelijk voor te stellen”. Over het leven en de dood zegt Paulus nu het volgende: „want wie

nog behoren mag tot de kring der levenden heeft nog verwachting, want *een levende hond is beter dan een dode leeuw*".

Deze uitspraak is niet van ironie ontbloot. Wie leeft, heeft verwachting, maar welk een verwachting? Hij verwacht: dood te gaan!

Een levende hond — voor de Oosterling niet veel bizonders, is toch nog beter af dan een dode leeuw. De hond deed in het O. dienst als G.R. (gemeentereiniging). De hond werd verwacht. Maar toch is een levende hond beter af dan een dode leeuw, al is deze ook de koning der dieren.

Dood zijn betekent niet meer deel nemen aan het leven. „Want voor een boom, als hij afgehouden wordt, is er verwachting, dat hij zich nog zal veranderen en zijn scheut niet zal ophouden. Hij zal van de reuk der wateren weder uitspruiten en zal een tak maken gelijk een plant" (Job 14 : 7, 9). — „Maar een man sterft, als hij verzwakt is en de mens geeft de geest".

Dat is het eind. Dan is hun gedachtenis vergeten, dan is het uit met liefde, haat en nijdigheid en *wij hebben geen deel meer in deze eeuw in alles wat onder de zon geschiedt*. Hier beluisteren wij wel zeer sombere klanken! En toch zegt Prediker moeten wij niet de handen in de schoot leggen, maar: „*Ga dan heen, eet uw brood met vreugde en drink wijn van goeder harte; want God heeft alreeds een behagen aan uwe werken*". Wanneer God u en uw arbeid heeft gezegend, geniet dan het leven (zie 3 : 22 en 5 : 17). Wij mogen *het leven als een gave* uit Gods hand nemen. Onze klederen mogen wit zijn (feestkleed), onze hoofden mogen met vreugde-olie gezalfd zijn! Ge moogt het leven genieten met uw vrouw, in uw huis, overal. Wij denken aan het woord van Paulus: „Alles is uwe en gij zijt van Christus". Verblijdt u in de Heere te allen tijd! Doch *niet alleen het leven genieten, maar het ook gebruiken* en goed gebruiken. Er is een levenstaak ons geschonken. Alles wat uw hand vindt om te doen, doe dat met uwe macht; want er is geen werk, noch verzinning, noch wetenschap, noch wijsheid in het graf, daar gij heen gaat".

Sankey, de evangelist-zanger, zong reeds: „werk, want de nacht zal komen; werk van de morgen aan". Ons leven is kort en daarom moeten wij het benutten, de tijd uitkopen. Stel niet uit tot morgen, wat ge heden doen kunt. Carpe diem, pluk de dag!

De Heere Jezus heeft ons dat voorleefd! „Ik moet werken zolang het dag is, de nacht komt waarin niemand werken kan".

Ook wij moeten iedere gelegenheid benutten, iedere kans grijpen en met onze talenten woekeren. „De zot vouwt zijn handen samen — legt de armen over elkaar — en eet zijn eigen vlees". Zo moet het niet.

Vers 11 en 12

Deze verzen vormen wel een zeer kleine pericoop. Ook is de hoofdgedachte van deze verzen niet geheel nieuw. Reeds eerder heeft Prediker uitgesproken, dat het lot van de mens niet in diens eigene macht is gelegen. De mens is niet de maker van zijn eigen levensomstandigheden. Er worden hier 2 woorden van betekenis genoemd: tijd en toeval.

Er zijn tijden; alles heeft z'n bestemde tijd! Achter die tijden staat een alles besturend God. Toch blijft de mens verantwoordelijk voor zijn daden en moet hij doen, wat z'n hand vindt om te doen. Wel hangt het slagen van de mens niet enkel af van eigen inspanning. Prediker zegt: „ik zag onder de zon, dat de loop niet is der snellen, noch de strijd der helden, noch ook de spijs der wijzen, noch ook de rijkdom der verstandigen, noch ook de gunst der verstandigen".

We zouden verwachten dat zij, die het snelst konden lopen, de prijs zouden

behalen, doch al te vaak gebeurt dit juist niet. — Een enkele misstap, een uitglijden, een kramp of wat dan ook, kan oorzaak zijn dat de snelste de eerste prijs niet behaalt. Zo ook op het terrein van de krijg. Niet aan Goliath, maar aan David was de overwinning. Hoeveel genieën zijn in eigen tijd miskend, in armoede gestorven en soms eeuwen na hun dood pas gewaardeerd!

Toeval bestaat er voor de Christen niet. Achter alles wat de mens toeval noemt, staat de hand Gods. „Zo is het dan niet desgenen die wil, noch desgenen die loopt, maar des ontfermenden Gods".

De levensweg stelt ons vaak voor vele „waaroms". Het geloof stelt de Heere er midden in en dat vertroost en versterkt ons. Hij leidt ons ook door het voor ons onbegrijpelijke.

In het volgend artikel willen we dit hoofdstuk besluiten.

Wordt vervolgd.

D. SLORT.

Het Evangelie en het lichaam

De belangstelling voor de z.g. gebedsgenezing is wat verflauwd. Nog niet zo lang geleden verschenen er brochures over en de vraag naar de bijbelse fundering van wat sommigen gebedsgenezing noemden, anderen geestelijke genezing, werd allerwege overwogen. Nu de bezoeken van Hermann Zeiss wat verder in het verleden liggen, kan het goed zijn de op zichzelf toch zeer belangrijke vraag naar de betekenis van het Evangelie voor dit ons lichaam, in bijbels licht te zetten.

Is de boodschap der lichamelijke genezing de boodschap der H. Schrift voor deze tijd? Ongetwijfeld klinkt heel de inhoud der H. Schrift in alle tijden niet even helder door. Er zijn onderdelen van de Boodschap, die in sommige tijden duidelijk gehoord worden en in andere tijden slechts vaag worden vernomen. Het schijnt welhaast alsof God bepaalde trekken in het Heilswerk soms in de schaduw houdt, zodat we „er over heen lezen" en ze dan weer een bijzondere glans geeft. Hier uit zouden we dan kunnen afleiden waarom we slechts samen „met alle heiligen in staat zijn te vatten, welke de breedte en lengte en hoogte en diepte is". (Ef. 3 : 8) Om de grootheid van Zijn Persoon voor onze ogen te kunnen openbaren heeft Christus de ruimte der eeuwen nodig. Eerst alle geslachten tesamen vormen het vlak, groot genoeg om Zijn gestalte erop te kunnen projecteren. En zelfs hierachter kan nog een vraagteken gezet worden en de overtuiging oprijzen, dat ook de eeuwen hem niet kunnen omvatten, doch Hij de eeuwigheden voor Zijn zelfopenbaring nodig heeft.

We keren terug tot de vraag, die ons bezig houdt.

1. De Evangelien zijn vol wonderverhalen; zij vormen een keten van de opzienbarende gebeurtenissen: „wij hebben heden ongelofelijke dingen gezien". Mark. 2 : 12. De mensen, die er getuigen van waren, waren „ontzet".

2. Genezingswonderen waren in de eerste gemeenten vanzelfsprekend. Men geve zich maar rekenschap van de inhoud van het Boek der Handelingen. Men merke slechts op hetgeen Paulus zo terloops zegt in I Kor. 12 : 9, Gal. 3 : 5 en op Jacobus' woorden in hoofdst. 5 : 14—16 van zijn boek.

Tot in de derde eeuw kwamen genezingswonderen in de Chr. gemeenten voor.

3. In de nieuwere tijd is Mötlingen bekend geworden door de arbeid van de Blumhardts, vader en zoon. Velen gingen daar heen, moede en ellendig, en keerden gered en genezen huiswaarts. In Engeland, in Indonesië en Zuid Afrika (Osborn) en in het Rijnland kreeg de beweging voor gebedsgenezing bekendheid vanwege de genezingswonderen, die daar plaats grepen.

We moeten aan de feiten niet voorbijgaan omdat enthousiaste voorstanders der gebedsgenezing uitgleden, overdreven en afdreven. Niemand werpe het kind met de windselen weg, waarschuwend onze vaders. De opwekking om zijn ziekteverzekering maar op te zeggen als voor de christen overbodig en de bewering dat elke zieke genezen wordt als er maar gelovig om wordt gevraagd, zullen we maar op rekening zetten van

Kroniek

Herder of directeur?

Onlangs heeft een arts in Woord en Dienst een pleidooi gehouden voor een wekelijkse vrije dag voor de predikanten, die op Zondagavond moest beginnen en bij voorkeur tot Dinsdagmorgen zou moeten duren. Hij deed dit, omdat hij geregeld predikanten te behandelen kreeg, die lichamelijk en geestelijk volkomen oververmoeid waren. Zijn pleidooi is niet onverdeeld gunstig ontvangen. Volgens sommigen deelden de predikanten hun tijd niet efficiënt genoeg in. Anderen waren van mening, dat die oververmoeidheid der predikanten baarljke onzin was, omdat de heren lang vakantie hadden en soms ook nog een week extra gratis vakantie genoten door zich beschikbaar te stellen voor het leiden van kampen.

Naar aanleiding van deze discussie heeft Dr G. J. Hoenderdaal in het Remonstrants Weekblad enkele behartenswaardige dingen gezegd. Hij heeft enkele van zijn eigen 70-urige werkweken geanalyseerd en is tot de slotsom gekomen, dat verreweg het grootste deel van zijn tijd in beslag werd genomen door herderlijke arbeid. En hij vervolgt:

Maar nu is het punt waarom het gaat, gelegen in het feit, dat dit onefficiënte persoonlijke werk volstrekt noodzakelijk is in de predikantsarbeid. Het is de moeizame, gestadige opbouw der gemeente, dwars tegen de stroom der toenemende massalisering van het leven in. Het is de oase van de ontmoeting van mens tot mens in de tijd, die van ons allen robots dreigt te maken. Dit zet soms weinig „zoden aan de dijk” als het gaat om met cijfers waarneembare resultaten. Dit lijkt in een grote stad helemaal onbegonnen werk. Menig predikant raakt eerder oververmoeid door het aanschouwen van zijn kaartsysteem met al die adressen, die hij nog niet bezocht heeft, dan door het werk zelf. En hier zit een der belangrijke knopen in het probleem! Het onafgedane werk, het gevoel, dat we tegen de stroom op werken, kan tot de gesignaleerde oververmoeidheid leiden. Dit lost men niet op met een rustdag. En daarbij komt datgene, wat in „Woord en Dienst” wordt opgemerkt door M. H. Bolkestein, die schrijft dat de predikant bezig is van pastor tot manager te worden.

De vele commissies, die nodig zijn om een kerk in deze tijd te leiden, vragen veel van zijn tijd en zijn aandacht. Een grote stad vooral vraagt een goed geleid corps van medewerkers en er zal moeten worden gewerkt in de richting van een verdeling van de organisatorische functie over leden der gemeente, zodat in dit opzicht niet de predikant tot manager wordt. Natuurlijk behoort het besturen der gemeente tot zijn taak; wij zijn ook in onze Broederschap presbyteriaal ge-

leid, d.w.z. door kerkeraad en predikanten, die lid van de kerkeraad zijn en in de meeste gevallen ook voorzitter. Dit moet een predikant doen, omdat het niet alleen bij zijn ambt behoort, maar omdat hij ook de man of de vrouw is, die de gemeente het best kent en weet, wat er in haar leeft. Maar daarnaast zijn er zoveel raden, commissies, besturen die hem drijven in de richting van algemeen geestelijk werker in plaats van tot het pastoraat, dat ik van harte instem met het denkbeeld van Bolkestein om mensen te vormen tot geschiktheid in de organisatorische functies. Daarnaast kan een betere training van een wijkhoofdcorps ons helpen wanneer dit laatste echter de eigenlijke pastorale zorg aan de predikant overlaat. Want dit is toch hoofdzaak: het tijd-rovende, uit oogpunt van efficiency onmogelijke pastorale werk behoort tot de kern der predikantsarbeid.

Wat Dr Hoenderdaal schrijft gaat voor 't overgrote deel ook op voor het werk van onze predikanten. De organisatorische arbeid, zich grotendeels afspelende in vergaderingen en commissies, vreten aan tijd en energie van de predi-

kanten. Zij zijn nodig bij Bouw-, Jubileum-, Feest- en Regelingscommissies voor alle mogelijke gelegenheden, om van de beslist noodzakelijke vergaderingen nog maar te zwijgen. Wanneer daar nog bijkomt, dat van een predikant dikwijls ook tijd en aandacht voor niet-gemeentelijke organisaties wordt gevraagd, kan hij met gemak vijf avonden per week op vergaderingen zoekbrengen. De Zondag- en de Zaterdagavond mag hij dan wel vrij zijn.

Aan de andere kant zal er wel een stukje waarheid schuilen in de klacht, dat predikanten zo weinig efficiënt met hun tijd omgaan, ook daar, waar zaken gedaan moeten worden. Maar daaraan is wel iets te doen. Een kleine kennismaking met de beginselen van efficiency kan al veel leren. In mijn bureaula bevindt zich een boekje, dat de titel voert: *Organiseer Uzelf*. Het is een Succesuitgave en kost een kwartje. Er staan voor iemand, die zijn eigen werk moet regelen en opbouwen zeer veel wijze en behartenswaardige dingen in.

J. R.

KORT en BONDIG

In de Zuid-Am. Staat *Bolivia* hield de Unie van Baptisten gemeenten haar 5de Verg. Vijf gemeenten traden toe tot de Unie, zodat er nu 33 gemeenten zijn aangesloten. Het ledental bedraagt 1.218, gedoopt werden in 1954, 130 personen. Zij hebben een eigen seminarie. —

West Cuba, eveneens in Zuid Amerika, heeft een aparte Westelijke Unie: 84 gemeenten zijn er bij aangesloten, die 8.000 leden tellen, die voor de zending f 70.000 opbrachten en voor heel de arbeid een f 400.000. Men evangeliseert er ijverig.

In de Ver. Staten heeft de (Noordelijke) Unie vergaderd. In het maandblad

Missions wordt o.a. dit opgemerkt over deze Vergadering: „Ieder, die de feiten kent, is er reeds lang van overtuigd dat reorganisatie nodig is. Maar we moeten er zeer de nadruk op leggen, dat elke reorganisatie, die voorgenomen wordt, in overeenstemming moet zijn met de fundamentele Am. Baptistische opvatting van democratie. Wij moeten zorgen dat we opereren als Baptisten en niet als Gereformeerden, Lutheranen of Bisschoppelijken... Onze baptistische democratie moet gehandhaafd en versterkt worden”.

Wanneer de Schrijver met „democratie” bedoelt de gedachte van het algemeen priesterschap der gelovigen, dan gaan we met zijn opmerking accoord.

Tweeëntwintig baptistendominees uit *Texas* (Zuidelijke Staten van de Ver. St.) zijn naar Alaska in het hoge Noorden gevlogen, om er opwekkingskomsten te houden.

De zending in Suriname

Misverstanden

Misverstanden zijn meestal verklaarbaar, maar als ze niet tijdig onderkend en uit de weg geruimd worden, kunnen ze alleen maar nadeel berokkenen. Op maatschappelijk gebied blijkt dit telkens weer. Hoeveel te meer kunnen misverstanden kwaad stichten en nadeel berokkenen aan Gods Koninkrijk, als ze op of over het Zendingswerk en het Zendingsveld ontstaan.

Ik wil hier twee misverstanden signaleren:

1 Door de jaren heen is bij het Protestants Nederlandse publiek langzamerhand het idee gegroeid, dat Zendingswerk in Suriname uitsluitend door de Evang. Broeder Gemeente en de R. Kath. Missie mag verricht worden. Dit misverstand is historisch gegroeid. Sinds 1735 is de Moravische Broeder Gemeente het werk in Suriname begonnen; de R. Kath. Missie ving haar arbeid op latere datum aan. Beiden hebben gezegend werk verricht waarvoor de Surinaamse bevolking nimmer genoeg dankbaarheid kan tonen. Als later andere Zendingsgenootschappen en zendingsvrienden zich voor het zendingswerk in Suriname gingen interesseren, werd steeds verwezen naar het Zendingsbestuur in Herrnhut, resp. het Zeister Zendingsgenootschap. Dit laatste (het Z.Z.C.) liet (laat) niet na Protestants Nederland te wijzen op zijn dure plicht en roeping de meer dan honderd duizend ongekerstenden in het Nederlandse Gebiedsdeel Suriname met het Evangelie in aanraking te brengen. Deze wekroep vond (vindt) bij velen ingang, en de offers en bijdragen van Gereformeerden, Hervormden, Lutheranen, Baptisten, e.a. vloeiden naar Zeist; ze zijn het Zeister Zendingsgenootschap van harte gegund bij zijn veel omvattende, kostbare taak. Waar het arbeidsterrein echter zo groot is door de geweldige spreiding van 240.000 mensen over 150.000 km², ziet dit Genootschap zich voor een boven-

menselijk werk geplaatst, ten enenmale onmogelijk door Zeist en Herrnhutter-Suriname, volledig en grondig tot een goed einde te brengen. *Er is meer dan genoeg plaats en werk voor andere groeperingen der Kinderen Gods.* Vele Boscreolen en Indianen b.v. moeten nog met het Evangelie bereikt worden. Daarom juichen wij de komst der „Beatenbergers”: J. Kool, echtbaar Sturz, E. M. Roller van harte toe.

2 Een tweede misverstand, dat Gods zaak in Suriname zeer zou kunnen schaden, is de *concurrentie-gedachte*: Oprechte gelovigen komen in alle Kerkgenootschappen voor; de verlost door het dierbaar Bloed van het Goddelijk Lam, zijn de Grote Herder der zielen bekend, en zullen eens samengetrokken worden tot de schare, „die niemand tellen kan”. Zolang zij nog op aarde zijn, zullen hun inzichten, beginselen, methoden verschillen; dat is echt menselijk. Van een zendeling wordt in de eerste en voornaamste plaats geëist, dat hij *Christus, zijn Zender*, brengt in woorden en daden, in getuigenis en leven. Hij hoeft dus niet persé Herrnhutter, Baptist of Methodist te zijn. Allen, die Christus in waarheid brengen, zijn *medearbeiders, compagnons* op Gods wereldwijde Akker. Als naast onze Herrnhutterse Broeders, die de Blijde Boodschap brengen in Stad, District en Bosland, andere boodschappers Gods komen staan, om hun schouders onder het zware, maar schone werk te zetten, dan mag men in hen geen concurrenten zien, maar arbeiders ter elfder ure, nu de nacht zijn schaduwen gaat vooruitwerpen, nu de genadetijd ten einde spoedt. Laten zij, die het Zeister Zendingsgenootschap steunen, daarmee rustig doorgaan. Er zijn nog genoeg Nederlanders en anderen, door de Here met aardse goederen bedeeld, die hun rentmeesterschap op de rechte wijze verstaan; die met voorbede

en geldelijke offers achter deze nieuwe arbeiders willen staan. Broeders en Zusters, die reeds in het werk staan, werpt deze concurrentievrees en concurrentiegedachte verre van u, begroet de nieuwkomers als medestrijders, weest ze behulpzaam, waar nodig en mogelijk. — Als de 2 door mij besproken misverstanden uit de weg geruimd zijn — de Here geve dat dit spoedig mag gebeuren — kan intensief door oude en jonge zending het werk worden aangepakt, ieder op eigen terrein!

H. J. HEILBRON, Paramaribo.

Voor het Zamerwerk

Nu vele gemeenten hun plicht verstaan en hun kans aangrijpen door de Blijde Boodschap ook in de openlucht te brengen, willen wij elkaar nog even herinneren aan het tractaat van ons Lectuurfonds: „*Gods Boodschap voor allen*”. Het is nu voor zeer sterk verlaagde prijs te krijgen, nl. 100 ex. à 4 ct; 500 en meer à 3 ct.

Tevens is de folder: „*Die Baptisten, wat willen die toch eigenlijk?*” herdrukt en weer ruimschoots verkrijgbaar. Prijs: nu tot 500 ex. 4 ct; boven 500 ex. 3 ct.

Dat alle soorten bijbels tegen normale winkelprijs door het Lectuurfonds geleverd worden, is U toch reeds bekend? Ook goedkope Nieuw-testamentjes enz. voor „nazorgwerk”.

Voor bestellingen en inlichtingen:

Ds C. VAN WIER,
Singelstr. 7, Hoogezand.
Tel. 2368.

Giro 611406 t.n.v. Adm. Lectuurfonds.

CONTACT-ADRES

van de gemeente Rotterdam—C is: M. Amersfoort, Adr. Pauwstraat 71a, Vlaardingen.

MUNTENDAM

Reeds enige keren mocht de Gemeente Muntendam dit jaar melding maken van hoogtij dagen. Dagen, waarop nieuwe leden door de doop aan de Gemeente werden toegevoegd. Niet minder dan 28 jeugdige en oudere zielen kwamen in de eerste drie maanden van dit jaar tot de beslissing, hun Heiland te volgen in de doop.

Onze oud-Voorganger Ds Hekhuis, die inmiddels naar de Gemeente Valthermond is vertrokken, had het voorrecht zijn ambtsperiode te Muntendam hiermede af te sluiten.

De ledige plaats van Ds Hekhuis werd in de maand April ingenomen door onze nieuwe Voorganger Ds M. de Jong. Ongetwijfeld was het voor Ds de Jong een moeilijke stap de arbeid op de Zuid Hollandse eilanden, alsmede de Gemeente te Pernis, welke hem dierbaar was geworden, te verlaten. Dikwijls worden bij de komst van een nieuwe Voorganger bepaalde verwachtingen gekoesterd, waarvan men hoopt, dat deze verwachtingen in vervulling zullen gaan. Onze Gemeente is dienaangaande niet teleurgesteld, hetgeen vanaf deze plaats gezegd mag worden.

Wij mogen het wonder ervaren, dat des Heren Geest merkbaar wordt in de harten der velen, die in de Gemeente het rijke Evangelie komen beluisteren. En hoe zal het anders kunnen dan dat onder de werking van des Heren Geest, er beroering zal komen en nieuw leven zal worden gewekt. Wij mensen zullen dit niet kunnen bewerken. Niettegenstaande dat, wil de Heer ons gebruiken, wanneer wij ons willen stellen onder de autoriteit van het Woord.

Zondag 5 Juni j.l. werd wederom een drietal jonge mensen gedoopt. Zij waren gehoorzaam geworden, zij werden gedoopt en — aan de Gemeente toegevoegd. Over dit onderwerp sprak Ds de Jong tot een schare, welke nauwelijks een plaats in kerk- en jeugdlokaal kon vinden.

Als bijzonderheid mogen we vermelden, dat tijdens deze dienst een onderdeel van ons Evangelisatieplan in vervulling kon gaan. De gehele dienst werd namelijk opgenomen op de nieuwe band-recorder, welke voor het Evangelisatiewerk werd aangeschaft.

Op voorstel van Ds De Jong werd een Evangelisatieplan ontworpen, welk plan ten doel heeft, zowel in als buiten de Gemeente te evangeliseren. Gedacht is aan een eigen Evangelisatie-auto met geluidsinstallatie, bandrecorder enz., zonder welke middelen deze arbeid moeilijk is te volbrengen. De aanschaffing van deze middelen leek aanvankelijk onmo-

gelijk, gezien de grote kosten welke hiermee gepaard gaan.

In Muntendam is echter bewaarheid geworden de belofte, dat hetgeen bij de mensen onmogelijk is, wel mogelijk is bij God. Ruim drie weken geleden werden deze plannen door onze Voorganger aan de Gemeente voorgelegd, daarbij wijzende op de verantwoording en de taak welke op ons als Gemeente rust met betrekking tot de wereld, welke zonder God voortleefd. Wij weten niet de tijd die ons rest, om in vrijheid het Woord Gods in het openbaar te verkondigen.

Deze roep heeft de Gemeente verstaan en beantwoord. Door middel van vrijwillige bijdragen werd binnen enkele weken door de Gemeente en vrienden uitsluitend voor dit doel ruim f 4000.— bijeengebracht, waardoor het mogelijk is geworden deze arbeid aan te vangen. Er is geofferd op een wijze, welke ons allen klein heeft gemaakt.

In de afgelopen week werden verschillende zieken, ouden van dagen, zowel individueel als op huissamenkomst bezocht. Via de bandrecorder werd de opgenomen dienst door deze mensen beluisterd, zodat als het ware de Gemeente bij hen thuis werd gebracht. Dankbaarheid mochten we constateren bij allen, die op deze wijze weer met de Gemeente konden meeleven.

Zodra de auto met geluidsinstallatie aanwezig is, zal in de omgeving de Evangelisatiearbeid een aanvang nemen, opdat de „Blijde Boodschap” ook aan velen buiten de Gemeente zal kunnen worden gebracht.

Allerwegen klinkt in ons land de roep: „De hand aan de ploeg”, welke roep ook in het noorden is doorgedrongen. De geestelijke nood, zowel in Kerk als daarbuiten, is ontzaggelijk groot. De Heer zij dank, ook in Muntendam mogen we deze roep verstaan.

Ds De Jong en zijn gezin voelen zich thuis in Muntendam, hetgeen ons zeer verheugd. De Gemeente hoopt en bidt dat zij met haar Voorganger en zijn gezin een gezegende tijd tegemoet zal gaan.

B. V.

Mededelingen

BEROEPINGSWERK

De Gemeente te Nieuw Weerdinge beriep tot haar Voorganger Ds C. van Wier te Hoogezand.

Bedankt voor Pernis Ds H. Ploeger te Borne.

Een vraag

Willen broeders, die een of meer boeken ter recensie ontvingen, hun beoordeling mij haastig toezenden?

Wn. E.R.

Leestafel

DINGENA, MIJN DOCHTER door Heleen van Gelder, verscheen bij J. H. Kok N.V. te Kampen.

Dingena, het weesmeisje, dat van het weeshuis, via een dienstje, met een onverwacht-grote-erfenis „de wereld” instapt, begeleid door wel-ingeprente vrome filosofische gedachten van de weeshuisvader, die op zijn beurt de wereld al niet verder dan zijn dorp bekeken heeft. En...hoe kan het anders, ontmoet Dingena niet alleen maar vrome, doch slechte mensen? Schijnvrome kerksen? Wanneer ze ontdekt heeft dat haar moeder niet gehuwd en haar vader een zeeman was, ontmoet ze weer haar vroegere weeshuiskameraad, een matroos, en...! 'histoire se répète — maar niet helemaal! Want te rechter tijd duikt haar vader op en bevrijdt haar uit het wagnet van list en intrigue.

Moeten we de schrijfster de eer geven het verhaal met spanning te hebben geschreven, de figuren voor ons te laten leven, we ontmoeten niet aan het gevoel, dat qua inhoud en karakter dit boek 50 jaar eerder verschenen had kunnen zijn. Een simpel boek over simpele zielen, hetgeen niet wegneemt dat men er wel enige uren mee kan zoekbrengen.

J. K.—B.

Bij de uitgeverij J. H. Kok N.V. te Kampen verscheen een nieuwe roman van B. Nijenhuis: „DE FAMILIE HEESTERS”.

Deze roman beoogt niets anders te zijn dan de titel te denken geeft: de geschiedenis van de familie Heesters — en dan gedurende acht willekeurige maanden, waarin de gekke, gelukkige en droevige dingen gebeuren welke in elk familieleven kunnen voorvallen.

De vader — hoe overwint hij zichzelf, wanneer blijkt dat z'n enige zoon niet aan zijn idealen kan beantwoorden. De oudste dochter — door haar rust en evenwicht een steun voor haar ouders.

De jongste dochter — een bakvis, type dagboek-paardestaart-spijkerbroek; en de zoon in wien zich al vroeg handelsneigingen openbaren.

Op de achtergrond de moeder, door haar sterke liefde het gezin bijeenhoudende.

Een ieder op eigen wijze — naar aanleg en karakter — God dienende.

Dit boek is een lichte, luchtig geschreven roman, welke we van harte aanbevelen.

J. K.—B.

Beste broeders! Leest u de 1e blad. van De Christen niet? Zo ja, waarom stuurt u uw bijdragen dan naar Haulerwijk? Nu bereiken ze mij te laat en voelt u zich teleurgesteld. Komt hierin nu beterschap? Of zal dat zo nog een poosje doorgaan?

Waarn. E. Red.

.... zalig. Hij belooft hen herstel van het onherstelbare. Hij noemt de ongelukkigsten de gelukkigen, vanwege Gods erbarmen.

„Om alle treurigen te troosten” gaat de Heiland over de aarde. Wie weet daarvan te gewagen? Hij zegge het zijn naaste.

L.

Losse Schakels

Omtrent de Gemeente Daar wij er van overtuigd zijn vanwege onze gemeenteopvatting een eigen plaats in de Christenheid in te nemen en in deze opvatting ons gescheiden bestaan gerechtvaardigd achten, neemt de gemeente zowel in onze onderlinge gedachtenwisseling als in de besprekingen met christenen die onder andere naam leven, een belangrijke plaats in.

Dat is niet alleen in Nederland zo, maar eveneens in andere landen. Voortdurend heeft er bezinning plaats op hetgeen we beschouwen als het kenmerkende van het Baptisme. Zo lazen we in het orgaan onzer Engelse geloofsgenoten een verkorte weergave van een verklaring, opgesteld in de Ver. Staten door een groep baptisten, die samengekomen waren in een theologische conferentie, welke groep was samengesteld uit 35 rectoren en docenten van baptistische opleidingsscholen. Zij spraken zich uit omtrent het wezen en de regering of leiding der gemeente.

De Universele Nadruk wordt er in **Gemeente** de verklaring opgelegd dat de plaatselijke gemeenten openbaringen zijn van de universele Gemeente — wij zouden zeggen: van het Lichaam van Christus. Op dit feit wordt bijzonder de aandacht gevestigd omdat er in de laatste tijd, naar het gevoelen der opstellers, te eenzijdige nadruk gelegd wordt op het feit, dat de gemeente ontstaat door de vrijwillige toetreding der gelovigen. Deze „vrijwillige toetreding” heeft echter een achtergrond, een goddelijke oorzaak: God wrocht en schonk het geloof; Hij schiep tussen bepaalde mensen een geestelijke eenheid en openbaring daar van is de gemeente, die immers daardoor ontstaat, dat dat feit ingezien en erkend wordt. Wij verenigen ons, maar belangrijker is: God voegde ons bij elkaar.

De Leiding A.g. de leiding der gemeente wordt gezegd, dat deze berust in de handen van de vergaderde gemeente. Maar met deze erkenning moet worden opgemerkt dat Christus het

ware Hoofd der gemeente is, en het niet zozeer een democratische meerderheid is, die haar regeert. De gemeentevergadering moet onder de leiding van de Heilige Geest de wil van Christus zoeken te onderkennen. —

Samen- Het karakter van de plaatselijke gemeente als een zelfstandige eenheid, sluit echter geenszins samengaan uit. Christus verheugt er zich in — naar wij geloven — wanneer we gemeenschap zoeken met onze broeders in andere gemeenten. Baptisten hebben zich aaneengesloten in Bonden en Unies voor bestendige raad en hulp, overeenkomstig hun verantwoordelijkheid voor de verkondiging van het Evangelie heel de wereld door. — Bovendien geloven we dat we gemeenschap moeten zoeken, niet alleen met zulken die onze overtuiging zijn toegedaan, maar ook met anderen, om met hen te trachten de geschillen te verwijderen, die het lichaam van Christus in zijn openbaring splijten.

Inrichting Over inrichting en **Bestuur** sturen wat in het stuk genoemd wordt „The Government” wordt opgemerkt dat deze een drievoudige basis heeft, n.l. de autoriteit van de Heilige Schrift, het Heer-zijn van Christus en het priesterschap van alle gelovigen. Dewijl de gemeente een gemeenschap is van mensen, die door Jezus Christus vernieuwd zijn, hebben alle leden vrije toegang tot God en zijn ze in rang en voorrechten elkander gelijk.

Het onderricht en het voorbeeld van het Nieuwe Testament heeft de baptistengemeenten er toe geleid Voorgangers, ouderlingen en diakenen en andere ambtsdragers (dienaren) te verkiezen, gelijk dat vereist wordt door de omstandigheden en een ordelijke gang van zaken. Geleid door de erkenning van het belang, dat alle leden der gemeente ingeschakeld zijn in de arbeid der gemeente, is in toenemende mate er op aangedrongen voor elkeen de grootst mogelijke gelegenheid te scheppen om deel te nemen aan het leven en de leiding der gemeente.

Wat de gemeenlijke tucht betreft zo is de praktijk vrij algemeen deze, dat men dwalende, ontrouwe discipelen zoekt terug te leiden. De vrijheid van elk lid is gewaarborgd en tegen naijver wordt gewaarschuwd en gewaakt, maar naar echte eenheid in overtuiging en levenswandel wordt gestreefd in het belang van een levende en vruchtbare gemeenschap.

Een dierbaar Een van de dierbare **Beginsel** (cherished) beginselen der Baptisten is de handhaving van de vrijheid van elke afzonderlijke gemeente om onderworpen te zijn aan de heerschappij van Christus inplaats van onderworpen te zijn aan enige menselijke autoriteit. Iedere gemeente is niet alleen

vrij om de goddelijke leiding te volgen, maar is ook verplicht te streven naar de grootst mogelijke overeenstemming onder haar leden a.g. deze leiding. Of, schoon de autonomie erkend wordt, zo is nochtans de vrijheid ener gemeente beperkt. Nimmer mag ze iets doen, wat gelijk zou komen met een duidelijke krenking der Schrift of wat de zaak en de Naam van Christus in discredit zou brengen.

Dewijl met de Nieuw Testamentische gemeentebeschouwing de onderlinge afhankelijkheid tussen groepen van christenen gegeven is, behoort geen gemeente zichzelf iets te veroorloven, wat een scheur zou brengen in de grotere gemeenschap van het Lichaam van Christus, waarin ze is opgenomen. Dit beginsel is van belang teneinde de traditionele opvatting van autonomie in evenwicht te houden.

Coöperatie Door hun groei en uitbreiding zijn de Baptistengemeenten geplaatst voor de noodzakelijkheid van vrijwillige coöperatie voor de vervulling van haar taak. Dit samenwerken eist vaak de overdracht van bevoegdheden van de plaatselijke gemeente aan besturen, commissies en andere vertegenwoordigende lichamen, die benoemd zijn om bepaalde doelstellingen, die door de gemeenten vrijwillig aanvaard zijn, te bereiken. In de uitoefening van deze overgenomen bevoegdheden moet men de plaatselijke aangelegenheden ener gemeente gevrijwaard laten blijven van bemoeienissen van buiten af.

Aanbevelingen De conferentie stelde vast dat er behoefte is en nieuwe hulpmiddelen die de gemeenten kunnen helpen in de behartiging van haar zake-lijke aangelegenheden, in de opvoeding van haar leden tot een wandel naar de eis van het Evangelie; in de regeling van het Voorgangerschap en in het onderrichten van bekeerlingen in het volgen van de Heer.

Samen Het is van belang en kan een **denken** grote zegen zijn, dat wij als Baptisten internationaal verbonden zijn. Het berust alles op vrijwilligheid, maar is tevens een gehoorzamen aan de drang van het nieuwe leven en een voldoen aan de eis der Schrift, die de enkele gemeente opwekt om te luisteren naar hetgeen de Geest tot de andere gemeenten zegt. We weten het niet alléén, omdat niet alleen wij de Geest hebben. Erg ware het als wij het oor zouden afwenden van hetgeen anderen, die in gelijke gehoorzaamheid aan de Schrift willen leven en gemeenten van gelovigen vormen zeggen, en erg ware het als we elkander de mond zouden trachten te snoeren. Zouden we daardoor de Geest niet kunnen uitblussen?

L.

een arme vriend van de rijke God

III

Financieel daartoe ondersteund door een zekere mijnheer Potts, die van Carey gehoord heeft en met diens ideeën sympathiseert, werkt hij inmiddels aan de uitgave van een werkje, waarin de noodzaak van heidenzending bepleit wordt en waarin hij een (voor die tijd) schat van waardevolle gegevens over de zending en over verre landen en volken, bijeen brengt.

Ondertussen verhuist Carey van Moulton naar Leicester, waar hij Voorganger wordt van de Baptistengemeente en waar hij, vooral in het begin, met grote zegen werkt. Daarna echter krijgt hij grote moeilijkheden met zijn gemeente, die hij echter, dank zij zijn doorzettingsvermogen en trouw, maar bovenal door zijn vast vertrouwen in Gods leiding, glansrijk doorstaat.

Een aangrijpend pleidooi

Op Woensdag 31 Mei van het jaar 1792 zijn de predikanten van de Baptist Northampton Association weer in vergadering bijeen. Aan Carey is gevraagd de preek te houden.

Als tekst heeft hij gekozen Jesaja 54 : 2 en 3, welk gedeelte eindigt met de woorden: „Naar rechts en links zult gij u uitbreiden en uw nageslacht zal de volken in bezit nemen en de verwoeste steden bevolken. Vreest niet ....”

Langzaam en met nadruk leest de dominee van Leicester de tekst. Zijn collega's hebben een afwachtende houding aangenomen. Wat zal deze man, met zijn soms wat eigenaardige ideeën, ervan terecht brengen? Maar als Carey op dreef komt, kun je een speld horen vallen en met steeds groter wordende welsprekendheid en op bijna adembemende wijze legt hij zijn hoorders de nood en noodzaak van de zending als een zware last op het hart. Acht jaar lang heeft hij over deze dingen gepeinsd, er mee geworsteld. Nu spatten de deuren van zijn hart open en alles wat hij opspaarde, wordt nu met geweldige kracht over zijn gehoor uitgestort. Twee, inmiddels beroemd geworden punten, brengt hij naar voren. A: Verwacht grote dingen van God, en B: Onderneem grote dingen voor God. En als tenslotte het „amen” geklonken heeft, blijven hun harten beroerd. Iedereen begrijpt: Nu moet er wat gebeuren!

Dr Ryland, die de vergadering ook bijwoonde, schrijft er later van dat het hem niet verwonderd zou hebben, wanneer het gehoor tijdens dat pleidooi luidop zou zijn gaan schreien van ontroering.

De volgende morgen....

Dan komt de volgende morgen, het einde van de conferentie. Nu moeten er besluiten genomen worden. En nu aarzelt bijna iedereen en deinst men terug voor de consequenties.

„De volgende morgen ....”

Hoe kennen ook wij die ervaring. Machtig kun je bewogen worden door het woord van Gods grote zieners, die hij ook ons af en toe geeft. Het gaat branden in de harten der luisteraars. Plannen rijpen, bereidwilligheid wordt geboren, de adem van Gods Geest beroert machtig.

Maar een dag later, de Maandag na de Zondag, de Pinkster-Dinsdag, wat is dan overgebleven van het vuur dat ontstoken werd?

Carey is onthutst, maar niet verslagen. Hij grijpt zijn vriend Andrew Fuller bij de arm en als een kreet klinkt de vraag: Is er dan niks meer aan te doen? Fuller aarzelt, hij voelt de draagwijdte van het besluit, maar ook de enorme ernst van de zaak en .... hij geeft zich gewonnen. Dan voert hij voor het laatst in de vergadering het pleit voor de zaak die Carey aanhangig maakte, en hij wint. De laatste aarzeling wijkt en de eerste vrucht van Carey's pleiten wordt vastgelegd in een *resolutie*, dat tegen de volgende predikantenvergadering een plan ter tafel gebracht zal worden voor de stichting van een genootschap voor de verkondiging van het Evangelie onder de heidenen.

2 October 1792

Dan breekt de beslissende dag aan. De predikanten van de Northampton Association treffen elkaar in *Kettering*. Aan de orde komt het grotendeels door Carey ontworpen plan voor de oprichting van een Baptist Zendingsgenootschap. Maar er is tegenstand, aarzeling. Er zijn weer andere predikanten dan op de vorige vergadering. Zij weten nog van niets. Ieder is haast bang voor de reactie uit de Gemeenten. Wat zullen al die ongelletterde lieden, die alleen leven in hun eigen beperkte wereldje en niet weten wat er in de grote wereld gebeurt, er van zeggen? Nemen ze niet teveel hooi op de vork? Kunnen ze de mensen, die toch al zo veel moeten opbrengen, nog zwaarder belasten door nu ook nog een financiële bijdrage voor de zending te vragen?

Is het nu wel het juiste uur? Kort geleden heeft Engeland zijn Amerikaanse koloniën verloren, in Frankrijk heerst anarchie, de Engelse bevolking is danig verarmd. Kunnen ze de grote kerken niet

Hengelo (O), 25-6-'55.

Geachte broeders en zusters,

Het is mij een behoefte u allen, die in de geest met ons zijt meegereisd naar Rusland, en die voor ons gebeden hebt om een goede reis en behouden thuiskomst, voor deze liefde te danken. De Heer heeft ons bewaard, zowel in 't vliegtuig, in de trein als in de auto. Wij hebben vele ontmoetingen gehad met de Russische Orthodoxe Kerk en haar leiders. Met bijzondere vreugde denken wij allen terug aan de kerkdiensten van de Baptisten Gemeenten in Moskou en Leningrad. Over dit alles hoop ik u later meer te vertellen. Deze woorden wilden u slechts officieel in kennis stellen van onze terugkeer en van onze dankbaarheid getuigen voor uw gebed, dat de Heer verhoorde.

Uw broeder in Christus,
HUIZINGA.

vragen, deze taak op de schouders te nemen?

(O, wat kennen wij Nederlandse Baptisten diezelfde geluiden goed uit onze Algemene Vergaderingen!)

Maar dan komt daar nog eenmaal het machtig geluid van William Carey, en zo sterk is zijn argumentatie, zo machtig zijn appél aan de gewetens der broeders, dat de dijk van het verzet doórbreekt en hun harten overspoeld worden door een machtig begeren om het reddende Evangelie uit te dragen tot aan de einden der aarde.

Het Zendingsgenootschap wordt geïnstitueerd, een commissie van vijf benoemd, de eerste gelden bijeengebracht (dollar 13.2.6.) en dan begint de groei van een lichaam dat eerst bijna niemands aandacht trekt, maar dat aanstonds grote dingen zal gaan doen, dat vele andere Kerken en gemeenschappen machtig aanspoort tot zendingsarbeid, en dat tot op vandaag de dag een belangrijke rol speelt bij de verbreiding van het Evangelie.

Het geloof en de volharding van William Carey hebben gezegevierd!

Wordt vervolgd.

Wf.

Abonné's

die nog niet het abonnementsgeld over het 3e kwartaal voldeden, worden verzocht dit uiterlijk a.s. Maandag 4 Juli te doen door storting van f 1.50 op giro 9260. Ook kan voor het 2e halfjaar ineens voldaan worden door overmaking van f 3.—. Dit voorkomt extra werk en bespaart U incassokosten.

De administratie, Arnhem.

Het boek Prediker

Hoofdstuk IX (slot)

Ook wij weten niet de dag van ons sterven. We gelijken op de spartelende vissen in de vijver, die onverwachts in het net gevangen worden; of op de vogels, die in het klapnet worden gevangen (vgl. Hosea 7 : 12; Amos 3 : 5).

„Gelijk die, alzo worden de kinderen der mensen verstrikt ter bozer tijd, wanneer hetzelfde haastelijk over hen valt”. De dag van onze dood, die wij altijd ver weg denken, is vaak dichterbij dan wij vermoeden. Menig jongeling ging in de kracht van zijn leven heen en vele ouden, van wie wij dachten dat zij spoedig aan de eindpaal zouden zijn, leven soms nog jaren voort! Wij denken aan het woord van Jacobus: „Welaan nu gij die daar zegt: wij zullen heden of morgen naar zulk een stad reizen en aldaar een jaar doorbrengen en koopmanschap drijven en winst doen. Gij, die niet weet, wat morgen geschieden zal! want hoedanig is uw leven? Want het is een damp, die voor een weinig tijds gezien wordt en daarna verdwijnt”.

Eén schrede scheidt ons van de dood! Toch is er onderscheid enerzijds tussen de vis en de vogel en anderzijds de mens. Wij weten, dat wij sterven gaan en hebben bereid te zijn!

Bereid is hij, die rust in Jezus en die het weet: de dood is geen verschrikking meer, ze is overwonnen door de Leeuw uit Juda's stam, die de Opstanding en het Leven is. Sprak niet de Heiland: „Wie in Mij gelooft zal leven, al ware hij ook gestorven”.

Vs 13—18

In deze verzen wordt de wijsheid weer genoemd. Reeds eerder hoorden we over de wijsheid (zie Pred. 2 : 13). De wijsheid die Prediker opmerkte was *beter dan kracht*.

Het geval wordt gesteld, dat een kleine stad met weinig bezetting door een groot koning werd omsingeld, die tegen haar schansen opwierp. In die stad was een wijze, die arm was. Het was door de wijsheid van die man, dat de stad bevrijd werd. Hoe kostelijk is wijsheid! *Wijsheid is beter dan kracht*. De verklaarders hebben gemeend, dat hier gewezen werd op een historisch feit, doch het behoort tot de onmogelijkheden uit te maken welk feit. Prediker heeft hier m.i. een voorbeeld gesteld, om daaruit lering te trekken. Het is niet wijs zulk een man, zulk een redder uit de nood te vergeten. Dit was evenwel het geval geweest. „Geen mens gedacht dezelve arme man”. Ook hier weer: ondank is 's werelds loon! Er is zelfs van verach-

ting sprake: „hoewel de wijsheid der armen veracht en zijn woorden niet waren gehoord geweest”.

Het is vaak zo, dat men wel naar een wijze wil horen, als deze tot de gegoede stand behoort. Is de wijze een arm iemand, dan wordt zijn wijsheid niet geteld. De mens ziet aan wat voor ogen is. De ware Wijsheid heeft onder ons gewoond en men heeft zich aan Haar geërgerd, omdat Zij in het gewaad der armoede verscheen.

Men heeft de woorden van Christus veracht, omdat Hij de Zoon van een timmerman was. Was Hij niet arm, moest Hij niet bij vrienden onderdak vinden en van Zijn discipelen een schip lenen?

Terugkerend tot de woorden van Prediker, lezen we: „en zijne woorden waren niet gehoord geweest.” Als het zó is, dat naar zijn woorden niet geluisterd was, dan zou ook de stad niet bevrijd geweest zijn. Daarom moeten wij aldus verklaren: de stad had kunnen bevrijd worden, deze wijze had de stad kunnen verlossen; maar in de nood gedacht geen mens aan deze man, men riep zijn hulp niet in en vroeg hem niet om raad! Dat is wel erg, dat is weer „het kwaad”, dat telkens onder de zon gezien wordt. Steeds wordt de wijsheid van haar „voordeel” beroofd, omdat de dwaasheid hoogtij viert. De wijsheid wordt door de mensen niet om haar-zelf gezocht of gewaardeerd, dan zou men zich niet aan de armoede van deze wijze hebben gestoten. Omdat de wijsheid steeds een haar tegenwerkende kracht n.l. „de dwaasheid” ontmoet, is er op de vraag van Predikers' boek: „wat voordeel heeft de mens van al zijn arbeid, dien hij arbeidt onder de zon? (1 : 13) geen positief, maar slechts een negatief antwoord te geven!

De manier waarop de wijze en waarop de zot spreekt, is geheel verschillend. *De woorden der wijzen worden rustig, wél overwogen uitgesproken*. De kracht ligt in de woorden-zelf. Van Christus gelden Jesaja's woorden: Hij zal niet twisten, noch roepen en daar zal niemand Zijn stem op de straten horen.

De woorden der wijzen in stilheid gesproken, moeten ook *in stilheid aangehoord* worden. De waarde van deze woorden is meerder, dan het geschreeuw der tyrannen. De vleeselijke mens maakt geschreeuw, zoekt daardoor indruk te maken. Paulus heeft daarvan afstand gedaan. Hij wist, dat het Evangelie de kracht Gods is, tot zaligheid. In dat geloof kon hij afstand doen van alles

wat anderen gebruikten om hun woorden kracht bij te zetten. Zelf schrijft hij: „En ik, broeders ben niet gekomen met uitnemendheid van woorden, en mijne prediking was niet in bevoegelijke woorden der menselijke wijsheid, maar in betoning des Geestes en der kracht” (1 Kor. 2 : 1, 4).

De ware wijsheid is beter dan krijgswapenen, maar een enig zondaar bederft veel goeds.

De zondaar is hier de tegenstander, de tegenwerker, de dwaas. De wijsheid kan geen kracht doen, hoe waardevol ze ook is, als de dwaasheid haar krachteloos maakt.

Is dat niet het tragische, dat Christus, de Wijsheid Gods, geen krachten kon doen, vanwege het ongelooft — dat de zonde de dwaasheid is?

D. SLORT.

Van het Zendingsfront

Alvorens we het woord zullen geven aan zr Fenny Vorsteveld zoals we de vorige keer beloofden, willen we toch eerst zr Gerda Brongers voor laten gaan.

Zij schrijft ons het volgende: De correspondentie uit Holland is dit maal wel heel erg lang onderweg geweest. Precies vier weken. Deze keer wordt het slechts een kort berichtje, want door een opstapeling van brieven en het bijwonen van een conferentie kan ik moeilijk uitvoerig schrijven.

Ik wilde U graag iets vertellen over de conferentie, die ik in Tondo meege-maakt heb.

Met zijn drieën van Lukolela en vier afgevaardigden uit Bolobo brachten we een week in Tondo door.

De eerste twee dagen was het Engels de voertaal. Hoewel ik het een en ander weet te volgen, is mijn Engels vooral in het spreken nog niet vlot genoeg. Ik houd mij maar liever aan het Frans.

Getroffen heeft het mij, dat men graag luistert naar elkaars moeilijkheden en deze bespreekt.

Voor mij was het ook goed om eens een andere post te zien. Vooral de huizen hadden mijn belangstelling. Mijn eigen huis in Lukolela is maar zo zo. Het heeft mij getroost, dat de zendelingen hier ook huizen bewonen, die niet zonder gebreken zijn. Als resultaat van de besprekingen kan ik U mededelen, dat de vergadering overeengekomen is om een nieuw huis voor mij aan te vragen bij de B.M.S. te Londen.

Daar de conferentie te Tondo vooral interne aangelegenheden besproken heeft, kan ik U niet veel daarover vertellen. Wél kan ik zeggen, dat er een fijne geest

heerste. Verder is mij opnieuw duidelijk geworden, dat we hier met een tekort aan arbeiders te kampen hebben, want men heeft o.m. besproken of men maar niet een gedeelte van het Bolobo district zou overdoen aan een ander Zendingsgenootschap. Ja, dat is heel erg. Dat is het probleem van de zending: het tekort aan arbeiders.

Tijdens de vergaderingen te Tondo hoorden we meer dan eens de verzuchting, dat het Tondo district ook al te groot is voor de huidige Zendingstaf.

Over een paar jaar zal dit vraagstuk zich ook voordoen in Lukolela. In Februari 1957 hoopt Ds West en echtgenote met verlof te gaan. En wanneer hij hier terug mocht komen, dan zal dit hoogstens voor vier jaar zijn. Wie zal dan zijn plaats moeten innemen?

Tegen die tijd ben ik aan mijn eerste verlof toe. Onopgemerkt ben ik weer in Lukolela terecht gekomen. Ik houd van deze zendingspost.

We hebben toestemming gekregen voor een nieuwe school. We zijn dringend verlegen om een onderwijzer of

onderwijzeres. Beter is echter in dit geval een onderwijzer.

De Congolese Staat stelt hoge eisen aan de schoolgebouwen en aan de behuizing van de inheemse onderwijzers.

Wat mijn eigenlijke werk betreft, kan ik gerust zeggen, dat het gaat. Zoals U weet, sta ik hier er alleen voor. En we slaan er ons met Gods hulp door heen.

U mag gerust weten, dat ik vol verwachting uitzie naar onze mensen, die momenteel nog in opleiding zijn. Ze kunnen overal gemakkelijk terecht in de Belgische Congo. Voor mijzelf zie ik hen graag in Lukolela komen.

Mag ik het hierbij voorlopig laten?

Met hartelijke groeten uit Lukolela,
Uw GERDA BRONGERS.

Bij dit artikeltje van onze zuster plaatst de U.Z.C. slechts één korte kanttekening, n.l. de huidige nood van het zendingsveld is het gebrek aan arbeiders. Voelt U deze nood als Uw nood aan?

Voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

De Gemeente en het lichaam

Wanneer we zeggen, dat de gemeente Christus in deze wereld representeert, is dat te zwak uitgedrukt. Het veronderstelt een niet bestaande scheiding. De betrekking tussen de gemeente en Christus is nauwer, ja, andersoortig.

Hij leeft in haar. In de Geest is Hij tot de Zijnen weergekeerd om in andere wijze dan in de „dagen Zijns vleses” met hen verbonden te zijn. Zijn Gemeente is Zijn getuigenis; Hij geeft in haar Zijn getuigenis op aarde. Hij openbaart aan het sterfelijk vlees der Zijnen Zijn heerlijkheid, in de nieuwigheid des levens, waarin zij wandelen. Dit contact is zo reëel, dat Paulus de mogelijkheid niet buitengesloten schijnt geacht te hebben, dat hij zonder te sterven, dus in een punt des tijds tot een lichamelijke vernieuwing kon komen (Fil. 2 : 10 en 11; 1 Kor. 15 : 51 en 52).

Nu is de gemeente in de beste tijden van haar bestaan zich haar profetische roeping wel bewust geweest. Dat is ze meestal nog gelukkig. Tot evangeliseren weet ze zich geroepen. Zij is de verkondigster van Goede Boodschap. Maar ze is tevens meer: ze is priesteres. In de diaconie is deze waarheid belichaamd — moest dat althans zijn. Maar de diaconale taak der gemeente is vaak verschrompeld tot armverzorging. Zij bedoelt echter de hand te zijn, behorende bij de mond, die de Goede Tijding der verlossing brengt. In haar diaconale arbeid draagt de gemeente mede het lijden der wereld, deelt zij in de smart, die de

zonde te dragen geeft, voelt zij de wonden schrijven, die er in het lichaam der mensheid vallen door de vermenging van zonde en leven.

Wanneer we dit lijden willen ontwijken en een leven begeren verre daarvan: een ongemoeid, pijnloos, onbekommerd bestaan, dan zijn we voor het verrichten van onze priesterlijke taak niet bekwaam. Gelijk de Zaligmaker hier de lijdende Knecht des Heren was, gaat de gemeente in lijdensgestalte door de wereld. Priester zijn is lastdragen, arbeiden met de ziel; zich in de kracht der liefde vereenzelvigen met de lijdenden.

Het is niet: ziekte wegtoveren.

Het is niet in heerlijk gevoel van overmacht pijn verdrijven.

Dat doen wereldse wonderdokters; dat héélt niet, dat rédt niet. Het aanraken van de kwast van Christus' kleed heeft niet het resultaat, dat God beoogde met de zending van Zijn Zoon op aarde. Zijn doel ligt hoger. Wat Hij wil kan niet bereikt worden door de magnetiseur of de hypnotiseur of tovenaer, maar slechts door het priesterlijke offer van de eigen ziel.

De vraag is voor de gemeente deze: kan de gekruisigde Christus in ons Gestalte verkrijgen? Worden wij, gelijk Petrus en Johannes op die morgen bij de schone poort, gegrepen, vastgehouden en als aan de grond genageld, door het beroep, dat het leed der aarde op ons doet? (Hand. 3 : 1—10.)

Als priesters Gods worden ze zich én

UW HAND AAN DE PLOEG!

De vreugde van het geven!

In het leven van een mens kan soms grote vreugde ontstaan. Een lichtpunt op de soms donkere levensweg. Wij bedoelen natuurlijk niet de vreugde die geuit wordt door uitbundig gelach. Dat behoeft nog niets met vreugde te maken te hebben.

Bedoeld wordt die diepe, intense vreugde die ontstaat als een mens uit liefde iets geeft. Want in geven ligt grote blijdschap. B.v. denken wij aan de vreugde die alle Baptisten beleefd moeten hebben toen zij zichzelf aan Jezus gaven.

Vreugde kan ook ontstaan als wij iets geven aan onze medemens. Dit mochten de 18 gemeenten, en met hen haar leden en eveneens zij die persoonlijk gaven voor de evangelisatie in het Zuiden, beleefd hebben toen zij hun offer brachten. (zie De Christen van 10-6-'55). Daarvoor hadden reeds 23 gemeenten en groepen hun bijdrage gezonden. Wij verwachten nu nog van 15 Gemeenten hun vreugdegave.

Het leeft toch weer onder ons, elke pessimistische geluiden ten spijt. Totaal is voor de jubileumactie nu reeds f 3222,07 bijeengebracht.

Zullen wij de f 10.000 bereiken? Wij geloven in de bereidheid tot geven van alle Baptisten.

Giro 9260 Unie van Baptisten Gemeenten.

Jubileum
evangelisatiefonds.

deze nood en hun volmacht bewust, en zo kwam Gods genezende kracht over de ellendige.

Hoe onze priesterlijke taak nu te volbrengen?

„Dit geslacht kan door niets uitvaren

dan door gebed" zei de Here Jezus (Mark. 9 : 29). Dit bidden kan geschieden onder handoplegging. Niet altijd deed de Here Jezus dat. Soms legde Hij de hand op de zieke, soms raakte Hij het gestoorde lichaamsdeel aan. In dit opleggen der handen zien we een teken van aanvaarding, van zich één voelen en één verklaren, van vereenzelviging, van overnemen en overdracht. Wanneer een moeder haar kleine ziet vallen en van schrik en pijn hoort schreien, dan bepaalt zij er zich niet toe de kleine op een afstand lieve en troostvolle woordjes toe te spreken, maar ze snelt er heen, grijpt het op en drukt het aan haar boezem, en dit, zich de lijdende aannemen, deze lichamelijke aanraking, stilt de pijn en maakt het kind rustig. Een enkele keer heeft de Heer Zijn discipelen gezegd, dat ze de zieken moesten zalven met olie. Deze zalving mag o.i. niet opgedrongen noch geweigerd worden. Ze is geen wezenlijk element in de genezing.

Onze priesterlijke opdracht is groot en gewichtig.

Er is zoveel te klagen, er is zoveel geweest. Ontzaglijk velen zijn vermoeid en beladen, bedrukt en beangst door allerlei oorzaak, hen zelf meestal niet bekend. De angsten wonen diep in de ziel; ze zijn onverklaarbaar en niet te verdrijven en jagen de ziel op en voort .... waarheen?

De mens is niet in tweeën te delen: een aparte ziel en een apart lichaam. Genezingen zijn nimmer doel op zichzelf. Het gaat om de redding in de diepe, volstreckte zin van het woord; om de redding van héél het leven, van de ondeelbare persoon.

God roept ons tot het gebed, d.i. de opening des levens als teken van het geloof, het vertrouwen in Hem.

We mogen niet zeggen: als we bidden móét genezing intreden: elke mechanische gebedsbeschouwing, als ware bidden zoiets als de kraan laten lopen, is onbijbels. We mogen als we gebeden hebben en dus ons wezen voor God in vertrouwen ontsloten hebben, zeggen: nu kan genezing intreden.

Bidden is de deur voor God openstellen; bij onszelf en bij anderen.

We mogen niet ophouden te prediken, maar moeten tegelijkertijd priesterlijk intreden, pleiten en offeren. Zo geven we de Here een kans om zich ook aan ons lichaam te openbaren.

Gemeenten: bezint u op uw priesterlijke taak, verbonden aan uw voorrecht, dat gij vrijmoedig moogt toegaan tot de troon der genade.

* * *

Hoe de Gemeente in gevallen van ziekten heeft te handelen beschrijft de Ap. Jacobus in zijn brief, hfdst. 5 : 14—16. We willen trachten de zin van dit moeilijke gedeelte bloot te leggen.

De Gemeente aan het ziekbed

Vers 14. *Is er iemand bij u ziek?*

zwak; voelt hij, dat het leven hem ontwijkt?

laat hij dan de oudsten der gemeente tot zich roepen. De zieke, voor wie de voorbede zal plaats hebben, moet ze begeren; hij moet zich dus innerlijk open stellen; geestelijk actief zijn, mede werken.

opdat ze over hem een gebed uitspreken. De uitdrukking „over hem” wijst wel op de oplegging der handen onder het gebed.

en hem met olie zalven in de naam des Heren. Aan het gebed onder handoplegging moet dus de zalving vooraf gaan. Ze moet geschieden „in de naam des Heren” d.w.z. dat de oudsten moeten handelen als zaakwaarnemers, vertegenwoordigers van de Heer. De feitelijk handelende is dan de Heer.

Vers 15. *En het gelovig gebed zal de lijder gezond maken.* Het „gelovig gebed” is het gebed des geloofs en wel is waar van het geloof van de zieke. Denken we hierbij maar aan de woorden van de Heiland gesproken: Hij kon aldaar geen krachten doen vanwege hun ongeloof. (Matth. 13 : 58). En: gelooft ge, dat Ik dat doen kan? (Mark. 9 : 28).

gezond maken: behouden, redden.

de lijder: „gebruikelijke aanduiding voor stervenden en gestorvenen.”

en de Here zal hen oprichten. De Here zal hem doen opstaan. De vraag is: is hier gedacht aan een opstaan van het ziekbed of aan de opstanding der doden? Gaat het hier in vers 15 om de tijdelijke, lichamelijke oprichting of om het deel hebben aan de lichamelijke opstanding in heerlijkheid? Volgens vers 13b en 16 is voor de laatste opvatting veel te zeggen.

En als hij zonden heeft gedaan, zal hem vergiffenis geschonken worden. Moet hier gelezen worden „zelfs” als hij zonden heeft gedaan, dan is wellicht gedacht aan hetgeen Johannes noemt: zonden tot de dood (I Joh. 5 : 16) — zonden die de dood bewerken. „Zonden gedaan heeft” schildert dat, wat in de dood afgesloten wordt.”

zal hem vergiffenis geschonken worden: hij zal er van vrij gemaakt, los gemaakt worden — van die zonden tot de dood n.l.

Vers 16 *Belijdt daarom elkander uw zonden.* Hiermede is de voorwaarde genoemd, waarop de vrijmaking van de, de dood bewerkende zonden, kan plaats vinden. De oprichting of opstanding treedt in op een dubbele „loslating” enerzijds, doordat een zieke zijn zonden loslaat (belijdt); anderzijds doordat God de zonden loslaat (uitdeelt). Die aan de zonden vasthoudt, komt niet los van haar gevolgen. Hij blijft de dood vervallen.

Het gebed van een rechtvaardige vermag veel, doordat er kracht aan verleend wordt d.w.z. doordat het werkzaam gemaakt wordt. „Het resultaat is niet mechanisch aan het gebed verbonden, de bidder beschikt er niet over, maar is afhankelijk

van het werken van Hem, die wordt aangeroepen.”

Wij blijven hier dus in de sfeer van de persoonlijke verhoudingen. Er is niets magisch bij. God blijft, ook tegenover de bidder, vrij. De bidder beschikt niet door zijn gebed over God of over goddelijke krachten. God blijft de handelende en beslist wat er gebeuren zal. Hij kan het gebed des geloofs kracht verlenen; Hij kan het ook die kracht onthouden.

Het gebed is middel en nimmer oorzaak der werkingen.

Volgt op het gebed geen genezing, dan heeft God dit middel niet willen gebruiken. Het gebed, de voorbede, is de draadleiding tussen God en de zieken (stervenden) maar of door die leiding al of niet Zijn kracht zal stromen, heeft God zichzelf voorbehouden.

L.

HAARLEM

Heerlijk scheen de zon over onze stad toen wij ons opmaakten voor de gang naar de Pinksterdienst in onze gemeente. Velen waren gekomen om te luisteren naar de boodschap van onze voorganger. De Geest van Pinksteren moet gaan heersen in ons hart. Dan zullen alle verkeerde dingen in ons leven uit de weg geruimd worden. Deze Pinkster-Zondag was voor onze gemeente een zeer bijzondere dag. We herdachten n.l. ons 75-jarig bestaan. 's Avonds was de dienst aan dit gedenkwaardige feit gewijd. Op aantrekkelijke wijze vertelde onze voorganger het ontstaan der gemeente. Het begon bij een eenvoudige broodbakker, Gerard Velthuyzen, die zich met twee broeders naar Franeker begaf om zich te laten voorlichten over de doop der gelovigen door broeder de Nui en er toe over gingen zich te laten dopen. Dat was het begin van de gemeente Haarlem. In korte trekken doorleefden we de geschiedenis. Wat er is gestreden en geworsteld in die jaren. Het begon al in de eerste jaren toen br Velthuyzen met het grootste aantal broeders en zusters uit de gemeente trad en de Sabbath ging vieren. Maar het kleine groepje dat over bleef hield moedig stand. Soms leek het of het zou verdwijnen; éénmaal werd het opgelost in de gemeente A'dam. Vanuit die gemeente werd daarna gewerkt en na verloop van tijd kon de kleine gemeente van Haarlem zichzelf weer redden.

Slotopmerkingen

Heeft tentevangelisatie geen zin meer? Gezien de resultaten in de drie genoemde plaatsen, zou men kunnen zeggen: neen! Maar dat antwoord bevredigt mij niet helemaal. Dat de gloriëtijd voor de tentevangelisatie voorbij is, geloof ik wel. Maar zinloos is deze arbeid nog niet.

Mij dunkt, dat propaganda nog niet onze sterkste kant is. Daaraan besteden we nog niet genoeg aandacht en geld. Bij sportevenementen, tentoonstellingen en circusvoorstellingen plaatst men weken van te voren al advertenties met foto's e.d., die de aandacht trekken. Overal hangen raambiljetten met dezelfde voorstellingen als in de advertenties. Men richt reclameborden op, spant doeken over de belangrijkste straten, kortom, men is wekenlang intensief bezig de aandacht van het publiek te richten op de komende gebeurtenissen. Dat alles ontbreekt ons. Er wordt in een dorp of stad niet gesproken over de komende tentcampagne. Daardoor leeft het niet in de gedachten van de mensen.

Goede propaganda-diensten zou een wagen met geluidsversterker kunnen bewijzen, die een paar keer per dag een rondgang maakt door de plaats. En er

zijn nog meer mogelijkheden.

Opvallend is, dat een tent op het platteland meer bezoekers trekt dan in een grotere, vooral in een industriële plaats. Zou dat betekenen, dat de evangelisatie op het platteland meer mogelijkheden heeft dan in de grote steden? Biedt een industriële plaats al zoveel dat er geen tijd meer is voor het Evangelie? Dat zou wel eens zo kunnen zijn.

Niettegenstaande dat hebben ook onze gemeenten in de industriële steden de opdracht, getuigen van Jezus te zijn. Op welke wijze men dit getuigenis wil uitdragen, zal plaatselijk uitgemaakt moeten worden. Als er maar gewerkt wordt.

Nog een laatste opmerking: wat betekent een evangelisatiecampagne voor het geestelijk leven der gemeente? Heel veel! Met grote vreugde heb ik gezien, hoe velen zich inspanden hun deel te leveren bij opbouw en afbraak van de tent, bij de verspreiding van folders e.d., bij het zingen en musiceren. Het blijft waar: wil een gelovige de kracht van het evangelie ervaren, dan moet hij voor Jezus werken.

Borne.

H. PLOEGER.

Zo behoort deze conferentie dan weer tot het verleden, een conferentie die de gemeente- en koorzang in het algemeen, en onze organisten en dirigenten ten goede kan komen.

Sn.

W.

P. S. Ieder belangstellende kan voor f. 2.50 per jaar lid zijn van „MUZIEK-CONTACT”, ontvangt dan om de twee maanden het blad der vereniging, en steunt het streven om tot verbetering van onze Kerk- en Koorzang te komen.

Adres secretariaat:

Mevr. C. Kiwiet—Blauw,
Uitslagsweg 66, Hengelo (O).

Mededelingen

BEROEPINGSWERK

Beroepen te Pernis Ds H. Sikkema te Heerenveen.

ROTTERDAM

Het adres van de secretaris is veranderd en luidt nu: J. Tessers, Maldenburg 85, Rotterdam—Zuid.

Hier zijn ook ondergebracht de secretariaten van onze gemeentelijke Evangelisatiecommissie en de Beheers(Bouw)commissie.

Weekend-conferentie van „Muziek-contact”

18—19 Juni op „Renderloo”

Iedere bezoeker van bovengenoemde conferentie is dankbaar daar te zijn geweest.

Begunstigd door heerlijk zomerweer was het fijn een paar dagen op „Renderloo” door te brengen.

We hebben elkander leren kennen en vernamen welke functie ieder in zijn gemeente had.

Het bleek dat er ook een paar belangstellenden waren. Allen waren geïnteresseerd bij het thema: „De muziek en zang in onze Erediensten”.

Drs J. J. Kiwiet vertelde ons een en ander over erediensten in andere kerken en landen, voorts wat in die verschillende diensten als het voornaamste beschouwd wordt, en wat in onze diensten het centrale punt uitmaakt, waardoor we in wezen van andere kerken verschillen.

Br J. de Jong vervolgde met te constateren, dat wij een aparte plaats in de Godsdienstige wereld innemen, waardoor we dus ook een aparte gemeentezang hebben, waarbij de organist niet een dicterende, doch een dienende taak heeft.

Het is voor de organist en voor de koordirigent soms noodzakelijk af te dalen naar het muzikale peil der gemeente, zich daarbij aan te passen, maar ook te trachten dit peil op hoger niveau te brengen.

De tweede dag hadden wij, na ongeveer een half uur samenzang te hebben beoefend, onze kerkdienst, waar Drs J. J. Kiwiet voorging, ons bepalend bij Rom. 12 : 1, met als hoofdgedachte: Zichzelf ten offer geven, m.a.w. zich ter beschikking stellen in dienst van onze Gemeente.

Na een korte koffiepauze, welke op deze kerkdienst volgde, hield br K. Piekert Weserik een inleiding over orgelspel in de eredienst.

Van deze broeder, die vroeger beroepsmusicus was, doch nu zijn kennis in dienst van God en de gemeente stelt, hebben we zeer veel kunnen leren.

De morgen vloog om, en een oproep voor corvee bracht ons tot bezinning dat de tijd van het diner naderde.

Na het diner hebben we nog fijn wat samen gezongen uit L. en G., evenals des morgens onder leiding van br J. Fischer, en begeleid door orgel en hobo.

Zr H. van Netten kreeg nog gelegenheid voor haar onderwerp: „Koorzang in de Eredienst”.

Als iemand, die solozang heeft gestudeerd, is ze ter zake zeker op de hoogte.

Heel wat technische wenken mochten we van haar ontvangen, waarmede allen voordeel kunnen doen.

Leestafel

BILLY GRAHAM, door Ds T. B. v. Houten. Uitgeverij J. N. Voorhoeve te Den Haag. 52 bladz., 5e druk. Prijs f 1.—.

Er is blijkbaar wel belangstelling voor deze Evangelist, althans te oordelen naar het feit dat van het eenvoudige werkje over hem reeds de 5e druk verscheen. Het geschrift leest men met zegen.

L.

Advertentiën

Vrijdag 8 Juli hopen, zo de Heer wil, onze lieve ouders

Wessel Baptist

en

Leentje Baptist—de Raaf

de dag te herdenken dat ze voor 25 jaar in de echt werden verbonden.

Hun dankbare kinderen.

2e Exloërmond, Juli '55.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

Maak mij een beeld van U . . .

„Maar toen het Hem behaagd had . . . Zijn Zoon in mij te openbaren . . .”

Gal. 1 : 15.

Tussen het leven van de oude Saulus en de nieuwe Paulus ligt wel een zeer ingrijpende, radicale omkeer. God heeft hem bij de kraag gegrepen, toen hij op weg was naar Damascus, en zijn voeten op de weg des levens gezet. En zo is God begonnen, Zijn Zoon in Paulus tot openbaring te brengen.

De grote beeldhouwer

Op de dag van Paulus' bekering (of was het al eerder?) is God begonnen als een groot Beeldhouwer de gestalte van Jezus Christus in het leven van Zijn kind Paulus uit te beelden, door uit het brok marmer van zijn leven allerlei weg te bikken wat zondig en overbodig was en er nieuwe lijnen in uit te beitelen. Dit beeldhouwwerk Gods, hoe goed weten we dat uit onze eigen levens, komt niet in één dag gereed, vandaar dat de Bijbel steeds weer spreekt over een voortgaande heiligmaking, maar toch is het wel zo dat reeds bij de bekering de gestalte van Christus duidelijk zichtbaar wordt.

Wie Paulus voortaan ziet, ziet een van de (nog onvoltooide) beeldhouwwerken

Gods en constateert Christus-gelijkvormigheid.

Wie Paulus voortaan ontmoet, heeft (in het algemeen gesproken) ook een ontmoeting met Jezus Christus. En dat moet met ieder Christenleven het geval zijn. Dat Paulus zo'n machtig werktuig heeft mogen zijn in de hand van Zijn Meester, kan alleen daardoor verklaard worden, dat hij de grote Beeldhouwer steeds weer in de gelegenheid gesteld heeft, hamer en beitels in zijn leven te hanteren.

En nu is het zo, dat God ook in onze levens de gestaltenis van Jezus Christus steeds meer tot openbaring wil brengen. Geeft U Hem de kans daartoe? Of vreest U beitels en hamer? Protesteert U, als God offers vraagt, als Hij eist dat bepaalde banden verbroken zullen worden, dat zekere gewoonten vaarwelgezegd en andere aangenomen moeten worden?

Kan er van U als Christen gezegd worden, dat als iemand U ontmoet, hij ook een ontmoeting met Jezus Christus heeft? U voelt wel met mij, dat we nu op een moeilijk terrein komen. Hoe vaak zijn we alleen maar koopman of ambte-

naar of arbeider en reageren we alleen maar zakelijk, om onze eigen positie zo veel mogelijk te handhaven, te verstevigen en uit te bouwen, zonder begrip daarvan, dat we hier op aarde Gods vertegenwoordigers zijn.

Soms ontmoet je van die mensen, die iets van Christus in zich hebben dat zo sterk is, dat het hun hele wezen doortrokken en gestempeld heeft en je niet aan de zegenrijke inwerking daarvan ontkomt. Dat is enorm, en dat is het ook juist wat Christus van ons wil.

Hoe reageren de mensen op een ontmoeting met U?

Zeggen ze: Wat een knappe kerel? of: Die moet je in de gaten houden! of: Wat kan die knaap (want zo oneerbiedig drukken we ons doorgaans uit) een bakken vertellen! of: wat heeft die het ver geschopt! of: ik wou dat ik bezat wat die man bezit!?

De voltooiing

Terwijl God nu met ons bezig is, moeten we Hem de vrije hand laten. Dan zal eenmaal dit beeldhouwwerk zijn voltooiing vinden. Paulus spreekt ook daarvan als hij zegt dat we Hem eenmaal gelijk zullen zijn.

We gaan niet proberen, die gelijkheid te omschrijven, maar wel willen we opmerken dat het een onmetelijk rijke troost is voor hen die weet hebben van hun onvolmaakt Christen-zijn, en naar het volmaakte verlangen, te mogen horen dat die volmaaktheid eenmaal komt, op Gods dag en Gods uur.

„Maak mij een beeld van U . . .”

Wf.

Losse Schakels

De Sluitsteen In de brief aan de Efeziërs zegt de Apostel van zijn lezers, dat ze geen vreemdelingen en bijwoners meer zijn, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods, gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, terwijl Jezus Christus zelf de hoeksteen is. — Dat woord „hoeksteen” heeft nadenkende bijbellezers nooit goed kunnen behagen. De plaats, daarmede aan de Here Jezus toegekend, strookt niet met Zijn betekenis voor, en plaats in het heilswerk. Een hoeksteen kan gedacht worden als verbinding gevende tussen de muren en daarmede stevigheid aan het geheel verschaffende. Maar dan is Christus toch meer dan een hoeksteen, meer dan een steen, die deze waarde en betekenis voor het geheel heeft. We voelden altijd: dit woord moet wat anders betekenen; het moet aanduiding zijn van wat anders. Paulus moet Christus' waarde voor het heilswerk onder een ander beeld gebracht hebben. Daarom verwondert het ons niet maar verblijdt het ons wel, dat nu is komen vast te staan dat het woord, in oude en nieuwe vertaling weergegeven met „hoeksteen” betekent: sluitsteen. In de sluitsteen ligt de voltooiing en de kracht van de boog. Hij sluit niet slechts het geheel af, geeft daardoor de andere stenen waarde, maar maakt het mogelijk op de boog de bovenbouw te laten rusten.

„Aanvoelen” Voor het rechte verstaan der Heilige Schrift is ook nodig een zich ingeleefd hebben in zijn gedachtenwereld. De Schrift is een Geheel; zij weersprekt zich niet in haar onderdelen. Elke vertaling, die een gedachte poneert, die in het geheel der Schrift niet past, moet onjuist zijn. Geen bekwaam architect zal een onderdeel in zijn bouwwerk dulden of aanbrengen, waardoor het geheel, de harmonie verstoord wordt. Een, zich in zijn onderdelen weersprekend gebouw, is stijlloos. En stijlloos bouwt God niet. Nu komt het er op aan bij zichzelf stijlgevoel te ontwikkelen; zich te verliezen in de beschouwing der Heilige Schrift; haar schoonheid, die op harmonie der delen of contrasten berust, in zich op te nemen. Taalkundigen mogen nog onvoldoende in het taalgebruik van de tijd en de plaats, waarin de bijbelboeken geschreven werden en haar auteurs leefden, zijn doorgedrongen, een goed ingeleefd schriftgevoel, zal bepaalde opvattingen en vertalingen moeten afwijzen. Het gevoel is het verstand vooruit.

Ambtelijk Gezag Heeft iemand gezag, dat hij aan zijn ambt ontleent?

Moeten we onderscheid maken tussen de ouderling als broeder en de ouderling als ambtsdrager? Moeten we hem, wanneer hij ambtshalve komt, dus komt in zijn kwaliteit van ouderling, anders ontvangen en aanhoren, dan wanneer hij als broeder bij ons op visite komt?

We waren in een onzer grote steden er onlangs getuigen van dat een lid van de jonge verkeersbrigade, in dit geval een meisje, gewapend met het „spiegelei” op de stoep stond en achter haar een groepje jongens en meisjes zo ongeveer van haar leeftijd. Op het moment dat dit jonge verkeersbrigadelid het gewenst leek, stapte zij de rijweg op, stak het spiegelei omhoog en onmiddellijk trok de groep jeugdigen de straat over. Maar aan de overkant aangekomen voegde zich het meisje dat hen overgeloofsd had, bij hen en nu begon er een gezellig roffeltje, waarbij de verkeersregelaarster het vooral moest ontgelden. Haar gezag was nu weg. Toen ze ambtshalve handelde, was de hele groep stipt gehoorzaam maar nauwelijks was zij weer ambtloos, de anderen gelijk in waardigheid, of haar gezag was weg en daar mede het ontzag, haar nog zoeven betoond.

Was dat voorbeeld van wat ambtelijk gezag betekent?

De Eenheid Voor een gezonde schrift-der Schrift verklaring is het nodig de eenheid der H. Schrift in het oog te houden. We moeten eerst de grote lijnen gezien hebben aler we in staat zijn de enkele uitspraken juist te verstaan. Een uitlegging, die geen rekening houdt met het geheel der Openbaring en met haar groei zal verwarrend werken. — In het Engelse weekblad, waaraan ons orgaan zijn naam ontleend heeft, vonden we een art. waarin gewezen werd op het gevaar met bepaalde schema's a.g. het profetisch Woord, de Schrift te ondermijnen. Een paar worden er met name genoemd.

Aan de Schrift Genoemd wordt de vreemd leer van tweeërlei Evangelie: het Evangelie des Koninkrijks, dat Joh. de Doper en Jezus gepredikt zouden hebben en het Evangelie van Gods genade, hetwelk Paulus zou hebben verkondigd. Dat eerste Evangelie zou in een komende bedeling weer actueel worden. Het tweede zou het Evangelie voor onze bedeling zijn. Gevraagd wordt hoe Paulus zich dan in Gal. 1:7,8 zo kras zou kunnen hebben uitgesproken over mensen die een ander Evangelie dan het zijne verkondigen zouden, wanneer hij geweten zou hebben, dat de Here Jezus het zelf gedaan zou hebben en het in komende dagen zo'n verkondiging in Gods voornemen zou liggen? Bovendien: kent Paulus niet het Evangelie des Koninkrijks? En was het dus voor hem niet hetzelfde als het Evangelie

der genade, overmits er maar één Evangelie is?

Een tweede kans? Sommigen leren, dat zij die hier en nu Christus willens en wetens verwerpen in een volgende bedeling een nieuwe kans zullen krijgen. We zouden dezen niet vinden in Obenb. 5 maar in Openb. 7:9-17. Geeft Matth. 25 niet een andere leer? De deur werd gesloten nadat de bruidgom aangekomen was voor de bruiloft en zij, die gereed waren, mede naar binnen gegaan waren. Op het kloppen en pleiten van de te-laat-komers werd geantwoord met het plechtige uitspreken van de ban-formule: Voorwaar, ik zeg u, ik ken u niet!

Trappen van Zaligheid? Gezien het feit, dat bij redding van de zondaren niets spreekt dan de offerdood van Christus en dit offer de enige grond van behoud is, kan er van verschil in zaligheid tussen hen, die door dit enige offer en door dit offer alléén behouden worden, geen sprake zijn. Zou de mens er zelf iets toe kunnen bijdragen, dan zou de grootte dezer bijdrage mede bepalend zijn voor de trap van zaligheid, die hij bereikt. — Wel is er orde in Gods Rijk. Christus is de Eersteling uit de doden, daarna komen zij, die van Christus zijn, in Zijn toekomst, daarna zal het einde zijn. I Kor. 15:23,24. Maar deze allen gaan dezelfde zaligheid binnen. Zij zijn buiten gevaar. Wel zullen er schakeringen zijn in de heerlijkheid der verlostten. Ook daarvan spreekt Paulus in I Kor. 15. (40 en 41) Allen die gekomen waren in de wijngaard, ontvingen hetzelfde: de éne penning, nodig voor het leven van de Komende Dag. Allen evenveel. Allen genoeg.

Niet Alles voor Allen? Voor een goede Schrift- verklaring is het nodig zich bij het bestuderen van een gedeelte o.a. af te vragen: tot wien is dit gezegd? Wanneer? Maar wanneer men zegt, dat we in het N. Test. gedeelten hebben, die niet „voor ons” zijn, b.v. de Bergrede en Matth. 24, maar eerst van kracht zullen zijn voor de Joden in een toekomstige periode, dan moeten we zeggen: van een zodanig tijdelijk buiten kracht stellen van gedeelten der Openbaring, ons in en door Christus gegeven, weten de Apostelen niets. Paulus gewaagt van de gezonde woorden van onze Here Jezus Christus, en waarschuwt voor hetgeen daarmede niet strookt. Zij waren dus naar zijn oordeel van kracht voor zijn lezers, want golden die woorden toen niet, dan was het daar op zijn plaats geweest, daarop te wijzen.

L.

dan door een weinig dwaasheid geheel bedorven.

Prediker acht het nu wijs, dat men die toorn maar over zich heen laat gaan, dan zal de toornige heerser spoedig tot kalmte komen en voor verdere dwaasheden bewaard blijven.

De verongelijkte zal door zich in te houden ook zelf voor dwaze dingen bewaard blijven, zoals het verlaten van zijn post.

De wijze is bij de toorn van de heerser kalm en gelaten, "terwijl de dwaas zich direct laat gaan.

Zalig zijn de zachtmoedigen.

Prediker heeft met eigen ogen nog meer dwaasheid aanschouwd, komende van de kant van de heersers! De tekst spreekt van dwaling; dat is zacht uitgedrukt, maar getuigt ervan dat Prediker respect heeft voor heersers. Hij noemt hun fouten „een dwaling”, een misstap.

„Prediker schroomt niet in het licht te stellen, dat zich bij de aardse machthebbers fouten kunnen voordoen” (Aalders).

De fouten die hij zag waren deze, dat dwazen op hoge posten geplaatst werden terwijl rijken, mannen van aanzien, op de laagste posten gesteld werden. De omgekeerde wereld dus (vgl. 3 : 16). Ik heb knechten te paard gezien — het rijdiër van de gegoeden — en vorsten gaande als knechten op de aarde, d.w.z. te voet gaande! — Wat al dwaasheid!

Prediker gaat weer de waarde van de praktische levenswijsheid ons tonen. Wie wijs is kan veel ellende voorkomen. Prediker zegt (vers 10): „de wijsheid is een uitnemende zaak”. Het welslagen, het tot een goed einde brengen van iets, is aan de wijsheid te danken. Wij zijn alle uur in gevaar en „wijs inzicht en praktisch optreden zijn voortdurend nodig om daaraan te ontkomen”.

Er volgen nu enige voorbeelden.

„Wie een kuil graaft, zal daarin vallen”. Dit heeft niets te maken met het bekende spreekwoord: „wie een kuil graaft voor een ander”. Neen, er is eenvoudig sprake van iemand die een kuil graaft, hij verkeert in gevaar dat die kuil instort en hij onder 't zand bedolven wordt. Wijsheid is hier nodig om deze ramp te voorkomen.

Daar is iemand die een muur doorbreekt. Dat klinkt vreemd in onze westerse oren! Vergeten we niet, dat in het Oosten vaak muurtjes gevormd werden uit los op elkaar gestapelde stenen, b.v. als een grens tussen twee akkers. De man, die in deze muur een gat maakt, loopt gevaar door een slang gebeten te worden, daar deze zich genesteld kan hebben tussen de stenen! Daarom is voorzichtigheid, wijsheid geboden, zal dit kwaad voorkomen worden!

Nog een geval meldt Prediker. Hij ziet iemand stenen wegdragen, een steenhouwer blijkbaar. Wanneer deze man geen voorzorgsmaatregelen neemt, zal hij smart lijden. Hier is weer praktische levenswijsheid op haar plaats! Verder

ziet Prediker nog een houthakker: „wie hout klieft, zal daardoor in gevaar zijn”. Splinters, spaanders, kunnen hem in 't gezicht spatten of hij kan zich met de bijl in de benen hakken. Wil hij aan 't gevaar ontsnappen, dan dient hij met tact tewerk te gaan.

* * *

Dit zijn alle voorbeelden uit het leven gegrepen. Bij alles is verstand, bezonnenheid, wijsheid nodig, zullen ongelukken voorkomen en alles er goed afgebracht worden. Voorts merkt Prediker op, dat

de wijsheid ook veel onnodige krachtsverspilling kan tegengaan. „Indien hij het ijzer heeft stomp gemaakt en hij slijpt de snede niet, dan moet hij meerder kracht te werk stellen”.

Dat is een tastbare waarheid! Wie hout hakt, bemerkt dat de bijl al stomper wordt en het ijzer al minder diep het hout binnendringt.

Een dwaas is hij, die met stomp gereedschap verder werkt. Veel kracht kan bespaard worden door eerst het ijzer te scherpen.

Wordt vervolgd.

D. SLORT.

Vijftien dagen in Rusland

Het opschrift had natuurlijk veel avontuurlijker geformuleerd kunnen worden. Dan hadden we gebruik moeten maken van het ijzeren gordijn, van rode ster of iets dergelijks. Het leek ons onjuist om zo iets als een sensatieverhaal te gaan schrijven, ofschoon de sensatie niet heeft ontbroken. Misschien komt die in dit praatje ook wel even om de hoek kijken. Praatje schreef ik, en zo moet u het volgende ook beschouwen. Het kan immers niet meer zijn. Want wat hebben we eigenlijk gezien van de verenigde sovjetrepublieken? Goed, we waren in Moskou, het hart van het russische rijk; we zagen Leningrad, dat onmiskenbaar een westers stempel draagt; we reisden een beetje door het land rondom de hoofdstad, maar Rusland — we houden die naam ook verderop maar aan — is 655 maal zo groot als Nederland. Ja, dat is nogal wat. Het aantal inwoners is ongeveer 20 maal dat van Nederland, zodat men inderdaad kan zeggen dat het maar dunbevolkt is. De hoofdstad zelf is een miljoenenstad. De gegevens omtrent het aantal inwoners liep nogal uiteen, maar dat kan zijn oorzaak vinden in het feit, dat de een alleen dacht aan de eigenlijke stad, terwijl anderen de voorsteden meetelden. We hoorden cijfers van 4,4 tot 8 miljoen.

U zult in vroegere berichten al wel gelezen hebben wie we eigenlijk waren. Hier volgen ze nog eens: Prof. J. Jans, oud-katholiek, Prof. Dr J. de Graaf, Ned. Herv., Dr Emmen, eveneens Ned. Herv. en ondergetekende. We gingen op een uitnodiging van de patriarch van de orthodoxe kerk van Rusland, die deze gezonden had aan de oecumenische raad van kerken in Nederland. Doel van de reis was kennis te maken met leidende figuren in de orthodoxe kerk, met de academiën en hun staf met leraren, met de seminaria en met de gelovigen. Dat laatste bepaalde zich dan wel voornamelijk tot het bezoeken van kerkdiensten. Daarnaast ontmoetten we ook de

leiders van de Unie van Baptisten gemeenten en bezochten ook hun kerkdiensten. We kerkten echter niet alleen, maar hadden ook andere zaken te bezien, waarvan u ook een beetje zult horen.

Op 7 Juni verlieten we per K.L.M. de vaderlandse bodem, nagewuifd door familie en vrienden. Nederland gleed onder ons weg, Midden-Duitsland volgde en 13.40 landden we in Praag na een vlucht van nog geen twee en een half uur. De verzorging aan boord was prima. Het einde van de maaltijd, een kopje koffie, misten we, omdat we een beetje teveel op de woelige baren van de lucht heen en weer geworpen worden. Het speet ons de viermotorige Prinses Magriet, die ons op 12000 voet hoogte vervoerde en de aarde op een parketvloer of lappendeken liet gelijken, te moeten vaarwel zeggen. Op het vliegveld werden we hartelijk door kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders begroet. Douane bestond er niet voor de delegatie. Overigens, dat woord delegatie was een toverwoord en deed vaker wonderen. In de avond waren we de gasten van Prof. Hromedka deken van de Evangelische Theologische Comenius-faculteit, een markante figuur, geen onbekende in de wereldraad van kerken.

Natuurlijk kregen we het die avond ook over het kerkelijk leven. Hier wil ik alleen vermelden dat tot onze grote verbazing alle predikanten en priesters door de staat worden gesalarieerd. Het is zelfs niet mogelijk deze gelden te weigeren. Dat zou gelijk staan met zich terug te trekken van de dienst. De kerk heeft ook inkomsten, maar die worden gebruikt voor reparaties, uitgaven voor licht, vuur etc. Zou een kerk bij nieuwbouw voor grote uitgaven komen te staan, dan helpt ook weer de staat. Verbazingwekkend in een staat in de schaduw van Moskou, waar men kerk en staat volkomen gescheiden wil houden.

De volgende morgen om half zes op.

Ruim zeven uur vertrokken we van 't vliegveld Praag in een Tsjechisch toestel, dat ons via Wilna, waar we de vlucht onderbraken voor douaneformaliteiten en wat eten, naar Moskou bracht.

Het eerste wat we van deze stad zagen was de universiteit.

Ik begrijp best dat er velen van de lezers zijn, die zeggen, dat ze nu wel eens wat anders willen vernemen dan mededelingen over die universiteit of over kerken. Goed, dan laten we dat liggen voor een volgende keer en gaan nu maar zo'n beetje in Moskou wandelen.

Het eerste wat iedereen opvalt is dat de straten en trottoirs zo verschrikkelijk schoon zijn. Op een morgen liep ik met een der vrienden een paar straten om. We rookten een van onze laatste nederlandse cigaretten. „Wil je nou wel geloven, dat ik dit peukje niet op straat durf te gooien,” zei hij. Dat durfde en deed hij niet. Niet omdat dat misschien verboden zou zijn, maar omdat je dan dat peukje honderd meter verder nog eenzaam zou zien liggen roken. Overal langs de muren staan grote blikken vazen waarin iedereen alles deponeert wat hij kwijt wil. Onze straten zijn gewoon vuil, terwijl wij toch nog altijd-doorgaan voor een schoon volk, dat zo netjes is. Honden heb ik in heel Rusland nog geen vijftientig gezien. En als je ze zag, liepen ze aan de lijn. Als u begrijpt wat ik bedoel. Je trapte nergens in. Fietsen zie je er ook nauwelijks. Bij Stork staan er meer dan ik in die veertien dagen zag. Geen enkele autopod heb ik ontdekt. En als ik zeg dat ik vijftig kinderwagens zag, overdrijf ik. Ontzettend veel voetgangers dus. Hoe die gekleed gingen? Niet helemaal zo elegant als hier. Van mode merkte je eigenlijk niet veel. Om eerlijk te zijn, velen waren nogal armoedig gekleed. En ook wel slordig. Verzorgd zagen maar weinigen eruit. Die vielen op. Make-up vond je nauwelijks bij de vrouwen. Trouwens vele vrouwen doen mannenwerk. Ik zag ze schuren en plamuren, ramen wassen, wegen repareren, op de bouwwerken, langs de spoorwegen, op een montagewagen elektrische leidingen nazien. Waarom ze dat deden? Ik weet het niet. Misschien om de inkomsten van het gezin te vergroten. Wat ons wel eens een beetje ergerde was het vervoer van werkende mannen en vrouwen. Er zullen er zeker per ondergrondse gaan, per tram of bus, maar voor bepaalde werkzaamheden of karweien zag je ze opeengepakt in open vrachtwagens. Weer of geen weer zo te zeggen.

Natuurlijk bleven we nu en dan bij een kiosk staan om te zien wat er zo te koop was. Opvallend was de afwezigheid van geïllustreerde bladen, die dames toonden met te weinig kleren aan. Niet eenmaal kwamen we een geval tegen, waarmee vele kiosken en zelfs boekhandelaars hier hun ramen versieren. Daar liepen we dan zo wel eens samen over te praten en een der hoogleraars onder ons merkte op, dat het leven bij ons

„versext” was. Of dat nederlands is weet ik niet, maar duidelijk was het wel. Wat hebben we geraffineerde advertenties. Van advertenties gesproken: die zult U missen in de dagbladen daar. Welke bakker zou er ook moeten adverteren met zijn nog beter brood. Alle filialen krijgen hun kwantum thuis, zoals hier ons postkantoor de postzegels. Om diezelfde reden vindt u ook nauwelijks een etalage, die u noopt te blijven staan. Eigenlijk kan men wel zeggen, dat er geen reclame gevonden wordt. Het was maar een doods gezicht, een winkelstraat.

We zullen het voor vandaag hierbij maar laten. Tot de volgende keer.

HUIZINGA.

Uit ons Unie-bureau

Hierbij wil ik nog even onze gemeenten, in het bijzonder hun raden, in herinnering brengen, dat op de „herfst” vergadering der Unie-Commissie ook de benoeming der stichtingsbesturen aan de orde is. Van de leden van deze stichtingsbesturen („Tabitha”, Bouwstichting en Pensioenfonds) geldt: „zij treden alle jaarlijks af en zijn terstond herkiesbaar”. Candidaten kunnen worden gesteld zowel door de leden der U.C. als ook door het stichtingsbestuur en door de gemeenten. Reglementair moeten de candidaatstellingen met de bereidverklaringen vóór 1 Sept. a.s. bij het Unie-secretariaat zijn ingediend. Wat het Pensioenbestuur betreft, daarin valt een vacature te vervullen door het overlijden van br K. Drent. Gemeenten, die candidaten voor genoemde stichtingsbesturen wensen te stellen, moeten dit dus vóór 1 Sept. gedaan hebben.

Op Vrijdag 15 Juli reist een grote delegatie van Nederlandse Baptisten per dagboot naar Engeland voor deelneming aan het Jubileum-congres der Bapt. Wereld-Alliantie. Zij, die hun retour-reis Hoek van Holland—Londen via mij hebben geregeld (z.g. „collectief vervoer”), herinner ik er vriendelijk, doch ook dringend aan, dat ze met de trein van 11.26 in Hoek van Holland moeten arriveren of ook eerder, zulks met het oog op het passeren van de douane en het in ontvangsnemen van de retourkaarten. De terugreis van deze groep vindt plaats op Zaterdag 23 Juli per dagboot; vertrek uit Londen (Liverpool-streetstation) om 9.30 uur. Zijn ook onze gebeden uitgaande naar een gezegende conferentie? Laten allen in den lande hun harten tot de Heer verheffen, dat Hij door het Wereld-congres een sterkende en stalende stimulans tot opbouw en evangelisatie over allen laat uitgaan!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

UW HAND
AAN DE PLOEG!

Vroom en moedig

In onze dagen doet het woordje „vroom” het niet meer. Het is alsof men zich een beetje schaamt voor dit mooie woord uit het verleden. Want zoals fijne een scheldwoord was, zo was vrome een ere naam.

Voor een fijne had men geen onverdeelde waardering. Denk maar aan het spreekwoord over finen en motregen. Maar iets dergelijks kennen we niet over vromen.

Tegenwoordig noemt men zich liever christelijk. Dat klinkt niet zo persoonlijk.

Geef mij maar liever de betiteling „vroom”. Want vroom betekent zowel gelovig als moedig. Iemand die vroom is kan tegen slag verwerken tot zegen. Die kan de totaliteit van voorspoed en mislukking, winst en verlies laten resulteren in een saldo van heil.

Onze hand aan de ploeg kan alleen tot volle rijkdom komen als wij vroom, gelovig en moedig zijn. Vroom in de beleving van ons zijn in Hem die ons vroom maakt. Gelovig in het offer voor Hem die zich geheel offerde. Moedig in het aandurven van onze opdracht tot evangelisatie in het Zuiden.

Laat de daad van de Baptisten tot een vrome daad worden opdat men ons de ere naam „vromen” naar waarheid kan geven.

Jubileum
evangelisatiefonds.
(Giro 9260).

In de verhouding van mens tot mens is het bekennen van een fout altijd iets dat nader brengt.

Vrijwilligheid:

het karakter der Verlossing

Het karakter der verlossing wordt gekend uit de wijze waarop de verlossing gewrocht is en waarop ze zich uitwerkt in het leven der gelovigen. Deze wijze is niet toevallig, bijkomstig, maar bepaalt haar waarde. De daad, door de Christus verricht, zou geen verlossingswaarde gehad hebben, ware ze anders dan in vrijwillige overgave volbracht. Wat Jezus deed had Hij ook niet kunnen doen. Het ging er niet om dat iemand stierf; ook niet dáárom alleen, dat de Messias stierf; het ging er niet om dat bloed vloeiende, ook niet dáárom alleen, dat het bloed van de Messias vloeiende, maar dat in dat vloeiende de Messias zich zelf overgaf. Daardoor werd het offerbloed, werd Zijn dood offer: zélfofferande. Christus was in Zijn dood passief en actief: offer en offeraar.

De Here Jezus zegt a.g. de aard van Zijn dood:

Daarom heeft mij de Vader lief, overmits Ik mijn leven afleg, opdat Ik hetzelfde wederom neme.

Niemand neemt het van mij, maar Ik leg het van mij zelve af. Joh. 10 : 17, 18.

Sterk legt de Heiland er hier dus de nadruk op, dat Zijn sterven geheel vrijwillig is; Zijn dáád. Niet Zijn lot. Ook in hoofdst. 19 : 17 wijst de Evangelist op dat vrijwillige van Christus' dood, wanneer hij mededeelt, dat Jezus Zijn kruis opnam. Dat Hij hét droeg, zoals ook de N. Vert. zegt, was geen reden om dat expresselijk te vermelden, want dat deed iedere kruiseling. Het bijzondere en diepe was, dat Jezus het zélf opnam en zich oplegde, want dat had diepe zin; dat typeerde de aard van Zijn dood als eigen daad, als overgave en offerande.

Verlossing in de Hebreënbrieff

In hoofdst. 10, het eerste gedeelte, wijst de Schrijver op het ontoereikende van de offers, die onder de Oude Bedeling gebracht werden. Hunne herhaling, jaar in jaar uit bewezen, dat ze niet konden geven, wat de offeraar nodig had en begeerde te ontvangen. Ze konden het geweten blijkbaar niet ontlasten en geen werkelijke verzoening tot stand brengen. Daarom moet „het eerste” worden weggenomen en door een „tweede” worden vervangen. — Er ontbrak aan die oude offers iets en wel iets zeer wezenlijks, waarom God ze niet kon laten gelden; ze schonken de offeraar geen voldoening, omdat ze God niet voldeden. Dit stelt de Messias vast als Hij in de wereld komt:

Slachtoffer en offergave hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij een lichaam toebereid; in brandoffers

en zondoffers hebt Gij geen welbehagen gehad. Verzen 5 en 6.

Tegenover dit ontoereikende moest nu het toereikende, het inderdaad zaligende, het verzoenende worden gesteld. Daartoe biedt zich nu de Messias aan:

Toen zeide Ik: zie, hier ben Ik — in de boekrol staat van Mij geschreven — om Uw wil, o God, te doen. Vers 7.

In deze wilsovergave, die de Messias in het Woord beloofde en Hij op aarde gekomen in menselijk lichaam, ook volbracht, ligt nu het geheim van de verzoening.

Krachtens die wil zijn wij eens voor altijd geheiligd door het offer van Jezus Christus. Vers 10.

De waarde van het verlossingswerk

De waarde van het verlossingswerk ligt dus in de vrijwilligheid, waarmede het volbracht is. Niet wat er gebracht wordt is het beslissende, maar hoe het geschiedt. God verlangt het hart, de overgave, de wederliefde. Zonder dit kenmerk te dragen is geen daad, geen offer voor God van waarde. Al het goud der aarde is Zijne en het vee op duizend bergen. Maar Hij zegt:

Mijn zoon, geef Mij uw hart.

De vrijwilligheid bepaalt karakter en waardij van het verlossingswerk, maar ook dat der verlossing. Het leven der verlostten draagt dat stempel. De vrijwilligheid is de welriekende reuk van het offer. Het is God niet te doen om lichamen, die gekruisigd worden; om bloed, dat vloeit, maar om de mens zélf, die zich in zijn lichaam Gode offert.

Niemand wordt tot bekering gedwongen, niemand tegen zijn wil noch onwetend gedoopt. Op deze vrijwillige overgave volgt het nieuwe leven, niet onder enige wet, maar vanuit de ingegrafeerde wet der liefde. Op de vrijwillig aanvaarde genadedaad Gods volgt een leven, dat van avond tot avond, van dag tot dag, vrijwillige overgave is,

Elke vorm van dwang zou er de welriekende reuk van ontnemen, waardoor het Gode aangenaam, d.w.z. aanvaardbaar is. Paulus zegt: we zoeken niet het uwe maar u. Het gaat altijd en het gaat alleen om het hart, om het offer van het leven zélf aan God, om overgave van het eigene, om de vrijwilligheid. Het geld in de collecte gedaan, waarin het hart niet wordt gegeven, is zonder de reuk, die het voor God aanvaardbaar maakt. Het telt niet. Het is een beneden-christelijke daad.

Geld geven

Ananias en zijn vrouw verkochten een eigendom en brachten een deel van de opbrengst aan de Apostelen, blijkbaar voorgevende, dat dat de gehele opbrengst van de verkochte akker (grafstede?) was. Opmerkelijk is nu wat Petrus zegt. Er was geen verplichting tot verkopen en evenmin een verplichting om, bij verkoop, alles af te dragen aan de gemeente.

Als het onverkocht gebleven was, bleef het dan niet van u, en was, na de verkoop, de opbrengst niet te uwer beschikking? Hand. 5 : 4.

Uitvoerig heeft Paulus de Korinthische christenen bewogen flink mee te doen aan de collecte voor de armen van de Jeruzalemse gemeente. Hij spreekt echter niet van een formele verplichting, maar tracht het hart der Korinthiërs te bereiken. Via het hart gaat hij naar hun portemonnaie. Geld, dat buiten het hart om gegeven werd, wou Paulus niet hebben. Hij wijst wel op de band des geloofs, die ook in het geven werkzaam moet worden; de liefdedaad, die men elkander schuldig is, maar de wet houdt hij er buiten. God heeft een lachende gever lief zegt hij, 2 Kor. 9 : 7. Hij geeft wel praktische aanwijzingen om, als onbemiddelde mensen toch een behoorlijk bedrag bij elkaar te krijgen, maar dwingt tot niets. Het gegevene moet een intrinsieke waarde hebben; offer zijn, krachtens de overgave der liefde in het gegeven bedrag.

Het geven van tienden is hiermede niet verboden; wel het opleggen of eisen van het geven van tienden of het eisen van een bedrag, onverschillig hoe groot.

Vrijwillig stroomde het heilige Bloed op Golgotha en vrijwillig geven we ons leven Hem, die zich aan ons doodbemind heeft; die aan Zijn liefde tot ons dood-gegaan is.

Elke gedwongen houding, waaraan het hart dus vreemd is tegenover Hem, is Zijns niet waardig. Onthouden we ons zélf aan Hem, geven we ons zélf niet in het onze aan Hem dan zijn we geestelijk kwijnende. De genezing moet van binnen inzetten. De Geest moet werkzaam worden, vertederen, bekwaam maken om het waagstuk des geloofs, in de overgave van ons hart in onze gaven, te bestaan. Dat is moeilijker dan een wet uitvaardigen; een besluit nemen en opleggen, maar zo komen wij tot een zodanig dienen van God als Gode alleen waardig is.

L.

De vrucht der ervaring rijpt
niet aan jonge takken

we Ds Veenstra. De avonddienst werd geheel verzord door beide verenigingen. Een goed programma, afgewisseld met zang, vrije getuigenissen en koren vulde deze avond.

Wat is het goed gezongen lied toch een machtig middel om God te verheerlijken en groot te maken.

Het slotwoord voor deze geslaagde avond werd, bij afwezigheid van Ds Veenstra, uitgesproken door ouderling ten Cate. Deze wees er op dat we als Christenen toch hier moeten leren zingen want hoe zullen we dan eenmaal kunnen instemmen met het grote koor der verlostten, zoals ons dat in Gods Woord wordt beschreven. Ten slotte dankte ouderling ten Cate onze Hemelse Vader voor deze geslaagde samenkomst.

Maandagsmorgens werd er weer verzamelen geblazen bij de kerk. Hier volgde een hartelijk afscheid van allen, waarbij de Treebeekse brs en zrs nogmaals werden uitgenodigd om 't volgend jaar een tegenbezoek aan de Hofstad te brengen.

Nagewuifd door velen verlieten we Treebeek om rond te toeren langs de mooiste plekjes van Limburg. Langs bijna onbegaanbare wegen reden we via Valkenburg naar de Efteling te Kaatsheuvel. In Breda wachtte ons daarna nog een heerlijk diner.

Vandaar reden we over Neerlands langste brug via Rotterdam naar het punt van uitgang, waar velen reeds stonden te wachten.

Allen die deze reis hebben meege- maakt bewaren daaraan een prettige herinnering.

Aan het welslagen van deze reis heeft niet weinig bijgedragen een der leden, die op gepaste wijze de lachspieren in beweging wist te brengen.}

Tijdens de reis is er veel gezongen en de sfeer was als altijd voortreffelijk!

Waar we 't volgend jaar heen zullen gaan is nu nog niet bekend; wel wil men nu reeds weer beginnen te sparen om die reis mogelijk te maken.

Past ons nog om onze Hemelse Vader hartelijk te danken voor deze rijk geze- gende dagen.

Juist het samenkomen van geloofsge- noten bevordert het saamhorigheidsgevoel waarvan we de waarde niet moeten onderschatten.

H. J. Hollé.

STAVEREN

Nadat de gemeente Staveren ruim een jaar haar voorganger had afgestaan aan het vaderland om als veldprediker het Evangelie te brengen aan onze jongens in militaire dienst, is hij in April j.l. weer thuisgekomen en dient de gemeente weer iedere Zondag met het rijke Evan- gelie. Laten we hopen en bidden dat de Heere op Zijn tijd rijke vruchten mag geven.

Ook beleefde de gemeente droeve da- gen; reeds dit eerste halfjaar moest ze vier van haar trouwe leden grafwaarts

dragen. Hierbij waren o.a. onze oude br Feenstra van 93 jaar en zr Bakker van 90 jaar. Beiden waren de oudste leden onzer gemeente en ook van de plaats onzer inwoning.

Met diepe ontroering hebben we ze nagestaard, omdat we in hen zoveel hebben verloren. Want hun eigen li- chaamszorgen niet achtende, waren het van die verborgen steunpunten in de gemeente, die steeds in 't gebed de ge- meente aan de Heer voorlegden.

Echter gaan we voort in de wetenschap dat de Heer der gemeente waakt voor Zijn werk. Moge Hij ook de ledige plaatsen spoedig weer vullen.

Namens de Bapt.
gem. Staveren,
V., secr.

AMSTERDAM

heeft de afgelopen week twee evangeli- satiediensten gehouden, waarvan één in de kerk en één in Nieuw West onder medewerking van een studenten-team. Velen stonden voor de ramen te luisteren, toen de liederen en getuigenissen in de vrije lucht klonken. Zo het thans lijkt, dan zullen de kerkdiensten in de Ern. Staesstr. wel aan 't doel gaan beant- woorden.

J.l. Zondag had de Gemeente een nam. doopdienst. Ds Bakker sprak over Col. 3 : 3: „Want gij zijt gestorven en uw leven is verborgen met Christus bij God”. Wie in Christus is, is ook met Christus gestorven; heeft ook in Christus het leven en dit leven is bij Christus ver- borgen in God. Een jonge zuster be- antwoordde de vragen bevestigend; Voor- ganger en ouderlingen leiden haar de handen op toen zij door de Gemeente biddend werd opgedragen. Na de doop klonk bij de heilige dis een hartelijk welkom voor deze zuster, alsmede voor een broeder, die op zijn getuigenis reeds eerder werd aanvaard.

W. V., secr.

EMMEN

Het was wel een bijzondere dienst, Zondag 3 Juli, toen in aansluiting op de radio-uitzending van de vergadering van Billy Graham twee zusters hun be- lijdenis in het midden der gemeente af- legden en daarna werden gedoopt.

Toch is het zo: vóór het zover komt dat wij gedoopt willen worden, moeten we eerst geluisterd hebben naar de drin- gende roep van de Heer om eigen wil en leven af te leggen en in Zijn hand te geven.

Met een grote schare scharden wij ons om de dis des Heeren, waarbij de nieuwe leden een hartelijk welkom werd toegeroepen, met de bede mede te vol- harden in 's Heeren werk.

D. M.

Verantwoording

Gedurende de maand Juni is in het Unie- bureau aan giften en collecten ontvangen:

- 1 voor de E.C.U.: N.B.V.B. f 1207.25 en f 850.—; Rotterdam-C f 42.—; Eindhoven f 89.35; Delfzijl f 1000.—; Vriescheloo f 116.87; Stadskanaal f 100.—; Groningen-Noord f 264.77; N. Weerdinge f 28.84; Ter Apel f 44.—; Enschede f 22.89; N. N. te D. H. f 5.—.
- 2 voor de Opleiding: Rotterdam-C f 44.—; Eindhoven f 62.41; Groningen-Noord f 111.65; Ter Apel f 26.—.
- 3 voor Unie-Jubileum-Evang. fonds („Uw hand aan de ploeg”): Almelo f 40.50; Winschoten f 49.01; E.E.veen f 127.78 (voorheen als bestemd voor de E.C.U. vermeld); Staveren f 87.50; U. K. te A. f 10.—; mej. A. E. te E. f 5.—.
- 4 voor 10-cents-fonds (kerkbouw): C. P. te A. f 2.60.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters! Zal de zomertijd in het geven ook een „kom- kometijd” zijn? Neen toch? Want het werk moet voortgaan; het mag niet verkommeren. Daarom blijven wij vele en milde vrijwillige bijdragen verwachten.

De Unie-adm.,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie, Arnhem.
Giro 1504 ten name van de Bouw-Stich- ting, Arnhem.

Mededelingen

DE COMMISSIE VOOR DE OPLEIDING

deelt mede — als aanvulling op haar aan de Alg. Vergadering uitgebracht rapport — dat Theo van der Laan voor het eind- examen Lyceum, afd. Gymnasium, is geslaagd, zodat hij in September D.V. naar Rüsclikon- Zürich zal vertrekken om daar aan het se- minarium voor predikant te worden opgeleid.

G. VEGTER, secretaris.

Advertentiën

Pieter Geerts Kroese

en

Harmke Hartkamp

hebben de eer U mede namens wederzijdse ouders kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats vinden op D.V. Dinsdag 19 Juli a.s. om 2.30 uur te Steenwijk.

Kerkelijke huwelijksbevestiging in gebouw „Irene”, Burg. Goeman Borgesiusstraat, door de Weleerw. Heer Ds G. Bouritius, Baptisten predikant te Zwolle.

Vroomshoop, Dillenburgstraat 1
Steenwijk, Onnastraat 24.
5 Juli 1955.

Receptie in gebouw „Irene” van 5—6.30 uur.

Toekomstig adres: Margrietstraat, Vroomshoop.

Losse Schakels

Opnieuw Een ernstige aanblijfsstorting? tasting van het Evangelie zien we in de leer van een wederinvoering van bloedige offers. Grond voor deze verwachting vindt men in Ezech. 40—48. Ze is geheel in strijd met het doorlopende onderricht der Schrift en vooral de Brief aan de Hebreërs. Christus offer maakte een einde aan de offercultus. De offers oudtijds gebracht op tempelaltaren hebben hun zin verloren. Ze behoorden tot een bedeling, die voorbij ging. Deze offercultus weer in te voeren zou zijn een verloochening van de algenoegzaamheid van Christus offer. Het gevaar een en letterlijke verklaring der profetiën treedt hier vooral duidelijk in het licht. Profetiën moeten naar hun strekking, en niet naar hun inkleding, die tijd-gebonden is, worden uitgelegd. Erich Saurich tracht aan het onbijbels karakter van de veroordeelde uitlegging te ontkomen door deze offers, die dan gebracht zouden worden in een herstellende tempel, een herinneringskarakter toe te kennen, maar dat is in kennelijke strijd met de profetie zelf, die hen een verzoenende, reinigende werking toekent en van hen spreekt als zondoffers en offers voor overtredingen.

Een verkeerde uitlegkunde leidt tot verkeerde verklaringen.

Het Oude Testament Zo ongeveer een halve eeuw geleden werd er felle kritiek uitgeoefend op het Oude Testament. Het vertrouwen in dat boek werd bij velen ondermijnd. In Engeland verscheen toentertijd van de hand van de geleerde Dr James Orr een werk, waarin de kritiek op het Oude Testament op haar houdbaarheid getoetst werd. Een Nederl. Uitgever haastte zich dit werk in Nederl. vertaling uit te geven en deed er een goed werk aan. Ondertussen is onze kennis van de wereld van het nabije Oosten voortgeschreden, zodat Dr J. G. S. S. Thompson, een Schots theoloog, onlangs in een lezing over „Het Oude Testament heden”, kon spreken dat door oudheidkundige ontdekkingen van deze eeuw een vloed van nieuw licht over het Oude Testament gevallen is. De feiten, door de opgravingen aan het licht gebracht, hebben een deel der Oud Testamentische geleerden een veel voorzichtiger houding ten opzichte van het Oude Testament doen aannemen.

Deze opmerkingen herinnerden ons aan wat Prof. Karl Bornhäuser ergens zegt: „Het vertrouwen in de bronnen brengt ons verder dan het wantrouwen”. Komt het misschien omdat wij mensen

zelf zo onbetrouwbaar zijn, dat we zo geneigd zijn om aan de betrouwbaarheid der Heilige Schrift te twifelen?

„Een wilde Ezel” We lazen een artikel, hetwelk bedoelde aan te tonen, dat de kennis van het Arabisch van betekenis is voor de uitlegging van het Oude Testament. Als voorbeeld werd aangehaald de belofte, waarmede Hagar getroost werd, toen Abraham haar op Sara's aandringen, had weggezonden: „hij zal een wilde ezel van een mens zijn”. In deze toezegging of voorspelling ligt voor ons gevoel weinig vertroostends. Anders wordt het als we horen dat de uitdrukking in het Arabisch een hoge eer aanduidt. Zij betekent opperhoofd, leider. Aan Hagar werd dus beloofd, dat haar zoon een groot en geëerd man zou worden. Dat kon haar inderdaad troosten.

Lege getallen Grote getallen vertegenwoordigen niet altijd grote waarden. Bekend is, dat de Roomse Kerk graag imponeert. Ze imponeert met mooie gebouwen en dure kerkinrichting en met grote getallen. De meerderheid der z.g.n. Christenheid zou tot de Rooms Katholieke Kerk behoren. Maar zo ergens dan is op het gebied van de godsdienst de vraag naar de kwaliteit belangrijker dan die van de hoegrootheid. Spanje is een haast uitsluitend Rooms Katholiek land. Maar wat betekent dat in feite wanneer we lezen, dat in Madrid, de Spaanse hoofdstad, en in Barcelona de tweede stad van Spanje, slechts 2% der Roomsden de kerk bezoeken en op het platteland dit cijfer niet hoger is dan 10 %. Waarop berust dit Rooms zijn? Wanneer in de jongste Spaanse burgeroorlog geen buitenlandse fascisten hadden ingegrepen, zou de Roomse Kerk er dan nog die macht hebben, die zij er nu heeft? Wortelt zij in de liefde en overtuiging der Spanjaarden? — De vraag is wat er overblijft van een Kerk, wanneer zij ophoudt Staatskerk te zijn en inplaats als heersers onder de volken staat als een, die dient?

Mannen-vlees In een deel van de Zuid Amerikaanse Staat Peru kunnen alleen vrouwen het Evangelie verkondigen, zo lezen we in „Oogsttijd”, uitgave van De Nederlandse Gemeenschap voor Wereld-Evangelisatie. De reden is zeer eenvoudig en overtuigend: het menseneten is daar nog in zwang en het bijzondere daarbij is, dat die menseneters vrouwenvlees niet appreciëren. Zij eten alleen mannen op, zodat de zending zich wel genoodzaakt voelt uitsluitend vrouwen naar dit gebied te zenden. Wordt haar werk gezegend en leggen de bewoners hun, ons vreemd aandoende gewoonte — van mensen-vlees — eten af, dan is ook dat gedeelte der wereld voor mannen veilig. — Nu

moeten de mannen zich om deze reden niets verbeelden, want we vermoeden zo, dat die menseneters mannenvlees slechts dáárom hoger waarden, wijl de man sterker is dan de vrouw. Want de diepere reden van het eten van mensen-vlees is niet gulzigheid, honger of dergelijke, maar heeft ten doel het verwerven, het zich toeëigenen van de zielestof, de levensmacht van een ander. En daarvan wordt verondersteld dat de man er meer van heeft dan de vrouw. Dus ligt in het extra gevaar, dat de mannen in dat aarddeel lopen, tóch wel weer enige streling voor hen.

Gemeente-vormend De Heer heeft Zijn inzettingen niet aan particuliere personen maar aan Zijn gemeente gegeven. Niet br Petrus, br Johannes enz. ontvingen opdrachten en bevoegdheden, maar de Apostelen kregen ze. Ze kregen ze in hun bepaalde hoedanigheden.

Doop en Avondmaal wijzen in twee richtingen; ze spreken van onze betrekking tot Christus en van onze betrekking tot de andere gelovigen. Daarom is de Doop gemeentevormend en het Avondmaal een gemeentelijk maal. Het zijn geen handelingen, die alleen spreken van de betrekking van de ontvanger tot Christus, maar ook daarom dat hij de andere gelovigen aanvaardt als broeders en zusters zich onder hun toezicht stelt en zijnerzijds ook de verantwoordelijkheid voor hen aanvaardt.

Wie gedoopt wil worden moet zich met die wens tot de gemeente richten, aan welke de bediening der inzettingen is toevertrouwd. Wie het Avondmaal wil vieren moet evenzo doen. De gemeente is er voor verantwoordelijk dat de doop bediend wordt uitsluitend aan hen, die hem waardig zijn en hetzelfde geldt van het Avondmaal.

Daarom moet, wie gedoopt wil worden, zich voor de gemeente uitspreken, opdat ze hem kan beoordelen en zich voor haar daad, wanneer ze hem doopt, verantwoord kan voor haar Heer. Wie gedoopt wil worden, zonder lid der gemeente te worden, kan niet worden aanvaard, omdat hij een zijde van de doop miskent, n.l. dat de doop hem ook in verbinding met de andere gelovigen brengt. De doop zegt dat hij lid van het Lichaam is, en niet slechts dat hij verbonden is met het Hoofd.

L.

KORT EN BONDIG

Een Hof van Beroep in de Staat Kentucky (Ver. St.) heeft uitgemaakt dat in de baptisten gemeenten in die Staat alle leden van de gemeenten dezelfde rechten hebben, ook die beneden de 21 jaar. — Het doet ons vreemd aan dat een wereldlijk rechter daarin zeggenschap wordt toegekend.

Vijftien dagen in Rusland

II

We wandelden dus op de straten van Moskou. Hoe die stad er uit ziet? Moeilijk te zeggen. Een stad van tegenstellingen. Wij logeerden in een hotel, dat tot op de 20ste verdieping kamers had. Vandaar begon de toren die het gebouw imposant maakte. De hal was een tempelruimte met een prachtig bewerkte zoldering gedragen door vier machtige marmeren zuilen.

Onophoudelijk schoven de liften op en neer. De gasten waren wel voornamelijk mensen van buiten. Sportgroepen uit andere landen. Het wemelt er trouwens ook in de stad van allerlei lieden, die kennelijk uit alle delen van de republieken, er zijn er niet minder dan zestien, komen. In de voor ons vreemdste klederdrachten.

Natuurlijk moesten we de ondergrondse zien. Schoon als de brand, ofschoon de duizenden in- en uitstappen. Maar wat een weelde. Zonder veel andere subways te hebben gezien, durf ik zonder meer te verklaren, dat er geen ondergrondse stations elders kunnen zijn, die ook maar tenaastebij die van Moskou benaderen. Marmer, kunstige mozaïeken, lichtkronen, lampen, beelden in brons of ander metaal. Het is gewoon ongelofelijk. Het was te erg, zeiden we. Op de landbouwtenoonstelling werd ik rondgeleid door een vrouwelijke tolk, overtuigde communiste naar mij bleek. Zo onder de gesprekken door kwamen we ook op de ondergrondse en ze vroeg wat ik ervan dacht. Ik zei haar: „Onze arbeiders zouden revolutie maken als onze regering zo iets bijv. in Amsterdam zou presteren. Ze zouden wild worden en meer woningen eisen, meer scholen enzovoort. U hebt toch ook een schreeuwend woningtekort en dan zo iets weelderigs. Vindt u het zelf niet overdreven? „Nou ja, een der stations had wat soberder gekund, maar overigens: de subway is immers van ons allemaal en wij geloven, dat morgen of overmorgen het andere zal volgen.” En dat is hun geloof. U kunt datzelfde bevestigd vinden in het boek van Helmut Gollwitzer: En brengen waar gij niet wilt, die ook duidelijk wil maken, dat de Rus niet leeft uit wat is, maar uit wat komt.

Even trots als op deze prachtige ondergrondse zijn ze op hun universiteit. En het is een machtig gebouw. 240 meter hoog, 33 verdiepingen, 6000 kamertjes voor studenten, 22000 studenten, waarvan 6000 schriftelijk de cursus volgen, 2000 professoren. In het grote centrale gebouw een zaal voor bijzondere bijeenkomsten met 1500 zitplaatsen. U moet van die cijfers niet achteroverslaan. Informeert u eens hoeveel studenten alleen de gemeentelijke universiteit in Amsterdam heeft. Niettemin, dat belooft wat

voor de toekomst. Theologie wordt er natuurlijk niet gedoceerd. Dat is immers geen wetenschap. Het partijlid gelooft in de wetenschap.

Hoe het in Rusland nu eigenlijk staat met de godsdienst. Het wordt wel tijd, dat we daarover wat zeggen. De anti-religieuze propaganda is geluwd na een decreet van het Centraal Partij Comité, dat door Croestsjov (Khrushev — die naam wordt zo verschillend gespeld in onze bladen) werd ondertekend. Het verscheen Nov. '54. Men valt de kerk niet meer aan. Dat betekent niet, dat men haar niet meer zou bestrijden. Om een stad te overwinnen kan men haar plattschieten, men kan haar ook uithongeren. Waaruit u nu niet letterlijk moet lezen, dat men de dienaren van de kerk laat verhongeren. Dezen verzekerden ons van vele zijden, dat de gelovigen buitengewoon offervardig zijn en het is geen uitzondering dat geestelijken over een auto beschikken. Als u mij vraagt hoeveel mensen nu dan lid zijn van de Orthodoxe kerk, moet ik het antwoord schuldig blijven. Waarschijnlijk weet niemand dat precies. Ik heb een getal van 100.000 horen noemen, maar dat kan wel te hoog zijn. Er zouden, behalve de Patriarch, dat is de opperste leider dezer kerk, 69 bisschoppen zijn — ik heb in mijn notities ook het cijfer 100 staan, maar daarachter de opmerking: waarvan meerderen in het buitenland — voorts 30.000 dienstdoende priesters voor circa 26000 gemeenten. Daar aan de universiteiten geen theologie gegeven wordt, heeft de kerk nu eigen academiën in Moskou en Leningrad, daarnaast meerdere seminaria.

Zeker, er was een kerkvervolging in Rusland. We vroegen de geestelijken daarnaar. Zij antwoorden: '20—30 waren er inderdaad onaangename toestanden. Dat komt omdat de priesters direct niet de nieuwe situatie begrepen. Vroeger kregen ze bijdragen van de staat. Die bron droogde op. Zo dierf men inkomsten en ontstond bij sommigen een onjuiste houding. Daarvoor werden zij dan gestraft, maar niet om hun geloof in Christus. Na de oorlog is er een grote verbetering ingetreden, want toen heeft de regering gezien, dat ze rekenen kon op priesters en gelovigen, die mede ten oorlog trokken tegen Hitler en zijn leger-scharen. Kerken, in vroegere jaren gesloten, werden weer geopend, gerestaureerd en zelfs werden nieuwe gebouwd.

In Moskou zelf zijn nu ongeveer 55 kerken in gebruik. In de meeste dorpen, die wij per auto of trein passeerden of ook overvlogen, zagen we een kerk, zeer waarschijnlijk in gebruik.

De diensten, die wij in de Orthodoxe kerk bijwoonden, waren druk bezocht.

En niet alleen oude vrouwen zag men. Als protestant valt het ons moeilijk om een kerkdienst, die een voor ons vreemde liturgie heeft en in een onverstaanbare taal gehouden wordt, weer te geven. Het viel ons op met welk een devotie de gelovigen de dienst volgden. Beelden als in de roomse kerk vindt men niet, in plaats daarvan talloze ikonen, op hout geschilderde heiligen, die soms met grote eerbied gekust werden door oud en jong. Ontroerend was het te zien hoe ouderen, maar ook jongeren, soms temidden van een grote schare, neerknielden en met het voorhoofd de grond beroerden.

Komt de jeugd wel in de kerk? Wanneer wij dergelijke vragen stelden, keerden men die vraag ook wel eens tegen ons. 'k Herinner mij een dispuut aan boord van de Maxim Gorki, waarin onzerzijds gewezen werd op onze mogelijkheden om door radio en pers bekendheid te geven aan de Boodschap, die wij moeten doorgeven. Men informeerde toen naar de resultaten van die grotere mogelijkheden. In cijfers was die natuurlijk niet aan te geven. Daartegen stelden zij: wij geloven, dat onze mensen met de ontvangen boodschap de volgende dag tot hun collega's op het werk gaan. Als dat onze mannen en vrouwen 's Maandags ook eens deden in plaats van naartig naar de stand in de competitie te informeren.

Mag de jeugd onderwezen worden in de christelijke godsdienst? Verenigingen als in onze kerken van jongemensen of ook oudere kent men niet. Maar daarom houden wij, zo vertelden mij de Baptisten, niet alleen twee diensten op Zondag maar ook drie in de week. In deze diensten leren wij. En natuurlijk kunnen we in onze huizen onze kinderen en hun vrienden en vriendinnen zoveel wij willen vertellen. U begrijpt dat er van godsdienstonderwijs op de scholen geen sprake is, maar dat behoeft geen ramp te betekenen. Zeer terecht valt de nadruk meer op de opvoeding thuis en de rechte taak der christelijke gemeente.

Er zijn remmende factoren voor het geestelijke leven. Het woord dat godsdienst opium voor het volk is, is nog niet in onbruik geraakt. Sommige uwer kennen het woord saecularisme. Ook in het Westen komt het voor, dat de man van buiten aan het station van de grote stad met zijn koffertje God in bewaring geeft. En ook op Zondag is er veel te doen voor de mens in Moskou. Het viel me op dat toch op het kalenderblok deze dag met rode cijfers ter onderscheiding van de gewone zwarte werkdagcijfers werd aangegeven, terwijl de dag nog altijd Opstandingsdag heet. Maar sommigen werkten op Zondag, anderen moeten winkelen en dat kan uren in beslag nemen, omdat men wel eens in de rij moet staan.

De tijd is om. Tot de volgende keer.

HUIZINGA.

Oproep tot gebed

voor de conferentie van de vier staatshoofden op 18 Juli 1955

De Wereldraad van Kerken hecht grote betekenis aan de komende Conferentie der „Grote Vier” in Genève. 18 Juli a.s. begint deze ontmoeting der machthebbers. Aan de aangesloten kerken is een „oproep tot gebed” toegezonden, welke gericht is op de godsdienstoefeningen van Zondag 17 Juli. Wij vragen allen aan de oproep gehoor te geven. Wij vragen het uit naam van de presidenten: John Baillie, Santo Uberto Barbieri, George Chicester, Otto Dibelius, Mar Juhanon, Michael en Henry Knox Sherrill.

In de Boodschap van Evanston zegt de 2e Assemblée van de Wereldraad:

„Wij doen een beroep op de regeringen en de volkeren om voort te gaan met hun onderling beraad, om wrok en boos opzet te vermijden en om wegen te zoeken tot het uitdrijven van vrees en achterdocht.”

Wij danken God, dat thans voor het eerst na tien jaar de hoofden van de regeringen van Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten van Amerika en de Unie van Socialistische Sovjet Republieken zullen tezamenkomen om met elkander te spreken.

De ogen en de hoopvolle verwachtingen van heel de wereld zullen gericht zijn op deze besprekingen.

Wij roepen alle Christenen op tot het gebed, dat er wegen gevonden mogen worden „tot het uitdrijven van vrees en achterdocht”.

Wij zijn ervan overtuigd, dat op dit ernstig maar hoopgevend ogenblik de voorbede van geheel onze gemeenschap als een de wereld omspannende daad van ons wordt geëist, en dat deze band van het gebed nu sterker dan ooit tevoren moet worden gevoeld.

Laat ons bidden:

voor de vier mensen, op wie in deze ure zulk een ontzagwekkende
verantwoordelijkheid rust,
voor de volken, die zij vertegenwoordigen,
voor alle andere volken, die hen gadeslaan in verontrusting en in hoop,
voor de vrede van de wereld.

Amen.

IN EN OM DE BIJBEL

Het boek Prediker

Hoofdstuk X (vervolg)

Tenslotte is het ook de wijsheid, die tijdig weet in te grijpen. Wij worden geleid op het terrein der slangen bezweerders. Deze mensen verstaan de kunst om door bijzonder gefluit of een eigenaardig fluisterend murmelend geluid en geheimzinnige bezweringsformules, op de slangen in te werken zodat ze niet bijten.

De wijze wacht niet met deze bezwering totdat de slang gebeten heeft, immers dat is „mosterd na de maaltijd”. De wijsheid treft tijdig maatregelen. Heeft de slang gebeten, dan helpt de bezwering niet meer, dan is het te laat! — De dwaas komt te laat!

* *

Zo kwamen ook de dwaze maagden te laat n.l. toen de deur gesloten was! Dwaas is het de welaangename tijd te laten voorbijgaan, het „heden” niet te gebruiken. De dwazen gelijken op Felix, die op gelegener tijd wacht en het juiste ogenblik voorbij laat gaan.

Weest niet dwaas, maar handelt verstandig!

* *

Zeker heeft Prediker hier allereerst de praktische levenswijsheid op 't oog gehad. Deze wijsheid wordt terecht boven de dwaasheid gesteld. Ze is beter dan kracht (9 : 16), beter dan krijgswapen (9 : 18). „De ogen des wijzen zijn in zijn hoofd, maar de zot wandelt

in duisternis”. De wijsheid is goed met een erfdeel (7 : 11).

Zulke levenswijsheid begeerde de jonge Salomo: „geef uw knecht een verstandig hart”. Paulus vermaant: „ziet dan, hoe gij voorzichtig wandelt: niet als onwijzen maar als wijzen” (Efez. 5 : 15). Er is echter meer dan deze levenswijsheid. Wij behoeven de wijsheid die van Boven is! In de Jacobus-brief lezen wij: „indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere; die een iegelijk mildelijk geeft en niet verwijt; en zij zal hem gegeven worden”. Die hoogste wijsheid, waarvan de vrees des Heeren het beginsel is, is meer waard dan macht of kracht, dan geld en goed! Het is de wijsheid, die door de H. Geest ons wordt geleerd! Een wijsheid niet van deze wereld, maar de wijsheid Gods, die ons doet verstaan, de dingen die ons van God geschonken zijn, waardoor wij de zin van het leven leren verstaan, waardoor wij ook weten, hoe wij hebben te wandelen!

Die wijsheid leert ons kennen Gods doel met ons leven, leert ons verstaan, dat God liefde is, dat Hij onze wegen leidt, dat ze ons tot zaligheid gedijen! — Wie deze wijsheid kent is geen dode vlieg, die de zalf bederft. Wie deze wijsheid kent weet zich in Christus geborgen!

In het boek Spreuken komt de stem van de Opperste Wijsheid tot ons in deze woorden (8 : 17—21).

„Ik heb lief, die Mij liefhebben; en die Mij vroeg zoeken zullen Mij vinden. Rijkdom en ere is bij Mij... en ik zal hun schatkamers vervullen” — men leze de gehele tekst Spreuken 8 : 17—21 en vooral ook de verzen 34 en 35, die daarop volgen. „Wie Mij vindt, vindt het leven... allen die Mij haten hebben de dood lief”.

Vers 12—20

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de woorden van de wijzen en die van de dwazen. De wijze spreekt aangename woorden. Wie de wijsheid kent, wie de waarheid verstaat, is zich zijn afhankelijkheid van God bewust, is niet hooggevoelende en daarom zijn zijn woorden ook aangenaam. Hoe zeer is dit van toepassing op Hem, die de ware wijsheid kende, ja, die zelf „de wijsheid” is!

Men verwonderde zich over de aangename woorden, welke Hij — Jezus sprak! — Hoe anders is het met de dwaas: „de lippen van de zot verslinden hemzelven”. De dwaas zegt in z'n hart: er is geen God! De dwaas meent eigen leven in de hand te kunnen nemen, hij zal morgen dit of dat doen, hij zal zelf zijn weg wel vinden en zijn leven bouwen.

De dwaas verderft zichzelf, brengt zichzelf naar de afgrond! Dat is de uitwerking van zijn dwaze woorden, zij voeren ten verderve. —

De dwaas is ook gekenmerkt door zijn veelheid van woorden, en deze

van vertrouwelijke zaken genoeg neemt met vertrouwen in de commissies. Heeft een gemeente gegronde reden om de juistheid van het beleid van een commissie in vertrouwelijke zaken in twijfel te trekken, dan lijkt mij de beste weg, dat zij zich regelrecht tot deze commissie wendt en vraagt om nadere inlichtingen. Geven deze inlichtingen haar aanleiding om het onderhavige beleid af te keuren, dan is de tijd gekomen om in de Algemene Vergadering de commissie ter verantwoording te roepen.

De „zwevende” begroting

De tweede opmerking van Harlingen betreft de blanco stemmen bij de stemming over de E.C.U.-begroting. Uit hetgeen zij schrijven moet ik wel concluderen, dat zij het grote aantal blanco stemmen zien als een bedekte motie van wantrouwen jegens deze commissie. Van andere zijde is mij deze zelfde gedachte ter ore gekomen.

Ik vraag mij wel af, hoeveel grond er is voor deze conclusie. Ter Alg. Vergadering hebben afgevaardigden hun blanco stem gemotiveerd met de opmerking, dat zij zich niet konden binden aan de gevraagde vrijwillige bijdragen. Dat betekent nog geen afkeuring van het E.C.U.-beleid. En het wil mij voorkomen, dat dit aan de meeste blanco stemmen ten grondslag ligt. Het is uiteraard een gissing, zo goed als de broeders van Harlingen gissen. Maar voorlopig neem ik niet aan, dat de blanco stemmen uit afkeuring van het beleid zijn geboren.

Wanneer over enkele jaren alle gemeenten hun verantwoordelijkheid voor het werk van hun eigen Permanente Commissie als normaal zullen hebben geaccepteerd, zal het stemmen voor of tegen een begroting misschien iets met het beleid te maken hebben. Harlingens conclusie gaat te ver en draagt daardoor niet bij tot een beter begrip voor de Unie-verhoudingen.

De taak van een Permanente Commissie

De broeders van Harlingen zien voorts het voorstel van Haulerwijk om een secretariaat voor gemeentelijke evangelisatie in het leven te roepen als motie van wantrouwen jegens de E.C.U. Zij menen, dat met dit voorstel de commissie gewezen werd op haar meest wezenlijke en meest verwaarloosde taak.

In de eerste plaats wil ik als mede-ondertekenaar van het voorstel van Haulerwijk met nadruk verklaren, dat hiermee het tegendeel van een motie van wantrouwen is bedoeld. Noch in het voorstel noch in de toelichting staat een woord, dat deze conclusie zou kunnen rechtvaardigen.

Vervolgens wil ik er op wijzen, dat de verwijzing naar de oprichtingsnotulen van de E.C.U. van geen betekenis is.

Allereerst hebben deze notulen nooit kracht van wet in onze Unie gehad, omdat zij slechts tussen Unie Commissie en een sub-commissie bestonden. En in de tweede plaats is de taak van de E.C.U. in 1954 opnieuw vastgesteld in de werkorde van deze commissie. Daarin wordt het geven van adviezen voor evangelisatie-arbeid aan de gemeenten genoemd als laatste onderdeel van de taak der E.C.U.

Twee dingen dienen hierbij te worden bedacht. Het eerste is, dat de taakomschrijving van alle Permanente Commissies meer een weergave van haar feitelijke bezigheden inhoudt dan een program van actie, dat nog in de toekomst tot ontwikkeling moet worden gebracht. Het werk van deze commissies is de laatste jaren in beweging. Er zit groei en perspectief in en mettertijd zullen ongetwijfeld de taak-omschrijvingen aan de resultaten van deze groei worden aangepast. Het was toch een van de meest wezenlijke bedoelingen van de reorganisatie, dat de gezamenlijke arbeid een organisatorische vorm zou vinden, die een nieuwe groei mogelijk maakte. Wanneer deze groei zich begint af te tekenen, is er m.i. meer reden tot blijdschap en enthousiasme dan tot onoordeelkundige critiek.

Het tweede is dit: blijkens haar jaarverslag zon de E.C.U. zelf reeds op middelen om ook de gemeenten van voorlichting te dienen in hun evangelisatiewerk. Wanneer nu blijkt, dat vanuit de gemeenten dezelfde gedachte naar voren wordt gebracht, kan dit toch moeilijk als een motie van wantrouwen worden uitgelegd. Veeleer heeft de E.C.U. daarin een bevestiging van haar eigen plannen ontvangen, die haar zullen aanmoedigen tot een nieuw initiatief.

De reorganisatie heeft belangrijke gevolgen. Uit de vragen van Harlingen blijkt, dat deze gevolgen nog niet alle worden overzien. De Uniearbeid draagt een beweeglijker karakter dan vroeger en we kunnen ons daarover alleen maar verheugen. Deze dynamiek moet doorgaan en er toe bijdragen, dat het werk ons meer en meer tot een zaak des harten wordt.

J. R.

UTRECHT

Zondag 3 Juli is voor onze gemeente een onvergetelijke dag geworden. Een oudere en zes jonge zusters legden door zich te laten dopen getuigenis af, dat zij

met Christus alleen verder willen gaan in dit leven.

Het was een machtig getuigen in een overvolle dienst.

En terwijl we U deze dingen doorgeven zijn er nog anderen, die hun begerde gedoopt te willen worden reeds doorgaven.

Welk een vreugde voor de gemeente en ook voor onze voorganger, die in de aanvang van zijn Utrechtse arbeid deze rijpe vruchten mocht plukken. Dankbaar gewaagde hij dan ook van het zorgzame werk van zijn ambtsvoorganger.

F. BOS, secr.

HOOGKERK—Gron.-Z

ziet weer dankbaar terug op gezegende dagen. In de week van 19—26 Juni hadden we hier tentevangelisatie. De beide Zondagen waren alle plaatsen bezet, in de week was de opkomst matig.

Door woord en lied werd er getuigd van het heil dat er is in Jezus Christus. Met blijdschap hebben we allen mogen medewerken, elk op zijn plaats.

Bijna alle Kerkelijke gezindten hier ter plaatse en de Vrije Evang. Gem. uit Groningen hielpen dapper mee, zowel predikanten als zangkoren. 't Was een schoon geheel ter ere Gods.

Zondag 3 Juli waren we bijna allemaal in Groningen in de Kerk. Twee jonge brs 17 en 25 jaar hadden vrede en rust gevonden in des Heiland liefdearmen en werden nu door de doop in de Gemeente opgenomen.

De kerk was vol en Ds Brongers predikte gloedvol.

Dankbare ouders en familie luisterden aandachtig naar de mooie preek: „Bekeert U en ieder van U worde gedoopt”.

Bij monde van br Noordijk werd de nieuwe leden een hartelijk welkom in de kleine Gem. te Hoogkerk toegeroepen, welke eerstdaags geïnstitueerd zal worden.

Een derde hoogtijdag dus. Zo gaan wij hier blijmoedig voort. Br S. A. Wijchers doet een prachtig werk met zijn staf van helpers onder de jeugd. Meerderen staan hier voor de poort der Gemeente.

Allen in den lande Gode bevolen en tot een volgende keer.

P. NOORDIJK, secr.

HENGELO

Zondag 10 Juli beleden vijf jonge mensen hun geloof in de opgestane Heer en lieten zich dopen. Hoewel de vreugde enigszins werd getemperd doordat kort tevoren de moeder en grootmoeder van twee jongelui van dit leven afscheid had genomen en juist in die nacht Zr Huizinga—Rosenbaum naar Jezus was gegaan, kon toch de blijdschap niet weggenomen worden. Ds Huizinga bepaalde ons bij het woord uit 2. Tim. 1 vers 12: „Want ik weet, op wien ik

IN MEMORIAM

Jacoba Huizinga-Rosenbaum

Hoewel niet onvoorbereid trof ons toch diep de mededeling dat zr Huizinga niet meer onder ons was, maar haar bestemming bereikt had. Ondanks ontzaglijke moeilijkheden was haar leven vrolijk en opgewekt. Zij was een christin die liefde gaf en vreugde bracht.

Zeer kenmerkend schetste onze voorganger, haar zoon, haar leven met deze woorden Zondagmorgen 10 Juli, nadat zij de nacht tevoren heengegaan was: Moeder was geen ster, maar zij heeft door haar kopjes koffie misschien meer zondaren gered dan de beste predikant.

Een moeder in Israël ging heen. Wij danken haar voor alles en prijzen God voor dit kind van Hem.

Haar getuigenis leeft voort nu en in de eeuwigheid.

Namens de Gemeente Hengelo,
S. W. VIS.

mijn vertrouwen heb gevestigd en ik ben er van overtuigd, dat Hij bij machte is, hetgeen Hij mij toevertrouwd heeft te bewaren tot die dag. Des mid-dags werden de vijf nieuwe leden door de wijkouderling hartelijk welkom geheten aan het avondmaal en in de gemeente. Enkele jongelui emigreerden, Zr Blenkers-Kulpe werd tot heerlijkheid bevorderd. God voegt toe aan Zijn Gemeente die behouden worden.

Zijn rijk groeit en is komende.

S. W. VIS.

TREEBEEK

Zondag 3 juli j.l. was het voor de Gemeente een feestdag. In de morgen-dienst werden we door Ds Veenstra be-paald bij Joh. 10 : 9 waar staat: „Ik ben de deur”. Onze voorganger verge-leek de gehele aarde met een groot con-centratiekamp, waaromheen een grote, hoge omheining van prikkeldraad, dat onder spanning staat en bovendien van buitenaf streng bewaakt wordt. Velen proberen er uit te komen, maar dat lukt niet. Als je denkt, dat je er bent, dan wordt je weer ingerekend.

Maar op één plaats is een deur, een opening, waardoor je naar buiten kunt. Die deur is niet gegrendeld. Die deur is Jezus Christus. Hij heeft met Zijn bloed en dood deze deur geopend. En nu kunnen allen uit het concentratie-kamp der wereld door deze deur, Jezus Christus, *alléén door deze deur*. Maar wij moeten naar deze deur gaan en nog meer: Wij moeten dóór deze deur gaan.

Velen weten van deze deur, erkennen deze deur, vertrouwen op deze deur, ja staan als 't ware op de drempel. Maar

zij gaan niet door de deur. Toe laat U niet verhinderen. Wie verhindert U? Er zijn verloofden waar de een het niet doet voor de ander, gezinnen waar de man het niet doet voor de vrouw of anders om of een vriend of vriendin mis-schien.

Jezus zegt: „Ik ben de deur. Niemand komt tot de Vader dan door Mij.” Vrienden blijft niet staan op de drem-pel, maar ga dóór de deur tot de Vader!

Twee jonge broeders gaven te kennen dat zij door die deur Jezus Christus wensten te gaan en nu ook gedoopt wensten te worden. Na de doopsbedie-ning vierde de Gemeente met zeer velen het H. Avondmaal, waarna de beide broeders een welkomswoord werd toe-gesproken door ouderling br ten Cate.

Brs en zrs in den lande, hier was weer een kort bericht uit Treebeek. 't Gaat ons goed. Ook de arbeid in Schaesberg gaat gestadig voort. Verlan-gend zien we uit naar de komst van Ds de Boer, om de Evangelisatie arbeid nog actiever te kunnen aanpakken.

Moge God ons nabij zijn en helpen, bruikbaar te zijn in Zijn dienst. Als we zo om ons heen zien, ja, dan kunnen we niet anders dan zeggen: er dreigen velen verloren te gaan. 't Is een nood-kreet, maar laat ons bidden, dat nog velen mogen gaan door die deur, welke Jezus Christus is.

H. OOSTERLOO, Secr.

*Het einde van de toorn is
het begin van het berouw*

Uitwisseling van Bapt. Koren en Korpsen

Het is een goede gedachte van ver-schillende Bapt. Koren en Korpsen om eens per jaar een weekend door te bren-gen in een andere Baptisten Gemeente. De laatste jaren wordt dit in meerdere mate gedaan en betekent dan vaak ook voor de betreffende vereniging haar jaarlijkse uitstapje.

Het aangename om dit op deze wijze te doen is dat er contact is tussen ver-enigingen die hetzelfde doel nastreven n.l. evangelisatie door muziek en zang en dat andere Gemeenten ook kunnen genieten van de prestaties van andere Bapt. koren en korpsen.

Dit jaar had het Bapt. Zangkoor en de muziekver. „Elad” van Hengelo (Ov.) haar reis naar het Noorden ondernomen en was de gast van Sneek en wel van Zaterdag 11 Juni tot Maandag 13 Juni. De Gemeente denkt met zeer veel vreug-de aan dit bezoek terug. De Gemeenschap met de brs en zrs van Hengelo was een ware verkwikking, terwijl des Zondags koor en orkest zeer actief waren in de diensten en een onvergetelijke indruk hebben achtergelaten.

Zang en muziek inspireerde ook onze voorganger met veel vuur de evangelie-boodschap door te geven in een kerk die geheel bezet was.

Wij hopen dat wij de Hengeloërs nog eens weer in Sneek mogen begroeten.

M.

KORT en BONDIG

De Duitse baptistengemeenten tellen thans ruim 92.000 leden. Er is een kleine achteruitgang in ledental, toe te schrijven aan een wat lager cijfer dan een jaar daarvoor en het uittreden van enkele gemeenten, die, niet van baptisten oorsprong, onder Hitler's druk zich lieten opnemen in de Bond van baptistenge-meenten aldaar.

President Peron van Argentinië wil scheiding van (de Roomse) Kerk en Staat in zijn land. Hij heeft verklaard het onbillijk te vinden niet Roomse christenen en onkerkelijken te laten mee betalen voor de instandhouding van de Rooms Katholieke Kerk. — Wij denken er net zo over.

Uit ons Unie-bureau

Met de reis naar het Jubileum-B.W.A.-congres in Londen, vandaag 15 Juli, begint voor Uw secretaris de vacantie, die dan tot 10 Augustus duurt. Wat de administratie aangaat, desbetreffende mededelingen kan men gewoon aan het Unie-bureau doen toekomen, terwijl ook betalingen per giro gewoon kunnen gedaan worden op Unie-giro 9260 en U.B.S.-giro 1504; wel zal natuurlijk de behandeling van administratieve berichten vertraging ondervinden.

Wat het secretariaat betreft, zou het in verband met de diverse vacaties wenselijk zijn, dat geen stukken ter behandeling toegezonden worden. In bijzondere gevallen kan men zich tot 23 Juli wenden tot de voorzitter en daarna tot 10 Augustus tot br W. Modderman te Sneek.

Vacantie-gangers: veel genoeg en herwinning van krachten toegewenst!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Jaarvergadering L.Z.C.

Op Zaterdag, 18 Juni j.l. is te Zwolle de jaarvergadering gehouden van de Landelijke Zondagsschoolcentrale (L.Z.C.), onder voorzitterschap van Ds Veenstra.

De voorzitter opent de vergadering met een kort opwekkend woord.

Notulen en jaarverslagen van secretaris en penningmeester passeren vlug de revue.

Bespreking van het reorganisatie-voorstel neemt nogal wat tijd in beslag doch het voorstel wordt daarna aangenomen. Statuten en huishoudelijk reglement van de Stichting N.B.J.B. worden aanvaard.

Het bestuur, dat thans zitting heeft, wordt i.v.m. de reorganisatie opnieuw herkozen.

Mej. Van Beek geeft enige „losse schakels” ten beste. Deze schakels betreffen het werk en de taak der gewestelijke besturen.

De secretaris wekt op tot krachtige verkoop van de „Kindervriend”, terwijl de wenselijkheid wordt bepleit de „Herdersfluit” in handen van elke Zondagsschoolleider en -leidsters te stellen.

Het blijkt, dat het werk der adviseurs zeer op prijs wordt gesteld.

Nadat de leiding is overgedragen aan de alg. adjuncte Mej. van Beek, worden plannen onthuld over een „Kinderevangelisatieweek”. (T.z.t. hoort U hier wel meer van!)

Een opleidingscursus voor leiders(sters) komt ter sprake. De L.Z.C. is hierover reeds bezig.

Daar er voor de rondvraag niets meer is, sluit de alg. adjuncte onze jaarvergadering met dankgebed.

Eén der afgevaardigden.

Beroepingswerk

Ds C. van Wier te Hoogeveen bedankte voor het beroep naar Nieuw Weerdinge.

Ds H. Sikkema heeft het beroep naar de gemeente Pernis aangenomen.

Mededelingen

ADRESWIJZIGING

Het adres van redacteur Ds J. Louw, predt Em. is van 14 Juli af: Wouter van Doeverenplein 11, Groningen.

Advertentiën

Zondag 10 Juli gaf God ons een tweede dochtertje

Anne Petronella

Janneke kreeg dus een zusje.
We noemen haar Annemieke.

H. P. de Boer
N. de Boer—Koning
Janneke.

Deventer, J. P. Sweelinckstr. 13.

God schonk ons in Zijn goedheid een dochter.
We noemden haar

Gretha Harma

G. Leinenga
E. Leinenga—Engelsman

Groningen, 11 Juli '55.
M.s. „Gersom”.

Tijdelijk: Damsterdiep 100.

D.V. hopen onze lieve ouders

F. Wagenaar

A. A. Wagenaar—Zwaagman

Zaterdag 16 Juli hun 30-jarige echtvereniging te herdenken.

Hun dankbare kinderen,
kleinkind en verloofde.

Zaterdag 16 Juli hopen, zo de Heer wil, onze lieve ouders en grootouders

P. de Boer

en

A. de Boer—Sassen

hun 35-jarig huwelijk te gedenken.

H. P. de Boer
N. de Boer—Koning
Janneke
Annemieke
A. de Boer
E. de Boer—v. d. Weide
Peter
Dolf.

Ter Apel, H.B.S.weg 6.

Heden overleed in volle vrede onze geliefde vader, behuwd- en grootvader

Franciscus Johannes de 'Vries

weduwnaar van
Jansje Christina Regnery

in de ouderdom van 89 jaar.

Oude Bildtzijs

G. de Vries

't Harde

U. de Vries

D. A. H. de Vries—de Groot

Oude Bildtzijs

J. C. Dijkstra—de Vries

A. Dijkstra

en kleinkinderen.

Oude Bildtzijs, 10 Juli 1955.

Geen bezoek.

Zondagavond 10 Juli nam de Here toe Zich in Zijn heerlijkheid onze oudste broeder

Franciscus Johannes de Vries

in de ouderdom van 89 jaar.

Eertijds diende hij de gemeente als lerend ouderling en was een der pioniers van de gemeentelijke arbeid in onze stad.

Baptisten Gemeente
Leeuwarden.

Leeuwarden, Juli 1955.

Gevr. bij Heer m. zaak in Luxe art.
gelovige Huishoudster

plm. 35—45 jr. m. zakelijke aanleg en ambitie. Uitv. br. aan Marktstr. 4, Delden (O).

wereld in haar jammer en slechtheid zo doorzien als Hij, en Hij aanvaardde haar zo, aanvaardde de consekventie van Zijn zijn in zulk een wereld: het Kruis. Hij schold niet terug, sloeg niet terug, weerde niet af. Zo liep de zonde op Hem dood en erkent de ziel, dat ze in Hem haar Héér gevonden heeft.

De zachtmoedigen zien zich ten troon verheven.

Hoe wrang is vaak onze houding!

We horen de wereld graag als slecht uitschilderen en belijden volmondig, dat ze bedorven is. Maar als die wereld zich nu zo aan ons persoonlijk kenbaar maakt, als we worden mishandeld, ons recht verkracht wordt, wij beledigd en bestolen en bedrogen worden, dan opeens nemen we een houding aan van grote verontwaardiging „alsof ons iets vreemds overkwame” (I Petr. 4 : 12). Die verontwaardiging zegt ons dat we ons de betekenis van onze belijdenis a.g. de wereld niet hebben ingedacht.

Als onze belijdenis van het bederf der wereld, haar immoraliteit, gemeend en doordacht is, zal dat blijken in onze houding van zachtmoedigheid.

Is die onvruchtbaar?

Ze zou het zijn, wanneer deze wereld aan zichzelf ware overgelaten, maar nu ze Góds wereld bleef komen de zachtmoedigen door het kwaad heen en rijzen er voor eeuwig boven uit.

Hünner is de toekomst.

De anderen verliezen alles.

L.

Raad der Ouden Vroeger schijnt men te hebben aangenomen dat bejaarde mensen in de school des levens wel eens wat wijsheid konden hebben opgedaan, die jongeren uit de aard der zaak nog ontbrak. Men meende ook dat het wel eens goed kon zijn, daarnaar te informeren om er van te profiteren. Een en ander schijnt heden minder in lijn te liggen. Komen er te veel oude mensen? Schijnen jongeren te menen dat ze wat te laat geboren zijn en nu hun achterstand hebben in te lopen? Ongetwijfeld: er is een tijd van komen en een tijd van gaan — we horen het ds Roeles, de zeer toegewijde, nog zeggen op een Algem. Verg. te Nieuwe Pekela, bij het neerleggen van zijn functie als Unie-Secretaris. Nu is het wel verboden de doden te vragen, maar niet aan de nog levenden het oor te lenen. Gelukkig staat onder Baptisten de waardering van het gerijpte leven hoog aangeschreven.

Men raadpleegt in belangrijke zaken graag dié broeders en zusters, die gemeente-ervaring opdeden, inzicht verwierven en een mensenleven in omgang met de bijbel gestaan hebben. Kan dit niet dankbaar worden vastgesteld?

Geen Doop-formule In het laatste gesprek dat de Heer Jezus met Zijn discipelen gehad heeft, heeft Hij hen opgedragen om alle volken tot Zijn jongeren te maken, hen te dopen in de Naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes en hen dan te leren Zijn geboden te onderhouden. Deze doopformule heeft nog al wat bevreemding gewekt. Het uitdrukkelijk noemen van Vader, Zoon en Heilige Geest scheen meer aan een latere tijd te doen denken, dan van de lippen van de Here Jezus te zijn gekomen. Sommigen hebben gewezen op het feit, dat in de Handelingen enkele malen gesproken wordt van een dopen in de naam van Jezus Christus, maar de formule van Matth. 28 : 18 en 19 er niet in voorkomt. Zou dit niet betekenen dat de Apostelen de trinitarische doopformule niet gekend hebben?

Prof. Dr. Joh. Schneider wijst er echter in zijn werkje over de Doop in het Nieuwe Testament (waarvan wij een vertaling in het Nederlands wel zouden toejuichen, en dan uitgegeven in de off. boekhandel) dat die uitdrukking, zoals die in de Handelingen voorkomt, geen formule is. Het is niet zo, dat met het uitspreken van deze woorden de Doop bediend werd. Zij betekende: „op iemands conto zetten”, „als diens eigendom aanwijzen”, „iemand stempelen als behorende bij de Here Jezus”, als discipel merken. Wanneer we dus lezen van de gelovigen in het huis van Cornelius en van de twaalf mannen te Efeze, die gelovig werden, dat ze gedoopt werden in de Naam van de Here Jezus, dan verklaart Lukas daarmee, dat ze door de Doop werden opgenomen onder de discipelen van Christus, als zijnde diens eigendom geworden.

„In de Naam We menen er al eens van....” op gewezen te hebben dat samenzijn „in de Naam van....” of bidden in de Naam van....” niet betekent dat men daarbij zich op een bepaalde Persoon beroept of diens Naam uitsprekt, doch dat men samen is als Zijn vertegenwoordigers, Zijn agenten. Wanneer we samen zijn om de Zaak van onze Heer te bespreken, te dienen, te behartigen; wanneer we dus een samenzijn hebben, waarin het om Hem gaat, dan Zijn we samen in Zijn Naam. Dan hebben we ook de belofte, dat Hij, het Hoofd van het grote Heilsondernemen Gods, in ons midden is om leiding te geven, te helpen en kracht te verlenen. Zo is het bidden in de Naam van Jezus slechts dan mogelijk, wanneer het daar-

bij gaat om Hem, om Zijn Zaak. Heel het leven — het gezonde en het zieke; elke begeerte, in welke richting ze ook wijst, moet in betrekking staan tot de Heer Jezus en de grote Zaak, waarvoor Hij op aarde kwam, leefde, leed en stierf. Het bidden in de Naam van de Here Jezus heft ons dus boven onszelf uit en doet ons plaats nemen in de grote heilbemoediging van onze God.

Twee stellingen Aan de Vrije Universiteit te Amsterdam promoveerde onlangs tot doctor in de godgeleerdheid ds Luiks. Twee van de stellingen, die hij aan zijn proefschrift toevoegde, laten we hier volgen:

Volgens Rom. 11 (in 't bijzonder vers 15) is een volksbeking der Joden te verwachten als een der tekenen van Jezus' wederkomst. Bij het zendingswerk in streken, waar het klimaat dit toelaat, behoort men de H. Doop door onderdompeling in te voeren.

We zouden gaarne een toelichting op beide stellingen horen; op de eerste om te vernemen welke gevolgen de Schrijver daaraan verbonden acht en op de tweede vanwege de beperking, die daarin aan de toepassing van de Doop door onderdompeling wordt gegeven.

We denken bij het laatste aan een aantekening, die H. W. A. Meyer in zijn uitlegging van de Handelingen 16 : 33 maakt, n.l. „dat de onderdompeling een zeer wezenlijk stuk der doopsymboliek is”.

„Nieuw” niet beter Nu bovenstaande schakel ons bij Hand. 16 : 33 gebracht heeft willen we hier ook melding maken van een brief, die we van een meelevende broeder uit het Zuiden mochten ontvangen, waarin hij wijst op het verschil in de vertaling van dit vers in drie uitgaven.

De Statenvertaling heeft:

en hij werd terstond gedoopt, hij en al de zijnen.

De Nieuwe vertaling luidt:

en hij liet zichzelf en al de zijnen dopen.

Maar in de vertaling van Prof. A. M. Brouwer leest men:

en onmiddellijk lieten hij en al de zijnen zich dopen.

Alleen reeds gelet op het feit, dat de Apostel het Woord sprak tot de stokbewaarder én tot allen, die in zijn huis waren, en dáárop dat hij zich met heel zijn gezin verheugde aan God gelovig te zijn geworden, verdient de vertaling van Prof. Brouwer de voorkeur als weergave van hetgeen er in het doopwater gebeurd is.

Interkerkelijke Jeugdevangelisatie Wij hebben de indruk dat vooral

in het Westen van ons land, deze organisatie zich nogal roert. Vooral Gereformeerden en Hervormden werken hierin samen. — De Kerkeraad van de Ger. Kerkeraad van Rotterdam was van oordeel dat deze arbeid wat verwilderde. Men werkte geheel op eigen houtje en de schare scheen af te drijven in Hervormde richting. In een uitvoerig en duidelijk gesteld stuk heeft nu deze Kerkeraad zijn oordeel over deze actie bekend gemaakt. Hij zet daarin de gevaren scherp uiteen en vermaant er rekening mee te houden dat zulk werk niet buiten de gemeente om, geheel los van haar gedaan moet worden. Er blijkt bij de jonge ijveraars gebrek te zijn aan wat de Kerkeraad noemt „kerkelijk besef”, en wij liever als gemeentelijk besef aanduiden. De Kerkeraad klaagt:

„Het gebrek aan kerkelijk besef komt vooral uit in de houding, die sommigen aannemen tegenover de Kerkeraad. Men beschouwt Kerkeraad en I.J.E.-leden als partijen in een geding. De brieven van de

I.J.E. aan de Kerkeraad voeren een hoge toon, zo in de trant van: wat moeten wij toch een geduld met u hebben, maar probeert u nu eens het beter in te zien. Van samensprekingen tussen ambtsdragers en gemeenteleden verwacht men een verslag in de kerkbode. De Kerkeraad heeft eenvoudig de roeping gebouwen beschikbaar te stellen als de I.J.E. dat vraagt. Maar zijn roeping om toe te zien op evangelisatie-arbeid wordt practisch ontken-”

Een jeugd die haar plaats weet en bereid is die in te nemen kan God gebruiken, maar een jeugd, die eigengereid is en een hoge toon voert, schept wanorde. Wie evangeliseren wil, moet dat doen in gemeentelijk verband: hij late zich door de gemeente uitzenden en kere met zijn arbeid in haar terug, opdat zij de verantwoordelijkheid kan dragen van hetgeen hij doet.

L.

Vijftien dagen in Rusland

III

We bezochten kerkdiensten van Baptisten in Moskou en Leningrad. Jammer genoeg vergat ik te vragen naar het aantal dat de kerk vulde in de hoofdstad. In Leningrad, het vroegere Petersburg, waren ongeveer 2200 mensen op een gewone werkdag 's avonds bijeengekomen. De diensten onderscheiden zich niet wezenlijk van een godsdienstoefening bij ons. Het koor neemt nogal actief deel aan de bijeenkomst en dat hangt misschien samen met het feit, dat in de orthodoxe kerk de koren voortdurend zingende zijn. Maar de gemeente zwijgt evenmin. Zelfs onder de prediking is er een merkwaardige belangstelling. Toen wij spraken werden verschillende zinsneden krachtig beaamd door een krachtige hoofdknik of een woord. Slechts één der aanwezigen vond een zitplaats, de rest stond, d.w.z. de meesten, en tijd speelt geen rol.

Eigenlijk kun je op rare tegenstellingen stoten. De communistische partij wil niets met de kerk te maken hebben. Nu is het mij nooit goed mogelijk partij en regering als twee gescheiden lichamen te zien. Maar de regering geeft een gebouw in bruikleen aan een religieuze gemeenschap, wanneer tenminste 20 mensen boven achttien jaar daarom verzoeken. Men schat het aantal gebouwen, kerkgebouwen, dat aan Baptisten, Lutheranen, Methodisten etc. ter beschikking zijn gesteld op 10.000. Vreemde situatie als men godsdienst als ballast, als gevaar-

lijk beschouwt.

Maar misschien gebruikt de staat de kerk, zal iemand fluisteren. Ja, dat moet u dan fluisteren. Want geen geestelijke wil daarvan horen. Aan de andere kant onthoudt zich de kerk van aanvallen op de regering. Het woord aanval is wat sterk. Ze onthoudt zich ook van critiek. We hadden daarover in Leningrad eens een aardige uiteenzetting met onze russische vrienden. Het liep ongeveer zo dat men volgens onze gastheren het zo kon formuleren: de kerk zorgt voor de ziel, de staat voor het lichaam. Wij bestreden dat, omdat de mens een eenheid is en die terreinen inelkaar overlopen. De overheid kan in haar bemoeiingen zo ver gaan, dat zij de persoonlijkheid aantast. Zij kan ook wegen inslaan, die naar christelijk oordeel verkeerd zijn. Dan zal de kerk moeten spreken. Zoals, zo voerde een van ons aan, de nederlandse kerken zich bijvoorbeeld afkeurend hebben uitgelaten over de propaganda onder de jeugd voor het leger. Hebben, zo zei een ander lid der delegatie, niet ook de profeten in het Oude Testament koning en volk herhaaldelijk gewezen op fouten?

Toen bleek wel, dat de westerse christen van agressievere aard is dan die in her oosten. Hier zal God alleen de eer ontvangen en moet Christus als Koning heersen over alle delen van het leven en de samenleving. Daar wolkt de wierook, stijgt het gebed op, leest men het Evan-

gelie en gelooft men dat God de wereld regeert.

Opdat alle lezers aan hun trekken komen — of zijn er ook lezeressen? Die hebben al eerder kunnen merken, dat de vrouw daar wel een wat minder gemakkelijk leven heeft dan hier. Wij zouden trouwens niet graag zien, dat onze vrouwen zo moesten werken. Van kleding heb ik jammer genoeg geen verstand. Wel viel het ieder van ons op, dat ze zeer decent gekleed gingen. Maar wat ik vertellen wilde slaat op een grote bijeenkomst in het Dynamo-stadion. Een tachtigduizend mensen hebben in het tweede deel van de avond naar een voetbalmatch zitten kijken. Het eerste deel werd gevuld met toespraken van Nehroe en Boelganin, die daar vriendelijke woorden tot elkaar richtten en ook tot de niet-aanwezige staatslieden. We vernamen geen boos woord voor wie dan ook. Maar dat was het niet dat me opviel. Ik heb dergelijke vergaderingen in de dagen van Hitler in Duitsland meegemaakt. Daar werd je misselijk van de verering van de Führer en rilde je van de talloze bruine en zwarte hemden. En dan dat geschreeuw van de massa. Dit leek meer op een gezellig onderonsje soms. Er werd wel geapplaudiseerd, maar zeker niet wild. En er waren er ook die het niet deden, of minder vaak. En de jongelui, die klaar stonden om na de redevoeringen wat vlagvertoon te geven, maakten grapjes metelkaar, ook onder de redevoeringen. Dat gaf je wel het gevoel van een ongedwongen samenzijn.

Ja, naar theaters moesten we ook. Voor ons ging veel verloren, doordat er in het russisch werd gezongen, maar door de goede hulp van tolken begrepen we toch een en ander. De costuums en decors waren fantastisch, de regie verbijsterend best. De inhoud? Opera's van de vorige eeuw, waarin de schrijvers vertellen hoe het heilige Rusland bedreigd werd door heerszuchtige volksstammen, maar hoe steeds in het uiterste uur een man opstond, die het verdrukte volk naar een nieuwe dageraad voerde. Wij hebben geen moderne kunst gezien of gehoord.

Wel zagen we in een museum de werken van schilders van nu. Ik ben geen kunstkenner, maar die platen waren me toch te mooi. Dat waren geen schilderijen dunkt me. Ik zei dat ook tegen een gids, die ons de oude en nieuwe kunst had laten zien. „Ik heb uw oude schilderijen liever dan uw nieuwe. Wat denkt u zelf ervan?” De gids deelde deze mening. Wat was het een weldaad in Leningrad werken van Rembrandt, Potter en andere nederlandse meesters te zien. Trouwens, dat winterpaleis van Peter de Grote bergt schatten van vele scholen uit west-europese landen.

Zo, ik heb u het een en ander verteld. Natuurlijk is er nog meer. De geweldige landbouwtentoonstelling, waar de zestien republieken hun voortbrengselen toonden en je alle mogelijke volksstammen tegenkwam. Het zomerpaleis

van Tsaar Peter de Grote aan de Finse golf met prachtige tuinen en fonteinen. Maar ergens moeten we toch een punt zetten. Natuurlijk bezochten we het Kremlin, zagen de lijken van Lenin en Stálin in het mausoleum aan het Rode Plein. Vernamen, dat er in de russische grondwet een bijbeltekst staat, en wel: Wil iemand niet werken, dan zal hij ook niet eten. Maar om tot die punt te ko-

men: hier staat hij.

HUIZINGA.

P. S. Tot zover ging het verhaal zoals het ook elders gepubliceerd werd. Voor U, Baptisten, volgt er nog een vierde artikel.

H.

IN EN OM DE BIJBEL

Het boek Prediker

Hoofdstuk X (slot)

Nog groter wordt de ramp, als de koning omgeven is door een regering, die ook geen hart voor de zaak heeft. Prediker tekent deze regeerders als vorsten, die in de morgenstond eten!

Lekker eten en drinken, goede diners staan op hun agenda onder No 1. 's Lands zaken komen op de tweede plaats. Zij leven om te eten en te drinken. Dat zulke dingen voorkwamen aan een oosters hof verwondert ons niet. Toch hebben wij deze dingen niet enkel als historie te zien. De woorden van vers 19 „men maakt maaltijden om te lachen en de wijn verheugt de levenden, en het geld is goed voor alles” is voor de levensbeschouwing van velen nog van kracht! Het verwondert dan ook niet, dat dergelijke praktijken veel ontstemming en bitterheid wakker roepen bij het volk, als deze door regeringspersonen worden uitgeoefend.

Ook de profeet Jesaja kent dit slag mensen: „Wee degenen, die zich vroeg opmaken in de morgenstond, sterke drank najagen en vertoeven tot de schemering, totdat de wijn hen heeft verhit” (Jes. 5 : 11).

Een Christen leeft anders.

Zijn maaltijd in de morgenstond is de omgang met God en met Zijn Woord! Hij eet tot versterking en onderhouding van zijn lichaam, dat hem een tempel is van de Heilige Geest, en geniet ontspanning om later met frisse kracht weer het werk op te nemen, dat de Heere hem te doen gegeven heeft!

Tegenover de donkere schilderij van zulk een dwaas koning plaatst Prediker een pendant. In vers 17 lezen we: „welgelukzalig zijt gij, land, welks koning een zoon der edelen is en welks vorsten ter rechter tijd eten, tot sterkte en niet tot drinkerij”. Onder die zoon der edelen hebben we niet allereerst en allermeeest te denken aan afkomst, maar meer aan adel van geest en gezindheid, aan karakter. Een koning zoals David, waarvan Ps. 78 getuigt: „ook heeft hij (David)

hen ('t volk) geweid naar de oprechtheid zijns harten en heeft hen geleid met een zeer verstandig beleid zijner handen”.

Een koning wordt door Prediker bedoeld, die niet zichzelf zoekt maar het „landsbelang”. Rondom die koning staat een schaar van rijksgroten, die ter rechter tijd eten — zoals het mannen betaamt — om kracht te verzamelen en niet uit genotzucht.

Het land, dat zulk een koning en regering heeft, mag Gode dankbaar zijn! Zulk een land wordt niet door dwaasheid, maar door wijsheid bestierd!

Wij willen hier nog in herinnering brengen het woord van de apostel Paulus: „ik vermaan dan vóór alle dingen, dat gedaan worden smekingen, gebeden, voorbiddingen, dankzeggingen voor alle mensen, voor koningen en allen die in hoogheid zijn, opdat wij een gerust en stil leven leiden mogen in alle Godzaligheid en eerbaarheid” (1 Tim. 2 : 1, 2).

Er is naast „een koning die een kind is” en naast vorsten, die zwelgen, nog een oorzaak, dat „het huis-van-staat” geruïneerd wordt. Die oorzaak is luiheid. Vers 18. „Door grote luiheid verzwakt het gebint en door slapheid der handen wordt het huis doorlekkende”.

Reeds eerder is het onderwerp luiheid ter sprake gebracht. „De zot vouwt zijn handen en eet zijn eigen vlees” (4 : 5). Gedacht moet worden aan een Oosters huis met plat dak. Deze daken laten gemakkelijk water door als er aan de huizen geen zorg besteed wordt. Vermoedelijk ligt aan deze woorden een spreekwoord ten grondslag.

Wat met zulk een huis gebeurt, is ook het lot van de staat. Het laatste vers van dit hoofdstuk is er, om degene die zich zou opwinden en zich zou laten gaan, bij het zien van het bouwvallig worden van „het huis van staat” en bij het zich stoten aan de dwaasheid en luiheid en brasserie van koning en regering tot kalnte en bedachtzaamheid te brengen. Een Oosters despoot laat

immers niet met zich spelen. „Vloek de koning niet, zelfs in uwe gedachten, en vloek de rijke niet in het binnenste van uw slaapkamer.” Men zou kunnen menen, dat hetgeen men in de gedachten had, veilig en opgeborgen was, doch Prediker weet, dat ook daar gevaar dreigt. Op een onbewaakt ogenblik wordt de heimelijke gedachte aan de openbaarheid prijs gegeven en het onheil is geschied.

Ook de slaapkamer zelf is niet de plaats, waar de uitgesproken vloek veilig is.

De uitspraak die nu volgt is hyperbolisch: „Want het gevogelte des hemels zou de stem wegvoeren en het gevleugelde zou het woord te kennen geven”. Letterlijk genomen is het onmogelijk dat vogels een menselijk woord kunnen overbrengen, de bedoeling is evenwel duidelijk: „De muren hebben oren”. Prof. Aalders schrijft in zijn commentaar op Prediker het volgende: „Wanneer men zich afvraagt, wat de bedoeling van de hier gegeven waarschuwing is, ligt het voor de hand haar in verband te brengen met de overige uitspraken die in dit hoofdstuk gedaan zijn, en waarin telkens weer op de geweldige invloed van de dwaasheid wordt gewezen. Zo zal ook hier de strekking wel zijn om te wijzen op de schromelijke dwaasheid die er in het uiten van verwensingen tegen vorstin of hooggeplaatsten gelegen is; ook al doet men dit nog zo zeer in het geheim, waar men voor alle gevaar van „aanbrengen” veilig denkt te zijn, men kan nooit weten, hoe het gesprokene de betrokkene toch ter ore komt”.

* * *

Nog afgezien hiervan, zullen wij bedenken, dat Hij die in de hemelen is, onze gedachten kent, dat Hij ieder woord hoort, ook de vervloekingen in gedachten, of uitgesproken in de binnenkamer.

Niets is o, Oppermajesteit, bedekt voor Uw alwetendheid! Wie heeft hier niet zichzelf te beschuldigen? „Want uw hart heeft ook veelmalen bekend, dat gij ook anderen gevloekt hebt” (7 : 22).

D. SLORT.

KORT

en

BONDIG

Dankbare Duitsers hebben voor de diaconale arbeid van de Wereldraad van Kerken schilderijen gezonden. Van de 70.000.000 gulden aan voedsel, sedert 1947 gezonden aan gebrek lijdenden in 50 landen, was een vierde gedeelte bestemd voor de kampen voor vluchtelingen in Duitsland.

William Carey

een arme vriend van de rijke God

V

Juni 1793

Op deze dag wordt het geloof en de volharding van Dr Wiliam Carey gehonoreerd: Een Deens schip, de „Kron Princess Maria”, neemt de zendelingen aan boord. En het mooiste is wel, dat Mevrouw Carey mee aan boord gaat om haar man te vergezellen naar het zendingssterrein. Dat heeft de overredingskracht van Dr Thomas gedaan! De reis is tamelijk voorspoedig en op 11 Nov. 1793 landen ze in Calcutta in Voor-Indië. Daar staan de zendelingen met hun gezinnen. Ze hebben maar weinig geld, hun kennis van de nieuwe wereld is maar gering, van de inheemse talen en dialecten verstaan ze amper een woord. De koloniale regering is hun vijandig gezind. Ze zullen het moeten wagen met de enige grote Vriend die ze bezitten: Jezus Christus.

Zoeken en tasten

In Calcutta huren ze een huis, en Dr Thomas neemt op zich, de financiën te beheren. Een van Carey's eerste daden is, een leraar te zoeken die hem wegwijst kan maken in het Bengaals.

Dan beginnen de moeilijkheden alweer. Het leven in de grote stad Calcutta is enorm duur. Het geld vliegt Dr Thomas door de vingers. Hij weet niet van een zuinig economisch beheer. Ze moeten verhuizen, en trekken 50 K.M. verder, naar het platteland. Daar beginnen ze te prediken in de omliggende dorpen en vinden aanvankelijk prachtig gehoor, wat Dr Thomas doet denken dat het niet lang zal duren, of ze zullen hier wel een fijne gemeente van Jezus Christus hebben. Maar het loopt wel anders. Er komt ziekte, het geld raakt op, de schuldeisers van de dokter laten hem nog steeds niet met rust. Ze moeten weer verhuizen. En in Febr. van het jaar 1794 vinden we Carey dan ook elders, in Deharta, na een zeer moeilijke tijd, waarin hij veel steun ondervindt en prachtig wordt geholpen door zijn inheemse leermeester RAM BOSHU. Deharta is overigens geen benijdenswaardige woonplaats. Een deel van haar inwoners is er weggevlucht in verband met een verontrustend groot aantal cobra's en tijgers die het leven bedreigen. Maar Carey gaat tustig zijn gang, bouwt er een bamboe-huis, studeert ijverig de inheemse talen, gaat verder met de vertaling van het Oude Testament in het Bengaals en probeert ondertussen, de bevolking te overtuigen van het heil dat door Jezus Christus hun deel kan zijn. Zo groot is zijn invloed, dat een deel van de gevluchte bevolking

terugkeert en er zelfs een deputatie van Bramanen komt om hem te bedanken voor zijn moed en bijstand.

Zal vanuit Deharta het evangelie zijn zegetocht beginnen?

Gods weg is een andere

Het leven in Deharta is financieel bijna niet vol te houden. Dan opeens komt er bericht van Dr Thomas dat hij en Wiliam Carey beide de leiding kunnen krijgen van een indigo-fabriek, door bemiddeling van een oude vriend. Zulk een aanbod moet wel met beide handen geaccepteerd worden, en zo zien we Carey weer vertrekken, nu naar Malda, waar zijn nieuwe werkring op hem wacht. Het lijkt reusachtig goed. De beide zendelingen genieten een prima salaris, waarvan ze een deel kunnen aanwenden voor het zendingswerk, terwijl de arbeiders van de fabrieken een prachtig „object” zijn voor hun zendingsarbeid. Maar het gaat niet erg goed met de Indogo-fabriek. De winsten worden de eerste jaren gaandeweg minder, en nadat overstromingen de oogst vernield hebben, moet de zaak gesloten worden. En daar staan ze dan weer, de arbeiders Gods, nog even ver als toen ze voet aan wal zetten. Tenminste .... zo schijnt het.

Lichtpunten

Maar Gods ogenblik nadert.

Er komt bericht dat vier nieuwe zendelingen met hun vrouwen in aantocht zijn. Deze landen in SERAMPORE, een Deense nederzetting ten Noorden van Calcutta, en daar het gouvernement hen niet toestaat Engels India te betreden, moet Carey weer een hem bekend geworden gebied prijsgeven en naar dit Deense koloniale gebied verhuizen. En dan, eindelijk, kan, onder bescherming van het Deense gouvernement, dat hun zeer gunstig gezind is, de eigenlijke zendingsarbeid een aanvang nemen. Samen gaan ze wonen als één grote zendingsfamilie. Iedere week spreken ze samen de mogelijkheden en moeilijkheden van de arbeid door. Ongemerkt is Carey, vanwege zijn bijzondere kwaliteiten en zijn sterk karakter, de leidsman van allen geworden, en dan begint de grote opbloei, waarover we een andere keer hopen te schrijven.

Wordt vervolgd.

Wf.

UW HAND
AAN DE PLOEG!

*Vol moed
voorwaarts!*

Eigenlijk moesten we met leuzen gaan schermen om de actie voor de evangelisatie in het Zuiden te stimuleren. Als de wereld grote acties wil voeren worden radio, film, schrijvende vliegtuigen en luidsprekers ingezet.

Het schijnt dat mensen over het algemeen genomen een grote dosis suggestie nodig hebben om tot medewerking te komen.

Wij mogen ons gelukkig prijzen dat wij toch andere middelen kunnen gebruiken om Baptist Nederland warm te krijgen voor de zaak van Gods koninkrijk. Wij zeggen alleen maar: Baptist Nederland: „Uw hand aan de ploeg!”

En, hoewel eerst langzaam, begint het nu te leven en hoe langer hoe meer gemeenten en personen storten hun bijdrage op giro 9260, Unie van Baptisten Gemeenten, voor het Jubileumfonds dat de Zuidelijke evangelisatie moet financieren.

Geen fanfare — eenvoudig herinneren aan onze taak. Uw taak. Gods zaak.

*Jubileum
evangelisatiefonds.*

Van het Zendingsfront

Iets over de Gemeente en haar leden in Belgisch Congo

Over bovengenoemd thema schrijft z'r Fenny Vorsteveld ons het een en ander.

Men vraagt zich wel eens af of men hier wel van een Baptisten Gemeente spreken kan. De gehele situatie ligt hier geheel anders dan in Europa.

Wanneer de Gemeente echter eenmaal geïnstitueerd is, volgt zij precies dezelfde lijnen zoals wij die kennen en liefhebben,

doch de wijze, waarop de leden toetreden en hun achtergrond is totaal anders.

In grote lijnen kan ik de gang van een Gemeentelid als volgt beschrijven: Wanneer een Congolees de wens te kennen geeft aan de Zending of aan de Opziener in de kerkelijke arbeid van het District om „volgeling” te mogen worden, dan houdt dit verzoek in, dat de betrokkene min of meer regelmatig de godsdienstoefeningen bijgewoond heeft.

Dit verzoek om een „volgeling” te mogen worden, houdt de openlijke belijdenis in, dat de betrokkene met de oude, heidense gewoonten heeft gebroken en nu meer van het Christelijk geloof wil weten. Voor zulke personen worden speciale Bijbelklassen gehouden, waarin zij ook nader onderricht worden over de Doop en het Avondmaal. Kunnen ze nog niet lezen, dan wordt dit ook hun geleerd, want in principe moet een ieder de Bijbel kunnen lezen. Slechts een ouder persoon, die het moeilijk kan leren, wordt van het leren lezen vrijgesteld.

Maken ze in alles goede vooruitgang en blijven ze ook geregeld komen, dan ontvangen zij na verloop van tijd een „volgelings kaart”. Weer enige tijd later — en dit hangt weer af van hun intelligentie en andere omstandigheden — worden ze door de Zending ondervraagd. In het District waar ze wonen, vindt de ondervraging plaats. Die ondervraging heeft betrekking op kennis van de Bijbel. Worden ook hun „huishoudelijke zaken” (het huwelijksleven) in orde bevonden, dan trouwen ze in de kerk en worden daarna gedoopt.

Ook het huwelijk en het huwelijksleven dient correct te zijn. Daaraan moet ook de nodige aandacht geschonken worden. En wel om de volgende redenen: namelijk dat het huwelijk hier een zeer gecompliceerde familiezaak is met dikwijls veel haken en ogen.

Een oud en nog alom toegepast gebruik is — althans onder de Ngombe stam — dat aan de vader van de bruid een bruidsschat wordt betaald, die soms in de duizenden Francs oploopt.

En al te dikwijls zien we het gebeuren, dat de man zijn aldus verkregen vrouw terugstuurt, wanneer ze hem niet voldoet... Vandaar, dat in dit opzicht de Gemeente zeer voorzichtig handelt. Eerst moet de gehele bruidsschat betaald zijn, alvorens tot een kerkelijk huwelijk kan worden besloten.

Opgemerkt moet hier worden, dat de Congolese Staat een kerkelijk gesloten huwelijk erkent en daarmee de polygamie poogt te bestrijden.

Na bovenstaande uiteenzetting, zult U misschien denken of vragen: Wanneer bekeert zulk een „volgeling” zich nu eigenlijk?

Het antwoord op deze vraag is zeer moeilijk te geven. Deze vraag heb ik diverse keren gesteld en besproken met oudere ervaren Zendingen. De algemene gedachte is, dat de bekering, het beke-

ringsproces plaats heeft gehad, toen de Congolees de wens had uitgesproken om een „volgeling” te mogen worden.

Onderschat de betekenis van deze vraag vooral niet. De Congolees van het platteland houdt nog zeer het oude vast. Bovendien volgt hij de wil van zijn ouders nog in die mate op, ook al is hij zelfs al jaren van huis of getrouwd, dat hij toch nog doet en uitvoert wat ouders of familieleden hem zeggen.

Het verlangen om „volgeling” te mogen worden is dus een stap die uit vrije overtuiging geschiedt. En als hij daarna door niets of niemand zich laat beïnvloeden, dan moet hij wel in aanraking met Jezus zijn geweest.

In het algemeen gesproken is het verder zo, dat een Congolees zich graag laat dopen. Hij gaat er van uit, dat het goed is wat een blanke hem geleerd heeft.

Oppassen is ook hier de boodschap, want hoe heel licht kan de Doop en de viering van het Avondmaal opgevat worden als een magische vrijwaring en bewaring tegen de boze machten.

Ondanks de grote voorzichtigheid, die de Zendingen in acht nemen bij het ondervragen der „volgelingen”, vallen velen toch nog terug in hun oude gewoonten en gebruiken.

Anderzijds is het weer verblijdend om te kunnen opmerken, hoe deze vroegere heidenen wassen en groeien in hun geloof en christelijke geloofsovertuiging.

Een kaartsysteem van alle Gemeentelieden wordt hier verder door de Zending uiterst nauwkeurig bijgehouden.

Een vak handelt uitsluitend om het huwelijk; een ander vak bergt de namen van hen, wier kaarten met een S. gemerkt zijn.

S., dat betekent: Suspension. (onze-kerheid, twijfelachtig). In zulke gevallen gaat het om hen, die zich zelf om welke reden dan ook buitengesloten hebben, hoewel de Afrikaan dat niet altijd wil aannemen en zegt, dat hij of zij buitengesloten werd.

Verder is er nog een vak met R. gemerkt.

R. betekent hier: Restoration to Churchmembership. In onze taal noemen we het: Wederopname.

Elk dorp, dat buiten Upoto of Pimu ligt, heeft een enveloppe, die zulke kaarten bevat. Als een zending een bepaald gebied bezoeken gaat, heeft hij onmiddellijk alle bijzonderheden bij de hand.

Hoe wordt het contact onderhouden met de veraf wonende Gemeentelieden?

In Upoto is een Bijbelschool met een driejarige cursus. Hier wordt de Evangelist-dorpsonderwijzer opgeleid en van daaruit gezonden naar verschillende gebieden.

Velen van hen doen goed werk. Als ze ouder geworden zijn en hun diensten

trouw gegeven hebben, dan worden ze wel eens aangesteld tot „Overseer” wat ik het beste weergeven kan met Opziener in de kerkelijke arbeid.

Wat is de taak van de Evangelist-onderwijzer? Hij leidt dagelijks de morgenwijding, de vrouwen bijeenkomsten, geeft onderricht aan de „volgelingen” in lezen en schrijven, dito aan de leerlingen van zijn school. De Bijbelklassen zijn eveneens voor zijn rekening. Ook gaat hij elke Zondag voor in het eenvoudig kerkje, dat U op iedere B.M.S. post vinden kunt.

Deze mannen en hun vrouwen ook als die kunnen helpen, verrichten onschatbare diensten.

Ons District is in 13 groepen verdeeld. Het hoofd van zulk een groep is de Opziener in de kerkelijke arbeid. Vanuit hun post bezoeken ze elke maand alle dorpjes waar een Evangelist-onderwijzer werkzaam is. Hij helpt waar nodig is, inspecteert het werk, houdt hier en daar een dienst en houdt toezicht op de geestelijke vooruitgang van de „volgelingen”.

Al deze 13 groepen beslaan een enorm gebied, dat zich uitstrekt over honderden kilometers, zowel aan deze zijde van de rivier als aan de andere zijde.

Wanneer een Zending zich klaar maakt om een bepaald gebied te bezoeken, dan betekent het, dat men drie tot vier weken op reis is. Proviand moet er meegenomen worden, een kampeerbed, lampen en wat dies meer zij.

Dan worden alle Gemeentelieden „ondervraagd” of ze wel in de kerk komen, een onderzoek ingesteld naar hun geestelijke leven en waar nodig bemoedigd.

Ook de „volgelingen” krijgen een beurt. Blijkt het, dat ze van goed gehalte zijn, dan zijn ze klaar voor de doop.

In een bepaalde post verzamelen zich dan alle huwelijks- en doopcandidaten. En als U leest dat daar en daar vijftig of meer Congolezen gedoopt werden, dan weet U voortaan meteen wie ze zijn, n.l. „volgelingen”.

Niet altijd zijn de resultaten dusdanig, dat er gedoopt kan worden.

Het heidendom is taai en heeft nog altijd een grote macht.

Het drinken van palmwijn schijnt eerder toe dan af te nemen. Polygamie is nog schering en inslag, alsmede overspel en proefhuwelijken.

Veel ellende levert de bruidsschat op.

Op de eerste Afrikaanse predikantenvergadering van het vorig jaar waren allen het roerend eens, dat het langzamerhand hoog tijd werd, dat de christenen uit de Congo hun kinderen maar de vrije hand moesten geven in het kiezen van hun levenspartner. Ook matiging in de bruidsschat werd ten zeerste wenselijk en verstandig geacht.

Hier en daar zijn er al christen-huwe-

lijken gesloten, zoals wij die verstaan. God geve, dat er spoedig in dit opzicht een verandering ten goede moge komen.

Wat ons District betreft was het afgelopen jaar een goed jaar geweest, want allen werden namelijk bezocht. Het komt meer dan eens voor, dat door ziekte, gebrek aan tijd, verlof of wat nog veel erger is door gebrek aan Zendingen een District niet eens bezocht kan worden. Hier in Belgisch Congo zijn er B.M.S. terreinen groter dan de onze en overal hoort men dezelfde klacht: te weinig arbeiders. Ja, dat is erg, heel erg.

Maar de Heer is getrouw. Hij geeft kracht en ook de vreugde, dat we dwars door alle drukte heen Zijn werk mogen zien groeien. Zo ooit, maar vooral nu: De velden zijn wit om te oogsten. Waar blijven de zaaiers en de maaiers?

Met hartelijke groet,
Uw FENNY VORSTEVELD.

Kroniek

De American Baptist Convention bijeen

De American (vroeger: Northern) Baptist Convention heeft dit jaar vergaderd in Atlantic City. Zo'n Unievergadering duurt uiteraard iets langer dan wij gewend zijn, want er is een volle week mee gemoeid. Wanneer we daarbij dan nog bedenken, dat vele bezoekers er een hele dag of meer voor hebben moeten reizen, is gemakkelijk in te zien, dat het bezoeken van deze vergadering soms meer dan tien vrije dagen in beslag neemt.

Ieder jaar valt mij bij het lezen van de verslagen der Amerikaanse Conventies weer op hoezeer alle arbeid, die door de Conventies wordt verricht, de afgevaardigden en bezoekers levend en levendig voor ogen wordt gebracht. Zo'n vergadering van een week is niet alleen maar een zakenvergadering, maar vooral een gelegenheid om het gezamenlijke werk te laten spreken.

Dit jaar stond echter voor de Amerikaanse Baptisten de kwestie van reorganisatie op de voorgrond. Volgens Dr Bradbury, hoofdredacteur van The Watchman-Examiner, onafhankelijk en invloedrijk Baptistisch weekblad, is dit een periodiek verschijnsel. Hij constateert in de American Baptist Convention een worsteling van twee tendenties. Aan de ene kant heeft de Conventie te zijn een samenbundeling van vrijwillige initiatieven zodat de organisatie de grootst mogelijke openheid en soepelheid moet vertonen. Aan de andere kant is er een neiging tot voortgaande centralisatie, die alle bevoegdheden in weinige handen samen wil brengen, teneinde de arbeid zo effi-

cient mogelijk te doen verlopen. Dit brengt volgens Dr Bradbury met zich mee, dat de Conventie gevaar loopt te worden tot een N. V., waarvan de gemeenten aandeelhouders zijn.

De omvang van de arbeid maakt een zekere mate van centralisatie noodzakelijk; anders zou veel nuttige energie worden verspild. Maar deze noodzakelijke centralisatie kan gemakkelijk leiden tot een beknotting der plaatselijke gemeenten. Dr Bradbury schrijft hierover: „We kunnen onze Conventie vergelijken bij een boomgaard met vele appelbomen. De vrucht moet met veel inspanning en kosten worden verzameld. Het zou veel eenvoudiger zijn, wanneer er slechts één boom was en één mand, waarin de rijpe appels vallen. Maar op deze wijze geeft God ons geen appels. En centralisatie heeft nooit miljoenen van zendingsbewuste Baptisten geschapen. Dat doen, onder leiding van Gods Geest, vrijheid, initiatief en vrijwillige samenwerking”.

Deze goed-baptistische woorden zijn waard ook in Nederland te worden overdacht.

Groeiend zendingsbesef

Dr Bradbury heeft nog meer geconstateerd in Atlantic City. De Conventie is op weg, zo schrijft hij, naar nieuwe hoogten van toewijding aan Christus. De gebeden van vele jaren worden op wonderlijke wijze verhoord. De Amerikaanse Baptisten tonen, als nooit tevoren, dat zij het Woord Gods willen gehoorzamen. Dit brengt mee, dat er een groeiend evangelistisch en zendingsbesef is, dat zich uit in een grotere solidariteit tegenover het gezamenlijke werk van evangelisatie en zending.

Dit hangt, zegt Ds Bradbury, samen met iets anders: meer en meer bespeurt men, dat de Conventie opnieuw komt onder beslag van de heerschappij van Christus, hetgeen leidt tot theologische klaarheid, christelijke beslistheid en geestelijke harmonie. Een geluid, dat ons juist vanuit de zo dikwijls van vrijzinnigheid verdachte American Baptist Convention, alleen maar oprecht kan verheugen.

De Southern Baptist Convention bijeen

Eveneens aan de kust van de Atlantische Oceaan, maar vele mijlen zuidelijker vergaderde in dezelfde Meidagen de veel grotere en machtiger Southern Baptist Convention. Miami in Florida was het trefpunt van de vertegenwoordigers der meer dan 8 miljoen Zuidelijke Baptisten. Ingrijpende interne besluiten zijn er niet genomen en wij zien er van af de vele zittingen van de Conventie hier op de voet te volgen. Maar van buitengewoon groot belang was het besluit om meer samenwerking te zoeken

met de andere Baptisten Conventies in de Ver. Staten. Het gebrek aan coöperatie is m.i. jarenlang de Achilleshiel van het Amerikaanse Baptisme geweest en het valt zeer toe te juichen, dat een kentering onderweg is.

Besloten is de mede-Baptisten van de Ver. Staten uit te nodigen tot een grote gezamenlijke evangelisatie-actie, die zal beginnen in 1959 en vijf jaren zal duren. De American Baptist Convention heeft deze uitnodiging reeds aangenomen.

Een evangelisatie-experiment

The Eternal, het orgaan van de Broederschap van Bapt. voorgangers in Engeland, brengt het bericht van een evangelisatie-experiment in Engeland, dat de moeite waard is. In het stadion van de voetbalclub Banbury Spencer te Birmingham spreekt de „club-dominé” tijdens de rust over een vraag, die vanuit het publiek is ingezonden. Zijn toespraak duurt een minuut of acht, begint met een klein, geestig verhaaltje en bevat enkele moderne gelijkenissen. Op deze wijze horen duizenden, die tot geen enkele kerk behoren, wekelijks het Evangelie. Er kleeft uiteraard een groot bezwaar aan en dat is, dat dit werk nogal onpersoonlijk blijft. De spreker is onzichtbaar en er is weinig of geen gelegenheid tot persoonlijk contact. Het Evangelie wordt min of meer „tussendoor” bediend, maar het wordt dan toch bekend gemaakt.

Onder de vragen, die ingediend werden, waren de volgende:

Is de kerk voor enige vorm van militarisme of wijst zij dat af?

Wat is de bijzondere attractie van Billy Graham?

Zegt U eens iets over het onderwerp, waarover de kranten schreven: als Christus eens terugkwam.

Uiteraard valt over de resultaten van dit werk weinig zekers te zeggen. Volgens zegslieden uit het publiek worden de toespraken door velen op prijs gesteld. Misschien komen door deze toespraken mensen er nog eens toe de predikant te gaan opzoeken, wanneer zij in moeilijkheden komen, en kan op deze wijze persoonlijk contact — onmisbaar in elke evangelisatie — worden gelegd.

J. R.

*Het is gemakkelijk edelmoe-
dig te zijn, wanneer men
gelukkig is*

Leestafel

Dr A. J. Bronkhorst, Kerk en Theologie.
Boekencentrum n.v. 's Gravenhage/Brussel,
prijs f 0,90.

Dit boekje bevat de rede, waarmee Dr Bronkhorst zijn ambt als hoogleraar aan de protestantse theologische faculteit te Brussel heeft aanvaard op 24 October 1954. Hij schetst hierin drieërlei theologie, gegrond in drie verschillende visies op de kerk: de katholiserende, de spiritualiserende — waar wij ons bij mogen rekenen — en het reformatorische. Het spijt mij voor Dr Bronkhorst, maar hij is over de spiritualiserende visie op de kerk en de daarin liggende consequenties voor de waardering der theologie slecht ingelicht. Wanneer breekt de tijd aan, dat de kerkelijke en reformatorische theologie eindelijk eens haar oogkleppen kwijt raakt en kans ziet recht te laten wedervaren aan de doperse visie op de gemeente en op de theologie? Zij zou er zelf ook niet armer door worden.

J. Reiling.

Postille 1954—1955
Boekencentrum n.v. 's Gravenhage, prijs
geb. f 6,50

De Postilles, die de Herv. Werkgroep Kerk en Prediking jaarlijks uitgeeft, zijn afgestemd op het kerkelijk jaar. Ze kunnen echter zonder bezwaar gebruikt worden in volgende jaren. Niet altijd zullen de preekschetsen van deze Postille tot een preek inspireren, maar dikwijls heb ik er iets aan gehad. En daarom durf ik dit boekje met een gerust hart aanbevelen. Overigens: geen der tot dusverre uitgegeven postilles ontslaat een predikant van de taak zelf z'n preek te maken. Hetgeen uiteraard ook niet de bedoeling van de samenstellers is.

J. Reiling.

Op nieuw spoor, deel I, Oude Testament, deel II, Nieuwe Testament, met handleiding.
Boekencentrum n.v. 's Gravenhage.

Deze boekjes bevatten een aantal lessen met opdrachten voor gebruik op catechisatie of school. De Herv. Raad voor de Catechese gaf de opdracht tot samenstelling. De praktijk zal — mij althans — moeten leren, wat met deze methode kan worden bereikt, maar ik heb er goede verwachtingen van. De deeltjes kosten resp. f 0,90 en f 0,75, de handleiding f 0,75.

J. Reiling.

Tot aan het uiterste der aarde.
Boekencentrum n.v. 's Gravenhage.

Dit boekje dat met een bijbehorend werkschrift f 0,60 kost, geeft de zendingsgeschiedenis in vogelvucht. Evenals het voorafgaande berust het op een grote mate zelfwerkzaamheid. Het boekje beziet de zending wel wat erg vanuit een Nederlandse gezichtshoek. William Carey komt er in voor, maar van Adoniram Judson bijvoorbeeld schijnen de samenstellers nooit te hebben gehoord.

J. Reiling.

P. Fagel, Uit het hart van Brussel.
Boekencentrum n.v. 's Gravenhage, pocket-
uitgave f 1,50.

Dit boekje bevat overdenkingen van de Ned. Herv. predikant te Brussel. Ze zijn mooi, fijn gestileerd en fijn van inhoud. Wie ze leest, wordt er door verrijkt. Hartelijk aanbevelen.

J. Reiling.

G. P. Klijn, Kampvuur der kerken.
Boekencentrum n.v. 's Gravenhage, pocket-
uitgave f 1,50

In dit boekje geeft Ds Klijn, bekend door De Open Deur, een journalistiek verslag van de 2de Assemblee van de Wereldraad van Kerken te Evanston, nu bijna een jaar geleden. Het is een vlot en zeer leesbaar boekje, dat van de eerste tot de laatste bladzijde boeit. En het helpt om de oecumene wat beter te verstaan, al blijven er natuurlijk vragen over.

J. Reiling.

Evanston 1954.

Boekencentrum n.v., 's Gravenhage, pocket-
uitgave f 1,50.

Het is een uitstekende gedachte van Boekencentrum n.v. geweest om de rapporten van Evanston in een goedkope uitgave in Nederlandse vertaling aan de markt te brengen. Het boekje bevat alle rapporten van alle secties en geeft aldus een uitstekende weergave van wat er in de wereldraad en de daarin deelnemende kerken leeft. Uiteraard neemt niet iedere kerk of gemeenschap alles voor haar rekening. Juist in oecumenisch verband zullen wij vele vraagtekens blijven plaatsen, al is over 't algemeen de inhoud der rapporten verblijdend positief, inzonderheid waar het gaat om de Christus-belijdenis. Het zal ongetwijfeld z'n nut hebben, wanneer velen onder ons dit boekje aanschaffen en het lezen. Het zal vele ook onder ons levende misverstanden ophelderen en helpen de wezenlijke vragen beter en scherper te zien.

De hoofdvraag, waar het in de komende decennia in de oecumene zal gaan, is kennelijk die naar het wezen der kerk. Het feit, dat wij dit woord liever vervangen door „gemeente” is reeds een groot stuk van het antwoord, dat wij op deze vraag hebben te geven. Ik acht het van groot belang, dat wij ons aan het oecumenisch gesprek op hoog en laag niveau, over deze vraag niet zullen onttrekken. Dit boekje kan ons helpen het eigene en onderscheidende scherper te beseffen. [Daarom worde het gekocht en gelezen.]

J. Reiling.

Mededelingen

DEN HELDER

De Bapt. Gemeente te Den Helder vraagt een Avondmaal-servies of -stel te koop. Op-gave met eventueel prijs aan E. Scholte, Hugo de Grootstraat 5, Den Helder.

Legt u beslag

op meerdere nummers
van De Zaaier, uitkomend
in Augustus

Kijkjes en kiekjes
achter 't gordijn

Vijftien dagen
in Rusland

Beroepingswerk

De gemeente te Heerenveen heeft cand. J. A. Brandsma beroepen.

Advertentiën

Met grote blijdschap en dank aan God delen wij U mede dat op 9 Juli 1955 ons dochtertje

Eveline Paula

werd geboren.

J. A. Maters

U. Maters—Oppenhuis.

Heerlen, Kloosterkoolhof 86.

Op de opstandingsdag werd van ons weggenomen onze lieve Moeder en Grootmoeder

**Johanna Jacoba Elisabeth
Huizinga—Rosenbaum**

wed. van Ds J. Huizinga

in de ouderdom van ruim 79 jaar.
We zijn God dankbaar voor wat zij voor ons is geweest en dankbaar dat zij na een kort lijden ingegaan is in de rust die er is voor de kinderen Gods.

E. Huizinga
T. Huizinga-Drenth
F. E. Huizinga
G. K. Huizinga-Schneider
en Kleinkinderen.

Hengelo (O), 10 Juli 1955.
Dorastraat 18.

De rouwdienst en teraardebestelling heeft inmiddels plaats gevonden op Woensdag 13 Juli 1955 te Hengelo (O).

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN, GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

De zaaier

Zie, een zaaier ging uit om te zaaien.

Matth. 13 : 1—9.

Een gelijkenis is verkondiging van de blijde tijding van het Koninkrijk Gods. De gelijkenis van de zaaier is hierop geen uitzondering. Zij is geen beschrijving van mensen, maar openbaring der verborgenheid, niet statisch, maar dynamisch, hevig, direct, vol spanning, vaart, leven, goddelijk licht, waarheid.

Zie, een zaaier ging uit om te zaaien.

Wordt hier niet het ongelukkigste plekje van Palestina beschreven? Dit is geen voorbereide akker! Hier zijn rotsen, doornen en distelen tot manshoogte, een pad er dwars doorheen. Wie is zo dwaas daar te gaan zaaien? Er is geen eer mee te behalen. Begin er niet aan!

Jezus heeft het wel geweten. Hij heeft geweten, hoe het met deze wereld gesteld is. O, dit bittere weten van alles, waarmee wij ons allang hebben verzoend. Woest, ledig, overwoekerd, nutteloos, doelloos, verloren zonder God.

Toen is Gods deur open gegaan en een man is er uitgetreden. Begin er niet aan, zaaier, er is geen eer mee te behalen! Maar God is er toch aan begonnen. Want Hij heeft dit woeste, ledige, overwoekerde, verloren plekje van zijn schepping zo lief.

Zie, een zaaier ging uit om te zaaien.

O Heer, hoe groot, dat Ge er toch aan begonnen zijt!

Denk: Dit waagde te vertellen die Jezus, die eenzame, met zijn eenzame weten, gaande onbegrepen naar zijn eenzame dood.

Zie, een zaaier ging uit om te zaaien.

O de goede, gulle handeling van het zaaien, de langzame weelde van de armzwaai van de zaaier.

Maar wat baat het uitgaan uit de poort van God? Wat baat het gulle zwaaien? Er is geen schone, voorbereide akker, er zijn geen open voren.

Jezus kende deze wereld. De hardgetreden paden. Wij lopen ons wegje, ons zorgvuldige wegje, ons duidelijke wegje, van vader op zoon. Het is vast, het is rustig, het is safe. Zijn daar vogels? Vreemde vogels, demonische vlerken? Welneen, mussen natuurlijk. De duivel? Wát zegt u? De duivel? Och kom, hier is alleen ons wegje, en de onbeduidende mussen, onschuldige diertjes, onze gevederde vriendjes.

Jezus kende deze wereld. Daar zijn de rotsen, met hun dunne laagje schijn. Schijnbaar vruchtbaar. Schijnbaar goed en schoon en vroom. O de schijn in ons aller leven .... *De schijn!*

En dan de doornen en distelen, manshoog. Zorg, geld, lust. Manshoog en sterk: zorg, geld, lust. Manshoog en alles overwoekerd: zorg, geld, lust.

Het is zo volslagen ontmoedigend. Ieder heeft zo zijn mening en is er gelukkig mee. Wat moet de zaaier nog? Als ik U een raad mag geven: begin er niet aan. Het heeft geen zin.

Zie, een zaaier ging uit om te zaaien.

Is het omdat Hij de Psalmen kende? Psalm 126? Wie met tranen zaaien, zul-

len met gejuich maaien. Is het om het gulden, zonnige beeld aan het eind? De boer, moe, bezweet, maar lachende om de volle, zwiepende aren. Bij het dragen naar de schuur mogen zijn kinderen kijken en tellen: Kijk eens vader, dertig korrels! Vader, hier: zestig! Hier: honderd! En Vader lacht maar en knikt en zegt: het is prachtig, het is prachtig.

Zie, een zaaier ging uit om te zaaien.

Hij zaaide met tranen, Hij zaaide zichzelf. En ergens, o wonder, in dit meest ongelukkige plekje van zijn schepping, is toch vruchtbare grond, zijn toch open harten, armen van geest.

En stervende heeft Hij geweten, dat Hij weer zou komen aan 'het end, dragende Zijne schoven.

O roerende liefde van God. O trouw van de eenzame zaaier.

Wat zal deze gelijkenis u schenken? Zij moge u schenken het knielen en aanbidden.

Zie, een zaaier ging uit om te zaaien.

Dat is geen verhaaltje, maar Gods ongehoorde, fenomenale, fantastische daad der liefde tot mensen, tot dit ongelukkige stukje van Zijn schepping, ook tot het onaanzienlijke plekje, dat gij er in zijt.

Kniel neer en aanbid, arme van geest, open vore.

Naschrift.

Dit is een hoofdstukje uit het boekje van Ds P. Fagel, *Uit het hart van Brussel*, dat in het vorige nummer werd gerecenseerd.

E.R.

Losse Schakels

Verzwaarde Tot voor betrekkelijk kortstrijd te tijd was het in Spanje voor niet-Roomsen mogelijk burgerlijk te trouwen. Onder niet-Roomsen werden dan verstaan mensen, die de Roomse Katholieke godsdienst niet beleden. — Thans wordt een andere uitleg van die woorden gevolgd. Als niet-Rooms worden slechts zij aangemerkt, die niet in de Roomse Kerk gedoopt zijn. Daardoor komen de bekeerde Spanjaarden voor grote moeilijkheden. Zij zijn Rooms gedoopt, kwamen tot bekering en sloten zich daarop aan bij een Protestantse Kerk. In de Roomse Kerk trouwen kunnen ze niet vanwege de belofte die daarbij van hen gevraagd wordt, n.l. hun kinderen Rooms te zullen laten opvoeden. Burgerlijk kunnen ze niet trouwen, omdat een huwelijk van Rooms gedoopten gesloten door een Protestantse Voorganger, voor de wet niet geldt, en kinderen uit zo'n huwelijk geboren, onwettig zijn. Bij deze vervolging vloeit geen bloed, maar hoe kan een Kerk, die zich Christelijke Kerk acht te zijn nu menen door zulke maatregelen God te behagen? — Want achter deze staatsmaatregelen staat immers de macht van de Clerus in Spanje?

Woord der Verzoening In de grote passage over de verzoening, in hfdst. 5 van de verzen 16—21 van de 2de brief aan de gemeente te Korinthe, spreekt Paulus in vers 19 van het woord der verzoening, dat God in ons gelegd heeft. — Wat bedoelt de Apostel hier met het woord der verzoening? De voorzichtige oude Vert. zegt: en heeft het woord der verzoening in ons gelegd. De Nieuwe Vert.: en dat Hij ons het woord der verzoening heeft toevertrouwd.

De oude vertaling doet denken aan een goed, dat ons geshonken is, een bezit dat ons is toevertrouwd. De Nieuwe meer aan een dienst, waartoe wij geroepen zijn. In het laatste geval moet dan wel zeer in het bijzonder gedacht worden aan de Apostelen en daarna aan alle verkondigers van de Goede Tijding der Verzoening. Bij de Oude Vert. is het mogelijk te denken aan alle gelovigen.

Paulus spreekt in dit schriftgedeelte over de verzoening naar haar voorwerpelijke en haar onderwerpelijke zijde; de verzoening, zoals die buiten ons om, door God in Christus tot stand gebracht is en de verzoening, zoals die in ons wordt voltrokken, wanneer we de boodschap van de verzoening horen en geloven.

In vers 19 hebben we de verzoening in deze beiderlei zin: de wereld heeft God in Christus met zichzelf verzoend en dit door hun overtredingen

niet toe te rekenen. En bij óns, die geloven, is God verder kunnen gaan: aan ons heeft hij de Waarheid van de verzoening kunnen kenbaar maken. Dat ze werkelijk heeft plaats gehad blijkt bij de gelovigen dáárin, dat er van binnen wat vernomen wordt; dat er een getuigenis des Geestes in het hart gehoord wordt. In dat getuigenis wordt de verzoening waargenomen, genoten, als persoonlijke zekerheid meegedragen in het hart.

Welk is De verzoening is de ver-dat woord? nieuwing van de verhouding tussen God en de zondaar. God plaatst de zondaar anders tegenover zichzelf: Hij rekent hem zijn zonden niet toe. Er valt iets weg tussen God en de zondaar; het verkeer kan hervat, de omgang hersteld worden. — Wát ging verloren? Hoe, in welke zin werd de relatie tussen God en de zondaar verbroken? De Here Jezus laat in Luk 15:32 de oudste zoon zeggen: deze uw broeder was dood en is weder levend geworden; Hij was verloren, wég, en is gevonden. Volgens Rom. 8:15 hebben wij, gelovigen, ontvangen de geest van het zoon-schap, door welke wij roepen Abba, Vader, en in Gal. 4:6 lezen wij:

En dat gij zonen zijt — God heeft de Geest Zijns Zoons uitgezonden in onze harten, die roept: Abba, Vader.

De gevolgtrekking uit deze daad Gods is:

Gij zijt dus niet meer slaaf, doch zoon.

„Het woord der verzoening” — zou het niet dát woord zijn, waarin de nieuwe betrekking, waarin de verzoende tot God geplaatst is, tot openbaring komt? Het woord: *Abba*. Het is dát woord, dat de Geest legt in het hart der gelovigen, aan wie de verzoening voltrokken werd. Dat woord spreekt van een nieuw bewustzijn, en dat nieuwe bewustzijn spreekt van een nieuw leven.

Vrucht van het Woord Een meisje dat een poosje bijbelse geschiedenis had gehad, zei eens teleurgesteld: „Vroeger deed God veel meer dan nou”. Wie heeft nooit zoiets gedacht? Het schijnt alsof de dagen van Gods grote daden voorbij zijn; alsof „de oude God” niet meer leeft. We willen graag wonderen van genade zien, en deze wel graag in een opvallende wijze. We geven graag toe dat elke bekering — ook die geleidelijk zich voltrekt of plaats heeft na veel voorbereidende genade, een wonder is, maar beminnen toch het sprekende voorbeeld van de ontzettende kracht van het Woord Gods. — Die ervaring werkt inspirerend, en we mogen er om vragen en ze verwachten.

Billy Graham's campagnes worden door zulke wonderen van genade begeleid. Zeker, ook in deze actie zijn ze uit-

zonderingen, maar ze zijn er en wijl ze als feiten krachtiger spreken dan de minder opvallende omzettingen, vertelt men ze graag verder.

Geïnteresseerde Na afloop en naar Journalisten aanleiding van de campagne van Billy Graham in Schotland vond daar een samenkomst plaats van journalisten, die zich voor dat werk interesseerden. Onder hen bevond zich een Amerikaanse journalist, die naar Schotland gekomen was om het rechte van die campagne gewaar te worden. Zijn berichten werden afgenomen door 268 dagbladen. Hij vertelde a.g. zichzelf dat hij voor vier jaren nog een slaaf van de alcohol was: zijn gezin lag uit elkaar; hij had zijn positie verloren en zijn leven geruïneerd. Door de dienst van een zekere evangelist had hij Jezus ontmoet. Hij bad met de evangelist en verklaarde: de man, die van zijn knieën opstond was een andere, dan die neerknielde.

Nauwelijks was deze journalist uitgesproken of een Schots Journalist stond op en vroeg om het woord. Hij vertelde dat hij het hart van zijn vader gebroken had; hij had de ouderlijke woning verlaten en zijn moeder overgelaten aan armenzorg. Bij de ene krant werd hij wegens oneerlijkheid ontslagen; bij een andere wegens dronkenschap. Nu bekleedde hij een belangrijke post bij de redactie van een Schots ochtendblad en deze verandering was de vrucht van zijn ontmoeting met Jezus Christus.

Beide deze mannen haalden in hun toespraak de woorden van Paulus aan: „zo iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel”. Jezus Christus had hen opnieuw gecreëerd.

We voelen niet veel voor apologetiek. We moeten Gods daden maar bekend maken en op grond daarvan hartelijk en vurig oproepen tot omkeer tot God. God moet Zijn eigen Woord maar waar maken en en we kunnen er zeker van zijn, dat Hij dat doen zal. Wie er zelf zijn eer in stelt dat hij zijn woord houdt, kan niet anders of hij moet dit ook van God verwachten.

L.

KORT

en

BONDIG

De „Heilige Synode” van de Griekse Orthodoxe Kerk zal een uitnodiging van de Patriarch van Moscow, gericht tot de aartsbisschop van Athene en een groep andere bisschoppen, afwijzen.

Vijftien dagen in Rusland

IV

Het ligt niet op mijn terrein om te beslissen of er een plaatje zal worden gemaakt van het bord, dat ik meenam naar Rusland. (Natuurlijk wel een plaatje, E.R.) Voor De Christen is dat wat duurder dan voor De Zaaier. Daarom kan De Zaaier ook illustraties naar hartelust brengen en wanneer u ervoor zorgt de eerstvolgende maanden het blad te nemen, komt u gedurig nog foto's tegen die verband houden met de russische reis. Neem een paar exemplaren meer en geef ze aan de collega's op het werk.

Op de Algemene Vergadering te Stadskanaal gehouden, werden mij de hartelijke groeten en beste wensen meegegeven naar onze broeders en zusters in Rusland. Die heb ik overgebracht, tegelijk met een prachtig roodkoperen bord,

Moskou met veel vreugde aan onze broeders, eerst in intieme kring en later nog in de dienst in de kerk, hebben overhandigd.

In de avond van Dinsdag 21 Juni bezochten we de Baptisten Gemeente te Moskou. De tocht erheen ging, als altijd overal, in „patriarchale” auto's, die ononderbroken voor ons ter beschikking stonden. We ontmoetten in een kamertje het dagelijks bestuur der Unie, te weten: de voorzitter br J. I. Zhidkov, de secretaris br A. V. Karev en de penningmeester br Iwanof. Gelukkig kon ik zonder tolk tot de broeders spreken, omdat br Karev het Duits verstond en ook sprak. Inmiddels hebben sommige van onze voorgangers in London enige russische broeders ontmoet. Ze verzekerden

geslagen door onze broeders Dijkstra te Sneek. We gaven hun de opdracht een bord te vervaardigen, waarop twee inengeslagen handen. Op de rand boven: Eén Heer, één geloof, één doop, en beneden: In Christus zijn wij één. Juist boven de handen staat: Voor onze Russische broeders, en eronder: Van de Nederlandse gemeenten, Juni 1955. Enfin, zou De Christen geen afbeelding brengen, dan neemt u maar De Zaaier. Het was een prachtig geschenk, dat we heel graag meegenomen hebben en in

mij, dat negen in totaal naar het Wereldcongres zouden gaan.

En daar zaten we dan. Natuurlijk, eerst dat bord. Met grote erkentelijkheid namen de broeders het aan. Prof. Dr de Graaf vertaalde de nederlandse tekst. Overigens, ook de andere leden van de delegatie — we waren immers met z'n vieren — waren met me meegegaan en mengden zich een enkele keer ook in het gesprek.

Allereerst werd natuurlijk naar de welstand van het werk gevraagd en de broe-

ders konden alleen maar vreugdevolle geluiden laten horen. Vijfmaal in de week, twee keer 's Zondags en drie keer in de week, kwam men samen, althans in Moskou. De diensten werden best bezocht. Als ze allen zo bezocht worden als wij in Moskou en Leningrad zagen, is het om jaloers te worden. Verenigingen mochten niet worden georganiseerd, maar of men dat als een ramp voor 't gemeentelijk leven moet beschouwen, weet ik zo niet. Juist door deze situatie is het zwaartepunt van de opvoeding van de komende geslachten heel natuurlijk terecht gekomen bij het gezin. En bij de gemeente. Want vanzelfsprekend mag men de jeugd in de godsdienstoefeningen onderwijzen. Aardig was wat een oude vrouw tegen Prof Dr de Graaf zei bij ons bezoek aan een Grieks Orthodoxe kerk. Ze vroeg: „Waarom hebben jullie de vrouwen niet meegebracht?” „Dat ging niet best!” „Weet u wel dat de kerk op de vrouw bouwt?” Dat woord was wat duister en er werd om meer licht gevraagd. „Wij immers voeden de kinderen op. Op de scholen wordt hun heel wat onzin geleerd, maar wij brengen ze wel wat beters bij!”

Van het aantal Baptisten hoef ik u toch niet te vertellen? Ik ben trouwens al door bang, dat ik iets schrijf wat ik of iemand anders al eerder vertelde in een of andere krant. Nu, er zijn ongeveer 520.000 leden. Men schat het aantal, dat beïnvloed wordt op drie miljoen. Een wekelijkse Christen hebben ze er niet, wel een tijdschrift, waarvan er zes in een jaar verschijnen (Dr Ernest A. Payne spreekt van 2 á 3 keer per jaar). In elk geval telt het eerste exemplaar van de Bratsky Vestnik, Broederlijke Boodschapper, dat dit jaar verscheen 80 bladzijden. Prof. de Graaf beloofde ons uit de komende exemplaren het wezenlijke te willen, vertalen, waarvoor we hem alvast bedanken.

Hoe staat het met de opleiding van voorgangers? Het zal u verbazen te vernemen, dat deze geen seminarium of iets dergelijks bezoeken. De regering zou geen bezwaar hebben tegen het in het leven roepen van een school, maar men schijnt het niet nodig te achten bij onze broeders. De gemeenten brengen hun voorgangers zelf voort. Zo in de stijl, zoals bij ons vroeger br J. de Haan, br J. Jeronimus en mijn vader voorganger werden. Ofschoon ook wij geloven dat een man zonder titel beter is dan een titel zonder man, hebben we toch een beetje zorg voor de toekomst. Mettertijd zullen de russische kinderen beter onderwijs ontvangen en het is de vraag of het dezen dan niet moeilijk zal worden naar broeders te luisteren, die van meer uitgebreid onderwijs verstoken bleven. Tenzij deze meer ontwikkelde nakomelingen zich tot de dienst geroepen weten. Zo erg zitten we nu er ook weer niet over in. De broeders, die krachtens hun gaven op de voorgrond treden, worden door de gemeenten gesalarieerd.

Over hun financiën hebben ze geen zorg. Vijf maal in het jaar houden de gemeenten een collecte voor de centrale kas. Dat zal zoiets zijn als een Uniecontributie. De gemeenten verkrijgen hun gelden uit de normale collecten. Voorts geeft men in couverts: waar-schijnlijk zoiets als een vaste bijdrage. Voor bijzondere uitgaven als reparaties, nieuwbouw laat men intekenlijsten circuleren. Er is geen gebrek aan geld, verzekerde men ons. Misschien voeg ik hier het best in, wat we in een der diensten zagen. De collectezakjes gingen rond. Een oude vrouw had zeker een nogal groot bankbiljet. Ze hield het zakje even bij zich en wisselde er uit. Ik zag trouwens niets anders dan papier in de handen der gemeentelieden.

Ook nog een paar woorden over hun organisatie. Er is een soort Uniecommissie van twaalf leden, waarvan er drie in Moskou wonen, de negen overigen wonen ergens in het land. Bovendien heeft men nog zestig broeders over het hele land verdeeld, die „toezieners” zijn. Elk verzorgt zijn district en brengt daarin bezoeken aan de gemeenten.

En mag je daar nu echt vrij naar de kerk? Wij hebben van het tegendeel niets kunnen merken. En vol dat de kerken waren. Blij waren de broeders ook, dat

ze nog deze maand gereed hoopten te komen met de druk van een nieuwe bijbel. Al zijn het dan maar 15.000 exemplaren, het is toch een teken dat de regering een open oor heeft voor het verlangen der gelovigen. Ik schreef regering, want voor alles moet men bij de regering zijn, die een apart lichaam in het leven heeft geroepen om met de kerken te onderhandelen over vragen met het kerkelijk leven samenhangend.

En staan de kerken nu niet onder de macht van de staat? Zijn de leiders wel vrij? We kregen niet de indruk, dat ze aan handen en voeten gebonden waren. Toen we eens aan priesters de vraag stelden of zij lid waren van de partij, keken ze ons bijna verontwaardigd aan. Van de partij waren toch alleen ongelovigen lid. Daar zat de tolk, volbloed communist, bij.

Ik moet eindigen. Hebt u nog vragen, vraagt. Als ik een antwoord weet, krijgt u die. Tenslotte: van al de broeders en zusters, die wij ontmoetten, vele en hartelijke groeten. Het afscheid was ontroerend soms. Ze sloten de diensten met het u bekende lied: Nu tot wederzien, en met het zwaaien van zakdoeken. Het was goed daar te zijn.

HUIZINGA.

in de historie vermeld als *Krishna Pal*, en hij wordt tegelijk met Carey's zoon gedoopt. Meerder bekeerlingen volgen. Maar meteen ontstaan grote problemen. Ze leven in de wereld van het kastestelsel. En nog nooit heeft iemand voor hem gewaagd, dit machtige stelsel aan te tasten. Zal Carey het ook laten voortbestaan?

Neen! Want Christus kent geen onderscheid, geen hoge muren, tussen de ene Christen en de andere. En zo ontstaat grote deining, als de dochter van Krishna Pal (een paria) trouwt met een bekeerde Brahmaan! Maar Carey en de zijnen gaan rustig door. En als dan dit jonge echtpaar waarlijk gestalte geeft aan het nieuwe geloof dat ze omhelsden en er een waarlijk goed en blij en rijk Christelijk gezinsleven openbaar wordt, zijn de vruchten van dit, de kastewetten doorbrekende huwelijk, niet te meten.

Vertaler en drukker

Een prachtige samenwerking wordt in deze periode openbaar tussen vertaler Carey en drukker Ward. In 1801 komt het eerste exemplaar van het Nieuwe Testament in het Bengaals van de pers. Met blijde gezichten en diep ontroerd staan ze er naar te kijken. Want dit Bengaalse Nieuwe Testament is het eerste Volks-boek dat in Bengalen verschijnt.

Het is een kostbare gift van de Hemel aan dit volk. Aanstonds zal ieder die lezen kan, zelf de bladzijden van dit rijke boek kunnen opslaan en lezen wat God voor zondaars bereid heeft.

En na dit Nieuwe Testament komen er nog heel wat andere brochures en tractaten van de pers van Ward.

Zeker heeft Carey niet kunnen dromen, toen hij het eerste Nieuwe Testament in de hand hield, dat, voor zijn leven ten einde zou zijn, hij ditzelfde Evangelie nog een dertig andere Indische volken zou schenken in hun dertig verschillende talen!

Wordt vervolgd.

Wf.

William Carey

een arme vriend van de rijke God

VI

Wat een verademing voor Carey, nu een viertal andere toegewijde zendelingen naast zich te mogen hebben, met wie hij overleggen kan en die hem bijstaan in de ongelooflijk zware arbeid van de evangelieverkondiging. Jaren achtereen heeft hij bijna geen berichten uit het moederland ontvangen; zijn vrouw kon de last van zulk een groot isolement niet verwerken; Dokter Thomas — hoewel een goed vriend — was te onberekenbaar en onevenwichtig om op te kunnen steunen. Nu zijn de begaafde Marshmans (man en vrouw) op komen dagen, en de geniale drukker Ward (een oude bekende van Carey) en zendeling Schwartz. En samen slaan ze de hand aan de ploeg om de machtige tegenstand van de boze te verbreken en in het onmetelijke gebied van India zielen te winnen voor Christus.

Navolging

Van deze nieuwe collega's hoort Carey allerlei goed nieuws. Kort na de B.M.S. (Baptist Missionary Society), opgericht

dank zij Carey's geloof en volharding, zijn ook Christenen uit andere kerken tot ontwaking gekomen, en zijn meerdere zendingsgenootschappen opgericht, die thans hun eerste zendelingen uitzenden. Dat is schone muziek in de oren van Carey.

Vruchten

Zeven jaren heeft Carey nu gearbeid. Hij heeft gezaaid bij dag en bij nacht. Hij heeft alle kansen gegrèpen, maar nooit kwam er iemand zo ver dat hij zijn leven aan Christus gaf.

Nu komt er verandering en de eerste die komt is zijn eigen jonge zoon, *Felix*, wiens leven door Christus veranderd wordt „van een tijger in een lam”. Onmiddellijk gaat de jongen zijn vader helpen en begint voor de verbaasde inboorlingen het Evangelie te prediken op een kinderlijk-spontane, maar overtuigende wijze.

Een andere bekeerling, nu een inboorling, komt zich melden. Zijn naam is

KORT

en

BONDIG

De Finse (Staats) radio geeft 5 % van de beschikbare zendtijd voor religieuze doeleinden. Bij navraag bleek dat de morgenwijdingen werden beluisterd door 1.000.000 mensen — voor Finland heel veel, want er zijn slechts 1.000.000 radiotoestellen in gebruik.

Aantekeningen bij Hosea

Hoofdstuk VII

Vs 1. Telkens als de Heerē Zijn volk helpen wilde, kwam de zonde er weer tussen. De zonden van Efraim en van de hoofdstad Samaria braken uit en bleven niet verborgen. Het is valsheid, slinkse streken, en daarbij komend het stelen in de huizen en het roven aan de weg, dat hier gelaakt wordt.

2. Wanneer men God uit het oog verliest en in de praktijk van het leven uitspreekt: „daar is geen God”, dan volgt ook een zich slecht gedragen. Nu echter staan al die boze handelingen — als zovele getuigen tegen hen — voor Gods aangezicht. Nu zullen de zondaren hun straf niet ontgaan.

3 In de nu volgende verzen wordt een blik gegeven in de wijze waarop binnenlandse revoluties, het omverwerpen van tronen, tot stand werden gebracht. Dit verplaatst ons in de tijd na Jero-beam II, een tijdperk waarin de ene koning de andere als „in tempo” opvolgde. Zij begonnen met wijn het hart des konings vrolijk te maken. Inplaats van „met hun boosheid” lezen we: in hun boosheid. Evenzo i.p.v. met hun leugenen, in hun liegen d.w.z. in hun valsheid. De bedoeling is dat men op lage wijze de koning blij maakt. Onder de vorsten worden verstaan vrede-leden van het koningshuis.

4. Met overspel worden onze gedachten geleid naar echtbreuk. In het vervolg gaat het over een bakkersoven. Ieder voelt dat dit niet bij elkaar past. De overgeleverde tekst is in dit gedeelte niet ongeschonden tot ons gekomen, met een kleine wijziging kunnen we lezen: „zij allen zijn in gloed gezet als een oven”. De harten zijn gloeiend van haat en moordlust. — Nu gaat het beeld van de oven spreken. Het vuur wordt getemperd, terwijl het brood gekneet en gezuurd wordt. Is het deeg doorzuurd en klaar om in de oven gebracht te worden, dan wordt het onder de as smeulende vuur opgerakeld. In een ogenblik verdwijnt dan het brood in de oven en 't is gebeurd.

5. Op een feestdag, verjaardag of herinneringsfeest aan de troonsbestijging wordt de koning dronken gevoerd met wijn, in zijn vrolijkheid „strekt hij zijne hand voort met de spotters”, d.w.z. hij reikt aan z'n verraders de hand der vriendschap; met hen, die de spot met hem drijven en hem straks vermoorden zullen, gevoelt hij zich één.

6. „Zij voeren hun hart aan” is onbegrijpelijk. Volgens de Septuagint: „want hun binnenste is als een oven”. De vlam der haat is gedurende de nacht, de tijd van het feesten en wijn drinken

getemperd, maar 's morgens brandt hij als een vlamvend vuur. Dan wordt a.h.w. het masker afgelegd en ontbrandt de moordlust. Dat is het geschikte ogenblik, immers dan slapen de koning en zijn vorsten (rijksgraten) hun roes uit.

7. Al hun koningen vallen. Het begon met Zacharias, die door Sallum vermoord werd (2 Kon. 15 : 13 v.v.). Na slechts één maand werd deze door z'n opvolger Menahem gedood, die zich enkele jaren kon handhaven. En dan volgde Pehaja, die vermoedelijk ook bij al deze koningen moet gerekend worden. Het ergste van alles is dat het volk met z'n priesters dit alles aanziet en er zich blijkbaar niet veel van aantrok. Niemand krijgt het er benauwd onder. „Er is niemand onder hen, die tot Mij roept”. Hoe blijkt uit deze verzen de verdorvenheid. De tekenen der tijden werden niet verstaan!

Inplaats van bij de Heere hulp te vragen, werd de steun der grote mogendheden ingeroepen.

8. Hier wordt gewezen op de politiek die gevoerd werd. Efraïm handelt naar de wijze der heidenen, beweegt zich op de weg van berekening. Gods doel met Zijn volk was een geheiligd, voor Hem afgezonderd volk, dat anders was dan de volkeren rondom. Efraïm vergeet God en zoekt hulp bij Assur en Egypte. Daardoor bereikt hij 't tegendeel van hetgeen hij verwachtte. Alles is bedorven, gelijk een broodkoek die niet is omgekeerd. Aan de ene zijde verbrand, aan de keerzijde niet gaar.

9. De buitenlandse hulp moest worden betaald met zware schattingen. Wij denken aan het tribuut dat door Menahem o.a. moest worden opgebracht (2 Kon. 15 : 19). Zulke aderlatingen maakten het volk krachteloos, zo „verteerden vreemden zijn kracht”. Israël werd grijs en afgeleefd en nog was men blind voor de dreigende dood.

10. Daarom ook komt er geen bekering. De hoogmoed (zie 5 : 5), de zelfverheffing en het zich niet buigen voor de Here zal tegen het volk getuigen.

11. De profeet vergelijkt Efraïm met een domme duif, die onder het klapnet komt, gelokt door uitgestrooid zaad of lokvogel. De vogelvanger klapt het net neer en 't beestje is gevangen.

Dat komt van de heen en weer slingerende politiek, van het dan weer hulp verwachten van Assyrie en dan weer van Egypte. Mogelijk waren dat de beide partijen onder Efraïm, een deel voor aansluiting bij Assyrie, het andere deel voor aansluiting bij Egypte. Onder Peka

UW HAND

AAN DE PLOEG!

De wereldeconferentie en het Zuiden

Soms denk je dat alle menselijke gedoe weinig zin heeft. Deze brief wordt van uit Londen geschreven en om ons is de drukte en het geroezemoes van vele duizenden. Maar ook de stilte. Wie wordt niet stil als hij hoort vertellen van Gods grote daden onder ons.

Soms verstilt alle menselijk geluid en hoor je alleen Gods stem. Neen, niet luid en donderend, maar zacht en doordringend. Diep in je hart. En dan weet je dat, hoewel het menselijk gedoe op zichzelf niets heeft te betekenen, God toch gebruik maakt van het menselijk offer.

In 1905 werd de eerste oproep gericht tot de Baptisten over de gehele wereld. 23 landen antwoordden en vertegenwoordigden 6.250.000 Baptisten. In 1955 hebben bijna 60 landen zich laten delegeren naar Londen. Ruim 20.000.000 Baptisten staan achter hen. Het Bijbels evangelie heeft perspectief. Ook voor het roomse Zuiden. In roomse landen zoals Spanje, Argentinië, Virginia enz. wint het evangelie voet. Ondanks verdrukking. Wij geloven dat ook het Zuiden grote kansen heeft. God doet het werk, maar gebruikt ons offer. Ons menselijke gedoe heeft grote betekenis als het geschiedt tot eer van onze Heiland en Zaligmaker.

Giro 2960 Unie van Baptisten Gemeenten.

Jubileum
evangelisatiefonds.

werd een anti-Assyrische politiek gevoerd en dus steun bij Egypte gezocht.

12. De Heere zal dit alles op niets doen uitloopen. Hij laat Zich niet bespotten! „Gelijk gehoord is in hunne

vergadering", d.w.z. zoals het in het openbaar is aangekondigd, hetzij door de mond van Gods profeten hetzij door het lezen van de wet. Een andere lezing luidt: „ik tuchtig hen om hunne boosheid”.

13. Met het volgende vers hebben we hier een aanklacht tegen de cultus van het volk in onderscheid met de zo juist behandelde verzen, die zich bezighielden met de binnen- en buitenlandse politiek. „Zij zijn van Mij afgezworven”, d.i. zowel door hun hulp zoeken bij anderen als ook door hun opgerichte stierbeelden. Ze hebben als de duiven de til verlaten. Daarom zal er verstoring, verwoesting volgen. Ze hebben tegen de Heere overtreden, tegen Hem gerebelleerd.

Wel heeft de Heere altijd willen helpen en verlossen, maar nu is dat een onmogelijkheid. Hoe zou dat kunnen, wijl ze „leugen tegen Hem spreken”. Zij hebben met de mond Heere, Heere geroepen, hun hart was met de Baäls bezig. Zij hebben zich een geheel verkeerde voorstelling van God gemaakt en tonen Hem niet te kennen.

Ze weten er niet van, dat Hij de Heilige is!

14. Hun roepen was niet oprecht, niet met het hart. (vgl. Jes. 29 : 13 en Ps 119 : 10). Hun bidden is niet meer dan het schreeuwen van de beesten om voer. De profeet noemt hun bidden: „huilen”, jammeren. Daarbij ging het niet om de Gever maar om de gaven, om wijn, koren en most. Zo riepen de heidenen ook hun vruchtbaarheidsgoden aan. Israël deed hetzelfde, met dit verschil dat de naam van Jehova erbij gebruikt werd. — Hun godsdienst, gelijk geworden aan die der Baälsdienaars, was razernij, een zich opvoeren tot extase. Zij huilen en jammeren. Er zijn 3 dingen op te merken: a de cultus ging onder de naam van Jehova door, maar zulk een dienst heeft de Heere nimmer bevolen. b Wat de Heere verlangde was „vroomheid” zie 6 : 6. c het huilen op bedden (Ps 4 : 5, Amos 2 : 8, 2 Sam. 12 : 16, 21) en het zich verwonderen (St. vert. heeft: zich verzamelen) wat bij de wet (Deut. 14 : 1) verboden was.

Het zich verwonden is ons bekend uit de Karmel geschiedenis, waar zich de Baälpriesters met messen sneden. (1 Kon. 18 : 28).

15. „Ik” staat met nadruk vooraan. Dat deed God. Hij leerde hen, onderwees hen. „Ik leerde Efraïm gaan”. (11 : 3). Resultaat was ondank. „Maar zij gedenken kwaad tegen Mij”. Dat was de dank voor de kracht, die de Heere geschonken had, voor de overwinningen die Hij in 't verleden gegeven had. Die ondankbaarheid openbaarde zich door 't steun zoeken bij Assur en Egypte.

16. Letterlijk: „zij keren zich, maar niet opwaarts”, de St. vertaling heeft er „Allerhoogste” van gemaakt, hoewel er geen voorbeelden te vinden zijn, dat het woord in de grondtekst zo vertaald

wordt. Een andere lezing is deze: „zij keren zich tot de Baäl” of: „zij keren zich om tot dat wat geen nut brengt”.

Met een beeld van de boog wordt duidelijk gemaakt, wat God aan Israël heeft. Het volk is een boog geworden, die niet aan het doel beantwoord. Het beeld bedoelt niet te zeggen, dat de spankracht uit de boog weg is, of dat de pees verslapt is of breekt, maar deze boog schiet in verkeerde richting, is een bedriegelijke boog.

Met een ander beeld, dat Jesaja gebruikte: van Israël werd verwacht dat het goede druiven zou voortbrengen, het bracht zure druiven voort. —

Hun vorsten, hun leiders, die als de

meest verantwoordelijke personen worden aangezien, zullen door het zwaard gedood worden „vanwege de grainschap, d.i. vanwege de onbeschaamdheid hunner tong.” Onbeschaamd wijl vertrouwend op eigen kracht en op de macht van Egypte. Onbeschaamd in het verlaten van de Heere.

Deze onbeschaamdheid der tong was in Egypte tot openbaring gekomen. Mogelijk is dat wij hebben te denken aan gezanten die in Egypte hun smadelijke woorden spraken over Assyrië — maar zij zullen door het zwaard van de Assyriër worden gedood. De ondergang is zeker.

D. SLORT.

In het Remonstrants Weekblad vonden we nevenstaand artikel. Het is niet wat men noemt een stichtelijk artikel, maar kan onze ogen openen voor de ziekte van onze tijd: de aanbidding van de levensstandaard. Ik hoop, dat het dat doet.

E.R.

Ons te lange nationale verlanglijstje

Nu het in ons land economisch betrekkelijk goed gaat en bovendien bij toonaangevende economen de verwachting bestaat dat er ook in de naaste toekomst in doorsnee nog wel een verdere welvaartsontplooiing valt te verwachten, wordt de vraag acuut hoe wij de verkregen en nog te verwachten meerdere welvaart over de verschillende bevolkingsgroepen moeten verdelen. Tal van verdelingsproblemen staan dan ook bovenaan de politieke agenda: belastingen, huren, enz.

In een voor een economenconferentie van Kerk en Wereld gehouden inleiding heeft Prof. Tinbergen er op gewezen dat het complex van eisen, die verschillende sociale groepen momenteel stellen, in totaal, als alles zou worden ingewilligd, een bedrag zou vorderen dat de te verwachten toeneming van het nationale inkomen verre overtreft. Eenvoudig gezegd: het aantal milliarden, nodig voor de definitieve ouderdomsvoorziening plus een voorziening voor weduwen en wezen plus... gaat U maar door! — dat aantal milliarden is veel groter dan wat er bijv. in de eerste vijf jaar uit de geraamde vermeerdering van het nationale inkomen zou kunnen worden toebedeeld aan de betrokken groepen.

Nu kan men natuurlijk ook anders te werk gaan. Men kan bestaande inkomens, met name van meer welgestelden, in de toekomst verlagen bijv. door een sterkere belastingheffing waarvan de opbrengst dan aan minder welvarenden ten goede zou komen. Maar dat zou op zichzelf

al betekenen dat bepaalde eisen niet worden gehonoreerd. Immers, ook die welgestelden vragen met klem belastingverlaging, denivellering, enz. — en belastingverhoging zou uiteraard allerm minst in deze lijn liggen!

De situatie doet dan ook enigszins denken aan die van een kind dat voor zijn a.s. verjaardag een wel erg lang verlanglijstje heeft opgesteld en dat nu voor de vraag wordt gesteld: „dat kun je niet allemaal tegelijk krijgen — wat heb je nu het allerliefste?” Een tikje meer wetenschappelijk uitgedrukt: men zal prioriteiten moeten gaan vaststellen. Men: d.w.z. de regering, het parlement, de partijen. Maar ook: de sociale groepen. Over dit laatste zou ik iets willen zeggen.

Zo oppervlakkig beschouwd valt er voor de meeste eisen wel iets te zeggen. Het is juist dat tal van ouden van dagen, weduwen en wezen, enz. een inkomen hebben waarmee men toch eigenlijk niet kan toekomen. Het is juist dat de huiseigenaren in de afgelopen jaren geduchte vereren hebben moeten laten en dat kleinere ondernemers vaak in moeilijkheden komen, vooral als zij willen uitbreiden en moderniseren, doordat de fiscus een waarlijk niet onbelangrijk percentage van de winst aan zich pleegt te trekken. Het is juist, dat tal van lieden uit de gesalarieerde middengroepen wel erg zuinig moeten zijn met uitgaven die ook nationaal bezien toch wel waarde hebben — de studie van hun kinderen bijv., en

iets dergelijks ware met nog minder moeite te zeggen over de laagst betaalde arbeiders. Het is juist .... maar laat ik het ter wille van de plaatsruimte maar aan de lezer overlaten om mijn eentonige verhaal te continueren als hij daar prijs op stelt. Laat ik echter niet verzuimen te vermelden dat er ook voor verhoging van de overheidsuitgaven op een aantal punten zeker veel te zeggen valt: men denke slechts aan het onderwijs, aan tal van culturele en sociale subsidies, aan de woningbouw enz.

Het is bovendien óók nog waar dat er gewichtige redenen zijn aan te wijzen om die vermeerdering van het nationale inkomen waar alles uit moet worden bekostigd een beetje af te remmen in bepaalde opzichten. Waarom? Omdat de menselijke ontplooiing er waarschijnlijk bij zou winnen als we op ruime schaal de vrije Zaterdag invoerden, als we voor diverse groepen de vacaties wat verlengden, als we wat zuiniger waren met het bezigen van het ploegenstelsel. Allemaal gewenst, maar de te verdelen koek, waarvan thans velen ter verbetering van hun gezondheid met al of niet zelf opgemaakte doktersattesten, zulke grote brokken opeisen dat we allen tezamen tekort komen, wordt er kleiner door.

En dus?

Onze eisen en die van anderen.

We hebben sinds 1948 die prachtige term: „verantwoordelijke maatschappij”. Ik meen dat tal van sociale groepen op dit moment moeten beginnen met die verantwoordelijkheid te betrekken op hun eigen verlanglijstjes — namelijk door die óók te bezien in het kader van het te lange nationale verlanglijstje. Mijn groep (en ook de Uwe, lezer) vraagt, gesteund door wel-doordachte argumenten, hetzij op grond van haar behoeften hetzij op grond van haar prestaties, waarschijnlijk op grond van beide tezamen, een groter deel van de koek. Hebben wij daarbij gedacht aan die eenvoudige economische waarheid, dat wat wij krijgen iemand anders niet krijgt? Of is onze instelling wel eens wat egocentrisch? Het kan goed zijn als we hier allen eens de hand in eigen boezem steken.

Daarbij is onder meer het volgende van belang. Als wij meer vragen dan is dat meestal om meer behoeften te kunnen bevredigen. Nu is de vraag of bepaalde behoeften zwaar wegen of niet nogal relatief. Nog pas berichten onze kranten dat de luxe-belasting op een aantal artikelen zal worden afgeschaft omdat goederen die vroeger als luxe golden dit nu eigenlijk niet meer zijn: radio's, bromfietsen. Die visie is verdedigbaar. Maar er steekt ook een gevaar in.

Want als we steeds meer behoeften als niet-luxe gaan beschouwen dan breiden we ons verlanglijstje steeds verder uit. Vandaag radio geen luxe meer — morgen televisie? Vandaag een bromfiets geen luxe meer — morgen de privé-

Weggebruikers

Toen ik Zondag naar de kerk ging en langs het stationsplein liep, wilde juist een bus vol mensen weggrijden, toen de chauffeur stopte, om volgens de aanwijzingen van het verkeersbord voorrang te verlenen aan het kruisend verkeer. Dit verkeer bestond uit één enkel heel klein jongetje op een bij hem passend klein fietsje, waarmee hij haast onder de bus door had gekund. Het jongetje had blijkbaar geleerd op te passen voor bussen en voor verkeersborden was hij veel te klein. Dus stopte ook het jongetje. De chauffeur boog zich lachend uit het raampje, zei iets, dat het kind niet begreep, het jongetje bloosde, bleef stokstijf staan en toen trok de bus maar op.

In de kerk moest ik aan dit voorval denken. Dat is niet zoals het hoort, maar de preek ging over het Koninkrijk Gods, dat soms even zichtbaar en voelbaar is onder ons mensen, maar dat in zijn volheid zal openbaar worden, als Christus heeft overwonnen. Wij zijn op weg naar dat Koninkrijk. Weggebruikers op de wegen die leiden naar het Koninkrijk Gods. Wij kunnen samengaan in grote bussen, geleid door een kundig chauffeur en we berijden de grote wegen; we kunnen ook gaan als dat jongetje: alleen op een heel simpel klein fietsje. Eigenlijk doet het er niet toe hoe we gaan als we maar op weg zijn.

Toch zou het wel kunnen zijn, dat de verkeersborden op de wegen naar Gods Koninkrijk zo geplaatst zijn, dat de grote bussen voorrang zullen moeten geven aan hen, die zijn als de jongetjes op hun kleine fietsjes.

Uit: Rem. Weekblad.

S. ten Bos—Van Steenberghe.

auto, en overmorgen enige privé-auto's per gezin?

Sterker nog: als een bepaalde groep van zeer welgestelden het zo gaat zien, dan pleegt een dergelijke opvatting zich snel naar andere groepen te verspreiden. Dát gezin twee auto's? dan wij toch minstens één! En zo verder.

Dat we sterk die richting uitgaande, als volk erg veel gelukkiger worden, is al aan enige twijfel onderhevig. Maar daar komt nog iets hoogst belangrijks bij. Ik sprak namelijk tot dusver alleen over de nationale koek. Maar dit vraagstuk heeft ook internationale aspecten. Ik denk aan het probleem, onder meer te Evanston zeer sterk beklemtoond (en terecht!) van de onderontwikkelde gebieden. Ten eerste: wij behoren op ons nationale verlanglijstje óók een flinke post te zetten voor hulp door ons land te verlenen aan andere landen die zoveel minder welvaart genieten. Ten tweede: naarmate wij en andere welvarende landen onze welvaart verder opvoeren, dingen als niet-luxe gaan beschouwen die het vroeger wel waren, verlengen wij automatisch ook het lijstje van onvervulde en zelfs op lange termijn nog onvervulbare wensen van die anderen.

vraagstuk?” vroeg mij onlangs iemand uit een onzer sociale groepen. „Is dat niet een bij uitstek ethisch vraagstuk, dat wij niet mogen verwaarlozen?”

Inderdaad! En daarom meende ik er ditmaal eens een artikel aan te moeten wijden. Ik zal verheugd zijn als dit beschouwinkje zo niet vele dan toch een aantal pennen van lezers in beweging brengt. Het probleem is er zeker belangrijk genoeg voor. En het staat wel vast dat niet iedereen er eender over denkt. Ook niet binnen de Broederschap.

Nog belangrijker ware uiteraard indien die lezers, die in de gelegenheid zijn in eigen kring aan te dringen op matiging der groepseisen of althans op inachtneming van de eisen van anderen, niet verzuimen dit te doen.

ED. VAN CLEEFF.

(Uit: Rem. Weekblad).

Die zwakke ik nog een sterke heet die van zijn eigen zwakheid weet

„Waarom spreken we in onze Broederschap niet wat meer over het verdelings-

KORT en BONDIG

De President van de Amerikaanse (Noordel.) Baptisten Conventie heeft in zijn openingstoespraak verklaard, dat de tegenslagen die de Kerken van het Westen (Europa en Amerika) in het Verre Oosten hebben te incasseren wel eens een oordeel van God over hun falen konden zijn. De Kerken hebben gefaald, zei hij, omdat ze de geweldige omwentelingen die zich in de wereld voltrekken, niet hebben begrepen.

Beoordelen misschien ook wij de gebeurtenissen van het heden van uit een dood verleden?

Op dezelfde conferentie pleitten de Vice presidenten voor een grotere samenwerking tussen de Zuidelijke en de Noordelijke Baptisten in de Ver. Staten. Ze moeten elkaar beter gaan verstaan o.a. door kanselruil.

Advertentiën

Jan Auke Brandsma
en
Renske Gorter

geven U, mede namens de ouders, kennis van hun voorgenomen huwelijk. Voltrekking ten stadhuije te Sneek D.V. op Vrijdag 12 Aug. a.s., 's nam. 2 uur.
Kerkelijke bevestiging 's nam. 2.30 uur in de Baptisten kerk te Sneek door de Weleerw. Heer Ds Ph. Lindeman.

Sneek, Juli 1955.
Looxmastraat 8.
Galigastraat 11.

Receptie op de trouwdag van 4.30—6 uur in „Aere Perennius”.

Toekomstig adres (na 16 Sept.): Bapt. Pastorie, Asterstraat 10, Heerenveen.

Zo God wil hopen op 4 Augustus a.s.
onze lieve ouders en grootouders

W. Veenstra
en

W. Veenstra—de Vries

te herdenken, dat zij 40 jaar in het huwelijk zijn verbonden.

Hun dankbare kinderen
en kleinkinderen.

RUIMT OP!

Dáár heeft U op gewacht!

SPECIAAL ten behoeve van de lezers
van De Christen beginnen wij met onze

OPRUIMING

30 Juli a.s.

**Al onze kwaliteitskleding gaat met
10-tallen guldens naar beneden**

Enige sprekende voorbeelden:

Tropical costuums

van f 87.- voor f 46.- enz.

Kamgaren costuums

van f 78.- voor f 40.-

Winterjassen

van f 100.- voor f 48.-
van f 120.- voor f 65.-
van f 140.- voor f 70.-

Regenjassen

in alle modellen

van f 49.- voor f 27.-

Pantalons

in Kamgaren, Gabardine enz.

van f 29.- voor f 16.-

Sportcolberts

van f 49.- voor f 32.-

Dames Mantelcostuums

in Kamgaren en Tropical

van f 89.- voor f 49.-
van f 99.- voor f 59.- enz.

Damesmantels

in swagger en aangesloten modellen

van f 69.- voor f 39.-
van f 79.- voor f 39.- enz.

Op onze wereldmerkartikelen, costuums, regenjassen etc, met vast-
gestelde prijzen ZEER GROTE KORTINGEN VAN **10-25 %**

NIEUWENDIJK 143 — AMSTERDAM

TELEFOON 47135. Na 6 uur 710734

Op vertoon van deze advertentie worden reiskosten half vergoed
(Deze prijzen gelden t/m 20 Augustus) Maandags tot 1 uur gesloten

Legt u beslag

op meerdere nummers van De Zaaier, uitkomend
in Augustus

Kijkjes en kiekjes achter 't gordijn

Vijftien dagen in Rusland

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.80

Tegen het Parallel-evangelie

Zo hebt gij ook sommigen, die op gelijke wijze aan de leer der Nicolaiten vasthouden.

Openb. 2 : 15.

Doch dit hebt gij, dat gij de werken der Nicolaiten haat, welke Ik ook haat.

Openb. 2 : 5.

In de prediking van het Evangelie schuilt een groot gevaar.

Parallel aan het Heilig Evangelie loopt een Schijn-Evangelie. Zij naderen elkander zo dicht, dat het is alsof ze in elkander overgaan en slechts het geofende oog onderkent het laatste als een wanstalste; een verminking van het oorspronkelijke. De berggids houdt er rekening mee dat daar, waar de bergen elkander schijnbaar het dichtste naderen, de kloven het diepste zijn, en zal daar zijn volgelingen tot bijzondere voorzichtigheid aansporen.

De Oude Boodschap heeft, toen ze pas als een geweldige stormvlaag uit de hemel over de zielen streek, ontsteltenis en ergernis verwekt. En het waren niet de slechtsten die zich ontzetten en met zorg zagen dat hier een levensorde, tot heil des volks zorgvuldig opgebouwd en gehandhaafd, doorbroken werd en een zedelijke chaos dreigde.

De bestrijding van het Evangelie is in haar oorsprong door de Heer en Zijn Apostelen begrepen. Met groot geduld hebben ze getracht de tegenstand op te vangen en te ontwrichten. Ontwapenend

was het woord, waarmee de Here Jezus de beschrijving van de tegenstand eindigde: Niemand die de oude wijn geproefd heeft begeert terstond nieuwe, want hij zegt: de oude is beter (Luk. 5 : 39).

Ten onrechte zoeken wij de felle tegenkating tegen het Evangelie en de besliste wil deze dwaasheid en ergernis uit te roeien, in de mens, in zijn blindheid en verdorvenheid. Het is beter, het is rechtvaardiger, het is heilzamer en Gode meer verheerlijkend, dat wij de opstand tegen de hemel, die het Evangelie onttekent, verklaren uit het Evangelie zelf; uit zijn goddelijk karakter. Hier dalen gedachten neer en nemen gestalten aan, die zóveel hoger zijn dan de onzen, dat de mens begin noch einde, oorsprong noch consequenties meer kan overzien. Waar Gods gedachten nederdalen en daden worden ontstaan werken zó groot, zó vreemd, dat de mens ze niet meer met zijn verantwoordelijkheid kan rijmen. Hij kan de prediking en het laten prediken van het Evangelie niet verantwoordelijk. Het is geloofsdaad. Het valt buiten zijn verantwoordelijkheid; hij voelt zich geroepen tot een nieuwe gehoorzaamheid, niet de gehoorzaamheid van rede en moraal, maar van het geloof. Hij moet bereid zijn dwaas te handelen; gescholden te worden voor een die „van zinnen is”; te worden afgewezen als „een, die raast”. Hij moet bereid zijn te worden aangezien voor een gevaar, een pest (Hand. 24 : 5).

De ernst van de situatie, die met het Evangelie is ontstaan, trad reeds in Paulus' dagen scherp in het licht.

Het is toch niet, zoals men van ons lastert en sommigen ons laten zeggen: Laten wij het kwade doen, opdat het goede er uit voortkome? Rom. 3 : 8.

De mensen, die Paulus zo verstonden en daarmee het gevaar, dat zij met de Evangelieboodschap zagen opduiken voor godsdienst en moraal, op zijn scherpst

geformuleerd hebben, hebben gelijk gekregen. Inderdaad — zeiden de Nicolaiten — dat ligt in de nieuwe Boodschap.

De zaligheid steunt niet op enig goed werk of verdienste van de mens. We worden gerechtvaardigd op grond van genade, door 't geloof en niet uit de werken, opdat niemand roeme. Alle mensen zijn meegevoerd door een vloedgolf — onweerstaanbaar — tot een leven in doemschuld. Sommigen weten dit, anderen weten het niet of zij weten het zonder dat het hen deert.

Laat twee mensen zeggen „God heeft ons lief ondanks, ja in onze zonden” en ze belijden beiden een waarheid. Maar de één ondergaat die liefde als een afscheiding van de zonden, terwijl de Nicolaitet zegt: dus kan ik gerust in de zonde blijven. Hoe zwarter de ondergrond der zonde, des te helderder schittert de genade; des te hoger de zon stijgt, des te hoger klimt de genade.

In deze demonische reactie op het Evangelie dringt zich een ernstige vraag aan ons op.

Durven we het Evangelie aan?

Men heeft getracht het Evangelie in zijn loop te stuiten; het uit te roeien. Men durfde het niet aan. De protesten zwegen niet. Ze zwollen aan. Ze maakten van Jezus een dode en van Zijn boden martelaren.

Anderen hebben het Evangelie verminkt, vermenselijkt, verethiseert en daarmee ongevaarlijk gemaakt. Het bedreigt de zedelijke levensorde niet meer, maar schraagt die. Goede werken zijn ingeschakeld; er is weer een „godsdienst” opgebouwd; er zijn weer tempels en priesters en wetten. De Enige Boodschap van wat God deed en doet voor ons is veranderd, is een beroep op de mens en zijn reserves.

De genade is ingelijst in menselijke prestaties en daarmee ongevaarlijk geworden. Ze „doet” niets meer. Heus, de wereld valt niet in elkaar als ze maar „christelijk” blijft. De mens krijgt „hou-

vast"; hij staat niet meer boven een afgrond. Hij krijgt wat in handen en onder de voeten: Hij is veilig gesteld — veilig gesteld voor de boodschap, dat God de goddelozen rechtvaardigt.

Mijn broeder! — haat de leer en haat de werken der Nicolaïeten.

Maar vergeet nooit, nooit dat Uw Verlosser de Eerste en de Laatste is; het begin en het einde uwer eeuwige vreugde.

Al uw fonteynen zijn Hem.

L.

Losse Schakels

Oplettendheid Wij moeten hetgeen vereist er in de Kerken gebeurt nauwlettend gadeslaan. De Kerken, zo constateren zijzelf, openbaren gelet in hun samenstelling naar leeftijdsgroepen, de vervreemding, die er bij de massa is ingetreden ten opzichte van de Kerk. De jeugd keert zich van haar af. Over een tijdperk dat gemakkelijk te overzien is, zal zo lijkt het, de Kerk zijn ineengeschrompeld tot een kleine groep van belangstellenden en dan zal ze in ons volk niet meer kunnen functioneren gelijk tot nu toe. Het is van groot belang dat wij begrip tonen ten opzichte van deze gang van zaken. Dat het zo gaat verwondert ons niet; het verheugt ons ook niet zonder meer, want hoezeer we ervan overtuigd zijn, dat het zo móét komen, we ontveinzen ons niet dat hiermede grote waarden voor ons volk verloren kunnen gaan. En juist dat laatste moet ons bezig houden. We moesten met onze broeders en zusters in onverschillig welke Kerk kunnen samenspreken over de taak die ons wacht, teneinde te voorkomen dat de ontkerkelijking gelijk zou komen te staan met verlies van het contact, dat er gelukkig toch altijd nog is tussen ons volk en het Evangelie. Om ons volk zijn we bekommerd. Dat we onder onze Voorgangers beschikken over wetenschappelijk goed onderlegde, de Heer en ons volk hartelijk liefhebbende broeders is een zaak groot belang. Hun wacht een grote taak. Er zal behoefte komen aan leiding van historisch en bijbels goed georiënteerde mannen, die op wetenschappelijk verantwoorde wijze kunnen spreken. Gods winden waaien. De Geest vinde ruimte onder ons, en schenke ons een brede visie en begrip voor dié dingen, die wij mogen beschouwen als „tekenen der tijden.” We hebben een vast middelpunt nodig, maar een breed bewegingsvlak. Verlieten we het bijbelse fundament zo vielen we uit Gods hand, maar dat fundament is niet van rationa-

listische maar van realistische aard: het is de werkelijkheid Gods, doorgestoten en omhoog gerezen in Christus Jezus in het vlak van deze schepping, die onder de doem ligt en voorbijgaande is. Dit fundamant, als fundament der toekomstige wereld blijft, niet al wat daarop gebouwd wordt.

„Vader” In de Bijbel wordt God ook vader genoemd. De Heiland sprak van Hem als van Zijn Vader en leerde de discipelen in God hun Vader te eren. Het is het nieuwe in onze verhouding tot God dat we Hem met deze naam mogen aanspreken. Met de aanspraak „Vader!” begint het gebed, dat de Heer Zijn jongeren leerde bidden. — Nu bestaat het gevaar dat we de bijbelse woorden een inhoud toekennen, die we ontleen aan ons spraakgebruik. Wat voor ons gezegd is met het woord „vader” menen we dan ook te horen, wanneer de Bijbel ons zegt, dat wij God onze vader mogen noemen. Het was om die reden, dat Luther b.v. de vadersnaam voor God niet zo zeer op prijs gesteld zou hebben. Aan dat woord verbond zich voor hem de minder verkwikkende herinnering aan zijn ouderlijk tehuis.

Later heeft men de vadersnaam verwekelijkt. Maar hoe klonk ze in de oren der ouden? Welke voorstelling rees voor hen omhoog als ze dat woord hoorden of bezigden? Hebreë 12 : 9 onthult ons dat wel. Zonder voor tegenspraak te vrezen zegt de Schrijver van die brief „dat we de vaders onzes vleeses wel tot kastijders gehad hebben en wij hen ontzagen”. En dan voortgaande en sprekende over onze hemelse Vader zegt hij niet; maar met deze is het gelukkig heel anders gesteld! Die is zo aardig; Die weet van geen stok of gesel. Die houdt niet van kastijden! Neen, ook de hemelse vader kastijdt ons; Hij doet het slechts met meer wijsheid dan onze vleselijke vaders het konden. De vader was in die tijd „een koning in zijn gezin; geëerd, geëerbiedigd, gerespecteerd en gehoorzaamd”. Het woord „vader” drukte toen niet een minder innige verhouding uit dan thans maar wel een meer geëerde. De verzwakking en verarming van het vaderbegrip berooft onze ogen van de kracht om de hemelse Vader te zien in Zijn heerlijkheid en bemoeilijkt ons om Hem te vertrouwen gelijk het betaamt.

L.

Flitsen van het Jubileum-Congres der B.W.A. te Londen

Indrukwekkende manifestatie van het wereldwijde Baptisme

Het is geen eenvoudige opgave om indrukken weer te geven van het grote jubileumcongres van de Baptisten Wereld Alliantie, dat van 16 tot en met 22 Juli te Londen werd gehouden. Er zijn zoveel indrukken, dat het reeds een opgave op zich zelf is al die indrukken te verzamelen en te ordenen. Waar te beginnen en waar te eindigen? We zullen een poging ondernemen zonder te zeggen volledig te zijn. Bovendien zal een ander met misschien heel andere indrukken weer naar huis zijn gegaan, zodat het hier volgende uiteraard wel een sterk persoonlijk karakter zal dragen.

De indruk, die de wereldstad Londen op ons maakte, was overweldigend. Ook al ben je opgevoed in een grote stad, dan nog voel je je platteland in Londen. Het is een stad, die bruist van energie. Ongelooflijk druk verkeer, dat evenwel geen moment gevaar scheen op te leveren. Engelsen zijn „heer in het verkeer”. Nederlandse automobilisten en voetgangers kunnen daar een lesje in hoffelijkheid in ontvangst nemen.

Machtige gebouwen, vele monumenten boeien de bezoeker elke minuut van zijn verblijf. We bezochten de pelgrimsplaatsen van de meeste touristen: Westminster

Abbey; Parlementsgebouw; Buckingham Palace (kleurrijk schouwspel van de aflossing van de wacht); Trafalgar Square met het Nelson Monument en de uit je hand etende duiven; Tower of Londen (waar we ons vergaapten aan de schittering van de Engelse kroonjuwelen); Downingstreet 10, waar Winston Churchill tijdens de oorlog zetelde en leiding gaf aan Wereldoorlog II; voeren op de Theems naar het buitenverblijf van het Engelse koningshuis, Hampton Court, enzovoort. We drementen als kleine mensjes in het grootse Britse Museum; bezichtigden als zeer kortstondige sterfelingen de eeuwen bewaarde monumenten van Assyrische en Egyptische grootheid en schoonheid; sloegen een eerbiedige blik op de steen van Rosette, de sleutel tot het verstaan der Egyptische spijkerschriften en bekeken met ontzag het in het Britse Museum bewaarde oudste volledige handschrift van de bijbel, de Codex Sinaiticus. De Engelsen kochten het na de russische revolutie in Leningrad voor „slechts” 500.000 pond (= plm. 5 miljoen gulden)!

Het duizelde ons toen we op Piccadilly Circus een ondergrondse winkelstad vonden, en meer dan 35—40 meter

Welkamsresolutie

van de Baptisten Wereld Alliantie

De volgende resolutie werd eveneens aanvaard op het Jubileum Congres te Londen:

„Het Jubileum Congres van de Baptisten Wereld Alliantie, in laatste zitting bijeen, verheugt zich mee te kunnen delen, dat het congres werd bijgewoond door meer dan 8500 deelnemers, die Baptisten Gemeenten vertegenwoordigen uit elk werelddeel, uit meer dan 60 landen. Het juicht in het bijzonder toe de deelname van een delegatie uit de Unie van Baptisten in de Sovjet Unie.

Onze vreugde zou volmaakt zijn geweest indien we ook de broeders uit China, Roemenië, Polen, Hongarije, Tsjechoslowakije en Bulgarije, uit welke landen op vroegere congressen meerderen tegenwoordig waren, hadden kunnen begroeten.

Wij verzekeren de Baptisten van alle landen, dat wij hen gedenken, in het bijzonder hen, die door vervolging of moeilijkheden met reisvergunningen verhinderd waren tot ons te komen.

Wij betreuren ten zeerste de beperkende bepalingen, welke, hetzij op kerkelijke of andere gronden, ons getuigenis en onze gemeenschapsoefening treffen.

Wij denken met verontrusting aan die broeders, welke gevangenschap en vervolging ondergaan en verzekeren hen, dat wij ons voortdurend zullen beijveren hen behulpzaam te zijn en dat wij gedurig voor hen bidden.”.

v. D.

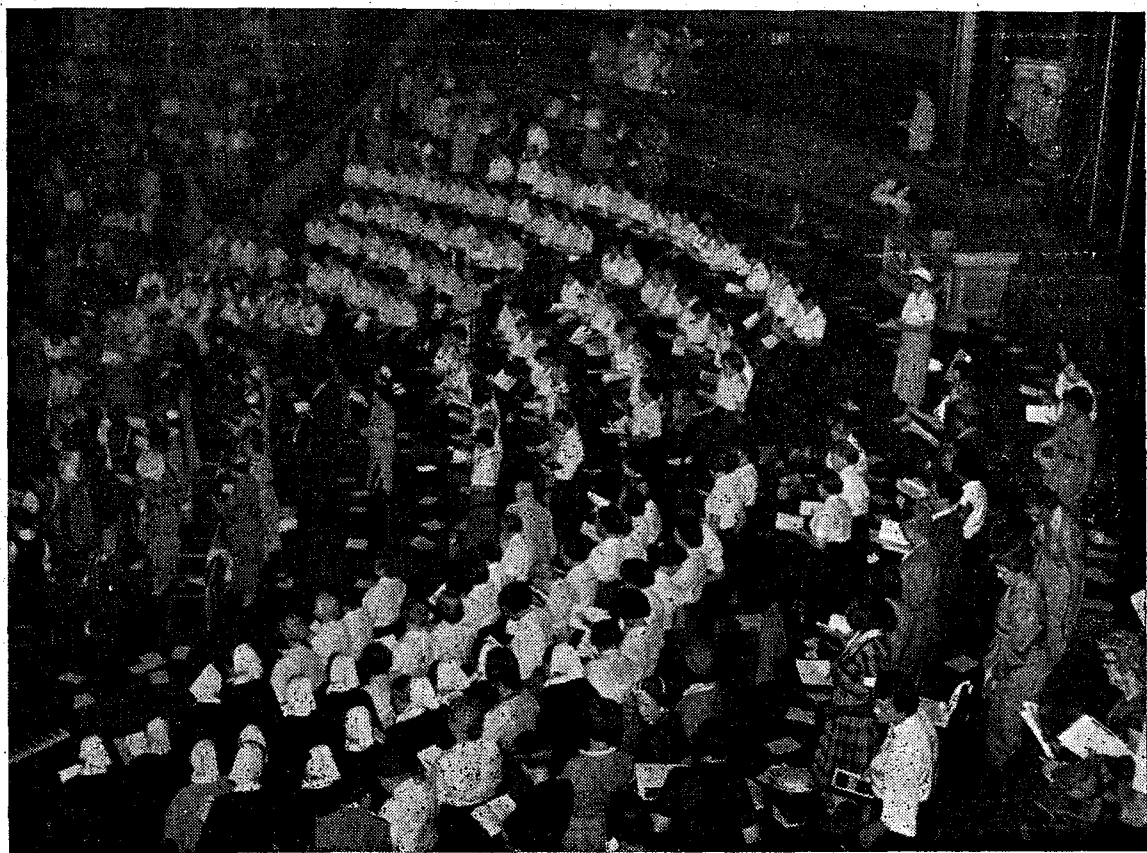
neerdaalden langs roltrappen om in één van de vele stations der Londense ondergrondse spoorwegen een trein te nemen.

Zo zou er veel meer te vertellen zijn. Laat het U genoeg zijn te weten, dat Londen ons geen moment met rust liet,

maar ons gevangen hield tot de laatste dag van ons verblijf. Was er nog tijd over om het eigenlijke doel van de reis, het congres bij te wonen? zal iemand nu gaan vragen. Of maakte Londen als stad meer indruk dan het wereldcongres? vraagt een ander.

Ja, om geen verkeerde voorstelling van zaken bij U te wekken wordt het nu tijd om U flitsen te laten zien van het Congres. Een betere achtergrond dan deze wereldstad Londen is niet te vinden voor een wereldcongres. Londen omspant nog altijd de ganse aarde en zo omspande ook het congres van het wereldbaptisme in 1955 de aardbol. Het juiste aantal congresbezoekers bedroeg 8542. Deze achtenhelfduizend Baptisten kwamen uit meer dan 60 landen, van Korea tot Chili en van Siberië tot Nieuw Zeeland. Uit de Ver. Staten kwamen meer dan 3400 bezoekers, uit Engeland zelf 1600. De Australische en Nieuw Zeelandse Baptisten hadden een stoomboot gecharterd en kwamen per eigen boot met 380 deelnemers. Uit Sovjet-Rusland waren 9 afgevaardigden. Helaas waren er geen Baptisten uit de Sovjet-vazalstaten als Polen, Bulgarije, Roemenië, Hongarije en Tsjechoslowakije. Ook de voorzitter van de Unie van Baptisten in Spanje met nog een prediker uit Madrid ontvingen van de overheid geen toestemming naar Londen te reizen.

Het congres begon op Zaterdag 16 Juli 2.15 u precies. De Royal Albert Hall, een gebouw dat plm. 10000 mensen kan bergen, zeer geschikt gelegen aan de zuidelijke zoom van Hyde Park, was vol. Dr F. Townley Lord, president van de Baptisten Wereld Alliantie opende de vergadering met een hamerslag. Dr J. E. Ennals uit Zuid Afrika ging voor in gebed; Ds Thra Tun Shein uit Burma las voor Efeze 4 : 1-16.... Eén Heer, één geloof, één doop.... De duizenden, miljoenen Baptisten vertegen-

B.W.A. Congres 1955,
Royal Albert Hall

Meer dan zestig nationaliteiten waren bij de Roll Call vertegenwoordigd

woordigende heel de wereld, blanken en zwarten, gelen en roden, alle rassen van Gods wereld zongen het „Blest be the tie that binds” (Gezegend zij de band....).

Rev. Henry Cook, M.A., we herinnerden ons hem van de predikantenverga-

dering van 1954 in Renderloo!, nu Dr Henry Cook (het William Jewell College, M'ssouri, U.S.A. begiftigde hem de vorige dag met de doctorstitel, hon. c.) heette het Congres namens de Unie van Baptistengemeenten in Groot-Brittannië en Ierland hartelijk welkom. Een telegram

aan de Koningin van het Britse Gemenebest werd voorgelezen; het „God save the Queen” werd gezongen. De Aartsbisschop van Canterbury, het hoofd van de Anglicaanse Kerk en president van de Britse Raad van Kerken sprak in deze laatste kwaliteit het congres toe.

De Russische delegatie met in het midden de Unievoorzitter Ds Yakov Zhidkov (met baard)

Vredesresolutie van de Baptisten Wereld Alliantie

Het grote Jubileum congres van de B.W.A. te Londen 1955 aanvaardde de volgende resolutie:

„Wij, leden van het Baptisten Wereld Congres, in vergadering bijeen van 16 Juli tot en met 22 Juli-1955, in de Royal Albert Hall te Londen, geven uitdrukking aan ons diep verlangen naar vrede tussen alle mensen en aan ons voornemen die vrede te zoeken. Met huiver slaan we de reeds bereikte en nog mogelijk gevolgen gade van het gebruik van kernwapenen en begroeten met blijdschap de door vooraanstaande geleerden kortgeleden geuite heilzame waarschuwingen voor deze vernietigende krachten; wij juichen hun oproep tot afschaffing, niet alleen van deze dodelijke wapenen, maar van de oorlog als zodanig, omdat die tot de aanwending van dergelijke wapenen leidt, van harte toe.

Wij verklaren, dat naar onze vaste overtuiging oorlog niet is naar de wil van God, de Vader van alle mensen en Die in Jezus Christus, alle scheidsmuren tussen enkelingen, groepen, volkeren en rassen heeft weggebroken en daarvoor in de plaats gemeenschap en broederliefde heeft gegrondvest.

Wij geloven, dat angst en haat alleen maar verdreven kunnen worden door vertrouwen en liefde, wanbegrip en wantrouwen door waarheid en het vertrouwen op wapenen en geweld door de ervaring van de krachten Gods. Die uiteindelijk alle dingen zal doen meewerken aan Zijn doel. Diplomatie en overeenkomsten zijn niet voldoende, hoe noodzakelijk en goed zij mogen zijn. Het kwaad in de harten der mensen moet worden overwonnen door de grote kracht van de geestelijke bronnen, welke God Zijn volk heeft toevertrouwd.

Wij roepen alle Baptisten in de ganse wereld en andere mede-gelovigen op voortdurend te bidden en te werken, opdat de geest van tweedracht zal worden overwonnen door de Geest van Christus op alle terreinen van het menselijk leven, in hun woorden en overleggingen te waken tegen wrok en bitterheid en „goodwill te bevorderen door hun dagelijkse houding en voorbeeld. Wij dringen er bij onze leden, waar ook ter wereld, op aan het doel en het programma van de Organisatie der Verenigde Naties op de meest Christelijk wijze (prayerful and informed) te ondersteunen in het vertrouwen, dat God politieke middelen gebruiken kan om Zijn plan met de mensheid te volvoeren.

Tenslotte bevestigen wij hier ons onwrikbaar geloof, dat, hoe moeilijk en lang de weg ook zal zijn, de uiteindelijke triomf van de Vrededorst zeker is en dat de rijken van deze wereld zullen plaats maken voor het Koninkrijk van onzen God en Zijn Christus.”

v. D.

UW HAND
AAN DE PLOEG!

De overwinning op de afgoden

Een dezer dagen lazen we dat in de Spaanse stad Sevilla een plotselinge opwekking was ontstaan. In deze roomse stad, waar tevens het bisdom gevestigd is en de protestanten bijna geen voet konden krijgen, bleek onverwachts dat het volk genoeg had van de afgodendienst en met honderden naar de protestantse kerk ging.

Meer dan 2000 mensen kwamen samen om naar de verkondiging van het rijke evangelie te luisteren.

Als iemand meent dat onze dwalende roomse broeders en zusters onbereikbaar zijn, dan blijkt hieruit dat het tegenovergestelde het geval is. Diep in elk menselijk hart leeft het verlangen naar verlossing. Ook in het hart van hen die genoeg krijgen van mysterieus bijgeloof. Dat onze ogen geopend worden voor onze mogelijkheden in het Zuiden. Onze kans is er. God werkt reeds. Wij moeten zaaien. De oogst zal groot zijn.

Steunt deze actie met uw gebed en uw offer. Doe het spoedig, geregeld, spontaan en mild.

Giro 9260 Unie van Baptisten Gemeenten.

Jubileum
evangelisatiefonds.

Daarna voerde The Rev. F. P. Copland Simmons, M.A., voorzitter van de Raad van Vrije kerken het woord. Zo kunnen we doorgaan ....

We moeten ons beperken tot de hoogtepunten en ook die kunnen we slechts even noemen. Een zeer belangrijke toespraak beluisterden we 's Zaterdagavond van Dr. Herbert Gezork uit Newton Centre, Massachusetts, U.S.A. Mogelijk kan deze toespraak nog eens gepubliceerd worden in „De Christen”. 's Zondagmiddags en 's Zondagavond zong een groot koor, Atlanta Baptist Association Choir, Georgia, U.S.A. op bijzonder schone wijze. Jonge gelovigen uit Hawaï, Duitsland, Brazilië, U.S.A., Nigeria, Korea en Sovjet-Rusland gaven op ons Baptisten zo vertrouwde manier een getuigenis.

Misschien kan ook de toespraak van Prof. Dr. H. H. Rowley, de bekende

Baptisten Oudtestamenticus uit Manchester, Engeland (in September zal hij 2 dagen de predikantenvergadering op Renderloo bezoeken) in „De Christen” worden opgenomen. Onderwerp: Christus in de bijbel.

Maandagavond werd het antwoordtelegram van Koningin Elizabeth voorgelezen. De in Engeland zeer beroemde sopraan Isobel Baillie zong. Op overtuigende wijze sprak Mevr. Edgar Bates, B.A., B. Sc., Hamilton, Ontario Canada over „Christus en het Recht”. Deze avond werd door gasten bijgewoond, o. w. de Nederlandse Doopsgezinde Dr. Golterman.

Woensdagavond was de Albert Hall meer dan vol om te zien naar het Leke-spel „Daar is een ander land ....” Deze revue, waaraan 300 mensen meewerkten en een koor van 200 personen, gaf in grote lijnen de historie van het Baptisme

in de wereld, beginnend bij Zwingli's grote Disputatio in Zurich 1523, via John Bunyan, Roger Williams, J. G. Oncken, de zendingsvelden van Carey en die van onze tijd eindigend bij de oprichting van de Baptisten Wereld Alliantie in Londen 1905. Het deed ons nederlandse hart goed in deze actie de naam van wijlen Ds N. van Beek te horen als één van de toen in Londen aanwezigen. Deze revue werd geschreven door Rev. A. C. Davies, Engeland, op zeer knappe wijze en na degelijke bronnenstudie. Het werd zeer goed gespeeld en met veel aandacht gevolgd. Dr. C.

We stellen U voor aan

de nieuwe president van de Baptisten Wereld Alliantie, gekozen tijdens het Gouden Jubileum Congres te Londen, Dr Theodore Floyd Adams, B.A., B.D., D.D.

Dr Adams werd in 1898 in New York (U.S.A.) geboren. Hij is dus 57 jaar oud. De nieuw gekozene is gehuwd en heeft drie kinderen. Dr Adams begon zijn loopbaan als voorganger in Rochester, New York, in 1924, en was vervolgens voorganger in Cleveland en Toledo (Ohio). Sinds 1936 is Dr Adams de herder en leraar van de FIRST BAPTIST CHURCH in Richmond, Virginia, een Gemeente met een ledenaantal van meer dan 6000!

Van 1947—1950 was Dr Adams één van de vice-presidenten der Wereld Alliantie en is gedurende meerdere jaren lid geweest van het grote Bestuur. In zijn woonplaats en omgeving is Dr Adams zeer bekend en zijn advies wordt graag ingewonnen als het gaat over opvoedkundige- en overheids-questies.

Dr Adams verzorgt vanuit zijn studeerkamer thuis dagelijks een radio-rubriek. Zijn specialiteit ligt op het terrein van de huwelijksvoorlichting. Over dit onderwerp publiceerde Dr Adams nog in 1953 een boek, dat door een belangrijke uitgever werd verzorgd. (Making Your Marriage Succeed, publ. by Harpers). Veel van zijn preken werden uitgegeven, terwijl van zijn hand vele en regelmatige bijdragen verschenen in godsdienstige periodieken.

Vaak wordt de nieuwe president uitgenodigd spreekbeurten te vervullen aan scholen en colleges. Op bijzondere wijze interesseert Dr Adams zich voor het Jeugdwerk. Dat blijkt wel uit het feit, dat hij in 1925, werd gekozen als de vice-president van de Baptisten Jeugdbeweging van Amerika. Van zijn vele functies noemen we die van bestuurslid van The Peace Union, Curator van de Universiteit van Richmond en Praeses van het College van Curatoren van de Virginia Union University. Begin Augustus zal Dr Adams, in gezelschap van andere vooraanstaande Baptisten, o.w. Dr J. H. Jackson, president van de National Baptist Convention, U.S.A. (de neger-unie in Amerika) en Dr Arnold T. Ohrn, algemeen secretaris van de Baptisten Wereld Alliantie een bezoek brengen aan Sovjet Rusland.

v. D.

Uit ons Unie-bureau

De broeders kandidaten E. Huizing en H. Stukker, door de jongste Algemene Vergadering der Unie beroepbaar gesteld voor onze gemeenten, zijn van het Spurgeon's College in Londen teruggekeerd in Nederland. Hun adressen zijn: E. Huizing, Hoofdkade 88, Ter Apel en H. Stukker, 2de Kolkdwarsstraat 6, Almelo.

De Unie-secr.,
T. JANSMA.

Renderloo nieuws

Nog een laatste gelegenheid biedt ons prachtige jeugdcentrum aan hun, die in de nazomer nog eens een rustige en goede zomer op Renderloo willen doorbrengen. Van verschillende zijden bestaat er namelijk belangstelling voor de eerste week van September (3 tot 10 Sept.). De bloeiende heide is een bijzondere attractie van deze week. Iedereen is welkom, zowel jongeren als ouderen. Wie deze dagen meemaken wil, schrijve mij maar even een kaartje. We hopen, dat deze week een goede afsluiting zal worden van een schitterende zomer, waarin zovelen Renderloo hebben bezocht.

J. J. KIWET,
beheerder.

N.B.J.B. Buitencentrum „Renderloo”,
Epe (Gld).

Beroepingswerk

Cand. Brandsma heeft het beroep naar Heerenveen aangenomen. (Vertraagd bericht, E.R.)

Advertentiën

Zo God wil hopen op 13 Augustus a.s. onze lieve ouders en grootouders

W. Bots

en

A. Bots—Danker

te herdenken, dat zij 25 jaar in het huwelijk zijn verbonden.

Hun dankbare kinderen
en kleinkind.

Den Haag, Aug. '55.
Van Egmondstraat 132.

Legt u beslag

op meerdere nummers van De Zaaier, uitkomend in Augustus

★

Kijkjes en kiekjes achter 't gordijn

Vijftien dagen in Rusland

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Gezondenen

„Gelijk Gij Mij gezonden hebt in de wereld, heb Ik ook hen gezonden in de wereld”.

Joh. 17 : 18.

Onze tekst zegt, dat, zoals Christus een door God gezondene was, ook wij, die Zijn kinderen zijn, **g e z o n d e n e n** zijn. Wij hebben ons eigen leven opgegeven, prijsgegeven, beschikbaar gesteld voor de grote zaak van het Godsrijk en zullen daar ieder uur van ons leven rekening mee dienen te houden.

Als we onze tekst lezen, blijkt er een zekere overeenkomst te zijn tussen het zenden van Christus door Zijn Vader en ons gezonden zijn door Christus.

Geen Subway

Het gezonden zijn van Christus betekende voor Hem een afdalen in de wereld om geconfronteerd te worden met nood en zonde en degeneratie en de macht van de dood. Hij bivakkeerde bij tollenaars en zondaren, niet om met hen te eten, te drinken en te zondigen, maar om hen in gemeenschap met Zijn Vader te brengen. Hij ging rond in ziekeninrichtingen, raakte melaatsen aan om hen te reinigen, ontmoette door de duivel bezeten en gaf zo zijn rust prijs om het Nieuwe Rijk te proclameren en in principe te realiseren.

Voor ons betekent het gezonden zijn iets dergelijks.

Even moet ik denken aan ons verblijf in Londen, en hoe daar op bijna alle drukke punten in de city z.g.n. SUBWAYS waren, bestemd voor voetgangers

die de straat over moesten steken, om hen een veilige overtocht te waarborgen. Een Subway is een ondergrondse weg naar de overkant van de straat, alleen bestemd voor voetgangers.

Ieder risico is uitgebannen, daar je dus onder het onnoemelijk-drukke stadsverkeer doorgaat!

De Gemeente van Jezus Christus mag nimmer een subway gaan. Zij mag zich nooit aan de wereld en de grote risico's van het leven onttrekken. Zij moet het wagen, de overkant te bereiken, dwars door het drukke verkeer heen.

Zij moet niet aarzelen, geconfronteerd te worden met de geweldige, dreigende, vernietiging-in-zich-bergende machten der duisternis. En zij moet dat doen met grote doelbewustheid, gezonden en gedreven en geleid door haar machtige Heer, Jezus Christus, die haar daarin voorging.

Het is niet de bedoeling dat we ons leven veilig stellen in de bekering en het daarna isoleren in een gevaarloze ondergrondse weg, maar dat we het besteden om ook anderen te brengen bij Jezus. Verstaan we deze roeping nog steeds?

We denken even aan de discipelen (drie in getal) die met Jezus de verheerlijking op de berg meemaakten en toen tabernakelen wilden bouwen, om deze heerlijke, alles overtreffende geestelijke genieting vast te houden. Jezus stuurt hen echter de berg af, daarheen waar de nood is en de machtsontplooiing van de duivel!

Handenbindertjes

Van Jezus lezen we dat Hij gezonden is niet om gediend te worden, maar om te dienen!

Datzelfde hebben we ook op onszelf toe te passen. Allereerst zullen we ons door Jezus moeten laten dienen, om daarna als dienaren in de wereld te staan en uitdelers te zijn van de Hemelse gaven.

Eigenaardig, dat we hier zo weinig begrip voor hebben.

Als Christus zegt dat we elkaar lief moeten hebben, verstaan we de kunst verbazend goed om dit gebod om te keren en het zo uit te leggen, dat *wij* dus recht hebben op de liefde van *anderen*.

Als Christus zegt, dat we elkaar moeten vergeven, leggen we dit gebod zo uit, dat *wij* dus recht hebben op de vergeving van *anderen*. Terwijl het juist de bedoeling van dit Heilig gebod is, dat wij van ons uit het initiatief nemen en liefde en vergeving schenken.

Hoewel Gemeenteleden vragen altijd maar weer ontzettend veel aandacht, liefde en geduld, maar begrijpen niet dat zichzelf liefde, toewijding en ijver voor anderen en voor de arbeid dienen te hebben.

In een gezin met kleine kinderen worden de kleinsten wel eens handenbindertjes genoemd. Ze lopen moeder achterna en in de weg, houden haar aan de rokken vast, moeten telkens op de arm genomen worden etc. en belemmeren haar zo in het verrichten van haar huishoudelijke taak!

Veel Gemeenteleden, veel kinderen van God blijven hun hele Christenleven lang handenbindertjes, die Gods arbeiders belemmeren de akker op te gaan om te zaaien. Toch moet er groei zijn in ons geestelijk leven en moeten we opwassen tot een zekere zelfstandigheid en tot waarlijke medewerkers in Christus.

Wat bent U: Handenbindertje of medewerker?

Gelijk de Vader Christus gezonden heeft, zendt Christus U!

Ga dan!

En daar U een gezondene bent, zult U kunnen rekenen op Zijn steun.

Bovendien zult U moeten rekenen op een dag, waarop U verantwoording zult hebben af te leggen over het nakomen van Uw opdracht.

Onuitvoerbaar? Onvolbrengbaar?

„Maar Ik heb voor U gebeden dat Uw geloof niet ophoude!”

Wf.

Losse Schakels

Consekvente De Ger. predikant, Dr **Dogmatiek** H. B. Visser, die overging tot de Rooms Kath. Kerk, moet geoordeeld hebben, dat de Rooms Kath. dogmatiek konsekventer is dan de Gereformeerde. Daaraan moesten we denken, toen we in het mooie boekje van Prof. Dr Schneider over „Die Gemeinde im Neuen Testament”, lazen, dat de Roomse Kerk heeft vastgehouden aan de gedachte, dat de gemeente bestaat uit wedergeboren mensen. Deze ongetwijfeld bijbelse gedachte is ook gekend door Luther, volgens zijn geschrift „Deutsche Messe und Ordnung des Gottesdienstes”, maar eveneens door Ger. theologen. Waar nu de Doop gemeentevormend is, zien we ons voor de vraag gesteld in welke betrekking Doop en wedergeboorte tot elkander staan. De Roomse Kerk zegt, dat de wedergeboorte door de Geest geschonken wordt door middel van de Doop. Hiermede blijft de Kerk trouw aan de Nieuw Testamentische eis, dat de gemeente zal bestaan uit wedergeborenen en heeft nochtans haar uitbreiding in eigen hand. Eenmaal vastgesteld hebbende dat met de Doop de wedergeboorte gegeven, is bestaat het drievoudige vraagstuk naar de onderlinge betrekkingen tussen Wedergeboorte, Doop en Gemeente niet meer.

Protestantse Inzichten Bekend is de leer van Dr Abr. Kuyper a.g. de veronderstelde wedergeboorte bij de Doop. Hij is daarover door mannen van Ger. belijdenis hard gevallen. Vooral de Chr. Gereformeerden zijn van deze leer felle tegenstanders. De verklaring, waarin de dolerende en de afgescheiden Kerken elkander in 1905 aanvaard hebben en zij tot vereniging zijn gekomen om dan voortaan als Gereformeerde Kerken voort te leven, was een compromis, dat — gelijk de jongste scheuring in die Kerken aan het Licht gebracht heeft, — de eenheid niet heeft kunnen bewaren. Nu is er op gewezen, dat Dr Kuyper niet de eerste was die sprak van een veronderstelde wedergeboorte als doopgrond. En het verwondert ons minder, dat dat zo is, dan dat zovele voorgangers in de Ger. Kerken en aanhangers van de Ger. belijdenis geen oog gehad hebben voor de bijbelse achtergrond van deze doopleer. Wie de reformatische regel aanhangt: „zonder geloof geen sacrament” moet hier, dunkt ons in moeilijkheden komen. Het bracht Luther tot zijn speculaties over het geloof bij zuigelingen en Kuyper, en anderen vóór hem, tot de leer van de veronderstelde wedergeboorte. De besnijdenis als teken van dat Verbond, dat aan de Sinai zijn

definitieve vorm kreeg, betekende zeker niet hetzelfde als de Doop, die het grensteken der gemeente van de Eindtijd is. De leden van de laatste kunnen worden aangesproken met een „Gij, die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, doch uit onvergankelijk Zaad, door middel van het levende en eeuwig blijvende Woord van God.” I Petr. 1 : 23. Dezen worden door de Doop in het lichaam opgenomen, maar....in welke onderlinge betrekking staan nu die wedergeboorte en die Doop?

Gefaald Daar, waar men de gemeente heeft losgelaten als een gemeenschap van wedergeborenen, heeft men het bijbelse spoor verlaten. Daarom staat de opvatting, die Dr Kuyper voordroeg en in de Ger. Kerken grote invloed heeft uitgeoefend, ons nader dan die der Ger. van art. 31 en van de Chr. Ger. Kerken. De laatste hebben terecht gevoeld, dat men — bijbels gedacht — niet bij kinderen een wedergeboorte mag veronderstellen, om dan op zulk een veronderstelling te gaan handelen en de Kerk te gaan optrekken, maar ze schoven de moeilijkheid van zich weg, door van de Kerk iets anders te maken dan een vergadering van mensen, die als wedergeborenen mogen worden aangesproken en dit op grond van hun beleden geloof. — De Gereformeerden hielden en houden, voor zover ze de leer van de veronderstelde wedergeboorte huldigen, — vast aan de bijbelse gemeentegedachte, en zij, die, schoon van Ger. belijdenis, die leer afwezen, verloren de bijbelse betrekkingen tussen wedergeboorte en Doop. Zij zochten en vonden een andere doopgrond dan de Schrift noemt. Zij zagen niet dat het recht op de besnijdenis anders gemotiveerd was, dan Christus' boden het recht op de Doop fundeerden. Ze brachten de gemeente van de Eindtijd terug op voor-christelijk vlak.

Wedergeboorte en Doop Wedergeboorte-Doop-Gemeente is de bijbelse volgorde. Is de wedergeboorte voorwaarde om lid der Gemeente te zijn, zo is de Doop het middel, waardoor men als lid wordt opgenomen en ingeplant. Men versta dit wel: is er geen geloof voorhanden bij de dopeling, zo wordt hij door de Doop niet in de Gemeente opgenomen en ingeplant. Kerkelijk gesproken: dan is de Doop géén sacrament. God wil en werkt ons heil in het gesprek, in Woord en antwoord.

Tussen Wedergeboorte-Doop-Gemeente liggen betrekkingen die wij niet kunnen bloot leggen. Hier werkt de Schepper, Wiens werken we niet kunnen observeren. Het is misschien juist dat Prof. Dr Joh. Schneider in zijn werk over „Die Taufe im Neuen Testament”, zich niet in de „Baptistische Linien” beweegt, maar dat zijn opvatting van de betrekking tussen wedergeboorte en

Doop onbijbels zijn zouden we niet direct durven zeggen mits men er maar bestendig aan denkt, dat wat de Schrift van de Doop zegt, gezegd is van een Doop, die op het geloof bediend is. De Doop behoort tot het heilsgeheim — men make er echter niet iets geheimzinnigs van; geen opus operatus. Hij is nimmer magisch doch steeds ethisch uit te leggen.

In de Op een conferentie van oudercrisis lingen der Ger. Kerken, onlangs gehouden in de residentie, hield dr N. J. Hommes Ger. predikant te Hillegersberg een referaat.

Volgens het korte verslag van de conferentie in de N. Haagse Courant zei Dr Hommes:

„De Ger. Kerk is werklozeninstituut geworden. Het lichaam van Christus kent echter alleen maar functionerende leden. In de Nieuw Testamentische kerk had ieder een functie. Hier heerste geloofs- liefdes- en lotsgemeenschap. Voor thans is iets dergelijks nodig. Slechts dan is er een rechte oecumenische gemeenschap, wanneer ieder lid zijn functie in de kerk verstaat”.

Gezien de onrust rondom de Kerk is het te betreuren dat van kerkelijke zijde Gereformeerde zowel als Hervormde weer pogingen doet om de kinderdoop als bijbels gefundeerd, althans als bijbels verdedigbaar voor te stellen. — Wij geloven dat het doopvraagstuk van uit het Nieuw Testamentisch getuigenis aangaande de Gemeente benaderd moet worden.

Mededelingen

HEERENVEEN

Zoals U reeds bekend is, gaat onze voorganger, Ds H. Sikkema, ons verlaten, daar hij het beroep naar Pernis heeft aangenomen. Het afscheid zal plaats vinden op 28 Augustus a.s. in de middagdienst, welke in ons kerkgebouw om 16.30 uur wordt gehouden.

Onze nieuwe voorganger, candidaat Brandsma, hoopt zich op 18 September d.v. in de middagdienst (eveneens aanvangende om 16.30 uur in ons kerkgebouw) aan de gemeente te verbinden.

Belangstellenden uit omliggende gemeenten of anderszins zijn in deze diensten hartelijk welkom.

De secretaris,
W. DE LANGE.

Wie geeft de administratie het tegenwoordige adres van abonné J. H. Gorter, voorheen Zwolse weg 366, Apeldoorn?
Bij voorbaat hartelijk dank!

William Carey

een arme vriend van de rijke God

VII

Professor Dr Carey

Het is nog maar enkele jaren geleden, dat men van Britse zijde alle zendingsactiviteit onmogelijk maakte en Carey en de zijnen dwong, in het Deense Serampore de nodige levensruimte te zoeken. Thans komt vanuit datzelfde Calcutta, van de Britse Gouverneur Generaal het verzoek tot hem, een lectoraat voor de Bengaalse taal en letteren aan het Fort William College (een Instituut voor Hoger Onderwijs) in overweging te willen nemen. Overal in Engeland en daarbuiten heeft men gezocht naar een man die deze leerstoel zou kunnen bezetten, maar er bleek niemand te vinden die deze taal volkomen beheerste. Nu is het Nw. Testament in het Bengaals, in de vertaling van Carey, van de pers gekomen en weet men dat hij de man is die men nodig heeft.

Aarzeland aanvaardt Carey de benoeming. Immers: de zendingsarbeid mag niet in gedrang komen. En bovendien: Hijzelf heeft nooit kunnen genieten van enige middelbare of Universitaire opleiding. Zal hij het dan nu klaar kunnen spelen met collega's en studenten?

Maar al spoedig na zijn intrede blijken zijn superieure kwaliteiten als geleerde en onderwijsman en maakt hij met zijn sterke, positieve persoonlijkheid een diepe indruk zowel op docenten als studenten. Enkele jaren later wordt zijn prachtige arbeid aan dit instituut beloond met een officieel professoraat en een prachtig honorarium, dat hij groten-deels voor zendingsdoeleinden uitgeeft. Een Amerikaanse Universiteit verleent hem een eredoctoraat.

Het Woord Gods is z a a d ....

Bijzonder aangrijpend is een geschiedenis, die S. Pearce Carey ons vertelt met betrekking tot het in het Bengaals vertaalde Nw. Testament.

De drukker Ward had in een dorp aan de Hooghlystroom wat Nieuwe Testamenten achtergelaten voor mensen die de kunst van het lezen verstonden. De eerste avond nadien zijn er vier mensen die zich er in verdiepen en die diep bewogen worden door de rijke boodschap van Gods vergevende liefde. Het zijn een arbeider van het Fort, een vurige afgodendienaar die juist van plan is een pelgrimsreis naar de Jaggernautstempel te ondernemen, een schrijver en een visserman. Ze schreien tranen van blijdschap, nemen de kostbare lectuur mee naar hun vrouwen en kinderen om ook hen deelgenoot te maken van de gevonden schat en reizen dan gezamenlijk, in

1804, naar het zendingsstation in Serampore, om aan de Zendingen hun wondervolle geschiedenis te vertellen. En zo worden daar dan meer dan twaalf mensen gedoopt, die nimmer de prediking hoorden, maar die tot volledige bekering kwamen, enkel en alleen door de lezing van het Nieuwe Testament in hun eigen taal. De visserman keert daarna naar zijn dorp terug om zijn beroep voort te zetten, maar de andere drie vrienden stellen voortaan heel hun leven in bijzondere dienst van God en worden predikers en getuigen van hun Zaligmaker.

Laat India zelf prediken!!!

Overigens waren deze drie vrienden niet de eerste inheemse predikers in Bengalen. Ook Krishna Pal, de eerste bekeerling, stelde zich beschikbaar voor de dienst des Heren en bracht met grote ijver en kracht het Evangelie in Orissa, in Assam, ja zelfs tot in Benares, en werd rijkelijk gezegend.

Het was de sterke overtuiging van Carey, dat men direct en zoveel als maar mogelijk was, gebruik moest maken van inheemse krachten. Niet alleen waren deze goedkoper, maar ook stonden ze dicht bij de bevolking, terwijl boven-

dien een dergelijke methode de inheemse Christenen een groter gevoel van verantwoordelijkheid gaf.

Hoe goed was dit gezien van een man uit die tijd!

Mistoestanden

Al spoedig worden de zendingen geconfronteerd met allerlei schandelijke mistoestanden, die voorheen nog door niemand krachtadig en met succes bestreden en overwonnen zijn.

Daar is het *kastestelsel*. Vroegere zendingen hebben de kastmuren onaangetaast gelaten uit vrees voor een geweldige ontketening van haat van de zijde der Brahmanen. Carey en de zijnen bestormen deze muren, en hoewel zij verbitterde tegenstand ondervinden, uiteindelijk met succes.

Daar is verder het religieuze *kinder-offer*, door de Hindoes als belangrijk onderdeel van hun godsdienst in ere gehouden. Carey keert er zich tegen en tenslotte krijgt hij van de Gouverneur opdracht om te onderzoeken, in hoeverre dit gebruik op een godsdienstig voorschrift berust. Dit blijkt niet het geval te zijn en dat verleent de Gouverneur de vrijheid, het te verbieden!

Een ander misbruik is het *verbranden van weduwen*, tegelijk met het stoffelijk overschot van de overleden echtgenoten. Ook dit euvel gaan de zendingen met kracht tegen en God zegent hun actie met succes!

Wordt vervolgd.

Wf.

IN EN OM DE BIJBEL

Het boek Prediker

Hoofdstuk XI

De beginwoorden van dit hoofdstuk zijn niet onbekend. „Werp uw brood uit op het water, want gij zult het vinden na vele dagen”.

Wat wordt daarmee bedoeld? Dan volgen de woorden: geef een deel aan zeven, ja ook aan acht; want gij weet niet, wat kwaad op de aarde wezen zal. — Het is niet eenvoudig de betekenis van deze woorden te vatten.

Iemand werpt brood uit op de watervlakte — dat is hij kwijt. Toch is het onverwachte mogelijk! We kunnen iets wegwerpen en toch later als bij verrassing het terugvinden! Prediker maant hiernaan tot durven. Wie echter meent, dat hij roekeloosheid predikt en de stelling huldigt: „wie niet waagt, wie niet wint” vergist zich. Naast de aansporing om te durven, is er ook de vermaning tot

voorzichtigheid. Zet niet alles op één maal op spel, handel met overleg! Geef een deel aan zeven, ja ook aan acht! Oudere uitleggers hebben hier gedacht aan liefdadigheid. Wees niet karig, strooi met milde hand en geef een deel aan deze en aan gene. Toch vindt deze verklaring tegenwoordig geen aanhang meer. Het verband met het volgende sluit de gedachte aan liefdadigheid zeker uit, steunt ze stellig niet.

Wel brengen ons de volgende verzen op het terrein van de landbouw. Beter dan aan liefdadigheid te denken is de volgende verklaring. In plaats van vast te houden aan de letterlijke betekenis van het woord „brood”, zou gedacht moeten worden aan brood-koren aan het zaad. Dit moet gestrooid worden op de watervlakte, wat in onze oren be-

spottelijk klinkt. Men herinnere zich dat in Egypte — en de schrijver van het boek Prediker heeft met dit land relaties gehad — gezaaid werd als het Nijl-water niet geheel was weggeëbd. De van het water nog glanzende vlakke werd bezaaid, doch daar kon de graankorrel onder de hete zon te eerder ontkiemen. Schijnbaar wierp men z'n koren weg, doch in de dag van de oogst vonden men het weer. — Men heeft nog in andere richting de verklaring gezocht. Onder brood werd dan verstaan, iemands bezit, z'n bestaan, z'n middelen tot verwerving. Het water waarop dit uitgeworpen werd, was het beeld van het wegzenden van handelswaren!

Wij weten, dat onder koning Salomo begonnen werd met handeldrijven, o.a. met Fenicië, Arabië en Egypte. De psalmist (Ps. 107) spreekt van hen „die met schepen ter zee afvaren, handel doende op grote wateren”. Welnu, zegt dus Prediker, zendt uw schepen maar uit. Schijnbaar is dan alles weg, maar straks krijgt ge de winst thuis! Toch is het niet uitgesloten, dat Prediker noch aan weldadigheid, noch aan overzeese handelondernemingen gedacht heeft, maar dat hij deze woorden als beeldspraak opgevat wil hebben. De bedoeling is dan deze, dat men om te oogsten eerst zaaien moet en men dat niet „spaarzaamelijk” moet doen maar royaal. Om het met een oude spreuk te zeggen: „de cost gaet voor de baet uyt”.

Geef een deel aan zeven, ja ook aan acht. Gelijk we opmerkten is dit wel eens verstaan van liefdadigheid, die men zo wijd mogelijk moest uitstrekken, doch de daarop volgende woorden passen wel heel slecht bij die weldadigheid. Ze luiden: „want gij weet niet wat kwaad op de aarde wezen zal”. Men weet niet welke rampen de toekomst in haar schoot draagt. Er is wel eens gedacht aan de woorden van Luc. 16 : 9. Hij die weldadigheid beoefent, kan later zelf in de knel komen, doch hij heeft zich dan vrienden gemaakt uit de onrechtvaardige mammon!

Denkt men aan de handel, dan zou het geven van een deel aan zeven, ja ook aan acht, willen zeggen: zendt niet alles in één keer het water over, dan is bij een eventuele ramp alles in één keer verloren, maar verdeel het risico over verschillende zeereizen! Wij zouden ook hier de handelonderneming kunnen wegdenken en ook deze woorden als beeldspraak opvatten; de bedoeling is dan „verdeel het risico”, dus wees voorzichtig.

Het eerste vers is een aanmoediging, zoveel als: *durf te leven*, het tweede vers maant tot *voorzichtigheid*. Geen roekeloze durf vraagt Prediker.

* * *

Het is een feit dat er in het leven rampen en tegenspoeden komen. Zij komen er zonder dat wij weten hoe en wanneer en ook zonder ons willen! Ze

komen als een noodzakelijkheid, zoals de zware wolken zich moeten ontlasten in een regenstroom! De ouden dachten zich de wolken als zakken, die niet konden scheuren (Job 26 : 8), waren deze vol dan werd onverwacht de inhoud op de aarde uitgegoten. Evenzo is ramp en tegenspoed afwendbaar! Nog een beeld gebruikt de Prediker: „en als de boom naar het zuiden of als hij naar het noorden valt, in de plaats waar de boom valt, daar zal hij wezen!” Even onafwendbaar is het onheil; als het gekomen is, is er niets meer aan te doen.

„Onafwendbaar, onvoorzien als een regenbui, onveranderlijk, beslissend als de ligging van een gevelde boom” (Geelkerken).

De voorzichtigheid waartoe gemaand werd, mag niet leiden tot een steeds zien „van leeuwen en beren op de weg”. Prediker brengt ons weer bij het landbouwbedrijf. „Wie op de wind acht geeft die zal niet zaaien, en wie op de wolken

ziet die zal niet maaien”. Men kan ook te lang wachten, te hoge eisen stellen, het onderste uit de kan willen hebben. Men moet niet te bang zijn, maar van aanpakken weten.

* * *

Nog eens wil Prediker de mens er aan herinneren dat hij niets weet. Gods doen is voor ons verborgen, we weten daar even weinig van als van de wind. De weerkundige zal ongetwijfeld veel over wind en windrichting weten, doch de gewone mens is het verborgen. (Gij hoort zijn geluid maar gij weet niet van waar hij komt of waar hij heengaat Joh. 3 : 8.) Evenmin weet de gewone mens — de physioloog weet er meer van, ook meer dan Prediker in zijn tijd — hoedanig de beenderen zijn in de schoot van een zwangere vrouw. Zo kent ook de mens Gods wegen niet.

Wordt vervolgd.

D. SLORT.

Kroniek

Lutherse statistiek

In 17 gemeenten was een aanwas van leden te constateren met totaal 263 leden. De grootste vermeerdering in Den Helder met 64 tot 341, te Hilversum met 44 tot 730, te Bussum met 19 tot 562, te Tiel bedroeg de toename 9 % met 16 tot 206, te Weesp met 12 tot 202, te Groningen met 17 tot 441. Eindhoven groeide van 115 tot 131 leden. Tegenover deze winst staat helaas een aanzienlijker verlies. In 36 gemeenten nam het ledental af met totaal 625. De grootste verliesposten te Amsterdam 168, Haarlem 47, Purmerend slonk met bijna 30 % tot 135 leden, Rotterdam ging 39 achteruit, Apeldoorn 33, Vlissingen ongeveer 25. Kampen kromp weer in met 12, daalde sinds 1 Jan. '48 met een fatale regelmaat van 190 tot 99 leden.

Uit het beschikbare materiaal valt af te lezen, dat er 651 kinderen de Doop ontvingen. De hoogste cijfers te Amsterdam (152), Den Haag (55), Rotterdam (48), Hilversum (45) en Utrecht (40). Naar verhouding zeer hoog was het aantal dopelingen te Leerdam n.l. 17.

Op belijdenis traden 325 leden toe. De grootste getallen te Amsterdam (84), Den Haag (30), Hilversum (26) Rotterdam (19).

De uitbreiding der bevolking in plaatsen waar geen gemeente is gevestigd maakt het nodig de Lutheranen aldaar op te vangen. De rapporten laten ons daaromtrent het volgende zien. Van Velsen met Beverwijk gecombineerd behoeven wij nauwelijks meer te reppen. Utrecht meldt contactavonden te De Bilt en Bilthoven en kerkdiensten eens per

maand. Te Maarssen staat iets dergelijks te gebeuren. Breda gewaagt van catechisatie en diensten te Tilburg (37 leden en 16 doopleden). Alkmaar belegde een Kerstavond te Bergen, af en toe ook kerkdiensten op een Zondagmorgen. Zwolle vertelt van diensten om de 14 dagen te Meppel waar zo door elkaar 15 mensen komen. Te Hoogeveen komen er niet meer dan 9, Enschede heeft tweemaal per maand een dienst, er zijn 51 leden en 14 doopl. Leiden bericht: twee avondmaalsvieringen te Noordwijk. Den Helder belegde diensten in de nieuwe stadswijk. Bussum heeft het over maandelijks dienst te Huizen en Laren-Blaricum. Zeist doet verslag van een maandelijks dienst te Driebergen, waar zich gewoonlijk 14 kerkgangers bevinden. Bodegraven meldt periodieke samenkomsten te Alphen, Groningen huissamenkomsten te Haren, Middelburg diensten te Goes. Stadskanaal herinnert eraan, dat de Luther-kring te Assen nog bestaat. Te Soest kwamen 2 Avondmaalsvieringen voor (samen 44 communicanten). Te Oosterbeek en Velp komen de leden op contactavonden bijeen.

*Zo is de mens altijd, en
blijft hij, jong of oud:
om kleine dingen warm,
voor grote dingen koud*

Van het Zendingsfront

Graag geven we hier het woord aan z'r Gerda Brongers. Haar artikel heeft tot opschrift:

Pinksteren in de Congo

Hoe beleeft de Congolees het Pinksterfeest? Voor velen hier is de uitstorting van de H. Geest een onbegrepen feest. Is dat veelal in Europa ook niet het geval?

De diepe zin van het Pinkstergebeuren ontgaat de Congolees. Maar toch komen op deze dag heel wat mensen naar de kerk. We hebben gebeden, dat ze er toch iets van zullen verstaan.

In schrille tegenstelling met het Pinksterfeest waren de feesten in de dorpen. Ik moest aan demonenfeesten denken.

Na de middagdienst ging ik met de meisjes uit ons internaat naar een dorp. Juist toen we de dienst zouden beginnen, ging er iemand aan de overkant dansen en gillen.

Een inheemse Voorganger ging naar hem toe om hem te vragen weg te willen gaan of te zwijgen.

Het haalde niets uit, omdat de Congolezen onder elkaar geen respect of discipline kennen.

Toen heb ik het hem zelf gevraagd. En hij is weg gegaan, zodat we van hem geen last meer hadden.

Het was een erg hete dag en het is mij volkomen onbegrijpelijk hoe zulke mensen in extase gillen en dansen kunnen, zodat het zweet van hun naakte lichamen gutst en hun ogen vreemd rollen in hun hoofd. Daarbij wordt er een wilde roffel geslagen op de tam-tam en hoe langer hoe meer mensen sluiten zich hierbij aan, want die wilde „muziek” en dat dansen oefenen een magische invloed op hen uit.

Onafgebroken duurt dit tot diep in de nacht of de volgende dag. Vooral bij maanlichte nachten komen zulke dingen veel voor. Dan viert de duivel hoogtij. Dan is het drank, vrouwen en spelen....

Zo was het ook het geval met de Pinksterdagen, die ik voor het eerst meemaakte in dit land.

Hoe in-droevig is het, dat de duivel hier ongemoeid zijn gang nog kan gaan.

De gemiddelde Congolees weet nog zo bitter weinig af van de H. Geest, die het leven vrij maakt en stuwt naar Christus.

Hebben wij hier geen grote schuld? Wat hebben wij eigenlijk aan Zending gedaan? Wat doen wij er nu nog voor?

Het lijkt mij goed toe om eens bij Jubilea na te gaan wat wij in de arbeid van Gods Koninkrijk verzuimd of genegeerd hebben. Het is gewoonte om

op te sommen wat de Jubilaris wel gedaan heeft, doch een resume over wat nagelaten werd, zou misschien nog veel beter kunnen zijn.

Wij hebben als Hollandse Baptisten nog zo veel in te halen en schuld, ereschuld in te lossen, als dat tenminste nog af te doen is.

De deuren in de Belgische Congo staan voor alle invloeden open. Nog is het nacht voor vele Congolezen.

Laten wij toch als N. Testamentische Gemeenten onze opdracht verstaan: Gaat dan heen....

Met vriendelijke groet,
GERDA BRONGERS.

Naschrift De U.Z.C. dankt z'r Brongers recht hartelijk voor haar klemmend betoog voor de zending. Wie kan ons beter inlichten dan juist onze mensen, die de nood van de Belgische Congo met eigen ogen aanschouwen.

Voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

EMMEN

Wij zijn blij weer het een en ander over de arbeid te kunnen berichten.

Ons openluchtwerk te Klazienaveen trekt veel belangstelling. De Gemeente Ter Apel heeft het ons mogelijk gemaakt, door haar versterker af te staan, dat we een veel groter rayon kunnen bewerken, hetgeen tengevolge heeft dat veel meer mensen de blijde boodschap nu duidelijk kunnen horen.

Zondag 31 Juli was weer een vreugdedag.

Een jonge zuster die zich eerst aan de Heer had gegeven, gaf zich nu ook aan ons, waardoor ze gedoopt werd.

Dit was de tweede doopbediening in deze maand.

Onze Voorganger sprak over Rom. 6 : 4 en beeldde duidelijk uit, dat de wedergeboorte de grens en de doop de grenspaal in ons leven was, die wij nooit meer moeten vergeten.

Aan het Avondmaal werd behalve onze jonge zuster ook een echtpaar, dat na zich vele jaren aan de Gemeente onttrokken te hebben, weder opname gevraagd had, hartelijk welkom geheten.

Met heilsgroet,
Uw D. M.

UW HAND AAN DE PLOEG!

Wees „iemand”

Wees iemand, zei iemand tot iemand, maar hij kon niet, hij was niemand. Deze oude spreuk kwam in mijn herinnering toen ik nadacht over de woorden van Billy Graham, gesproken in het Arsenal stadion te Londen. Hij betoogde dat sommige Baptisten in Europa een minderwaardigheidscomplex schijnen te hebben, omdat zij een minderheid vormen in de Europese landen tussen de kerken. Hij gaf toen de raad: Wees Baptist en anders niet. Dat betekent: evangeliseren - offeren - liefde tot God en Christus - liefde tot de naaste en leven uit de Bijbel.

Ik geloof dat je als Baptist in elk geval „iemand” bent. Heeft elke Baptist niet zelfstandig gekozen voor God en Zijn Gemeente? Deze bewuste keuze maakt ons tot „iemand”. De consequenties van dit „zijn” zijn vervat in bovengenoemde aanwijzingen van Billy Graham.

Kunnen wij als kleine groep een groot werk doen? Met Gods hulp, ja. Wij zijn geen „niemand” mensen, maar Baptist, dus iemand. Toon dat door te geloven in onze opdracht: „evangelisatie in het Zuiden”. Uw offer is de consequentie van het Baptist zijn, van iemand zijn.

Giro 9260 Unie van Baptisten Gemeenten.

Jubileum
evangelisatiefonds.

SNEEK

Wij moeten helaas uit onze Gemeente een zeer droevige mededeling laten horen. Donderdag 28 Juli werd n.l. onze broeder Emke Venema door een noodlottig ongeval op de leeftijd van 52 jaar door de Heer plotseling thuis gehaald.

De verslagenheid in de stad, onze

broeder was postbode, en in de Gemeente was groot. Onze broeder was zeer trouw in de Gemeente en een ieder kon zich steeds verheugen in het blijde eenvoudige geloof, waar onze broeder, zo uit de wereld getrokken, zo vrij van kongetuigen.

Nu is zijn plaats in de Gemeente ledig, en ook onze zuster is alleen achter gebleven. Het was goed te zien hoe onze zuster door de Heer gesteund en getroost werd in deze moeilijke dagen. Ook voor de Gemeente is het een ernstige waarschuwing geweest om getrouw te zijn in het werk dat aan de Gemeente (leden) is toevertrouwd.

Voor de begrafenis was veel belangstelling. Op de begraafplaats kon onze voorganger, wijzende op het getuigenis van onze overleden broeder, het waarschuwend evangelie kwijt aan zeer vele mensen.

M.

DEVENTER

Wij willen U weer het een en ander berichten van hetgeen plaatsvond in onze Gemeente.

Zondag 3 Juli mochten wij getuige zijn van de doop, die voltrokken werd aan 2 jonge broeders, die op de Nationale Jeugdconferentie te Haarlem gehoor hadden gegeven aan de stem van Christus, om Hem te volgen op hun levensweg. Wij hadden een gezegende dienst, waarbij ons zangkoortje weer haar medewerking verleende; de kerk was als gewoonlijk geheel gevuld, waarbij verschillende, voor ons vreemden aanwezig waren. Na de dienst werd het H. Avondmaal gevierd, waarbij onze twee broeders bij monde van een der ouderlingen een hartelijk welkom in de Gemeente werd toegeroepen.

Zondag 24 Juli mochten wij een groot aantal jonge broeders en zusters o.l.v. Rev. John L. John uit Swansea welkom heten in de dienst. De jongelui brachten onder auspiciën van „Internationaal Jeugdverkeer” een uitwisselingsbezoek van 10 dagen aan Deventer. In de eredienst hoorden wij van hen een tweetal liederen, waarvan één in het Engels en één in het Welsh werd gezongen. Namens de Gemeente werd door Ds de Boer het boekje „European Baptists Today” overhandigd aan Rev. John, terwijl onze voorganger een nieuw testament, geschreven in het Welsh, mocht ontvangen. Ondanks het taalverschil voelden wij ons in Christus één. Het was wederom een goede dienst.

Woensdag d.a.v. op onze bidstondavond vertelden een broeder en een zuster, die het Baptisten Wereldcongres te Londen hadden meegemaakt, van hun belevenissen tijdens het congres en in de Gemeente, waar zij waren ondergebracht op de respectievelijke logeersadressen. Wij verheugen ons mede over de gemeenschap in Christus, die er is

over het ganse rond der aarde en die tot uitdrukking kwam op dit congres, waar zoveel nationaliteiten vertegenwoordigd waren. Het is voor ons een stimulans om verder te gaan en het evangelie te brengen aan allen, die nog geen gehoor gaven aan de roepstem des Heren.

In de maand Augustus hopen wij enkele openluchtsamenkomsten te houden, waar de Blijde Boodschap dan weer verkondigd zal worden ook in onze stad. Wilt U dit werk ook in Uw gebeden gedenken?

Ook wij bidden de Heer om Zijn leiding en H. Geest, zowel in de evangelisatiearbeid als in het beroepingswerk en de verschillende andere takken van arbeid.

Wij gaan voorwaarts, in vertrouwen op God. Die nimmer zal laten varen het werk dat Zijn hand eens begon.

Wij groeten langs deze weg al de broeders en zusters.

L. v. d. LEUR.

AMSTERDAM

Amsterdam had j.l. Zondag wederom een doopdienst. Ds Bakker sprak bij deze gelegenheid over Matth. 3 vers 15 „Aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen.” Christus gedoopt in onze dood; wij gedoopt in Christus’ dood en opgewekt tot het leven in Christus.

Na dat een jonge zuster, verloofde van br. Schotanus — Candidaat-zending — de gestelde vragen had beantwoord en de Gemeente haar bijhandoplegging had opgedragen, werd zij gedoopt. Ook buitenlandse gasten waren getuige van deze gebeurtenis.

Een hartelijk welkom klonk bij de tafel des Heren waarbij tevens met attestatie overgekomenen, werden begroet en gelukwensen klonken aan ouders en verloofde van deze zuster.

W. V., Secr.

Gebeuren alle dingen door de wil van God?

Deze vraag brengt ons tot het hart van een probleem dat én in Israel én in de Christenheid in alle eeuwen de gemoeiden heeft bezig gehouden. — In het Heidendom kon ze niet opkomen. Het Heidendom toch kent meer goden, zodat het de verschillende op elkander botsende ervaringen en zedelijke conflicten aan verschillende goden kon toeschrijven. Het kwaad werd toegeschreven aan de God der Duisternis, de kwade demonen, en het goede aan de God van het Licht, of de goede Geesten. Men meende onder de Perzen, dat het op elkander botsende wereldgebeuren slechts een afspiegeling is van de strijd, die de God van het Licht en de God van de Duisternis met elkander voeren, zonder dat immer een van beiden een definitieve overwinning zal kunnen behalen.

Anders echter was het in Israel en is het in de Christenheid, want in beide godsdiensten wordt het geloof in slechts één God beleden. Hoe kan het leven inzicht zo gespleten zijn, als het uit de hand van één voortkwam en door de hand van één God geleid wordt? Het is bijbels te zingen: „Bouw op Hem die wondt en heelt, die ons goed en kwaad bedeeft” maar eist dat niet een spanning der ziel, groter dan velen verdragen kunnen, althans te boven kunnen komen?

Zo afkerig waren Israels profeten van het Polyteïsme en zo er op bedacht het Monoteïsme Israels veilig te stellen, dat ze — met verwaarlozing der kreatuurlijke

factoren, alles onmiddellijk aan God toeschreven. Ge hoort God bij Mozes zeggen: Ik verwond en Ik heel, Ik sla dood en maak levend. Ik de Heere doe al deze dingen. En bij een andere Profeet: is er een kwaad in de stad, dat de Heere niet doet? Zouden we — zo vraagt de streng monoteïstisch denkende Israeliet: Het goede uit de hand des Heeren ontvangen en niet het kwade? En zo naijverig werkt de profeet Jesaja voor Israels belijdenis: „Hoor, Israel, de Heere onze God is een enig Heere”, dat hij zegt: vervloekt is een ieder die zegt: „het regent” en niet „de Heere regent”! Er gebeurt niets buiten de Heere om. Hoe dan? Zien we God verkeerd? Zien we het leven verkeerd, wij niet in zijn totaliteit? Dat is zeker voorwaarde om de samenstellende, elkander aantrekkende en afstotende delen te zien in hun betekenis.

Wij hebben het er vaak moeilijk mede om de zo tegenstrijdige ervaringen van het leven allen aan God toe te schrijven. Sommigen zeggen het maar bij velen knaagt het in het verborgene aan hun geloof. Het leven schijnt het geloof in die God, die de bijbel ons openbaart, niet te bevestigen. Als er een God was....M.a.w.: het leven klopt niet op de belijdenis.

De vraag luidt niet: Gebeuren alle dingen naar de wil van God? Het

In Memoriam

Zalig de doden, die in de Here sterven, van nu aan. Ja zegt de Geest, dat zij rusten van hun moeiten, want hun werken volgen hen na.

Openbaringen 14 : 13.

Broeder Franciscus Johannes de Vries te Oudebildtzijs is Zondagavond 10 Juli j.l. bevorderd tot heerlijkheid.

Hij was één der pioniers en voortrekkers van de Baptisten Gemeente te Leeuwarden. In gehoorzaamheid aan het Woord is hij met enkele anderen uitgegaan om te zaaien. Of moeten wij zeggen, dat onze broeder begonnen is te ploegen en te eggen? Het zaaien en oogsten kwam pas later. Toch is broeder De Vries aanschouwer geweest van de oogst, die door anderen mocht worden binnengehaald.

Met veel belangstelling volgde onze broeder, hoewel al jaren niet meer wonend in Leeuwarden, het wel en wee der gemeente.

Zijn begeren was immer, dat de gemeente mocht worden opgebouwd in het allerheiligst geloof.

Door zijn liefde, toewijding en offerbereidheid voor de gemeente spreekt broeder De Vries tot ons, nadat hij gestorven is.

Laten wij het werk door onze pioniers begonnen in Gods kracht en in getrouwheid voortzetten.

Houdt uw voorgangers in gedachtenis, die het woord Gods tot u hebben gesproken, let op het einde van hun wandel en volgt hun geloof na.

J. BOSMA.

(Plaatsing vertraagd, E.R.)

is direct duidelijk, dat dat niet het geval is.

Nu heeft onze wil twee vormen. We moeten onderscheiden tussen de wil der begeerte en de wil des besluits. Van beide willen of wilsvormen wordt gewag gemaakt in Matth. 1 : 19: Jozef nu, haar man, also hij rechtvaardig was en haar niet wilde openlijk te schande maken, was van wil haar heimelijk te verlaten. — Jozef wilde Maria niet openlijk te schande maken. D.w.z. dat was niet zijn wens, zijn begeerte. Zijn liefde tot haar belette hem dat. Daarom wilde hij haar heimelijk verlaten, d.w.z. daarom had hij het besluit gevat haar heimelijk te verlaten. De wil der begeerte was: haar niet openlijk te schande maken. De wil des besluits — resultaat van zijn overleg — was haar heimelijk verlaten.

Wanneer we dus vragen: Gebeuren alle dingen door de wil van God? is het duidelijk dat we daarbij niet denken aan de wil der begeerte. Wordt er

krachtens die wil gehandeld, dan gebeuren er alleen goede dingen. God wil dat alle mensen zalig worden. God wil niet dat de zondaar sneeft. Deze wil is uitgedrukt in Zijne geboden, met hun belofte: doe dat en gij zult leven. Deze wil is uitgedrukt in Christus. We bidden U, alsof God door ons bade, wij bidden laat u met God verzoenen. Gods begeerte is niet anders dan ons het leven in zijn reinheid en volheid te schenken. Het Kruis zegt ons duidelijk: Uw redding, dat is Gods begeren.

Maar hoe staat het nu ten opzichte van de wil des besluits? Met Gods handelende, doende, beslissende wil en het leven op aarde?

Als het Zijn begeerte is dat we gelukkig zullen zijn, waarom zijn we dat dan niet? ¹⁾ Is Hij niet op de hoogte van de moeiten, het lijden, het onrecht in dit leven? Of: ²⁾ is hij niet bij machte Zijn begeerte: ons gelukkig te zien, door te zetten?

De psalmist vraagt: Zou er wetenschap zijn bij de Allerhoogste? Hij overweegt

of God het wel hoort en ziet, dat schrikkelijke dat hier op aarde gebeurt. Hij wil naar de onkunde Gods grijpen om in zijn geloof aan God staande te kunnen blijven. Maar het geloof in een God, die niet weet, wat ons gebeurt, bevredigt ons hart evenmin als het geloof in een God, die niet bij machte is in elke situatie Zich te laten gelden. — Neen: Israël wist reeds: God weet alle dingen én God is almachtig. Dus bleken deze schuilplaatsen voor het bedreigde geloof onbruikbaar.

Dus: God is alwetend én God is almachtig en het is Gods wil dat het leven rechtvaardig heilig en goed zal zijn en nochtans is het dat niet. — Hoe komt dat nu? Hoe kan God het toelaten?

Hier kan de vraag opduiken: ware het niet beter dat God het leven maar ophief? Als het uitnemendste van het leven moeite en verdriet is, is het leven dan de moeite en de pijn, aan hetzelfde onafscheidelijk verbonden, nog wel waard? Er zijn er, die hebben voor zichzelf dit antwoord gegeven en zelf getracht het leven op te heffen. Ik zeg: getracht, want dat kan niemand. Het leven is een gave, die we kunnen bederven, maar niet kunnen vernietigen. Het is een bevel, dat we wel ongehoorzaam kunnen uitvoeren, maar waaraan we ons niet kunnen onttrekken.

De begeerte, die zich zo vaak verbergt in de klacht: Hoe kan God dat toelaten, m.a.w. dat moest God niet toelaten is eigenlijk: God moge ons zedelijk leven opheffen, ons ontslaan van de verantwoordelijkheid voor onze daden.

* *

Over deze ernstige klacht en in de haar schuil gaande schoon zelden onderkende begeerte, moeten we een ander maal nog eens verder met elkander praten. Ik hoop tenminste dat u het bovenstaande gelezen hebt en de moeilijkheid, het verontrustende van de vraag, die ons bezig hield, hebt gevoeld.

L.

Het is een menselijke eigenschap te haten die men heeft beledigd

Oecumenische Raad van Kerken in Nederland *Verbeteringen*

Conferentie 1955

De Oecumenische Raad van Kerken in Nederland heeft hierbij het genoegen U uit te nodigen voor de conferentie, die gedurende het eerste weekend van September te Driebergen zal worden gehouden. De Raad nodigt al degenen, die op een of andere wijze aan het oecumenisch werk in Nederland deelnemen, leden van commissies van de Raad en andere oecumenische organen, leden van plaatselijke oecumenische raden en jeugdleden en alle andere belangstellenden van harte uit aan deze conferentie deel te nemen.

De conferentie wordt in het Eykmanhuis te Driebergen op 3 en 4 September 1955 gehouden en vangt Zaterdagmiddag om 3.30 uur aan. De leiding berust bij de voorzitter van de Oecumenische Raad, Prof. P. J. Jans (Amersfoort).

Het programma is als volgt:

Zaterdag 3 September

- 3.30 uur Opening door de voorzitter.
- 4.— uur Uit het werk van de Wereldraad van Kerken door Dr H. Berkhof. (Het centrale Comité, waarvan Dr Berkhof lid is, heeft dan juist vergaderd.)
- 7.30 uur De kerk en de internationale

vragen door Prof. R. J. de Graaf en
Baptisten in andere landen
door Ds F. E. Huizinga.

Zondag 4 September

- 8.— uur Oud-Katholieke dienst.
- 10.— uur Godsdienstoefening o.l.v. Dr H. J. Heering (Den Haag)
- 2.30 uur Gespreksforum over praktische oecumenische vragen, onder leiding van Ds M. N. W. Smit, Den Haag. Gespreksgroepen.
- 7.— uur Vertoning van enkele films en filmstroken (o.a. over het oecumenische hulpwerk)
- 8.30 uur Sluiting.

De kosten bedragen f 8.50 per persoon. De deelnemers kunnen desgewenst tot Maandagmorgen blijven, de kosten worden dan echter met f 1.50 verhoogd.

Nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt door het Bureau van de Oecumenische Raad, Janskerkhof 15, Utrecht (Tel. K 3400—22779).

Opgaveformulier in te zenden aan het Bureau van de oecumenische Raad, Janskerkhof 15, Utrecht.

KORT en BONDIG

De gemeente Gasselte in Drente heeft nu een „Baptistenkade”. Deze strekt zich uit langs een gedeelte van de Gasselternijveense mond. Hoe men aan die naam gekomen is begrijpt ieder, die op de hoogte is met de opkomst van het Baptisme in Nederland. Daar staat de kerk, in welke de eerste Nederl. baptist Ds Feisser, predikte; waar hij in een reeks conflicten kwam met lagere en hogere kerkbesturen, hetwelk leidde tot zijn afzetting als predikant. Daar werd met een paar gelijkgezinden de eerste baptistengemeente op Nederl. bodem gesticht. De sympathie, die de baptisten daar nu genieten, moesten ze in de aanvang derven. — We wensen de „Baptistenkade” dicht bevolkt met baptisten!

„De gemiddelde prediking schiet tekort om miljoenen mensen te helpen, die hongeren naar een zinvol leven”, zei een spreker in een vergadering van de Nationale Raad van (Amerikaanse) Ker-

ken. „De Kerk moet luisteren naar de profetische stemmen, die zich temidden van onze beschaving verheffen, waarvan de meesten niet behoren tot een of andere bekende Kerk, maar tot een verborgen Kerk, die zich zo nu en dan openbaart”. Deze opmerkingen zijn niet onaardig, zelfs niet onbelangrijk en wij moeten toezien dat, wij zulke „stemmen” ons afwijzen, wij hen niet bestrijden. Er is ook een „onbekende Christus”.

In een Engels weekblad, dat geredigeerd wordt in de geest der Vrije Kerken, schrijft een Amerikaanse correspondent over het kerkelijke leven aldaar o.a.:

„Het centrum van het Am. kerkelijke leven bevindt zich kennelijk in het midden Westen en in het Zuiden des lands. Daar werkt een van de actiefste kerkgenootschappen: die van de Zuidelijke Baptisten. Uit dit gebied is ook Billy Graham afkomstig, wiens wijze van optreden ook in de Ver. Staten als iets unieks wordt beschouwd. Ernstige Amerikanen schrijven zijn succes toe aan zijn Christus-verkondiging. In de prediking van deze evangelist treedt de hoorders iets tegemoet, waarvan zij het gevoel hebben, dat het de huidige mens uit de zinloosheid en eenzaamheid van zijn leven kan verlossen.

In het Wegwijzend Woord in De Christen van j.l. Vrijdag 5 Aug. vragen enkele fouten om verbetering:

De Nicolaiten hebben niet gezegd: des te hoger de zonde stijgt, des te hoger klimt de genade, maar:

des te hoger de zonde stijgt, des te hoger klimt de genade.

Voorts moet de zin, die begint met „De Enige Boodschap....” aldus luiden:

De Enige Boodschap van wat God deed en doet voor ons, is veranderd (in het Schijn-Evangelie n.l.) in een beroep op de mens en zijn reserves.

En (slotzin): Al uw fonteynen zijn in Hem.

L.

Leestafel

„De Wondere Weg”, tweede druk
„De man zonder feestkleed”
door Foka van Loon. Uitgave: Jan Haan N.V., Groningen. Prijs per deel f 5.90.

Foka van Loon, de schrijfster van vele vlotte, gezellige streekromans, verhaalt ons in „De wondere Weg” hoe een Joods meisje moet onderduiken in een Christelijk boerengezin. Schrijfster weet ons haar figuren zo dicht bij te brengen, dat wij intens meeleven. Hoe kostelijk is b.v. „Tante Geerte”, met haar scherpe uitvalen, maar met een hart van goud. — Na veel strijd komt Rieta, het Joodse meisje, tot het geloof in Christus en wordt zij een getuige van de kracht en de blijdschap, die God aan Zijn kinderen schenkt.

„De man zonder feestkleed” is een vervolg op „De wondere weg”. Zeer veel personen uit „De wondere weg” keren in deze nieuwe roman terug, maar onder geheel andere omstandigheden.

Rieta's vader, Davidson, heeft weten te vluchten uit de hel van een Duits concentratiekamp en vindt zijn dochter, gehuwd en Christin geworden, terug! Deze vader is min of meer de hoofdpersoon. Groot is zijn innerlijke strijd, waar telkens weer de haat tegen de Messias opvlamt. Een ongeval maakt een eind aan zijn leven, vóórdat hij in Jezus vrede heeft gevonden.

Ook dit boek is een getuigenis van de liefde, die in Christus is.

D. SLORT.

Advertentiën

Met grote blijdschap en dankbaarheid geven wij kennis van de geboorte van ons zoontje

Frederik Hendrik

J. E. de Vries

A. B. de Vries—de Ruyter

Sexbierum, Aug. 1955.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgerweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

Het ongeschreven en het geschreven woord

Er zijn nog vele andere dingen die Jezus gedaan heeft welke, zo zij elk bijzonder geschreven werden, ik acht dat ook de wereld zelve de geschrevene boeken niet zou bevatten.

Joh. 21 : 25.

Dit is een echt Oosterse wijze van uitdrukken. Het klinkt als overdreven in onze Westerse oren. Toch zou er geen eind zijn vanwege het vele. Men komt niet uitgesproken, niet uitgedacht en uitgeschreven.

Er is nog een andere oorzaak waarom Johannes niet meer schreef. Anderen hadden vóór hem ook reeds over de Heer geschreven. Zullen vele dingen ook niet „onbeschrijfelijk” zijn? Zal men de heerlijkheid van Jezus ooit kunnen beschrijven? Evenmin als Paulus zijn ervaringen onder woorden kon brengen toen hij opgetrokken was geweest in de derde hemel, evenmin kon Johannes de heerlijkheid van de Zoon Gods onder woorden brengen. Veel schreef Johannes niet, omdat het niet diende voor het doel dat hij zich voorgenomen had. Wij hebben in het Johannes Evangelie eigenlijk een selectie. Wat hij schreef moest dienen om de stelling te bewijzen, dat Jezus is de Christus, de Zoon Gods.

Toch heeft geen evangelie meer uitwerking gehad, meer zegen gebracht dan het Joh.-evangelie. Dit evangelie bewaart over veel het stilzwijgen, zelfs wordt over doop noch avondmaal geen enkel woord gehoord.

* * *

Bepalen we ons nu bij hetgeen Johannes wel heeft opgeschreven en bij het doel dat hij had. Het doel lezen we in Joh. 20 : 31: „opdat gij gelooft dat Jezus is de Christus, de Zoon van God, en opdat gij gelovende, het leven hebt in Zijn naam.

In Jezus moet men de Christus zien, de Gezalfde, de Messias. Als de Christus is Hij de Vervulling van Gods beloften aan de vaders gedaan. Het bijzondere is: dat God Zijn Vader is. Als de Zoon is Hij één met de Vader. Daaruit wordt ons Zijn natuur, Zijn wezen openbaar. Hij was het Woord, dat in de beginne was, en het Woord was God. Wij beluisteren bij het begin

van dit evangelie als een getuigenis — het klinkt als een lied —: „Wij hebben gevonden de Messias” en aan het einde de belijdenis van Thomas: „mijn Heer en mijn God”.

Het volgende doel is: „opdat gij gelooft”.

Het geloof vertrouwt op Hem, de Christus, de Zoon Gods. Van Hem getuigt hetgeen Johannes schreef. Hij toont ons Christus in Zijn liefde voor ons. Is niet „de liefde” de grondtoon van dit evangelie? Met een verstandelijk toestemmen komen we er niet. Geloven is niet alleen een zaak van het hoofd, maar vooral een zaak van het hart.

De vraag is deze: hebben wij ons aan Hem overgegeven? Hebben we in Hem geloofd? Dan heeft men ook deel aan het leven. „Opdat gij gelovende het leven hebt”. Dat leven ligt niet ergens ver weg, in de toekomst, maar is er voor het hier en het heden. Het is eeuwigheidsleven. Door het geloof worden wij aan Christus verbonden, in Hem ingeplant. Christus leeft, en nu zal leven ieder die in Hem gelooft.

Van nature dood in zonden, door het geloof: levengemaakt. Christus bracht ons het leven aan door voor ons in de dood te gaan. In Hem en in niemand anders wordt het leven gevonden.

Wie de Zoon heeft, die heeft het leven.

Om ons tot Hem te brengen schreef Johannes zijn evangelie, en gaf God ons Zijn woord.

D. SLORT.

Losse Schakels

Waar ligt de oplossing? In de Oecumenische beweging hebben christenen van verschillende naam zich weer om de open bijbel geschaard, overtuigd, dat ze moesten luisteren naar zijn getuigenis om de weg te vinden tot het herstel van die eenheid der gelovigen, die de Heilige Schrift eist. We zullen allen bereid moeten zijn het ons overgeleverde los te laten en de geloofsmoed bezitten om opnieuw te beginnen. Allicht hebben die „profetische” stemmen wel gelijk, die vermanen, „dat de kerk van binnen uit moet worden opgebroken, om opnieuw als getuigende gemeenschap aan het front te kunnen staan”.

„Het is nog niet te voorzien hoe het gemeentelven zal ingrijpen, als het inzicht veld wint, dat het eigen leven volstrekt ter beschikking staat van Gods heilshandelen met de wereld. Het is niet moeilijk te voorspellen, dat dit voor het huidige gemeentelven niet minder dan een omwenteling zal brengen”. (Het Program enz. bladz. 25)

En wij gevoelen de ernst van de vraag, gesteld in datzelfde rapport op bladz 27:

„Moet men niet — terwille van de wereld! — komen tot een radicale oplossing van dit vraagstuk? Zullen we ons niet geheel opnieuw moeten gaan bezinnen op de vraag, wat nu eigenlijk een christelijke gemeente is?”

Wij menen van ja. Wij zijn bereid ons te distanciëren van onze traditie. En wanneer deze vraag bestudeerd zal worden, zullen we ook spreken over de aard van het Genadeverbond en de betrekking, waarin de N. Testamentische Gemeente tot dat Verbond staat.

Rome en de Wereldraad Dr Mac Carl Mc Intire, de president van de Raad van Christelijke Kerken heeft onlangs in een bijeenkomst van de Evangelisch Protestantse Gemeenschap, kritiek uitgeoefend op de houding van de Wereldraad van Kerken tegenover de Roomse Kerk. Hij keurde het af dat op de bijeenkomst van de Wereldraad, onlangs te Evanston gehouden, geen motie van afkeuring is gelanceerd, waarin de onderdrukking der Protestanten van de zijde van de Rooms Katholieke Kerk in Spanje, Colombia en Venezuela werd veroordeeld. Hij vond de verklaring daarvan in de wens van de Wereldraad de Roomse Kerk niet te prikkelen, wijl de Raad streeft naar een vriendschappelijke verhouding tot de Kerk van Rome. Wanneer de Raad belangstelling had voor het geloof, zoals de Protestanten het belijden, zou hij hebben laten weten

hoe hij oordeelde over de miskenning van dit geloof in Zuid Amerika.

De motivering van het bezwaar van Dr Mc Intire tegen de houding van de Wereldraad van Kerken is, dunkt ons, niet geheel juist. De Raad is geen Protestants Lichaam, dat speciaal het Protestantse geloof zou moeten beschermen, maar een Interkerkelijk lichaam, waarin ook Grieks Katholieke, Oud-Katholieke en Angelicaanse Kerken participeren. Hij moet protesteren tegen elke vorm van geloofsvervolgung en belemmering, onverschillig van wie die uitgaat en wie die treft.

Spanningen In het orgaan van onze Duitse geloofsgenoten „Die Gemeinde”, van Mei dit jaar, staat een overgenomen artikel van de hand van een predikant van de Lutherse Kerk in Duitsland. In dat art. wordt de vraag behandeld: „Wat is eigenlijk Kerk?” Uit het overnemen van dat art. zonder commentaar van de zijde van de Redactie van het baptistische orgaan zou men kunnen afleiden, dat zij instemt met de uiteenzettingen, door die Luth. predikant gegeven. — We kunnen dat echter moeilijk aannemen, gezien het feit dat de Schrijver voor de Kerk in aanspraak neemt, althans óók in aanspraak neemt, wat alleen aan de bijbelse gemeente toekomt en slechts van haar kan gelden. — We ontkennen geenszins dat de Kerk zegenssporen getrokken heeft in het leven der volken; dat zij dit gedaan heeft door het Evangelie te verkondigen en de heilsboodschap aan brede scharen bekend te maken en ze op te voeden tot christelijke levensvormen. Voor de verheffing der volken heeft ze grote verdiensten. Dit kan men onverkort toegeven; daarvoor kan men erkentelijk zijn, zonder nochtans haar bestaan als bijbels gerechtvaardigd te erkennen. Het art. getuigt o.i. op sprekende wijze van hetgeen Prof. Brunner noemt: „Das Missverstaendnis der Kirche”.

Misverstand De Kerk verstaat zichzelf verkeerd. Wanneer ze er mede tevreden ware Evangelisatie-instituut te zijn, dan konden wij volkomen vrede met haar hebben. Maar dat doet ze niet. Ze draagt de uitspraken a.g. de gemeente, zoals die gevonden worden in het N. Testament, op zichzelf over. Ze stelt ambten of diensten in, ze bedient doop en avondmaal; ze spreekt haar leden aan en behandelt ze, als waren ze gelovigen, leden van Christus' lichaam en dit alles zonder dat ze eist dat voldaan zal zijn aan de voorwaarden, waarop dit alles waarheid is. Dat wekt bij haar leden het grote misverstand, als ware de Kerk in wézen datgene, wat de N. Testamentische gemeente is. De Kerk is zeker niet in dié zin Gods werk en werktuig, waarin de gemeente dat is. De gemeente is een aparte schepping; een verschijnsel van

buiten-historische oorsprong (Openb. 21 : 2); in haar daalt de toekomstige wereld: deze wereld neer. Ze is uit aardse gegevens niet te verklaren. De Kerk werkt met het Evangelie en de „sacramenten”, maar is als zodanig niet openbaring van het verborgen werk des Geestes. Zij is „een gemengde hoop” en moet dat zijn, omdat ze haar lidmaatschap niet afhankelijk laat zijn van wat de Geest Gods door het Woord bewerkt heeft, maar deze resultaten in het schemerdonker laat als „ontzichtbare” gemeente.

Wat de Kerk vraagt is — wat Prof. Severijn noemt: de vergadering van psychisch gelovigen, terwijl de gemeente zich daardoor onderscheidt en kenmerkt dat ze een vergadering is van pneumatisch gelovigen. Niet dat er in de gemeente geen, niet in haar passende personen gevonden zouden worden, maar ze wil pneumatisch zijn en zoekt zichzelf door tucht en ban als zodanig te handhaven, terwijl de Kerk aansluit op het psychische leven. Dat er in de Kerk pneumatisch leven gevonden wordt en zij aanstuurt op het verwekken van dat leven, zal gaarne erkend worden maar dat valt buiten haar bouworde.

De Kerk moge de mossel zijn waarin een parel groeit, het Nieuwe Testament kent deze verhouding niet. De gemeente gaat niet schuil in iets dat heel anders is dan zijzelve, maar openbaart zich als parel: als vergadering van pneumatisch gelovigen. De vlekken die zij heeft veranderen daaraan niets. Ze raken haar wezen niet. Haar wezen handhaaft ze daardoor dat ze het, haar wezen vreemde, weigert in zich op te nemen of — zo nodig — uitstoot.

Hoe houden? In een der laatste nummers van het orgaan van de Engelse broederschap van baptistenpredikanten, komt ook een art. voor over de praktijk van de avondmaalsviering. Enkele dingen daaruit willen we hier weergeven. — Het is, voor zover wij weten, in al onze gemeenten gebruikelijk, dat de kosten voor het begin van de Avondsmaalsviering, de beker(s) vult. Dat is wel onjuist, omdat het uitgieten van wijn mede behoort tot de handeling. Evenzo is het met het breken van het brood. In enkele gemeenten hebben we het beleefd, dat het brood in blokjes gesneden op de schotel(s) lag; soms met één reepje, dat dan nog door de bedienaar van het Avondmaal in tweeën gebroken kon worden. Maar het gaat in het Avondmaal niet slechts om de substanties van brood en wijn, maar om de handeling: de wijn moet uitgegoten worden en het brood gebroken. — Vreemd doet het aan, wanneer iedere aanzittende het stukje brood, dat hij van de schaal nam, in de hand houdt, totdat allen een stukje genomen hebben en het op een woord of op het voorbeeld van de voor-

gaande broeder, in de mond steekt. Dat is te verklaren als gebruik in die gemeenten, waar iedere deelnemer een apart bekertje voor zich ziet staan als hij gaat aanzitten. Hij wacht dan met het ledigen daarvan totdat het sein daartoe gegeven wordt, zodat allen tegelijk drinken. Maar als men uit een of enkele bekertjes drinkt, dus achter elkaar, waarom zou men niet ook achter elkaar het brood eten?

„Doet dit tot mijn gedachtenis”, zei de Heer en tot dat „dit” behoort de gehele handeling: het uitgieten van de wijn zogoed als het drinken daarvan; het breken en nemen van het brood zo goed als het eten daarvan. Allen nemen aan één maaltijd deel, maar het

is niet nodig precies op hetzelfde moment een hap brood in de mond te steken of een slok wijn te drinken. Dat stoort, zo meent de schrijver, meer de devotie dan dat ze de geestelijke aandacht verdiept. We voegen er nog aan toe: broeders, verkrumelt het brood niet. Er staat niet: proef dit, maar eet dit. Het brood moet in behoorlijke stukken gebroken worden, want het is een maaltijd; er moet heus gegeten worden. En vul de beker(s) op tijd bij, zodat niemand zich een paar droppels ziet toegemeten. Jezus zeide: *drinkt* allen daaruit. De wijn moet gedronken worden; niet slechts geproefd.

L.

volking en de voortgang van het Christendom. Enkele jaren later verleent de Deense Koning aan het Instituut het recht om wetenschappelijke graden toe te kennen.

Snoeien of dieper in de beurs tasten?

In 1812 bezit het werk reeds een twaalfstal buitenposten. In Engeland vreest men dat het op de duur niet mogelijk zal blijken, zulk een omvangrijk werk financieel in stand te houden en denkt men zelfs aan enige besnoeiing. Het typeert Carey, dat hij de tegenovergestelde mening is toegedaan. Hij meent dat men alles in het werk moet stellen om de financiële inkomsten gelijke tred te doen houden met de voortgang in de arbeid, die God schenkt. En moeten we Carey geen gelijk geven? Als God arbeiders roept en deuren opent, mogen we dan de arbeiders laten staan en de open deuren negeren, omdat we menen geen gelden te hebben voor Gods grote werk? Is dit probleem van de toenmalige B.M.S. en van William Carey ook niet het probleem van onze Unie van vandaag?

William Carey

een arme vriend van de rijke God

VIII (Slot)

Een Oecumenische droom

Intussen groeit de arbeid. Meerdere zendelingen, ook inheemse, worden tewerkgesteld in eigen gebied en weer anderen uitgezonden naar nieuwe velden, zodat Serampore uitgroeit tot een belangrijk centrum van wijdvertakte zendingsarbeid.

Carey is ook een man die vrienden weet te maken en te houden. Zo voert hij een uitgebreide correspondentie met zendelingen van alle mogelijke zendingsgenootschappen in diverse werelddelen. En zo gebeurt het ook, dat in hem de gedachte groeit aan grote, interkerkelijke *Zendingsconferenties*, op geregelde tijden te houden (eenmaal in de twintig jaar), waar zendingsmensen uit alle mogelijke delen der wereld elkaar kunnen ontmoeten om ervaringen uit te wisselen en samen te beraadslagen over de grote opdracht der zending en de uitvoering ervan. Het kan niet goed zijn — meent Carey — dat Gods arbeiders geïsoleerd voortwerken. Beter is het, overleg te plegen en elkaars arbeid te kennen, te waarderen en te steunen.

Hij geeft de gedachte door aan de grote Fuller, de toenmalige secretaris van de B.M.S., die het een groots plan vindt, maar niet ziet dat de verwezenlijking ervan op dat tijdstip tot de mogelijkheden behoort. En zo blijft de droom in portefeuille, tot anderen, vele jaren later, dezelfde gedachte weer opnemen en de vreugde mogen beleven, haar verwezenlijkt te zien. We denken even aan de grote Conferenties te Jeruzalem en Tambaran.

Onderwijs de Jeugd....

Intussen rijpt er een ander plan in

het geniale brein van deze grote zending.

Wil het Evangelie India in zijn greep krijgen, dan zullen vooral de leidinggevende figuren beïnvloed dienen te worden. En daarvoor is nodig een *Instituut voor Hoger Onderwijs*, waar inheemse jongeren een opleiding kunnen ontvangen. Denkt Carey aan een *Seminary* voor de Opleiding van predikanten en Evangelisten? Dat zou een belangrijke aangelegenheid zijn. Inderdaad is ook dit een onderdeel van zijn plan. Maar Carey wil meer. Hij wil zo graag aan de volkeren van India ook christelijke artsen, juristen, leraren, kooplieden e.d. verschaffen. Hij wil de beste zonen van dit land, ongeacht tot welke kaste of klasse ze behoren, bijeenbrengen in zijn instituut en daar het onderwijs geven dat past bij hun aanleg. Daar komt nog bij dat hij dit Instituut niet alleen wil openstellen voor de inheemse bekeerlingen, maar evengoed voor Mohammedaanse en Hindoe-jongeren. Carey is er zeker van, dat een dergelijke ruimheid rijke vruchten zal afwerpen, en dat de sfeer van het Instituut, de aard van het onderwijs en de invloed van docenten en Christen-studenten, niet zal nalaten grote invloed te oefenen op deze niet-christelijke jongeren.

Het plan rijpt, neemt vaste vorm aan en vindt goede ingang bij de andere zendelingen. Meerderen hunner offeren een deel van hun inkomsten om dit plan te verwezenlijken, terwijl er ook uit het Moederland, en zelfs uit Duitsland, Nederland en de Verenigde Staten giften binnenkomen. Als het Instituut start, blijkt het inderdaad in een behoefte te voorzien en grote waarde te bezitten voor de ontwikkeling der inheemse be-

In 1808 hertrouwt Carey, die zijn vrouw verloren heeft (de laatste twaalf jaren van haar leven was ze krankzinnig), met de zeer ontwikkelde Charlotte Rhumohr, die hem op bewonderenswaardige wijze terzijde staat in zijn veelzijdige, inspannende arbeid en met wie hij zeer gelukkig is.

Op 8 Juni 1834 sterft Carey, de arme schoenmaker, wiens leven echter met de dag rijker en vruchtbaarder werd door zijn grote vriendschap met de Rijke God.

Carey ondernam grote dingen voor God en verwachtte ook grote dingen van God. Hij gaf de Bijbel aan de Indiase bevolking. Hij offerde al zijn gaven, krachten en talenten, om hun Christus te prediken. Hij had India lief en verstond de ziel van het volk.

Wie vandaag de dag de wereldberoemde Westminster Abdijs in Londen bezoekt vindt daar tussen gedenktekenen van allerlei beroemdheden ook een gedenkteken van deze grote man. Daarop staat de reeds enige malen geciteerde leefregel van Carey te lezen alsmede deze kwalificatie van zijn persoonlijkheid: „Groot zending en vertaler van de Bijbel”.

Wf.

Geen vogel vliegt zo hoog, of hij moet zijn kost op de aarde zoeken.

Hengelo, bakermat van het Baptisme in Twente

I

De statistiek van dit jaar vertelt, dat er in Twente ruim duizend Baptisten wonen, wier gemeenten al of niet bij de Unie zijn aangesloten. De meeste van deze gemeenten hebben reeds sinds enkele decennia een eigen geschiedenis, maar direct of indirect hebben zij allen de gemeente te Hengelo als hun bakermat. Het was in die plaats, dat voor het eerst de vaan van het Baptisme ontplooid werd in Twente, en vanuit Hengelo heeft de arbeid in Almelo en Enschede een begin genomen. Daarom beginnen we de schouw van het Twentse Baptisme met Hengelo.

Twée gemeenten

Er zijn in Hengelo twee gemeenten. De ene draagt de naam van Gemeente van Gedoopte Christenen, de andere heet Baptiste Gemeente. De eerste wordt in de wandeling de „oude gemeente” genoemd, omdat zij de voortzetting is van de gemeente, die in 1879 werd gesticht. De andere werd in 1919 geïnstitueerd, als gevolg van interne moeilijkheden in de oorspronkelijke gemeente. Zij is de Uniegemeente en van haar uit is de arbeid in de omliggende plaatsen ter hand genomen.

Misschien zou er over getwist kunnen worden, welke van de twee de wettige voortzetting is van de eerste gemeente. Zo'n twist is echter vrijwel zinloos, want geen van beide gemeenten kunnen gezien en begrepen worden zonder pioniers van de jaren tachtig en later. Zonder de smartelijke gebeurtenissen van 1919 en voorafgaande jaren zouden er geen twee gemeenten geweest zijn. Welke factoren destijds een rol gespeeld hebben, is mij niet bekend, en wij doen beter dit te laten rusten.

In deze schouw gaan we eerst de geschiedenis na vanaf het begin tot 1919; een volgend artikel zal gewijd zijn aan de gemeente, die in dat jaar geïnstitueerd werd en die wij in onze Uniegemeenschap kennen als „Hengelo” zonder nadere toevoeging.

Onze bronnen

Geen geschiedschrijver kent alle feiten uit zijn hoofd en zeker niet de feiten van de geschiedenis van het Baptisme in Nederland. Voor de Schouw der Gemeenten zijn we dan ook aangewezen op de medewerking der gemeenten. Door gaans wordt deze medewerking graag en goed verleend en komen waardevolle gegevens ter beschikking van de schrijver. Slechts een enkele keer echter wordt een geschiedverhaal opgesteld, dat direct en op zichzelf historische waarde heeft. Dat is ten aanzien van Hengelo het ge-

val geweest en we willen dit hier graag met grote erkentelijkheid vermelden.

In opdracht van de Raad der Gemeente heeft br D. ter Braak een uitvoerig relaas in twee stukken opgesteld, waarin de geschiedenis van de „oude gemeente” tot 1919 en die van de in dat jaar gestichte gemeente zijn verhaald. Hij heeft zich met grote nauwgezetheid en bekwaamheid van deze niet lichte taak gekweten, en het resultaat van zijn arbeid is een document, dat voor de toekomstige geschiedschrijver van het Baptisme in Nederland van grote waarde zal zijn.

Het spreekt vanzelf, dat dit en het volgende artikel vrijwel uitsluitend op zijn onderzoekingen zijn gebaseerd. Het spreekt eveneens vanzelf, dat we in de beperkte ruimte, die De Christen ons voor deze artikelen kan bieden, onmogelijk alles kunnen opnemen, wat br ter Braak voor ons heeft nagegaan en vastgelegd. En het spreekt nog meer vanzelf, dat we br ter Braak hartelijk dank-

baar zijn voor het werk, dat hij ten behoeve van ons allen heeft verricht.

1 November 1869

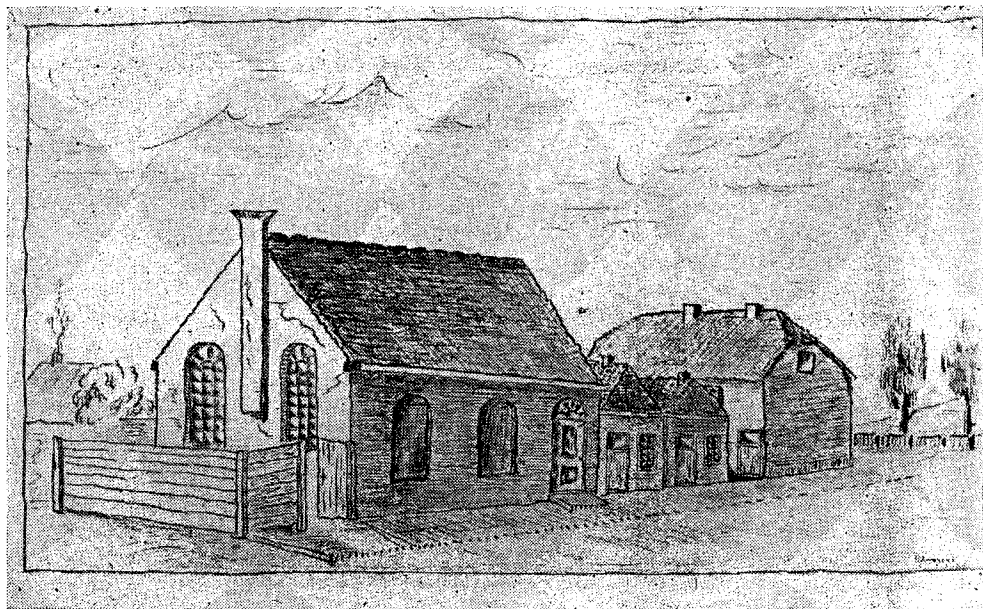
Op de eerste November van het jaar 1869 kwam een jonge man van 22 jaar in Hengelo aan. Het plaatsje telde toen ruim 5500 inwoners en stond nog aan het begin van zijn industriële ontwikkeling. De komst van deze jonge man hield echter met de industrie geen verband. Hij kwam in Hengelo om te evangeliseren.

Jan de Hart was een leerling van Holleman. Aan diens evangelistenschool te Leeuwarden had hij twee jaren gestudeerd. In overleg met zijn leeraar ging hij na beëindiging van zijn studie naar Hengelo. Het was Holleman n.l. bekend, dat daar enkele families geregeld huissamenkomsten hielden en hij geloofde, dat deze gezinnen een geschikte basis zouden kunnen vormen voor de evangelisatiearbeid van De Hart.

In de woning van een br Hazelaar, gelegen aan de Deldensestraat tegenover de Ned. Hervormde kerk begon De Hart zijn arbeid. Daar hield hij godsdienstoefening en zondagschool maar niet minder werkte hij buiten de muren van dit huis. Door huisbezoek, door een bijbelkraam op de markt trachtte hij contact te krijgen met de inwoners van Hengelo.

Na korte tijd kreeg De Hart in de buurtschap Woolde een aanknopingspunt. In een woning aan de weg naar Delden vond hij gelegenheid het Evangelie te prediken. Zijn werk bleef niet zonder zegen, maar ook de strijd werd hem niet gespaard. Vooral toen hij te velde trok tegen de drankzonde, die in Woolde welig tierde, kreeg hij verschillenden tegen zich. Maar de bevrijdende waarheid van het Evangelie liet zich niet onderdrukken.

Naderhand kreeg De Hart ook de be-

Van 1874 tot 1894 woonde de gemeente in dit gebouwtje aan de B. P. Hofstedestraat

Eén gulden is teveel

Er zijn ongeveer 1000 Baptisten in Oostenrijk. Het werk gaat er vooruit, maar de moeilijkheden zijn vele, zoals dat in de regel is in Rooms-Katholieke landen.

Nu willen ze bij onze broeders daar graag een soort Renderloo. Ze hebben zelfs het oog geslagen op een mooi huisje. Maar ze hebben geen geld. Toen hebben de Baptisten in andere landen gezegd: laten we ze helpen. Joel Sörensen schrijft ons wat wij in Nederland eigenlijk moesten doen, om de Oostenrijkse Baptisten een händje te helpen. Als jullie nu eens 100 dollar stuurden — dat is zo'n fl 400.—.

Zullen we dat doen? Maar onze eigen kassen zijn al zo zwaar belast, soms zo goed als leeg. Ja, dat is erg genoeg. We hebben vandaag zoveel voor onszelf nodig. Wees maar niet bang, ik zal niet praten over de guldens, die we per week verroken, mannen. Ik zal niet over nylons schrijven. Goed, ik zal het dan ook niet doen. Maar kunnen wij, 7000 Baptisten, die fl 400.— niet bijelkaar krijgen? Kom. Eén gulden is teveel. Een dubbeltje zou nog teveel zijn per lid.

Maar hoe moet je dat nu sturen? Dat willen we nog wel geven in de hoop, dat zij in Oostenrijk net zoveel zegen zullen ontvangen als wij hier door Renderloo.

Hoe doen we 't nu. Direct Zondag bij de deur een collecte houden. Die hoeft geen wekenlange voorbereiding in de propaganda. Laten we er niet meer over praten, gewoon doen en ik garandeer u: het komt voor elkaar. De penningmeester stuurt het bedrag wel naar br Jansma met vermelding: Voor onze Oostenrijkse broeders.

Het komt toch in orde, nietwaar?

HUIZINGA,
Voorz. U.C.

UW HAND AAN DE PLOEG!

Voorpostengevechten

Er is over de evangelisatieactie in het Zuiden reeds heel wat geschreven. Toch kun je soms de gedachte niet van je afzetten dat het maar een idee-fixe is. O ja, een idee welke geboren is uit de drang te moeten om Christus' wil. Maar is in het Zuiden werkelijk iets gaande? Leeft daar wat?

We ontvingen een dezer dagen enkele berichten die ons moed geven. De voorpostengevechten zijn begonnen.

In Schaesberg bij Heerlen worden huissamenkomsten gehouden. Ouderlingen van de Gemeente Treebeek steken daar hun voelhoorns uit en proberen vaste voet te krijgen. In Heerlen wonen reeds enkele Baptisten gezinnen. De hulptroepen, het zangkoor en muziekcors van Treebeek popelen van ongeduld om op te rukken. In Heerlen is binnenkort een woning beschikbaar voor de evangelist in het Zuiden Ds H. P. de Boer. Een nieuwe Gereformeerde kerk is daar gebouwd. Temidden van het Rooms katholicisme verees een Protestants centrum. Er wonen en komen vele immigranten ook uit het Noorden.

Enkele bruggehoofden zijn genoemd. Straks begint de grote slag. De banier van Jezus Christus wordt ontplooid.

Baptisten van Nederland zorg dat de ravitaillering goed verzorgd wordt. Denk aan het evangelisatiefonds voor het Zuiden. Giro 9260 Unie van Baptisten Gemeenten.

schikking over een vaste localiteit in Hengelo. In de B. P. Hofstedestraat werden een paar oude woningen aangekocht en tot evangelisatielokaal verbouwd. Dit bekostigden twee invloedrijke families, Overbeek en Van Alphen. Later heeft de uit de arbeid van De Hart ontstane evangelisatiegroep het lokaal overgenomen. Ongeveer twintig jaren heeft het dienst gedaan, tot het in 1894 werd vervangen door „God is Liefde”.

Gemeentevorming

In deze eerste jaren droeg de arbeid van De Hart vrijwel uitsluitend het karakter van evangelisatie. Wel vormde er zich rondom hem een kring van vaste medestrijders, maar er bestond geen gemeentelijk verband.

Langzamerhand echter begon ook in dit opzicht Gods Woord om gehoorzaamheid te vragen. Na ongeveer twee jaren werd voor het eerst het Avondmaal gevierd. Het was een open Avondmaal, toegankelijk voor allen, die beleden een kind van God te zijn.

De Hart, die een half jaar voor zijn komst in Hengelo op zijn belijdenis door Holleman was gedoopt, heeft ook over de doop niet gezweven. Het gevolg was, dat in 1873 zeven broeders en zusters de wens te kennen gaven gedoopt te mogen worden. Op 22 Mei van dat jaar werd aan hun wens voldaan, en daarmee was een beslissende stap gezet op de weg naar de vorming van een gemeente.

Deze gebeurtenis bracht natuurlijk ook de tegenstand in het geweer. Telkens zien we in onze geschiedenis, dat

daar waar de bijbelse doop doorbreekt, de tegenstand van wereldse en kerkelijke zijde oplaait. Zo gebeurde het ook in Hengelo. Verschillenden werden van een verder bezoek van de samenkomsten afgehouden, maar over het geheel werkte deze tegenstand slechts louterend.

De beslissende stoot tot gemeentevorming kwam, na veel innerlijke voor-

bereiding, van buiten. Evenals op verschillende andere plaatsen was het ook hier br H. Z. Kloekers, voorganger der gemeente Nieuwe Pekela, van wie deze stoot uitging. Kloekers drong overal waar hij nieuwtestamentisch geloofsleven aantrof, met kracht aan op nieuwtestamentisch gemeentelven. Ook in Hengelo. Op 22 Mei 1879 werd daar de Gemeente van Gedoopte Christenen geïnstitueerd.

Uitbouw

Het nieuwe gemeentelijke verband vormde al spoedig de ruggegraat voor een veelzijdige arbeid. Een uitgebreid jeugdwerk werd in het leven geroepen, een zondagsschool kwam tot aanzijn, een zangvereniging werd opgericht, terwijl De Hart zich ook wijdde aan het catechetisch onderwijs.

In de wintermaanden werden evangelisatiesamenkomsten gehouden en via de jaarfeesten van de jongelings- en meisjesverenigingen werd contact gewonnen met andere jeugdgroepen.

Door deze arbeid groeide de gemeente gestadig en kreeg bekendheid tot ver buiten Twente. En met de gemeente ook haar voorganger. Dit had tot gevolg, dat in 1890 De Hart een beroep uit Sneek ontving, dat hij ook aannam. Op 17 Augustus nam hij afscheid.

Er volgde een vacante periode van ongeveer anderhalf jaar. In die tijd dienden enkele broeders de gemeente op voortreffelijke wijze. De vacature eindigde op 20 Februari 1892 met de komst van br J. Katuin.

Deze was in Hengelo bekend geworden door zijn arbeid als bijbelcolporteur. Hij was een eenvoudig man, maar een vurig strijder voor het Evangelie. Vooral de R.K. kerk wekte zijn ergernis en zijn ijver in de strijd tegen de valse leringen van Rome zijn hem soms bijna op een mishandeling te staan gekomen.

Onder zijn leiding werd ook begonnen met een bouwactie. Deze had succes en in 1894 konden het oude lokaal en enkele woningen worden afgebroken om vervangen te worden door een kerkje met pastorie. Dit kerkje, in Hengelo bekend als „God is Liefde”, werd op 11 November 1894 ingewijd en heeft dienst gedaan tot October 1944, toen het bij een bombardement door geallieerde bommen nagenoeg geheel werd verwoest.

Terugkeer van De Hart

Na een arbeid van ongeveer zeven jaren legde Katuin, ten gevolge van moeilijkheden in de gemeente, zijn ambt neer. Hij bleef wel lid der gemeente. Later vertrok hij naar Friesland en vandaar naar Amerika, waar hij nog een tijdlang de Hollandse gemeente te Paterson heeft gediend.

Weer namen toegewijde en trouwe lekebroeders de arbeid waar. Aan hun

arbeid dankt de gemeente veel, maar het gemis van een voorganger konden zij niet vergoeden. De gedachten gingen terug naar De Hart, die sinds 1 Juni 1896 in Paterson werkte. Een beroep werd op hem uitgebracht en op 26 Mei 1901 keerde De Hart in Hengelo terug.

Onder zijn bekwame leiding keerde de rust in de gemeente spoedig weer. Een nieuwe periode van groei en bloei zette in. Velen vonden in haar vrede voor hun hart en een geestelijk thuis. Vooral het jaar 1904 was een jaar van grote zegeningen. Meer dan vijftig mensen, meest jongeren, kwamen tot bekering en grote activiteit in de evangelisatie was er het gevolg van. Onder leiding van br G. Varenhorst trokken wekelijks vele jongeren er op uit met De Blijde Boodschap.

Op 23 Juli 1912 werd De Hart van zijn post opgeroepen. Zijn begeerte zonder ziekbed uit de arbeid naar het Vaderhuis te mogen gaan, werd vervuld. Op weg naar de catechisatie werd hij onwel en nog dezelfde dag overleed hij. Zijn naam is voor altijd verbonden aan de eerste geschiedenis van het Baptisme in Hengelo. Vanaf 1869 tot zijn dood heeft hij met een onderbreking van bijna elf jaren in Hengelo gewerkt. Zien we in onze geschiedenis dikwijls, dat de pioniers niet de gaven hebben ook de gemeente in haar innerlijke groei en stabiliteit te leiden, De Hart heeft in beide fasen

van het gemeentelijk leven zijn gaven bewezen en gebruikt.

Crisis

De ledige plaats van De Hart werd op 2 Februari 1913 ingenomen door zijn medeleerling in de school van Holleman, br J. Horn. Toen Horn naar Hengelo kwam, was hij 62 jaar oud en had reeds een veelbewogen leven in de dienst van het Evangelie achter zich. Lange tijd was hij verbonden geweest aan de gemeente te Sneek.

Nog maar enkele jaren was Horn voorganger in Hengelo, toen er ernstige moeilijkheden in de gemeenten ontstonden. Zij vormden het begin van de grote crisis, die in 1919 leidde tot het ontstaan van een tweede gemeente.

Wij laten deze donkere bladzijden uit de geschiedenis van de gemeente te Hengelo rusten en gaan in een volgend artikel de geschiedenis van deze tweede gemeente na.

De geschiedenis van Christus' Gemeente is een verhaal van Gods onverdiende zegen, bewaring en leiding enerzijds, en van vaak onbegrijpelijke menselijke zonde en dwaasheid. Ook de geschiedenis, die wij in dit artikel samen nagingen.

(Wordt vervolgd).

J. R.

Andermaal:

Gebeuren alle dingen door de wil van God?

We hebben een moeilijk vraagstuk onder handen, n.l. de betrekking God-Wereld. Wat we van God weten is zo ongelijk aan hetgeen we van de Wereld weten. En toch wordt ons geleerd dat deze Wereld Gods Wereld is. Hoe kan ze dan zijn zoals ze is?

Een wijsgeer heeft gezegd: „Wanneer een God deze wereld geschapen zou hebben, zou ik die God niet willen zijn: haar lijden zou mij het hart breken”. Het zijn onbetamelijke woorden, maar we kunnen verstaan, dat ze in een mens opkomen. Immers: het lijden dezer wereld heeft inderdaad Gods hart gebroken.

Toch kunnen we trachten misverstanden weg te nemen en deze Wereld in het licht der Openbaring, als aanvaardbaar te zien.

We spinnen dan nu wat voort aan de draad, die we in ons vorige artikel op de klos gezet hebben.

Verantwoordelijkheid is inhaerent aan

de aard van het zedelijke of persoonlijkheidsleven, en verantwoordelijkheid veronderstelt de vrijheid, het vermogen de mogelijkheid om goed te doen en om kwaad te doen.

Veler fout is dat ze God niet laten uitspreken. Men wil binnen de beperkte schepsel-horizont de dingen tot een oplossing gebracht zien. Men wil, met zijn zo beperkt gezichtsvermogen, het einde der dingen zien, waarin hun rechtvaardiging gelegen moet zijn.

God heft het leven niet op, ofschoon in dit leven zijn wil niet volbracht maar weerstaan en overtreden wordt. Deed God het wel, dan aanvaardde Hij de nederlaag en Zijn schepping als een mislukking. Hij doet het echter niet. U ziet dus: God aanvaarden betekent deze wereld, dit leven aanvaarden omwille van het resultaat.

Niet het wereldgebeuren, niet de loop van het leven, maar de resultaten van beide, dekken zich met, en rechtvaardigen het geloof in God.

Gods wil der begeerte wordt in deze wereld niet volbracht. Wel wordt de wil des besluits met haar uitgevoerd.

Hier staan we nu voor een dilemma.

a. Gebeuren alle dingen door de wil van God m.a.w.: bepaalt God het eindresultaat, wordt dan ons leven in verantwoordelijkheid, niet illusorisch?

Wanneer tenslotte tóch bereikt wordt en tot stand komt wat God zich had voorgenomen, heeft al ons doen en laten — goed of slecht — dan wel zin?

b. Gebeuren alle dingen *niet* door de wil van God, wordt *niet* bereikt wat God zich had voorgenomen, betekent dit dan iets anders dan de onttroning Gods?

In het eerste geval wordt het leven een toneelvoorstelling en de mens een figurant.

In het tweede geval ontstaat de Chaos.

Zal een gebouw voltooid worden, dan moet er één wil zijn, die de bouw bepalend beheerst. Zijn dat duizend willen, dan komt er niets tot stand.

Wat is de waarde onzer daden?

Ze geschieden in volle persoonlijke vrijheid, maar met beperkte actie-radius. Of ze nu geschieden naar de wil van God of tegen de wil van God — zij zijn opgenomen in Zijn Besluit.

God *doet* het kwade niet gebeuren — het geschiedt dus niet *door* Zijn wil, maar Hij vangt het op en bepaalt de werking van het kwade. Hij vangt de wijzen in hun arglistigheid. Zij hebben verkeerde bedoelingen; zij denken het ten kwade, maar God keert het ten goede. Ieder mens „doet al wat hij wil”, is dus verantwoordelijk voor heel zijn leven, ten volle; hij heeft getoond wat er in hem was; hij heeft zijn gezindheid gefixeerd in daden. De rekening van hetgeen hij aan kwaad bedreef zal hem worden voorgelegd en hij zal die ten volle moeten kwijten of eeuwig onder zijn daden moeten lijden. Iedere mens „doet alles, wat hij wil” en nochtans komt ten laatste alleen tot stand wat God wil. D.w.z.: niet de zondaar bereikt zijn doel, maar God bereikt door de daden van de zondaar heen het Zijne.

Kajafas laat Christus kruisigen om Israel voor de toorn der Romeinen te behoeden. Maar dát wordt niet bereikt: de Romeinen komen enkele tientallen jaren later en verwoesten stad en tempel en verdrijven Israel uit Palestina. Maar God bereikt door Kajafas' daad Zijn doel met de zending van de Christus: de verzoening der wereld.

Ook de grootste zondaar dient de uitvoering van de raad Gods (gelijk Judas) maar zijns ondanks. Hij wordt veroordeeld vanwege de boze opzet van zijn daad, maar de daad zelf dient (vanwege de overwijsheden en overmacht Gods) tot

verwerkelijking van Gods Heilsraad. Wat God in Zijn wijsheid en macht uit de zondige daad voort doet komen, verontschuldigt de zondaar niet het minste. Zijn daad verdoemt hem en verheerlijkt God. Ze verdoemt hem vanwege haar oorsprong en verheerlijkt God vanwege haar resultaat.

God wil niet, dat iemand vergif inneemt. Neemt iemand echter dodelijk vergif in, dan sterft hij door de wil van God, want het is de wil van God, dat dat gif dodelijk is. Hij sterft dus niet naar, maar door de wil van God. Niet krachtens Gods begeerte, maar krachtens een besluit, een wilsbepaling Gods. Niet de dood van die mens is Gods wil, maar het resultaat van die daad.

God wil de dood des zondaars niet. Nochthans sterft de zondaar en dat is niet toevallig, maar door de wil van God, want God heeft bepaald, dat wie zondigt, sterven zal.

De wil des Besluits omcirkelt de vrijheid van de mens, omcirkelt al zijn woorden en daden, maar door kruist die niet. Wel kruisen zich en botsen op het terrein der menselijke vrijheid de wil van de mens en Gods wil der begeerte (Zijn geboden) op elkander.

Als iemand de Wet onderhoudt, handelt hij naar de wil van God.

Als iemand de Wet overtreedt, handelt hij tegen de wil van God. Het resultaat is in beide gevallen tegengesteld. In het eerste geval ontvangt de mens het eeuwige leven; in het tweede geval stort hij in de eeuwige dood. Maar in beide gevallen is door de wil van God, dat des mensen handelen dát resultaat heeft. God heeft bepaald, dat wie gehoorzaam is, eeuwig leven heeft, en wie overtreedt, dat leven derft. Door de wil van God is de eerste behouden en de tweede verloren. De eerste moet God loven omdat Hij zulk een heerlijk resultaat aan de gehoorzaamheid verbonden heeft, de tweede lijdt wroeging, ofschoon God niet anders doet dan hen het resultaat te doen smaken van eigen wil en keus — een wil en keus, die tegen God inging, hij moet in zijn pijn Gods rechtvaardigheid erkennen.

God wil niet dat een trein ontspoord, maar ontspoord een trein, dan geschiedt dat door de wil van God, d.w.z. krachtens de werking van de door God vastgestelde orde, die Hij als God altijd en tegenover ieder handhaaft.

Zou God dat niet doen, dus naar willekeur handelen, dan zou het vertrouwen in Hem onmogelijk zijn; het leven raakte uit zijn banen. Men moet op God aankunnen; Hij moet zichzelf trouw blijven en inderdaad: Hij kan zichzelf niet verloochenen.

Toen Christus met zonde verbonden was — sterker: tot zonde gemaakt was, werd óók Hij in de ban gedaan en stierf.

Ook tegenover Hem handhaafde God Zijn Wet.

God is de Al-machtige, d.w.z. dat Zijn macht aller macht omvat. Hij schakelt elke menselijke of demonische machtsdaad in op Zijn Heilsplan.

Geschiedenis wordt verstaan uit haar eindresultaten. We mogen geen werk beoordelen voordat het klaar is. Er zijn bij God mogelijkheden, die wij niet kennen. Iedere mens is vrij — vrij om te doen wat hij wil — behoudens zijn verantwoordelijkheid voor God. Doch Gods Raad zal bestaan en Hij zal „al Zijn Plan uitvoeren.

Door Gods wil bestaat alles en bestaat het voort.

Al wat schepselen doen is opgenomen in Zijn Werk en dient Zijn doel.

Slechts Zijn wil bepaalt de afloop en het eindresultaat van al wat gebeurt.

Gelukkig dat we weten, dat hoe vaak we ook ingaan tegen hetgeen God van ons begeert, nochtans de wereld in Zijn handen ligt en Hij Zijn voornemen volbrengt. Daardoor is alle roem uitgesloten en blijft niet over dan roem voor God.

L.

Leestafel

HET RAADSEL VAN ONS LEVEN, door Prof. Dr J. H. Bavinck. Uitgave J. H. Kok N.V. te Kampen. Bladz. 107, geb. f 3.50.

Wij ontvingen van dit werk de 3e druk. Het bevat 18 hoofdstukken. Op boeiende en bevattelijke wijze worden de grote levensvragen, die zich vroeger of later aan een ieder met meer of minder kracht opdringen, behandeld. De antwoorden, die de Schrijver geeft, wijzen de weg naar een dankbaar aanvaarden van het vreemde en rijke leven, dat ons als mensen geschonken is. We bevelen dit boekje hartelijk aan. Ouders geeft het uw opgroeiende jongens en meisjes, in wie de grote levensvragen beginnen te werken!

L.

Verbetering

In het Wegwijzend Woord in De Christen van j.l. Vrijdag 5 Aug. vraagt een fout om verbetering:

De Nicolaieten hebben niet gezegd: des te hoger de zon stijgt, des te hoger klimt de genade, maar:

des te hoger de zon stijgt, des te hoger klimt de genade.

WINSCHOTEN

Zondag 31 Juli was het voor onze Gemeente een hoogtijdag. Drie kinderen van onze leden werden op hun belijdenis gedoopt en aan de Gemeente toegevoegd.

Onze Voorganger bepaalde ons bij de droom van Petrus over de reine en onreine dieren. Petrus moest breken met de traditie om alleen het Evangelie te prediken aan de Joden en niet aan de Heidenen. En Petrus brak met de traditie en ging doen wat God van hem vroeg.

Onder ons als Baptisten is het zo langzamerhand ook een soort traditie geworden om niet vóór het 17e of 18e jaar te dopen. En deze drie nieuwe leden waren pas 15 en 16 jaar. Het schijnt dat God met ons ouderen tegenwoordig vaak weinig kan doen en daarom ons door jongeren wil bepalen dat Zijn werk toch voortgang vind. Daarom willen wij vandaag, aldus Ds de Neef, net als Petrus vroeger, breken met een bepaalde traditie en het met hem uitroepen: „Wat verhindert mij om dezen te dopen“?

En zo waren we verheugd dat Tettie Keijer, Trijnie de Jonge en Martinus Lohof gedoopt werden. 's Middags werden ze welkom geheten door onze Ouderling br Knip en vierden we gezamenlijk, jong en oud, het H. Avondmaal.

Dit wilden wij U graag laten weten en wij groeten al onze brs en zrs in den lande en van over de grenzen.

M. H.

ALMELO

ziet terug op de gezegende dagen die zij heeft gehad in de afgelopen maanden van dit jaar.

Begon zij op 2 Jan. met een doopsbediening van twee zusters en twee broeders, nadat deze hun belijdenis hadden gedaan, ging de Heere door met zijn zegeningen en op 3 Juli waren het vier zusters en twee broeders, die zich overgaven aan Hem en met Hem een nieuw leven wilden beginnen. Deze zes werden gedoopt in de avonddienst. Het kerkgebouw was bijna te klein en bij het avondmaal waren ook zeer veel brs en zrs aanwezig, zodat deze dag dan ook zeer hoopgevend was.

De 17de Juli was het weer een gezegende dag' toen weer een zuster en broeder in het watergraf afdaalden en weer opstonden met de overtuiging dat zij de wil van onze Heiland hebben gedaan en nu met Hem en zijn gemeente verenigd zijn.

Zo zien we dan weer dat, al leven we in een wereld vol van vermakelijk-

heden en al probeert men op allerlei manieren het Christen zijn in de weg te staan, onze Heiland toch doorgaat met het overwinnen van deze wereld en dat als Hij komt, Hij hier velen zal vinden die Hem trouw zijn gebleven. Zo gaan wij dan moedig voorwaarts en geloven en vertrouwen dat er nog vele zegeningen zullen volgen.

H. H. SCHOLTEN, Secr.

Onze tentoonstelling in Londen

Als we zeggen: onze tentoonstelling dan menen we wat we zeggen. Het was immers een tentoonstelling van het wereldomvattende zendings- en evangelisatiewerk van het wereldbaptisme en daar behoren wij ook bij. Er viel daar heel wat te bewonderen. Veel was groot en groots van opzet en uitvoering. b.v. wat de stands van de Amerikaanse en de Engelse Zending ons lieten zien. Canada en Nieuw Zeeland mochten er ook zijn. Andere Baptisten Unies deden het wat bescheidener. Nederland liep tussen groot en klein in. Met het beschikbare materiaal hebben we er van gemaakt wat er van te maken viel. We streefden er in onze opzet naar een beeld te geven van *wat we zijn* (en hebben) en van *wat we willen*. Dat daarbij een sterk accent kwam op de jubileumactie voor 't Zuiden en ons werk op de Zuid Hollandse Eilanden, ligt voor de hand. Graag zeggen we nu allen dank die materiaal instuurden voor ons gezamenlijk werk. Daarbij ontpopte br Linthout van Utrecht zich als een waar kunstenaar met zijn olieverf schilderij van Renderloo. En als U landkaarten nodig hebt of wilt laten vergroten dan moet U bij br J. van Oosten zijn in Treebeek. Allen hartelijk dank voor het gezonden materiaal. Maar de broeders Lindhout en van Oosten zij bizondere dank gebracht voor het vele werk dat ze daarbij hebben verricht. Zij hadden een groot aandeel in het welslagen van de opzet, en dat zij hier met erkentelijkheid gezegd.

We zijn nu bezig met het terugzenden van het nog bruikbare fotomateriaal. De afspraak was dat U op de achterzijde zou zetten: Terug aan.... Verschillenden hebben dat gedaan, anderen niet. Die het deden ontvangen hun foto's dezer dagen terug. De andere foto's gaan naar ds Jansma voor het Uniearchief. En daarmee is dan ook deze zaak weer afgedaan.

Hartelijke groeten,
H. JUT.

Bapt. pastorie, Nieuwe Pekela.

Advertentiën

Mr. en Mrs. Samuel W. Taylor hebben de eer U kennis te geven van het huwelijk van hun dochter

Esther Marie

met

Ninke Bandstra

op Vrijdag 19 Augustus 1955 D.V. om half acht 's avonds in de Linden Baptist Church te Columbus, Ohio, U.S.A.

Toekomstig adres: Baptist Seminarie 3040 W. Washington Blvd., Chicago 12, Ill., U.S.A.

30 Aug. a.s. hopen, zo de Heer wil, onze geliefde Ouders en Grootouders

H. B. de Ruijter

en

J. A. de Ruijter—van Ewijk

hun 50-jarig huwelijk te gedenken.

Hun dankbare kinderen
en kleinkinderen,

Den Haag:

F. de Ruijter
P. M. de Ruijter—Suvaal
Jeanne
Nellie
Fredie

Pretoria:

H. F. de Ruijter
Chr. de Ruijter—Roosa
Frans
Henk.

Den Haag, Aug. 1955.

GEMEENTEN:

Maak van de September-maand een goede inzet tot een levendige Evangelisatie door middel van

„De Zaaier“

Het September-nummer — ook verlicht met kijkjes en kiekjes van achter het ijzeren gordijn — is weer heel geschikt om in grote partijen te verspreiden.

Wij willen met Uw bestelling nog graag rekening houden en bij uitzondering kan het deze keer nog tot a.s. Maandag betreffende het fraaie September-nummer.

Kom, aan de slag en de bestelling fluks naar de administratie, Dalweg 77, Arnhem.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds J. Reiling, Norgeweg 39, Haulerwijk - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

De vrucht der verdrukking

Wij roemen ook in de verdrukkingen.
Romeinen 5 : 3.

Dat een kind van God roemt in de hoop op de heerlijkheid Gods spreekt vanzelf. Het kan niet anders, of zijn hart wordt geregeld weggetrokken uit het heden naar de glorie van Gods toekomst. Hij leeft voor die toekomst, die de drijvende kracht is van zijn heden.

Maar dat heden is toch ook niet voor niets. Het is niet zo, dat de vrede met God door onze Heer Jezus Christus het tegenwoordige leven waardeloos maakt, omdat eerst de toekomst het echte leven zal brengen. God wil niet, dat één stuk van ons leven verloren tijd is. Ook het heden heeft z'n positieve betekenis in de bedoeling, die God met ons leven heeft.

Hoezeer dit heden positieve betekenis heeft, blijkt wel daaruit, dat wij niet alleen in de hoop op de heerlijkheid Gods roemen, maar ook in de verdrukkingen. De verdrukkingen toch worden in het leven van het geloof licht gezien als een lastig aanhangsel, dat er wel is maar eigenlijk niet moest zijn. Maar zij zijn niet zonder zin: wij kunnen er zelfs in roemen.

Het geloof onder druk

Met het geloof beginnen de verdrukkingen. Wie in Christus is, deelt in Zijn kruis. Dat kruis is er elke dag en onder de meest verschillende gedaanten. Niemand, die God liefheeft, wordt dit kruis bespaard. Want in en om ons is nog de

wel geslagen, maar nog niet geliquideerde macht der duisternis. Waar God Zijn intrede doet, zet de Boze zich tot de tegenaanval. Waar de Geest het geloof wekt, plaatst de Tegenstander dit geloof onder druk.

Het is helemaal niet gezegd, dat deze druk steeds de vorm aanneemt van openlijke vijandschap of zelfs vervolging. Ook de druppel holt de steen uit en in ons rustige leven nemen doorgaans de kleine verdrukkingen een veel grotere plaats in dan de grote. Gemeen hebben zij dit, dat ons geloof onder een druk wordt geplaatst, die beoogt het geloof uit ons leven weg te vagen.

De macht der weerloosheid

Zo ergens, dan wordt in de verdrukking openbaar, dat wij 't geloof niet van onszelf hebben. Het is geen prestatie van hoofd of hart, dat wij geloven. Het is genade. Want wij kunnen het niet verdedigen. Ook niet in de verdrukking. Ja, juist dan niet. Wie dan wil stand houden in eigen kracht is meteen verloren. Hem ontnemt de druk het geloof.

De verdrukking openbaart ons onze eigen zwakheid. Maar zij openbaart nog veel meer, dat in deze zwakheid van ons de kracht des Heeren wordt volbracht. Onze eigen weerloosheid is onze grootste kracht: ons leven wordt tot een openbaring van de kracht Gods. Dat is de macht der weerloosheid, die in de verdrukking openbaar wordt.

Daarom werkt de verdrukking volharding uit. Zij ontdekt ons het geheim van het stand houden in het geloof. Zij drijft ons meer uit naar Hem, door Wiens genade wij geloven. Zij doet ons Hem kennen als de onuitputtelijke Bron der volharding.

Getraindheid

Met dit uit de sport zo bekende woord omschrijven wij het woord: beproefdheid, dat Paulus gebruikt. Het leven van het

geloof in de verdrukking is een leven bij het wonder der volharding. Dit wonder der volharding wordt ons zo tot een voortdurende ervaring in ons leven. Het keert telkens weer en diept de bedding van ons Godsvertrouwen steeds meer uit. Steeds dieper leren wij de macht der weerloosheid kennen, waarin de kracht Gods wordt volbracht. Zo rijpt de getraindheid des geloofs als een schone, in strijd, gebed en overgave ontvangen vrucht.

Steeds meer leren wij onze kracht van Hem te verwachten. Steeds meer ontdekken wij ook deze kracht. De blijdschap om Hem wordt meer en meer de toon van ons leven. Hij, die ons riep, blijkt getrouw.

Hoop

De beproefdheid werkt hoop, zegt Paulus. Daarmee is de cirkel gesloten. Ook het leven der verdrukking is een leven in hoop. Ja, eerst de verdrukking verleent diepte aan ons hopen op de heerlijkheid Gods. Daardoor immers wordt ons eigen leven tot het schouwtonel van Gods overwinningen en leren wij, dat God de getrouwe is, Wiens plannen niet falen.

Deze hoop heeft niets lijdelijks. Zij behoeft niet al ons leed te verzachten, zoals het gezang zegt. Zij is er geen tegenwicht tegen, dat ons op de been moet houden, maar wordt juist door de verdrukkingen in ons leven gebracht. Zij is een hoop, gedragen door de sterke blijdschap der persoonlijke ervaring.

Deze hoop is evenmin subjectivistisch. Zij heeft haar oorsprong immers niet in de mens, maar in de kracht Gods. Maar zij wordt beleefd als de schone vrucht der verdrukkingen.

J. R.

Losse Schakels

Billy Graham's aanwijzing Op het j.l. gehouden Wereldcongres van de Baptisten Wereldalliantie heeft de bekende Evangelist Billy Graham een toespraak gehouden over het onderwerp „Kroont Hem als aller Heer” en zei daarin o.a.:

„Baptisten zijn bij uitstek geschikt om de wereld het Evangelie te brengen, indien... En dan noemde hij zes „indiens”, indien ze de autoriteit der Schrift erkennen;

indien ze Christus' verzoenend werk in hun prediking centraal stellen; indien ze de eenvoud van hun godsdienstige samenkomsten bewaren; indien ze overtuigd zijn van de dringende behoefte aan hun Boodschap;

indien ze evangeliseren als hun voornaamste opdracht beschouwen; indien ze gewillig zijn om vervuld te worden met de Heilige Geest.

Hij geloofde dat we leven in een tijd, waarin de gemeente tot de aanval moet overgaan.

Sprekende cijfers In verband met de Jubileumssamenkomst van de Baptisten-Wereldalliantie zijn ons enkele malen cijfers onder ogen gekomen. Cijfers worden graag gegeven en bekeken omdat ze een zekere maatstaf vormen voor de beoordeling van de toestand waarin een gemeenschap zich bevindt en van haar levenskracht. De gegevens in cijfers, die het „Bureau voor de Statistiek” uit geeft, worden met belangstelling gelezen. Ze geven wegwijzing. — Wat nu de Bapt. Wereldalliantie aangaat, zo is er op gewezen, dat bij de oprichting van dit Wereldverbond er circa 6.250.000 Baptisten waren en dat men er, bij het vijftigjarig jubileum er rond 20.000.000 teld. Dat betekende dus dat het aantal Baptisten in de laatste vijftig jaren verdrievoudigd is. Inderdaad een opvallend sterke groei, en de gegevens uit de verschillende landen gewagen van een doorgaande expansie der Baptistische beweging. — Het baptistisch werk in Nederland is bij deze ontwikkeling niet ten achter gebleven. Wij telden in 1905 20 gemeenten met 1355 leden en vijftig jaar later zijn het 50 gemeenten met 7450 leden. Het ledental is dus de laatste halve eeuw $5\frac{1}{2}$ maal zo groot geworden. Deze groei verwondert ons, want hoe ongeschikt waren wij, hoe gering onze hulpmiddelen en hoe vaak hebben wij ons onze roeping onwaardig gedragen! Het is de Boodschap geweest, die God gezegend heeft. Hij heeft zich aan

Zijn Woord gebonden en dat Woord is het, dat onze broeders, — zelf er door gegrepen en bewogen, gepredikt hebben. God geve ons de genade om dat Woord onverkort en onverminkt te blijven uitdragen!

Kerk-dagen Ook in ons land zijn zo lang-dagen zamerhand de Kerkdagen, die al enkele jaren in Duitsland gehouden worden, bekend geworden. Het zijn ontmoetingen van duizenden uit Oost- en Westzone. Verschillende Protestantse Kerken zijn erin betrokken. — Hier in ons land heeft men ook wel eens gedacht aan de mogelijkheid soortgelijke dagen te organiseren. In Engeland wordt het ook overwogen en leest men in de religieuze pers het pro en contra. Men wijst er vooral op, dat de Duitse Kerkdagen zijn voortgekomen uit de talrijke Bijbelkringen, die men in Duitsland telt. De Kerkdagen hebben er een soliede achtergrond. Men kan verzekerd zijn van de intensieve belangstelling in de bijbelse Boodschap bij vele bezoekers. Mag men in andere landen van deze veronderstelling uitgaan? Zouden in Nederland duizenden voor een week samenstromen in een onzer steden om een bijbels onderwerp te horen behandelen? Is er in ons land reeds zulk een krachtige begeerte bij de gelovigen uit onze vele Kerken om elkander eens te ontmoeten rondom de open Bijbel? Zouden wij ons hier niet gauw dogmatisch vastpraten? — Dan wijst men in de discussie in Engeland ook op het Duitse organisatietalent. De Engelsman is individualist; minder afgestemd op massale ondernemingen. Hoe zou dat bij ons zijn? Er is zeker niets op tegen geestelijke arbeid te doen op een wijze, die elders goede resultaten voortbrengt, maar de vooronderstellingen, die daar het slagen verklaren, moeten dan ook hier voorhanden zijn. — Op zichzelf lijkt het ons een kostelijk ding, de christenen van Nederland gedurende een week geschaard om de Heilige Schrift, samen luisterende naar en sprekende over haar Boodschap.

Het geluk- kige leven In zijn bekend werk over 1 Korinthe 13, zegt de Schrijver Henry Drummond o.a.:

„Ik heb zowat alle mooie dingen gezien, die God gemaakt heeft; ik heb zo ongeveer alles genoten, wat God de mens aan genoegens bereid heeft, maar wanneer ik terug kijk in mijn leven, dan zijn er een vier á vijf ervaringen, die daar ver boven uitsteken. Het was in wanneer ik zwakke wijze de liefde van God nabootste; een geringe daad van liefde bewees. Het bleek dat deze dingen alleen voor heel het leven van blijvende waarde zijn. Al het andere gaat voorbij”.

Aanvaardbaar Oordeel Velen van onze lezers zullen de naam Dr

Weatherhead kennen. Hij schreef boeken over psychologie en godsdienst, die, in het Nederlands vertaald, ook hier veel gelezen werden. Zijn beschouwingen over de Evangelie-verhalen hebben zeker niet alleen de instemming van hen, die met genoeg zijn waarderend oordeel over de arbeid van Dr Billy Graham kennis nemen. Dr Weatherhead is Methodist en was dit jaar President van de Algem. Verg. van de Engelse Methodistengemeenten. In zijn openingsrede zei hij o.a. over Billy Graham:

„Wat Billy Graham aangaat, die ik heb ontmoet, horen spreken en met wien ik een onderhoud had, zo kan ik met elk van zijn uitspraken niet ten volle instemmen, maar ik dank God voor deze oprechte ootmoedige dienaar, die kan wat ik niet kan en dié mensen winnen, die ik niet kan bereiken. Welk een schrikkelijke verantwoordelijkheid zou ik op mij laden, wanneer een van „deze kleinen”, die dan wellicht slechts een gemoedsbeweging onderging in Harrigay of Wembly, mij de theologie van Graham hoorde misprijzen en deze misprijzing zou gebruiken om geen discipel van Jezus te worden!”

Dr Weatherhead ging verder:

„We moesten eens opnieuw gaan lezen wat Jezus zegt van hen, die de kleinen een aanstoot geven en de deur van het Koninkrijk sluiten voor zulken, die hoe aarzelend en om welke reden ook, proberen de weg daarheen te vinden”.

Deze opmerkingen van Dr Weatherhead doen ons denken aan hetgeen volgens een oorgetuigenverslag, een vrijzinnig predikant in den lande in een preek, gehouden op de Zondag na de meeting 't vorige jaar in het Amsterdamse stadion gehouden, met waardering getuigde van Billy Graham's arbeid, ofschoon er aan toevoegende: „Mij zou hij in dat net niet gevangen hebben”. We verstaan dit beter dan de houding, die verschillende kerkelijke autoriteiten in Duitsland hebben aangenomen inzake de samenkomsten van Billy Graham bij onze Oosterburen.

Zinkende Cijfers Het aantal leerlingen van Zondagsscholen daalt in vele landen. Men zoekt naar de oorzaken. Deze worden ten dele gevonden in de fluctuerende bevolkingstoename. Voor de jongste wereldoorlog daalde het geboortecijfer, na dien steeg het weer. Sommigen geloven dat er niet geheel te recht gesproken wordt van een „jeugdprobleem”, maar het meer de ouderen zijn, die een probleem vormen. Er zijn oudere mensen, die een mooie kerkbank, zonder krassen en kerven, belangrijker vinden dan de jonge mensen, die des Zondags hun tijd verdrijven en hun energie verspillen met deze bezig-

heid. Nu zijn dergelijke jeugd-handelingen niet goed te keuren, maar wanneer ze onze houding tegenover de jeugd gaan bepalen moeten we onszelf gaan herzien. Elk ding kost zijn prijs. Wie die niet betalen wil, wint geen zielen. Gebroken stoelen en gekerfde banken hebben we er voor over waar het erom gaat een nieuw geslacht voor de Heer te winnen. Natuurlijk: liever houden we onze stoelen heel en onze banken keurig in de lak, maar, als de duivel

denkt ons daarmee te krijgen en de jeugd te ontfutselen, dan vergist hij zich. Als het erom gaat kan hij de kerk cadeau krijgen als wij de zielen maar winnen. Wordt de strijd om de jeugd zwaarder, het is voor ons geen reden om terug te trekken, maar om ons te laten gorden met meer kracht uit de Hoge. Tot geen prijs retireren. We willen van tactiek veranderen, op andere wapens overgaan maar 't verliezen? Neen! Nooit!

L.

IN EN OM DIE BIJBEL

Het boek Prediker

Hoofdstuk XI (vervolg)

De psalmist heeft eens deze woorden gesproken: „ik loof U, omdat ik op een heel vreselijke wijze wonderbaarlijk gemaakt ben.... Mijn gebeente was voor U niet verholten, als ik in het verborgene gemaakt ben en als borduursel gewrocht ben, in de nederste delen der aarde.”

Evenmin als de mens iets weet van de wind (zie vorig artikel het slot) of van het proces pas genoemd, evenmin weet de mens iets van hetgeen God in de toekomst zal doen. Toch mag deze onwetendheid ons niet verleiden tot slapheid, integendeel. Wij worden opgeroepen onze door God gegeven taak te volbrengen. Met een beeld weer aan de landbouw ontleend — hoe kan het ook anders? Israel leefde hoofdzakelijk van landbouw en heeft zich eerst na de ballingschap op de handel toegelegd — wijst ons Prediker op onze arbeid.

„Zaaï uw zaad in de morgenstond en trek uw hand des avonds niet af.” Gelijk de boer werkzaam is van de vroege morgen tot de late avond, also zullen ook wij „de dag plukken”, ons beijveren!

In het zweet uws aanschijns zult gij uw brood eten.

* *

De Heer sprak eens: Ik moet werken, de werken Desgenen, die Mij gezonden heeft, zolang het dag is; de nacht komt waarin niemand werken kan! Laat ons werken in ons dagelijks beroep, laat ons ook werken in de dienst van de Heer zolang het dag is! Grijp toch de kansen door God u gegeven! Uw arbeid zal, zo ze in de Heer is geschied, niet ijdel wezen! Ook in die zin zouden we kunnen zeggen: „werp uw brood uit op het water!” Zaaï van de morgen tot de avond. Laat uw licht schijnen, getuig van Hem, die voor u stierf! Laat de uitkomst aan Hem over. Wij kunnen zaaïen, planten en nat maken, de wasdom komt van Hem. Wij weten niets van de uitkomst, van het resultaat van

ons werken. Dat moet ons niet doen besluiten: „ik doe maar niets, want ik weet niet of het wel wat oplevert”. Omdat we de uitkomst niet weten moeten we geen gelegenheid ongebruikt laten voorbijgaan.

„Want gij weet niet, wat recht wezen zal”, d.i. wat slagen zal, of dit of dat of dat beide tezamen goed zijn zullen.

Wij hebben de belofte dat de Heer Zijn Woord zegent, het zal niet ledig wederkeren en daar Hij ons tot Zijn getuigen heeft gesteld, daar mogen we ook verwachten, dat hetgeen wij in Zijn naam doen, door Hem gezegend zal worden.

Vers 7—10

Prediker prijst het leven. Het licht is zoet, doch al leeft de mens ook vele jaren, het levenslicht wordt eens als een lamp gedoofd. De dagen des doods, de dagen der duisternis komen ook. De dagen, dat de mens in het graf ligt, zullen vele zijn en het getal der dagen zijns levens zullen ze overtreffen. Dan zal het gehele leven blijken „ijdelheid” geweest te zijn, „al wat gekomen is, is ijdelheid”. Dan beluisteren we weer de grondtoon van het gehele boek: ijdelheid!

Omdat de dood eens komt, roept Prediker de jeugd op het leven te genieten. Door het gehele boek heen hebben we die oproep gehoord. In het bijzonder wordt het woord tot de jeugd gericht: „verblijd u, o jongeling, in uw jeugd”. Dat is stellig een woord, dat bij de jeugd in de smaak valt. Is het leven niet een gave Gods? Het schoonst echter is het leven, als het staat in het teken van de Heer dienen. Wij denken aan een jonge Samuel, of een Obadja die het getuigen kon: „ik nu dien de Heere van mijne jeugd aan”.

Prediker gaat voort en zegt: „laat uw hart zich vermaken in de dagen

uwer jongelingschap, en wandel in de wegen uws harten, en in de aanschouwing uwer ogen”. Toch wordt hier niet aangespoord tot een roekeloos „zich uit leven”, de volgende woorden bewijzen dat. Nergens wordt trouwens in dit boek aangespoord tot een ongebreideld levensgenot. Zeker, zullen er vele jongelieden gevonden worden, die jagen naar genot! Velen zullen de begeerten, die in 't hart opkomen willen bevredigen, doch daar komt het grote woord, dat de beperking inhoudt:

„weet, dat God om al deze dingen, u zal doen komen voor het gericht”.

Dit bijbelboek wijst heen naar God. Prediker is een man die God vreest, ook in zijn worsteling met levensraadselen, ook in zijn pessimisme! Reeds in het 1e hoofdstuk (vs 13) werd God genoemd. Prediker ziet het levensgenot als gave Gods; „ik heb ook gezien, dat zulks van de hand Gods is” (2 : 24). God in de hemel (5 : 1) Vrees gij God (5 : 6). Ook de gedachte aan het gericht, was al eerder uitgesproken: „ik zeide in mijn hart: God zal de rechtvaardige en de goddeloze oordelen” (3 : 17). Prediker spreekt niet over het „wanneer” van dit gericht. Het is merkwaardig, dat hij geen boetepredikaties houdt tot de jeugd. Geen lange lijst van geboden of verboden, alleen de herinnering aan God, de Rechter. Augustinus sprak: „heb God lief, en doe dan wat ge wil”.

Het 10e vers luidt in de vertaling van Dr H. Th. Obbink: „Weer het verdriet uit uw hart, houd de kwalen van uw lichaam weg, want jeugd en jonkheid zij slechts een ademtucht”.

Ook in onze tijd is het de jeugd, die voor gezondheid ijvert, „aan sport doet”, om fit te blijven. Laat de jeugd zich verblijden, want de tijd van jong-zijn is zo spoedig voorbij.

De jeugd en de jonkheid is ijdelheid, is als een wind!

D. SLORT.

Waak op, o Geest der eerst' getuigen!

Draag de Goede Tijding uit door te evangeliseren met „DE ZAAIER”

Nóg kunnen wij u aan een partij van het fraaie September-nummer helpen, als u het meteen even aan de administratie, Dalweg 77, Arnhem laat weten: „Ook wij doen mee en bestellen hierbij nog een extra partij”.

Hengelo, bakermat van het Baptisme in Twente

II

Uit de crisis in de Gemeente van Gedoopte Christenen, die tot uiting kwam in de jaren '16 en later ontstond in 1919 een nieuwe gemeente. Hoe smartelijk deze crisis ook is geweest en hoeveel ernstige gevolgen zij ook heeft gehad, de geschiedenis van deze nieuwe gemeente is een geschiedenis van zegen en groei. Het is deze gemeente geweest, die de bakermat was van het Baptisme in Twente. Van haar is de expansie uitgegaan naar Almelo en Enschede, waaraan de daar thans bestaande gemeenten hun oorsprong danken.

De periode-Varenhorst

Met de voorgeschiedenis en de wording van de jonge gemeente is onlosmakelijk verbonden de naam van br Gerrit Varenhorst. Onder zijn leiding waren reeds voor 1919 de uitgetreden en begonnen regelmatig bijeen te komen in de woning van de familie Drent, de ouders van wijlen br H. Drent. Naast bijbelbesprekingen op de Zondagmorgen hield men ook vergaderingen, waar zaken van arbeid en organisatie besproken werden. Spoedig werd de woning van de familie Drent te klein maar een gebouw van de Ned. Katoenspinnerij, door de directeur kosteloos afgestaan, bracht uitkomst.

Het spreekt vanzelf, dat ook de vraag, of moest worden overgegaan tot gemeentevorming de aandacht trok. Deze vraag was niet eenvoudig, want onder de bezoekers van de bijeenkomsten waren ook verschillende die nog lid waren van de Gemeente van Gedoopte Christenen. Men wilde deze broeders en zusters niet bewegen zich van die gemeente los te maken. „We willen”, zei Varenhorst: „geen scheuringen maken. Ieder moet voor zichzelf uitmaken, wat hij doen wil”. In eerste instantie kwam men niet verder dan een verzoek aan de Unie-Commissie tot advies en hulp. Dit verzoek werd ondertekend door ongeveer 100 personen en het laat zich gemakkelijk uitrekenen, dat velen hiervan tot de niet uitgetreden behoorden. De gemeente echter, die niet bij de Unie was aangesloten, wenste geen bemiddeling van de Unie, zodat er geen ander resultaat werd geboekt dan dat de uitgetreden besloten tot gemeentevorming over te gaan. Hierbij werden echter drie voorwaarden opgesteld, waaraan de leden dezer nieuwe gemeente moesten voldoen:

1. zij moesten zuiver staan tegenover de „oude gemeente”
2. zij mochten geen contributieschuld aan deze gemeente hebben
3. zij moesten, als door woorden of daden haat en nijd was getoond, dit bejlijden en daarvoor vergiffenis vragen.

Zo kwam op 8 September 1919 de Baptiste Gemeente tot aanzijn. Van het voorlopig bestuur werd br Varenhorst voorzitter en eveneens van het definitieve bestuur, dat enige weken later werd gekozen. Hij heeft de gemeente in deze functie met grote wijsheid en trouw geleid en gediend. Nog heden wordt aan hem met respect teruggedacht in Hengelo. Hij was een gewaardeerd en graag gehoord prediker. Hij was bovenal een bescheiden en deemoedig man, die wist, dat zijn voornaamste taak daarin bestond zich zo spoedig mogelijk overbodig te maken en zijn plaats af te staan aan een voorganger. Dat heeft hij gedaan, eerst in Hengelo en later in En-

schede en Almelo. De situatie in Hengelo was anders dan in vele andere plaatsen en Varenhorst was dus geen pionier zoals wij ze uit de eerste geschiedenis van vele gemeenten kennen. Maar in de rij der broeders, die in 't verleden voor de gemeente op de bres hebben gestaan, hoort hij thuis.

1919—1923

De gemeente begon met 77 leden. Dit aantal en de activiteit, door de leden betoond, brachten mee, dat twee zaken vanaf het begin de aandacht vroegen: het bouwen van een kerk en het beroepen van een voorganger. Wel kon de gemeente reeds vanaf Juli 1920 beschikken over het gebouwtje „Rehoboth” aan de Oversteweg, maar nauwelijks een half jaar later zijn beide zaken reeds in bespreking. Aangezien met beide veel geld gemoeid is, zal het niet verwonderen, dat de penningmeester in dezen een centrale figuur is. En inderdaad heeft br M. Stenvers, toen en nog vele jaren later de schatbewaarder der gemeente, zowel voor de kerkbouw als voor het beroepen van een voorganger zeer geijverd.

Het laatste kon het eerst verwezenlijkt worden. Midden 1921 was het financieel mogelijk een voorganger te beroepen en de gemeente besloot dit voorrang te geven boven de kerkbouw. Dat dit laatste echter niet naar de achtergrond werd geschoven bewijst wel het feit, dat in 't voorjaar van 1922, nog voordat een

Brandend nieuwsgierig

ben ik naar het resultaat van verleden Zondag. Ik bedoel: het financieel resultaat. Hebben jullie een kleine inzameling voor het Oostenrijks Renderloo gehouden? U weet, die 1000 Baptisten willen zo graag zo'n jeugdhuis, maar hebben geen geld. Toen zeiden we in de rest van Europa: laten we ze helpen. De man (en de vrouw) een dubbeltje en ze krijgen hun huis.

Paste het verleden Zondag niet? Niet zo erg, 't is zo weer Zondag. Komt, waarde en eerwaarde en weleerwaarde broeders, stapt over uw bezwaren heen en houdt die kleine inzameling. Is er ooit een mens arm geworden van geven? Onmogelijk.

Ik kom er nu niet weer op terug. Ja, driemaal zou scheepsrecht zijn, maar u hebt het tweemaal gehoord en zo kan 't wel.

Wat is 't eigenlijk, een dubbeltje. Wat koop je er voor? Blijde Oostenrijkers, een blij hart. Dus nu Zondag bij de deur die collecte en de penningmeester zendt het dadelijk naar br Jansma, Arnhem. Allen gegroet! En bedankt!!

HUIZINGA,
Voorz. U.C.

ver van dit artikel een fase in de geschiedenis der gemeente Hengelo, waarvan hij ooggetuige is geweest. Hier dringen zich vele herinneringen naar voren, die eigenlijk naast de door br Ter Braak beschreven feiten om een plaats in dit artikel vragen. Herinneringen aan de voormannen der gemeente vanaf 1919, die toen nog in leven waren: Varenhorst, J. Stenvers, M. Stenvers, H. ter Braak, J. H. Kruidhof, wier namen reeds lang geschreven zijn in het boek des Levens, K. Drent, A. J. Dijkhof, voor kortere tijd van hun post geroepen, D. ter Braak, H. Brouwer, J. Kuiper, en vele anderen, thans nog in leven.

Deze en vele andere herinneringen bepalen het beeld, dat bij mij leeft van de gemeente te Hengelo. Maar het meest wordt dit beeld bepaald door het feit, dat Hengelo de gemeente is, waar ik de Heer heb gevonden en ben gedoopt. Terugdenkende aan deze jaren ben ik mij bewust geworden, hoeveel de gemeente in het leven van een mens betekent, ook zonder dat dit altijd wordt beseft.

Na de oorlog

Het schrijven van geschiedenis, die men zelf mee heeft beleefd, is een hachelijke zaak, en niemand zal mij, hoop ik, kwalijk nemen, dat er aan de periode 1932—1945 maar zo weinig woorden zijn gewijd.

Na de oorlog vertrok in Dec. 1945 Ds K. Reiling naar Rotterdam. Hij werd opgevolgd door Ds Hardenberg van Leeuwarden, die in 1953 naar Melbourne, Australië, vertrok. Hem volgde op Ds F. E. Huizinga, tweede zoon van wijlen Ds J. Huizinga.

Daarmee zijn wij zo dicht tot het heden genaderd, dat er niets te vertellen is, wat niet ieder weet. Zodra dat punt bereikt is, eindigt de taak van de geschiedschrijver. Twee punten nog vragen om een paar woorden afzonderlijk.

Borne

In het voorafgaande is met geen woord gerept van de arbeid te Borne. Toch begon deze arbeid reeds in de eerste jaren der expansie. In 1927 werd daar als eerste begin der arbeid een wekelijkse bidstond ingesteld. Deze arbeid is gestaag voortgezet. Eerst in een particuliere woning en later in een zaaltje, dat de firma Spanjaard beschikbaar stelde, werd gepredikt en gewerkt. Tot een groot werk is het in Borne nog niet gekomen, hergeen mee ligt aan het feit, dat Borne naar verhouding slechts weinig immigranten van elders heeft getrokken. Nadat tweemaal een colporteur huisbezoeker in Borne had gewerkt, heeft Hengelo in 1953 voor dit werk een voorganger beroepen, die nog in Borne werkzaam is: Ds H. Ploeger.

Bouwen en verbouwen

Na de kerkbouw in 1923 horen we lange tijd niets meer van bouwactiviteit in de gemeente te Hengelo. Wel werd in Almelo en Enschede vergaderingruimte gehuurd en later in Almelo een kerk gebouwd, maar de kerk in de Jacob Catsstraat was op de groei gebouwd en kon een behoorlijke tijd mee.

Het eerst was de jeugdzaal aan beurt. In het midden van de dertiger jaren groeide de jeugd er uit. Ruimte om een grotere zaal te bouwen was er slechts, wanneer tenminste twee huizen met bijbehorende tuinen in de er achter gelegen Tollenstraat werden aangekocht. Dit geschiedde en de bouwplannen konden doorgang vinden. In 1937 verrees de tegenwoordige jeugdzaal.

Reeds in 1938 werd gesproken over het vergroten van de kerk, maar door de onzekerheid der tijden kwam het niet tot concrete plannen. Ook na de oorlog kon hier niet direct aan worden begonnen en zo heeft het tot 1954 moeten duren, eer het Kerkgebouw kon worden uitgebreid en verfraaid.

De toekomst

van de gemeente te Hengelo is, evenals die van de andere gemeenten, onbekend. Toch bekruipt een mens de lust om, na geschiedenis en groei der gemeente de revue te hebben zien passeren, een blik in de toekomst te slaan. Zal de gemeente nog meer uitgroeien? Zal binnen afzienbare tijd een derde voorganger beroepen moeten worden, omdat de twee van nu het werk niet meer af kunnen?

De toekomst der gemeente is de toekomst des Heren. Voor de komst van Zijn Rijk leeft en werkt de gemeente, ook die te Hengelo. Daarom heeft zij altijd werk in overvloed. In een wereld, die meer en meer vervreemdt van het Rijk van Christus, mag zij staan en getuigen, dat alleen Christus' heerschappij verlost en bevrijdt. Dat is een grootse taak en een boeiend perspectief voor de toekomst.

J. R.

Van het Zendingsfront

Zr Fenny Vorstveld schrijft over een „Openluchtsamenkomst in Pimu”.

„Al enige tijd hadden we geveld, dat er een grote behoefte bestond aan zulke diensten. Als het de dag van de „Kola e Njambe”, d.w.z. feest van God, de viering van het Heilig Avondmaal was, kwamen de mensen van heinde en ver.

Maar op de gewone Zondagen hadden we in de kerkdiensten slechts mensen van de B.M.S. post en wat Gemeenteleden uit de naaste omgeving.

Herhaalde oproepen om de Zondagsdiensten beter te bezoeken, hadden niet veel resultaat.

En daarom besloten de zendelingen om een Openluchtsamenkomst te houden inplaats van de dienst van vier uur in het eenvoudige dorpskerkje.

Ons plan was om naar de „Secteur” te gaan, want van een Dorpscentrum kun je hier heel moeilijk spreken. U moet n.l. weten, dat men hier in groepjes van drie tot zes hutjes woont. Dan weer volgt een stuk oerwoud en vinden we opnieuw hutten.

De „Secteur” echter heeft een grote, open ruimte. Hier is de gevangenis. Hier woont ook de Congolese rechter, die te Pimu door de Staat als zodanig erkend is.

Terwijl we nog op weg waren en reeds een flinke schare mensen achter ons hadden, omdat we steeds bij elke paar hutjes riepen „Doani”, Komt allen, hoorden we opeens, het geluid van de tam-tam en zingen. De lokkende uitnodiging tot de dans en het drinken van palmwijn.

We passeerden n.l. het beruchte centrum, waar men palmwijn maakt en verkoopt voor ongeveer vier cent per grote kop. Veel ellende brengt dat drinken van palmwijn met zich mee.

We arriveerden op de bewuste plaats en hoorden in de verte de tam-tam nog.

Het Opperhoofd Elipa begroette ons zeer vriendelijk en riep de mensen op om te komen. Men zegt, dat deze Elipa meer dan acht vrouwen heeft.... De leiding van deze dienst had onze oudste Verpleger. Hij bepaalde zijn gehoor bij de gelijkenissen van het verloren schaap en het penningske der weduwe.

Er werd met aandacht naar hem geluisterd. Hoe het gehoor er uitzag? Velen waren schaars gekleed, terwijl de kinderen zonder iets te dragen wat rondliepen.

Ook Elipa luisterde en probeerde zelfs mee te zingen. Ik ben er niet zeker van of hij wel goed lezen kan.

Na afloop van de dienst vroeg hij om een Gezangboek en een Bijbel.

Van ganser harte hopen en bidden we, dat God deze Openluchtsamenkomsten zal zegenen, zodat velen de blijde Boodschap zullen horen, dat Jezus werd geboren om ook Congolese zondaren te redden en zalig te maken”.

Tot zover onze zuster. Zij laat U allen vriendelijk groeten.

Voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

Hoe gaat het eigenlijk

Als iemand de Here Jezus heeft aanvaard als Heer en Heiland van zijn leven en beseft daardoor ook te behoren bij de gemeente van de Heiland, wat is dan de weg om dit bekend te maken? En hoe gaat het dan verder? We willen dit graag eens naar voren brengen. De eenvoudigste dingen moeten wel eens gezegd worden.

Gebruikelijk is het geworden dat deze broeder of zuster dan naar de predikant gaat en hem vertelt wat in zijn leven is gebeurd. Niets maakt een voorganger blijder dan zo'n bezoek. Soms krijg je de indruk dat er mensen zijn die tegen dit bezoek opzien. Och, een dominee is ook een mens en helemaal geen hooggezetene majesteit. Hij weet uit eigen ervaring zo goed hoe moeilijk het soms is om de woorden te vinden die dat wat in je hart is weergeven. Hij is dan ook van harte bereid om dat wat in de diepte van het hart leeft mee te helpen onder woorden te brengen. Het heel mooi te kunnen zeggen is niet altijd het kenmerk van het ware. Als het maar in het hart is dan komt het wel de een of andere wijze door de mond. Beschouw de voorganger als je vriend, je kameraad, je broer. Dat wil hij zo graag voor je wezen.

Wanneer je dan met hem gepraat hebt, en hij heeft met je gedankt voor de grote blijdschap van je leven, dan vertelt hij het aan de ouderlingen. Deze mensen zijn precies zo als hij. Ze hebben ook allemaal kinderharten. Als God beslag gelegd heeft op ons leven zijn we allemaal kinderen. Wel, deze broeders doen ook niets liever dan voorzichtig en al zoekende met je te praten over het geheimenis van het nieuwe leven. En ook zonder veel woorden begrijpen ze het al heel gauw. Twee van deze broeders komen je dan opzoeken. Voorganger en ouderlingen brengen verslag uit van hun bevindingen in de Raad der Gemeente. Wanneer op grond daarvan de Raad de echtheid van het geloof onderschrijft, wordt de gemeente vanaf de kansel meegedeeld dat er doopcandidaten zijn. Is er dan iemand in de gemeente die bezwaren meent te hebben dan geeft hij dit te kennen aan de Raad der Gemeente. In de meeste gevallen zijn er geen bezwaren, zodat het nieuwe lid op

Nog een paar weken

en dan zal ik geen dagen als vandaag meer beleven. Een ander moet dan maar zien, dat hij zich redt, als de kolommen van De Christen nog niet vol en de mappen leeg zijn. Hij kan dan, net als ik vandaag, of de drukker opdracht geven maar een paar kolommen blanco te laten of ten einde raad proberen zelf nog iets te schrijven. Waarover? Daarover kan hij zich dan 't hoofd niet breken, als er maar geschreven wordt.

En dan te bedenken, dat de avondpost waarschijnlijk weer de nodige brieven zal brengen, die de geachte eindredacteur o zo vriendelijk vragen er voor te willen zorgen, dat deze mededeling of dat gemeentebericht nog keurig en wel in het eerstverschijnend nummer te lezen zal zijn. Zulke brieven eindigen doorgaans met groeten en heilbede, voorzien van dank voor de te nemen moeite.

Beste schrijvers, wier stukken nu nog naar mij onderweg zijn, die moeite zal ik vandaag beslist niet nemen en derhalve Uw dank ongebruikt laten. Ik voel er n.l. niet voor van mijn drukker te vergen, dat hij zijn nachtrust aan Uw laksheid opoffert. Als 't alleen met mijn nachtrust te betalen zou zijn, viel er nog over te praten maar U moppert zelf ook, als U moet overwerken, en wat gij niet wilt, dat U geschiedt....

Daarom gebruik ik de nog vrije ruimte in ons blad dit keer om U op Uw hart te binden Uw kopij tijdig aan de E.R. te zenden. Toegegeven, het zou beknopter kunnen, maar waarom zou ik mij beperken, nu Uw gemeentebericht, voorzien van 't vriendelijke verzoek, mitsgaders groet, heilbede en dank toch te laat is? Ik heb immers de ruimte!

En nu ik toch een keer bezig ben:

waarom zijn er zoveel gemeenten, die in ons blad zwijgen in alle talen? Dacht U soms, dat er in zulke gemeenten niets gebeurt, dat alle lezers interesseert? Misschien zou ik dat ook denken, maar de maandbladen van die gemeenten hebben m'n ogen geopend. Er gebeurt veel, dat ons allen belang zou inboezemen, maar niemand neemt de moeite er een stukje over te schrijven. Waarom eigenlijk niet elke week minstens drie kolom gemeenteberichten? Dat is drie kolom gewijd aan het wel en wee van de gemeenten, verbonden in de Uniegemeenschap. Vindt U dat teveel? Leest U liever gedegen artikelen? Daarvan krijgt U wekelijks vrijwat meer dan drie kolom thuis.

We spreken af: allen, die sinds lang een bericht uit hun eigen gemeente hebben gemist, brengen dit op de eerstvolgende gemeentevergadering ter sprake en vragen:

- a. of er voor hun gemeente wel een vaste correspondent is aangesteld.
- b. zoja, waarom deze broeder of zuster niet meer schrijft,
- c. zo neen, of er dan niet terstond iemand kan worden benoemd.

Mij is wel eens verteld, dat uit de rondvraag op een gemeentevergadering zelden iets goeds voortkomt. Ik geloof het niet, maar als 't zo is, dan komen er binnenkort in vele gemeenten ledenvergaderingen, waar iets goeds uit de rondvraag geboren wordt, n.l. meer berichten uit de gemeenten in De Christen. Dat betekent meer kennis van elkaar. Als dat gebeurt, is deze kolom toch niet verspild....

J. R.

de gemeentevergadering aan de gemeente wordt voorgesteld. De ouderlingen rapporteren daar de gang van zaken, en waar er de overtuiging is dat de Heer de betreffende broeder of zuster als lid van zijn lichaam heeft aanvaard krijgt dan de gemeente dit te beamen door handopsteking. Hiermee is het nieuwe lid tevens aanvaard als lid van de gemeente en vindt de doop zo spoedig mogelijk plaats.

Dat niemand zijn geloof in het verborgen houde, maar hij opene zijn mond en belijde wat in zijn hart is en ga de weg der gehoorzaamheid in de gemeente.

Ph. LINDEMAN.

(Uit de Gemeentebode van Sneek)

Leestafel

Prof. Dr. K. Dijk, **DE DIENST DER PREDIKING**. Uitg. J. H. Kok N.V., Kampen; prijs geb. f 13.50, 479 blz.

Het boek van Prof. Dijk over de prediking is kennelijk de vrucht van een leven, gewijd aan de Dienst des Woords en het onderwijs, dat daarop voorbereidt. Het is een dik boek geworden, maar ook een rijk boek. Het wil geen homiletisch handboek zijn in de geijkte zin des woords. Dikwijls reeds sloeg ik het met vrucht en vreugde na. Voor hen, die wekelijks het Woord mogen verkondigen, is dit een zeer waardevol werk, waarin zij niet in enkele weken uitgestudeerd zullen raken. Hun bevel ik het dan ook van harte aan.

J. Reiling.

Th. Delleman en M. A. Krop, **HERVORMD—GEREFORMEERD GESPREK**. Uitg. „De Graafschap”, Aalten; prijs ingenaaid f 2.95, 125 blz.

Dit boekje is geschreven als hulp en handleiding bij het voeren van het gesprek tussen Hervormden en Gereformeerden. Als zodanig is het een zeer nuttig boekje, dat over allerlei onderwerpen, die voor dit gesprek van gewicht zijn, een goede beschrijving der standpunten over en weer bevat. Voor ons, die voor de ontwikkeling der kerkelijke verhoudingen in ons vaderland grote belangstelling behoren te koesteren, is dit boekje van betekenis. De beschikbare ruimte laat niet toe er hier dieper op in te gaan. Hopelijk is daarvoor later nog eens gelegenheid in samenhang met een artikel over nog andere facetten van de kerkelijke verhoudingen in Nederland.

J. Reiling.

Dr G. Brillenburg Wurth, **CHRISTELIJKE ZIELSZORG IN HET LICHT DER MODERNE PSYCHOLOGIE**. Uitg. J. H. Kok N.V., Kampen; prijs geb. f 9.75, 332 blz.

Temidden van het vele, dat hedentendage over zielszorg en psychologie geschreven wordt, neemt het boek van Prof. Brillenburg Wurth een eigen plaats in. Die eigen plaats dankt het aan het feit, dat het een zeer praktisch boek is, geschreven door een ervaren zielszorger. Het psychologische deel kan mij minder bekoren. Anderen hebben daarover m.i. beter geschreven. Het principiele en het praktische deel daarentegen zijn voortreffelijk en verrijkend, en ik hoop, dat al onze zielzorgers van dit boek kennis zullen nemen.

J. Reiling.

Dr Herman Ridderbos, **HEILSGESCHIEDENIS EN HEILIGE SCHRIFT**. Uitg. J. H. Kok N.V., Kampen; prijs geb. f 3.90, 147 blz.

Prof. Ridderbos onderzoekt in dit boekje de verhouding van heilsgeschiedenis en Heilige Schrift. Hij benadert zijn onderwerp vanuit de kanon en bespreekt van daaruit het gezag van het Nieuwe Testament. Het is een zeer gedegen studie geworden, volkomen op de hoogte van de moderne discussie en met een eigen geluid. Hartelijk aanbevolen.

J. Reiling.

KORT en BONDIG

De grootste godsdienstige gemeenschap van negers wordt gevormd door de **Baptistennegergemeenten** in de Ver. Staten, die verenigd in een eigen Bond, samen 4.500.000 leden tellen.

Het was de eerste Bond van Baptistengemeenten in de Ver. Staten, die de Noordel. en de Zuidelijke staten omvat. Men vindt in deze Negergemeenten zowel fundamentalistisch als anders georiënteerde gelovigen.

In de tijd, dat de *literaire bijbelcritiek* hoogtij vierde hebben zich zo hier en daar in de rijen der overzeese baptisten ijspegeltjes gezet. Deze zijn echter allang gesmolten. Baptisten zijn krachtens hun aard evangelisten en wie evangeliseren wil begint weinig met de resultaten der „hogere critiek”.

In India telt men thans 8.166.255 christenen op een totale bevolking van 361.934.581 zielen. Van deze aanhangers van de Chr. godsdienst zijn er 46 % Rooms. Onder de gezindten, die er meer

dan 100.000 leden tellen behoren de Baptisten, Ver. Kerk van India; de Thomas-christenen; de Methodisten; de Evang. Lutherse; de Evang. Luth. Kerk van de Gossnerse Zending; en de Ang. Kerken van India, van Ceylon, Pakistan en Burma. De Roomse Kerk telt wat meer naar zich toe, dan de Prot. doen, die vaak alleen de belijdende leden opgeven. Een Spaans Hof van Appel besliste dat iemand, die Rooms gedoopt is, maar verklaard heeft met de Roomse Kerk te hebben gebroken, *het recht heeft een burgerlijk huwelijk te sluiten*. — Er zal van deze beslissing geen beroep gedaan worden op het Hooggerechtshof, zodat nu een ernstige moeilijkheid uit het leven der Spaanse Protestantisten is weggenomen.

De bekende Evangelist Moody verscheen niet op een samenkomst, waar hij verwacht werd. Men ging hem zoeken en vond hem ten laatste in een der armste buurten van Chicago in een eenkamer woninkje, waar Moody aan het bed van een zieke kleurlinge zat, met de zwarte baby op zijn knie en in de hand een bijbel, waaruit hij de zieke voorlas. Verbaasd vroeg men hem waarom hij dat deed? dat konden anderen toch wel doen? „Inderdaad”, antwoordde Moody, „dat konden anderen wel doen, maar ze doen het niet, en daarom moet ik het doen”.

Beroepingswerk

De Bapt. Gemeente te Nieuw Weerdinge heeft tot haar Voorganger beroepen cand. H. J. Stukker te Almelo.

Mededelingen

PERNIS

Zoals U allen misschien wel zult weten heeft Ds Sikkema uit Heerenveen het beroep naar Pernis aangenomen.

De bevestiging van Ds Sikkema vindt plaats Zondag 11 Sept. 's morgens om 11 uur. Deze dienst zal geleid worden door Ds Louw.

's Middags om 4 uur is er de intrededienst en 's avonds 7.30 uur de begroetingssamenkomst. Al deze diensten worden gehouden in gebouw Rehoboth.

De brs en zrs, die deze dag met ons mee willen maken, nodigen wij hartelijk uit. U bent welkom in Pernis. Voor logies kan gezorgd worden, mits U even een berichtje stuurt naar onze secr.

Met hart. brgr.,
A. VERHAGEN.

KERSTKISTEN 1955

Enkele malen werd ons gevraagd wanneer de pakjes voor de Kerstkisten gezonden moesten worden. Door verschillende omstandigheden is een desbetreffend bericht niet in de Kandelaar van Augustus verschenen. In het eerstvolgend nummer vindt U echter nadere bijzonderheden, waarom ik U hierheen moge verwijzen.

Ik mag U echter nu reeds verzoeken pakjes tussen 1 en 15 September a.s. te zenden aan mijn adres: Eksterweg 8, Apeldoorn en ginten bij voorkeur te storten op postrekening 489039 t.n.v. J. van Beek te Apeldoorn.

C. J. VAN BEEK—HAGER.

Advertentiën

Zondag 4 September a.s. hopen zo de Heer wil de fam.

A. Veendorp

en

A. Veendorp—Palmans

hun 25-jarig huwelijk te gedenken.

Receptie Zaterdag 3 September van 3—4.30 uur in kerkzaaltje, Kerkstr. 208, Amsterdam.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red-adres: Ds H. van der Werf, Nijkampenweg 189, Emmen - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Een woord vol majesteit

*En zalig is hij, die aan Mij niet
zal geërgerd worden.*

Matth. 11 : 6.

Johannes de Doper had laten vragen of Jezus beslissend was voor mens en wereld. De Heer heeft het bevestigend antwoord, dat Hij daarop gaf, onderstreept met de boven afgeschreven uitspraak.

Hij geeft aan dat antwoord de zwaarste ernst.

Het is een woord, voor welks majesteit alle woorden wijken.

Jezus is de Steen, aan welke aller leven getoetst wordt, die de verholten mens tot openbaring brengt. Ieder zal Hem vroeg of laat ontmoeten en eerst daarna krijgt zijn leven het wezen der duurzaamheid of verkrijgt die nimmer.

Onze toekomst wordt bepaald door hergeen wij met Jezus doen: Zalig is hij, die aan Mij niet zal geërgerd worden. Een regel zonder uitzondering wordt er mee afgekondigd.

Dit woord snijdt tal van banden door opdat een nieuwe gelegd zal worden. Het werpt alle poorten dicht om een nieuwe te openen. Alle hoop wordt hier de mens ontnomen opdat de „betere” hope plaats zal vinden.

Het Evangelie van Jezus Christus is geen boodschap naast andere; ook geen boodschap boven andere, maar de Boodschap, die alle andere opheft. Jezus bracht zichzelf als de volstrekt enige en de volstrekt genoegzame.

Dit woord is eerst verstaan als we er

van duizelen, gelijk het Israel deed duizelen en besluiten om met Hem radicaal en definitief een eind te maken: Kruist Hem!

Zij gevoelden dat hier geen compromis mogelijk was. Deze boodschap kon niet worden aangepast noch worden toegevoegd aan het bestaande. Bij dit woord verloor het bestaande zijn waarde; het werd „drek” afval gelijk.

Afstamming? Abraham's nakomelingen? Het vertrouwen dat Israel had in Abraham was bizar.

In de plaats van deze grote stelt Jezus zichzelf. Niet Abraham beveiligd tegen de ondergang; niet in Abraham opende God de deur naar Zijn heerlijkheid. Abraham is een handwijzer naar Jezus.

De Wet, die Mozes zette tussen de zondaar en zijn heil schuift Jezus weg en neemt haar plaats in. Het „doet dat en gij zult leven” sterft weg onder de adem van zijn: geloof in Mij. De afhankelijkheid van verleden en omgeving, van Adam en Abraham, van tempel en Tartarus wordt opgeheven — en dit alles vanwege Jezus en Zijn heerlijkheid: Zalig is hij en slechts hij, die aan Mij niet zal geërgerd worden. Maar hij dan ook zeker!

Zo prediken we ieder mens de noodzakelijkheid van Jezus en Zijn al-genoegezamenheid. Onheil komt over ieder, die iets van Jezus afdoet of iets aan Jezus toe doet. Onderscheid is er tussen mens en mens, maar geen onderscheid, dat tot aan de hemel reikt. Dat onderscheid schept alleen Jezus. De vraag naar uw betrekking tot Jezus is de vraag naar uw zaligheid.

Jezus' aanspraak op ons leven is totalitair.

Hij vraagt ons leven als een door ons bedorven en voor ons verloren mogelijkheid, om openbaar te maken wat bij Gód mogelijk is.

Het vraagstuk van de zaligheid is on-eindig vereenvoudigd. Ze wordt opgelost van uit ons zondaar-zijn.

Plaats u daar en blijf daar. Op de

De Eindredactie

berust voortaan bij
Ds H. VAN DER WERF,
Nijkampenweg 189
te Emmen, tel. 1647

bodem dezer werkelijkheid ontmoet ge Hem, die op deze bodem neerdaalde en zich in haar liet begraven.

Staak de strijd tegen Jezus! Het is de valse strijd. Het is de strijd der verblinde zinnen, gevoerd onder valse leiding en tegen het eigen heil. Wie heeft zich tegen Hem verhard en vrede gehad? Het is een strijd, waarin de beslissing reeds voor eeuwen viel. Geen heter haat kan tegen Jezus ontstoken worden, dan die Hij heeft doorstaan, geen vijandschap hoger opvlammen dan Hij ongedeerd doorschreden heeft. Hij heeft het dodelijke gedronken en het heeft Hem niet geschaad. Hij staat voor u in een Liefde die eens voor eeuwig boven het hoogste der boosheid is uitgeklimmen. Daar is geen ontkomen aan. Daartegen heeft geen verzet zin.

Haar Troon staat vast.

Bergen zullen wijken en heuvelen wankelen, maar in deze Liefde is geen verandering noch schaduw van omkeer. Zij blijft — ondanks alles. Zij blijft dezelfde in volstrekte eenzijdigheid. Zij plaatst ons voor een feit dat ontvlucht en gezocht, dat gevloekt en gezegend kan worden, maar niet opgeheven.

Zo gaan we van crisis tot crisis en alles cirkelt om die Ene, die ons in Zijn banen wil trekken.

Dat is achtergrond en diepte van het

leven van nu: Christus wil ons in Zijn ban slaan, ons in Zijn banen brengen, en wij ....? We kennen de krachten, die ons in hun ban brachten en in hun banen trokken. Het verkeren in deze crises maakt het leven tot een vermoeienis.

Zalig is hij, die in deze hoogste nood de blik niet van Jezus afwendt!

Hij komt boven deze nood uit en buiten alle gevaar, die Jezus Beginner laat zijn én Voleinder van zijn zaligheid.

L.

Losse Schakels

Kerk en Zending In de strijd in de Ger. Kerken die geleid heeft tot de jongste scheuring ging het vooral om het recht der plaatselijke kerken. De formantie, die met de naam van Prof Schilder verbonden is, meent dat art. 31 der Kerkorde de plaatselijke kerken grotere vrijheden toekent, dan de Synode de kerken wilde toestaan. — Wij vermoeden zo dat de sympathie, die de oppositie-kerken in onze kerken wel vonden, minder lag aan hun doopsopvatting dan aan hun pleiten voor grotere vrijheid der plaatselijke kerken. — Hoever die vrijheid mag gaan is een vraag, die in die kerken zelve, nu apart georganiseerd, niet eenstemmig wordt beantwoord. — Teken hiervan is een geschil tussen twee kerken, beide nader aangeduid als Art. 31 en wel de kerk van Scheveningen en die van Kampen. — Het gaat hier over het zendingswerk, waarvoor Scheveningen vroeg „generale zendingsdeputaten te benoemen”, waarvan de kerk van Kampen niet gediend is. Haar kerkeraad zegt o.a.

„dat de prediking van het Evangelie onder de heidenen de taak is van die respectieve (plaatselijke) kerken, die predikers van het Evangelie uitzenden;

dat elke kerk dit werk zonder enigerlei bemoeiing en inmenging van personen en instanties buiten die kerk moet kunnen vervullen, afgedacht van haar in de kerkorde genoegzaam geregelde verhouding tot de zusterkerken zelve voortvloeit;

dat het zendingswerk als zodanig niet op het agendum van enige meerdere vergadering behoort;

Voorts vreest de kerkeraad voor het gevaar van „een tot dusver niet gekende deputatenhiërarchie in de kerken” en zegt dat het door haar bestreden voorstel

de vrijheid van de plaatselijke zendende kerk (en van met haar samenwerkende of de haar steun biedende kerken) bedreigt.”

We hebben indertijd de suggestie gedaan dat elke gemeente zou trachten het zendingsbevel uit te voeren en een of meer zendelingen uit te zenden en, voorzover dat haar financiële krachten te boven zou gaan zich daartoe met één of enkele gemeenten in haar omgeving, zou verstaan. — En onlangs menen we te hebben opgemerkt in ons blad dat er begrip is voor de grote waarde van zulk een methode van werken: ze haalt de gemeenten naar voren en bepaalt haar bij haar roeping en verantwoordelijkheid.

Het lege leven Wanneer Christus Zijn Licht op ons leven laat vallen, leren we het te zien zoals het is: huivering-wekkend leeg. De dingen, waarop wij trots waren of waarnaar we verlangden, vluchten als schaduwen en schimmen. We zien, dat ons leven zonder grond is en zonder inhoud en zonde zin. Het is niet te hanteren vanwege zijn ijdelheid: onbestuurbaar als een leeg schip.

Een man, die eens bekend zou worden als een groot christen schreef aan zijn moeder, toen hij, nog jong, geroepen was aan het ziekbed van een zwaar zieke broer:

„De nietigheid van een succesvol leven, van populariteit, invloed en van vele dingen, die ik vroeger op prijs stelde, werd mij heel duidelijk toen ik bij hem geknield lag en voor hem bad. Ik voelde dat ik tevergeefs leven zou wanneer ik er niet in slaagde het éne nodige te verwerven: dat al dat andere nietig was doch dit onvergankelijk. Ik keerde terug naar de Universiteit als een, die de eeuwigheid geproefd had”.

„Beter zien zonder bril” Een bezoeker zag een boekje met deze titel bij mij liggen. Hij meende die titel anders dan letterlijk te moeten verstaan, en keek wel even op toen ik hem vertelde dat het in dat werkje inderdaad ging over verbetering van het gezichtsvermogen, dat door een bril wel wordt ondersteund maar niet verbeterd laat staan genezen — en dit volgens de uitspraken van de Schrijver. — Maar de vergissing van de bezoeker bracht mij aan het nadenken. Of de opmerkingen van de Schrijver voor wat betreft het natuurlijke gezichtsvermogen juist zijn kunnen we laten rusten, maar in overdrachtelijke zin is het, dunkt ons, wel juist, dat men beter ziet zonder, dan met een bril. Onder de invloed van omgeving, opvoeding en onderwijs groeit er zo iets voor de oge der ziel als een bril: men ziet de dingen en de mensen op een bepaalde wijze en kan ze niet anders zien dan zo. Toch geloven we dat ook hier beter zien mogelijk is en de bril wel afgenomen kan worden. Die dienst moeten we elkander bewijzen en dat lijkt ons het grote nut van samen

spreken en samen leven dat men een andere „kijk” op de anderen krijgt. Dat afnemen van de bril is een geduldswerk, dat liefdevol en uiterst voorzichtig gebeuren moet. Geen slecht ziende verliest graag zijn bril, en we zijn gehecht aan hetgeen ons van jongsaf is voorgehouden als de waarheid en als de weg, waarin wij moeten wandelen. — Laat ons ook in oecumenisch verband, proberen door begrijpend en liefdevol samenspreken, elkander van de brillen te bevrijden en te komen tot het oorspronkelijke zien, met ogen rechtstreeks door goddelijk Licht bestraald.

Wijkende mogelijkheid De evangelisatiecampagnes van Billy Graham hebben in Engeland grote zegeningen gebracht, maar ze schijnen niet de inleiding tot de zeer gehoopte opwekking te zijn geweest. De gelovigen zijn niet gegrepen, althans niet zo gegrepen, dat de beweging voortgang heeft. Men voelt zijn verantwoordelijkheid niet. Een predikant van een gemeente in Londen zegt van zijn gemeenteleden, dat ze enthousiast meegedeeld hebben tijdens de campagne en gezien hebben, hoe God gebeden beantwoord en gehoord hoe Billy Graham er steeds met nadruk op wees dat de resultaten van zijn prediking hun verklaring vonden in de gebeden, die er voor werden opgezonden. De leden der gemeente weten dit, ze zijn bekend met de feiten, maar *verschijnen nooit op de bidstonden van hun eigen gemeente!* De betrokken gemeente telt honderden leden, bekeerde mensen allemaal, maar er komen er weinig meer dan 20 op de bidstond. Wanneer de gemeenteleden niet hun gemeentelijke bidstonden bezoeken, hun eigen Voorg. bidstonden ondersteunen, in hun eigen evangelisatiewerk mee doen, dan zijn we verder van een opwekking af dan ooit tevoren!

Doel onzer Alliantie In een inleidend woord op de constitutie, die de Baptisten-Wereldalliantie in 1905 opstelde, wordt o.a. gezegd: „Het doel van de Alliantie is in de eerste plaats de wezenlijke eenheid der Baptistengemeenten in de Here Jezus Christus, als God en Zaligmaker — een eenheid in geloof en gemeentelinrichting, heel de wereld door, openbaar te maken, en de geest van gemeenschap, dienen en samenwerken onder hen te bevorderen”.

„Is er een baptistische eenheid?” is de vraag, die de secretaris van het Baptistenwereldverbond opwerpt. Hij antwoordt daarop: Baptisten vormen volstrekt geen homogene groep. Er is onder de Baptisten geen geringe verscheidenheid en hun gedeeldheid heeft geleid tot het ontstaan van vele Unies. In de Ver. Staten alleen al zijn niet minder dan acht Unies, die met de Wereldalliantie zijn verbonden.

„De ongeveer honderd Unies en Bonden, die bij de Baptisten Wereldalliantie zijn aangesloten, erkennen geen gemeenschappelijke aardse autoriteit. Ze kennen geen hiërarchie, geen strakke kerkelijke

organisatie, geen „kerkvader” en geen gemeenschappelijke baptistische geloofsbelijdenis”.

L.

IN EN OM DE BIJBEL

Het boek Prediker

Hoofdstuk XII

Het laatste hoofdstuk van het boek is niet het minst bekende. Is het de schoonheid van taal, de plechtige toon, de diepe ernst, die ons aanspreekt? — Na de aanmaning het leven aan te durven (hoofdstuk 11), is gevolgd de oproep tot levensblijheid. In dit hoofdstuk brengt Prediker ons het „memento mori”, d.i. het gedenkt te sterven onder de aandacht.

Ook de jeugd moet er aan denken, dat er andere dagen komen. De levensleste duurt niet eeuwig, het wordt eens winter. De zonnige dagen zullen worden gevolgd door de sombere dagen. Daarom: „Gedenk aan uw Schepper in de dagen uwer jongelingschap”. — De man die aan het woord is wordt niet moede heen te wijzen naar God, die de Schepper is van hemel en aarde! Hoewel er velen zijn, die de Schepper niet eren, en inplaats van de Schepper de schepping vereren, blijven wij bij de belijdenis, dat God in de beginne schiep de hemel en de aarde.

Deze Schepper heeft Zich in Zijn schepping verheerlijkt. „Zijn onzienlijke dingen worden van de schepping der wereld aan, uit de schepselen verstaan en doorzien, beide Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid”.

Hij is de Schepper die te prijzen is in der eeuwigheid. Als N. T. Christenen weten wij, dat die Schepper, in Christus, onze Vader is! Gedenk aan uw Schepper, gedenk aan uw Vader!

De jeugd moet daar vooral aan denken. In de jeugd wordt de grondslag gelegd voor het gehele verdere leven. Gedenk aan uw Schepper in uw jeugd. Iemand drukte het kernachtig zó uit: God komt de „bloesem”, niet de „droesem” toe van het leven.

* * *

Op de jongelingsjaren volgen straks andere jaren, die niet zo prettig zijn. De ouderdom heeft zijn bezwaren, men wordt zichzelf tot last en ook vaak anderen. Dan vergaat de levenslust; dat zijn de jaren van dewelke gij zeggen zult: ik heb geen lust in dezelve.

Deze worden ons nu in beeld gebracht,

een beeld ontleend aan het rijk der natuur.

„Eer dan de zon en het licht en de maan en de sterren verduisterd worden en de wolken wederkomen na de regen”. In deze woorden ligt de beschrijving van de Oosterse winter. Niets dan wolken geeft dan de hemel te zien. Geen stralende zon, geen flonkerende ster! — Doordat men niet heeft gezien dat hier *de ouderdom als de winter beschreven* wordt, is men er toe gekomen al deze dingen als allegorie op te vatten en heeft men aan de zon en maan en sterren allerlei gedachten willen verbinden, die pure fantasie zijn. Ook moeten wij bij deze beschrijving niet denken aan de dag des Heeren, al is het ook waar dat deze tekenen in zon, maan en sterren bij die dag des Heeren betrokken zijn.

Er is echter in het verband niets dat ons dwingt hier aan de dag des Heeren te denken, waarom deze gedachte dan ook moet worden afgewezen.

In het 3e vers vinden we een dichterlijke, allegorische beschrijving van de ouderdom. „De wachters des huizes zullen beven”. De wacht bij het huis is er om te waken en het kwade dat nadert af te slaan. Prediker denkt hier aan onze armen en handen. Daarmede toch verdedigen wij ons, die armen strekken we uit als er gevaar dreigt te vallen, wij gebruiken ze om het kwaad ons van het lijf te houden. — *De sterke mannen die zichzelf zullen krommen* zijn de benen die ons dragen. Door ouderdom komen ze krom te staan. „De maalsters zullen stilstaan, omdat ze minder geworden zijn”. Zoals de molenstenen de graankorrels vermalen tot meel, zo zijn daar onze tanden en kiezen, die het voedsel moeten vermalen. De ouderdom brengt mee, dat de tanden en kiezen uitvallen, de maalsters komen a.h.w. stil te staan.

„En die door de vensters zien zullen verduisterd worden”. Hier bedoelt Prediker de ogen, die in de oude dag minder worden, zodat ze donker worden. Denk aan de oude vader Izak (Gen. 27 : 1).

Over de deuren naar de straat bestaat verschil van mening. Er zijn twee op-

vattingen, die naar voren worden gebracht. De een vat „deze deur naar de straat” op als de oren, de andere ziet hier de lippen als de twee deuren. Bij de grijsaard wordt de mond gesloten, de lippen vallen bij het ontbreken van tanden binnenwaarts. In vers 3 was reeds sprake van de maalsters. Deze — de tanden en kiezen — brengen ons bij de mond. Het „nederig geluid der maling” is dan ook niets anders dan het gemummel van een tandeloze mond.

In het vervolg van dit vierde vers wordt de allegorie losgelaten. „En hij opstaat op de stem van het vogeltje”. De grijsaard lijdt meest aan slapeloosheid, de slaap is minder vast en vroeg in de morgen wordt hij wakker door het gesjilp der vogels.

„En de zangeressen worden nedergebogen”. De Leidse vertaling heeft hier: „en alle tonen des lieds zwakker worden”. De zangtonen worden nedergebogen, worden zwakker. De grijsaard hoort niet meer scherp, „in de oren van de oude verstommen de zangtonen”. Ook hebben oude mensen vaak geen interesse meer voor muziek en zang.

Wanneer „de deuren aan de straat” worden toegepast op de lippen — zoals wij deden — dan vinden we hier de gedachte aan hardhorigheid. Zo wordt de grijsaard al meer geïsoleerd en treedt de vereenzaming in.

Het verval van kracht wordt verder getekend. De grijsaard *vreest voor de hoogte*. Zijn benen willen niet meer; iedere verhoging is hem een verschrikking, de weg moet effen zijn. Doordat het oog niet helder meer ziet en het oor doof wordt, vertrouwt hij zichzelf niet meer op straat. De weg is voor hem vol van verschrikkingen, hij kan niet vlug genoeg uit de voeten. In het tweede gedeelte van het 5e vers wordt weer de beeldspraak opgenomen. „De amandelboom zal bloeien”. De bloesems van deze boom zijn tegen het uitvallen wit. De bloeiende amandelboom is een heenwijzing naar de witte haren van de oude van dagen. „De sprinkhaan” is het dier met de sterke dijen, dat zich snel kan bewegen, de grijsaard kan het niet. De sprinkhaan is zichzelf een last, wil zeggen dat ze zich voortsleept, zo sleept de grijsaard zich voort. De Statenvertaling heeft dan verder: „en dat de lust zal vergaan”. Het woord heeft in de grondtekst te maken met begeerte, de vertaling ervan is echter niet lust, maar „kapperbloemknop”. Deze knop werd gebruikt als tonicum, als opwekkingsmiddel o.a. voor het verkrijgen van eetlust. Prediker wil zeggen, dat dit middel de grijsaard niet meer helpt, het oude lichaam reageert er niet meer op, het gaat naar het eind! De dood is in aantocht.

Wordt vervolgd.

D. SLORT.

Het Gezin

Daarover weet bijna ieder mens een woordje mee te spreken. Geen wonder overigens. Doorgaans immers wordt een mens geboren in een gezin, groeit op in een gezin en, iets ouder geworden, komt de drang om zelf zoiets te stichten, in hem op. Toch, hoewel we dus bijna allemaal heel wat te maken hebben met het gezin, bezinnen we ons meestal heel weinig op de waarde en betekenis ervan.

Wat het waard is, lid van een goed gezin te zijn, ontdek je eigenlijk eerst goed, als je er uitgetrokken bent om je benen onder andermans tafel te steken. Heel wat jongeren trekken met enige branie en grote, vaak onbestemde, verwachtingen uit het ouderlijk huis om elders hun geluk te beproeven. Het gezinsleven legt immers aan banden? Daar zijn Vader, Moeder, en de broers en zusters, allemaal met hun eigen wensen, eisen, normen en critiek. En het leven op kamers biedt onbegrensde mogelijkheden om het naar eigen wens in te richten! Maar al spoedig ontdekken de uitzwerpers dat ze niet alleen die gebondenheid achter zich lieten, maar ook een brok solidariteit, warmte, meeleven en zorg.

Ik herinner mij nog goed het relaas dat de vader van een groot en bloeiend gezin vertelde over de dag, waarop zijn ouderlijk huis door het overlijden van zijn oude moeder van de aardbodem verdween. Hoewel hij reeds jaren lang een eigen gezin had, werd hij op die bewuste dag, toen de laatste restjes van dat oude gezin werden opgeruimd, een heel stuk eenzamer. Een van de ankers van zijn leven had vaste bodem verloren!

Het gezin als basis

Het gezin is een prachtige basis, van waaruit een mens zijn leven leven kan en zijn zwerftochten door de harde realiteit van het ondermaanse kan volbrengen. Zie ze daar 's morgens gaan, die vader met zijn twee jongens. Vader gaat naar kantoor en de beide zoons naar de fabriek. Voor ze weggingen, was er al voor hen gezorgd, en als ze 'avonds terugkeren, leggen allerlei zaken er getuigenis van af dat ze verwacht worden. Het huisgezin is een vast, vertrouwd punt, waar ze beraadslagen kunnen over de plannen voor morgen en vertellen kunnen over de belevenissen van vandaag. In het gezin zijn ze geen nummers, geen winstobjecten, ze worden niet geëxploiteerd, maar serieus genomen en gewaardeerd. In kantoor en fabriek moeten ze zich inspannen en aanpassen, eigen verdriet en teleurstellingen verbergen, de problemen die hen in spanning houden en die hun leven beheersen, voor zich houden; maar thuis gekomen, mogen ze het

knellende stropdasje afdoen, de vermoeide benen op stoel nummer twee leggen, en eens diep zuchten en grommen om daarna t.z.t. hun grieven en klachten uit te spreken in de oren van welwillende luisteraars. Wat is dat wonderlijk in een gezin. Als je op visite bent, moet je zorgen dat er een levendig gesprek gaande blijft. Maar in het gezin mag je ook zwijgen. Daar is ruimte om zich te ontspannen, en tijd en gelegenheid om zich ook op andere wijze te ontplooiën.

En natuurlijk: daar is tevens de verantwoordelijkheid voor de andere leden van het gezin. Uit een en ander wordt duidelijk hoe groot en mooi de taak van Moeder is in het gezin. En hoe makkelijk ze, wat haar zorgen en problemen betreft, door gezinsleden vergeten wordt.

Het gezin als evangelisatie-centrum

Ja, daar zit ik al een hele tijd over te piekeren. Dat we onze Christelijke gezinnen, waarin we als mensen zo dicht bij elkaar leven, zo weinig benutten als evangelisatie-centrum.

Allereerst wat onze kinderen betreft. Ik zou niet graag al die Christelijke ouders de kost willen geven, die nooit eens met hun kinderen over de Heere Jezus spreken, omdat ze menen dat dat tot de taak van (Christelijke) school en kerk behoort. Ik heb groot respect voor het godsdienstig onderwijs dat op beide genoemde instituten gegeven wordt, maar het komt mij voor dat de kansen om het kind tot Jezus te leiden, nergens schoner en gunstiger zijn dan thuis. Die kansen moesten we als ouders aangrijpen. Waar we het leven van onze (vooral jongere) kinderen op de voet kunnen volgen, hebben we altijd weer fijne kansen om op critieke momenten of in allerlei conflicten enz. enz. met hen te spreken en hun de weg te wijzen naar Jezus.

Zou het gezin niet voor nog meerderen tot een zegen kunnen zijn? Een goed en blij gezin is een magneet die allerlei anderen aantrekt. Vrienden, kennissen, collega's, burea. Liggen hier geen belangrijke kansen voor het evangelie?

Laat U niet door anderen van Christus en de Gemeente afhouden, maar brengt veeleer die anderen tot Jezus!

Ik ga stoppen.

Het gezin is een mooi ding.

Een fijn cadeautje van de Hemel aan de mensen.

Maar het heeft vele vijanden. Het wordt bedreigd van alle kanten. Ploegenstelsel, radio, televisie, de almaar krantenlezende vader, de studerende vader, de confererende vader, de moeder die steeds maar op pad is voor vereni-

gingen, en nog vele andere factoren, kunnen het gezinsleven zeer nadelig beïnvloeden.

Wanneer ieder ding echter zijn juiste plaats krijgt, zal het wel gaan.

Laten we ook hier, wat het gezinsleven betreft, de kansen grijpen, door God ons te geven.

Wf.

Kroniek

Een Doopsgezinde stem over het B.W.A. Congres

In het Doopsgez. Weekblad schrijft Dr W. F. Golterman:

Enige tijd geleden ontving de A.D.S. de uitnodiging, een vertegenwoordiger te zenden naar het jubileumcongres, dat het Wereldverbond van Baptisten van 16—22 Juli 1955 zou houden te Londen in de Royal Albert Hall. Talrijke oecumenische contacten, zowel op de beide assemblees van de Wereldraad van Kerken als in de Oecumenische Raad van Nederland en voorts persoonlijke contacten met enige leidende figuren uit de Baptistenwereld hadden de overtuiging gewekt van grote verwantschap tussen Baptisten en Doopsgezinden. Reeds in 1948 mocht ik in een draal artikelen in ons Weekblad daarop wijzen. Toen de uitnodiging dan ook tot mij gericht werd, heb ik deze met vreemde aanvaard.

Behalve leden van de aangesloten Baptisten-unies waren aanwezig de aartsbisschop van Canterbury namens de Britse Kerkenraad, een moderator van de Federatieve Raad van Vrije Kerken en voorts afgezanten van verwante Kerken als de Discipelen van Christus uit de V.S.A., de Gemeenten van Christus uit Engeland en onze Broederschap, bij een hartelijke begroeting in de zaal door dr Payne uitdrukkelijk de oudste reder Baptisten genoemd. Inderdaad hebben zij voornamelijk twee bronnen van herkomst, het Doperdom van het continent en de meer Calvinistische Independenten (van de Staatskerk onafhankelijken) van Engeland. Het viel mij op, hoe verscheiden keren de afkomst van de Wederdopers werd genoemd of beschreven. Zo voerde dr Payne in een boekje over de zending der Baptisten hun zendsijver terug op een opmerking van Menno Simons over het grote gebod tot zending uit Mattheüs 28 : 19, erkennende dat Menno's Protestantse tijdgenoten, zelfs de grote Hervormers, geen soortgelijke verwerkelijking van hun missionaire verplichtingen hebben laten zien.

Zowel de aftredende president, dr Townley Lord als prof. Gezoek uit de

V.S.A. bespraken de kenmerken der Baptisten. De laatste, een zeer oecumenisch gezind man, begon met te zeggen dat de Baptisten het algemene christelijke geloof met vele andere Kerken delen. Maar in het bijzonder leggen zij de nadruk op de gebondenheid alleen aan de Bijbel, d.w.z. aan de Christus over Wie daarin getuigd wordt. De gemeente is voor hen een broederschap van gelovigen. Als bekend kennen zij, evenals wij, de doop op belijdenis, welke door onderdompeling wordt toegediend. Daarnaast vallen op de voortdurende strijd om vrijheid van geweten en geloof, de noodzaak van een persoonlijke keuze voor Christus en de sterke drang tot evangelisatie en zending.

Mag ik nog enkele dingen noemen, die mij troffen? Dan denk ik aan de broederlijke geest, die het congres beheerste, waarop mensen van allerlei rassen (vele negers zijn Baptist) zonder enige discriminatie met elkaar konden omgaan. Ook aan de diepe eerbied voor de geloofshelden, die in de strijd om geloofsvrijheid hadden geleden, zoals br. John Bunyan. Dit element kwam onder meer tot uiting in een historisch spel „Er is een ander land...”. Voorts denk ik aan de zendingsijver, waaraan wij een voorbeeld konden nemen, en het vele reliefwerk na de oorlog verricht. De moderne zending gaat terug op William Carey, die in 1792 het eerste (Baptisten) zendingsgenootschap stichtte en zelf tot een uitnemend zendeling en bijbelvertaler uitgroeide. Tenslotte viel mij op de grote emotionaliteit, die voortdurend tot onderbreking van een lezing leidde. Een voortreffelijk spreker, dr. Taylor, een neger-predikant uit Brooklyn, b.v. werd herhaaldelijk onderbroken door luide toejuichingen. En dit geschiedde op een sectie-bijeenkomst van predikanten!

Voor onze Broederschap was het belangrijkste de grote verwantschap, die ik opmerkte b.v. in de opvatting van de verhouding tussen ambtsdragers en anderen met de erkenning van het priesterschap aller gelovigen, in de aanvaarding der autonome plaatselijke gemeente als gemeenschap van persoonlijk gegrepen gelovigen, in de hartstocht voor vrijheid van geweten en geloof, in de inrichting van de eredienst (al wordt er heel wat meer door de gemeente gezongen!) in de organisatie van gemeenten en unies. Het gaat ook de Baptisten niet om een apostolische successie van ambtsdragers, maar om een doorgeven van de boodschap der apostelen. Zelfs is er verwantschap tussen beide groepen in een misschien wat overgrote verering van het verleden en ook in een zekere tevredenheid met eigen Kerk. Ironisch en onder groot gelach merkte de aartsbisschop van Canterbury op, dat iedere in de Oecumene deelnemende gemeenschap zich juist daar was bewust geworden hoeveel beter zij is dan iedere andere. Ga daarom voort goede Baptisten

te zijn, denkende dat gij het meer bij 't rechte eind hebt dan alle andere groepen.

Een slot-bijeenkomst werd gehouden in een Londens stadion, waar een 50.000 Baptisten samenkamen. Hier sprak o.a. de bekende evangelist Billy Graham. Het meest trof mij, die wat sceptisch sta t.o.v. zulke massa-bijeenkomsten, de krachtige opwekking van de nieuwe voorzitter, dr. T. Adams, om het leven te wijden aan Christus en een dapper getuige van Hem te zijn. Wie zult gij dit jaar voor Christus winnen? Met die vraag verlieten wij het goed geslaagde congres.

De Doopsgezinden in Rusland

De Russische delegatie naar het B. W.A. Congres heeft ook nieuws gebracht over de Russische Doopsgezinden. Hierover schrijft Prof. Dr. H. Bender in het Doopsgez. Weekblad:

In een gesprek met de voorzitter (Jacob Zhidkov), de algemeen-secretaris (Alexander Karev) en de penningmeester van de Algemene Raad der Baptisten en Evangelische Christenen in Rusland, (Ilja Ivanov), die ik op 28 Juli ontmoette in Carey-House, Selly Oak bij Birmingham vernam ik bericht over de huidige toestand der Doopsgezinden in Rusland. Dit zal ongetwijfeld heel onze broederschap belangstelling in boezemen en wordt door de Doopsgezinde pers in de verschillende landen verspreid.

De Doopsgezinden, zo goed als de Duits-sprekende Luthersen van Europees Rusland, die vroeger in 't algemeen woonden in de Oekraïne, de Krim en de Wolgavallei (Samara, Wolga Republiek enz.) zijn allen verplaatst en wonen nu in het gebied van het Oeralgebergte of ten Oosten van de Oeral in Midden-Azië, in Uzbekiston, de Kerghische Republiek en Tadjikistan. De Doopsgezinde kolonies in Siberië, als rond Omsk, Novosibirsk en Maryinsk bestaan in het algemeen nog, evenals de vestiging nabij Orenburg, nu het Tschkalov district geheten. Een aantal gezinnen bevindt zich in Alexandertal (Samara, Kulbyshhev), gelijk mij bericht werd door Nicolai Levindanto van Riga, superintendant van de Baptistische Kerken in de Baltische republieken en vice-voorzitter van de al-Russische Raad, die zelf in deze streek woont. Het gehele getal van de Doopsgezinden in Rusland werd door Karev op 20.000 geschat. Doch statistieken zijn niet verkrijgbaar.

De Doopsgezinden zijn nog landbouwers en als zodanig voorspoediger dan anderen. Er zijn er evenwel ook in de industrie werkzaam in plaatsen als Magnitogorsk, Kussnetz en Karaganda. In Karaganda is een Baptisten gemeente met 6000 leden, van dezen zijn er 400 Doopsgezind. Doopsgezinde predikers

UW HAND

AAN DE PLOEG!

De tweede ronde

De eerste ronde is tot veler bevrediging verlopen. Wij bedoelen natuurlijk niet de „tour de France” of de ronde van Nederland, maar de ronde om het Zuiden. De eerste ronde heeft totaal f 3541.86 opgebracht. Velen hebben meegedaan. De Gemeenten hebben gevoeld dat het ging om hogere dingen dan ons aardse slijk. En hoewel het natuurlijk nog veel beter kan, hebben we toch geen gek figuur geslagen.

De tweede ronde zal over enkele weken beginnen. Deze moet vanzelfsprekend een betere prestatie leveren dan de eerste. Het jubileumfonds mag geen armeterig kindje worden dat geen of weinig levenskrachten heeft.

Willen we afspreken dat we nu reeds beginnen te sparen opdat de dankofferweek van 2—8 October een demonstratie wordt van wat we kunnen? Als allen meedoen wordt het beslist een etappe-overwinning. Het gaat om de grote prijs: zielen winnen voor het Koninkrijk. Daarom nu reeds uw hand aan de ploeg.

Het Jubileum
evangelisatie fonds.

doen in deze Baptisten gemeente dienst, zij preken ook in het Duits tot de Doopsgezinden. Dezen werken hier in de kolenmijnen.

Doopsgezinden en Baptisten zijn nauw met elkaar verbonden. In plaatsen, waar geen Doopsgezinde Gemeenten bestaan, wonen zij de diensten der Baptisten bij. Elders hebben de Doopsgezinden hun eigen Gemeenten met eigen predikers, die in het Duits de diensten leiden. Intussen doen de Doopsgezinde predikers ook evangeliewerk onder de Russen en preken dan in het Russisch. Twee jaar geleden begon er een reëvil onder de Doopsgezinden, welke nog voort duurt. De Doopsgezinden worden beschouwd te behoren tot het Algemeen Russische Verbond van Baptisten en

Evangelische Christenen.

De Doopsgezinden hebben de vrijheid godsdienstoefeningen te leiden, ook al zijn hun Gemeenten niet officieel door de regering erkend. Dit kunnen zij pas bereiken, wanneer zij een nationale organisatie van gemeenten oprichten. Zij koesteren het plan deze stap weldra te doen.

De leiders der Baptisten beantwoordden twee belangrijke vragen bevestigend: 1. of het Doopsgezinden uit Amerika (en andere landen) mogelijk zijn zou de Doopsgezinden in Rusland te bezoeken; 2. of Russische Doopsgezinde afgevaardigden deel zouden kunnen nemen aan de zesde Doopsgezinde Wereld-Conferentie in Karlsruhe, Augustus 1957. Zij waren er zeker van, dat thans op ieder tijdstip Rusland bezocht kan worden met volkomen vrijheid om naar alle Doopsgezinde centra te gaan en in de Gemeenten te prediken. Zij verklaarden zich bereid

een tolk en gids beschikbaar te stellen om vreemde bezoekers te begeleiden. Zij zeggen, dat de Russische politie nu vrijelijk toeristen moet toelaten, die vrij door Rusland kunnen reizen. Alle Doopsgezinde centra van enige grootte kunnen per vliegtuig of auto bereikt worden en de tocht zou in twee of vier weken gedaan kunnen worden, waarbij bezoeken aan Doopsgezinde huizen op uitnodiging gebracht kunnen worden. Doopsgezinde bezoekers zouden in Baptisten-samenkomsten welkom zijn.

De leiders der Baptisten stonden de volledige openbaarmaking toe van dit interview, zoals zij dat gaven. Zij zijn natuurlijk niet zo goed op de hoogte van de Doopsgezinden als van de Baptisten en hun cijfers mogen niet nauwkeurig zijn, doch ik heb het volle vertrouwen in hun rapport, dat het eerste authentieke rapport is over de Doopsgezinden in Rusland, in het bijzonder sinds de tweede wereldoorlog.

Studenten evangeliseerden

Woensdagmorgen, 10 Augustus kwamen ze één voor één de gastvrije woning van de familie Wijchers in Hoogkerk binnen, de jongemannen die het rijke Evangelie van de Here Jezus Christus wilden prediken aan alle zondaren. Zeer gastvrij zijn we door de broeders en zusters ontvangen en met vreugde hebben we die vier dagen gewerkt. Velen kenden ons nog van vorig jaar en soms hoorden we op straat de kinderen tegen elkaar zeggen: „Kijk, daar heb je die meneer, die vorig jaar dat mooie verhaal vertelde”. Het valt steeds weer op, hoeveel we bereiken kunnen bij de kinderen en hoe goed ze alles in zich opnemen. Op de straten ze het metelkaar: „Mijn hart is altijd blij, want Jezus is een vriend van mij”. En vaak met meer overtuiging en blijdschap dan wij het deden. Hoe kon het anders, of de kindersamenkomsten moesten een succes worden. Vier maal zetten we de deuren voor de jongeren open, de eerste maal waren het er 55, de laatste middag 110. Dank zij br Oosterveld uit Leeuwarden, die ons met zijn prachtige geluidsinstallatie terzijde stond, konden we nu en dan een samenkomst „uitzenden”, zodat velen hun stoelen buiten zetten en hoorden hoe we zongen en vertelden van Hem, die zondars liefhad, reinigde van schuld en smet. We hebben genoten van de blijde gezichten.

De openluchtsamenkomsten waren heerlijk. De boodschap van verlossing klonk krachtig door de straten en zéér velen luisterden. Ook de colportage ar-

beid verliep vlot. Het rondgaan met een geluidswagen werd ons verboden, daar men het ook de Jehova's Getuigen geweigerd had. Maar als we nu het hele zaakje eens op een bakfiets zetten, waagden we, dat is toch wat anders. Dat moest de loco-burgemeester, een kruidenier ons toegeven en de vergunning kregen we. Zo reden we met ons hebben en houden een dag door Hoogkerk, zetten hier en daar onze „stand” neer en vielen onder de bemoedigende tonen van „Eén Naam is onze Hope” aan met de Zaaier. En met succes.

Hoe het met de zaalsamenkomsten was? De eerste beide avonden in het speeltuingebouw waren niet zo geweldig, wat opkomst betreft, maar de boodschap werd met liefde uitgedragen en God was daar. Veel meer mensen stroomden de laatste twee avonden naar de gereformeerde kerk. Groot was onze blijdschap, toen we hoorden, dat ook veel buitenkerkelijken onder ons gehoor waren.

Veel meer zou er te vertellen zijn. Genoeg zij, dat we met blijdschap hebben gezongen, gepredikt, verteld, gebeden en gecolporteed. Het speet ons, dat we weer moesten gaan. Het was goed daar in Hoogkerk. Broeders en zusters, geef het wachtwoord door!!

Het begin in Geldermalsen, die daaropvolgende Maandag, 15 Aug., geleek iets op Hildebrands verhaal uit de Camera Obscura: „Hoe warm het was en hoe ver”. Maar eindelijk vonden we, gepakt

en gezakt als we waren, toch de gastvrije woning, waar lafenis ons wachtte. U zult misschien verwonderd zijn over de naam Geldermalsen, die niet op de Baptiste landkaart staat. Wel, ds Zijlstra komt vrij regelmatig in dit gebied en het is op zijn advies geweest, dat de E.C.U. de N.B.S.V. verzocht heeft dit jaar de Betuwe tot operatieterrein te kiezen. Nu, de illusie van een aanval was er inderdaad, daar ook ds R. Reiling van Rotterdam—Z onze troepenmacht kwam versterken en daartoe de geluidswagen meebracht van de Z.H. eilanden, ons voor dit bijzondere doel een week afgestaan. Men kreeg het idee van een overval. Schone liederen spelend reed de auto door de straten, terwijl andere broeders de argeloos hun deur openende lieden meteen een Zaaier onder de neus duwden. Op de hoeken bleef de auto staan en een korte boodschap werd gebracht. Vrienden, wat is zo het evangeliseren schoon. Wijk na wijk werd afgewerkt en overal was de auto onze introductie. „O, zijn jullie van die auto, dan is het wel goed”. Het verschil met Hoogkerk was enorm. We bereikten zeker drie maal zoveel mensen en wonden veel sneller het vertrouwen. We waren dan ook allemaal enthousiast over dit geweldige hulpmiddel. Velen luisterden tegen wil en dank. Nimmer zaaiden wij het Zaad met zo'n royale hand.

We hebben gewerkt in Geldermalsen, Buurmalsen, Tricht en Leerdam en overal hebben we verbijsterd gestaan over de enorme geestelijke nood. De vrees „met een ingebeelde Hemel naar de Hel te gaan” of „een gestolen Jezus” te bezitten, was overal groot. Voor „gekenden” diende het parool te zijn „in klaghen klaghen gaan de dagen”. Kenmerkend voor het geestelijk klimaat was ook het versje „Er ruist langs de wolken een lieflijke Naam”, hetwelk vervangen werd door „Er dondert langs de wolken een vreeslijke Naam”. En ondanks alles zulk een diep verlangen naar de zekerheid des geloofs. Een honger naar het blijde Woord Gods. Velen zeiden ons: Kom toch terug. Sommigen zijn reeds vrijgemaakt van deze evangelie-onwaardige prediking, een broeder uit Geldermalsen stond na de samenkomst op en riep in een spontaan getuigenis zijn vroegere medelidmaten op het door ons gepredikte te aanvaarden als het Waarachtige Evangelie. Tijdens de daaropvolgende dankstond baden velen met grote bewogenheid om een bijbelse verkondiging. Twee vrouwen gaven hun hart aan Jezus.

Welk een nood en welk een kansen vonden we op de Betuwe. Er kwamen enkele broeders uit Zaltbommel tot ons, die ons letterlijk smeekten ook één dag tot hen te komen. We moesten weigeren, de tijd was te kort. Maar ons hart schreide. Wij konden niet meer prediken, de tijd ontbrak, maar zijn er in Nederland niet 7000 Baptisten? En kunnen zij niet iets doen om hier de grote

geestelijke nood te lenigen? Ds Zijlstra kan niet méér doen, hoewel het thans al zó is, dat zijn naam deuren opent. Zes dagen hebben we gezaaid. De mensen stroomden toe. Dikwijls konden we haast niet besluiten verder te trekken maar het moest. Dikwijls hadden we 4 openluchtsamenkomsten op één avond. Het was heerlijk, en het was onbevredigend, want wie zal het voortzetten?

Deze vraag willen wij U zeer nadrukkelijk stellen, voordat wij U allen hartelijk groeten namens de broeders der STUDENTENKRUISTOCHT 1955.

J. BOURITIUS.

Uit ons Unie-bureau

Het zal wel al overal bekend zijn geworden, dat één der bij de Unie aangesloten gemeenten heeft opgehouden te bestaan, n.l. de Baptisten Gemeente 's Gravenhage-Oost. Mogelijk, dat men hieromtrent van de zijde van deze gemeente wel nadere berichtgeving in ons orgaan had verwacht. Nu zulks niet het geval is, wordt dan hierbij van Uniewege mededeling gedaan van de ontbinding van genoemde gemeente. We willen daarbij toch de stem van haar zelf horen, door uit de notulen van haar laatste vergadering op 12 Mei 1955 de motie over te nemen, die door de gemeente werd aanvaard, luidende „de gemeente, de onmogelijkheid inziende de arbeid der gemeente voort te zetten, besluit de arbeid te beëindigen en haar bezittingen over te dragen aan de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland”. Wij kunnen ons goed verplaatsen in de gevoelens van de broeders en zusters, die zo volijverig en volhardend opofferende arbeid voor de gemeente hebben verricht. Zij zullen het weten — en gelukkig heeft het overgrote deel daarvan reeds ervaring door aansluiting bij onze andere zuster-gemeente in Den Haag — dat ze een verwelkoming ontvangen in de rijen der mede-gelovigen! En vanuit dit gebeuren gaat de roep tot ons allen uit om in de openheid voor de Geest des Heren de getuige-dienst in liefde te blijven vervullen.

Spurgeon's stem

Wat de kracht van Spurgeons stem betreft, is het volgende van belang. Eens werd hij uitgenodigd om in het Crystal Palace te Sijdenham te prediken. De angstige vraag kwam toen bij hem op (hij was toen nog zéér jong) of zijn stem zwaar genoeg zou zijn voor zulk een enorme ruimte. 's Morgens ging hij eerst naar het gebouw om zijn stem te beproeven. Toen hij op het podium stond, sprak hij luide de woorden uit: „Dit is een getrouw woord en alle aanneming waardig, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken”. Toen hij deze woorden uitsprak, gevoelde hij zich verzekerd, dat zijn stem gehoord zou worden tot in de verste hoeken en herhaalde de woorden nog eens op zachtere toon. Hoe ver zijn woorden echter gereikt hadden, heeft hij dien morgen niet geweten; dat is gebleken, meer dan vijf en twintig jaar later, toen Spurgeons broeder geroepen werd aan het sterfbed van een ambachtsman, wiens einde naderde. De leraar vroeg: „Zijt ge bereid?” „O ja!” antwoordde de stervende blijmoedig. „Kunt ge mij vertellen, hoe ge de redding Uwer ziel verkreegt?” „Dat is zeer eenvoudig”, zei de lijder met een blij gelaat. „Van ambacht ben ik loodgieter. Vijf en twintig jaar geleden, was ik onder de dom van 't Crystal Palace aan het werk. Ik dacht, dat ik geheel alleen was. Ik was toen zonder God en zonder hoop. Opeens hoorde ik een stem van de hemel, die zeide: „Dit is een getrouw woord en alle aanneming waardig, dat Jezus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken”.

Door de inhoud dezer woorden werd ik overtuigd van zonde. Jezus Christus bleek ook mijn Zaligmaker te zijn. Ik nam Hem in mijn hart, op dat ogenblik, als zodanig aan en heb Hem sedert die tijd altoos gediend”.

Dit voorbeeld toont niet enkel, dat God een alledaags voorval gebruiken kan om langs een zonderlinge weg zielen te bekeren, maar bewijst ook de fenomenale stemkracht, waarover Spurgeon mocht beschikken.

Uit het boek: C. H. Spurgeon en zijn boodschap aan ons door A. G. Barkey—Wolf.

Op 14 en 15 Sept. komt de Unie-commissie in vergadering bijeen. Graag nodigen wij allen uit deze in gebeden te gedenken. Wat het stellen van kandidaten voor de stichtingsbesturen betreft, van dit recht, waaraan de gemeenten tijdig n.l. in De Christen van 8 Juli herinnerd zijn, heeft geen der gemeenten gebruik gemaakt. De U.C. zal nu dus uit de door anderen gestelde kandidaten een keuze moeten doen.

In de loop van de volgende week ontvangen de secretarissen der gemeenten vanuit het Unie-bureau een aantal offerzakjes voor de 2de dankofferweek van 2—8 October ten behoeve van het Jubileum-Evangelisatie fonds voor de

arbeid in het Zuiden onder het motto „de hand aan de ploeg”. Laat de verspreiding der zakjes en de voorbereiding van deze dankofferweek — let ook vooral op de wekelijkse „stukjes” in ons blad! — met enthousiasme en zorgvuldigheid geschieden. Dan zal het door deze dankofferweek duidelijk kunnen blijken, dat Baptist Nederland bereid is de hand aan de ploeg te slaan!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Al te veel woorden
versmoren de waarheid

HENGELO

Als onze redacteur zegt dat Gemeenteberichten zo erg belangrijk zijn en dus ook graag gelezen worden, dan wordt je als correspondent wel gedwongen je best te doen om deze berichten aan de lezers van „De Christen” te presenteren.

Hoewel we geen daverende dingen kunnen vertellen, hebben we toch wel enige gebeurtenissen te vermelden die belangrijk zijn.

Ten eerste hadden we Zondag 28-8-'55 een bijzondere doopdienst. Op Zondag 7 Nov. 1954 werden in Hengelo gedoopt een broeder en een zuster met hun dochter. Zij kwamen uit Hervormde kring en hadden ook reeds vele jaren in het Leger des Heils gediend. Nu was ook hun zoon tot de overtuiging gekomen dat de doop voor hem onmisbaar was.

Deze zoon kon echter elke dag bericht krijgen dat hij moest afreizen met een schip, waardoor hij vermoedelijk vele maanden van huis zou zijn. Wij moesten dus afwijken van de normale gang van zaken, n.l. dat deze jongeman, na het ouderlingenbezoek, belijdenis deed op de Gemeentevergadering en daarna gedoopt kon worden als niemand bezwaren had. Wel bezochten hem twee ouderlingen en brachten deze verslag uit aan het bestuur voordat de dienst begon, maar de Gemeente kon niet geraadpleegd worden. Na de dienst kreeg de jongeman gelegenheid een getuigenis af te leggen in de openbare eredienst, hetgeen hij vrijmoedig deed. Wat verhinderde hem toen gedoopt te worden?

Het was een bijzondere doch goede morgen. De voorgenomen openluchtsamenkomst werd 's middags uitgesteld en in de plaats daarvan werd met de nieuwe broeder avondmaal gehouden.

Op deze avondmaalsviering werd broeder H. E. Kuipers in het zonnetje gezet. Hij was in Juni van dit jaar nl. 60 jaar lid van de Baptisten Gemeente te Hengelo geweest. Onze voorganger complimenteerde hem met dit belangrijke feit en overhandigde hem namens de Gemeente het dagboekje „Van dag tot dag”.

Ten derde kunnen we nog mededelen dat we een zeer actieve mannengroep hebben die als subafdelingen ingesteld heeft een zendingsgroep en een evangelisatiegroep. Om het stukje niet te lang te maken willen we over hun activiteit een volgende keer schrijven en eveneens over de plannen van onze Zondagsscholen.

Hartelijk gegroet.

S. W. VIS.

In September

komen weer vele jongeren onder de wapenen. Hieronder zullen ongetwijfeld verschillende leden en vrienden van onze gemeenten zijn. In verband hiermee is mij door een van onze gemeenten in een garnizoenstad gevraagd er de aandacht op te willen vestigen, dat men in de garnizoenssteden deze jongemannen graag wil opvangen en opzoeken, maar dat men daartoe eerst van de secretarissen der gemeenten de namen moet ontvangen.

Willen alle secretarissen dit even in hun ogen knopen? Het is maar een kleinigheidje, maar voor onze a.s. soldaten van grote betekenis.

E.R.

In deze week

valt de 1ste September en dus ook de wisseling in de Redactie van De Christen. Ds Slort en ondergetekende zwaaien af, Ds Huizinga keert terug en Ds Brongers doet z'n intrade. Geen wereldschokkende gebeurtenissen en daarom ook geen dikke woorden. Alleen dit, dat Ds Slort, die een conscientieus man is, zijn serie artikelen over 't boek Prediker nog ten einde zal voeren en dat Ds Brongers binnenkort de Schouw der Gemeenten hoopt voort te zetten.

Ds Van der Werf neemt de hem niet onbekende eindredactiestaf op en ik hoop, dat hij zijn werk met evenveel genoegen mag verrichten als ik er in deze twee jaren aan heb beleefd.

E.R.

Beroepingswerk

Cand. H. J. Stukker te Almelo heeft het beroep naar Nieuw Weerdinge aangenomen.

Mededelingen

BELANGRIJKE MEDEDELING

bestemd voor alle oud-leden van de Bapt. Gemeente te Sneek en voor hen die deze Gemeente een warm hart toedragen.

Zondag 25 September zal de Gemeente te Sneek het feit herdenken dat zij 75 jaar geleden werd geïnstitueerd.

In de namiddag om 4.30 uur zal er een speciale Herdenkingsdienst zijn, terwijl des

avonds 8 uur de Gemeente in een meer intiem samenzijn bijelkaar hoopt te zijn.

Oud-leden en verdere belangstellenden worden verwacht die dag in Sneek te zijn.

Voor hen die van zeer ver moeten komen kan logies worden verstrekt terwijl de brs en zrs gaarne aan hen die die dag in Sneek willen meemaken onderdak willen verschaffen plus een warme maaltijd.

Van hen die dit wensen zal ik gaarne even een berichtje verwachten ten einde voor een goede regeling te kunnen zorg dragen.

Namens de Bapt.

Gemeente Sneek,

W. MODDERMAN, secretaris.

Willemstraat 9.

Het secretariaat der gemeente Groningen—Zuid berust voorlopig bij J. Haak, Sluisstr. 21 te Groningen.

RENDERLOO-NIEUWS

Van 10 tot 24 Sept. zijn er nog enkele dagen beschikbaar, waarin koren, afdelingen van Zusterhulp en andere groepen een dagje op Renderloo kunnen doorbrengen. Veel groepen hebben dat reeds gedaan en het zijn steeds buitengewoon geslaagde dagen geworden. Koffie en maaltijden ontvangt U tegen lage prijzen.

Aanmeldingen graag zo vroegtijdig mogelijk!

N.B.J.B. Buitencentrum

„Renderloo”, Epe (Gld).

J. J. KIWIJL

Advertentiën

Zo God wil hopen onze ouders

H. Knigge

en

J. Knigge—Spijker

Zondag 4 September de dag te gedenken, waarop ze voor 40 jaar in het huwelijk zijn verbonden.

Hun liefhebbende kinderen en kleinkinderen.

Stadskanaal, Oosterparallelweg 4.

September

is DE maand voor evangelisatie door middel van „De Zaaier” Begin nú met verspreiding op grote schaal.

Schrijf naar de administratie, Dalweg 77, Arnhem, en het komt voor elkaar.

Losse Schakels

De af te leggen last De Schrijver van de Brief aan de Hebreërs zegt dat wij, die de voorgeschreven loopbaan betreden hebben, moeten „afleggen alle last en de zonde, die ons zo licht in de weg staat”. Dat „afleggen” van de zonde die ons „in de weg staat” vinden we nu juist geen verbetering tegenover „de zonde die (ons) lichtelijk omringd”, van de oude Vert. — Een spreker op de Keswick-conferentie van dit jaar merkte op dat onder „last” gedacht is aan de stenen, die de aange-treden lopers in de hand hielden en ieder circa 5 kilo wogen, welke zij bij wijze van „zich-afzetten” lieten vallen als het startteken gegeven was. Die stenen bedoelde de loper dezelfde dienst te bewijzen als het zand en de sintels, waarin tegenwoordig de hardlopers hun vingers drukken om zo krachtig te kunnen afstoten bij de start. Geen loper zou de dwaasheid begaan, de stenen mee te dragen op de race, maar in de hemelse wedloop worden nogal eens meegetorst dingen, gewoonten enz. waartegen men zich zo kostelijk zou kunnen „afzetten”. Zo deed Paulus, die in 2 Kor. 4 : 1, 2 (en lees die verzen vooral in de oude vertaling) zegt dat hij „wegwierp” de „bedekselen der schande”, d.w.z. die dingen, die hij eens in acht nam om zo te bedekken datgene, waarvoor hij zich voor God moest schamen. Zijn gewoonten waren „de stenen” waartegen hij zich toen hij christen werd „afzette”, door ze te „verwerpen”, weg te werpen.

Last en zonde Bovenstaande maakt ook duidelijk, waarom de Schrijver van de Brief aan de Hebreërs spreekt van „last én zonde”. Het zijn niet twee aanduidingen voor één en dezelfde zaak. De „last” is de wet, die volbracht moet worden; het Juk, waaronder men zich bevindt; de „steen” die men weg moet werpen omdat hij ons verhindert als bekeerde mensen te leven; als christenen te wandelen. De zonde daarentegen is het op zichzelf verkeerde, hetzij als neiging, begeerte of als daad, dat wij moeten afleggen en dat we ons resoluut, — om zo te zeggen — van ’t lijf moeten rukken, opdat we er niet onverwacht over struikelen.

„Piëtistisch” In het Evangelisch Luthers Weekblad” doen een paar in-zenders een goed woord voor het z.g.n. Piëtisme. Piëtisme is die stroming in de Christenheid, die de nadruk legt op de noodzakelijkheid van persoonlijke gods-vrucht en een getuigend leven. Een inzender merkt op:

„Als ik met de gemeenteleden wel eens spreek en iets dieper op de dingen des Vaders inga, dan moet ik meestal horen: U bent piëtistisch of overgevoelig enz. Dit alles komt m.i. voort uit wat Ds Heintze (die ook op het goede in het piëtisme gewezen had) zo terecht schrijft. Men wil de prikkel in het geweten graag kwijt zijn. Het is een lastig ding”.

Wij geloven dat, wanneer het Evangelie een werkelijkheidsboodschap is, het be-leefd moet worden en „er uitgeleefd”. Men is er niet mee klaar om van iemand, die verlangt dat de Boodschap levenswaar zal zijn, voor „overgevoelig” te verklaren.

IN EN OM DE BIJBEL

Het boek Prediker

Hoofdstuk XII (vervolg)

„Want de mens gaat naar zijn eeuwig huis”. Het sterven is een pijnlijke er-varing, temeer daar het „geweten” zich laat gelden, en de vrees voor het god-delijk gericht benauwt. Was het de eerste mens niet meer mogelijk te grijpen naar de vrucht van de levensboom, ons is in het Evangelie van Jezus Christus, het kruis, de boom des levens weer getoond, ja - geschonken!

Wel is waar zullen wij sterven doch, wie Christus kent, wie door het geloof zich de vrucht heeft toegeëigend van Golgotha's kruis, zal leven al ware hij ook gestorven.

In het oude-verbond is bij „het eeuwig huis” hoofdzakelijk gedacht aan het verblijf in het graf. Zeer zwak is hier en daar een kleine lichtschemering. Zelfs beluisteren we de vraag: „zullen de doden weder levend worden?” In het nieuwe testament breekt het licht der opstanding door. (1 Kor. 15 : 55, 57). De dood heeft niet het laatste woord. „Die in Mij gelooft zal leven al ware hij ook gestorven”. Wie gelooft heeft het eeuwig leven, daarin mogen we roemen, ook al gaan we grafwaarts.

Hier gaat het nieuwe ver boven het oude-testament uit. „De mens gaat naar zijn eeuwig huis, doch dit huis is niet voor allen het huis met de vele wonin-gen. Voor de niet-in-Christus-gelovende-mens, is het eeuwig huis een plaats van „buitenste duisternis”. Wij lezen van Judas Iskariot, de verrader, dat hij heen ging naar zijn eigen plaats. Ieder gaat naar de plaats waar hij thuis hoort.

De kinderen des lichts gaan het licht tegemoet, de kinderen der duisternis gaan het donker tegemoet. De mens gaat naar zijn eeuwig huis en de rouw

Hij is „overgevoelig” zeggen we en hebben ons de belijdenis, dat we ver-keerd hebben gestaan of gedaan hebben bespaard. Werd in een der werken van de Oxford-groepenbeweging indertijd niet terecht opgemerkt dat de christenen zo weinig het oor der anderen vonden, omdat ze zo onwerkelijk stonden tegen-over hun eigen zonden? En dat ook tegenover die „kleine” zonden, voor wie zeventig-maal-zeven maal daags vergeving nodig is? Ruimt de kleine zonden op en zoekt deze noodzaak niet te ontgaan door anderen „piëtistisch” of „overge-voelig” te noemen.

klagers, die bij iedere oosterse begrafenis aanwezig zijn, zullen omgaan in de straat.

De oude Egyptenaren spraken ook van hun „eeuwig huis” daaraan be-steedden zij de grootste zorg, hoewel te meer zullen wij dan aan ons eeuwig huis denken.

Het is de mens gezet eenmaal te sterven.

* * *

Van bijzondere schoonheid is het ze de vers. Zelfs een zilveren koord breekt, zelfs een gulden schaal valt in stukken en wordt niet gespaard. De dood wordt ons hier in beeld voorgesteld.

De bekende Schriftverklaarder Delitzsch ziet in het zilveren koord het ruggemerk, de gouden schaal is het hoofd en mer bepaald de schedel, de emmer aan de bron is het hart en het rad bij de put zou het ademhalingsapparaat zijn.

Ons ligt deze verklaring niet. Uit de tekst zelf is deze verklaring niet op te maken. Wij hebben hier met beeldspraak te doen. Zien we het goed, dan is hier sprake van twee beelden. Het eerste is het beeld van een zilveren koord waaraan een gouden schaal hangt. Het woord „schaal” is hetzelfde woord dat we aantreffen bij de beschrijving van de gouden kandelaar in Zach. 4 : 3, en dat aldaar vertaald is met olielampje. Zulk een olielampje diende ook als lamp. Breekt het koord dan valt het olielampje, de lamp aan stukken. Dat is het beeld van het sterven, de lamp gaat uit!

De levenslamp wordt geblust.

Het tweede beeld brengt ons bij een put, waarboven een rad geplaatst is, waar omheen het touw gewonden is,

waaraan de schepemmer is bevestigd. Het rad breekt en de kruik komt stuk in de put te vallen. Zo komt de mens in de put van de dood; de doden zijn degenen, „die in de put neergedaald zijn”.

In deze beelden wordt het sterven getekend, of zonder beeldspraak (: 7) „en dat het stof wederom tot aarde keert als het geweest is? In deze woorden is een terugwijzing naar Gen. 2 te vinden. God formeerde de mens uit de aarde, uit de aarde (adama) maakte God de mens (adam). God blies de adem, de geest des levens in zijn neusgaten. De mens wordt beschouwd te bestaan uit stof en geest.

Na de val luidt Gods woord: stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren. De stof keert tot de aarde terug. En de geest? Zinnelijk waarneembaar is hij niet.

Reeds in hoofdstuk 3 heeft Prediker er op gewezen dat we niet constateren, dat de geest van de kinderen der mensen opwaart naar boven en de adem der beesten nederwaarts vaart in de aarde. Het schijnt zó te zijn, dat wat de kinderen der mensen nedervaart, ook de beesten nedervaart — doch al is er geen onderscheid te zien, het is er wel. Hier spreekt Prediker het onomwonden uit „en de geest weder tot God keert, Die hem gegeven heeft”. Er is dus geen tegenspraak 3 : 19—21.

Hier is dan ook metéén het einde van het boek. Het eindigt met de dood! Dat is wel een somber eind. Het is alles ijdelheid! Toch en laten we dit niet vergeten, is het juist zó, dat de gedachte aan het oud-worden en sterven, niet tot gevolg heeft, dat men bij de pakken moet neer zitten. Integendeel. Prediker zegt in deze laatste twee hoofdstukken: duif het leven aan, werk, maar denk aan de donkere dagen die komen. Hij zegt, in 't bijzonder tot de jeugd: geniet het leven — maar denk aan het gericht! Hij zegt: gedenk te sterven. Door alles heen is er een heenwijzen naar God! Het eigenlijke, de zin van het leven, ligt niet in werkzaam zijn noch in genieten. Waar Prediker verklaart dat alles ijdelheid is, daar heeft hij tot ons te zeggen: zie naar boven, naar God! „De korte spanne tijds van ons leven op aarde moet benut worden om de levende God te zoeken; en daarin biedt het boek Prediker ook de verkondiging van de Christus, de allerwege in het Oude Testament geprofeteerde Verlosser, in wien het alleen mogelijk is de door de zonde verbroken gemeenschap met God te hervinden” (Aalders).

Vs 8—14

De verzen die nu volgen vormen het slot van het boek. De stelling aan het begin uitgesproken (1 : 2) heeft Prediker door zijn gehouden betoog bewezen en daarom wordt ze nog eens herhaald: „ijdelheid der ijdelheden, het is al ijdelheid”.

3

De Prediker spreekt nu niet meer zelf, maar er wordt over hem gesproken. „En voorts, dewijl Prediker wijs geweest is, zo leerde hij het volk nog wetenschap”. De Prediker was een wijsheidsleraar, die tot het volk sprak. Blijkbaar is dat niet Salomo zelf, want we lezen nergens dat de koning Salomo het volk ging onderwijzen. Prediker is iemand, die bij Salomo in de leer is geweest, wat hij de mensen onderrichtte was „Salomo”. Zoals de Farizeën „Mozes” geleerd hebben, leerde Prediker „Salomo”. Hij onderwees het volk. Hij merkte op, d.w.z. hij overwoog en onderzocht. „Hij stelde vele spreuken op”. De wijsheidsleraar bediende zich gaarne van spreuken. Deze gingen er beter in bij het volk en klemde zich vaster in het geheugen. De Prediker zocht aangename woorden, schone vormen, maar vooral ook woorden van wijsheid en waarheid. De woorden van een wijze zijn altijd aangenaam (10 : 12). De woorden der wijzen moeten in stilheid aangehoord worden (9 : 17).

Slot volgt.

D. SLORT.

Zand en zaad

U hebt gewenst, dat ik weer elke week met wat zand en zaad op de akker van dit blad verschijn. Nu wens ik van mijn kant geen zandmannetje te zijn, die u wat in de ogen strooit, liever zou ik nu en dan wat goeds achterlaten, in de hoop daardoor u persoonlijk als wel de gemeenschap te dienen.

Een filosoof ben ik niet, ofschoon in Rusland achter mijn rug om bij een onzer professors geïnformeerd werd of mijn levenswerk misschien op dat terrein lag. Hoe bestaat het, zullen sommigen van u zeggen. Het is echt waar. En ik had toch niets anders gedaan dan dringend en vasthoudend bij een communiste te informeren naar de zin van het leven van een mens, die slechts materialistische denkbeelden koestert, hoe schoon die dan ook verpakt zijn in het cellophaan van een voor allen en allen voor een. Alsof niet overal en altijd het hemd nader is dan de rok.

Een theoloog ben ik al evenmin, wanneer men tenminste daaronder een mens verstaat, die lange en soms duistere verhandelingen schrijft over zaken, die net aan de andere kant van de horizon liggen en die dus slechts vermoed kunnen worden.

Eigenlijk, als ik er lang over na denk, ben ik veel meer een niet dan een wel. Aardig, zo'n woordspeling, vooral als u bij niet aan een onbeduidend klein stukje koperdraad denkt en bij wel aan een bron met koel, helder water. Overigens, beiden zijn goed en nuttig en nodig.

Dit verveelt u natuurlijk al lang, maar dat krijgt u als u via een algemene vergadering opdraagt te schrijven. Nu, het is u genoegzaam bekend, dat ik alleen maar wat uit de praktijk kan vertellen. Nu is die gelukkig nogal omvangrijk, zodat we hopen gedurig voldoende zand en zaad in voorraad te hebben. In elk geval bedankt voor het vertrouwen. Zo hoort het, ik bedoel het bedanken.

Om dan maar direct uit de praktijk te putten. We hadden verleden Zondag doop. Dat was de laatste Zondag in de maand. Of wij dat niet op de eerste doen? In de regel wel. Zie, daar zit al zoiets in: moet dat nu op de eerste Zondag? Nee, dat niet, maar dat komt beter uit in verband met de viering van het Avondmaai. Want dat vieren we eenmaal in de maand. En aangezien de dopeling graag op de dag van zijn doop het Avondmaal viert wordt zijn doop naar de eerste Zondag verlegd. Is dat juist?

Laat mij u het hele verhaal vertellen. Op Dinsdagmiddag kreeg ik bezoek van een jongeman, die begeerde zijn geloof te mogen belijden in de doop. We hadden een goed gesprek. Uit het onderhoud bleek, dat hij plotseling zou kunnen worden opgeroepen aan boord te gaan van een tanker teneinde zich te bekwaamen voor zijn toekomstig werk. Ja, dan zou het mooi zijn dat je nu direct Zondag gedoopt werd. Maar er is geen gemeentevergadering meer voor die tijd. We vonden een uitweg, een nieuwe weg. Bij uitweg denkt u aan ontduiking.

Hij werd nog diezelfde week door twee ouderlingen bezocht. En op Zondagmorgen, in de volle kerk, stond hij voor de aanwezigen en vertelde daar van zijn weg naar God, van Gods weg naar hem. Zijn getuigenis werd door de ouderlingen onderstreept. De gemeente toonde hem te aanvaarden als haar broeder door op te gaan staan. Toen werd met hem geboden, waarna hij afdaalde in het water. En ieder had bij zich het besef: zo moest het eigenlijk altijd gaan. Dit spreekt, dit hoort samen.

Maar als nu eens iemand bezwaren had gehad tegen de opneming in de gemeente? Ik heb het gevoel, dat dat maar een theoretische moeilijkheid is, want in de regel zullen voorganger en ouderlingen de mens wel kennen. Maar ieder zal er niet voor voelen om zo maar in het openbaar te spreken. Nee. Het is ook bekend, dat in sommige gemeenten de te dopen personen alleen nog maar door een kleine kring gehoord worden, omdat men er voor, dat sommigen zelfs in de gemeente niet van hun geloof konden getuigen. Tenslotte zou men dit aan de voorganger en ouderlingen kunnen overgeven. Immers, zelden spreekt iemand in dergelijke omstandigheden gemakkelijk en duidelijk. En: mag men de waarde van zulk een getuigenis wel zo hoog aanslaan, dat op grond daarvan tot de doop wordt toegelaten of dat men die eventueel zou moeten weigeren?

Ik geloof, dat we op die weg iets moois gaan verliezen. Het is altijd een vreugde mensen in de gemeente te mogen ontvangen, die van hun geloof willen spreken. De een kan dat beter dan de andere, maar het gaat toch niet om een schone rede. Ik heb het in de vele jaren, dat ik deze gemeentelijke bijeenkomsten leidde, waarin belijdenis van het geloof werd gedaan, nog maar eenmaal meege maakt dat iemand helemaal niets kon zeggen en ieder nam toen dat woordeloos woord aan en zij werd gedoopt.

Het lijkt me goed om die tot het ge-

loof gekomen zijn de gelegenheid te bieden hun getuigenis aan een zo groot mogelijke schare te geven. Wil iemand het liever in de besloten kring van een gemeentevergadering: geen bezwaar. Stelt iemand anders er prijs op het op het uur van zijn doop in het midden van een godsdienstoefening te doen: nog liever. Waarom zullen we zoiets goeds in de binnenkamer houden?

En het benadert dunkt me tamelijk dicht de praktijk, die we in de Schrift tegenkomen.

HUIZINGA.

Wat is er gaande in

Dokkum ?

Door de wijziging in de redactie zullen de twee rubrieken „Schouw der Gemeenten” en „Kroniek” in 't vervolg door mij worden verzorgd. Hiervoor ontbreken mij echter nog de nodige gegevens. In afwachting hiervan bieden wij U enkele artikelen gemeenten in opkomst. Het is geen schouw der Gemeenten, daarvoor moeten verschillende posten nog eerst tot Gemeente geïnstitueerd worden. Maar toch is er wat gaande!

Dokkum

Hoe leerden wij het ook weer? 754 n. Chr. Bonifatius bij Dokkum vermoord! Daarmee is deze plaats bij ons allen bekend; al betekent dat voor de meesten van ons ook meteen alles wat wij weten van dit oude stadje. Dokkum, zelf slechts 6000 zielen tellende, is het centrum van het hoge Noorden van Friesland. Zodra de plannen rond de inpoldering van de Lauwerszee en de Wadden verwezenlijkt worden, zal de stad nog meer in betekenis toenemen. De bouw van een Prot. ziekenhuis wijst reeds in deze richting.

Al bijna 100 jaar

is Dokkum op de een of andere wijze bij het Baptisme betrokken. Het eerste contact tussen deze twee was in de persoon van Ds P. J. de Neui. Met recht zou je hem de Baptisten apostel van Friesland kunnen noemen. Dr Wumkes schrijft over hem:

„Toen de Neui in Friesland kwam, werd daar geen Baptist gevonden. Na zes jaren liet hij te Franeker

een geordende gemeente achter van 91 leden. Een man, die met zeldzaam vuur heeft gearbeid en gestreden voor de beginselen, die hem heilig waren”.

Over de persoon en het werk van Ds de Neui kunt U meer lezen in 't boek „Opkomst en Vestiging van het Baptisme in Nederland”. Deze pionier van het Baptisme in Friesland heeft destijds reeds samenkomsten belegd in 't café „De Posthoorn”. En wonderlijk spel der Historie: in dezelfde „Posthoorn” heeft Ds G. Visser tijdens zijn ambtsperiode te Noordbergum gedurende drie jaar samenkomsten gehouden. Daarna werden er door de verschillende voorgangers van de gemeenten te Noordbergum en Zandbulten, o.a. de brs L. de Haan, H. D. Hooghwinkel, Wolters en K. Baptist, huissamenkomsten gehouden. Zij konden eveneens medewerken in de interkerk. openluchtsamenkomsten.

Met ingang van

1 Nov. 1953

werd door bovengenoemde gemeenten besloten elke zondag te Dokkum een kerkdienst te houden. Hierom werd de Doopsgezinde kerk gehuurd. De beide Voorgangers, Ds J. van Dam te Zandbulten en Ds B. Posthumus te Noordbergum houden sedert dien om beurten deze kerkdienst. Terwijl het ledenaantal nu ongeveer 22 telt, is het bezoek der kerkdiensten gemiddeld 35. Naast deze kerkdiensten wordt er eens in de 14 dagen bijbelbespreking en bidstond gehouden, terwijl er ook een afdeling van Zusterhulp is opgericht. De interk. samenwerking in 't openluchtwerk is nog steeds actief. Om op de duur toch een meer eigen en plaatselijk karakter aan deze arbeid te geven, werd op 9 Mei

Vergeten. Vergeten?

Andere jaren zijn we er veel vroeger bij om u allen voor te bereiden op de verrassing van het jaar. Ja, waarom dan nu pas. Vergeten.

Vergeten? Waarom geen knoop in de zakdoek? Hebt u die ook wel eens? Ik vergeet soms die er uit te halen en dan prakkizeer ik me later suf waarom die er nog zou kunnen in zitten. Geen weken later natuurlijk want dan zou u denken, dat ik wekenlang met hetzelfde doekje werk.

Zie, nu zou ik bijna vergeten waarover ik wilde schrijven. Laat ik dat dan de volgende keer doen — anders is 't immers ook geen verrassing.

Ha!

1955 de vereniging tot stichting van een Baptisten Gemeente opgericht.

Een eigen gebouw

is juist één dezer dagen ter sprake gekomen. Op 't ogenblik wordt ongeveer f 1000.— in 't jaar aan huur betaald. Dan heeft men nog maar voor bepaalde uren de beschikking over een localiteit. Maar voor dit bedrag zou men ook een aardig kapitaal kunnen verrenten. Er is nu in Dokkum een zeer goede gelegenheid om een eigen gebouw te krijgen voor de verdere op- en uitbouw van de arbeid der gemeente. Hiermee is een bedrag van f 20.000.— gemoeid. Vooral door zeer royale medewerking van bevriende zijde zal deze aankoop mogelijk worden. Wanneer deze transactie in kannen en kruiken zit, hoort U hierover nog wel meer.

Inderdaad in Dokkum

is wat gaande! Het is geen wonderboom van Jona en dat zal het in het zwaar kerkelijk stadje ook nooit worden. Maar het leeft daar, het groeit op.

En onze wens en bede is: dat het zij in vrede en in liefde tot eer van Jezus Christus onze Heer.

G. Br.

Zes weken tentevangelisatie-kruistocht in Den Haag

De Baptisten Gemeente te 's Gravenhage heeft een zesweekse Tent Evangelisatie Kruistocht gehouden in Den Haag, waarin 36 Evangelisatiesamenkomsten werden gehouden, en een aantal kindersamenkomsten. Na ernstige voorbereiding in gebed door de Gemeente werd op 18 Juli de Kruistocht geopend en op Zondag 28 Augustus geëindigd. De tent werd in vier verschillende wijkgedeelten van de stad steeds een week geplaatst en de laatste twee weken op de Boulevard aan het strand te Scheveningen.

Alle medewerkende krachten, de zangers, de speellieden, de tentoppassers, de folderverspreiders werden uit de Gemeente aangezocht en heel de Gemeente kwam in beweging. Allen arbeidden vol liefde mede in deze Kruistocht. Meer dan 10.000 folders werden verspreid door Jeugd en Gemeente. Een aantal van onze brs Baptisten Predikanten assisteerden de plaatselijke Voorganger in het brengen van de boodschap des heils. De Tentkruistocht stond onder het motto: **JEZUS MAAKT UW LEVEN NIEUW!**

Het is ons een grote blijdschap te mogen mededelen, dat God deze kruistocht wonderbaar heeft gezegend. Begonnen werd in een der wijken van de stad waar de meeste tegenstand ervaren werd. Dat was de vuurproef. De eerste avonden was het haast niet mogelijk samenkomsten te houden vanwege het rumoer en de tegenstand rondom de tent. Doch midden in die week werd en door gebed en door tactvol beleid van broeders rondom de tent de tegenstand gebroken. Er kwam een stilte in en rondom de tent en Gods boodschap vond ingang. In de kindersamenkomsten werden reeds in de eerste week enige honderden kinderen bereikt met het Evangelie! Zo verhuisde de tent iedere week naar een andere wijk. Drie wijken werden bearbeid in de stad, waarna de binnenstad aan de beurt kwam. Niet iedere avond was de tent vol in de eerste vier weken, maar wel werden veel mensen buiten de Gemeente bereikt. Iedere Zondag mochten we mensen in ons Kerkgebouw begroeten die door middel van de tent getrokken waren naar de dienst in de Gemeente! Welk een vreugde, toen op het punt Moerweg de eerste ziel krachtdadig tot bekering kwam.

De laatste twee weken stond de tent op de Boulevard te Scheveningen. God verhoorde onze gebeden en schonk heerlijk zomerweer, waardoor we honderden mensen mochten bereiken met de blijde boodschap van verlossing door het bloed van Jezus. De tent stroomde steeds voller, tientallen stonden buiten de tent te luisteren. Avond aan avond klonk de nodiging over de Boulevard: „Kom tot Jezus”. Avond aan avond zong de Ge-

meente als getuigenis het uit aan de velen die luisterden: „Daar zijn geen grenzen aan Jezus' macht, voor elk die wond'ren van Hem verwacht!” Heilige stilte viel er menige keer in en buiten de tent. Ogenblikken, waarin de krachtige werking van de Heilige Geest ervaren werd. Welk een vreugde dat een veertien-tal zielen hier aan het strand der zee zich onvoorwaardelijk aan Jezus Christus hebben overgegeven. Heilige vreugde en hemelse blijdschap doorstroomde de Gemeente! De slotsamenkomst dezer Kruistocht was een avond van Glorie voor Jezus! Honderden luisterden diep bewogen naar de roepstem van Jezus. Besselingen voor Jezus werden genomen. Om 10 uur 's avonds op Zondag 28 Augustus werd de tent gesloten en Voorganger en Kerkeraad en enige brs en zrs verenigden zich in een dankstond tot God voor de machtige zegen welke Hij ons gegeven heeft in deze tentzending! Het is ons een vreugde U tot eer van God te mogen mededelen, dat in deze weken een vijftiental zielen voor Christus gewonnen zijn!

Wij mogen U tot eer van God zeggen, dat ofschoon vaak gedacht wordt: de tent doet het niet meer, wij ervaren hebben, dat de tent het nog wel doet, als de HEER het maar in de tent kan doen! Wij bezinnen ons vaak op verschillende methoden, en het is goed dat we het doen, maar waar het op aankomt is dit:

Breng mij d' aloude tijding,
De tijding van Gods troon,
Van Jezus zondaarsliefde,
De liefde van Gods Zoon.

Brs collega's hebben ons gezegd: „Het is een hele onderneming zulk een Kruistocht”. Toch niet! Wanneer we geloven voor grote dingen mogen we ook grote dingen van God verwachten!

Ik dank God voor de vervulling van Zijn beloften! Ik dank mijn Gemeente voor de 100% inzet die ze gegeven heeft voor de Heer en zijn dienst! Alleen de Haagse Baptisten Gemeente bracht, zonder enige aandrang vrijwillig aan giften voor deze Kruistocht een bedrag van f. 550.— bijeen. Ook in financieel opzicht heeft de Heer zich betoond de Getrouwe! De Kruistocht is financieel volkomen gedekt. Hem zij de eer!

Gelijktijdig werd deze zomer door de Gemeente drie maal in het grote Openluchttheater in het Zuiderpark een grote Openluchtmeeting belegd. In deze drie openluchtmeetings mochten we een 1400 mensen bereiken met het Evangelie.

We hebben de roep van Jezus gehoord: Ga werk in Mijn oogstveld want de oogst is zo groot! De velden zijn wit! Wij willen als Haagse Gemeente gehoor-

UW HAND
AAN DE PLOEG!

Roomse paedagogie

Een dezer dagen kregen we een blaadje in handen waaruit wij het volgende van een R.K. „zielenarts” uit het Zuiden citeren:

Elk denkend katholiek zal het met ons eens zijn dat een protestants ziekenhuis zeer ongewenst is voor katholieke patienten. Hij mist er immers de sfeer welke elke patient, maar vooral de ernstige patient, behoeft. Priesters en H.H. sacramenten worden er alleen maar getolereerd. Hij is er tussen vreemden en dat in de ernstigste ogenblikken van zijn leven. En dan volgt de klacht dat zovele R.K. patienten toch de voorkeur geven aan een protestants ziekenhuis. Deze „zielenarts” schroomt niet de zieken tot onverdraagzaamheid aan te sporen als hij zegt: Wilt u dit verdraagzaamheid noemen, dan is verdraagzaamheid in deze een misselijke ondeugd. Lapzwazerij is een lelijk woord, maar wij voelen de neiging om het hier te gebruiken, willen wij volkomen duidelijk zijn.

Tot zover deze „zielenarts”. Openbaart ons dit niet dat het volk langzamerhand protestantse neigingen krijgt in het Zuiden? Daarom onze hand aan de ploeg!

Laat de komende „Dankoffersweek” van 2—8 October een daad zijn die toont dat wij onze roeping in het Zuiden verstaan hebben.

Jubileum
evangelisatie fonds.

zaam zijn! Jezus kan d' overwinning geven over zonde en Satans macht! Onze diensten worden bezocht door velen, welke nimmer in het verleden met onze Gemeente bekend waren. Stoelelen moeten bijgezet worden om de schare een plaats te bieden in onze morgendiens-ten. Wij geloven voor stromen van zegen!

Deze winter hopen we als Gemeente een winterveldtocht te ondernemen, arbeidende zolang het dag is! De nacht

komt waarin niemand werken kan!
Wij groeten U allen medebrs en -zrs
hartelijk vanuit Den Haag. Gode alle
eer voor wat Hij ons gaf in deze kruis-
tocht! Ons gebed is voor U allen. Bidt
ook voor ons. EVANGELISEER!

Slechts één bede lieve Heiland,
Hoor die en beschaam ons niet
Werk met Geesteskracht in Neerland,
Zodat elkeen tot U vliedt!

W. HARKEMA.

Het Trefpunt der Geslachten

In het laatste vers van het Oude Testament wordt de verwachting uitgesproken, dat de profeet Elia zou wederkeren. Het zou zijn taak zijn de komst van de Verlosser, de Brenger van de Heilstijd, voor te bereiden. Die voorbereiding zou daárin bestaan, dat hij het hart der vaders tot de kinderen en het hart der kinderen tot hun vaders zou wederbrengen.

Gezien het grootse doel van zijn arbeid lijkt ons die omschrijving wel wat simpel. Maar hiermede is inderdaad een probleem aangeduid, dat altijd remmend op het leven der mensheid gedrukt heeft: het probleem n.l. van de spanning tussen de geslachten. Het opkomende geslacht is in de ban van de dag van morgen en in het oudere geslacht hebben de krachten van gisteren zich geconsolideerd. Het opkomende geslacht zoekt naar vormgeving van zijn leven en in het oudere heeft het een bepaalde gestalte aangenomen.

Zijn alle conflicten haast niet te herleiden tot de spanning, die door de werking van de krachten van morgen en die van gisteren ontstaat? Haar weg te nemen is de poort te openen voor de heilsregering van Christus in de gezinnen, en in de samenleving. Het is de taak van Elia, van elke Elia, van ieder, die God geroepen en gezonden heeft, om Christus en Zijn Vrederijk de weg te bereiden.

Nu is het van opmerkelijke betekenis dat de profeet zegt dat het werk, dat in huisgezin en gemeenschap, vooraf moet gaan aan de dag des Heils, *beginnen moet bij de vaders!* Hun hart moet eerst wedergebracht worden tot de kinderen. Daarna moet het hart der kinderen worden terug gebracht tot de vaders. Zo ontstaat het trefpunt, waar de geslachten de Christus kunnen ontmoeten en onder één schepter verenigd worden.

Hiermede is dus reeds veroordeeld de gedachte, dat de oudere generatie over de jongere moet heersen. Het geslacht van gisteren heeft geen recht het geslacht van morgen zijn juk op te leggen. Hiermede is ook het reeds de gedachte veroordeeld, als zou het oudere geslacht meer recht hebben tot klagen over het jongere geslacht dan omgekeerd. Uit die sfeer moeten we weg. Eigengerechtigheid en zelfingenomenheid hinderen het werk

van „Elia”, die de weg van aller Heiland tot aller harten moet bereiden.

* * *

Hoe zien we onze opgroeiende kinderen en dat principieel en godsdienstig? Aan deze vraag moet eigenlijk een andere vraag vooraf gaan: *zien we onze kinderen wel?* Deze vraag klemmt te meer waar het gaat om *opgroeiende* kinderen. Wanneer we menen: vanzelfsprekend; we zien ze elke dag, dan peilden we de werkelijkheid van het leven nog niet.

Iedere mens is een mysterie. We zien iets van hem, maar hoe weinig is dat! De Here sprak daarvan, dat men ogen kan hebben en niet zien.

Hierbij is dit vooral te bedenken: we zien niet *met* maar *door middel* van onze ogen. We zien *met* onze geest, met onze ervaring, met ons verleden en met heel onze levensinhoud. Hoe rijker en zuiverder die is, des te beter, des te volkomener we zien wat in ons gezichtsveld is.

„Spreek, opdat ik u zie!” zeide in de oudheid een wijze tot jonge mannen die zijn leerlingen wilden worden. Wanneer we letten op hun spreken, hun handelen, op elke openbaring van hetgeen in hen is, gaan wij ze pas zien — zien, zoals ze zijn.

Het tweede is, dat we daarbij hun tijdgenoten moeten worden in hun wereld moeten binnengaan; op hun vlak ons moeten plaatsen. — Om hen, onder wie hij moest werken en die hij moest winnen, te verstaan en te bereiken, wenste Paulus den Joden een Jood en den Grieken een Griek te worden — in één woord: huns gelijke. Daarom werd de Zoon van God, Zoon des mensen, ons in alles gelijk (uitgenomen de zonde) daarom werd Hij verocht als wij, om ons te kunnen redden.

Wie heeft nooit een jong mens in de puberteitsjaren, misschien stampvoetende van wanhoop en teleurstelling, horen uitroepen: „versta mij dan toch!” Soms lijden jonge mensen om het niet begrepen worden, het veroordeeld worden om dingen, waarin men hen niet verstaat.

Zij worden door wanbegrip afgestoten, omdat ouderen hen niet zien zoals ze zijn d.w.z.: niet zien met schoon gewassen ogen, met een zuiver hart. Dat, waarmee ze zien, hun eigen geest, is troebel.

De vaders moeten zich laten weder-

Nw. Weerdinge

Bevestiging en intrede van cand.
H. J. Stukker als Voorganger D.V.
op Zondag 25 September.

V.m. 10 uur bevestiging door Ds
J. Bosma van Leeuwarden.

N.m. 3 uur intrede.

7.30 uur begroetingssamenkomst.

Zustergemeenten worden vriendelijk verzocht om afgevaardigden te zenden, die om 2.50 uur in 't lokaal (naast de kerk) worden verzocht.

Zij die logies en/of maaltijd nodig hebben gelieven dit voor 18 Sept. op te geven aan de secr. der Gemeente

H. DE JONGE,
WK NZ 167ⁿ,
Nw. Weerdinge.

brengen tot de kinderen; ze hebben een zielebad nodig opdat het leven door de geslachten voort kan stromen, zonder stroomversnellingen of cataracten.

En als we het opgroeiende geslacht nu zien in het licht, dat Gods Geest achter onze ogen wil laten branden?

1. Dan zien we ze als God toe-komende. Zij zijn van God. Dat bepaalt heel onze verantwoordelijkheid. Onze houding moet die van eerbied zijn: eerbied voor het kostbaar eigendom van een Ander. Eerbied is afstand erkennen. Tussen hen en ons staat God. Als we door heel onze houding dat verduidelijken, zullen we dan niet aan invloed en gezag winnen? Niet wij staan in eigen macht en heerlijkheid boven hen? „We is er blind als Uw knecht en doof als Uw bode?” God vraagt gehoorzaamheid. Wat zijn wij meer dan Zijn stem?

2. De jeugd, die van God is, is ook voor God. Ze komen God toe, totaal en voor altoos. Op dit punt ontmoeten de geslachten elkaar — maar het is een zware ontmoeting, een ontmoeting in de branding der zonde, een ontmoeting die slechts vrucht kan dragen door de bekering heen.

Het gaat om Gods autoriteit. We zullen het opgroeiende geslacht voor God moeten stellen — eigenlijk *naast* ons vóór God.

Gaat niet de weg van de minste weerstand; laat niet gemakzucht de teugel uit handen geven. Neen, de ouderen moeten tonen dat God leeft voor hen; dat Zijn wil te kennen voor hen een behoefte is en die te *doen*, spijs, die echt verzadigt. Hun leven moet *echt* zijn, hoe gebrekkig

dan ook. Elk woord moet volkomen gemeend zijn. Het echte, het waarachtig
gemeende, zet zich door en schenkt gezag. Het bewustzijn van het falen in het

verwerkelijken van het geloof in eigen leven houdt klein. De ouderen geven God óók niet wat Hem toekomt. Zij kunnen het evenmin. Ze verdonkeren Christus meer dan ze hem zichtbaar maken. Als de in het heden en hier levende wordt Hij zo weinig gezien en gehoord.

We kunnen onze plaats slechts innemen en onze taak vervullen door de vergeving der zonden heen. God legge de hand der ouderen in die der kinderen; Hij leide de ouderen de wereld der kinderen binnen, om daar thuis te zijn en te dienen met overgave van hun ziel. Zo zullen hun harten der jongeren tot de ouderen zich wenden, in hun vreugde en hun verdriet; om tucht en troost en en zullen zij naast de ouderen voor God gaan leven. Dan breekt de heilstijd aan in gezin en samenleving; de tijd van de Christusregering.

Is iedere mens een mysterie, ons slechts zeer ten dele bekend, dan zal ons samenleven op vertrouwen gebaseerd moeten zijn. We geloven dat het opgroeiende geslacht ter overwinning zal gaan, omdat we geloven in dié God, die de historie gestalte geeft. God zal door de jongeren, die een stap dichterbij de voleinding staan, een verder reikend woord spreken, en hen een verder reikende opdracht schenken!

L.

EMMEN

Wanneer je opgedragen wordt om bij voorkomende bijzonderheden een stukje in de Christen te schrijven, dan kan je er toch werkelijk niets aan doen, als dat de laatste maanden iedere keer voorkomt.

Zondag 4 Sept. was b.v. ook weer zo'n dag. Een oudere Br en Zr werden gedoopt.

Wij noemen zulke gelegenheden toch nog altijd bijzondere dagen in de gemeente, want wat spreken ze ons toch altijd weer aan. We denken terug aan die dag toen we zelf ook deze grote stap hebben gedaan. Brs en Zrs het blijft steeds een bijzondere gebeurtenis vooral tussen de Heiland en ons zelf.

Dit kwam ook weer uit in het woord van onze Voorganger, die de geheel gevulde kerk bepaalde bij het woord van de Heer zelf in Math. 11 vers 28 „Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast

Straatpreek

Wij weten Heer, 't bevel om van U te getuigen voor 't wijde wereldfront, en hier en overzee,
Maar, als wij dat gaan doen, dan zijn er veel bezwaren
De weersgesteldheid werkt helaas niet altijd mee.

Ons evangelie-lied gaat in de wind verloren....,
En 't orgeltje is door het vocht een beetje vals,
We vragen aan elkaar: „Och zou het nog wat helpen?
En ons Paraat-zijn rust op „soms“, „misschien“ en „als“.

Er staat wel in Uw Woord: (We hebben 't juist gelezen)
Dat Uwe kracht in onze zwakheid wordt volbracht,
Maar wij zijn bang voor wat de mensen zullen zeggen
En dat men straks misschien nog spottend om ons lacht

We kunnen onze naam daarvoor toch niet verliezen,
Al zijn wij strijders voor de eer van Uwe naam?
We hebben onze kerk....daarin mag ieder komen,
Dus kijken we maar verder rustig door ons raam.

We bidden dikwijls: „Heer, o dat Uw rijk mag komen“
En zingen van de Bruidgom en van Zijn bruid,
Maar aan het werk, dat Gij hiervoor van ons komt vragen,
Daar steken al te vaak wij zélf geen hand naar uit.

Wij praten met elkaar, binnen de veil'ge muren,
En zoeken de Methode die 't doelmatigst lijkt,
Maar laten and'ren dwalen in het nacht'lijk duister,
Zodat geen blijde boodschap ooit hun oor bereikt.

Het zieleheil der mensen ligt ons na aan het harte,
En wij zijn heus nog wel wat met hun lot begaan.
Breng Gij daarom die „buiten“ zijn, maar spoedig binnen,
Dan hoeven wij niet langer in de kou te staan....

Of .... zoudt Gij, trouwe Heer, (wat zou dat heerlijk wezen),
Nog eens ons willen raken met Uw Pinkstervuur,
Zodat wij, met elkaar, ons hierin gaan bekeren,
En Uw bevel gaan doen in 's werelds hachlijkst uur?

D. HORNSVELD

zijt, want mijn juk is zacht en mijn last is licht."

Op onze vergadering van 28 Aug. besloot de Gemeente, gezien het resultaat van het openluchtwerk te Klazienaveen aldaar de arbeid voort te zetten.

Er is nu Donderdags om de 14 dagen een lokaal gehuurd en zo de Heer wil zal 22 Sept. a.s. met dit evangelisatie-werk worden begonnen.

D. M.

ENSCHEDE

De Gemeente Enschede wil graag u allen deelgenoot maken van de rijke zegen die wij mogen ervaren. Zondag 4 Sept. mochten wij zien dat 8 jonge mensen in het watergraf afdaalden en tot de Gemeente toetraden. Dit waren allen jongens en meisjes van 14 tot 18 jaar. Zij hadden de Heer gevonden in een kampweek te *Renderloo*. Het is heerlijk als we mogen aanschouwen dat zulke jonge mensen hun leven willen wijden aan de Heer en zijn Gemeente. Na de doopdienst mochten wij met onze nieuwe leden het Heilig Avondmaal vieren. Waar door onze ouderling br Tabak een hartelijk welkomswoord werd gesproken tot onze nieuwe leden. Er waren ook vele gasten uit andere Gemeenten in ons midden. Reeds hebben zich ook weer 2 broeders aangemeld voor de doop. De Heer heeft nog meer te geven, als wij maar ons gans en al openstellen voor zijn zegeningen.

J. H. secretaris.

Verantwoording

De zomermaanden Juli en Augustus brachten in het Unie-bureau de volgende giften en collecten:

1. voor de E.C.U.: Emmen f 115.93; R'dam-Z f 107.42; Pernis f 17.52; Arnhem f 10.20; Den Helder f 11.86; Haulerwijk f 72.-; Hoogezaand f 20.-; Harlingen f 53.84; Groningen-Z f 127.72; Almelo f 34.-; K. v. d. W. te M. f 4.-; J. G. te R. f 25.-; N. N. te V. f 10.-; N. te H. f 2.50.
2. voor de Opleiding: Emmen f 40.25; R'dam-Z f 44.54; Arnhem f 18.66; Groningen-Z f 37.33; J. G. te R. f 25.-; A. H. te L. f 5.-.
3. voor het Pensioenfonds: J. G. te R. f 25.-.
4. voor het Jubileum-evangelisatie-fonds: G. W. v. d. S. te O. f 10.-; K. v. d. W. te M. f 3.-; Eindhoven f 33.40; Den Haag-S. f 41.70 en f 40.-; J. G. te R. f 25.-; Heerenveen f 91.-; N. N. te A. f 10.-; H. J. B. te B. f 2.50; Zr H. B. f 5.-; N. N. f 3.50; Makkum f 27.30; K. V. te A. f 25.-; Z'hulp, Delfzijl f 10.62; Makkum f 45.-; B. v. D.-B. te Z. f 10.-; J. C. G. te W. f 1.-; mej. M. v. L. te H. f 1.-; R'dam-C f 109.75.
5. voor U.B.S. (kerkbouw: E. M. te A. f 17.-.

6. voor 10-cents-fonds: mej. M. A. v. W. te A. f 2.50; K. te H. f 3.90; mej. A. B. te G. f 5.20; R'dam-Z f 34.06; N. N. te V. f 10.-; Emmen f 100.-; Eindhoven f 45.25; R'dam-C f 57.45; J. de B. te A. f 2.50; Delfzijl f 50.-.
7. voor „Oostenrijk”: Apeldoorn f 30.-; Heerenveen f 12.50; Alblasserdam f 14.55; Arnhem f 15.53; Hengelo f 69.30 en f 1.-; Eindhoven f 32.08; E. M. te A. f 1.-; N. N. te V. f 4.50; Stadskanaal f 37.18; Daarlerveen f 10.-; Staveren f 27.50; R'dam-Z f 29.10; Emmen f 10.-.

Dat is een lange lijst zoals u ziet. Prachtig is het, dat ook in de zomer aan de takken van arbeid gedacht wordt! Hartelijk dank aan allen, die gaven! Wat de inzameling voor onze broeders in Oostenrijk betreft, deze heeft met de nog aangekondigde bedragen het gestelde doel (f 400.—) reeds bereikt en overschreden. Goed zo! Nu kan onze offervardigheid zich weer richten op de andere taken, die onze sympathie hebben. Ja, het leven is offeren en het offeren brengt leven!

De Unie-adm.,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie, Arnhem.
Giro 1504 ten name van de Bouwstichting, Arnhem.

Advertentiën

Met grote blijdschap en dank aan God, geven wij U kennis van de geboorte van ons zoontje en broertje

Sietze

J. Ketelaar
J. Ketelaar—ten Harkel
Janneke
Wilma

2e Exloërmond, 1 Sept. 1955.
Bapt. Pastorie.

Heden nam God van ons weg onze zuster

Klaasje de Jong—Russchen

in de ouderdom van 76 jaar.

Bapt. Gemeente
te Haulerwijk.

31 Augustus 1955.

Comm. voor Gezinsverz., Bapt. Gem. te Groningen, vraagt een

gediplomeerde gezinsverzorgster en een meisje

dat als zodanig opgeleid wenst te worden. Min. leeftijd 19 jaar, sal. volgens Rijksregeling. Nadere inlichtingen worden verstrekt door de secresse Mevr. T. Olijslager, Paterswoldseweg 37a, Groningen.

Heinrich Joan Stukker
en

Albertje Kuiper

geven U, mede namens de Ouders, kennis van hun voorgenomen huwelijk. De voltrekking zal plaats hebben D.V. Vrijdag 16 September a.s., 's namiddags 3.30 uur. Kerkelijke bevestiging 's namiddags 4.30 uur door de Weleerw. Heer Ds K. Reiling in de Bapt. Kerk, Geraniumstraat, Almelo.

Almelo, September 1955.

2e Kolkdwarsstraat 6.

Gravenstraat 13.

Receptie op de trouwdag van 6—7 uur in het Speeltuingebouw „De Riet”, Almelo.

Toekomstig adres:

(vanaf 22 September) Bapt. Pastorie, Nw. Weerdinge (Dr).

14 Sept. a.s. hopen, zo de Heer wil, onze geliefde ouders en grootouders

B. Tijman
en

J. A. Tijman—van Oort

hun 50-jarig huwelijk te gedenken.

Hun dankbare kinderen
en kleinkinderen,

Deventer

J. Rietberg—Tijman
J. Rietberg

Stadskanaal

G. W. Tijman
H. Tijman—Schröder

Deventer

W. A. Tijman
A. Tijman—Kedde

Deventer

H. Tijman
G. W. Tijman—Steneke

Brummen

B. J. Tijman
G. W. Tijman—Timmerije

en kleinkinderen.

Deventer, Zwolsedwardsstr. 3.

Op 21 September a.s. D.V. hopen onze geliefde ouders en grootouders

Kornelis Kanon
en

Christina Kanon—Hendriks

te herdenken dat zij 45 jaar in het huwelijk mochten zijn verbonden. De Heer doe Zijn aanschijn over hen lichten.

C. H. de Graaff—Kanon
B. de Graaff
en kinderen.

's Gravenhage, Sept. 1955.

Hasebroekstraat 142.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds H. van der Werf, Nijkampweg 189, Emmen - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

Jubelende puinhopen

„Breekt uit in gejuich, jubelt eenparig, puinhopen van Jeruzalem, want de Heer heeft zijn volk getroost.”

Jes. 52 : 9.

De bijbel is een eeuwenoud boek en een belangrijk deel ervan is gewijd aan de geschiedenis van een eeuwenoud volk; een volk met een zeldzame geschiedenis. We kennen zijn geboorte en hebben met intense belangstelling zijn ellende in en zijn verlossing uit Egypte gevolgd. We reisden mee door de woestijn en zagen de stammen Israels eindelijk neerstukken in verschillende delen van Kanaän. Na eeuwen, waarin richters nu en dan enige leiding gaven aan het volk, dat nog niet als één natie onder vast bestuur optrad naar buiten, begeerde het een koning. Daar begint de glorie en de tragedie. Het einde is deportatie, verbanning, ondergang. Het is uit met Israël.

Met Israël is het nooit uit. Het leeft dwars door mishandelingen, woestijnen, oorlogen, gaskamers heen. Het heeft duizend levens. De Almachtige zelf, Die eeuwig is Die Hij is heeft Zich met eden aan dit volk verbonden en laat het niet los. Of zij nu aan de Nijl, aan Babels wateren, aan de Elbe of de Nawa vertoeven, de Heer is er ook. „Ik heb terdege gezien de ellende van Mijn volk, dat in Egypte is, en hun gejammer over hun drijvers gehoord, ja, „Ik ken hun smarten”, zegt God tegen Mozes.

Dat zei God eeuwen later tegen profeten. Jesaja mag ze 't vertellen. Hij zal zeggen: De zaak staat er hopeloos voor. We hebben geen vrienden die ons verlossen. We zitten hier, ver van huis, onthemden zonder rechten. Jeruzalem ligt aan puin net als wij. 't Is gebeurd met ons. Wat zeg ik? Is God dood? Hoe absurd te denken. Hoor het opnieuw, laat het doordringen in alle hoeken van je ziel: Uw God is Koning. Jubelt, puinhopen! Gij zijt nog wel puinhopen, rampzalige resten van vroegere glorie; stomme getuigen van onze ontrouw en vijandelijke macht. Maar jubelt. Dwars tegen alle werkelijkheid in, over alle realiteit heen. Zeker, te gek om los te lopen, maar toch juichen en jubelen. Breekt uit in gejuich en jubelt eenparig, gij eindeloze puinbulten. Verslagen volk, laat uw mond vervuld worden met lachen. Het lijkt dwaas natuurlijk, maar gij zijt toch het volk van God? 't Is weer net zo dwaas als bij de muren van Jericho.

Wat zijn dat eigenlijk voor mensen — de gelovigen. Die door het vuur wandelen alsof 't een zomerse dag is; onder leeuwen verkeren alsof het lammeren zijn; die God loven als ze alles

kwijt zijn; die het uitzicht prijzen dat ze hebben op de puinhopen van wat eens hun rijkdom was.

Datzelfde hebben namelijk niet alleen de Joden over zich, althans een deel van hen, dat hebben ook sommige christenen. Sommige christenen. Soms zaten ze letterlijk op een puin hoop en glimlachten. Ze hadden het wel, dat aardse goed, maar het had hen niet. Erger dan een huis is een hart in puin. Maar misschien wordt eerst daar duidelijk wie God eigenlijk wil zijn. Maakt God daar duidelijk hoe nodig het is dat de lemen wand verbrijzeld wordt, opdat de klok, ontkleed, zal kunnen zingen.

Zie op God, Jeruzalem. Zie op de Man aan het kruis. Wat een puin hoop van inelkaargeslagen verwachtingen. Maar Hij zag over, door 't kruis heen en als ze 't geloofd hadden en doorschouwd, de gelovigen, ze zouden hebben gezongen van de Opstanding, die voor de deur stond.

Als we dat toch eens konden leren, aan de Nijl, aan Babels stromen, aan de Amstel en de Vecht: zien op de komende dag, waarin God zal glimlachen en een volk naar huis zendt in dromen van geluk; waarin God Zijn heil zal uitbreiden over de afgronden der duisternis. Dan zouden wij, puinhopen der aarde zingen. We zouden er hier en nu mee beginnen. Het pleit is immers al beslecht: Uw God is Koning.

HUIZINGA.

Losse Schakels

Collecte Er is een tijd geweest, **aanbevelen?** dat in bepaalde kringen de dominee gewaardeerd werd, naar de kracht, waarmede hij het zakje wist aan te bevelen. De man, die het meeste geld uit de particuliere beurs in het zakje wist over te hevelen, was een gewild man.

Het mocht soms een grappig moment zijn wanneer een predikant met een aardige anecdote de opbrengst van de collecte zocht te verhogen — een verheffend moment was het nimmer.

De zaak staat o.i. zo: we vinden dat aanbevelen van een collecte, waardoor collecteren bedelen wordt, een onwaardig gedoe. Men zij ook bij het collecteren eerlijk en zakelijk. Men zegge duidelijk hoeveel geld er nodig is en waarvoor het nodig is. Eerlijk — de kerkganger moet erop aan kunnen dat, wanneer gezegd wordt dat de kas leeg is, het ook werkelijk zo is. Als hij zich één keer bedrogen weet vertrouwt hij geen enkele collectant meer. Alleen om veel geld te vragen, omdat het voor de penningmeester wel prettig is veel geld in voorraad te hebben, heeft geen zin.

Het gebedel om geld lijkt mij in een kerk daarom zo verwerpelijk, omdat het de zaak van onze Koning betreft. Wie gelooft nu Christus te kunnen eren met geld, dat met vleien, aaien en soebatten bij elkaar gekomen is? Dat is toch een koning onwaardig? Het lijkt ons meer in overeenstemming met de hoogheid van de Zaak, waarin wij betrokken zijn, wanneer men zou zeggen dat, wie liever niets wil geven, het achterwege moet laten.

Uw eer- We menen in de loop der **gevoel** jaren te hebben opgemerkt dat er christenen zijn, die waar het om geld gaat, geen eergevoel hebben. Is een manier van collecteren, die in bedelen ontaardt, niet vernederend óók voor de kerkganger? Heeft hij er geen recht op te worden gehouden voor een redelijk en eerlijk denkend mens, die gewoon is zijn schulden te betalen en zeker wil betalen, wat hij zijn Heer schuldig is? Hem te behandelen als ware hij zedelijk minderwaardig, onteert hem.

Hoe in de Wanneer nu eens zou blij- **praktijk?** ken dat een collecteren, dat geen gebedel is, onvoldoende opbrengt? Dat is dan het eerste winstpunt. Dan blijkt n.l. dat het geestelijk leven een afwijking vertoont. Niemand ontloope een diagnose uit vrees dat dan wel eens aan het licht kon komen, dat hij ziek is.

Blijkt dat de gemeente op dit punt

niet recht staat tegenover haar Heer, dan zoeken men verbetering doordat de ziel genezen wordt. En wie dan onwillig blijkt en blijft? Die worde door de gemeente veroordeeld doordat ze hem onder censuur plaatst en om zijn verandering blijft bidden. Gezond gemeentelijk en gezond geestelijk leven betekent ook gezond financieel handelen.

Z. Amerika Zuid Amerika is een deel der wereld — en een heel groot deel — dat de laatste jaren steeds meer in de belangstelling komt. Het trekt emigranten aan uit het oude Europa. Het doet van zich spreken door de vele kleine revoluties, die duiden op een nog onrijp politiek leven en op een verkeerde positie, in dat wereld-gedeelte ingenomen door het leger. Maar ook economisch rijst het snel omhoog. Het is rijk aan bodemschatten en waar geordende toestanden heersen ontwikkelt het zich en komt de bevolking tot welvaart. — De bevolking is zeer gemengd. Verscheidene rassen vindt men er en tal van kruisingen van rassen onderling. — Het is in naam Rooms Katholiek. Op dit gebied zijn de tegenstellingen sterk. Men is er óf Rooms óf atheïst. De helft van de bevolking is in feite Rooms en de Roomse Kerk heeft op vele plaatsen grote macht over de bevolking, terwijl wij weten dat er in de grote republiek Argentinië een worsteling is tussen Kerk en Staat om de terreinen gescheiden te houden en de invloed van de Kerk op de staat te verminderen. Men wenst de Staat niet van de Kerk uit geregeerd te zien.

Baptisten in Men schat de bevol- **Zuid Amerika** king van dat deel der wereld op 200.000.000 waarvan 5.000.000 Protestant zijn. Onder de laatstgenoemden nemen de Baptisten een vooraanstaande plaats in — misschien zijn ze onder de Protestanten wel de invloedrijkste groep. In alle landen van Zuid Amerika vindt men baptistisch werk. De Zuidelijke baptisten in de Ver. Staten hebben daarin het grootste aandeel, maar ook de Canadese, de Ierse en de Engelse Baptisten werken in een of meer van die landen. Het grootst is het werk in Brazilië. Dat grote land verheugt zich in een uitbreiding van het Evangelie zonder gelijke in de wereld, behalve in Korea. De Baptistengemeenten tellen daar 120.000 leden, met tal van arbeidstakken en een sterk nationaal evangelisatiewerk. Belangrijke groepen baptisten vindt men ook in Argentinië, Chili, Mexico, Cuba en Puerto Rico. In de andere landen is het Baptistisch werk nog zwak. Uitgeverijen van baptisten in de Spaanse taal vindt men in verschillende steden, evenals seminaries, ziekenhuizen en scholen enz. De meeste nadruk wordt gelegd op evangelisatie. De blik op het bederf, dat in de wereld is en de overtuiging van de noodzakelijkheid om tot haar te gaan met het Evan-

gelie van Jezus Christus vuurt hun ijver aan.

Beslissende Het is al enkele jaren ge- **factor** leden dat een Ger. predikant, staande in een flinke gemeente met een opgewekt leven en krachtig in de arbeid, een beroep kreeg naar een gemeente, die in ernstige moeilijkheden verkeerde: verdeeldheid, splitsing, verbittering, moedeloosheid gaven die gemeente doodstreken. Hij nam het beroep naar deze gemeente aan, met deze motivering: u heeft mij het meeste nodig. Om dit woord heb ik voor de man (nu reeds overleden) respect gehad. Daar, waar de nood het nijpend was, waar men de meeste behoefte aan een leraar had, ging hij heen. Zou dit gezichtspunt bij de beoordeling van een beroep, niet zeer sterk moeten meespreken; misschien meer dan het vaak deed?

Vrijheid Groot is de verleiding, die **en macht** gelegen is in het bezit van macht. Machtsconcentratie schijnt zo aanbevelenswaardig. Men kan dan immers veel meer. Men imponeert ook meer. Men moet de wereld een lange en gesloten kolonne kunnen laten zien. Als we onze kleine krachten samen bundelen, kunnen er grote dingen gebeuren. — Hierbij kan, ongemerkt, ten onder gaan, wat boven alles kostbaar is: de vrije persoonlijkheid; het verantwoordelijkheidsbesef van de enkeling en de enkele gemeente. Christus kan er door naar achteren geschoven worden, wijl Hij niet meer door de enkele wedergeborenen kan spreken. Alle gelovigen kunnen orgaan des Geestes zijn, maar moeten dan ook gelegenheid hebben te spreken. In de Kerk, die naar andere regel gebouwd is, kan dat niet. Ons beginsel (naar wij overtuigd zijn: het bijbelse) brengt mee, dat we het altijd weer wagen met de Geest van God en het uitgangspunt: de wedergeboorte der leden — met hoevele gebreken die ook behapt mogen zijn. We willen deze heerlijkheid (hoe vaak en hoe sterk ook verdonkerd) niet ruilen voor de regering van enkelen, voor een centraal gezag en centrale leiding. Elke gemeente moet beseffen dat ze tot mondigheid geroepen is. Helpt elkander, raadt elkander, leeft dicht naast en nauw met elkander: draagt elkanders lasten en verdraagt elkanders gebreken, maar eert elkander als volwaardige, zelfstandige, bijbelse gemeenten, met de rechten en verantwoordelijkheid, daaraan verbonden. Dat zal ons een opgewekt, het geestelijk leven en de arbeid bezielend unie-leven schenken.

Het ijzeren gordijn gaat open ...

Vooraanstaande Baptisten van de Baptisten Wereld-Alliantie bezoeken hun Russische broeder

Terwijl miljoenen mensen met gespannen aandacht naar het ijzeren gordijn kijken om te zien in welke mate het weggeschoven zal worden, verheugt het ons dat we voor het eerst sinds lange jaren weer een zekere voeling en contact hebben met onze Russische Baptisten broeders. Daar was de ontmoeting op het grote Wereld Congres in Londen; daar was ook het contact dat onze Unie-voorzitter met hen had in Moscou en andere plaatsen. Het artikel dat hieronder volgt is van de hand van Dr Arnold T. Ohrn, Algemeen Secretaris van de Baptisten Wereld-Alliantie, en beschrijft een nieuwe ontmoeting van Westerse Baptisten met hun Sovjet-broeders. Het was mij een groot genoegen het voor U te vertalen, en ik hoop dat U het met evenveel vreugde zult lezen. God geve dat deze nieuwe contacten duurzaam mogen zijn en we elkaar steeds beter leren verstaan rondom het ene kruis van onze Here Jezus.

Wf.

De start

Op 4 Aug. van dit jaar vertrok een kleine groep Baptisten predikanten per vliegtuig vanaf de luchthaven Helsinki (Finland) met als doel Leningrad. Daarmee begon een reis van veertien dagen, waarin we dertien Baptisten Kerken zouden aandoen en niet minder dan zeventien diensten zouden bijwonen, terwijl daarenboven nog allerlei trips, audiënties bij hoge autoriteiten en conferenties met Baptisten leiders op de agenda stonden.

Op 18 Aug. zette een Russisch vliegtuig ons weer veilig in Helsinki op de grond; we waren wel wat ademloos en moe van de reis, maar ook zeer verrijkt door de geestelijke belevenissen.

De route

De eerste plaats die we aandeden was de schone stad aan de Neva-rivier, die eens Petrograd heette, en daarvoor St. Petersburg. Vandaar per nachttrein naar Moscou. Vanaf Moscou reisden we verder zoveel mogelijk per vliegtuig en anders per auto. De derde stopplaats was Kiev, de oude hoofdstad van de Oekraïne. Vervolgens waren we in Odessa aan de Zwarte Zee en in Simferopol in het hartje van de Krim. De trip over de bergen naar het beroemde Yalta in de Sovjet-Riviera moest per auto gemaakt worden over nauwe, kronkelende bergwegen. Een speciaal politie-escorte reed vooraan en zorgde voor een grotere veiligheid door bij gevaarlijke bochten tegenliggers te laten stoppen en bij smallere weggedeelten het naderend verkeer naar de kant van de weg te wuiven.

Per auto gingen we ook naar Bakchisarai, Saki en Eupatoria. Vandaar vlogen we naar Kharkov en daarna weer terug naar Moscou. Gedurende de hele reis waren we vergezeld door Jakov Zhidkov

(president van de Bapt. Unie), Alexander Karev (Alg. Secretaris van deze Unie) en een tolk, Mej. Novikova.

Russische gastvrijheid

Vanaf het moment dat we Russische grond betraden tot op het ogenblik dat we weer op Westerse bodem landden, waren we omringd door een buitengewoon hartelijke gastvrijheid. Deputaties verwelkomden ons in iedere stad met bloemen. Op royale wijze werden we ondergebracht in hotels en particuliere huizen. Op Russische wijze werden we in iedere samenkomst omhelsd, en in stad na stad overladen met goede gaven. Waar we ook kwamen binnen of buiten de Baptistengemeenschap, ondervonden we niets dan vriendelijkheid.

Het doel van de reis

Onze reis beoogde zoveel geloofsgenoten als maar mogelijk te bezoeken, waarachtige Baptisten broederschap aan te kweken en ook, voorzover mogelijk, ons steentje bij te dragen aan de bouw van bruggen tussen Oost en West. Het ging ons niet om de studie van economische en politieke aangelegenheden. Twee weken, druk bezet door ontmoetingen met grote groepen gelovigen uit onze Kerken, zijn daarvoor veel te kort. Maar op het terrein van de godsdienst zagen en beleefden we zoveel als maar mogelijk was.

Het leven der Baptisten in de Sovjet-Unie

In Januari 1952 bracht Martin Niemöller een bezoek aan Moscou en predikte in de Baptisten Kerk aldaar.

Een jaar later, in India, hoorde schrijver dezes hem zeggen: „Soms vraagt men mij wel eens of ik werkelijk geloof dat Christus een levende Kerk in Rusland heeft. Als men mij dat vraagt, gaan mijn gedachten terug naar die Zondagavond in de Baptisten Kerk in Moscou. Als ik ooit ergens van aangezicht tot aangezicht stond tegenover een levende Kerk, dan was het daar! En als dat geen levende Kerk van Christus was, dan weet ik niet waar elders er een te vinden.”

Het was onmogelijk, niet herinnerd te worden aan deze woorden, overal waar we kwamen. De oprechtheid, spontaniteit en intense levendigheid van het Christelijk leven in de Gemeenten waren boven elke twijfel verheven. Je voelde het al in de sfeer der gemeentelijke samenkomsten, nog voor de diensten waren begonnen. Het kwam uit in het aangrijpende gezang, dat met geweldige kracht opsteeg uit de harten der honderden aanwezigen. Je kon de geestelijke polsslag van die grote scharen voelen, als dan hier, dan daar, iemand hen allen opdroeg in gebed voor de troon der genade. Het kwam op schone wijze tot openbaring in het wederzijdse liefdebetoon der Christenen, dat ons zo aansprak. Het bleek uit het gulle, spontane offeren door mensen die zeker niet rijk met aardse goederen gezegend waren. En het werd wel overduidelijk getoond in de grote dorst naar het Woord van God.

Liefde voor Gods Woord

Niet alle gelovigen bezitten een Bijbel of een Nieuw Testament, en dit gemis wordt heel sterk gevoeld. Het is heel erg verheugend dat de Russische Unie van Baptisten Gemeenten toestemming gekregen heeft een nieuwe uitgave van de „Russische Bijbel” te verzorgen. Zo als de zaken nu staan gebeurt het vaak dat mensen een Bijbel lenen, zoveel uren als maar mogelijk is besteden om in die geleende Bijbel te studeren, terwijl ze er vaak ook nog hele gedeelten met de hand uit overschrijven.

De uitlegging van de Bijbel speelt in iedere dienst een grote rol en twee of drie preken in één dienst is waarlijk geen uitzondering. Als de vier predikanten van ons gezelschap in de diensten elk een toespraak hielden, gebeurde het soms, dat men om nog meer vroeg, en als er dan nog een tweetal Russische toespraken aan toegevoegd werden om de aanwezigen niet met „te weinig” naar huis te sturen, moesten ze nog gevraagd worden, naar huis te gaan. Dit gebeurde telkens weer in kerk na kerk, waar doorgaans meer mensen stonden dan zátén, samengevoegd tot één dichte, zwetende mensenmassa, die daar soms drie uren of langer bleven zonder te letten op deze ongemakken en op de hitte van de zomeravonden, begerig het Woord Gods indrinkend.

Verdraagzaamheid

Het is duidelijk, dat het Sovjet-Systeem van vandaag een grote mate van godsdienstvrijheid toestaat. Geen enkele godsdienst of Kerkgenootschap ontvangt ook maar enige steun van de Staat, een omstandigheid overigens, waar Baptisten het niet moeilijk mee hebben. Onze mensen genieten vrijheid van eredienst in de ongeveer 5400 kerkgebouwen die voor dat doel geregistreerd staan bij de autoriteiten, en geen enkele instantie bemoeit zich met de prediking van het Evangelie in deze plaatsen van eredienst. De meeste van deze gebouwen behoren aan de Staat. Een bescheiden huur alsmede reparatiekosten worden door de Gemeenten betaald. In sommige plaatsen is het kleine Gemeenten geoorloofd een kamer van 'n boer of een andere huiseigenaar te huren.

In verband met de grote verwoestingen in de oorlog en de snelle groei van de bevolking is er een groot tekort aan bouwmaterialen en aan vakbekwame arbeiders. U begrijpt dat een dergelijke situatie het niet gemakkelijker maakt voor de Gemeenten om te voorzien in hun tekort aan „woonruimte”. Overal waar we kwamen zagen we het zelfde tekort aan voldoende en geschikte leefruimte voor de groeiende en zich vernieuwende Gemeenten.

Het Volk van God

Eén bepaalde uitdrukking drong zich telkens weer aan ons op gedurende deze periode van nauwe aanraking met het geestelijk leven der Russische Baptisten Gemeenten: „These are Gods people”. Evenals in de dagen van het Nw. Testament zult U er niet vele wijzen (zoals de wereld dat opvat) onder vinden, of hoog-geborenen, of hoog-geplaatste, maar het gewone eenvoudige volk zult U erin grote getale aantreffen. En U zult er een overvloedige broederliefde vinden alsmede vurigheid in gebed en een wonderbaarlijke overgegevenheid zonder halfheid in het volgen van Christus.

Onder de druk der omstandigheden, zo verschillend van die die wij nu hebben leren kennen, is het halfmiljoen Baptisten in zekere zin uitgegroeid tot een zekere geestelijke „elite”. Zij vormen het levende hart van een veel groter leger van gelovigen, waarvan velen beneden 18 jaar zijn en daarom te jong om gedoopt te worden (onder de gegeven omstandigheden), terwijl vele anderen nog midden in een zekere proeftijd zitten, van een jaar of langer, alvorens ze gedoopt mogen worden.

Bovendien zijn er dan nog de zulken die in plaatsen wonen waar te weinig Baptisten wonen om samen geregistreerd te kunnen worden als een plaatselijke Gemeente. Aan de rand van deze grotere groep zijn dan nog de vele kerkgangers, zoekers, sympathiserende vrienden, geen mens weet hoeveel. Men hoeft zich daarom niet te verwonderen over het woord van een niet-Baptisten bezoeker

van de Sovjet-Unie, die verklaarde dat naar zijn mening in de Baptisten beweging in dat grote land de grootste hoop ligt die hij zien kan voor de geestelijke toekomst van het Russische volk.

ARNOLD T. OHRN.

Naschrift

De vier personen die dit reisgezelschap vormden waren:

Theodore F. Adams, de nieuwe President der B.W.A.,

V. Carney Hargroves en Joseph H. Jackson, beide leden van het Executive Committee der B.W.A., en de schrijver.

Zand en zaad

De oecumenische beweging beweegt de harten der gemeentelieden niet erg. Het is zelfs mogelijk dat sommigen maar heel vage voorstellingen hebben, wanneer ze dat vreemde woord horen gebruiken. Het is een moeilijk woord en het is heel begrijpelijk dat men nu en dan iemand, die probeert het uit te spreken, hoort stamelen van de economische beweging. De economie ligt ons veel nader dan de oecumene.

Om ze nu voorgoed uitelkaar te trekken en te houden:

economie is huishoudkunde en wanneer u zuinig omspringt met tijd, materiaal en ook nog met mensen, dan werkt u economisch;

oecumene is oorspronkelijk, d.w.z. in de dagen van de griekse cultuur en de romeinse macht, de term, waarmee men de gehele toenmaals bekende beschaafde wereld aanduidde. Nero noemde zijn rijk de oecumene en de sportlui van die dagen hadden ook al hun oecumenische ontmoetingen.

Paulus gebruikte ook het woord en sedertdien duidt men er de gemeente van Jezus Christus mee aan, die over de gehele wereld verspreid is.

Nu is die gemeente naar haar organisatorische zijde in elk geval wel heel erg uitelkaar gevallen. Dat heeft natuurlijk zijn diepere oorzaken. In Corinthe werd de gemeente al zo te zeggen gevierendeeld, ofschoon dat wellicht meer vastzat op verschillende waardering van personen. In de loop der tijden dachten niet alle gelovigen gelijk over diverse zaken van het geloof en daardoor raakte men van elkaar verwijderd. In sommige groepen ontwikkelden zich afdwalingen en dat had tot gevolg dat zich uit die groepen weer anderen afscheidden en een gemeente onder een andere naam stichtten, naar men meende op zuiverder grondslag.

In de laatste tientallen jaren zijn mannen opgestaan, die gewezen hebben op

De verrassing

Hebt u ook moeite om sommige woorden goed te schrijven? Bijvoorbeeld verrassing. Hoe gemakkelijk maak je er verrassing van. Je mag er niet aan denken. Ik ver-as dagelijks. U begrijpt dat wel. Anders vraagt u me maar eens tegen de prijs van een goeie sigaar. Een van 26 ct. Gooit u ook ieder keer 26 cent in de collecte? Goed, ik zal hier niet preken. 26 cent - een sigaar kost meer dan vijf Zaaiers, waar 25 mensen ieder een klein uur aan kunnen lezen. Een — o ja, nu ben ik er meteen: een kerstnummer kost nog niet zoveel. Natuurlijk, over 't Kerstnummer gaan we praten.

Ha!

de zonde van deze gescheidenheid. Waar is de liefde gebleven? Waar de heerlijkheid van Christus, Die allen tot Zich wil trekken? Waar de kracht van het getuigenis tegenover de niet-christenen, die verbijsterd deze verbrijzelde gemeenschap der gelovigen aanschouwen?

Sedertdien zijn vele christenen onrustig geworden en zij hebben besloten elkaar op te zoeken en naar elkaar te luisteren. Ik heb u zeker al eens verteld wat ik in de trein beleefde — het is al meer dan tien jaar geleden — maar 't past hier zo goed.

Het was in de oorlogsjaren en op een koude morgen dat we met vier mannen in een coupé westwaarts reisden. Ik geloof niet dat we elkaar kenden. Ieder zat in een hoek, gehuld in een overjas en zwijnen. Terwijl we langzaam een station uitreden sprak plotseling een man uit een hoek: „Als je nou toch nog eens naar een kerk zou willen gaan, waar zou je 't dan moeten zoeken.” En wij keken op de stad met meerdere torens, symbolen van kerken. „Er zijn teveel kerken en ze bestrijden elkaar.” Toen werd het weer stil, totdat ik van mijn hoek uit ging praten. Ik zei:

„U moet zich voorstellen dat er in 't midden van deze coupé een boom staat, daar op die koude plaat. Nu zullen wij vieren deze boom gaan beschrijven. Zullen we alle vier hetzelfde zeggen? Natuurlijk niet. We zeggen alle vier weer wat anders. Onze ogen, onze opmerkings-gaven zijn nu eenmaal niet gelijk, en de boom ziet er aan uw kant misschien ook anders uit. Dus gaan we over die boom praten en bemerken dat ieder z'n eigen

verhaal heeft. Hoeveel bomen staan er eigenlijk? Vier? Nee, één. En toch een ander verhaal van U en weer een ander van die meneer. Zie, zo is 't nou ook ongeveer met de kerken. Er is maar één God en één Zaligmaker, Jezus Christus, maar ieder heeft zo z'n eigen gezicht vanuit z'n eigen hoek. En is dat nu jammer? Welnee. Jammer is alleen als wij hier in de coupé ruzie krijgen en zeggen: Man, zo ziet die boom er niet uit. Je fantaseert. Hij is veel anders. Hij is zo... en zo voort. En dat is het jammerlijke bij de kerken. Ze luisteren niet naar elkaar. Integendeel, ze slaan elkaar soms met zo'n stukje boom om de oren. Dat is fout. 't Was beter om samen in deze wereldcoupé eens bij elkaar te gaan zitten en te vragen: „Wat zie jij?”

Zo willen wij de oecumenische beweging zien: de plaats om te luisteren en te praten. Dat is al een kunst en een genade in deze wereld.

Maar ik wilde echt niet over deze beweging, die inderdaad beweging vertoont, spreken of schrijven. Een stuk of wat van onze Baptiste broeders waren begin September op een conferentie van de oecumenische raad van kerken in Nederland en daar hebben ze zitten luisteren en praten. Uw dienaar hier was gevraagd over Baptisten in andere landen iets te vertellen en dat heeft hij niet gedaan en ook weer wel. Ik hoop dat over de volgende week iets te zeggen tenzij een der andere geloofsgenoten zich de moeite reeds heeft getroost.

De conferentie werd in Driebergen gehouden en meer dan honderd gasten waren zeker aanwezig. Wat wij hun van de Baptisten vertelden leest u naar we horen de volgende week.

HUIZINGA.

Kroniek

Nederlands Aan het jaarverslag *Bijbelgenootschap* 1954 ontleen wij voor U de volgende gegevens: Het resultaat van de grote werfactie voor leden en donateurs, ter gelegenheid van 150 jaren wereldbijbelvoorziening door de Bijbelgenootschappen, bedroeg in 1954, 't jubileumjaar ± 20.000 nieuwe contribuanten. Hierdoor is 't ledenaantal (en begunstigers) de 160 000 gepasseerd.

In 1951 telde het N.B.G. 124.000 contribuanten. Hoewel deze geweldige groei tot grote dankbaarheid stemt, is dit aantal *niet voldoende* om 't vele werk van het N.B.G. financieel te dragen. Er is ook een tekort van f 35.000.— op een eindcijfer van f 1.340.000.— Daar het werkterrein van het N.B.G. zich nog voortdurend blijft uitbreiden, zal een ledenaantal van 200.000 minstens nodig zijn om geen aanvraag met „neen” te moeten beantwoorden.

Deze *aanvraag* wordt steeds groter en dringender. Juist nu, mede door 't initiatief van de U.N.O. t.a.v. de zogenaamde minder ontwikkelde gebieden, *millioenen mensen leren lezen*. Het is een onverbidelijke eis dat de zending en de nog jonge kerken vooral in de Oosterse landen over bijbels, Nw Testamenten en bijbelgedeelten kunnen beschikken.

Bijbel en Wist U dat $\pm \frac{2}{3}$ deel *welvaartspeil* van de mensheid maar ten hoogste 100 dollars ($\pm$ f 375.—) of minder verdient in een jaar? Op hen is de schamele levensstandaard van het „te weinig om te leven en te veel om te sterven” vaak niet eens meer toepasselijk. De wereld bevolking wordt thans op 2500 millioen mensen geschat. U kunt zelf uitrekenen, hoe groot het $\frac{2}{3}$ deel is. *De zeer kleine koopkracht maakt in deze landen de Bijbel tot een onverkoopbaar product.* Daar de Bijbelgenootschappen geen winsten maken, moeten de fondsen worden gevormd om de Bijbel beneden de kostprijs beschikbaar te kunnen stellen. In 1938 werd zo'n fonds reeds gevormd door het Britse, het Schotse en 't Ned. Bijbelgenootschap om de verkoop beneden de kostprijs voor Indonesië mogelijk te maken. Typerend voor de grote moeilijkheden, waarmee men in Azië te kampen heeft, is b.v. het feit, dat in het door de oorlog verscheurde Korea de bijbelverkoop plaats vindt door ruil met een dozijn eieren of wat rijst.

Wereldbijbel- In Juli verscheen *voorziening over 1954* het bulletin van de United Bible Societies, met de cijfers over 1954. De totale arbeid van deze verenigde Bijbelgenootschappen omvat 97 landen. Aan Bijbels, Nw. Testamenten en Bijbelgedeelten werd in deze landen het totaal aantal van 22.942.924 verspreid. Bijna 23 millioen. In 1953 was het ruim 24 millioen en in 1952 bijna 22 millioen. In deze cijfers is Rusland niet opgenomen. Het is erg interessant de Bijbelvoorziening in de verschillende landen na te gaan. Er zijn 5 landen die ieder het millioen overschrijden: Argentinië, Brazilië, Duitsland, Japan en de Verenigde Staten. Het laagste cijfer van alle landen heeft Dominice met slechts 75 bijbels. IJsland heeft ook maar 400 Bijbels gehad, maar daarbij nog 1500 Nw. Testamenten. Nederland heeft 167.579 ex. verwerkt.

Aantal Het juiste aantal *Bijbelgenootschappen* is mij niet bekend. In Duitsland alleen reeds zijn er ± 20 genootschappen werkzaam. Er is ook een Bond van Zwitserse Bijbelgenootschappen. Men heeft haast in elk land van Europa een Bijbelgenootschap. Samen zijn ze alle verbonden in de United Bible Societies.

Het Brits en Buitenlands Bijbelge-

UW HAND
AAN DE PLOEG!

Heidendom

De grote industriestad Eindhoven die aan alle zijden uit haar grenzen is gegroeid, zodat men niet meer van één stad, maar van verschillende afzonderlijke stadsdelen moet spreken, telt momenteel ± 150.000 inwoners. Hiervan behoren ± 115.000 bij de R.K. kerk. De N. H. kerk telt ± 20.000 doopleden, terwijl de Geref. kerk een zielental heeft van ± 4000 .

In deze aantallen zijn heel wat doopleden opgenomen die, wat de R.K. en de N. H. kerken betreft, hun kerk van binnen niet kennen.

Naar schatting blijven ruim 50.000 mensenzielen over die met het evangelie in aanraking dienen te worden gebracht. Wij als Baptisten kunnen al deze mensen niet bereiken, maar we kunnen wel ons best doen om zoveel mogelijk het evangelie te verkondigen. Wij mogen het toch wel zo stellen dat een Baptist evangeliseren moet. Eindhoven is een symptoom van 't Zuiden. Zoals het daar is, is het in alle plaatsen in die streek. Toont in de Dankofferweek van 2—8 Oct. a.s. dat u uw plicht verstaat. Laat het geen gift maar een offer worden.

Jubileum
evangelisatie fonds.

nootschap is het oudste. Het werd in 1804 opgericht. In andere landen werd al heel spoedig dit voorbeeld gevolgd: In Duitsland in 1806 en 1812. Het Ned. Bijbelgenootschap werd in 1814 opgericht. Het Franse genootschap in 1818 en het groot Amerikaanse Bijbelgenootschap in 1817.

Voordien berustte de bijbelverspreiding hoofdzakelijk bij de uitgevers en bij particulieren. Terwijl in Duitsland, te Halle, in 't begin van 't jaar 1712 een bijbelhuis werd opgericht, dat zeer veel voor de verspreiding van de Bijbel heeft betekend.

In hoeveel Het aantal talen op de talen gedrukt? wereld wordt op ongeveer 2000 geschat. Het vorig jaar was de Bijbel of het Nw. Testament of een Bijbelgedeelte in 1167 talen overgezet en verschenen. In 1889: 300 talen, in 1904: 378 talen, in 1925: 558 talen. Welk een studie op het terrein van taal en volksaard is hieraan vooraf gegaan!

Het Ned. Bijbelgenootschap heeft ook enkele taalgeleerden in haar vaste dienst. Op het ogenblik is 't N.B.G. betrokken bij de Bijbelverspreiding in Frans Kameroen. Voor Indonesië wordt de nieuwe vertaling voorbereid. Daarnaast zijn in bewerking een vertaling: O. Testament in Toradjaas, N. Testament in de talen van Sumba, O. Testament in 't Sangirees en in 't Karo Bataks, N. Testament in 't Simalungun Bataks, als nog enkele. (Om U verdere namen te besparen.)

Ik hoop dat U enige indruk gekregen hebt van het geweldige werk door de Bijbelgenootschappen verricht en welk een enorme betekenis deze arbeid voor Kerk en Zending betekent. Dit is niet meer door een mens te bepalen, maar onttrekt zich aan onze controle. De Eeuwigheid zal het openbaren.

Behoort U reeds tot de 160.000? Voor f 1.— in 't jaar is U begunstiger, voor f 2.50 in 't jaar is U lid.

G. Br.

HEERENVEEN

Na een bijna tienjarige ambtsperiode nam Ds H. Sikkema op 28 Augustus in de namiddagdienst afscheid van onze gemeente. De scheidende voorganger had voor deze gelegenheid als tekst gekozen Ef. 6 : 10, terwijl het thema van zijn toespraak was: Weest sterk in de Heer. Hij herinnerde er aan dat ongeveer 30 leden van onze gemeente gingen emigreren. Daar wij steeds geneigd zijn met getallen te werken betekent dit dus verlies.

Van Gods kant bezien is het echter niet belangrijk wie weg gaat, belangrijk is wie blijft. Christus is het, Die eeuwig de gemeente trouw blijft. Met de bede, dat wij in Hem sterk mochten zijn en worden, beëindigde de scheidende voorganger zijn predikatie.

Door Ds Haanstra, Ned. Herv. predikant alhier, sprak het convent van predikanten ter plaatse, namens het Ned. Bijbelgenootschap en als collega. Hij merkte op, blij te zijn, Ds Sikkema te hebben leren kennen en wenste hem Gods rijke zegen toe.

Ds Grabant sprak een woord namens

de provinciale oecumenische bijbelstudie-commissie en bracht de dank van deze commissie over voor hetgeen Ds Sikkema voor haar deed. Hij zeide meermalen verbaasd te zijn geweest over de grote bijbelkennis van onze scheidende voorganger. Daarbij was zijn taal steeds geïllustreerd geweest.

Vervolgens spraken vertegenwoordigers van de Friese Bond van Baptisten Gemeenten, van de gemeenten Leeuwarden, Sneek en Noordbergum. Ds Sikkema dankte de sprekers met een enkel woord.

Des avonds werd in meer intieme kring van onze voorganger afscheid genomen. Ook hier werd door verschillende personen het woord gevoerd en werden de eenvoud en trouw van hem geroemd. Een spreker, niet lid der gemeente, dankte voor hetgeen Ds Sikkema op maatschappelijk en sociaal terrein in onze omgeving deed.

Veel en groot waren de zegeningen, tijdens de ambtsperiode van onze scheidende voorganger. Bijna vijftig maal mocht door hem de doop worden bediend. Wat de toekomst zal brengen weten wij niet, gelukkig maar. Christus is degene, die eeuwig Zijn gemeente trouw blijft. De pastorie staat klaar, om onze nieuwe voorganger en zijn vrouw te ontvangen.

Zondag 4 September stond weer in het teken van afscheid. Br E. de Haan, die benoemd is tot burgemeester van de gemeente Beerta, was daardoor met zijn gezin genoodzaakt de banden met de gemeente te verbreken. Dit was en voor br en zr de Haan en voor de gemeente een zware opgave. Een speciale afscheidsbijeenkomst was er, op uitdrukkelijk verzoek van onze scheidende broeder en zuster, niet doch wij vierden met elkander het heilig avondmaal, dat door onze scheidende broeder, nadat hij de middagdienst eveneens had geleid, werd uitgedeeld. Wij ervoeren ditmaal wel in bijzondere mate wat het wil zeggen gemeenschap te hebben met Christus en met elkander. Wij zongen aan het slot van de bijeenkomst het schone vers: Gezegend zij de band, gelegd door onze Heer.

Pioniers en grondleggers van de Baptisten Gemeente in deze plaats: God zegene U en Uw gezin en stelle U in Uw nieuwe werkkring en woonplaats tot zegen.

De secretaris,
W. DE LANGE.

ROTTERDAM—ZUID

Nadat velen heerlijk van hun vakantie hebben genoten, waardoor de Zondagdiensten wel dunner bezocht werden, was Zondag 4 Sept. de Gemeente weer in grote getale bijeenvergaderd.

Deze dienst stond in het teken van het kind. „Laat de kind'ren tot Mij komen en verhindert ze niet". Een zestal kleintjes werd aan de Heer opgedragen, waarbij de vaders en moeders met de

kleinen opstonden en naar voren traden. De Gemeente zong daar staande het gebed: „Dat 's Heren zegen op u daal".

Het was een prachtig moment, waardoor de ouders ook wel zeer bij hun verdere verantwoordelijkheid werden bepaald. Ook werden de Jeugdverenigingen en hun leiders(sters) in 't gebed opgedragen, terwijl laatstgenoemden aan de Gemeente voorgesteld werden. Br J. L. Kik sprak daarbij een woord tot de Gemeente namens alle verenigingen en wekte op tot medewerking en voorbede voor al het jeugdwerk. De Zondagschool, Tussenjeugd, N.B.J.B. en vele andere kinderen waren bij deze dienst aanwezig, ja hier was echt de Gemeente, jongen en ouderen bijeen.

Zr Bakker vertelde bij het flanelbord over het lezen of niet lezen van de Bijbel. Ook in dit verhaal was het weer een kind, hetwelk het goede voorbeeld gaf. „Die niet als een kind...."

Een N.B.J.B. ster, Bep Levering, gaf als vertegenwoordigster van de gehele jeugd een mooi en duidelijk getuigenis. De gehele dienst stond onder leiding van Ds R. Reiling.

Het was een vreugde na de verstrooiing der vacantiетijd zo weer te starten in de maand September, de gehele Gemeente bijeen vergaderd zijnde.

Er zijn veel plannen voor de komende winter betreffende Evangelisatie en niet in het minst met het oog op het herdenken van het 20-jarig bestaan der Gemeente.

In de maand Augustus, n.l. de 3e, overleed na een smartelijk lijden onze oude zr Benus. Zij werd verlost van haar pijnen maar wist zich ook een verlost door het dierbaar bloed van Jezus Christus. Zij was een eenvoudige maar goede getuige.

Op 9 Oct. hopen we met 14-daagse middagdiensten te beginnen in het zich steeds uitbreidende stadsgedeelte „Zuidwijk" in de zaal Schothorst 15—17, aanvang 5 uur. Mogelijk de kiem voor een derde Gemeente te R'dam? God heeft ons rijk gezegend en Hij heeft nog meer te geven.

Wij groeten U hartelijk overal in het land.

J. TESSERS, secr.

Maldenburg 85, R'dam—Z.

Financiën

Het volgende berichtje, opgepikt uit een der Nederlandse bladen, trof ons:

„In de massameeting met Billy Graham onlangs in het Feijenoordstadion te Rotterdam kondigde een Gereformeerd predikant de collecte aan. Hij vertelde van de vele vergaderingen, die gehouden zijn — allemaal met lange, lange agenda's.

Het merkwaardige daarbij was, dat de financiën nooit een punt van één van deze agenda's hebben uitgemaakt. Zo'n grote samenkomst kost heel wat geld — huur van het stadion, de publiciteit in trams en bussen, op reclamezuilen, de portorekeningen, enz. enz. Maar over al dit geld is nooit gesproken. Het geloof was er voor, dat dit geld er komen zou.

Als we in gehoorzaamheid werk in Gods Koninkrijk doen, aldus de predikant, dan zal God zelf er voor zorgen, dat het benodigde geld er komt. Men zette op het programma eenvoudig het punt „collecte”. En....een collecte van 37½ duizend gulden was het antwoord! Daarmee waren alle financiële zorgen weggenomen. „U geschiede naar Uw geloof” is een lievelingswoord van de Heiland.”

Wie dit leest staat eerst even verbaast. Wat een toer is het immers altijd weer in de Gemeente van Jezus Christus om de financiën voorelkaar te houden, en hoeveel nodige arbeid blijft niet liggen omdat men vreest het geld ervoor niet bijelkaar te kunnen brengen.

Mag het werk van onze Heer blijven liggen, mag men door Hem gegeven kansen onbenut laten, mag men gereed staande arbeiders, de zaaiers en de maaiers waarom we soms zo vroom kunnen bidden dat God ze uit moge stoten in de wijngaard, aan de markt laten staan vanwege die financiën?

Hebben we ons financieel dan al zozeer ingespannen en zoveel gegeven, dat we nu aan de uiterste grens gekomen zijn?

Wij....met onze nieuwe meubels....?

Wij....met die kast van een nieuwe radio....?

Wij....met ons spaarbankboekje en onze plannen voor een nieuwe bromfiets....?

Wij?

Het komt met de financiën steeds goed als er liefde is voor Christus en Zijn werk.

Waar liefde is, is ook gebed.

En waar gebed is, daar komen ook de middelen.

En daar ziet men ook steeds de zegen van God zichtbaar worden.

Wf.

ze geregeld werken, krijgen vrijkaarten op de Belgische spoorweg. Daarnaast bestaat er betaald verlof. Niemand heeft er tot nu toe aan gedacht om de mensen in zekere zin voor te lichten of te helpen aan een gezonde vakantieperiode. Nu velen dit jaar hoorden, dat wij ook nu naar de zee gingen, kwamen ze bij ons met de vraag, of we ook *niet* Evangelischen meenamen. En met blijdschap hebben we zulks gedaan. Het resultaat was verblijdend en dus gaan we met nog meer vreugde op de ingeslagen weg verder, want het biedt ons een nooit geboden kans om onze zendingsopdracht te vervullen, om zondaars te leiden aan de voet van het kruis.

Het jeugdwerk in Genk stemt tot grote blijdschap. Onze vergaderingen worden steeds heel goed bezocht. De zondagsscholen bloeien, de jongens- en meisjesclubs en onze padvinderverseniging geven moed. Alles staat in het teken van blij verwachten. De Heer wil hier een groot werk doen. School met de Bijbel en Naaischool, alles stemt tevreden. Maar we hebben Uw gebed nodig. Daar waar de Heer werkt, staat de vijand gereed om bij de eerste gelegenheid, Gods werk te verstoren. We geloven in de kracht van het gebed. Het gebed van een gelovige vermag veel, doordat er kracht aan verleend wordt Jac 5 : 16. Door Uw gebeden kunt u medewerkers Gods zijn ook op ons Belgisch arbeidsveld.

A. H. DEELSTRA.

Het Evangelisatiewerk in België

Zo nu en dan verneemt U iets over de arbeid in België. Vandaag zal dat dan andermaal het geval zijn. Inderdaad, ik kan begrijpen, dat meelevende Christenen steeds weer met belangstelling uitzien naar berichten over dit stukje van het zendingsfront.

De strijd gaat voort. We houden stand en winnen veld. Gode zij dank. Begrijpelijk is het dat het niet gemakkelijk gaat. Voetje voor voetje moeten we verder gaan. Maar, met een blij hart kunnen we getuigen, dat we tot nu toe niet genoodzaakt waren om terrein op te geven, alhoewel we versterking van werkkrachten behoeven.

In Juli en Aug. hadden we twee jeugdkampen te Den Haan a/d zee. Het eerste telde 84 deelnemers en het 2e kamp dat we noodgedwongen nog moesten inrichten ook niet minder als 52 jongeren. En velen onder hen hebben het heerlijk besluit genomen, om voortaan met Jezus door het leven te gaan. De Heer heeft ons heerlijk, zonnig weer gegeven. Niet één dag regen. Maar.... hadden we regen gekregen dan was het ook niet gemakkelijk geweest. Doordat alles in beginstadium verkeerde zijn we er nog niet op berekend. Ja het zou moeten, maar werk eens met primitieve middelen zoals hier. Onze financiën zijn zeer bekrompen. Om goed te zijn hebben we een grote vergadertent nodig en enkele grote slaaptenten en om het nog beter in te

richten een terrein waar we een barak op kunnen plaatsen waarin we verschillende geriefelijkheden kunnen maken. Helaas, zover zijn we nog niet. Dat zal wel komen, zodra de Heer harten heeft ontvankelijk gemaakt om hiervoor een offertje te brengen. Maar dat neemt niet weg, dat we blijmoedig voorwaarts gaan, ziende op Jezus, de Overste leidsman van ons geloof.

En wat denkt u welke kansen de Here ons geeft? Voor het zomerseizoen hebben we voor het komend jaar heel veel verwachtingen. Het ligt in onze bedoelingen om behalve kinder- en jeugdkampen, dan ook familiecampen in te richten. Of we deelnemers verwachten? Welzeker. Nu reeds zijn een tiental familie's aangemeld voor het komend jaar. En .... verblijdend is het, dat we zoveel Roomse familie's meekrijgen. Ons programma bevat morgen- en avondwijding voor iedere dag. Dat betekent 's morgens en 's avonds een Evangelieboodschap. Verder, de hele dag door, hebben we gelegenheid om in persoonlijk gesprek, de liefelijkheid des Heren aan te prijzen en uit te nodigen, om het met Hem te wagen.

Tot dusver hadden we alleen deelnemers uit Genk, Waterschei, Winterslag, Zwartberg, As en Mechelen a/d Maas. Het komend jaar hopen we zelfs een verder kring van vrienden te vinden. Misschien vraagt U zich af, of de mensen dan wel zulk een lange reis, als vanuit Limburg naar de Belgische kust kunnen betalen? Ja, daar liggen nu juist onze kansen. Alle mijnwerkers in België, als

Een bijzondere attractie voor het winterwerk

Ieder jaar zijn tallozen enthousiast over die merkwaardige verzameling Bijbelse Oudheden, die men naar eigen woonplaats kan laten overkomen en waarbij een duidelijke toelichting gegeven wordt door de conservator van het Bijbels Museum van Oudheden te Amsterdam. Voor jongeren en ouderen is deze „keurcollectie” bijzonder leerzaam door het „aanschouwelijk materiaal”: bij deze 70 voorwerpen zijn o.a. een echte mummiehand, Babylonische kleitabletten met spijkerschrift, Egyptische sieraden, echte edelstenen en goud van de Hoge priesterlijke kleding; ramshoorn, perkamenten rollen, oude olie-lampjes en -kruikjes enz. Door dit alles gaan de Bijbel en de Oosterse wereld voor U leven en wordt zeer veel op boeiende wijze verduidelijkt. Het is iets apart!

Voor scholen, ouderavonden, voor verenigingen en clubs zeer aan te bevelen! Bespreek tijdig een datum.

Inlichtingen aan het corr.adres: Stadhouderskade 137, Amsterdam—Z, tel. 726410.

Genk Belgisch-Limburg

Wij hebben reden tot dankbaarheid. De Heer heeft ons rijkelijk gezegend en gegeven boven bidden en denken.

Zo mochten we ons in Aug. weer scharen rondom het geopend watergraf waarin 5 jonge mensen afdaalden om in gehoorzaamheid aan Gods Woord, Jezus te volgen door het water heen. Voor deze gelegenheid waren we vergaderd in de School met de Bijbel waar ons doopvont is. Maar de opkomst was ditmaal zo groot, dat we alle bezoekers onmogelijk een plaatsje in het lokaal konden geven. In het aangrenzend lokaal moesten ditmaal verschillende tevreden zijn met een staanplaatsje.

De Heer was voelbaar aanwezig en de gemeente werd verkwikt door de gemeenschap des Geestes. Br Liedtke die die voor de laatste keer in ons midden vertoefde sprak een afscheidswoord en gaf enkele liederen ten gehore. Het speet hem te moeten gaan maar hij was de mening toegedaan, dat de Here Zijn weg naar Canada leidde. Daar hoopt hij in een Poolse gemeente zijn beste krachten te wijden aan de zaak van onze Meester.

Na de samenkomst schaarde de gemeente zich met haar nieuwe leden rondom de dis der Genade. Wat is dat goed als we zo als kinderen van één Vader, de wonderbare gemeenschap met Hem, die ons een Broeder werd, mogen smaken. We besloten dit samenzijn dan ook met een bidstond waar er een ware geest der gebeden heerste.

En die avond op de jeugdsamenkomst voelden we andermaal hoe de Heer gereed staat met Zijn zegen. De opkomst was bijzonder groot. Ditmaal waren er niet minder dan 67 jongelieden bijéén. Voor een Roomse omgeving iets bijzonders. Normaal mogen we rekenen op de aanwezigheid van 30—40 jongeren. Slechts een enkele keer blijven we beneden dit aantal. De jeugdvergaderingen zijn heerlijke gelegenheden om de boodschap van het Evangelie uit te dragen. Nimmer in het verleden hadden we de kans om aan zoveel jongeren de blijde boodschap te brengen. Daarom is er een danktoon in ons hart.

Voor Nederland lijken onze getallen misschien heel gering maar wie het werk in België kent weet beter. Als U bedenkt dat onze mensen voor het grootste gedeelte uit Rome tot Jezus kwamen en de jeugd in een Roomse omgeving opgroeit, dan gaat U mee danken voor het werk Gods vlak over de Nederlandse grens.

En toch.... we hebben nog zo heel veel te vragen. Onze dank wordt vergezeld van onze bede, dat Hij, in Wiens handen we slechts instrumenten mogen zijn, ons mag stellen tot nog grotere

zegen voor onze omgeving. Dat Hij ons verder mag helpen, ons meer open deuren zal geven. En verder....dat Hij ons ruimte geve. We hebben bouwterrein gekocht daar moet nu onze eerste Vlaamse Baptisten kerk verrijzen. De eigen gemeente heeft geofferd maar zonder hulp van buiten uit kunnen we er

niet komen. Wij bidden en geloven dan ook, dat de Heer harten zal bewegen om een offer te brengen voor het werk in Genk. We vragen U: bidt met ons mee voor het zendingswerk aan de grenzen van Nederland, in België.

A. H. DEELSTRA.

Nationale Reclasseringsdag (1 October)

Een beschermende hand en een wijzende vinger, die de aandacht richten op de toekomst van de man, die zo juist de celdeur achter zich heeft horen dichtslaan, is dit jaar weer de inhoud van het affiche, dat de jaarlijkse reclasseringsactie begeleidt.

Het is eigenlijk niet nodig veel over de reclassering te vertellen. Deze zegenrijke arbeid, die door de verschillende instellingen uit naastenliefde verricht wordt ten bate van maatschappelijk gederaileerden, dient gedragen te worden door de sympathie en de steun van allen die daartoe in de gelegenheid zijn. De regering zou dit werk kunnen doen, maar het is goed dat ze het aan particulieren overlaat, want het dient een daad te zijn van de ene mens tegenover de andere. Wij allemaal zijn verantwoordelijk voor de maatschappij waarin wij leven; het is dus juist dat wij allen ook zorg hebben voor iedereen die de wetten van deze maatschappij overtreedt en zonder hulp niet in staat is om weer als een volwaardige daarin te worden opgenomen.

Als de delinquent zijn straf heeft gehad, is het een zaak van eenvoudige rechtvaardigheid dat hij weer een kans krijgt aan plaats in de samenleving te heroveren. Het vallen is erg, maar veel erger is het blijven liggen en het is ons aller opdracht anderen te helpen bij het opstaan. De huidige tijd heeft ons geleerd veel te vergeven: ook de veroordeelde heeft daar recht op. Als wij de reclasseringsverenigingen de gelegenheid geven om hun werk te doen — door te vergeven en te offeren — bewijzen wij een weldaad aan de samenleving en stellen wij een daad van christelijke naastenliefde.

J. G. J. M. Pontenagel.

Postrekening 160150 t.n.v. Nationale
Reclasseringsdag te 's Gravenhage.

Minachting voor anderen is voedsel
voor onze eigenwaan

Advertentiën

Vrijdag 16 September 1955 hopen onze
lieve Ouders

N. Evers

en

N. Evers—Stel

hun 25-jarige echtvereniging te mogen
herdenken.

Hun dankbare kinderen

Berend

Liesje

Dirkje.

Deventer, Sept. 1955.
Dommelstr. 17.

In haar Heer en Heiland is ontslapen
onze innig geliefde Moeder, Behuwd
en Grootmoeder

Marie Rusticus

sedert 8 Juli 1947 weduwe
van P. v. Netten

in de ouderdom van 80 jaar.

Haar leven was Christus, haar sterven
gewin.

Haar kinderen,

Behuwd- en Kleinkinderen

Heeg, 7 Sept. 1955.

Heden nam God uit ons midden weg
onze geliefde Zuster

Marie Rusticus

sinds 8 Juli 1947 weduwe
van Pier van Netten

in de leeftijd van ruim 80 jaar.

Sinds 1900 was zij een trouw lid van
de Gemeente van Heeg.

Rom. 6 : 8.

Namens de Baptisten

Gem. van Heeg,

Tj. van Netten, secr.

Heeg, 7 Sept. 1955.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds H. van der Werf, Nijkampenweg 189, Emmen - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het oude vak en de nieuwe opdracht

„Ik heb u gehaald uit de weide, vanachter de schapen....”

2 Sam. 7 : 8.

„Ik zal u vissers van mensen maken”.

Matth. 4 : 19.

De uitdrukking „arbeid adelt” (en ons aftands mopje daarbij) is uit het gebruik geraakt. Het woord arbeid bleef, maar werd met andere woorden verbonden. Ik noem maar twee: *arbeidsproductie en arbeidsloon!* Wat kan door zo'n nieuwe woord-verbinding alles een heel ander accent krijgen, zodat je een totaal ander beeld krijgt. Voor ons begrip zijn deze laatste twee woord-verbindingen veel echter en werkelijker dan het „arbeid adelt”. Productie en loon: zij zijn de werkelijkheid van elke dag. Mijn armoede, mijn welvaartspeil wordt er door bepaald. Zij vormen de voortdurende spanning, die hele arbeidsgroepen, volkeren en geslachten in beweging houdt.

Wonderlijk toch dat zo'n nieuwe woord-verbinding niet alleen een ander accent en beeld geeft aan het leven. *Er worden namelijk ook andere machten en krachten losgeroepen*, die de samenleving een radicale wijziging doen ondergaan. Vergelijk slechts de vorige eeuw met de onze, of de landen waar de revolutie doorbrak.

Het geeft toch te denken: elke binding roept nieuwe machten los. Gaat u zelf maar controleren: God-

Eva werd Eva-Slang en de geesten van de afgrond kwamen.

Abraham-Lot werd Lot-Sodom, dit was een economische binding en U kent het verdere van de geschiedenis.

Achab-Izebel: een echt-verbintenis, waarin de afgodendienst alles beheerste.

Welke bindingen beheersen ons leven? Zijn het verbindingen ten leven? Is het Christus alleen, zoals in Uw doop beleden, of zijn er verbindingen ten dode.

* * *

Beide teksten hierboven geven nog een andere woord-verbinding voor onze arbeid. *Arbeid-roeping*. Of zoals wij hierboven plaatsten: het oude vak en de nieuwe opdracht. Onze arbeid wordt verbonden met de eeuwigheid. De verbinding van ons vak met 't Koninkrijk Gods. Wat een perspectief. Dit gaat ver uit boven 't materialisme, ja welk -isme ook!

David was eerst herder, nu is hij koning! Maar dit is geen tegenstelling. Het koning-zijn leerde hij, toen hij herder was. Dit was weiden. In Psalm 23 lezen wij hoe diep hij dit inzag.

Petrus en Andreas waren eerst vissers, maar de Heer roept en zendt ze als Zijn apostelen. Maar ook hier evenmin een tegenstelling. Het apostel-zijn leerden zij op de zee van Genesareth: vissen. En al wat ze als vissers geleerd hebben komt hun van pas.

Nog een naam: *Mozes*. Hij was 40 jaar herder. Volgens ons de beste jaren van zijn leven. Maar daarna was hij een weergaloos leider van mensen. Maar zijn herder-zijn, bijna een halve eeuw beoefend, was voor Mozes de noodzakelijke training om een miljoenenfolk 40 jaar door de woestijn te leiden.

Het herder-zijn was dus geen verloren tijd, evenmin als 't visser-zijn. Het zijn geen jaren, die niet tellen, of die geen waarde hebben. Integendeel: ze waren

van de grootste betekenis; het kwam er toen echt op aan!

Dat je zo je leven mag zien. Wat is dat heerlijk. Bij de moderne techniek ga je twijfelen, verlies je soms je geloof in de vormende kracht van de arbeid. En wil je er niet meer aan, dat deze jaren betekenis hebben. Dat ze in een verhouding, in verbinding met het Koninkrijk Gods mogen staan. Juist deze verbinding: ons werk - de Heer is van zo'n enorm belang. Welke mogelijkheden zich dan kunnen voordoen, is niet te zeggen. Zij liggen in Gods hand, niet in ons kunnen. Maar het is ook Zijn kracht, die het dan doet.

* * *

Wij mensen maken scheiding tussen het gewone natuurlijke leven en het geestelijke. *God doet dat niet*. Reeds de bede in het Onze Vader: „Geef ons heden ons dagelijks brood....” laat dat zien. Deze bede wordt ingeklemd tussen: „Uw wil geschiede....” en „Vergeef ons onze schulden”. Niets is onbelangrijk of waardeloos. Wij allen mogen het weten, dat al wat wij zijn en doen, door God gebruikt en omgezet kan worden ten dienste van Zijn Koninkrijk! Onderwijzer en fabrieksarbeider, dokter en zakenman: God wil U gebruiken.

Er zijn beroepen, die onmogelijk met God in verbinding gebracht kunnen worden. Beroepen, die geheel ten dienste van de zonde zijn en slechts tot uitbuiting en verkrachting van de naaste dienen. In zulke levens zal een ander beroep genomen moeten worden. Zodat het als ambt gezien kan worden. En met God verbonden in dienst van Zijn Koninkrijk staat.

* * *

„Wij weten nu, dat God alle dingen doet medewerken ten goede voor hen, die God liefhebben, die volgens Zijn voornemen geroepen zijn.”

In de openheid voor God van dit voor ons zo belangrijke levensterrein

ligt een weldadige bevrijding. De invloed tot verschrompeling van onze persoon en mogelijkheden wordt doorbroken. Krachten tot ontplooiing doen hun vruchtbaar werk in ons binnenste.

In deze openheid voor God ontvangen we de zin van ons leven: roeping. Het is verrassend, zoals de grote God deze roeping in mensenlevens uitwerkt.

G. Br.

Des Heren We hebben er bezwaar **Avondmaal** tegen, dat men, omdat wij de doop handhaven in zijn dubbele strekking n.l. dat hij uitdrukking geeft aan de verbinding met het Hoofd en met de leden — spreekt van „Baptisten doop”. We kennen slechts de bijbelse doop en onze taak en bedoeling is er voor te zorgen, dat de doop voor ons in onze tijd blijft, wat hij voor Christus en Zijn apostelen geweest is.

Daar ook het Avondmaal spreekt van de dubbele relatie waarin de deelnemer staat: die tot Christus en die tot de leden van Christus' Lichaam, mogen alleen zij aanzitten, die deze dubbele relatie erkennen en praktisch willen aanvaarden: die gemeentelijk willen samenleven met de andere gelovigen.

De begeerte gedoopt te mogen worden is niet voldoende om de doop te bedienen. Toen de kamerling (Hand. 8) die begeerte te kennen gaf, vroeg Filippus hem naar zijn geloof. Filippus wist dat hij er verantwoordelijk voor was, dat de doop op goede grond bediend werd. De belijdenis moest aan de doop vooraf gaan. Zo is het ook met het Avondmaal. Iemands wens om aan het Avondmaal te mogen deelnemen is niet voldoende om hem toe te laten. De gemeente moet weten, dat hij voldoet aan de voorwaarde, die toegang geeft tot het Avondmaal; hij moet het Avondmaal zien en willen erkennen in zijn dubbele relatie; hij moet de gemeente erkennen die hem tot het Avondmaal mag toelaten en het hem mag ontzeggen. Voor het Avondmaal geldt geen andere regel dan voor de doop. Ze dragen beide een gemeentelijk karakter.

„Onzichtbare Doop en Avondmaal gemeente” brengen ons niet in verbinding met een „onzichtbare gemeente”, om de eenvoudige reden, dat die er niet is. — Wel heeft de gemeente van Christus een onzichtbaar deel hetwelk gevormd wordt door hen, die reeds zijn opgenomen in de heerlijkheid van de Heer. De gelovigen die op aarde

zijn, vormen het zichtbare deel der gemeente, want deze bevinden zich nog aan de voor ons zichtbare zijde der Schepping. Dit aardse gedeelte heeft wel een onzichtbare zijde; een achterzijde, die God alléén ziet. Wij hebben echter alleen te rekenen met de naar ons toegekeerde zijde, overeenkomstig het Schriftwoord: de geopenbaarde dingen zijn voor ons en onze kinderen, doch de verborgene dingen zijn voor de Heer, onze God. Wij hebben ons te houden aan hetgeen ons kenbaar wordt, hetgeen onze ogen zien en onze oren horen, en die gelooft, en dus bij God gekend is als Zijn kind, heeft dat de gemeente te laten weten door in haar midden zich daarover uit te spreken.

Des Heren Bedenken we dus goed dat er geen baptistendoop en geen baptisten-avondmaal is. Waren die er, dan konden wij er mee handelen naar eigen goeddunken. Nu echter zijn ze beide des Heren en moeten ze beide bediend worden in gehoorzaamheid aan de Heer. Geen van beide zijn ze aan enkelingen gegeven, maar beide zijn ze als gemeentelijke instellingen ons overgeleverd. Ze zeggen dat Christus de ziel, en de ziel Christus aanvaard heeft, maar ook, dat de enkele gelovigen elkander aanvaard hebben en zich voor elkander verantwoordelijk weten: dat ze gemeente zijn en, wijl gemeente op aarde, *zichtbare* gemeente.

U kent het sprookje wel van die koning, die zich door een paar oplichters een pracht costume had laten leveren van een etherischestof waarin hij zich vol trots zijn volk vertoonde, dat met bewonderende blikken tot zijn koning opkeek, want de faam was het costume vooruit gesnel, totdat een kind in de rij uitriep: „de koning loopt naakt!” Daarop viel het de mensen als schellen van de ogen en de koning ook. Het was een dramatisch ogenblik!

Zo erg is het bij ons nu niet! Bij lange niet. Maakt u daarover niet ongerust. Maar we moeten wel oppassen dat we een kleding dragen waaraan we als gemeente onderkend worden. In de bijbel staat het kleed immers voor de man?

Het Schrift- Merken we in het N. **gegeven** Testament het gevaar niet op om terug te vallen van Christus op Mozes van het Evangelie der genade naar de Wet? Van Golgotha naar de Sinai? Van *christen* weer *mens* te worden? Dat is: het Kruis te verliezen door het in de Wetsrol te wikkelen.

Wie nog nooit door ontzetting over het Evangelie is aangegrepen: wie het nog niet gezien heeft als het grootste gevaar dat de mensheid bedreigt is nog niet geheel tot dat ontwaken gekomen, waartoe de stem van de Zoon van God ons brengt, die heeft Saulus van Tarsen nog nooit kunnen

rechtvaardigen als hij stad en land afreist om — tot welke prijs dan ook! — deze Boodschap uit te blussen; die heeft nog niet begrepen hoe een man met zedele inborst, zulk een verheven geest als Saulus was, martelen en moorden kon. Die verstaat niet hoe het Evangelie zó kon worden verdonkerd in de Christenheid; zo kon vermenselijkt worden als het gebeurd is en gebeurt. Het Kruis en alle waarachtig kruislijden de eeuwen door getuigt van de ontzetting, waarmee het Evangelie edelen en welmenenden heeft aangegrepen.

L.

Zand en zaad

Gelijk de vorige week beloofd, zou ik u nu vertellen wat we gezegd hebben op de conferentie van de oecumenische raad van kerken in Nederland over de Baptisten in andere landen.

We begonnen met te zeggen dat we over dit onderwerp niet zouden spreken, aangezien het onmogelijk is de historie en de huidige situatie te schetsen van onze geloofsgenoten, die over alle vijf werelddelen uitgezaaid zijn wonend in verscheidene tientallen landen. Wel gaven we aan enigen statistisch materiaal, waaruit bleek dat er in Europa ruim 1.100.000 Baptisten leven, in Azië ongeveer 650.000, in Australië, Nieuw-Zeeland en Hawaï ruim 45000, in Afrika ruim 222000, in Centraal Amerika en West Indië bijna 100.000, in Zuid Amerika ruim 132.000, in Noord Amerika bijna 18.300.000.

De getallen van nu tonen een sterke groei in 50 jaren. Vergeten mag men niet dat wij niet ineens afgebroken zijn van een andere christelijke gemeenschap, gelijk vele protestantse kerken. Wij zijn niet zo te zeggen uit een bestaande zaak gestapt om zelf een filiaal te openen. Ook voegen wij niet automatisch de kinderen uit Baptisten gezinnen bij de gemeente. Persoon voor persoon komt zelfstandig en op eigen verantwoordelijkheid de opneming vragen.

Wij vertelden dat onze broeders nergens boogden op een afgerond leersysteem en zo zij al eens een geloofsbelijdenis hadden geformuleerd deze in het archief werd opgeborgen. Onze eenheid vindt zijn oorzaak niet in zulk een belijdenis. Dr Ernest Payne heeft eens gezegd: het is „difficult as well as dangerous to generalise or dogmatise about Baptist Beliefs”, hetwelk zoveel betekent als dat het zowel moeilijk als gevaarlijk is het Baptistengeloof te generaliseren of daarover te dogmatiseren.

De Baptisten hebben in het algemeen niet zoveel waardering en soms ook minder eerbied dan anderen voor concilies, synodes of kerkvaders. Elk geslacht

grijpt over alles en allen heen terug naar de Schriften. Wat zegt het Woord? Daar ligt de toetssteen. John Bunyan heeft deze houding levendig beschreven in een zijner boeken. „Toen Mr Cobb, de griffier van het hof, er bij hem op aandrong de leer van de Engelse Kerk te aanvaarden, zei Bunyan een gave van God te hebben ontvangen, die uit de Schriften bewezen kon worden. Als een advocaat stelde Cobb voor twee onafhankelijke personen als rechtbank te laten fungeren.

Bunyan: „Zijn ze onfeilbaar?”

Cobb: „Neen.”

Bunyan: „Dan is het mogelijk dat mijn oordeel even juist kan zijn als het hunne; maar ik aanvaard het voorstel en wil in deze zaak beoordeeld worden door de Schriften; zij zijn onfeilbaar en kunnen niet dwalen.”

Cobb: „Maar wie zal rechten tussen jullie? Want u legt de Schriften zo uit en zij anders.”

Bunyan: „De Schrift zal rechten en wel door het ene Schriftwoord met het andere te vergelijken”.

De Schriften nemen een dominerende plaats in in onze gemeenschap. Er is een onophoudelijke drift alles en ieder te confronteren met de bijbel.

Het tweede waarop we de vergadering, waarin Hervormden, Gereformeerden, Doopsgezinden, Remonstranten etc. aanwezig waren, wezen was, dat wij sterke nadruk leggen op de gemeente en haar taak. Wij zeiden de vergaderden: tot de gemeente behoren zij, die zich tot God bekeerd hebben; die de verzoening in Jezus Christus aanvaard hebben en zich door Woord en Geest laten leiden. Deze vernieuwing van het leven vindt uitdrukking en bevestiging in de doop.

Natuurlijk hebben we enige woorden over de doop, zoals die door de Baptisten in alle landen wordt bediend, gezegd. Dat men niet moest spreken of schrijven van de volwassenendoop, zoals men in kerkelijke pers wel eens leest, maar van de doop der gelovigen.

Met vreugde vertelden wij van de belangrijke medearbeid van velen onzer gemeenteleden in het werk in en door de gemeente. Wat zijn er vele mannen, vrouwen, jongemensen, die op de een of andere wijze ingeschakeld zijn. Telt u ze eens op bij u, die in de gemeente en in verenigingen meeleven en -werken. We waren blij ook te kunnen zeggen dat er bijv. in de gemeente, waar wij nu leven, meerdere broeders zijn die voldoende thuis zijn in de Schriften en ook gaven ontvangen hadden om de gemeente in de verkondiging te dienen. Ook dat treft men veel aan bij Baptisten in andere landen. Daarvoor kan men slechts dankbaar zijn.

Tenslotte verhaalden we van de grote Evangelisatiedrift, die onder ons leeft. Een begrijpelijke achtergrond zou men kunnen vinden in het feit, dat wij alleen langs die weg groeien. Ik vlocht daar een gesprekje in, dat ik eens had met

een predikant van een niet-Baptisten gemeente. Hij zei na een gezamenlijke dienst in de openlucht: „Ik kan jaloers op jullie worden. Jullie kunnen zo goed evangeliseren.” Waarop ik antwoordde: „Ja, jullie kunnen dat ook moeilijk leren.” Met verbaasd gezicht: „Waarom dan?” „Och,” ging ik verder, „als jij preekt Zondagmorgen heb jij je gemeente voor je. Ze zijn immers allemaal, ouders en kinderen al gedoopt; allemaal leden. Dat is bij ons anders en daarom richten wij ons ook voortdurend tot de nog niet gelovigen, niet gedoopten.”

De tijd was verstreken daar en de ruimte vol hier. Valt er nog wat te zeggen?

Moge de bijbel ons het beste boek blijven, dat bovenop alle andere boeken,

tijdschriften en kranten ligt; bovenop alle preken en gemeentebesluiten. Dat onze geest doortrokken worde van de Geest die tot schrijven dreef.

Moge de gemeente ons, hoe zij er ook uitziet een vergadering blijven van mensen, die wij liefhebben. Een werkplaats waarin wij allen een plaats vinden om te doen wat tot zegen van de andere kan zijn.

Moge de liefde van Christus en de liefde tot de mens ons blijven bewegen om te evangeliseren langs oude en nieuwe wegen; van man tot man, met Zaaiers en Auto's, in tenten en danstenten, in huissamenkomsten en in schafturen. Want wij zijn overal omringd van mensen.

HUIZINGA.

IN EN OM DE BIJBEL

Het boek Prediker

Hoofdstuk XII (slot)

In het algemeen wordt nu deze opmerking gemaakt over de woorden der wijzen: „De woorden der wijzen zijn gelijk prikkelen” (vs. 11). De prikkel is de ijzeren punt van de ossenstok. De woorden van de wijzen willen ons prikkelen, willen het hart treffen, ons aansporen om onze levenshouding te bepalen. Nagelen zijn spijkers, pinnen waarmee de tenten werden vastgezet. De woorden der wijzen willen onze levenstenten vastheid verschaffen. Zoals spijkers vastzitten, zitten de woorden vast in het geheugen van hen die ze hoorden.

Obbink vertaalt aldus:

„De woorden der wijzen zijn als prikkelen, als ingeslagen nagelen staan bij elkander de spreken, verzameld door dien eenen meester.”

De Leidse vertaling luidt als volgt: „De woorden der wijzen zijn als prikkelen, en als ingedreven nagelen zijn de tot een bundel verenigde; zij zijn door een en dezelfde herder gegeven”.

De bedoeling is, dat er werking is in een enkele spreuk, maar dat de verschillende spreken bijeengevoegd, zoals in het boek Prediker, nog groter uitwerking hebben. De koning Salomo wordt hier dan getekend als de herder van zijn volk, die het volk voedt en weidt. De wijsheid van Salomo was ten slotte niets anders dan de gave Gods, zodat we over Salomo mogen, ja moeten denken aan God zelf, de overste Herder van zijn volk!

De woorden der wijzen dienen dus allereerst als stimulans, maar ze geven ook vastheid aan het leven. Ze zijn afkomstig van de enige Herder. Hiermede wordt het goddelijk gezag van dit boek vervuld. Deze woorden van wijsheid, zijn

geïnspireerd door God zelf. De woorden der wijzen bevatten goddelijke openbaring vers 12. Plotseling komt er een waarschuwing. Van vele boeken te maken is geen einde, en veel lezens is vermoeiing des vleeses. Wij hebben wel het onderscheid in 't oog te houden tussen menselijke geschriften en van-God-ingegeven Schriften. Zij zijn geneesmiddelen voor de ziel.

Vs. 13: „Van alles wat gehoord is, is het einde van de zaak: Vrees God en houd Zijn geboden, want dit betaamt alle mensen”.

Dat is het slot van het boek, ook de slotsom, of de sluitrede. Alles wat gezegd moet worden is gezegd.

Dit slotwoord is de samenvatting van alles, en geeft de kern van de zaak waarom het gaat! Dat is het wat allen mensen betaamt, letterlijk vertaald: „want dit is de gehele mens!”

Wij worden geheel opgeëist, de gehele mens is erbij betrokken.

Wij zullen God vrezen, met geheel onze geest, ziel en lichaam!

* * *

Wij vernamen reeds eerder de oproep tot het vrezen Gods (zie 5 : 6 en 7 : 18). In het N. T. wordt ze overgenomen door de engel met het eeuwig Evangelie: „Vreest God en geeft Hem heerlijkheid, want de ure Zijns oordeels is gekomen; en aanbidt Hem, die de hemel en de aarde en de zee en de fonteynen der wateren gemaakt heeft” (Openb. 14 : 7).

Vrees God! Dat is niet: wees bang voor Hem, maar: eerbiedig Hem, heb ontzag voor Hem. „God is in de hemel en gij zijt op de aarde.” God is waar-

Derde hoofdstuk

Het eerste hoofdstuk was slechts een inleiding, een aanloopje om in te lopen. In het tweede hoofdstuk onthulde de schrijver u, waarom het zal gaan in dit hoekje, dat in enige afleveringen zal verschijnen. Het aantal is nog onbekend. Niet het einde, maar er kan onderweg nog van alles gebeuren. De beste schrijvers verdwalen halverwege soms. In dit derde hoofdstuk gebeurt niets schokkends, dat komt pas tegen het einde. Maar hier bereiden wij het einde plus tien procent al voor. Het wordt wéér een prachtig Kerstnummer. Herinnert u zich nog de vorigen? En hoe ze van de hand gingen? Als boter van een warm mes.

Ha.

achtig, de afgoden zijn „nietsen”, ijdelheid! Het zal degenen, die God vrezen welgaan, maar de goddelozen zal het niet wél gaan.

Ons vrezen van God is onvolkomen, slechts in Christus is de-gehele-mens te vinden. Hij vreesde God en hield Zijn geboden. Van Hem getuigt de Schrift: „Uw wet is in het binnenste mijns ingewands, ik heb lust, o mijn God! om Uw welbehagen te doen.”

Wij kunnen slechts geboden overtreden en wetten schenden. De zonde in ons, maakt het houden van de geboden onmogelijk. Zo erg is het zelfs, dat het gebod dat ten leven was, ons ten dood bevonden is! Christus heeft voor ons de wet vervuld. Het is de H. Geest, die ons tot nieuwe mensen schept en ons met Paulus doet zeggen „ik heb een vermaak in de wet Gods, naar de inwendige mens, ik dien met het gemoed de Wet Gods”. Dit alles hier nog slechts ten dele. Vanwege de zonde.

God die gevreesd en Wiens geboden geëerbiedigd moeten worden is ook de Rechter!

Vers 14 „Want God zal ieder werk in het gericht brengen, met al wat verborgen is, hetzij goed of hetzij kwaad”. Dat God over alles zal gericht houden is op meerdere plaatsen in het boek uitgesproken. In 3 : 17 lezen we: „God zal de rechtvaardige en de goddeloze oordelen”. Al komt ook niet haastiglijk het oordeel over de boze daad — komen doet het! (8 : 11, 12) God zal alles doen komen in het gericht Ook over hetgeen verborgen is gaat het oordeel.

Paulus vermaande niet te oordelen vóór de tijd, totdat de Heere zou gekomen zijn, welke ook in het licht zal brengen hetgeen in de duisternis verborgen is (2 Kor. 4 : 5). Het is merkwaardig dat bij de voorlezing in de synagoge het voorgaande vers (dus vers 13) nog eens herhaald wordt, ná dit 14e vers, omdat men niet wilde eindigen met het gericht over hetgeen goed is of kwaad. Dit verandert echter aan de zaak zelf niets! Het gericht Gods zal over ons gehele leven heengaan, heel ons leven onder de zon.

Een iegelijk zal alsdan rekenschap hebben te geven van al zijn doen en laten. Alles komt in 't licht. „Hij zal een iegelijk vergelden naar zijn werken in de dag, wanneer God de verborgen dingen der mensen zal oordelen door Jezus Christus” (Rom. 2 : 6, 16).

* * *

Het oude testament roept om het nieuwe! Prediker heeft gezegd: durf te leven, maar denk aan de dagen der duisternis! Hij heeft gezegd: „geniet het leven”, maar ook: „Vrees God, houd Zijn geboden, God zal alles in het gericht brengen”.

Brengt hij ons zo niet tot het allerergste wat zich denken laat? Maar juist zó gaan we behoefte krijgen aan de boodschap der genade. De Wet moet ons uitdrijven tot Christus en door Hem is deze Rechter ons geworden tot Vader.

Wij weten dat Hij is een verzoening voor onze zonden. Door Hem zijn we kinderen Gods geworden.

Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn! Wie in de Zoon gelooft, wordt niet veroordeeld.

D. SLORT.

EVANGELISATIE

De Kerk heeft tijden gekend, waarin ze zich in het geheel niet meer bekommerde om het lot der zeer velen die buiten Christus leefden, de ondergang tegemoet! De grote opdracht tot evangelisatie bleef onaangeroerd liggen!

Thans leven we — gelukkig — in een periode van de geschiedenis der Kerk, waarin deze opdracht weer velen aanspreekt, onrustig maakt en opdrijft uit een houding van onverschillig toezien. Alofn zoekt men naar wegen en mogelijkheden om de moderne, van God vervreemde, mens weer in aanraking te brengen met het Evangelie, dat een kracht Gods is tot behoud. Veel wordt er gedaan en georganiseerd, om de opdracht te realiseren.

Maar zijn we daarbij wel op de goede weg?

Het kan zijn nut hebben, deze vraag hier eens te stellen.

Buitenkerkelijken

Allerlei Kerkgenootschappen, over de hele wereld verspreid, hebben tot hun leedwezen moeten constateren, dat zeer velen in de laatste decennia zich van de Kerk vervreemd hebben. De belangstelling voor kerkelijke aangelegenheden verminderde; de offers werden kleiner en de financiële problemen der Kerk dienovereenkomstig groter; het kerkbezoek daalde; statistieken bij volkstellingen wezen uit dat steeds meerderen hun lidmaatschap van de kerk beëindigd hadden. Moest er nu niet op een krachtdadige wijze ingegrepen worden om te redden wat er te redden viel?

Geredeneerd vanuit deze gedachten-gang komt men vanzelfsprekend tot de idee van evangelisatie onder de *buitenkerkelijken*. Over deze buitenkerkelijken en over het probleem, hoe hen te bereiken met het Evangelie, is zeer veel geschreven de laatste tijd, en het meeste van deze publicaties is belangrijk genoeg om er met ernst kennis van te nemen. Intussen rijst de vraag,

of het probleem van de bevreemding van de Kerk wel het eigenlijke probleem is, en of we nog niet een stapje verder moeten. Uiteindelijk is toch de *bevreemding van de mens van God* de zaak die ons ten hevigste moet verontrusten. En die bevreemding is er beslist niet alleen buiten de muren van de kerk, maar, we constateren het telkens weer, ook heel velen die men niet tot de buitenkerkelijken kan rekenen, staan niet in een levende, persoonlijke relatie tot Jezus Christus, de Heer der Gemeente. Daarom zal in het algemeen de Evangelisatie zich moeten richten niet alleen op de buitenkerkelijken, maar op *alle van God vervreemden*.

Evangelisatie:

Geen tijdverdrijf van enkelen!

Ik las ergens de volgende definitie van evangelisatie:

„Evangeliseren is in de kracht des Heiligen Geestes Christus Jezus zó verkondigen, dat mensen er toe komen,

door Hem hun vertrouwen op God te stellen, Hem te aanvaarden als hun Zaligmaker en Hem te dienen als hun Koning in de gemeenschap van zijn Kerk". Het is aardig hierbij aan te tekenen dat deze definitie afkomstig is uit de boezem der Anglicaanse Kerk en uit het jaar 1918 stamt.

Wat in deze formulering direct al treft is, dat hier gewezen wordt op de Heilige Geest als de grote kracht die het doen moet.

Evangelisatie is geen kinderspel. Het is ook geen taak voor handige, welsprekende mensen. Het is ook geen kwestie van goede organisatie en groots opgezette reclame. Evangelisatie is een aangelegenheid van de Heilige Geest, die mensen wil gebruiken, inspireren en voortdrijven. Hoe naïef is het, te menen, dat we met allerlei menselijke middelen mensen kunnen redden van het verderf. Is het woord dat Paulus hier spreekt, niet van het allergrootste belang, namelijk dat ongelovigen mensen zijn die „door de GOD DEZER EEUW met blindheid geslagen zijn, zodat zij het schijnsel niet ontwaren van het Evangelie der heerlijkheid van Christus"? En is er ook niet dat andere woord, dat we zingend doorgaans zo formuleren:

Wij strijden niet met vlees en bloed,
Maar tegen helse machten!?

Vanuit dit gezichtspunt geredeneerd, zal automatisch bij de evangelisatie de klamtoon heel anders gaan vallen, en zullen vooral het aanhoudend gebed en het Levende Woord van God de grote wapenen worden in de strijd om de van God vervreemden terug te brengen. „Wisten we dat al wel", zei daar iemand? Maar handelen we dan wel dienovereenkomstig?

Persoonlijke Bekering

Wat verder in de Anglicaanse definitie zo weldadig aandoet (en wat we er misschien niet in verwacht hadden) is, dat het bij de Evangelisatie gaan moet om een persoonlijk aanvaarden van Christus als Zaligmaker! Daar kunnen wij Baptisten het zeker mee eens zijn. Maar is er ook bij ons niet een zekere tendenz naar een meer vrijblijvend gepredikt Evangelie? Laten we voorzichtig zijn, en de boodschap zo prediken, dat de luisteraars gedreven worden naar een definitieve beslissing voor of tegen Christus. Uiteindelijk is het alleen de stootkracht van de Heilige Geest, die de verblindheid kan doorbreken, de „God dezer eeuw" kan overmeesteren en de boeien der zonde verbreken.

Nog enkele woorden over het slot van die mooie definitie. Het gaat er tenslotte om, zeggen de opstellers, dat zondaren zo veranderd worden, dat ze uiteindelijk instaat zijn, Christus te dienen, in gemeenschap met Zijn Kerk.

Dit laatste onderdeelje, dat dienen, is ook begrepen in de grote opdracht van Christus aan Zijn discipelen. Daar staat: predik, doop, en leer de mensen onderhouden al wat Ik U geboden heb! De van God vervreemde mens moet uiteindelijk weer een bruikbaar mens worden, een goed instrument, een trouwe dienaar, die bereid is tot co-operatie met zijn Heer. En dat niet op zijn eigen eentje, maar in gemeenschap met de andere gelovigen.

Hier komt dus de Gemeente om de hoek kijken. En daarom zouden we het aan het eind van dit artikel zo willen zeggen dat men ten opzichte van de van God vervreemde mens dan pas klaar is gekomen met zijn evangelisatieopdracht, wanneer die mens Christus heeft leren kennen en aanvaarden, en zijn plaats heeft leren innemen als een levend lid in het midden der Gemeente.

Daarom is NAZORG van het allergrootste belang.

Daarom moeten we, juist op dit punt, onze maatregelen nemen.

Wf.

Wat is er gaande in

Hoogkerk ?

In 't verslag van de Studenten-kruistocht in deze zomer, opgenomen in „De Christen" van 2 Sept. j.l. leest U de naam Hoogkerk als de plaats waar deze kruistocht een aanvang nam. En het is niet eens de eerste keer dat de studenten hun actie in Hoogkerk hielden: in zomer '54 waren zij er ook en brachten met hun zaaier-actie, openluchtwerk en samenkomsten het dorp in rep en roer. Ook toen kon U de naam Hoogkerk in ons weekblad vinden, terwijl eveneens via de Gemeente-berichten de aandacht vaker op deze plaats gevestigd werd.

Hoogkerk

ligt onder de rook van Groningen. Heus, daar mankeert niet veel aan. Wat is een afstand van 7 à 8 kilometer als de wind de smook en walm in die richting drijft? Trouwens, het dorp heeft zelf reeds een overvloed aan geur en rook. Hiervoor zorgen wel de strocarton-, suiker- en oliefabrieken. Naast deze industrie bezit Hoogkerk nog beton- en wegenbouwbedrijven. Door deze opsomming hebt U meteen enigszins een beeld van de bedrijvigheid in dit dorp, terwijl toch ook nog een deel der bevolking in Groningen werkzaam is. De plaats telt ongeveer 4500—5000 inwoners. Hoe gemakkelijk zo'n aantal bewoners te bereiken is, viel mij op bij de propaganda

UW HAND AAN DE PLOEG!

Overheid en christendom

Het is een verblijdend teken dat wij bij het bouwen van onze kerken zo'n grote medewerking ontvingen van de plaatselijke overheid. Zou dit komen omdat de Baptisten zulke goede staatsburgers zijn? Of zou de overheid inzien dat je toch beter kerken kan laten bouwen dan kroegen? Wij weten het niet, maar het is toch verheugend te mogen constateren dat wij bij de overheid een willig oor hebben. Hoewel ook onder Christenen soms grote huichelaars gevonden worden, mag toch algemeen aangenomen worden dat Christenen betrouwbaar zijn, in elk geval moeten zijn.

Weet u b.v. dat in Eindhoven, Arnhem enz. zelfs een R.K. meerderheid volledig, boven alle lof verheven, medewerkt om onze Baptiste gebouwen te laten verrijzen? Ook deze overheid weet, dunkt mij, dat Baptisten het evangeliseren in het bloed zit en dat zij hun drang zullen uitleven en ook aan hun R.K. stadgenoten de boodschap zullen doorgeven. Misschien redeneren zij wel als volgt: Beter een protestant dan een heiden.

De mogelijkheden liggen er in elk geval. Grijpt daarom uw kans Baptisten van Nederland. Laat het 75 jarig jubileum in 1956 een manifestatie worden van onze wil om Christus te brengen aan allen die het wel en niet willen horen.

Daarom ook in de week van 2—8 October a.s. met nieuwe energie en grote offervaardigheid onze hand aan de ploeg.

Jubileum
evangelisatie fonds.

voor de tent- en de studentenactie. Met 1100 folders heb je elk huis kunnen

voorzien, dan houd je ook nog een paar exemplaren over. Wat doe je nu met 1100 strooibiljetten in een stad?

Of Hoogkerk ook echt hoog-kerkelijk is? Dit dorp, een der oudste in de provincie, waarvan de kerk reeds dateert uit 't jaar 1200, heeft in de loop der eeuwen alle soorten van geestelijke stromingen meegemaakt. Zo ook de tijd, dat er onder en in de kerktoeren een bierbrouwerij gevestigd was.

Er zijn drie perioden

aan te wijzen in het ontstaan en de groei van deze pionierspost van de Baptisten Gemeente te Groningen. De eerste periode begon in 1930, toen de 2 gezinnen Feenstra en Jongsma zich in Hoogkerk vestigden. Onder leiding van Ds J. Louw werden huissamenkomsten bij de eerstgenoemde familie gehouden, waarin ook br Jongsma voorging. Dit duurde slechts drie jaar en in de daarop volgende drie jaar werd in Hoogkerk niets ondernomen. De tweede periode begon in 1936. Opnieuw begon men met huissamenkomsten bij de genoemde familie Feenstra en wel de brs R. Hof en Oortwijn. Maar daar bleef het deze keer niet bij: onder leiding van de zrs van Meekeren en Vellinga werd een vrouwenvereniging opgericht. Ook werd geregeld een bidstond gehouden, terwijl eveneens de zaaier- en de kindervriendverspreiding ter hand was genomen. In deze jaren ontving br H. Bolman een groot aandeel in de leiding van deze arbeid. Deze gunstige tijd duurde tot de eerste jaren van de oorlog. In de laatste twee jaar van de bezetting lag de arbeid praktisch stil. Het begin van de derde periode kwam met de bevrijding in 1945. En met het hervatten van deze pioniersarbeid werd eigenlijk een geheel nieuwe fase ingeluid. In plaats van een terugkeer naar de huissamenkomsten werd besloten meer in het openbaar op te treden. Zo werd begonnen met elke Zondag een godsdienstoefening te houden in het speeltuingebouw „Het Gebouw”. Ook in het voormalige postkantoor werden samenkomsten belegd, terwijl eveneens met openluchtsamenkomsten gepoogd werd de bevolking te bereiken. De leiding van dit werk berustte bij Ds J. Louw, die op de eerste samenkomst sprak n.a.l. van de vraag: „Wat zit daar achter?” Naast Br H. Bolman, die ook regelmatig in de diensten voorging, werden de brs studenten v.d. Werf, Broertjes, Bosma, Bandstra en Jut ingeschakeld. Terwijl ook Ds G. Vegter bij zijn komst in 1946 als 2de predikant te Groningen bij deze pioniersarbeid betrokken werd.

Reeds dadelijk bij de nieuwe aanpak in 1945 werd een *bestuurscommissie* uit de broeders te Hoogkerk aangesteld. Hierdoor ontving de arbeid enerzijds een sterker plaatselijk accent, anderzijds was het een appèl op de verantwoordelijkheid der leden.

Dit bleef niet zonder uitwerking. De reeds in de oorlog opgerichte zangvereniging kwam tot nieuwe bloei. In 1945 werd de zondagsschool gesticht; in September van hetzelfde jaar werd met de zondagavondjeugd begonnen. Uit diezelfde tijd dateren ook de jongens- en de meisjesclubs.

In 1948 werkte Ds H. Ploeger als colporteur huisbezoeker een half jaar lang in Hoogkerk. En mede door deze arbeid werd het „wat zit er achter” bij de bevolking bekend. Door de regelmatige arbeid, vooral ook van de verenigingen, ontstonden vele contacten met allerlei gezinnen. Om uit deze relatie-kring kerkbezoekers te winnen werd in eind 1953 door de Gemeente Groningen—Zuid besloten aan de post Hoogkerk: 1e financiële zelfstandigheid te verlenen; 2e een subsidie te verstrekken; 3e een eigen ambtsdrager in Hoogkerk te verkiezen. Zo werd br P. Noordijk uit Hoogkerk als ouderling bevestigd. Door de subsidie en de verhoogde opbrengst werd de bestuurscommissie in staat gesteld om ook regelmatig sprekers van elders te laten komen. Een gunstige invloed op de diensten bleef niet uit, zodat de gemiddelde opkomst 35 bezoekers telt.

In zomer 1954 werd een tent-actie van 6 dagen gehouden en twee maanden later de studentenactie. Hierdoor werd enorm veel deining onder de bevolking veroorzaakt. In de herfst van dat jaar bezocht cand. Jac. Tromp verschillende oude en nieuwe adressen, teneinde het contact te verstevigen.

Ook in deze zomer werden beide acties weer herhaald. Mede door deze arbeid is er een groeiende belangstelling rond deze post. En mochten ook verschillende mensen de Heiland leren kennen en door de doop onze gelederen komen versterken.

Door emigratie verloor de kleine groep telkens weer prima krachten en hele gezinnen. Maar de open gevallen plaatsen werden telkens weer door nieuwe personen ingenomen.

5 Juli 1955

werd op de gemeentevergadering van Groningen—Z besloten, op voorstel van kerkeraad en ledenraad, het verzoek van de leden uit Hoogkerk om een zelfstandige Gemeente te mogen vormen in te willigen. Daarmee zal een totaal nieuwe fase voor de arbeid te Hoogkerk aanbreken. Maar hierover komen wij t.z.t. terug, wanneer de stichting der Gemeente zal plaatsvinden.

Natuurlijk is U nog nieuwsgierig naar enkele cijfers: het ledenaantal bedraagt 33, er is één zondagsschool met 50 kinderen, de zondagavondjeugd heeft 25—30 jongelui, twee jongensclubs en twee meisjesclubs hebben tezamen 50 kinderen, de afd. Zusterhulp onder leiding van zr Olijslager—Hardenberg heeft 17 leden, het zangkoor telt 25 leden. Er

worden nu maandelijks 200 zaaiers verspreid.

De relatie-kring rondom de groep telt ongeveer 80 personen.

Er is wat gaande in Hoogkerk

Moge deze arbeid uitgroeien tot een bloeiende Gemeente en mede het middel zijn dat velen de Heer leren kennen en gaan dienen.

Daartoe zegene God deze arbeid en allen, die er deel aan hebben.

G. Br.

DEVENTER

Mochten wij U de vorige keer berichten, dat er een tweetal openluchtsamenkomsten belegd zouden worden; thans liggen deze reeds weer enkele weken achter ons. Het waren goede avonden en velen hoorden de Blijde Boodschap aan. Het zaad is gestrooid en wij geloven, dat God er zijn wasdom op zal geven. De zichtbare zegen ervaarden wij in het samen bezig zijn als broeders en zusters in 's Heeren Wijngaard.

Opnieuw hadden wij veel reden tot danken, toen Zondag 4 September drie jonge zrs aan de Gem. werden toegevoegd. Er waren zoveel aanwezigen, dat enkelen zelfs moesten staan. Na de doopdienst vierde de Gemeente het H. Avondmaal, waarbij onze dopelingen een hartelijke welkom werd toegeroepen bij monde van één der ouderlingen. Uiteraard deed hij dit met grote blijdschap en wel in het bijzonder, omdat zijn jongste dochter zich onder hen bevond. Ook één der andere vaders uitte zijn blijdschap en overhandigde zijn dochter een Bijbel, in het midden der Gemeente.

's Avonds werd de verjaardag van de voorganger gevierd. Wij verheugen ons met hem en zijn gezin, dat God wederom een jaar aan zijn leven toevoegde.

Wij zijn God dankbaar voor al hetgeen Hij ons weer heeft geschonken en gaan vol goede moed verder, bouwend op Zijn zegen.

L. v. d. L. secr.

PERNIS

Het was Zondag 13 Sept. een dag waarop we mochten ervaren dat onze gebeden toch verhoord worden. Nadat we ongeveer 5 maanden vacant geweest zijn, en we steeds gebeden hebben om een Voorganger, mochten we ervaren dat onze Vader zijn kinderen niet loslaat en

we alleen maar wat meer geduld moeten hebben daar Gods wegen niet onze wegen zijn. En zo werd dan op deze Zondag Ds Sikkema aan onze Gemeente verbonden. Ds Louw bevestigde de nieuwe Voorganger met de woorden dat hij moet staan als afgezant van zijn Zender en als heraut van de koning.

In de middagdienst sprak onze nieuwe Voorganger over de woorden van de grote Zaaier; ook wij moeten dagelijks zaaïen en moeten de wasdom overlaten aan Hem.

Na de prediking werd het woord gegeven aan de diverse afgevaardigden. Velen voerden het woord, onder wie als eerste br De Haan als ouderling der Gemeente. Onze broeder sprak de wens uit dat de arbeid die hier begonnen werd, thans met dezelfde vreugde mag worden voortgezet.

De heer Soeteman sprak namens de Wijkraad en hoopte op een vriendschappelijke samenwerking der diverse Kerken. Namens de Bapt. Gemeente Rotterdam Zuid sprak Br Tessers over samenwerking in de zware arbeid op de Eilanden. Ook in de avonddienst spraken nog enkele afgevaardigden en wel van Rotterdam—C., br W. Visser, van Schiedam Ds Segaar en van Alblasterdam. Na een fijne avond waarin ernst en luim elkaar afwisselden, werd deze avond besloten met dankgebed.

Na al deze blijdschap wil ik niet gaarne vergeten om de brs die ons in de vacante periode gediend hebben met het Woord, ook namens de Gemeente van harte dank te zeggen daarvoor.

Uw br K. v. OPSTAL.

Is het u duidelijk, wat God doet voor u? Of hebt u die grote daden Gods naar de achtergrond verbannen? Spreekt het tot uw hart, dat Jezus voor u stierf? Ook deze woorden wil God gebruiken om u daaraan te herinneren.

En wie niet oplet? Wie te vol is van zijn eigen gedachten? Wie dat kruisteken achteloos voorbij loopt? Die is schuldig aan het Kruis van Christus,

Zie toch naar de tekenen die God u geeft. Laat 't niet alleen een geschiedkundige herinnering zijn. U schiet er niets mee op, dat u „'t wel weet". De God die vroeger zijn heilsdaden deed, leeft nog. En Hij wil *nu* in uw leven komen. Hij brengt u zijn Evangelie in herinnering om *nu* toegang te krijgen in uw hart. En Hij is niet tevreden, als u zich 't een en ander herinnert. Hij wil u brengen tot persoonlijk geloof.

Onze Herinnering

Als we eens het geheugen misten: Dan zou er geen normaal leven meer mogelijk zijn. Het is een grote gave, dat we herinneringen hebben.

Dit stelt ons in staat tot technische prestatie's. Het heeft ook zedelijke waarde. Hoe zouden we trouw kunnen zijn, als we geen herinnering konden bewaren aan onze geliefden....en aan onze beloften?

De diepste waarde der herinnering vinden we in onze verhouding tot God. De Bijbel spreekt ervan, dat we tegenover onze God gebruik moeten maken van ons geheugen. Paulus schrijft: *Gedenk*, dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt (2 Tim. 2) en Petrus wil zijn broeders door *herinnering* wakker houden (2 Petr. 1). En onze Heiland zelf moest bedroefd vragen: Herinnert gij u niet....? (Matth. 16 : 9).

Nu is ons geheugen lang niet betrouwbaar. Het heeft ons vaak in de steek gelaten. Vooral gevaarlijk, als er zedelijke belangen op 't spel staan. Er is een schuldig vergeten!

Trouwens we *moeten* ook wel eens vergeten. „Beitel ontvangen weldaen in marmer, grif uw teleurstelling in was". We mogen de smartelijke herinneringen vergeten. We moeten beleden zonden laten rusten. We mogen ondervonden beledigingen niet levendig houden. Heilig vergeten!

Ook tegenover God is ons geheugen niet zoals het zijn moest. We mogen wel zingen: „Breng mij d' aloude tijding....want ik vergeet zo ras!" Nu heeft de Heer in zijn goedheid ons *hulp-middelen* gegeven. Elke Zondag herinnert

Hij ons er aan, dat alle dagen van Hem zijn; dat zijn trouw aan het begin van de week staat; dat Hij ons oproept tot zijn dienst. En op die Zondag wordt bijzonder gelegenheid gegeven om te luisteren naar zijn Woord. Ook de Bijbel is een hulpmiddel om ons geheugen op te frissen.

We vinden in Jozua 4 ook een teken: om te gedenken. De hoop stenen, genomen uit de bedding van de Jordaan. Ze vertellen aan het nageslacht en ook aan ons, *waaraan wij herinnerd moeten worden*.

1 We moeten onze herinnering richten op Gods daden. Niet op mensen. Ook niet op de mensen, die Gods dienaren waren. Ook niet op onze eigen ervaringen en gevoelens.

2 Gods daden geschieden op de grens van leven en dood. Het Joodse volk moest zich herinneren, dat ze slechts door de diepte konden ingaan in Kanaän. Wij kunnen slechts God ontmoeten als mensen, die de dood verdienen. En dáár redt Hij ons. De steenhoop van Gilgal is een voorbode van de heuvel Golgotha. God komt tot ons als de Redder, die door de wateren van de doodsjordaan door gaat.

3. Zijn hulp is afdoende. Zijn heil zeker. Rotsvast staat het kruis der verlossing. Wie zich (van harte) herinnert, wat God doet, die mag daarop volledig vertrouwen.

U hebt allerlei herinneringen van God ontvangen. Elke Zondag opnieuw. Maar ook wel voor u persoonlijk. Maakt u er gebruik van? Of gaat u er aan voorbij?

Bijzondere tekenen geeft God in doop en avondmaal. Het zijn directe, duidelijke herinnering aan Jezus dood. En ze laten zien hoe een mens in persoonlijke betrekking tot de heilsdaden Gods komt. Heeft God dit teken in uw leven kunnen plaatsen? Is er geweest de doortocht door het water? En is het uw vreugde om te eten en te drinken aan de tafel des Heren? God weet dat wij herinneringstecken nodig hebben. Jezus zeide:

Doet dit .... tot mijn gedachtenis!

N. v. BEEK.

N.B. Bovenstaande pennevrucht van Ds N. v. Beek troffen we in een van onze plaatselijke Gemeenteboden aan. Het boeide ons dermate, dat deze „transplantatie" er het gevolg van is. Hopelijk komt de schrijver geen auteursrechten opeisen.

E. R.

Nagekomen advertentie

God verrijkte en verblijdde ons gezin met de geboorte van ons zoontje

Marco

G. W. van der Straaten
C. W. van der Straaten-
van der Willik

Arjen
Gerriek
Roland-Jaap
Gert-Wim
Karin

Oosterbeek, 19 September 1955.

Hotel „Dreyeroord".

Tijdelijk: „Het Hemeldal", v. Lennepweg 7.

De J. Hekhuis ziek

Sinds enige weken ligt onze broeder, die in zijn leven zoveel zieken heeft mogen troosten, zelf als patient in het Diaconessenhuis in Emmen.

Gelukkig is er enige vooruitgang te constateren.

We bidden voor onze broeder, dat hij nu zelf getroost moge worden, en om herstel van krachten.

Onze God weet wel wat goed voor hem is.

Hij helpe ook onze zuster, mevr. Hekhuis.

Laten we hen beiden dragen op onze gebeden.

E.R.

Leestafel

Billy Graham. Leven zonder vrees, 5de druk geb. f 2.50. Voorhoeve, Den Haag, brengt een met twee hoofdstukken uitgebreide herdruk van het boekje onder genoemde titel. In vele boeken baggeren de schrijvers in problemen rond, hier spreekt de man, die Christus verkondigt, Die het Licht der wereld is. Koopt en leest en geeft het boekje verder.

Het is goede lectuur.

H.

Er is een tweede druk verschenen van Noteboom's Hersengymnastiek. Het boekje, uitgegeven door J. N. Voorhoeve, Den Haag, kost f 2.50. Velen zullen zich de recensies herinneren, die de eerste druk opleverde. Toen stonden gewone en bijbelse vragen kris kras doorelkaar en menigeen ergerde zich daaraan. Deze zijn nu gescheiden. Als uw hersens gymnastiek nodig hebben: hier is een rekstok.

H.

Lofzangen en Gebeden

Op de A. V. te Stadskanaal in de maand Mei was de eerste kennismaking met onze nieuwe uitvoering in dundruk van Lofzangen en Gebeden. Iedereen was vol lof over deze „dundruk”. Meerdere bundels werden daar verkocht en nog meer werden nadien verkocht en vonden hun weg in onze Gemeenten. Twee Gemeenten t.w. Makkum en Emmen Erfscheidenveen schakelden over op

de nieuwe bundel, zodat de balans meer en meer naar de kant van de „eenheid in het te zingen lied” doorslaat.

Maar toch zijn we nog niet tevreden. Niet alle afgevaardigden die een of meer bundels mee namen, lieten wat van zich horen, ondanks een herhaald aanschrijven van onze kant. Gaarne zagen we ook van hen nog een antwoord tegemoet.

Nu de wintercampagne met zijn grotere activiteit voor onze Gemeenten weer voor de deur staat, zouden we gaarne zien, dat ook aan de kwestie van de Zangbundel wat ruimte werd ingeruimd, want het moet ons toch niet onverschillig laten, dat de zo vurig gewenste en noodzakelijke eenheid in het te zingen lied in al onze Gemeenten nog niet is bereikt. Kerkeraden en individuele leden, brengt

deze kwestie op Uw Gemeente vergaderingen ter tafel. Mochten er bezwaren zijn van financiële aard, dan willen we U gaarne tegemoet treden, door speciale betalingscondities. Laat U ons dit maar weten. Mogen we op Uw aller medewerking rekenen?

Met belangstelling zien we Uw reacties tegemoet en verblijven,

gaarne de Uwen,
De Zangb. Comm.

Corr. adres:

J Germeraad, Breitnerstr 77B, Rotterdam.

Br C. R. te E. Uw van meelevende getuigende brief van 12 dezer doorgezonden aan de schrijver van het bewuste art.

Met vr. gr.,
E.R.

Advertentiën

Met grote vreugde en dankbaarheid aan God geven wij U kennis van de geboorte van onze zoon en broertje

Gert

G. Moerke—Wentink
K. E. Moerke
Eppo.

Arnhem, 11 September 1955.
Spijkerstraat 124.

Hebt U Uw evangelisatie-plan betreffende de verspreiding van het

K I E R S T N U M M E R
al goed overwogen?

Nog slechts één week en dan moet het door Uw gemeente, jeugdgroep of colportage-ploeg gewenste aantal bekend zijn bij de administratie, Dalweg 77, Arnhem

Overweeg met visie, mik hoog en weest er op tijd bij met Uw bestelling

LOFZANGEN EN GEBIEDEN

Eenst. luxe uitgave (dik formaat)	f 5.25
„ eenv. „ (dundruk)	- 5.75 rood, blauw, zwart, bruin
„ luxe „	- 7.50 rood, bruin, blauw
„ zeer luxe uitgave (dundruk)	- 19.50 zw. leren band verguld op snee
Harm. deel I	- 5.50
Harm. deel II	- 6.75
Orgelbegel. Psalmen geb.	- 1.90

Besteladres: J. Germeraad, Breitnerstr. 77 B, Rotterdam Girono. 568945

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds H. van der Werf, Nijkampenweg 189, Emmen - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Verborgen Mensen

En daarna vroeg Jozef van Arimathea, een discipel van Jezus maar in het verborgen uit vrees voor de Joden, aan Pilatus het lichaam van Jezus te mogen wegnemen.

Joh. 19 : 38.

Velen gaan „incognito” door het leven.

Het zijn verborgen mensen. Zij leven niet onder hun ware naam; zij houden bedekt wat ze werkelijk, naar hun innerlijke overtuiging zijn.

Het is al lang geleden dat we eens de uitdrukking tegenkwamen: „incognito christenen”.

Zulke zijn er ook, en óók incognito zondaren.

* * *

Er zijn slapende zondaren. Zij hebben geen vrede en ook geen onvrede. Ze gaan het leven door zonder zichzelf te kennen. Zij blijven vreemdeling in hun eigen hart. Welbeschouwd zijn dit de beklagenswaardigste van alle mensen.

Er zijn ook ontwaakte zondaren. Dat zijn mensen, die in heimelijke onrust hun dagen slijten dewijl ze weten dat ze verloren zijn. Zij hebben geen vrede maar onvrede.

Er zijn ook verlost zondaren. Dezen hebben vrede en danken God voor de blijde wetenschap, dat ze verlost zijn.

De slapende zondaar is zichzelf nog onbekend.

De ontwaakte zondaar kan een verlost zondaar worden. Wanneer zal dat zijn?

Hij moet ophouden zichzelf te verbergen.

De ontwaakte zondaar is niet op zijn plaats en hij weet dat.

Zijn plaats is bij Jezus en onder het Kruis. De Heilige Geest heeft aan hem het ontdekkende werk gedaan: hem overtuigd van zonde. Hij weet nu dat hij niet in het reine met God is. Zonder vrede vervolgt hij zijn weg. Geleidelijk of plotseling brak het goddelijke licht in zijn ziel door, dat hem in onrust stortte.

Sedert dat tijdstip heeft hij iets te verbergen. Hij leeft niet eerlijk. Hij leeft alsof hij het niet wist dat hij een zondaar is. Hij draagt nu een masker. Zijn werkelijke mens houdt zich schuil. Hij leeft voort als gisteren en eergisteren, terwijl hij toch inderdaad niet meer de mens van voorheen is. Zijn mond zegt de waarheid niet; zijn houding zegt de waarheid niet. Hij is niet op zijn plaats. Het getuigenis des Geestes wordt niet overgenomen en niet doorgegeven.

Deze secte — de secte der incognito-zondaren is al heel oud. David heeft ruim een jaar lang tot haar behoord. Hij was overtuigd van zonde; die overtuiging wroette heel zijn ziel om; die kreunde en steunde in zijn binnenste. Een verschrikkelijke onvrede vergezelde het leven van deze verborgen zondaar. Toen hij dat duivelse incognito verbrak en zei: „ik heb gezondigd”, voelde hij zich verruimd en gelukkig.

Was hij nu rein? Dáárdoor nog niet, maar hij stond nu zuiver tegenover God en tegenover zichzelf.

Gelukkig, als de schijn verscheurd wordt!

Zalig zijn de zuiveren van hart!

Uzélf schoon wassen?

Neen! probeer dat niet, maar bekén uw zonde, klaag uw nood. Geslagen hart toon God uw wonde!

Verheimelijk niets voor Hem!

De macht der zonde ligt in de verheimelijking.

Zo lang ze verzwegen wordt, heerst ze.

Twee mensen kunnen samen wonen en beide verborgen zondaren zijn, zonder het van elkander te weten.

Leg uw incognito af!

Het kan met weinig woorden: ik heb gezondigd en .... God treedt op en wast u witter dan de sneeuw.

* * *

Er zijn incognito-christenen.

Ze zijn met hun zonden tot de Heer gegaan en zagen hun zonden weggenomen.

Dat geschiedde wellicht in alle stilte.

Maar wat in het verborgene geschiedde werd nimmer beleden. Ze zetten het leven voort als ging hun christen-zijn niemand aan dan henzelf. Voor dit Incognito-christendom waarschuwde de Zaligmaker toen Hij zeide: wie Mij belijden zal voor de mensen, die zal ik ook belijden voor mijn Vader, die in de hemelen is.

Zij zetten het licht, in hen ontstoken, onder een korenmaat. Ze houden de waarheid achter gesloten lippen.

Ook deze secte, de secte der Incognito-christenen is al heel oud. Jozef van Arimathea en Nicodemus hebben er toe behoord.

* * *

Waarom verzwijgt men?

Waarom draagt men een masker?

Is het de vrees voor de gevolgen?

Van geen daad zijn de consequenties rustiger te aanvaarden dan van bekering en belijdenis. Deze daad brengt in gemeenschap met Iemand, wiens macht verder reikt dan van enig schepsel.

Vreest men zijn belijdenis niet waar te kunnen maken?

Het is Christus, die haar waar maakt!

Hém belijden is zich voor Zijn rekening laten komen.

Hij neemt de volle verantwoordelijkheid voor het leven, dat Hem belijdt, over.

De Incognito-christen onthoudt zijn Heer wat Hem toekomt; hij onthoudt de gemeente, wat haar toekomt; hij ont-

houdt de wereld datgene, waaraan zij dringend behoefte heeft: zijn getuigenis.

Een verborgen zondaar kan, zolang hij zich verborgen houdt, niet tot verlossing gebracht worden en een verborgen christen blijft vreemd aan de velerlei vreugde des heils.

Leg uw incognito af.
Doe het nú.

L.

Over.... Voor jaren werd reeds de vraag opgeworpen door een broeder, die, nog jong, uit ons midden werd afgeroepen, of we niet over-georganiseerd raken, en wij voegen er de vraag aan toe: over-geregulemeenterd? Niet, dat de oudere generatie er ook niet mee overweg kon. Men denke maar aan de „moties en besluiten”, die gelukkig voor een groot deel in de ijskast gezet werden en er na verloop van tijd slechts uitgehaald werden om te worden verscheurd. — Het moge ten onrechte zijn, maar wanneer men in een overzicht van de Unie financiën (De Christen 3264) leest dat, buiten de administratiekosten (f 7276) de algemene bestuurskosten f 4480 bedragen kijkt men toch even op. Is dat voor een organisatie van nog geen 8000 leden niet rijkelijk veel? Wordt de machine niet te duur? Zou een andere organisatie-vorm niet goedkoper en nuttiger kunnen werken, n.l. doordat de arbeid meerplaatselijk, en van de plaatselijke gemeenten uit, gedaan werd? Geen verre reizen en kostbare vergaderingen; geen commissies met verstrooide leden, maar gewestelijke kernen? Daar onze Reglementen etc. nog maar „voorlopig” zijn goedgekeurd, kan het geoorloofd zijn en zelfs zijn nut hebben daarover te blijven nadenken.

Van strijd en Zegepraal Evangelieverkondiging is een indringen in het huis van de sterke om hem zijn bezit te ontroven. En Hij, die in het Evangelie naar binnen dringt, is de Sterkere. Telkens weer blijkt dat. Wie in dit vertrouwen het Evangelie verkondigt, het wáágt, en voor geen schijnbare overmacht beducht is, ervaart dat. — In Kelvin Hall in Glasgow waar Billy Graham sprak, werd dat menigmaal bevestigd. We lazen van een meisje dat een samenkomst wilde bezoeken. Haar vader verbood het haar onder bedreiging dat, zo zij dat deed, ze de woning

voortaan voor haar gesloten zou vinden. Ze ging echter toch en toen de uitnodiging kwam begaf zij zich naar voren en bekeerde zich. Ze vertelde haar raadgeefster haar keus en deze ging met haar naar de ouderlijke woning. — Haar vader hield woord: de deur werd voor haar gesloten en de raadgeefster nam haar voor die nacht mee naar haar eigen huis. De volgende dag gingen ze weer samen naar de woning van het meisje om met de vader de zaak te bespreken. — Hij was aanvankelijk hard, maar daar hij toch een eerlijke inborst had was hij bereid toe te geven, dat het niet recht is een zaak te veroordelen al eer men ze heeft leren kennen. Hij beloofde die avond de samenkomst te zullen bezoeken. Hij ging er heen met vooroordeel, innerlijk afwijzend en lachende om de dwaasheid van het Christendom. Hij was er zeker van dat zijn kritiek van de preek geen stukje heel zou laten. Hij luisterde en toen de uitnodiging kwam ging ook hij naar voren en aanvaardde Christus als zijn verlosser.

Hartverheffend The British Weekly, aan welk blad wij bovenstaande ontleen, voegt er aan toe:

„Zulke dingen te horen trekt onze harten opwaarts. Soms menen wij in onze zware uren, dat de grote dagen van het Christendom voorbij zijn; dat de stormvloed van de Geest, die tijdens de eerste gemeente de wereld overspoelde, krachteloos terugstroomde en de dingen, die gebeuren in de Handelingen niet meer plaats grijpen.”

Wijnstok en Vijgeboom Wijnstok en vijgeboom worden in het Oude Testament meermalen als in een adem genoemd. Misschien vindt dat zijn oorzaak in het feit, dat de Israëliet zijn huis bouwde (zoals trouwens algemeen in de oudheid, denk maar aan de Limburgse boerderijen) rondom een ruimte of hof. Elk huis was een vesting in het klein, met een hoofdingang, die toegang gaf tot de binnenplaats of hof, waar men de ingangen vond tot de woonvertrekken. Op de binnenplaats vond men een wijnstok en een vijgeboom. Zitten „een iegelijk onder zijn wijnstok en onder zijn vijgeboom” betekende dat Israël in vrede leefde. Daarom omschrijft Zacharia de heilstijd die ons beloofd is met de woorden:

„Te dien dage, luidt het Woord van de Here der Heirscharen, zult gij elkander nodigen onder de wijnstok en onder de vijgeboom” Zach. 3 : 10.

Men moet hier natuurlijk onderscheiden het beeld en de belofte. De belofte is gegeven in een beeld. Men moet vanwege het beeld niet aan de belofte „voorbij horen” en niet menen dat de verwerkelijking van het beloofde aan het

beeld gebonden is. We moeten altijd zoeken naar de onder de letter levende realiteit. Ook de Schrift moet worden verstaan en uitgelegd naar haar zin en strekking.

„Verkerkelijking” Spreekt men in Europa van de ontkerkelijking der volken, men zou a.g. de Ver. Staten van Amerika kunnen gewagen van een kerkelijk worden. Staats- noch volkskerk heeft men daar. Zij, die dat land begonnen te koloniseren hadden van Staatskerken geen goede ervaringen opgedaan. Zij stichtten Vrije Kerken — Kerken, elk op zich onafhankelijk van de Staat. Deze Kerken hebben in het Amerikaanse volksleven een ruime plaats verworven. Zij groeien, vooral de laatste jaren, sterk. In 1954 traden 2.639.766 mensen tot de Kerken toe, die daardoor een ledental kregen van 97.482.611. Van elke tien Amerikanen zijn er nu ruim 6 lid van een kerk. Terwijl de bevolking in die periode groeide met 1.7 % nam het ledental der Kerken toe met 2.8 %.

Rooms en Protestants Van de kerkelijk georganiseerde Amerikanen zijn er 57.124.142 Protestant en 32.403.332 Rooms; Joden zijn er 5.500.000, Oosters-Orthodoxen 2.024.319; Oud Katholieken en Poolse Nat. Katholieken samen 367.918. De verhouding van Protestants-Rooms is de laatste 50 jaren ongeveer gelijk gebleven.

De negen voornaamste Protestantse groepen omvatten 85 % van het totaal Protestanten. De Baptisten (verdeeld in 26 groepen) telden er 18.448.62 leden. De tweede aan grootte is de Methodisten kerk verdeeld in 21 organisaties) tellende 11.680.002 leden.

De Lutherse De Lutherse Kerken in de wereld zijn de laatste jaren tot nieuwe activiteit gekomen. Zij hebben hun Wereldfederatie, waarin ze onderling voeling houden en de vraagstukken, waarvoor deze tijd de Kerken plaatst, samen bespreken en trachten op te lossen. — In de Ver. Staten en Canada samen bedroeg het ledental der Lutherse Kerken 7.117.906 (einde 1954). Het ledental groeide met 248.840 of 3.6 %. De gemiddelde wasdom was gedurende de laatste vijf jaren 3 %. Van het bovengenoemde totaal aantal leden in geheel Noord Amerika wonen er 6.906.331 in de Ver. Staten en 211.575 in Canada.

L.

*De omstandigheden maken de mens niet,
doch zij vormen hem*

Verzakelijking

Kroniek

De Blik naar binnen

In een verslag over een zitting van de Gereformeerde Synode te Leeuwarden lezen we, dat deze Synode, na allerlei Evangelisatiezaken te hebben doorgesproken, de blik naar binnen heeft gericht en zich intensief heeft bezig gehouden met de huidige stand van het geestelijk leven in de Kerken zelf. Er werden klachten geuit over de verschraving van het geloofsleven en over een zekere, daarmee samenhangende verflauwing en inzinking.

Het doel der bespreking was, op openhartige, eerlijke wijze de schaduwzijden van het Gereformeerd kerkelijk leven onder ogen te zien, en zo mogelijk een geneeswijze aan te geven.

Belangrijk vooral in deze bespreking lijkt mij de opmerking van Prof. Dr. Brillenburg Wurth, die als centraal gevaar voor het geestelijk leven der Gemeente de verzakelijking ziet. In het algemeen is volgens hem de organisatie van het Gereformeerd Kerkelijk leven wel goed, maar — luidt zijn vraag — klopt het hart er nog wel voldoende achter?

In dit verband hebben andere synodelen het woord *formalisme* laten vallen.

Met klimmende belangstelling hebben we dit verslag gelezen en er ons in verblijd dat dit onderzoek naar fouten en gebreken in eigen boezem door de leidende figuren der Kerk werd ingesteld. Het kan niet anders dan heilzaam werken, telkens weer de blik naar binnen te richten en de vraag te stellen naar de stand van eigen geloofsleven. En dat geldt niet alleen voor de Gereformeerde kerken, dat geldt voor iedere kerk of geloofsgemeenschap, en zeker ook voor ons, Baptisten.

Het kerkelijk bedrijf

Ligt het gevaar niet vlakbij, dat we op de duur heel dat complex van het gemeentelijk leven gaan zien als een soort gemeentelijk bedrijf, dat we groeppen zijn tot zo hoog mogelijke bloei te brengen? De Gemeente moet goed en technisch juist leren zingen; de dominee moet boeiend en verantwoord leren preken; de kerk moet steeds beter gevuld worden, de bijzondere vergaderingen steeds beter bezocht; er moet op allerlei wijze fors en stevig opgetreden worden naar buiten om de Gemeente steeds bekender te doen worden in de plaats van vestiging; er moet meer en beter contact gemaakt worden met alle mogelijke instanties die van belang geacht kunnen worden, enzovoort. En vooral de statistiek is daarbij van allergrootste betekenis. Om dit alles te be-

reiken is er een uitgebreide organisatie nodig en een hele reeks commissies, die op de hoogte dienen te zijn van de juiste (zakelijke) methoden om het doel te bereiken.

De grote vraag

De grote vraag dient dan echter gesteld te worden, of we dit alles nu doen omdat we de kerkelijke organisatie waarvan we lid zijn, zo machtig mogelijk willen maken, of dat we ons het vuur uit de sloffen lopen omdat de liefde van Christus ons dringt en zijn opdracht ons niet met rust laat.

Mag een Kerkeraad, mogen Voorganger en Ouderlingen tevreden zijn, wanneer de diensten goed bezocht worden en de Gemeentelijke bijdragen zich in stijgende lijn bewegen? Mogen we tevreden zijn, als de kerkbanken alle gevuld zijn en er nog stoelen bijgesleept moeten worden, als we niet weten dat al die zittende kerkbezoekers ook waarachtige *d a d e r s d e s W o o r d s* zijn, voor wie de dienst van God een waarachtig gemeente, vreugdevolle dienst is?

Door de uitgebreide gemeentelijke arbeid, het vele organisatorische, regerende werk, dat beslist verricht moet worden, willen de gemeentelijke zaken niet in de war of vast lopen, komen vele Kerkeraden of Gemeentebesturen of hoe U ze maar noemen wilt, doorgaans heel weinig toe aan een rustige bezonnen bespreking over en peiling van het geestelijk leven der Gemeente.

En eenzelfde beeld verzocht eigenlijk ook steeds weer onze Algemene Vergadering van de Unie.

Professor Brillenburg wijst er op dat intensivering van de *geestelijke* bearbeiding van de Gemeente van het allergrootste belang is. „Persoonlijke, pastorale zorg is nodig”, zei hij ook voor predikanten en ouderlingen.

En heeft hij niet gelijk? Is het ook niet van grote betekenis dat voorgangers en ouderlingen bij zichzelf eens een *blik naar binnen* slaan, daarbij geleid door een wijs en vertrouwd en ervaren zielszorger?

Laten we niet verblind worden door statistische resultaten, maar steeds weer en primair de grote vraag stellen naar de stand van het persoonlijke en gemeentelijke geloofsleven. Want alleen door een levende gemeenschap met Jezus Christus door de Heilige Geest kan een Gemeente verder brengen en de gemeentelijke arbeid niet tot een saaie plicht, maar tot een blij en vruchtbaar feest maken.

Wf.

Dr W. O. Lewis Op 25 Juli j.l., enkele onderscheiden dagen na het Bapt. Wereld Congres, werd door het Westduitse consulaat te Londen namens de president van West Duitsland, Dr Theodor Heusz, aan Dr W. O. Lewis „Het Kruis van Verdienste van de Bondsrepubliek West Duitsland” verleend.

Dr Lewis, die in Europa de vertegenwoordiger is van de Bapt. Wereld Alliantie, heeft zeer veel gedaan voor de hulpverlening in de grote nood van de na-oorlogse jaren. Hij was de bezielende leider van het Relief-werk — kleding en voedsel pakketten als ook kindertransporten — onder de Baptisten in Europa. Ook in ons land mochten wij dit ervaren, vooral door de kindertransporten naar Denemarken.

Wij verheugen ons daarom met onze Duitse broeders en zusters over deze onderscheiding aan Dr Lewis. Wij feliciteren hem met dit Kruis van Verdienste, dat min of meer een bevestiging is van de bijnaam hem door velen gegeven n.l. „Vader der Europese Baptisten”.

Het zendingsechtpaar zijn de *Maurice en Madeleine Farelly* eerste zendelingen, die door de Westduitse Baptisten Gemeenten na de oorlog worden uitgezonden. De uitzendingsdienst vond inmiddels plaats in de Bapt. Gemeente te Stuttgart op Zondag 18 Sept. j.l. Het is de eerste uitzendingsdienst van de nieuw opgerichte Missionsgesellschaft der Duitse Baptisten. De volledige naam luidt: *Die Europäische Baptistische Missionsgesellschaft*. Deze uitzendingsdienst zou bijgewoond worden door prins Ngaka Akwa, lid van de Bapt. gemeente te Kameroen (Afrika), in welk land de Duitse Baptisten voor de oorlog hun zendingsveld hadden. Ik herinner mij de laatste uitzendingsdienst. Dat was in 1939. We kunnen ons de blijdschap indenken over dit herstel en deze start van de zendingsarbeid in de Duitse Gemeenten.

Berichten welke via het wereldcongres uit Korea te Londen tot ons doordrongen, geven ons de volgende cijfers en daardoor een „situatie-tekening”. In dit land, dat gebombardeerd werd als geen ander land ter wereld, zijn over de 100.000 wezen en meer dan 300.000 weduwen. Drie miljoen kinderen lijden aan t.b.c. En ongeveer 10 miljoen vluchtelingen leven in geïmproviseerde hutten, uit leem en stro vervaardigd.

De R.K. kerk heeft hier grote invloed gekregen, mede door de onuitputtelijke hulpbronnen waarover zij beschikt. Maar ook de Presbyteriaanse kerk en de Methodisten doen al het mogelijke om in deze grote nood hulp te verlenen.

Sedert 1949 heeft de Zuidelijke Bap-

tisten Conventie uit Amerika (waar ook Rüsclikon onder valt) 14 zendelingen gezonden. Er zijn nadien bijna 100 nieuwe Gemeenten ontstaan. Verwoeste kerken worden herbouwd en nieuwe gebouwd. Dr Joel Sörenson vertelde, dat de overheid te Seoul een voormalige Boedhistische tempel aan de Bapt. Gemeente toewees als gemeente-centrum.

Tevens werd een ziekenhuis opgericht en drie weeshuizen gesticht.

Maar, zo luiden de berichten, het is niet voldoende: $\frac{2}{3}$ van de bevolking is zonder een tehuis!

Men overweegt om een heel dorp te bouwen, dat de naam zal dragen: „het dorp der Broederliefde”. Hier hoopt men dan de vele Bapt. vluchtelingen, die overal rondzwerven, op te vangen.

Tijdens het congres heeft men geprobeerd uit meer landen steun te ontvangen voor de hulpverlening en het werk der Bapt. Gemeenten aldaar.

G. Br.

Zand en zaad

En als u nu aan het eind van de lezing zegt: Met dat bijtje hebben ze hier al vaker gehakt, dan kan ik alleen mijn schuldig hoofd buigen en misschien tot mijn verdediging aarzelend het woord van een ander schrijver citeren: Hetzelfde aan u te schrijven is voor mij niet verdrietig en voor u is het veilig.

Terwijl ik nu wil beginnen vloeien bij mij eigenlijk twee gesprekken doorelkaar. Niet dat ze beiden op hetzelfde terrein lagen, maar me dunkt toch dat ze bij elkaar behoren zoals de Handelingen bij de Evangelien. Laat ik met het laatste beginnen.

Ik had een heel goede avond. We zaten samen en praatten over het geloof. Over het geloof, dat bij de bekering een aanvang neemt, welke bekering haar hoogste uitdrukkingmogelijkheid in de doop vindt. Maar moet je nu bij de bekering een groot gevoel van vreugde en blijdschap hebben? Ik kan eigenlijk mijn bekering niet eens op een bepaalde tijd fixeren en hoe zou ik dan van die overweldigende blijheid kunnen spreken? Nee goed, maar mij dunkt, dat, wanneer wij gelovig zijn en bij ons een diep gezicht is op onze schuld, op onze zonde. Hoe wij zijn wordt ons nu eigenlijk pas duidelijk. Tegelijk zien wij ook de Christus als onze Middelaar, Die de schuld uitlegde. En daar vlamt dan toch de dankbaarheid op, daar breidt zich een stille glimlach uit over ons wezen: wij zijn verlost! De ouden hadden wel gelijk als ze spraken van het stuk der ellende, van de verzoening en van de

dankbaarheid. En hoe indringender en omvattender ons gezicht is op onze ellende, hoe groter wordt ons de Verlosser en hoe dieper wordt de dankbaarheid.

Met blij gemoed fietsten we onder een heldere sterrenhemel naar huis. En nu zitten we achter de machine en denken aan dat andere gesprek, ook gisteren. Ik kom dus nu toe aan de Handelingen zo te zeggen. Aan dat bekende bijtje.

We fietsten door de bossen en gingen ergens aan de kant op mos en naalden zitten. Ja, dat ellendige geld. We zouden veel en veel meer kunnen doen, als we over meer geld de beschikking hadden. Opdat u het begrijpt, we hadden het niet over onze gemeenschap in de Unie, maar over het plaatselijk werk. U gist natuurlijk dat we het dus over Hengelo hadden, maar dat gissen moet u maar achterwege laten. Ik maak me sterk: we konden het over de gemeente ten uwent gehad hebben. Wat hebben we ons daar in dat bos en op dat mos weer heerlijk rijk gerekend. We zeiden: gesteld dat je honderdvijftig verdienende leden hebt, die gemiddeld per persoon zestig gulden per week halen, dan is dat negenduizend gulden per week. De tienden daarvan zouden negenhonderd gulden bedragen. Dat is in een jaar vijfenveertig duizend gulden. M'n lieve man, dan losten we binnen een jaar alle schulden af, schaften alle collecten af, inden op de verenigingen geen contributies meer en hielden nog geld over om naar hartelust te kunnen evangeliseren. En zo hebben we daar maar zitten fantaseren, gedroomd, gezichten gehad, totdat we op onze fietsjes weer naar de werkelijkheid terugreden. Hoe is die werkelijkheid bij u in de schatkist van de gemeente? Aan uw zingen op Zondagmorgen twijfelt niemand. In de gemeentebode van Leeuwarden las ik wel een aardige mededeling. Een stille medewerker geeft het volgende ten beste:

Als ik 's Zondagsmorgens op de preekstoel kom, zei een dominee, en ik zie al die Zondagse kleren, dan denk ik: „Waar zijn de armen?”

Als na de dienst de diakenen de collecte geteld hebben, dan vraag ik: „Waar waren de rijken?”

Nu ik weet niet of uw voorgangers zo de wachttorens beklimmen en verlaten, ik hoop het niet. Maar misschien wilt u zelf het verband leggen tussen die beide gesprekken. Of liggen ze u te ver uitelkaar? Ligt er een berg tussen het stuk der dankbaarheid en het loonzakje? Strekt zich die dankbaarheid alleen maar uit tot de kruimels, die toch van de tafel vallen?

Zei ik het niet? U moppert een beetje op mij. Ze houden ook nooit op om over geld te praten. Ja maar als die bosvisioenen nu eens werkelijkheid waren, zouden we dan nog ooit dit punt aanroeren? Dan had niet alleen de plaatselijke gemeente geen gebrek, maar konden al onze werkzaamheden, die we in de Unie verrichten, zonder kans op in de brand

Vierde hoofdstuk

Nu zal het hard tegen hard gaan. Wat is er aan een boek, als er niet ook eens heerlijk gevochten mag worden. Maar u weet dat ik pacifist ben en dus hoogstens met de vuist op tafel sla. Alleen maar op de tafel. Kunt u geloven dat er mannen zijn die hun vrouwen slaan; en omgekeerd! Maar daarover willen we 't niet hebben. Mijn broeder Pakaan, neef van de u welbekende Slatoe, stelde deze week voor 20 % meer kerstnummers te bestellen dan verleden jaar. Hij zei dat in de raad (bestuur) der gemeente. De voorzitter nam een slokje water, de penningmeester die sigaar van 26 cent (2de hoofdstuk) en br Krenterik zei: „Je bent gek!” De voorzitter herstelde de orde, die een ogenblik zoek was. Pakaan nam daarop het woord en sprak het vijfde hoofdstuk van de volgende week.

Ha.

vliegen door gebrek aan smeerolie, gedaan worden. Alles zou volkomen geruisloos lopen en de buitenwacht zou denken dat wij over geheime fondsen beschikken. Maar doen we dat dan niet? O Achan, Ananias en Alexander!

HUIZINGA.

Uit ons Unie-bureau

Wel, deze keer een plaatje bij dit artikel? Ja, toch, want u ziet nu ons aller huis, het Unie-centrum! Vanuit dit huis gaan telkens weer de berichten „Uit ons Unie-Bureau”. En van hieruit gaan zovele brieven onze gemeenten en de wereld in. Ook bezorgt de post hier aldoor weer vele brieven en berichten. Wie dit huis kent, zegt wat een ruimte voor bureau, wat een prettig wonen! Eerlijk waar, het is een kostelijk bezit, waar wij Nederlandse Baptisten ons in mogen verheugen.

In het Unie-bureau nu vergaderde de Unie-Commissie op 14 September j.l. Het was de eerste keer, dat zulks gebeurde en dit was als zodanig een practische inwijding, zij het zonder formaliteit. De volgende dag, 15 Sept.,

werd vergaderd in hotel-pension „Dreyer-oord” te Oosterbeek, dat beheerd wordt door br G. W. v. d. Straaten, lid van de Bapt. Gemeente te Arnhem. Beide dagen waren we dus zo ongeveer op eigen grond en ik kan zeggen, dat het ons allen tot een genoegen is geweest.

Herinnert u zich nog een hoogtepunt van de jongste Algemene Vergadering? Dat was toen met algemene stemmen besloten werd om het onderzoek voort te zetten naar de mogelijkheden van eeneigenopleidingscentrum gecombineerd aan het buitencentrum der N.B.J.B. Nu de desbetreffende studie-commissie heeft niet stil gezeten. Het was het uitvoerig en gedegen rapport van deze commissie, waaraan toegevoegd was een delegatie van de Jeugdraad, dat de harten en hoofden der vergaderden heeft bezig gehouden; het was een belangrijke zaak en een hoogtepunt der vergadering, toen allen als het ware de realisering van de mogelijkheid in de naaste toekomst schouwden. Meer kan ik nu nog niet zeggen, broeders en zusters, maar u begrijpt wel, dat er iets goeds en iets groots gaande is.

Ook is, zoals u zich zult herinneren, door de jongste Alg. Verg. voor de Bapt. Gemeente te Paramaribo wegens de afstand het „bijzonder lidmaatschap van de Unie” gecreëerd. Nu dit zich in dit speciale geval heeft voorgedaan, komt er ook al van andere zijde de begeerte daartoe. Daarom heeft het de U.C. goed gedacht om eerst eens een nadere omschrijving van dit begrip vast te stellen en ze heeft Ds J. Broertjes uitgenodigd hieromtrent een concept te ontwerpen. Dat we met onze buitenlandse broeders meeleven, is weer duidelijk gebleken bij de inzameling voor onze Oostenrijkse broeders. Het gestelde doel, f 400,— werd belangrijk overschre-

UW HAND AAN DE PLOEG!

Verwachting

Wij zijn geen kleine kinderen die je van alles wijs kunt maken om later tot de ontdekking te komen dat je een rad voor de ogen is gedraaid. Wij zijn mensen die menen met beide benen op de grond te staan en die de zaken graag bij hun naam noemen. Verlakkerij schiet je niets mee op. Dit leidt maar tot teleurstelling en ontgoocheling.

Deze actie in het Zuiden is geen sinecure. Wij moeten erkennen dat er nog heel wat water in de zee moet stromen voor resultaten geboekt kunnen worden. Maar komen zullen ze, daar zijn wij eerlijk van overtuigd. Zonder die overtuiging was het ons onmogelijk u elke week weer opnieuw op te wekken aan deze actie te denken.

Wij zijn dankbaar dat zo velen reageerden door een offertje te zenden. Nog meer dankbaar zijn

we voor uw gebed voor deze belangrijke taak die ons in het Zuiden op het hart gebonden is. Maar onze gezamenlijke actie zou nog meer inspirerend werken als alle Gemeenten in de komende „Dankofferweek” van hun medeleven blijk gaven.

Weet u dat:

46 gemeenten aan de vorige actieweek meewerkten?

Een gemeente driemaal een flinke bijdrage zond?

Vier gemeenten twee keer offerden?

Tien gemeenten nog niet afgedragen hebben?

Buiten de inkomsten via de gemeenten nog 23 broeders en zusters een persoonlijke bijdrage gaven?

Allen heel hartelijk dank.

Zal de tweede actieweek de eerste overtreffen? Het woord is aan allen die de evangelisatie in het Zuiden een warm hart toedragen.

*Jubileum
evangelisatie fonds.*

den! Wij zijn dankbaar, dat u allen zo uw medewerking en medeleven hebt getoond.

Met dankbaarheid heeft de Unie-Commissie ook kennis genomen van de bemoedigende evangelisatie-kruistocht, door de broeders studenten in de streek tussen de grote rivieren ondernomen. Wat zou het goed zijn, dat zulk een arbeid kon voortgezet worden. Daarom is het verheugend, dat de E.C.U. reeds een studie-commissie inzake evangelisatie heeft benoemd, door de Alg. Vergadering begeerd, terwijl ook het evangelisatie-secretariaat zijn eerste begin zal gaan maken. Wij hebben waarlijk nog wel perspectieven voor onze arbeid, die wij in opdracht van onze Heer mogen doen.

Ondertussen zal, zo meent de U.C., het ook aanbeveling verdienen, dat een betere en meerdere publicatie betreffende onze werkzaamheden in de Nederlandse pers verschijnt. Voor de behartiging daarvan heeft ze Ds Broertjes bereid gevonden. Deze is dan om zo te zeggen onze perschef of ook de directeur van het Ned. Bapt. Persbureau (N.B.P.). De

gemeenten doen er dus voortaan goed aan om bijzonderheden betreffende hun arbeid aan Ds Broertjes te berichten met oog op publicatie in de Ned. Pers.

Van 23—29 October is er de „week der verenigde naties” naar aanleiding van het 10-jarig bestaan van deze organisatie, en in die week houdt de Nederl. Federatie voor Vluchtelingen een landelijke inzameling. Gaarne wekken wij onze mensen op om hun medewerking te verlenen aan deze landelijke inzameling in die week ten behoeve van het vluchtelingenwerk.

De jaarlijkse benoemingen hebben in deze herfst-vergadering ook weer plaats gehad. Nu, het zijn weer bijna allemaal herbenoemingen geworden. Waar nieuwe benoemingen werden gedaan was dat tengevolge van een interne regeling van aftreding bij de stichtingsbesturen, volgens welke deze vrijwillig zich na de (2de) periode niet herkiesbaar stellen ten einde overeenkomstig de algemene lijn in ons werk de nodige vernieuwing te krijgen. Een volgend jaar zal deze interne rooster van aftreding gepubliceerd worden en dan zal een en ander wel uitvoerig toegelicht worden. Ik mag nu wel volstaan door alleen de benoemingen te geven en niet de vele herbenoemingen. In de vacature van wijlen br K. Drent werd als lid van het bestuur van het Pensioenfonds br E. Schlüter van Leeuwarden benoemd. In de vacature Mevr. G. Huizinga—Schneider werd tot lid van het bestuur van „Tabitha” Mevr. D. Bakker—Edam van Amsterdam benoemd. Eveneens voor de subcommissie van de Unie-commissie zal voortaan volgens zo'n rooster van aftreding de verkiezing plaats hebben. Er zal regelmatig verversing zijn en u zult in de toekomst méér benoemingen en minder herbenoemingen lezen!

Er is wel vaker in verschillende gemeenten de behoefte aan een goed harmonium aanwezig. Bij de inventaris van de opgeheven gemeente Den Haag-Oost, waarvan het beheer nu bij de Unie berust, bevinden zich een paar harmoniums, als ook een doopbroek en doopkleding. Het ene Harmonium is een Groeneveld met 15 registers, het andere een Hamilton met 11 registers en het 3de is een kofferorgel. Gemeenten, die belangstelling hiervoor hebben, kunnen zich bij de Unie-secretaris melden en t.z.t. zal dan voor de gegadigden een dag bepaald worden, waarop bezichtiging kan plaats hebben, zodat ieder de te besteden prijs kan vaststellen.

Er is natuurlijk veel meer ter vergadering geweest, maar dat „kleinwerk” zal ik maar niet allemaal vermelden. Wel wil ik graag, nu wij weer aan het begin van de winter-abeid staan, al onze gemeenten opwekken om alle kansen te benutten die er bestaan om het kostbare Evangelie merkbaar en hoorbaar te doen zijn. Laat Nederland bemerken, dat er Baptisten Gemeenten zijn; laat elke stad of dorp bemerken, dat er een Bap-

tisten Gemeenten werkt; laat elke buurt bemerken, dat er een Baptist woont, dat wil zeggen een getuige des Heren, die er op bedacht is om uit te beelden de heerlijkheid en de goedheid van de Heiland. Broeders, zusters, weest een

orgaan van de kracht des Heren, die door zijn geest u zijn vertolkers en vertegenwoordigers doet zijn!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

WIE LIEEST MIE?

(Krantenknipsels)

Lezen leren

dat behoeven wij niet meer te doen!

In ons land heerst sedert lang de leerplicht, waardoor analphabetisme praktisch niet meer voorkomt. Zo is 't ook in Scandinavië, Denemarken, Duitsland, Zwitserland, Engeland, Amerika, Canada en... Japan, waar in 1883 de leerplicht werd ingesteld. Maar overal elders moet nog gerekend worden met een beduidend aantal analphabeten: Frankrijk 7, België 8, Italië 27, Spanje 46, Portugal 54 en Bulgarije 55 procent. In Amerika met zijn 3 % zijn toch ook nog 4000.000 analphabeten (volgens een andere telling moet zelfs gesproken worden van 16.000.000 mensen boven de 10 jaar, die niet lezen en schrijven kunnen).

In Rusland is sedert de revolutie in 1917 het aantal analphabeten verminderd van 67 tot 10 % der totale bevolking. In 30 jaar hebben daar 110 miljoen mensen lezen geleerd. Alleen reeds in 1930 zijn 22.000.000 Russen de leeskunst vaardig geworden.

In China is een enorme strijd tegen het analphabetisme aan de gang. 14.000.000 Chinezen per jaar beleven de bevrijding van het leren lezen. Thans is 35 % van de bevolking (135 van 461 miljoen) de kunst machtig. India voegt jaarlijks 400.000 volwassenen en 3.000.000 kinderen toe tot het leger der lezers. In Zuid Amerika is nog 61 % analphabeet, in Azië in zijn geheel 80 à 90 % en in Afrika kunnen slechts 2 tot 4 van de 100 Inheemsens lezen en schrijven.

Ongeveer drie vijfde van de gehele wereldbevolking kan nog geen woord lezen.

Men moet echter met deze getallen uiterst voorzichtig zijn. Want niet overal en altijd gelden dezelfde normen bij de bepaling of men lezen kan of niet. Maar bovendien wijzigen zich de verhoudingen enorm de laatste jaren. Immers er wordt overal een hevige strijd tegen het analphabetisme gevoerd en... met goede resultaten.

Van het grootste belang is in dit verband het ZILVEREN JUBILEUM dat de Amerikaan Frank Laubach dit jaar viert.

In 1930 vond hij namelijk een zeer eenvoudige leesmethode voor volwassenen uit, die wij de visueel-phonetische zouden kunnen noemen. Vroeger (ook

nu nog?) bestond er in ons land ook zo iets. Ik kan me nog herinneren, dat ik de letter S heb geleerd van een plaatje waarop een S-vormige worst in de pan lag te sissen. Onvergetelijk! Als voorbeeld van deze methode tekende Laubach voor de Engelsen een leeskaart van Engels in Hebreeuws schrift, om daarmee een idee te geven van wat het betekent een taal wel te kunnen spreken maar niet te kunnen lezen en schrijven. Begonnen wordt met leeskaarten. Dan volgt een eerste leerboekje. En dan deel I van „The story of Jesus”, Jezus' leven, heel eenvoudig beschreven. In deze methode wordt de eenvoudige omgangstaal gebruikt. Dit werk in 1930 begonnen onder de Moro's in Mindanao (Philippijnen), heeft enorm om zich heen gegrepen. Thans zijn er leerkaarten en boekjes gedrukt in 244 talen voor 87 verschillende landen. In 80 landen heeft Laubach zelf de actie „gestart”. Het is echter zijn bedoeling, dat ieder, die van hem lezen heeft geleerd, ook weer anderen gaat onderwijzen en Laubach's slagzin

Each one teach one

(iedere lezer een onderwijzer) in praktijk brengt.

Naar zijn schatting komen in Afrika, Azie en Latijns Amerika thans jaarlijks 10.000.000 mensen zo ver, dat ze eenvoudige lectuur verwerken kunnen. In het ene land lukt het beter dan in het andere. Als voorbeeld van wat kan gebeuren, vertelt hij van een 55 jarige Egyptenaar, die na 20 lessen en eigen studie zover was, dat hij als voorlezer in de kerk kon functioneren.

Uit dit feit en wat ik schreef over „the story of Jesus” hebt U reeds kunnen opmaken, dat Laubach's werk in nauw verband staat met Bijbel en Zending. De Protestantse Zending voedt altijd de groeiende Kerk op tot zelfstandig bijbellesen. Het is dan ook wel opmerkelijk, dat van de Protestanten in de wereld 95 % lezen kan, van de Rooms-Katholieken 50 % en van de niet Christenen 20 %. Laubach's wereldbeweging tegen het analphabetisme is dan ook sedert 1942 ingeschakeld in de Amerikaanse zending. Ook Indonesie behoort tot zijn werkterrein.

Bovendien zijn er ook banden met de UNESCO vanwege het cultureel belang van zijn werk. In 56 landen arbeiden zijn werkgroepen op uitnodiging van de respectievelijke ministeries van opvoeding.

Uit dit alles vloeit thans onafwendbaar voort, dat de *Bijbelgenootschappen hebben te rekenen met een belangrijke verhoging van de bijbelomzet in de nabije toekomst*. En bovendien zal in veel gebieden, waar men in grote getale thans lezen leert, de Bijbel verkocht moeten worden ver onder de kostprijs.

Maar er is meer: Begonnen zal moeten worden met de uitgave van eenvoudige bijbelgedeelten in de volkstaal uitgegeven in grote letter en goed geïllustreerd. In Japan kwam reeds een vertaling in de

volkstaal gereed. Voor Indonesie zorgde het N.B.G. voor de uitgave van Evangelien in deze vorm. Het Braziliaans Bijbelgenootschap gaf het Evangelie naar Marcus, gedrukt met lettergreepstreepjes. Het Amerikaans Bijbelgenootschap gaf Bijbelse leesbladen met verhalen en gelijkenissen uit het Nieuwe Testament. Maar er is nog veel meer nodig. Een geheel nieuw werkt terrein gaat open. De vele miljoenen, die thans lezen leren, moeten allen beschikken kunnen over bijbelgedeelten in hun taal, opdat niet alleen de vreugde van het kunnen lezen hun deel wordt, maar over de heerbaan der pers Jezus Christus binnenrijdt als Koning in hun geloven, doen en denken.

Overgenomen uit
folder N.B.G.

HOOGKERK

heeft weer reden om dankbaar te zijn. In de maand Juni hadden we de Tent hier weer en wel negen dagen. Oud en jong hebben zich verblijd in alles wat we in deze voor de Heer mochten doen. Het waren mooie dagen! In Augustus hadden we 4 dagen onze jonge brs studenten in ons midden. Nu dat was fijn! Openlucht, Zaal- en Kindersamenkomsten hebben we aangekondigd en de gloed zat er direct in.

De 4de September werd uit ons midden een echtpaar in Groningen gedoopt. Met hen zijn we God recht dankbaar voor de grote omkeer die Hij in hun leven bracht.

Het werk hier gaat goed in alle takken van arbeid, diés zijn we verblijd.

P. N.

Correspondent.

Het Jubileumjaar is het Evangelisatie jaar!

Siddeburen Hoogkerk

Het besturend comité van de Noordelijke Bond van Baptisten Gemeenten vergaderde op Zaterdag 10 Sept. j.l. Naast de gewone agenda-punten, zoals deze in elk gewest ter sprake komen en met de nodige ernst en gewichtigheid afgedaan worden, kwam deze keer als extra toegift op de agenda het onderwerp: de Evangelisatie in ons Gewest.

In de toelichting werd nog opgemerkt, dat hierbij niet gedacht werd aan de appèl-avonden in de verschillende gemeenten. Hoewel daarover wel het een en het ander zou zijn te zeggen. Met dit onderwerp werd evenmin bedoeld diverse zaaiercolportage-tochten door de dorpen van ons gewest. Maar er werd gedacht aan de Evangelisatie posten in ons gewest. Dáár waar reeds gewerkt wordt en deze arbeid bezig is vaste vorm aan te krijgen. Met name werden genoemd: Siddeburen en Hoogkerk. Ook de plaats Appingedam kwam ter sprake. Maar er waren geen voldoende gegevens aanwezig over de arbeid aldaar; er was zelfs geen zekerheid of hier wel gewerkt werd vanuit Delfzijl.

kun je een half uur dokteren en zo'n actie giet je in een kwartier in kannen en kruiken. — Het zal zelfs niet één actie worden maar twee! De bedoeling is n.l. in beide plaatsen 3-daagse acties te houden. En wel het volgende omvattende overdag zaaiercolportage met het persoonlijk uitnodigen voor de avondsamenkomsten. Hierbij zal dan gebruik gemaakt worden van een geluidswagen en band-recorder. In de samenkomsten zullen ook de koren uit het gewest ingeschakeld worden. De voorgangers stellen zich eveneens voor een of twee volle dagen beschikbaar, terwijl de financiering van de beide acties natuurlijk ook bij het gewest berust. Op deze wijze kan in deze plaatsen een behoorlijke actie op touw gezet worden. Je hebt daarbij ook niet het idee, dat je in het wilde weg werkt, omdat het aansluit bij het reeds begonnen werk in die plaatsen.

We zijn nieuwsgierig naar de verdere uitwerking van deze plannen en hopen er t.z.t. op terug te komen.

Is dit misschien ook een idee voor de andere gewesten?

G. Br.

STAVEREN

De gemeente Staveren wil graag u allen iets mededelen van de blijde dagen, die we mochten beleven.

Zondag 31 Juli werden twee jonge mensen gedoopt. Jonge mensen, die naar de machtige samenzang van Billy Graham hadden geluisterd, naar het lied:

Ik zie een poort wijd open staan,
Waardoor het licht komt stromen.

En zij bleven niet staan bij die open poort, maar gaven gehoor aan de roepstem; Die poort staat open ook voor mij. Zij wensten Jezus te volgen, en op hun blijde getuigenis werden ze gedoopt.

En lezers, dit is niet alles.

Op 4 Sept. zagen we weer het doopvont geopend. Een jong echtpaar, dat reeds enkele jaren geleden de Heiland als hun verlosser en Zaligmaker wisten, hadden nu, na diepgaand bijbelonderzoek en gebed, de wens te kennen gegeven, om gedoopt te worden. Met diepe ontroering luisterde de gemeente naar hun wonderbare bekering, en op de machtige belijdenis der jonge man, Eén Heer, één geloof, één doop werden ze beide nog dezelfde dag door de doop aan de gemeente toegevoegd. Met een grote schare mochten we daarna aanzitten aan de dis des Heren waar de nieuwe leden door ouderling br Zwaan werden verwelkomd. En nog ruist het in ons na: „En gij mijn ziel, looft gij Hem bovenal.”

Secr. V.

Wat werd er besloten n.a.l. van dit voorstel? — tussen haakjes: over een onderwerp voor een besturenconferentie

HEERENVEEN

Zondag 18 September was het een feestdag voor onze gemeente. Inplaats van afscheidnemen, zoals op 28 Augustus en 4 September was gebeurd konden wij thans begroeten.

In de morgendienst werd onze nieuwe voorganger Ds J. A. Brandsma door onze oud-voorganger Ds H. Sikkema bevestigd. Ons kerkgebouw was vol. Wij werden bepaald bij een gedeelte uit 2 Thimotheus 4. Een plechtig ontroerend moment was het, toen onze voorganger nederknielde nadat hij enkele vragen van de bevestigende predikant op het aanvaarden van het ambt betrekking hebbende, met een krachtig, blijmoedig: Ja, beantwoord had. De gemeente zong hem, onder handoplegging van de broeders Ds Sikkema, Ds Lindeman en ouderling Roffel, de zegenbede toe.

In een overvol kerkgebouw deed onze nieuwe voorganger in de middagdienst zijn intrede. Er was een flinke schare uit Sneek overgekomen. Hij sprak naar aanleiding van het woord uit 2 Corinthen 4 : 5: Want wij prediken niet onszelf, maar Christus Jezus als onze Here en ons zelf als Uw dienaren om Jezus wil. In het slot van zijn prediking vergeleek hij Christus en de gemeente bij Isaac en Rebecca. Rebecca werd geleid door Eliëzer, naar haar bruidegom. Onderweg zal deze oude, vertrouwde knecht haar veel gesproken hebben over zijn jonge meester, haar bruidegom. Onze jonge predikant sprak de wens uit voor onze gemeente zo'n Eliëzer te mogen zijn. Vertegenwoordigers van de Unie en van de Friese Bond van Baptisten gemeenten, alsmede afgevaardigden van de gemeenten Leeuwarden, Harlingen, Sneek en Noordbergum voerden het woord. Zij wensten en de voorganger en de gemeente veel zegen bij de arbeid toe.

Des avonds was er een begroetings-samenkomst, die door ongeveer 90 personen was bezocht. Onze voorganger en zijn echtgenote maakten met verschillende verenigingen in onze gemeente kennis. Het was een zeer goede, gezegende dag en de gemeente hoopt en bidt, dat zij onder leiding van haar nieuwe voorganger een zegenrijke tijd tegemoet mag gaan.

De Secretaris,
W. DE LANGE.

Leestafel

Wij ontvingen van de firma J. H. Kok N.V. te Kampen ter beoordeling:

DE GEHEIMZINNIGE DIEF door Koos Hofer. 168 pag. ingen. f 2.50, geb. f 3.90.

Een spannend boek over de jacht op een kippendief, waarin heel het dorp en vooral de jongens meeleven. Ondanks het parate politie-corps wordt er steeds weer gestolen. De gekste dingen worden beleefd. En de ont-

knoping is voor iedereen een volledige verrassing. De jongens vooral zullen smullen van dit verhaal.

DE LEIDSE WEESJONGEN door Kees Kander. Geb. f 4.90.

Het verhaal speelt in de dagen van Leidens beleg en ontzet. Boeiend van het begin tot het einde. Roelof, de weesjongen, had z'n ouders reeds tijdens het eerste beleg verloren. Hij speelt een grote rol bij alles wat er gebeurt in deze spannende tijd en maakt de grootste avonturen mee. Dit boek ademt een ongedwongen christelijke sfeer.

Zowel de kinderen als de ouderen zullen het in één adem uitlezen.

Van de firma Jan Haan N.V. te Groningen ontvingen wij:

HOE LIESJE EN CLARI VRIENDINETJES WERDEN door C. A. ten Heuvel-Meester. 16 blz., 30 ct. Jongens en meisjes van 6—9 jaar.

In dit aardige boekje lezen we, hoe Clari door een ongeluk aan haar vriendinnetje komt. Echt een fijn boekje voor onze kleinere kinderen.

JAN EN ZIJN JUF door J. Cnossen—Hoorntje. 22 blz. 35 ct, leeftijd 6—8 jaar.

Een kostelijk verhaaltje over een jongen die z'n juf op haar verjaardag een geit cadeau wil geven. Hij verliest z'n geit en verdwaalt zelf. De kinderen zullen het met plezier lezen.

EEN MEISJE ZONDER NAAM door Jeanne Marie. 26 blz. 40 ct, leeftijd 8—11 jaar.

Het is de geschiedenis van het Joodse meisje, dat als slavinnetje bij Naäman terecht komt. Het is op boeiende wijze verteld voor de kinderen. Hier is een evangelisatie-middel bij uitnemendheid.

HET BALLONNETJE EN DE POP door Joh. Hidding. 30 blz. 40 ct, leeftijd 6—10 jaar.

Het verhaal gaat over een ballonnetwedd- strijd en wat er aan vastzit. Een pracht verhaal, heel levendig verteld. De zelfoverwinning van het meisje met haar pop is fijn getekend. Een goed boek om in handen van onze kinderen te geven. Warm aanbevolen.

HANS EN ALLERT door Martha de Rover. 32 blz. 45 ct, leeftijd 7—10 jaar.

Een boekje over twee vriendjes, die samen heel wat avonturen beleven, zoals alle jongens. Maar zo zullen niet veel jongens het beleven. Misschien hier en daar wat te fantastisch, maar kinderen zullen het met spanning lezen. De sfeer van het boekje is beslist goed.

HET KERSTFEEST IN DE KERK door Coby Goedhart. 24 blz. 35 ct. Leeftijd 5—7 jaar.

Twee kinderen worden per ongeluk in de Kerk opgesloten, terwijl ze „kerstfeestje” spelen.

Een aardig verhaaltje voor kleine kinderen.

G. Br.

DE GEWESTELIJKE BESTURENCONFERENTIE VAN TWENTE

wordt gehouden D.V. Zater-
dag 8 October 1955 in de
Baptisten Kerk (Geranium-
straat) te Almelo.
Aanvang 15.30 uur.

- 1 Opening.
- 2 Notulen.
- 3 Ingekomen stukken.
- 4 Inleiding: „Verhouding Doop
en Avondmaal”.
Inleider: Ds K. Reiling.
- 5 Bespreking.
- 6 Pauze.
- 7 Inleiding: „Opneming van leden
in de Gemeente”.
Critische beschouwing over de
gebruikelijke gang van zaken.
Inleider: Ds H. Ploeger.
- 8 Bespreking.
- 9 Rondvraag.
- 10 Sluiting.

Advertentiën

Abonné's

die het 4de kwartaal nog niet voldeden, wor-
den uitgenodigd dit nu dadelijk even te doen.
door storting van f 1.50 op giro 9260 ten
name van de Unie, Arnhem.
U bespaart zichzelf daardoor 30 cent incasso-
kosten en aan het Unie-bureau veel werk.
Bij voorbaat hartelijk dank voor de mede-
werking.

De administratie, Haarlem.

Het is juist

de laatste dag

voor het bestellen van de benodigde
partij Kerstnummers van De Zaaier.

U schrikt?

Nu, dan is u nu wel klaar wakker. U
kunt nog net op tijd aan de adminis-
tratie, Dalweg 77, Arnhem, laten weten
hoeveel Kerstnummers u nodig hebt
voor al die huizen en gezinnen in het
door u en uw gemeente te bewerken
gebied. Vul het bestelformulier dadelijk
in en het komt weer prachtig voor
elkaar.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds H. van der Werf, Nijkampenweg 189, Emmen - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementenprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

De twee kamwielen

„Want indien Abraham uit werken gerechtvaardigd is, dan heeft hij roem, maar niet bij God”. Rom. 4 : 2.

„Is onze vader Abraham niet uit werken gerechtvaardigd, toen hij zijn zoon Izak op het altaar legde?” Jac. 2 : 21.

Dat is een merkwaardige tegenstelling.
En wat is nu waar?

Jacobus is een practisch mens. Hij is geen denker, die uitgebreid over onderwerpen van leerstellige aard spreekt of schrijft. Ziet u zijn brief er maar op na. Hij constateert onder zijn broeders allerlei ontsporingen. Jullie luisteren wel naar het Woord, maar zijn daarbij als een man, die in de spiegel kijkt. Als hij zich omdraait is hij op slag vergeten wie hij eigenlijk is. Vergeetachtige hoorders, bij wie de spiegel van het Woord niets uitricht. Er wordt onderscheid gemaakt tussen rijk en arm; het roddelen neemt geen einde. Wat praten jullie dan van geloof, als dat geloof het leven niet regelt, corrigeert, verheft. Echt geloof manifesteert zich in daden. Abraham kan zelfs zijn zoon op het altaar leggen en Rachab spionnen herbergen. Zie, dat is geloof. Zo bewijst zich het geloof. Jacobus gaat zover dat hij zegt, dat wanneer die werken er niet zijn, het geloof morsdood is. Ja, hij waagt het te zeggen, dat de werken rechtvaardigen.

Ieder begrijpt, dat Jacobus strijdt tegen dat geloof, dat alleen maar een soort „verstandelijke” instemming is met wat de christenen in het algemeen geloven.

Men gelooft dan in God en in Jezus Christus en ook wel in de Heilige Geest. Men vindt het helemaal niet „onredelijk” deze en nog meer zaken te geloven, want er zijn er immers zoveel die geloven en wie is nu eigenlijk wel ongelovig. Ze geloven het wel.

Zulk een geloof heeft natuurlijk niets te maken met wat Paulus in de brief aan de Romeinen omtrent het geloof geschreven heeft en alles met wat Jakobus bedoelt. Er is ook geen tegenspraak tegen elkaar bij die beiden, alleen de een heeft het over de bodem en wortelen van het geloof en de andere over de uitwerkingen.

Toch zet Jacobus ons wel aan het denken. Wij allen zijn het er over eens, dat het door God gewerkt geloof de fles stukslaat, zodat de geur van de nardus het gehele huis vervult; dat het geloof de vriend met bed en al opneemt om hem tot de Meester te brengen; dat het geloof geen broeder of zuster honger laat lijden; dat waar dit geloof is, de tempel des harten niet gepenetreerd wordt door de handel, gelijk in vroegere dagen het heiligdom te Jeruzalem, maar dat integendeel die tempel de handel heiligt en overvloedt.

Maar .... is dat altijd het geval? Houden we het innerlijk misschien meer met Paulus omdat wij denken, dat zijn weg gemakkelijker is, omdat hij ons niet zo direct met de neus op het dagelijkse leven drukt? Zeggen wij van Jacobus misschien, dat hij een beetje wettisch is, omdat hij ons wat last bezorgt met zijn eisen, die toch geen eisen zijn, indien het geloof het geloof van Paulus is?

Hebben wij er geen moeite mee ons geloof, onze innerlijkste overtuiging te laten functionneren? De ganzen van Kierkegaard komen ons altijd weer voor de geest. Inderdaad, ze hadden vleugels en ze waren geschapen om te vliegen, maar ze waggelden na elke ganzen-kerkdienst weer naar huis. Wat is het toch moeilijk om met het hele leven tot God te komen. Hoe listig houden we sommige gebieden buiten Zijn invloed, Die God wil uitoefenen door Woord en Geest. Ja maar, als we God overal laten binnentreden weten we dat er een kruis opgericht zal worden, waaraan wij zelf zullen moeten hangen; en wie probeert niet dat kruis te ontlopen? Zodat we tenslotte toch weer bij het om niet gerechtvaardigd worden van Paulus terecht komen? We staan in de spanning van het: Zalig zijn zij, die het Woord Gods horen en het bewaren.

Als die spanning er dan maar is. Wee ons, wanneer we het geloof, dat Paulus beschreef rustig laten voortleven naast het leven, dat Jacobus signaleerde. Er is een triomferend leven; er is een leven van vallen en opstaan en er is een leven dat morsdood is. Er is een neerliggen, een waggelen en een vliegen. En eigenlijk moest vliegen niet moeilijk zijn.

HUIZINGA.

Toen ik ging kijken, was hij ingeslapen:
het dek was nijdig in een hoek geschopt.
En voor ik 't wist had ik de koude voetjes
onder de warme dekens weggestopt.

Toen dacht ik: God! als onze mensenliefde
dat blote, koude voetje niet verdraagt,
en 't stoute kind, dat ons met opzet
griefde,
vergeeft, nog eer het om vergeving vraagt,

Hoe groot moet dan Uw liefde zijn,
o Vader,
Die eindeloos geduldig, altijd weer
vergeeft, en ons bedekt met Uw genade,
wel zeventig maal zeventuizend keer!

En wat zegt u van het volgende? Het
doet een beetje profaan aan, maar als u
het goed leest is het net alsof het over
uzelf gaat. U hoeft het niet met elke zin
eens te zijn, als u maar wilt luisteren
naar:

Geef mij gewoon, o Heer,
wat ik vandaag behoef:
Heel doodgewoon de moed
om niet te liegen,
mijzelf, noch ook de naaste te bedriegen
met wat 'k niet ben, niet zijn kan
en niet wezen hoeft.

Mijn buurman is gewoon een buurman.
Ik ben niet anders, en wij beiden
eten hetzelfde brood,
lijden hetzelfde lijden,
dat niemand hier ontlopen kan.

Leer mij eenvoudig op mijzelf te lijken
en heel gewoon
mijn dagelijkse taak te doen;
en geef, dat 'k mij vandaag verzoen
met onze chef, die ik wel wég kan kijken.

Geef, dat mijn brood met kaas
en margariën mij smaakt,
dat 'k herken in Uw gewone
dagelijkse gaven,
dat ik herken in zotten en in braven
Uw beeld, dat hen tot Uwe
kind'ren maakt.

Geef mij 't geduld de autoped
van Kees te repareren,
te luisteren naar elke mij gestelde vraag,
de moed om niet te roddelen vandaag
en te vergeven, wie mij mocht bezeren.

Ontneem mij mijn afgunstige gedachten,
(die auto van neef Jan zit mij zo dwars)
en gaat de duivel wéér met mij op mars ...
kom mij ter hulp....
ik zelf ben niet bij machte.

Geef dat ik doodgewoon vandaag
Uw kind mag zijn,
dankbaar, dat 'k niet alleen hoeft reizen.
Wil met een enkel woord
de weg mij wijzen:
Gij zijt zo onuitsprekelijk groot....
ik ben zo klein.

En tenslotte dan nog een gedicht van
A. J. den Ouden, dat ik onlangs hoorde:

Ik ben met u al de dagen
Zij Gij ook, Heer,
waar de machines razen,
daar waar de harts slag van dit leven jaagt?
Is 't waar, dat Gij de werklui en de bazen,
hun zonden en hun strijd
nog liefdevol verdraagt?

Zij Gij ook op de beurs,
op de privé kantoren
en op de scheepswerf en het atelier?
Kan ook de mijnschacht
tot Uw rijk behoren
en telt de huisvrouw
in Uw raadsplan mee?

Gij zijt met ons, doch onze levensdagen
zijn veeleer met onszelf
en met ons werk gevuld;
dit doet Uw lichtglans ook
in de fabriek vervagen;

wij geven daarvan allen
niet onszelf de schuld.

Gij vraagt alleen van ons
dat wij onszelf verzaken,
aan U de leiding geven op ons werkterrein;
alleen wie tot U komt,
tot dien zult Gij genaken:
en in dit dorre leven Zijn oase zijn.

Simpele gedichtjes, maar begrijpelijk.
Het leven van alle dag naast de God
van alle dagen. Is er gebrek aan eerbied,
een te grote vertrouwelijkheid? Moesten
we zo eigenlijk niet spreken over en tot
God? Of moeten we veel meer in deze
geest naderen tot de Vader der lichten?
In Zijn gemeenschap kiemt er leven.

HUIZINGA.

De grote zielenwinnaar Spurgeon over Evangelisatie

Een boekje heel oud,
maar met bladen van goud

Vanmorgen heb ik een heel oud boekje
uit mijn kast gehaald, geschreven door
de groot-evangelist Charles Haddon
Spurgeon en getiteld: „De Zielenwinnaar”.
Ja, dat is wat een ouderwets woord:
zielenwinnen, maar is het toch niet zo,
dat het op levendige wijze tot uitdrukking
brengt (zij het tendele) wat de taak is
van een evangelist en eigenlijk van ieder
kind van God? Waar over winnen ge-
sproken wordt, duikt meteen de gedachte
op aan een worsteling, een gevecht,
waarin men die winst kan behalen. En
zo is het immers? Wie evangeliseert,
krijgt de „zielen” niet „cadeau”, als
we het even zo uit mogen drukken,
maar moet ze, in Christus' kracht ont-
rukken aan de macht van de boze.

Wie de kunst verstaat om door oude
taal- en stijlvormen heen te dringen
naar het wezen van een betoog, vindt
in dit oude boekje veel gouden bladzijden.
Gaarne willen we dan ook dit boekje
voor U opendoen en er het een en
ander, soms becommentarieerd, uit door-
geven.

Wat is evangeliseren, vraagt Spurgeon,
en wat is het niet?

Schapendieven

Zielen winnen is volgens Spurgeon
niet, leden van andere kerkgenoot-
schappen stelen en ze vervolgens in
eigen Gemeenten onderbrengen. Zij die
zich speciaal daarop toeleggen, zijn alleen
maar schapendieven! Het kan
alleen maar minderwaardig genoemd
worden, ons huis te willen bouwen door

het huis van onze buurman te ruïneren.
Het gaat bij de evangelisatie meer om
de uitbreiding van het eigen gezin. Het
rijk is groter, belangrijker, dan het gezin.

Met dit alles wil Spurgeon zeer uit-
drukkelijk niet zeggen, dat een
juiste, Bijbelse kijk op Gemeente, Doop,
Bekering e.d. niet van grote betekenis
is. Het is volgens hem ook belangrijk,
onze medechristenen waar nodig, tot
een andere zienswijze te brengen. Maar
het allereerste en allergrootste moet
steeds zijn de wedergeboorte van zon-
daren. Proselieten maken is een passende
bezigheid voor Farizeërs, maar mensen
voor God te winnen moet het edele
streven zijn van hen die zich predikers
weten van het Blijde Evangelie.

Boomschudders

Zielenwinnen is niet, in zo snel mo-
gelijk temponieuwe namen in het ledenboek
van de Kerk te schrijven om aan het
einde van het jaar met een grote aanwas
te kunnen pronken. Dat is voor predikers
met wat mensenkennis en hypnotische
„begaafdheid” maar een koud kunstje.
Maar de resultaten van hen, die het zo
aankijken, zullen voor de eeuwigheid
van weinig waarde zijn. Het winnen
van zielen vraagt grote wijsheid, grote
voorzichtigheid, en daarom ook: grote
liefde. Statistieken zijn mooie dingen om
slapende Gemeenten en Voorgangers
wakker te schudden en ook om ijverige,
getrouwe werkers aan te moedigen. Maar
men moet er zich niet door laten regeren.

Alle overijldheid bij het winnen van
nieuwe leden voor de Gemeente, is zeer
schadelijk. Men moet niet zo hard aan

de boom schudden, dat zelfs onrijpe vruchten op de grond vallen.

Spurgeon vertelt hierbij, dat hij enkele zeer grote deugnieten kent, van wie hij weet dat ze vroeger eens op verkeerde wijze tot bekering „gedwongen” zijn. Die bekering alsmede hun lidmaatschap van de kerk, heeft maar heel kort geduurd. Toen zijn ze weer teruggevallen, en het einde was erger dan het begin.

Ook wij in onze tijd komen af en toe van die mensen tegen die men al te veel op het gemoed gewerkt heeft, die zich in een opwelling gaven, maar bij wie later geen spoor van waarachtig nieuw leven meer aanwezig bleek te zijn. Integendeel! Hoe moeilijk is het vaak, zulke mensen weer opnieuw te winnen voor Jezus.

Sensatie

Zielenwinnen is niet: sensatie verwekken.

Verschillende grote opwekkingsbewegingen gingen wel gepaard van allerlei opwindende verschijnselen. Maar die verschijnselen waren niet het wezenlijke. Het doen springen van dynamiet-explosies gaat vanzelfsprekend gepaard van groot geraas en geknal, maar de knal is niet het essentiële. Ook het exploideren van een „losse flodder” brengt zulk geluid mee. Men mag de verschijnselen die veel optreden bij een grote opwekking, niet verwisselen met de opwekking zelf. Wanneer de mensen zich inbeelden, dat het doel van een rijdende wagen is, stof te doen opwaaien, kunnen ze evengoed een bezem nemen en op deze, veel gemakkelijker wijze, evenveel stof doen opwaaien als ze maar willen. De verschijnselen e.d. die optreden bij opwekkingen, zijn even bijkomstig als het opwaaiende stof bij het rijden. Streef nooit naar sensatie en effect. Rivieren van tranen uit stromende ogen, zuchten en schreien, volle navergaderingen en alle mogelijke soorten van verschijnselen kunnen voorkomen en de echte, diepe gevoelens begeleiden, maar probeer astublieft nooit, ze tevoorschijn te toveren. Hoe vaak gebeurt het niet dat zogenaamde bekeerlingen, die tijdens een dergelijke opwinding „geboren” werden, na afloop van de opwinding weer „stierven”. Letterlijk zegt Spurgeon: Ik heb geen vreugde aan een godsdienst die een heet hoofd nodig heeft om te gedijen. Geef mij maar die godzaligheid, die meer op Golgotha gedijt, dan op de Vesuvius. Het gaat er niet om, mensen klaar te maken voor het verblijf in een krankzinnigeninrichting, maar voor de zalen van de Koning.

Werden ditmaal enkele negatieve punten genoemd, een volgende maal zullen we Spurgeon laten zeggen wat evangeliseren en het winnen van zielen dan wel is.

Wf.

Kroniek

De 31ste Bondsvergadering van de Noordelijke Conventie van de Noord Amerikaanse Baptisten Gemeenten

Dit jaar werd deze vergadering in Texas gehouden. Maar ondanks deze uithoek waren ongeveer 1200 afgevaardigden aanwezig, terwijl verder nog vele bezoekers deze conferentie bezochten. Zo'n bezoek is dan ook de moeite waard, want deze Unie-vergadering duurde maar eventjes 7 dagen. Maar als U de agenda ook ziet, dan wordt de duur van een week wel begrijpelijk. Het conferentie-onderwerp luidde: „Wat de Geest tot de Gemeenten zegt”, Openbaring 2 : 7. Elke conferentie-dag werd begonnen met een inleiding over dit onderwerp, telkens weer vanuit een nieuw gezichtspunt. En zo kwamen achtereenvolgens ter sprake o.a.: het zondagsschoolwerk, het jeugdwerk in al z'n vertakkingen, de arbeid van 't vrouwen-comité (zusterhulp). Aan al deze onderwerpen werd veel tijd geschonken. Naast een overzicht, zowel financieel als materieel, werden nieuwe plannen en mogelijkheden besproken en aangenomen of gewijzigd. Zeer veel aandacht werd aan de zending besteed. In de eerste plaats aan de binnenlandse zending. Zij ondersteunt vele kleine en vooral nieuwe gemeenten, die met financiële moeilijkheden worstelen. Verder heeft zij twee zendingsobjecten: in 't noorden van het land onder de Indianen in Canada en in het Zuiden onder de Mexicanen. Er wordt op beide plaatsen met grote zegen gewerkt. De buitenlandse zending wordt in Japan en in Kameroen (Afrika) gedaan. Vooral in het laatst genoemde land heeft de zending zich sterk mogen ontwikkelen en heeft daar een wijd vertakte arbeid onder de inheemse bevolking. Op deze conferentie waren ook verschillende zendelingen aanwezig die — gestoken in de klederdracht van het land waar ze pionieren — in 't kort iets over de zegen en ook over de moeilijkheden van hun zendingspost meedeelden. Bijzonder vermeld werd de arbeid in Kameroen, waar met zeer grote zegen gewerkt werd.

De 32ste Bondsvergadering van de Baptisten Gemeenten in Zwitserland

Dit waren dan die gemeenten, die de Duitse taal spreken. Op de agenda van deze Unie-vergadering, die twee dagen duurde, stonden o.a. de volgende punten: uitgeverij, buitenlandse zending, diakonie, het jeugdwerk en het zondagsschoolwerk. Je krijgt de indruk dat in Zwitserland de verhoudingen, waaronder de gemeenten aldaar werken, moeilijker zijn dan bij ons. — Dat was ons al eens eerder verteld bij een bezoek aan Rüslikon, maar dit verslag bevestigt het nog

Het vijfde hoofdstuk

Pakaan dus nam aan het einde van verleden week en [hoofdstuk vier het woord. Hij zei: „Broeders! In de Nieuwe keur uit de werken van Sören Kierkegaard — bij deze woorden hief de voorzitter-dominee verwonderd zijn groot en wijs hoofd op — heb ik gelezen dat wij christenlieden ganzen zijn. Wel te verstaan: tamme ganzen. We waggelen naar de kerk, waar ook een gans preekt. — De dominee rimpelde met zijn gezicht en boog het hoofd. — In de kerk horen we dat we tot vliegen zijn geschapen en wat doen we? Waggelen! In plaats van vliegen. Is 't niet verschrikkelijk? Zijn we geen jammerlijk schouwspel? Geen aanfluiting?” En zo sprak br Pakaan. En — hoe bestaat het: de raad bestelde 20 % meer dan verleden jaar. Ze zeiden: we gaan vliegen. We hebben lang genoeg gewaggeld.

Ha.

eens. — Hun werk bestaat voor het grootste gedeelte uit: zaaien in de hoop ook eens te oogsten. Toch waren er ook berichten van grote zegen. Daar waren verschillende vragen die ook ons telkens weer bezig houden: hoe moeten wij evangeliseren in onze moderne tijd? Hoe bereiken wij de jeugd, vooral in die gemeenten, waar nog geen jeugdwerk is? Zou het gehele werk gediend zijn met de benoeming van een Unie-evangelist? Zeer opvallend is, dat de Zwitserse Baptisten 3 zendingsgenootschappen financieel steunen, o.a. ook 't Duitse Bapt. genootschap. Hiervoor werden het vorig jaar 195.000 Zwit. franks opgebracht, d.i. ongeveer f 170.000.—

Er werken reeds verschillende zusters op deze zendingsvelden en nu met September is een jongeman naar het Seminarie te Hamburg gegaan om opgeleid te worden voor zending. Het typische van deze Unie-vergadering is, dat de zakenvergadering op Zaterdag was en de eigenlijke conferentie-dag op Zondag gehouden werd. De Maandag daarop was bestemd voor de predikanten-vergadering.

Het ontstaan van het Baptisme in Rusland

De Russische delegatie op 't Wereld-

congres te Londen deelde hierover mee; dat de oorsprongen van het Baptisme in Rusland uiteindelijk in Duitsland liggen. Oorspronkelijk waren er zelfs twee stromingen, die later verenigd werden in „de All-russische Bond van Baptisten Gemeenten”. De eerste stroming voert terug op de invloed en het werk van Johann Gerhard Oncken, de stichter van het Baptisme in Duitsland. Niet alleen zijn getuigenis weerklonk in andere Europese landen, maar ook betrok hij enkele landen in zijn werkzaamheid. Dat deze arbeid niet zonder resultaat bleef, blijkt wel uit de mededelingen van de Russische delegatie.

De tweede stroming leidt eveneens naar Duitsland, namelijk naar de Bijbelschool te Wiedenert. Deze Bijbelschool werd opgericht om Russische broeders op te leiden voor de Evangelieverkondiging in Rusland. Vanwege de vervolging door de Grieks Orthodoxe kerk was dit in Rusland niet mogelijk. Deze broeders kregen, teruggekeerd in hun land, contact met de z.g. Stundisten, een opwekkingsbeweging in 't midden van de vorige eeuw voornamelijk in Zuid-Rusland. Zij werden als voorgangers door deze gebedsgroepen aangenomen. En onder de invloed van deze Bijbelschool ontving het Stundisme een krachtige opleving, ondanks een wrede vervolging. Hierdoor groeide ook de invloed van deze school op het geestelijk denken van de Stundisten. Als u nu weet, dat een van de vooraanstaande Duitse Baptisten in het begin van deze eeuw behoorde tot de oprichters van deze Bijbelschool, dan weet U ook welke invloed de Stundisten ondergingen. Zo ontstonden uit deze groepen Baptisten Gemeenten, welke later, verbonden met die Gemeenten waarvan het ontstaan op J. G. Oncken terugvoert, samen verenigd werden in de „All-russische Bond van Baptisten Gemeenten”.

G. Br.

Een en ander genomen uit „Die Gemeinde”, het blad van de Duitse Baptisten.

Gezondheidstaestand Ds J. Hekhuis

Vandaag informeerden we in het Diaconessenhuis nog even, hoe het ging. Men vertelde ons, dat er enige vooruitgang te bespeuren valt. Meer kon men ons niet zeggen.

Blijven we bidden voor onze broeder, dat God hem in deze dagen dicht nabij zij.

E.R.

UW HAND AAN DE PLOEG!

Idealisme en enthousiasme

Als een mens geen idealen had in z'n leven, zou het maar een saaie boel zijn. Wat kan een ideaal je niet volledig grijpen en wat kan het geen stuwende kracht zijn in je leven. Ik wil niet schrijven over allerlei mooie, prachtige idealen die we kunnen nastreven, maar alleen in onze herinnering terugroepen een bijzonder ideaal dat velen onzer gekend hebben.

In onze jeugd, toen wij tot Jezus waren gekomen, meenden wij dat er maar één ding belangrijk was, n.l. dat de gehele wereld Jezus moest leren kennen. Op de rand van het doopvont zongen wij ons verlossingslied. In het dagelijks leven zongen en floten we dat het anderen soms ergerde.

En soms gingen we in ons enthousiasme zo ver dat we onze

portemonnaie omkeerden en zonder een cent op zak naar huis gingen. Maar met een lied in het hart.

Nu gaan wij vaak naar huis, na de mooiste preek, soms bijna tot tranen bewogen, met een volle portemonnaie doch... zonder lied.

Hebben wij geen ideaal meer? Geloven wij niet meer in het wonder? En toch gaf iemand enkele dagen geleden ruim 500 gulden voor het Koninkrijk Gods. En toch bracht Baptist Nederland in enkele maanden ± f 7000.— bij elkaar voor de evangelisatie in het Zuiden. En toch zal de dankofferweek van 2—8 October ons laten zien dat er nog ideaal en enthousiasme is en zal blijken dat wij er ons niet met een kwartje of een gulden willen afmaken, maar liever met een lege portemonnaie zingen, dan met een volle critiek hebben op dominé, preek, broeder of zuster. Ik hoop dat wij allen op Zondag 9 October zingend naar huis gaan.

Jubileum
evangelisatie fonds.

NIEUW-WEERDINGE

Met verlangen zagen wij uit naar Zondag 25 September, omdat wij na een vacante periode van 16 maand, op deze dag in Cand. H. J. Stukker onze nieuwe Voorganger zouden ontvangen.

En het is voor ons allen een ware feestdag geworden.

De kerk was geheel bezet toen Ds Bosma de morgendienst opende met het laten zingen van Ps. 103. Als tekstwoord voor deze bevestigingsdienst had Ds Bosma gekozen de woorden uit Ps 147: „Een lofzang is betamelijk; de Here bouwt Jeruzalem”. Met grote aandacht werd geluisterd naar zijn leerzame en ernstige toespraak. Voorganger en gemeente werden opgeroepen om samen te bouwen. Wat een genade dat de Heer ons kleine mensen daarvoor wil gebruiken.

Hierna werd onze nieuwe Voorganger allereerst in het ambt bevestigd onder handoplegging van de vader van br Stukker en ouderling A. Pruijm, waarna Ds Bosma enkele vragen stelde aan de nieuwe Voorganger en de gemeente welke bevestigend werden beantwoord, en hierna Voorganger en Gemeente aan elkaar werden verbonden, 's Heren zegen over deze verbintenis afsmekende.

Voor de middagdienst, waarin onze nieuwe Voorganger zijn intrede in de Gemeente zou doen, was de belangstelling nog groter. De kerk was tot in alle hoeken bezet en overal waar een stoel kon staan werd een bij gezet.

De tekstwoorden voor deze dienst waren: „Hij is onze vrede”. Ds Stukker begon met te zeggen: U kent mij niet. Wie ben ik? Waarom ik Voorganger geworden ben? Hierop vertelde hij in korte woorden zijn levensgeschiedenis, hoe hij de Heer had leren kennen en lid der Gemeente was geworden en hem duidelijk was geworden dat de Heer hem riep tot de arbeid in Zijn Koninkrijk. Hij dankte de Unie van Bapt. Gemeenten in Nederland en verder allen die het hem mogelijk hadden gemaakt om zich

voor dit werk te bekwamen.

„En nu kan ik alleen spreken over Christus want Hij is onze vrede en ik wil dit blijven doen zolang God mij daartoe in staat stelt”, aldus spreker.

Volkomen vrede is alleen mogelijk als wij ons geheel kwijt worden aan Christus en hij wekt allen op zich aan Christus over te geven.

Nadat een jonge zuster een mooi toepasselijk lied had gezongen nam ouderling G. Lever het woord om Ds Stukker namens de Gemeente hartelijk welkom te heten.

Onder de vele aanwezigen waren afgevaardigden van de Unie Commissie, Burgel. gemeente Emmen; van de omliggende gemeenten Emmen, Em. Erfscheven, Ter Apel, Musselkanaal, 2e Exloermond en Valthermond, van de plaatselijke kerken o.w. Ned. Herv. Kerk, Geref. Kerk, Leger des Heils en de Vereniging van Vrijz. Hervormden, van de gemeenten Almelo en Leeuwarden. Namens al deze genoemden werd door verschillende sprekers het woord gevoerd en de nieuwe Voorganger begroet en welkom geheten en de gemeente gefeliciteerd. Nadat Ds Stukker kort dankwoord had gesproken gingen we heen om 's avonds andermaal samen te komen en in meer intiemer kring Voorganger en zijn jonge gade te begroeten. Ook voor deze begroetingsavond onder leiding van ouderling H. Lever was grote belangstelling. Alle verenigingen hebben elk op eigen wijze, zich beijverd deze avond te doen slagen, Ds en Mevrouw Stukker te laten weten, dat zij ook bij de jeugd hartelijk welkom zijn en Ds Stukker in de toekomst op hun medewerking mag rekenen. Vader Stukker uit zijn blijdschap en dankbaarheid dat zijn zoon als Voorganger der Gemeente is ingeleid en spreekt de wens uit, dat door de arbeid in en met de gemeente, vele zielen tot Jezus mogen komen.

Nadat br Diepstra de groeten van de gemeente Hengelo heeft overgebracht en br Lokman uit Almelo de gemeente dankte voor hun gastvrijheid bewezen aan de vele bezoekers uit Almelo, dankt Ds Stukker allen voor de goede woorden en wensen, voor de hartelijke ontvangst en de gemeente voor het prachtige huwelijkscadeau.

Met dank aan God werd deze dag besloten.

Wij willen dit bericht besluiten met dank te zeggen aan *alle broeders*, die ons tijdens de vacature des Zondags hebben willen dienen met de prediking des Woords. Namens de gemeente, hartelijk dank broeders. en ook de gemeenten, die hun Voorganger een Zondag beschikbaar stelden onze hartelijke dank.

De Secr.

TREEBEEK

Brs en zrs in den lande, hier is weer eens een bericht uit Treebeek. Zondag

18 Sept. j.l. herdacht de Gemeente de dag, dat zij 30 jaar geleden gesticht werd. Deze dag is een mijlpaal in onze geschiedenis en is daarom feestelijk herdacht.

Om 10 uur v.m. kwam de Gemeente bij elkaar in een herdenkingsdienst. Korte flitsen van vroeger en thans werden weer eens opgehaald. Bijzonder ontroerend was de herdenking van allen, die in deze 30 jaar ons zijn voorgegaan. Het zangkoor vertolkte enige zeer goede zangnummers. Wij zongen ons Jubileumlied, dat speciaal voor deze gelegenheid was gemaakt door onze voorganger. Er was heimwee naar 't verleden, maar men kon danken voor het heden. Onze bede is: Heer, geef dat wij de hand aan de ploeg mogen slaan! En als we over „wij” spreken dan bedoelen we allen. Zo roepen wij elkaar in Treebeek toe:

Wees toch wakker volk des Heren Werk, zolang Uw pols hier slaat
Win toch zielen voor Uw Heiland
Eer 't voor eeuwig is te laat.

Ook 's avonds om 7 uur werd de herdenking in een feestelijke bijeenkomst voortgezet. Enkele brs die de Gemeente trouw hebben gediend in deze 30 jaar gaven hun indruk wat de Gemeente voor hen was geweest in deze tijd.

Zangkoor, Muziekcorps en Mandoline-

club verleenden hun medewerking om deze avond luister bij te zetten.

Jammer was het, dat niet alle leden der Gemeente op deze avond tegenwoordig konden zijn. Ook kregen de leden der Gemeente een kans om in een getuigenis te vertellen, wat de Gemeente voor ieder persoonlijk is geweest. Hier van werd druk gebruik gemaakt. Al met al was het een goede dag en God was in ons midden.

Brs en zrs in Nederland, het gaat ons goed in Treebeek. Dat wil niet zeggen, dat wij geen moeilijkheden hebben. Geenszins. Want juist als wij wakker worden voor het werk Gods, zal Satan geen kans onbeproefd laten dit te verhinderen. Dat moeten wij maar al te vaak ervaren, maar dit weegt niet op tegen de genade, die ons kracht geeft voort te gaan. Aangemoedigd door onze voorganger mogen wij het Licht van de Heiland uitdragen. Onze bede blijft, dat de Here ons helpe, onze harten en ogen opene en ons een geopende deurschenke.

Heer help ons trouw te zijn in Uw dienst.

Zo ligt deze dag weer als een mijlpaal achter ons. Dankbaar zeggen wij Amen op alles, wat de Here ons deed ervaren door Zijn genade.

H. OOSTERLOO, Secr.

Leestafel

ZIE UW KONING KOMT, door Dr A. C. Gaebelien. Beschouwing over het Evangelie naar Mattheüs. Deel II. Uitgave van J. H. Voorhoeve, Den Haag. Prijs geb. f 6,90.

Op duidelijke, voor ieder begrijpelijke wijze, wordt hier het tweede deel van Mattheüs-Evangelie voor de Gemeente verklaard. Op meerdere punten menen we met de schrijver van zienswijze te moeten verschillen wat niet wegneemt dat we blij zijn met deze Schriftverklaring, die ook door het Gemeentelid met vrucht zal kunnen worden gebruikt. Daar het er de schrijver niet om begonnen is, een louter wetenschappelijk verantwoorde exegese te geven, maar waarlijk te dienen, is de uitleg tevens verkondiging geworden. Deze 275 bladzijden zijn zeker waard de aandacht te hebben van Voorgangers zowel als van Gemeenteliden.

Wf.

Van de firma Jan Haan N.V. te Groningen ontvingen wij:

DE TWEELING VAN DE KOSTER door R. de Groot. 40 blz. 50 ct. leeftijd 6—10 jaar.

Een grappig verhaal. Allerlei belevenissen, zowel verdrietige als komische, worden op een leuke echt kinderlijke manier verteld.

STOKKEN STEVEN, door G. H. van Maren 68 blz. geb. f 1.10, leeftijd boven 9 jaar.

Allerlei belevenissen van twee vrienden. Zeldzaam mooi verteld, in een fijne christelijke geest. Een verhaal, dat zeer zeker bij de kinderen in de smaak zal vallen. Warm aanbevolen.

IK RIJ DE WERELD ROND, door To van Thiel, 75 blz. geb. f 1.25 leeftijd boven 9 jaar.

Een jongen, door een auto-ongeluk invalide geworden, weet zich boven 'n minderwaardigheidsgevoel uit te werken en wordt weer een echte jongen. Zeer interessant en leerzaam. Het verhaal wordt gezellig en boeiend verteld.

HET BRUGWACHTERSHUISJE VAN LARUM, door J. F. Stulp. 126 blz. geb. f 1.75, leeftijd boven 10 jaar.

Ruurd, een wees en de kleinzoon van de brugwachter, beleeft moeilijke dagen als hij verdacht wordt van diefstal. Een spannend jongensboek. Een zeer goed boek en positief christelijk.

Dagboek van een Bijbel

15 Januari Heb een week rust gehad. De eerste avonden na nieuwjaar heeft mijn meester regelmatig in mij gelezen, maar hij schijnt mij nu weer vergeten te zijn.

2 Februari Tegelijk met enkele andere boeken werd ik netjes afgestoft en weer op mijn plaats gezet.

8 Februari Mijn meester gebruikte mij heel kort om enkele dingen na te slaan en nam mij toen mee naar Zondagsschool.

7 Maart Schoonmaak. Afgestoft. Opgeborgen. Sedert mijn uitstapje naar de Zondagsschool had ik in de hal op een tafeltje gelegen.

12 April Drukke dag. Mijn meester moest een bidstond leiden en heeft verschillende teksten nagekeken. Had verschrikkelijk veel tijd nodig om ze te vinden, hoewel ze al die tijd precies op hun plaats stonden.

5 Mei In Oma's schoot, de hele middag. Ze is hier op bezoek. Ze liet een traan vallen op Colossen 2 : 3 — 7, over standvastigheid.

6 Mei Weer in Oma's schoot vanmiddag. Ze besteedde veel tijd aan het lezen van 1 Cor. 13 en de laatste verzen van hfd. 15 over liefde en standvastigheid.

7, 8, 9 Mei Elke middag in Oma's schoot. Voel me daar behagelijk. Soms

leest ze in me en soms zegt ze iets in zichzelf met de ogen gesloten.

10 Mei Oma vertrokken. Ze kuste me goedendag.

3 Juni Vandaag werd een klaver-vier tussen mijn bladen gelegd.

1 Juli In een koffer gepakt, met kleren en andere dingen. Ik denk, dat we met vakantie gaan.

2—7 Juli Nog steeds in de koffer, ofschoon ongeveer al het andere eruit is gehaald.

15 Juli Weer thuis en op mijn oude plekje. Een hele reis, ofschoon ik niet begrijp, waarom ik mee moest.

1 Aug. Stoffig en heet. Er liggen twee tijdschriften, een boek en een oude hoed boven op mij. Ik wou, dat ze die konden wegnemen.

5 Sept. Afgestoft en weer recht gezet.

10 Sept. Marie gebruikte me vandaag even. Ze schreef een brief aan een vriendin, wier broer gestorven was en ze zocht een passende tekst.

30 Sept. Weer afgestoft.

Wat zou in het dagboek van Uw Bijbel staan?

Beroepingswerk

Beroepen te Arnhem: Ds J. Bosma van Leeuwarden.

*****

De rijke dwaas

Hij wrijft zich zelfvoldaan de handen,
Zijn vingers jeuken van genot
Bij 't staren op zijn gouden landen;
Hij weet zich rijk — maar ....
niet in God!

Een gloed, die Satan fel doet branden,
Ligt over zijn gelaat verspreid
Een lach ontbloot zijn zwarte tanden:
De dode grijns der gierigheid.

Begeerte komt zijn zinnen strelen —
En in de bril van eigenwaan
Spiegelen zich de luchtkastelen,
Die voor zijn blinde ogen staan.

Reeds droomt hij van zijn nieuwe schuren,
Tot aan de nok toe volgetast,
En van des maaltijds feestelijke uren
Met niemand dan zichzelf als gast.

En, hunk'rend naar het weelde-leven,
Spint hij de draad al verder uit —
Tot Hij, die nemen kan en geven,
Hem in zijn ijd'le plannen stuit —:

Des rijkards hoofd, verward van zinnen,
Te avond in de kussens viel.
Toen klom de Dood het venster binnen,
En sleurde weg des dwazen ziel....

JAN VISSER.

*****

Maak grote plannen. Kleine plannen
wekken geen geestdrift.

G. Br.

„IN DE DUINEN”, door P. de Zeeuw J. Gzn 92 blz. gebonden f 1,50 leeftijd boven 9 jaar.

Dit boek is het eerste deel van de vijf boeken van E. Gerdes, bewerkt door P. de Zeeuw. Deze serie is verschenen onder de verzameltitel: Wouter Harmsen, de Geuzenjongen.

Het is een spannend verhaal uit de Spaanse tijd, dat door de jeugd verslonden zal worden.

„DE HUT IN DE GRIEND” door Piet Terlouw, 71 blz. gebonden f 1,25 leeftijd boven 10 jaar. Een verhaal van vijf jongens, die een club stichten: „De watergeuzen”. Hun hoofdkwartier is de hut in de vriend. Later blijkt die hut gebruikt te worden voor het smokkelen van koffie. Een aardig verhaal, dat de jongens wel mooi zullen vinden. Alle boeken zien er keurig uit en zijn mooi geïllustreerd, zodat ze met plezier ter hand genomen zullen worden.

„VAN VREEMDE VOLKEN”, door P. de Zeeuw J. Gzn. 80 blz. geb. f 1,30 leeftijd 8—11 jaar, voor jongens en meisjes.

De bekende schrijver de Zeeuw geeft in dit boek een aantal verhalen over de zending. Echt fijne verhalen en zeer boeiend verteld. Zeer geschikt om op Zondagsscholen en clubs te vertellen.

„GIJZELAAR TE LONDEN”, door P. de ZEEUW J. Gzn 92 blz. geb. f 1,50 leeftijd 10—12, voor jongens en meisjes.

Een verhaal uit de Spaanse tijd. Volgens de schrijver is het waar gebeurd. Het is echter zo fantastisch dat het haast niet te geloven is. Het gaat over een Vlissingse jongen van elf jaar, die door de Spaanse gezant te Londen als gijzelaar wordt vast gehouden.

De kinderen zullen het vol spanning lezen.

*Landelijke
Zondagsschool
Centrale*

Vrijdag 16 Sept. vergaderde het bestuur van de L.Z.C. met haar adviseurs op Renderloo onder voorzitterschap van Ds W. Veenstra.

Het openingswoord voor deze dag was: De Meester is daar en Hij roept U.

Een heerlijk woord dat tot ieder, zowel adviseur als Zondagsschoolwerker, gericht is.

De moeilijk- en mogelijkheden in en voor het Zondagsschoolwerk werden op verschillend gebied en in alle onderdelen met de adviseurs besproken en toegelicht. Ook de mogelijkheden met de bandrecorder werden besproken.

Er werd onder ogen gezien, de wenselijkheid nauwer contact te leggen tussen Zondagsschoolwerker en Gemeente b.v. in een bijzondere kerkdienst de Zondagsschoolwerkers op te dragen, maar ook uit te zenden in de arbeid der Zondagsschool. Dit werd echter ook zó gezien, dat het voor jeugdwerkers in het algemeen zou moeten gelden en daarom zal deze gedachte aan de jeugdraad worden voorgelegd.

Het bestuur van de L.Z.C. is actief geweest. De adviseurs zijn met nieuwe opdrachten toegerust, om die te vervullen in de verschillende Gemeenten in ons land waar Zondagsschool werk is.

Zondagsschool besturen en werkers, zorgt dat u een avond vrijmaakt, om de adviseurs te ontvangen.

Opdat het werk onder de kinderen tot groter bloei mag komen en tot uitbreiding van Gods Koninkrijk mag zijn.

H. v. NETTEN, adviseuse.

*In en bij Nijmegen
gelegerde militairen*

Bovenbedoelde militairen zijn hartelijk welkom bij de familie S. Wesseling, Kornoeljestraat 15, Nijmegen.

Vijf en zeventig jaren Zondagsschool-arbeid

De vestiging van de Gemeente te Groningen, waarvan het 75-jarig bestaan onlangs herdacht werd, bracht tevens een aantal takken van arbeid met zich mede.

Een daarvan was de Zondagsschool-arbeid waarvan de pionier K. v. d. Baaren de promotor is geweest.

Uit dit bescheiden begin is de Zondagsschoolvereniging „De Goede Herder” gegroeid, die thans werkzaam is in zeven scholen, welke over de gehele stad verspreid zijn.

Deze scholen worden 's Zondags door ongeveer 600 kinderen bezocht.

Velen hebben in de loop der jaren hun beste krachten gegeven aan dit werk dat in eenvoud en liefde tot de Meester wordt verricht.

Terugziend op alles, wat onder de zegen van de Heer tot stand is gebracht, werd besloten deze mijlpaal in het werk niet ongemerkt voorbij te gaan.

Op Zondag 16 October a.s. zal 's middags om 5 uur in het Kerkgebouw a/d Meeuwerderweg een Herdenkings- en Dankdienst worden gehouden.

Ongetwijfeld zullen vele oud-medewerkers en oud-leerlingen der Zondagsschool hierbij aanwezig willen zijn en het spreekt vanzelf dat hun komst volgaarne tegemoet wordt gezien.

Tevens wordt een Gedenkboekje uitgegeven waarin o.a. een chronologisch overzicht voorkomt van de 75-jaren Zondagsschool-arbeid.

Dit boekje, uitgevoerd in rode omslag met goud opdruk, heeft een oplage van slechts 350 exemplaren, zodat zij die zich á raison van één gulden, in het bezit hiervan willen stellen, dit omgaand dienen op te geven.

Zowel voor logies als voor het boekje kan men zich wenden tot de Secretaris H. Groenhuijzen, A. P. Fokkerstraat 27a.

Mogen velen komen om zich met ons te verheugen en mogen allen die niet kunnen komen zich met ons verenigen in lof en aanbidding van hem Die deze Gemeente-kiem tot een bloeiende loot heeft doen uitgroeien.

Advertentiën

Mr. and Mrs. Willem Mostert hebben de eer U kennis te geven van het huwelijk van hun dochter

Adriana Harmanna Greetje
met

William Clair Bird

op Zaterdag 29 October 1955 D.V. om 4 uur 's middags in de Hoover Street Baptist Church te Los Angeles.

1237 W 120th street.
Los Ang. 44, Calif., U.S.A.

Deze week mochten wij

8 nieuwe abonné's

inschrijven in onze lezersfamilie!

Hartelijk welkom zijn deze!!

Wanneer elke abonné in deze maand één nieuwe abonné aanbrengt, zal dit doelwit werkelijkheid worden: „IN ELK BAPTIST GEZIN DE „CHRISTEN”. Kom, maak zó uzelf en de nieuwe abonné blijde als ook de administratie, Dalweg 77, Arnhem.

LOFZANGEN EN GEBIEDEN

Eenst. luxe uitgave (dik formaat)	f 5.25
„ eenv. „ (dundruk)	- 5.75 rood, blauw, zwart, bruin
„ luxe „ „	- 7.50 rood, bruin, blauw
„ zeer luxe uitgave (dundruk)	- 19.50 zw. leren band verguld op snee
Harm. deel I	- 5.50
Harm. deel II	- 6.75
Orgelbegel. Psalmen geb.	- 1.90

Besteladres: J. Germeraad, Breitnerstr. 77 B, Rotterdam Girono. 568945

hem zou kunnen verstikken. Wij kunnen wel trachten ons onze schuld zelf te vergeven en het verleden met een lichte beweging der hand van ons af te schudden, maar dan zijn wij als die koopman die de boeken vervalst en daardoor aan het bankroet ook nog fraude toevoegt. Vergeten is ook een slechte troost, want wie het verleden afstropen en loochenen wil moet innerlijk verarmen, die moet de eenheid des levens en der persoonlijkheid opgeven, die moet de adel van het bewustzijn afleggen, dat wij niet slechts werken voor een vluchtig ogenblik, maar voor de eeuwigheid. Welgelukzalig de predikant wiens overtredingen „vergeven” zijn. Dan staan wij in het volle licht van Gods aangezicht. En zo dikwijls ons wakend geweten ons aan onze schuld herinnert, staat zij toch slechts voor ons, als een getuige van de wonderbare genade Gods in ons leven, want: waar de zonde machtig geworden is, daar is de genade veelmeer overvloedig geweest. Daarin openbaart zich juist de heerlijkheid Gods, dat Hij onze zwakheden kent en ons desondanks gebruikt, dat Hij onze zonden veroordeelt en ze tevens vergeeft. Zo wekt Hij in ons een volkomen vertrouwen, omdat wij ons ganse hart voor Hem mogen openleggen, zonder in de diepte der hel te moeten verzinken. En als ons gevraagd wordt, vanwaar wij dit vaste vertrouwen in de liefde Gods hebben, dan wijzen wij naar Golgotha. Daar brak een hart onder de last van menselijke zonde en dwaling en ademt toch de laatste zucht uit in een gebed voor ons. In de gekruisigde wordt de menselijke verzondiging en de Goddelijke verlossing in al haar diepte openbaar. Daar wordt een liefde werkelijkheid, die alle onwaardigheid van de geliefde en gezochte mensenzien overwint. Deze liefde schuwt ook de wrangste herinnering niet, zij behoeft niets te vergeten of te verbergen, en laat daarom ook niet het geringste spoor van onrust of onzekerheid achter. Zij draagt alles, zij hoopt alles, zij gelooft alles en dult alles.

Daarom kunnen wij standhouden voor de vraag: Hebt gij mij lief? Het is verrassend maar volkomen juist, dat Petrus na de derde vraag zijn antwoord niet aarzeland terugneemt, maar hem zelfs verdiept: Gij weet alle dingen, gij weet dat ik U liefheb.

Op grond van de liefde van onze Heiland mogen wij het ook wagen onze liefde te belijden en te verzekeren dat het stille verlangen naar Hem en zijn heilige gemeenschap in onze harten niet is gedoofd.

Ten slotte willen wij er op letten, dat de vraag van Jezus ons wil opwekken tot vernieuwde en diepere liefde. De Heer behoeft niet te vragen naar de toestand van ons hart, want: Hij weet wat in de mens is. Hij stelt deze vraag tot ons bestwil, opdat wij tot bezinning zouden komen. Jezus heeft zijn

doel met ons eerst dan bereikt, wanneer onze harten opengaan in liefde tot Hem. Echte liefde rust niet slechts in het gevoel, maar drijft ons tot werkzame zelfovergave. Want de liefde van Christus moet ons dringen tot de arbeid voor God en zijn gemeente. Liefde alleen stelt ons in staat het beste te geven dat wij hebben. Broeders wij twifelen en vertwijfelen wel eens aan onze roeping. Wij voelen ons dikwijls onwaardig en onbekwaam. De vriendelijke vraag van Jezus wil ons moed schenken. Hij die de verloochener opnieuw riep in zijn dienst, zal ook in onze zwakheid zijn kracht openbaren. Wij willen denken aan Hem, die zijn leven overgaf uit liefde tot ons en gehoorzaam geworden is tot de dood des kruises. Wij willen, hoewel somstijds aarzeland en onzeker, voortgaan zijn voetstappen volgend. Hebt gij Mij lief? Op de liefde komt het aan.

Alles hoe schoon ook,

zal eenmaal vergaan

Maar wat gedaan wordt uit

liefde tot Jezus,

Dat houdt zijn waarde en

zal blijven bestaan.

Luisteren Mogen we uit het feit, dat we één mond, doch twee oren hebben afleiden, dat we meer tot luisteren dan tot praten geroepen zijn? Althans dat het luisteren voorrang moet hebben boven het praten? Sommige mensen huppelen van onderwerp op onderwerp en hun tong maakt met gemak dezelfde sprongen in het woud der woorden als een eekhoorntje in de bomen. Een gesprek kan men eigenlijk niet met hen hebben en voor een bespreking in breder kring zijn ze ook van weinig waarde, daar ze niet ingaan op wat anderen zeggen, doch slechts hun eigen gedachten — ongetoetst en ongecontroleerd, ten gehore brengen. — Om een kleed te weven heeft men schering en inslag nodig en om een gesprek te hebben oren en lippen. Is het niet wat bevreemdend dat mensen, die de bijbel plegen te lezen, zichzelf zo in woorden kunnen wikkelen, waar dat goede Boek toch zo tegen overdadig woordgebruik waarschuwt? Praat men veel om te verbergen hoe weinig men weet? Voor het goede woord heeft de Bijbel grote lof: Een woord op zijn pas gesproken is als gouden appels op zilveren beeldhouwde schalen. We mogen de gave van het woord niet ongebruikt laten doch ook niet misbruiken, maar moeten ons elke dag biddende oefenen tot een Gode welgevallig gebruik.

„Tot Mijn Gedachtenis” Deze woorden sprak de Heiland toen Hij het Avondmaal instelde. Men heeft van die woorden uitgaande het karakter van het Avondmaal willen vaststellen. Het zou een gedachtenismaal zijn zonder meer, slechts een hulpmiddel om aan de Here Jezus te denken. Bij deze opvatting komen de woorden die de Heiland bij die gelegenheid over brood en beker uitsprak ons van minder betekenis voor. De vraag is echter, wat met de uitdrukking „tot Mijn gedachtenis” bedoeld is? Wat is daaronder te verstaan? — Ongetwijfeld meer dan er aan denken of aan Hem denken. Het betekent, dunkt ons, eerder: haal een feit uit het verleden in het heden. Leef daarbij; leef daaruit. Dat feit beheerse uw handelen, geve richting aan uw doen en laten, stempelen uw gedrag. Realiseer U mijn overgave aan het Kruis en de daarop gevolgde opstanding. Ik stel de waarheid van Mijn sterven en verrijzen voor U present in brood en wijn. Bij het Avondmaal zien we Jezus tijdgenoten en lotgenoten. Wat in de historie gebeurde beleven wij in zijn bovenhistorische betekenis en waar bij.

Geloof en Heilsfeit Het heilsfeit van Christus sterven en opstanding als van Christus' verzoenend werk ligt in de historie vast doch heeft een bovenhistorisch karakter. Wat van eeuwigheid in God besloten was is in Christus in de tijd gebracht, in onze historie werkelijk en voor ons vruchtbaar gemaakt. In Christus' dood en opstanding raakt Gods verzoenende liefde ons aan in ons werkelijk menselijk bestaan en redt ons. De verzoening ligt achter Christus' dood en opstanding en komt daarin tot ons en wordt voor ons reël. Geloven is die verzoening tegenwoordig stellen; als tegenwoordig zijnde werkelijkheid beleven. Geloven dat Christus tot onze verzoening stierf en opstond is goed orthodox, maar deze waarheid als tegenwoordige waarheid aanvaarden en beamen en op zich betrekken is wat de Bijbel onder geloven verstaat. — In het Avondmaal stelt Christus Zijn offer present en in de Doop zijn graf, d.w.z. dat Hij in het doopvont zichzelf present stelt als de Zaligmaker, gestorven vanwege onze zonden en opgestaan vanwege onze rechtvaardiging. Wie de doopvont ingaat, loopt op de gestorven en verrezen Redder toe, wordt door Hem aangenomen en tot eenheid met Hemzelf gebracht.

L.

Voor gladde tongen zwichten
velen, voor volgehouden, ge-
zonde activiteit allen

Zand en zaad

We hebben weer zestig cent neergeteld voor een nieuw spoorboekje en kunnen, wanneer we dat wensen of moeten, op reis gaan met de zekerheid, dat er van Hengelo om negen minuten over vol een trein naar het westen gaat. Dan bedoelen wij het verre westen, dat is wat achter Apeldoorn ligt. Waarom mensen voor hun plezier in een trein kunnen zitten is mij een raadsel en waarom ze, als ze er geen boodschap hebben, naar een andere stad reizen, is al even duister. De warenhuizen, auto's en mensen zijn overal gelijk: om er mee van te worden. Teken van toenemende ouderdom bij de schrijver, zegt u? Invloed van de Prediker, die zegt dat alles ijdelheid is en die u afvraagt, en mij, welk oordeel een mens heeft van al zijn zoegen, waarmee hij zich aftobt onder de zon? Ja, wat is toch wel het essentiële, het wezenlijke van het leven? Je kijkt zo om je heen en je ziet de merkwaardigste dingen. Sommigen werken de hele dag hard, lezen 's avonds de advertenties en verkeersongelukken, voeden zichzelf, vrouw en kinderen en gaan in hun vrije uren vissen. Zijn ze er alleen maar om het menselijk geslacht te prolongeren? Volslagen een raadsel. De vrouwen koken en wassen en behangen zich met de laatste mode en lezen de correspondentie van een of andere tante in een plaatjesblad en zo is de dag dan weer voorbijgegaan. Komt er bij ons allemaal niet de vraag doorbreken: is dit nu het leven? Is dat de diepe zin van het leven? Nee, dan is het niet erg diep. Laten we zeggen: dan is er helemaal geen diepte. Met andere woorden, het is erg aan de oppervlakte, als u het woord oppervlakkig liever niet leest.

Moeten we dan zwaar bomen over allerlei problemen. Het is Zondag, terwijl ik dit schrijf. Een prachtige milde herfstdag. Eigenlijk moest ik hier helemaal niet zitten, maar buiten zijn. Maar ik zit nu eenmaal binnen. Vanmorgen heb ik gepreekt over Johannes 9, de eerste twaalf verzen. Jezus is net aan groot gevaar ontkomen. De Joden in de tempel namen stenen op om naar Hem te werpen, maar Hij verbergt zich, verdwijnt in de massa waarschijnlijk en verlaat het heiligdom. Dat ze nu in een heiligdom met stenen willen gooien. In het voorbijgaan ziet Hij een blinde. Opeens is Hij alle stenen en boze mensen vergeten en houdt de ellende van deze man hem vast. De discipelen stoppen ook en beginnen prompt met een godsdienstig gesprek. Heel serieus vragen ze of die blindgeborene nu gezondigd heeft of zijn ouders. Inderdaad een interessante vraag. Want wanneer moet dan die blindgeborene mens gezondigd hebben. Jezus begrijpt zoveel onverstand niet. Dat ze hier en nu met zo'n vraag voor de dag

kunnen komen. Hier ligt geen probleem, hier ligt een hoop verdriet, ellende. Hier schreeuwt alles om ontferming en barmhartigheid. Hij kan zulke vragen wel voorbij komen, maar die man niet. Wat hij dan doet is wonderlijk in onze ogen, maar wat doet het er toe? U leest het maar eens. God gaat wonderlijke wegen. Hij wordt mens en Hij sterft aan een kruis. Hij staat op uit de doden, vaart op en keert weer. Maar zo redt hij de mens en opent de ogen voor een andere wereld. Voor een zinvoller leven. Geen gebedel meer, geen vaart in het onbekende. Geen voortdrijven op de stroom, zonder enige koers of doel.

Zie, ik heb niets tegen een visser op Zaterdagmiddag en niets tegen een plaatjeskrant, wanneer die op elke tafel liggen kan, maar wanneer het leven daarmee gevuld is, dan is het leeg. Er is niets tegen ontspanning na de inspanning van elke dag. Maar wanneer het leven verstrikt tussen die beide polen, dan mist het de betrekking op het eigenlijke, waarheen Jezus de mensen wil voeren om niet blind te blijven. Wij moeten werken de werken Desgenen, die Mij gezonden heeft, zolang het dag is; er komt een nacht, waarin niemand werken kan. Dan

is het voorbij. Geen uur keert weer, geen dag is te herhalen. En telt u nu maar uw leven op. Wat is de uitkomst? Ik weet het, u legt dit terzijde en zegt: het begon wel aardig, maar dat er nu altijd een preek op moet volgen. Goed, dan volgt er geen preek. Opeens valt me toch weer een woord van Prediker binnen. Leest u dat nog: Het licht is zoet en het is aangenaam voor de ogen de zon te zien. Daarom, indien een mens vele jaren leeft, zo verheuge hij zich in die alle, maar hij bedenke, dat de dagen der duisternis vele zullen zijn. Verheug u, o jongeling, in uw jeugd, en uw hart zij vrolijk in uw jongelingsjaren; ja, volg de lust van uw hart en wat uw ogen aanschouwen, maar weet, dat God u om al deze dingen in het gericht zal doen komen.

Wat zei u? Dat je echt wel de Zondag proeft in dit stukje? Ja, en men moest altijd die Zondag proeven. Het leven zou een diepere zin krijgen. En, waar of niet, we zitten nu eenmaal met het leven. Met het leven, waarvoor Jezus ons de ogen opende.

HUIZINGA.

Spurgeon, de grote zielenwinnaar over Evangelisatie

II

In ons vorig artikel is wel duidelijk geworden, dat Spurgeon niet houdt van allerlei geestelijk vuurwerk, dat alleen maar op effect berekend is. Evenmin houdt hij van overdreven publicaties over de resultaten van Evangelisatiesamenkomsten. Letterlijk zegt hij: „Ik ben beu van al dat gepraal, van al dat tellen van ongelegde eieren, van al dat tentoonstellen van een twijfelachtige buit”.

Na al het negatieve dat tot nu toe genoemd wordt, zal nu echter duidelijk moeten worden, wat dat grote werk van zielenwinnen dan WEL is. En daarover laat Spurgeon ons zeker niet in het ongewisse.

Onderwijs

Een van de voornaamste middelen om mensen tot Jezus te leiden is, ze te onderwijzen, zodat ze de waarheid Gods leren kennen. Het „Evangelie” van Jesaja wijst hier ook al op als we daarin lezen: „Neigt uw oren tot Mij, hoort en uwe ziel zal leven”.

Sommige predikers geven de indruk,

dat evangeliseren bestaat uit het toedienen van wat snuiftabak om de mensen op te wekken, of uit het schenken van een vurige, geestrijke drank om het brein te verhitten. Maar het echte evangeliseren is niets van dat alles. Dat gaat veel dieper, dat heeft te maken met Gods oordeel over onze levens en met Gods weg, die we hebben te gaan. Willen we meewerken aan het behoud van een mens, dan moet hij op de meest duidelijke wijze weten, wat zonde is. Hij moet weten, waarin geloven bestaat, wat boete doen en bekering is en in de uiteenzetting van deze Bijbelse begrippen kan men nooit grondig genoeg tewerk gaan.

Het prediken van een oppervlakkig zondebegrip brengt oppervlakkige bekeerlingen voort, die spoedig weer terugvallen. Wil men, dat een mens overkleed wordt met het kleed der goddelijke gerechtigheid en heiligheid, dan zal hij eerst volkomen ontkleed moeten worden. Het werk van de prediker bestaat daarin, dat hij eerst de zondaar volkomen neer moet werpen in grote hulpeloosheid, opdat hij zo gedwongen worde, tot Diegene op te blikken, die hem oprichten kan om tot waarachtig opstan-

dingsleven te komen.

Predik nooit halve waarheden, zegt Spurgeon, want het is juist de Waarheid, die door God gebruikt wordt om de mensen te overwinnen. Alleen de waarheid kan vrijmaken. En in verband hiermee wijst hij er op, dat we het bij het brengen van het Evangelie volkomen en onvoorwaardelijk moeten wagen met het oude, onvervalste Evangelie. We hebben geen enkel ander net nodig om mensen te vangen dan wat Jezus ons gegeven heeft!

Spreek „indringend”

Dat woord indringend is niet zo erg mooi gekozen, maar zegt toch wel tamelijk duidelijk, wat bedoeld wordt.

Spurgeon vindt, dat iemand die het Evangelie wil brengen, dat nooit op een koude, redenerende, enkel verstandelijke wijze mag doen.

De waarheid moet zo gebracht worden, zo in het gemoed van de hoorders geprent worden, dat hij die waarheid ook voelt. Een prediking, waarin alleen maar gedoceerd wordt, en die zich alleen maar tot het verstand richt en niet ook appelleert aan het gevoel, gaat mank. De mens heeft niet alleen een hoofd, maar ook een hart.

Het is iets verschrikkelijks wanneer een prediker zo in hart en nieren docent is, dat hij koud en onaangedaan kan spreken over het lot van de zondaar. „Ik haat het” — zegt Spurgeon — „de schrik des Heren te horen verkondigen door mannen, wier onbewogen gezichten, harde toon en gevoelloze ziel een soort dogmatische uitdroging verraden”. Het brengen van het Evangelie valt onder het hoofdstuk „liefde tot de naaste”, zoals ons door Christus geboden is, en moet daarom met liefde geschieden. Wie die liefde tot de zondaren niet bezit, moet zijn mond liever houden. Het gepredikte woord moet als een sterke wind zijn, die heel het hart van de hoorders doorwaait om het van richting te doen veranderen.

De Heilige Geest moet de wedergeboorte werken

Grondig onderwijs en indringend spreken is belangrijk, maar niet genoeg. Een veel groter werk moet gedaan worden alvorens de zondaar gered kan worden. Een wonder van goddelijke genade moet aan zijn ziel voltrokken worden, en daartoe is geen enkele prediker in staat. Het is immers zo dat niemand, tenzij door WEDERGEBOORTE, het koninkrijk Gods kan binnengaan. De zondaren moeten tot nieuw leven gewekt worden, ze moeten nieuwe schepselen worden in Christus.

DEZELFDEKRACHT, DIE SCHEPPING EN OPSTANDING BEWERKT, MOET IN VOLLE KRACHT DAAR-MEE BEZIG ZIJN. MET NIETS

MINDER KAN WORDEN VOLSTAAN! De mensen moeten van boven af geboren worden.

Worden daardoor alle menselijke werktuigen overbodig?

In geen geval, zegt Spurgeon. God gebruikt hen als kanalen, als levende spreekbuizen. Hij gebruikt hen met hun aard en aanleg, gaven en mogelijkheden, zoals Hij ook de Evangelisten gebruikte bij het neerschrijven van het Evangelie.

Er zijn twee plaatsen in de brieven van Paulus, die duidelijk bewijzen, dat Gods boodschappers een grote rol spelen bij het tot stand komen van het nieuwe Leven.

Paulus vergelijkt zichzelf zowel bij de vader als bij de moeder in de zaken der nieuwe geboorte. Van een zijner bekeerlingen schrijft hij: „Die ik voortgebracht heb in mijn banden” (Philemon : 10). En van een hele Gemeente zegt hij dat het „zijn kinderen zijn, terwille van wie hij weer opnieuw weeen doorstaat totdat Christus in hen gestalte verkregen heeft”. Deze plaatsen maken wel duidelijk op welk een intensieve wijze de evangelieprediker geestelijk betrokken is bij de geboorte van het nieuwe leven.

Een volgende keer nog iets over dit onderwerp.

Wf.

Hoofdstuk zes

Vindt u dit eigenlijk geen spannend boek. Ik lees dit hoekje-boekje toch zo graag. Verleden week hoorden we het heugelijk nieuws, dat ze in de gemeente van br Pakaan 20 % meer Kerstnummers gaan nemen. Dat ze gaan vliegen. Ik moet u zeggen, ik kon m'n ogen niet geloven toen ik het las. In plaats van 500 maar liever 600. Geen 1000 maar 1200. Herinnert u zich nog hoeveel we verleden jaar in totaal hadden? Veertigduizend. Ik mag er niet aan denken, ik bedoel, stel je voor, 't is om niet te geloven. Als we allemaal ophielden van waggelen en gingen vliegen. Acht en veertigduizend. Dat betekent een paar honderdduizend lezers. U weet, ik houd niet van preken. Er is genoeg gepreekt — voorlopig. Sluiten we het hoofdstuk zes met de doodgewone les: Sizzzen is neat, dwaæn is een ding.

Ha.

Waar waren uw voorgangers op 27, 28 en 29 September 1955?

In Renderloo, waar de 32e conferentie gehouden werd van Baptisten Voorgangers in Nederland.

43 Voorgangers bezochten deze conferentie om daar de gemeenschap met elkander te beleven en geestelijk gesterkt te worden voor hun taak in de gemeenten. Zulk een conferentie is daarom niet alleen aangenaam en nuttig voor die voorgangers, maar ook voor de gemeenten, want ook die plukken de vruchten daarvan. Het is op zulk een conferentie dat de eenheid en tegelijk ook de verscheidenheid onder de voorgangers openbaar wordt. De eenheid door hun geloof in Jezus Christus en de kameraadschappelijke omgang met elkander en de verscheidenheid doordat ieder zijn eigen inzichten heeft over bepaalde problemen en die ook kenbaar maakt. Uiteindelijk is er toch altijd weer de eenheid van het zich door den Heer geroepen te weten tot de arbeid in zijn wijngaard.

Het geestelijke menu voor deze conferentie was nogal uitgebreid. Het was geen lichte kost die opgediend zou wor-

den maar toch ook weer niet te zwaar om te verteren. De hoofdschotel bestond uit toespraken van de Engelse hoogleraar Professor Rowly, die geheel belangeloos gehoor gegeven had aan de uitnodiging om daarvoor naar Renderloo te komen. En hij kwam niet alleen om ons toe te spreken, maar ook om de broederlijke gemeenschap met ons te delen. Hij heeft tot ons gesproken over het onderwerp: „De betekenis van het Oude Testament voor de tegenwoordige tijd” en een ander onderwerp was: „De eenheid van de Bijbel”. Het zou te veel ruimte vergen om ook maar in korte trekken weer te geven wat daarover gezegd is. Dat het belangrijk was bleek wel uit de bespreking die daarop volgde.

Na deze Baptisten spreker mochten wij luisteren naar een toespraak van een Doopsgezind predikant, Ds Jacobson, predikant te Oldeboorn. Hij sprak naar aanleiding van een door elf Doopsgezinde predikanten uitgegeven brochure, getiteld: „Nieuwe geluiden onder de Doopsgezinden”. Dit nieuwe geluid be-

tekende eigenlijk een heenwijzen naar het oude geluid van de Bijbel, waarvan vele Doopsgezinden in deze tijd afgeweken zijn. Het is een aansporing om naar dat oude geluid te gaan luisteren en daarnaar ook te leven. Een bestrijden van de moderne geest waardoor vele Doopsgezinden gevangen zijn. Het is een klein kuddeke dat deze strijd heeft aangebonden. Een Gideons bende die deze strijd in de kracht des Heren wil voeren om de afgedwaalden terug te leiden tot de oude paden. Moge hun streven en strijden hen brengen tot het gewenste doel en de Geest des Heren onder hen, die nog zijdelings familie zijn van de Baptisten, krachtig werkzaam worden.

Is W. A. Wiersema, Gereformeerd predikant te Baarn en leider van het Gereformeerd Evangelisatie centrum, heeft tot ons gesproken over de vraag: „Hoe benaderen wij de onkerkelijke mensen met het Evangelie?”. Wij beluisterden goede wenken en raadgevingen voor dit terrein van Evangelisatie, waarvoor heel de gemeente moet ingeschakeld worden. Het ideaal zij: „Iedere Christen een Evangelist”. Het deed ons denken aan het motto: van het Wereldcongres van Baptisten te Kopenhagen, dat stond onder 't motto: „Iedere Baptist een Evangelist” en wie heeft daarbij niet gedacht: Was het maar zo! Wat zou de oplaag van De Zaaier en het komende Kerstnummer met sprongen omhoog gaan.

Jit eigen kring beluisterden wij toespraken van Ds Lindeman, Ds K. Reiling, Ds Boeschoten en de beheerder van Renderloo, Br J. J. Kiwiet.

Wij waren met elkander ook een morgen kerkgangers om te luisteren naar een preek van Ds R. Reiling. Als iedere voorganger 's Zondags zo'n aandachtig gehoor heeft als Ds Reiling die morgen, dan zal er geen reden tot klagen zijn. Er waren geen slapers en niemand keek terluiks op zijn horloge om dat het te lang duurde. Als goede kerkgangers was aan deze dienst ook een nabetrachting verbonden zonder critiek op de preek of de prediker doch onderstrepd en aanvullend. Het was een goede ure waarbij wij onder het zingen en luisteren niet gestoord werden door een collecterende broeder.

's Avonds zaten wij om het haardvuur, want hoewel overdag de zon weldadig scheen deed 's avonds een vuurtje aangenaam aan. Ds Visser heeft ons op een van die avonden het een en het ander verteld over zijn pastorale ervaringen. Het gaf aanleiding tot een lach en een traan. Ik stel mij voor dat dit de ervaringen zijn van iedere voorganger. Niet enkel rozen en geen kruis alleen.

Br en Zr Kiwiet hebben gezorgd voor het stoffelijke op deze conferentie en zij hebben dat uitnemend gedaan.

Al met al is het een goede conferentie geweest die ons nu reeds verlangend doet uitzien naar de volgende.

De conferentiegangers meenden dat

het goed was dat de gemeenten het een en ander zouden weten hiervan en mij werd opgedragen dat te doen. Van deze taak heb ik mij nu gekweten en namens de conferentiegangers groet ik allen die met ons verbonden zijn in de gemeenten.

J. B. DE NEEF.

Kroniek

Het bestaan en de ontwikkeling van de Baptisten Gemeenten in Bulgarije

In de „Kroniek” van de vorige week werden de beide oorsprongen van het Baptisme in Rusland aangeduid. Deze keer eveneens iets over één der landen achter het „ijzeren gordijn”.

Situatie

De rol, welke dit land met z'n ruim 4 1/2 miljoen inwoners, door de historie werd toebedeeld, was en is ook nu nog niet gemakkelijk. Ongeveer 500 jaar hadden land en volk zwaar te lijden onder de overheersing van de Islam. Daarna betrokken bij de vele Balkanoorlogen, verscheurd door binnenlandse revoluties, werd dit volk tenslotte nog meegezogen in de beide wereldoorlogen.

De bevolking is hier een staalkaart van allerlei rassen: Bulgaren, Grieken, Turken, Serviërs, Roemenen, Armeniërs, Joden, Russen, Duitsers en tenslotte ook nog Zigeuners (geschat op 150.000).

Deze bevolking behoorde voor 't grootste deel tot de Grieks Orthodoxe Kerk, die volkomen verstand was in de dode vormen dienst.

Het allereerste begin

De geschiedenis van het Baptisme in dit land dateert van het jaar 1867. In dat jaar zond het Brits- en Buitenlands Bijbelgenootschap twee vertegenwoordigers naar Bulgarije, Kurtschevsky, een Pool en Chr. Krosse een Duitser. Beide broeders waren Baptisten. Krosse, werd de leider van het Bijbelhuis en openbaarde een enorme activiteit in de verspreiding van de Heilige Schrift, vooral ook door het aanstellen van drie bijbelcolporteurs. Dat waren eveneens Duitsers: Martin Heringer, Herforden Jacob Klundt. Alle drie lieten zich later dopen en werden trouwe getuigen van hun Heer.

De eerste Gemeente

In 1877 ontmoette Herford op een van zijn reizen een gelovige Bulgaar,

UW HAND
AAN DE PLOEG!

Keizers- en Gods gaven

Eens sprak Hij, die het grootste offer bracht dat iemand brengen kan, n.l. Zijn leven: Geef de keizer wat des keizers is en Gode wat Gods is.

Wat is van God? Wat is van ons? Van God is alles of niets! Van ons is niets of alles! Kort geleden zei iemand tegen mij: als alle christenen het offer brachten wat van hen gevraagd mag worden, zou de wereld overwonnen worden. Als wij aan God gaven wat Hem toekomt, kan Hij alleen maar glimlachen om onze liefde. Gods glimlach op ons leven. Maar van onze volwaardige gulden zijn 97 centen voor onszelf en 3 centen voor Jezus.

Vorige week hadden we het over die omgekeerde portemonnaie. Prachtig, nietwaar? En nu hebben we het over 3 centen. Dat is wel een groot verschil. Maar Gods glimlach of geen glimlach is een nog groter verschil. Nu moet u niet denken dat wij u met onze evangelisatieactie voor het Zuiden arm willen maken. Wij vragen u vooral niet alles aan deze actie te geven. De andere broodnodige instellingen onder ons moeten ook hun portie hebben.

Geef echter wel in deze offerweek wat u kwijt wilt voor dit prachtige werk en denk daarbij aan Jezus' woorden: Geef Gode wat Gods is.

Jubileum
evangelisatie fonds.

Ivan Pateff, die hem uitnodigde toch vooral naar de plaats Kazanlik te komen. Ondanks allerlei moeilijkheden werd deze reis ondernomen, en daar in Kazanlik ontmoette Herford een kleine kring gelovigen. Hij mocht hier voorgaan en hen ook voorlichten over de bijbelse doop en gemeente. Dit had tot resultaat,

De zendeling vraagt niet om beklag. Alstublieft, geen beklag! Wat hij echter wel vraagt, is begrip. Dat men als thuisfront beseft, dat naast de ideële zijden, die primair zijn en blijven er ook nog een *andere zijde* is van veel ontzeggen op materieel gebied.

De zendeling verhuist niet naar een andere stad of streek, maar hij heeft zich met het Evangelie min of meer permanent voor de beste jaren van zijn leven gevestigd in een land, dat zo geheel anders is dan het land dat hij verlaten heeft.

Een ander klimaat, een andere leefwijze, andere zeden, gewoonten en gebruiken, opvattingen, die vreemd aandoen tradities, stammend van eeuwen her, waarin men moeilijk inkomen kan als Westerling die rechtlijnig poogt te denken. Kortom een mentaliteit, waartegen men opworstelen moet als erfenis van de vele voorgelachten van het desbetreffende volk of stamverband.

Laarbij de vele teleurstellingen, die men te verwerken heeft. Christus schijnt te winnen en het hart van de zendeling leeft op. Maar dan komt de ontgoocheling. De voor Christus gewonnen inheemse valt terug, het verleden, de traditie de adams was te sterk.

Voor mij liggen cijfers over een bepaald district in Belgisch Congo. Het verslag stond in mineur. En de verwachtingen waren zo hoog gespannen....

De zendeling is geen „heilige”. Een mens zoals u en ik. Met het goud van zegen en geloofssterkte en met het zwart van geloofsverzakking en moedeloosheid. Een zendingsarbeider mag u niet idealiseren. Evenmin Uw eigen predikant.

Heel de strekking van dit artikel beoogt niet anders dan *begrip te wekken* voor de arbeid der zendingen *Leef in hun omstandigheden in en doe dat niet met een „Westers” cultuur beeld* voor ogen.

Schrijver dezes heeft achttien tropen jaren achter zich. Weliswaar niet in Afrika, doch in het huidige Indonesië. Hij weet er iets van wat het betekent om te leven in een geïsoleerde buitenpost. Het schip dat eens om de drie weken kwam en post en nieuws van de buitenwereld bracht, was elke keer een evenement, dat met spanning afgewacht werd.

De zendeling leeft op de „post”. Post, dat betekent contact met het moederland, de familie, de vrienden.

Waarom schrijft U niet eens uit eigen beweging onze zusters aan? Zij stellen het zeer op prijs.

Al kunnen zij Uw brief met de beste wil niet beantwoorden, omdat voor hen geen achturige werkdag bestaat, toch waarderen zij met heel hun hart Uw vriendelijk medeleven. In de hoop dat er meerderen blijken van medeleven met de arbeid der zusters. Brongers en Vorsteveld zullen geven, laat ik hierbij hun adressen volgen:

Mlle. Gerda Brongers,
B.M.S. LUKOLELA,
Prov. de l' Equateur. Congo Belge.
Afrique Centrale.

Mlle Fenny Vorsteveld.
B.M.S. PIMU. par Lisala
Prov. de l' Equateur. Congo Belge.
Afrique Centrale.

WIE LEEST MIE?

(Krantenknipsels)

Heimelijk ongeloof onder Katholieken

Onder deze titel schrijft Dr A. v. d. Wey, O. Carm., in het Eindhovens Dagblad o.a.: „Vrijwel geen katholiek zal ontkennen, dat God bestaat, maar voor heel wat katholieken blijkt God toch wel een enorme levensonbelangrijkheid.” (En zou van veel protestanten niet hetzelfde gezegd kunnen worden? Red. Prot.) „Theoretisch geloven katholieken in de primaat en hogere waarde van het geestelijke en bovennatuurlijke, maar in praktijk valt er vaak van dat geloof geen syllabe te bespeuren, gezien de grote lusteloosheid voor het geestelijke.... Over het hiernamaals houden katholieken officieel nog wel vast aan wat de Kerk hierover leert, maar in hun dagelijks leven, gesprek en gevoel bespeurt men zelfs soms een groot wantrouwen over wat ze theoretisch zeggen te geloven....”

Het adres van *br Kool* is: Verl. Keizerstraat 51, Paramaribo, Box 29. Een luchtpostbrief kost maar dertig cent.

Versta mij a.u.b. goed. Heel dit artikel wil niets anders dan enkel Uw aandacht vestigen op het zo geheel ongewone en vreemde in het bestaan van de Zendeling.

Voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

Voor in Noord-Brabant ziet dr Van der Wey dit heimelijk ongeloof groeien omdat deze provincie „momenteel door industrialisatie en milieu-verandering een acute geestelijk-morele crisis beleeft”. Immers het Brabantse, oude katholieke milieu blijft niet langer gesloten en beschermend als vroeger. Invloeden van allerlei aard op gebied van levensbeschouwing, verkeer, pers, radio en televisie, van bedrijf kantoren en werkplaatsen, werken in op de oude traditionele en conventionele katholieke mentaliteit.... Gedachten, ideeën, praktijken over de katholieke leer en Kerk, over huwelijk en huwelijksbeleving, over cultuur en ontspanning etc. bevinden zich bij menige Brabantse katholiek in een crisis door ontmoeting en contact met een andere geestelijk-zedelijke wereld en praktijk.

uit: De Protestant.

Kart en bandig

Op het terrein van de Prot. Kerken in het grote India werken 4.877 personen, dat is 500 meer dan in 1951. Haast alle kerken zijn er nu autonoom, d.w.z. hebben de leiding in eigen hand gekregen. Het aantal inheemse zendingsarbeiders is 4.985. De Prot. Kerken hebben er 266 ziekenhuizen; 49 melaatsen kolonies; 43 theologische en bijbelscholen en 2.107 inrichtingen van andere aard. Er verschijnen 234 periodieken in 20 Indische talen. De H. Schrift is verkrijgbaar in haar geheel of in gedeelten in 102 van de 145 talen en dialecten van India en Pakistan.

Volgens een berichtje in Kerknieuws heeft de Kerkeraad van de Ger. Kerk van Bussum de Part. Synode van Noord

Holland verzocht er bij de Generale Synode op aan te dringen het besluit te nemen, dat de premie voor de nieuwe ouderdomsvoorziening niet door de predikanten maar door de ouderlingen betaald worde. — Hoe denken de Baptisten-ouderlingen daarover?

L.

Correctie

In het artikel over Spurgeon zijn enkele fouten binnengeslopen.

De meest storende fout staat onder het hoofdje „Schapendieven”. Daar dient U te lezen:

„Het gaat bij de evangelisatie meer om de uitbreiding van het Rijk van God, dan om de uitbreiding van het eigen gezin”.

Wf.

Verantwoording

De herfstmaand bracht de volgende giften en collecten in het Unie-bureau:

1. voor de E.C.U.: Hengelo f 62.87; Drachten f 30.—; Apeldoorn f 16.—; Leeuwarden f 102.—; N. Weerdinge f 28.30; R'dam-C f 53.—; Pernis f 19.12; Ter-Apel f 32.—; Arnhem f 21.39; Noordbergum f 38.35; Harlingen f 53.98; Eindhoven f 44.70; R'dam-Z f 53.71; Sneek f 234.17; A. H. te L. f 12.50; Zr D. v. d. V. te L. f 2.50.
  2. voor Oostenrijk: Zandbulten en Dokkum f 15.52; Groningen-Z f 25.—; R'dam-C f 10.—; Delfzijl f 45.36; Noordbergum f 39.67; Foxhol f 4.13; Groningen-N f 40.09; N. Weerdinge f 15.—; Ter-Apel f 10.—; Haulerwijk f 11.90; N. Pekela f 20.—; Ensche f 29.90; Sneek f 31.57; A. D. te O. B. f 1.—; D. S. te G. f 2.75.
  3. voor Jubileum Ev.fonds („Uw hand aan de ploeg"): Zr C. L. v. D.—L. te D. H. f 10.—; L. A. te A. f 10.—; J. T. te Y. f 20.—; Utrecht f 12.50; Leiden f 25.—.
  4. voor kerkbouw (10-cents-fonds): Hengelo f 125.25; C. P. te A. f 2.60; Zr H.—H. te D. f 10.— (via Ds de B.).
- Hartelijk dank, aan allen, die gaven!

Welke vrijwillige bijdragen in September ontbraken? Die voor de opleiding! Maar als onze gemeenten, daar nu het hunne in gaan doen komt het dit jaar nog best voor elkaar. En is het dankoffer van de 2de dankofferweek ten bate van de Evangelisatie in het Zuiden (Jubileum Evangelisatiefonds „Uw hand aan de ploeg") reeds overal ingezameld? We zien vol verwachting de overmaking daarvan op giro 9260 tegemoet!

De Unie-adm.,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie, Arnhem.
Giro 1504 ten name van de Bouw-Stichting, Arnhem.

Leestafel

Van de firma Jan Haan N.V. te Groningen ontvingen wij:

EEN EILAND WORDT VEROVERD door M. C. Capelle. 88 blz. geb. f 1.40, leeftijd vanaf 10 jaar voor jongens en meisjes.

Een waar gebeurd zendingsverhaal. Het eiland Soemba wordt door het Evangelie veroverd. Een zendingsrechtspaar gaat naar dit eiland en werkt daar onder de koppensnellers en rovers. De grote moeilijkheden en de verrassende uitreddingen die zij meemaakt worden in dit boek verteld. Dit mooie zendingsboek is waard om gelezen te worden, zowel door kinderen als groten.

G. Br.

DE LEGE PLAATS, roman door Annie Oosterbroek—Dutschun. Uitgave J. H. Kok N.V., Kampen. Prijs geb. f 2.95, 144 blz.

HET LEVEN BEGON OPNIEUW, van dezelfde schrijfster, eveneens uitgegeven bij J. H. Kok N.V., Kampen. 178 blz.

Graag wijd ik aan beide boeken één gemeenschappelijke bespreking, niet alleen omdat ze beide van dezelfde schrijfster zijn, maar veelmeer omdat in beide romans de problemen waarom het gaat, verwant zijn.

In „De lege plaats" wordt gehandeld over een domineesdochter die in aanraking komt met een heer (mijnheer Harry), die op één dag door een auto-ongeluk vrouw en kinderen verloren heeft, en wiens leven daardoor volkomen (ook godsdienstig) ontwricht is. Is het mogelijk, na al het gebeurde en innerlijk diepsmartelijk doorleefde, dat nu een ander (de domineesdochter) de plaats van zijn overleden vrouw zal kunnen innemen? En zal dat ontwrichte leven inderdaad weer een nieuwe ontplooiing kunnen beleven?

In „Het leven begon opnieuw" is er een boerenzoon, die in Indonesie een (misplaatste) liefde gehad heeft met Sonja, maar die ontdekte dat hij alleen maar gebruikt werd door de beminde. Sonja blijkt achteraf een ontaarde vrouw te zijn en een diep lidteken blijft in zijn leven achter dat maakt dat hij zich voortaan ver van het vrouwelijk geslacht verwijderd houdt. Tot Riek in zijn leven komt, onontkoombaar. En dan is daar meteen weer het vorengenoemde probleem: is het mogelijk, na al het doorleefde, dat nu een ander de plaats van Sonja in zijn leven kan innemen? Zullen de oude herinneringen zich niet telkens weer tussen hem en zijn Riek plaatsen?

Beide boeken laten zich vlot lezen en houden de aandacht gespannen. Overigens heb ik wel het gevoel dat het eerste boek iets teveel geconstrueerd is, en te weinig gegroeid, een gebrek waaraan de tweede roman minder mank gaat.

Van harte beveel ik deze beide goed-christelijke boeken bij de lezers aan.

Wf.

HET GEHEIM DER EEUWEN, door J. A. Hendriks. Uitgave van J. H. Kok N.V., Kampen. Prijs geb. f 9.75, 495 blz.

Dit mooie, forse, keurig gebonden boekwerk is geschreven door een arts, die zich met grote ernst en ijver op de studie van de Bijbel geworpen heeft en daarna is gaan zoeken naar een weg om de resultaten van zijn studie ook voor anderen genietbaar te maken. In het „Ten Geleide" lezen we dat dit boek een wegwijzer naar de Bijbel wil zijn, Bijbelstudie wil bevorderen en Bijbelkennis wil vermeerderen. Op deze kwaliteiten hebben we het boek getoetst en het wil ons voorkomen, dat het op uitnemende wijze aan dit doel zal kunnen beantwoorden. De schrijver neemt zijn lezers mee de hele Bijbel door en leidt hen op prettige wijze in in de Bijbelse lectuur. Tekeningen en fotomateriaal bewijzen daarbij bovendien nog nuttige diensten.

Zowel jongere als oudere lezers zullen dit boek met vrucht kunnen lezen.

Een van de deugden van het boek is, dat het niet alleen de historische stof verwerkt, maar ook b.v. de brieven van Paulus, ja zelfs het laatste Bijbelboek onder de loupe neemt en het meest essentiële aan de lezer voorzet.

Hartelijk aanbevolen.

Wf.

Zondagsschool conferentie

op 22 October 1955, des namiddags 4 uur in de Baptisten Kerk te Valthermond.
Leider Ds J. Ketelaar.

Theedrinken

Opening

Zang Valthermond

Vertelling: „De gelijkenis van de wijze en dwaze maagden" door A. Raadsveld voor een groepje zondagsschoolkinderen

Declamatie Nieuw Weerdinge

Bespreking van de vertelling

Vorming bibliotheekje, toegelicht door de secretaresse

Pauze

Een kwartiertje zingen van koren Filmpjes, te vertonen door J. Wenhaupt met Delitha-toestel: 1 Het Joodse leven van de wieg tot het graf; 2 Albert Schweitzer;

Bidstond

Sluiting.

In de pauze koffie en collecte.

Wilt U de conferentie voorbereiden in Uw gebed?

N.B. De afdelingen die de contributie over 1955 nog niet hebben voldaan, worden verzocht deze tijdens de conferentie aan de penningmeester af te dragen.

De Ned. Zondagsschool Vereniging hoopt op 19 November a.s. een Regionale vergadering te houden in het dorp Emmen (Paviljoen Noorder Dierenpark). Houdt U vrij voor deze vergadering en geeft U op bij het Hoofdkantoor te Amsterdam. (Zie Kind en Zondag.)

Namens het bestuur,
G. v. Veen, secretaresse.

Advertentiën

Samenwoning gezocht

door heer op leeftijd, in bezit van een vrijstaand huis in een mooie omgeving. Brieven aan de heer C. Veer, Achterweg 16, Bergen (N.H.)

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds H. van der Werf, Nijkampenweg 189, Emmen - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.h.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het loopt af met de zonde

Een ieder, die in Hem blijft, zondigt niet; een ieder, die zondigt, heeft Hem niet gezien en heeft Hem niet gekend.

I Joh. 3 : 6.

Een woord als dit leest men niet gemakkelijk. Het blijft haken en hinderen. Het is gespeend aan alle soepelheid, er ligt geen tegemoetkoming in, geen „begrip” voor de situatie, waarin zich de christen bevindt.

Het is zo echt een Johanneïsch woord. Steeds beweegt deze Apostel zich tussen uitersten; het is bij hem steeds zulk een onafkoombaar of — of. De weg van het „gulden midden” is de zijne niet. Elke bevestigende uitspraak wordt gevolgd door een, het tegendeel ontkenende. Scherp ziet en tekent hij de fronten. Het goede is bij hem volstrekt goed, het verwerpelijke volstrekt verwerpelijk. Hij kent geen schemerdonker, geen „derde” weg. Wie niet op het smalle pad gaat, bevindt zich op de brede weg, wie Gods kind niet is, behoort de duivel toe.

„Johannes” te lezen kan zeer verhelderend en zeer gezegend werken, mits men hem maar leest met schoon gewassen ogen.

Men lette op de algemene geldigheid, die Johannes aan zijn uitspraak toekent, opdat men geheel in de ban van zijn woord kome: een ieder, die in Hem blijft... en: een ieder, die zondigt.... Geen christen kan dit woord laten passeren, als gold het hem niet of als

gold het hem minder. Het arresteert een ieder, die op de christennaam aanspraak maakt en fouilleert hem. De test is deze: hoe staat het tussen u en de zonde?

Er is een afwijzende en er is een aanvaardende houding tegenover haar mogelijk. Men kan tegenover haar staan en haar onderdanig leven.

Johannes' woord klinkt hard; het valt in onze oren als een oordeel, waaronder we bezwijken. We deinzen terug en zouden deuren en vensters willen sluiten ter zelfbescherming. Is dit een blij bericht? is dit goede tijding? is hier lokkende liefde, die wil opbeuren en het hart versterken?

Inderdaad!

Johannes werpt een heerlijk licht over het leven van Gods kinderen hier en nu! Het brengt het ontrust gemoed tot volle vrede; het heft de teneergebogenen op tot in de hemel. Wie het verstaat, jubelt!

O, welk een vreugde, een kind van God te zijn!

Johannes helpt hier Gods kinderen heen over wat hen zo benauwen en neerdrücken kan: het voorhanden zijn van zonde in hun leven. De wedergeboorte bracht vrede én onrust in hun leven. Ze verwekte een spanning, die zo zwaar te dragen is en toch moet worden aanvaard en verdragen. —

Wie haar zoekt te ontkomen of te verminderen door de gedachte voet te geven: ik heb geen zonde, doet zijn ziel slechts schade en vervreemdt van God. (1 : 8).

Iets anders moet gebeuren.

Gods kind moet de rijkdom der genade, hem bewezen, gaan verstaan. Het moet begeren dat hem het heilgeheim steeds vollediger ontsloten worde. Wie „met alle heiligen zoekt te onderkennen, te doorgronden, welke de hoogte en diepte en langte en breedte van de liefde van God is, „komt er in” en

Copie voor De Christen van 4 November dient uiterlijk Donderdag 27 October in mijn bezit te zijn.

E.R.

springt op van vreugde en nimmer sterft het lied der aanbidding op zijn lippen.

Geen aansporing tot een vrome wandel wordt hier gegeven; geen opwekking tot een heftige inspanning en bange geestelijke worsteling, waarbij niet minder dan de zaligheid op het spel zou staan. Neen! de Evangeliebazuin wordt hier geblazen: *het loopt af met de zonde.*

Twijfel daaraan nimmer!

Wat ge ook ontdekt in uw ziel aan boze wortels en bittere gevoelens, wat uw leven ook vertone aan sporen van het verderf, dat de eerste Adam over u bracht — het gaat voorbij! De ondergang der zonde staat vast voor u, in wiens leven de Overwinnaar intocht hield. Wie uit God geboren is — men zal hem daaraan kennen, dat Hij geen zondaar blijft. Aan de overgangstoestand, waarin hij zich nog bevindt — (en die de eigenlijke nood van zijn leven uitmaakt) komt een einde — een zalig einde! De Overwinnaar van de zonde is sterker dan de verwekker van de zonde. Christus overwon! Hij doet de zonde teniet dáár, waar hij heerschappij uitoefent.

Deze redder en Overwinnaar is niet een verre Kracht, een Koning boven wolken tronende, maar de Bewoner van het binnenste van alle Gods kinderen. Er kwam een „Zaad”, een nieuw levensbegin in hen: het begin van een leven van nieuwe orde en waarde. De kiemkracht van dat „Zaad” is overmachtig. Het in dat „Zaad” verborgen leven breekt zich onweerstaanbaar baan ten

koste van het eerste leven, waarin zonde bepalend is.

Een ieder, die in Hem blijft, zondigt niet dóór.

Duidelijker: een ieder, die in Hem blijft, blijft niet in de zonde. Een ieder, die in Christus blijft, die de Heilige Geest, dat goddelijk Zaad, in zich houdt blijft geen zondaar.

Is dat vooruitzicht niet zielsverkwikkend?

Is er een belofte denkbaar, kostelijker dan deze?

Is er begeerlijker vertroosting?

Blijft in Christus — anders niet — en de zonde moet u loslaten. Ze heeft bij Gods kind haar tijd gehad.

Dat staat voor eeuwig vast.

Nu nog: een zondaar — een verlost. Maar straks: geen zondaar meer!

Verheug u in God, uw Zaligmaker!

L.

Bij de Russen In het jaar 1953 werden 12.000 zielen toegedaan tot de gemeenten der Evangelie Baptistengemeenten in Rusland. De kandidaten krijgen een jaar wachttijd: een „proeftijd”. Beneden de 18 jaar mogen geen leden worden aangenomen. Ze erkennen geen andere doop dan die door onderdompeling is bediend. Dogmatisch oftewel leestellig bekeken zijn ze fundamentalisten. Het is de geest der eerste (Apostolische) gemeenten — die onder hen werkt en hen een brandende ijver voor Christus inblaast en eenvoudig doet zijn in geloofsopvatting en gemeentelijk samenleven. In heel de Unie, die de gemeenten in gans het uitgestrekte Rusland (Europees en Aziatisch) omvat, wordt de eerste Zondag van elke maand het Avondmaal gevierd. De Raad der gemeente wordt gevormd door drie personen: de Voorganger, de secretaris en een ander gemeentelid. Belangrijke zaken worden voor de gemeentevergadering gebracht. Aan zulken, die de gave er voor hebben ontvangen, wordt toegestaan de gemeenten door prediking te dienen. Financieel zorgen de gemeenten voor zichzelf. Zij ontvangen uit geen andere bron giften. Vijf maal per jaar wordt in elke gemeente een collecte gehouden ten behoeve van de Unie. Dit geld is o.a. nodig voor het voorgenomen drukken van bijbels en liederboeken. Zij hebben reeds contact met baptisten in andere landen der wereld

doch. hopen dit te verstevigen en uit te breiden. Van tijd tot tijd worden in alle gemeenten preken gehouden, die handelen over vrede, vriendschap en broederschap tussen de volken en steeds wordt er vurig gebeden voor de vrede op het rond der aarde. Zij doen een krachtig beroep op alle christenen met hen de „koude oorlog” te veroordelen opdat hij niet oversla in een bloedige oorlog, en met hen te veroordelen de bewapeningswedloop en het verwaardigen en gebruik van de wapens voor massaslachting.

Russisch De Russische geloofsgenoten **Offensief** werken niet van geval tot geval, maar hebben hun plan. Voor de naaste toekomst ziet dat er zo uit:

Grotere ijver in het winnen van andere levens voor Christus.

Meer diepte in het geestelijke onderricht der gelovigen.

Meer van de geest van de eerste christengemeenten in het leven en de werkzaamheden van onze gemeenten.

Groter aandeel in de zaak van de verdediging van de vrede heel de wereld door.

Senioren Ook in de Russische gepredikanten meenten blijkt men zo iets te bezitten als Superintendents, d.w.z. opzichthouders. We wisten dat de Engelse gemeenten deze instelling kenden en eveneens de Zweedse, maar nu blijkt men dit instituut in Rusland ook te hebben ingevoerd. Wanneer deze mannen een raadgevende stem hebben en door de gemeenten vrijwillig gekozen zijn, met behoud van eigen zelfstandigheid, dan kon dit instituut wel eens „in een behoefte voorzien” en zegenrijk werken. We houden de weg tussen de gemeenten op aarde en haar hemels Hoofd graag vrij, zowel van superintendents als van bisschoppen en pausen en commissies, maar overleggen graag met mannen en vrouwen wier oor meer gescherpt is dan het onze om de stem des Geestes op te vangen en wier ogen sterker door de Geest van God verlicht zijn dan onze ogen om ons tot gidsen te zijn op de weg, die wij te gaan hebben.

Maar .... tenslotte zal zelfs het woord van engelen door de gemeente getoetst worden aan de haar toevertrouwde Boodschap! Zij draagt haar verantwoordelijkheid niet aan wie ook over.

Dus: hoe denkt u over het instituut van superintendents?

Allen kinderen Gods? In het Oecumenisch gesprek wordt nogal eens de bewering gehoord „dat we toch allen kinderen Gods zijn”. Dit moet dan dienen als versterking van de drang naar eenheid. Hoe onvriendelijk sommigen dat van ons ook mogen vinden, zo

mennen wij dat toch te moeten weerspreken. Het moge passen in een christelijk humanisme, maar de gedachte is niet schriftuurlijk. Johannes ziet onder de mensen kinderen Gods en kinderen des duivels (I Joh. 3.) De Here Jezus spreekt evenzo, en in Zijn school heeft Johannes deze kijk op de mensen wel geleerd. Wanneer Lukas Adam de „zoon van God noemt” dan is dat toch wel in andere betekenis dan die het Nieuwe Test. aan het kindschap Gods hecht. Nw. Testamentisch kindschap veronderstelt de wedergeboorte, die de bijzondere gave en vrucht van Christus dood en opstanding is.

Zo leren ons Jezus' Bodem en aan hun onderricht onderwerpen wij ons. Wij geloven dat de Heer door hen tot ons spreekt en we werpen de gedachte verre van ons, dat wij ons kritisch boven hun onderricht zouden mogen plaatsen en anders leren dan zij doen. Hun woord, in de Schrift vervat, heeft gezag voor ons. Wie het Schriftgetuigenis anders opvat staat niet op de bodem, waarop voor ons gedachtenwisseling mogelijk is. Wij begeren de eenheid naar de Heilige Schrift, en deze kan nooit worden verworven (en wordt door ons niet begeerd) ten koste van het gezag der Heilige Schrift.

Bestrijding Het Communisme, zo **Communisme** als dat in Rusland en Oost-Europa gestalte heeft aangenomen, behoort de West-Europese mens niet. Het is zijn dictatuur-karakter en zijn anti-godsdiensstige activiteit, die ons tegenstaan. Wij verkiezen de vrijheid. — Nu is de bodem alhier minder geschikt gebleken voor de communistische zaadkorrels: de grond was hier niet arm genoeg en de atmosfeer te veel met vrijheidsidealen vervuld. „Het Communisme” merkte iemand op, is een boos ding, maar het is niet de wortel van alle kwaad. Die zit dieper. Daarom lijkt ons die zendeling uit China gelijk te hebben, die schreef:

„Het communisme kan alleen worden overwonnen door een geestelijker, offervaardiger en moediger Christendom, dat zijn boodschap uitdraagt onder niet-christenen in (de vorm van) een christelijk gemeenschapsleven. Een bange Kerk met een bloot anti-communistische boodschap is niet het rechte antwoord. Wat nodig is, is een dapper Apostolisch Christendom, vol van de Heilige Geest en geloof, hetwelk voorwaarts schrijdt en een reproductie laat zien van de Handelingen der Apostelen.”

L.

Een spaarzaam gebruik verhoogt het genot

Zand en zaad

Nietwaar, dit is zo het praathoeke van ons degelijk weekblad. Andere broeders zorgen voor kerkelijk nieuws en voor uw onderwijzing en voor beschouwingen van geestelijke aard. Hier mogen we even verpozen. Tussen de vorstelijke gangen van het wekelijks diner even tijd voor een onderonsje.

We hebben danig in de mist gezeten. Heeft niet een onzer grote dichters dit land bezongen als een land van mist en mest en modder? Van alle drie is de mist de ergste vijand van de mens, die gevend is met snelheden van tussen 50 en 150 kilometer per uur over asfalt of beton voort te stormen.

We zaten in de mist. Die russische reis heeft naweeën. Men pure uit het navolgende geen verstoelen verzoek om meer spreekbeurten — het is nu wel goed —, maar die 6000.000 meter lange reis heeft al enige reisjes tengevolge gehad. Zelfs Beilen hakte in mijn tijd.

Er waren mistbanken toen we heenreden. Maar wat geef je om zo'n bankje. Toen we laat in de avond teruggingen waren de banken oceanen geworden en dreeven we zoekend en tastend in de wolken, die de aarde in elk geval van Beilen tot Hengelo bedekten. Zijn we nog op de weg? Pas op, je gaat bijna die mooi geknipte haag door. Een rood lampje voor je, op vijf meter afstand. Een legenligger komt als een monster oploemen. Gelukkig dat er hier en daar in de bochten katekopen liggen. Ik ben bang, dat dat niet de juiste naam is voor die gloeiende glazen ogen, maar we hebben ze deze keer geprezen. En die witte paaltjes zijn ook prachtig langs de weg, als je tenminste aan de goeie kant zit. Nee, dat zaten we wel.

Ja, dat klinkt nu wel allemaal vermakelijk, maar ik geef het u te doen. En maar staren. En diep respect voor de jongens met de zware trailers, die bij nacht en ontij uw goederen vervoeren.

Het is erg als je niet vooruit kunt zien. O, nu schakelt de schrijver over op diepzinnige beschouwingen en weten we eigenlijk de rest wel. Nu zal hij zeggen: we leven in de mist, kunnen niet vooruit zien en moeten maar wat in convooi gaan varen. Inderdaad. Het bevreemdende aan de hele affaire is, dat we allemaal tamelijk onbevreesd en met vaart de dag van morgen tegemoet rijden. We leven alsof ons echt niets kan gebeuren. We springen met de tijd om alsof we een eeuwigheid te leven hebben. We investeren ons geld in verschrikkelijk tijdige dingen. We smijten met ons leven alsof we van onszelf zijn. Bij dat alles kunnen we nog geen neuslengte vooruit zien. Dit kan mijn laatste stukje zijn dat ik zit te typen en uw laatste dat u zult lezen. Niet zo somber zegt u. Goed, maar ook niet zo wild rijden alsof u

precies weet wat er achter de bocht van het volgend uur ligt. Predik ik de bedachtzaamheid, de voorzichtigheid? Och, dat klinkt zo oud en vorig-eeuws. Misschien moesten we het woord verantwoordelijkheid liever gebruiken.

Je kunt in de mist heel wat brokken maken. Bij jezelf en bij anderen. Dat is met het vreemde leven zelf al niet anders. Nu zal wel niemand zonder kleerscheuren de lange tocht van het leven volbrengen, maar we zijn wel ver heen als we onszelf de kleren van het lijf rukken. Dat doet je haast denken aan die bezetene. Als u nu iemand in de mist onverantwoordelijk ziet rijden, weet ik, dat u zegt, dat die man „gek" is. Maar leven wij soms niet zo? Is u zonder strafpunten? Zeker niet.

Om op die nachtelijke, mistige reis terug te komen, we zijn gelukkig zonder ongelukken thuis gekomen. Dat komt niet ieder. Er lag een motorrijder aan de kant van de weg, die ze juist inpakten en in een ziekenwagen inlaadden. „Die krijgen vanavond ook geen mooie boodschap thuis." Opeens denk ik aan de woorden, die Timotheus las: omdat sommigen dit hebben verworpen, heeft hun geloof schipbreuk geleden. Of er nu verband tussen mist en schipbreuk ligt? Och, je gedachten springen soms dwars

door alles heen en toch, dan heeft het ook nog soms met elkaar te maken. De een vaart op de weg, de ander op het water. Maar gevaren wordt er. Al maar verder, al maar verder. Pas op de olie-vlekken, let op de zandbanken. Het is niet zo gemakkelijk om in de mist thuis te komen.

Tenslotte: sommigen rijden inderdaad in convooi. Dat wil zeggen, dat ze bijelkaar blijven. Alleen die voorop gaat heeft het het moeilijkst, de anderen koersen op zijn achterlicht. Je zou haast aan de gemeente denken, waar de een de ander vasthoudt. Moge het zo zijn. Er is mist genoeg om bijelkaar te blijven, afgezien van het positieve dat ons bindt. Herinnert u zich nog De Zaaier van enige jaren geleden? Ik zat toen in Friesland en was met een groot aantal arbeiders in een bus op weg naar Leeuwarden. De mist was zo dicht als een wollen deken. We kwamen veilig over. Een van de arbeiders liep naar de cabine van de bestuurder en zei: Jo wudde bedankt! Je werd er even koud van, en het klonk toch zo natuurlijk.

Komen wij straks veilig over, dan zullen wij hetzelfde tegen de Heer zeggen. Wij hadden het niet geklaard.

HUIZINGA.

Spurgeon, de grote zielenwinnaar over *Evangelisatie*

III

Hindernissen

Duizenden mensen zijn door de arbeid van Spurgeon tot Christus geleid. Andere duizenden echter die onder zijn gehoor kwamen, hebben zijn dringende oproep om het leven aan Christus te wijden, naast zich neergelegd.

Hoe goed weet Spurgeon, door al zijn ervaringen wijs geworden, te spreken over de verschillende hindernissen die men ondervindt bij de prediking van het Evangelie, en die doorgaans van zeer ernstige aard zijn.

Wanneer we nog eens overlezen, wat hij daarover schrijft, moeten we constateren, dat het ook thans nog dezelfde zaken zijn, die mensen verhinderen tot Christus te komen.

Geen interesse

Allereerst zijn er die mensen, die zich in het geheel niet bekommeren om de grote dingen van het Koninkrijk van God. Het lijkt, of ze overal overheen leven; of ze geen problemen hebben. Vragen over de zin van het leven, over de reali-

teit van het sterven en nog meer van deze ernstige zaken, komen schijnbaar niet in hen op. Ze vinden het geloof en de prediking dienaangaande zo onbelangrijk, dat ze er niet eens tegenop komen, geen enkel verweer opbrengen, maar deze dingen met een schouderophalen afdoen.

Misschien moet het leven zelf, lijden, problemen, hen eerst wakker schudden, voor ze aanspreekbaar worden.

Het kan niet waar zijn....

Verder zijn daar mensen, die zeggen dat alles wat gepredikt wordt aangaande Christus en Zijn verzoenend kruislijden, aangaande het kindschap Gods, de bemoeienis van de grote God met een enkele mens, de belofte van een eeuwig leven, enz., niet waar kan zijn.

Spurgeon zegt, niet te geloven, dat men dit ongeloof kan overwinnen door argumenten. Slechts in heel zeldzame gevallen zal men hier succes mee hebben, dat lijkt dan tenminste zo. Het grote argument, dat ongelovige mensen werkelijk overtuigt van de waarachtigheid en

de realiteit van het geloof, is een heilig leven van dienende liefde, waarin de helende en stimulerende krachten van het Godsrijk openbaar worden.

Spurgeon vindt het zelfs gevaarlijk om in een openbare prediking tot in de finesses de argumenten van ongelovigen uit te stallen, om ze daarna te bestrijden.

Heel wat simpele zielen, die nooit met deze problemen van ongelooft worstelden, en die niet in staat zijn dergelijke uiteenzettingen te doorgronden, zullen op deze wijze geïnfecteerd worden door allerlei kiemen van ongelooft! Het Koninkrijk van God is niet gelegen in woorden, in menselijke argumenten, in een knappe apologie, maar in kracht, in een levende, sterke overtuiging, die zich in het leven van de gelovige zielenwinnaar telkens weer in daden van liefde en geloof omzet en zich zo bijna onweerstaanbaar opdringt aan anderen.

Morgen....

Een andere hindernis is de neiging van „aangeschoten zielen” om morgen de beslissing te nemen. Velen willen op dezelfde wijze aan de greep van het Evangelie ontkomen als Felix het deed toen Paulus hem bij de kraag had: „Ga ditmaal heen, bij een betere gelegenheid zal ik U wel weer laten roepen”. Een mens die zo reageert, leeft in het grensgebied; hij schijnt slechts enkele schreden van het geloof verwijderd te zijn, en toch pareert hij alle stoten, die op zijn hart gericht zijn en vertroost de prediker met de vage toezegging, dat hij over de zaak na zal denken en t.z.t. wel beslissen zal.

Niets is volgens S. beter, dan deze mensen te plaatsen voor de noodzaak van een snelle beslissing in het „heden der genade”, daar anders morgen de duivel het zaad weer uit de akker wegpikt.

Vertwijfeling

Dan zijn er die mensen, die geen enkele hoop hebben, dat het Evangelie hen uit hun grote nood redden kan. Duizenden reageren zo op de prediking. Misschien heeft een zekere eenzijdige godsdienstige opvoeding hen tot deze inzichten gebracht, doordat hun verteld werd dat bekering alleen en uitsluitend Gods werk is, en alleen zij behouden worden, die daartoe uitverkoren zijn. Een dergelijk fatalisme, dat *lijdzaam* toeziet of het God belooft hen te redden of niet, is een grote, moeilijk te overwinnen hindernis. Alleen een duidelijke prediking van de vrije genade en van de persoonlijke verantwoordelijkheid van de mens om te antwoorden op Gods roepstem door Jezus Christus, kan hier helpen. God vraagt geen lijdzaamheid maar de activiteit van een ontvangend geloof.

Andere hindernissen

Verder noemt S. nog een verschrikkelijk lastige *eigengerechtigheid*, die meent, veel beter te zijn dan menige Christen en de Goddelijke gerechtigheid niet nodig te hebben. Hier kan men vooreerst alleen maar toeslaan met de moker van de wet. Pas als deze eigen-gerechtigheid vergruizeld is, kan het rijke, opbeurende Evangelie gebracht worden.

Liefde tot de zonde verhindert menig belangstellende luisteraar om de grote beslissende stap te doen. Van Herodes is bekend dat hij gaarne naar Johannes de Doper luisterde. Maar zijn zondige gebondenheid aan Herodias, die hij niet liefde prijs te geven, weerhield hem tot verdere stappen.

We willen het hierbij laten, hoewel Spurgeon nog niet uitgesproken is.

Veel van wat hij zegt wisten we reeds. Maar lang niet altijd wordt met deze hindernissen voldoende rekening gehouden. Wie deze punten bij de prediking of het godsdienstig gesprek met ongelovigen duidelijk voor ogen heeft, zal zeker beter in de roos kunnen schieten en meer effectief kunnen werken.

Tenslotte wordt wel duidelijk dat de prediking van het Evangelie en het winnen van zielen een werk is van de Heilige Geest. Ons door die Geest te laten gebruiken en leiden, dat is de grote opgave van de zielenwinnaar.

Wf.

Kroniek

Aan het *nieuws Bulletin van de Europese Baptisten Federatie* ontleen wij het volgende:

Het uitvoerend comité is als volgt samengesteld:

Pres. (+ vice): J. I. Zhidkov (Rusland), J. Meister (Duitsland).

Secr.: H. Cook (Engeland).

Penningm.: Sir Donald Finmore (Engeland).

Leden: Erik Rudén (Zweden), A. K. Dahl (Noorwegen), J. Norgaard (Denemarken), F. E. Huizinga (Nederland), Henri Vicent (Frankrijk), E.A. Payne en J. B. Middlebrook (Engeland).

Buitengewone leden: oud pres. F. Townley Lord.

Oud secr. Dr W. O. Lewis.

Vertegenwoordigster van 't Europ. Bapt. vrouwencomité: Miss. L. Chapple (Engeland).

Vertegenwoordiger van 't Europ. Jeugdcomité: Joël Sörenson (Zweden).

* *

Het uitvoerend comité van de Europese

Het zevende hoofdstuk

U vindt dit geschrijf kolder. We moeten serieuzer praten. Wijzen op het voorrecht met onze bladen vrij uit te mogen colporteren. Wijzen op de zegen, die de colportage voor eigen leven meebrengt. Op de zegen, die daardoor tot anderen kan komen. Ja, maar dat weet u toch ook wel. En u en ik gaan immers weer op stap straks. En dan slaan ze de deur voor de neus dicht. Of ze doen helemaal niet open. Of ze hebben hun eigen Kerstkranten al. En dan staan we daar, soms gewoon verstomd. Maar zal ons dat uit het veld slaan? En zullen we daarom thuis blijven zitten, bij de kachel? Ook nog nooit niet. We weten wat we willen en waarom we het willen en dat we het willen weten we ook. We staan tenslotte in 's Konings dienst.

H.

Baptisten Vrouwen Unie bestaat uit de dames:

Pres. Mrs. Ruth Pepper (Engeland)
Secr.-penn.: Mrs. Rachel Iversen (Noorwegen).

Leden: Miss. Schulman (Finland), Mrs. Weenink (Nederland) Mrs. F. net (Spanje).

Als buitengewoon lid: Mrs. Davey Moore (Italië).

Het is de bedoeling dat deze Unie van Bapt. vrouwen om de twee jaar bij elkaar komt. Dan is besloten 5 December als de Baptisten Vrouwengebbedsdag te reserveren. (In verband met de Sinterklaas-viering in Nederland zou misschien een andere datum later zijn Red.)

* * *

Het Baptisten Wereld Congres richtte een drievoudige oproep aan alle Baptisten over de gehele wereld:

1 Een ieder van ons probeert in het komend jaar één ziel voor Jezus Christus te winnen. Het lijkt niet veel: slechts één. Maar het is geen gemakkelijke zaak: de mensen zijn moeilijk te bewegen, er is bovendien veel verzet. Maar zo wij Gods hulp en kracht vragen, Hij zal onze pogingen zeker zegenen. En het resultaat? Na één jaar geen 20 miljoen maar 40 miljoen Baptisten.

2 Men ga corresponderen met een Baptist in een ander land. Langs deze weg weten wij dan iets van elkaar. De

secretarissen van de Unie's kunnen wel bemiddelen bij 't verkrijgen van adressen.

3 En wel 't belangrijkste: wij vragen U allen dagelijks te bidden voor onze Alliantie en al haar werk over de gehele wereld. Laten wij onszelf en elkaar er telkens weer aan herinneren dit dagelijks te doen opdat er tekenen en wonderen door de kracht van Christus gezien worden.

* * *

Korte flitsen

In 1954 werden er in de Bapt. Gemeenten te Engeland 2000 personen meer gedoopt dan in 1953.

Prins Mikasa, de broer van de keizer van Japan, is leraar aan de Christelijke Vrouwen College te Tokio.

Voor zover wij weten is Mr. Harold L. Stassen, benoemd tot de eerste minister ter bevordering van de wereldvrede, lid van de Baptisten Gemeente.

Pres. Franco vergeet telkens weer zijn belofte van 1937 om vrijheid van godsdienst te geven. Verschillende broeders uit Spanje konden geen toestemming krijgen het wereldcongres te Londen te bezoeken.

Uit Tjechoslowakije bereikte ons het bericht dat er weer een Baptisten voorganger gearresteerd is. Hij is veroordeeld tot 4 jaar gevangenschap. In 1953 werden de voorgangers veroordeeld wegens spionage voor Amerika. Zij ontvingen veroordelingen van 5 tot 18 jaar. Soms is er een gerucht, dat verschillende Baptisten bij een algemene amnestie hun vrijheid terug kregen. Maar weten doen we niets. Leest U Hebr. 13 : 3.

In Tel Aviv hadden de Baptisten zendelingen van de Zuidelijke Conventie uit U.S.A. het plan om een Baptisten centrum te openen voor de zending onder Israel. Ongeveer 2 weken voor de opening werd de zaal verwoest door de politie. Men gelooft dat de Orthodoxe rabbi's zulk een zware druk op de eigenaar van het pand hebben uitgeoefend, dat hij het contract heeft verbroken en opgezegd. De zaak is aan Israels hoogste gerechtshof voorgelegd.

G. Br.

HENGELO

Enige tijd geleden schreven wij in deze rubriek over de activiteit van de mannengroep onzer gemeente. Wij zijn blij opnieuw iets te kunnen vertellen. Zaterdag 8 Oct. vertoonde genoemde groep een speciale zendingsfilm voor de kin-

deren. 's Avonds draaide deze film voor ouderen. De daaropvolgende Zondag stond eveneens in het teken der Zending. In de avondbijeenkomst sprak Ds G. van 't Wout uit Vroomshoop. Het was zeer verheugend dat voor dit alles grote belangstelling was. De warmte hiervoor bleek uit een goede collecte. De zendingspenningmeester zal dit binnenkort wel merken. Op dezelfde Zondag was er tevens doopdienst. Twee jonge zusters werden gedoopt en reizen nu hun weg met blijdschap. Vreugde, vreugde, louter vreugde, was ons deel de hele dag.

De bovengenoemde mannengroep heeft gedurende de zomer eveneens de openlucht evangelisatie georganiseerd. Hiervoor toonde een grote schare belangstelling. Speciaal op de samenkomsten welke in het naburige Delden gehouden werden, onder eeuwenoud geboomte, waar des 's Zondags een concentratie van uitgaande mensen is, bereikten we veel vreemden.

Onze kerkdiensten worden zeer goed bezocht. De vergrote kerk is altijd geheel gevuld op Zondagmorgen. Lof zij de Heer.

S. W. Vis.

ARNHEM

Het was voor ons een vreugdevol ogenblik, toen Zondag j.l. aan de gemeente werd medegedeeld, dat Ds Bosma het beroep naar Arnhem heeft aangenomen.

Wij zijn dankbaar en blij, dat God ons Ds Bosma heeft willen geven, doch willen niet nalaten, om de gemeente Leeuwarden, waar Ds Bosma ruim 5 jaar zeer gezegend heeft mogen werken, Gods rijke zegen voor de toekomst te mogen wensen. Wij bidden en hopen, dat de gemeente Leeuwarden spoedig een voorganger zal vinden, die het werk van Ds Bosma mag voortzetten.

We kunnen niet anders, dan onze Heer en Heiland danken voor alle zegeningen, die Hij ons steeds weer schenkt. Onlangs werden weer een viertal jonge mensen door de Doop aan de gemeente toegevoegd en ook onze kerkbouw vordert in snel tempo.

Nog voor Kerstmis hopen we onze nieuwe pastorie met kosterswoning gereed te krijgen, terwijl de kerk zelf, zo God wil, begin volgend jaar in gebruik genomen kan worden.

Vol vertrouwen en dankbaar gaan we de toekomst tegemoet en bidden God, of Hij ons straks als Ds Bosma in ons midden is, Zijn onmisbare zegen wil geven.

J. P. V., secr.

LEIDEN

Donderdagavond 22 September is voor de gemeente Leiden een onvergetelijke avond geworden. Drie jonge mensen, 1 zuster en 2 broeders, hebben in gehoor-

UW HAND AAN DE PLOEG!

Optimisme

Optimisten zijn in de regel prettige mensen. In gevallen waar de pessimist voor een muur staat, ziet de optimist nog een gaatje om door te kruipen. Het woord optimist is afgeleid van het Latijnse woord optimus, dat de overtreffende trap van goed is, dus best. Men wil met optimisten aanduiden mensen die aan alles een lichtzijde zien, van alles het beste denken. De tegenpool of de pessimist is hij die vooruit altijd bezwaren ziet en eerst denkt aan de kans op mislukking. De optimist gaat er bij voorbaat van uit dat hij slagen zal. En hoewel sommige optimisten in de realiteit wel eens bedrogen uitkomen, is deze goede kijk op de dingen toch geen fantasie, maar iets reëls. In elk geval geen schijnvertoning.

Zo willen wij ook onze actie zien. Wij zijn optimisten ten aanzien van het grote werk dat ons in het Zuiden wacht. Wij geloven in een prachtig jubileum geschenk op onze jubileum viering in 1956. Wij geloven in een ongedacht fonds voor krachtige aanpak van de evangelisatie in het Zuiden. Daarom geloven wij ook dat alle gemeenten weer zullen meedoen aan de dankofferweek. Wij geloven in u die niet achter wilt blijven en u door Christus' liefde gedrongen weet. Wij geloven in Hem die alles zal bewerken en harten bewegen zal te geven naar vermoegen. Geloof en optimisme zijn onafscheidelijk aan elkaar verbonden.

Jubileum
evangelisatie fonds.

zaamheid aan Gods Woord zich laten dopen. Daar onze Gemeente nog niet over een doopvont beschikt was de Haagse Gemeente zo vriendelijk, ons hun kerkzaal voor deze Leidse doopdienst af te

staan waarvoor wij de Haagse Gemeente ook van deze plaats nogmaals hartelijk dank zeggen. Zo waren wij dan met vele broeders en zusters naar Den Haag getrokken.

Onze Voorganger br H. Schouten Jr bepaalde ons deze avond bij een gedeelte van het boek Ruth n.l 1 : 6—18. De Voorganger stond in het bijzonder stil bij de beslissing die Ruth nam om met haar schoonmoeder Naomi mee te gaan en sprak in overdrachtelijke zin ook over de beslissing die onze zuster en broeders genomen hebben om zich te laten dopen en over de beslissingen die wij als Zijn kinderen in het leven met Christus moeten nemen, dat wij ziende op onze Heiland steeds de goede beslissingen in ons leven nemen door het geloof.

Nadat onze zuster en broeders uit het watergraf verzezen waren hadden wij nog een heerlijke getuigenisdienst waarin velen er zich over uitspraken welk een heerlijk leven het met de Heiland is. Ook het zangkoor uit Leiden verleende deze avond met haar lied medewerking aan deze zo rijk gezegende avond en met blijdschap keerden wij naar Leiden terug. Maar nog was dit feest niet afgelopen, want Zondag 25 September werden onze zuster en broeders in de Gemeente welkom geheten, nu in ons eigen gebouw. Onze Voorganger heette onze zuster en broeders ieder persoonlijk welkom en sprak hen toe naar aanleiding van de tekst die zij met hun doop ontvangen hadden, waarna zij met handoplegging door de twee ouderlingen br H. Schouten Sr. en br P. Zaalberg en de diaken br S. v. d. Vlist opgedragen werden in het gebed. Hierna bepaalde de Voorganger ons bij de plaats die wij in de Gemeente moeten innemen n.l. de band van broeder en zuster. Wij zijn een groot gezin met elkander en hebben de taak op elkander acht te geven in blijde en droeve dingen en niet als een eenling in de Gemeente te staan.

Geliefde broeders en zusters in Nederland en daar buiten, hier was een bericht uit Leiden. De Heer zegent ons rijkelijk en vraagt U allen ook de Gemeente Leiden in uw gebeden te willen gedenken, opdat wij allen, u in uw plaats en wij in Leiden door mogen gaan het volle rijke evangelie te verspreiden zodat nog velen mogen toe gebracht worden bij de Gemeente van onze Heer Jezus Christus. Laten wij doordrongen zijn van onze taak. Die taak is voor elkander te bidden en een getuige te zijn van Hem die ons kocht met Zijn bloed en Zijn Gemeente thuis zal halen in de eeuwige heerlijkheid.

M. v. d. BERG Jr.

ROTTERDAM—CENTRUM

Onze Gemeente heeft lange tijd niets van zich laten horen. Dit betekent niet, dat we rustig zijn ingeslapen.

Op Zondag 2 October hielden we onze

vijfde doopdienst van dit jaar, met een totaal van tien doopcandidaten. Wij geloven dat dit aantal in de naaste toekomst nog vermeerderen zal.

Dankbaar zijn we voor de goede opkomst die onze Zondagsdiensten kenmerken.

Het openluchtwerk mocht zich deze zomer in een grote belangstelling verheugen. We hadden het voorrecht een plaats te bemachtigen vlak in de buurt van de E 55, in het Centrum van de stad.

Het winterwerk werd ingezet met een Drie-daagse Conferentie waarvoor goede belangstelling bestond. Op de eerste avond sprak Ds R. Reiling van Rotterdam Zuid, terwijl de twee andere avonden Ds F. E. Huizinga van Hengelo de spreker was. Deze sprak op onze tweede avond over zijn reis naar Rusland.

Erkentelijk zijn we voor de medewerking van de zangkoren van de Zustergemeenten Schiedam en Rotterdam—Z. Ook het eigen koor verleende medewerking.

Tot ondersteuning van het werk naar buiten werd begin gemaakt met de oprichting van een koperkwartet. De eerste instrumenten werden reeds aangeschaft.

Evenals vorig jaar zullen in Overschie weer Evangelisatiediensten worden gehouden, terwijl er voor November weer een Drie-daagse Conferentie op het programma staat.

Met Gods hulp en onder leiding van onze Voorganger Ds H. D. Hooghwinkel, willen we het grote arbeidsveld dat ons is toevertrouwd intensief bewerken.

A. VISSCHER.

Ons Baptistisch geloof

door Dr HERBERT GEZORK

Dit onderwerp werd op 't Bapt. Wereld Congres te Londen ingeleid door Dr H. Gezork, president van het theol. Seminarie der Baptisten te Andover - Newton.

Daar deze toespraak als één der hoogtepunten van het congres beschouwd wordt, hebben wij hem voor U vertaald.

G. Br.

Ik geloof, dat God ons Baptisten bepaalde belangrijke waarheden heeft toevertrouwd. En wij zouden deze waarheden ontrouw zijn, zo wij niet door woord en daad als enkeling en als gemeenschap hiervan zouden getuigen.

Een van deze historische Baptistische overtuigingen is

a de autoriteit van de Bijbel

als een geloofwaardige en algenoegzame regel voor geloof en leven. In de bijna 2000 jaar lange geschiedenis van het Christendom zijn er telkens richtingen geweest, die de Bijbel uit haar centrale positie als de autoriteit wilden trekken om haar een meer ondergeschikte plaats te geven. Men heeft een veel zwaarder accent aan de traditie gegeven. Versterkt door macht en indrukwekkende kerkelijke systemen hebben zich verschillende soorten tradities kunnen ontwikkelen. Maar hoe verder zij zich van de Bron verwijderden, n.l. van de Nieuw Testamentische Gemeente, hoe minder zij nog op deze Gemeente geleken.

In de moderne wereld, waar de menselijke geest aangebeden wordt, werd het verstand tot scheidsrechter over recht-onrecht en waarheid-leugen benoemd. En dit niet alleen in het dagelijks leven maar eveneens op 't gebied van godsdienst en geloof. In plaats van de aanbidding van God kwam de aanbidding

van het verstand. Maar wij hebben in onze tijd verschrikkelijke voorbeelden ontvangen: hoe gemakkelijk het menselijk intellect ten prooi wordt aan onberekenbare machten, hoe gemakkelijk het verstand zich onderwerpt aan boze dodelijke machten. Het goede, wat dan nog uit deze tragische ontwikkeling voortkwam, is wel het diep geschokte geloof van de moderne mens aan zijn eigen verstand. Daarom is er in onze tijd een grote honger naar autoriteit. Een autoriteit, die niet steunt op traditie of verstand, maar die gefundeerd is op de eeuwige onveranderlijke waarheid. Deze waarheid vinden wij in Christus. En de boodschap van deze Christus vinden wij in de Bijbel, zowel in het Oude als in het Nw. Testament. Daarom nemen wij Baptisten de oproep van andere Bijbelse leraars (b.v. de profeten) over: „terug tot de bronnen”. Het is mijn overtuiging hoe dichter wij weer bij de bron van ons geloof komen, hoe nader wij ook weer tot elkaar komen.

Als wij nu deze grote Baptistische overtuiging weer geheel laten opleven en de Heilige Schrift als onze autoriteit voor geloof en leven aanvaarden, laten wij dan ook oppassen voor het gevaar, dat ons begrijpen en onze uitleggingen van de Heilige Schrift geen starre en onvruchtbare dogma's mogen worden. We moeten niet vergeten, dat ons verstaan van de openbaring van Christus steeds dieper en groter zal worden.

Daarom geloof ik, dat wij Baptisten een grondige opleving van onze theologische uitgeverij nodig hebben. Ik denk hierbij aan al de uitgaven over de doop, welke de laatste jaren de theologische wereld heeft bezig gehouden. De 2 grootste theologen uit onze tijd, Karl Barth en Emil Brunner, hebben beide gestreden met het probleem van de doop en zij hebben de kinderdoop een schandaal en onbijbels genoemd. Maar ons Baptisten moet het tot nadenken brengen, dat door niet-Baptistische geleerden zulke goede boeken over de doop werden geschreven. Gelijken wij Baptisten, die met onze mond de grote bijbelse waarheid tegenwoordigen, niet heel erg op de dienstknecht uit de gelijkenis van Jezus, die zijn talent in de grond verborg?

* * *

b De tweede grote Baptistische overtuiging is:

de gemeente als gemeenschap van gelovigen,

die uit de wereld geroepen zijn tot een leven onder de leiding van het Woord en de Geest!

Overall in het Nw. Testament vindt men aan 't begin van het ware discipelschap de ervaring van de persoonlijke bekering, de persoonlijke overgave en de persoonlijke geloofsbelijdenis. Het leven van een Christen begint steeds daár, waar de enkeling God als zijn Redder ervaart en hij zich aan Hem overgeeft als zijn Heer. In deze ontmoeting met Christus vindt de mens zijn ware bestemming, de zin van zijn leven. Maar hij vindt ook z'n plaats in de gemeenschap, die reeds hier en nu een voorsmaak en voorloper is van de nieuwe Gemeente, welke het doel van alle geschiedenis is, n.l. het rijk van God.

In verband met deze fundamentele opvatting van de Gemeente als een gemeenschap van Gelovigen, die van de wereld gescheiden is, kunnen wij Baptisten met recht de hardnekkigste en radicaalste protestanten genoemd worden. Luther en Calvijn wisten terdege, dat de Gemeente van de Apostelen uit wederom geboren leden bestond. Maar zij handhaafden het compromis en vielen daarbij terug in het oude schema: de pasgeboren kinderen worden door de doop aan de kerk toegevoegd, zonder dat zij in de gelegenheid zijn zelf een beslissing te nemen. Daardoor wordt de kerk een alles omvattende inrichting, wier doopbewijs gelijk staat met, zo niet in de plaats komt van, het geboortebewijs van de burgerlijke stand. Maar in onze tijd schijnt het einde van dit systeem nabij. De kerk is, vooral in het Westen, niet meer die machtige geweldige inrichting, welke door de Staat financieel ondersteund wordt. Zij wordt steeds meer, zoals ook in de tijd van het Nw. Testament, een kleine schare: een minderheid die in tegenstelling tot de we-

reld staat, dikwijls veracht, onderdrukt en vervolgd. Zoals in de dagen van de eerste Gemeente betekent het nu iets en kost het nu weer iets Christen te zijn. Wij Baptisten nu hebben als nooit tevoren weer te bewijzen, dat ons lid zijn van de Gemeente op grond van onze wedergeboorte geen verbeelding is, dat het niet alleen bijbels is, maar ook geheel in het leven van de Gemeente in de praktijk gebracht kan worden.

Wij moeten onszelf de ernstige vraag stellen: zijn wij in onze Gemeenten nog trouw aan dit ideaal? Wat zijn wij ijverig met het inschrijven van nieuwe namen op onze ledenlijsten! Maar verwachten wij ook van onze dopelingen tekenen van waar discipelschap? We zijn in bepaalde delen van de wereld in aantal geweldig toegenomen. Het stemt ons tot dankbaarheid. We zijn een meerderheid geworden, de wereld heeft achting voor ons. Maar is misschien de prijs, die wij hiervoor betalen moesten, niet te hoog geweest? Dringen onze Gemeenten in opdracht van Christus en voor Zijn zaak de wereld binnen, of dringt de wereld onze Gemeenten binnen? Zou ons getuigenis van onze Heer niet vruchtbaarder zijn, zo wij minder interesse toonden voor getallen en aanzien, en in plaats daarvan een grotere overgave en een tonen van Christus in ons leven zouden nastreven? Dat zijn enkele vragen, die wij als Baptisten ons in Gods tegenwoordigheid moeten stellen.

Slot volgt.

Kart en bandig

Op 31 Dec. 1898 zag het erin ons land, wat het Baptisme betreft, voor zover dat in cijfers gezegd kon worden, uit als volgt:

In de Unie waren 12 gemeenten verenigd, die te samen 908 leden telden. Het waren de gemeenten: Amsterdam, Deventer, 's Gravenhage, Groningen, Haarlem, Haulerwijk, Heeg, Hengelo, Sneek, Stadskanaal, Valthermond (met Compascuum) en Zutfen. Daaronder waren drie gemeenten met 100 of meer dan 100 leden, n.l. Groningen (195) Sneek (100) en Stadskanaal (179).

Buiten de Unie stonden acht gemeenten n.l. Foxhol, Franeker, Hoorn en Berkhout, N. Pekela, Ter Apel N. Weerdinge, Workum en 't Zand. Verdwenen zijn van deze gemeenten die te Hoorn en Berkhout en die te 't Zand. Zij telden samen 478 leden. Opvallend is het ledental van de gemeente Franeker op 't eind van 1898: 236 leden! De andere, toen niet geunieerde gemeenten blijven alle ver beneden de 100 leden. Aan de teruggang in ledental van de gemeente

Feest op til!

Ik weet allang wat U denkt! „Het gaat ons weer geld kosten“. Waar of niet?

U vertrouwt die omlinjende hoekjes in ons blad niet meer. Het hoekje voor het Zuiden.... het hoekje voor de Ha-man... En het gaat die lui óf om je geld óf ze willen je laten sjouwen.

En nu is er dan weer zo'n snaak.

Hij zet er boven: feest op til, omdat hij natuurlijk heel goed weet hoe verzoet wij op feestjes zijn. Hij wil ons aan het lezen hebben en ondertussen slaat hij zijn slag.....

Wedden dat U dit leest? Al of niet met de hand op de portemonnaie....

U bent immers veel te nieuwsgierig en U houdt immers zo veel van feestvieren!

Wat moet het U een genoeg doen te kunnen lezen dat er in dit hoekje niet geschooid zal worden..... Nee, in dit hoekje vallen geen financiële slagen. Trek daarom die hand maar van Uw achterzakje weg....

U hebt U weer aardig in de kaart laten kijken.

U moet weten dat we hier niet anders willen doen, dan U er opmerkzaam op te maken, dat we 2de Pinksterdag 1956 het 75 jarig bestaan der Unie gaan vieren. En dat nog wel te Groningen.

En daar wilt U als rechtgeaard Baptist natuurlijk bij zijn.

Wel, maak dan even een kleine notitie.

Nou ja, U komt natuurlijk niet voor niets in Groningen. Maar dat vindt U nogal wieses. Natuurlijk! Zoals er voor de actie in het Zuiden geld nodig is, is er natuurlijk ook geld nodig voor de bus of treinreis naar Groningen. En perslot hebben die Kerstnummers geen benen, zodat wij die benen moeten zijn....

Dat zijn zo van die vanzelfsprekende dingen. En het spreekt daarom ook vanzelf, dat U 2de Pinksterdag naar Groningen gaat. Laat het dan wat aan reisgeld kosten....

Geen groter feest dan daar, waar Baptisten samen feest vieren....

Hebt U het genoteerd?

Volgende keer meer nieuws.

Jubileumman.

Franeker (thans 51 leden) denkt men niet zonder diepe droefheid.

Hoe zag het er toen in de wereld uit met het Baptisme? Men telde in de vijf werelddelen 56.682 gemeenten, 38.721 predikanten en zendelingen en 5.136.215 leden. In dat jaar werden er over de gehele wereld 237.714 personen gedoopt.

Mededelingen

DE BESTUREN CONFERENTIE VAN „GEWEST HOLLAND”

wordt gehouden D.V. Zaterdag 29 October in de Kerkzaal der Baptisten Gemeente, Z. Binnensingel 10.

Aanvang 15.30 uur.

Agenda:

- 1 Opening
- 2 Korte bidstond
- 3 Inleiding door ds W. Harkema, den Haag, onderwerp: „Grijp de kans”
a Evangelisatie der Gemeenten afzonderlijk
b Evangelisatie der Gemeenten gezamenlijk
- 4 Bespreking
- 5 Koffiepauze
- 6 Ds J. Broertjes, Utrecht, als vertegenwoordiger van de E.C.U. in aansluiting op de inleiding
- 7 Bespreking
- 8 Sluiting plm. 19 uur.

Verzoeken uw boterham mede te brengen. Mocht voor de van verafkomenden logies nodig zijn, dan vernemen wij dit gaarne vroegtijdig.

Bidden wij om een zegenrijk samenzijn tot eer van de Meester.

De uwe in Hem,
A. GEBEL.

Vaillantlaan 49, den Haag.

GEMEENTERADEN-CONFERENTIE DER N.B.B.G.

op Zaterdag 29 October '55 in de Leerzaal van de Bapt. kerk te Groningen aan de Meeuwerderweg.

Aanvang 15 uur.

Agenda:

- 1 Opening door de Bondsvoorzitter Ds C. van Wier
- 2 Breedvoerige uiteenzetting van het werk van de E.C.U. door de voorz. D. Olijslager en Ds J. Bosma
Met bespreking
- 3 Inleiding over „Huisbezoek” door Ds G. Brongers, terwijl ouderling H. Bos uit zijn veeljarige praktijk hierover mededelingen zal doen.

Sluiting plm 20 uur.

Voor koffie en thee wordt gezorgd. Ieder neme zijn boterham mee.

We rekenen op een grote belangstelling.

De secretaris.

ZUSTERHULP GEWEST GRONINGEN EN DRENTE

Zusters, u komt toch ook op onze Gew. Conferentie, welke D.V. gehouden zal worden op 3 Nov. te Stadskanaal.

Komt met een biddend hart, dan zal het zeker een fijne dag worden.

Tot ziens.

Uw secr.esse G. S.—J.

Beroepingswerk

De Gemeente te Deventer heeft beroepen als haar herder en leraar Ds C. van Wier te Hoogezand.

Leestafel

Onderstaand volgt een korte bespreking van een zevental boeken uit de Bibliotheek voor de Jeugd, van de uitgeverij Jan Haan N.V. te Groningen.

HOTSE HIDDÉS, vierde druk, 207 blz.
Auteur: Sibe van Aangium.

DE VRIJBUIJTER, tweede druk, 205 blz.
Auteur: dezelfde.

DE WATERGEUS, tweede druk, 234 blz.
Auteur: dezelfde.

Deze drie boeken horen bij elkaar en vertellen op boeiende wijze over het leven van de watergeus Hotse Hiddes, die vooral in Friesland, het land van zijn geboorte, opereert en die van een ongebonden vrijbuiterschap zonder normen komt tot een oprecht en waardiger dienen van het Vaderland en de Prins van Oranje. De jongelui duiken weer even onder in een belangrijk stukje Vaderlandse geschiedenis. Ze zullen deze lectuur verslinden. Beide laatste boeken zijn voorzien van historische aantekeningen.

PIET COURAGE, door H. Hoogeveen.
171 bladzijden.

Ook dit boek geeft een stukje boeiende, bij velen onbekende, Vaderlandse geschiedenis. Het handelt over Pieter Stuyvesant, die op zeer jeugdige leeftijd Gouverneur van Curacao wordt, in dienst van de Westindische Compagnie. Stuyvesant is een van die merkwaardige, krachtige persoonlijkheden, die voor geen enkele moeilijkheid uit de weg gaan, maar met de inzet van alle beschikbare krachten proberen een gegeven doel na te streven en te verwezenlijken. Dit boek heeft daarom dan ook zeer zeker pedagogische waarde. Het is boeiend geschreven en aardig geïllustreerd. Van harte aanbevolen.

KARIO, HET GELUKSKIND, door W. A. Bullema. 201 bladzijden.

Schrijver tekent op aardige wijze het leven van een Javaans jongetje in zijn dessa en daarbuiten. Interessant is het te lezen over de kennismaking van Soekario met de moderne Westerse leefwijze en zijn reacties daarop. Van harte aanbevolen.

DE WIJDE, WIJDE WERELD, door P. de Zeeuw J. Gzn. 184 bladzijden.

Dit boek beschrijft een stukje Amerikaans leven uit vroegere jaren en doet dat rondom de figuur van het meisje Ellen, dat in verband met ziekte van haar moeder en financiële moeilijkheden van haar vader bij een tante op het platteland wordt ondergebracht, waar ze een nogal liefdeloze verzorging ondergaat, maar door de vriendelijkheid en verstandige

behulpzaamheid van anderen toch allerlei belangrijke dingen leert en zich ook leert geven voor anderen.

EEN WEEK VOL PRET, door C. M. V. v. d. Berg—Akkerman. 152 bladzijden.

Dit goed geïllustreerde boek zal vooral de meisjes boeien.

De week vol pret is een vacantieweek van leden van een meisjesclub, die ergens op de Veluwe kamperen en alle mogelijke aardigheden en wederwaardigheden beleven, die op prettige wijze verteld worden en waarvan de meisjes zeker zullen smullen. Het lezen van dit boek is niet alleen een prettig tijdverdrif maar kan ook opvoedkundige waarde hebben. Laat het Uw grotere dochters maar lezen.

De prijs van ieder van deze zeven boeken uit de Jeugdbibliotheek van Jan Haan bedraagt f 3.25.

De boeken zijn niet bedoeld om door Uw kleine kinderen gelezen te worden maar voor de wat oudere kinderen van twaalf jaar en ouder.

Wf.

OVERVLOEDIG LEVEN. Bijbels Dagboek door E. Stanley Jones.

Uitgeverij: H. J. Paris, Amsterdam. Prijs geb. f 8.90.

Dit technisch zeer goed verzorgde en prettig hanteerbare boek wijkt volkomen af van de gebruikelijke dagboeken die op de boekenmarkt verschijnen en is werkelijk enig in zijn soort.

Wie Stanley Jones kent, weet wel ongeveer wat hem te wachten staat, en zal zeker elke dag weer met nieuwe belangstelling luisteren naar de vele praktische wenken die de schrijver de lezers geeft aan de hand van een schriftgedeelte. Hij zal ook wel eens de schouders ophalen. Maar is dat erg? Het boek zet de lezers aan het denken, maakt hen wakker en opent hen de ogen voor allerlei onvermoede kanten van een probleem. We zijn blij, ook met dit werk van Stanley Jones kennis te hebben gemaakt en bevelen ook U deze kennismaking van harte aan.

Wf.

Advertentiën

Heden ontsliep in zijn Heer en Heiland onze lieve man, vader, behuwd- en grootvader

Cornelis Zuidema

in de ouderdom van 73 jaar.

Uit aller naam,

K. Zuidema—Waarheid.

Delfzijl 17 Oct. 1955.
Botterlaan 23.

De begrafenis heeft plaats gehad op
Vrijdag 21 Oct.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: 'Ds H. van der Werf, Nijkampenweg 189, Emmen - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Mijn ziel is immers stil tot God . . .

„Wat gij u in het oor hoort fluisteren, predikt het van de daken.”

Matth. 10 : 27.

De verborgen omgang met God

Onze tekst zegt dat de prediking van de daken als bron heeft de fluistering aan het oor.

Wie een openlijk getuige van Jezus Christus wil zijn, kan dat alleen maar volhouden, als hij ergens zoveel stilte in zijn leven kan scheppen, dat daarin Gods fluisteringen verstaanbaar worden.

De moderne mens lijkt op een oerwoudebewoner, die zich leefruimte en wegen kapt in het woud, maar die al maar moet blijven kappen om de brutale opdringerigheid van het oerwoud te weerstaan en de weg naar de bewoonde wereld open te houden.

Zijn er niet duizend dingen die beslag op U leggen? Overwoekert de plant van het zakenleven niet het geestelijk leven van menig zakenman? Moet menige jongeman (en soms ook de oudere man) niet zoveel studeren en aan zijn kennis bijspijkeren, dat er van zijn gebedsleven en Bijbellezen nog maar bitter weinig terecht komt? Wordt het geestelijk leven

van menige huismoeder niet bedreigd door de duizend zorgen en zorgjes van elke dag? Maar als het oerwoud van het moderne leven zo oprukt, dat het alle wegen naar God verstikt, wat dan?

Verwondert het U, waar de situatie vrijwel algemeen zo ligt, dat er zoveel zwijgende Christenen zijn, waar je pas

*Mijn ziel, keer u dan stil tot God;
leg rustig in Zijn hand uw lot;
van Hem zal mijn*

verwachting wezen.

*Hij is mijn toevlucht in de nood,
mijn heil, in leven en in dood;
ik zal niet wankelen, noch vrezen.*

Psalms 62 : 4.

een mager getuigenisje uitkrijgt als er heel hard in geknepen wordt? Ongeveer zoals bij een vrijwel uitgedroogde citroen?

Het blijkt mij telkens weer dat Christenen die een goed woord voor de Meester weten te spreken, die stille omgang met God in hun leven kennen.

Brandkast-Christenen

Zo worden heel wat Christenen Brandkast-Christenen. Ze bergen hun geloof heel zorgvuldig in de brandkast van hun hart op. Af en toe in het leven, als de nood aan de man komt, halen ze de waardevolle papieren van het geloof er uit, en knippen zorgvuldig een couponnetje, om het aan de hemelse Bank te verzilveren. Bijvoorbeeld in tijden van

grote nood en zorg. Als de hemelse Bank zijn uitkering gedaan heeft en de nood weer voorbij is, wordt de zware deur weer gegrendeld en gesloten, en niemand merkt meer iets van dat Christenzijn, behalve dan dat er misschien wat plichtmatige kerkgang en financiële bijdragen zijn.

Hoe erg eigenlijk, zulk dood geloofskapitaal!

Hoe verschrikkelijk, zulk een gierigheid! De wereld is ziek. De Christen heeft medicijn. Maar hij zwijgt....

De zondaar zoekt een weg naar vrijheid en blijheid. De Christen heeft een wegenkaart in zijn zak. Maar hij zwijgt....

Een arbeider staat voor de poort van het Godsrijk en hij klopt. Zijn Christelijke collega heeft de sleutel. Maar hij zwijgt....

Hij heeft het te druk. Ja werkelijk. Hij heeft wat belangrijkers te doen. Hij moet promotie maken. Hij moet de getapte jongen zijn.

Hij zit in de politiek. Hij.... Ja, hij mist dan zeker de stille omgang met God, want die verandert alles in ons leven. Die breekt de brandkast open. Die plaatst ons Christenzijn ook in het volle zonlicht.

„Mijn ziel is immers stil tot God”.

Zie, dat is het grote geheim van een rijk Christenleven.

Kap die weg in het oerwoud weer open. Die weg naar God.

Wf.

Losse Schakels

Kerk - Sprekende over de waar-
Gemeente schuiving van Tertullianus,
de Kerkvader, om niet te jong te dopen,
merkte wijlen Prof. v. d. Leeuw in
zijn boek „Sacramentstheologie” op, dat
men afwisselend op Tertullianus’ woor-
den óf te weinig óf geen, óf overgrote
nadruk gelegd heeft en gaat dan verder:

„Trekt men delij van Tertullianus,
die Montanist was, door, dan komt
men nimmer tot een Kerk, doch
hoogstens tot een vergadering van
gelovigen, hetgeen Karl Barth in
onze tijd bezig is te doen”.

We geven dit citaat slechts omdat
het duidelijk zegt, dat naar het oordeel
van de auteur van genoemd boek, kerk
en vergadering van gelovigen twee ver-
schillende zaken zijn.

Prof. v. d. Leeuw was het hierin met
Prof. Brunner eens, ofschoon zij in de
beoordeling van beide grootheden tegen-
overgesteld standpunt innemen. Wij
menen, gemeenten van gelovigen te
moeten zijn en begrijpen heel goed, dat
daardoor onze positie in de Wereldraad
van Kerken moeilijk is, schoon o.i. niet
onhoudbaar, zolang n.l. de Wereldraad
geen keus gedaan heeft en naar alle
kanten „open” staat.

Sacrament In bovengenoemd werk
en Geloof troffen we een citaat
van Luther aan, dat we hier doorgeven:

„De sacramenten (Doopt en Avond-
maal) worden niet daardoor werk-
zaam, dat ze worden bediend, maar
doordat ze worden geloofd”.

We menen dat, wanneer men dit goed
in het oog houdt bij het lezen van het-
geen de Bijbel over Doop en Avond-
maal zegt, men én voor een valse
waardering én voor de ontleding van
deze tekenen bewaard blijft. Al wat de
Schrift van de Doop zegt en op ons
soms de indruk maakt van overwaardering
van dit teken, wordt voor ons verstaan-
baar, als men maar bedenkt dat het
steeds gezegd wordt van een Doop, die
aan gelovigen bediend wordt.

De Oecumene De Wereldraad van
en Wij Kerken ontstond nadat
de Baptisten Wereldalliantie gesticht was.
Hoe staat deze tegenover de Wereldraad?
Geen godsdienstige gemeenschap van
wereldomvattende karakter kan lid zijn
van de Wereldraad van Kerken. Ook
de Constitutie van onze Bapt. Wereld-
verbond verbiedt het Verbond in dat
opzicht iets te doen, dat de bij hem
aangesloten Unie's of Bonden zou binden.

In het geheel zal ongeveer een derde
deel van de Baptisten ter wereld door
zijn Unie's en Bonden bij de Wereld-

raad van Kerken zijn aangesloten. De
grote meerderheid houdt er zich buiten
en wel uit de ernstige begeerte geen
onenigheden in hun Unie's of Bonden
te verwekken.

We weten, dat er ook Baptistische
lichamen zijn, die zijn aangesloten bij
de Intern. Raad van Christ. Kerken.
Wij zouden om de kwestie: aansluiting
bij Wereldraad van Kerken of bij Intern.
Raad van Christel. Kerken nimmer ver-
deeldheid in onze eigen gelederen willen
risceren. We verloren er meer door dan
we wonnen.

Het Uitvoerend Comité van het Bapt.
Wereldverbond verklaarde in 1950: „Het
Bapt. Wereldverbond beveelt geen enkele
belichaming van de oecumenische ge-
dachte aan noch veroordeelt die”. Geen
enkele Bapt. Unie heeft in het bestaan
van de Wereldraad van Kerken een
reden gezien om zich te distantiëren of
los te maken van de eigen wereldom-
vattende organisatie.

Oorsprong van De Baptistengemeen-
het Conflict ten zijn geboren uit
de botsing met bestaande Kerken. Wie
op de hoogte is met de strijd van dr
Feisser te Gass. Nieuwveen weet dit.
Feisser botste tegen de Kerk op. Toen
het levende Woord op zijn ziel beslag
gelegd had, kon hij zich in de orde
zijner Kerk steeds minder vinden. Hij
wilde N. Testamentisch leven maar de
orde der kerk gedoogde dat niet. De
gehoorzaamheid aan haar verhinderde
hem de Schrift gehoorzaam te zijn,
gelijk hij deze geleidelijk aan leerde
verstaan. — Hetzelfde merken we op
bij de man, die als eerste baptist in de
nieuwe geschiedenis is aan te merken:
John Smyth. Hij vond in zijn Kerk de
gemeente van het N. Testament niet
terug. Die wilde hij hersteld of opnieuw
tot openbaring zien komen. En nu ging
het hem gelijk later Feisser: in deze
weg stuitte hij op de kinderdoop. Zoe-
kende naar de Nieuw Test. gemeente
kwam ook hij voor de doop te staan.
De moeilijkheid met de kinderdoop ont-
stond door de begeerte de gemeente te
zien herrijzen. Die vroeg om de doop
der gelovigen.

Deze mannen, die de gemeente van
het Nieuwe Verbond wilden, kwamen
beide tot de doop der gelovigen, onder-
gingen die en door de bediening van
deze doop aan hun volgelingen ontston-
den de Baptistengemeenten.

Geen onder- Ofschoon de oude bap-
dompeling? tisten de onderdompeling
eerst ná de ontdekking der ge-
meente en na de doop op de belijdenis
van het geloof, ontdekten, zullen we
de betekenis van hun laatste ontdekking
nu niet voor onbeduidend houden. Van
een doop, aan een niet-gelovige bediend,
heeft iemand gezegd: hij is een executie
zonder slachtoffer. In de doop wordt
een oordeel voltrokken aan de oude

mens; de doodstraf wordt toegepast.
Dat kan niet als de ter dood veroor-
deelde ontbreekt. In de doop aanvaardt
de dopeling zijn doodvonnis en wordt
het aan hem voltrokken. Is er niet een
zodanige dopeling, die zich als misdadiger
presenteert en door de Geest als mis-
dadiger wordt voorgeleid (Mark. 15 : 28)
en wordt er tóch gedoopt, dan krijgen
we de onmogelijke situatie dat er een
executie wordt voltrokken waarbij het
slachtoffer ontbreekt. — De doop als
begrafenis en opstanding blijve ons,
door en in de vorm, waarin hij is voor-
geschreven: als onderdompeling, heider
voor ogen staan. Hier hebben we het
hartstuk van het Evangelie: ons oordeel
én onze vrijspraak in de gestorven en
verrezen Christus. Zó moest het; zó
alleen kon het. Geen redding is mogelijk
buiten deze Christus om — Sommige
gemeenten hebben een kruis in hun
gebouw staan. Is dit wel nodig? Is de
doopvont niet én Kruis én Opstanding?
Maar de nadruk hebbe de doopvorm
niet.

Jezus Het Evangelie verhaalt ons
schreef slechts een maal dat de Heer
geschreven heeft. Dat was toen zich
afspeelde wat in Joh. 8 medegedeld
wordt. De Joden vroegen Zijn oordeel
over een mens, die een zonde begon
had, op welke volgens de wet van Mozes
de doodstraf, en wel is waar door steni-
ging stond. Nu vernemen we uit de
mond der Joden, als Pilatus hen voor-
stelt Jezus volgens hún wet te vonnissen,
dat het hun niet geoorloofd was de
doodstraf te voltrekken. Hoe dit te ver-
staan is in verband met de steniging
van Stefanus, korte tijd later, is een
vraag, die we nu laten rusten.

De gedachte is geopperd, dat aan de
Heer het geval van de overspelige vrouw
(uit Joh. 8) werd voorgelegd met de
bedoeling hem te dwingen te kiezen
tussen het Joodse Nationalisme en het
Romeinse Imperialisme; tussen de wet
van Mozes en het verbod van de Ro-
meinse Overheerser. In de Romeinse
rechtspraak zou n.l. de gewoonte bestaan
hebben, dat de rechter zijn vonnis eerst
opschreef en daarna voorlas.

Dan zou een antwoord gevonden zijn
op de vraag: wat de Here Jezus in de
aarde geschreven heeft. Het zou het
vonnis over de overtreedster geweest
zijn en wel is waar haar doodvonnis. De
aanklagers lazen dat, en verder vragende
(vers 7) zullen ze de kwestie van de
voltrekking van dit vonnis ter sprake
gebracht hebben. Wie moest dat doen,
nu Rome het verbod? Daarop is dan
het antwoord van de Heer: die van u
zonder zonde is, werpe de eerste steen
op haar.

Door dit antwoord, werd het vonnis
onuitvoerbaar. Het was niet de Rom.
Overheid, die het verhinderde, maar
de zonde van de aanklagers zelf.

Zand en zaad

Als ik Congo zeg, zegt u z'r Vorsteveld, z'r Brongers.

Als ik Lambarene zeg, zegt u, mischien, Dr Schweitzer.

O ja, dat is immers die geleerde man, die op orgels speelt en in Afrika een ziekenhuis gebouwd heeft. Hij is nu 80 jaar.

Daarmee is de kennis dan ook uitgeput; oh, men kan tenslotte ook niet alles weten. Maar het zou kunnen zijn, dat u toch een beetje meer van hem zou willen weten. Er is een prachtig boekje uitgekomen bij Voorhoeve, Den Haag — het is trouwens de vierde druk en dat zegt ook wat —, waarin H. Oberman-Oberman over Albert Schweitzer vertelt en hem ook zelf in meerdere hoofdstukken helemaal het woord geeft.

Mullen we er een beetje uit overschrijven voor u? Hij was een gewone jongen, zoon van een dominee in de Elzas, een tikje gevoeliger dan anderen. Muzikaal: bij gebrek aan een piano maakt hij de oefeningen op de tafelrand; op 9-jarige leeftijd bespeelt hij het orgel van de dorpskerk; hij schrijft zowel in de franse als duitse taal een boek over Bach, dat in muziekkringen nog altijd als het beste beschouwd wordt. Maar deze jongeman verdroomt zijn tijd niet achter instrumenten. Hij studeert filosofie, theologie, medicijnen en de ene doctorstitel na de andere mag hij voor zijn naam schrijven. Wijd ligt de wereld voor hem open.

Als 21 jarige student logeert hij in de zomervacantie in het ouderlijk huis in Günsbach, ontwaakt op een stralende morgen en denkt na over zijn leven. Hoe beoorrecht ben ik: een gelukkig ouderlijk huis, ik heb de kunst en de muziek lief, ik kan en ik mag studeren, ik heb een lichaam, dat mij niet in de steek laat; dit alles heb ik toch niet voor mijzelf gekregen. Na rijp beraad besluit hij tot zijn dertigste jaar op het gebied van de wetenschap en kunst zoveel mogelijk in zich op te nemen en zich daarna geheel te geven in praktische dienst aan de mensen.

Als hij dertig jaar geworden is, is de tijd gekomen om de belofte in te lossen. Een oproep in een zendingsblaadje van het Parijse Zendingsgenootschap, dat een oud vrouwtje gewoon is bij hem in de bus te stoppen, bepaalt zijn koers. Hij gaat naar Afrika, naar de negers. Familie en vrienden schudden het hoofd en een van zijn mede-professoren acht hem rijp voor een zenuwinrichting.

„Europa is de rijke man en aan de poort van Europa ligt Afrika-Lazarus, want daar sterven de negers aan hun zweren en ziekten, en de rijke man kijkt er niet naar om. Deze schuld wil ik niet graag dragen; daarom, en om iets te boeten van wat wij, blanken, door slaver-

nij en alcohol aan de negers misdeden, ga ik naar Afrika.”

Dr Schweitzer heeft er nu een ziekenhuis met 45 barakken, die hem in staat stellen ongeveer 400 negers en 25 blanken te verzorgen. Toen er enkele jaren geleden een verzoek van een paar Zuid-Amerikaanse universiteiten tot hem kwam om gedurende een jaar college te komen geven — men zou hem met een eigen vliegtuig komen halen —, stond deze hooggeleerde man juist te midden van de mest, om precies uit te zoeken hoe deze behandeld moest worden, en zei: „Deze mensen begrijpen niet dat ik geen tijd heb!”

Elke Zondagmorgen luidt onder de palmen de klok: de stem van de grote God, en spreekt Dr Schweitzer voor zijn zeer bewegelijk gehoor. Op allereenvoudigste manier tracht hij de mensen de boodschap van God's liefde te verkondigen. „Ik tracht in de harten het verlangen naar de vrede met God wakker te roepen. Als ik spreek over het onderscheid tussen het hart, dat vrede en het hart dat onvrede heeft, weten de wildsten van mijn wilden wat bedoeld wordt. En als ik hun Jezus teken als degene,

die de vrede met God in de harten brengt, begrijpen ze me ook. Zo tracht ik in mijn prediking zeer eenvoudig te beginnen met wat de hoorders reeds aan zichzelf beleefd hebben, en te eindigen met wat zij beleven kunnen, indien zij genezen zijn, Jezus machtig te laten worden in hun harten. Welk punt van uitgang ik ook kies, steeds kom ik op het eigenlijke kernpunt van het Christen-worden, het door Christus gegrepen worden, opdat ook hij, die maar één godsdienst-oefening meemaakt, enigszins een begrip kan krijgen van wat Christen-zijn betekent.”

In het boek vindt u een voorbeeld van een van zijn preken, en daar zouden de blanken het ook mee kunnen doen.

Deze Nobelprijswinnaar voor de vrede, die het daarvoor ontvangen geld besteedde om zijn werk uit te breiden, heeft in dit boek het laatste hoofdstuk gewijd aan de vraag: Wat kan ons behoeden voor een nieuwe oorlog? Probeer het boekje van bijna 100 bladzijden in handen te krijgen. U zult het met winst lezen. Het kost geb. f 2.90.

HUIZINGA.

Kroniek

Prof. dr Albert Schweitzer,

die momenteel met vakantie vertoeft in in zijn geboortedorp Günsbach in de Elzas zal eind volgende maand weer naar zijn werk in Lambarene terugkeren. Tevoren zal hij zich naar Londen begeben teneinde uit de handen van H.M. de Koningin van Engeland de Orde van verdienste van Engeland te ontvangen. Er zijn 24 personen in Engeland die met deze onderscheiding begiftigd zijn.

Godsdienstig leven in Amerika

Blijkens het gepubliceerde jaarverslag van Amerikaanse kerken zijn 97.482.611 Amerikanen aangesloten bij enige kerk of kerkformatie. Dat is 60.3 % van de Amerikaanse bevolking. Daarvan zijn er 67.124.142 protestant, 32.403.322 R. Katholiek, 5.500.000 Joden en 2.024.219 Grieks-katholiek. De grootste Prot. kerkformaties zijn die van de Baptisten met 18.488.621, de Methodisten met 11.688.002 en de Ev. Luthersen met 6.818.283 zielen.

Dr Henry Cook

De secretaris van de Europese Baptist Federatie, Rev. Henry Cook, Engeland, ontving de doctorstitel in de theologie honoris causa. Deze onderscheiding werd hem verleend door 't William Jewell College te Missouri.

Evenals met de onderscheiding welke Dr Lewis te beurt viel, n.l. het kruis van verdienste van West Duitsland, zo kunnen wij ons ook verheugen met Dr Cook over de erkenning van zijn baanbrekend werk betreffende de tot stand koming van de Eur. Bapt. Federatie.

Nw. Luthers gezangboek

Zondag 25 Sept. j.l. was voor de Evangelisch Lutherse Kerk in Nederland de dag van het nieuwe gezangboek en de nieuwe liturgie. Na vele jaren van voorbereiding konden eindelijk beide boeken in opdracht van de Synode worden uitgegeven. In een officiële dienst in de Nieuwe Lutherse Kerk te Amsterdam waarbij ongeveer 2300 kerk-gangers aanwezig waren, werd het nieuwe gezangboek in gebruik genomen. Op diezelfde zondag volgden verschillende Luth. kerken in ons land eveneens dit voorbeeld van de officiële dienst te Amsterdam, terwijl de overige gemeenten dit in de maand October doen. —

Wat mooi! Zo'n vlotte samenwerking en dan ook nog die eenheid in gezangboek!

Twee nieuwe leden van de Wereldraad van Kerken

Door de toetreding van twee nieuwe leden is het aantal aangesloten protestanse, anglicaanse en orthodoxe kerken gestegen tot 167. De twee nieuw toegetreden kerken zijn: de Evangelisch Lutherse

kerk van Silezië in Tsjechoslowakije en de National Baptist Convention of America.

Het Evangelie in India

De laatste cijfers door de nationale raad van Christenen verstrekt geven

ons het volgende beeld: India telt momenteel een bevolking van bijna 362 miljoen zielen. Hieronder worden slechts goed 8 miljoen christenen geteld. En van deze 8 miljoen is ook nog 46 % Rooms Katholiek.

G. Br.

Als men Christen is . . .

In een drietal artikelen schreven we over „het winnen van zielen” en gaven Spurgeons kijk daarop aan de lezer door.

Iemand uit mijn omgeving reageerde daarop met te vragen of het niet nodig was in verband met dit onderwerp ook iets te schrijven over het *Gemeentelid*. Waren de artikelen niet teveel afgestemd op de arbeid van predikanten, evangelisten en zendelingen? En is het niet zo dat ieder Christen een zielenwinnaar moet zijn?

Ik vermoed, dat U die dit leest, wel ja zult knikken: Zo is het! Het is bij ons Baptisten zo'n soort dogma geworden dat iedere Baptist een Evangelist moet zijn. Die slagzin kun je aan alle kanten horen. Maar nu is het immers ook zo, dat we niet zo heel erg gesteld zijn op dogma's, die misschien wel een grote, voorname waarheid bevatten, maar waar het stof vaak duimendik opzit.

Waarheden als deze worden zo gemakkelijk museumstukken, waar men erg wijs mee is, die men aan allerlei bezoekers met een zekere trots toont, maar die men dan toch maar uit de dagelijkse circulatie genomen heeft.

Is het ook al zover met die mooie slagzin die we zoeven citeerden? En mocht dat zo zijn, en we erkennen toch de waarheid ervan, wat zullen we dan gaan doen, om daar weer verandering in te brengen?

Wat zult U, die dit leest, doen, om er voor *Uzelf* verandering in te brengen? Moeten we er over gaan vergaderen? Moeten er al maar weer boeken en artikelen over geschreven worden, waar een ander dan weer op aan kan sluiten of tegenin kan gaan? Helpt dat allemaal eigenlijk wel? Moesten we niet heel eenvoudig deze aangelegenheid met onze Heer bespreken en dan aan de slag gaan?

Politie mannen

In een van onze dagbladen las ik een geschiedenis die wel iets te zeggen heeft en die ons diep beschaamd maken kan.

Ds H. F. Kleine, Inspektor van de Reinse Zending, bracht een bezoek aan de Mentawai-eilanden en ontmoette daar

een aantal inheemse politie-agenten. (De Mentawai-eilanden liggen dicht bij Sumatra's Westkust.) Op zijn vraag, wat de heren zo de hele dag deden, kreeg hij ten antwoord dat ze vaak dagen achtereenvolgens van huis waren en dan patrouille liepen en in uitgeholde boomstammen de rivieren opvoeren langs de verschillende dorpen. Als dan de dagtaak voorbij was en ze 's avonds in een dorp moesten blijven overnachten, grepen ze de gelegenheid aan om voor de nog heidense bevolking te prediken!

„Kunnen jullie, politiemannen dan prediken?” was de vraag van de Inspektor.

Hun verbaasde antwoord was: „**ALS MEN CHRISTEN IS, DAN MOET MEN AAN ANDEREN TOCH ZEGGEN WAT MEN GELOOFT!**”

Dat was de simpele opvatting van deze nog maar kort aan het heidendom ont-rakte inheemse mannen.

Konden ze dan prediken? Ja! Op de meest eenvoudige wijze vertelden ze aan allen die maar wilden luisteren, heel kort samengevat het volgende: „Jezus is onze Koning. Hij heeft alle mensen lief en Hij heeft jullie heidenen ook lief!”

En het resultaat van deze prediking? In alle dorpen waar deze politiemannen hun licht lieten schijnen willen de heidenen nu Christenen worden en smeken ze om de komst van zendelingen.

Een van de oudste politiemannen vertelde dat hij er bij was geweest toen in één dorp, waar de mensen niet zo lang konden wachten tot de zendelingen kwamen, alle afgodsbeelden op een grote hoop werden geworpen en in zijn tegenwoordigheid verbrand.

Zo groeit de arbeid van de zending door het getuigenis van inheemse Christenen, die hun taak verstaan. Zo wijken de sterke machten van duisternis en ongelooft voor de ongecompliceerde geloofsdaad van eenvoudige kinderen Gods.

Ja, als men Christen is . . . dan moet men anderen toch zeggen wat men gelooft?

Jachthonden

Een bekend predikant uit het verleden

Hoofdstuk acht

Ik geloof dat ik nog eens een boek ga schrijven. Het lijkt me ontzettend boeiend en gezellig. Ik heb zo het gevoel, dat je op de duur helemaal in de huid zit van de beschreven mensen. Als ik de tijd maar had. Nu is er ander werk aan de winkel. Maar niet alleen ik, ettelijke anderen zijn in touw voor ons Kerstnummer. Als u wilt met hoeveel spanning wij eerst de bijdragen, later de tekeningen, nog later de opmaak tegemoet zien. En dan de waardering van sommigen. „Tijd om veel te schrijven heb ik niet, doch ik kan niet nalaten om hiermede de Redactie van *De Zaaier* te feliciteren met de uitgave van het Kerstnummer 1954.” Zo schreef mij een broeder op Dec. 1954. Of we weer zo'n kaartje zullen ontvangen? We doen ons best. U toch ook? Maak er een pracht-bestelling van.

H.

vertelt dat vele bekeringen menselijkerwijze gesproken te danken waren aan een man, die hij zijn „jachthond” noemde.

Deze man speurde steeds in alle mogelijke samenkomsten waar het Evangelie gepredikt was, naar „aangeschoten wild”, naar mensen, die door de boodschap geraakt waren. Die „aangeschoten” mochten niet weer ontkomen. Daarom nam hij ze mee naar huis, bewees hen liefde en gastvrijheid en sprak met hen over Jezus. En zo gebeurde het dat velen door deze prachtige, originele nazorg hun Heer en Heiland vonden.

Ik vraag mij af, of ook wij in onze Gemeenten niet zulke mensen nodig hebben, die bereid zijn, deze arbeid te doen om zo het werk van de prediker zo mogelijk tot een goed einde te voeren.

Denkt U er eens over na, gelovige lezer!

Denkt U er niet te lang over na! Ga liever spoedig aan de slag.

Ja, als men een Christen is . . .

Wf.

Ons Baptistisch geloof

door Dr. HERBERT GEZORK

Vervolg

De vorige keer hadden we het eerste gedeelte van de lezing van Dr. Gezork, gehouden op het Wereldcongres te Londen. Dat waren de twee eerste punten, n.l. 1 de autoriteit van de Heilige Schrift, 2 de Gemeente als gemeenschap van gelovigen.

Een derde Baptistische overtuiging, die wel als onze voornaamste aangeduid wordt, is

de gewetensvrijheid

Of zoals de Baptisten het nog wel eens willen noemen: de vrijheid van de ziel. Vele karakteristieke overtuigingen, die gewoonlijk met het Baptisme in verband gebracht worden, hebben hun oorsprong in ons nadrukkelijk staan op godsdienst vrijheid. Zo b.v. onze afwijzing van de kinderdoop. Wij wijzen deze af: aan de ene kant vanwege onze opvatting van de Gemeente als een gemeenschap van Christus-gelovigen. En aan de andere kant wijzen wij ze af, omdat wij geen kind in de gemeente wensden op te nemen, voordat dit kind hiertegen kan protesteren of hiertoe z'n toestemming kan geven. Zo zien wij de kinderdoop als een ontoelaatbaar ingrijpen in de intiemste en heiligste godsdienstrechten van de mens.

Dan wijzen wij ook af op grond van onze hartstocht voor godsdienstvrijheid: de godsdienstige verdraagzaamheid.

Als de Staat met haar macht en aanzien de ene godsdienst vorm volkomen aanvaardt en de andere slechts duldt, dan is dit geen godsdienstvrijheid maar een geraffineerde vorm van dwang. Dulden betekent altijd: een zekere concessie welke teruggenomen kan worden. Vrijheid is een recht, en dit recht is de mens door God Zelf geschonken.

Op grond van deze gewetensvrijheid staan wij Baptisten er op, dat de Kerk geheel vrij van de Staat is, een onafhankelijke kerk. Zij moet vrij blijven van elke verwikkeling met de Staat. Het huwelijk tussen Kerk en Staat, een lange en een tragische geschiedenis, is vooral voor de Kerk geen gelukkige binding geweest.

Wanneer het ooit een dwingende noodzakelijkheid is geweest, dat de Baptisten dit erfgoed van godsdienstvrijheid voor elk ingrijpen mochten beschermen, dan is dit nu het geval. Want de ontzettende werkelijkheid van onze tijd en het grootste probleem van onze samenleving is de totalitaire staat, die niet alleen de controle wenst over het maatschappelijke, sociale en politieke leven maar ook de controle voor zich opeist over het gedachtenleven van de mens, z'n diepste zijn en z'n innerlijke overgave. Dit dodelijke gevaar is niet alleen in die landen, die zich achter

het „ijzeren” of het „bamboe” gordijn bevinden. Overal is de tendenz van een toenemende Staatsbemoeiing merkbaar. Juist in onze tijd moeten wij Baptisten met woord en daad de grote gave der gewetensvrijheid verkondigen.

* *

d Dan is er tenslotte nog een vierde opvallend Baptistisch kenmerk:

de verkondiging!

Dit is vanzelfsprekend de nooit voltòoide opdracht van elke christen en van elke Gemeente. Maar zij is wel heel bijzonder karakteristiek en onmisbaar voor ons Baptisten. Want wij krijgen in onze Gemeenten geen nieuwe ledenaanwas door 't geboorte-cijfer, wij zijn hier volkomen aangewezen op de verkondiging. Vandaar dat een Baptisten Gemeente, die de verkondiging verwaarloost, haar ondergang tegemoet gaat.

Dit is nu iets, dat mij met zorg vervult. Wij zijn zo ver van ons ideaal „iedere Baptist een evangelist” verwijderd. Wij laten die opdracht van de verkondiging steeds meer over aan de ambtsdragers, de voorgangers en de vaklui op dit gebied. Het is niet de bedoeling iets tegen hun werken te zeggen. Maar wel wil ik er aan herinneren, dat de Baptisten uit het verleden hoofdzakelijk door de arbeid van de leken sterk geworden zijn; zij die op de plaats waar zij stonden, in het beroep wat zij beoefenden hun getuigenis over Christus doorgaven. Laten wij het niet vergeten dat de eerste discipelen van Jezus ook leken waren: vissers, boeren en handwerkers. Ik vraag mij wel eens af of er wel een eerste Pinksteren zou zijn geweest, wanneer deze jongeren gewijde rabbi's en priesters waren geweest. Laten wij eveneens bedenken, dat men op 't ogenblik in de landen die onder de heerschappij van totalitaire en anti-christelijke regeringen staan, eenvoudig kan zien dat die Gemeenten de grootste levenskracht en ook de grootste weerstand bezitten, die een actieve en trouwe lekengroep bezitten, welke meteen in de bres kunnen springen zo de voorganger of de leraar gevangen genomen wordt.

Dit zijn enkele van onze fundamentele Baptistische overtuigingen, 4 sterke zuilen die onze gemeenschap dragen: 1 de autoriteit van de Heilige Schrift, 2 de

UW HAND
AAN DE PLOEG!

Over dubbeltjes en nog wat

Wij leven in een drukke tijd waarin de verschillende dingen met een straalvliegtuigvaartje op ons af komen stormen. Zo zie je en weet je nog niets en tegelijkertijd raast het je al voorbij. Er naar grijpen heeft geen zin, het ontglipt je toch. Soms prijs je de goede oude tijd, toen alles op sloffjes ging en vraag je je af waarom die razende vaart door de wereldgeschiedenis nodig is.

Gelukkig gaat het in onze Gemeenten iets kalmer. Daar sta je stil als een enkeling buigt voor Jezus. Daar wordt niet met miljoenen gegooid voor doeleinden zonder nuttig effect. In onze Gemeenten worden de dubbeltjes geteld. Maar dat zijn dan ook kostbare dubbeltjes. De dubbeltjes van de kleine man. Gelukkig dat onze kleine mensen dubbeltjes bij elkaar brengen, vindt u ook niet? Ik moet telkens denken aan die arme weduwna die een penning in de schatkist wierp. Nu is een dubbeltje voor de één een dubbeltje, voor sommigen een gulden en enkelen honderd gulden. Ik hoop dat u me begrijpt. Er is momenteel drukte in onze Gemeenten om de dubbeltjes, kwartjes en allerlei briefjes bij elkaar te brengen voor de tweede ronde van de jubileumactie.

Deze razende tijd gaat voorbij. Onze dubbeltjes en briefjes verteren. Maar wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus, dat houdt, zijn waarde en zal eeuwig bestaan.

Jubileum
evangelisatie fonds.

Gemeente als gemeenschap van gelovigen, 3 gewetensvrijheid, 4 de verkondiging als de nooit voltòoide opdracht der Gemeente. De hedendaagse wereld heeft

het getuigenis der Baptisten nodig, de christenheid over de gehele wereld heeft eveneens het getuigenis der Baptisten nodig. Dat wij door Gods genade bereid zijn dit getuigenis te geven, zonder enige terughouding.

NOORDBERGUM

Geliefde brs en zrs in de lande. Het is al maanden geleden dat wij iets van onze Gemeente lieten horen, in ons weekblad „De Christen”. Nu is het in de regel zo, geen bericht goed bericht, en zo gaat het dan ook inderdaad. Toch is het wel eens prettig en nodig dat wij iets van elkaar vernemen, dit versterkt de onderlinge band die wij met elkaar hebben.

Welnu dan, het gaat ons goed in de Gemeente onder leiding van onze Voorganger. Zondag op Zondag wordt het zaad des Evangelie's met milde hand uitgestrooid en hoewel wij indirect nog geen zichtbare vruchten aanschouwen, kunnen wij toch bemerken, dat er een saamhorige geest is onderling, en wij ook allen achter onze Voorganger staan om te helpen in zijn prachtig, doch moeilijk werk.

Tevens wil ik langs deze weg ook even melding maken van het feit, dat Zusterhulp afd. Noordbergum feest gaat vieren op D.V. 24 October; de Zusters herdenken dan, dat hun vereniging 30 jaar heeft bestaan; het zal hun dan niet aan belangstelling ontbreken. Dat het Kerkgebouw vol moge worden die dag is ons aller wens.

Het winterwerk heeft weer een aanvang genomen, allen zijn weer actief op hun post, er is veel werk te verzetten, en onder de Zegen des Heren zal alles slagen indien wij trouw zijn, en in ootmoedigheid het van hem verwachten. Evangelisatie-avonden zullen weer worden gehouden. Lectuur en Zaaiers zullen weer deur aan deur gaan, Bijbelcursus en Bidstonden nemen weer een aanvang. Broeders en zusters wat een heerlijk werk zo te mogen arbeiden voor onze Heer en Heiland. De zegen blijft niet uit, indien wij getrouw zijn. Zondaren zullen komen aan de voet van het Kruis, niet op ons werk, maar op Zijn tijd. Noordbergum gaat de winter weer in met een goede geest en liefde voor het werk. Broeders en zusters wij groeten U allen en houdt de Kruisbanier hoog.

Namens de Gemeente,
B. DE WIT, Secr.

Wat is er gaande in Coevorden ?

U zult deze naam tevergeefs zoeken op de statistiek van onze Gemeenten. Ze wordt niet genoemd bij de reeds geïnstitueerde Gemeenten en evenmin als pionierspost van één der naburige Gemeenten aangeduid. Dit verwondert ten zeerste: *er wordt reeds jaren in deze plaats gewerkt!* Komt dit stilzwijgen vanwege de veel geroemde bescheidenheid? Of vloeit het voort uit een afwachtende houding of „deze vlieger wel zal opgaan”? We kunnen geen van beide bewonderen. Van het eerste kun je in dit verband 't Duitse gezegde aanhalen: „Die Bescheidenheit ist eine Zier, aber weiter kommt man ohne ihr!” En dat van die vlieger is doodgevoelen ongelooft.

Hoe het begon

Het is in Coevorden *niet een datum* en evenmin een speciale actie, die het begin van onze Baptisten evangelisatie-werk in deze oude vesting vormt. Dat is een naam: de fam. H. Koning. Wie herinnert zich niet onze zeer geziene en geliefde Unie-administrateur van vóór en tijdens de oorlog?

Als leden van de Gemeente te Stads-kanaal woonden br en zr Koning reeds jaren in Coevorden. En het was hun innigste begeerte in deze plaats een Baptistengemeente in het leven te roepen. Wie kon hier beter het initiatief nemen dan br H. Koning, die als christen en baptist zeer gezien was bij de burgerij. Men heeft hem getypeerd als een man, die de Heer met een oprecht hart diende. Onder zijn bezielende leiding werd reeds vóór de oorlog een enkele keer een huissamenkomst gehouden, terwijl er eveneens een openbare evangelisatie-samenkomst georganiseerd werd in het evangelisatiegebouw der Hervormde kerk. Al deze bijeenkomsten stonden onder leiding van Ds J. W. Weenink uit Stads-kanaal. De huissamenkomsten werden bij de fam. Koning gehouden, van Heutsz-singel 52. Van regelmatig vergaderen was echter nog geen sprake.

Geregeld gewerkt

werd eerst later al tijdens de oorlog, toen zich nog enkele Baptisten gezinnen in Coevorden hadden gevestigd. Op 14 Dec. 1942 werd tijdens een huissamenkomst bij br Koning besloten in 1943 om de 14 dagen een samenkomst te houden. In deze samenkomst had Ds W. Veenstra, destijds colporteur-huisbezoeker te Ter Apel, de leiding. Nog in 1943 werd besloten een zaal te huren. Men verhuisde van de huiskamer naar een lokaal van het gebouw „Rehoboth” aan de Krimweg. In December van dat jaar werd hier de eerste keer vergaderd. Ook hier had Ds W. Veenstra de leiding.

Er waren die avond 12 bezoekers aanwezig. De kleine groep bestond toen uit 11 leden. Later gaf men er de voorkeur aan om in het café „Tramzicht” te vergaderen. De verschillende voorgangers uit de omliggende gemeenten hadden om beurten de leiding in deze samenkomsten, die vrij regelmatig werden gehouden tot op de nieuwjaarsdag 1945. Dat was de laatste samenkomst voor de arrestatie van br H. Koning op 10 januari 1945.

Een ernstige slag

trof de arbeid te Coevorden toen br Koning door de Gestapo meegenomen werd en nimmer terug kwam. Hoe zeer hij de stimulerende persoon van dit jonge werk was, blijkt wel uit het feit, dat er vanaf toen geen geregelde bijeenkomsten meer werden gehouden. Toen men, enigszins van de schok in de ontredde van de eerste weken hersteld, probeerde het werk voort te zetten, bleek het onmogelijk nog om de 14 dagen te vergaderen. Toen dan ook verschillende leden na de bevrijding naar andere plaatsen vertrokken, werd het werk geheel stil gelegd. Het leek wel alsof de arbeid tevergeefs was geweest. De broeders en zusters die er nog waren hadden geen moed meer om samen te komen. Wie zou hen geregeld dienen en wie zou leiding geven aan het werk? Volgens mijn zegsman zijn er in de jaren 1945 tot 1950 geen samenkomsten gehouden. Maar dit is niet helemaal juist, want zelf ben ik destijds vanuit Emschede voor een evangelisatie-samenkomst in Coevorden geweest. Deze samenkomst werd gehouden in 't café „Tramzicht”. Deze samenkomsten werden in de winter regelmatig gehouden. Br G. Kruit was de organisator, secretaris en penningmeester van dit alles.

De nieuwe aanpak

kwam in 1950. In dat jaar kwam Ds J. A. Scholte vanuit Nw. Weerdinge de gezinnen in Coevorden bezoeken. Er werd besloten weer met geregelde huissamenkomsten te beginnen, voorlopig eerst eenmaal in de maand. De eerste werd in Juni 1950 gehouden bij de fam. Hollander, Tuindorp. Er waren slechts drie mensen aanwezig. Maar door 't huisbezoek en het regelmatig doorzetten kwamen er spoedig meer personen. De huiskamers werden vol. Men ging niet alleen eenmaal in de 14 dagen vergaderen, maar men moest omzien naar een andere lokaliteit. Eerst vergaderde men in een lokaal van de Chr. Landbouwwinterschool. Dit was in 't jaar 1953. Sedert Januari 1954 word er elke Donderdagavond een evan-

gelisatie-samenkomst belegd in de consistorie van de Geref. kerk, terwijl elke Zondagmiddag om half vijf in 't jeugdgebouw van 't genoemde kerkgenootschap een kerkdienst kan worden gehouden. Sedert 1950 heeft Ds J. A. Scholte de leiding van het werk in Coevorden. Momenteel worden de diensten door gemiddeld 35 personen bezocht. Er zijn nu 22 leden, waarvan enkele buiten de stad wonen. In samenwerking met de Geref. evangelisatie-commissie worden in de zomer openluchtsamenkomsten gehouden. Door het ontbreken van een eigen gebouw kan men niet met 't jeugdwerk beginnen. Jeugdsamenkomsten en ook de zondagsschool ontbreken. Hierdoor wordt de groei en een bredere opzet van het werk sterk belemmerd. Wel is er eenmaal in de maand via een instuif avond contact met de jeugd van Coevorden, maar dit is geen blijvend contact. Sedert twee jaar stuurt de E. C. U. deze arbeid in Coevorden.

Een eigen gebouw

Via de Unie Bouwstichting is in Coevorden een gebouw gekocht. Dat wil zeggen: zodra het gebouw ontruimd

is, wordt de koop van kracht. Het is erg jammer, dat dit meer tijd neemt dan aanvankelijk gehoopt werd. Het pand is in het centrum van de stad gelegen. Het totaal bedrag van aankoop + verbouwing is ongeveer f 15000.— Ik vind het erg jammer geen foto van de tekening ontvangen te hebben. Dan had U hierbij een idee van de toekomstige Kapel gekregen. Mocht dit alles doorgaan, dan zal Coevorden over een aardig kerkje beschikken dat plaats biedt aan ongeveer 125 personen.

Er is wat gaande

in Coevorden. Terwijl rondom deze stad eveneens nog grote kansen voor ons werk liggen. Moge deze arbeid, die niets in zich bergt van de wonderboom van Jona, door de trouw en de volharding van de leden en Ds Scholte onder Gods zegen spoedig uitgroeien tot een levende Gemeente, die in de stad 'en omtrek een duidelijk en blij getuigenis van onze Zaligmaker en Heer Jezus Christus laat horen.

G. Br.

bij, die de school verzuimen om eens te onderzoeken, welke geneugten de stad te bieden heeft. Ze worden aangesproken door een vriendelijke vreemdeling, die vraagt of ze niet graag geld zouden hebben om in de winkel te kopen wat ze graag willen en of ze niet liever een baantje hebben, dan naar school te gaan. Hij weet iemand, die hun een goed baantje zal geven, een rijk man, die eten in overvloed in huis heeft.

De vreemdeling neemt de kinderen bij de hand en brengt ze in een afgelegen straat. Tegen de tijd dat de ouders zich ongerust beginnen te maken over hun uitblijven het dorps hoofd hebben gewaarschuwd. en hebben vastgesteld, dat ze niet bij verwanten zijn, bevinden de slaafjes zich reeds in het bos op weg naar de grensnederzettingen van de Massai op de hellingen van de berg Elgon.

* * *

Dat de handel in slaafjes kan blijven bloeien, wordt door de vertegenwoordiger van de Boekedi in het wetgevend lichaam van Oeganda, P. C. Ofwono, toegeschreven aan twee oorzaken: er zijn ouders, die te weinig voorzorgsmaatregelen nemen, en er zijn dorps hoofden, die de verkoop van kinderen niet belangrijk vinden.

WIE LIEEST MIE?

(Krantenknipsels)

In Oeganda worden nog kinderen als slaafjes verkocht

Ofschoon de slavernij in Afrika reeds tegen het eind der vorige eeuw officieel is afgeschaft, bestaat zij in Oeganda nog altijd. De politie van Oeganda heeft gerapporteerd, dat zij een bloeiende handel in kinderen heeft ontdekt aan de grens tussen Oeganda en Kenia waar zich de ongeveer 4700 meter hoge berg Elgon verheft, welks hellingen overdekt zijn met bossen. Door het dichte kreupelhout in deze bossen lopen volgens de politie over moerassen en door bosschages van reuzen boomvarens de slavenvaden van modern Afrika.

De kinderen, die als slaven worden verkocht, zijn afkomstig van de herdersstam der Boekedi in het Oostelijke gedeelte van Oeganda. Zij worden verkocht aan de Massai, de krijgshaftige veeherders van de vlakten van Kenia.

Een der weinige leveranciers, die bij zijn duistere handel werd betrapt, heeft volgens de politie de methoden, welke door de slavenjagers worden toegepast,

bekendgemaakt. Hij vertelde, dat de kinderen bijna altijd worden geroofd in landelijke gemeenten. Het kunnen zwerfende kinderen zijn, die geen tehuis hebben, maar er zijn ook schoolkinderen

Fouten zijn altijd vergeeflijk als men de kracht heeft ze te bekennen

1925 Jubileum Conferentie 1955 N.B.J.B. Zuid-Oost Drente

Op 17 December van dit jaar zal het 30 jaar geleden zijn dat de eerste Jeugdconferentie van de Baptisten Gemeenten in Zuid-Oost Drenthe in de kerk te Nw. Weerdinge werd gehouden.

De volgende Gemeenten vormden dit Gewest: Nw. Weerdinge met de evangelisatiepost Ter Apel, Emmer Erfscheidenveen en 2e Exloermond. Thans na dertig jaren is het Gewest uitgebreid door dat in Musselkanaal en Emmen zelfstandige Gemeenten terwijl in Coevorden een evangelisatiepost ontstond waarvan jongeren als ook ouderen deel-

nemen aan de conferenties van genoemd Gewest.

Voor ruim 30 jaar had het Jeugdwerk niet de belangstelling zoals die thans aan de dag wordt gelegd. Wel had iedere kerk zijn jongelings-, jongedochters-, zangverenigingen enz. Maar voor de „massa”-jeugd werd practisch niets gedaan.

Een grote bekendheid genoten de Jongeliedensamenkomsten te Stadskanaal die geleid werden door Ds J. W. Weenink, later de stichter van de Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging. Van

ver uit de omtrek kwamen jongelui uit de Veenkoloniën om deze samenkomsten op Zondagavond te bezoeken.

Dit had ten gevolge dat ook de andere Baptisten Gemeenten in de Veenkoloniën Jeugdsamenkomsten gingen beleggen.

Na verloop van enkele jaren werd de behoefte gevoeld om ook gewestelijke conferenties te houden, waar de jongelui uit de verschillende plaatsen elkaar zouden ontmoeten.

Deze eerste conferentie werd belegd door de toenmalige voorgangers van bovengenoemde Gemeenten n.l. Ds K. Reiling te Nw. Weerdinge, Ds J. Louw te 2e Exloermond en Ds G. Visser te Emmer Erscheidenveen.

Een grote zegen hebben deze conferenties verspreid onder de jongelui. Duizenden en nog eens duizenden hebben deze conferenties bezocht. Door het Zondagavondwerk van de plaatselijke afdelingen zijn velen die nimmer tevoren een kerk van binnen hadden gezien, getrokken en kwamen op deze wijze met het evangelie in aanraking. Het programma was meestal eenvoudig. Een hoogtepunt was vaak de pauze waarin de jongelui in de regel een kop koffie met soms een stukje koek kregen.

Grote bekendheid genoten de propaganda-avonden, meestal eens per maand gehouden. In de meeste gevallen bleek dan de kerk te klein te zijn. Velen die op deze wijze met het evangelie in aanraking kwamen hebben Christus leren kennen als hun persoonlijke Verlosser en Zaligmaker.

Toen na de eerste Wereldoorlog in de Veenkoloniën de crisisjaren kwamen vonden velen van hen werkgelegenheid in de opkomende industrieplaatsen Hengelo, Enschede, Almelo, Eindhoven als ook in de mijnstreek van Zuid Limburg.

Velen van hen hebben bijgedragen tot groei en bloei van de Baptisten Gemeenten in die streken.

Met grote vreugde en dankbaarheid zal de N.B.J.B. van dit Gewest gedenken de vele zegeningen die de Heer door deze tak van arbeid heeft willen schenken.

Deze Jubileumconferentie zal gehouden worden op Zaterdag 12 en Zondag 13 November in de grote Concertzaal van Groothuis bij de Markt te Emmen. Ongetwijfeld zullen oud-N.B.J.B.ers(sters) en anderen dit Jubileum willen meevieren. U is hartelijk welkom.

Het zal een gelegenheid zijn waar oude bekenden elkaar de hand zullen drukken. Onze oud-oprichters worden daar verwacht.

Het zal feest zijn, een echt feest van dankbaarheid voor de ontelbare zegeningen die God in het verleden heeft gegeven.

Indien er zijn die graag dit Jubileum willen meemaken en logies behoeven: daarvoor kan gezorgd worden indien zij zich vóór 1 November opgeven aan de secretaresse van de regelingscommissie: Mej. G. van Veen, Kapelstraat 7, Emmen.

Wat weet u over

Congo ?

Verleden week schreef Ds Hooghwinkel over het leven van zendelingen in Congo en herinnerde ons allen aan onze zusters Vorsteveld en Brongers. Vandaar mijn vraag aan u: wat weet u over Congo? Zou u er graag iets meer over weten en iets meer zien en horen vooral over Pimu of Lukolela.

Verleden winter had ik een filmstrip over Pimu en nu heb ik er een ontvangen met de titel: In en om Lukolela. Op de plaatjes zien we verschillende gebouwen en mensen. Ook enige keren zending en mevr. West met wie zuster Brongers samenwerkt.

Zou u graag een avond willen hebben met praatjes bij plaatjes? Dat kan als u even aan mij schrijft. U kunt zelf bepalen hoeveel tijd u heeft voor de praatjes bij plaatjes.

Mijn adres is:

G. REILING,
Drouwenermond J 145,
Stadskanaal.

clubs en catechisaties en is ook zeer waardevol voor het Christelijke gezin.

Wf.

BIJBEL EN ZENDING, door Ds H. A. Wiersinga. Uitgave J. H. Kok N.V., Kampen. Omvang 32 blz. Prijs ing. f 0.95.

Wie serieus nadent over de zendingsopdracht der Kerk, vindt in dit werkje op duidelijke wijze deze opdracht Bijbels gefundeerd.

Het kan alleen maar goed zijn, ieder Gemeentelid er van te overtuigen, hoezeer de arbeid der zending behoort tot de OPDRACHT der Gemeente van Jezus Christus. Van harte aanbevolen.

Wf.

LEVEN ZONDER VREES, door Billy Graham. 5e vermeerderde druk.

De prijs van dit boekje bedraagt niet, zoals in dit blad eerder werd aangekondigd, f 2.50, maar f 3.90.

Dit boek is een uitgave van de Fa. J. N. Voorhoeve, Den Haag.

Mededelingen

Het adres van de secretaris van de Baptisten Gemeente te Haarlem is geworden:

Florapark 11, tel. 11980, toestel 2.

Op verzoek van het Hoofdbestuur van „Zusterhulp” zal het November-nummer van DE KANDELAAR met het oog op de in December te houden Baptisten Vrouwen Wereld Gebedsdag een paar dagen later verschijnen dan gewoonlijk.

I.

Advertentiën

Met dank aan God en grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van onze dochter

Wilma

W. Dijkstra
A. M. Dijkstra—Tange
Nancy.

46 Owaissastreet, St. Thomas.
Ont., Canada.

19 Oct. 1955.

Welke gemeente-afdeling kan Leeuwarden helpen aan gebruikte

hoornblaasinstrumenten

voor het oprichten van een muziekcorps? Brieven met inlichtingen en prijsopgave aan de secr. J. Oosterveld, Kievitstr. 20 b, Leeuwarden.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds H. van der Werf, Nijkampweg 189, Emmen - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

Nee, maar . . .

Zou voor de Heer iets te wonderlijk zijn?

Gen. 18 : 14a.

Het was belachelijk. En kijkt u Sara niet zo verontwaardigd aan, alsof zij nog mijlen bij Thomas achter lag. Thomas had tenslotte ongelooflijke dingen gezien en kon op grond daarvan onmogelijke dingen verwachten. Trouwens, Abraham had om dezelfde zaak gelachen. In Gen. 17 zegt de Heer tot Abraham onder meer: koningen van volken zullen uit haar voortkomen. Toen wierp Abraham zich op zijn aangezicht, lachte en zei bij zichzelf: Zal dan aan een honderdjarige een kind geboren worden en zal Sara, een negentigjarige, baren?

Na de maaltijd, een vorstelijke, zei de Heer, dat er over een jaar een zoon zou zijn, geboren uit Sara. Sara zelf was in de tent, want een vrouw hoort er niet bij te zijn als er gasten komen eten, maar natuurlijk luisterde ze achter het tentdoek naar de gesprekken der mannen. Vrouwen luisteren graag naar verstandige mannen, althans verstandige vrouwen. Toen zij dat hoorde lachte ze in zichzelf en wie zal het haar kwalijk nemen. Er zijn tenslotte grenzen. Er is natuurlijk meer mogelijk dan wij zo kunnen denken, maar ergens houdt alles op. Nu, dat wat hier geprofeteerd werd, was onmogelijk. Gewoon niet mogelijk. Het kon niet. Daarom lachte Sara, al was het dan in zichzelf en zeker niet van harte. Maar de Heer hoorde het. Nee, dat kon niet. Maar Hij zei: Waarom lacht Sara en zegt: Zal ik werkelijk baren, terwijl ik oud geworden ben? Zou voor de Heer iets te wonderlijk zijn?

Leg deze vraag aan een gelovige voor

en u weet welk antwoord u krijgt. Ieder zal prompt zeggen: Nee! En daarna komen de bedenkingen. Daarna de problemen rondom de verwerkelijking van die almacht, die goddelijke almacht. Waar is dan de doorbraak van Gods ongelimiteerde heilsstroom in onze verdorde wereld? Aan deze zijde is nood, angst, ziekte, zorg en zonde. Wij zitten achter de muren, die ons te hoog zijn en aan de andere kant is God met Zijn wijde wereld van vree en vreugd.

In de bijbel, ja, daar worden ons wel liederen van bevrijding gezongen. Toen waren de mensen als degenen die dromen en werd hun mond vervuld met lachen, de tong met gejuich. Maar wij?

Daar lees je van brede wateren, die zich delen, opdat een volk ongehinderd naar de overkant kan trekken; van drie mannen, die niet buigen voor een gouden beeld in het dal Dura en daarom gelijkwideerd worden door ze in een verbrandingsoven te werpen; waaruit ze ongedeerd te voorschijn treden als overwinnaars over vuur. Daar gaat een man, die wel buigt, voor God, voor de leeuwen, maar de muilen zitten dicht als een gesloten deur. Daar vermenigvuldigen zich onder Zijn handen broden en vissen zonder beperking. Daar wandelen lammen en zien de blinden. Daar wordt een man gezegd, dat hij opnieuw geboren kan worden. Daar is de intocht van het heil Gods op zulk een onloochenbare wijze gedemonstreerd, dat ieder de tekenen en wonderen erkent. Daar schuift de verlossing uit alle nood, mensennoed,

wereldnood, binnen en daar zijn geen grenzen aan des Heren macht. Maar hoe lang is dat geleden? Kan dat nu ook nog?

Wij zijn omsingeld, zitten klem. Wij stuiten telkens op het: onmogelijk. Aan ons zijn de muren, vuren, wateren en grenzen. Hier is de gebondenheid, het wij kunnen niet, wij hebben niet. Of ziet iemand onder ons een machtige doorbraak van Gods glorie, van Gods wereld, van de toekomstende eeuw? Ik bedoel geen massale bijeenkomsten, geen sensationele voorstellingen. Als ik aan Gods wonderen denk, denk ik aan de lente, aan het smelten van ijs, aan het breken van knoppen, aan een stille, heerlijke vernieuwing van het aanschijn der aarde. Onweerhoudbaar, triomfantelijk, zonder bombarie.

Is er een brug tussen de wereld van God en van ons, een sluis tussen tijd en eeuwigheid, een bres in de muur, die ons scheidt van het leven? Christus, zegt gij. Christus is de bres, de poort des hemels. Daar haakt God met Zijn anker in onze wereld.

En de Heilige Geest Gods vaart door de eeuwen. En Gods Woord is levend en krachtig. Ja, men kan niet ontkennen, dat van Gods kant alles in het werk gesteld werd om ons te bevrijden. Maar waarom lachen we dan wat ellendig, zo als een echo van Abraham en Sara?

Als u nu eens naar een antwoord zocht. Ik ben er zeker van, dat u een antwoord vindt. Misschien is daar de eerste scheur in de dijk; gaat daar de deur op een kier open en kan God voet aan wal zetten op de rand van ons leven.

HUIZINGA.

Losse Schakels

Staat in Er zijn in de laatste tijd enkele dingen gebeurd, die opzien gebaard hebben. We denken aan het onttrekken van een paar Joodse pleegkinderen aan het wettig over hen gestelde gezag en de hulp van R. Kath. instellingen om deze kinderen aan de nasporingen van de justitie te onttrekken zowel als de weigering van de Rooms Kath. kerkelijke Overheid om er aan mede te werken dat aan deze wetsontduiking een einde zou komen. Het andere geval is het in de echt verbinden door een Roomse geestelijke van een man met een tweede vrouw, terwijl deze man niet van de vrouw, waarmee hij wettig gehuwd was gescheiden was. We menen dat de Wet elke Kerk verbiedt het huwelijk te voltrekken van een paar mensen, die niet voor de burgerlijke wet getrouwd zijn. — De Roomse Kerk ontkent dat er van een huwelijk sprake is, wanneer het niet voor de Kerk gesloten is, maar schikte zich tot voor kort in de bepalingen van de Wet a.g. de huwelijksluiting. Nu heeft een van haar priesters zich daaraan niet gestoord, maar door onder te duiken zich aan de verantwoordelijkheid voor zijn daad tegenover de wereldlijke Overheid onttrokken, en de kerkelijke overheid ontkent verantwoordelijk te zijn voor de daad van deze haar dienaar. We weten hoe in andere landen Rome het openbare leven zoekt te beheersen en wat dit voor zwakke protestantse groepen in die landen betekent. Zijn wij bereid om, naast het Communistische gevaar het Roomse gevaar te zien voor onze geestelijke vrijheid? En overwegen we wel eens, welk het dreigendst is? We hebben hier niet te doen met een anders gericht Protestantisme maar met anti-Protestantisme.

Onze taak Onze taak temidden van ons volk lijkt ons een getuigenis te zijn. Ons bestaan als baptistengemeenten is getuigenis. Naast de roeping tot evangeliseren, het bekend maken van de heilsboodschap onder ons volk, hebben we als baptisten een getuigende taak tegenover onze kerkelijke medegelovigen. Wij geloven dat de kinderen Gods anders vergaderd moeten worden dan de Kerken gebouwd worden. Ons bestaan getuigt daarvan en herinnert er aan. Door ons bestaan onder de aandacht der Kerken te brengen en te houden, noodzaken wij hen tot nadenken over ons principe en dat te toetsen aan de Schrift en aan eigen bestaansrecht.

Waarop het aankomt Dit sluit echter voor ons in, dat het er meer op

aan komt, dat we ons zuiver houden, dan dat we groot worden. Natuurlijk moeten we de groei begeren en voor groei bidden en werken. Maar als we groot werden en ons bijbels karakter verloren, hadden we onze bestemming onder ons volk gemist. Wij hebben acht te geven op ons zelf, op handhaving van het bijbelse karakter der gemeente, op de juiste bediening van doop en Avondmaal; op handhaving van de bijbelse eis van toelating tot de gemeente, en niet om te zien en te vragen: en wat zal deze? Joh. 21 : 21. We mogen onze verantwoordelijkheid niet te ver uitbreiden en omwille van anderen ons aanpassen bij opvattingen, die naar onze overtuiging niet schriftuurlijk zijn. Door hen ons bijbels getuigenis voor te houden en voor te leven bewijzen we hen groter dienst dan door hen tegemoet te komen en een compromis aan te gaan. — Door gehoorzaamheid aan de Schrift te tonen en te eisen, zijn we tot een zegen en niet door grootte ten koste van de eerlijke aansluiting aan het Woord. — Aan de liefde, die we alle kinderen Gods schuldig zijn, doet dit geen afbreuk, integendeel: daarvan is het de eerlijke openbaring. We dienen elkander alleen in zoverre als we eerlijk en zonder schikking Christus dienen. De verwarring op kerkelijk gebied wordt niet daardoor ontward dat we ons een beetje in die verwarring laten betrekken. Geloof, belijdenis van het geloof, doop (onderdompeling), Avondmaal, voortdurende reiniging door Woord en tucht, handhaving van haar zuiverheid (wezen) door afsnijding. We zullen gemeente zijn, of ons zijn heeft geen zin.

Verdeeld Pro- We kunnen niet in-
testantisme zien, dat de verdeeldheid in het Protestantisme zonder meer te betreuren zou zijn. Er is een factor in, die opgeheven diende te worden en dat is die verdeeldheid, die uit niets anders dan de traditie voortvloeit. Wat indertijd uiteen deed gaan of verenigd leven verhinderde, heeft allang zijn spraak verloren. Het is ballast geworden, en diende overboord gezet te worden. Kerken moeten geen musea worden. Eerbied voor het voorgeslacht brengt niet mee, dat men vasthoudt, wat voor hen uit overtuiging gepropageerd werd, doch voor ons dood bezit werd. Er zijn scheidslijnen, die niet door het levende heden getrokken worden.

Maar er is ook een gescheiden leven, dat geen teken van zwakte is, maar juist van krachtig geloofsleven. Alles, wat als dienst van God bedreven wordt, moet wáár zijn, eigen bezit, uiting van overtuiging. Voorzover de verdeeldheid onder de christenen een bewijs daarvan is, dat men het met de waarheid nauw neemt, en naar haar te leven gewetenszaak is, is het een verheugend verschijnsel. Verwerpelijk echter is een eenheid, die berust op onderwerping en niet op

overtuiging

Daarom is Oecumenisch levensspreken goed, mits daarbij de eenheid gezocht wordt in de overeenstemming in het verstaan van de Waarheid, zoals ze in Christus is. Dat sluit niet in dat we daarin allen even ver gevorderd moeten zijn, maar dat we haar dáár in Christus zoeken, en, met elkander biddende en sprekende, geloven, dat de Heer ons, het nog aan ons inzicht ontbrekende, wil openbaren. Fil. 3 : 15.

Verdeeld We vertelden onlangs dat **Baptisme** de Baptisten in de Ver. Staten gevonden werden in een 26 tal corporaties. We vermoeden zo, dat deze veelheid van Baptistische lichamen wel niet alleen verklaard kan worden uit redenen van aardrijkskundige aard. Er spreekt ook wel verschil van inzicht mee. Het Schriftgetuigenis wordt door alle Baptisten niet in alle punten eender verstaan. Dat betreft niet het karakter der Schriftopenbaring noch de betekenis en de waardij van Christus' heilswerk. Neen, de accenten worden verschillend gelegd. En waar ieder zich gaarne in „zijn eigen taal” hoort toegesproken, ontstaan verschillende verzamelingen. Als deze maar voor elkaar open blijven staan kunnen ze voor verstarring bewaard blijven.

Schriftkennis Staat Schriftkennis gelijk met het kennen der Schrift? De Here Jezus zeide tot mensen die van de studie der H. Schrift hun levenswerk gemaakt hadden: Gij onderzoekt de Schriften; die zijn het die van Mij getuigen. (Joh. 5 : 39, 40.) Deze mensen bezaten heel veel Schriftkennis. Het is in het tegenwoordige Palestina onder de Joden nog zo, dat velen de Schrift ijverig bestuderen d.w.z. de Schrift uit het hoofd leren. Ze kunnen grote belgedeelten opzeggen. De professoren geven onderricht in de Schrift, maar dat draagt haast uitsluitend een oudheidkundig en bodemkundig karakter. — Schriftkennis is echter wat meer. De Heiland stelde vast dat de Joden Zijner dagen, die de Schrift vlijtig onderzochten, haar niet kenden, want ze zagen haar niet in Hem vervuld. Als ze de Schrift naar haar wezenlijke inhoud gekend hadden, zouden zij Jezus niet hebben verworpen, maar in Hem de Heer der heerlijkheid gezien hebben.

L.

Een hele man pleegt niets
half te doen

Zand en zaad

Het seminarium in Hamburg viert binnenkort zijn vijfenzeventigjarig jubileum. De voorzitter der Unie werd uitgenodigd u daar te vertegenwoordigen en dat zal hij wel doen. Hij, ik dus, heb daar zelf een vier jaren doorgebracht en wel van '26 tot '30. Eigenlijk was ik nog te jong om er te zijn en ik herinner mij nog heel goed, dat ik op zekere dag bij de rector, Bruder Neuschäfer, moest komen, die tot zijn ontzetting had ontdekt, dat ik de leerplichtige leeftijd voor die school nog niet had bereikt. Leiden was in last, want ik zat er nu eenmaal. Op zijn bedenkingen antwoordde ik, dat de Unie in Nederland mij had gezonden en dat zij en niet hij de verantwoordelijkheid van deze daad droeg. Ik viel m.i. buiten de duitse regels, die voor hun eigen studenten golden.

Ik ben er wel eens vaker buiten gevallen. De studenten moesten elke Zondag in een of andere gemeente of post spreken. Ze kregen daarvoor dan een klein bedrag, me dunkt vijf mark, en die vijf mark vloeiden in een gemeenschappelijke kas. De ene gemeente gaf wel eens meer dan de andere en opdat iedere dienaar evenveel zou krijgen, werd dan die gemeenschappelijke kas gelijk op verdeeld tussen de dienende studenten. Ik kreeg nooit iets, want ik preekte niet. Dat werd ook eens ontdekt en weer moest ik bij Br Neuschäfer komen. „U preekt niet?” Nee, dat deed ik niet. Jaaaar, dat moest ik. Dat deden alle studenten en waarom zou ik het niet doen. Ik vertelde hem, dat de duitse taal moeilijk was voor een Nederlander. O, maar die andere Hollanders deden het ook altijd. Ik beaamde dat maar zei hem, dat ik wel eens fouten maakte en dat die fouten altijd erg lachwekkend waren en dat de mensen toch niet naar de kerk kwamen om er te zitten lachen. Nee, dat vond hij ook en zo heb ik als student niet gesproken.

Wie er van de Nederlanders waren toen ik er ook verbleef? Br Brandt was toen in zijn laatste jaar en br De Haan, die nu niet meer onder ons, in zijn derde. Achter mij aan, maar nog wel in mijn tijd, waren er br Bakker en Jansma. Het zou eigenlijk interessant zijn om te vernemen hoeveel van onze voorgangers in Hamburg hun studiejaren hebben doorgebracht. Dat moet onze Uniesecretaris mij maar eens uitzoeken.

Nu is er weinig meer over van de gebouwen, die we toen met veel lawaai vulden. En soms met rook, ofschoon dat officieel verboden was. Van de leraars van toen is er slechts nog een over. Och, het is ook zo, voor u is dat allemaal niet zo interessant. Maar misschien kunt u zich voorstellen, dat het zo onder zestig jongens soms bont kan toegaan. Daar zou ik u sterke verhalen van kunnen ver-

tellen, die natuurlijk met de jaren nog sterker worden. Verhalen zijn net als kaas, ze worden pittiger met de jaren.

Het is eigenlijk wel jammer dat wij niet zo'n school hebben. Maar daar zijn wij te klein voor, zegt u. Och, dat weet ik niet. Zij zijn ook niet begonnen met wat ze nu hebben. Er groeit onder die studenten een pracht van gemeenschap. Ze wisselen hun ervaringen in de gemeenten uit en zien op elkaar toe en al zullen ze niet altijd de wijze wijze van handelen van ouderlingen hebben, ze kunnen elkaar aardig vasthouden. Bovendien, als je zelf zo'n school had, zouden de jongens veel dichter bij onze nederlandse gemeenten staan en in allerlei activiteiten beter betrokken kunnen worden. Ja, maar het zijn toch studenten, zegt u en die moeten studeren. Bedoelt u daarmee dat ze alleen maar in de boeken moeten wroeten? Het zou helemaal niet zo verkeerd zijn ze om de vier weken een week het veld in te sturen om daar een gemeente bij te staan in bijvoorbeeld evangelisatiearbeid.

Natuurlijk heeft het studeren in het buitenland het voordeel dat je tenminste in elk geval een der moderne talen vlot leert spreken. En dat je allerlei internationale contacten legt. En dat je de wijze van werken in een ander land ziet. Dat je ook eens andere lucht inademt, andere „theologische” lucht zo te zeggen. De schaduwzijde ligt er natuurlijk vlak naast: van je eigen vaderland weet je hoege-naamd niets. Je gaat laten we zeggen op je twintigste jaar weg en komt in je vijfentwintigste terug. In die tijd heb je in Duits, engels of amerikaans water gezwommen en thuis zink je als een baksteen.

Allemaal maar fantasie, zo'n eigen school. We hebben niet eens een gebouw en nog minder de centen. Dat is waar, we hebben geen gebouw. Maar wel centen. Het is toch eigenaardig, dat iedereen zijn kinderen kan laten leren. Goed, dat loopt dan niet in de duizenden, maar dan toch zeker wel in de honderden per jaar, tenminste, wanneer ze van de lagere school zijn. Vraag eens wat een leerling op de H.B.S. of M.T.S. of ander onderwijsinstelling aan de ouders kost. Ik weet wel, sommigen leggen dit geval nu uit de hand en zeggen; wordt mij te ingewikkeld, maar tenminste enigen wil ik herinneren aan een besluit in Leeuwarden genomen: studenten betalen hun eigen opleidingskosten en kunnen subsidie aanvragen voor wat ze tekort zouden komen. En vraagt u eens hoeveel studenten niet hun eigen studie verdienen door de meest uiteenlopende bezigheden, vooral dan 's avonds.

Daar ben ik toch de verkeerde kant uitgelopen. Ik wilde duidelijk maken, dat wij wel centen hebben. Hebben we ook wel. Dan hoeft ik het toch ook niet duidelijk te maken. Het ligt er maar aan wat je met je geld doet, als goede rentmeester.

Zo'n school zou natuurlijk een pracht

van een centrum voor ons kunnen worden. Als dat een beetje gunstig lag zou men er in de zomer, als de studenten toch vrij hebben, kunnen logeren, conferenties houden. Het zou misschien mogelijk zijn er een tweede Renderloo van te maken. In dat geval zou het huidige wellicht verkocht moeten worden, maar als men in plaats daarvan een pand machtig zou kunnen worden in de prachtige omgeving ten oosten van Utrecht, dan zou dat geen achteruitgang betekenen.

Toekomstmuziek? Maar als die er nu niet is, is er ook geen visie en vaart. Bijna had ik geschreven: geen geloof, maar dat lijkt me te sterk.

Maar 't zal toch wel duurder worden. Ja, dat zal het. En moet het daarom dan over gaan? Kom, laat ik er niet meer over schrijven. Over die jubileumsamenkomst in Hamburg hoop ik u in December iets te vertellen. Even moet ik nog iets aanvullen; ik schreef, dat er van de gebouwen daar van vroeger niet veel over was. Een brede verkeersweg nam een oud gedeelte weg; de nieuwere panden leden zwaar in de oorlog, maar alles is hersteld. En over die eigen school van ons moest u eens nadenken.

HUIZINGA.

Bijeenkomst van de Raden der Gemeenten van Friesland

op Woensdag 9 November 1955
in de „Hartman Visserzaal”, Jan
van Nassaustraats te Sneek

Programma:

- 1 Aanvang en begroeting (9.30 uur)
Bidstond
- 2 Openingswoord door de voorzitter
ds G. Visser van Workum
- 3 Notulen en event. ingekomen stukken
- 4 „Het vraagstuk van het militarisme”
door de brs ds Boeschoten van Staveren en ds v. Dam van Zandbulten
Pauze
- 5 „Ons Evangelisatiewerk”
a Persoonlijke Evangelisatie door ds Boeschoten
b Gemeentelijke Evangelisatie door ds Mostert van Harlingen
- 6 Nieuws van de „Fronten”
- 7 Suggesties voor de volgende conf.
- 8 Rondvraag
- 9 Sluiting (plm. 4.30 uur)

Hierbij het programma, wat voor zich zelf spreekt. Houdt deze dag vrij en komt naar Sneek. U is welkom. Neemt proviand mee, wij zorgen voor koffie en thee.

JOH. J. SLUMP, secr.

Kruizebr.straat 22, Sneek.

Van de Unie-Bouwstichting

Eindelijk .... eindelijk het startschot voor de bouw van één der twee grote kerken, die al een paar jaar op het programma staan: *Arnhem*.

We kunnen ons de Gemeente te Arnhem eigenlijk niet anders voorstellen dan verbonden met de Tuinstraat 16. Vele jaren diende dit gebouw — eigenlijk een dépendance van de Lutherse Kerk — als het Gemeente-centrum. Het grootste aantal jaren was het gehuurd, eerst op 1 Oct. 1948 werd het door de U.B.S. ten behoeve van de Gemeente aangekocht voor f 14000.— plus bijkomende kosten. Volgens de statistiek bevatte de zaal 100 zitplaatsen, terwijl de Gemeente momenteel 108 leden telt. Reeds dit te-

kort aan plaatsruimte maakte verandering noodzakelijk. Wij moeten de groei en de toenemende belangstelling kunnen verwerken. Anders zijn we deze niet waard!

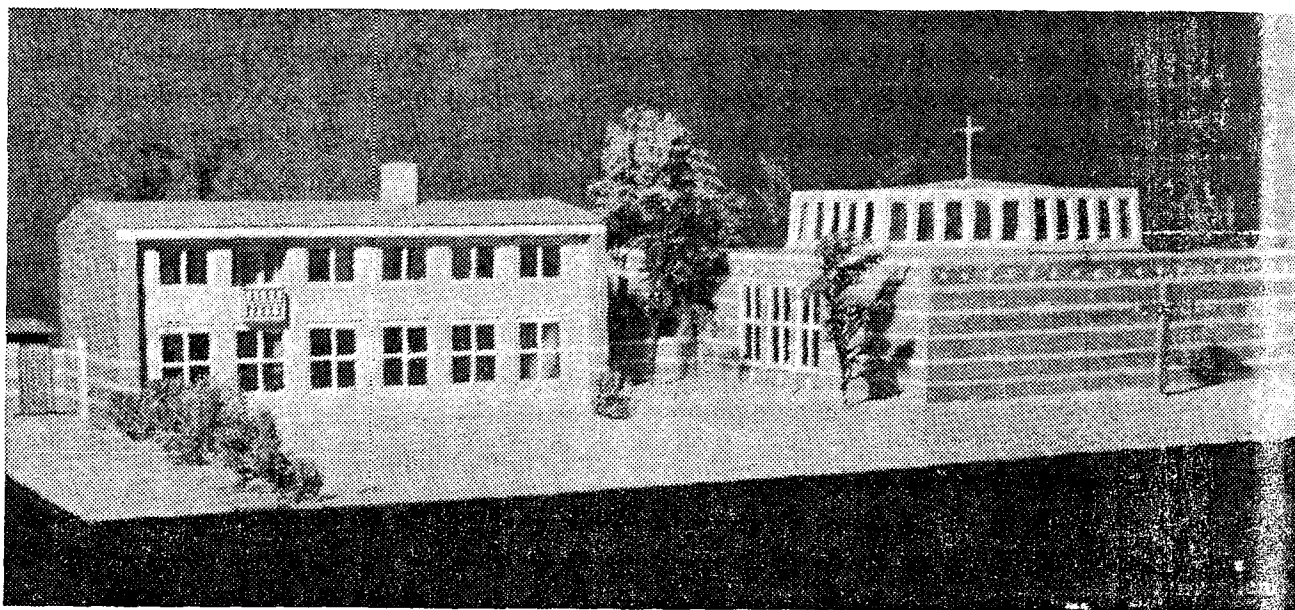
Deze verandering werd eenvoudig verplicht door de herbouw van de zwaar geschonden binnenstad. Vanwege allerlei wijzigingen in 't oude stadsplan moet de Tuinstraat met omgeving verdwijnen voor de aanleg van de parallelweg Steenstraat. Dit gaf eerst heel wat moeilijkheden: waar vind je in een stad een geschikt stuk grond? Niet aan de rand van de stad, maar nabij het centrum en gemakkelijk bereikbaar uit alle windstreken

van de stad! En natuurlijk steeds weer die ene vraag: hoe duur zou een nieuwe kerk kosten? En dan vooral hier in Arnhem, waar de autoriteiten behoorlijke eisen stellen voor officiële gebouwen!

Er is zeer veel vergaderd en gemarchandeerd om de meest geschikte plaats en de hoogst mogelijke vergoeding te krijgen. Hoe lang dit duurde? Dat is wel af te leiden uit het feit, dat ons pand in de Tuinstraat nog het laatste pand was dat onteigend moest worden. Maar het resultaat komt dan ook heel dicht bij onze verwachtingen, indien deze nog niet overtroffen zijn. Bekijkt U slechts deze foto.

Een maquette van het nieuwe kerkgebouw met daarnaast de pastorie en de kosterswoning

(Cliché welwillend afgestaan door de Arnhemse Courant)

Dit prachtige project: een zeer modern kerkgebouw met pastorie en kosterswoning zal verrijzen op de hoek van de Gerhard Voethstraat en de Willem van Kleeflaan. De woningen hoopt men reeds half December klaar te hebben. Het kerkgebouw zal in het begin van volgend jaar gereed komen, waarschijnlijk in Februari.

De benedenbouw van de kerk is rechthoekig, de bovenbouw achthoekig. Deze bovenbouw — het overkoepelend gedeelte — is het dak van de kerkzaal. De kerkzaal is dus ook achthoekig. Het licht komt voornamelijk van boven door de glas-in-lood-ramen van de koepel. Door deze achthoekige vorm blijven de hoeken nog vrij: deze zijn aan de ene kant gereserveerd voor doopkamertjes, terwijl verder hierin een keukentje en het orgel worden ondergebracht. Op de foto is duidelijk te zien, dat de koepel zich niet precies midden boven het gebouw bevindt. Aan die ene kant is n.l. een jeugdzaal en een consistoriekamer ondergebracht. Zo dit nodig mocht zijn, kan de jeugdzaal bij de kerkruimte ge-

trokken worden. De kerk bevat 220 zitplaatsen en de jeugdzaal 80. Bovenop de kerk zal een groot kruis worden aangebracht, terwijl eveneens aan de straatzijde van het gebouw twee kruisen zullen komen.

Zoals dit complex komt te staan op de hoek van twee straten, terwijl de omgeving verder niets anders dan hoogbouw vertoont, zal het juist in dit scherpe contrast als laagbouw zeer opvallen.

U wilt natuurlijk ook nog graag iets weten over de bouwkosten. Alle bedragen behoeven hier niet genoemd te worden, maar de voornaamste gegevens mag ik U verstrekken. De totale kosten van het gehele complex (incl. de woningen en de grond) bedragen f 185 000.—. De vergoeding van de stad Arnhem voor de onteigening is om en bij de helft van dit bedrag. De oorspronkelijke toezegging van onze Amerikaanse broeders 5000 dollar zal naar alle waarschijnlijkheid verdubbeld worden, hetgeen een gift betekent van ± f 38.000.—.

Als het een beetje wil, dan komt Arnhem er precies zo voor te staan als in het oude gebouw. Alleen: nu is het een totaal nieuw spulletje!

Wij zijn zeer blij, dat deze kerk gebouwd kan worden. Mede mogelijk gemaakt door het 10 ct fonds: onze gezamenlijke actie! Zeer binnenkort volgt de beschrijving van de tweede grote kerk: *Eindhoven*. Als U dit leest is men daar al 10 dagen bezig met graafwerk!

Eindelijk wordt dit machtige bouwprogramma afgewerkt. Zullen wij het kunnen volbrengen? Natuurlijk, als we het maar samen doen. Doet U al mee met het 10 ct fonds? Doet Uw Gemeente al mee? U kunt het nog in orde maken voor het boekjaar 1955. Stuur het geld naar de U.B.S., secr.-adm. Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem. Giro 1504.

Namens de U.B.S.,
G. BRONGERS.

Namen

Wat is nou een naam....!

Naamloosheid betekent de ondergang van de Mens!

Een naam is een belangrijke zaak, ook al zijn er velen die dat ontkennen. Immers door onze naam worden we van onze medeschepselen onderscheiden. Onze naam heeft te maken met onze individualiteit, met ons „anders-zijn dan een ander”, terwijl tevens het feit dat we „naamdragers” zijn, ons verbindt met een grote reeks andere schepselen, die dat ook zijn; met onze medemens.

De mens is geen massaproduct,

waarbij de ene aflevering precies gelijk is aan de andere en het dus niet geeft met wie uit al die velen je te maken hebt.

We vinden het — terecht — al erg genoeg, als bepaalde instellingen zoals fabrieken, warenhuizen e.d., onze naam wegtoveren en er ons een nummerplaatje voor in de plaats geven. We hebben het gevoel, dat men daarmee aan onze menselijke waardigheid tekort doet en ons verlaagt tot een soort nuttig gebruiksvoorwerp dat van een andere orde is dan degenen, die er zich van bedienen en er profijt van willen trekken.

De naam is een soort handvat — wat oneerbiedig gesproken — waardoor we de medemens naar ons toe kunnen trekken of die medemens ons. Wie wil dat een medemens hem nadert, noemt zijn naam.

Terwijl het menselijk wezen een naam draagt, draagt de naam iets van het wezen van die mens in zich. Door een naam te mishandelen bij het uitspreken, mishandelt men de drager. Door een naam te strelen in de uitspraak, streelt men de drager. Door vol afschuw een naam te spellen, voelt de drager zich verafschuwd en verstoten.

Betekenisvolle namen

Geen wonder, waar naam en drager zo nauw aan elkaar verbonden zijn, dat men overal in de wereld en in iedere periode der geschiedenis de neiging aantreft, om in die naam iets uit te drukken van het wezen van de drager. Vooral in de bijnaam komt dit streven tot uitdrukking. Wanneer ouders er op uit zijn, hun pasgeboren kinderen een zinvolle naam te geven, leggen zij doorgaans hun verlangens met betrekking tot het kind in die naam neer.

Opmerkelijk is ook het godsdienstig verschijnsel dat bepaalde mensen in bepaalde kerken en bepaalde streken bij hun intrede in de kerk als belijdend lid

een nieuwe naam ontvangen. Het nieuwe leven der wedergeboorte, en de daarmee gepaard gaande verandering van hun wezen, eist een nieuwe naam die daarmee in overeenstemming is.

We wijzen er ook op, dat in het boek der Openbaringen sprake is van een nieuwe naam, die zij ontvangen, die stand houden in de strijd en waardig bevonden worden het Koninkrijk Gods binnen te gaan. Als Gods kinderen eenmaal als totaal gelouterde wezens in de hemel tot volle ontplooiing komen, vereist de veranderde situatie en de volmaaktheid van de nieuwe hemeling een nieuwe naam, die in niets meer herinnert aan de zondige onvolmaaktheid van daarvoor.

In onze tijd zijn er velen, die zich de functie en betekenis van de naam niet of ternauwernood bewust zijn en bij de naamgeving alleen maar zoeken naar welluidendheid, vlotheid, of voor-naamheid. „Als het kind maar een (prettige) naam heeft.”

Een volgende keer willen we graag iets schrijven over Het Nieuwe Testament en de namen, die we daarin aantreffen.

Wf.

Uit ons Unie-bureau

Belangrijk

Het gaat over de komende Algemene Vergadering van de Unie, de 76ste Unie-vergadering te houden in 1956. Zoals U weet was deze oorspronkelijk gedacht dadelijk na de Jubileumviering op Pinkstermaandag. Bij nadere overweging komt het de Unie-Commissie echter voor, dat het houden van een zaken-vergadering na een lang en drukke Jubileumviering toch wel wat bezwaren oplevert; ook zouden de geesten der afgevaardigden wel eens wat te vermoeid kunnen zijn om nog op gedegen en levendige wijze aan de besprekingen der zaken deel te nemen. Bovendien is al meermalen overwogen om de Unie-vergadering wat vroeger in het jaar te houden, zulks met het oog op een tijdiger beslissing over de begrotingen. Daarbij komt nog de mogelijkheid van een eigen opleidingscentrum gecombineerd aan het buitencentrum der N.B.J.B. — de A.V. gaf verleden jaar mandaat tot een onderzoek daarnaar —; de werkelijkheid daarvan vereist een definitieve beslissing over een eigen opleidingscentrum, ook met het oog op het treffen van regelingen inzake het buitencentrum, zodat niet tot Pinksteren gewacht kan worden.

UW HAND
AAN DE PLOEG!

*Wij hebben
een woord . . .*

In een van de Amerikaanse industriële bladen „Duns Review and Modern Industry” schreef de bekende econoom Peter F. Drucker: „De bijbel is nog steeds de meest volledige compilatie van de menselijke natuur”. Het is gelukkig dat hoe langer hoe meer wordt ingezien dat de bijbel een boek is zoals geen ander boek. Hij neemt een zeer aparte plaats in. De bijbel is voor blank en bruin, zwart en geel. Voor de rijke fabrikant en de arme sloeber. Voor de professor en de straatveger. Drucker heeft gelijk want hoe wij er van binnen ook uitzien, trots, eigenwijs, kwaaddenkend of vroom, gelovig en nederig, de bijbel toont ons de spiegel van ons zelf.

Met dit woord voor ieder evangeliseren wij in eigen Gemeente en daarbuiten. Wij gaan er ook mee naar het Zuiden. Velen kennen daar de bijbel alleen van naam. Onze taak is het de inhoud aan ieder, die het horen wil, bekend te maken. Wij hebben een woord, het woord voor de wereld. Wij hebben een woord voor ieder. U en ik. God gaf het ons. Het zal niet in de kast liggen om nu en dan afgestoft te worden, maar het zal uitgedragen worden. Is u dat wat waard? Wij wachten op uw antwoord.

*Jubileum
evangelisatie fonds.*

Vandaar dan ook, dat het de Unie-Commissie goed gedacht heeft om de Algemene Vergadering der Unie eerder te houden en wel op **Woensdag 14 en Donderdag 15 Maart 1956**. Wilt U allen deze data dus dadelijk even noteren? Tevens richt de U.C. zich met deze vraag tot onze gemeenten: welke gemeente is bereid deze Unie-Vergadering te ontvangen? Graag ontvang ik de uit-

nodiging spoedig, opdat ook deze zaak weer tijdig bekend is en geregeld kan worden. Het ligt natuurlijk wel in de bedoeling dat de viering van het Unie-jubiläum gewoon doorgaat: onze grote landelijke Unie-Jubiläum-Toogdag wordt gehouden op Pinkstermaandag te Groningen.

De Gemeenten kunnen voor deze Unie-vergadering vanzelfsprekend als gewoonlijk voorstellen indienen. Reglementair moeten deze 10 weken vóór de A.V. binnen zijn, dit wil zeggen, dat de voorstellen uiterlijk op 1 Januari (nieuwjaarsdag) in het Unie-bureau ontvangen moeten zijn. Neemt hiervan a.u.b. goede nota!

De Gemeenten kunnen ook kandidaten stellen voor het voorzitterschap van de Algemene Vergadering en voor de Unie-Commissie. De brs L. van Dam en S. Vis zijn aftredend, doch herkiesbaar. Kandidaten moeten met de schriftelijke bereidverklaringen per 14 Jan. 1956 bij het Unie-secretariaat bekend zijn.

Op gelijke wijze kunnen de gemeenten kandidaten stellen voor de Permanente Commissies; aftredend en herkiesbaar zijn: bij de E.C.U. Ds J. Bosma; bij de C. v. d. O. Ds H. Jut; bij de U.Z.C. Mevr. Y. de Haan—Engelsman en mej. G. Reiling.

Over de redacties der bladen volgt nog een nadere mededeling.

Tenslotte nog even De Zaaier. In verband met de verschijning van het extra Kersnummer zal het gewone December-nummer van De Zaaier eerder verschijnen dan gebruikelijk. Opgave van gewenste partijen hiervan moeten mij uiterlijk op 10 Nov. bereikt hebben; hoor ik niets, dan krijgt de Zaaier-agent volgens onze bekende regel automatisch het laatst bekende aantal.

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Van het Zendingsfront

(Zendelinge zr Vorsteveld vertelt)

Feest in Upoto Pimu

Na een kleine vijf maanden in Engeland gereisd te hebben en veertien dagen in België, arriveerde onze Afrikaanse predikant Koli Samuel per vliegtuig in Lisala.

Hem wachtte een groots welkom. De aanwezigen kortten de wachttijd door het zingen van vele mooie liederen tot verbazing van enkele R.K. geestelijken.

Na het welkom was er een bijzondere dienst in de kerk.

Een week later bezocht Ds Koli Samuel Pimu voor drie dagen. Van deze dagen wil ik proberen U een beschrijving te geven.

Deze Afrikaanse predikant kwam op Zaterdag aan en dezelfde avond zou er een groot kampvuur zijn. Men mocht hem allerlei vragen stellen. Eén van hun eigen mensen zou dus hun vragen gaan beantwoorden.

Heel wat mensen woonden deze avond bij. Velen van hen waren zelfs twee tot vijf dagen komen lopen. Verschillende Opperhoofden merkte ik onder het talrijke publiek op.

Onze oudste verpleger Macili begon met de vraag of de Christenen in „Mpato” (Europa) precies hetzelfde geloofden. Hadden zij ook één God? Vierden zij ook hetzelfde H. Avondmaal? Prachtig was het antwoord van Ds Koli Samuel.

Men weet hier al, dat er in Europa veel kinderen gedoopt worden. De R.K. Missie leert immers precies hetzelfde.

Hoe kwam dat eigenlijk?

Wat de stemmen van het publiek in beweging bracht, was het volgende. De Afrikaanse predikant had namelijk gezegd, dat de mensen in Europa in de dienst een gift gaven voor het werk des Heren.

Dat weet men van de Zendingen, doch men had het hier nooit willen geloven, dat het waar was.

Vandaar, dat de collecten in onze kerkdiensten zeer gering zijn, want de meesten geven niets.

De vragen waren van zeer uiteenlopende aard.

Ik laat hier enkele volgen.

Zijn er ook „Volgelingen” (Catechisanten) in de Gemeente? Geeft de man zijn aanstaande schoonouders een bruidsschat? Het krachtige antwoord luidde: Neen, de mensen verkopen daar hun kinderen niet. Ds Koli Samuel is zeer gekant tegen de oude gebruiken van de bruidsschat, die zoveel ellende veroorzaken.

Werken zij allemaal in Europa? Betalen zij daar belasting? Gaan de kinderen daar naar school? Zijn daar ook mensen, die honger lijden?

Het antwoord, dat over het werken gegeven werd, veroorzaakte een kleine sensatie.

In werken ziet de Congolees niet veel heil. Hij gaat alleen werken als hij honger heeft. Aan de toekomst denkt hij niet.

De volgende vragen waren aardig.

Hebben de Engelse Koningin en de Belgische Koning zwarte bedienden?

Hoeveel kledingsstukken droeg U tegen de kou?

Waar sliep U?

Men was zeer verbaasd, toen hun werd verteld, dat Ds Koli Samuel bij Christenfamilies had gelogeed, waar de vrouw het huis schoon hield, ja zelfs

het bed voor hem opmaakte en zijn kleding verzorgde.

Hij voegde er aan toe hoe het hem was opgevallen, dat men elkaar liefhad, hoe de vrouw zorg droeg voor het een en ander, terwijl de man werkte voor het dagelijks brood.

Soms discussieerde het publiek over een bepaald antwoord. Dan moest er tot stilte gemaand worden.

De beschrijving van de „Ondergrondse treinen” en van de roltrappen werd onder doodse stilte aangehoord.

Vele toehoorders schudden zachtjes hun hoofd of riepen: „Aaaaa”, wat men hier doet wanneer er iets ongeloofwaardigs wordt verteld.

Het was fascinerend om te zien hoe tijdens het hoge vlammenspel het publiek met fel glinsterende ogen en levendige gebaren alles diep beleefden en innerlijk trachten te verwerken.

Ondertussen klom de maan al hoger en hoger. Tegen elf uur werd aan alles een einde gemaakt. Ds Koli Samuel was moe en voor de Congolees betekende het, dat het reeds diep in de nacht was.

Zondagmorgen. Velen, die twee tot vijf dagen gelopen hadden, waren reeds om half zeven in de kerk om vooral een goede zitplaats te bemachtigen en niets te missen. Om half acht was de kerk reeds meer dan vol, terwijl de dienst pas om kwart over negen begon. Overal zaten en stonden de mensen binnen de kerk, terwijl buiten een even grote menigte rondom het kerkgebouw zich verdrong. Ja, letterlijk elkaar verdrongen. Eindelijk sprak Ds Koli Samuel. Krachtig klonk zijn welkomstgroet: Een driemaal herhaald Mbaa door de kerk. Even blij en klankvol werd hij door de kerkgangers begroet met een eveneens driemaal: Eee.

Wie kan het indrukwekkende hiervan onder woorden brengen? Zo iets moet men gehoord, gezien en meegemaakt hebben in een Afrikaanse kerkdienst.

Daarna sprak onze Afrikaanse dominee opnieuw over de vele reizen, die hij gemaakt had. Over de kerkdiensten, waarin hij gesproken had tot mannen, vrouwen en kinderen. Over de Zendingen, die hij ontmoet had en die gewerkt hadden in het Upoto Pimu district en hem zo buitengewoon gastvrij ontvingen.

Eén van deze oud-Zendingen had hem een lange brief meegegeven, die bijna aan de brieven van de apostel Paulus deed denken. Vermanen in broederlijke zin met zo iets van: Broeders, naar wie mijn oprecht verlangen uitgaat.

Het gehoor kwam merkbaar onder de indruk van het betoog en het vertellen van Ds Koli Samuel.

Daarna werd het H. Avondmaal gevierd. Al met al waren het zeer gezegende uren.

Nog lang hoorden we de mensen spreken over alles wat zij gehoord hadden.

De middagdienst was minder goed bezocht. Van te voren had het gere-

Leestafel

COMPROMIS, door Dr S. J. Ridderbos. Uitgeefster J. H. Kok N.V. te Kampen. 147 bladz. Prijs geb. f 5.75.

Dr Ridderbos vraagt hier de aandacht voor de behandeling van een zeer moeilijk onderwerp uit de Ethiek. In de praktijk van het leven komt men zo vaak voor de vraag te staan, hoe men moet kiezen. Is, in de diepste grond, een botsing der plichten mogelijk? Sommigen hebben dat ontkend, uitgaande van de stelling dat het leven in zijn, voor ons verborgen diepte, een éénheid is. Onder het hoofd „Monisme” worden deze stelregels samen gevat en beschreven. Andere denkers zagen en zien het leven als in zijn laatste diepte gespleten. Uitgaande van deze opvatting is het compromis onvermijdelijk. Tussen beide ziet de Schrijver overgangfiguren, onder welke hij — schoon voorzichtig — ook E. Brunner wil rekenen. „In een bepaald moment bestaat maar één werkelijke plicht.” Het gebod of de Wet geeft ons de algemene regel; de ordeningen bepalen de houding in de concrete gevallen. Het boek geeft geen oplossing, maar eindigt met de verklaring: „nu heb ik er tenminste enig idee van, waar en hoe de vragen liggen”. — Wie zich over het vraagstuk van het compromis van verschillende kanten wil laten voorlichten, leze dit boek.

L.

ZIELSZORG, door Dr P. J. Roskam Abbing. Uitgave „Boekencentrum”, Scheveningse weg 72 te Den Haag. Prijs f 5.—.

Dit boekje is verschenen als deel 8/9 van serie Prakt. Theol. Handboekjes. Het behandelt de stof in 12 hoofdst. Het is niet alleen bedoeld als leidraad voor hen, die ambtshalve huisbezoeken doen, maar voor iedere gelovige die immers een pastorale roeping heeft ten opzichte van medegelovigen en niet-gelovigen. De schrijver onderscheidt twaalf verschillende groepen van mensen. Hij bespreekt het zielzorgelijk gesprek met twijfelenden, dwalenden, aarzelen, zondelievenden, bekommerden, lichtvaardigen, lauwen, zelfverzekerden, leeddragenden, in-strijd-verkerenden, kerkelijk-niet-mee-levendenden en met gewone gemeentelieden. „Een eerste vereiste is wel”, zegt de schrijver, „te kunnen luisteren naar de ander”, en dan wijst hij erop, dat het een luisteren is naar twee zijden: hij moet luisteren naar wat de ander zegt, naar hetgeen God hem in deze ontmoeting te zeggen heeft en wat God wil dat hij namens Hem zal hebben te zeggen.

U merkt wel dat het boek voor uw levenspraktijk als christen veel kan geven, Het kerkelijk uitgangspunt van de schrijver is wel oorzaak, dat aan zijn geschrift een klare achtergrond ontbreekt. De grens tussen gemeente en wereld is zwevend.

L.

DE BIJBEL, DE ZUSTER EN DE ZIEKE, door Ds H. Witvliet, Predt.-Directeur Ned. Herv. Diaconesseninrichting Amsterdam. Uitgeefster „Boekencentrum” te Den Haag. Elk deeltje kost f 1.10. Bij 20 exempl. f 0.90.

Dit is een bijbelcursus voor leerling-verpleegster. Het is wenselijk dat verpleegsters en diaconessen goed op de hoogte zijn met

de Schriftinhoud en deze systematisch bestudeerden. Bij de behandeling van de stof is de speciale taak van de verpleegster niet uit het oog verloren. Elke les eindigt met discussievragen en examenvragen. Dat vergemakkelijk o.i. het bestuderen en vasthouden van de stof. Ook voor bijbelkringen, bestaande uit anderen dan verpleegsters van zieken zijn deze boekjes bruikbaar.

L.

JEUGD, een speciaal nummer van het tijdschrift „Wending”. Uitgave van het „Boekencentrum” te Den Haag. Prijs f 2.50.

Dit is een heel rijk boek. Na een „Ter inleiding” volgen de art.: Onoverzichtelijkheid; Bijbel en opvoeding; Maatschappelijke achtergrond; De mentaliteit van de moderne Jeugd; Het gezin als opvoedingsinstituut; School en Jeugd; De Jeugdbeweging; Kerk en Jeugd; De Jeugd en wij ouderen. Besloten wordt met een art.: Aan de Jeugd en een Aan de Ouders, en een verzoek aan de minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen en een Aan de Oecumenische Raad van Kerken in Nederland. — Opvallend is in „Bijbel en Opvoeding” de zin: „De kinderdoop, waarover Christus spreekt, ligt niet achter, maar voor ons”. Joh. 3. Aan de minister wordt gevraagd: „Daarom Excellentie, laat de opvoeding een cultureel-overdracht zijn” en aan de Oec. Raad wordt voorgesteld: „Deze generatie denkt niet meer allereerst

Hervormd of Gereformeerd, Luthers of Remonstrants, vrijzinnig of rechtzinnig, maar oecumenisch”.

Hier is voedsel voor de geest.

L.

Prof. Dr F. W. Grosheide heeft de Psalmen toegelicht en Kok, Kampen heeft deze toelichtingen in twee boekdelen uitgegeven. Het tweede deel (Ps. 71—Ps. 150), dat f 6.90 kost werd ons toegezonden en hier en daar hebben wij een bladzij gelezen. De naam van de schrijver zowel als van de uitgever garandeert een boek, waarin de Schrift onverkort aan het woord komt.

HUIZINGA.

Het Evangelie naar JOHANNES, toegelicht door Ds N. J. Hommes. Uitgeverij: J. H. Kok N.V., Kampen. Prijs ing. f 1.95, geb. f 2.75. Prijs bij intekening: ing. f 1.70, geb. f 2.50.

Dit boekje is een deeltje uit de reeks „De Bijbel toegelicht voor het Nederlandse volk”.

Reeds vaker vestigden we de aandacht op deze mooie reeks, die de serieuze Bijbelleraar, die nogal eens voor vragen over zijn lectuur komt te staan, op een fijne wijze te hulp komt.

Ook dit nieuwe deeltje over het Johannes-Evangelie bevelen we van harte aan.

Wf.

Advertentiën

Met dank aan God en grote blijdschap geven wij U kennis van de geboorte van onze dochter

Hemmegien Anje

Wij noemen haar Emmy.

T. Ploeger—Kok
H. Ploeger.

Borne, 27 oktober 1955.
Merelstraat 9.

Maandag 24 oktober 1955 ontsliep in zijn Heer en Heiland onze geliefde broeder

Henderikus Erents

in de ouderdom van 88 jaar.

De Bapt. Gemeente
te Muntendam.

In de maand October traden

18 nieuwe abonneés toe tot ons lezersgezin

Wint U in de maand November nu ook eens een nieuwe abonneé? Wat een genoegen: voor Uzelf, voor de nieuwe lezer én voor de administratie, Dalweg 77, Arnhem.

LOFZANGEN EN GEBEDIEN

Eenst. luxe uitgave (dik formaat)	f 5.25
„ eenv. „ (dundruk)	- 5.75 rood, blauw, zwart, bruin
„ luxe „ „	- 7.50 rood, bruin, blauw
„ zeer luxe uitgave (dundruk)	- 19.50 zw. leren band verguld op snee
Harm. deel I	- 5.50
Harm. deel II	- 6.75
Orgelbegel. Psalmen geb.	- 1.90

Besteladres: J. Germeraad, Breitnerstr. 77 B, Rotterdam Girono. 568945

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds H. van der Werf, Nijkampenweg 189, Emmen - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

Bij het Avondmaal

Naderen, wonen en verzadigd worden.

Ps. 65 : 5.

„Van David”, zo luidt het opschrift. Er zijn meer psalmen, waar dit boven staat. Door deze liederenschat schonk David z'n volk een geestelijk centrum. Door deze gezangen bracht hij z'n volk tot de ware aanbidding. — Een tempel te bouwen, de plaats der aanbidding als het centrum der joodse religie, dat werd hem niet toegestaan. — Maar in zijn psalmen richtte hij de gedachten van zijn volk, bracht hij ze bij de uitweg voor hun zonden: Gods barmhartigheid. Leerde hij het volk te vertrouwen op de God des Heils. Het tastbare heiligdom werd meermalen geschonden, verwoest, herbouwd en weer verwoest. Maar dit heiligdom van persoonlijk innerlijk geloofsleven trotseerde de eeuwen en leidt nog vele zielen tot de ware aanbidding.

* * *

„Naderen”. Je denkt hierbij aan de geschiedenis van Esther. Het komen zonder enig recht, waar eigenlijk niets anders dan een afwijzing op kan volgen: een neen! Maar dan het ongedachte, onverwachte wonder: genade te vinden en te mogen naderen! Het heel diep in jezelf te mogen weten en het je hele leven met je mee te dragen: God heeft mij verkoren, want ik mocht naderen! Het doet je huiveren van geluk: welzalig.

Immers: zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?

* * *

„Wonen”. Dat is blijvend je intrek nemen. Het is dus geen logeerpartij en al evenmin zoiets als een bezoek aan een cafetaria. Dat is altijd: bij gelegenheid. Je hebt daar je adres ook niet. Je adres is de plaats waar je woont! Daar ben je onderdak, geniet je je verzorging, heb je veiligheid en rust. Hoe wordt de zegen van het wonen bij God door de psalmdichters bezongen! „God is een toevlucht, een schuilplaats, een hoog vertrek.”

* * *

„Verzadigd”. Volkomen bevredigd. Aan al ons verlangen is een einde gekomen. Er is niets meer te wensen over. Hoe zal dat wezen? Dat is inderdaad: welgelukzalig.

„Met 't goede van Uw huis”: alies wat een huis aan goeds te bieden heeft. Alles wat het vaderhuis te geven heeft: hierboven reeds genoemd.

„Met 't heilige van Uw tempel”. Zou dit niet slaan op de verzoening? Was de dienst van en in de tempel niet die der verzoening? Waar alle angsten uit het hart van de mensen gebannen werden als de zegen door de priester uitgesproken werd.

„'t Heilige”: er zal veel in Gods tempel zijn, dat heilig genoemd wordt. Maar dit heilige wijst op iets bepaalds. En blijvende bij de dienst der verzoening wijzen wij hier op Jezus! Vergeving en rechtvaardiging zijn ons deel geworden door Zijn Middelaarswerk. De vrede Gods en de liefde Gods zijn in onze harten en levens gekomen. En aanzittende rond de dis des Heren mogen wij verzadigd worden met 't Heilige uit Gods tempel.

* * *

„In Uw voorhoven”. Dat waren de ruimten, die op 't brandofferaltair uitkwamen, waar het bloed gesprengd en de zegen uitgesproken werd. Wij zijn nog in de voorhoven en herhalen bij elk Avondmaal: „totdat de Heer weerkomt”, of: „tot wij bij U zijn”. Ons geloof is nog niet in aanschouwen overgegaan. Onze Hogepriester is in het binnenste heiligdom ingegaan met Zijn eigen bloed. En Zijn bede en Zijn zegen gelden ons.

* * *

Als dan deze psalm begint met de woorden: „de lofzang is in stilheid tot U, o God, in Zion”, dan begrijpen wij dit. Uit de diepten van het mensenhart stijgt het danklied om 't naderen, 't wonen en 't verzadigd worden door 't Heilige. Maar brengen de daarop volgende woorden U ook iets in herinnering: „en U zal de gelofte betaald worden”? Het is dat, wat de mens in de ogenblikken van overgave heeft beloofd: heel persoonlijk aan de Heer beloofd.

Deed U dit ook?

Is U ze nagekomen of hebt U ze vergeten?

G. Br.

Echtheid Het „houdt uw wandel eerlijk onder de heidenen” van de Statenvertalers (1 Petr. 2 : 12) is in de N. Vert. geworden „dat ge een goede wandel leidt onder de heidenen”. Misschien is de uitdrukking „zijn wandel eerlijk houden” niet duidelijk gevonden en daarom veranderd in een „goede wandel”, maar is een „goede” wandel wel zo veelzeggend als de „eerlijke” wandel van de oude Vert?

Zeker is wat de apostel op het oog heeft en waartoe hij aanspoort een „goede” wandel, maar zegt hij niet tevens, wat onder een goede wandel moet worden verstaan en wijst de vertaling „eerlijke” wandel niet in die richting? Duidt de uitdrukking, door Petrus gebezigd niet op noodzaak te tonen in zijn levensopenbaring dat men „echt” is, inderdaad is, waarvoor men zich uitgeeft en „de vlag de lading dekt”?

„Eerlijk We kennen de uitdrukking als goud” „eerlijk als goud”, en zouden de Statenvertalers niet daaraan gedacht hebben? Zouden we hun overzettingswoord, „eerlijk” wandelen, niet hebben te verstaan in de betekenis die het woord eerlijk heeft in die bekende uitdrukking? Het echte goud kreeg zijn stempel, zijn keur. Of hij „goud” is, of zijn leven door wedergeboorte vernieuwd, geadeld is, weet de christen zichzelf. Indien ja, dan heeft hij het getuigenis in zich. „Houdt uw wandel eerlijk” wil het niet zeggen: houdt uw leven onbevlekt, zorg, dat het goud niet verdonkerd wordt. Gij hebt tot taak de waarheid van uw vernieuwing aan het licht te brengen. Tóón van buiten wat ge van binnen zijt, dewijl de heidenen immers slechts bij u van buiten naar binnen kunnen zien.

Wat remt Het is niet goed, dat, terwijl sommige leden de gemeentewagen met alle kracht proberen vooruit te trekken, andere leden als remmen werken. Het baat ook niet te bidden om vooruitgang en groei, wanneer tegelijkertijd eigen leven over de wielen schuurt en de wagen vast zet.

Een jonge man vertelde eens, dat hij onder gelovigen was groot geworden, maar innerlijk steeds meer van het Evangelie vervreemd was. En dat was gebeurd, omdat hij zag hoe de Evangelieboodschap door die mensen, die met het Evangelie opereerden, in hun eigen leven verwaarloosd werd. De zonde, waarover ze spraken, was geen realiteit voor hen zelf. Hun „christelijke” leven was door en door onwerkelijk en....

zij merkten het zelf niet. Maar hij, als buitenstaander merkte het heel goed en zodoende ging het Evangelie aan hem voorbij. Het scheen hem niet meer te zijn dan een woord een theorie, die echter niet op het leven aansloot, ja met het eigenlijke leven van de mens niet van doen had.

Wat treft Zijn houding veranderde echter omdat hij op zekere dag door de kracht van het Evangelie werd aangegrepen. Hij bevond zich onder mensen, die open en eerlijk met elkander spraken. Zij spraken onder elkander ieder over zijn eigen zonden; zij beledenen elkander dat ze niet in de geest van Christus en naar Zijn eisen met elkander waren omgegaan. Zij vroegen daarvoor vergeving. En zo beleefde deze jonge man het zeldzame en schone schouwspel, dat gelovigen van hun voetstuk afdaalden en zich voor elkander en voor God verootmoedigden. Toen zag hij dat zonde iets was en dat vergeving der zonde iets was. Hij kon niet als de enige gemaskeerde onder dezen, zichzelf ontmaskeren, blijven verkeren. Hij kon niet als enige op zijn voetstuk blijven staan, waar zijn gehele omgeving van haar voetstuk was afgegaan. Hij knielde mee omdat zijn ziel knielde onder de last der zonde en de macht der genade.

Contactpunten Als de contactpunten niet schoon zijn gaat de stroom niet door. Zijn gelovigen niet bestemd om de contactpunten van de hemel te zijn? En als ze dan met zonden omgeven zijn?

Als wanverhoudingen opgeruimd zullen worden, doch een der betrokkenen zich voorneemt: „mij krijgen ze niet op de zondaarsbank”, verwondert het u dan dat de wanverhoudingen blijven? En als men daarin dan maar voortleeft? Wie bedroeft men dan? Maakt men eigen en ander leven er niet steriel door? Wie dat verdragen kan — de Heilige Geest niet. Moet men niet rusteloos zoeken en bidden, dat dat toch anders mocht worden? Moest men, ook als partij, die zich onschuldig acht, niet heengaan en zeggen: broeder, het kán zo niet langer, het mág zo niet langer. Het móét anders worden, het moet — zeg maar: wat moet er gebeuren. Eerst moeten de verhoudingen recht getrokken worden, dan kunnen we echt, hemels vrijmoedig verder; niet met menselijke bravuur, maar met de blijdschap en onder het welbehagen van onze Heer. Door te tonen, dat hij onder verkeerde verhoudingen niet kan leven, boet niemand in aan prestige.

L.

Zand en zaad

In Het Vaderland, een Haags dagblad, verschijnen de laatste weken in de Zaterdag-editie artikelen onder het hoofd: Een God - vele kerken. Tot dusver lezen we de bijdragen van een lid van de Hervormde kerk, van de Rooms-Katholieke, van de Gereformeerde, de Doopsgezinde en Lutherse kerk. Ook een Baptist zal schrijven, waarom hij lid is van die gemeente.

Interessant is het te lezen, wat Ds O. T. Hylkema schrijft over de Doopsgezinde Broederschap. Hij noemt vier karaktertrekken dezer gemeenschap en ik zal ze hier voor u neerschrijven, ervan overtuigd zijnde, dat u nu en dan aan uzelf als Baptist herinnerd wordt.

Er bestaat, zo schrijft Ds Hylkema, geen doopsgezinde leer. Geen enkel gemeentelid, aangesloten bij de doopsgezinde gemeente hiertelende kan teruggrijpen op een objectief gegeven als een door allen of een meerderheid aanvaarde kerkleer. Er bestaan wel doopsgezinde belijdenisgeschriften als van Schlatten am Rande 1527 en er is in het Fundamentsboek van Menno en daarnaast een aantal zeer persoonlijke geloofsbelijdenissen tot op de laatste tijd, maar geen van allen bracht het tot een algemeen aanvaarde en nog minder bindende kerkleer.

Dat zouden wij ongeveer net zo kunnen zeggen. Er zijn onder ons geen geformuleerde belijdenissen van geloof, die wij de leden van morgen kunnen voorleggen en van wie wij dan instemming met het geformuleerde verwachten.

Ds H. gaat even verder voort met: Als ik mij aan een definitie zou willen wagen dan zou ik de doopsgezinde broederschap willen aanduiden als een geloofsgemeenschap waarvan de leden, ieder op hun eigen persoonlijke wijze Jezus Christus als Heer van hun leven belijden. Als ik dat zo formuleer ben ik mij sterk bewust, dat onder deze noemer zeer verschillende geloofsinhouden zijn ondergebracht. Er zijn er, die Jezus Christus als Heer erkennen, omdat Zijn woorden voor hen de hoogste waarheid inhouden. Voor hen is Hij de leraar bij uitnemendheid. Er zijn er ook, en daaronder reken ik mijzelf, die in Jezus Christus geloven als een zijnswijze van God, als de tweede Persoon uit de Drie-eenheid. Daartussen zijn nog allerlei varianten denkbaar en bestaanbaar.

Ik mag wel zeggen dat alle Baptisten instemmen met de belijdenis van Ds H., en in zoverre is er onder ons meer éénstemmigheid. Karakteristiek noemt de schrijver in dit verband de verdraagzaamheid der doopsgezinden, dat is de door de liefde Gods gedicteerde opdracht om in liefde samen te leven. Wanneer de Bijbel de vier evangelisten ieder naast elkaar aan het woord laat, dan is daarin

de rijke pluriformiteit van de bijbelse openbaring te zien, die meer zegt dan een éénvormige strak engladgeformuleerde waarheid.

Of met dit voor-beeld de wel zeer uiteenlopende doopsgezinde broeders zich kunnen dekken is een tweede, maar daarover gaat het in dit artikel niet.

Ds H. schrijft dan: De naam Doopsgezinden is eigenlijk een weinig zeggende term. (Net als bij ons het woord Baptist). Het gaat immers niet om de doop, daar ging het in de Bijbel ook niet om. Het gaat om het zich persoonlijk groepen weten door God in Christus. Daarvan is de doop een waardevolle bezegeling, maar het gaat om de Geest, maar niet om de vorm, al weten wij wel dat Geest en vormgeving ook wel weer met elkaar te maken hebben.

Als Baptist kunnen wij helemaal accoord gaan met wat hier gezegd wordt, terwijl wij graag verklaren, dat de vorm ons door het Woord duidelijk is aangeduid en onlosmakelijk verbonden is aan het door de Geest gewerkte: de wedergeboorte.

Wat ds H. over de „vaderen” zegt, kon ook door ons gezegd zijn. De andere naam „menisten”, suggereert, dat Menno Simonsz een onaantastbare geloofsautoriteit voor ons zou betekenen. Dat is hij zo min als Zwingli, Luther of Calvijn. Wij zien in, dat wij er goed aan doen ernstig kennis te nemen van wat kerkvaders en reformatoren hebben beleden. Als „dogma” betekent de kristallisatie [van de geloofsovertuiging van een grote in het geloof, of desnoods ook van een groep mensen, dan zijn de doopsgezinden stellig niet ondogmatisch, dat zij daar niet met eerbied van zouden kennisnemen en zouden trachten zich daaraan geestelijk te verrijken. Wanneer echter „dogma” gaat betekenen een bindend verklaren van menselijk geformuleerde en dus feilbare geloofsstellingen en straks gewetensknechting, dan is daarvoor in onze broederschap geen plaats.

En bij de Baptisten evenmin naar het mij voorkomt.

Tenslotte spreekt ds H. over de autonomie der gemeenten. We hebben geen classes, geen provinciale kerkvergaderingen en geen synode. We hebben wel zoiets als kleinere en grotere ringen en de bestuursvergaderingen van de algemene doopsgezinde sociëteit, maar zij hebben alle slechts een raadgevende functie voor zover het om geloofszaken gaat en dan nog alleen desgevraagd.

Wij hebben ook onze gewestelijke bijeenkomsten, bonden en de algemene vergadering, maar geen van deze vergaderingen heeft ook maar enige macht over de plaatselijke gemeente voor zover het over geloofszaken gaat.

Over andere zaken rept ds H. niet, maar dat hoorde wellicht in zijn bijdrage niet thuis.

Het karakteristieke der Doopsgezinde Broederschap is: de verdraagzaamheid,

de doop na persoonlijke belijdenis, het wars zijn van alle dogmatisme en de consequente doorvoering van de autonomie der gemeenten.

Er is tussen ons en de Doopsgezinde gemeente nog wel het een en ander, dat ons van hen scheidt, maar uit het bovenstaande moge u blijken, dat er ook wel het een en ander is, dat ons met hen verbindt.

HUIZINGA.

Kroniek

De Spaanse Baptisten Unie vergaderde in September te Madrid. Deze Unie vergadert eenmaal in de twee jaar. Deze keer werden 8 nieuwe gemeenten in de Unie-gemeenschap opgenomen. De statistiek aldaar telt nu 37 gemeenten met totaal 2100 leden.

De nationale christelijke raad van India publiceerde in haar gegevens over 't protestantisme in dat land, dat het Amerikaanse Baptisten buitenlands zendingsgenootschap (Noordelijke Conventie) het grootste aantal kerken bezit van de niet katholieke groep. Dan volgt de Orthodox Syrische kerk en de kerk van Zuid India. Dit in aansluiting op 't bericht in 't vorig nummer: dat op een bevolking van bijna 362 miljoen zielen maar 8 miljoen christenen worden geteld, waarvan 46 % R. Katholiek is.

De Japanse Baptisten Unie besloot op haar jaarlijkse zitting, gehouden te Amagi, in 1956 te starten met buitenlandse zendingsarbeid. Het eerste zendingsechtpaar zal Ds en Mevr. Masaji Shirabe zijn, die zich in April van dit jaar voor de zending aangemeld hadden. Het zendingsveld is Okinawa, een der Rioekioe eilanden ten zuiden van Japan. De 56 gemeenten, aangesloten bij de Unie, hopen in de toekomst ook naar andere delen van de wereld zendingen te kunnen sturen. De vrouwenvereniging van deze gemeenten wil dit jaar een enorme inzameling organiseren met de kerstdagen, waarvan de opbrengst bestemd is voor de nieuwe zendingspost.

In Egypte kwam een pracht oplossing. Doordat de Egyptische regering visa weigert aan de zendingen van genootschappen die voor dit besluit niet in Egypte werkten, was het moeilijk voor de Baptisten dit land binnen te komen. Maar sedert Ds Seddik W. Girgis, een Egyptenaar, naar z'n land terugkeerde, is 'er veel veranderd. Hij studeerde op het Baptisten Seminarie van de Zuidelijke Baptist te Texas (U.S.A.). Verschillende Baptisten gemeenten zijn reeds

ontstaan als een direct gevolg van het werk van deze voorganger. Hij mocht ook reeds 2 volksscholen oprichten. Nu probeert men hem ter assistentie twee zendingen, die op 't ogenblik in Libanon werken, toe te voegen, en tracht het zendingsgenootschap van de Zuidelijke Conventie der Am. Baptist twee visa te krijgen voor deze zendingen, zodat zij in Gaza kunnen wonen om van daaruit regelmatig Egypte te bezoeken.

Het Am. Baptisten buitenlands zendingsgenootschap van de Noordelijke Conventie heeft op 't ogenblik meer zendingen in actieve dienst, dan dit sedert de eerste wereldoorlog ooit het geval is geweest. Het telt momenteel 402 zendingen.

In Korea zal het nieuwe ziekenhuis van de Baptisten einde 1955 in gebruik genomen worden. De Am. Baptist van de Zuidelijke Conventie financieren dit project. Het hospitaal krijgt de naam: Wallace Memorial. Dit ter herinnering aan de zending-arts William L. Wallace, welke 4 jaar geleden in een Chinese gevangenis om het leven kwam.

De Afrikanen, die de Nadau-taal spreken, zullen nu zeer spoedig de bijbel kunnen lezen. De Baptisten zending Clyde J. Dotson uit Zuid Rhodesia heeft na een 14 jaar lange arbeid de vertaling tot stand gebracht. Hij werd hierin bijgestaan door één der inheemsen, nl. Mackinase Sitole. Het Brits en buitenlands Bijbelgenootschap zal deze Bijbel drukken.

Een kleine groep Baptisten uit Rusland zal waarschijnlijk in het voorjaar van het volgend jaar een bezoek aan Amerika brengen. Het is de bedoeling, dat zij dan de vergadering van het uitvoerend comité van de Bapt. Wereld Alliantie zullen bijwonen. Aldus Dr Theodore F. Adams, voorzitter van de B.W.A. Hij voegde er aan toe, dat er nog geen zekerheid was of de groep wel uitreisvergunningen zou ontvangen. Maar er is een sterke verwachting dat deze verstrekt zullen worden. Er is een drukke en zeer hartelijke correspondentie met de Russische broeders. Dr Adams denkt dat er spoedig meer groepen van Baptisten een bezoek aan Rusland zullen kunnen brengen.

G. Br.

Heb goede manieren in de omgang, doch doe niet te sierlijk.

Namen

II

De meeste namen, zowel van vroeger als van nu, hebben een betekenis, ook al maken wij, moderne mensen, ons daar niet erg druk meer over. Sommige moderne namen ontstonden op een erg rationele wijze, ongeveer overeenkomend met de wijze waarop namen als de UNO, NATO, ARJOS e.a., die U regelmatig in de kranten tegenkomt, ontstonden, namelijk door samenvoeging van een aantal beginletters.

Zo hoorde ik kortgeleden dat een vader zijn dochter Geja had laten noemen om daarmee een tweetal suikertantes te vriend te houden, namelijk tante Gerda en tante Jantime. Ja, waar een naam al niet voor dient!

N. Testamentische namen

De namen, die we in het Nieuwe Testament aantreffen, hebben een Hebreeuwse (aramese), Griekse of Latijnse oorsprong.

Met veel van onze namen is dat trouwens ook het geval. Professor Dr A. Sizoo, over namen schrijvend, stelt de vraag of onze Jan, Jaap, Daan, Betje, Liesje en Koosje wel weten, dat hun naam oorspronkelijk uit het Hebreeuws stamt; of Klaas, Pieter, Joris, Grietje, Aagje en Doortje wel door hebben dat ze Griekse namen dragen, en of Kees, Toon, Guus, Neeltje, Corrie en Jaantje er wel van doordrongen zijn dat hun namen afkomstig zijn uit het Latijn!

Enfin, we willen Klaas en Doortje met rust laten en ons met de Nw. Testamentische namen bezig houden, waarbij we graag allerlei wetenswaardigs, ons door dezelfde schrijver meegedeeld, doorgeven.

Paulus

Allereerst dan dit, dat Joden, die het Romeinse Burgerrecht verkregen hadden, verplicht waren, naast hun eigen Joodse naam nog een Latijnse naam aan te nemen.

In veel gevallen kozen ze dan een Latijnse naam, die enigszins op hun eigen naam leek, om het verband met het verleden niet helemaal te verliezen.

Dit was nu ook het geval met Paulus, die oorspronkelijk de Joodse naam Saul droeg, die de „gevraagde” betekende, de van God gevraagde.

Saul (of Saulus, als we er een Latijnse uitgang bijdenken), veranderde dus om deze reden vermoedelijk zijn naam in Paulus, die „de kleine” betekent.

Saul van Tarsen had ook een goede Romeinse naam gehad, wanneer hij alleen die uitgang „us” toegevoegd had waar-

door hij Saulus werd, maar de betekenis daarvan zou voor de drager minder aangenaam geweest zijn, daar Saulus de „verwijfde” betekent, en geen enkele rasechte man graag zo heet.

Volgens Prof. Sizoo moeten we die naamsverandering dan ook niet, zoals dat nogal eens gebeurt, in verband met zijn bekering brengen, maar eenvoudig zien als een uitvloeisel van zijn Romeins burgerrecht.

Dat Saulus pas vanaf Hand. 13 : 9 Paulus genoemd wordt komt vermoedelijk, doordat hij zich aan Stadhouder Sergius Paulus, zijn naamgenoot, met zijn Latijnse naam had voorgesteld en ook voortaan, vanwege zijn omzwervingen in Romeins gebied, voornamelijk daarvan gebruik maakte.

Simon Petrus

Zo hadden dus vele Joden, vanwege dat Romeinse burgerrecht, een dubbele naam.

Maar ook waren er velen, die vanwege hun *Griekse opvoeding* aan hun inheemse naam nog een Griekse toevoegden. Vooral wanneer ze leefden in een oord waar ook het Grieks een gangbare taal was. De oorspronkelijke naam van Simon Petrus was Simeon, dat in het Hebreeuws „verhoring” betekende. De verandering van Simeon in Simon is in een Grieks sprekende wereld niet zo verwonderlijk, hoewel de betekenis van deze naam aan de gestalte van Simeon niet veel luister heeft bijgezet. Simon betekent namelijk „Platneus”.

De Heiland zelf geeft Simon een andere naam, n.l. Kefas of Cefas, dat rots of steen betekent, terwijl deze naam, in het Grieks vertaald, Petrus luidt. Zo vindt men deze grote apostel in het N. T. dus met vier namen vermeld n.l. als Simon, Simeon, Kefas en Petrus, terwijl men ook meer dan eens de combinatie Simon Petrus aantreft.

Opmerkelijk is ook nog dat de naam die de bekende hogepriester Kajafas droeg, niets anders is dan een andere vorm van Kefas, Grieks Petrus, zodat de erenaam van Petrus dezelfde is als die van de toen dienstdoende hogepriester. Heeft de Heiland misschien met deze nieuwe naamgeving aan Petrus willen doen uitkomen dat de bouw van het Godsrijk voortaan zou gaan langs de lijn van Petrus en Zijn nieuwe Apostelen, en niet meer langs de lijn van het Oude priestergeslacht, dat door de komst van de Zaligmaker zijn rol uitgespeeld had?

Jezus

De naam die onze Heiland droeg is eigenlijk dezelfde als Jozua en betekent: Jahwe is redding. Jozua komt van het Hebreeuwse Jehosjoea, dat later verkort werd tot Jozua, dat, vergriekst, tot Jezus werd.

Een eigenaardigheid is nog, dat de namen van enkele zeer bekende grootheden uit de Joodse geschiedenis, n.l. van Abraham, Mozes en Elia, eerst lang na de tijd van het Nw. Testament weer in omloop zijn gekomen. Vermoedelijk vond men deze namen vroeger te heilig, om ze te gebruiken bij de naamgeving van hun kinderen.

Overigens: Wist U dat Lazarus „die God helpt” betekent, en dat alle Maria's vanwege de oorspronkelijke betekenis van haar naam „weerspanningen” zijn?

Wf.

Uit ons Unie-bureau

De komende

76ste Unie-vergadering

U hebt het allen dus al goed geneeraard: de Unie-vergadering wordt in 1956 vervroegd gehouden en wel op Woensdag 14 en Donderdag 15 Maart. In het bijzonder hebben onze voorgangers en de leden van de raden er goede nota van genomen, dat uiterlijk op 1 Januari 1956 de voorstellen voor de agenda van die Unie-vergadering in het Unie-bureau ontvangen moeten zijn. Wanneer een gemeente een kandidaat wil stellen, moet dit op 14 Jan. 1956 gebeurd zijn met inlevering van de schriftelijke bereidverklaring van de betreffende. Voor het voorzitterschap van de Unie-vergadering kan een kandidaat gesteld worden als ook voor leden van de Unie-Commissie (de brs L. v. Dam en S. W. Vis zijn aftredend, doch herkiesbaar en als zodanig reeds kandidaat) en voor de Unie-Zendingscommissie (de zrs Y. de Haan-Engelsman en G. Reiling zijn aftredend, doch herkiesbaar en als zodanig reeds kandidaat).

Ook bij de E.C.U. en de Opleidingscommissie is een lid aftredend, n.l. respectievelijk Ds J. Bosma en Ds H. Jut; beide brs zijn herkiesbaar en als zodanig reeds kandidaat. De gemeenten kunnen natuurlijk ook hier vrijelijk een andere kandidaat stellen. Doch er moet vooral om gedacht worden, dat er ook een uitbreiding van deze beide Permanente Commissies dient plaats te hebben volgens besluit van de Algemene Vergadering in 1955 (dit is helaas in de vorige Christen onvermeld gebleven). Zowel de E.C.U. als de C.v.d.O. moet met 2 leden uitgebreid worden. Er moeten dus 4 kandidaten gesteld worden (2 voor de E.C.U. en 2 voor de C.v.d.O.) met

het oog op deze uitbreiding. Bij de C.v.d.O. moet er dan nog weer speciaal op gelet worden, dat de beide kandidaten niet-voorgangers moeten zijn! Ook dat werd dit jaar besloten.

Over de verkiezing van de redacties der bladen zou ik nog een nadere medeling doen. Wat de redactie van „De Christen” aangaat, dit jaar werden daarin gekozen Ds G. Brongers en Ds F. E. Huizinga. Er waren n.l. 2 vacatures door de periodieke aftreding van Ds D. Slort, die niet herkiesbaar was, en de tussentijdse aftreding van Ds J. Reiling. Aangezien het niet bekend is wie van de gekozenen in de plaats van Ds J. Reiling is gekozen — deze zou in 1956 niet-herkiesbaar zijn — kunnen we niet zeggen wie van hen nu al niet-herkiesbaar is. Daarom houden we het er op, dat in 1956 geen van hen niet-herkiesbaar is, wat slechts betekent, dat er een kleine wijziging in de rooster van aftreding komt, n.l. deze, dat er in een bepaald jaar 2 redacteuren niet herkiesbaar zijn en in het volgende jaar geen enkele.

Betreffende de redactie van „De Zaaier” blijkt het dat de commissie van redactie nog geen rooster van aftreding heeft opgesteld. Bovendien geldt voor hen de regel van niet-herkiesbaar-zijn na een periode van 4 jaar pas vanaf de aanvaarding van het nieuwe reglement; en sindsdien zijn nog geen 4 jaren verlopen.

Wat de verkiezing van de redacties betreft, is het dus zo, dat alle redacteuren van onze bladen („De Christen”, „De Zaaier” en „De Kindervriend”) aftredend zijn en alle herkiesbaar zijn. Ze zijn alle ook weer „automatisch” kandidaat, doch een gemeente kan natuurlijk heel goed andere kandidaten stellen: als dit maar vóór 14 Jan. 1956 gebeurt.

Broeders in de lande, er is dus weer werk aan de winkel in betrekking tot de komende Unie-vergadering: voorstellen indienen (vóór 1 Jan.) en kandidaten stellen (vóór 14 Jan.). Dat het belangstellend deelnemen in onze gezamenlijke taken tot heil van onze gemeenten tot eer van onze Heer ons daarbij leide!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Van de Unie-Bouwstichting

Arnhem en Eindhoven

In beide plaatsen wordt gebouwd! In 't vorig nummer stond de foto van de toekomstige kerk van Arnhem met pastorie en kosterswoning. We hopen U zeer binnenkort de gegevens over alsmede foto's van de kerk te Eindhoven te verstrekken. Wij zijn heel erg blij, dat het lange stilzwijgen rondom deze bouwplannen verbroken is: het is op de bouwterreinen een en al bedrijvigheid. Deze twee kerken zijn de duursten, die tot nu toe in onze geschiedenis gebouwd werden. Samen komen zij met alles erbij gerekend over de f 350.000.— En dat wij ze toch kunnen bouwen! Er is grote dankbaarheid in ons hart niet dat wij zoveel geld hebben: de gemeenten zullen vele jaren de lasten van rente en aflossing als een belangrijke post op hun jaarlijkse begroting moeten plaatsen. Maar er is vertrouwen: vertrouwen in de levende Gemeenten. En dat is uiteindelijk: vertrouwen in het werk van de levende Heiland in en door ons. Wij staan niet in een defensieve houding: houdt wat ge hebt. Neen, wij zijn in de aanval, voortgedreven door het heerlijke weten: Jezus is overwinnaar. Daarom durven we, moeten we zelfs bouwen: er moet plaats zijn voor een ieder, die horen wil! —

Zwolle

In deze stad in het midden van ons

land wordt reeds jaren door ons gewerkt. Hierover hoop ik U spoedig meer te vertellen in de „Schouw der Gemeenten”, zodra de nodige inlichtingen verkregen zijn. Waar het nu om gaat is dit: zeer binnenkort zal ook de Baptisten Gemeente te Zwolle over een eigen localiteit beschikken. Dit gebeurt door aankoop van een gebouw met woning, tamelijk in het centrum van de stad gelegen. Zodra de koop-acte gepasseerd is, hoort U hierover meer. Natuurlijk is dit een heel andere prijs, dan die van de nieuwbouw. Toch zal het voor de kleine gemeente z'n zorgen met zich meebrengen. Maar het is een buitengewone gelegenheid voor Zwolle, waar men reeds zolang naar een geschikte en keurige vergaderruimte zocht.

Het 10 ct-fonds

Als U dit leest, hebben reeds alle raden der gemeenten een brief ontvangen over het 10 ct-fonds. Dit fonds, waardoor „de slag om ons kerken-park” gewonnen moet worden. Dit fonds, waaruit wij de rente en de aflossing van een bepaald bedrag van de verschillende hypotheek op onze kerk gebouwen betalen. Hierdoor verminderen wij de hoge lasten, die op de arbeid van de betreffende gemeenten een remmende invloed uitoefenen. Het is een pracht actie. Absoluut waard om door alle gemeenten gesteund te worden. Was het maar eerst zover!

UW HAND AAN DE PLOEG!

De zwarte roos

In een Engels blad lezen we een advertentie waarin door een blindeninstituut gezegd werd dat voor een blinde de mooiste rode, gele of oranje roos evengoed een zwarte roos kon zijn. De kleur speelt voor hem geen rol omdat hij die toch niet onderscheiden kan. Hij mist een belangrijk onderdeel van de pracht.

Hetzelfde kunnen we zeggen van iemand die in een bepaald milieu is opgevoed en geen oog heeft voor de andere mooie dingen. Hij ziet alles door een bril. Zo kan b.v. een R.K. gelovige absoluut blind zijn voor de heerlijkheid en de rijkdom van genade in Jezus Christus. Hij gaat op de donkere paden van bijgeloof en verliest het gezicht op de schoonheid van Gods liefde die ons in de bijbel getoond wordt. Wij hebben in eigen omgeving en in het Zuiden de taak Gods liefde en genade aan de blinden te openbaren.

Je kan ook op een andere manier blind zijn, b.v. doordat je vastgeroest zit aan het vooroordeel: het gaat toch niet. Wij benijden het gilde der zwartkijkers niet. Zij missen de echte levensvreugde. Wij zeggen liever: aan de donkerste wolken zit toch een zilveren rand.

Daarom vol moed en enthousiasme onze actie voortgezet om licht te brengen in het donkere Zuiden.

Jubileum
evangelisatie fonds.

Giro 9260 Unie van Baptisten Gemeenten.

Toch gaat het hier niet om grote bedragen. Arnhem en Eindhoven mee gerekend zullen wij met ± f 4500.— per jaar 9 tot 10 gemeenten door het ergste

heen helpen. Daarom doen we hierbij een dringend beroep op U en op de gemeenten het nodige bij te dragen tot dit fonds. De totale opbrengst komt immers in z'n geheel de gemeenten ten goede. Het girono. van de U.B.S. is: 1504 Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem.

Namens de U.B.S.
G. BRONGERS.

EMMEN

Heiland 'k heb Uw stem vernomen, dat was de zichtbare belijdenis die een br en zr gaven, toen ze Zondag 6 November in het midden der Gemeente werden gedoopt.

Onze voorganger Ds H. v. d. Werf had ook deze avond de gelegenheid voor een aandachtig gehoor het evangelie te brengen.

Het was het tekstwoord uit Gen. 3 waar o.a. staat „Waar zijt gij”.

De naam Adam houdt veel verband met het woord Aarde en diensgevolge heeft de mens om te leven veel nodig, wat de aarde voortbrengt.

Doch dit is niet alles en zeker niet de hoofdzaak, immers een mens bestaat uit lichaam en geest en deze laatste zoekt contact naar boven. Gelukkig zijn zij die de stem van Hem horen en zalig die doen wat de Heiland vraagt.

Bij de avondmaalsviering heette een br ouderling het jonge echtpaar hartelijk welkom.

Tenslotte nog iets over de arbeid in Klazinaveen. Brs en zrs met vreugde kan doorgegeven worden, dat de veertiendaagse bijeenkomsten goed worden bezocht en dat enkelen nader contact zoeken met de Heer en Zijn gemeente.

D. M.

mond. Virginia, U.S.A., werd in Juli van dit jaar de negende president van de Bapt. Wereld Alliantie. Hij was al vanaf 1934 bij het werk van de Alliantie betrokken als lid van het jeugdcomité. Te Kopenhagen in 1947 was hij een van de vice-presidenten en te Cleveland in 1951 werd hij lid van het uitvoerend comité. Dr Adams werd in 1898 geboren te Palmyra, New York. In 1924 werd hij tot voorganger bevestigd en diende achtereenvolgens de gemeenten in Cleveland, Toledo, Ohio en Richmond. In 1925 huwde Dr Adams met Esther J. Jillson. Zij hebben drie kinderen. Dr Adams ontving van drie universiteiten de doctorstitel honoris causa; van de universiteit te Richmond, te Denison (Ohio) en van de College of William and Mary (Va).

G. Br.

Groet en gegevens uit 't Octoberbulletin „The Baptist World” van de Bapt. Wereld Alliantie.

Groeten van de nieuwe president van de Baptisten Wereld Alliantie, Dr Theodore F. Adams

„Ik ben de Baptisten over de gehele wereld ten zeerste dankbaar voor het grote voorrecht, waarmee zij mij ver eerden, president van de Baptisten Wereld Alliantie te zijn. Ik beveel mij aan in het gebed van alle Baptisten, opdat ik Christus de Heer en onze Baptisten wereld-gemeenschap trouw en goed mag dienen.

De Baptisten kennen elkaar tegenwoordig beter dan dit ooit het geval was. Dit komt door de bezoeken van onze vertegenwoordigers en leiders, maar vooral ook door het feit dat wij drie wereldcongressen mochten hebben over een periode van 8 jaar. Ik vertrouw, dat wij kunnen voortbouwen op de fundamente in 't verleden gelegd en dat wij de steeds groeiende samenwerking in onze Baptisten gemeenschap in vele landen zullen bevorderen.

In de komende jaren zullen wij meer doen op 't gebied van evangelisatie, zending en christelijke opvoeding, zo goed als ook voor godsdienst vrijheid en relief-werk in die gebieden waar ook de Alliantie in het verleden niet gewerkt kon worden. Ik hoop, dat wij meer

continentale regionale bijeenkomsten van Baptisten kunnen houden, óók voor onze vrouwen- en onze jeugdorganisatie.

Als in November het adm. comité vergadert, zullen alle rapporten over het Congres in Londen zorgvuldig bestudeerd worden en plannen voor de toekomstige samenwerking en de dienst aan onze Baptisten mensen gelanceerd worden.

Ik zal elke opmerking of suggestie van iedereen uit onze Baptisten gemeenschap ten zeerste waarderen. Wees zo vrij mij te schrijven en U kunt er verzekerd van zijn dat Uw suggestie de volle belangstelling zal hebben zowel van de president als van het adm. comité.

Dat God ons allen zegene in ons gezamenlijk werk voor Christus, ' onze Heiland en Heer.

THEODORE F. ADAMS.

Hierbij enkele gegevens over de nieuwe B.W.A. president

Theodore Floyd Adams, voorganger van de First Baptist Church te Rich-

Het 75-jarig bestaan der Zondagsschool der gemeente Groningen

In de Christen van 7 Oct. mochten we al iets mededelen over dit Jubileum. Nu willen wij u iets mededelen, van alles wat wij in de Octobermaand, onze Jubileummaand, hebben beleefd.

Op Zaterdag 2 Oct. mochten wij met de kinderen van onze Zondagsscholen het feest vieren. Ruim 400 kinderen hebben genoten van zang en spel, in 't bijzonder van het sprookjesspel Ali Ben Hassan. Om 4.30 met ruim 300 kinderen die niet op onze Zondagsscholen zijn en 's avonds 8 uur met de ouders der kinderen.

Zondag 16 Oct. hielden we om 5 uur onze herdenkings- en dankdienst in het kerkgebouw aan de Meeuwerderweg. In de goed gevulde kerk waren aanwezig leden en oud leden der Zondagsschoolvereniging, afgevaardigden en belangstellenden. In deze dienst werden op plechtige wijze 10 leiders(sters), voor 't merendeel jonge mensen, tot de Zondagsschoolarbeid ingezegend, hetgeen diepe indruk maakte. Dit geschiedde door ds G. Vegter, die ook de leiding van deze

dienst had. In een korte toespraak wees hij erop, dat deze arbeid zeer belangrijk is en alleen gedaan kan worden met liefde en trouw. Ds G. Brongers hield naar aanleiding van Marc. 10 : 13—16 de prediking. Hij wees in zijn toespraak o.a. op het prachtige omslagblad van ons Jubileumboekje; daarop staat een man met twee kinderen aan de hand en daarachter het kruis. Dit is het doel der Zondagsschool, om kinderen te leiden tot Jezus.

Enkele afgevaardigden kregen daarna nog gelegenheid iets te zeggen. Het waren de afgevaardigden van de Bapt. Gem. Groningen Noord en Zuid, van de L. Z.C., de Geref. Zondagsschool, de Herv. Zondagsschool Bethlehem, de Doopsgezinden, het Leger des Heils en de Zondagsschool van Foxhol.

Daarna hield het Zondagsschoolbestuur nog een receptie.

Velen kwamen om het bestuur te feliciteren. Van de verenigingen der Gemeente kregen we 7 tamboerijnen.

Zaterdagavond 22 Oct. waren we als vereniging bijeen om het feest te vieren. In deze vergadering werden 4 Jubilarissen, die resp. 40, 35, 30 en 25 jaar de Zondagsschool trouw gediend hadden, door Ds G. Brongers toegesproken. Hij feliciteerde hen namens de Gemeenten. Het is echter zo, en dat merkte de voorzitter br J. Middelberg in zijn openingswoord zeer terecht op, dat het er niet op aankomt hoelang er gearbeid wordt, maar hoe.

Een gedeelte uit de Bijbel werd door een der leden voorgedragen en dit werd met grote belangstelling aangehoord. Ook hieruit blijkt de schoonheid van de Bijbel.

De slotbijeenkomsten werden gehouden op Zondag 23 Oct. om 10 uur in de kerk Meeuwerderweg en het C.J.M.V. gebouw. In deze dienst werkten een groep kinderen mee. In het eerste deel speelden zij een gewoon kinderspel. Er heerste verdeeldheid onder hen, want enkele kinderen mochten niet mee doen vanwege hun afkomst, bijv. het kind van Tollenaar en Romein. Toen verenigden zij zich rondom de Bijbel en kwamen tot Jezus. Daarna hield de predikant een prediking, naar aanleiding van Hand. 11: Alle mensen zijn voor God gelijk.

Daarna speelden het groepje kinderen voor de tweede maal hun spel. Nu mochten alle kinderen meedoen, ook die van Tollenaar en Romein. Voor Jezus waren alle mensen gelijk, nu ook voor hen. Tenslotte zongen zij: „Kin'dren

Feest op til!

Dat is dus al een uitgemaakte zaak: wij gaan bij leven en welzijn naar Groningen, om daar 2de Pinksterdag het jubileumfeest der Unie te vieren.

Ik kan mij voorstellen dat de ouderen onder ons nu al vervuld zijn met blijde gevoelens. Wat een vooruitzicht....!

Stel je voor: zo'n hele dag bijeen, ontmoetingen met oude bekenden alom uit den lande, een enthousiast zingende menigte in de grootste veilingshal van Groningen....

Is het niet waar wat hier boven staat? Féést op til!

Het feest der verbondenheid. Het broederschapsfeest. Het feest der dankbaarheid. Het feest der toekomst, want wie zou niet vervuld zijn van de beste verwachtingen nu 75 jaren van samengaan ons gebracht hebben tot opbouw en uitbouw van gemeenschappelijk werk?

We gaan dus naar Groningen!

Maar hoe

Op de fiets? Zorg dan dat U de banden in orde hebt.

Met de wagen? Weinigen zal dit voorrecht beschoren zijn, al breidt het wagenpark der Baptisten zich zo zoetjes aan uit.

Met de trein?

Zou het niet mooier zijn met een bus te gaan? Een gehuurde bus, waar je samen zingend in reizen kunt?

Ja, natuurlijk: het moet een bus worden.

Raden der gemeenten: opgelet dan! Zorgt dat U opgave krijgt van hen die zich voornemen naar het feest te Groningen te gaan. En huur dan al vast een bus!!!

Veel te vroeg, zegt U? Denk er om, op 2de Pinksterdag zijn alle autobusbedrijven in touw, vanwege de sportfeesten, toogdagen, muziekfestijnen etc.

Zorg er voor dat U vroegtijdig een bus chartert.

Die bus hebt U voor de hele dag nodig. We beginnen 's morgens, gaan 's middags door met het feest en sluiten 's avonds af met een avondbijeenkomst.

Huur dus bussen! Parkeerruimte genoeg.

En die veilingshal kan gerust een paar duizend mensen bergen....

Stel je voor: met een paar duizend bijeen....!

JUBILEUMMAN.

van één Vader zijn wij allemaal".

Het was een goed en waardig slot van de viering van het 75 jarig bestaan.

Medewerkers van God te zijn is heerlijk.

De Zondagsschoolvereniging
„De Goede Herder”
te Groningen.

Konden de dingen twee-
maal gedaan worden, dan
waren wij allen wijs

Programma van de

Grate Jubileum-conferentie der N.B.J.B. Zuid-Oost Drenthe op Zaterdag 12 en Zondag 13 Nov. 1955 in Concertzaal Groothuis, Marktplaats 5 - Emmen

HERDENKINGSDIENST

Zaterdagmiddag. Aanvang 4 uur.

Leider: Ds H. v. d. Werf, secr.
van het Gewest.

- 7 Muziek
- 8 Gebed
- 9 Samenzang
- 10 Zegenbede

Zaterdagavond

Aanvang 7.30 uur, sluiting 9 uur
Leider: Ds Jac. de Jong.

Opvoering revue: „Vroeger en nu”

Circa 70 medewerkers

Muziek door de hoboïst Johan Fischer
uit Hengelo.

Aan de vleugel Jos de Jong uit Apeldoorn.

2e Conferentiedag

Zondagmorgen. Aanvang 10 uur

JEUGDDIENST

Voorganger: Ds J. Ketelaar

- 1 Votum
- 2 Samenzang
- 3 Schriftlezing
- 4 Muziek
- 5 Samenzang (collecte)
- 6 Prediking

Zondagmiddag. Aanvang 3.30 uur

Leider: Ds W. Veenstra, voorz.
van de Jeugdraad

Samenspraak: „Uit het leven van William Carey”

Tableau

Muziek

Zondagavond. Aanvang 7.30 uur

Leider: Ds J. A. Scholte

GROTE JEUGDRALLY

Samenzang koren

Community singing

Spreeker: Ds H. v. d. Werf

Onderwerp: „Nooit zag ik een Vriend
die zo trouw was als .... Jezus”.

Toegangsprijs:

van 8 t/m 14 jaar f 0.40
vanaf 15 jaar f 1.—

bijdragen voor de opleiding bij. Maar moeten het er in de maand November niet meer worden? En hoe staat het met de opbrengst van de „2de dankofferweek” voor de evangelisatie in het Zuiden? Nog slechts van een tiental gemeenten kwam een bedrag binnen; ook in begin Nov. kwamen nog een paar bedragen (waaronder b.v. f 65.64 van Daarlerveen!) binnen, die de volgende keer verantwoord worden, maar er moeten in deze maand nog heel wat meer bedragen binnenkomen. Doch wij hebben vertrouwen, want de stroom is pas in het begin!

De Unie-administrateur,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie, Arnhem.
Giro 1504 ten name van de Bouw-Stichting, Arnhem.

Mededelingen

ZWOLLE

De Gemeente te Zwolle deelt mede, dat voortaan alle diensten en verenigingen worden gehouden in het gebouw „Geloof en Vrijheid”, Goudsteeg 11 te Zwolle.

Vooraf onze brs schippers is dit gebouw (in 't centrum der stad) gunstiger gelegen dan 't Bastion, waarin wij tot dusver onze diensten hielden.

De secretaris,
G. BOURITIUS.

Het secretariaat van de Baptisten Gemeente te Daarlerveen-Vroomshoop berust thans bij:

B. Rubingh,
Lindeflor 30, Vroomshoop.

Leestafel

GEDENKSCHRIFT, ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan der Baptisten Gemeente te Sneek. Prijs f 1.—. Besteladres: W. Modderman, Willemstraat 9, Sneek.

Hebt U de mooie nieuwe kerk van Sneek al eens bewonderd? Wat een pracht van een woonhuis voor een Gemeente. Kortgeleden vierde men daarin het 75-jarig bestaan van deze Gemeente. Zo'n nieuwe kerk doet een belangstellend mens naar het verleden vragen. Hoe was het vroeger? Langs welke wegen van worsteling en zegepraal is die Gemeente zo ver gekomen? Wilt U een antwoord: Koop dit interessante stukje geschiedenis van een „oude” Baptistengemeente, die trouw bleef aan haar roeping en opdracht tot op deze dag.

Wf.

Beroepingswerk

Ds C. van Wier heeft bedankt voor het beroep, op hem uitgebracht door de Gemeente te Deventer.

Verantwoording

De maand October bracht ons de volgende collecten en giften:

1. voor de E.C.U.: Den Helder f 13.22; K. v. d. W. te M. f 15.—; Daarlerveen f 35.85; Enschede f 29.61; Leeuwarden f 59.87; A. H. te L. f 2.50; Muntendam f 70.35; Enschede f 30.14.
2. voor de Opleiding: Sneek f 101.06; Enschede f 42.22; Leeuwarden f 28.57; N. N. te H. f 2.50.
3. voor het Jubileum-evangelisatiefonds („2e dankofferweek”): Eindhoven f 16.10; Heerenveen f 45.12; Borne f 15.—; Heeg f 15.50; Zutphen f 11.—; Rotterdam—Z f 70.60; Foxhol f 5.33; Harlingen f 48.10; N. N. te H. f 2.50; zr D. H. te L. f 5.—; Daarlerveen f 17.—; S. W. V. te H. f 5.—; N. N. te V. f 5.—.
4. 10 cents fonds: mej. M. A. v. W. te A. f 2.50; K. v. d. W. te M. f 5.—; K. te D. H. f 3.90; Eindhoven f 22.65; Rotterdam—Z f 17.03.
5. voor U.B.S.: J. v. d. M. te G. f 5.50.

Aan allen die gaven onze hartelijke dank!
Er zijn gelukkig deze keer ook een paar

Advertentiën

Heden nam God tot zich onze geliefde broeder

**Hermanus Frederik
Bronwasser**

in de leeftijd van 74 jaar.

Sinds een achttal jaren was hij een zeer trouw lid van onze gemeente.

Baptisten Gemeente.

Eindhoven, 30 Oct. 1955.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamenteisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds H. van der Werf, Nijkampweg 189, Emmen - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het Contraire Leven

*Doet soms een bron uit dezelfde
ader zoet en bitter water op-
wellen?*

Jac. 3 : 11.

Deze vraag klinkt nog al naief.
We behoeven naar het antwoord niet
te zoeken.

Het komt in de natuur niet voor dat
een en dezelfde fontein zoet en zilt
water oplevert.

Wel vindt men in de natuur beide:
het zoete en het zilte of bittere water,
maar men moet niet verwachten dat men
met de ene pompslag zoet, en met de
volgende bitter water ophaalt.

Deze vraag is naief genoeg om tot
extra luisteren aan te zetten. Omdat ze
in zichzelf aan alle moeilijkheid ge-
speend is, kijkt men even op en ziet
Jacobus vragend aan: wat wilt ge daar-
mede nu zeggen? En tegelijk zinkt de
blik naar binnen en we verstaan het:
wij zijn zulke vreemde, zichzelf-weer-
sprekende, met zichzelf overhoop lig-
gende schepselen.

We staan geboeid, stil voor onszelf.

We worden ons zelf een raadsel, een
benauwenis.

Jacobus' vraag trekt als een koord
samen om ons hart en snijdt ons de
adem af.

We huiveren.

In welk een toestand zijn we terecht
gekomen! In welk een chaos zijn we
veranderd! Op welke contraire werelden
zijn we aangesloten!

Luistert slechts naar ons — en ge be-
speurt het.

Let slechts op onze daden — en ge
aanschouwt het.

Is ons leven bezet gebied?

Neen, nog niet.

Het is vooralsnog oorlogsterrein met
de vraag, wie het uiteindelijk bezet zal
houden; of ons een algeheel herstel
wacht of een algehele annexatie door de
Dood.

Deze vraag is niet zonder antwoord.

* * *

Heel de diepe nood van ons leven
wordt aangeraakt door het woord: de-
zelfde, in onze tekst.

Dit woord brengt ons aan het naden-
ken. We constateren in ons leven beide:
het goede en het verkeerde. Ze zijn in
ons. Hun aanwezigheid wordt voortdu-
rend openbaar. Wie gedurende een enkele
dag alles hoorde wat we zeiden of alles
zag wat wij deden kende ons als een
dubbel-wezen. En wie het niet aan ons
zou horen en zien — Hij, die van verre
onze gedachten kent, weet hoe bedorven
we zijn.

Het is niet uit één en dezelfde bron,
en niet door een en dezelfde ader, dat
het „zoete” en het „bittere” boven komt.
Natuurlijk niet. Dat beide ons leven
doorvloeien wijst er op, dat we aan-
gesloten zijn op „twee bronnen”; dat
we innerlijk gespleten zijn; dat het van
binnen „woest en ledig” is. Gen. 1 : 2.

We hebben de macht over ons zelf
verloren:

Het goede, dat ik wil, dat dóé ik
niet; het kwade, dat ik háát, dát
wordt tot daad! Rom. 7.

We kunnen de poorten niet meer
sluiten.

Of wij nu ja of neen zeggen — de
machten, die ons bestormd en bezet
hebben, leggen ons hún wil op.

In een stad in Engeland stond een
standbeeld van een dichter, wiens ge-
zicht van de ene kant gezien, spreekt
van de reinheid van een engel doch van
de andere zijde beschouwd, demonische
trekken heeft. Paulus wist dat hij daar
iets van had. We vinden bij David trek-
ken van gelijkenis en beter dan van

Paulus en van David weten we het van
onzelf.

Die twee machten in wier greep we
zijn....

Die twee bronnen, waarop we zijn
aangesloten....

Die onmacht om alsnog te kiezen en
ons van één van beide los te maken....

Ze leggen onze opperste nood bloot.

Ze deden Paulus zuchten (en hoevelen
hebben dezelfde vraag uitgehijgd!) wie
zal mij verlossen van dit lichaam des
doods? Uit dit doodsverband? Uit de
greep van deze contraire machten, in
dewelke mijn ondergang, mijn dood,
opgesloten ligt?

* * *

We zijn verlost.

Een Overmachtige heeft het terrein
betreden en is als Herschepper in het
midden van de chaos gaan staan.

Gij zijt volmaakt in Hem. Volmaakt,
dat wil zeggen: ongespleten. Gij zijt in
Hem met God verzoend, in harmonie
met God gebracht. De boze machten
heeft Hij overwonnen aan het Kruis en
terug geworpen; ze gaan hun ondergang
tegemoet. Straks zijn ze terug gebannen
in de plaats, vanwaar ze losbraken: de
poel des vuurs.

Ge ontmoet, o kind van God, nog
allerlei verlamme tegenspraak in
uzelve? Die zou u willen doen zwijgen?
Twijfelen?

Vrees niet!

Sedert Christus uw Heiland werd is
uw lot beslist.

Hoe nog in uzelf verdeeld — gij zijt
onverdeeld, in harmonie met God en
met uzelf gebracht in Hem. Van Hem
uit is uw ziel herboren en bloeit op tot
een heerlijkheid, smetteloos en onbe-
smettelijk.

Nu nog zoet en bitter in uw leven?

Heb goede moed: de ader van het
bittere wordt afgebonden. Straks vloeit
slechts het zoete u toe én overspoelt uw
leven.

Geprezen zij de genade!

L.

Losse Schakels

Waarom het in Wat onderscheidt een de kerk gaat samenkomst van de gemeente van elke andere vergadering? Is het niet dáárin, dat in elke gemeentelijke samenkomst niet een mens het woord voert, maar God spreekt? Daar wordt het Woord van God verkondigd; wordt gesproken vanuit de andere wereld. De mens is daar niet meer dan het orgaan, de stem, waarvan de Heer zich bedient. De Voorganger betreedt de kansel met geen ander voornemen dat de profeet bezielde, die in antwoord op de smeekbede nu eens de koning aangename woorden, voort te brengen, zeide: wat de Here zeggen zal, dát zal ik spreken. Hij mag noch zijn voorkeur noch zijn ergeis aan het woord laten komen. Hij moet met het hem eigene onder Christus komen; als mens wegvallen opdat hij dienstknecht zal kunnen zijn. Gemakkelijk is dat niet, maar alleen dan is de hoogheid van zijn dienst of ambt gewaarborgd.

Het on- Goed beschouwd gaat het mogelijke in het kerkgebouw om het onmogelijke. Het ongekennde en van de mens uit onkenbare, wordt dáár verkondigd. Het heilgeheim wordt er gepredikt en aan ieder, die het Woord door de werking van de Heilige Geest, geloofd, wordt het ontsluit en hij gaat in de vreugde der verlossing delen. Een prediking, die het menselijk begrijpbare en grijpbare brengt, draagt geen eeuwigheidsvrucht. Zulk een prediking raakt de diepte niet. Wij stellen met elkander niet vast wat kán en níet kan, maar luisteren naar wat God gedaan heeft en bereid is te doen.

Het geen mogelijk is, wordt in de wereld gevraagd. Daar zegt men ons dat we zo rechtschapen mogelijk moeten zijn, eerlijk, betrouwbaar, vriendelijk, enz. En daarin probeert dan de mens rust te vinden voor zijn ziel. Wat zou God nog meer van hem kunnen eisen dan dat hij zo goed mogelijk geleefd heeft? Gaat het daarom in de prediking, dan beslaat een kerk haar plaats onnut. Wanneer we als gemeente samen zijn, gaat het om die wereld, die God in Christus Jezus geopend heeft, die wij ingaan door Zijn dood en opstanding en waar in andere mogelijkheden liggen. Dan gaat het juist om datgene wat (bij de mensen) onmogelijk is.

De blijde Zodra het Woord voor ontmoeting ons de poort geworden is, waardoor wij deze wereld binnengaan, verliezen we de mens uit het oog. Dan zijn we daar waar we God kunnen ontmoeten — en waarom gaat het in de

kerk anders? Een Christus, die slechts mens was, met de mogelijkheden van een mens, trekt ons niet en kan ons niet duurzaam boeien. We zijn op zeker moment „klaar” met Hem. Maar de Christus der Schriften, die ons openbaart wat bij God mogelijk is doet reeds verstorven harten doorgloeien van een nieuwe hoop. Ziet, hoe de doden horen de Stem van de Zoon van God en alom verrijzen uit hun graven en gaan wandelen in een leven van een nieuwe orde en waarde! Hoort, hoe er gejubeld wordt rondom het Kruis als met een stemme veler wateren!

Bidt dat God dit kerugma, deze Boodschap en Kracht alom legge in de opening des monds, waar mensen zich opmaken om het Evangelie te verkondigen!

L.

Zand en zaad

Een nestel!

Toen mijn ouders en wij nog een dorp bevolkten, hadden we soms kippen. Om de eieren. Om de kippen tot het leggen van deze producten aan te moedigen lag er in het nest een kalken ei. Nu ik ouder geworden ben, betwijfel ik wel of zo'n kunstgeval die kippen inderdaad bewoog er een betere naast te leggen. Maar je kunt niet weten.

Gisteren kreeg ik met de post drie keurig gelakte busjes. Met moeite ontcijferde ik het adres van de afzender. Een brief was er verder niet bij en dus plaatste ik deze van een geldgleuf voorzien voorwerpen op de tafel, wachtend op de onthulling van dit drievuldig raadsel.

De oplossing kwam vanmorgen binnen. Hier volgt de brief, die het geval ontraadselt:

Ik wilde u even schrijven over wat er in De Christen van 4 Nov. j.l. staat in de rubriek Zand en Zaad.

Ik lig in bed met griep enz. (van harte beterschap H.) en heb werkelijk gelachen. Om kort te gaan, dat er geld genoeg is onder de Baptisten om een eigen seminarium te kopen, dat ben ik roerend met u eens.

Maar u lacht er nog om, en doet hetzelfde als Sara deed, toen haar nog een kind beloofd werd. (Broeder, je hebt het wegwijzend woord, wat een juiste benaming, goed gecombineerd met zand en zaad). U schreef over toekomstmuziek, ook dat mag het niet zijn. U moet de mensen voor dit doel interesseren, ze wakker maken en dan betalen ze wel.

Als ik mij niet vergis zijn er in Nederland ongeveer 7000 Baptisten. Daar wil ik 2000 aftrekken, die niet kunnen of willen of moeilijk bereikbaar zijn voor

een actie te betalen. Dan blijven er 5000 over. 5000 maal f 5.20 per jaar, ik zie u al lachen, nu toe maar, het is gezond.

Het bedrag f 5.20 per jaar kan u niet ineens los krijgen. Het per week sparen, eens per jaar afrekenen, daar is u een paar mensen voor nodig; het gebeurt immers per gemeente.

Ik stuur u drie busjes, waar plusminus 50 dubbeltjes in gaan. (De broeder zond me in de brief vijf gulden, aangekend en wel, en gaat dan verder) een daarvan maakt uzelf op f 5.20. (Nou goed, voor deze ene keer wil ik er wel twee bij doen, maar toch niet bij alle 5000 busjes: wie zou dat betalen!) De andere busjes geeft u aan iemand, die voor deze actie voelt en u belooft hem tevens door hem voor het derde busje naar een andere te laten zoeken. Op deze manier gaat het rouleren. De adressen voor de busjes houdt u zelf voor controle. (Welja, ik ben toch maar een rentenier en heb de tijd.)

Mijnheer, als snoeken schieten ze hier op in en het getal van de mensen, die meedoen, zal u meevallen. Op het busje een etiketje: 10 cent per week voor een eigen seminarium. De heren twee cigarettens minder per week, de dames vijf schepjes suiker.....en binnen een paar jaar een eigen school. Busjes kunt u overal goedkoop krijgen. Ik wens u veel succes! Hartelijke groeten.... en dan volgt de ondertekening plus adres.

Zo, daar zit ik dan met dat nestel van vijf gulden en drie busjes. Dat eitje van twintig cent wil ik er wel bijleggen, maar hoe nu verder. Ontegenzeggelijk, ons wordt hier een voortreffelijke weg getoond. Van die cigarettens en suiker, dat is de moeite niet. Wat is ook eigenlijk een dubbeltje vandaag. Maar 't zou meer dan 25000 gulden per jaar opbrengen. Eigenlijk ongelofelijk. 't Is zonde dat we 't niet doen, zou je zeggen. Waarom doen we 't dan niet? Ja, ik zou 't ook niet weten. Maar aan wie kan ik nu die busjes beter geven dan aan mijn broeder-afzender. Die voelt er in elk geval voor. Nee, dat is niet eerlijk. Hij deed zijn deel voor een jaar. Ik weet wat u zegt: een kwestie van organisatie. Dat moet even goed op poten gezet worden, als men dat zo hier mag zeggen.

Maar dan moeten we toch zeker eerst de algemene vergadering afwachten om te zien of we wel een seminarium wensen? En wie weet is de Unie-Commissie er niet eens voor dat we die busjes weg op wandelen. Och, wat kunnen ze daar nu op tegen hebben. En als we ze nu eens voor een voldongen feit stelden en eenvoudigweg al geld verzamelden en straks op de groene tafel deponeerden en zeiden: „Hier is een goed nestel en nodig verder alle Baptisten uit het hunne er bij te leggen,” wat dan? Ja, wat dan.

Maar kan dat zo wel? Kan er maar zo een bron losbreken en water over onze akkers laten lopen? Kunnen de wolken zo maar de regen laten vallen? Het zij verre van mij de autoriteit van

de leiders te ondermijnen, maar als de vloed opkomt keert geen koning het wassend water.

Wat doen we nu? Lachen als Sara of geloven dat het kan. Dat het heel best kan. Dat het natuurlijk mogelijk is.

Ik moest er nu niet meer over schrijven, maar eens horen wat u ervan denkt. Kom, overwin uw gemakzucht en schrijf mij een kaartje. Ik ben bereid duizend en meer kaartjes te lezen en naar hun inhoud te rubriceren. Ik ben bereid

busjes te bestellen, bij die broeder natuurlijk. Bereid om ze te verzenden. O, maar wat zal de Unie-commissie zeggen? Dat weet ik wel. Zij zegt: „Heerlijk!” Maar zal het bestuur der gemeente het wel goed vinden? Maar natuurlijk, en bovendien... maar laat ik nu eindelijk zwijgen om u het woord te geven. Ik zal de P.T.T. waarschuwen.

HUIZINGA.

Beloofde de Here Jezus Zijn spoedige wederkomst?

De gedachte, dat het N. Testament een spoedige wederkomst van de Here Jezus zou leren is zo diep geworteld, dat ze in de uitlegging der Schrift vaak zonder meer voorondersteld wordt. Ze is uitgangspunt van de eschatologische uitlegging van de Bergrede en van de z.g.n. Interimsethiek.

De mening echter, dat het N. Testament een spoedige wederkomst van de Heiland leert, brengt de gelovige bijbel-lezer in moeilijkheden. Er zijn immers al eeuwen verstreken sedert de Heer ten hemel opvoer en dit feit is met een belofte van een spoedige wederkomst moeilijk in overeenstemming te brengen. We weten hoe men in kringen der gelovigen met deze moeilijkheid zoekt klaar te komen, maar overtuigend zijn die oplossingen niet. Men voelt respect voor de lofwaardige bedoeling van de uitleggers, maar ze brengen ons niet dichter bij het woord der Schrift.

In Zijn toepassing van de gelijkenis van de weduwe en de onrechtvaardige rechter zegt de Heer: Ik zeg u dat Hij hun (de uitverkorenen) spoedig recht zal verschaffen. Dat *behoeft* echter niet als *spoedig* te worden verstaan terwijl de gelijkenis zelf die opvatting eerder weerlegt. De weduwe werd waarlijk niet spoedig geholpen. Integendeel: haar geduld werd op de uiterste proef gesteld en de rechter nam wel niet ten onrechte aan, dat die grens heel dicht genaderd was. Aan te nemen dat de Heer hier een spoedig komen om Zijn uitverkorenen te helpen voorzegt, is ook in strijd met de strekking van de gelijkenis, zoals Lukas die in het eerste vers aangeeft:

Hij sprak een gelijkenis tot hen met het oog daarop, dat zij altijd moesten bidden en niet verslappen.

Het „spoedig” komen moet ook daárom bevreemding wekken, omdat de Heer in vers 7 zegt dat de uitverkorenen dag en nacht tot Hem moeten roepen, omdat God lankmoedig is over de tegenstanders en Hij niet wil dat sommigen

verloren gaan, maar allen tot bekering komen. 2 Petr. 3 : 9.

Verband en strekking van de belofte, gegeven in Luk. 18 : 8, dat de Heer Zijn uitverkorenen recht zal verschaffen nopen ons eerder om te denken aan een plotseling komen. Niet op het spoedige maar op het onverwachte van Zijn komen en ingrijpen wijst de Heer. En ook zo, ook als „plotseling” kan het woord, in onze bijbel met „spoedig” vertaald, verstaan worden.

Schrift moet met Schrift verklaard worden en als tweërlei vertaling van een woord mogelijk is, moet de keuze tussen beide niet alleen uit de klaar-blijkelijke strekking van het woord in zijn verband worden genomen maar ook in overeenstemming met hetgeen de Schrift op andere plaatsen over hetzelfde onderwerp zegt.

Wanneer we de beelden en gelijkenissen bestuderen, waarin de Heer de gedachten aan Zijn wederkomst gekleed heeft, dan vinden we daarin geen aanduiding betreffende het tijdstip van Zijn wederkomst, maar wel wordt daarin het plotselinge verrassende van Zijn openbaring in het licht gesteld. We lezen in Luk. 12 : 39 en 40:

Maar weet dit: als de Heer des Huizes geweten had, op welk uur de dief zou komen, hij zou in zijn huis niet hebben laten inbreken. Weest ook gij bereid, want op een uur, dat gij het niet verwacht, komt de Zoon des mensen.

De Heer vergelijkt hier Zijn komen bij de Parousie met het komen van een dief. Het punt van vergelijking is daarbij wel dit dat de dief onverwacht komt. Dit wordt ons met dit beeld dus ingeprent: op een tijdstip, waarop gij het niet verwacht, heeft mijn wederkomst plaats.

In Luk. 17 : 23 en 24 staat:

En men zal tot u zeggen: Zie,

daar is het; zie, hier is het! Gaat er niet heen en loopt het niet na. Want gelijk de bliksem flitst van de ene kant des hemels tot de andere kant licht, zó zal de Zoon des mensen wezen op Zijn dag.

Ook in dit beeld spreekt de Here Jezus van Zijn plotselinge komen. Het lichten van de bliksem laat zich niet berekenen. De straal schiet volledig verrassend door het zwerk. En zo, in de zelfde wijze, zegt de Heer kom Ik ook.

We roepen hier nog enige woorden in de herinnering, door de Heer gesproken en bewaard in Luk. 21 : 34 en 35:

Ziet toe op uzelf, dat uw hart nimmer bezwaard worde door roes en dronkenschap en zorgen voor levensonderhoud, en die dag niet plotseling over u kome, als een strik.

Niet het spoedige intreden, maar het onverwachte van Zijn verschijning in heerlijkheid, prent de Heer ook met dit beeld Zijn jongeren in. Gelijk een strik komt de dag des Heren over de aardbewoners. — Het wild, dat met de strik wordt gevangen, kent het moment niet, waarop de strik geworpen wordt. Op 't onverwachts vliegt de lasso het om de hals.

In deze beelden wordt naar voren gebracht wat de Heer ons wou leren als het voor ons belangrijkste van Zijn wederkomst: klaar zijn voor de ontmoeting.

Parallel met deze beelden gaan de gelijkenissen, wier spits de vermaning tot waakzaamheid is. Tot waakzaamheid te vermanen heeft weinig zin, wanneer de te verwachten gebeurtenis in de naaste toekomst zal plaats grijpen, maar zeer zinrijk is de opwekking tot waakzaamheid, wanneer de gebeurtenis elk moment kan intreden. De Heer had het gevaar van in te slapen niet als voor zijn discipelen voorhanden kunnen veronderstellen, als hij ze geleerd had, Zijn wederkomst spoedig te verwachten.

Dat in het oudste Christendom bij sommigen wel een verwachting van een spoedig wederkomen van de Verlosser gevonden werd, blijkt duidelijk uit het N. Testament. Daaruit volgt echter niet, dat Jezus en Zijn boden dat geleerd hebben. Uit hun onderricht vangen we de waarschuwing op om altijd klaar te zijn, omdat het ogenblik van Zijn terugkomst een verrassing zijn zal. Juist daárom heet het: weest *altijd* bereid. Het onderricht der Schrift draagt een sterk zielzorgelijk karakter.

„Die ene dag heeft Hij voor ons verborgen”, zegt Augustinus, „opdat we Hem *elke* dag zouden verwachten”.

L.

De wijsheid der volkeren
ligt in hun spreekwoorden

De Unie-Bouwstichting

De nieuwe kerk te Eindhoven

Na Arnhem nu ook Eindhoven. Op Maandag 31 Oct. j.l. werd de eerste spade in de grond gestoken voor de nieuwe kerk aan de Marconilaan. Wonderlijk: juist op de Hervormingsdag! Zouden we dit tegelijk symbolisch en profetisch mogen verstaan? Wat een taak en een toekomst voor onze Gemeente in deze uitgesproken R. Kath. omgeving. Wat heerlijk voor deze Gemeente zo — als 't ware door een venster — even inzage te krijgen in Gods bouwplan met de Gemeente. Dat is nog weer heel iets anders, dan een kerkbouwplan. Dit laatste is immers volkomen ondergeschikt aan het eerste. Gods bouwplan met deze Gemeente! Het is aangrijpend: omdat het doodgewone mensen zijn en toch geroepen! Het is inspirerend: je weet van het waarom en het waartoe.

Trouwens, deze hartversterking hebben onze broeders en zusters in Eindhoven ook nodig. Dat zult u wel begrijpen als u zo meteen de cijfers onder de ogen krijgt. Maar eerst iets over het bouwplan.

* * *

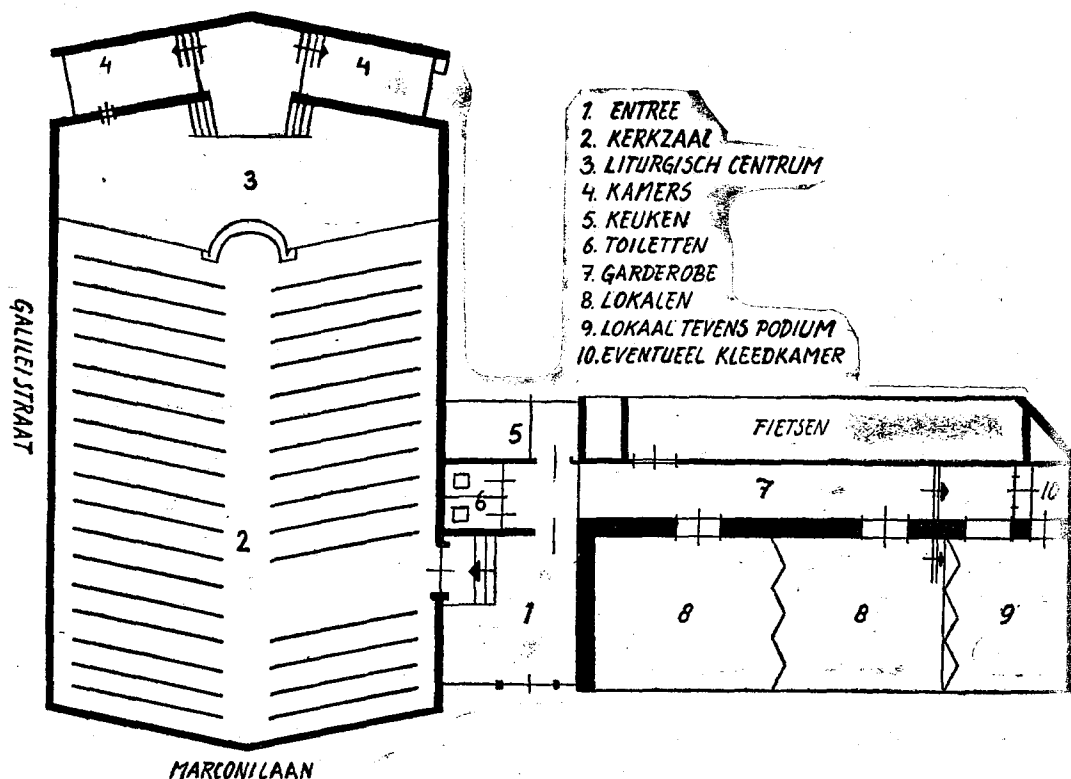
De „broeitijd” van de nieuwe kerk voor Eindhoven was wel lang. Reeds dadelijk na de oorlog begon men met het vormen van een bouwfonds. Men kon gemiddeld f 2000.— per jaar voor deze kas bijeenbrengen. De bouwplannen werden verhaast doordat de grond waarop het houten kerkje staat voor woningbouw bestemd werd. Door deze gedwongen situatie ontstond er een gunstige sfeer voor bespreking met de stedelijke autoriteiten. Een pracht plaats werd voor de nieuwe kerk beschikbaar geteld. Een punt, waar 6 wegen samenkomen, omgeven door plantsoen, nieuwe flatbouw, een geheel nieuwe wijk. Gelegen aan een druk verkeerspunt, wat door de entourage niet storend is, komt de nieuwe kerk voor de gemeente zeer centraal gelegen. Sedert 1950 is er geconfereerd en gedokterd om de juiste vormgeving voor de plannen van een nieuwe kerk te krijgen. Dit was niet eens de grootste moeilijkheid. Deze was om de wenselijkheid bij de mogelijkheid aan te passen. En elke poging kostte tijd. Maar nu is het eindelijk zover.

* * *

Dit bouwplan, waarvan u hier een eenvoudige schets van de plattegrond ziet, is het „gulden midden”. De wenselijkheid kostte veel te veel ± f 200.000— maar precies volgens de nering gebouwd zou het beneden peil zijn gekomen, waar toe ook geen vergunning verleend werd. Wat u hier ziet is de mogelijkheid: met

inspanning en volharding is dit te doen.

De oppervlakte van de kerk is 13 x 24 m. De hoogte is: 8 m. gesloten muur met daarboven 1.50 m. glas. Dan komt een afhangend dak. Deze 1.50 m. glazen muur dient als natuurlijke verlichting van de kerk. De bedoeling is onder de preekstoel een ruim podium te bouwen met verhoogde doopkamers en doopvont, ± 40 cm. Ook de zitplaatsen zullen geleidelijk verhoogd worden tot ± 35 cm. Het aantal zitplaatsen is ongeveer 450, maar kan voor bijzondere gelegenheden

tot 500 uitgebreid worden. De oppervlakte van de jeugdzaal is 6.50 x 17 m. Zij heeft ± 200 zitplaatsen. Door middel van leren gordijnen kan deze grote zaal in drie kleine zaaltjes verdeeld worden. Het ene is tegelijk het podium.

Langs de lengte van de jeugdzaal is aan de achterkant een ruime garderobe aangebracht. Daarachter geheel buiten is de fietsenstalling.

Kerk en jeugdzaal zijn gescheiden door een hall van 4 x 4 m. Achter deze hall komt de keuken.

En het orgel? Dit is nog een open vraag. Zal dat ook nog kunnen?

* * *

Daarom nu iets over de financiën. Het gehele project, inclusief de grond, zal ongeveer f 175.000.— kosten. Het is even minder, maar bepaalde werkzaamheden als 't inrichten van de tuin en

de toegangspaden met omrastering zullen het wel op dit eindbedrag brengen. Dan is het orgel er nog buiten gerekend! Alle bedragen van beschikbare en toegezegde gelden behoeven niet genoemd te worden, dat is uiteindelijk een interne aangelegenheid. Maar enkele gegevens wil ik u verstrekken. De plaats Eindhoven zal een subsidie van ruim f. 30.000—, verlenen.

De bouwgrond is allang betaald en de bouwkas heeft alweer een bedrag verzameld. Ook het 10 ct. fonds doet haar deel. Al met al komt de gemeente Eindhoven te staan voor een hypotheek van ongeveer f 60.000.—. Dat is geen kleinigheid! Maar het is mogelijk: door eensgezind en volhardend inspannen van alle krachten!

Maar die hartversterking van de 31 Oct. (lees in 't begin) is wel op z'n plaats.

* * *

Straks zal in deze nog steeds groeiende stad van Philips een pracht-complex staan. En het maakt ons blij! Maar zal deze blijdschap echt zijn, zal ze diep en blijvend zijn, dan moet u mee gaan dragen in de lasten van deze bouw! Als u allen meedoet aan het 10 ct. fonds, dan is het mogelijk een groter deel van deze hypotheek voor onze rekening te nemen! Daarmee verlichten wij de lasten en de zorgen van onze brs en zrs in het Zuiden. Ook zal het werk in deze stad ongeremd door kunnen gaan.

Doet u als Gemeente reeds mee aan het 10 ct. fonds? Wilt u de toegestuurde brief serieus behandelen? Lezer, is u al deelnemer aan het 10 ct. fonds? U kunt

het nog in orde maken voor het boekjaar 1955. Stuur het geld naar de U.B.S. secr. adm. Ds T. Jansma, Dalweg 77 Arnhem. Giro 1504.

Namens de U.B.S.
G. BRONGERS.

P. S. De volgende week Eindhoven in de „Schouw der Gemeenten”.

E.C.U. nieuws

Subsidie 1956

De Alg. Vergadering is in 1956 wat vroeger dan gewoonlijk. Daarom moet de E.C.U. eerder klaar zijn met verslag, voorstellen, plannen en begrotingen dan andere jaren.

In verband hiermee verzoeken we alle Gemeenten en posten, die voor 1956 voor het eerst of bij vernieuwing subsidie van de E.C.U. behoeven, zich uiterlijk vóór 1 December a.s. daartoe te melden bij de Secretaris van de E.C.U.: Jan Luykenstraat 5, Utrecht.

Aan hen, die tijdig bericht zenden, wordt daarna de wel haast van oudsbekende vragenlijst toegestuurd en we vertrouwen, dat de penningmeesters van de betrokken Gemeenten en posten direct na 1 Jan. a.s. zó snel hun verslag over 1955 en hun begroting over 1956 gereed hebben, dat de E.C.U. de gegevens uiterlijk 5 Jan. binnen heeft. Dit is wel mogelijk, als de broeders de Decembermaand al gebruiken, om zich daarop voor te bereiden, zodat ze onmiddellijk na 1 Jan. hun cijfermateriaal kunnen opstellen en verzenden.

Studie-Commissie Evangelisatie

Op de laatste Alg. Vergadering werd de E.C.U. op haar eigen voorstel machtiging verleend een studie-commissie voor de evangelisatie in te stellen. Tevens werd een voorstel van de Gemeente te Haulerwijk van vrijwel dezelfde strekking aangenomen, waarin de wenselijkheid tot het instellen van een secretariaat voor gemeentelijke evangelisatie werd uitgesproken.

Deze beide voorstellen heeft de E.C.U. gecombineerd door bij de studie-commissie ook dit secretariaat onder te brengen. Ds J. Bosma te Leeuwarden, Ds H. P. de Boer te Deventer en Ds J. Reiling te Haulerwijk werden door de E.C.U. bereid gevonden deze taak samen op zich te nemen.

UW HAND AAN DE PLOEG!

Zuidelijke mogelijkheden

In het zuiden werken verschillende protestantse kerken. Wij noemen daarvan: de Evangelisch Lutherse, de Hervormde, Gereformeerde en Baptisten kerken.

Soms wordt wel eens beweerd dat je in een R.K. land, zoals het zuiden, geen vat op de mensen krijgt. Toch blijkt het tegendeel. De afval is daar opmerkelijk groot. De Evangelisch Lutherse kerk begon in 1946 met een heel klein groepje in Eindhoven. Zij telt nu 170 gezinnen en omvat $\pm$ 600 zielen.

In Heerlen, waar deze kerk een noodgebouw heeft, is een gemeente van $\pm$ 300 leden. De Hervormde kerk telt in het zuiden totaal $\pm$ 80.000 leden verdeeld over 125 gemeenten. Bij de Gereformeerde

kerken zijn $\pm$ 12.000 leden aangesloten, waarbij nog $\pm$ 12.000 doopleden gerekend mogen worden. Zij bezitten 37 kerken.

Hoewel in deze fabrieks- en mijnstreek natuurlijk veel import is, zijn er toch ook veel R.K.ers die de protestantse kerken vinden. Dat deze kerken niet stil zitten doch evangeliseren bewijst de Geref. kerk in Sittard die met een geluidsauto de afgelegen streken opzoekt. Opmerkelijk is dat alle Geref. kerken in Nederland de evangelisatie in het zuiden steunen. Wij mogen daarbij niet achterblijven en moeten onze jubileumactie tot een feest maken dat met gouden letters in de geschiedenis van het Baptisme geschreven wordt. Schrijf mee aan deze geschiedenis. Doe uw deel van dit machtige evangelisatiewerk. Uw hand aan de ploeg.

Jubileum
evangelisatie fonds.

Giro 9260 Unie van Baptisten Gemeenten.

Een dankbare E.C.U.

Hoe kunt U de E.C.U. dankbaar stemmen?

Als U deze tijd eens nadenkt over onze gezamenlijke evangelisatie-arbeid en goede suggesties neerlegt in voorstellen voor de Alg. Vergadering, die U kunt indienen bij onze Unie-Secretaris Ds Jansma.

Als U op Uw Besturenconferenties of Raads- en Gemeentevergaderingen de de E.C.U. uitnodigt eens over de prachtige evangelisatie- en pioniersarbeid te spreken. Wij komen graag!

Als U allen nog eens nagaat, of U over 1955 al voor de E.C.U. gedaan hebt, wat U maar enigszins kon doen in Uw voorbede en door Uw milde giften.

Als U de voor de arbeid der E.C.U. in 1955 bestemde bedragen uiterlijk vóór 1 Jan. a.s. aan ons Unie-Bureau zendt.

Als U bij Uw collecte-plan 1956 en bij de samenstelling van Uw begrotingen wilt bedenken, dat het E.C.U.-werk het komende jaar uitsluitend door Uw vrijwillige gaven van liefde en geloof moet worden bekostigd.

Rondreis der E.C.U.

Over onze rondreis hopen we U de volgende week verslag uit te brengen.

Met hartelijke groet,
Utrecht. BROERTJES.

DEN HAAG

Onze gemeente mocht op de eerste Zondag van deze maand haar doopvont wederom geopend zien, waarin een jonge broeder afdaalde om op belijdenis van zijn geloof in Christus, zijn persoonlijke Verlosser en Zaligmaker, met Hem te worden begraven door de Doop in de dood, om in nieuwheid des levens met

Hem op te staan en de levensweg voortaan met Hem te gaan. In de voorafgaande prediking zette onze voorganger Ds Harkema aan een aandachtig luisterende schare de betekenis van de Doop op duidelijke en overtuigende wijze uiteen, erop wijzende dat de voorwaarde tot de Doop niet is een christelijk leven maar een volkomen overgave aan Jezus.

Bij de viering van het Heilig Avondmaal werd onze broeder als lidmaat der gemeente maar ook als medestrijder een hartelijk welkom toegeroepen, waarbij hem als aandenken aan zijn doop een wandtekst werd overhandigd. Het was een onvergetelijke ure waarin we de gemeenschap met de Heer weer bij vernieuwing mochten ervaren.

Met dankbaarheid mogen we vermelden dat zowel de Zondagsdiensten als ook de bidstonden zeer goed worden bezocht. Ondermeer zien we in onze diensten regelmatig bezoekers van de tentsamenkomsten, die we deze zomer gedurende 6 weken hebben mogen houden en waardoor we in onze stad meerdere bekendheid hebben gekregen. Over deze gezegende arbeid werd onlangs in dit blad uitvoerig geschreven. Dankbaar voor de ontvangen zegeningen hopen we in de komende wintermaanden voort te gaan en naast onze gewone diensten, de boodschap des heils in woord en lied ook verder uit te dragen.

Namens de gemeente,
G. de J., Secr.

HENGELO

Hoewel het nog niet zo lang geleden is dat een berichtje uit Hengelo in De Christen verscheen, hebben we toch behoefte enkele dingen uit onze gemeente te vertellen.

Op Zondag 30 October hielden we onze jaarvergadering. Het verslag van secretaris en penningmeester gewaagde van grote zegeningen onder de bezielende leiding van onze voorganger. 18 nieuwe leden werden door de doop in de gemeente binnengeleid. De bidstonden, gemeentevergadering en avondmaalsvieringen worden steeds beter bezocht.

Het openluchtwerk ontvangt toenemende belangstelling. Ook de middagdiensten worden beter bezocht dan ooit.

De met 70 zitplaatsen vergrote kerk is elke zondagmorgen bezet. Er is een toewijding te bespeuren die verblijdend is. Zondag 6 November beleefden we de vreugde van de overgave van drie jonge mensen aan hun Heiland. De doop die aan hun voltrokken werd maakte diepe indruk, ook op de vele vreemden die aanwezig waren.

Zaterdagavond 5 November vergastte onze muziekvereniging Elad ons op een mooie avond waarop goede muziek werd gegeven. Op 16, 17 en 18 November zullen speciale evangelisatie samenkomsten

gehouden worden onder het motto: „Daar zijn geen grenzen aan Jezus macht.”

Zo zouden we door kunnen gaan. Wij prijzen onze Heer voor zijn zegeningen en groeten u.

S. W. VIS.

STAVEREN

Zondag 6 Nov. was voor de gemeente weer een hoogtijdag, doordat een viertal jonge mensen, zo uit het drukke leven geroepen, voor de Heer hadden gekozen, en Hem nu ook wilden volgen in de doop.

Met een van blijdschap stralend gezicht deden ze belijdenis voor de gemeente, en op hun wens om nu ook de Meester te volgen in de Heilige Doop, werden ze Zondag door deze Heilige handeling aan de gemeente toegevoegd. Onze Voorganger had tot tekst Titus 3 vers 5. „Door Zijne ontferming ons gered door het bad der wedergeboorte”. Een grote schare, die ons kerkgebouw tot in alle hoeken bezette, luisterde aandachtig naar de boodschap die onze voorganger te brengen had. De gemeente schaarde zich daarna om de dis des Heren, waar de nieuwe leden werden verwelkomd door ouderling Zwaan. En toen we dan aan het einde nog samen staande zongen; „Jezus Uw verzoenend sterven, Blijft het rustpunt van mijn hart”, kwamen de woorden van de Psalmdichter bij mij op:

Eén dag is in Uw huis mij meer. Dan duizend waar ik U ontbeer.

Lezers ik moet eindigen, wil ik mij

niet de toorn der Redactie op de hals halen, omdat ik het te lang heb gemaakt.

V. secr.

NIEUW WEERDINGE

Woensdag 2 November waren wij als gemeente 's avonds bijeen om God te danken voor de vele zegeningen die we in de gemeente hebben ontvangen en voor de wasdom die Hij heeft willen geven zodat een rijke oogst van het land geborgen kon worden en om een dankoffer te brengen voor de arbeid in Zijn wijngaard. 't Was een goede avond.

Zondag 6 November hadden we het grote voorrecht om vier zusters en twee broeders op hun hartelijke belijdenis te dopen. Voor deze doopdienst was de belangstelling zo groot, dat vele stoelen moesten worden bijgeplaatst om alle bezoekers een zitplaats te geven. Onze gel. jonge voorganger heeft aan die allen het heerlijke Evangelie verkondigd naar aanleiding van Joh. 3 : 3.

Na deze dienst vierden we als gemeente het H. Avondmaal, waarbij ouderling br G. Lever de nieuwe leden namens de gemeente een hartelijk welkomswoord heeft toegesproken. Met dank in onze harten keerden we huiswaarts.

Ten slotte delen wij u mee, dat D.V. hier 29 en 30 Nov. Ev.samenkomsten gehouden zullen worden, waarvoor Ds W. Harkema van 's Gravenhage zijn medewerking heeft toegezegd. Brs en zrs wil met ons de Heer bidden om Zijn zegen voor deze samenkomsten.

De secr.

Ds Stukker

de nieuwe voorganger van Nieuw-Weerdinge

Overgenomen uit „Contact” orgaan van de Bapt. Gemeenten van Z.O. Drente

Het is in het buitenland een gewoonte, dat een nieuwe voorganger zich aan zijn gemeente voorstelt met een belijdenis van zijn overtuigingen of met een getuigenis van Gods roeping in zijn leven. Op soortgelijke wijze is Ds Stukker in Nieuw-Weerdinge begonnen. Allen zullen dit getuigenis van deze nieuwe, veelbelovende man in ons gewest nog graag eens lezen. De Heere geve hem bij zijn goed begin een gezegend voortzetting.

De voorzitter van het gewest.

Het lijkt me een goed ding om u te zeggen waarom ik me bekwaamd heb voor het ambt van voorganger. Niet omdat ik meende er wel geschikt voor te zijn, noch omdat het me wel aantrok, of om me er een levenspositie door te verwerven.

God liet me geboren worden uit een ouderpaar dat Hem liefhad en diende. Daardoor kwam ik van mijn prilste jeugd af al in aanraking met God. De persoonlijke aanraking kwam echter toen mijn vader, die Ned. Herv. Godsdienst-onderwijzer was, Baptist werd. Dit was een groot moment in de geschiedenis van ons huisgezin. Er werden heel wat gesprekken gevoerd, en om uit te maken wie gelijk had werd ik er toe gedreven om de Bijbel te onderzoeken. Al heel spoedig werd er de levensvraag voor me geplaatst: „Wie ga je dienen, Christus of jezelf?” Dit leidde mij tot het vergelijken van belijdende Christenen met niet-Christenen en ik meende te kunnen constateren dat er niet veel verschil was in het leven van hen. Alspoedig werd me duidelijk gemaakt dat ik niet op de Christenen, maar op Christus

moest zien. Toen ik Hem zag hangen aan het kruis voor mijn zonden, durfde ik me geen Christen meer te noemen. Gelukkig kwamen later ook woorden tot me als: „Zie, Ik ben met u al de dagen uws levens” en „met Mij zult ge meer dan overwinnaar zijn”. Ik besloot toen mijn leven aan Hem te geven en dit te belijden in de door Christus ingestelde doop. Welk een heerlijke herinnering. Er kwam vrede in mijn leven. Dit duurde echter niet lang. Ik was ruim 15 jaar en de vraag: Wat wil je worden, kwam. Met deze vraag kwam een andere, nl. Waarom volg jij je vader niet? Ja, waarom niet? Wilde ik anderen niet op de vrede wijzen, die Christus ook mij had gegeven? Jawel, maar om voorganger te worden, net als vader? Nee, ik moest een vrijer leven hebben, een leven met perspectief, vooruitkomen. Die roep bleef echter. Ik probeerde de bekende omgeving te ontvluchten door naar de zeevaartschool te gaan, maar werd afgekeurd. Ik verzette me nu met de gedachte dat ik er toch niet geschikt voor was. Maar vrede was er niet meer bij mij.

Enkele jaren daarna, Kerstfeest 1948,

logeerde ik bij mijn zwager, Ds Bosma. Hij preekte over de grote liefde van God, die Jezus Christus uit de volmaakt-hed dreef naar dit aardse tranendal om ons in de gelegenheid te stellen ook weer in de volmaakt-hed terug te komen. Wat doen wij voor en met Hem? Dit gaf voor mij de doorbraak. Ik kon en durfde niet langer mijn eigen weg gaan. Voor de tweede keer gaf ik mijn leven aan God, maar nu voller, dieper. Als antwoord daarop gaf Hij mij vrede, voller en dieper dan ik ooit gekend had.

De Ned. Bapt. Unie stelde me in de gelegenheid om te studeren. Bij deze wil ik al de broeders en zusters, die dit mogelijk maakten, hartelijk danken. De Opl. Commissie liet me in Londen aan het Spurgeon's College studeren. Hartelijk dank.

Hier sta ik nu dan voor het eerst als predikant om het evangelie te verkondigen. In Gods kracht wil ik met Paulus zeggen: „Wij prediken Christus, de gekruisigde”. Waarom? „Want Hij is onze vrede”.

Zegt U dit ook wat?

De vorige week kwamen er in het Unie-bureau betreffende het Kerstnummer van „De Zaaier” de volgende drie berichten binnen:

1 „Indien mogelijk dan kunt u het bestelde aantal Kerstnummers voor H. nog wel met 100 exemplaren verhogen, zodat we dan op 600 exemplaren komen”.

Dezelfde wakkere medewerker schrijft tevens: „Verder kunt u met ingang van 1 Jan. 1956 het aantal maandelijks Zaaiers met 50 exemplaren vermeerderen, zodat dit dan 450 exemplaren wordt”. Goed zo!

2 Een 67-jarige broeder, geen Baptist, verspreidt maandelijks 325 Zaaiers in diverse dorpen van N. Holland en schrijft: „Ik ben blij dat ik mijn Zaaiers nog zo op tijd kwijt kan. Ik heb in 2 dagen tijds er 230 weggebracht. Hierbij zend ik u de bestelling van 300 Kerstnummers”. Een eenzame getuige, maar dapper, getrouw en gezegend!

3 Een zuster, die moedig pioniert in een klein Fries dorpje, waar geen gemeente is gevestigd, schrijft: „Verder wilde ik u vragen mijn aantal Zaaiers (20 ex.) te vermeerderen met 5 stuks, dat is dus 25 ex. per maand. En nu heb ik nog een verzoek, n.l. zou u in plaats van de 250 bestelde Kerstnummers ook 325 of 350 nummers kunnen sturen naar mijn adres? 'k Heb hulp gekregen en nu wilden we er nog een dorp uit de omgeving bij nemen. Zo langzamerhand komt het Kerstnummer én De Zaaier er hier in en wordt gewaardeerd door de lezers. We gaan dus maar moedig voort dit kleine stukje werk te doen in dienst van de Grote Koning”. Heerlijk, zó evangeliste te zijn!

Zeggen deze berichten ú ook wat?

Ja, als u ook wilt schrijven in de geest van het bovenstaande, doe het dan a.u.b. nu dadelijk. Dan kan het mogelijk met een nabestelling betreffende het Kerstnummer nog in orde komen. En vermeerdering van de regelmatige maandpartij zal in elke gemeente goed en zegenend werken!

De Uwe in 's Meesters dienst,
T. JANSMA.

WIE LIEST MIE?

(Krantenknipsels)

HERDERLIJK ADVIES

bij de binnenkomst van de tiende maand van het jaar

Neem een bijl en sla tot spaanders wat kapotgeslagen moet worden.

„Ho! ho! ho!” roept gij verwonderd uit. „Een bijl” en „kapotslaan”? Maar wat heeft dat te beduiden? Dergelijke krachttermen zijn wij van u niet gewoon!

Gewoon of niet gewoon, het doet er niet toe. Ik wilde wel, dat ik het nog sterker kon zeggen, immers het geestelijk en zedelijk welzijn van uzelf en uw gezin gaat mij ter harte. Dat welzijn ligt mij zwaar, heel zwaar op de ziel.

Of ben ik een stem van de roepende in de woestijn? Of zijt gij al zover weggezwoven, dat mijn waarschuwing niet meer tot u doordringt?

Neem een bijl en sla tot spaanders de gewoonte om des Zondags niet de godsdienst oefeningen te bezoeken.

God heeft ons in Zijn goedheid een prachtige zomer gegeven en bovendien een heerlijke nà-zomer. De herfst heeft zijn tegenwoordigheid aangekondigd. De dagen zijn grauw geworden en de noordwesthoek heeft reeds laten weten, dat de grendels van de deuren zijn weggeschoven. De avonden lengen. Het najaar sommeert ons om ons aaneen te sluiten

en onze verhouding tot Gemeente en tot haar veelzijdige arbeid opnieuw vast te stellen.

Neem een bijl en sla tot spaanders de gewoonte de Zondagsdiensten in de plaats van samenkomst niet bij te wonen. En neem, wat ik u raden mag, een zware, scherpe bijl, want deze gewoonte laat zich niet gemakkelijk splijten en verguizen. En neem een bijl en sla tot spaanders de gewoonte om op bidstondavond de bidstond niet te bezoeken. En neem een bijl en sla tot spaanders de gewoonte om niet aan de roepstem van de Heer gehoor te geven als Hij u op Zondagavond aan Zijn tafel nodigt. Neem een bijl, een zware scherpe bijl en sla toe!

October staat op de kalender. Kortere dagen, langere avonden liggen voor ons. Word wakker voor de werkelijkheid.

Het gevaar is zo groot op een prettige wijze voor altijd verloren te gaan.

Sluit u aan, schouder aan schouder, en wees met ons in de heerlijke vrijheid van de kinderen van God.

Uit: De Haarlemse Hand.

Gezondheidstoestand Ds Hekhuis

Zaterdag j.l. is Ds Hekhuis, samen met zijn vrouw, naar Tabitha in Scheveningen vertrokken om daar verzorgd te worden en zo mogelijk verder herstel van zijn ziekte te vinden.

De gezondheidstoestand van onze broeder is de laatste weken goed vooruitgegaan en we bidden God dat hij en zijn vrouw spoedig weer in staat zullen zijn, huiswaarts te keren.

God zegene onze broeder en zuster, ook in Tabitha.

E.R.

Daarlerveen-Vroomshoop

Van de secretaris ontvingen we bericht dat deze Gemeente op Vrijdag 25 Nov. a.s. haar Evangelisatiegebouwtje in Westerhaar hoopt te openen. De dienst begint om HALFACHT.

Belangstellenden zijn hartelijk welkom. Zij die logies nodig hebben, kunnen zich daarvoor melden bij de secretaris

B. Rubingh,
Lindeffier 30, Vroomshoop.

Leestafel

Prof. Dr K. Dijk schreef in een door Kok, Kampen keurig verzorgd boek over een onderwerp, dat telkens weer de gelovigen bezighoudt. De titel van het boek luidt: Over de laatste dingen, met als ondertitel: Tussen sterven en opstanding. Het is de tweede druk en dit is het eerste deel van de trilogie onder het algemene thema: Over de laatste dingen. Het is ons niet gegeven om zulk een boek, het telt 186 pag. en kost f 6,90, in één- of tweemaal uit te lezen, maar gedurig hebben wij er naar gegrepen „om te zien hoe 't verder ging”. Prof. Dr Dijk is een zeer belezen man, die ideeën en gedachten over dit onderwerp in zeer duidelijke, voor ieder leesbare, bewoordingen weergeeft, deze voortdurend toetsend aan uitspraken van de H. Schrift, voor ons de enige kenbron van geestelijk inzicht. Naast gereformeerde theologen, die hij dikwerf het woord geeft of naar hen verwijst, geeft Dr Dijk ook zelf gedurig zijn visie op al de vragen, die ook bij u leven over de toestand van de mens tussen zijn sterven en opstanding. Wij bevelen u de lezing van harte aan. Er is m.i. een foutje in geslopen bij het zetten, dat even verwart. Op blz. 142 zal generlei wel enigerlei moeten zijn.

H.

HET CHRISTELIJK GELOOF. Eenvou-

We feliciteren de Gemeente met deze arbeid en wensen haar Gods rijke zegen en veel oprechte belangstelling toe.

E.R.

Afscheidsdienst Ds J. Bosma

De afscheidsdienst van Ds J. Bosma is bepaald op Zondag 11 December. 's middags 4 uur.

Zustergemeenten worden uitgenodigd afgevaardigden te zenden. Wie logies wenst gaarne vroegtijdig bericht aan:

O. Koster,
Mendelssohnstraat 48, Leeuwarden.

GEMEENTE DAARLERVEEN—VROOMSHOOP

Secretaris: B. Rubing, Lindeffier 30, Vroomshoop.

Penningmeester: G. H. Kroeze, Nieuwstraat 38, Daarlerveen.

dige Geloofsleer voor catechisatie aan ouderen en de belijdeniscatechisatie. Uitgave „Boeken-centrum” N.V., den Haag. Prijs f 0.50, 23 blz.

De Ned. Herv. Kerk bezit een Raad voor de Catechisatie en deze Raad heeft dit geschriftje samengesteld. Achter de behandeling van elk geloofspunt staan enkele opmerkingen ter bespreking met de catechisanten en enkele vragen, waarin de toelichting wordt samengevat. Het geheel bevat 8 hoofdstukken met totaal 22 paragrafen. Par. 18, die handelt over de Kerk, geeft de verwarde voorstelling weer, die men in Herv. kringen van de Kerk heeft. De Kerk heet de gemeenschap te zijn van allen, die a door Christus geroepen zijn, b in Hem geloven en c Hem willen volgen. Maar dan lezen we een paar regels verder: „We mogen blij zijn, dat we er toe, tot de Kerk nl., behoren, eer we het weten of willen”. Hoe kan dat, waar het tweede en derde kenmerk van „allen, die de gemeenschap der Kerk vormen” op ons dan zeker niet van toepassing kan zijn? En we vragen opnieuw: hoe kunnen we tot de Kerk behoren „eer we het weten of willen”, wanneer we direct daarop lezen: „Eigenlijk is er maar één Kerk. Daartoe behoren allen, die Christus als hun Heer belijden”?

In de belijdenisvragen der Ned. Herv. Kerk is de eerste die naar het geloof in de Drieenheid. Daaruit wordt dan de roeping afgeleid om als christen te leven, o.a. „uw Heiland te volgen in leven en sterven” en in de Ned. Herv. Kerk zijn christen-zijn te beleven.

Nu is de leer der Drieenheid wel het sprekende en beslissende kenmerk van het Christendom, maar we menen dat het in het N. Testament bij de vergadering der gemeente toch nog om iets anders gaat, dan het geloof in de Drieenheid. Is Jezus met dit geloof reeds „uw Heiland”?

Zullen baptistenvoorgangers dus over de Kerk en de doop (de doop slechts: „teken van Gods genade”) anders spreken met hun catechisanten, zo zullen ze nochtans dit boekje met vrucht kunnen gebruiken. Het is beknopt, duidelijk en geeft een bruikbare samenvatting van hoofdzaken van bijbelkennis.

L.

UIT DE WERELD VAN HET NIEUWE TESTAMENT, door Prof. Dr A. Sizoo. Uitgeverij: J. H. Kok N.V., Kampen. Tweede druk. Prijs geb. f 4.95.

Dit werk van een bekwaam classicus is buitengewoon waardevol, zowel voor de predikant, de Jeugdwerker, als ook voor het Bijbellezend Gemeentelid. Op erg prettige wijze stelt het ons op de hoogte van allerlei wetenswaardigheden met betrekking tot de regerende instanties, de stedelijke overheids-personen, de rechtspraak, de belastingen, en nog veel meer uit de wereld van het Nieuwe Testament.

Heel wat teksten uit het N. Testament worden duidelijker en spreken meer aan na lezing van de hier geboden informaties.

Met vreugde bevelen we deze tweede, aan prachtig papier toevertrouwde en interessant geïllustreerde druk, bij U aan.

Wf.

TWEE KALENDERS

1 HERVORMDE DAGKALENDER 1956. Prijs f 2.25.

2 VEILIG KOMPAS KALENDER 1956. Prijs f 1.90.

Beide kalenders zijn uitgaven van Boeken-centrum N.V. te 's Gravenhage.

Het schild van de dagkalender is versierd met een goed gekozen reproductie naar een schilderij van N. Maes. Het kalenderblok is op de doorgaans gebruikelijke wijze samengesteld. De voorkanten der blaadjes zijn gevuld met korte meditaties aan de hand van een schriftgedeelte, de keerzijden met gedichten, anecdotes, verhalen e.d. In het verleden bleek deze kalender in de gezinnen goed bruikbaar. Naar ons toelijkt zal dit ook thans weer het geval zijn.

De Veilig kompas kalender is van een geheel ander genre. Daarvan kunt U ieder blad ongeveer drie weken laten zitten. Zo'n blad bevat steeds een kernachtig woord of tekst, uitgezocht of geschreven door G. J. Haalboom. Typografisch prima verzorgd, hebben we voor deze kalender, die het ook in kantoren, verenigingslokalen e.d. goed zal doen, niets dan lof.

Wf.

Liefde kweekt bloemen in 't hart,
lijden wiedt er 't onkruid uit

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds H. van der Werf, Nijkampenhweg 189, Emmen - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

Heer geef ons een opwekking en begin bij mij

*Zult Gij ons niet weder levend maken, opdat Uw volk zich verblijde?
Toon ons Uw goedertierenheid, o Heer en geef ons Uw heil.*

Psalm 85 : 7, 8.

Verlangen naar een geestelijke herleving

Elke kerk en ieder christen, waarin nog enig leven is, heeft somtijds een diep verlangen naar een geestelijke herleving. In onze tijd is dat verlangen, onder de kinderen Gods algemeen. Met een heilige jaloezie zien wij naar de eerste christengemeenten zoals ze ons in het boek der Handelingen beschreven wordt. Het was niet de „beroepszending” waardoor de gemeente zich uitbreidde. Neen, het levend vuur van Gods altaar brandde in de harten der gelovigen en in de gemeente. Hun leven en werk was de beste propaganda voor hun geloof en voor de Heiland die zij liefhadden. Zij leefden tussen Pasen en Pinksteren. Dat wil zeggen: zij kenden de kracht zijner opstanding en waren vervuld met kracht uit de hoogte. Door deze beide krachten werden zij gedreven.

Herleving hebben wij nodig, opdat deze krachten weer onder ons tot openbaring komen. Ziet u dat ook in? Is er verlangen in uw hart naar een opwekking? Verwacht u het van God? Slechts zij die verwachten, ontvangen. De discipelen hadden de belofte ontvangen: Gij zult aangedaan worden met kracht uit de hoogte. Maar we lezen in Handelingen 1 : 4, dat zij de vervulling der belofte moesten verwachten. En vers 14 van datzelfde hoofdstuk zegt ons, dat zij allen eendrachtelijk bijeen waren, biddende en wachtende op wat God nu zou doen.

Willen wij een opwekking? Gods beloften hebben wij! Hij wil ons zegenen in onze arbeid voor Hem. De macht van zijn woord zal onder ons tot openbaring komen. Zielen zullen gewonnen worden voor Koning Jezus. Beloften hebben wij te over. Het is niet nodig ze op te sommen. Neemt uw bijbel en zijn beloften zullen u omringen. Maar nu komt het er op aan, dat wij „verwachten” dat God zijn beloften onder ons zal vervullen.

Waardoor ontstaat eigenlijk een opwekking?

De eerste voorwaarde is, dat wij gaan zien en erkennen, dat wij het nodig hebben. Het is een teken van dodelijke ziekte, dat wij met het weinige geestelijke leven dat wij hebben zo tevreden zijn. *Zelftevreidenheid* was de grendel voor het hart van de Farizeërs. Het koninkrijk Gods met zijn schoonste levenskrachten stroomde hen voorbij. Zij sloten zichzelf uit en waren onontvankelijk voor de genade Gods die in Jezus tot hen kwam. Lijdt iemand onzer aan deze slaapziekte? Moge God u opwekken!

Hoe staat gij innerlijk tot Jezus? De naald van een kompas kunt u met de vinger terzijde schuiven. In deze onnatuurlijke richting blijft de naald, zo lang de vinger haar tegenhoudt. Doe die weg. De naald wijst weer naar het noorden. U begrijpt dit beeld wel, zonder dat het u nader verklaard wordt. Is uw

Deze overdenking lazen we in de Gemeentebode van Stadskanaal. Maar moesten we niet allemaal luisteren naar deze boodschap, en dienovereenkomstig ons leven corrigeren?

E.R.

leven niet meer ingesteld op God? Wat is het storende in uw leven? Zaken, zorgen of gemakzucht en lauwheid? Wijst uw leven altijd weer naar God, als dat storende maar even weggenomen wordt, of is dat andere misschien de richting van uw leven geworden? Als u elke dag éénmaal van Jezus afwijkt dan is dat in 40 jaar een grote som van afwijkingen, dan kan dat afwijken een levenshouding worden.

Als gemeente hebben we een opwekking nodig, maar het moet toch bij ons zelf beginnen. Waarom zijn wij zo weinig zeker van ons heil? Waarom is ons hart zo koud? Waarom is er zo weinig vuur van het altaar Gods in ons leven. Het nieuwe leven dat u in Christus ontvangen hebt, is geen dood kapitaal, dat u begraven of weggelaten kunt. Heeft u een goed geweten tegenover Jezus? Wat deed u met de gave die Hij u gaf? U weet dat het rad van een watermolen in het water behoort te zijn. Is het rad te hoog, dan staat de machine stil. Uw hart moet ondergaan in de stroom van het water des levens, anders staat uw leven stil en is uw christendom zonder kracht. Moge God ons de genade schenken dat we onze dorheid gaan zien, opdat de behoefte aan herleving bij ons wakker worde; dan zal ook vanzelf de tweede voorwaarde in ons leven vervuld worden, namelijk het gebed om Gods heil. Wij willen ons vanzelf onderzoeken om te zien of we in de rechte verhouding staan tegenover God, opdat Hij ons kan gebruiken in zijn werk. Verder willen wij samen bidden voor al het

werk dat we voor Hem mogen doen, maar in het bijzonder voor onze samenkomsten. Wij willen doen wat mensen in opdracht Gods kunnen en moeten doen, verder houden wij ons aan zijn beloften en verwachten wij het van Hem. Wij, zijn knechten, zullen ons opmaken en bouwen en God in de hemel zal het ons doen gelukken.

G. W. TIJMAN.

„Alzo” Joh. 3 : 16 De tekst is bekend. De vraag is: waarop heeft dat „alzo”, waarmee de tekst begint, betrekking? Zal er mede gewezen worden op de graad der liefde, die dan daarmee verduidelijkt wordt, dat God Zijn eniggeboren Zoon *gegeven* heeft? Dan zouden we verwachten dat de tekst verder zou gaan met de woorden: opdat een ieder in Hem gelove. Nu gaat het in het vervolg van de tekst echter niet om het geloven in Christus, maar om de resultaten van het al of niet geloven in Hem. Die niet gelooft blijft in de toestand van verval, van verderf, waarin hij zich als zondaar bevindt. Die gelooft ontvangt echter blijvend, dus onverderfelijk leven.

Dat „gegeven” moet dus nader in zijn betekenis zijn aangegeven. Dat geven was weggeven, afstaan, offeren, „verhoogd” worden.

De slang in vers 14 moest verhoogd worden opdat zij voor allen zichtbaar zou zijn, en dus ieder die wou en geloofde in de heilsbelofte, haar kon zien en zo behouden worden.

Nu heeft de liefde Gods ten opzichte van de wereld zich zo geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon afstond voor zulk een verhoging opdat ieder, die zich verloren weet, Hem kan zien, en daardoor behouden worden. Door de ogen, vertrouwend op Hem gericht, gaat het heil het hart binnen en treedt de redding in.

Het „gegeven” worden sloot Christus *verhoging* in, die zich via het Kruis voltrok en, dank zij dat Kruis, een verhoging werd, *ons ten goede* — ons die geloven!

„Uitgegoten” Het „Zich-Zelf-Vernietigen” van Christus in de Statenvertaling in Fil. 2 : 7 is geworden in de N. Vert. „Zich-Zelf-Ontledigen”. Licht in deze woorden van de Apostel een herinnering aan Jes. 53 : 12 waar van de Knecht des Heren gezegd

wordt, dat Hij Zijn leven heeft uitgegoten in de dood? Dr. Wheeler Robertson moet dat aangenomen hebben en dienovereenkomstig in het Zich-Zelf-Ontledigen van Christus een verwijzing naar Zijn kruisdood gezien hebben. — Men heeft deze zo hoogst gewichtige woorden van Paulus steeds verstaan van de geboorte of vleeswording van de Zoon van God. Maar is het niet de vraag of *toén* Zijn ontleding heeft plaats gehad of toen slechts is begonnen? Indien het gehele aardse leven van Christus een Zich-Zelf-Ontledigen geweest is, dan was de dood aan het Kruis wel de voltooiing van die doorgaande daad. Daarmede zette Christus het afstand doen van Zijn Eeuwig Zelf door tot in de laatste consequentie: Hij verliet niet, aan het Kruis gekomen zijnde — het lichaam waarin hij geboren was en waarin Hij geleefd had, maar ging er mede en er in onder. Hij is letterlijk en werkelijk dood gegaan en opgestaan en dit onbegrijpelijk gebeuren heeft de verzoening gebaard.

Job's Winst Job heeft zwaar geleden. Tevergeefs? Of heeft het hem vrucht verschaft? Heeft Job niet drieërlei winst geboekt?

- 1 Hij heeft geweigerd te twijfelen aan zijn overtuiging van onschuldige te zijn aan zijn lijden hoezeer zijn vrienden deze overtuiging ook zochten te doen wankelen.
- 2 Hij heeft de verzoeking overwonnen om God ten laatste te zien als een onrechtvaardige Rechter.
- 3 Hij is doorgebroken door alle menselijke theorieën over God en gekomen bij God Zelf.

Kanselruil De synode van de Ger. Kerken heeft zich ook bezig gehouden met het vraagstuk van de kanselruil, en — als we het goed onthouden hebben — gezegd, dat kanselruil, althans met Herv. predikanten, niet oorbaar is. De kansel behoort bij de kerk, dat wil zeggen dat de gemeente beslist over de vraag, wie daar zal staan. Wat daar zal staan. Wat daar verkondigd wordt is geen particuliere mening, mag dat tenminste niet zijn, maar moet de Boodschap der Verzoening zijn, zoals de gemeente die door genade verstaat en uit ervaring kent. — Het zijn niet twee personen, die ruilen maar gemeenten spreken bij eventuele kanselruil, zich over elkander uit en over de Boodschap, die zij doen horen.

Beperkte mogelijkheid Onze gemeenten zullen er geen bezwaar tegen hebben, dat Voorgangers van verschillende Baptisten-gemeenten onderling hun kansel ruilen. Natuurlijk beslist de eigenares van de kansel in casu de gemeente, daarover. Een niet baptisten

Voorganger zal niet zonder meer op de kansel toegelaten mogen worden. — Het voorgaan in de samenkomst der gemeente is iets anders dan het deelnemen aan een Evangelisatiesamenkomst. Niet dat ook daarin de gemeente niet gekend zou worden, maar daarin gaat het om een bepaald onderdeel van de taak der gemeente. Die in dit ene onderdeel naar het oordeel der gemeente het Schriftwoord zuiver verkondigt, kan in die verkondiging mede werken. Anders wordt het echter wanneer het gaat om de onderrichting en opbouw der gemeente in de Waarheid, zoals ze in Christus is. Daarin kan de gemeente alleen laten voorgaan, die de Waarheid verstaan zoals die haar wezenstrekken bepalen. En de Baptistenvoorganger, die een „vreemde” kansel op gaat, moet wij zijn te spreken wat de Here zal zeggen dat Hij spreken moet. M.a.w. hij mag geen andere banden zich laten aanleggen dan de band des Woords — evenmin als hij dat op zijn „eigen” kansel zou laten doen.

L.

Zand en zaad

Kunstenaars hebben een heerlijk leven. Die werken alleen als ze geïnspireerd worden. Dan slaan ze aan het scheppen. Ik herinner mij terwijl ik dit schrijf, dat een van onze voorgangers eens een referaat gehouden heeft over: de preek als kunstwerk. U moet dat niet verwarren met kunst- en vliegwerk. Soms krijg je de indruk, dat sommige predikers er zo over denken. Nog onlangs hoorde ik op een Zaterdagmiddag een man zeggen, — het was niet een onzer voorgangers, en dat zeg ik nu maar, niet omdat die van de schouders opwaarts een hoofd boven alle anderen uitsteken, maar omdat u uw voorganger er toch niet op zult aanzien, — ik hoorde die man zeggen: Ik moet morgen ook driemaal preeken, en allemaal nieuwen, en ik moet er nog voor aan het werk! Toen dacht ik niet meer aan kunst, maar alleen aan vliegwerk. Zo moet het natuurlijk niet. U gelooft het nauwelijks, maar ik ben er zeker van, dat heel wat mannen, die het Woord bedienen en de gemeenten pogen te dienen, op Zondagavond, nadat ze voor het laatst amen gezegd hebben, zich afvragen, waarover ze het nu wel de volgende Zondag moeten hebben. Want de volgende Zondag zitten daar weer practisch dezelfde mensen en die willen weer een goeie preek horen; vooral fris. Zo fris als een lentemorgen, zo krachtig als een mergpijpsop, zo vurig als een brandende fakkel, zo indrukwekkend als de zwitserse alpen, zo actueel

als een reportage, en zo voort. De prediker moet het naadje van de kous weten, zowel van de tekst als van de verongelukte conferentie van Geneve. Tenminste, die indruk zou je krijgen als je sommige luisteraars hoort. Hij moet het laatste nieuws weten, het nieuwste boek gelezen hebben, maar waar hij de tijd het geld vandaan moet halen is onbekend. Ben ik hier bezig een lans te breken voor uw voorganger? Het is onnodig. Het is bekend dat velen onder ons van harte meeleven met hem en gedurig bidden, dat God hem een goed woord moge geven om dat Zondag aan de gemeente door te geven. Al is hij dan geen priester uit de oude bedeling, die met de zonden van het volk tot God gaat en met de zegen Gods tot het volk terugkeert, hij is dan toch de tolk des Heren, de boodschapper en de herder, wiens ogen gedurig over de kudde gaan. Zo luistert hij naar twee kanten: naar de Heer en naar de gemeente en probeert hij te vernemen welk woord hij nu moet zeggen. Dat zal hem niet altijd gelukken. Soms staat hij opeens te ver van de schapen, een andere keer komt er geen licht van boven en vaak zal hij tegen zichzelf moeten zeggen, dat hij niet serieus genoeg getracht heeft aarde en hemel af te tasten.

Een dezer dagen praatte ik met een onzer voorgangers over deze dingen en we zeiden opeens, dat het toch wel gemakkelijk zou zijn, als we een soort kerkelijk jaar hadden, dat is een schema van bijbelgedeelten, ingedeeld naar de feesten, die God geeft en de behoeften, die de gemeente heeft. Dat zou de predikanten binden aan een doordenken en bespreken van de verschillende openbaringen en leringen in de Heilige Schrift. Nu kan elke voorganger elke Zondag weer in het gevaar staan, dat hij te zeer zijn eigen aard volgt en zijn prediking te begrensd wordt. Nu kan het gebeuren, dat een gemeente voortdurend evangelistisch getinte preken beluistert, of bijna alleen over de heiligmaking hoort, of gedurig uiteenzettingen over de wederkomst verneemt, of dat het Oude Testament het Nieuwe overschaduwet. Nu is het onmiskenbaar, dat elke die naar bepaalde gaven van God ontvangen heeft en dat die ook terug te vinden zijn in zijn prediking. Maar om hemzelf en de gemeente voor eenzijdigheid te bewaren, zou zo'n indeling bij wijze van advies zijn goede zijde hebben.

Ik ontdek opeens, dat ik eigenlijk hier voor de voorgangers zit te schrijven en hen heel stiekum vermaan de ganse raad Gods te verkondigen. Ik weet wel wat zij zeggen: genees uzelf! Maar het is toch niet erg, dat ook de gemeentelieden eens nadenken over zulke zaken.

Laten we vandaag sluiten met een paar woorden over De Zaaier. Juist, dat is ook eenzijdigheid bij mij. Maar het doet je dan toch maar deugd, dat een vooraanstaand hervormd predikant, het blad uitbundig prijst om zijn moderne op-

TER GEDACHTENIS

DS J. HEKHUIS

We hebben een zwaar verlies geleden.

De Heer heeft van de zijde van zijn gade, uit ons midden en uit de rij onzer Voorgangers weggenomen ds J. Hekhuis.

Zaterdag 19 November j.l. was de dag waarop hij thuis gehaald werd, 67 jaren oud.

Na zijn opleiding op het Seminarie te Hamburg genoten te hebben, begon hij zijn arbeid als Voorganger te 2de Exloërmond, alwaar ds J. W. Weenink hem bevestigde. Uit de Schrift had het woord van zijn Zender hem in de oren geklonken: Wees getrouw tot de dood, en Ik zal u geven de kroon des levens (Openb. 2 : 10) en onder die opdracht en belofte ving hij zijn arbeid in Jezus' dienst aan.

„Wees getrouw!” had de Stem hem gezegd en hij is getrouw geweest.

Getrouw, wijl hij arbeidde in de liefde en de kracht, in de Geest en de vreugde, die gesmaakt worden in de gemeenschap tussen Christus en Zijn boden.

Ds Hekhuis was de man van het spontane, directe, ongecompliceerde leven, waarvoor deuren en harten zich als vanzelf openden. Hij verwierf de liefde van zeer velen en de achting van allen, die hem in zijn werken gade sloegen — ook al kenden ze de achtergrond niet, waaruit dit leven geleid en gevoed werd.

Ds Hekhuis stond in de volle levensstrijd, maar hij stond daarin, levende uit de overwinning.

Hij is getrouw geweest.

Welk een genade!

Daarom bleef boven zijn leven de ster der belofte schijnen: Ik zal u geven de kroon des levens.

Nú zijn leven en belofte voor altoos samen gevallen.

Met een dankbaarheid jegens God — een dankbaarheid, die de droefheid overklimt, gedenken we onze broeder.

L.

maak, prima verzorging en de handen ineenslaat als hij de prijs verneemt. Aan allen mijn warme dank, die elke maand maar weer met het blad erop uittrekken. Wat zou 't mooi zijn als er nog eens een Gideonslegertje opstond om van huis tot huis de boodschap te brengen. Het Kerstnummer rolt nu over de persen en aan het eind van de maand worden ze over het hele land verzonden. We hebben ons best er weer op gedaan. De oplage is 42500 exemplaren. Dat betekent een kleine tweehonderdduizend lezers. Heerlijk hé. Het hadden er nog meer kunnen zijn, als we allemaal meededen in de colportage. Enfin, dat is nou niet

anders. Nog een paar weken en we gaan op stap. En u gaat mee. Ja, dat moet u eens doen. Wij moeten ook wel eerst over een klein drempeltje mensenvrees heenstappen, maar als je erover heen bent geniet je gewoon. Gezegende dagen gewenst, straks bij de weg.

HUIZINGA.

Geen betere spiegel
dan de oude vriend

Eindhoven

de eerste en nog de enigste Bapt. Gemeente in
't sterk overwegend Rooms Katholieke Brabant

Dit „eerste en nog enigste” staat zonder twijfel in verband met het te Eindhoven gevestigde Philips concern. De fantastische groei van de kleine werkplaats tot het gigantische bedrijf van nu gaf aan deze Brabantse plaats een totaal ander aanzien. Door de steeds groeiende werkgelegenheid werden uit alle delen van ons land arbeidskrachten aangetrokken. Juist door deze zeer sterke bevolkingsaanwas van buitenaf zijn de tegenstellingen op religieus gebied toegenomen. Vele protestanten kwamen in deze bijna uitsluitend R. Kath. omgeving wonen. En hoewel een minderheid, toch heeft 't protestantisme in deze plaats grote mogelijkheden, welke zich in andere Brabantse plaatsen nog niet voordeden.

Onze bronnen

Daar de gemeente te Eindhoven nog betrekkelijk jong is, zocht U tevergeefs naar haar naam in 't boek van Dr Wumkes. Voor de Schouw der Gemeenten waren wij dan ook geheel aangewezen op de medewerking van de gemeente. In opdracht van de Raad der Gemeente heeft zr N. Grave—de Boer al het feitenmateriaal verzameld, data en namen genoteerd. Hieruit heeft zij een uitvoerig relaas opgesteld, waarin de geschiedenis van de gemeente is verhaald. Daar dit waarschijnlijk de eerste keer is, dat de historie van onze Eindhovense gemeente verzameld en te boek werd gesteld, waarden wij de arbeid van zr N. Grave—de Boer ten zeerste en wij danken haar hartelijk voor het werk dat zij ten behoeve van ons allen heeft verricht. Het spreekt vanzelf, dat dit artikel vrijwel uitsluitend naar de door haar verzamelde gegevens werd opgesteld.

Het Begin: import

„Dat gait ja nait langer zo!”

Dit dialect bevestigt, het geen reeds hier boven aangeduid werd: het zijn Groningers en Drenten, die het Baptisme naar Eindhoven brachten. Het is niet op eigen bodem ontstaan, inheems, maar import, van buitenaf ingevoerd. In de jaren 1924—1925 kwamen enkele Baptisten gezinnen uit de provincies Groningen en Drente naar Eindhoven. Zij zochten bij de N.V. Philips een zuivere bestaansmogelijkheid voor hun gezinnen. Hoewel het broodvraagstuk zwaar had gewogen in de genomen beslissing te vertrekken naar 't Zuiden, deed al heel spoedig een andere vraag zich gelden: „waar vinden wij voor onze gezinnen weer een geestelijk tehuis?” Men kerkte hier eens, men kerkte daar eens, maar nergens behoorde men bij.

Het duurde niet zo heel lang, of de hierboven geplaatste verzuchting werd geslaakt: „Dat gait ja nait langer zo!”

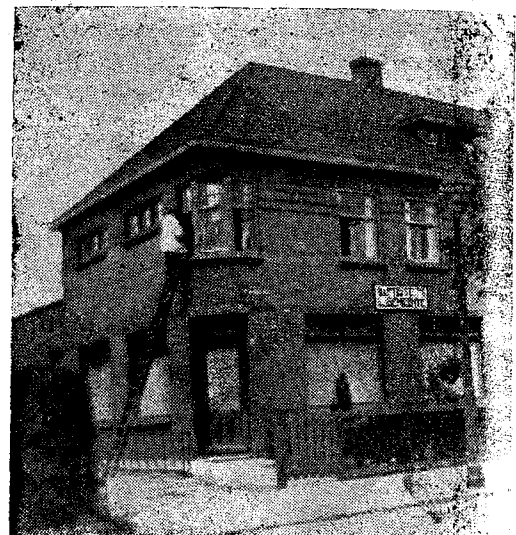
Toen schoot de gedachte wortel om als Baptisten samen te komen en te proberen een eigen gemeenschap te vormen. Al wat in Eindhoven Baptist was, werd bijeengeroepen. Dit waren 17 personen, uit de gezinnen Danker, Bloemsma, Lindeman, Oldenburger, Prins, Kooistra en Venema. Het was op 16 September 1925, ten huize van de familie Danker, dat het plan om tot gemeentevorming te komen uitvoerig werd besproken. Dit zeventien-tal besloot in elk geval alvast te beginnen met wekelijks één huissamenkomst en een bidstond te houden. Dan werd eveneens besloten om het contact met Ds K. Reiling op te nemen. En hem te verzoeken hen te willen leiden in hun verlangen tot gemeentevorming. Dat was de tweede stap in de goede richting.

Gemeentevorming

19 October 1925

Het is verbazend hoe vlug de zaken in Eindhoven hun beslag kregen. Van 16 Sept.—19 Oct., dat is dan in ruim vier weken! Toen eenmaal 't besluit om een eigen gemeenschap te vormen was genomen, probeerde men dit doel zo spoedig mogelijk te verwezenlijken. Het was Ds K. Reiling gegund in Gods kracht de fundamenten voor de Baptisten Gemeente te Eindhoven te leggen. Op 18 Oct. werd een samenkomst belegd in een zaal, hiervoor door de Ned. Herv. kerk beschikbaar gesteld. Dit was de eerste openbare samenkomst. Ds K. Reiling vervulde de spreekbeurt en sprak naar aanleiding van 1 Joh. 3 : 16. Het was feest voor 't kleine groepje Baptisten. De volgende dag, op 19 October 1925, werd ten huize van de familie Danker de kleine gemeente geïnstitueerd. Ds K. Reiling sprak naar aanleiding van Ps 84. Met nadruk werd door hem gewezen op de grote verantwoordelijkheid, die de gemeente draagt en welke plichten zij heeft tegenover God en Zijn woord. Het waren diep ernstig ogenblikken,

toen de kleine gemeente, staande hand in hand, werd bevestigd. Zo was de stichting van de Baptisten Gemeente te Eindhoven een feit. De leiding van deze jonge gemeente berustte de eerste jaren bij br J. Danker. Deze had de niet gemakkelijke taak de leden te helpen elkaar

Dit was het gebouw in de Plaggenstraat, dat eerst gehuurd en later door de gemeente werd gekocht. De koster woonde boven het gebouw

te vinden en te aanvaarden, zodat de gemeente ook een feit werd in de harten der leden. De samenkomsten werden de eerste jaren nog aan huis gehouden. Ondanks dit bestaan min of meer op de achtergrond van het openbare leven, groeide de gemeente gestadig. De eerste doopcandidaat, die zich meldde, was Ds Sikkema, thans voorganger te Rotterdam—Pernis. Ook het verenigingswerk werd als onmisbaar gezien. Zr Lindeman startte ree 's dadelijk na de stichting van de gemeente met een meisjesvereniging van 18 leden.

De eerste 20 jaar

*Typering: voortdurend herderloos
voortdurend verhuizen.*

Het verlangen naar een eigen voorganger werd sterker. Op 5 Mei 1928 werd br D. Prins van Hengelo beroepen, welke op de 2e Pinksterdag van dat jaar z'n intrede deed na door Ds J. Huizinga van Hengelo in z'n ambt bevestigd te zijn. Het ledenaantal bedroeg toen 19.

In Sept. 1929 legde br D. Prins z'n ambt als voorganger neer. Ondanks de zeer korte ambtsperiode was deze tijd voor de gemeente zeer vruchtbaar. In 't jaar 1928 werd met het zondagsschoolwerk begonnen, werd het zondagavond jeugdwerk ter hand genomen, werd het zangkoor opgericht. Bovendien kwam definitief een einde aan de huiskamerperiode der gemeente, daar de diensten vanaf 4 Aug. 1929 in de kleuterschool, Iepenlaan, werden gehouden. Ook het

ledenaantal nam behoorlijk toe en bedroeg op 1 Jan. 1930: 74.

De tweede verhuizing kwam door het huren van het gebouw aan de Plaggenstraat. Bij de ingebruikneming waren Ds K. Reiling en Ds J. W. Weenink aanwezig. Het was weer een stap verder in 't openbare leven van Eindhoven. Het was dan ook een erge teleurstelling toen dit gebouw reeds na korte tijd weer voor een woonhuis in de Venstraat vervangen moest worden. Maar de gemeente kon zich niet neerleggen bij dit positie-verlies zij ging over tot de aankoop van het gebouw aan de Plaggenstraat. Dat was de vierde verhuizing. Inmiddels had Ds L. de Haan, toen voorganger van de gemeente te Utrecht, het consuleringschap der gemeente op zich genomen. Tot 1943 duurde dit consuleringschap, dat wegens het vertrek van Ds de Haan naar Noordbergum beëindigd werd. Met zeer veel tact en toewijding heeft Ds de Haan de gemeente tot verdere groei en ontplooiing geleid. In deze vacante tijd dienden verschillende broeders 's Zondags de gemeente met het woord. Het waren vooral de brs J. Danker, J. de Jonge, M. F. Dekker en W. de Jonge, die met liefde en ijver de gemeente dienden. In deze jaren werd ook de afdeling zusterhulp opgericht.

De vijfde verhuizing vond plaats op 17 Sept. 1938. Het pand aan de Plaggenstraat was verkocht en van een directie-keet had men een houten noodkerk gebouwd met $\pm$ 250 zitplaatsen. Deze kerk kon aan de Zwaanstraat geplaatst worden. Deze verandering bracht de gemeente weer iets meer op de voorgrond van 't openbare leven in Eindhoven. Hierdoor liet ook het verlangen naar een eigen voorganger zich weer sterker gelden. Br Th Looy, evangelist te Rotterdam, kwam de gemeente dienen. Op 26 Juni 1939 aanvaarde hij z'n ambt, eerst als lerend ouderling en later als beroepbaar hulpprediker. Het ledenaantal was in deze jaren inmiddels sterk toegenomen, op 1 Jan. 1940 telde de gemeente 109 leden. Het verenigingsleven werd nog aangevuld met een meisjesclub. Zondag 17 Mei 1942 beëindigde br Th. Looy z'n dienstverband met de gemeente. De zesde verhuizing werd noodzakelijk doordat de N.V. Philips de grond vorderde. De kerk werd verplaatst naar Woensel en kwam te staan aan de Wattstr. 70. Dit gebeurde op 24 Jan. 1943. Kort daarop werd het kerkje zwaar beschadigd tijdens een bombardement, zodat de gemeente haar kerkdiensten tijdelijk in een schoollocaal moest houden. Na het vertrek van br Th. Looy werd de gemeente twee jaar lang 's Zondags gediend door de verschillende voorgangers uit de Unie. Dit was een verandering t.a.v. de vorige vacante periode, waarin broeders uit de gemeente het Woord brachten. Van Aug. 1944 tot Aug. 1945 diende als E.C.U.-werker br M. N. Looye de gemeente. Maar reeds op 17

Juni 1945 werd een beroep uitgebracht op Ds F. E. Huizinga om de gemeente als herder en leraar te dienen. Groot was de vreugde, toen het antwoord toestemmend was. Maar na 9 maanden tobben met het woningprobleem werd in onderling overleg besloten het beroep en de gedane toezegging te annuleren.

Deze eerste 20 jaar tellende en wegende, bemerk je hoe moeilijk het was om vaste grond in Eindhoven te krijgen. Het Baptisme is import in deze plaats en dan vraagt het veel tijd om in te burgeren.

Toch groeide de gemeente gestadig en telde op 1 Jan. '46 120 leden.

Consolidatie en Uitbouw

Van 1946 tot heden

1 Einde herderloos tijdperk

Een beroep uitgebracht op Ds S. J. Zijlstra van Hengelo, werd door hem aangenomen. God baande een weg dwars door 't woningprobleem. Op 30 Juni 1946 werd Ds S. J. Zijlstra door Ds H. Hornstra uit Treebeek in zijn nieuw arbeidsveld ingeleid en bevestigd. Daarmee brak een nieuwe tijd aan voor de gemeente. Met krachtige hand werd het evangelisatiewerk aangepakt. Vooral door het openluchtwerk worden vele mensen met het Evangelie bereikt. De Baptisten gemeente te Eindhoven mengt zich definitief in 't openbaar leven van deze stad. Het resultaat van deze arbeid bleef niet uit; het bezoek der kerkdiensten nam zienderogen toe. Het noodkerkje raakte tot de laatste plaats toe bezet; meer nog: het werd overvol, uitpuilend! Ook 't verenigingsleven onderging een krachtige stimulans. Er zijn nu twee meisjesclubs en twee jongensclubs, ook zijn er nu twee zondagsscholen. Al de andere verenigingen staan er ook goed voor. Het ledenaantal bedroeg op 1 Jan. 1955 181.

2 Bouwplannen voor een nieuwe kerk

Om het steeds groeiende bezoekersaantal te kunnen opvangen werd de bouw van een ruimere vergader gelegenheid noodzakelijk. Maar de consequenties van het op de voorgrond treden in 't openbaar leven verplichtte de bouw van een echte kerk. — Hierbij kan ik nu volstaan met een heenwijzing naar het no. van de vorige week. Daarin staat een volledige beschrijving van de nieuwe kerk, waarvoor op 31 Oct. j.l. de eerste spade in de grond werd geduwd. — Het is in dit verband nog even genoemd om de lijn in de ontwikkeling aan te wijzen. De gemeente heeft vaste grond in Eindhoven. Zij is bezig om zich diep in de samenleving van deze plaats in te werken.

3 Een tweede predikantsplants?

Aan het „Gemeente-leven”, no 39

UW HAND

AAN DE PLOEG!

Afrekening

Zo langzamerhand nadert de tijd dat het grote jubileumgeschenk, een fonds om de arbeid in het zuiden krachtig aan te pakken, aan de Unie zal worden overgedragen. Dat wordt een geschenk dat door ons allen bij elkaar gebracht is. Een geschenk van u en mij. Dit zal de plechtige en toch feestelijke viering van ons 75-jarig feest tot een onvergetelijk feest maken. Ieder rechtgeaard Baptist kijkt natuurlijk elke week met grote belangstelling uit naar de verantwoording in de Christen. Vooral die Baptisten die in de eigen Gemeente voor de jubileumactie gedurende de tweede dankofferweek hun aandeel reeds gegeven hebben. En dan is het voor de gevers soms teleurstellend wel andere gemeenten vermeld te zien staan, doch hun gemeente niet vinden. Misschien zijn alle zakjes nog niet binnen of is er wat anders tussen gekomen. Maar het is toch niet nodig het bedrag in een keer te verantwoorden. Ik zou de penningmeesters, contactpersonen of wie ook maar voor deze zaak moeten zorgen, willen aanraden: Stuur wat binnen is en zend het andere zodra dat binnen is. Heb ik niet kortgeleden geschreven dat een gemeente de vorige keer vier maal een flink bedrag gezonden heeft? Laat uw afrekening spoedig gepubliceerd worden. Stort omgaand het bedrag op giro 9260 ten name van Unie van Baptisten Gemeenten met de mededeling: jubileum geschenk.

Vele broeders en zusters zien met grote belangstelling naar uw verantwoording uit.

*Jubileum
evangelisatie commissie.*

Nov 1955, het orgaan van de Baptisten Gemeente te Eindhoven, ontlenden wij

het volgende:

Op 1 Juni 1954 arriveerden in de stad onzer inwoning Ds en Mevr. H. Boyd. Zij kwamen uit Amerika, uitgezonden door de Baptist Mid-Missions, om hier zendingswerk te verrichten. Na bijna 1½ jaar intense taalstudie is het echtpaar Boyd nu zover gevorderd, dat zij de arbeid hier zullen beginnen. Binnen enkele weken hoopt de fam. Boyd zich ergens in Stratum te vestigen, waar zij dat deel der stad hopen te bearbeiten. Ds Boyd achtte het van groot belang een Ned. arbeider naast zich te hebben. Evangelist F. Kopmeyers werd als 2de werker aangenomen. Hij is pas afgestudeerd aan het Bijbel instituut te Chatou bij Parijs. Zij zullen samen een geestelijke aanval doen op Stratum, Tivoli en Geldrop.

De raad der Gemeente en Ds H. Boyd hebben op 3 Oct. j.l. een

niet: want Ik ben met u en niemand zal het op u toelagen om u kwaad te doen, want Ik heb veel volk in deze stad".

G. Br.

Naschrift

Wilt U een duidelijke blik hebben in de kerkelijke verhoudingen in Eindhoven?

Welnu U vindt in deze stad 2 N.H. kerken, 1 met 800 zitplaatsen en 1 met 150 plaatsen, 2 Geref. kerken, 1 met 650 plaatsen en 1 met 1.000 plaatsen, 1 Doopsgezind kerkje met 100 plaatsen, 1 verbouwd café voor het Leger des Heils 200 zitplaatsen, 1 kerkje van de Broedergemeenschap 300 plaatsen en 1 noodkerkje van de Baptisten gemeente 275 plaatsen.

Daartegenover vindt U hier 23 R.K. kerken, waarvan de kleinste toch nog minstens 800 zitplaatsen heeft. Om ech-

*De noodkerk zoals ze nu staat in de Wattstraat 70
Deze foto is genomen toen de kerk nog in de Zwaanstraat stond*

samenspreking gehad over het toekomstige werk in Stratum. Wij allen zijn overtuigd, dat wij zoveel mogelijk moeten coöpereren. Wij kwamen tot de conclusie, dat wij moeten komen tot de stichting van een tweede predikantsplaats in Stratum. Het werk aldaar gebeurt wel zelfstandig maar in voortdurend overleg met de Raad der Gemeente.

De toekomst

van de gemeente te Eindhoven is ons natuurlijk onbekend. Maar dat God een plan heeft met deze gemeente, is ons door de geschiedenis zeer duidelijk geworden. We willen deze Schouw beëindigen met als groet aan de voorganger en de gemeente Hand. 18 : 9 en 10

„En de Heer zeide in de nacht door een gezicht tot Paulus: wees niet bevreesd, maar spreek en zwijg

ter de snelle groei onzer stad voor te kunnen blijven heeft men van R.K. zijde op 15 Febr. van dit jaar een actie comité opgericht dat zich ten doel heeft gesteld in 5 jaar 5 nieuwe R.K. kerken te bouwen. Het heeft in de korte tijd van zijn bestaan reeds f 200.000,—bijeengebracht. Voelt U, broeders en zusters tegen welke machten er in Eindhoven gestreden moet worden. Beseft U dat hier 120.000 mensen leven in bij- en ongeloof, die verwilderen in bioscopen, bars, bordelen, danszalen en wat er zoal meer te vinden is in het centrum van deze opkomende stad? Vrienden, om deze taak onder al deze verlorenen naar behoren te kunnen verrichten moet er de beschikking zijn over een gebouw dat in de ogen van het Brabantse volk ook werkelijk een „kerk" is.

G. Br.

Uit ons Unie-bureau

De 4de Decmber is de 2de Advents-zondag. Dat is de dag, waarop de verbondenheid der kerken in de Oecumenische Beweging geaccentueerd wordt. Dan willen de velen, die zich verenigd weten in de belijdenis van Jezus Christus als God en Heiland, bewust dat verenigd zijn in Jezus Christus uitdrukken door getuigenis en gebed in de dienst des Woords. Graag wekken wij ook onze voorgangers op om aldus op passende wijze aandacht te schenken aan de betrekking, die door Jezus Christus onze Heiland ligt tussen alle christenen en kerken, en zoals die uitdrukking vindt in de Oecumenische Raad. Daarbij zal dan ook het hart bereid zijn om voor het oecumenische werk in zijn velerlei aspecten een gawe te geven. Waar het in onze gemeenten mogelijk is een collecte te houden ten bate van het werk verricht door de Oecumenische Raad van Kerken, bevelen wij deze collecte van harte aan.

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

De E.C.U. op verkenning

Evenals andere jaren is ook nu de E.C.U. op bezoek geweest bij een aantal posten en gemeenten, die met de evangelisatie- en pioniersarbeid in connectie staan. Het was een verfrissende reis, die ons meedeelde leven in de „ups en downs" van het plaatselijk werk. We werden overal even hartelijk en gastvrij ontvangen en konden openhartig met elkaar de gang van het werk bespreken. Graag geven we U hiervan een en ander door, opdat U kunt meeleven, kunt mee-danken en mee-bidden.

Den Helder. Ons eerste doel was de kop van Noord Holland: Den Helder.

Hoogeveen. Hier gaat het werk een steeds grotere stabiliteit aan de dag leggen. In de diensten, 's morgens door 65—70 bezoekers, 's middags door 25—30 bijgewoond, ziet men steeds meer dezelfde gezichten en dit is een gunstig teken. Het bezoek is heel goed, rekenend met het aantal leden (27). Er zijn twee meisjesclubs met elk twintig leden, een zangkoor met 20—25 leden, „Zusterhulp” met 24 leden. Ook wordt de Gemeente in het interkerkelijke werk betrokken.

De zaal is opnieuw uitgebreid en verfraaid. De offervaardigheid is bijzonder goed en zo is deze post, nog maar enkele jaren geleden begonnen, al uitgegroeid tot een actief werkcentrum, van waaruit het Evangelie over Hoogeveen en omgeving wordt uitgestrooid met milde hand. Zonder hulp van de Nederlandse Baptisten zou dit niet mogelijk geweest zijn, en was het God niet, die de liefde tot de arbeid deed en doet branden in de harten van allen, die dit werk mogelijk maakten!

Coevorden. Nog steeds in Drente. Ja, eenmaal begon het Baptisme als een klein plantje op Drentse bodem te groeien en zette vandaar vrucht af naar Groningen. Maar Drente zelf biedt nog vele kansen en heeft vruchtbare akkers voor nieuwe loten aan deze zelfde plant, die haar wortels steeds dieper slaat in het Nederlandse volk.

In Coevorden vertoont het werk nog alle kenmerken van het eerste beginstadium. Er wonen weliswaar 23 leden, maar tot ontplooiing van de arbeid kon het nog niet komen door gebrek aan een eigen gebouw. Men heeft iets goeds op het oog — U weet het al uit eerdere publicaties — maar het wachten is op het leegkomen van dit gebouw. Dan zullen de diensten, nu nog door 30—45 personen bezocht, meer belangstelling trekken, dan zal men met kinderwerk kunnen beginnen. Ja, die Coevorders hebben er echt zin in, om aan de slag te gaan, al doen ze intussen al, wat hun hand maar vindt te doen. Men zou er ook wel eens een poos een werker willen hebben. Men voelt een taak en een kans te hebben. Het zou fijn zijn, als met de steun van naburige Voorgangers hier langzaam maar zeker een Gemeente zou kunnen ontstaan. Zullen we voor Drente bidden? Waar U ook woont? Gezien het ontstaan van het Baptisme hebben we toch zeker allen een gevoelig plekje in ons hart voor dit gewest?

Van Coevorden zakten we omlaag. Het was al duister en het leek ook wat mistig te worden. Al zoekend op richtingwijzers, over bruggen en langs vaarten kwamen we in

Daarlerveen. Een kamer vol broeders zat ons op te wachten. Ds Van 't Wout, die hier aan de roep van de gezamen-

lijke groepen te Daarlerveen en Vroomshoop gehoor gaf, heeft al heel wat werk verzet. De Gemeente heeft hier verschillende dorpskernen, waar de arbeid is begonnen, terwijl al werkend de beide groepen tot één Gemeente van bijna 100 leden samengroeiden tot grote zegen van de ganse omgeving. 's Morgens zitten er zo'n 120 mensen in het kerkje van Daarlerveen, dat intussen met een jeugdgebouw is uitgebreid. 's Avonds vindt U in Vroomshoop opnieuw een tachtig mensen rond het Evangelie. In Westerhaar wordt dezer dagen een nieuw eigen gebouw (van betonplaten) geopend, waarin Zondagsschool, tussenjeugd, instuifwerk zal worden verricht. Het is daar in Westerhaar een streek, waar veel arbeiders wonen en waar door uitbreiding nog meer mensen heen trekken. De tentcampagne in de afgelopen zomer slaagde uitstekend.

Daarlerveen is een bloeiend werk en het was goed toeven onder de dankbare, werkzame broeders, die samen de nieuwe Raad van de Gemeente vormen. Wat hier tot stand gekomen is, maakt ons allen stil van vreugde. God is nog steeds Dezelfde: Hij gaat door met de oogst, die Hij op de Pinkstermorgen begon!

Ten laatste kwamen we opnieuw in een hoofdstad van één onzer provincies aan. **Zwolle.** Door de mist waren we onze voorzitter kwijt geraakt, dat wil zeggen: de beide E.C.U.-leden reisden per trein verder en br. Speelman ging met onze voorzitter br. Olijslager terug, om zich niet nodeloos in de dichte mist verder van huis af te wagen. In Zwolle heerst ook vreugde. Waar men in de andere plaatsen zo naar hunkerde en waar men in Zwolle ook reeds jarenlang naar had uitgezien, was daar werkelijkheid geworden: de Gemeente heeft er een eigen gebouw in de Goudsteeg 11 „Geloof en Vrijheid” genaamd. Geen nieuw gebouw, het was eigendom van de Herv. Stadsevang. maar het is een bruikbaar geheel. Over de arbeid viel niet te klagen en men heeft voor de toekomst veel verwachting. Met 39 leden en 50—60 bezoekers in de dienst, een eigen zangkoor, zusterhulp, zaaierverspreiding, waarin ook de jeugd ijverig meewerkt, mag men ook op groeiende perspectieven hopen.

Hier eindigde de verkenningstocht. Dat wil niet zeggen, dat er niet nog veel meer plaatsen waren te bezoeken. Denkt U eens aan het Westen van het land. De arbeid op de Zuidhollandse eilanden gaat gestadig verder. Ds Sikema is bezig het terrein af te speuren, niet slechts in Alblasserdam, maar nu ook in Dordrecht worden samenkomsten gehouden. Er zijn plannen voor Geldermalsen en Leerdam. Op de Besturenconferentie van Gewest Holland besloot men de Gemeenten voor te stellen een gewestelijke evangelisatie-commissie in

het leven te roepen. Pernis heeft gebrek aan ruimte, Alblasserdam evenzo.

Wat opvalt bij al dit pionierswerk is de betekenis, die ook de Unie Bouwstichting heeft. We komen als E.C.U. vrijwel nergens, of we krijgen ook te maken met de problemen van het bouwen. Dit wijst er op, hoezeer nauwe samenwerking tussen U.B.S. en E.C.U. geboden is. Deze bestaat dan ook inderdaad. Intussen zijn deze beide commissies zusje en broertje in het grote gezin van Nederlandse Baptisten, waarin we voor elkaar zorgen, bidden, waarin we elkaar liefhebben en helpen in elkaars taak.

Utrecht.

BROERTJES.

P.S. Aanvragen subsidie 1956

U weet het toch nog: aanvragen om nieuwe of hernieuwde subsidie voor 1956 vóór 1 Dec. a.s. aan de secr. van de E.C.U.: Jan Luijkenstraat 5, Utrecht.

Zwolle

Op Zondag 4 Dec. a.s. hoopt de gemeente te Zwolle haar gebouw „Geloof en Vrijheid”, Goudsteeg 11, officieel te openen.

Voorm. 10 uur Openingsdienst door haar Voorganger Ds G. Bouritius.

Nam. 15.30 uur Feestelijk samenzijn. Belangstellenden zijn hartelijk welkom!

De secretaris,

G. BOURITIUS.

Holtenbroekerstraat 53, Zwolle.

Advertentiën

Op Zaterdag 19 November is in het Baptisten Diaconessenhuis „Tabitha” in Jezus ontslapen onze geliefde Voorganger

Ds J. Hekhuis

De begrafenis heeft plaats gehad op Dinsdag 22 November in Valthermond, na een Rouwdienst in de Bapt. kerk aldaar.

Namens de Baptisten
Gemeente Valthermond,
H. v. Oosten, secretaris.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds H. van der Werf, Nijkampenweg 189, Emmen - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

Wie is het, Die zo hoog gezeten . . .

Zo begint het eerste lied in Lofzangen en Gebeden. Ik heb het lied nog niet horen zingen, maar het is ook niet nodig. Soms dringt lezen dieper door dan zingen.

Wie is het, Die, zo hoog gezeten, zo diep in 't grondeloze licht, van tijd noch eeuwigheid gemeten, bestaan kan zonder tegenwicht?

Terecht wordt boven dit gezang een woord uit het boek Job geciteerd: „Kunt gij de geheimen Gods doorgronden, de Almachtige doorgronden ten einde toe?” Er wordt meer in dit boek over Gods grootheid en kracht geschreven: „De Almachtige, Die wij niet begrijpen, is groot van kracht en recht”. „Hij doet grote dingen, en wij begrijpen ze niet”. „Waar waart gij, toen Ik de aarde grondvestte?” En leest uzelf eens in Job 38. Is dit niet indrukwekkend? „Kunt gij de banden der Pleiaden binden of de boeien van de Orion slaken? Doet gij de tekens van de Dierenriem te rechter tijd opgaan, en bestuurt gij de Beer met zijn jongen?”

Even indrukwekkend wordt Gods kracht en heerlijkheid door Jesaja bezongen: „Weet gij het niet? Hebt gij het niet gehoord? Is het u van de aanvang niet verkondigd?” En dan gaat Jesaja spreken over aarde en hemel als schouwtoneel van Gods werken. „Met wie dan wilt gij Mij vergelijken, dat Ik hem zou gelijk zijn, zegt de Heilige.

Heft uw ogen naar omhoog en ziet: wie heeft dit alles geschapen?” Jesaja zegt: „Een eeuwig God is de Here, Schepper van de einden der aarde. Hij wordt moede noch mat, Zijn verstand is niet te doorgronden”.

God is groot. En of ge nu naar die mateloze sterrenhemel opziet en huivert voor de oneindige ruimten en werelden of dat ge een vogelveertje uiteenpluist, het is allemaal verbazingwekkend. Denkend aan God nadert men de grenzen van het denken en vindt, dat daar de wereld van Hem begint, die wij zelfs niet kunnen zien al klimmen wij op de hoogste bergen in deze woestijn. Maar overal speuren wij Zijn eeuwige kracht en goddelijkheid.

Nu noemt Paulus het Evangelie een kracht Gods tot behoud van een ieder die gelooft. Dat wil dus zeggen, dat God Zijn kracht aanwendt om een mensheid in nood te verlossen. Is die mensheid in nood? Het is een opwindend beeld, dat de mensheid biedt. We leven ongetwijfeld in een machtige episode. Iedereen is op weg, wil op weg zijn, naar een prachtige toekomst. En de mens van heden staat nergens meer voor. Technici, medici, deskundigen op allerlei terreinen marcheren in ijtempo naar nieuwe veroveringen. Maar de wereld ligt aan diggelen. En er is geen Velpon, die de gemeenschap onder de mensen weet te redden. De enkeling is een pingpong-

balletje, die heen en weer geslagen wordt over het harde veld en al betrekken we straks de sterren in onze toeristenreizen, dan nog zal het hart van de mens een woestijn zijn, waarover de zon brandend schroeit en waar in de nacht de rotsen knallen van de kou. De mens zit met zichzelf en de andere; hij zit met zonde, zorg, ziekte, dood en duivel en heel die hel reist met hem mee, ook als hij in z'n nieuwste wagen over de mooiste wegen van Europa raast.

Op dat punt heeft God de mens willen redden. Op zijn dieptepunt. Hier zet God in met Zijn kracht en grijpt Zijn hand ons aan. De kracht van God is als een geruisloze machinehall met machtige machines rondom mij en alles wentelt en stuwt en verraaft immense spanningen en geladenheid, in Christus richt God deze Zijn kracht op de mensheid, op u en mij om te redden, om de mens te redden. Die gehavende mens, dat wrak, die idioot.

Wie is het, Die, zo hoog gezeten, omziet naar de mens? Dat is God. Dat is Christus. Want Christus is de kracht Gods. Dat is Hij in de kribbe en aan het kruis, in de hof der opstanding. Zou voor God iets te wonderlijk zijn? Ja, Zijn wegen zijn wonderlijk en wonderlijk is Zijn naam. Maar Hij redt de wereld, Hij redt ons. Zo wij slechts gered willen worden. Zo wij ons maar openstellen voor de onmetelijke kracht tot zaligheid, tot behoud. Dan zullen wij als de sterren gaan stralen en de grootheid van God verkondigen schrede bij schrede.

Het is geen wonder dat Paulus schreef: Ik schaam mij niet voor die boodschap. Er is geen beter.

HUIZINGA.

Oecumene en Het lidmaatschap der erkenning Oecumene of Wereldraad van Kerken sluit niet in de erkenning van elkander als „kerken”. We bedoelen dit laatste woord nu in de zin, waarin de kerk-broeders het gebruiken, n.l. als gelijkwaardig met gemeente in de bijbelse zin van het woord. We vergaderen daar met hen, die van zichzelf beweren dat ze „Kerk” zijn. We onderzoeken die bewering in onze gesprekken; onderzoeken die bewering op haar juistheid. We toetsen elkanders belijdenis en kerkorde (onder dit laatste verstaan wij hier: bouworde) aan de Schrift. Kanselruil sluit o.i. in, dat we hiermede al klaar zijn en tot de slotsom gekomen zijn dat we in de ander, met wie wij ruilen, de predikant zien van een Kerk, die we als gemeente kunnen erkennen. Wij menen echter dat we nog niet zover zijn. We eren onze broeders en zusters in onverschillig welke Kerk; we bidden voor hen en, voorzover we op dezelfde geloofsbasis staan, kunnen we met hen bidden: bidstond houden. Wij zijn niet blind voor de waarde, die de verkondiging en opvoedende arbeid der Kerken gehad heeft en ten dele nog heeft voor de volken der wereld en vooral van die van Europa. We begrijpen het naarstigste pogen van de Ned. Hervormde Kerk ten onzent om die taak ten opzichte van ons volk ook in een veranderde wereld te blijven vervullen, maar zien er tegelijk een pogen in om wat eenmaal scheef getrokken werd, scheef door te trekken. De Kerk als Evangelisatie-instituut en opvoedingsmiddel — ja, maar als gemeente van N. Test. grondslag en structuur? Neen.

Met een niet meer dan bevestigend antwoord op de belijdenisvragen, die toegang geeft tot het lidmaatschap der Nederl. Herv. Kerk, zou men in geen baptistengemeente genoeg nemen voor de bediening van de doop.

Doopsge- Is kanselruil met de doopsgezinden gezinde gemeente mogelijk? Men moet bij de beantwoording van die vraag niet aan bepaalde doopsgezinde predikanten denken, maar aan de gemeenten, waaraan zij verbonden zijn. Wij zijn niet beter dan de doopsgezinden. Verre van dat. Maar we menen dat het in de Schrift niet gaat om „beter” maar om anders. Niet om wat wij zijn, maar om wat Christus ons is. Paulus zegt nergens dat hij door Christus een beter mens werd, maar het gaat om de overzetting in een andere wereld. Om dat radicale: een nieuwe schepping. Hoe weinig bijbels, naar ons gevoelen, het belijden in de doopsgezinde gemeenten

gezien wordt, blijkt wel uit „Doopsgezinde kenmerken en Eigenaardigheden”, het boekje van ds N. W. Meihuizen. Wat daar gezegd wordt, dat in de doopsgezinde gemeenten gevraagd wordt voor de doop en de toetreding tot de gemeente, is toch wel iets anders dan wat de Schrift als voorwaarde voor behoudenis stelt. De Ouden van de N. Test. tijd spraken zich dan ook wel wat positiever uit en schroomden niet „zich als gemeenschap van heiligen” op te werpen.

Misschien mogen wij met de doopsgezinden nog eens doorpraten over het vraagstuk der gemeente. Op dit punt is ook „Doopsgezind Belijden Nu”, niet helder, voor ons althans niet, maar misschien hebben wij ons al een beetje blind gestaard op dit vraagstuk en kunnen onze „neven en nichten” ons meer bijbels leren denken. Daarvoor zijn we toch in de oecumene?

L.

Zand en zaad

Het nestei II

Heb ik het niet gezegd: ik twijfelde vroeger al aan de waarde van een nestei. Welke kip gaat nu leggen, alleen op grond van de aanwezigheid van een klomp kalk. Nu kan het ook zijn, dat ik dat ei niet goed in het nest heb gelegd. Ik kreeg namelijk bezoek van iemand, die mij vroeg wat er toch eigenlijk bedoeld werd met dat stukje in De Christen. Dat maakt mij nu wantrouwend ten opzichte van mijn goede voornemens met jullie. Ik heb dus niet goed gelegd of de rest van de toom niet.

Iemand stuurde mij vijf gulden, voor iedere week een dubbeltje (hij verwachtte dat ik er twee bij zou doen), en wilde wel dat er bij ons in onze huizen een busje zou komen, waarin dan ieder z'n dubbeltje zou offeren per week om zodoende aan de middelen te komen om een eigen seminarium financieel te kunnen laten functioneren.

Na verschijning van ons blad met dat eerste nestei, kreeg ik een kaart, waarop een broeder schreef: Goed voor één busje. Mits voldoende ruimte voor twee leden en voor twee jongetjes — je weet nooit op welke school ze komen!

Dat was nogal moedgevend en van de kant van die vader vol goed vertrouwen en hoop. Het bleef echter bij die ene kaart. Wel wilde me op een reis een zuster vijf gulden meegeven, maar ik zei, dat ze nog maar even moest wachten. Want wat moet ik met twee, drie eieren, als je er duizenden verwacht. Ze worden maar niet gelegd.

Tot welke gevolgtrekkingen moet ik

nu komen? Ik heb het niet goed aangepakt en moet anderen deze zaak eens laten behandelen. Of iedereen is verstandiger dan ik en wacht op de eerstkomende algemene vergadering der gemeenten, waar deze zaak aanhangig gemaakt zal worden. Voor de zoveelste keer. Ook best. Heel goed zelfs. Het is natuurlijk ook nog mogelijk, dat u maar niet kunt inzien, dat wij nu werkelijk een eigen opleidingsinstituut moeten hebben. Dan staat u niet alleen in dat opzicht. Velen zullen zeggen: onze jongens gingen altijd naar Hamburg of Londen en nu ook naar Rüslikon in Zwitserland en waarom zal dat zo niet blijven. Daar hebben ze de gebouwen; daar hebben ze een staf van leraren; daar hebben ze jarenlange ervaringen; dat werkt toch ook veel goedkoper. Wij zullen toch maar een stuk of zes regelmatig aan de studie hebben en om daarvoor nu zo'n heel bedrijf met grote investeringen aan kapitaal op touw te zetten. Nee, we zien er te klein voor.

Daar kun je niet zoveel tegen in brengen. Alleen, je zou de gedachte kunnen krijgen, dat men dan uitgaat van de veronderstelling, dat we nu onze volle wasdom bereikt hebben. We zullen niet meer groeien. We zullen in de jaren die voor ons liggen, altijd op 7000 Baptisten blijven staan. We zullen verliezen door het sterven, door emigratie, door uittreden en we zullen een gelijk aantal opnemen door doop. We zullen trachten te behouden wat we hebben, onze defensie versterken, historische overzichten schrijven, een beetje kibbelen over kinderbijslag en pensioen voor de voorgangers en met grote reserve alle nieuwe plannen voor evangelisatie tegemoet treden. We zullen de security (zekerheid) boven de opportunity (mogelijkheid) stellen. We zullen van louter nadenken tot geen ondernemen meer komen. Het zou immers kunnen mislukken. En zo zouden we dan terugzinken in een dodelijke rust. Is dit wat al te zwart getekend? Zegt u: Nee, zo nou niet. Maar hoe dan wel?

Ik heb nu geen tijd meer, want zometeen vertrekken we naar Westerhaar. Waar dat ligt? O, dat zult u hier wel eens lezen. Ze hebben daar wel geen kerk zoals straks in Arnhem en Eindhoven, maar er staat een gebouw, splinternieuw, kant en klaar om de mensen uit de streek te ontvangen. Moet God Zijn zegen op dat werk geven. Ja, en dan zal er toch waarschijnlijk ook eens een „herder en leraar” nodig zijn. Zouden er dan toch nog uitbreidingsmogelijkheden in dit overbevolkte land liggen? Zouden de Baptisten dan toch nog een toekomst hebben? Zouden we toch nog niet de grens bereikt hebben? Is het denkbaar dat we tussen de rivieren en op de woeste hoogten van Drente nog eens gemeenten zien ontstaan? Overal in het land leven groepen, die naar een gemeente haken. Hadden we de mannen en hadden we de centen, dan zouden

dedeling dat wij alles hebben gedaan in overleg met onze consulent, Ds Reiling, en de Broeders, deeltuitmakende van de Commissie voor de opleiding.

We hebben goede verwachtingen voor de toekomst ondanks de moeilijkheden die wij hebben aangeduid.

De Gemeente en haar arbeid bevelen wij gaarne opnieuw in aller voorbede aan.

J. M. VULLING, Secretaris.

TREEBEEK

Brs en zrs in den lande met vreugde en blijdschap geef ik U enige Gemeente berichten door. Het is zeer belangrijk, dat de arbeid in het Zuiden van ons land voortgaat en gezegend wordt.

Wij bewonderen steeds weer de artikelen van Br Vis in „De Christen”, met hoeveel moed en volharding hij steeds weer op het zelfde aambeeld durft te slaan over de zaak van de Meester in het donkere Zuiden. Misschien denkt U: nu ja, daarvoor is hij propagandist. Nee Baptist Nederland, het „donkere Zuiden” is een harde werkelijkheid. Het komt er alleen maar op aan, of we het willen zien of niet.

Wij geloven echter, dat langzamerhand bij allen de ogen wel open gaan voor de noodzaak van deze arbeid. Misschien denkt U ook dat Treebeek wel een beetje te stoutmoedig is met al die plannen, die er momenteel in voorbereiding zijn. Het moge zo schijnen, maar Brs en Zrs ik kan niet anders schrijven (zoals ik een vorige keer ook reeds schreef) het is ons als 't ware van Boven opgedragen. Denkt U heus niet, dat het alleen maar een streven van ons is; natuurlijk streven wij ernaar, opdat wij het mogen bereiken, maar voor velen uit onze Gemeente zal dit een offer betekenen.

Twee Brs die vele jaren hun weg in de Gemeente hadden afgelegd, maar die om verschillende redenen bedankten, kwamen terug. Er was een verlangen bij hen om weer met de Gemeente op te gaan. Dit verlangen werkte God en wij hebben hen in vreugde aangenomen om nu met elkaar de hand aan de ploeg te slaan. Wij kunnen daarbij niemand missen, zelfs niet één. Laten zij, die lauw zijn, dit toch ter harte nemen, opdat ook zij warm mogen worden voor 's Heren zaak. Ook hen kunnen wij niet missen.

Zondag 6 Nov. j.l. mochten wij als Gemeente er getuige van zijn, dat Gods Geest nog steeds werkt en strijdt en zielen tot de Gemeente brengt, die zalig worden. Ds Veenstra bepaalde ons bij de geschiedenis van Filippus en de kamerling. Het was maar een eenvoudige kerkdienst in die hobbende wagen met maar één enkele kerkganger. Maar hij verstond de boodschap en toen men langs een water kwam, heeft hij niet geredeneerd of het nu al geoorloofd was. Nee,

deze ene dienst, deze eerste catechisatie, was voldoende. Daarbij kwam nog dat hij geloofde. En opstaande uit het watergraf reisde hij zijn weg met blijdschap.

Iemand, uit de R.K. kerk, die daarin opgevoed en groot gebracht was, vond daarbij geen vrede en ook een jonge zuster, die reeds veel moest meemaken in haar jonge leven, zij beiden kwamen tot Jezus, daalden af in het watergraf en mogen nu met ons de weg reizen met blijdschap. Bij de viering van het H. Avondmaal heette Br Niemeijer hen welkom in de Gemeente.

En als U dan hoort, hoevelen er momenteel in de R.K. kerk leven, die er geen vrede meer bij hebben, die zoekende, als blinden tastende zijn naar een houvast voor hun leven, dan begrijpt U dat de nood ons hier is opgelegd.

Zondag 2 Oct. j.l. mochten wij een 2e Evangelisatiepost installeren. Deze keer is het in Sittard (ook één der belangrijkste industrie centra's van Zuid-Nederland). En het stemt ons tot bijzondere dankbaarheid, als we zien hoe vele mensen, die voorheen nooit met ons in aanraking zijn geweest, nu regelmatig onze diensten des Zondags bezoeken. De toeloop is nu reeds zo groot, dat onze Br en Zr (die daar sinds kort wonen, en bij wien de diensten aan huis worden gehouden) de bezoekers haast niet meer kunnen bergen en we zullen moeten uitzien naar een ruimere vergaderplaats. Ook hierin heeft de Heer ons al een weg geopenbaard. Moge God de Gemeente en de brs, die Hij voor dit werk geroepen heeft, kracht en genade schenken om te volharden tot het einde.

Reeds eerder vroegen wij via ons weekblad om Uw voorbede voor deze arbeid. Wij gevoelen, dat velen hieraan voldoen en danken allen daarvoor. Blijft volharden in Uwe gebeden, zodat nog velen hier en ook elders in ons land mogen opstaan en kiezen voor Jezus.

Uw Broeder in Christus,
H. OOSTERLOO, Secr.

HARLINGEN

Alhoewel de gemeente te Harlingen zowat het gehele jaar niets van zich heeft laten horen, wil dat toch niet zeggen dat er van deze tijd in welke onze nieuwe voorganger Ds C. Mostert, zijn taak in de gemeente vervult, niets te vermelden zou zijn. Integendeel als we zo eens terugblikken kunnen we zeggen dat én voorganger én gemeente (om een moderne term te gebruiken) aardig op elkaar raken ingeschoten.

Het bezoek in de Erediensten is zeer behoorlijk te noemen, ook het bezoek aan de bidstonden wat, (al of niet terecht) wel eens als de geestelijke thermometer van de gemeente wordt beschouwd, is behoorlijk al blijft er wat te bidden en te hopen over.

Wat voorts de activiteit in de gemeente betreft: enige tijd geleden hoorde ik persoonlijk eens dat men onze gemeente de gemeente met de weduwen, en de gemeente zonder toekomst noemde, dit in aanmerking genomen moeten we eerlijk zeggen: Het gaat ons als gemeente beschamend goed.

We hebben een zeer actieve bouwcommissie die zich het vuur uit de sloffen loopt en de gemeente maar steeds het torentje van een nieuwe kerk voor ogen spiegelt en onderwijl maar steeds met de collectebus en andere attributen voor het schone doel in de weer is. We hebben een zeer behoorlijk zangkoor dat als unicum in de lande (wellicht) zonder dirigent werkt.

U ziet dus broeders en zusters, nieuwe genoeg uit de Friese zeeestad.

Onder de vele goede Zondagen die we de laatste tijd beleefden, nam Zondag 6 Nov. wel een zeer bijzondere plaats in, toen werd n.l. een jonge broeder door de doop de gemeente binnengeleid.

Onze voorganger bepaalde ons in de dooppredicatie bij Col. 2 : 11, een schrift gedeelte dat in dit geval haast wel voor zich zelf sprak. Ons gebouw was bij deze gelegenheid geheel bezet, mede daardoor werd deze dienst een heerlijk getuigenis voor de schriftuurlijke doop, alsmede van de juiste volgorde waarin deze moet plaats hebben.

Voorts willen we onze broeders en zusters elders nog even in kennis stellen met het feit dat onze Heer onze gemeente een verjongingskuur bereid had in de vorm van het prachtige jeugdweekend dat door de friese jeugd op 19 en 20 Nov. in onze gemeente werd gehouden, en daardoor zoveel N.B.J.B.ers bezocht werd, dat er plm 10 logiesadressen bij gemeenteleden en bij leden van andere kerkgenootschappen, moest worden gezocht om het jonge volkje te herbergen.

Alle bijeenkomsten en ook de Eredienst op Zondagmorgen met jeugd en gemeente waren zeer gezegend en actueel.

Wat de behandelde onderwerpen betreft: het onderwerp van Zaterdagmiddag „Overvraagt God?” vroeg bij uitstek de aandacht der aanwezigen. Ook het prachtige toneelstukje van afd. Sneek „Leven zonder horizon” deed velen spreken worden.

Samenvattend kunnen we van het geheel zeggen: het waren zegenrijke en prachtige dagen, en wat wel het aller schoonste was, er kwamen zielen tot Jezus, zodoende was er over dit jeugdweekend ook nog weer blijdschap in de Hemel.

Zelfs gastvrouwen (en heren) werden deelgenoot in de blijdschap die het jonge volkje in onze stad verspreidde. Jammer was overigens dat sommige gemeenteleden zich een zegen onthielden door ook niet spontaan hun huizen en harten voor de jeugd open te zetten.

Broeders en zusters, u weet nu weer het een en ander van de gemeente Harlingen, waar het werk des Heren, we

moeten het bekennen, in alle zwakheid en met vrees en beving voortgang vindt, toch willen we niet eindigen dan nadat we elkander bemoedigd hebben met het prachtige koor van Billy Graham:

Er zijn geen grenzen aan Jezus' macht.
Voor elk die wond'ren

van hem verwacht.
Ja wie hem aanraakt, ervaart zijn kracht
Er zijn geen grenzen aan Jezus' macht.

Namens de Baptisten
gemeente Harlingen,
K.

Uit ons Unie-bureau

Nog eens weer de 76ste Algemene Vergadering der Unie.

Deze wordt dus vervroegd gehouden op 14 en 15 Maart 1956 en, let wel, te Hengelo. In dit oostelijk centrum zijn wij al meermalen geweest en graag zullen we onder de gastvrije Twentenaren verkeren! We weten uit ervaring, dat het er goed zal zijn.

Voorstellen voor de agenda van de Unie-vergadering moeten uiterlijk op 1 Januari bij het Unie-secretariaat zijn ingediend en de candidaatstellingen moeten daar mét de schriftelijke bereidverklaringen op 14 Januari binnen zijn. Aftredend en opnieuw candidaat wegens herkiesbaarheid zijn: bij de Unie-Commissie de brs L. v. Dam en S. W. Vis; bij de E.C.U. Ds J. Bosma; bij de C. v. d. O. Ds H. Jut; en bij de U.Z.C. de zrs Y. de Haan—Engelsman en G. Reiling. De Gemeenten kunnen natuurlijk ook vrij andere kandidaten stellen. Voor de E.C.U. en Opleidingscommissie moeten de gemeenten in elk geval kandidaten stellen, daar deze beide commissies worden uitgebreid, ieder met 2 leden; bij de beide kandidaten voor de C. v. d. O. wegens uitbreiding moeten de gemeenten er op letten, dat dit niet-voorgangers zijn. Ook voor het voorzitterschap moet een candidaat gesteld worden.

De redacteurs van De Christen en De Kindervriend zijn aftredend en wegens herkiesbaarheid opnieuw candidaat. Dit is ook met de redacteurs van De Zaaier het geval. Evenwel heeft Ds J. A. Scholte ondertussen medegedeeld, dat hij zich niet herkiesbaar stelt. De gemeenten kunnen dus ook in de vacature Scholte voor de redactie van De Zaaier in elk geval een candidaat stellen. Willen

UW HAND AAN DE PLOEG!

Een heilige oorlog

Wij hebben enige weken geleden geschreven over onze kostbare dubbeltjes. Inderdaad zijn onze dubbeltjes kostbaar. U weet dat met onze dubbeltjes straks geëvangeliseerd wordt. U weet dat onze dubbeltjes, guldens, rijksdaalders, enz. geofferd worden voor het zuiden om op veel effectiever wijze besteed te worden en meer waardevolle bestemming te krijgen dan wij ze zelf ooit kunnen besteden of wij ze zelf kunnen geven indien wij ze voor eigen doeleinden gebruiken.

Wij gaan met onze dubbeltjes in het offensief. Gaat uit .... is het bevel en wij gaan gewapend met het slijk der aarde, maar in de eerste plaats met het zwaard des Geestes. Jammer dat wij die dubbeltjes zo nodig hebben. Wij moesten het zonder kunnen doen. Maar toch is het zo dat God onze

dubbeltjes gebruiken kan. Want ze gaan in zee met ons gebed. Dat maakt ze zo kostbaar.

Wat zou het prachtig zijn als wij een heilige oorlog konden ontkenen. Geen Mohammedaanse heilige oorlog maar een echt christelijke heilige oorlog. De meest vredeachtende oorlog die ooit gestreden is. Strijd voor de vrede in mensenharten, vrede in de samenleving, vrede tussen de volkeren. Jesaja zegt: „Deze (Jezus) zal vrede zijn”. De engelen zingen „vrede op aarde”. En wij willen helpen de vredeboodschap uit te dragen op onze wijze.

Wij willen niet idealiseren, maar als we het zouden doen, zouden we willen zeggen dat u nooit uw dubbeltje zo goed besteden kunt dan om deze vredelievende heilige oorlog mogelijk te maken.

U weet dat giro 9260 Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland graag uw dubbeltjes ontvangt. Stelt niet uit. Doet het nu.

Jubileum
evangelisatie commissie.

de raden en de gemeenten hier wel goede aandacht aan schenken?

Dan nog een vriendelijk, maar ook dringend verzoek. Nu de Unie-vergadering vervroegd gehouden wordt, is het nog meer noodzakelijk dan gewoonlijk, dat de zaak van de financiën tijdig wordt geregeld. Daarom nodig ik allen, die iets van de Unie te vorderen hebben om enigerlei reden, met nadruk uit om de betreffende nota spoedig in te dienen en niet te wachten tot het einde van December (met zijn opeenstapeling van werkzaamheden). Zij die gelden aan de Unie of haar takken van arbeid te betalen hebben worden eveneens met nadruk uitgenodigd, indien 't maar enigszins mogelijk is, dit spoedig te doen. Dit geldt niet alleen voor de contributienota's en de nota's voor partijen Zaaiers, Kindervrienden en Kerstnummers, doch ook voor andere bedragen, zoals pen-

sioenpremies en vrijwillige bijdragen voor de E.C.U., de Opleiding en het 10-cents-fonds. Alleen gelden, die nog in December ontvangen worden, kunnen in het Unie-boekjaar 1955 opgenomen worden. Wanneer Uw gemeente dus voor dit jaar nog een bijdrage of collecte voor verschillende doeleinden (evangelisatie, opleiding, jubileumfonds voor het Zuiden, kerkenbouw) bestemd heeft, willen de penningmeesters er dan wel goede zorg voor dragen, dat deze gelden vóór eind December in het Unie-bureau zijn? Graag willen wij op aller medewerking in dezen ten behoeve van onze gezamenlijke arbeid rekenen. U weet, dat wij en de commissies daarvoor zeer dankbaar zijn.

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Ds J. Hekhuis ging van ons heen

Zijn stoffelijk overschot in Valthermond ter aarde besteld

U hoorde of las het reeds: Zaterdagmorgen 19 Nov. j.l. is Ds J. Hekhuis van ons heengegaan, thuisgeroepen door Zijn Meester die hij, naar menselijke maatstaven gemeten, op zo voortreffelijke wijze heeft gediend. Hij heeft zijn talenten niet in de aarde begraven, maar er mee gewoekerd en zo kon zijn leven voor honderden tot een rijke zegen worden.

Dinsdag 22 Nov. d.a.v. is zijn stoffelijk overschot ter aarde besteld. Wat merkten we het toen aan de enorme belangstelling, hoezeer onze Broeder de weg had weten te vinden naar de harten van zeer velen. Niet alleen Baptistengold zijn belangstelling, maar een ieder die door God op zijn weg gebracht werd. Ja, er waren daar in Valthermond vele Baptistengold, maar ook Gereformeerden en Hervormden. En dan nog dezulken, die buiten ieder kerkelijk verband leven, maar die in Ds Hekhuis een man ontmoetten met een bewogen hart, open voor de nood van ieder.

Het Valthermondse kerkje bleek voor zulk een belangstelling veel te klein, zodat een groot deel van hen die gekomen waren om Ds Hekhuis de laatste eer te bewijzen, elders moesten worden ondergebracht.

Ds J. W. Weenink leidde de Rouwdienst in de Kerk, terwijl Ds J. Louw in de andere zaal voorging. Beide broeders schetsten de overledene als een mensch met een groot hart, maar ook als iemand die juist door de wedergeboorte van dat hart zo heel veel heeft mogen doen voor Jezus.

Moeten we hier verder alles neerschrijven, wat andere sprekers zeiden met betrekking tot onze heengegane broeder?

Daar sprak Br K. Reiling Sr. de gevoels van zijn Collega's vertolkend, daar voerde een man van de U.C. het woord, en een Jeugdraadslid, een vertegenwoordiger van de gewestelijke reclassering, een Hervormde collega, een jonge collega die geestelijk heel veel aan Ds Hekhuis te danken heeft, enz. Allenspraken over dankbaarheid die in hun harten leefde vanwege het grote geschenk dat God hun in Ds Hekhuis gegeven had. En verder was er dat grote publiek, dat aandachtig luisterde, en waarvan sommigen af en toe knikten van instemming als een der sprekers iets weergaf van wat daar leefde in hun binnenste.

Honderden schreden na afloop van de dienst langs de baar en velen ging het moeilijk af om voor het laatst afscheid te nemen.

Op de begraafplaats bleek nog eens overduidelijk welk een grote plaats onze

broeder heeft ingenomen in de samenleving van Muntendam en omgeving. Hoeveel Muntendammers waren er niet gekomen met bus of particuliere auto, of op de bromfiets, en ook de burgermeester was daar om namens de burgerlijke gemeente de dank te vertolken

voor het vele wat Ds Hekhuis ook voor de samenleving aldaar gedaan had.

Onze Broeder ging heen, maar in veler harten leeft hij voort. Wat kan één simpel mensenleven, zelfs zonder unieke begaafdheid, veel betekenen, als het volkomen uitgeleverd word in de handen van Christus!

Dat moge ons het leven van Ds Hekhuis leren!

En in al deze arbeid stond Mevr. Hekhuis naast hem!

God sterke haar in het bijzonder.

Wf.

Het werk in Dordrecht

„De eerste steen”

De avond van Donderdag, 17 Nov. was voor de in Dordrecht en omgeving wonende Baptistengold en voor de Baptistengemeente Rotterdam-Zuid van bijzondere betekenis. Op deze avond werd n.l. „de eerste steen gelegd” voor het werk in de stad Dordrecht.

In de Groene Zaal van het C.J.M.V.-gebouw aan de Burgemeester Raedtsingel in Dordrecht was een bijzondere bijeenkomst belegd, die van te voren werd aangekondigd door een advertentie in drie dagbladen, die in Dordrecht verschenen.

Het begin was klein, we hadden het niet anders verwacht. Maar ook een mosterdzaadje is klein en heeft de Heer hiermede niet het Koninkrijk Gods vergeleken?

Wij waren met naar schatting 20 personen bijeen. Van de Gemeente Rotterdam-Zuid waren behalve Ds R. Reiling en echtgenote nog 5 leden, waaronder 2 broeders ouderlingen, overgekomen.

Begonnen werd met het gezamenlijk zingen van twee liederen, hetgeen zeer enthousiast geschiedde en sterk bijdroeg tot het oproepen van de blijde sfeer, die aan een bijeenkomst van mensen, die zich Gods kinderen weten en noemen, behoort eigen te zijn.

Ds R. Reiling ging vervolgens voor in gebed, waarbij vooral Gods zegen werd gevraagd over dit begin en voor de voortzetting van het werk in Dordrecht. Wij luisterden naar een lied: „Is Uw anker vast”, dat door broeder Fortuin op voortreffelijke wijze werd vertolkt. Later op de avond zong deze broeder uit Rotterdam-Zuid voor ons nog het lied: „Zie op Hem”.

De boodschap, die Ds Reiling ons bracht, was gebaseerd op het getuigenis van Johannes de Doper, dat is vastgelegd in Joh. 1 : 19—26. Als Johannes de Doper van zichzelf getuigt, stelt hij

zichzelf niet in het middelpunt. Hij noemt zichzelf slechts een stem. De stem is in wezen niets; het gaat om de spreker en de luisteraar, die erdoor met elkaar in verbinding worden gebracht.

En als Johannes zich uitsprekt over de doop, dan blijkt deze er te zijn om Christus wil. Het gaat in laatste instantie niet om de doop, doch om Christus. Wij moeten daarom oppassen, dat wij niet verward raken in een vruchteloos debat over de doop. Wij moeten Christus uitdragen in woord en daad, en de wetenschap, dat wij zo dikwijls falen, mag ons daarvan niet weerhouden, omdat Christus zelf ons getuigenis waar kan maken ondanks onze zwakheden, zoals hij dit ook deed met het getuigenis van Johannes.

Na de prediking dankte de voorganger met ons God voor deze avond, waarna wij nog zongen en tot slot de zegen vroegen.

Toen de avond officieel gesloten was, namen de aanwezigen zoveel mogelijk contact met elkander op. Er bleken verschillende Baptistengold aanwezig te zijn, die kortere of langere tijd geleden van elders naar Dordrecht waren gekomen en zich hier, bij het ontbreken van een Baptistengold, bij een ander kerkgenootschap hadden aangesloten. Ook waren er, die tot geen kerk of gemeente behoren, en graag meer over de Baptistengold en hun belijdenis wilden weten.

Wij hopen en bidden, dat door het werk in Dordrecht velen mogen worden bereikt en vooral, dat Christus ons ook hierin wil gebruiken om Zijn Naam groot te maken.

Het ligt in de bedoeling om de bijeenkomsten in Dordrecht vooreerst eens in de 14 dagen om 8 uur in dezelfde zaal te doen plaats vinden. De twee

eerstvolgende avonden vallen dan op
Donderdag 1 en Donderdag 15 December.

Contact- en correspondentieadres voor
Dordrecht:

N. van der Burgh,
Krispijnseweg 84 C,
Dordrecht.

Leestafel

CONCORDANTIE OP DE BIJBEL, aflevering 2 en 3 Uitg. J. H. Kok N.V. Kampen, prijs in 5 afleveringen à f 2.50, geb. in linnen stempelband f 14,75.

Gaarne bevelen we deze nieuwe concordantie op de Bijbel, afgestemd op de nieuwe vertaling van het Bijbelgenootschap aan Indertijd hebben we bij de verschijning van de 1ste aflevering uitvoerig aandacht aan dit werk besteed, zodat we thans met deze aankondiging kunnen volstaan.

J. REILING.

J. de Graaf, De 7 Hoofdzonden; met noa-schrift: 't Kwoad loont zien Meester, deur K. ter Laan.

Uitg. Drukkerij Krol, Uithuizen.

Prijs ing. f 2.25, 55 pag.

In 't Groninger dialect worden de Zeuven Hoofdzonden besproken. Het zijn: hoogmoud, gierigheid, ontucht, hoat, daifstal, laster en luiheid. Aan elke zonde zijn een paar bladzijden gewijd. De vele voorbeelden uit de geschiedenis en uit de bijbel, maar vooral de grappige voorbeelden uit het dorpsleven welke als verhaal aan elk hoofdstukje zijn toegevoegd, maken de inhoud van dit boekje uitermate geschikt om voor te lezen in familie- en vriendenkring. Ik kan het ten zeerste aanbevelen voor onze jeugdavonden: onze jongelui zullen het gebodene — juist in deze vorm — weten te waarderen. Hierbij dan nog één zin uit de inleiding: „as wie vasthollen, dat de kennis van de zunde de grond is doar verlözzen op baauwd is, din zol 't nait verkeerd wezen, dat de leer van de zeuven hoofdzonden weer wat meer in eer kwam, zol ik zo zeggen”.

Achter in 't boekje is een woordverklaring voor niet Groningers.

L. Aletrino, Vijftien ontmoetingen. Met als onder-titel: geestelijke stromingen in Nederland.

Uitg. Scheltema en Holkema N.V., Rokin 74—76 Amsterdam. gecart. f 4.90 115 pag.

In het Algemeen Handelsblad werden een aantal artikelen gepubliceerd over de geestelijke stromingen — buiten de bekende kerkgenootschappen en hun afgescheiden gemeenten — in ons land, die tal van aanhangers tellen. Er was zo'n grote belangstelling voor deze artikelen, dat de redacteur en het Algemeen Handelsblad besloten deze stof in boekvorm uit te geven. Wij kunnen hen hiervoor slechts dankbaar zijn. In zeer kort bestek wordt een volstrekt objectieve voorlichting gegeven over

Dáár moesten WIJ voor zorgen!

Deze zomer waren we in Zwitserland en bezochten toen ook een jong Gemeentelid van Deventer, Antje Huizing, toen 17 lentjes oud, die in het Nederlands Sanatorium in Davos genezing zoekt voor haar zieke longen. Wat lag ze daar mooi met dat schitterende uitzicht op begroeide berg-hellingen en groene alpenweiden! Maar ook: wat lag ze daar eenzaam, honderden kilometers van huis, met practisch nooit bezoek van een goede oude bekende, zelfs niet van vader en moeder.

Heeft ze dan geen ouders meer? Nou en of! En wat zouden ze er graag een keertje willen kijken! Maar wie zal dat betalen? Nu sparen vader en moeder Huizing reisbonnen, om op deze manier te trachten de reis bij elkaar te krijgen. Maar hoe lang moet je wel sparen, om bonnen genoeg bij elkaar te krijgen voor zo'n lange reis voor twee personen?

Deze vader en moeder zijn óók leden van een Baptisten Gemeente (Deventer) en leden van de familie van ons Weekblad.

We dachten zo: Kunnen we nu niet een handje helpen? Anders kon het nog wel eens tijden duren voor Antje bezoek krijgt van haar ouders en de ouders hun dochter weer eens te zien krijgen.

Hebt U soms reisbonnen in Uw bezit? U kunt ze nergens beter voor besteden dan voor een reisje van vader en moeder Huizing naar hun dochter!

Maar ja, wie heeft er nu reisbonnen, zei iemand, die toch wel graag wat wou doen. Zo kwam de eerste RIJKSDAALDER!

U wilt ook zo graag even bijspringen?

Prachtig! Draagt elkanders laten en geniet zó van Uw Christenzijn!

Ik zou zeggen: stuur die bonnen maar naar mij (Ds H. v. d. Werf), en ik zorg dat ze bij het bewuste ouderpaar terecht komen. Of help nog sneller door Uw bijdrage te storten op postrekening 512070 t.n.v. Ds H. v. d. Werf, Nijkampenweg 189, Emmen, onder vermelding van de bestemming: Davos. Als we er zijn, krijgt U van mij wel een seintje. Accoord?

Hier volgt de eerste afrekening: N. N. f 2.50.

Wie volgen?

E.R.

o.a. Jehova's getuigen, Vrijmetselarij, Mormonen, Humanisme, in 't geheel 15 stomingen. In het woord ontmoetingen, ontdekken we de methode welke de schrijver toepaste. Hij zocht contact met de leidende persoonlijkheden ten einde zich nauwkeurig te oriënteren. Wij kunnen dit boekje dringend aanbevelen aan allen die meer over deze stromingen willen weten, maar wel in 't bijzonder aan onze huisbezoekers.

M. C. Capelle, De Herdersjongen. Uitg. J. H. Kok N.V. Kampen. f 0,50 32 blz.

Dit is een uitgave van 't Gereformeerd Tractaat genootschap „Filippus”. Het is de geschiedenis van David, die voor de kinderen erg aardig verteld wordt. De vele illustraties maken het boekje erg aantrekkelijk. Als evangelisatiemiddel onder de kinderen is het ook zeer geschikt.

Jos van Manen—Pieters, 'En de tuinfluiter zingt.

Uitg. J. H. Kok N.V., Kampen,
Geb. f 5.40, 182 blz.

Het is het eerste boek van de jaargang

1955—'56 der V.C.L.-serie. Voor abonne's is de prijs f 2,70. Het is de eerste roman van deze schrijfster en de moeite waard om te lezen. Het verhaal gaat over Marion Verkerk, een jonge spontane vrouw. Zij houdt van de mensen in alle onbaatzuchtigheid en bezit daardoor het geheim om de mensen te helpen. Zij komt in een gezin, waarvan de vrouw ongeneeslijk ziek ligt in 't ziekenhuis en later ook sterft. Door haar geloof en Godsvertrouwen helpt zij zowel de man als de vrouw in deze moeilijke tijd. Nu komt zij zelf in moeilijkheden. Ze meent van een jonge schilder te houden, die niet gelooft en daarom laat zij hem los. Zij maakt een moeilijke tijd door, maar haar geloof geeft haar kracht. Tenslotte vindt ze haar geluk in een nieuwe liefde.

Het boek is vlot en boeiend geschreven. De vroomheid ligt er niet dik bovenop maar is echt en natuurlijk in 't verhaal opgenomen. Het slot is m.i. wat te realistisch, overigens een goed boek.

G. Br.

Intrede Ds J. Bosma

Op 18 Dec. a.s. hoopt D.V. Ds J. Bosma zijn intrede in de gemeente Arnhem te doen. De diensten voor deze dag zijn als volgt vastgesteld:

's Morgens 10 uur bevestiging van Ds J. Bosma door Ds J. Broertjes.

's Middags 16 uur officiële intrededienst.

's Avonds 20 uur begroetingssamenkomst.

De bevestigingsdienst en de begroetingssamenkomst zullen worden gehouden in ons eigen kerkgebouw (Tuinstraat).

De officiële intrede-dienst zal echter plaats vinden in de Waals-Hervormde kerk in de Beekstraat (vlak achter de Stads-Schouwburg).

Leden van andere gemeenten, die graag deze diensten willen bijwonen, zijn van harte welkom. Indien logies wordt gewenst, gelieve U dit tijdig (voor 10 Dec. a.s.) op te geven aan onderstaand adres.

Zij, die zowel de intrededienst als de begroetingssamenkomst wensen bij te wonen, kunnen voor de broodmaaltijd onze gast zijn. Als U van deze gastvrijheid gebruik wenst te maken, wilt U dat dan voor 10 Dec. a.s. opgeven?

J. P. VIS.

Sonsbeeksingel 24 H, Arnhem.

Mededelingen

TELEFOONAANSLUITING

De Bapt. pastorie te 2e Exloërmond is vanaf heden telefonisch aangesloten onder no. 128 2e Exloërmond.

W. v. d. VEEN, secr.

Zondagsschool-conferentie

Vriendelijke en dringende uitnodiging tot bijwoning van onze 2e Zondagsschool-conferentie in dit seizoen, die D.V. zal gehouden worden op Zaterdag 3 December a.s., des namiddags half vier in het Verenigingsgebouwtje naast de Bapt. Kerk te Nieuw-Weerdinge.

We beginnen met het drinken van een kopje thee. Onze voorzitter Ds Ke-

telaar leidt, Ds Stukker bepaalt ons bij het naderend kerstfeest, Nw. Weerdinge zorgt voor zang en/of muziek, Mej. L. Reiling vertelt over haar reis met de N.C.R.V. naar Palestina.

Het belooft een goede conferentie te worden!

Neemt U een boterham mee, dan kan die in de koffiepauze genuttigd worden.

Denkt U ook om de collecte?

Met een variant op een bekend spreekwoord zou ik willen adviseren: „Bid en kom!”

Namens het bestuur,

G. van Veen, secretaresse.

S.S.C.

In de kerstvacantie stellen de broeders studenten zich graag beschikbaar voor het vervullen van spreekbeurten.

Willen de gemeenten, die van hun diensten gebruik wensen te maken, mij omgaand berichten?

Voor de S.S.C.,

Uw JAC. TROMP.

Alb. Agnesstraat 5a, Groningen.

Advertentiën

Zondag 11 December a.s. hopen onze geliefde ouders

D. Warta

en

A. Warta—Niemeyer

zo God hen spaart, het feit te herdenken dat ze 25 jaar geleden in de echt verbonden zijn.

Wij zijn God dankbaar dat Hij hen geleid en gezegend heeft in de tijd die achter hen ligt.

S. Warta en Verloofde
G. Warta en Verloofde

Eindhoven, Buys Ballotstraat 23.

In November mochten wij

17 nieuwe abonné's

op ons weekblad opnemen in de lezersfamilie!

Welkom zijn ze!

En wie zal door U in deze laatste maand van het jaar opgegeven worden als nieuwe abonné? U weet, dat deze welkom is!

Als verrassing zenden wij dan gedurende deze laatste maand aan de nieuwe abonné's GRATIS ons weekblad, zo lang de voorraad strekt.

Dus werft nieuwe abonné's en meld ze spoedig bij de administratie, Datweg 77, Arnhem.

Kledingmagazijn „UNIEK”

Nieuwendijk 143 - Amsterdam

Tel. K 20 - 47135

wenst haar geachte clientele en toekomstige relaties een GE-LUKKIG KERSTFEEST en een VOORSPOEDIG 1956.

Bij voorbaat zeggen wij U dank voor het ook in het komende jaar te schenken vertrouwen.

Tevens maken wij U er op attent, dat U met ingang van heden reeds nu kunt profiteren van onze JAARLIJKSE OPRUIMING!

LOFZANGEN EN GEBEDIEN

Eenst. luxe uitgave (dik formaat)	f 5.25
„ eenv. „ (dundruk)	- 5.75 rood, blauw, zwart, bruin
„ luxe „ „	- 7.50 rood, bruin, blauw
„ zeer luxe uitgave (dundruk)	- 19.50 zw. leren band verguld op snee
Harm. deel I	- 5.50
Harm. deel II	- 6.75
Orgelbegel. Psalmen geb.	- 1.90

Besteladres: J. Germeraad, Breitnerstr. 77 B, Rotterdam Girono. 568945

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds H. van der Werf, Nijkampenweg 189, Emmen - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

Omzien

Geloofd zij de Here, de God van Israel, want Hij heeft omgezien naar Zijn volk, en heeft het verlossing gebracht....

Luc. 1 : 68.

Wat kan die Zacharias zingen, nadat hij zo lange tijd gedwongen was te zwijgen!

Zwijgen kan soms een heel nuttige „bezigheid” zijn voor een mens. Wij hebben het soms zo druk met praten, critiseren, vertellen, polemiseren en weet ik wat nog meer, dat we aan luisteren niet meer toekomen. En als dat tussen ons en God ook zo toegaat, nl. dat wij van onze kant steeds aan het woord zijn en Hem practisch nooit de gelegenheid geven tot spreken, dan moeten we wel geleidelijk aan verarmen en komen aan het echte zingen niet meer toe.

Hoe het ook zij: Zacharias zingt en dat zingen is lang niet mis.

Bij de wieg van zijn kind staat hij te zingen over de verlossing die God geven gaat, en waarmee ook dit kereltje iets te maken heeft.

God — zingt Zacharias — heeft omgezien naar Zijn volk.

Ja, over dat omzien willen we even napeinzen.

Omzien doet een mens soms uit nieuwsgierigheid.

Je rijdt op de weg en hoort plotseling achter je iemand gillen. Dan zie je om, want je wilt weten wat er is. Eerder ben je niet gerust.

Omzien doe je ook vaak uit belangstelling.

Je brengt ergens een visite, neemt tenslotte afscheid, je gaat weg, nagevuifd door je vrienden, en ziet telkens nog even om, omdat je hart daar eigenlijk nog is.

Omzien wijst er op, dat je ergens niet los van bent.

Wee de moeder, die niet naar haar kinderen omziet, die ze verwaarloost, hen aan hun lot overlaat. Zij heeft geen hart voor de kinderen.

Wat Zacharias ons hier al zingende vertelt is: dat God niet los van ons is! Ja, ik weet het wel, het gaat hier in eerste instantie om het volk Israel. Maar terwijl Zacharias nog van de Joden alleen zingt, denken wij meteen al aan dat andere woord, dat God „alzo lief de wereld gehad heeft”.

Wat moet het een groot feest voor een verloren menskind zijn, te bemerken dat Vader naar hem omziet. Hij is weggedwaald van huis, hij heeft zich

danig in de moeilijkheden gewerkt, en dan verneemt hij, bemerkt hij, constateert hij, dat God naar hem omziet. Dat God hem zoekt, poolshoogte gaat nemen van de situatie waarin hij verkeert, met de bedoeling om hem te helpen.

Ja, wie daar als verloren zondaar wat van snapt, staat aan het begin van een nieuw, rijk leven. Want nu kan hij uit zijn eenzaamheid geraken en delen in de rijke gemeenschap met de Vader.

Wij vromen weten het wel, wat dat God allemaal gekost heeft, nadat Hij begonnen was met naar ons om te kijken. Wij kennen die geschiedenissen wel van geboren worden, lijden en sterven. We hadden misschien een tien voor Bijbelse geschiedenis. Maar mag God eigenlijk wel naar ons omkijken? Zich met ons bemoeien? Zich met onze zaken bemoeien? Zijn we niet vaak wat geprikkeld, als God met de daad toont dat hij ons niet zomaar in het wild laat opgroeien?

Ja, God ziet naar ons om. Zijn oog rust op ons. Terwijl we spelen, schreien, gemeen doen, echt blij zijn, rust Zijn Vaderlijk oog op ons. Er ontgaat Hem niets en vaak grijpt Hij in.

Laten we dit omzien, deze zorg, dit ingrijpen waarderen, om dan met Zacharias mee te gaan zingen:

Geloofd zij de Here, de God

van Israel,

want Hij heeft omgezien naar mij....

Wf.

Losse Schakels

Niet Het gebeurt wel dat, als een gefraai meente het beroepen van een nieuwe predikant overweegt, zij er toe overgaat het salaris te verhogen. De overwegingen die daartoe leiden zijn niet moeilijk te raden, maar fraai is het niet. Is zij van oordeel, dat het salaris te laag is en dat zij in staat is het te verhogen, dan had zij dat moeten bedenken vóór de vacature ontstond. Inderdaad heeft ze dan haar laatste Voorganger tekort gedaan door bij hem geen rekening te houden met de financiële eisen die het leven aan een predikant stelt. Misschien heeft de man er nooit om willen vragen — en dat is te verstaan — maar wat helpt dat eergevoel wanneer bij de gemeente het eergevoel niet werkt, waar het om de financiën gaat? De salarisverhogingen bij een vacature liggen wat erg in het menselijke vlak, en dit bedoeld als het vlak, waarop de wereld zich beweegt. Daarom is het o zo begrijpelijk, maar fraai is het niet. Is het salaris te laag, dan verhoog het nu.

Misbruikte Tegen de verdeeldheid der tekst christenen wordt nogal eens de tekst in het veld gebracht:

Doch gij zult niet rabbi genaamd worden; want Eén is uw Meester n.l. Christus en gij zijt allen broeders Matth. 23 : 8.

In de regel wordt slechts de tweede helft van de tekst aangehaald, en dan bijzondere nadruk gelegd op de laatste twee woorden: allen broeders.

Het is niet duidelijk waarom bij verschil van inzicht en een leven, naar de daaruit voortvloeiende konsekwenties, men elkander niet als broeders zou erkennen en eren — aangenomen, dat de anderen ook inderdaad broeders zijn naar de bijbelse inhoud van dat woord. Er is n.l. ook een buiten-bijbels humanistisch gebruik van dat woord, waarbij we ons niet kunnen aansluiten. Volgens de Statenvertaling wekt Petrus ons op om bij de godzaligheid broederlijke liefde en bij de broederlijke liefde, liefde jegens allen te voegen. Ook de niet-broeder zijn we liefde schuldig maar dat verandert niets aan het feit, dat hij een niet-broeder is.

Maar dit: de broeder als zodanig erkennen sluit nu toch niet in dat we niet met hem van inzicht en levensopbaring mogen verschillen? Met de oecumene heeft de tekst inderdaad niets te maken.

De klemtoon De laatste zinshelft: gij zijt allen broeders, moet gezien worden in het licht van de vooropgaande verklaring: Eén is uw Meester. Er is slechts

Eén, die gezag over de discipelen heeft en dat is Christus. Onder hen is er niet een die over de anderen gezag zou mogen uitoefenen en dus van de anderen gehoorzaamheid aan zijn woord zou mogen eisen. Petrus b.v. staat niet boven Mattheus en Mattheus ontvangt niet via Petrus aanwijzingen van Christus.

De Heer zegt: Eén is uw Meester en gij zijt allen aan elkander gelijk. Op de onderlinge gelijkheid wordt gewezen, niet op het broeder-zijn van elkander.

De werkweek De mogelijkheid een van 5 dagen werkweek van vijf dagen in te voeren wordt ernstig overwogen. De minister heeft het advies gevraagd van de Soc. Ec. Raad. — Als zo'n gedachte eenmaal gelanceerd is laat ze de geesten niet meer los. Er moeten al heel onvoorziene omstandigheden intreden zal de propaganda voor de werkelijking worden stop gezet. — De Zondagswet stelde de arbeid op de zevende dag paal en perk. De overmatig lange werktijden werden — eerst voor kinderen en toen ook voor volwassenen los gelaten en toen kregen we de wettig geregelde achturige werkdag. Over zes dagen verdeeld, mocht er 48 uren gewerkt worden. De Zaterdagmiddag werd vrij. Nu gaat het verlangen uit naar een werkweek van vijf dagen.

Het vierde Gebod Zoals we weten werd voor Israël de zaak van arbeid en rust gedurende de zevendaagse week in de wet geregeld. Voor de verplichte rust op de Zondag wordt onder ons gepleit op grond van het vierde van de tien geboden. Wel is waar is de Zondag niet de zevende maar de eerste van de zeven dagen van de week, maar die moeilijkheid heeft men zo zoeken op te lossen, dat men ging leren dat in het Nieuwe Verbond de eerste dag der week, de dag van Christus' opstanding, voor de zevende de laatste in de plaats gekomen is. Anderen zeiden: het gaat om de zevende dag in de zin van één van de zeven dagen. Hoe dat ook zij — wie op grond van dat gebod onze weekverdeling wil regelen, komt nu toch in moeilijkheden. Men verlieze n.l. niet uit het oog, dat het vierde gebod niet alleen een voorschrift geeft omtrent de zevende dag, maar eveneens het gebruik van de andere zes dagen regelt.

Wat zegt het Het spreekt eerst over 4de gebod? de eerste zes dagen van de zevendaagse week en zegt daarvan uitdrukkelijk: zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen. Dit is niet minder een bevel dan wat er dan a.g. de zevende dag gezegd wordt: dan zult gij geen werk doen. De Joden hebben de eerste helft van het gebod niet minder serieus genomen dan de tweede helft. Zij hoorden er in een verplichting om te werken gedurende zes dagen. Dat

voorschrift gold voor ieder, die werken kon. Wie gedurende zes dagen niet werkte, was in overtreding evengoed als hij, die de zevende dag voor zijn arbeid gebruikte. — We herinneren ons hoe Bornhäuser er op wijst in zijn boek over het „Sondergut des Lukas", dat de zonde van de rijke man, geschilderd in hoofdst. 16, daarin bestond, dat hij „alle dagen vrolijk en prachtig leefde". Hij had behoren te werken. Rijkdom gold in het Jodendom niet als vrijbrief voor niets doen. Werken gedurende zes werkdagen was een gebod en wie het niet deed stond naar hun gevoelen evenzeer schuldig als de man, die de zevende dag werkte in plaats van te rusten. Zullen we het vierde gebod toch niet beter naar zijn strekking kunnen nemen, dan het letterlijk op te vatten? — ook wat de sabbatviering betreft?

L.

Zand en zaad

We zijn zojuist uit Hamburg teruggekeerd. Vannacht om 0.14 verliet de trein het hoofdstation en hing ik nog een poosje uit het raam om onze student Lindeman een goede nacht te wuiven. Het was prettig hem daar te ontmoeten en onder zijn zorgzame hoede de twee dagen door te brengen. Hij kan voorlopig geen kwaad bij me doen, want hij stond voor dag en dauw met thee bij mijn bed, die ik overigens in geen tien, twintig jaren op die wijze dronk, en poetste mijn schoenen, opdat ik wat dat betrof gerust voor de dag zou kunnen komen.

Het seminarium bestond 75 jaren en het was onze plicht de vriendelijke uitnodiging te beantwoorden met een tegenwoordiger onzer Unie. Wist u dat niet minder dan dertig mannen uit onze rijen in de loop der jaren naar de Harde stad getrokken zijn om er te studeren? Of ze het deden zal wel mee afhangen van de vraag of ze het konden, maar de beoordeling daarvan ligt buiten mijn bevoegdheid. Maar daarom ging ik ook niet naar Duitslands grootste havenstad.

Voor mijn vertrek op Vrijdagmorgen j.l. werd mij nog een keurig boek van 100 bladzijden toegezonden, dat ik wel in de handen van alle voorgangers wilde zien. Door huidige leraars zijn daar de leraars van de vorige generatie studenten gekend, terwijl het vruchtbare leven van Vate Müller door zijn dochter is beschreven en br Julius Janssen zelf in telegramstijl zijn geschiedenis weergaf. Ook de situatie van nu wordt uitvoerig megedeeld. Ook is er een lijst van alle studenten sedert 1930 — 25 jaar geleden verscheen er ook een dergelijk boekje —

en het lezen van die namen moet bij ieder, die Hamburg bezocht, herinneringen opwekken. Opvallend is wel het aantal namen, waarachter staat: nu niet meer in dienst, en ook: in de oorlog gevallen. Trouwens, van de dertig Nederlanders, die er vertoefden, zijn er acht overleden en negen niet meer in de dienst.

En nu dan het feest in Hamburg-Horn. Mij treft altijd weer de ernstige toon bij onze burens. Haast te ernstig. Ik mis wel eens de glans, de warmte, de gloed. Verleden jaar maakte ik hun algemene vergadering mee en het was soms alsof ieder gekomen was om boete te doen. Nu was het een feest en er waren ook wel bloemen, maar de fel gele op de kansel en de zacht rose in de vensterbanken stonden er min of meer naast. Het kan ook zijn, dat zij de vreugde op een andere wijze beleven. Er was muziek, het koor der seminaristen zong, prachtig, maar te beheerst en te stijfvoelend dacht ik. En de toespraken waren lang. De Zaterdagmorgen duurde tweeneenhalf uur, de Zondagmiddagbijeenkomst ruim drieeneenhalf uur. Maar dat vindt zijn oorzak in de Gründlichkeit, waarmee een referaat is opgebouwd. Het waren ware lezingen. Ik kan ze hier, zelfs in het kort, niet weergeven.

Er waren op de Zaterdagmorgen, in de aula van de school, vele vertegenwoordigers: van de stad Hamburg, van andere seminaria in Duitsland, die allen spraken, terwijl daarnaast nog de voorzitter van de „Unie-Commissie” in Duitsland, br Meister en Dr Bell van het Baptisten Wereldverbond het woord voerden, de laatste vrolijk én ernstig.

Na de morgen volgde de maaltijd. Een seminarist zei mij dat zij er een hele week voor gevast hadden: zo goed was het nu. Dat zeiden wij in onze dagen ook.

Zaterdagmiddag kwamen we weer samen, minder officieel en met koffie en „kuchen”. Toen waren de zusters, de jeugd, de uitgeverij, de diakonessen aan het woord. Sommigen brachten een enveloppe met inhoud mee.

De Zondagmorgen bleven br Lindeman en ik in de school en luisterden in de aula naar een preek, die ik, volkomen fout, beschouwde als een verkapt sollicitatie naar het leraarsambt; zo ingewikkeld filosofisch was de toespraak; hetgeen ook anderen bevestigden, ik bedoel de hoge ingewikkeldheid. Een koopman, bij wie we het middagmaal innamen, kon er tenminste niet bij.

In de namiddag kwamen we met honderden samen in een groot gebouw; jammer, ik heb vergeten te vragen hoeveel er waren. Ik zal maar zeggen duizend. Het belangrijkste wat gezegd werd kwam uit de mond van Dr Joh. Schneider, Professor te Berlijn, Baptist, die zeer eenvoudig sprak en zeer raak en zeer lang, maar die grote nadruk legde op de kracht van Gods Woord en Gods Geest en ieder verduidelijkte, dat men het niet van menselijke kunst of wijsheid mag

verwachten. Na de rede kwamen nog weer toespraken, nu van Dr Nordenhaug uit Rüslikon, van Erich Sauer uit Wiedenest, van nog meer mensen, waaronder ook uw gezondene, die herinnerde aan de jarenlange en goede verbanden, die wij hadden met de school in Hamburg.

Het speet me eigenlijk met lege handen te komen. Je geeft toch op zo'n dag graag wat. Nu hadden ze net gecollec-teerd en op tien Mark na vijftienhonderd Mark opgehaald en het kwam nu zo te pas, dat ik het zei, dat ik lege handen had en dat een seminarist achter mij uit het koor, zei dat het jammer was — hij zei het zacht — dat ik prompt die tien Mark beloofde namens 7000 Baptisten in Nederland. Nee, precies zo is het niet gegaan, maar bijna zo. Wat moeten we nu? Ik had zelf niet eens tien Mark.

Om kwart voor acht daalde ik de trap af en ging in gezelschap van br Lindeman mijn laatste uren van de reis op de straten van Hamburg doorbrengen. Ge-

lijk als het begon: om 0.14 uur rolde ik het station uit.

Diepe indrukken heeft het feest niet op me gemaakt, maar het was goed dat we er waren om onze dankbaarheid en waardering uiting te geven. Tientallen jaren lang zijn onze jongemannen de zalen in Horn binnen gegaan en hebben daar geluisterd naar het beste, dat zeer gewaardeerde leraren konden geven. Het zou jammer zijn, wanneer we daar niet voortdurend een paar van onze toekomstige voorgangers zouden hebben. Tenzij wij zelf zouden besluiten het voorbeeld der Duitse broeders te volgen, die in 1849 besloten een eigen seminarium te stichten; dat was bijna vijftien jaar nadat de eersten werden gedoopt. Wij vierten straks ons 75 jarig bestaan.

Vele broeders gaven mij vele groeten voor vele broeders mee. Hierbij breng ik ze over.

HUIZINGA.

Kroniek

Het Seminarie te Hamburg jubileert

Op 3 en 4 Dec. j.l. werd het 75-jarig bestaan van het Seminarie der Duitse Baptisten herdacht. Zaterdag vond de officiële herdenking plaats, terwijl Zondag het jubileum met de gemeenten werd gevierd. Men verwachtte voor beide dagen zeer veel belangstelling. Bij de officiële herdenking zullen ongetwijfeld ook zeer veel buitenlandse gasten aanwezig zijn geweest. Dit Seminarie was nl. het eerste Baptisten Seminarie op 't vasteland van Europa. Vele voorgangers uit verscheidene staten van Europa ontvingen hier hun opleiding, o.a. uit Rusland, Estland, Letland, Lithauen, Polen, Hongarije, Roemenië, Oostenrijk, Bulgarije, Zwitserland, terwijl ook 't overgrote deel van onze voorgangers hier opgeleid werden. Hieruit is wel af te leiden de grote betekenis van dit Seminarie voor de uitbreiding en de groei van 't Baptisme op ons Continent. Maar van nog veel grotere betekenis was de invloed van het Seminarie voor de Duitse Baptisten. Deze kan men zelfs niet hoog genoeg schatten. Door het volkomen trouw blijven aan de Heilige Schrift en een steeds groeiend besef voor de Nw. Testamentische Gemeente droeg het Seminarie zeer veel bij tot een toenemende eenheid in geloofs- en levensovertuigingen der gemeenten afzonderlijk en in Bondsverband. Bij de veelheid der gaven in de verschillende leraren geschenken, domineerde steeds de eenheid des Geestes. Zo is dit Seminarie nog steeds bewaard gebleven voor theologische en dogmatische conflicten. Veel meer werd voortgebouwd

op de fundamenteën, destijds door de vaders gelegd. Het Seminarie heeft, door de centrale plaats als opleidingscentrum der voorgangers, een sterk bindende en leiding gevende invloed uitgeoefend op de gemeenten. Het is dan ook geen wonder, dat geen enkele tak van arbeid van de Duitse Baptisten Bond zo de liefde en de daadwerkelijke sympathie ervaart als het Seminarie.

Uit 't eerste begin

Door de verdeeldheid van Duitsland destijds nog in vele vorstendommen, hertogdommen enz., gebruikte Oncken — de vader van 't Duitse Baptisme — bij voorkeur handwerkslieden voor de verbreiding van het Evangelie. Deze mannen hadden als vakmensen een doorlopende reis- en trekvergunning voor alle Duitse staten. De enigste zorg was, dat deze mannen ook echt bezielde waren met een hartelijke liefde tot Christus, zodat zij ook werkelijk blijde getuigen zouden zijn van 't heil in Jezus Christus. In een halfjaarlijkse cursus onder leiding van Oncken en Köbner werden deze handwerkslieden enigszins voor hun taak gevormd en toegerust. Sterk opvallend is de voortdurende angst dat men ook de fout van de staatskerk zou begaan door ambtsdragers inplaats van getuigen van Christus' boodschap op te leiden.

Eerst op de Bondsvergadering in 1879 werd besloten een „permanente voorgangersschool” op te richten. Het besluit luidde: „dat in Hamburg de inrichting zou komen om zulke broeders, die bij uitstek evangelisten zijn, een voorbereidende studie te geven”. Evangelisten te bekwamen, dat was de eerste en de voornaamste gedachte welke tot de oprichting van het Seminarie leidde.

En de betekenis van het Seminarie is vandaag nog geheel geslagen in het vervullen van deze taak. Het merkwaardige van de opleiding aan het Seminarie is: er wordt aan het begin geen vastgestelde voorstudie gevraagd en aan het eind geen echt examen gedaan. Beslissend is: of roeping en arbeid (studie en later de dienst) tot eenheid kunnen worden, waardoor de vreugde tot de dienst een diepe en blijvende bron bezit aldus Hans Rockel de huidige directeur van het Seminarie.

Op 4 Oct. 1880 begon prediker M. Geissler te Hamburg met 6 studenten de eerste 3 jarige cursus van de z.g. „permanente school”. Het was op de hiervoor aangebrachte bovenverdieping van de oude Hamburger kapel, en de school bestond uit 2 leerzalen en 10 slaapkamertjes. Hierbij nog enkele data uit de geschiedenis van het Seminarie:

6 Juli 1887: de eerste steenlegging van het Seminarie-gebouw in Hamburg-Horn.

6 Sept. 1888: de inwijding van dit gebouw.

October 1913: men begint met de bouw van het speciale leergebouw.

Maart 1915: wordt deze bouw voltooid.

1935: Het oudste deel van het Seminarie wordt afgebroken terwille van de autobaan Hamburg-Lübeck

1936: Het nieuwe woonhuis voor de studenten en de aula ingewijd.

25—29 Juli 1943: Het Seminarie is totaal uitgebrand.

17 Sept. 1943: het begin van 't Seminarie-werk in de bijbelschool te Wiedenest.

Januari 1947: het begin van de opruimingswerkzaamheden van de Seminarie-ruïne.

3 Nov. 1948: inwijding van het leergebouw.

3 Sept. 1952: het gereed komen van het gehele bouwproject.

Iets over de financiering in het eerste begin

Tegelijk met het besluit tot oprichting van het Seminarie werd eveneens besloten om een halve mark per lid per jaar op te brengen voor het Seminarie. Naast deze vrijwillige contributie werden allerlei contacten met Amerika benut. Via de bemoeiingen van prediker J. G. Fetzer gelukte het om het salaris van twee leraren voor 5 jaar te verzekeren. De bekende Philipp Bickel, leider van de opgerichte uitgeverij van de Bapt. Bond, had ook zeer goede relaties in de Verenigde Staten. Samen met pred. Fetzer kon hij de rijke baptist John D. Rockefeller bewegen het geld voor de aankoop van het grote stuk grond voor de bouw van het eerste Seminarie-gebouw te schenken. In 1888 kon dit gebouw worden ingewijd.

Na-oorlogse tijd vraagt meer omvattende taak

Deze is niet alleen gelegen in een uitbreiding van het leerplan met enige studievakken. Dat zou niet de moeite waard zijn om het te noemen. Met de uitbreiding van de werkzaamheid van het Seminarie wordt bedoeld:

1e *Het jeugd-seminarie.* Zeer veel jongelui, die actief deel hebben aan het werk in hun plaatselijke gemeenten, bezochten de cursussen van dit Seminarie. Ze brengen daarvoor behoorlijke financiële offers: verlies van loon, enz. Via de cursussen van dit jeugd-seminarie tracht men het zondagsschoolpersoneel, leiders en leidsters van de jongere jeugd voor hun taak te bekwamen. Trouwens alle werkers van de vele zomerkampen en vakantie-tehuizen ontvangen op het jeugd-seminarie hun scholing.

2e *Speciale opleiding van Evangelisten.* Dit is niet een gewone voorgangers-opleiding. Er zijn in onze gemeenten verschillende broeders, die de gave van evangelist ontvingen. Zij werken vooral mee in 't openlucht- en colportagewerk. Voor deze broeders geeft het Seminarie gelegenheid zich beter toe te rusten en

te bekwamen opdat zij hun gave voor 100 % en voor meerdere jaren kunnen gebruiken.

3e *Speciale opleiding voor de medewerkers van de voorganger.* Elke gemeente heeft een aantal mannen en vrouwen, die altijd klaar staan voor het werk. En uit deze groep heb je enkelen, die je zonder meer de medewerkers van de voorganger kunt noemen. Voor deze mensen biedt het Seminarie ook gelegenheid een bepaalde opleiding mee te maken, opdat hun gaven nog beter tot hun recht zullen komen.

4e *Een vijfde leraar moest benoemd worden,* wilde men dit gehele programma behoorlijk afwerken.

Uit dit alles blijkt wel, welk een enorme plaats dit Seminarie inneemt in 't gehele werk van de Baptisten Gemeenten en van de Bond.

Bovengenoemde gegevens werden ontleend aan „Die Gemeinde”, het orgaan van de Duitse Baptisten. Dit blad, dat na de oorlog steeds om de 14 dagen verscheen, zal met ingang van 1 Jan. 1956 weer elke week verschijnen.

G. Br.

MAKKUM

De gemeente Makkum mag de zuster-gemeenten iets mededelen van haar grote dankbaarheid en vreugde.

Vrijdag 18 November des avonds om 8 uur werd in een wijdingsdienst het geheel gerestaureerde kerkje in gebruik genomen. Deze dienst waarbij aanwezig waren Burgemeester en Wethouders der Gem. Wonseradeel, een vertegenwoordiger van de Unie, van de Friese Bond, afgevaardigden van de plaatselijke kerken, en van enkele zuster-gemeenten, alsmede de aannemers van timmerwerk, schilders- en Electriciteits- en Sanitairwerken met hun personeel, werd geleid door onze broeder Voorganger Ds G. Visser.

Naar aanleiding van Joh. 3 sprak de Voorg. over „vernieuwing” en mocht zo de rijke boodschap van het Evangelie uitdragen.

Na de prediking droeg de vertegenwoordiger van de bouwcommissie, br P. Reinsma het gebouw over aan de gem. waarop br A. Bakker, namens de Gem. antwoordde.

De afgevaardigden, B. en W. en verder allen die het woord voerden waren vol lof over de grote verbetering van het gebouw. Hartelijke gelukwensen

werden uitgesproken aan het adres van de Gem. en de Voorganger, waarop de laatste dankbaar antwoordde.

Vooral de oplossing van het doopvontvraagstuk die hier was gevonden trok grote belangstelling. Deze oplossing is uniek in Nederland en zal, vooral in kleinere kerken, zeker navolging vinden. Na deze dienst bleef de gem. achter om het geloofsgetuigenis te beluisteren van een jonge zuster (dochter van ondergetekende), welke voor enige weken terug naar „Tabitha” als hulp was vertrokken en daar haar Heer en Heiland vond.

Onze oud-Voorganger Ds Fabrie, werd bereid gevonden op Zondag 20 November de dienst in Workum waar te nemen, zodat wij op de morgen van deze Zondag hier een doopdienst konden houden onder leiding van eigen Voorganger. Welk een vreugde reeds de eerste Zondag na de ingebruikname het watergraf ontsloten te zien, en wonderbaar was het daarop volgende avondmaal waar de jonge zuster een hartelijk „welkom in de strijd” werd toegesproken door de br Ouderling. De Zondagmiddag was het „feest”. Bijna de gehele gem. Workum was gekomen en namens haar werd de gem. een prachtige avondmaalstafel aangeboden, welke vanzelfsprekend met grote dank werd aanvaard.

Na de eredienst was het liefdemaal waar een ieder, die dat wenste, het hart kon lucht geven. Er werd gretig gebruik van gemaakt.

De Zondag werd gevolgd door twee

dagen Evangelisatie-samenkomsten waar de brs voorg. Fabrie en Bosma het blijde Evangelie brachten. Ziehier, in het kort, wat wij als gem. de laatste tijd mochten beleven. God schonk ons rijke dagen en in de boezem der gem. heerst grote dankbaarheid en blijdschap. De Heere maakte alles wel met de kerkbouw, en Hij maakte velen bereid tot medewerken en medeofferen. Vol blijde verwachting op hetgeen de Heere nog meer heeft om te geven gaan we verder. 18 November 1877 werd het eerste kerkje in gebruik genomen en op 18 November 1955 het vernieuwde. Dat de hemelse Vader, Die 78 jaren de gem. heeft willen nabijzijn in Zijn huis, ook verder Zijn rijke zegen zal willen schenken is onze wens en bede.

De Secretaris.

AMSTERDAM

beleefde dagen van rouw en blijdschap: Driemaal stonden we bij de groeve, om afscheid te nemen van hen, die ons voorgingen naar 't Vaderhuis.

J.l. Zondag was er echter vreugde, want er kwamen drie leden op hun getuigenis terug in de Gemeente, terwijl anderen met attestatie overkwamen.

Er klonk een hartelijk welkom bij de tafel des Heren.

W. V. secr.

HAARLEM

Zondag 4 December was voor onze gemeente een ware feestdag. Drie zusters en een broeder werden door de doop aan de gemeente verbonden. Onze voorganger bracht vol vuur de doop naar voren zoals de bijbel hem ons wijst. De vraag van de stokbewaarder, in grote zielenood uitgesproken: „Wat moet ik doen opdat ik zalig worde?” En het antwoord van Paulus en Silas: Geloof in de Heer Jezus Christus met daaropvolgend de doop waarna geluk en vreugde hun intrede deden in het huisgezin van de gevangenebewaarder. Ook werd het woord van Jezus: „Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn die zal zalig worden”, naar voren gebracht.

Dat nog velen die tot dusverre niet luisterden zich gaan buigen onder dit bijbels bevel. Daarna volgde de doopsbediening, vol ontroering door de gemeente gadeslagen. Is het niet heerlijk jong te zijn en dan te belijden voortaan met Jezus te willen wandelen?

God zegene deze vier jonge mensen.

Correspondente.

VRIESCHELOO

Het is altijd verheugend, door middel van ons geliefd blad De Christen goede

berichten te lezen, over onze gezamenlijke arbeid voor de Heer. Door deze mogelijkheid mag ik U iets vermelden over gebeurtenissen, hoogtijdagen, en arbeid van de laatste tijden in onze gemeente. Op Zondag 13 Nov. j.l. waren voorg. en een deel der gemeente deelgenoten van de feestvreugde in onze Duitse nabuurgemeente Wijmeer, die na een herderloos tijdperk een nieuwe voorganger mocht begroeten. Samen met deze kleine dappere gemeente, beleefden we een blijde dag.

27 en 28 Nov. j.l. waren hoogtijdagen voor ons. In de morgendienst werd het nieuw aangeschafte pijporgel in gebruik genomen. Voor de inwijding daarvan, was zr. Kiewiet—Blaauw uit Hengelo, namens Muziek-Contact tot ons overgekomen om het voor het eerst te bespelen. Bij de aankoop van dit prachtig instrument heeft deze zr haar medewerking verleend als deskundige. Wij danken God, die het mogelijk maakte, deze aanwinst aan te schaffen voor Zijn dienst, en hierdoor in een behoefte te voorzien. Deze avond en de daarop volgende, stonden in het teken van evangeliseren. Onze voorganger Ds Plevier en Ds Ploeger gaven de blijde boodschap van Gods liefde door aan een grote schare mensen. Directe vruchten van deze arbeid, om gehoor te geven aan de uitnodiging tot bekering, bleven uit, doch wij verwachten dit op 's Heren tijd. Het winterwerk is weer in volle gang. Het werk in de evangelisatiepost der gem. in het dorp Veele, waarover we reeds eerder schreven, gaat elke week gestadig door en het aantal onkerkelijken, die de diensten bezoeken, varieert tussen 25 en 35 personen.

Vol vrouwen, arbeidende in 's Heren dienst, gaan wij verder in Zijn kracht.

Wij groeten al onze medeverbondenen in den lande.

De secr. A. N.

Van het Zendingsfront

Zr Fenny Vorsteveld schrijft over het Ziekenhuis van Pimu

Dit maal voeren we U in gedachten mee naar ons Ziekenhuis. We blijven dus niet voor de stoep stilstaan.

Wie helpen daar zo al? Hoe werkt men daar? Wie zorgen voor de honderden polyklinische patienten, die dagelijks komen voor injecties, verbanden en het verzorgen van de wonden?

Wie onderzoekt het bloed in het Laboratorium? Wie maken de zalven en dranken klaar in de Apotheek?

UW HAND AAN DE PLOEG!

Een zuidelijke kreet!

Het moet zo langzamerhand wel tot ons doordringen dat er in het zuiden nood is. Grote geestelijke nood. Er wordt nog weinig evangelisatie-arbeid verricht zodat de nood voorlopig niet gelenigd wordt. Hoor naar een noodkreet die uit het zuiden tot ons kwam.

De Baptisten in Eindhoven wonen bijna uitsluitend in het noorden der stad. In dat gedeelte wordt de meeste evangelisatie-arbeid verricht. Helaas hebben wij geen tijd en geen krachten om de rest van de stad te bearbeiten. Er is dus nog een geweldig stuk braak land. Bovendien zouden we graag iets doen voor de omliggende dorpen. Slechts in weinig Brabantse dorpen staat een kleine N. H. kerk met een gering aantal leden. Gereformeerde kerken vindt men alleen in de steden. Er zou direct werk zijn voor twee colporteur-huisbezoekers, die van huis tot huis gaan met woord en geschrift. De bevolking is gemoeidelijk, gastvrij en wil wel luisteren naar het Evangelie. Derhalve blijven wij roepen: Kom over en help ons!

Hierop is slechts één antwoord mogelijk: Uw bijdrage op giro 9260 Unie van Baptisten Gemeenten voor evangelisatie in het zuiden. Dan zal het straks mogelijk zijn te beginnen in de kracht van Hem die onze verlossing is en de Verlosser wil zijn van allen die nog in duisternis en banden gevangen zijn.

Jubileum
evangelisatie commissie.

Ja, U raadt het al: onze christen verplegers.

Er zijn welgeteld tien, die al jaren trouwe diensten bewijzen. Sommigen zelfs al langer dan vijftien jaren. Dat zijn dus echte steunpilaren.

Vijf andere hulpverplegers werken op de buitenposten. Bovendien bezit ons Ziekenhuis nog negen leerlingen, waarvan zeven in December hun hulpverplegers examen in het Frans hebben af te leggen.

Sommigen van hen hebben helaas niet meer dan twee schooljaren gehad en zij zullen alle zeilen moeten bijspannen om de eindstreep te kunnen halen.

De theoretische kennis van de meesten is maar matig, doch allen hebben een zeer goede praktische vorming gehad, zodat de praktijk hun sterkste zijde is.

Tot voor kort kon men dit examen in een Inheemse taal afleggen, maar onlangs heeft de Congolese regering het examen verzwaard en het Frans verplichtend gesteld.

Het drukste gedeelte van de dag begint om negen uur na de morgendiensten.

Dan worden namelijk de kaarten afgestempeld en gaan de patienten naar de verschillende afdelingen.

De nieuwelingen worden door een ervaren verpleger „onderzocht” en wanneer het gaat om kleinigheden door hem ook behandeld.

Zij, die een bijzondere behandeling ondergaan moeten, passeren een zending en vervolgens de dokter.

Op de zaal wordt er eveneens hard gewerkt. Wonden worden opnieuw verbonden en patienten klaar gemaakt voor een operatie.

Rijst wordt er uitgedeeld, de vloeren schoon gemaakt. Kortom onze verplegers doen het werk wat in ons land verpleegsters zouden doen.

Echte bedpatienten hebben we hier heel weinig. Chronische al evenmin.

De meesten vinden twee of drie weken al veel te lang en verlaten het Ziekenhuis vaak voor ze geheel genezen zijn. Reden: de honger.

U weet toch wel, dat de verzorging met voedsel door de familie dient te geschieden? Deze aangelegenheid wordt door vele families slecht nagekomen. En dan moet het Ziekenhuis voor de voeding zorg dragen. En wat het Ziekenhuis geeft, beter gezegd kan geven, is niet genoeg.

De behandeling der patienten kost naar verhouding heel weinig. Doch daar de meeste Afrikaners geen betaald werk hebben — zij houden er niet van elke dag hetzelfde te doen — zijn er talloze moeilijkheden met het betalen voor de genoten geneeskundige behandeling.

Zien we, dat de patienten daadwerkelijk arm zijn, dan wordt de prijs zelf aanzienlijk verlaagd.

Onze verplegers doen ook om de beurt avond- en nachtdiensten. In de regel hebben ze weinig te doen, maar moeten natuurlijk op hun post zijn.

Normale bevallingen worden door één van onze drie Verloskundige helpsters gedaan. Ze bewijzen goede belangrijke diensten. Ook al kan één van hen zelfs niet lezen en schrijven.

De meeste belangstelling genieten echter de dokter en de beide mamma's (de Europese verpleegsters), wanneer zij hun ronde doen door de zaal. Dan is alles buiten het Ziekenhuis één en al aandacht.

Naderhand wordt de bezochte patient van alle kanten gevraagd: Wat zeiden ze tegen je? Wat deden ze en wanneer mag je naar huis gaan?

Het is inderdaad verheugend om dagelijks te mogen en te kunnen opmerken hoe onze verplegers zo geheel en al in Europese geest werken en begrip tonen voor hygiëne en bacteriën. Zelf zijn ze zelden ernstig ziek. Ze zien er altijd schoon uit en ze zijn een levend voorbeeld voor de dagelijks komende heidense patienten, die vertrouwen in ons stellen en ook beterschap verwachten. Onze verplegers leven volgens het grote gebod: Gij zult de Here uw God liefhebben en uw naaste gelijk uzelf.

Met vriendelijke groeten van Uw zuster in de medische zending.

FENNY VORSTVELD.

Zr Gerda Brongers
schrijft ons het volgende:

„We zitten hier volop in het warme seizoen. Uit brieven heb ik gelezen, dat U een prachtige zomer in Holland gehad hebt. Wat zegt U hier van de constante temperatuur tussen vijf en dertig en veertig graden Celsius?

Het gaat goed met het gemeentelijk leven in Lukolela. Begin October werden er zeven gedoopt en zeven anderen weer in Gemeente opgenomen.

Die wederopname. Ja, dat is het probleem, waarmee we op het zendingsveld zo heel veel te maken hebben.

Iedere maand hebben we censuurgelieven. Na merkbare verbetering van de levenswandel wordt de censuur weer opgeheven.

De ellende wordt veelal veroorzaakt door drank en vrouwen. We moeten veel liefde en geduld in deze betrachten, want eeuwenoude gewoonten kunnen zo moeilijk nog losgelaten worden.

Een Congolees is een gemeenschapsmens. Hij laat zich door de gemeenschap ten goede of ten kwade leiden.

In een der komende weken hopen we de Congolese Baptisten predikant Koli te kunnen begroeten. De gemeente heeft mede deel genomen aan en zorg gedragen voor de reiskosten van hem naar Londen. Zoals U wellicht weet, heeft deze predikant het grote Wereld congres daar bijgewoond. En nu willen we hier graag uit zijn mond horen welke ervaringen hij rijker is geworden.

Op 16 October is de tiende cursus voor Congolese Evangelisten begonnen. Van verschillende posten komen zij samen voor onderlinge besprekingen en onderlicht en zo blijft de geest levendig. Als

gast hebben we in ons midden een Congolees predikant van de Amerikaanse Presbyteriaanse Kerk. Hij spreekt vloeiend Frans en Engels. Hij heeft reeds een goede bijdrage geleverd door met begeleiding van een gitaar te zingen. De Congolees houdt van muziek en zang.

In onze kerk te Lukolela hebben we helaas nog geen orgel.

De scholen zijn een maand geleden weer begonnen. Misschien zegt dit berichtje U niets. Maar houdt dan voor ogen, dat we hier geen blanke onderwijzer of onderwijzeres rijk zijn. Ds West en zijn vrouw hebben naast het gemeentelijk werk ook nog de zorg voor een school met circa drie honderd en vijf en twintig kinderen. Bovendien zijn er nog scholen, beter gezegd schooltjes in de omgeving van het eerste leerjaar. Die nemen ze ook voor hun rekening. De Congolese regering staat er op, dat er stipt de hand gehouden wordt aan het leerrooster. Zij zorgt voor het benodigde materiaal en deze zijn aanwezig. Wanneer de hand gelicht zou worden met het onderwijs, wordt de toegestane subsidie voor een deel aanstonds ingehouden.

Daarbij de dagelijkse probleempjes van kinderen, die hun potlood of lineaal vergeten mee te nemen. U zegt: Laten de kinderen deze onmisbare voorwerpen inleveren na schooltijd. Ja, dat weten we hier ook wel. Maar vergeet U vooral niet, dat we hier met Inheems schoolpersoneel te doen hebben. Ze maken zich er niet druk over wanneer iets weg is. Aan het leerrooster houden zij zich niet. Al deze dingen moeten voortdurend gecontroleerd worden. Voorts moet de hand er aan gehouden worden, dat elke dag de talloze schriften door de onderwijzers gecorrigeerd worden.

Met mijn eigenlijke werk gaat het goed. Vooral mijn consultatie's voor aanstaande moeders en babies worden druk bezocht.

Dikwijls krijg ik via brieven de vraag te horen: Wat kunt U het beste voor het werk gebruiken?

Wel, ik kan altijd wollen babykleertjes gebruiken (het liefst in felle kleuren). Verder kleuterkleertjes, schoolmateriaal en verbandartikelen.

Mag ik hen, die graag een antwoord van mij verwachten voor een bepaalde datum, er opmerkzaam op maken, dat Uw brief soms veertien dagen in Leopoldville blijft liggen voor dat er een boot vertrekt. Menigmaal kan ik zelf niet eerder schrijven om precies dezelfde reden.

Het verheugt mij vooral, te kunnen bespeuren, dat vele Gemeenten heerlijk actief met ons meeleven. Dat is zulk een bemoedigende gedachte voor ons.

Blijf ons in Uw gebeden gedenken, opdat ook hier Gods werk voortgang vinden moge.

Met hartelijke groeten uit Lukolela,
Uw GERDA BRONGERS.”

Onze zusters op het zendingsveld hou-

den zich stipt aan de afspraak om eens per maand de U.Z.C. te berichten over hun wederwaardigheden. Daarbij sluiten ze trouw een artikel in voor De Christen.

Uit andere rapporten weet de U.Z.C., dat het werk der zusters zeer gewaardeerd wordt. Zij leveren goede bijdragen en verrichten zelfstandig werk.

We leggen de nadruk op het woord: zelfstandig. Zowel z'r Vorsteveld als z'r Brongers werken geheel alleen en hebben geen blanke collega verpleegster naast zich staan.

Met de inheemse talenkennis zijn beide reeds zo ver gevorderd, dat zij eerst-daags hun eerste taalexamen hebben af te leggen.

Z'r Vorsteveld is reeds ander half jaar weg en z'r Brongers een jaar. Ze kunnen beide reeds beginnen af te tellen voor het eerste verlof, dat volgens de gebruikelijke regel bij de eerste uitzending al na drie jaar verblijf in de Belgische Congo ingaat. Bij de tweede uitzending gaat het verlof in na zeven jaar.

Eens per jaar krijgen de zusters „binnenlands verlof” om eens even te kunnen uitblazen in een ander, koeler klimaat.

God zegene onze zusters en hen, die zich thans in alle stilte nog voorbereiden op hun eerste uitzending.

Voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

Dáár moesten WIJ voor zorgen!

Was dat even een kleurenfeestijn!

Bonnen van allerlei kleur en afkomst overstroonden mijn bureau. Reisbonnen die naar eerste taxatie recht geven op het afleggen van zo'n 250 K.M. per spoor.

En dan meteen al enkele bedragen in geld!

En dat twee dagen nadat de Christen door de brievenbussen Uw huizen binnenviel! Zodat de heren van de Postcheque- en Girodienst nog niet eens tijd hadden om mee te delen, hoevelen hun bijdragen op mijn postrekening stortten.

Ja, de reis van vader en moeder Huizing zal vast wel door kunnen gaan, menselijkerwijs gesproken. Als dat nog eventjes zó doorgaat....

Verder hoorden we, dat onze brs studenten, die in Rüschlicon hun opleiding ontvangen, reeds enige malen een bezoek brachten aan Antje Huizing, daar in Davos. Al liftende zijn ze er gekomen, hoewel Davos lang niet vlak bij huis (Rüschlicon) ligt!

Afrekening?

Hier volgt zoiets, over de eerste twee dagen. Het aantal en de soort bonnen kan ik onmogelijk vermelden. Ik ontdek nu dat er bijna evenveel soorten bonnen als er soorten postzegels zijn.

Fam. d. L.—Sch. te H. f 1.— plus bonnen; fam. B. te G. f 3.—; Mp. te ? f 1.— plus bonnen; Dames B. te G. bonnen; A. K. te S. bonnen; F. v. N. te S. bonnen; H. V. te H. bonnen; E. O. te H. R. bonnen; B. K. te E. bonnen; B. de R. te A. bonnen; Fam. K. S. te A. bonnen.

Beslist een prachtig begin.

Wilt U nog even kijken of U wat van die REISBONNEN hebt liggen? Stuur ze mij maar. En dan is er ook nog postrekening no. 512070 t.n.v. Ds H. v. d. Werf, Nijkampweg 189, Emmen, waarop U Uw bijdrage kunt storten.

Bedankt.

E.R.

Uit allerlei Gemeentebodes

In „De Lens” van Enschede schrijft Ds Fabrie een nabetrachting over de daar gehouden Maranatha-samenkomsten en wijst er zijn Gemeenteleden op, dat deze conferentie temidden van de GEMEENTE is gehouden, omdat deze boodschap ook aan de Gemeente is gericht. De Gemeente heeft behoefte aan deze boodschap, ook al hoort men het hele jaar door in de een of andere vorm dat we wakende, strijdende en zo nodig lijdende moeten worden bevonden in de Dag van 's Heren verschijning. Wel hoopt Enschede's Voorganger, dat deze Boodschap de mensen „ook wat „doet” en ze niet zijn als sommigen, die hij vroeger wel eens ontmoette en die van de jaarlijkse Maranatha-conferentie een uitgaansdagje maakten, zonder dat er met hen iets gebeurde. Zoals anderen, die jaarlijks naar de Mattheus-Passion gaan luisteren.

Lofzangen en Gebeden

Sinds onze laatste publicatie in De Christen van 23 Sept. kunnen we tot ons groot genoegen weer enkele Gemeenten noemen, die tot invoering van onze eigen bundel zijn overgegaan, t.w. Daarlerveen-Vroomshoop, Leiden, Musselkanaal en Winschoten.

Zeer verblijdend vinden we het dat de twee jonge Gemeenten Daarlerveen-Vroomshoop en Leiden tot hen behoren. En eerlijk gezegd vinden we het wel een beetje beschamend, voor enkele oudere gevestigde Gemeenten, die het besluit tot invoering niet hebben genomen.

De Jeugdafdelingen van de Gemeenten Groningen, Leeuwarden en Noordbergum gebruiken de nieuwe bundel reeds op hun jeugdavonden en we vertrouwen, dat door hun voorbeeld en enthousiasme ook hun Gemeenten mee zullen gaan zingen.

Wat zou het een manifestatie zijn van onze eenheid, wanneer straks op de Statistiek van 1 Jan. 1956 achter al onze Gemeenten genoteerd kon worden, dat zij Lofzangen en Gebeden gebruiken! En ligt dit niet binnen ons bereik? Dat moet toch mogelijk zijn, wanneer enkele vooroordelen en bezwaren overwonnen werden. Brs en zrs, brengt deze kwestie ter sprake op uw e.k. Gemeente verg.

Financiële moeilijkheden behoeven het o.i. niet te zijn, daar we betr. de betaling gaarne een regeling met U willen treffen.

Met belangstelling zien we Uw nadere berichten tegemoet en verblijven,

gaarne de Uwen,
De Zangbundel Comm.

Corr. adres: J. Germeraad,
Breitnerstr. 77 B, Rotterdam.

Derde en laatste oproep

Had U in 1955 voor Uw Gemeente of voor enig onderdeel van de gemeentelijke arbeid E.C.U.-steun? En wilt U voor 1956 opnieuw voor hulp in aanmerking komen?

Hebt U voor 1956 plannen voor evangelisatie of pionierswerk, die U alleen kunt uitvoeren, als U subsidie ontvangt?

Stuur dan nog omgaand voor 15 Dec. Uw aanvragen in bij de secretaris der E.C.U.: Jan Luijkenstraat 5, Utrecht.

BROERTJES.

Mededelingen

BAPTISTEN GEMEENTE TE GRONINGEN

2 % obligatielening Baptisten
Gemeente te Groningen

Van bovengenoemde obligatielening zijn de volgende nummers uitgeloot en betaalbaar per 2 Januari 1956 bij de Groningsche Bank voor Handel en Nijverheid, Haddingestr. 10 te Groningen.

No. 3, 7, 18, 21, 27, 31, 36, 41, 42, 45, 47, 51, 56, 59 en 62.

Namens de Baptisten
Gemeente,
L. VAN DAM.

ADRESWIJZIGINGEN

Met ingang van 12 Dec. a.s. is het adres van Ds J. Bosma:

Gerard Voethstraat 21, Arnhem.
Tel. K 8300 - 21537.

Het adres van D. Olijslager, voorheen Alteveer, post Nw. Pekela, is thans:
Sportterreinstr. 6, Stadskanaal, tel. 347.

Wie verstrekt de adm., Dalweg 77, Arnhem het tegenwoordig adres van M. v. d. Ven, voorheen Burg. v. Heemstrakwartier 83, De Bilt?

Bij voorbaat dank!

Rectificatie

Het aantal logiesadressen, genoemd in het gemeentebericht van Harlingen in de vorige „Christen”, bedroeg niet 10 maar 80.

Verantwoording

De maand November bracht de volgende bijdragen en giften in het Unie-bureau:

- 1 voor de E.C.U.: Den Haag f 61.24; Drachf 30.—; Ter Apel f 24.—; Pernis f 5.19; N.B.J.B., gewest Friesland f 20.60; J. G. te G. f 10.—; GRE f 10.—.
- 2 voor de Opleiding: N. Weerdinge f 100.—; Ter Apel f 16.—; Hengelo f 92.17; Heeg f 6.60; Pernis f 24.15; Leiden f 25.—; Noordbergum f 147.35; N. Pekela f 75.26; T. v. d. W., C. f 11.51; GRE f 20.—; N. N. te H. f 10.—; M. de J. te L. f 2.50; zr W. C. A. C. te V. f 10.—.
- 3 voor 10-cents fonds (kerkbouw): Hengelo f 171.75; J. de B. te A. f 2.50; Delfzijl f 50.—; Emmen f 72.20; J. A. M. te H. f 5.20; Zr A. d. J. te S. (3 zrs) f 11.—; zr J. M. G. te W. f 5.20; Ter Apelf 40.—; GRE f 10.—; zr A. W. te S. f 10.40; H. J. G. te G. f 10.—; E. J. T. te Y. f 5.20; B. v. d. H. te D. H. f 5.20.
- 4 Evang. fonds voor het Zuiden („Uw hand aan de ploeg”, dankofferweek): Exloermond f 65.25; Daarlerveen f 65.46; Sneek f 80.45; Steenwijk f 18.50; Eindhoven f 40.40; Den Haag f 147.80; Staveren f 70.30; N. Weerdinge f 48.—; Ter Apel f 23.—; Siddeburen f 52.50; Deventer f 64.95; Haarlem f 63.60; Groningen—Z f 319.85; Haulerwijk f 35.37; Hengelo f 260.90; H. de V. te A. f 7.50; J. C. G. te W. f 1.—; Heeg f 30.—; Haarlem f 10.—; GRE f 10.—.
- 5 Suppletiefonds: Apeldoorn f 32.50.

Hartelijk dank aan allen die gaven!

De laatste maand van dit jaar is ondertussen reeds meer dan een week oud. En het einde van dit jaar is nu vlak bij. Maar nog kan — gelukkig — de mogelijkheid waargenomen worden om een vrijwillige bijdrage of een gift voor dit jaar over te maken. Wanneer een gemeente of een persoon voor dit jaar nog een bijdrage bestemd heeft ten bate van één der verschillende gemeenschappelijke taken, laat die het dan tijdig in het Unie-bureau doen zijn, d.w.z. vóór 31 December. Dan worden de boeken afgesloten en bijdragen daarna ontvangen, komen ten goede van het volgende jaar. Geen van de begrotingsbedragen is totnu toe bereikt. Daarom verwachten we met spanning en verwachting nog verschillende bijdragen. De Heer zegene uw hart en uw gave!

De Unie-administrateur,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie, Arnhem.
Giro 1504 ten name van de Bouw-Stichting, Arnhem.

Leestafel

Van de uitgeverij N.V. W. D. Meinema te Delft ontvingen we nog de volgende nieuwe kerstboeken:

- 1 Liesbeth Lems, De glazen stuiter f 0.25
- 2 Rie Smaal—Meeldijk Maks en de toverschaar f 0.35

3 Jeanette van Beilen, Kleine Simon f 1.—
4 G. H. van Maren, 't Geheim van z'n vijand f 1.15

5 A. v. Hartingsveldt, Prijs van Kareltje Brink f 1.20

6 Nelly M. Oostlander, De grote vlucht f 1.25.

1 en 2 zijn bijzonder aardig geschreven voor de kleintjes.

3, 4, 5 en 6 zijn voor de wat oudere kinderen. Daar gebrek aan plaatsruimte jammer genoeg geen afzonderlijke bespreking toelaat, moeten we ditmaal volstaan met te constateren dat we hier met een opvallend goede serie kerstboekjes te maken hebben, vol gezonde spanning en tevens met goede strekking.

No. 6 verdient nog afzonderlijke vermelding, daar dit boek het lot van vluchtelingen beschrijft, die aan de dwang van het communistisch regiem trachten te ontkomen. Het is goed dat de kinderen iets van deze nood weten en dat ze met dit alles op zulk een boeiende, verantwoorde wijze in aanraking worden gebracht.

Een catalogus van alle kerstuitgaven is gratis verkrijgbaar bij de uitgever.

Wf.

Advertentiën

Zo de Heer wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders, Behuwd- en Grootouders

J. B. Buntjer

W. C. Buntjer—Kosmeyer

Zondag 11 Dec. 1955 hun 40-jarige echtvereniging te herdenken.

Dat zij nog lang voor ons gespaard mogen blijven is de wens van hun dankbare

kinderen, behuwd- en kleinkinderen.

Musselkanaal, Sluiskade 17.

Ons wenkt een nieuw jaar!

Wie zal door u in de laatste maand van dit jaar opgegeven worden als nieuwe abonnee? U weet, dat deze welkom is!

Als verrassing zenden wij aan de nieuwe abonnee's gedurende deze laatste maand ons weekblad gratis.

Dus werft nieuwe abonnee's en meldt ze spoedig bij de administratie, Dalweg 77, Arnhem.

Aan onze abonnee's

U wordt vriendelijk uitgenodigd om met gebruikmaking van het in dit nummer ingesloten stortingsformulier het abonnementsgeld over 1956 te voldoen (f 6.— voor het hele jaar, f 3.— het eerste halfjaar of f 1.50 het eerste kwartaal). Stort a.u.b. NU en liefst over het gehele jaar ineens, want dan bespaart u zich 30 cent incassokosten en aan de administratie veel werkzaamheden.

Dank voor uw medewerking!

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds H. van der Werf, Nijkampenweg 189, Emmen - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Het wegwijzende Woord

Is Jezus u welkom?

*Want een kind is ons geboren,
een zoon is ons gegeven.*

Jes. 9 : 1—6.

Die ruige figuur van Johannes de Doper boeide ons in deze Adventsweken. Zijn woorden waren als felle bijlslagen, die meedogenloos inhakten op al onze heilige huisjes. Stuk voor stuk moesten ze het begeven onder zijn mokerslagen. Al onze zekerheden en vastigheden, opgesloten in de uitdrukking „Abrahams kinderen”, zijn weg. Geen verbond, geen kerk, zelfs geen vroomheid, niets was veilig voor hem. Daardoor verbrak hij voor ons, zoals destijds voor zijn volk, de ban van onze omgeving: straat, werkplaats en kerk, maar hij bracht ons in de klem van God. Nu klinkt het kleintjes van onder uit de puinhopen: „hoe zal ik U ontvangen?”

Er is niets meer om aan te bieden. En groter wordt de ontredde: wie is God toch? Van al mijn ideeën, dogma's is niets meer over. Dan proef je de onzekerheid wel heel sterk in de vraag: „hoe wilt U zijn ontmoet?”

ogen uit, maar dat verandert niets. Het is zo, het is waar. God, de eeuwige God Die 't heelal schiep en 't Al formeerde, ligt daar als een klein kind gewoon in stro. God, de almachtige God Die koningen gebiedt en machtigen doet vallen,

*Nu zijt welkome
Jesu, lieve Heer.
Gij komt van alto hoge
Van alto veer....*

ligt daar als een hulpeloos kindje. God, de Heilige wonend in 't ontoegankelijk licht, ligt hier zo maar midden onder ons als een klein kind! — Hier ga je als mens stotteren: dat bestaat...., dat kan...., dat is.... Zoek gerust nog even, maar hier hebben wij geen woord voor!

Er is nog meer: zich helemaal niet storend aan onze preutse zedelijkheidsnormen, waarbij de schijn reeds schuldig doet zijn, wordt God voor onecht kind versleten. En alsof dat nog niet voldoende is, wordt een stal tot kraamkamer gekozen. Geen paleis, geen wijding of sfeer. God in een Kind!

eens meer aan kerstboom en kaarsjes. Het dringt steeds meer tot ons door: een stal, als een doodgewoon kind en dat zou God zijn? — Is Jezus u welkom? In de herberg was geen plaats voor Hem. Niemand maakte plaats voor Hem. Hem bleef slechts de plaats door elk versmaad: de stal en later het kruis. Een koning deed een worgende greep naar 't kindeke en schonk het later een spotkleed en imitatie-kroon. Als een carnavalsfiguur. De kerk uit die tijd nam geen moeite, niet de minste notitie. Kon zij daarom later zo moeilijk aan Hem wennen, om tenslotte met de uitroep „weg met Hem” zich van Hem te ontdoen? Na al deze dingen weer die vraag: is Jezus u welkom? Er worden immers meer kindertjes geboren, die niet verlangd worden, niet welkom zijn!

In een Kind. Dat is geen hout en geen steen, dat is koud en dood. Het is levend en warm. Alles is echt en werkelijk. En o zo dichtbij. Geen idee of dogma. Maar mijn leven delend, mijn lijden dragend, mijn zonde boetend, mijn dood stervend. Ik vat het niet: God als een kind in onze wereld. Alles trotserend. Dit is persé ons willen hebben! Wij zijn mensen van Gods welbehagen.

Is Jezus ons welkom?

G. Br.

God in een Kind! Wrijf gerust uw

Is Jezus u welkom? We denken niet

Verdraag- Soms wordt erop gewezen **zaamheid** dat we op het terrein van het openbare leven elkander moeten verdragen. We herinneren ons dat een bekende baptistische professor uit de Ver. Staten, Dr N. T. Robertson, op een vergadering van de Engelse Unie zeide, dat hij als burger in zijn godsdienstige overtuiging niet verdragen wou worden. Hij wilde zijn recht erkend zien op een eigen godsdienstige overtuiging. Getolereerd worden is een *gunst*. We wensen als staatsburgers van onze medestaatsburgers geen gunst maar begeren als gelijkwaardigen erkend en behandeld te worden. We wensen niet dat b.v. één Kerk door de Overheid erkend zal worden en de anderen getolereerd. De Staat mag geen onderscheid maken. In ons land gebeurt dat ook niet. De Regering neemt kennis van de Stichting van een „kerk genootschap” en zet dat op de lijst van bij haar bekende kerkgenootschappen. Maar ze heeft geen voorkeur.

Christel. Ver- Hier heerst, dunkt **draagzaamheid** ons begripsverwarring. Wanneer door sommige christenen dit woord gehanteerd wordt, hebben we de indruk, dat ze verdraagzaamheid **verwarren** met onverschilligheid. Er spreekt soms een houding uit van: het is allemaal even goed. Zo waren er oudtijds tegenstanders van de zending, die zeiden dat de christenen de andere volken niet lastig moesten vallen met hun opvattingen a.g. de godsdienst, maar de heidenen de kans moesten laten om op hun eigen wijze zalig te worden. Hun godsdienst was voor hen net zo goed, als de christelijke voor ons bekeerden die anti-zendingsmensen. Bekend is het beeld van de éne berg, die van verschillende kanten bestegen wordt, maar op welke top toch allen bij elkaar komen: christenen moslim, boeddhisten enz.

Niemand, die in het N. Testament enigszins thuis is, zal willen beweren, dat dat de opvatting is, die door Jezus en Zijn boden gehuldigd werd. Johannes was een apostel die veel afwist van de liefde van God, maar fel de dwaalleer tegenstond. Wij bezitten in Christus de Waarheid en deze is exclusief. Men kan haar geloven of verwerpen, maar niemand denke dat het tenslotte op hetzelfde neerkomt of men haar geloofd of verworpen heeft. Zo hebben Christus apostelen haar althans niet verkondigd. Ze hebben de waarheid niet verzwegen, niet gehalveerd, maar haar in grote liefde verkondigd onder wonden en striemen en builen, die ze daarbij opliepen. Niet als inquisiteurs maar als martelaren hebben ze de Waarheid gediend.

L.

Van bevoegde zijde wordt ons gemeld, dat we ons ei op een verkeerd tijdstip gelegd hebben. Dat wil zeggen: ik had er nog helemaal niet een gedeponereerd maar alleen de bij mij gedeponeerde tot nestei gepromoveerd.

De vriendelijke critiek was bovendien nog zeer terecht ook. Ik had u allen wel geanimeerd om mee te doen in het grote Unie-nest om zodoende tot een eigen school te kunnen komen, waarin onze toekomstige predikanten hun opleiding zouden kunnen ontvangen, maar ik had toch vergeten, op te merken, dat het in dezen niet alleen om een schoolgebouw ging.

Natuurlijk niet. Het gaat om een centrale plaats, waar we allerlei bijeenkomsten zouden moeten houden; meer nog: gedacht is om zo mogelijk Renderloo een uitbreiding te geven. We zouden dan de bekende bossen en heuvels van Epe moeten verlaten en naar nieuwe weidegebieden omzien. Waarbij ik niet aan letterlijke weiden denk, maar aan velden, waarin onze jongeren naar hartelust kunnen dolen en rondspringen. Renderloo van heden is namelijk klein genoeg gebleken. En wie verder ziet dan zijn neus lang is, mag veronderstellen, dat het reizen en trekken eer toe- dan afneemt. En omdat vandaag de dag iedereen op reis gaat en niet alleen de „grote lui”, is het duidelijk, dat we een ruimere plaats zullen moeten hebben om de gewone man op te vangen, en vooral de gewone jeugd. Het is beter dat onze en andere jongemensen hun dagen in onze sfeer doorbrengen dan in een of ander neutraal verblijf. Zeker, zult u zeggen, wat hebben we al een zegen door ons eigen centrum in Epe ontvangen; dat moeten we niet weer loslaten. Nu, dat is ook de bedoeling niet. We zouden het graag zien uitgebreid en dan zo mogelijk op een wat centralere plaats in het land.

Het wordt dus eigenlijk een combinatie. In de hoogzomer een oord van vreugde en bezinning, in de andere jaargetijden een plaats voor studie en ontwikkeling. O, en dan duiken er allerlei mogelijkheden aan de horizon op. Wat zouden onze jeugdleiders en-leidsters dankbaar zijn voor een cursus van zeg veertien dagen, waarin hun werk grondig werd doorgesproken; bijbelstudie werd gegeven. Wie weet willen ook onze zakenlui wel eens een week samen komen, niet om zaken te doen, maar om tot zichzelf en de Heer te komen. En waarom zouden ouderlingen niet eens een conferentie van een paar dagen hebben?

Maar ik zal er niet meer over schrijven, er moet ook wat te denken overblijven.

Zullen we het nu eens over heel wat anders hebben? Wat denkt u van het

volgende: onze feesten. Daarmee bedoel ik niet de christelijke feestdagen, maar de verjaarpartijen, bruiloften en dergelijke. Er zijn mensen, die die dagen heel sober vieren in de huiselijke kring en 't kon wel eens zijn, dat die de mooiste feesten hebben. Natuurlijk kun je een paar heel goeie vrienden vragen, maar de kring moet overzichtelijk blijven. En vooral, ze moeten in grote lijnen van gelijke gedachten zijn. In grote lijnen. Verder mogen ze gerust van mening verschillen. Wat mij opvalt bij sommige uitbundig bezochte feesten is, dat er van een gesprek geen sprake is. Wanneer men daarenboven ook nog lieden van allerlei opvattingen doorelkaar geklusterd krijgt, vindt men geen gemeenschappelijke terreinen voor een geestrijk onderhoud en valt het feest in 't water. Want het feest is toch zeker niet alleen een aaneenschakeling van dranken en spijsen. Het eten kan een feest zijn, maar een feest is nog geen eten. Weliswaar moeten we toegeven, dat voor menigeen daarin het feestelijke van een feest bestaat, maar lieden met een beetje verstand gaat het vooral om het contact met de andere. Wat nu zien wij op die gevierde dagen? Een kleine of grote menige schransende personen. Misschien rammelt er ook nog iemand op een piano of trekt hij aan een harmonica. En 't wordt volmaakt als een of ander deuntje van onbekende herkomst voortgebracht moet worden. Zo wordt dan de dag en avond moeizaam doorgeworsteld.

Of wij willen, dat er uit Lofzangen en Gebeden gezongen zal worden? Dat alleen referaten of zelfs opwekkingspraken zullen worden gehouden? Dat men heel ernstig en plechtig bijelkaar moet zitten?

Merkwaardig, dat we altijd in uitersten vervallen. In een op zulk een tijd niet passende ernst of in een smakeloze pret die met humor of geestigheid niets te maken heeft. Zit er dan niets tussen een psalm en van je hela hola?

Zeg maar hoe 't wel moet. Ja, dat is nooit zo eenvoudig. Want smaken verschillen. Een paar geestige toespraakjes, waarbij de jubilerende in 't zonnetje gezet wordt, kan, mits het op de juiste wijze gegeven wordt, veel plezier bereiden. En waarom niet een goed stukje muziek, ik bedoel: een stukje goede muziek, dat daarom nog niet van Bach hoeft te zijn. Wie van ons houdt niet van deze lage landen met z'n wijde weiden en luchten? Zing er gerust eens van. Wie geniet niet van een goede declamatie? En dan zijn er ook nog wel gezelschapsspelletjes waaraan zelfs ouderen met plezier kunnen meedoen en dat zonder dat je door de vloer gaat. Maar zeker, er moet dan voorbereiding zijn. Met een feestjurk of costuum zijn ze weken bezig, waarom niet wat tijd gegeven om dat feest dan eens op een prachtig niveau te brengen, zodat je niet met een vervelende smaak in de mond naar huis gaat. Dat brengt me,

dat woordje smaak, op: wat zullen we eten en wat zullen we drinken? Ook zo'n probleem. Want laatst waren we bij de Jansens en daar gaven ze wijn. Bij Pietersen hadden ze sherry en nog meer van dat soort dranken. Als ik ooit een feest zou moeten geven, dan zou ik alle dranken, die Nederland produceert, willen schenken, behalve die waar alcohol in zit. Natuurlijk is dat ouderwets, maar daarom toch niet verkeerd. Wat inte-

resseert het mij wat Jansen of Pietersen doen hier ben ik baas en gastheer.

Ik zou nog meer kunnen vertellen, maar ik denk er opeens aan, dat ik in De Christen schrijf en dat houdt mij opeens tegen. Het is trouwens ook al laat op de Zaterdagavond en ik wil ook wel eens rust.

HUIZINGA.

Typen van zondaren

Onder de mensen, onder wie te werken hebben, ontmoeten we verschillende typen. Ze reageren op het Evangelie met een houding, waarin hun aanleg aan de dag treedt.

Er zijn zondaren zonder inzicht

Ze kunnen niet geloven dat ze er ernstig aan toe zijn. Ze voelen zich niet slecht. Ze hebben nergens last van; althans niet van zichzelf. Zij doene geen kwaad; doen niemand onrecht, niemand tekort. Ieder krijgt van hen het zijne en spreekt men over het sterven, dan „durven zij er wel op aan.” Wie zou er meer van hen durven verlangen, dan zij gepresterd hebben? En God zal zeker niet zo onrechtvaardig zijn, dat Hij een leven van hen eist dat boven hun macht ligt. Deze mentaliteit vindt men onder de patienten in de sanatoria en zij zijn niet de gemakkelijkste om te helpen. Ze voelen zich meer gehinderd dan bewelddadig door de behandeling en de voorschriften, die ze moeten opvolgen. De langzame voortschrijding van hun ziekte ontgaat hen en zo hebben deze zondaren er geen erg in dat de zonde geen latente kracht is, maar een voortwoekerend proces. Hun wil om goed te zijn, om de mensen te zijn die zij behoorden te zijn, uit zich daarin dat ze ontkennen dat ze zondaar zijn, én daarin dat ze zich zoeken te gedragen als waren ze géén zondaren. Ze hebben een opmerkelijk plichtsbef en willen niet naar de Geneesheer van ons leven. Hier hebt en hoort ge ze:

En Jezus zeide: Ik ben tot een oordeel in deze wereld gekomen, opdat degenen die niet zien, zien mogen en die zien, blind worden.

En dit hoorden (enigen) uit de Farizeërs, die bij Hem waren, en zeiden tot Hem: Zijn wij dan ook blind?

Jezus zeide tot hen: Indien gij blind waart, zo zoudt ge geen zonde hebben, maar nu gij zegt: Wij zien, zo blijft dan in uw zonde. Joh 9 : 39—41.

Er zijn lichtzinnige zondaren

Ge hebt wel kennis met hen gemaakt, wanneer ge er in geslaagd waart hen in een gesprek te wikkelen over de diepere dingen van het leven. Zó zeker waren ze niet van zichzelf, dat ze alles zonder meer afwezen. Misschien zaten er wel grove fouten in hun leven, die hen verboden zich uit te geven voor mensen, die aan de norm beantwoordden. Misschien was er wel zoveel Evangelielicht in hun ziel gevallen, dat het geweten daar niet als in een geknevelde was op te sluiten. Brunner zegt dat het geweten bij velen is als een hond, die wegens zijn onaangename gewoonte van te blaffen in de kelder is opgesloten, maar er steeds op uit is om daaruit te ontsnappen en de huiskamer binnen te komen, en daarin ook slaagt, als de waakzaamheid van de bewoner maar even verslapt. Nu: deze mensen zijn niet meer zo doof of ze horen, bij tijd en wijle althans dat blaffen van de „hond des hemels” diep onder in hun bewijstzijn wel. Maar ze sussen de opkomende onrust met de verklaring: het zal wel zo'n vaart niet lopen. Ofschoon ze weten, dat het niet goed met hen staat en de Arts een dodelijke kwaal heeft geconstateerd, hopen ze er toch maar het beste van en zetten hun leven ongewijzigd voort. De prijs tot genezing ligt hun te hoog. Ze houden hun genoegens aan en willen er verder maar niet aan denken.

Hier hebt en hoort ge ze:

En daar was een zeker rijk mens en was gekleed in purper en zeer fijn lijnwaad, levende alle dagen vrolijk en prachtig.

En hij riep en zeide: Vader Abraham, ontferm u mijner en zend Lazarus, dat hij het uiterste zijns vingers in het water dophe en verkoele mijn tong: want ik lijd smarte in in deze vlam. Luk. 16 : 19 en 24.

Er zijn zondaren zonder doorzettingsvermogen

Ze zijn als zieken, die de kuur niet uithouden. Ze missen hun vrijheid. Ze

willen graag eigen wegen gaan; eigen begeerten volgen. De banden knellen. Ze weten dat het anders moet, ze willen ook wel... wat duurt het lang! Waarom moeten ze zo lang onderweg zijn? Waarom zich zoveel onzeggen? De gedachte geborgen te zijn doet hen goed, maar er is een bestendige neiging om zich te verzetten tegen de inperking van hun vrijheid. Het zijn die zielen, die er voortdurend op uit zijn te ontsnappen. Ze vragen om veel toezicht, voortdurende controle. Het zijn de meest bewerkelijke onder de zondaren. De overgave en de zelfhandhaving trekken hen heen en weer. Ze zijn ongedurig en oefenen een verkeerde invloed op hun omgeving. Hier zijn ze getekend:

En een ander zeide: Heer, ik zal u volgen, maar laat mij toe dat ik eerst afscheid neme van degenen, die in mijn huis zijn.

Jezus zeide tot hem: Niemand, die zijn hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk Gods. Luk. 9 : 61 en 62.

Er zijn kwaadwillige zondaren

Ze zondigen „met opgeheven hoofd”. Er is bij hen gehechtheid, ja verknoctheid aan de zonde. Ze bedrijven moedwillig kwaad. Ze verbergen, ontkennen hun zonden en zijn er op uit anderen te infecteren. Ze hebben in de zelfverdediging een zekere overwinning behaald, maar dat betekent dat ze de beschermende slagbomen hebben doorbroken. Hier is zo iemand, die „betere dagen” gekend had. Mark. 6 : 20:

En Herodes met zijn krijgslieden Jezus veracht en bespot hebbende, deed hem een blinkend kleed aan en zond Hem weder tot Pilatus. Luk. 23 : 11.

Er zijn zondaren met een eerlijk en goed hart (Luk. 8 : 15)

Deze zieken worden genezen, zulke zondaren worden gered. Zij aanvaardden de voorschriften en hielden zich daaraan. Bij hen kan de grote Geneesheer Zijn begeerte: zondaren zalig te maken, bevredigen. Bij hen slaagt Hij. Rondom dezulken komt vreugde — een vreugde, die steeds nauwer om hen heen cirkelt en dan intensief gaat doordringen. Een van deze zondaren, een wiens toestand héél ernstig was maar die zeer eerlijk werd, verklaart:

Mijn zonde maakte ik u bekend, en mijn ongerechtigheid bedekte ik niet, ik zeide: Ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen voor de Heer, en Gij vergaaf de ongerechtigheid mijner zonde.

Gij zijt mij een verbergings; Gij behoedt mij voor benauwdheid; Gij omringt mij met vrolijke gezangen van bevrijding. Psalm 23 : 5 en 7. L.

Dezer dagen werd mijn aandacht weer eens op bovengenoemd onderwerp gevestigd. Ik kreeg namelijk het nieuwe Huishoudelijk Reglement van de Baptisten Gemeente te Paramaribo in Suriname onder ogen, waarin ook een artikel is opgenomen dat over deze materie handelt.

Gaarne citeer ik enkele zinsneden uit dit artikel (7):

De arbeid der Diaconessen — ervaren vrouwen, aan wie een deel van de geestelijke verzorging der vrouwelijke leden is toevertrouwd — wordt als volgt uitgestippeld:

a Hulp in de arbeid van de Voor-ganger en de Ouderlingen;

b advies aan de diakenen, ingeval ze van mening zijn, dat sommige gezinnen voor gemeentelijke armen-zorg in aanmerking komen;

c vrijheid van onmiddellijke steun tot een vastgesteld maximum bedrag aan gezinnen waar zulks nodig is en onder zo spoedig mogelijke ver-antwoording aan de diakenen;

d voorlichting bij het onderzoek van vrouwelijke doopcandidate; voorlichting en hulp aan de vrou-welijke doopcandidate voor en na de doopsbediening;

e de diaconessen treden volgens rooster af en zijn herkiesbaar.

Ik zie, dat ik het hele artikel heb overgenomen, en dat is ook wel goed, daar U anders maar een halve indruk ontvangt van datgene wat onze Suri-naamse broeders en zusters onder Ge-meente-Diaconessen verstaan.

Het is verheugend, dat deze Gemeente een open oog heeft voor de gaven die God Zijn Gemeente schenkt, ook in de vrouwelijke lidmaten, en dat ze welbe-wust een goede plaats inruimt voor en-kelen hunner om de Gemeente als Dia-conessen te dienen.

Ook in onze Unie tellen we reeds verschillende Gemeenten, die deze vorm van dienstbetoon kennen en er de zegen van ondervinden.

Het Nieuwe Testament kent ook zijn Diaconessen. Leest U maar Rom. 16:1, 1 Tim. 5:9 en 3:8—11. Het is echter een tamelijk moeilijke opgave uit te ma-ken, welke plaats zij innamen in het midden der Gemeente en hoe hun taak zou kunnen worden omschreven.

Interessant is ook te weten, dat reeds in de eerste eeuwen van de geschiedenis der kerk er een dergelijk ambt bestond.

De taak van de Diaconessen uit die tijd bestond ongeveer daarin, dat zij ziekenbezoek deden, hulp verleenden bij de doop van volwassen vrouwen en zorg droegen voor de orde onder de vrouwen tijdens de dienst.

Ook het Convent van Wesel verlangde, dat vrouwen van beproefd geloof en eer-bare levenswandel en van gevorderde leeftijd tot het ambt van diaken zouden worden toegelaten. Calvijn zag ook het grote belang in van dit alles en wenste dat vrouwen — vooral weduwen — zich zouden wijden aan de belangen van de armen en de zieken.

Wanneer we nu nog even naar het Surinaamse artikel terugkeren, zien we dat daar ongeveer dezelfde taakomschrij-ving is als bij de kerk uit de eerste eeuwen. Immers met het onder a ge-noemde zal wel vooral ziekenbezoek be-doeld zijn, ook al biedt dit onderdeel meer mogelijkheden.

Hulpverlening bij materiele (gezins)nood en hulp aan dopelingen worden ook in dit artikel genoemd. Wat alleen ontbreekt is het handhaven van de orde onder de vrouwen tijdens de dienst! In dat op-zicht zijn onze vrouwen blijkbaar wel vooruitgegaan, dat we het daar nu zonder kunnen stellen.

Het wordt ons wel duidelijk dat de arbeid van de Gemeente-diacones een tweezijdig karakter draagt. Haar taak is zowel een geestelijke als een materiele. Ze heeft zowel met geestelijke als met stoffelijke en lichamelijke nood te maken.

Daarom springt ze niet alleen bij in de arbeid der ouderlingen, maar ook in die der diakenen.

Haar arbeid is daarom zo van belang, omdat ze in bepaalde gevallen de situatie veel beter aan kan voelen en doorzien dan een man en de betrokken personen (vrouwen) gemakkelijker kan benaderen.

Het zou zeker van belang zijn, in dit blad eens weer te kunnen geven wat men in onze Gemeenten, waar deze vorm van dienstbetoon bestaat, van de Gemeente-Diaconessen verwacht. Mis-schien zouden onze (overbezette) Ge-meente-Secretarissen mij dat eens kunnen schrijven? En dan interesseert het mij, maar ook de andere Christen-lezers naar ik veronderstel, hoe dit instituut van Gemeente-diaconessen in de praktijk werkt, en of het aan de (redelijke) verwachtingen voldoet.

Ik ben benieuwd, naar wat ik te horen krijg.

T.z.t. hopen we dan nog wat verder over deze materie te kunnen schrijven.

Wf.

Godsdienstvervolging in Griekenland

In Griekenland wordt bij de grondwet de Grieks Orthodoxe Kerk erkend als staatskerk. Verder garandeert de grond-wet vrijheid van godsdienst. Slechts het maken van proselieten is verboden, wanneer dat geschiedt door omkoperij. Naast de Orthodoxe Kerk bestaat ook een Evangelische Kerk. Deze beide kerken waren bij de Wereldraad aange-sloten. Zij vonden daar een zekere vorm van samenwerking en konden zich vinden in het streven naar één kerk, blijkbaar.

Intussen bleek de eenheid niet hecht. In het maandblad van de Free Church of Scotland (Vrije Kerk van Schotland) van Juli dit jaar, lezen wij dat er in de laatste jaren telkens neigingen tot gods-dienstvervolging van de zijde van de Griekse Orthodoxe Kerk openbaar zijn geworden. Met name is in dit kerkblad, enige tijd geleden, de vinger gelegd bij het vreemde geval, dat een patriarch van bovengenoemde Griekse Kerken actie ontketende tot gevangenneming van een predikant van de Griekse Evangelische Kerk, welke predikant, nota bene, met de patriarch zitting had in hetzelfde uitvoerende comité van de Wereldraad van Kerken.

Dat is wel een heel rare geschiedenis, die een vreemd licht werpt op de zo-genaamde oecumeniteit in de kringen van de Wereldraad.

Sedert deze gebeurtenis heeft de Griekse Evangelische Kerk zich uit de Wereldraad teruggetrokken. Geen won-der, zouden wij geneigd zijn te zeggen.

In „Getrouw” van Juli j.l. geeft Dr. J. C. Maris nog meer voorbeelden van bovengenoemde onverdraagzaamheid. Hij schreef:

In het Macedonische stadje Neor Myloptopos is een uit zeventig gezinnen bestaande Evangelische Kerk. Daar deze mensen geen kerkgebouw bezaten, werd in 1950 een daartoe strekkende aanvraag ingediend bij het Ministerie van Ere-dienst. De wet bepaalt echter, dat voor het bouwen van zulk een niet-Orthodoxe kerk de Grieks-Orthodoxe bisschop zijn toestemming moet verlenen. De bisschop van dit district, tevens lid van het Centraal Comité van de Wereldraad van Kerken, beloofde de gevraagde toe-stemming te zullen geven. In zijn brief aan het Ministerie weigerde hij echter, en de vergunning werd niet verleend. Dit vond plaats in de tijd, dat deze Grieks-Orthodoxe Kerk zelf een inzame-ling hield onder Protestantse Kerken in Amerika, om duizend kerken in Grieken-land te bouwen! Een tweede aanvraag van de Evangelische Kerk werd eveneens afgewezen, ditmaal onder de valse be-schuldiging van omkoperij van haar bekeerlingen.

In verschillende plaatsen wordt aan de Evangelischen de vergunning ont-

In zijn huis is zelfs de arme een vorst

houden om kerkdiensten te houden. Sommigen zijn gearresteerd en gevangen gezet wegens het verspreiden van Bijbels en tractaatjes. Verkondiging van het Evangelie via de radio wordt hun niet toegestaan. In openbare gehoorzalen e.d. worden zij niet toegelaten. Zelfs wordt toestemming onthouden tot het begraven van hun doden op de openbare gemeentelijke begraafplaatsen. Deze beperkingen gelden niet alleen de Evangelische Kerk, maar ook andere Protestantse gemeenschappen.

Uit „De Reformatie”

Brazilië

„Een talrijke schare van de priesters gaf gehoor aan het geloof.”

Hand. 6 : 7.

Op 8 Juni j.l. vond in de Bapt. Gemeente „Bras” te Sao Paulo, Brazilië, een doopdienst plaats, waarvoor een buitengewone belangstelling bleek te bestaan. Het was dan ook een zeer bijzondere dienst. De in het gehele land bekende en zeer geachte Bapt. voorganger en gewezen priester Dr. Raphael Giviva Martins doopte op die dag de ex-priester Aldo Costi. Deze was nog maar amper twee jaar geleden met een speciale opdracht van Rome naar Brazilië gezonden. Hij studeerde filosofie en theologie aan de R. K. universiteit te Toscana (Italië). Op 12 Mei 1949 werd hij tot priester gewijd en vervulde van 1 April 1950 tot 12 November 1952 het priesterambt in de diocesis — ambtsgebied van een bisschop — Cita de Castello. Hier volgde zijn benoeming tot professor in de filosofie, de oude talen en in de polemieken en rhetorica. Dit was hij maar heel kort, want in 1953 werd hij door het Consistorie — de kardinalenvergadering onder leiding van de paus — aangezocht voor een speciale opdracht: de organisatie en de behartiging van de geestelijke verzorging van de Italiaanse emigranten in Brazilië. En deze weg naar Brazilië werd voor hem de weg „naar Damaskus”. Dr. R. G. Martins schrijft hierover: „De jonge priester werd aan mij voorgesteld en hij maakte op mij een zeer goede indruk. Ik bad veel voor hem en vertelde hem van het heil dat alleen in Christus te vinden is door het geloof in het Evangelie. Hij werd gelovig en liet zich dopen.” Deze doopdienst kreeg zo’n bijzonder accent niet alleen omdat de dopeling een speciale afgevaardigde van het Consistorie was. Maar op dit ogenblik werd het eucharistisch congres, dat in Rio de Janeiro gehouden zal worden, met de nodige reclame voorbereid. Hierdoor probeert de R. Kath. Kerk haar positie in Brazilië ten aanzien van de protestanten te verbeteren. Ja, dan is de bekering en de doop van Aldo Corti voor de roomse kerk een teken aan de wand.

Grote activiteit

heerst er in de Baptisten Gemeente in

Brazilië. Dit mag wel gezien worden als een reactie op de voorbereidingen voor 't eucharistisch congres. In vele plaatsen zijn kleine, maar bloeiende gemeenten. Er wordt veel geofferd. Zo heeft b.v. de gemeente in East Santo, die zelf 270 leden telt, 5 pioniersposten. Deze gemeente heeft nu reeds voor deze 5 posten vier gebouwen gereed om het werk te kunnen voortzetten. Speciaal genoemd mag worden het district Sao Paulo. Hier zijn 170 Baptisten gemeenten met totaal 20.000 leden, gemiddeld 125 leden per gemeente. Dit district staat bekend om z'n ongodsdienstigheid en de grote zonden, waarin de bevolking leeft. In de stad Sao Paulo zijn 54 gemeenten. Deze Baptisten gemeenten hadden in de maand Mei van dit jaar een grote evangelisatiecampagne, waaraan 30 gemeenten actief deelnamen. Er kwamen ongeveer 5000 mensen tot bekering. God zegent ons werk in dit enorme land zeer bijzonder. En het is of Hij hen bijzonder laat weten, dat Hij met hen is. Als bemoediging temidden van de luidruchtige voorbereidingen van het genoemde congres.

Unievergadering der Oostenrijkse Baptisten

Op 8 en 9 October l.l. vergaderde de bond der Bapt. gemeenten van Oostenrijk in de stad Salzburg. Ook hier dus op een Zondag, zoals dit ook de gewoonte is van de Zwitserse Bond van Bapt. gemeenten. Op de Zaterdag worden de zakelijke dingen afgehandeld, terwijl de Zondag dan de eigenlijke conferentiedag is. Oostenrijk kun je zonder meer een rooms katholiek land noemen. Onze gemeenten zijn daar ook niet talrijk en evenmin groot in ledental. In het verslag van deze vergadering, dat opgenomen is in „Die Gemeinde”, het orgaan der Duitse Baptisten, is sprake van enige honderden Baptisten. Maar in hetzelfde verslag wordt getuigd van een sterke evangelisatie-geest onder onze Oostenrijkse broeders. Als voorbeeld hiervan getuigt het beste de gemeente te Salzburg. Zij telt thans ongeveer 200 leden en hiervan is het allergrootste deel eerst na 1945 tot bekering en daarna tot de gemeente gekomen. Op de zakenvergadering ging het er vooral om, de volledige onafhankelijkheid der gemeenten ten aanzien van de Staat te bewaren. Opvallend was de bezorgdheid der leidende broeders op dit punt, waar het verstrekken van bepaalde subsidies door de Staat zo heel gemakkelijk tot een binding aan de Staat kan leiden. De algemene strekking was hier wel om van de subsidies af te zien teneinde de volledige onafhankelijkheid der gemeenten zonder meer te bewaren!

Baptisten Seminarie op de Balkan

Te Sagreb in Joegoslavië is in 1954

UW HAND AAN DE PLOEG!

iets van ons!

Je hebt sommige dingen in je leven waarvan je kan zeggen: „Daar is iets van ons bij”. En, hoe kan het ook anders, dan is een mens toch wel een beetje trots dat er iets goeds is, waar wat van hemzelf bij is. Dat geeft je weer een beetje eigenwaarde omdat je dan voelt dat je, naast al je egoïsme en gebrek, ook nog tot iets moois in staat bent. Hoewel we moeten toegeven dat dit tot de zeldzaamheden behoort.

Weet u wat zo jammer is? Dat een mens, als hij merkt dat er toch nog iets goeds uit zijn armzalig proberen is voortgekomen, zichzelf op de borst slaat en eigenwijs de neus in de lucht steekt. Want in de regel is het niet zo veel bijzonders wat van ons komt. Je moest eigenlijk alleen maar dankbaar zijn dat God je nog tot iets goeds in staat stelt.

Het zou jammer zijn als onze jubileumactie met zo'n prachtig doel: „evangelisatie in het zuiden” een armetierig menselijk gedootje zou worden. Gelukkig lijkt het daar niet op. In de kribbe is niets van ons bij. Daar is alles van God. Bij de evangelisatie is bijna alles van God, maar toch ook iets van ons bij. Is dat zo? Is daar ook iets van u bij? Indien u dat nog altijd verzuimd hebt, haast u. Het jubileum nadert. Zorg dat daar iets van u bij is.

Jubileum
evangelisatie commissie.

een seminarie van de Baptisten gemeenten in Joegoslavië in gebruik genomen. Het is geen gemakkelijke opgave om in dit land voorgangers op te leiden. En deze keer ligt niet de moeilijkheid bij de regering, maar in de vele nationaliteiten die dit land bevolken, o.a.: Serviërs, Slovakken, Kroaten, Hongaren, Roemenen en Duitsers. Dr. Joseph Horak heeft de

leiding van dit Bapt. seminarie. Sedert kort heeft de Joegoslavische regering weer visa verstrekt aan zendelingen van de Zuidelijke Baptisten Conventie in Amerika. Wel is waar gelden deze visa voorlopig maar voor 6 maanden, maar de zendelingen hopen op verlenging. Zo kunnen Dr en Mevr John Allen Moore na een lange gedwongen onderbreking naar hun zendingspost terugkeren.

Te Boekarest, de hoofdstad van Roemenië, doet het Baptisten Seminarie weer volledig dienst. Dit Seminarie werd vroeger (voor de oorlog) door de Zuidelijke Baptisten Conventie van Amerikagebouwd en het stond toen ook geheel onder leiding van deze Conventie. Ook hier worden de voorgangers van de verschillende bevolkingsgroepen, nationaliteiten opgeleid, o.a.: Roemenen, Hongaren, Russen en Duitsers. Van de Duitse Baptisten gemeenten in Roemenië zijn nu enkele broeders afgestudeerd en staan inmiddels reeds in een gemeente. Deze Duitse gemeenten hebben een eigen afdeling gevormd in de landelijke bond. Er zijn in verschillende grote steden nog volkomen Duitse gemeenten, b.v.: in Bukarest, Kronstadt, Temeschburg e.a. Zij mogen vrij evangeliseren en nieuwe pioniersposten stichten.

De verenigde Bijbelgenootschappen een baptist tot voorzitter

De verenigde Bijbelgenootschappen, waarbij ver weg de meeste bijbelgenootschappen van de wereld zijn aangesloten, hebben Rev. E. H. Robertson tot voorzitter gekozen. Daarmee is een Baptisten voorganger de voorzitter van deze organisatie geworden. Rev. Robertson is o.a. bekend geworden als adviseur voor de kerkelijke uitzendingen van de B.B.C., de Engelse radio-omroep. Maar waarschijnlijk geniet hij nog meer bekendheid als adviseur van het Britse Ministerie van oorlog inzake de geestelijke verzorging van alle militairen. In Mei 1956 zal hij de voorzittershamer overnemen.

Nu ook het Hongaarse Bijbelgenootschap zich wenst aan te sluiten bij de Verenigde Bijbelgenootschappen, zal het aantal verenigde genootschappen stijgen tot 24. De aanvraag werd reeds ter kennis gebracht van het uitvoerend comité tijdens z'n jaarlijkse zitting te Boldern in Zwitserland. Ook het al of niet opnemen wordt op de eerstvolgende zitting der Ver. Bijbelgenootschappen beslist. Men vergadert om de drie jaar, dat zal nu in 1957 zijn en wel in Brazilië.

G. Br.

WIE LIEST MIE?

(Krantenknipsels)

Nieuwe testament op cementzakken

Een teruggekeerde duitse krijgsgevangene in het kamp Friedland heeft medegedeeld, dat in zijn kamp in Rusland het nieuwe testament tien keer op oude cementzakken werd overgeschreven en onder de kampgenoten verdeeld. Deze zakken werden ook voor andere notities gebruikt, maar de kampleiding nam ze in beslag. Alleen de overgeschreven nieuwe testaments mochten de gevangenen behouden; zij dienden bij de ochtendwijdingen als bijbel. In Friedland bracht één der teruggekeerden zulk een nieuw testament op cementzakken mede!

Uit „Centraal weekblad“, org Geref. kerken:

Roomsen in de scandinavische landen

In de dertiger jaren ontmoeten wij aan de kust van Noorwegen boven Bergen een paar roomse zendelingen uit Nederland. die aan één der fjorden een inrichting hadden, van waaruit zij hun tochten begonnen. Vriendelijke ijverige jonge mannen, die zich vol enthousiasme op de aanvaarde levenstaak wierpen. Zij waren geheel op Nederland aangewezen.

Thans is het zover, dat er voor het eerst na de reformatie door Rome bisschoppen zijn aangesteld in de vier noorse landen. Moelijkheden daarbij worden niet meer in de weg gelegd. Het getal roomsen is er totnogtoe zeer gering.

Er zijn in het geheel 52.000 katholieken in de noordelijke landen. Een vierde deel van dit aantal is daar niet geboren, maar is er als immigrant of vluchteling binnengekomen. Denemarken heeft 27.000, Zweden 18.000, Noorwegen 5000 en Finland 2000 r. katholieken. Er zijn betrekkelijk weinig overgangen naar de rooms-katholieke kerk geweest in deze landen.

Waarvoor dient de kerk?

De 16e eeuwse Hervormde kerk in Rijnzaterwoude, een baken voor de zeilers op het Brasemermeer, behoeft dringend restauratie, anders zal er binnen afzienbare tijd geen baken meer zijn.

(De Volkskrant).

Katholiek Amsterdam

In de laatste 100 jaar heeft de R.K. kerk in Amsterdam 22 kerken gebouwd en 25 parochies gesticht. Men heeft 6000 zielen per parochie; vroeger was dit aantal 8000.

ZWOLLE

Sinds geruime tijd hebben wij in deze rubriek niets van ons laten horen. Maar in Zwolle was vreugde, toen de gemeente de beschikking kreeg over een eigen gebouw. En daarvan willen wij U iets meedelen. De met spanning verbeide openingsdag van „Geloof en Vrijheid“ was Zondag 4 December angebroken. Des morgens werd de openingsdienst gehouden, waarin onze voorganger Ds G. Bouritius naar aanleiding van 1 Cor. 3 : 10—15 sprak over het door de Heer Zelf gelegde fundament waarop wij moeten bouwen. Tijdens de hierop volgende Avondsmaalsviering werden vooral enkele brs en zrs uit andere gemeenten begroet.

Des middags was er een feestelijk samenzijn in het bijna geheel gevulde gebouw. In 't bijzonder werden welkom geheten br D. Olijslager, die de U.C. en de E.C.U. vertegenwoordigde, br E. Moerke, die was gekomen namens de U.B.S. en de vertegenwoordigers van verschillende zuster gemeenten. Daarop gaf onze voorganger een overzicht van het Baptisme in Zwolle, dat met grote aandacht werd aangehoord. De brs Olijslager en Moerke spraken daarop woorden van gelukwens, laatstgenoemde tevens namens de gemeente Arnhem.

Een rij van sprekers volgde uit de gemeenten Deventer, Almelo, Daarerveen-Vroomshoop, Hoogeveen en Hoogkerk, vanwaar br Noordijk was overgekomen één der pioniers van ruim 25 jaar geleden. De binnengekomen schriftelijke gelukwensen werden door de secretaris voorgelezen. De jeugd vroeg aandacht voor enkele bijdragen. Verschillende takken van arbeid verblijdden de gemeente door het aanbieden van een enveloppe met inhoud, bestemd voor

Hervormd predikant uit zijn ambt ontzet

Naar wij vernemen is Ds J. W. Starrenburg, Hervormd predikant te Sluiskil, op 1 Sept. j.l. „losgemaakt van zijn ambtsbediening”, daar hij „weigert de Doop te bedienen aan kinderen der Gemeenteleden” en deze weigering „een ernstige verstoring van het leven der gemeente betekent”.

Wij vernamen verder nog, dat Ds Starrenburg niemand weigerde te dopen, maar dat hij ieder die zich wilde laten dopen, op Bijbelse wijze wilde dopen, na de Bijbelse doopvraag te hebben gesteld, zoals die in Hand. 8 : 37 te vinden is.

Verstoort deze Bijbelse opvatting wel werkelijk het echte Leven der Gemeente?

E. R.

Uit allerlei Gemeentebodes

In „Woord en Werk” van Deventer stelt Ds De Boer de vraag aan de orde, wat er al zo van een Voorganger verwacht mag worden. Eerst wordt de visie van de Voorganger zelf gegeven en in een volgend nummer wordt het gesprek voortgezet door een Gemeentelid, dat er het zijne van zal zeggen. De lijst van werkzaamheden, door een Predikant te verrichten, wordt dan opgesteld en het is een lijst van eerbiedwaardige lengte. Tot het belangrijkste behoort in de eerste plaats: de prediking, het bijbel-onderricht aan oud en jong (wat een voorbereiding!), ziekenbezoek, zielzorg, persoonlijke evangelisatie bij vrienden en relaties van de Gemeente. Dan wordt ook vermeld de steun, die aan het verenigingsleven wordt gegeven tot soms in de Zondagsschool toe en de representatieve taak naar buiten. De lijst wordt beëindigd met „Wordt vervolgd”. Of dit op de lijst slaat dan wel op de beantwoording van de vraag, kunnen we in het volgende nummer lezen. We zijn allen benieuwd, hoe dit gesprek verder gaat.

Overigens wordt er een stimulerend artikel gewijd aan de arbeid in de pionierspost Zutphen, waarvoor de moeder-gemeente Deventer ook echt als voor een dochter werken wil. De gebouwen nood in Zutphen schijnt daar tot nog toe de arbeid geremd te hebben.

In de Kerkdiensten van de Gemeente te Den Haag heeft men de lange reeks bekendmakingen — evenals dit in Hengelo het geval is — afgeschaft. In de plaats daarvan krijgen alle bezoekers een gestencylde folder over alle gebeurte-

nissen, die in de komende week zullen plaatshebben. Ook kan men een gedeelte van deze folder van zijn naam en adres voorzien en aan de Voorganger bij het uitgaan ter hand stellen. Daaruit blijkt hem dan, dat men graag nader in contact met hem wil treden. Vooral voor de vreemdelingen lijkt ons dit een gemakkelijke methode en ook voor de Voorganger, die nu geen adres vergeet of zelf haastig moet opschrijven, terwijl de stroom langs hem huiswaarts trekt.

Mededelingen

ZWOLLE

De Gemeente Zwolle heeft de beschikking gekregen over een eigen gebouw, maar de daarin aanwezige zitplaatsen zijn geleend. Wie kan helpen aan plm. 100 stoelen (lieft losse klapstoelen) tegen schappelijke prijs?

Aanbiedingen aan de secretaris der gemeente

G. BOURITIUS,
Holtenbroekerstraat 53,
Zwolle.

Leestafel

Op onze tafel deponeerde J. N. Voorhoeve, Den Haag twee scheurkalenders; de Voorhoeve kalender met voor elke dag een kort Schriftwoord aan de voorkant; achter op het blaadje een verhaal. Het schild, een berglandschap tonend, is prachtig. De andere, Marthakalender, uitgegeven ten voordele van de Marthastichting te Alphen a. d. Rijn, heeft behalve het tekstwoord een korte overdenking. De achterkant is gelijk aan de Voorhoeve kalender. Hier toont het schild een machtige luidklok. De prijs van ieder is f 2.25. Scheur en lees. En denk.

H.

Advertentiën

Heden nam de Heere tot zich, nog geheel onverwacht, onze lieve Man, Vader, Behuwd-, Groot- en Overgrootvader

Anne Feenstra

in de ouderdom van bijna 76 jaar.

Het zij wij leven,
Het zij wij sterven,
Wij zijn des Heeren.

Uit aller naam,
D. Feenstra—Blijstra.

Hoogkerk, 12 December 1955.
Nassaustra 1.

De teraardebestelling vond plaats op
Vrijdag 16 Dec.

Heden ging van ons heen ons oudste lid, broeder

Anne Feenstra

in de ouderdom van bijna 76 jaar.

Het zij wij leven,
Het zij wij sterven,
Wij zijn des Heeren.

Bapt. Evangelisatiepost
Hoogkerk.

Hoogkerk, 12 December 1955.

Zeer onverwacht nam de Heer tot Zich onze zo zeer beminde Zuster

Trees Drewes

in de leeftijd van 19 jaar.

Haar leven was een blij getuigenis tot eer van haar Heer en de Gemeente.

De Baptisten Gemeente
Muntendam.

In 1 week werden

12 nieuwe abonneés gemeld!

Wij roepen hen hartelijk welkom toe en wij zeggen de medewerkers hartelijk dank!

En helpt U deze week ook mee?

Nieuwjaarswensen

kunnen geplaatst worden in het nummer van 30 December, indien deze uiterlijk Dinsdagmorgen 27 December in ons bezit zijn.

U kent ons lage tarief hiervoor.

De adm.

Ons wenkt een nieuw jaar!

Wie zal door u in de laatste maand van dit jaar opgegeven worden als nieuwe abonneé? U weet, dat deze welkom is!

Als verrassing zenden wij aan de nieuwe abonneés gedurende deze laatste maand ons weekblad gratis.

Dus werft nieuwe abonneés en meldt ze spoedig bij de administratie, Dalweg 77, Arnhem.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds H. van der Werf, Nijkampenweg 189, Emmen - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

„Gij hebt mijn hand gevat”

(Kerstfeest)

Psalm 73 : 23.

Kerstfeest is het feest van Christus' geboorte.

De geboorte van Christus — wat is dat gebeuren echter naar zijn strekking? Naar zijn werking?

„God heeft mijn hand gevat”.

Kan het in dit getuigenis niet worden weergegeven?

Als we de mens beluisteren, die in Psalm 73 gewaagt van de gevaren, die hem bedreigd hebben, is het ons alsof we met onszelf onderweg geweest zijn. De man, die aan het einde van zijn gevaarvolle tocht getuigenis geeft van de grote veiligheid, waarin zijn leven gebracht was, vertoont bij nader toezien de trekken van ons eigen beeld.

Naamsverandering is hier geen overtreding maar eis van waarheidsliefde en van waarheidsbenadering. We kennen deze „Asaf” maar hij leeft onder vele namen. Ook onder de mijne.

Eerst bevond hij zich op gladde plaatsen. Hij gleed weg. De mogelijkheid om zich te handhaven is de zondaar ontzonken. Hij grijpt in zijn angst om zich heen naar iemand of iets, waaraan, aan wie hij zich houden, staande houden kon, behouden kon worden. Maar heel de wereld rondom hem bleek mede aan het glijden geraakt te zijn.

In die hopeloze toestand had hij naar boven gezien en een Hand waargenomen, van Boven, van de Eeuwige Wereld uit,

hem toegestrekt. Die Hand had zijn hand gevat en dat was zijn redding geweest. Toen had het onderuit glijden opgehouden. De rust was in zijn ziel neergedaald. Een vast punt droeg hem...?

Dat zij verre!

Onder hem was nog steeds niets dan afgrond.

Hij werd behouden en was behouden vanwege een Hand van Boven, die hem vastgreep en vasthield.

Meer nog: die Hand trok hem opwaarts, naar de verspeelde hoogte en heerlijkheid van het leven.

* * *

Dát is Kerstfeest.

Dát is Christus' geboorte: de Hand van God, onze steeds dieper de zonde, het verderf inglijdende wereld, grijpende. Van uit de eeuwige, onbewegelijke wereld, vat God in Christus onze hand. Dat grijpen van ons, dat ons vastgrijpen en ons in gemeenschap met zichzelf brengende, is de strekking en de werking van de menswording Gods.

Geloven is: zich door deze Hand laten vatten.

Geloven is: zich door deze daad met God laten verzoenen.

Kerstfeest hebben is: in deze wegglijdende wereld hand in hand staan met God.

Kerstfeest *beginnen* is: zijn hand laten vatten door Gods Hand — de hand open doen en opheffen en laten grijpen. Dat is het einde der valse zelfstandigheid en de aanvang der behoudende afhankelijkheid.

* * *

Er zijn werkingen, schadelijke werkingen in ons leven en het wereldleven, werkingen vol doodsgevaar. We zijn overwonnen; we glijden. We missen de macht over eigen leven en levenshouding. De dingen waaraan we ons vast zouden willen grijpen zijn mede in de lawine, die over ons heenstort, opgenomen en vallen mee.

Het is een ontzettende ontdekking.

Simpel Kerstliedje

*Hoe zullen wij nog Kerstfeest vieren,
nu allen hunne naaste vloeken?*

Hoe zingen: „Jesu goedertieren.

Voor ons gelegd in schaam'le doeken”?

*Hoe zullen wij de glans verdragen
van zoveel lichtjes aan de ogen
en zeggen: „In de mens behagen”,
in deze tijd, bij zoveel logen?*

*Wij moeten keren op de schreden,
Want deze koude weg loopt dood.*

Wie God zijn onmacht heeft beleden,

*die mag nog eens opnieuw beginnen
en 't Kindje op Maria's schoot
weer met de kinderen beminnen.*

J. Kalmijn—Spijkenburg.

Die haar doet, wéét zich verloren, maar wie, die zich verloren wéét, kan zich verloren géven? Wordt echter, waar 't licht der aarde onderging, niet een ander schijnsel waargenomen? Tekent zich dan niet iets .... een Hand af voor 't oog der ziel? Kan het niet een woord zijn dat dieper treft, een ziekbed, dat ontvankelijk maakt, een verhoord gebed, dat doet opzien en Gods Hand doet ontwaren?

* * *

Boven Bethlehem gaat de hemel open; daar beweegt zich Gods grijpende Hand. En deze Hand heeft zich de eeuwen door niet terug getrokken. Rondom stormt de nood; een wereld zinkt — wie peilt waarheen? Wij zijn een deel van haar en glijden mee — tenzij we *geloven*, Kerstfeest hebben. Dan moge bezwijken

ons vlees en ons hart — God is onze Rotssteen en ons deel in eeuwigheid.

Heerlijk Kerstfeest, dit Christus hebben!

Want dat is Kerstfeest hebben: staan, hand in Hand met God.

Gij óók gegrepen in Christus tot heerlijkheid.

Uw heil afhankelijk van Zijn trouw.

Uw hand — de machteloze — gehouden door Zijn sterke hand.

Want dat is Kerstfeest hebben: danken kunnen, danken móeten; Gij hebt mijn rechterhand gevat!

Dat is de Kerstnodiging: laat u met God verzoenen!

L.

Karakter der Opleiding Voor de leraar, die de gemeente zal kunnen aanvaarden, geldt, dat hij van God geleerd is. Kennis der talen, archeologie en nog zovele andere dingen, kunnen nuttig zijn om de Schrift in haar onderdelen goed te verstaan, maar ze zijn nimmer gelijk te stellen met echte Schriftkennis. Er zijn mannen, op deze terreinen zeer geleerd, van wie we toch moeten zeggen, dat ze de eeuwigheidstonen der Heilige Schrift nimmer schijnen te hebben opgevangen. Ze zien-lijnen en figuren en kleuren, maar de levende Persoon, die, in het Schriftwoord gekleed, tot ons komt zien ze niet. Hun Schriftkennis baat geen ziel in nood. Bij hun onderricht kan de gemeente niet leven.

Waar gemeenten, samengesteld uit mensen, die de Heiland kenden opleidings- en vormingsscholen voor hun leraren stichtten, ging het bij hen niet in de eerste plaats om geleerdheid, maar om godsvrucht. In hun scholen ging het er niet om, de wetenschap te dienen, maar om mannen, die God geroepen had, te bekwamen en te vormen voor hun taak — niet van godsdienstleraar, maar van evangelieverkondiger. Het onderricht in zulke scholen gaat uit van de geopenbaarde Waarheid, en wordt gegeven in gehoorzaamheid aan de Heilige Geest, die de eerste Auteur der Heilige Schrift is.

De gemeente draagt een eigen, overzijds karakter; zij kan niet leven van hetgeen er groeit op het wijde veld der wetenschappen, maar alleen van de genade, die de huisverzorgers Gods haar kunnen toebrengen. Het gaat er om de Heer te kennen, die het Geheim der Heilige Schrift is. — Zulk een School

geve de Heer ons, die naar alle kanten tot uitbreiding en fundering van het werk onzer gemeenten dienstbaar is.

Seminarie en Universiteit Naar aanleiding van het vijfenzeventig jarig bestaan van het Seminarie te Hamburg, zijn in het orgaan der Duitse Baptisten gemeenten enkele belangrijke artikelen verschenen. De voorz. van de Bond van Duitse Baptistengemeenten schrijft over de betekenis van het Seminarie voor de Duitse gemeenten. — Eerste taak van het Seminarie ziet hij in de opleiding van Evangelieverkondigers, en dan behoort bij zulk een Seminarie het aan de Schrift gebonden onderricht. In de derde plaats is zij geen op zich zelf staande grootheid, doch orgaan der gemeenten. Dan werpt hij de belangrijke vraag op of, gezien de beperkingen, aan een Seminarie gesteld in verband met zijn bestemming, het niet een aanvulling behoeft van studie aan een Universiteit. Principieel meent de schrijver, gezien het karakter onzer gemeenten en de door het Evangelie gegeven opdracht, deze vraag met *neen* te moeten beantwoorden. Het zal steeds aankomen op de echte toewijding in de praktische arbeid, om karaktervolle toepassing van het Evangelie, om de blijdschap des geloofs en de drang om te getuigen. Wanneer in bepaalde gevallen door Academische studie dit alles kan worden bevorderd en vermeerderd, is dat een waardevolle aanvulling. Het Seminarie zal, naar de opvatting van de schrijver, in die mate aan betekenis winnen als het flinke en geschikte, meelevende en offervaardige dienaren van Jezus Christus vormt en opleidt.

Verder strekkend verlangen Als we hem goed begrepen hebben, uit een der docenten een verder strekkend verlangen. Men wenst het studieplan op te bouwen op een betere vooropleiding der seminaristen. Wanneer dat slaagt en men anderzijds er in slaagt meer docenten aan het Seminarie te verbinden voor wetenschappelijke arbeid, zo zullen degenen, die heden nog, zegt de schrijver, voor hun theologische opleiding in de eerste plaats aan een Universiteit denken, de voorkeur gaan geven aan het Seminarie met zijn broederschapssfeer. In verband met de ontwikkeling van ons werk onder de studenten moet de ontwikkeling van ons Seminarie gelijke tred houden, zegt deze docent. De begeerte, die onder de studenten gevonden wordt om daadwerkelijk deel te nemen aan de vorming en uitbouw van onze gemeentelijke en zendingsarbeid, moet worden opgevangen door de begeerte onzerzijds de studenten te betrekken in onze theologische arbeid.

Ruimer doelstelling Aan het bovenstaande voorafgaande, had de Schrijver opgemerkt, dat binnen enkele

jaren voor het werk der Duitse Baptisten een rij van mannen ter beschikking zou staan, die door een langdurige studie goed uitgerust zullen zijn om te doceren. Het doel behoorde te zijn om wetenschappelijk onderzoek én onderricht in het raam van de seminaristische vorming te verbinden. Een ander doel zou dan zijn het terrein der „praktische theologie” te verbreden zodat het mogelijk zou zijn om náást de opleiding, die speciaal predikanten bedoelt te vormen, ook voor andere taken op te leiden als zulken die gelegen zijn op het gebied der zielszorg, der Evangelisatie, der sociale werkzaamheden en het Jeugdwerk. Deze verruiming van de taak van het Seminarie acht de Schrijver beslist mogelijk. —

Zullen wij, als we met een eigen Seminarie beginnen, de taak niet direct breder moeten zien, dan uitsluitend de opleiding en vorming van Voorgangers?

Andere werkwijze De gang van zaken op de laatste Algemene Vergadering zal wel niemand bevredigd hebben. De agenda werd niet behoorlijk afgewerkt. We kwamen steeds tijd tekort. We zullen, om op de jubileumssamenkomst volgend jaar in elk geval niet in tijdnood te komen, een extra Algem. Vergadering hebben. Hiermede is heel wat geld gemoeid — maar dat zij zo. — Na de laatste wijzigingen in onze huishouding is o.i. het geheel niet (zoals de bedoeling en verwachting was) overzichtelijker geworden en loopt niet vlotter, maar ingewikkelder.

Zouden de zaken niet vlotter en beter verlopen en dus bevredigender, wanneer het boekje, waarop we voor deze Vergaderingen getraceerd worden, een beetje anders was samengesteld. B.v. zó, dat we bijelkaar kregen van elke Perm. Com. waaraan we rijk zijn: verslag werkzaamheden verstreken Unie-jaar plus verslag financiën: vanwaar gekregen en hoe besteed? Direct daarnaast plannen voor het komende uniejaar met financiële gevolgen en aangegeven hoe men aan dat geld dacht te komen. Op elk der beide helften (verleden en toekomst) kon dan bespreking volgen zowel het werkbeleid als het financieel beleid rakende, en event. ingediende voorstellen uit de gemeenten. De Voorz. van de betrokken com. moest bij de behandeling van de zaken van deze com. dan het voorzitterschap van de vergadering waarnemen en de sprekers beantwoorden (naar Amerik. voorbeeld.) Hij is immers de man, die er goed inzigt. Hij moest ook de vragen over de financiën beantwoorden, daar de Unie-administrateur geen beleidsfunctie, maar een administratieve taak heeft. Vooraf moest worden vastgesteld binnen hoeveel tijd de zaken, deze en de andere Perm. Com.sies behandeld moeten zijn.

L.

zal over al dat menselijk gedoe en die jammerlijke dwaasheden het Licht der wereld schijnen, dat opging in de stal, doofde aan het kruis, machtig doorbrak in Jozefs tuin en dat eens alle schaduwen zal verdrijven.

We gaan dus wel Kerstfeest vieren, juist vieren omdat we de wereld goed bekeken hebben. Met het oog op de miljoenen kruisen, op de meer miljoenen hongerenden, op de arsenaalen, volgepakt met de dood, met het oog op politiek gekonkel, met dat alles en nog veel meer ellende voor ogen, duidelijk voor ogen, vieren we het Kerstfeest. Het is Gods nee tegen onze warboel, janboel en Zijn ja tegen ons hunkeren naar een nieuwe aarde. In dit Kind zegt God nee tegen al die grote mensen en ja tegen al die kleinen, die er niet meer tegenop kunnen.

En laten we dan ook niet op die wereld van ons schelden. Dat doe je ook niet op een zieke. Misschien kunnen we het de mensen duidelijk maken hoe ziek de zaak is. Misschien kunnen we de honger naar de nieuwe schepping wekken. Opeens moet ik denken aan de laatste regels uit een gedicht van Okke Jager. Die luiden:

„Houd je maar kalm, Ik zal
het ook wel blijven.
En houd maar veel van deze
mensen-zoals Ik.”

God houdt van mensen, van ons.

De wereld des geloofs hangt van wonderen aanelkaar en gelukkig hij, die gelooft. Die viert straks een prachtfeest.

HUIZINGA.

Van het Zendingsfront

**Zr Brongers uit Lukolela
schrijft over een
tiendaagse Evangelisatie campagne**

„Onze Campagne, waarover ik de vorige keer schreef, ligt inmiddels weer achter ons. Met dankbaarheid kunnen we er op terug zien.

Twee Congolese Evangelisten gingen voornamelijk voor. Eén van de Amerikaanse Presbyteriaanse Zending en verder Pasteur Koli van de B.M.S. uit Pimu.

De laatstgenoemde had het congres te Londen bezocht namens de Congolese Baptisten.

Alle catechisanten uit zes en vijftig posten van ons district waren eveneens aanwezig. 's Middags hadden zij Bijbelstudie, waarin bovengenoemde gasten een zeer werkzaam aandeel hadden.

In de namiddag werd er gedurende

deze dagen een dienst in Lukola of ergens in een der dorpen belegd. Deze diensten werden geregeld heel goed bezocht.

Met een banjo werden er nieuwe koren geleerd, die je na een paar dagen door groot en klein hoorde zingen. Heerlijk is dat als je zo iets hoort.

In een bepaald dorp werd na de dienst de uitnodiging gedaan wie er verder in de weg van Jezus onderwezen wenste te worden. Niet minder dan veertig personen gaven zich op, die thans als nieuwe catechisanten zijn ingeschreven.

De Zondag in de tiendaagse Evangelisatie Campagne vormde wel het hoogtepunt. Deze Zondag werd tevens als Dankdag voor de oogst gevierd.

Allerlei inheemse producten waren op een tafel voor het podium geplaatst. Alles was keurig met bladeren en bloemen versierd.

In de ochtend woonden naar schatting meer dan twaalf honderd personen de dienst bij. Het was een letterlijke invasie van ons kerkgebouw. Men zat of stond, waar men slechts meende te kunnen zitten of staan. Er heerste een feestelijke, blijde stemming.

Onze gast-Evangelist van de Presbyteriaanse Zending ging in deze dienst voor. In eenvoudige en duidelijke zinnen bepaalde hij allen bij het geven van tienden. Het was een ernstig en machtig woord en doodstil luisterde men naar hem. Verder zong hij en maakte muziek, die met grote ontroering beluisterd werd.

Deze Congolese Evangelist bezat de gave van het Woord.

In de middagdienst waren we met ongeveer duizend man bijeen. Het resultaat van de geldelijke inzameling voor de Dankdag werd bekend gemaakt. Meer dan tienduizend Francs, dat is dus ongeveer zeven honderd en vijftig gulden. En dat voor ongeveer achthonderd leden.

In deze dienst sprak Pasteur Koli over zijn bevindingen te Londen en de landen in Europa, die hij bezocht had.

Wij hebben als Europeanen soms hartelijk moeten lachen om zijn beschrijving over onze gewoonten en gebruiken. Zijn weergave was echter zeer goed.

's Avonds waren we nog eens met onze gasten bij de familie West en de dag werd gesloten met een korte avondsluiting in het Engels.

Het verblijdende van de middagdienst was, dat na de uitnodiging zestig personen zich nog opgaven voor catechisatie. Zoals het met zulke grote bijeenkomsten het geval is, vallen er nog heel wat terug.

Ons gebed is echter, dat zij allen zonder uitzondering trouw zullen blijven aan de roepstem van de Heer. In elk geval hebben heel wat mensen het Evangelie opnieuw gehoord.

Deze maanden hadden we een dopen, doch in de maand Januari zullen er nog vier en twintig gedoopt worden. Van zeer groot belang is het, dat tijdens deze Tiendaagse Evangelisatie campagne de catechisanten, de onderwijzers en mog

heel wat anderen benaderd en aangesproken werden door onze gast-Evangelisten. Zij staan immers heel wat dichterbij het volk dan wij, Uit ervaring weten we, dat zij meer open staan voor hen dan voor ons.

Het zou een grote zegen voor de Belgische Congo zijn, indien we over meer van zulke gelovige, goed ontwikkelde en begaafde Evangelisten zouden kunnen beschikken.

Onze harten zijn vol dank jegens de Heer, Die Zijn werk, een moeizaam werk en toch ook weer een heerlijk werk, merkbaar zegent.

Bid veel voor ons, opdat Gods Geest krachtig door moge werken tot heil van de Congolees.

We groeten U allen hartelijk vanuit Lukolela.”

Gerda Brongers.

MUNTENDAM

Zondag 4 December j.l. was voor de Gemeente te Muntendam een bijzonder gezegende dag. Niet minder dan negen zusters en één broeder werden in de namiddagdienst door de doop aan de Gemeente toegevoegd.

Zowel de Gemeente, als vele van hare vrienden waren getuige van dit gebeuren. De belangstelling was zelfs zo groot, dat verschillenden geen plaats meer konden krijgen en helaas moesten terug keren.

Onze Voorganger Ds M. de Jong bepaalde de aanwezigen in zijn predikatie bij de betekenis van de doop en de beslissing (beking) welke daaraan vooraf gaat, zulks naar aanleiding van het schriftge-deelte waarin ons wordt verhaald over de beslissing van Ruth om met haar schoonmoeder Naomi weder te keren naar het land Juda, welke beslissing Ruth bezwoer met een eed.

Ook in het leven van onze doopcandidaten was een beslissing genomen, namelijk de beslissing voor Jezus Christus, Die zij aannamen als hun Verlosser en Zaligmaker. Deze beslissing werd door hen in het openbaar beleden en bezegeld door de doop.

Het is moeilijk in woorden weer te geven hoe schoon en op welke wijze de Heer ons deze middag Zijn Woord heeft willen openbaren.

Na afloop van de dienst vierde de Gemeente het Heilig Avondmaal met haar nieuwe leden, tijdens welke gelegenheid Ds De Jong toen reeds de blijde mededeling mocht doorgeven, dat na af-

loop van de dienst zich weer anderen voor de doop hadden aangemeld.

Onze jeugd-ouderling Br P. Leutscher sprak daarna een welkomswoord tot de nieuwe leden.

De arbeid in de Gemeente gaat bijzonder goed. Met vreugde mogen we constateren, dat het aantal bezoekers in de diensten met velen is toegenomen, waaronder ook, die wij niet eerder onder ons hebben waargenomen.

De arbeid onder de jeugd wordt gezegend. Meerdere jonge mensen komen tot overgave en vinden vrede door het bloed des Kruises. Telkens mogen we opmerken, dat door het getuigenis van deze jonge mensen, hetzij in onderlinge samenkomsten of tijdens de dagelijkse werkzaamheden in fabriek of anderszins, anderen in aanraking komen met het Evangelie.

De Evangelisatie-arbeid, door middel waarvan Gods Woord als het ware bij de bewoners van Muntendam en plaatsen in de omgeving daarvan, aan huis wordt gebracht, vindt regelmatig voortgang. Onder leiding van onze voorganger gaan verschillende gemeenteleden één of twee keer per week er met de Evangelisatie-auto op uit en wordt op verschillende plaatsen de papieren Evangelist De Zaaier deur aan deur verspreid. Niet zelden worden daarbij contacten gelegd, welke wederzijds zegeningen afwerpen. In dit artikel de ervaringen in deze arbeid weer te geven is niet mogelijk. Hierover zou zo veel zijn te vertellen.

Wel kunnen we de verzekering geven, dat de Heer ons door deze arbeid zeer grote kansen heeft gegeven. Aan ons slechts de taak deze kansen te grijpen en gehoor te geven aan de opdracht van onze Meester.

In de maand November mochten we gezegende bijz. samenkomsten houden, waarbij Ds Harkema van Den Haag aan talrijke aanwezigen de Evangelie-boodschap doorgaf en...zielen tot overgave kwamen.

Ook te Veendam werden een drietal samenkomsten gehouden, welke ongetwijfeld herhaald zullen worden.

Tot voor kort werden op verschillende plaatsen openluchtsamenkomsten gehouden. Dikwijls verleende het muziekcorps van Muntendam hierbij haar medewerking. Voor hen, die het corps kennen zal het duidelijk zijn, dat het aan belangstelling niet ontbrak.

Via de geluidswagen kon de blijde boodschap in wijde omtrek worden beluisterd.

Midden in de tijd van zaaien en oogsten kondigde zich rouw in de Gemeente aan. Onze oud-Voorganger Ds Hekhuis werd door de Heer Thuis gehaald en wel op een moment, waarop wij dit niet hadden verwacht. De laatste berichten waren immers moedgevend en beterschap trad langzaam in. Groot was de verslagenheid toen wij en velen met ons in

de lande, vernamen, dat de Heer Zijn dienstknecht tot Zich had genomen.

Nauwelijks enkele weken daarna werden we opnieuw geschokt door het bericht, dat zuster Trees Drewes, bij velen onder de Noordelijke jeugd zeer goed bekend, plotseling tot hoger heerlijkheid was opgeroepen. Op 19 jarige leeftijd ging Trees van ons heen. Dit jonge leven dat voor ons allen een toonbeeld was van oprecht en nuchter Christen zijn, zal evenals Ds Hekhuis, lang in onze herinnering voortleven.

B. V.

DOKKUM

Zondag 4 Dec. was voor ons als brs en zrs in Dokkum een dag van grote blijdschap, daar een jonge broeder die zijn hart en leven aan de Heer had gegeven, op deze dag belijdenis deed van zijn geloof, door zich te laten dopen. Om dit feest te vieren zijn wij als brs en zrs en vrienden van Dokkum te zamen met een bus naar de gem. Zandbulten gereisd om deze dienst aldaar te houden. Onze voorganger bracht op een treffends wijze een gedeelte uit 1 Petrus 3 naar voren. Na afloop van deze dienst vierden wij met de brs en zrs van Zandbulten het H. Avondmaal, en gingen daarna goedsmoeds huiswaarts. Wij hebben elke Zondagmiddag dienst waarin om de beurt de voorgangers van Zandbulten en Noordbergum ons voorgaan.

Het bezoek in onze diensten is nog niet veel gestegen, maar als wij zaaien zal de Heer de oogst geven.

Dat wij als gemeente biddende en werkende mogen zijn in des Heren dienst, steeds dicht bij de Heiland volgend, niet ziende op ons zelf maar op de overste Leidsman en voleinder des geloofs om te staan in de volle verzekerdheid des geloofs. Om zo te mogen ervaren de kracht en bijstand van de Heilige Geest in alle omstandigheden. Want met Hem zijn wij meer dan overwinnaars.

Wij groeten U hartelijk.

J. SIPMA.

Woudweg E 1e, Dokkum.

LEIDEN

Dinsdagavond 6 December waren wij met vreugde naar Den Haag gereisd om er getuige te zijn dat 2 zusters en 1 broeder uit onze Gemeente op hun getuigenis afdaalden in het watergraf om hun weg verder te gaan met Christus.

De Gemeente Den Haag was weer zo vriendelijk om ons haar kerkzaal af te staan, hoewel het voor ons een teleurstelling was, dat slechts enkele Gemeenteleden van Den Haag aanwezig waren.

Onze Voorganger Br H. Schouten Jr bepaalde ons deze avond bij Rom. 5 : 1-2; 6 : 1-9 en zeide dat het een

UW HAND

AAN DE PLOEG!

Geven en nemen

In ieder mens zit een grote dosis hebzucht. In de een meer, de ander minder. Heel wat mensen willen graag zo veel mogelijk ontvangen en zo weinig mogelijk geven. Deze mensen hebben nog niet de intense vreugde van Jezus' woord beleefd: Het is zaliger te geven dan te ontvangen. Hoe komt het dat zo vele mensen zo blind zijn voor deze grote vreugde? Hoe komt het dat er zo veel verwacht wordt en zo weinig gegeven? Ik meen dat de oorzaak dieper ligt dan oppervlakkig lijkt. Dit is niet alleen een kwestie van karakter. Het is geen egoïsme alleen. Heel diep gezien ligt de oorzaak niet bij de mens zelf maar bij hem door wie hij geregeerd wordt. Of misschien moet ik zeggen: bezeten. Het ligt er m.i. aan wie heer en meester is in ons leven. En nu lijkt het zo eenvoudig. Jezus is Heer en Meester in ons leven. Hij die om aards bezit niet gaf, doch alle rijkdom en eer verliet om als een bezitloze te leven tussen vijandige bezitters. Hij wil dat Zijn volgelingen ook arm willen zijn om in Hem rijk te worden. Dat wij hier geen schatten vergaderen waar de roest ze verteert.

Zijn wij zo volgelingen van Hem? Of zijn we nog altijd bezeten door die duistere macht?

Waarom moet onze administrateur klagen dat nog geen enkel begrotingsbedrag bereikt is? Zullen wij Jezus volgen of de vorst der duisternis? Wij bidden u om Christus wil voor uw eigen geluk en vreugde: Uw hand aan de ploeg.

Jubileum

evangelisatie commissie.

heerlijk feit is dat onze oude mens in het watergraf te niet gedaan wordt en wij als nieuwe mensen daaruit verrijzen

om met Christus verder het leven door te gaan en een mede strijder te worden door het geloof.

Nadat onze zusters en broeder getuigenis van hun geloof afgelegd hadden, werden zij met handoplegging door voorganger en beide ouderlingen opgedragen in het gebed waarna zij afdaalden in het watergraf en verzezen met een nieuw lichaam waarover onze voorganger zo heerlijk gesproken had en waarvan wij allen een rijke zegen ontvangen hadden.

Ouderling br H. Schouten Sr heette onze zusters en broeder hartelijk welkom in de Gemeente en zeide dat wanneer onze zusters en broeder verwachtten, nooit eens iets te zien in de Gemeente wat niet goed is, zij zich dan vergissen, want ook onze zondige natuur komt nog wel eens naar boven, maar wij mogen met elkander onze lasten maar ook onze lusten dragen en in Gods kracht elkander in liefde dragen. Spreker legde er bovenal de nadruk op, dat we niet moeten vergeten voor elkander te bidden want daardoor alleen kunnen wij elkander dragen in alle dingen.

Het zangkoor onzer Gemeente verleende ook deze avond haar medewerking.

De Gemeente Leiden groet allen hartelijk en wenst allen een rijk gezegend Kerstfeest.

M. v. d. BERG Jr.

DRACHTEN

Het was Zondag 12 Dec voor de gemeente een zeer bijzondere dag. Er was blijdschap en vreugde door dat 2 jongemensen, na gedane geloofsbelijdenis, gedoopt zouden worden. Blijdschap vooral bij de ouders van onze jonge zuster die nu met Jozua konden zeggen: Ik en mijn huis, wij zullen de Here dienen; zij was de laatste uit het gezin van de fam. Ongersma.

Blijdschap ook in het gezin van de Voorganger Ds Hofhuis, want zij zagen hun oudste zoon afdalen in het watergraf. Bij deze gebeurtenis was ons kerkje met een aandachtige schare gevuld.

Matth. 28 : 19 was het onderwerp der prediking le onderwijzen 2e dopen 3e leren onderhouden. Op zeer duidelijke wijze werd de opdracht des Heren gepredikt. Na nog een persoonlijk getuigenis van de jongemensen werd de H. Doop voltrokken. Bij het Avondmaal werd hun een hartelijk welkom geheten. Hartelijk waren de gelukwensen die zij in ontvangst mochten nemen. Zo brs en zrs gaan wij als gemeente blijmoedig voort. Wij bidden voor gezegende Kerstdagen. De arbeid in de kracht des Heren zal niet onvruchtbaar zijn. Ook op onze Evangelisatie-post in het dorp De Tike gaat het goed. Daar komen een 70 à 80 mensen telkens weer luisteren naar de blijde boodschap. Mogen ook daar maar vele ogen geopend worden voor de

Dáár moesten WIJ voor zorgen!

Er is al weer een prachtige lijst van binnengekomen bonnen en geld. Wat kunnen we elkaar toch prachtig en snel helpen als het moet. Van alle kanten stroomt het toe. N.B.J.B.ers uit Sneek collecteerden, een broeder van de Gemeente Utrecht verzamelde bonnen, een Hengelose broeder idem, enz.

En wat nog het mooiste is: Verschillende inzenders schreven reeds over de tweede reis. Natuurlijk hopen we allemaal dat onze jonge zr Huizing spoedig weer genezen huiswaarts kan keren, maar we weten ook dat zo'n genezingsproces veel tijd vraagt.

En nu maar de verantwoording.

Mevr. Y. de H.—E. te Gr. 108 KM; W. J. K. te N. 7.65 KM; E. Ch. te Gr. 58.65 KM; G. J. O. te A. 10.80 KM; Mevr. W., H. M. en I. R. N. te E. 201.75 KM; S. D., N. R. en A. K. te O. 110.40 KM; H. L. te R. 21.45 KM; H. S. te L. (van Gem. Utr.) 179 KM; Tr. B. te E. 38.85 KM; C. H. en de J. te E. 36.45 KM; ? te A. 2.25 KM; H. te L. 21.75 KM; Div. fam. te H. 206.55 KM; K. te S. 52.20 KM; J. G. te A. 36.05 KM; S. v. G. te M. 88.50 KM; D. S. te D. 23.85 KM; J. te U. 54.15 KM; T. K. te H. 43.20 KM; Ds G. V. te G. 37.50 KM; P. E. K. te H. 26.40 KM; W. te E. 12.30 KM; T. K. te U. 54.90 KM; K. L. O. te D. 2.85 KM; M. N. L. te H. 84.75 KM; G. M. te S. 56.55 KM; H. de J. te H. 72.15 KM; H. G. te H. 22.35 KM; J. H. te S. 24.45 KM; B. L. te C. 33 KM; J. A.—O. te H. 50.40 KM; D. N. te A. 6.10 KM; R. S. te E. 70.20 KM; K. te H. 11.25 KM; G. V. te W. en B. N. te N. 93.45 KM; W. M. te S. 24.75 KM; G. K. S. te D. 79.35 KM; G. J. B. te H. 212.30 KM; W. H. te E. 130 KM; J. v. L.—W. 3 KM; J. D. te A. 15.45 KM; G. de W. te H. 43.65 KM.

Ds G. B. te Gr. f 2.50; G. J. O. te A. f 1.—; S. D. te O. f 1.—; H. L. te R. f 1.—; M. J. t. B. te H. f 10.—; N. B. te Gr. f 2.50; A. v. d. L. te M. f 1.—; Mej. C. B. te 's Gr. f 2.50; N. N. te R. f 20.—; B. A. v. Z. te H. f 10.—; H. v. d. D. te V. f 2.50; Wed. H. P. te H. f 2.—; A. G. P.—Gr. te A. f 5.—; S. K. te F. f 2.50; M. M. S. te F. f 2.50; Mej. G. O. te 's Gr. f 2.50; S. W. V. te H. f 2.50; Ds J. B. te U. f 1.—; Fam. W. te E. f 1.—; E. H. te H. f 5.—; E. F. te P. f 2.50; D. S. te D. f 2.—; J. B. te E. E. f 10.—; N.B.J.B. afd. Sneek f 10.45; W. M. te Sn. f 2.50; G. J. B. te H. f 2.50; J. H.—v. K. f 2.50; H. G. en Sp. te Br. f 5.—; Mevr. G. R. te A. f 5.—.

In totaal werd ontvangen 4175.15 KM aan bonnen en f 263.45 aan geld. Financieel gezien staat het echtpaar Huizing thans niets meer in de weg om de eerste reis te maken naar hun dochter. Wij wensen hun een goede reis toe en geven hun de hartelijke groeten mee van de vele lezers van ons blad.

E.R.

Redder van Zondaren, maar ook voor de Bijbelse Doop der gelovigen.

De Heer zegene al onze gemeenten.

Voor de Secr,
B. FRIESWIJK.

ROTTERDAM—ZUID

In ons laatste Gemeentebericht van dit jaar, mogen we melding maken van onze laatste doopdienst. Daarbij werden de Gemeente binnengeleid Nelly Molendijk en Karel de Leeuw. Het was een heuge-

lijke dag voor ons allen en velen waren getuige van deze gezegende ogenblikken. Dit jaar werden een tiental brs en zrs door de doop aan de Gemeente toegevoegd. God heeft ons het afgelopen jaar rijk gezegend. Ons ledental groeide van 131 naar de ± 150 leden.

Een levendig verenigingswerk mochten we ook dit jaar bezitten. De afdeling Tussenjeugd, welke in Januari van dit jaar startte, bleek in een grote behoefte te voorzien, immers, zij welke de Zondagsschool verlaten kunnen nu deze afd. bezoeken. De N.B.J.B., Zondagsschool, Zusterhulp en het zangkoor droegen veel

bij tot een fijn Gemeentelijk leven. Dit kwam vooral tot uiting op de jaarfeesten van verschillende van deze afd. waar jong en ouderen verenigd waren en genoten van het gebodene.

De Gemeente mocht ook het afgelopen jaar gezegend naar buiten werken, zowel in de stad als op de Eilanden.

In het zuidelijke gedeelte van Rotterdam-Zuid n.l. „de Zuidwijk” was reeds een Zondagsschoolafd. onzer Gemeente, maar nu zijn er sinds Oct. j.l. ook wekelijkse Evang. Kerkdiensten. Verschillende contacten werden hierdoor reeds gelegd en mogelijk zal in Januari '56 begonnen worden met wekelijkse mid-dagdiensten.

Onze post Alblasterdam begint al stevig naar een Gemeente toe te groeien en heeft zeer de behoefte aan een eigen gebouw.

Donderdag 17 Nov. j.l. werd voor de eerste maal een samenkomst te Dordrecht gehouden en verschillende Baptisten en niet Baptisten waren blij hierdoor voor 't eerst met elkaar in contact te zijn gekomen. U las er al over in de Christen. God geve, dat ook daar zijn Gemeente gevestigd zal worden.

De Evangelisatie-arbeid op de Eilanden plus de posten en eigen Gemeente vergen veel van onze voorganger Ds R. Reiling, maar de zegen op zijn arbeid en de gebeden der Gemeente en Gods onmisbare kracht en zegen zullen hem helpen al deze arbeid te verrichten, tot redding van het verloor'ne.

In vele diensten gaf het Zangkoor onder leiding van br C. Brandt met mooie liederen en fijne zang haar medewerking.

Zondagmorgen 20 Nov. werd br H. Fortuin in het ambt van ouderling bevestigd, dat was voor Gemeente en de br een plechtig en blij moment.

Op 27 Nov. herdacht de Gemeente het feit, dat zij voor 20 jaar geïnstitueerd werd.

Dat ging op een eenvoudige wijze, maar het was een blijde dag van bezinning en dankbaarheid, voor al hetgeen God gaf in de afgelopen jaren. Voor die gelegenheid was onze eerste voorganger Ds D. Slort overgekomen en hij sprak 's avonds over: „de Gemeente in het begin”. Ds Reiling sprak 's morgens over: „de Gemeente van heden” en 's avonds over: de Gemeente van morgen. Het is een mooie herdenkingsdag geworden. (Lees de Schouw der Gemeente over Rotterdam-Zuid).

Tel Uw zegeningen, tel ze één voor één. Nu als we dat in dit Gemeentebericht moesten doen, zou er plaats tekort zijn in de Christen.

Het jaar snelt ten einde, vol verwachting gaan we de laatste fase tegemoet, het Kerstfeest en de Oudjaarsdienst. God geve dat we allen een blij en gezegend Kerstfeest mogen vieren, ook blij om zielen die zich voor 't eerst of weer opnieuw aan Hem overgeven.

Hij geve ons kracht en veel van Zijn

Feest op til!

U hebt me al enige keren in deze hoek gemist? Fijn dan weet je tenminste dat je wat aandacht hebt.

U begrijpt natuurlijk wel, dat ik beleefd opzij ben gegaan voor Ds. Van der Werf die dat prachtige initiatief nam tot het inzamelen van reisbonnen en geld voor de ouders van Antje Huizing.

Over die inzameling gesproken: wat leeft er wat in onze Uniegemeenschap! Handen in één en voorelkaar is het. De Huizings reizen straks naar Zwitserland.

En wij reizen straks naar Groningen....!

Daar is het immers alweer féést in onze Uniegemeenschap. En dat feest vieren we natuurlijk in elkaars nabijheid. Natuurlijk willen we dan bij elkaar zijn. We gingen immers 75 jaar samen. En we zullen D.V. nog langer samen gaan. En dan zo'n dag niet samen zijn? Daarom: op naar Groningen. 2de Pinksterdag 1956 treffen wij elkaar in de grote veilinghal te Groningen.

Hoe we er zullen komen?

Dat maakt U wel uit.

Hier en daar worden al enthousiaste reisplannen gemaakt.

En dat, zonder dat men nog op de hoogte is van het programma.

Maar dat hoeft men niet eens te weten. Het wordt altijd goed.

Overigens maken we U het programma voor deze dag spoedig bekend.

Nog even geduld....

Ik moet weer even opzij.

Jubileumman.

Geest ook in het komende jaar, om met elkaar, zowel in eigen Gemeente, alsook in Unieverband verder te strijden, kanalen van zegen zijnde.

Broeders en zusters in Nederland en waar ook, hartelijk gegroet en gezegende feestdagen en jaarwisseling.

J. TESSERS, secr.

Maldenburg 85, Rotterdam-Zuid.

Kroniek

Joegoslavië

In een gesprek met Amerikaanse studenten heeft Tito o.a. dit gezegd over de kerk in zijn land: De godsdienst is vrij in ons land. Hij, die zijn godsdienst wil belijden kan dit ongehinderd doen: doch als hij het niet wil, hoeft het niet. Als iemand in ons land een feestdag wil vieren, die niet door de staat erkend wordt, maar alleen door de kerk, is dat

een privé-aangelegenheid; wij kunnen geen mensen, die in regeringsdienst zijn, betalen voor de tijd, dat zij niet op hun werk zijn vanwege dergelijke feestdagen.

De Zondag wordt erkend als feestdag: sommige mensen vieren de Zondag door een uitstapje te maken, terwijl degenen, die naar de kerk willen gaan, dit doen. (Behalve de Zondag zijn ook enkele andere Christelijke feestdagen erkend). Wij beschouwen de godsdienst als iets werkelijk bestaands en als iets, dat niet ongedaan kan worden door administratieve maatregelen. Natuurlijk is het in ons land, evenals in ieder land, dat sterk wil zijn, verboden voor de kerk om tussenbeide te komen in staatszaken.

Uit dit zelfde land wordt bericht, dat de Hervormde kerk het er zeer moeilijk heeft. Zij heeft in Belgrado geen kerkgebouw. Kopen, huren of bouwen is haar niet mogelijk.

Uit „Ev. Luthers weekblad”.

Leestafel

ENCYCLOPEDIË VAN HET CHRISTENDOM, Protestants Deel, uitgegeven door Elsevier, onder auspiciën van de Winkler Prins Stichting. De prijs van dit deel is f 35.75, terwijl leden van de W. P. Stichting f 32.— betalen.

De complete encyclopedie van het Christendom bestaat uit twee delen: een Protestants en een Rooms Katholiek deel. Beide delen zijn zelfstandig te gebruiken, hoewel ze op elkaar zijn afgestemd.

Met groot genoegen hebben we van deze uitgave kennis genomen, daar hier op praktische, doeltreffende wijze een grote verscheidenheid van wetenswaardigheden met betrekking tot het Christendom in de ruimste zin van het woord is bijeengebracht. Niet alleen het geschreven woord is hier van belang, maar ook het fotomateriaal alsmede de geboden tekeningen helpen op prachtige wijze mee om onze kennis aangaande allerlei onderwerpen, zaken en personen te verrijken.

Dit protestants deel is in twee onderdelen gesplitst. Allereerst treffen we een Compendium aan, waarin een tweetal historio-graphieken van grote bruikbaarheid een plaats hebben gekregen, waardoor het de lezer mogelijk wordt de geschiedfeiten van Oude en Nieuwe Testament, zowel als van de Kerkhistorie te zien in het raam van de wereldgeschiedenis. Daarnaast handelt dit onderdeel op compacte, maar duidelijke wijze over het Boek der eeuwen, de belijdende kerk, de pelgrimstocht der kerk, de Christelijke Kerken en geloofsgemeenschappen, de leer der kerk, de liturgie, het dienstbetoon der kerk, Christendom en samenleving, Jodendom, de niet-Christelijke godsdiensten en de publiciteit.

Het alfabetisch deel kan op de gebruikelijke wijze geraadpleegd worden.

De hoofdredactie was in handen van Prof. Dr C. W. Mönnich, die met een grote, waarlijk interkerkelijke staf van medewerkers (zowel van Protestantse, R. Katholieke als Oud-Katholieke zijde) een eerbiedwaardige prestatie geleverd heeft.

Prettig is ook dat in deze encyclopedie nu eens een verantwoord, up to date artikel over de Baptisten voorkomt, geschreven door Dr W. F. Golterman, secretaris van de Nederl. Oecumenische Raad, die goed bekend is met het Baptisme en ook als gast het in Londen gehouden wereldcongres van de B.W.A. bijwoonde.

Deze encyclopedie is niet alleen van waarde voor de vakman, maar zeker ook voor de geïnteresseerde leek.

Wij bevelen de aanschaf van dit werk van harte aan.

Wf.

DE BIJBEL VOOR KINDEREN VERTELD, met tekst en tekeningen van Piet Worm. Uitgegeven door Elsevier. Prijs van dit eerste deeltje f 8.90.

Deze Bijbel voor kinderen wijkt in allerlei opzicht van de gebruikelijke kinderbijbels af. Allereerst is daar de tekst. Piet Worm is bij het navertellen van de Bijbelse geschiedenissen zo dicht bij de Bijbeltekst gebleven, dat later de overschakeling naar de „echte” Bijbel veel makkelijker zal gaan.

Dan zijn daar de kleurrijke tekeningen, zo

origineel en aantrekkelijk, dat ik mij geen kind kan voorstellen die daarvan niet genieten zal.

Dan echter zijn er ook enige bezwaren. In deze uitgave heeft de auteur het gewaagd, God uit te beelden, en wel op zulk een wijze, dat de Godsvoorstelling die bij velen leeft, alsof God een oude man zou zijn, hierdoor wordt versterkt. Verder ademen de tekeningen o.i. te veel de sfeer van het sprookje.

Overigens niets dan lof voor dit prachtige boekje, dat door nog twee andere deeltjes gevolgd zal worden.

Wf.

DOOR HET GELOOF ALLEEN, Bloemlezing uit het werk van Maarten Luther, verzorgd en ingeleid door Prof. Dr W. J. Kooiman en uitgegeven bij de Erven J. Bijleveld te Utrecht. Prijs f 4.50 geb.

Dit boekje van zakformaat is uitgegeven in de serie Christelijke Klassieken en bevat de volgende Luther-werken: Brief a. d. Christenen in Nederland (1523), Drie boetepsalmen, de Heidelberger disputatie, Over de vrijheid van een Christenmens, Inleiding op het Magnificat, het kostelijk Confitemini (118e psalm), en nog enkele brieven.

Wij behoeven deze lectuur zeker niet aan te bevelen. Luther heeft destijds zo duidelijk gesproken, dat we hem vandaag nog verstaan.

Neem en lees.

Wf.

Australië

In October van dit jaar is een zwager van mij met zijn gezin geëmigreerd naar Australië. Nu zijn zij daar met een ander Baptisten gezin, ook Groningers, begonnen met het houden van Bidstonden. Ze hebben een oproep geplaatst in een aldaar verschijnend dagblad, in de hoop dat er in de nabijheid nog meer Baptisten wonen en hen op deze wijze uitgenodigd om hun samenkomsten te bezoeken. Op deze manier willen ze trachten een Baptisten Gemeente te stichten, daar de kerk waar zij des Zondags heengaan hen niet ligt vanwege de kinderdoop.

Indien U adressen hebt van familie, vrienden of bekenden die in de nabijheid wonen van J. Timmer, 25 Easterleighcourt, Dandenong (Victoria) Australië, wilt U mij dit dan even laten weten? Er wordt dar voor contact gezord.

Willen ook toekomstige emigranten naar dit deel van Australië zich in verbinding stellen met

S. DIJKHUIZEN.

Middenstraat 1, Groningen.

Mededelingen

Helaas zijn bij de VERANTWOORDING over de maand November de alsnog in die maand ontvangen bijdragen voor Oostenrijk onvermeld gebleven. Hier volgen ze: Musselkanaal f 10.—; Deventer f 15.51.

De adm.

ADRESWIJZIGING

Het nieuwe adres van de secretaris der Baptisten gemeente te Assen is nu: P. Niezing, Groningerstr. 241a, Assen.

Advertentiën

Gods beste Zegen toegewenst

aan al onze gel. familie en vrienden in Nederland voor een Gezegend Kerstfeest en een Gelukkig Nieuwjaar.

F. VANDERWERF,
SYBIL en FLORA.

Toronto, Ontario, Canada.

Nogmaals maken wij onze abonné's er vriendelijk opmerkzaam op, dat overmaking van het abonnementsgeld vóór 31 Dec. besparing van incassokosten en van veel werk in het Unie-bureau betekent.

Graag nodigen wij allen uit om tijdig het abonnementsgeld te voldoen. Stort op giro 9260, als het U maar enigszins mogelijk is, f 6.— voor het gehele jaar 1956 ineens; of f 3.— voor het eerste halfjaar of f 1.50 voor het eerste kwartaal.

De adm.

Nieuwjaarswensen

kunnen geplaatst worden in het nummer van 30 December, indien deze uiterlijk Dinsdagmorgen 27 December in ons bezit zijn.

U kent ons lage tarief hiervoor.

De adm.

Ons wenkt een nieuw jaar!

Wie zal door u in de laatste maand van dit jaar opgegeven worden als nieuwe abonné? U weet, dat deze welkom is!

Als verrassing zenden wij aan de nieuwe abonné's gedurende deze laatste maand ons weekblad gratis.

Dus werft nieuwe abonné's en meldt ze spoedig bij de administratie, Dalweg 77, Arnhem.

DE CHRISTEN

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

Red.-adres: Ds H. van der Werf, Nijkampenweg 189, Emmen - Adm.: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem; Tel. 23007; Giro no. 9260 t.n.v. de Unie
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling f 6.— per jaar; buitenland f 7.50

Tussen mijn gisteren en Gods morgen

Fil. 3 : 5—14.

Als ik nu het volgend kinderliedje verkeerd citeer moet u me dat niet kwalijk nemen. Zo ik het al gezongen heb — het was toch echt een meisjes-spelletje — is het zeker meer dan veertig jaar geleden, of daaromtrent. In mijn herinnering luidt het zo:

Zie voor je, zie achter je,
zie aan je beide zijden....

Juist, uit het beroemde zakdoekje leggen. Dromers waren dan het kind van de rekening, zoals altijd.

Ik weet niet meer hoe ik toch op dat kinderversje kwam, maar het voerde mijn gedachten naar een stukje uit de brief van Paulus aan de gemeente te Filippi: vergetende hetgeen achter mij ligt en mij uitstreckende naar hetgeen voor mij ligt, jaag ik naar het doel, om de prijs der roeping Gods, die van boven is, in Christus Jezus.

Paulus had trouwens net wel terdege achterom gekeken. Maar hij had er evenzeer terdege afscheid van genomen. Maar kan een mens dat wel? Een Fransman heeft gezegd: Het verleden is niet achter ons, gelijk men denkt, maar vóór ons uit.

O ja, het verleden kan lange, zwarte schaduwen werpen, die ons door hun kilte doen huiveren. Het verleden, dat zijn wijzelf. Wij zijn niet slechts door de jaren gegaan, de jaren hebben zich aan ons vastgehecht. Wij zijn de som der jaren. Het slib der getijden heeft zich over onze ziel uitgebreid. U beëindigt over enkele uren dit jaar. Het

oude kalenderschild gaat bij 't oud papier, Uw agenda verdwijnt in een la of de kachel. Mappen verhuizen naar 't archief. Maar U blijft met uzelf zitten en met het jaar, dat ging en toch niet gaat. De pijn, de vreugd en de dwaasheid der dagen, de ziekte, de zorg en de zonde hebben niet slechts de sporen getrokken, maar U mede gemaakt tot wat U nu is.

Hebt U spijt van dit naar de dood hellend jaar? Sommige dingen zou U toch niet willen vergeten. Er waren mooie ervaringen. Mensen zijn vriendelijk voor U geweest. God heeft voor U gezorgd. Zijn hand is in dit ogenblik ook over U uitgestrekt. Maar zeker, er zijn ook dingen, die U nu zou willen uitwissen uit Uw herinnering. Uw wantrouwen, Uw kwetsend woord, Uw onbeheerst gedrag, Uw liefdeloos leven. U denkt aan wat U vernielde langs de weg. Aan de schade, die U bij anderen aanbracht. U hebt het leven geschonden en geen eerbied gehad voor de ziel van Uw naaste. Daar zit U nu, met Uw hand onder 't hoofd en een steen in Uw hart. U kunt het verleden niet achter U laten. Nee, dan zou U van Uzelf moeten weggaan.

Nu geloof ik, dat het Evangelie van God hier verlossend wil spreken. Dat Hij ons helpen wil los te komen van ons belastend verleden. Het is Jezus, die de zonden vergeeft. Is het niet een unieke boodschap, een uniek feit? 't Is alles voorbij, Hij gedenkt mijne zonden niet meer. De Ene, die mij ter verantwoording zal roepen, spreekt mij vrij van schuld. Deze gaf Paulus de genade het verleden, dat hem als mens trots zou kunnen maken en tegelijk zou kunnen doen vertwijfelen, te vergeten. Met Paulus mag de gelovige het verleden afschrijven. Wat niet en nooit kan, kan hier.

Over enige uren beginnen wij met een nieuw jaar. En met de voortzetting van het oude leven? Of: uitstreckende naar hetgeen voor ons ligt? Leven op verhoogde toon? Continuëren wij het

Nieuwjaarsgroet van de Redactie

Bij de Jaarwisseling wenst de Redactie van de Christen haar lezers Gods rijke zegen toe voor het Nieuwe jaar.

Laten we het niet al te onbedachtzaam binnenstappen en ons niet zo zeer in het eigen spel verdiepen dat we het Hemels gezicht ongehoorzaam worden. Op God kunnen we wel rekenen, mits we maar bidden: „Uw wil geschiede”.

Kan God ook op ons rekenen?

Moge ook ons blad op de juiste wijze functioneren in het grote geheel van de arbeid voor het Rijk van God.

De Redactie.

vroeger bestaan of leven we uit de nieuwe situatie, door God geschapen? De Meester des levens zegt: Hier is een nieuw schrift. Het voorbeeld staat op de eerste regel en laat Mij nu eens je hand vasthouden bij het naschrijven. Straks laat Hij die hand los, maar blijft achter ons staan en kijkt met belangstelling naar onze pogingen. Zullen we ons uiterste best doen? Opziende naar boven, Hem naast ons wetend schrijven we letter voor letter dit nieuwe jaar weer vol.

Om ons liggen duizend mogelijkheden om te leven. Er zijn talloze mogelijkheden om geweldig te leven. Maar hoe zal het gaan: geremd door gisteren of gegrepen door het doel? De van Christus gegrepenen zijn van de mineur in

de majeur overgebracht. De grote Toonkunstenaar heeft hun levensmuziek getransponeerd. Gij zijt het, die overgezet zijt uit de duisternis naar het licht. God zegene U in het nieuwe jaar en geve U het leven te leven van een mens, die jaagt naar de verwerkelijking van de wil Gods vandaag; die haakt naar de open-

baring van de Verborgene hier en nu. Om nog eens met een vraag te eindigen: wat houdt U vast, heeft U gegrepen: Uw eigen verleden of Gods dag van morgen?

God zij met u.

HUIZINGA.

gen zijn, door Hem ontstoken; een ster, door Hem in deze tijd en aan deze hemel opgehangen, om de zoekenden tot het Licht der wereld te leiden. Er ligt een heel jaar voor ons!

HUIZINGA.

Nieuwjaarsboodschap van onze Unie-voorzitter

A. D. 1956

De eindredacteur van ons weekblad verzocht mij een woord aan U te richten in verband met het nieuwe jaar. Met vrees en vreugde geven wij gehoor aan dit verzoek. Met vrees en schroom, omdat wij onbekend zijn met de weg die voor ons ligt; met vreugde, omdat alle jaren Gods jaren zijn en voortzetting en einde vast in Zijn handen liggen.

Wij laten het aan vorsten, politici en journalisten over om hun inzichten en wensen wat betreft de samenleving der volkeren, te verkondigen. Het zij verre dat wij ons als niet-geïnteresseerden willen gedragen, wij hebben wel terdege part en deel aan de weg der wereld, maar onze diepere belangstelling gaat uit naar de gang der gemeente.

Terwijl wij in de poort van het nieuwe jaar staan, groeten wij alle broeders en zusters, in en buiten het land wonende en bidden God, dat Zijn zegen op U daal'. Hij zij met U alle de dagen, hoe deze ook voor U mogen zijn. De Heer sterke de voorgangers onder ons, die U het Woord Gods verkondigen. Die daarnaast tot op zekere hoogte zich verantwoordelijk gevoelen voor Uw leven en volgens de Hebreënbrieff waken over Uw zielen. Laten zij het met vreugde kunnen doen en niet al zuchtende, want dat zou U geen nut doen. De Heer zegene ook onze ouderlingen en diakenen in hun subtiële en omvangrijke taak en Hij zij met alle werkers en werksters in de gemeenten, hun wijsheid gevende voor de taak, die zij op zich namen. Wie onzer denkt niet aan de zusters Vorsteveld en Brongers, aan de zusters, die in Tabitha dienen, aan de jongemensen, die zich voorbereiden op de arbeid in de gemeenten en op het zendingsveld? Veel heil en zegen!

Hebt U het nieuwe jaar al ingedeeld? Hebt U een plan opgemaakt van wat U van plan is te doen met de 366 dagen? Welnee. Dat zien we dan wel. Het komt U zelfs iets verwaten voor zo te spreken. Alsof wij nu al wisten dat we volgend jaar Kerstfeest weer zullen beleven. Maar is het eigenlijk zo dwaas om uit te gaan van de veronderstelling, dat we het hele jaar hier nog zullen zijn? En zou het

dan toch niet heel goed kunnen werken om enige bepaalde doelen duidelijk voor ogen te stellen? Het is van deze kant uit onmogelijk dat voor U te doen. Maar U moest het zelf doen. Nietwaar, het jaar is zo maar weer om, en wat leverde nu eigenlijk '55 voor U op. Gaat er niet veel van het jaar verloren, omdat we verschrikkelijk verkwistend met de dagen omgaan? Neem de dagen en de uren als geschenken in de hand. Wees er blij mee en zuinig op.

Het is moeilijk om de vraag te stellen: heeft de Unie plannen? Immers, die Unie zijn wij en wordt niet gevormd door een paar mensen, die de organisatorische zijde van het werk behartigen. Waar plannen zijn is leven. Wij zien wel met enige spanning uit naar de komende algemene vergadering, waar ten opzichte van de vorming der toekomstige voorgangers en jeugdwerkers een besluit zal worden genomen, dat, hoe het ook zijn zal onszelf tekent en toont, maar wat meer is, ook voor het werk van betekenis zal zijn. Dit jaar is een jubileumjaar — wij hopen allen met elkaar dat feest in Groningen te vieren — en het zal ons duidelijk maken hoe sterk en rijk wij door Gods genade geworden zijn. Wij bedoelen daarmee: of wij na 75 jaar nog of eerst in staat zijn iets te ondernemen, of niet meer of nog niet. Waarmee we niet graag zouden willen zeggen, dat er in het verleden niets is voorgesteld en ondernomen. Waarmee we wel zouden willen zeggen, dat de woorden op de afsluitdijk waard zijn vast te houden: Een volk, dat leeft, bouwt aan zijn toekomst.

Er zal wel niemand onder U zijn, die denkt, dat wij alles van onze plannen en van ons organiseren verwachten. Maar God gaf ons verstand om het te gebruiken. Als de Heere het huis niet bouwt, tevergeefs zwoegen de bouwlieden daaraan; als de Here de stad niet bewaakt, tevergeefs waakt de wachter. Maar de bouwer bouwt, en de waker waakt. Niet: nog even slapen, nog even sluimeren, nog even liggen met gevouwen handen!

Alle jaren zijn Gods jaren en Zijn werk gaat in al wat leeft en beweegt voort. Zijn hand ligt ook op onze wereld. Hij roept nog gedurig over de duisternis: Er zij licht. Dat wij toch een kaars mo-

Zij allen één Een bede uit Joh. 17; het één z.g.n. Hogepriesterlijk gebed, hoort men vaak aanhalen. Het is de bede, vervat in de woorden:

En Ik bid niet alleen voor deze, maar ook voor degene, die door hun woord in Mij geloven zullen, opdat ze allen één zijn, gelijkerwijs, gij Vader in Mij en Ik in U, dat ook zij in ons één zijn, opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt.

Het gaat om de woorden, dat zij allen één zijn. Met deze woorden wordt gepleit voor de Wereldraad van Kerken en haar streven aanbevolen. — Nu menen wij, dat men woorden nooit op de klank mag aanhalen. Men moet zich rekenschap gegeven hebben van de zin en strekking der woorden en deze is in de regel moeilijk vast te stellen zonder nauwkeurig het verband te hebben nagegaan, waarin ze voorkomen. De vraag is hier toch wel: wie de Here Jezus voor ogen stonden toen Hij dat verlangen voor het aangezicht van de Vader uitsprak. Hij begeerde daarmee de eenheid van een bepaalde groep of categorie mensen. Hij dacht aan de jongeren, die Hij had uitgekozen om getuigen te zijn van zijn leven en sterven en opstanding en die daarvan zouden spreken in de wereld om die wereld te bewegen tot het geloof in Hem als de door God gezonden Leidsman en Verlosser. Aan hen dacht de Heer en aan degenen, bij wie hun getuigenis vrucht zou dragen. Hun eenheid begeerde Hij tot openbaring te zien komen, een eenheid, die daarin haar achtergrond en verklaring zou hebben dat zij allen in Hem hun Heer ontmoet hadden, de Koning, door God gegeven.

De Here Jezus bidt om een zódanig gebeuren onder de mens de eeuwen door, waardoor Hij maar niet uit de gedachten en uit de gang van het wereld leven zal kunnen verdwijnen, maar er bestendig een zich bemoeien met Hem zal blijven als oorzaak van een zich bij alle wisselingen voordoend fenomeen: een uit Hem geboren, om Hem samen getrokken en op Hem wijzende beweging.

Anderen geldt deze bede om eenheid niet. Zij en zij alleen zijn die „zij allen.”

Waarheid Paulus vermaant ons om en Liefde de waarheid te betrachten in liefde. Hij heeft ons in zijn brieven duidelijk gemaakt hoe hij dat bedoelt. Hij bracht — dat was zijn rotsvaste overtuiging — *de waarheid*. Hij had haar verlossende werking ervaren. Hij had de prijs, die daarvoor gevraagd was, betaald en dat zonder aarzelen. Ja, hij had, wat hij bezat, als schadelijk van zich geworpen. Die waarheid moest de wereld leren kennen. Hoe? Door haar in het kleed der liefde te presenteren. Maar van de liefde zonder meer verwacht Paulus geen resultaat. Wat ons redt is de Waarheid. Liefde zonder waarheid moge hogelijk gewaardeerd worden, maar ze verlost ons niet van het verderf. Dat doet de Waarheid, maar voor waarheid, wanneer deze liefdeloos gebracht wordt, gaat het oor niet open noch het hart. Waarheid niet in liefde gezegd, raakt het geweten niet; dringt niet door. De dynamische lading zit in de Waarheid, maar de kracht, die haar aandrijft en haar het geweten inboort, zit in de Liefde.

Met een soort liefde, die de Waarheid verdonkert of halveert kunnen we onze opdracht niet volbrengen en de zegen van het Evangelie niet tot openbaring brengen. Het gaat om de Waarheid en het heft, waarmee dit zwaard in de hand moet rusten, is de liefde. Die in de liefde faalt kan met de waarheid wel thuis blijven.

Principe Aan de Statuten ener gemeente moet een beginsel ten grondslag liggen. Een bepaald uitgangspunt moet de structuur en uitbouw der gemeente bepalen. Uitgegaan moet worden, dunkt ons, van het wezen, het principieel eigene ener gemeente. Hoe zou men dat kunnen definiëren? Zo:

Een gemeente is een vergadering van gelovigen, die hun organisch-geestelijke eenheid in Christus en hun eenheid van geloofsovertuiging, daarin in de hoogst mogelijke adaequate en voor deze wereld meest vruchtbare vorm en wijze tot openbaring brengen?

In de Statuten der Unie moet tot uitdrukking komen het karakter der gemeenten, die zich in haar samen bundelen. Er is in de Unie geen „onder” en „boven”. De enkele gemeente verliest, door haar geunieerd zijn niets van hetgeen ze voor die tijd had noch ontvangt daar iets bij.

Zou men het uitgangspunt voor het samengaan binnen de Unie zo kunnen formuleren:

„De plaatselijke autonome gemeenten openbaren en betuigen in de Unie hun organisch-geestelijke eenheid als plaatselijke openbaringen van het Lichaam van Christus en hun eenheid van geloofsinzicht, tot

Nieuwjaarsgroet van de President en de Secretaris van de Baptisten Wereld Alliantie

Geliefde mede-Baptisten, waar ook ter wereld,

Wanneer we terugblikken op 1955, hebben we veel reden tot blijdschap en dankbaarheid. God gaf ons het meest representatieve Congres dat de Alliantie ooit had en het bleek boven verwachting vruchtbaar. Het be kroonde een halve eeuw van ongeëvenaarde vooruitgang en opende nieuwe uitzichten van groeiende broederschap, dienst en samenwerking in de komende jaren.

Nu we 1956 binnengaan zouden we tot onze mede-gelovigen in zo'n honderd landen willen zeggen: Moge de Heer, die rijk genoeg is om ieder die Hem aanroept, te helpen, ons zegenen met een volheid van Zijn Geest en 1956 vruchtbaar maken voor de zaak van Zijn Koninkrijk, in een mate die ver boven ons eigen menselijk kunnen en pogen uitgaat.

* * *

De Zondag van de B.W.A. is vastgesteld op 5 Februari.

Zoudt U nu niet reeds maatregelen willen treffen om deze Zondag te maken tot een dag van dankbaarheid voor de zegeningen van het verleden, voor de kansen van nu en voor de nimmer falende beloften van God? Een speciale boodschap voor deze Alliantie-Zondag is in voorbereiding en zal binnenkort gepubliceerd worden. Het zou ons tot dankbaarheid stemmen wanneer maatregelen getroffen konden worden die er toe leiden dat deze boodschap in zoveel mogelijk Gemeenten voorgelezen wordt, en misschien kan ook Uw Gemeente gaan behoren tot dat groeiend aantal Gemeenten dat de collecte van de eredienst op die Zondag bestemt voor de zaak van onze wereldwijde gemeenschap.

* * *

„Hem nu, die blijkens de kracht, welke in ons werkt, bij machte is oneindig veel meer te doen dan wij bidden of beseffen, Hem zij de heerlijkheid in de Gemeente en in Christus Jezus tot in alle geslachten, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.”

Uw broeders in Christus:

THEODORE F. ADAMS, President

ARNOLD T. OHRN, Algemeen Secretaris

HENRY COOK,

Toegevoegd Secretaris voor Europa

ROBERT S. DENNY,

Toegevoegd Secretaris voor Jeugdwerk.

gemeenzaam overleg en het gemeenschappelijk volbrengen van vrijwillig aanvaarde algemene taken, waarbij de gezamenlijke gemeenten geen regeermacht over de afzonderlijke gemeenten uitoefenen?

L.

HOOGKERK (Gron.)

Graag willen we nog voor het jaar ten einde is, melding maken van de grote dingen die God onder ons doet. In het

laatste half jaar mochten we viermaal optrekken naar Groningen, waar in totaal zeven personen uit Hoogkerk werden gedoopt. Telkens was het voor ons een grote blijdschap. Zo ook 11 Dec. j.l. toen o.a. ook een jonge dochter en een jongeling uit ons midden hun Heiland beleeden. De kerk was vol, de zang en prediking begeistertend en de toespraak tot de jonge mensen bij monde van br Lindeman opbeurend en bemoedigend. Met honderden werd het H. Avondmaal gevierd. Welk een machtige aanblik.

Dinsdag 13 December hadden we een gezegende Bidstond en Woensdag vernamen we dat weer twee jonge dochters hun leven aan Jezus hadden gegeven.

Zondag bij het Avondmaal in Groningen ging voor in gebed onze oude broeder A. Feenstra. Maandagmorgen half vier is onze broeder bevorderd tot Heerlijkheid en Thuis gehaald. Schokkende gebeurtenis, doch God heeft getroost. Br Feenstra laat een lichtend spoor achter. Twee van zijn kleinkinderen gaan zijn plaats innemen, één in Groningen en één in Hoogkerk. De teraardebestelling had onder grote belangstelling plaats. Op het kerkhof werd door verschillende brs getuigd van het heil wat er is in Christus. Ook zongen we daar het lied: „k Ben reizend naar die stad”.

God trooste en sterke onze oude zuster en verdere familie.

De corresp.

SNEEK

Wij kunnen uit de Gemeente Sneek goede berichten laten horen over de arbeid der Gemeente en de Zegen die wij ondervinden.

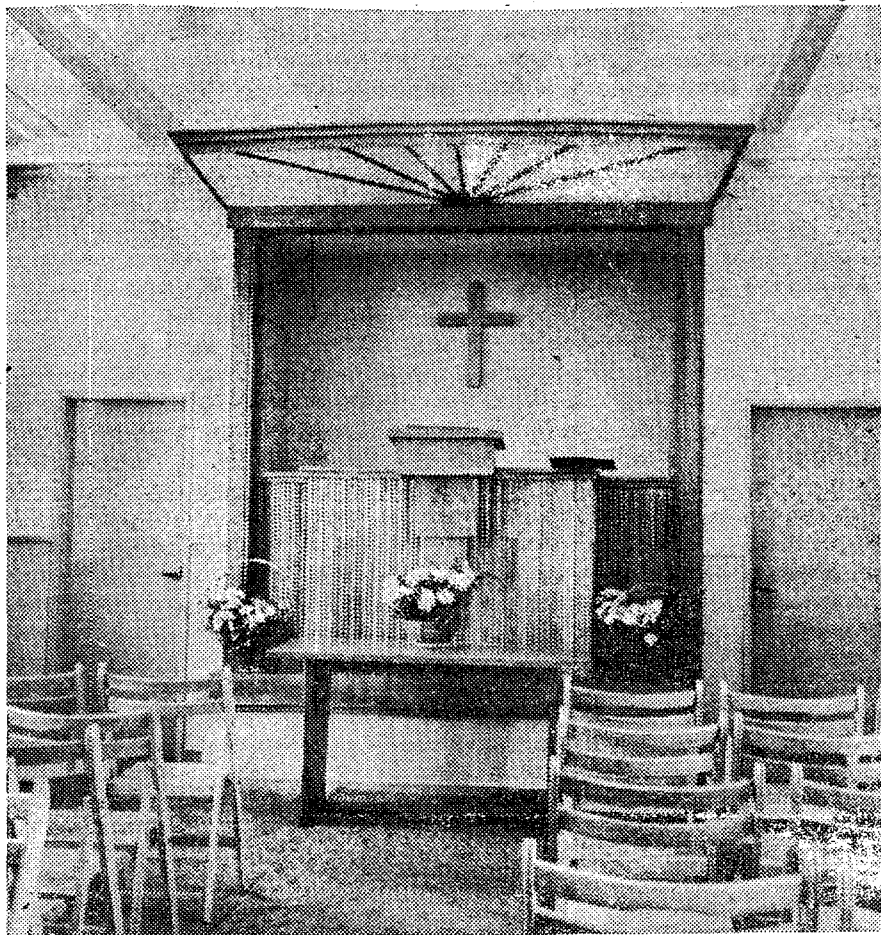
In September mochten wij gedenken dat de Gemeente 75 jaar had bestaan. Een speciale herdenkingsdienst en des avonds een samenzijn van de Gemeente en de vrienden met vele oud-leden vormde de hoofdschotel. Veel goede woorden werden gesproken en vele herinneringen werden opgehaald. Ook gaf de Gemeente ter gelegenheid van dit feit een gedenkschrift uit waarin de geschiedenis der Gemeente beschreven staat. Er zijn nog een ruim aantal van deze aantrekkelijke boekjes ter beschikking dat degenen die de moeite willen doen en f 1.— sturen aan de secretaris krijgt franco zo'n boekje toegezonden.

Mochten wij 7 Aug. 2 jonge zusters en een broeder door de Doop in de Gemeente opnemen op 2 October werden opnieuw 2 jonge dochters door de Doop in de Gemeente opgenomen terwijl wij op 4 December een jonge zuster en een jonge broeder door de Doop de Gemeente mochten binnenleiden.

In al deze gevallen betrof het kinderen van leden der Gemeenten. U kunt zich voorstellen dat de vreugde groot was en de Gemeente zeer bemoedigd is door deze zichtbare zegen op haar werk.

M.

Het vernieuwde kerkje te Makkum

Cliché „Leeuwarder Courant”

Hierbij wordt de lezers van „De Christen” een kijkje gegeven in het geheel vernieuwde kerkje van de gemeente Makkum.

De restauratie is wel zo grondig geweest dat het oude kerkje er niet meer in terug te vinden is. Het eerste kerkje, dat was vervallen tot zo goed als een bouwval, werd gesticht in 1877, en in gebruik genomen op 18 November van dat jaar. Precies 78 jaar later, op 18 November 1955 mocht het opnieuw aan des Heeren dienst worden gewijd.

Met inspanning van alle krachten en door het brengen van grote financiële offers heeft de kleine gemeente (die slechts 27 leden telt) dit geweldige werk in het geloof ondernomen en tot een goed einde gebracht. Er heerst dan ook grote dankbaarheid en vreugde over het bereikte resultaat bij de broeders en zusters.

Hier is weer duidelijk gebleken dat het vertrouwen op God en de liefde tot 's Heeren werk samenwerkend grote dingen kunnen doen.

Het kerkje heeft ongeveer 100 zitplaatsen, en, indien nodig kunnen nog 50

meer geplaatst worden doordat een bijzaal gemakkelijk bij de kerkruimte kan worden gevoegd.

De kanselpartij, die geheel in eiken is uitgevoerd, geeft een zeer waardige indruk, tot in bijzonderheden passend in het geheel. Onder de kansel bevindt zich het doopvont, en, moet dit worden gebruikt, dan kan de kansel in z'n geheel naar achteren worden geschoven (de kansel staat n.l. op kogel-lager-wielen). Zodra de doopsbediening heeft plaats gehad gaat de kansel met eenzelfde handbeweging weer op z'n plaats. De oplossing die hier voor het doopvont-vraagstuk is gevonden en toegepast is zeer practisch, geen openzwaaïende luiken en/of deuren, geen irriterende en onaesthetische drukte en lawaai, geen geloop van mensen die het doopvont in orde moeten maken. Geruisloos gaat de kansel achteruit en het mooi gebouwde vont komt zichtbaar.

Gemeenten met kerken met beperkte ruimte kunnen wij aanraden eens een kijkje te gaan nemen in Makkum om ook in hun kerk deze oplossing te gaan toepassen.

W.

G. V.

Er was nagenoeg geen zitplaats meer, toen br Ds J. Bosma 11 December voor het laatst als voorganger der gemeente te Leeuwarden haar kerkgebouw betrad. Met een preek over 2 Thess. 2 : 16 en 17 nam hij afscheid van de gemeente, die sinds 26 Maart 1950 trouw door hem was gediend. Met grote aandacht werd naar de predikant geluisterd. In ernstige bewoordingen riep hij de gemeente op, trouw te blijven aan haar roeping. Hij herinnerde aan de krachtbronnen, waarop de apostel Paulus de Thessalonicenzen had gewezen: God verwacht iets van ons. Het leven maakt openbaar wie wij zijn.

Na de prediking werd het woord gevoerd door een ouderling der gemeente, die de scheidende voorganger en diens echtgenote hartelijk dank bracht voor alles, wat zij ten behoeve van de gemeente hadden gedaan. Vervolgens spraken afgevaardigden namens de Friese Bond van gemeenten, verschillende zustergemeenten, de plaatselijke kerken en gemeenten en de Oecumenische Raad. Uit hun woorden bleek, dat br Ds Bosma hier graag gezien was.

's Avonds was er gelegenheid, om in intiemere kring afscheid te nemen. Toen werd de vertrekkende predikant toegesproken door leden van verschillende verenigingen, het comité voor jeugdwerk en door afgevaardigden van de zustergemeenten te Noordbergum en Arnhem. Ook werden enige geschenken aangeboden als blijk van waardering.

Ds Bosma zal een grote plaats onder ons innemen. Wij zullen hem missen. De grote Herder en Leraar der Gemeente verliet ons echter niet: Hij blijft aan onze zij. Dat zij ons en alle herderloze gemeenten in den lande tot troost.

H. H.

Van het Zendingfront

Op de stoep van het Ziekenhuis te Pimu

Zo luidt het opschrift van de brief van zr Vorsteveld, die zij tot U allen richt.

Lang geleden was er eens een arme, ziekelijke man. Zo begon in het verleden Dr Chesterton een radio causerie. En hij vervolgde: Zijn naam luidde Lazarus. Leeftijd: onbekend. Verblijfplaats: een stoep. Beroep: bedelaar. Diagnose: Vol zweren. Behandeling: honden likten zijn zweren. Dieet: afhankelijk van de vriendelijkheid der mensen.

Resultaat: De dood.

Aldus Dr Chesterton. Zijn naam zal steeds in één adem genoemd moeten worden met Yakusu.

Al is de Lazarus, die de Here Jezus in de gelijkenis beschreven heeft, er niet meer, een feit is het, dat we zijn armzalige nazaten nog overal in heel Afrika terugvinden.

De Lazarus, die ik U hier beschrijf, is zwart van huidskleur. Het is een man, vrouw of kind, dagelijks zittend op de stoep van een Zendingenziekenhuis of op de stoep van een medische hulp-post.

De Afrikaanse Lazarus is het slachtoffer van parasieten, in de ban van ziekten, vervuld van angst.

Ondanks al het medische Zendingswerk, lopen hier in Afrika nog heel wat Lazarussen rond.

Ziet U hem daar liggen op of onder een vod, dat een deken moet voorstellen? Hij rilt van de koorts. Zijn voetzolen zijn vol grote zweren. De vele wonden, die zijn lichaam bedekken, zijn een vergaderbak van zandvlooien en doen flink pijn. En dan die grenzeloze vervuiling....

Ja, het is een eng gezicht.

Wat is dat? Stompjes van handen? Abnormale dikke oorlellen? De diagnose is niet moeilijk vast te stellen: Melaatsheid. De stumperd zelf kan het niet veel schelen. Deze afgrijselijke ziekte doodt hem in ieder geval heel langzaam, tenzij.... En men zegt hier zelfs, dat vijf procent van de bevolking in sommige ongezonde streken melaats zijn.

Wat is dat voor ziekte? Die mens daar met die lelijke misvormde neus? Zien we het goed? Hij mist ook enkele vingers. Dat is Framboesia tropicae!

En zijn buurman? Als een uitgeteerd mens zit hij ineengedoken op de stoep. Dat is een lijder aan Tuberculose.

Inderdaad, U hebt goed gezien. Ook de Tuberculose is hier in Afrika een gevreesde ziekte.

Helaas zijn we hier nog geen sanatoria en Röntgenapparaten rijk. Dat is slechts weggelegd voor de grote Ziekenhuizen in de steden van de Belgische Congo.

We moeten ons hier behelpen met een microscoop. We willen graag, heel graag zelfs, alle bovengenoemde gevallen helpen met de middelen, die ons ter beschikking staan.

Maar de medicamenten zijn peperduur.

Heus, het ligt niet aan ons. Daarvoor zijn we immers hier. Maar die stumperds zijn in vele gevallen niet eens bereid om drie of vier maanden zich te laten behandelen.

Al is er soms wel de goede wil aanwezig, wie moet hun het eten bereiden? Dat voedsel moet meestal in het oerwoud gezocht worden? Welk familielid is bereid om deze taak op zich te nemen?

En wie zal die peperdure medicijnen betalen?

Het Ziekenhuis, elk Ziekenhuis van de Zending of Missie spant zich tot het uiterste in geeft enkele keren per week rijst en vlees in blik. Maar de

UW HAND

AAN DE PLOEG!

De wereld van morgen

Wij lezen een dezer dagen dat op een vergadering iemand het onderwerp behandeld had „Angst voor de wereld van morgen". De verslaggever beweerde dat de eminente spreker het onderwerp op prettige en aangename wijze behandeld had. Je wrijft je even de ogen uit.

Angst - prettig - aangenaam! 't Is maar hoe je het bekijkt. Je moet angst maar aangenaam en prettig vinden. Wij Christenen willen de wereld van morgen niet dramatiseren, maar we huiveren toch wel eens als we aan die wereld van morgen denken. Maar we zingen en jubelen tevens. Niet om die angst en ellende, maar om de zalige zekerheid van het komende vrede-rijk. Aan dat vrede-rijk moeten allen, die daarnaar verlangen en boodschappers zijn van de Vorst van dat rijk, medewerken. U en ik moeten om Gods en der mensen wil onze hand aan de ploeg slaan om de mensen te verlossen van de angst voor de wereld van morgen. U heeft geen angst omdat u veilig geborgen is in Jezus' armen. Helpt allen opdat velen deze angst kwijt worden, ook in het Zuiden. Doet uw deel, uw plicht.

Jubileum

evangelisatie commissie.

honger is zo groot.... Kijk eens naar die mens daar? Hij slaapt. Probeer hem eens wakker te schudden. Lukt het u niet? Heeft hij misschien de slaapziekte?

U heeft de diagnose juist gesteld. Inderdaad is de slaapziekte een „verdwijende" ziekte. De beruchte Tsé-Tsé vlieg is op vele plaatsen uitgeroeid. Maar....

Vele Congolezen horen over de medicijnen spreken, die de blanke bezit. Doch

wat helpt het, wanneer de Congolees niet eens de moeite neemt om naar een Ziekenhuis te gaan?

Daar zit een moeder met een angstige blik in haar ogen en een kind in haar armen, dat zij zorgvuldig heeft toegedekt. Wat zal er daar aan de hand zijn? Moeder zal U antwoorden: Mosa.

„Mosa” betekent warm en wil hier zeggen: koorts. Inderdaad gloeit het hoofdje van het kindje. Onmiddellijk doorsturen naar de dokter, wordt hier de boodschap. In zulk een geval wachten we niet eens op de uitslag van het bloed. Hier tellen de minuten. We beginnen direct met een dosering Kinine. Sterven velen niet aan de zogenaamde Hersenmalaria? En hoe lang heeft het kindje reeds de koorts?

O, de blanke zegt wel, dat deze ziekte veroorzaakt wordt door malariamuggen, maar moeder en medicijnman weten wel beter.

De zuster van moeder, die kinderloos is gebleven, heeft de kleine stiekum tovermedicijn toegediend en haar kind uit jaloezie ziek gemaakt.

Het oerwoud is een waar Paradijs voor deze muggen.

Dan hebben we hier te maken met vele wormziekten. Ze bezorgen de Afrikaanse Lazarus een chronische bloedarmoede.

Nog vele andere plagen kwellen hem. Te veel om op te noemen. Het moet maar eens uit zijn met de zinloze en goedkope bewering, dat de natuurmens vrij en blij leeft, en dat we hem toch vooral niet moeten „kwellen” met het Evangelie.

Geef zulk een mens een retour naar het Zendingsveld en hij zal terugkomen als een enthousiaste propagandist voor de Zending.

Och, die arme Afrikaanse Lazarus, behept met vele kwalen, die zijn permanente angst, voor de „ongeziene dingen”, voor de boze geesten.

Onlangs vroegen we aan een Congolese moeder, die eens zeven kinderen rijk was geweest, en waarvan er twee nog leven, aan welke ziekten de kinderen gestorven waren. Zij antwoordde angstig, fluisterend: geesten.

Breng een dag door op de stoep van ons Ziekenhuis te Pimu en U wordt voor eens en altijd overtuigd van de zegen der medische Zending.

Ons wordt daardoor juist de gelegenheid geschonken om aan de deze patienten over de liefde van de Heiland te vertellen. Hij de grote Medicijnmeester naar geest, ziel en lichaam; Hij is immers ook gekomen om de Afrikaanse Lazarus te helpen en te redden?!

Wat doet U voor Hem?

Uw zuster in Christus,
Fenny Vorsteveld.

Wat zr Vorsteveld hierboven beschreef, maakt zr Brongers ook dagelijks mee op haar post in Lukolela.

Zij kennen geen achturige werkdag. Zij maken lange, lange dagen. Soms, en dat gebeurt menigmaal, worden zij in de avonduren geroepen voor een moeilijke bevalling. Zij zuchten niet, maar zij staan op en gaan met een stormlantaarn als lichtje bij zich voor de duisternis van de Congo nacht. Dat zelfde lichtje moet straks dienst doen in de hut.

Zij klagen niet. Wat zij wel vragen is, begrip en dat U achter hen zult staan met liefde en toewijding, zoals zij zich zelf vrijwillig en van ganser harte gewijd hebben aan de dienst van de Heer op het Zendingsveld.

Voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

Bij de opening van het Evangelisatiegebouw te Westerhaar

Zoals reeds hier en daar in de Christen is opgemerkt, plukt de gemeente Vroomshoop-Daarlervveen de vruchten van een gezegend samengaan van twee gemeenten, die eerst naast elkaar leefden en werkten. De beide Baptistengemeenten in Almelo hebben een visie gehad voor de arbeid hier en hebben alles in het werk gesteld om, met voorbij zien van eigen belangen, te komen tot één Baptistengemeente. Men was niet bedacht op de organisatie, maar op het wezen van de gemeente. Doordat de grote lijnen werden aangehouden, kwamen de kleinere onderdeeljes als vanzelf. Eenstemmig werd besloten een gemeente te vormen, die aangesloten zou zijn bij de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. De beide besturen vormden een Raad en een van de eerste werkzaamheden was het beroepen van een eigen Voorganger. De samenwerking was begonnen en kwam eerst recht tot uiting bij de intrede van de nieuwe Voorganger. Men kreeg weer vrouwen in de gemeente, doordat deze haar vertrouwen op Christus gevestigd had. De Hervormde Kapel, voor deze gelegenheid afgestaan, was tot in alle hoeken en gaten bezet. De hele omgeving sprak ervan dat een gemeente die bijna dreigde te verdwijnen in zo'n korte tijd weer opbloeide. Het is niet nodig hier namen te noemen, maar vele broeders (voorgangers en ouderlingen) hebben omtrentend veel moeite en tijd gegeven om het werk hier in goede banen te leiden. En God gaf Zijn zegen!

Gelukkig de opkomsten bleven goed. Het kerkje in Daarlervveen kontijdens doopdiensten de mensen nauwelijks bergen. Enkelen stonden zelfs in het portaal. In Vroomshoop is het onmogelijk iets bijzonders te doen. Tijdens gewone diensten zitten de mensen soms opgepakt op banken zonder leuning. Ergens moest een opening komen. In Vroomshoop mogen we echter alleen een „dure” kerk bouwen. En dan zegt B. en W. zelfs graag een prachtig plekje toe. We hebben echter geen contacten met Amerika. Zelfs in Nederland weten we de rijke Baptisten niet te vinden, en

hier in de gemeente zijn ze niet. Er werd echter reeds jaren gebeden voor een gebouwtje in Westerhaar. Ook daar is reeds veel gewerkt zowel door Daarlervveen als Vroomshoop. Ds Harkema had er de laatste jaren veel gewerkt door middel van openlucht-tent, en huissamenkomsten. Zo werden veel buitenstaanders aangetrokken. Ook dit jaar werd de tentevangelisatie rijk gezegend. De tent was soms propvol. Elke avond werkten Voorgangers van andere gemeenten mee. Groof was de vreugde toen aan het slot bleek dat verscheidenen de beslissende keuze voor hun leven genomen hadden. Ook was er nog een batig saldo nadat alle onkosten betaald waren.

Intussen waren reeds druk plannen gemaakt voor een gebouw. Eerst zou het alleen voor jeugdwerk bestemd zijn. Een groot deel van de gemeente woont hier en ook de meeste gezinnen met jonge kinderen. De Zondagsschool, in een huiskamer begonnen, telt nu een veertig kinderen. Het moest echter zo eenvoudig mogelijk gebouwd worden. Eternit was het goedkoopste, dus we vroegen een bouwvergunning aan voor een eterniten gebouwtje. Niet-leden der gemeente boden tegen geringe vergoeding bouwgrond aan. Het was een prachtig plekje aan de hoofdweg. Maar, zo zei men, daar mogen jullie zo'n schuur nooit neerzetten. De aanvraag ging in zee en binnen korte tijd hadden we de bouwvergunning. Toen de krant er lucht van kreeg stond practisch in alle bladen: Baptistenvrouwen bouwen een kerk in Westerhaar. Wie had h'm dat geleverd! We dachten niet aan een kerk. Maar toen kwam de belangstelling. Vele buitenstaanders vroegen ons er naar en waren teleurgesteld als er geen kerkdiensten zouden gehouden worden. Zo werd besloten een beter gebouw te plaatsen van betonplaten afgewerkt met hardboard. Eindelijk kon de datum worden vastgesteld en zo beleefden we de opening op 25 en 27 November. Het is geen mooie kerk geworden, maar toch wel een keurig lokaal. Tot onze grote verbazing vond de Radiokrant

van Nederland het belangrijk genoeg om het te vermelden.

Vrijdag 25 November was de meer officiële opening, waar afgevaardigden van de omliggende gemeenten, van de Unie-Commissie, de U.B.S. en B. en W. het woord voerden. Het was alleen maar afgekondigd tijdens de Zondagsdiensten, maar het gebouw met honderd zitplaatsen bleek nu toch te klein. Velen moesten staan. Voor de Zondag daarop was een kleine advertentie geplaatst en weer moesten jongelui gaan staan. De Vrijdag daarop was de zaal ongeveer half vol en Zondag 11 December kon men allemaal zitten doordat er extra stoelen geplaatst waren.

We zijn dankbaar te beleven dat God gebeden verhoord. In alle stilte gaan er harten open door de werking van de Heilige Geest en leren mensen de Here Jezus als Heiland en Heer kennen. Zowel „erge” zondaren als „nette” zondaren werden behouden doordat ze hun vertrouwen stelden op de Here Jezus. Onder hen waren ook kinderen van gemeentelieden.

Ook het jeugdwerk heeft goede voortgang. Naast de zondagsschoolarbeid, die nu ongeveer zestig kinderen omvat, is er een tussenjeugd opgericht (twaalf jongens en meisjes) en de N.B.J.B. komt elke Zondagavond met ongeveer twintig jongelui samen. De gemeente telt nu (door doop, attestatie en overkomst uit andere groepen) negen en negentig leden. De gemeente Daarlerveen-Vroomshoop is dankbaar voor de hulp van U allen door middel van de E.C.U. en de U.B.S. We hopen dat wij, die nu geholpen moeten worden door andere gemeenten, spoedig in staat zullen zijn om anderen te kunnen helpen.

G. v 't W.

Ter overweging aangeboden aan predikanten met grote pastorie-tuinen:

„Zeg het met . . . Mest”

Het volgende berichtje lezen we dezer dagen in „Trouw”.

In de vergeelde papieren van vrijwel elke kerkelijke gemeente kan men zeer wetenswaardige en soms ook zeer vreemde dingen lezen. Zo is het ook met de „stukken” van de Hervormde gemeente in Sappemeer, waar driehonderd jaar geleden de „laatste hand” gelegd werd aan de afbouw van de kerk, die indertijd bekend stond als een der mooiste plattelandskerken in ons land.

Johannes Hermanni, een kandidaat uit de stad Groningen, was de eerste predikant van deze gemeente. Voor de

Dáár moesten WIJ voor zorgen!

En hierbij nog een laatste afrekening. Ja, het druppelde nog wat door. De jongelui van Jedaco kwamen spontaan uit de hoek, Zusterhulp Bellingwolde deed een greep in de beurs en ook enkele particuliere giften kwamen nog binnen, zodat de laatste afrekening als volgt is:

H. v. O. te V. f 2.50; P. E. T. te M. via Ds J. A. S. f 0.50; B. v. D.—B. te Z. f 2.50; collecte Jedaco op Jeugddag te Muntendam f 31.59; J. B. te St. f 2.50; Ds J. v. D. te Z. f 2.50; J. M. te W. f 1.—; Zusterhulp Bellingwolde f 6.50; Zr S. te Sm. f 2.50; H. F. te R. f 2.50.

P. E. T. te M. 4 KM; Fam. M.—K. te A. 61.20 KM; M. J. t. B. te H. 34 KM; W. V. te A. 33.80 KM; B. v. D.—B. te Z. 16.95 KM; G. J. L. te H. 34.20 KM; ??? te G. 15.30 KM; R. M. te A. 4.50 KM; J. F. te St. 15.95 KM.

Het totaal ontvangene aan bonnen bedraagt 4395.05 KM, terwijl daarnaast aan geld f 318.04 binnenkwam.

Prachtig.

Nogmaals: Bedankt!!

Mocht U nog eens wat bonnen over hebben voor de tweede reis, dan kunt U die wel rechtstreeks zenden aan br A. Huizing, Dommelstraat 9 te Deventer.

E.R.

somma van „elk huis één gulden” per jaar, had hij voor het geestelijk welzijn van zijn gemeentelieden te waken. Hij vond dit traktement niet hoog genoeg, zodat de stadsbestuurders bepaalden, dat de dominee van „elk huis” bovendien nog een vracht mest per jaar moest hebben....

Deze vreemde bijdrage is waarschijnlijk vele jaren gebruikelijk geweest, want ds Georg Swijghman Wildervanck, die in 1826 met emeritaat ging, verzocht de stadsbestuurder van de vrachten mest (waaruit ook zijn pensioen gedeeltelijk bestond) te worden bevrijd. „Ik heb er liever vijftig harde guldens voor”, zei hij.

E. R.

Kroniek

Brunner terug uit Japan

De Zwitserse hoogleraar Emil Brunner, die enige jaren geleden naar Japan vertrok om daar verder te blijven werken, is wegens ziekte van zijn vrouw teruggekeerd naar Zwitserland. Bij het afscheidsbezoek aan de keizer zei deze tot hem: „Zet uw werk in Japan toch vooral voort, dr Brunner”. Toen zijn

schip wegvoer, zong men hem van de wal toe: Een vaste burcht is onze God. Brunner heeft deze twee jaar hard gewerkt, aan de universiteiten, op vergaderingen en in kerkdiensten en voor de radio.

Zowel communisme als nationalisme doen een greep naar Japan. Het Boeddhisme is zeer actief. Het Protestantisme heeft grote mogelijkheden. Er zijn in Japan 250.000 Protestanten, maar de Protestantse kerken worden bezocht door 2 miljoen mensen!! (Er zijn dus achtmaal zoveel kerkgangers als leden. Vaak liggen zulke verhoudingen net andersom!) Tal van vooraanstaande Japanners bewegen zich als een soort lekenapostel onder het volk. Brunner heeft gezien, dat Japan een land is, dat hunkert naar een geestelijke grondslag. Men kon het als een offer beschouwen, toen Brunner twee jaar geleden Europa opgaf om naar Japan te gaan. Wij vermoeden dat zijn terugkeer hem niet minder moeilijk zal zijn gevallen.

*Gedachten zijn dieper
dan alle spraak*

Van de Unie-Bouwstichting

Op de valreep

Nog enkele uren en dit jaar is weer voorbij. In deze laatste ogenblikken passeren vele dingen uit dit jaar de revue. Het is alsof je staande op de valreep van dit scheidende jaar nog even alles bijlans gaat. Heb ik niets vergeten? Is alles bijgewerkt? Mag ik U dan helpen bij het nagaan en het onderzoeken of alles wel in orde is? Vergat U ook het 10 ct fonds van de Unie-bouwstichting? Wij missen nog ongeveer f 900.—! Volgens Uw toezegging hadden zij er moeten zijn, maar wij ontvingen het geld nog niet. Daarom deze vraag: hebt U dit vergeten? Zoudt U het nog in orde willen maken? Dat is ons dringend verzoek. Wij hebben immers op Uw toezegging allerlei gemeenten onze hulp toegezegd. En deze hulp moeten wij ook verstrekken, willen wij deze gemeenten niet alleen erg teleurstellen maar ook in de grootste financiële moeilijkheden brengen. Daarom: wij rekenen op U! En wij kunnen toch op U rekenen?

Het admin. adres is: Ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem. Giro 1504 U.B.S.

Namens de U.B.S.,
G. BRONGERS.

De gemeente Alkmaar ontvangt een nieuwe voorganger

Op 15 Januari a.s. hopen wij onze nieuwe voorganger, br H. v. d. Brink van Bloemendaal, aan de Gemeente te verbinden.

De diensten zijn als volgt:

10 uur Bevestiging door Ds K. Reiling van Almelo.
3 uur Intrede van br v. d. Brink.
8 uur Begroetingssamenkomst.

Alle diensten worden gehouden in ons gebouw aan de Hofstraat 15.

Degenen die met ons deze dag mede willen maken zijn hartelijk welkom.

Indien men logies en/of maaltijden behoeft wordt verzocht dit te melden aan de secretaris

J. M. VULLING.

Maertenshof 14, Alkmaar.

ADRESWIJZIGING

Het nieuwe adres van de secretaris van de Bapt. Gem. te Emmen luidt:

J. Pruij, H. Haddersstr. 56, Emmen.

Zondagsschool-conferentie

Op Zaterdag 7 en Zondag 8 Jan. '56 hopen we in de leerzaal van de Bapt. kerk te Groningen een weekend conferentie te houden.

Misschien als U de Christen ontvangt, dat U reeds het programma bezit. Zo niet dan ontvangt U het nog. Deze conferentie is belegd in samenwerking met

Advertentiën

Fam. E. Inberg,
„Us Honk”, Annen (Dr.)
wenst U allen

een gezegend 1956

Wij wensen allen

Gods rijke Zegen toe in 1956

Fam. Ds B. Fabrie, Enschede

Gods leiding en troost in 1956

toegewenst aan allen.

Fam. W. Veenstra, Treebeek

Aan fam., vrienden en bekenden

Gods onmisbare zegen

voor het jaar 1956 toegewenst.

Fam. L. de Haan, Groningen

Wed. H. van Oosten—Baptist
Dahliastraat 1, Almelo

wenst al haar familie, vrienden en bekenden

een rijk gezegend jaar 1956

de N.Z.V., en staat onder leiding van Mej. Lok.

Indien U logies wenst, zendt U dan zo spoedig mogelijk het strookje van Uw programma aan onderstaand adres? Deze strookjes moeten vóór 5 Januari binnen zijn.

Tot ziens in Groningen.

J. BOS.

A. P. Fokkerstraat 42, Groningen.

Wij wensen U allen

een rijk gezegend 1956 toe

K. van Oosten
S. van Oosten—de Hoop

Almelo, Dahliastraat 1

De Tabitha-zusters wensen alle brs en zrs in de Heer

**Gods onmisbare zegen toe
voor het jaar 1956**

Scheveningen, Badhuisweg 99.

Wij wensen al onze familie, vrienden, broeders en zusters

Gods zegen voor 1956

Familie H. v. d. Werf

4038 Van Buren
Hudsonville, Mich., U.S.A.

Een goed begin
van het Nieuwe Jaar
is het melden van

een nieuwe abonné

U doet toch ook mee?

Dan is het een Gelukkig Nieuwjaar!

LOFZANGEN EN GEBIEDEN

Eenst. luxe uitgave (dik formaat)	f 5.25
„ eenv. „ (dundruk)	- 5.75 rood, blauw, zwart, bruin
„ luxe „ „	- 7.50 rood, bruin, blauw
„ zeer luxe uitgave (dundruk)	- 19.50 zw. leren band verguld op snee
Harm. deel I	- 5.50
Harm. deel II	- 6.75
Orgelbegel. Psalmen geb.	- 1.90

Besteladres: J. Germeraad, Breitnerstr. 77 B, Rotterdam Girono. 568945